Biblioteca Polirom

Eiji Yoshikawa

Taiko

1

POLIROM

Colecţia BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Eiji Yoshikawa, ***Taiko***

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

YOSHIKAWA, EIJI
Taiko / Eiji Yoshikawa; trad. de Mihnea Columbeanu. – Iaşi: Polirom, 2007
ISBN: 978-973-46-0849-2
Vol. 1. – ISBN: 978-973-46-0850-8
I. Columbeanu, Mihnea (trad.)
821.521-31=135.1

Printed in ROMANIA

Eiji Yoshikawa

1

Traducere de Mihnea Columbeanu
Versiunea 3.0

POLIROM
2007

Cuprins

CARTEA ÎNTÂI..8

AL CINCILEA AN AL LUI TEMMON 1536....................................8

MAIMUŢĂ! MAIMUŢĂ!..10
BANDITUL TENZO..39
PUŞCA LUI KOROKU..70
MUNTELE FLORII DE AUR..101
UN ALT STĂPÂN..142
SENIORUL IDIOT..163

CARTEA A DOUA..231

AL DOILEA AN AL LUI KOJI 1556....................................231

UN BĂRBAT CHIPEŞ..233
ZIDURILE CETĂŢII KIYOSU..252
OSTATICUL LUI YOSHIMOTO..289
SENIORUL CU DINŢII ÎNNEGRIŢI..320
MESAGERUL..357

CARTEA A TREIA..404

AL CINCILEA AN AL LUI EIROKU 1562....................................404

UN CASTEL CLĂDIT PE APĂ..406
ADEMENIREA TIGRULUI..435
MAESTRUL DE PE MUNTELE KURIHARA..454
FII UN VECIN PRIETENOS..487
SHOGUNUL RĂTĂCITOR..519

CARTEA A PATRA..542

PRIMUL AN AL LUI GENKI 1570....................................542

DUŞMANUL LUI BUDDHA..544
SHINGEN-PICIOARE-LUNGI..574
POARTA FĂRĂ PORŢI..605
FUNERALII PENTRU CEI VII..628
TREI PRINŢESE..670

CARTEA A CINCEA..701

AL TREILEA AN AL LUI TENSHO 1575..................................701
AMURGUL PROVINCIEI KAI...703
TURNURILE DIN AZUCHI...727
MAIMUŢA MERGE SPRE APUS...755
TRĂDAREA LUI MURASHIGE...800

Eiji Yoshikawa (1892-1962), născut într-o familie de samurai, a debutat pe scena literară cu romane de aventuri de mare succes, consacrându-se apoi genului istoric prin ***Povestea clanului Heike*** şi capodopera sa, ***Musashi*** (apărută mai întâi în foileton în ***Asahi Shimbun,*** cel mai important ziar japonez, între 1935 şi 1939, reeditată de nu mai puţin de paisprezece ori şi adaptată pentru scenă, televiziune şi cinema). În anul 1960, lui Yoshikawa i s-a decernat Medalia Culturală, cea mai înaltă distincţie care poate fi acordată unui om de litere japonez, precum şi Ordinul Comorii Sacre.

Ca şi ***Musashi, Taiko*** este o amplă frescă istorică în care sunt urmărite vieţile unor personaje cu un impact semnificativ asupra destinului ţării lor. Spre mijlocul secolului al XVI-lea, odată cu prăbuşirea shogunatului Ashikaga, Japonia se transformase într-un uriaş câmp de luptă. Seniorii rivali concurau pentru supremaţie, dar dintre ei s-au evidenţiat trei mari personalităţi, mânate de aceeaşi pasiune de a controla şi unifica Japonia: Nobunaga – repezit, decis, brutal, Hideyoshi – încrezător, subtil, complex, şi Ieyasu – calm, răbdător, calculat. Filozofiile lor divergente au fost îndelung rememorate de cultura tradiţională japoneză. Furia lui Nobunaga şi fatala aroganţă a lui Yoshimoto „cel cu dinţi negri”, jalnica prăbuşire a Casei Takeda, istoria dispreţuitului Mitsuhide, cel care şi-a trădat stăpânul, sunt doar câteva dintre firele care alcătuiesc ţesătura romanului. Dar ***Taiko*** este, în primul rând, povestea modului în care un singur om a transformat o întreagă naţiune. Cu scenele sale de fast şi violenţă, cu trădările şi sacrificiile de sine, cu tandreţea şi sălbăticia lui, ***Taiko*** este un roman care îmbină spectacolul panoramic al unei epopei de Kurosawa cu o vie evocare a Japoniei feudale.

ÎNSEMNE HERALDICE

Blazoanele de familie ale seniorilor samurai din *Taiko*

TOYOTOMI HIDEYOSHI
Taiko-ul

ODA NOBUNAGA
Seniorul provinciei Owari

TOKUGAWA IEYASU
Seniorul provinciei Mikawa

AKECHI MITSUHIDE
Seniorul provinciei Tamba

SHIBATA KATSUIE
Seniorul provinciei Echizen

SAITO DOSAN
Seniorul provinciei Mino

TAKEDA SHINGEN
Seniorul provinciei Kai

IMAGAWA YOSHIMOTO
Seniorul provinciei Suruga

ASAI NAGAMASA
Seniorul provinciei Omi

MORI TERUMOTO

MĂSURAREA TIMPULUI ÎN JAPONIA MEDIEVALĂ

Ceasul tradiţional japonez cu douăsprezece ore

Miezul nopţii

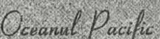

Amiază

DATE
Data lunară: prima zi a primei luni
din cel de-al cincilea an al lui Temmon
Data solară: a doua zi din luna februarie, 1536

Datele din *Taiko* respectă calendarul lunar tradiţional japonez. Cele douăsprezece luni lunare a câte douăzeci şi nouă sau treizeci de zile nu aveau nume, ci numere de la unu la doisprezece. Întrucât anul lunar avea 353 de zile – cu douăsprezece zile mai scurt decât anul solar – în unii ani, se adăuga o a treisprezecea lună. Nu există o modalitate simplă de a converti o dată din calendarul lunar în echivalentul său solar, însă, orientativ, se recurge la echivalarea primei luni lunare cu luna februarie a

calendarului solar.

Japonia Centrală
în secolul al XVI-lea
Marea Japoniei
Oceanul Pacific
加賀 Kaga
越中 Etchu
越後 Echigo
上野 Kozuke
但馬 Tajima
丹後 Tango
越前 Echizen
Kitanosho
飛騨 Hida
信濃 Shinano
甲斐 Kai
Kofu
若狭 Wakasa
丹波 Tamba
Kameyama
播磨 Harima
山城 Yamashiro
Kyoto
摂津 Settsu
Shizugatake
Ane
Odani
Nagahama
Azuchi
Sakamoto
Mt. Hiei
Lake Biwa
近江 Omi
美濃 Mino
Gifu
Mt. Fuji
駿河 Suruga
Sumpu
Yamazaki
Osaka
伊賀 Iga
尾張 Owari
Komaki
Nagakute
Kiyosu
Okehazama
Okazaki
参河 Mikawa
Nagashino
遠江 Totomi
Hamamatsu
淡路 Awaji
河内 Kawachi
和泉 Izumi
大和 Yamato
伊勢 Ise
志摩 Shima
伊豆 Izu

NOTĂ CĂTRE CITITOR

Spre mijlocul secolului al XVI-lea, în timp ce shogunatul Ashikaga se destrăma, Japonia a ajuns să semene cu un uriaş câmp de luptă. Comandanţii armatelor rivale luptau pentru supremaţie, dar, dintre ei, trei mari figuri s-au evidenţiat, ca meteorii brăzdînd cerul nopţii. Aceşti trei oameni, uniţi prin pasiunea lor de a controla şi de a unifica Japonia, difereau mult prin personalitatea lor: Nobunaga, repezit, ferm, brutal; Hideyoshi, modest, subtil, complex; Ieyasu, calm, răbdător, calculat. Filosofiile lor divergente au fost păstrate, de multă vreme, de japonezi, printr-o poezie cunoscută oricărui şcolar:

Dar dacă pasărea nu cântă?

Nobunaga răspunde: „Ucide-o!”

Hideyoshi răspunde: „Fă-o să *vrea* să cânte.”

Ieyasu răspunde: „Aşteaptă.”

Această carte, *Taiko* (titlul prin care Hideyoshi încă mai este cunoscut în Japonia), e povestea celui care a făcut pasărea să vrea să cânte.

CARTEA ÎNTÂI

AL CINCILEA AN AL LUI TEMMON
1536

PERSONAJE ŞI LOCURI

HIYOSHI, numele din copilărie al lui Toyotomi Hideyoshi, Taiko-ul

OFUKU, fiul adoptiv al lui Sutejiro

ONAKA, mama lui Hiyoshi

OTSUMI, sora lui Hiyoshi

KINOSHITA YAEMON, tatăl lui Hiyoshi

CHIKUAMI, tatăl vitreg al lui Hiyoshi

KATO DANJO, unchiul lui Hiyoshi

WATANABE TENZO, conducătorul unei bande de samurai fără stăpân

SUTEJIRO, negustor de ceramică

HACHISUKA KOROKU, şeful clanului Hachisuka

SAITO DOSAN, seniorul din Mino

SAITO YOSHITATSU, fiul lui Dosan

AKECHI MITSUHIDE, vasal al clanului Saito

MATSUSHITA KAHEI, vasal al clanului Imagawa

ODA NOBUNAGA, seniorul din Owari

KINOSHITA TOKICHIRO, nume dat lui Hiyoshi când a devenit samurai

SHIBATA KATSUIE, şeful clanului Shibata şi vasal al seniorului Oda

HAYASHI SADO, vasal al seniorului Oda

OWARI, locul natal al lui Toyotomi Hideyoshi şi provincie a clanului Oda

KIYOSU, capitala provinciei Owari

MINO, provincie a clanului Saito

INABAYAMA, capitala provinciei Mino

SURUGA, provincie a clanului Imagawa

MAIMUŢĂ! MAIMUŢĂ!

— E albina mea!

— Ba a mea!

— Mincinosule!

Şapte sau opt băieţi alergau peste câmpii ca o vijelie, agitând beţe printre mugurii galbeni de muştar şi florile de ridiche albe, imaculate, căutând albine cu saci de miere, numite albine coreene. Fiul lui Yaemon, Hiyoshi, avea şase ani, dar chipul său zbârcit arăta ca o prună uscată. Era mai scund decât ceilalţi băieţi, dar, la farse şi la pozne, nu-l întrecea nici un copil din sat.

— Prostule! răcni el când un băiat mai mare îl trânti, în timp ce se băteau pentru o albină.

Înainte de a apuca să se ridice în picioare, alt băiat călcă peste el. Hiyoshi îi puse piedică.

— Albina-i a celui care-a prins-o! Dacă o prinzi, e albina ta! spuse el, sărind agil în picioare şi înhăţând o albină din aer. Ia uite-aici! Asta-i a mea!

Strângând în mână albina, Hiyoshi mai făcu zece paşi înainte de a desface pumnul. Rupându-i capul şi aripile, şi-o aruncă în gură. Abdomenul albinei era un săculeţ cu miere dulce. Pentru aceşti copii, care nu cunoşteau gustul zahărului,

era o minune că putea exista ceva atât de dulce. Mijind ochii, Hiyoshi lăsă mierea să i se prelingă pe gât şi plescăi din buze. Ceilalţi copii îl priveau, lăsându-le gura apă.

— Maimuţoiule! strigă un băiat mai mare, poreclit Ni'o, singurul căruia Hiyoshi nu-i putea ţine piept.

Ştiind acest lucru, i se alăturară şi ceilalţi.

— Babuinule!

— Maimuţoiule!

— Maimuţă, maimuţă, maimuţă! Începură să scandeze în cor. Până şi Ofuku, cel mai mic băiat, li se alătură. Se spunea că avea opt ani, dar nu era cu mult mai înalt decât Hiyoshi, care avea şase. Arăta, însă, mult mai bine: avea tenul deschis, iar ochii şi nasul erau frumos armonizate cu faţa. Fiind fiul unui sătean bogat, Ofuku era singurul care purta kimono de mătase. Probabil că adevăratul său nume era Fukutaro sau Fukumatsu, dar fusese prescurtat şi i se adăugase litera o în faţă, imitând o practică răspândită printre fiii familiilor bogate.

— Trebuia s-o zici şi tu, nu-i aşa!

Hiyoshi se uită crunt la Ofuku; nu-i păsa când ceilalţi băieţi îl făceau maimuţă, dar, cu Ofuku, era altceva.

— Ai uitat că eu îţi ţin întotdeauna partea, băi meduză fără caracter!

Astfel dojenit, Ofuku nu mai putu spune nimic. Pierzându-şi curajul, îşi muşca unghiile. Deşi nu era decât un copil, faptul de a fi numit ingrat îl făcea să se simtă mult mai prost decât că fusese făcut „meduză fără caracter". Ceilalţi întoarseră capetele, mutându-şi atenţia de la albine spre un nor de praf galben, care se înălţa în capătul câmpiei.

— Uite, o armată! strigă unul dintre băieţi.

— Samurai! adăugă altul. Se întorc de la luptă.

Copiii le făcură cu mâna, întâmpinându-i cu urale.

Seniorul din Owari, Oda Nobunaga, şi vecinul său, Imagawa Yoshimoto, erau duşmani înverşunaţi, ceea ce ducea la ciocniri continue de-a lungul hotarului lor comun. Într-un an, trupele lui Imagawa au trecut graniţa, au dat foc satelor şi au călcat în picioare culturile. Trupele lui Oda s-au năpustit afară din castelele Nagoya şi Kiyosu şi i-au pus pe fugă, tăindu-i până la ultimul om. Când sosi iarna, nu mai aveau nici hrană, nici adăpost, dar oamenii nu-i făceau reproşuri seniorului. Dacă le era foame, asta era; dacă le era frig, îndurau. Ba chiar, contrar aşteptărilor lui Yoshimoto, greutăţile nu făceau decât să le amplifice ostilitatea faţă de el.

Copiii văzuseră şi auziseră asemenea lucruri de când se ştiau pe lume. Când vedeau trupele seniorului lor, parcă s-ar fi văzut pe ei înşişi. O aveau în sânge şi nimic nu-i încânta mai mult decât imaginea luptătorilor.

— Haideţi să-i vedem!

Băieţii porniră spre soldaţi, luând-o la fugă, cu excepţia lui Ofuku şi a lui Hiyoshi, care continuau să se fixeze încruntaţi. Mai slab de înger, Ofuku vru s-o ia la fugă cu ceilalţi, dar privirea lui Hiyoshi îl ţinu pe loc.

— Iartă-mă, se apropie nervos Ofuku de Hiyoshi, punându-i o mână pe umăr. Îmi cer iertare, bine?

Hiyoshi, roşu de furie, îşi smuci umărul, dar, văzând că Ofuku era aproape să izbucnească în plâns, se îmblânzi.

— E doar pentru că te-ai înhăitat cu ceilalţi şi-ai spus vorbe rele despre mine, îi reproşă el. Când te sâcâie pe tine, întotdeauna îţi zic în toate felurile, cum ar fi „puştiu' chinez". Da' am râs eu vreodată de tine?

— Nu.

— Chiar şi un puşti chinez, când devine membru al găştii, e de-al nostru. Nu asta am spus mereu?

— Mda, se şterse Ofuku la ochi.

Lacrimile îi ştergeau noroiul de pe faţă, lăsându-i pete mici în jurul ochilor.

— Pămpălăule! Ţi se spune „puştiu' chinez" fiindcă plângi. Hai să-i vedem pe războinici! Dacă nu ne grăbim, au să plece.

Şi, luându-l pe Ofuku de mână, Hiyoshi porni în fugă după ceilalţi.

Din praful ridicat, se conturau ameninţători cai de luptă şi flamuri. Erau vreo douăzeci de samurai călări şi cam două sute de pedestraşi. În urma lor, venea târâit un grup pestriţ de scutieri: purtători de suliţe, de lănci şi de arcuri. Tăind-o peste Câmpia Inaba, dinspre drumul Atsuta, începură să urce digul râului Shonai. Copiii ocoliră caii, căţărându-se pe dig. Cu ochii licărind, Hiyoshi, Ofuku, Ni'o şi ceilalţi mucoşi culegeau trandafiri, violete şi alte flori de câmp şi le aruncau în sus, strigând tot timpul din răsputeri:

— Hachiman! Hachiman! invocându-l pe zeul războiului. Şi:

— Victorie vitejilor şi glorioşilor noştri războinici!

Fie în sate, fie pe drumuri, copiii strigau astfel ori de câte ori vedeau luptători.

Generalul, samuraii călări şi soldaţii de rând care-şi târau picioarele tăceau cu toţii, cu chipurile lor puternice încremenite ca nişte măşti. Nu-i preveneau pe copii să nu se apropie prea mult de cai şi nu-i învredniceau cu un zâmbet măcar. Acele trupe păreau să facă parte din armata care se retrăsese din Mikawa şi era clar că bătălia se dusese cu înverşunare. Atât caii, cât şi oamenii erau epuizaţi. Răniţii mânjiţi de sânge se rezemau greoi de umerii camarazilor.

Sângele uscat lucea, negru ca lacul, pe armuri şi pe cozile lăncilor. Feţele lor transpirate erau atât de pline de praf, încât numai ochii li se mai vedeau, licărind.

— Daţi apă cailor, ordonă un ofiţer.

Samuraii călări transmiseră ordinul cu voce ridicată. Urmă

un al doilea ordin, de a se opri pentru odihnă. Călăreţii descălecară, iar pedestraşii se opriră în loc. Oftând uşuraţi, se lăsară să cadă pe iarbă, fără a spune un cuvânt.

Dincolo de râu, castelul Kiyosu părea nespus de mic. Unul dintre samurai era fratele mai mic al lui Oda Nobunaga, Yosaburo. Se aşeză pe un scăunel, privind cerul, înconjurat de şase vasali.

Oamenii începură să îşi panseze rănile de la braţe şi de la picioare. După paloarea feţelor, se vedea că suferiseră o mare înfrângere. Pentru copii, aceasta nu conta. Când vedeau sânge, deveneau ei înşişi eroi scăldaţi în sânge; când vedeau luciul suliţelor şi al lăncilor, erau convinşi că duşmanul fusese ucis, iar mândria şi emoţia îi copleşeau.

— Hachiman! Hachiman! Victorie!

După ce caii băură pe saturate, copiii aruncară şi spre ei flori, ovaţionându-i.

Un samurai care stătea lângă calul său îl zări pe Hiyoshi şi strigă:

— Fiul lui Yaemon! Ce face maică-ta?

— Cine, eu?

Hiyoshi se apropie de el şi îl privi drept în ochi, cu chipul său murdar. Dând aprobator din cap, omul îi atinse cu mâna creştetul transpirat. Samuraiul nu avea mai mult de douăzeci de ani. Gândindu-se că omul acela tocmai se întorsese de la luptă şi simţindu-i greutatea mâinii învelite în mănuşa de zale, pe Hiyoshi îl cuprinse un sentiment de glorie.

„Chiar cunoaşte familia mea un asemenea samurai?” se întrebă el. Prietenii lui, care stăteau în apropiere privindu-l, vedeau cât de mândru era.

— Tu eşti Hiyoshi, nu-i aşa?

— Da.

— Bun nume. Da, da, e un nume bun.

Tânărul samurai îl mai mângâie o dată pe cap, apoi se bătu peste centura armurii de piele şi-şi îndreptă puţin spatele, studiind tot timpul faţa lui Hiyoshi. Ceva îl făcea să râdă.

Hiyoshi se împrietenea repede, chiar şi cu adulţii. Faptul că îl atinsese pe cap un străin – ba mai mult, un luptător – făcea ca ochii săi mari să strălucească de mândrie. Deveni repede vorbăreţ, ca de obicei.

— Dar ştiţi, nimeni nu îmi zice Hiyoshi. Singurii care-mi spun aşa sunt mama şi tatăl meu.

— Din cauza felului cum arăţi, cred.

— Ca o maimuţă?

— Ei, tot e bine că ştii.

— Aşa-mi zice toată lumea.

— Ha, ha!

Samuraiul avea un glas puternic şi un râs pe măsură. Ceilalţi i se alăturară, în timp ce Hiyoshi, încercând să pară plictisit, scoase din haină o tulpină de mei şi începu s-o roadă. Sucul cu aromă de iarbă din lujer avea gust dulce.

Scuipă nepăsător tulpina mestecată.

— Câţi ani ai?

— Şase.

— Serios?

— Domnule, de unde veniţi?

— O cunosc bine pe maică-ta.

— Cum?

— Sora mai mică a mamei tale vine adesea în casa mea. Când te duci acasă, transmite-i mamei salutările mele. Spune-i că-i urează sănătate Kato Danjo.

Când pauza de odihnă luă sfârşit, soldaţii şi caii se aliniară din nou, traversând vadul râului Shonai. Aruncând o ultimă privire în urmă, Danjo sări rapid în şa. Împodobit cu sabia şi cu armura, iradia un aer de nobleţe şi de putere.

— Să-i spui că, atunci când se termină luptele, voi trece pe la Yaemon.

Danjo scoase un chiot, dădu pinteni calului şi intră în râu, pentru a-i prinde pe ceilalţi din urmă. Apa albicioasă se învolbura în picioarele calului.

Hiyoshi, cu resturile sucului de mei încă în gură, îl privea lung, ca în transă, cum se îndepărta.

* * *

Fiecare drum pe care-l făcea la magazie o întrista amarnic pe mama lui Hiyoshi. Se ducea acolo să aducă murături, cereale sau lemne de foc şi, întotdeauna, îşi amintea că proviziile se terminau adesea. Gândul la viitor îi punea un nod în gât. Nu avea decât doi copii, pe Hiyoshi, de şase ani, şi pe sora lui de nouă ani, Otsumi, dar nici unul, desigur, nu era destul de mare pentru a munci serios. Soţul ei, rănit în luptă, nu era capabil de nimic, afară doar să şadă lângă vatră şi să privească în gol, sub ibricul de ceai agăţat deasupra, chiar şi vara, când nu ardea focul.

„Toate astea... M-aş simţi mai bine dacă ar arde”, reflectă ea.

Lângă un perete al magaziei, stătea rezemată o suliţă cu coadă neagră de stejar, deasupra căreia era atârnat un coif de pedestraş şi ceva ce părea a fi o parte dintr-o veche armură. Pe vremea când soţul ei mergea la luptă, acel echipament fusese cel mai bun pe care-l avea. Acum era acoperit cu funingine şi, la fel ca soţul ei, nefolositor. De fiecare dată când îl privea, nu simţea decât dezgust. Gândul războiului o făcea să se cutremure.

„Orice-ar spune bărbatul meu, Hiyoshi nu va deveni samurai”, decise ea.

Când se măritase cu Kinoshita Yaemon, crezuse că era cel mai bine să ia de soţ un samurai. Casa din Gokiso, unde se născuse, deşi mică, era a unei familii de samurai şi, cu toate că Yaemon nu era decât pedestraş, se număra printre vasalii lui Oda Nobunaga. Când deveniseră soţ şi soţie, jurând că „în viitor, vom câştiga o mie de baniţe de orez”, armura era un semn al speranţelor lor şi avusese întâietate în faţa lucrurilor pe care le dorise în gospodărie. Nu putea nega că îi trezea amintiri fericite de la începuturile căsniciei. Dar contrastul dintre visurile lor de tinereţe şi realitatea prezentă o făcea să nu se mai gândească la asta. Era un blestem care-i rodea inima. Soţul ei fusese schilodit înainte de a fi apucat să se distingă în luptă. Întrucât nu era decât un biet pedestraş, fusese silit să plece din slujba seniorului. În primele şase luni, îi fusese greu să-şi câştige traiul şi sfârşise prin a deveni fermier. Acum, nici măcar de asta nu mai era capabil.

Ajutorul sosise din mâna unei femei. Luându-şi cei doi copii cu ea, soţia lui Yaemon culesese frunze de dud, arase câmpul, treierase mei şi, în toţi acei ani, îi ferise de sărăcie. Dar cu viitorul cum rămânea? Întrebându-se cât aveau s-o mai ţină puterile braţelor ei slabe, îşi simţea inima la fel de rece şi de întunecată ca magazia. În sfârşit, puse într-un coş de bambus mâncarea pentru masa de seară – mei, câteva legături de ridichi uscate – şi ieşi din magazie. Încă nu împlinise treizeci de ani, dar naşterea lui Hiyoshi nu fusese uşoară şi, de-atunci, pielea ei căpătase culoarea palidă a unei piersici necoapte.

— Mamă.

Era glasul lui Hiyoshi. Veni de după colţul casei, căutând-o. Mama lui râse încetişor. Avea o singură speranţă: să-l educe pe Hiyoshi şi să facă din el un fiu şi un moştenitor care să crească repede şi care să-i poată dărui soţului ei măcar un

strop de sake în fiecare zi. Gândul acesta o făcea să se simtă mai bine.

— Hiyoshi, aici sunt.

Hiyoshi alergă spre mama sa, apoi o apucă de braţul pe care ţinea coşul.

— Azi, pe malul râului, m-am întâlnit cu cineva care te cunoaşte.

— Cine?

— Un samurai! Kato nu-ştiu-cum. A zis că te cunoaşte şi că îţi transmite salutări. M-a mângâiat pe cap şi mi-a pus tot felul de întrebări!

— Ei, trebuie să fi fost Kato Danjo.

— Era cu un grup mare de războinici care tocmai se întorceau dintr-o bătălie. Şi avea un cal bun! Cine e?

— Păi, Danjo locuieşte lângă Templul Komyoji.

— Da?

— E logodit cu sora mea mai mică.

— Logodit?

— Măi, da' curios mai eşti!

— Dar nu înţeleg.

— Se vor căsători.

— Ce? Adică va fi soţul surorii mai mici a mamei mele?

Hiyoshi păru satisfăcut şi izbucni în râs.

Mama lui, când îi privea rânjetul dinţos şi obraznic, cu toate că era propriul ei copil, vedea în el doar un mic ştrengar precoce.

— Mamă, în magazie e o sabie cam atâta de mare, nu-i aşa?

— Este. Ce treabă ai cu ea?

— De ce nu mă laşi s-o iau? E îndoită de tot şi tata n-o mai foloseşte.

— Iarăşi te joci de-a războiul?

— Da’ ce, nu e bine?

— În nici un caz!

— De ce nu?

— Ce-o să se-ntâmple dacă un fiu de fermier se obişnuieşte să poarte sabie?

— Păi, într-o zi am să fiu samurai.

Bătu din picior, ca un copil răsfăţat, socotind problema rezolvată. Mama lui se încruntă la el şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Neghiobule! Îl certă ea şi, ştergându-şi stângace lacrimile, îl trase de mână. Încearcă şi tu să-ţi ajuţi sora măcar puţin şi să scoţi nişte apă.

Târându-l cu forţa, se îndreptă spre casă.

— Nu! Nu! se zbătu Hiyoshi, strigând şi proptindu-şi călcâiele în pământ. Nu! Te urăsc! Eşti o proastă! Nu!

Maică-sa îl trăgea după ea, impunându-şi voinţa. Chiar atunci, sunetul unei tuse, împreună cu fum din vatră, ieşi pe fereastra cu paravan de bambus. Când auzi glasul tatălui său, umerii lui Hiyoshi se înmuiară şi tăcu. Yaemon avea doar vreo patruzeci de ani, dar, condamnat să-şi petreacă zilele ca un olog, avea glasul hârâit şi aspru al unui om trecut de cincizeci.

— Am să-i spun tatălui tău că-mi dai prea mult de furcă, spuse mama sa, slăbind strânsoarea.

Copilul îşi acoperi faţa cu mâinile şi se şterse la ochi, plângând încet. Privindu-l pe acel băieţaş prea greu de stăpânit, mama lui se întrebă ce avea să se aleagă de el.

— Onaka! De ce strigi iar la Hiyoshi? Nu se cuvine. La ce serveşte să te cerţi cu propriul copil şi să plângi aşa? întrebă Yaemon prin fereastră, cu glasul ascuţit al unui om bolnav.

— Atunci, de ce nu-l cerţi tu? răspunse Onaka, cu reproş.

Yaemon râse:

— De ce? Fiindcă vrea să se joace cu sabia mea veche?

— Da.

— S-ar juca doar.

— Da, şi n-ar trebui s-o facă.

— E băiat şi mai este şi fiul meu. Găseşti că-i chiar aşa de rău? Dă-i sabia!

Onaka privi cu uimire spre fereastră, muşcându-şi neputincioasă buzele.

„Am câştigat!” jubilă Hiyoshi, bucurându-se de victorie, dar numai pentru o clipă. De cum văzu lacrimile şiroind pe obrajii mamei sale, victoria i se păru amară.

— Of, nu mai plânge! Nu mai vreau sabia. Mă duc s-o ajut pe sora mea.

Şi fugi la bucătărie, unde sora lui stătea aplecată, suflând în cuptorul de lut printr-o tulpină de bambus, pentru a aţâţa focul. Hiyoshi năvăli înăuntru, spunând:

— Auzi, s-aduc apa?

— Nu, mulţumesc, răspunse surprinsă Otsumi, cu o privire timidă. Clătină din cap, întrebându-se ce avea de gând.

Hiyoshi luă capacul urciorului cu apă şi privi înăuntru.

— E plin deja. Să fac pasta de fasole?

— Nu! Nu fi pisălog!

— Pisălog? Nu vreau decât să te-ajut. Pot să fac ceva pentru tine? Să aduc murăturile?

— Nu s-a dus mama adineaori să le ia?

— Bine, atunci ce pot face?

— Doar să fii cuminte. Aşa, mama ar fi foarte fericită.

— Da’ ce, acuma nu-s cuminte? Arde focul în cuptor? Ţi-l aprind. Dă-te la o parte.

— Mă descurc foarte bine!

— Dacă te-ai da numai puţin la o…

— Uite ce-ai făcut! Mi l-ai stins!

— Minţi! Tu l-ai stins!

— Nu-i adevărat!

— Gură spartă!

Hiyoshi, enervat că lemnele nu luau foc, îi dădu o palmă surorii sale peste obraz. Otsumi ţipă şi se plânse tatălui ei. Cum se aflau chiar lângă camera de zi, glasul lui Yaemon răsună imediat în urechile lui Hiyoshi:

— Să nu dai în sora ta! Nu se cade ca un bărbat să lovească o femeie! Hiyoshi, vino-aici în clipa asta!

Dincolo de paravanul despărţitor, Hiyoshi înghiţi în sec şi se încruntă acuzator spre Otsumi. Mama intră şi se opri în uşă, deznădăjduită că iarăşi începuseră.

Yaemon era înspăimântător, cel mai înspăimântător tată din lume. Hiyoshi se supuse. Se îndreptă de spate şi-şi privi tatăl.

Kinoshita Yaemon stătea aşezat în faţa vetrei. În spatele lui, se afla bastonul pe care-l folosea la mers. Fără el, nu putea să meargă nici măcar până la toaletă. Îşi ţinea cotul rezemat de o lădiţă din lemn pe care o folosea la depănatul şi la strânsul cânepii, o activitate secundară cu care se ocupa când avea chef. Deşi era infirm, putea contribui şi el puţin la finanţele familiei.

— Hiyoshi!

— Da, domnule?

— Nu-ţi supăra mama.

— Da.

— Şi nu te certa cu sora ta. Gândeşte-te ce impresie faci. Care trebuie să fie conduita ta ca bărbat şi cum se cade să te porţi cu femeile, care trebuie să fie apărate?

— Păi, eu nu... n-am...

— Taci! Am şi eu urechi. Ştiu unde eşti şi ce faci, chiar dacă nu ies niciodată din camera asta.

Hiyoshi se cutremură. Credea în spusele tatălui său. Totuşi, Yaemon nu-şi putea ascunde afecţiunea pe care o simţea pentru singurul său fiu. Piciorul şi braţul n-aveau să-i mai fie niciodată ca înainte, dar credea că, prin acest copil, familia sa avea să trăiască încă o sută de ani. Îl privi pe Hiyoshi din nou, iar starea de spirit i se schimbă. Un tată trebuia să fie cât mai obiectiv în privinţa fiului său, însă Yaemon, nici chiar în momentele sale cele mai optimiste, nu înţelegea cum avea să îşi depăşească părinţii acest puştan ciudat la înfăţişare şi să le redea cinstea obrazului. Totuşi, Hiyoshi era singurul său fiu, iar Yaemon îşi punea în el speranţe imposibile.

— Sabia din magazie... O vrei, Hiyoshi?

— Păi...

Băiatul clătină din cap.

— N-o vrei?

— O vreau, dar...

— Atunci, de ce nu spui aşa?

— Mama a spus că în nici un caz!

— Fiindcă femeile urăsc săbiile. Aşteaptă aici.

Luându-şi bastonul, trecu şchiopătând în camera alăturată. Spre deosebire de casele fermierilor săraci, aceasta avea mai multe camere. Acolo locuiseră, cândva, rudele mamei lui Hiyoshi. Yaemon avea puţine rude, dar familia soţiei lui locuia în apropiere.

Hiyoshi nu fusese certat, dar, totuşi, se simţea stânjenit. Yaemon reveni, aducând o sabie scurtă, învelită într-o ţesătură. Nu era cea care ruginea în magazie.

— Hiyoshi, asta e a ta. Ia-o oricând doreşti.

— A mea! Adevărat?

— Dar, având în vedere vârsta ta, te-aş sfătui să n-o porţi în public. Dacă o faci, oamenii vor râde de tine. Grăbeşte-te să te faci mare ca s-o poţi purta fără să stârneşti râsul

oamenilor. Faci asta pentru mine? Bunicul tău a pus ca această sabie să fie făurită...

După o pauză, Yaemon continuă. Avea ochii grei şi vorbea rar:

— Bunicul tău a fost fermier. Când a încercat să se ridice în societate şi să ajungă cineva, i-a cerut unui făurar de săbii să i-o facă. Noi, cei din neamul Kinoshita, am avut odată o mărturie scrisă a descendenţei noastre, dar a fost distrusă într-un incendiu. Şi, cu mult timp înainte de a fi reuşit ceva, bunicul tău a fost ucis. Erau vremuri tulburi şi mulţi oameni au avut aceeaşi soartă.

În camera alăturată ardea o lampă, dar încăperea unde se aflau ei era luminată de focul din vatră. Hiyoshi îşi asculta tatăl, privind îndelung flăcările roşii. Fie că Hiyoshi înţelegea, fie că nu, Yaemon simţea că nu putea vorbi despre asemenea lucruri cu soţia sau cu fiica lui.

— Dacă acea mărturie scrisă ar mai exista, ţi-aş putea vorbi despre strămoşii tăi, dar s-a făcut scrum. Există, însă, o descendenţă vie, şi ţi s-a transmis. Iat-o!

Yaemon îi arătă venele albastre ale încheieturii mâinii. Sângele.

Aceasta era învăţătura lui. Hiyoshi dădu din cap, apoi îşi apucă propria încheietură. Prin venele sale curgea acelaşi sânge. Nu încăpea nici o îndoială! Nici o descendenţă nu era mai vie decât aceasta.

— Nu ştiu cine au fost strămoşii noştri dinaintea bunicului tău, dar sunt convins că unii dintre ei au fost oameni de seamă. Cred că erau samurai, poate cărturari. Sângele unor asemenea oameni continuă să curgă şi s-a transmis de la mine la tine.

— Da, dădu iarăşi din cap Hiyoshi.

— Totuşi, eu nu sunt mare. În fond, nu-s decât un olog. Aşa

că tu, Hiyoshi, trebuie să devii un mare om!

— Tată, făcu Hiyoshi ochii mari, ca să devin mare, ce fel de om trebuie să fiu?

— Nu există nici o limită a ceea ce poţi realiza. Dacă, cel puţin, devii un războinic curajos şi porţi această amintire de la bunicul tău, voi muri fără regrete.

Hiyoshi, nedumerit, nu spuse nimic. Îi lipsea încrederea în sine însuşi şi evită privirea adâncă a tatălui său.

„La urma urmei, este firesc – e un copil,” medită Yaemon, observând reacţia nedemnă a fiului său. „Poate că, în fond, nu sângele vorbeşte, ci mediul.” Şi inima îi fu cuprinsă de mâhnire.

Mama lui Hiyoshi pregătise masa de seară şi aştepta, tăcută, în colţ, ca soţul său să termine de vorbit. Gândea total diferit de el. Detesta faptul că bărbatul ei îndemna copilul să se facă samurai. Se rugă, în tăcere, pentru viitorul lui Hiyoshi. „E un lucru atât de necugetat ca să i-l spui unui copil. Hiyoshi, tatăl tău spune asemenea lucruri din amărăciune,” ar fi vrut ea să spună. „Ar fi rău pentru tine să păşeşti pe urmele lui. Dacă eşti neghiob, atunci rămâi aşa, dar, te rog, fă-te fermier, chiar dacă nu ai decât un petec mic de pământ.” Cu voce tare, spuse:

— Ei, să mâncăm. Hiyoshi, Otsumi, veniţi mai aproape de vatră. Şi împărţi strachinile şi beţişoarele, începând cu tatăl copiilor.

Chiar dacă era mâncarea lor obişnuită – un castronaş cu supă subţire de mei – de fiecare dată când o privea, Yaemon se simţea puţin mai trist, fiindcă era un tată care nu putea răspunde nevoilor soţiei şi ale copiilor săi. Hiyoshi şi Otsumi îşi luară străchinuţele, cu obrajii şi nasurile înroşindu-li-se, şi sorbiră mâncarea cu poftă, aproape fără să se gândească la sărăcia lor. Pentru ei, nu exista o avere mai mare ca aceea.

— Mai avem terci de fasole de la negustorul de ceramică din Shinkawa, iar în magazie sunt legume şi castane uscate, aşa că Otsumi şi Hiyoshi pot mânca mai mult, spuse Onaka, dorind să-şi liniştească bărbatul în legătură cu banii.

Nici ea nu îşi strângea beţişoarele până când copiii nu erau sătui, iar soţul ei termina de mâncat. După masă, se culcau. Cam la fel se întâmpla în toate casele. În Nakamura, nu ardeau lumini după căderea nopţii.

Când se întuneca, peste câmpiile şi drumurile din împrejurimi se auzeau zgomote – zarva bătăliilor îndepărtate. Roninii[1], fugarii şi mesagerii cu misiuni secrete preferau să călătorească noaptea.

Hiyoshi avea adesea coşmaruri. Oare pentru că auzea paşi în puterea nopţii sau poate luptele pentru stăpânirea pământurilor îi cuprindeau visele? În noaptea aceea, o lovi cu piciorul pe Otsumi, care dormea alături, pe rogojină, iar când aceasta, speriată, ţipă, Hiyoshi răcni:

— Hachiman! Hachiman! Hachiman!

Sărind de pe rogojină, se trezi într-o clipă şi, cu toate că mama lui îl linişti, rămase mult timp ca în extaz, pe jumătate treaz.

— Are febră. Dă-i nişte praf *moxa,* o sfătui Yaemon.

Mama lui Hiyoshi răspunse:

— Nu trebuia să-i arăţi sabia aia, nici să-i spui poveşti despre strămoşii lui.

* * *

---

[1] *Ronin* = în Japonia feudală samurai fără senior (aristocrat războinic), rătăcitor, răzvrătit împotriva autorităţii statale şi care, adesea, sprijină revoltele sociale şi politice; joacă un rol major în epocile Kamakura (1192-1333) şi Tokuganta (1603-1876) (n. red.).

În anul următor, în casă se produse o mare schimbare: Yaemon se îmbolnăvi şi muri. Privind chipul fără viaţă al tatălui său, Hiyoshi nu plânsese. La înmormântare, ţopăise şi se zbenguise.

În toamna celui de-al optulea an al lui Hiyoshi, avură, din nou, mulţi musafiri. Petrecură noaptea făcând turte de orez, bând sake şi cântând. O rudă îi spuse lui Hiyoshi:

— Mirele va deveni noul tău tată. A fost prieten cu Yaemon şi a slujit, de asemenea, clanul Oda. Se numeşte Chikuami. Şi tu trebuie să-i fii un fiu bun.

Mâncându-şi turta de orez, Hiyoshi se duse să arunce o privire înăuntru. Mama lui îşi fardase faţa şi arăta neobişnuit de drăguţă. Era împreună cu un bărbat mai în vârstă pe care nu-l cunoştea şi-şi ţinea privirea în jos. Când văzu, se bucură.

— Hachiman! Hachiman! Aruncaţi flori! strigă Hiyoshi, care, în noaptea aceea, se distră mai mult decât oricine altcineva.

Vara sosi din nou. Porumbul crescu înalt. În fiecare zi, Hiyoshi şi ceilalţi copii din sat se scăldau goi în râu şi prindeau broscuţele roşii de pe câmpii, ca să le mănânce. Carnea de broască roşie era şi mai gustoasă decât săculeţul cu miere al albinei coreene. Pe Hiyoshi, mama lui îl învăţase să mănânce broaşte. Spunea că era un leac pentru bolile copilăriei şi, de-atunci, deveniseră mâncarea lui preferată.

Părea că, ori de câte ori se juca, Chikuami venea să-l caute.

— Maimuţă! Maimuţă! striga tatăl său vitreg.

Chikuami muncea din greu. În mai puţin de un an, rezolvase problemele financiare ale familiei, iar zilele grele rămăseseră în urmă. Dacă Hiyoshi era în casă, i se dădeau întotdeauna treburi de făcut, de dimineaţă până seara. Dacă era leneş sau obraznic, simţea imediat mâna uriaşă a lui Chikuami. Hiyoshi ura acest lucru mai mult decât orice. Nu-l deranja munca, dar încerca să nu atragă atenţia tatălui său

vitreg sub nici o formă. În fiecare zi, fără excepţie, Chikuami trăgea un pui de somn după-amiaza. De îndată, Hiyoshi se strecura afară din casă. Dar, nu peste mult, Chikuami pornea să-l aducă înapoi, strigând:

— Maimuţă! Unde s-a dus maimuţa noastră?

Când tatăl său vitreg venea să-l caute, Hiyoshi lăsa baltă orice şi se furişa printre rândurile de mei. Chikuami se sătura să-l caute şi pornea înapoi. Atunci, Hiyoshi sărea afară, cu un strigăt victorios. Nu îi păsa că seara, la întoarcerea acasă, nu primea de mâncare şi era pedepsit. Furat de plăcerea jocului, nu se putea abţine.

Chiar în acea zi, Chikuami umbla nervos prin mei, cu ochii săgetând încoace şi-ncolo.

— Unde-i diavolul ăla mic?

Hiyoshi alerga pe dig, spre râu.

Când Chikuami ajunse şi el la dig, îl văzu pe Ofuku stând acolo, singur. Dintre copii, numai el umbla îmbrăcat vara şi nici nu se scălda, nici nu mânca broaşte roşii.

— A, nu eşti tu băiatul de la magazinul de ceramică? Ştii cumva unde se ascunde maimuţoiul nostru? îl întrebă Chikuami.

— Nu ştiu, clătină Ofuku din cap de mai multe ori. Chikuami îl intimida.

— Dacă minţi, am să mă duc la voi acasă şi am să te spun lui taică-tu.

Laşul Ofuku păli.

— Se ascunde în barca aceea, arătă el spre o bărcuţă trasă la mal. Când tatăl său vitreg o luă la fugă într-acolo, Hiyoshi sări afară ca un spiriduş al apelor.

Chikuami se repezi înainte şi-l doborî. Căzând, Hiyoshi se lovi cu gura de o piatră. Printre dinţi, începu să-i curgă sângele.

— Au! Mă doare!

— Aşa-ţi trebuie!

— Iartă-mă!

După ce-l cârpi de vreo două-trei ori, Chikuami îl săltă pe umăr şi porni cu pas rapid înapoi spre casă. Deşi îl numea „maimuţă”, nu-l ura. Fiind grăbit să scape de sărăcie, considera că trebuia să fie sever cu toată lumea şi, de asemenea, voia să-i formeze caracterul la nevoie, cu forţa.

— Ai deja nouă ani, pierde-vară mic ce eşti, îl dojeni Chikuami. Odată ajuns acasă, îl apucă pe băiat de braţ şi-i mai trase câţiva pumni. Mama lui Hiyoshi încercă să-l oprească.

— Nu trebuie să fii aşa de blândă cu el! lătră Chikuami. Când Onaka începu să plângă, îi mai arse băiatului o mamă de bătaie.

— Şi de ce plângi? îl bat pe maimuţoiul ăsta mic şi sucit fiindcă socot c-o să-i prindă bine. Numai belele ne aduce!

La început, ori de câte ori mânca bătaie, Hiyoshi îşi îngropa capul în mâini şi-şi cerea iertare. Acum, nu mai făcea decât să plângă în neştire – aproape în delir – şi îi vorbea dur.

— De ce? Zi, de ce? Pici din senin şi zici că eşti tatăl meu şi te dai mare. Dar tatăl… tatăl meu adevărat…

— Cum poţi spune una ca asta? se făcu palidă maică-sa, gâfâind, ducându-şi mâna la gură.

Furia lui Chikuami spori.

— Faci pe deşteptul, târâie-brâu!

Îl azvârli pe Hiyoshi în magazie şi-i ordonă Onakăi să nu-i dea nimic la cină. Din acel moment şi până la lăsarea întunericului, ţipetele lui Hiyoshi se auziră necontenit.

— Dă-mi drumul! Nebunule! Cap-pătrat! Aţi asurzit toţi? Dacă nu mă scoateţi de-aici, dau foc!

Şi continuă să plângă, urlând ca un câine, dar, pe la miezul

nopţii, adormi în sfârşit. Apoi, auzi o voce chemându-l pe nume, de undeva, de lângă capul său:

— Hiyoshi, Hiyoshi.

Îl visase pe tatăl său mort. Pe jumătate treaz, strigă:

— Tată!

Apoi, îşi dădu seama că silueta din faţa lui era a mamei sale. Se furişase afară din casă şi-i adusese ceva de mâncare.

— Mănâncă aici şi linişteşte-te. Dimineaţă, îi voi cere iertare tatălui tău din partea ta.

Băiatul clătină din cap, agăţându-se de hainele mamei sale.

— E o minciună. Nu e tatăl meu. Tatăl meu n-a murit?

— Ei, haide, de ce spui asemenea lucruri? De ce nu eşti tu băiat înţelegător? Mereu îţi spun să te porţi ca un fiu bun cu tatăl tău.

Mama sa avea senzaţia că o taie un cuţit. Dar Hiyoshi nu putea înţelege de ce plângea, zguduindu-se din tot trupul.

A doua zi, Chikuami începu să răcnească la Onaka de cum răsări soarele.

— Ai trecut peste voinţa mea şi i-ai dat de mâncare azi-noapte, aşa-i? Fiindcă eşti tu aşa de îngăduitoare, niciodată n-o să se schimbe. Şi nici Otsumi nu are voie să se apropie azi de magazie.

Conflictul dintre soţ şi soţie dură aproape o jumătate de zi, până, când, în sfârşit, mama lui Hiyoshi plecă singură, plângând din nou. Pe la apusul soarelui, reveni, însoţită de un preot de la Templul Komyoji. Chikuami nu-şi întrebă soţia unde fusese. Stând aşezat cu Otsumi în faţa casei, unde împleteau o rogojină de paie, se încruntă.

— Chikuami, spuse preotul, soţia ta a venit la templu ca să ne întrebe dacă l-am putea primi pe fiul vostru ca ajutor. Îmi dai consimţământul tău?

Chikuami o privi tăcut pe Onaka; femeia stătea lângă

poarta din spate, suspinând.

— Hm, poate că ar fi bine. Dar nu e nevoie de cineva care să garanteze pentru el?

— Din fericire, soţia lui Kato Danjo, care locuieşte la poalele Colinei Yabuyama, a acceptat. Ea şi soţia ta sunt surori, pare-mi-se.

— A, deci s-a dus la Kato?

Chipul lui Chikuami trăda amărăciune, deşi nu avea nimic împotrivă ca Hiyoshi să fie primit în templu. Primi tacit propunerea, răspunzând monosilabic la întrebări.

Dându-i un ordin lui Otsumi, Chikuami se ridică să-şi strângă uneltele agricole şi, în tot restul zilei, lucră cu un aer preocupat.

După ce fu scos din magazie, Hiyoshi primi avertismente repetate de la mama lui. Toată noaptea îl ciupiseră ţânţarii şi avea faţa umflată. Când i se spuse că avea să slujească la templu, izbucni în lacrimi. Dar îşi reveni repede.

— La templu va fi mai bine, zise el.

Cât timp mai era încă ziuă, preotul făcu pregătirile necesare pentru Hiyoshi şi, pe măsură ce momentul plecării se apropia, până şi Chikuami păru să se întristeze puţin.

— Maimuţoiule, când intri la templu, trebuie să te schimbi şi să fii mai disciplinat, îi spuse el băiatului. Învaţă să scrii şi să citeşti puţintel şi o să te vedem curând uns preot.

Hiyoshi mormăi scurt a încuviinţare şi făcu o plecăciune. Ajuns dincolo de gard, se uită de mai multe ori în urmă spre silueta mamei sale, care îl privea dispărând în depărtare.

Micul templu se afla în vârful unei movile numite Yabuyama, la o oarecare distanţă de sat. În templul buddhist al sectei Nichiren, marele preot era înaintat în vârstă şi zăcea la pat. Doi preoţi tineri întreţineau clădirea şi curtea. Din cauza nenumăraţilor ani de război civil, satul sărăcise, iar

templul avea puţini enoriaşi. Hiyoshi, adaptându-se uşor noii situaţii, muncea din greu, de parcă ar fi fost cu totul altul. Era ager la minte şi energic, iar preoţii îl tratau cu afecţiune, străduindu-se să-l educe bine. În fiecare seară, îl puneau să exerseze caligrafia şi îl învăţau lucruri elementare, iar băiatul reţinea totul cu mare uşurinţă.

Într-o zi, un preot îi spuse:

— Ieri, m-am întâlnit pe drum cu mama ta. I-am spus că te descurci bine.

Hiyoshi nu înţelegea prea bine tristeţea mamei sale, dar tot ceea ce o făcea fericită, îl bucura şi pe el.

Dar, când sosi toamna celui de-al zecelea an din viaţa lui, începu să se simtă prea îngrădit la templu. Cei doi preoţi tineri plecaseră în satele învecinate să ceară de pomană. În lipsa lor, Hiyoshi scoase o sabie de lemn pe care o ascunsese şi un toiag lucrat manual. Se căţără pe culmea colinei, strigând spre prietenii săi, care se pregăteau să se joace de-a războiul.

— Trupe inamice, sunteţi nişte proşti! Haideţi, atacaţi-mă din orice direcţie poftiţi!

Deşi nu era ora obişnuită, dintr-odată, se auzi clopotul uriaş din turn. Oamenii de la poalele colinei, surprinşi, se întrebară ce se întâmplă. De pe culme, căzu o piatră, apoi o ţiglă, rănind o fată care lucra într-o grădină de zarzavaturi.

— E puştiul ăla de la templu. A adunat băieţii din sat şi se joacă iarăşi de-a războiul.

Trei-patru oameni urcară dealul şi se opriră în faţa sălii principale a templului. Uşile stăteau larg deschise, iar înăuntru era aşternută cenuşă. Transeptul şi sanctuarul erau vraişte. Vasul pentru ars tămâie se spărsese. Ai fi zis că praporele fuseseră folosite într-un scop straniu, draperia de brocart auriu, smulsă, zăcea aruncată în lături, iar pielea de

pe tobă era ruptă.

— Shobo! Yosaku! Începură să strige părinţii, căutându-şi copiii. Hiyoshi nu se zărea nicăieri; ceilalţi băieţi dispăruseră şi ei, dintr-odată.

Când părinţii ajunseră înapoi la poala colinei, din templu se auzi un freamăt. Desişurile foşneau, zburau pietre, iar clopotul sună din nou. După apusul soarelui, copiii, plini de sânge şi vânătăi, coborâră dealul şchiopătând.

În fiecare seară, când călugării se întorceau de la cerşit, sătenii urcau la templu să se plângă. În acea seară, însă, la întoarcere, călugării nu putură decât să se uite unul la altul, şocaţi. Vasul pentru ars tămâie din faţa altarului era spart cu precizie în două. Cel care dăruise acel vas preţios era un om pe nume Sutejiro, negustor de ceramică din satul Shinkawa şi unul dintre puţinii enoriaşi rămaşi ai templului. La vremea când făcuse darul, cu trei-patru ani în urmă, spusese: „Acest vas pentru ars tămâie a fost aprins de dascălul meu, răposatul Gorodayu. L-am păstrat ca pe o amintire de mare preţ. L-a pictat el însuşi şi a avut o deosebită grijă la aplicarea pigmentului albastru. Dăruindu-l acestui templu, ştiu că va fi privit ca un obiect nepreţuit, până la sfârşitul veacurilor.”

De obicei, era ţinut într-o cutie, dar, cu doar o săptămână în urmă, soţia lui Sutejiro vizitase templul. Vasul fusese scos şi folosit, dar nu mai apucaseră să-l pună la loc.

Sângele fugi din obrajii preoţilor. Pe lângă celelalte griji mai era şi pericolul ca, dacă-i aduceau faptul la cunoştinţă bătrânului mare preot, boala lui să se agraveze.

— Probabil Maimuţă a fost, spuse unul.

— Întocmai, fu şi celălalt de acord. Nici unul dintre diavolii ceilalţi n-ar fi putut face ceva atât de rău.

— Şi acum ce ne facem?

Îl târâră pe Hiyoshi înăuntru şi-i aruncară în faţă bucăţile

vasului distrus. Băiatul nu-şi amintea să-l fi spart el, dar spuse:

— Îmi pare rău.

Scuza îi înfurie şi mai tare pe preoţi, întrucât băiatul vorbea calm şi părea să nu aibă nici urmă de remuşcare.

— Păgânule! îl mustrară ei şi îl legară de o coloană mare a templului, cu mâinile la spate. Te vom lăsa aici câteva zile. Poate te mănâncă şobolanii.

Asemenea lucruri i se întâmplau lui Hiyoshi tot timpul. A doua zi, când veneau prietenii săi, n-avea să se poată juca iarăşi cu ei, îşi spuse el amărât. Iar când veniră în sfârşit, văzând că era pedepsit, fugiră.

— Dezlegaţi-mă! le strigă el. De nu, vă zvânt în bătaie! Pelerinii vârstnici şi ţărăncile care urcau până la templu râdeau de el:

— Ia te uită, asta nu cumva e o maimuţă?

La un moment dat, fu îndeajuns de calm ca să bombăne în sinea lui:

— V-arăt eu vouă.

Trupul său mic, lipit de marea coloană a templului, fu umplut dintr-odată cu sentimentul unei mari puteri. Nu scotea nici o vorbă în astfel de situaţii şi, cunoscându-şi prea bine osânda, afişa o expresie sfidătoare, blestemându-şi soarta.

Adormi adânc, trezindu-l doar saliva care-i curgea din gură. Ziua era înfiorător de lungă. Plictisit de moarte, se uită la cioburile vasului pentru ars tămâie. Olarul încrustase o inscripţie cu caractere mici, pe fundul vasului: „Făcut cu bună credinţă, Gorodayu."

Satul vecin, Seto, şi, de fapt, întreaga provincie, erau vestite pentru produsele din ceramică. Acest lucru nu-l interesase niciodată până atunci, dar, privind peisajul pictat pe vas, imaginaţia sa începu să lucreze.

„Unde-o fi asta, mă întreb?”

Munţi şi poduri de piatră, turnuri şi oameni, veşminte şi bărci, cum nicicând nu mai văzuse, erau pictate cu indigo pe porţelanul alb. Toate îl nedumereau profund.

„Ce ţară să fie oare?” se întreba.

Nu putea ghici. Avea isteţimea şi setea de cunoaştere proprii oricărui băiat şi, dorind cu orice preţ un răspuns, îşi încorda imaginaţia în căutarea unei explicaţii care să-i umple singurătatea.

Putea exista cu adevărat o asemenea ţară?

În timp ce se gândea intens la acest lucru, îl străfulgera o idee – ceva ce învăţase sau auzise, dar uitase între timp. Îşi scormoni creierii.

În China! Asta era! O imagine din China!

Fu mulţumit de sine însuşi. În timp ce privea vasul smălţuit, zbură spre China pe aripile fanteziei.

În sfârşit, ziua se sfârşi. Preoţii se întoarseră de la cerşit. În loc să-l găsească pe Hiyoshi plângând, aşa cum se aşteptaseră, văzură că rânjea.

— Toate pedepsele sunt zadarnice. Nu-l putem ajuta. Mai bine să-l trimitem înapoi la părinţi.

În aceeaşi seară, unul dintre preoţi îi dădu lui Hiyoshi ceva să cineze şi coborî cu el colina, spre casa lui Kato Danjo.

Kato Danjo stătea culcat lângă lampă. Era samurai, obişnuit să facă faţă luptei zi şi noapte. În puţinele zile când se putea destinde, găsea statul acasă mult prea paşnic. Liniştea şi relaxarea erau lucruri de temut – se putea obişnui cu ele.

— Oetsu!

— Da? se auzi vocea ei, din direcţia bucătăriei.

— Vezi că bate la poartă.

— N-or fi iarăşi veveriţele?

— Nu, e cineva afară.

Ştergându-şi mâinile, Oetsu se duse la poartă şi reveni imediat, spunând:

— E un preot de la Komyoji. L-a adus pe Hiyoshi.

Pe faţa ei tânără se aşternu o expresie deznădăjduită.

— Aha!

Danjo, care se aşteptase la una ca asta, spuse, râzând:

— Se pare că Maimuţa a fost pusă pe liber.

Ascultă relatarea preotului despre evenimentele recente. Întrucât era garantul intrării lui Hiyoshi la templu, îşi prezentă scuzele tuturor şi îl luă pe copil în seama lui.

— Dacă nu e făcut să fie preot, nu e nimic de făcut. Îl vom trimite acasă, la Nakamura. Nu mai trebuie să vă simţiţi obligaţi să-l ţineţi, îmi pare rău că v-a făcut numai necazuri.

— Vă rog, explicaţi-le problema părinţilor lui, spuse preotul şi, când se întoarse să plece, pasul său deveni mai uşor, ca şi cum o mare povară i-ar fi fost luată de pe umeri.

Hiyoshi stătea însingurat. Privi în jur curios, întrebându-se în casa cui ajunsese. Nu se oprise acolo în drum spre templu şi nici nu i se spusese că, în apropiere, locuiau nişte rude de-ale lui.

— Ei, băieţelule, ai mâncat ceva? întrebă Danjo, cu un zâmbet. Hiyoshi clătină din cap.

— Atunci, ia nişte prăjituri.

În timp ce mesteca prăjiturile, Hiyoshi ochi suliţa suspendată deasupra uşii şi blazonul de pe pieptarul armurii, după care îl privi atent pe Danjo.

„Chiar o fi ceva în neregulă cu băiatul ăsta?” se întrebă Danjo. Avea îndoielile lui. Îi susţinu privirea, dar Hiyoshi nici nu întoarse capul, nici nu plecă ochii. Nu părea să fie prost deloc. Îi zâmbi lui Danjo, cu oarecare şarm.

Danjo cedă, râzând:

— Te-ai făcut măricel, nu-i aşa? Hiyoshi, mă mai ţii minte?

Aceste cuvinte readuseră în mintea copilului amintirea unui om care-l mângâiase pe cap când avea şase ani.

Conform obiceiului samurailor, Danjo dormea aproape întotdeauna la castelul din Kiyosu sau pe câmpul de luptă. Zilele când putea sta acasă cu soţia fuseseră puţine. Se întorsese pe neaşteptate în ajun şi avea să plece la Kiyosu a doua zi. Oetsu se întreba câte luni aveau să treacă până când mai puteau petrece o zi împreună.

„Un copil obraznic!” îşi spuse ea. Sosirea lui Hiyoshi era inoportună. Ridică privirea, jenată. Ce-aveau să creadă cumnaţii ei? Chiar putea fi acela copilul surorii sale?

Auzi glasul scârţâit al lui Hiyoshi din salonul soţului ei:

— Dumneavoastră eraţi cu toţi samuraii aceia, atunci, pe malul râului, călare pe un cal.

— Îţi mai aminteşti, deci?

— Sigur, continuă el, pe un ton familiar. Dacă aşa stau lucrurile, sunteţi rudă cu mine. Dumneavoastră şi sora mai mică a mamei mele sunteţi logodiţi.

Oetsu şi servitoarea trecură în camera de zi, să scoată tăvile de servit la masă. Oetsu simţea o înfrigurare neplăcută, auzind limbajul lui Hiyoshi şi glasul său gălăgios, de copil de la ţară. Deschizând uşa glisantă, îşi strigă soţul:

— Cina e gata.

Văzu că soţul ei îşi încerca forţa braţului cu Hiyoshi, al cărui chip se înroşise ca focul, iar fundul i se ridicase precum coada unei viespi. Şi Danjo se comporta ca un copil.

— Cina? întrebă, absent.

— O să se răcească supa.

— Du-te şi mănâncă singură. Copilul ia jocul în serios. Ne distrăm grozav. Ha, ha! Ciudat mai e!

Danjo, complet absorbit, părea absolut cucerit de sinceritatea lui Hiyoshi. Oricând gata să se împrietenească,

băiatul aproape că-şi ducea unchiul de nas. De la luptele cu braţul trecură la jocul cu degete, închipuind figuri, apoi la pantomimă şi la alte jocuri de copii, până când Danjo ajunse să se ţină de burtă de-atâta râs.

A doua zi, în timp ce se pregătea de plecare, Danjo îi spuse soţiei sale, care părea deprimată:

— Dacă părinţii lui sunt de acord, ce-ar fi să-l ţinem aici? Mă îndoiesc că ne-ar fi de prea mare folos, dar cred că e mai bine decât să avem o maimuţă adevărată.

Pe Oetsu n-o încânta deloc ideea. Conducându-şi soţul până la poarta grădinii, spuse:

— Nu. Ar supăra-o pe mama ta. Nu ar ieşi nimic bun.

— Cum spui tu.

Oetsu ştia că, ori de câte ori Danjo era plecat de-acasă, mintea îi stătea numai la senior şi la luptă. „Oare se va întoarce viu?” se întreba. Era chiar atât de important ca un bărbat să-şi facă un nume? Privi silueta care se îndepărta, gândindu-se la îndelungatele luni de singurătate ce-o aşteptau. Apoi, îşi termină treburile gospodăreşti şi porni cu Hiyoshi spre Nakamura.

— Bună dimineaţa, doamnă, o salută un om care venea din direcţie opusă.

Părea a fi un negustor, probabil stăpânul unei gospodării mai mari. Purta o tunică splendidă, o sabie scurtă şi, în picioare, ciorapi de piele decoraţi cu mici muguri de cireş. Avea vreo patruzeci de ani şi arăta binevoitor.

— Nu sunteţi soţia stăpânului Kato? Încotro vă îndreptaţi?

— Acasă la sora mea din Nakamura, ca să-i duc copilul, strânse ea puţin mai tare mâna lui Hiyoshi.

— A, micuţul domn. Acesta e băiatul dat afară de la Komyoji.

— Aţi şi auzit?

— O, da. De fapt, chiar de la templu vin.

Hiyoshi privi în jur, neliniştit. Niciodată nu mai fusese numit „micuţ domn”. Simţi că roşea de ruşine.

— Vai de mine, din cauza lui aţi fost la templu?

— Da, preoţii au venit la mine acasă să-şi prezinte scuzele. Mi s-a spus că un vas pentru ars tămâie, donat de mine templului, a fost spart.

— Drăcuşorul ăsta a făcut-o! răspunse Oetsu.

— Ei, haideţi, nu trebuie să spuneţi aşa ceva. Se mai întâmplă.

— Am auzit că era o piesă vestită, foarte rară.

— Cum nu se poate mai regretabil, era opera lui Gorodayu, pe care l-am servit în timpul călătoriilor sale în ţara Ming-ilor.

— Nu folosea şi numele de Shonzui?

— Ba da, dar s-a îmbolnăvit şi a decedat, acum câtva timp. În ultimii ani, s-au fabricat multe piese de porţelan alb cu albastru purtând pecetea „Făcut de Shonzui Gorodayu”, dar sunt nişte falsuri. Singurul om care a fost vreodată în ţara Ming-ilor şi a adus cu sine tehnicile lor de prelucrare a ceramicii se află acum pe lumea cealaltă.

— Am auzit că l-aţi adoptat pe fiul maestrului Shonzui, Ofuku.

— Întocmai. Copiii îl tachinează, spunându-i „puştiul chinez”. În ultima vreme, a refuzat să mai iasă din casă.

Neguţătorul coborî privirea spre Hiyoshi. Băiatul, auzind pe neaşteptate numele lui Ofuku, se întreba cu ce se ocupa oare acel om.

— Ştiţi, continuă negustorul, am aflat că acest Hiyoshi este singurul care i-a luat vreodată apărarea lui Ofuku. Aşa că, atunci când a aflat despre recentul incident, Ofuku mi-a cerut să intervin. Se spune că s-au mai întâmplat multe alte lucruri. Preoţii mi-au vorbit despre comportamentul lui urât şi nu i-am

putut convinge să-l primească înapoi.

Pieptul i se umflă de râs.

— Probabil că părinţii lui au anumite planuri pentru el, urmă omul, dar, când va fi vorba să fie plasat din nou în altă parte, dacă ei consideră că o locuinţă ca a mea ar fi potrivită, aş dori să îi ajut. Într-un fel, pare să se ţină de promisiuni.

Şi, luându-şi politicos rămas bun, plecă. Ţinându-se de mâneca lui Oetsu, Hiyoshi întoarse de câteva ori capul după el.

— Spune-mi, mătuşică, cine era omul acela?

— Se numeşte Sutejiro. E negustor şi comercializează vase din multe ţări.

Hiyoshi tăcu, un timp, pe când îşi continuau drumul.

— Ţara Ming-ilor, unde e aceea? întrebă el deodată, gândindu-se la cele auzite.

— E vorba de China.

— Unde este? Cât de mare e? Sunt şi acolo castele, şi samurai, şi lupte?

— Ia nu mă mai bate la cap. Taci odată, auzi?

Oetsu îşi smuci iritată mâneca, dar dojana mătuşii sale nu avea asupra lui Hiyoshi mai mult efect decât o briză uşoară. Dădu capul pe spate, privind ţintă spre cerul albastru. Era atât de miraculos, încât abia putea suporta. De ce avea albastrul acela incredibil? De ce erau fiinţele omeneşti legate de pământ? Dacă oamenii ar fi putut zbura ca păsările, şi el ar fi călătorit, probabil, în ţara Ming-ilor. Într-adevăr, păsările pictate pe vasul pentru ars tămâie arătau la fel ca acelea din Owari. Hainele oamenilor erau altfel, îşi amintea, precum şi formele corăbiilor, dar păsările erau aceleaşi. Pesemne că păsările nu au ţări; pentru ele, cerul şi pământul erau una şi aceeaşi ţară.

„Mi-ar plăcea să vizitez ţări diferite,” se gândi el.

Hiyoshi nu observase niciodată cât de mică şi de sărăcăcioasă era casa în care se întorcea. Dar, când el şi Oetsu priviră înăuntru, îşi dădu seama, pentru prima oară, că, deşi era la amiază, era întunecoasă ca un beci. Chikuami nu se zărea nicăieri; o fi fost plecat cu treburi.

— Numai belele, spuse Onaka, după ce auzi despre ultimele escapade ale lui Hiyoshi.

Scoase un oftat adânc. Expresia băiatului era nepăsătoare. Îl privi, fără pic de mustrare în ochi. Mai degrabă, era impresionată de cât de mult crescuse în doi ani. Bănuitor, Hiyoshi aruncă o privire spre pruncul care sugea la sânul mamei sale. La un moment dat, familia lui se înmulţise cu un membru. Fără veste, luă capul copilului, desprinzându-l de piept, şi îl privi.

— Bebeluşul ăsta când s-a născut? întrebă el.

În loc de a-i răspunde, mama lui spuse:

— Ai devenit fratele mai mare. Va trebui să te porţi frumos.

— Cum îl cheamă?

— Kochiku.

— Ciudat nume, comentă el interesat, simţind, în acelaşi timp, o senzaţie de putere asupra copilului: voinţa unui frate mai mare îi putea fi impusă unuia mai mic. Începând de mâine, am să te duc în cârcă, Kochiku, promise.

Dar ţinea copilul stângaci, iar Kochiku începu să plângă.

Tatăl său vitreg apăru tocmai când Oetsu pleca. Onaka îi spusese surorii sale că Chikuami se plictisise să tot lupte cu sărăcia. Pierdea vremea bând sake, iar acum, când intră în casă, era roşu la faţă. Văzându-l pe Hiyoshi, scoase un strigăt:

— Ticălosule! Te-au dat afară din templu şi tu vii înapoi aici?

BANDITUL TENZO

Hiyoshi se întorsese acasă de mai bine de un an. Împlinise unsprezece ani. Ori de câte ori îl scăpa din vedere, chiar şi pentru un moment, Chikuami se repezea să-l caute, strigând din răsputeri:

— Maimuţă! Ai spart lemnele de foc? Şi de ce nu încă? De ce-ai lăsat găleata pe câmp?

Dacă Hiyoshi începea măcar să-i răspundă, latul aspru şi tare al palmei tatălui său îi răsuna imediat în cap. În asemenea momente, mama lui, cu copilul legat în spinare, pe când scotea boabele de orz din spic sau gătea, făcea eforturi să se uite în altă parte şi să tacă. Totuşi, pe faţă i se citea durerea, ca şi cum ea însăşi ar fi fost lovită.

— E firesc ca un ştrengar de unşpe’ ani să ajute la muncă. Dacă-ţi închipui că poţi s-o tuleşti şi să te joci tot timpul, e vai de fundu’ tău!

Chikuami cel spurcat la gură se purta aspru cu Hiyoshi. Dar, după ce fusese trimis acasă de la templu, băiatul muncea din greu, ca şi cum ar fi devenit o cu totul altă persoană. Când mama lui făcea greşeala de a încerca să-l apere, glasul şi mâinile brutale ale lui Chikuami se dezlănţuiau năprasnic. Era mai bine, înţelesese ea, să încerce a nu-şi lua în seamă fiul. Acum, Chikuami rareori ieşea la

câmp, dar lipsea adesea de-acasă. Se ducea în oraş, se întorcea beat şi urla la nevastă şi copii.

— Oricât de mult aş lucra, casa asta n-o să scape niciodată de sărăcie, se plângea el. Sunt prea mulţi paraziţi şi impozitul pe pământ tot creşte. Dacă nu erau plozii ăştia, acum aş fi ajuns un samurai fără senior – un ronin! Şi aş fi băut un sake delicios. Ah, lanţurile astea de la mâini şi de la picioare!

După ieşiri de acest fel, îşi punea soţia să numere puţinii bani pe care-i mai aveau, după care îi trimitea pe Otsumi sau pe Hiyoshi să cumpere sake, chiar şi în toiul nopţii.

Când tatăl său vitreg nu era prin preajmă, Hiyoshi îşi descărca uneori sufletul. Onaka îl îmbrăţişa strâns, alinându-l.

— Mamă, vreau să plec din nou la muncă, spuse el într-o zi.

— Te rog, rămâi aici. Dacă n-ai fi tu pe-aproape...

Restul cuvintelor i se pierdură printre lacrimi. Cu fiecare lacrimă ce-i apărea, întorcea capul într-o parte şi se ştergea la ochi. Văzând lacrimile mamei sale, Hiyoshi nu putea spune nimic. Ar fi vrut să fugă, dar ştia că trebuie să stea acolo unde se afla, îndurând toată nefericirea şi amărăciunea. Când îi era milă de mama sa, dorinţele fireşti ale copilăriei – să se joace, să mănânce, să înveţe, să fugă – creşteau într-însul ca tot atâtea buruieni. Şi totul se aduna împotriva cuvintelor furioase pe care Chikuami le arunca mamei lui şi contra pumnilor care-i cădeau în cap ca ploaia.

— Lua-te-ar dracu'! mormăia el, cu sufletu-i ca o flacără sfidătoare în trupul său mic.

În sfârşit, se hotărî să îl înfrunte pe înfricoşătorul său tată vitreg.

— Trimite-mă iarăşi la muncă, spuse el. Mai bine în slujbă, decât să mai stau în casa asta.

Chikuami nu se opuse.

— Prea bine. Du-te unde pofteşti şi îndoapă-te cu orezul

altora. Da' data viitoare când te mai alungă, la mine-n casă să nu mai vii.

Nu glumea şi, cu toate că-şi dădea seama că Hiyoshi nu era decât un băietan de unsprezece ani, se pomeni discutând cu el ca între egali, ceea ce-l înnebunea şi mai rău.

Următoarea slujbă a lui Hiyoshi fu în atelierul vopsitorului din sat.

— Numai gura e de el, şi-i obraznic foc. Toată ziua ar sta cu burta la soare, spuse unul dintre muncitorii care lucrau la presă.

Nu peste mult, un mesager sosi cu vestea:

— Teamă mi-e că nu-i bun de nimic. Şi, înapoi acasă cu el. Chikuami îl privi încruntat:

— Ei, cum e treaba, Maimuţă? Are de gând societatea să hrănească un trântor ca tine? Încă nu pricepi ce înseamnă părinţii?

Ar fi vrut să spună: „Nu sunt rău!”, dar, în schimb, răspunse:

— Tu eşti cel care nu mai lucrează la câmp şi ai face bine să nu mai joci şi să bei la târgul de cai. Toţi îi plâng de milă mamei mele.

— Cum îndrăzneşti să vorbeşti aşa cu tatăl tău?

Glasul tunător al lui Chikuami îi închise gura, dar acum începea să-l vadă pe Hiyoshi într-o altă lumină. Îşi spuse: „Pas cu pas, creşte.” De fiecare dată când Hiyoshi pleca în lume şi se înapoia, era vizibil mai mare. Ochii cu care-şi judeca părinţii şi casa se maturizau repede. Iar faptul că Hiyoshi îl privea ca un adult îl nemulţumea, îl speria şi-l irita profund pe nedemnul părinte vitreg.

— Hai, şterge-o şi găseşte-ţi de lucru, porunci el.

A doua zi, Hiyoshi se duse la următorul său angajator, dogarul satului. Reveni acasă într-o lună, după ce stăpâna

dogăriei se plânsese:

— Nu pot să ţin un copil neastâmpărat ca ăsta în casa mea.

Mama lui Hiyoshi nu putea înţelege ce voia să spună prin „neastâmpărat”. Alte locuri unde Hiyoshi şi-a mai încercat norocul au fost atelierul zidarului, tejgheaua bufetului de la târgul de cai şi fierăria. Niciodată nu stătea mai mult de trei, maximum şase luni. Du-te-vino-urile lui au ajuns, treptat, cunoscute şi îşi făcuse o reputaţie atât de proastă, încât nimeni nu mai voia să-i fie intermediar.

— A, băiatul ăla din casa lui Chikuami. E un încurcă-lume spurcat la gură.

Evident, mama lui Hiyoshi se simţea jenată faţă de oameni. Era stingherită din cauza fiului ei şi, ca răspuns la bârfe, se grăbea să-l ponegrească, de parcă transformarea sa într-o haimana nu putea fi oprită.

— Nu ştiu ce să mă mai fac cu el, spunea. Nu poate suferi agricultura şi pur şi simplu nu vrea să rămână acasă.

În primăvara celui de-al paisprezecelea an, Onaka îi spuse:

— De data asta, trebuie să te ţii neapărat de treabă. Dacă se mai întâmplă o singură dată acelaşi lucru, sora mea nu-l va mai putea privi pe maestrul Kato în faţă şi toţi vor râde şi vor spune: „Iară?” Fii atent, dacă şi de data asta dai greş, n-am să te mai iert.

A doua zi, mătuşa lui îl duse la Shinkawa, pentru o întrevedere. Conacul mare şi impozant în care intrară îi aparţinea lui Sutejiro, negustorul de ceramică. Ofuku era acum un tânăr palid de şaisprezece ani; ajutându-şi tatăl adoptiv, băiatul învăţase şi el câte ceva despre afacerile cu ceramică.

În magazinul de ceramică, distincţia dintre superior şi subordonat se respecta cu străşnicie. În timpul primei sale conversaţii, Hiyoshi îngenunche cuviincios pe veranda de

lemn, în timp ce Ofuku stătea aşezat înăuntru, mâncând prăjituri şi sporovăind vesel cu părinţii săi.

— Ei, dar e maimuţica lui Yaemon. Tatăl tău a murit, iar Chikuami din sat ţi-a devenit tată vitreg. Şi acum vrei să slujeşti în casa asta? Va trebui să munceşti din greu.

Spusese aceste cuvinte pe un ton care semăna atât de mult cu al unui adult, încât oricine îl cunoştea pe micul Ofuku n-ar fi crezut că vorbise chiar el.

— Da, domnule, răspunse Hiyoshi.

Fu condus în camerele servitorilor, de unde auzi râsetele familiei stăpânului din odaia de zi. Faptul că prietenul său nu-i arătase nici un semn de prietenie îl făcea să se simtă şi mai singur.

— Băi, Maimuţă!...

Ofuku nu-şi cruţa cuvintele.

— ...Mâine dimineaţă, te scoli devreme şi pleci la Kiyosu. De vreme ce vei duce marfă la un înalt slujbaş, încarcă pachetele în cărucior. La întoarcere, treci pe la samsarul de corăbii şi vezi dacă a venit ceramica de la Hizen. Dacă pierzi vremea pe drum sau întârzii, cum ai făcut deunăzi, n-o să mai fii primit în casă.

Hiyoshi nu răspundea doar cu „da” sau „da, domnule”. La fel ca vânzătorii care lucrau de mult mai mult timp în prăvălie, spunea:

— Negreşit, domnule, şi cu cel mai mare respect, domnule. Adeseori, era trimis cu comisioane la Nagoya şi la Kiyosu. În ziua aceea, remarcă zidurile albe şi meterezele înalte de piatră ale castelului Kiyosu şi medita: „Ce fel de oameni locuiesc înăuntru? Cum aş putea ajunge să trăiesc şi eu acolo?”

Simţindu-se mic şi nefericit ca un vierme, era frustrat. În timp ce-şi croia drum prin oraş, împingând căruţul greu, plin

până sus cu ceramică învelită în paie, auzea cuvintele cunoscute:

— Măi, măi, uite că trece un maimuţoi!

— O maimuţă care-mpinge un căruţ!

Curtezane voalate, orăşence gătite elegant şi neveste tinere de familie bună, toate şuşoteau, arătau cu degetul şi-l priveau lung când trecea. Şi el devenise destul de priceput în a le observa pe cele mai drăguţe. Ceea ce-l nemulţumea cel mai mult era felul cum se holbau, de parcă ar fi fost cine ştie ce ciudăţenie.

Guvernatorul castelului Kiyosu era Shiba Yoshimune, iar printre principalii săi vasali se număra şi Oda Nobunaga. În locul unde se întâlneau şanţul de apă al castelului şi râul Gojo, încă se mai simţea grandoarea în declin a vechiului shogunat Ashikaga, iar prosperitatea care dăinuia acolo, chiar şi în toiul numeroaselor tulburări ce se petreceau în lume, dovedea că oraşul Kiyosu era cel mai înfloritor dintre toate provinciile.

Pentru sake, du-te la bodega de sake.
Pentr-un ceai bun, du-te la ceainărie.
Dar, pentru curtezane, du-te în Sugaguchi din Kiyosu.

În cartierul plăcerilor, Sugaguchi, streşinile bordelurilor şi ale ceainăriilor se înşirau pe toate străzile. În timpul zilei, tinerele fete care lucrau în lupanare cântau şi se jucau de-a prinselea. Hiyoshi împingea căruciorul printre ele, visând: „Cum aş putea ajunge cineva?” Neputând găsi un răspuns, îşi tot zicea: „Într-o zi... Într-o zi...” Construia din mers fantezii, una după alta. Oraşul era plin de toate lucrurile care lui îi erau interzise: bunătăţi delicioase, case luxoase, echipamente militare şi harnaşamente sclipitoare, veşminte

bogate şi pietre preţioase.

Gândindu-se la sora lui din Nakamura, slăbănoagă şi palidă la faţă, Hiyoshi privea aburii ridicându-se din tăvile ospătăriilor şi-şi dorea să-i fi putut cumpăra şi ei ceva. Sau, trecând prin dreptul unui bătrân spiţer, privea visător punguliţele cu plante medicinale şi-şi spunea: „Mamă, de ţi-aş putea da eu asemenea doftorii, fac prinsoare că-n curând te-ai face mult mai bine.” Nelipsită din visurile lui era dorinţa de a îmbunătăţi viaţa mizeră a mamei sale şi a lui Otsumi. Singurul la care nu se gândea deloc era Chikuami.

În timp ce se apropia de fortăreaţă, mintea îi era învăluită de obişnuitele lui vise cu ochii deschişi. „Într-o zi... Într-o zi... dar cum?” era singurul său gând în timp ce mergea.

— Tâmpitule!

La trecerea printr-o răspântie aglomerată, se pomeni pe neaşteptate în mijlocul unei gloate zgomotoase. Lovise cu căruţul un samurai călare, urmat de zece scutieri care-i duceau suliţele şi un cal de căpăstru. Vasele şi talgerele înfăşurate în paie se răsturnară în drum, făcându-se bucăţi. Hiyoshi rămase nehotărât în mijlocul cioburilor.

— Ce, eşti orb?

— Idiotule!

În timp ce-l certau pe Hiyoshi, servitorii călcau în picioare vesela spartă. Nici un trecător nu se apropia să-l ajute. Adună cioburile, le aruncă în cărucior şi începu să-l împingă din nou, cu sângele clocotindu-i de indignare pentru că fusese tratat astfel în public. Şi, în fanteziile lui copilăreşti, se strecură un gând serios: „Cum i-aş putea face vreodată pe oamenii aceştia să se închine în faţa mea?”

Puţin mai târziu, cu gândul la muştruluiala pe care avea s-o primească la întoarcere de la stăpân, îi apăru în minte privirea rece a lui Ofuku. Marea lui fantezie, ca un phoenix în

zbor, se mistui într-o volbură de griji, de parcă l-ar fi înghiţit un nor de fulgi de păpădie.

Se înserase. Hiyoshi băgase căruciorul în hambar şi se spăla pe picioare lângă fântână. Locuinţa lui Sutejiro, care se numea Conacul Ceramicii, semăna cu reşedinţa unui mare clan de războinici de provincie. Impozanta casă principală era legată de numeroase acareturi, iar, în apropiere, se înşirau rânduri-rânduri de magazii.

— Maimuţică! Maimuţică!

În timp ce Ofuku se apropia, Hiyoshi se ridică.

— Mda?

Ofuku îl lovi pe umăr cu bastonul subţire de bambus pe care-l purta la el întotdeauna când inspecta camerele servitorilor sau le dădea ordine lucrătorilor de la depozite. Nu era prima oară când îl lovea pe Hiyoshi. Băiatul se împiedică şi imediat fu iarăşi plin de noroi.

— Când te adresezi stăpânului, tu spui „mda”? Ori de câte ori ţi-aş spune, tot nu-nveţi buna-cuviinţă. Asta nu-i o casă de fermier!

Hiyoshi nu răspunse.

— De ce nu zici nimic? Nu înţelegi? Zi: „da, domnule”. Temându-se să nu fie lovit din nou, Hiyoshi se supuse:

— Da, domnule.

— Când te-ai întors de la Kiyosu?

— Adineaori.

— Minţi. Am întrebat la bucătărie şi mi-au spus că ai şi mâncat.

— Am avut ameţeli. Mă temeam să nu leşin.

— De ce?

— Fiindcă mi-era foame după ce umblasem toată ziua.

— Foame! Când te-ntorci, de ce nu vii neîntârziat la stăpân să dai socoteală?

— Aveam de gând, după ce mă spălam pe picioare.

— Scuze, mereu scuze! Din câte mi-au spus servitorii de la bucătărie, o mare parte din ceramica pe care trebuia să o predai în Kiyosu s-a spart pe drum. E adevărat?

— Da.

— Cred c-ai socotit că se cuvenea să nu-mi prezinţi direct mie scuzele. Te-ai gândit să născoceşti cine ştie ce minciună, s-o iei în glumă sau să le ceri celor de la bucătărie să-ţi ţină partea. De data asta, n-am s-o mai înghit.

Ofuku îl trase de ureche:

— Hai, zi odată. Vorbeşte.

— Îmi pare rău.

— Ăsta devine un obicei. Descoperim noi ce se ascunde aici. Ia vino-ncoace, să stăm de vorbă cu tatăl meu.

— Vă rog, iertaţi-mă.

Glasul lui Hiyoshi suna întocmai ca un ţipăt de maimuţă.

Ofuku nu slăbi strânsoarea. Porni în jurul casei. Cărarea care ducea de la magazie spre intrarea în grădina casei era mărginită cu un desiş de bambuşi chinezeşti înalţi.

Deodată, Hiyoshi se opri în loc.

— Ascultă, spuse el, privindu-l crunt pe Ofuku şi dându-i mâna la o parte, am ceva să-ţi spun.

— Ce te-a apucat? Eu sunt stăpânul aici, ai uitat? Ofuku se făcu palid la faţă, începând să tremure.

— De-asta sunt întotdeauna ascultător, dar vreau să-ţi spun ceva. Ofuku, ai uitat zilele copilăriei noastre? Noi doi am fost prieteni, nu-i aşa?

— Asta a fost în trecut.

— Bine, a fost în trecut, dar nu trebuie s-o uiţi. Când te sâcâiau şi te strigau „puştiul chinez”, mai ţii minte cine-ţi lua întotdeauna apărarea?

— Îmi amintesc.

— Şi crezi că nu-mi datorezi nimic? întrebă Hiyoshi, încruntat. Era mult mai scund decât Ofuku, dar avea un asemenea aer de demnitate, încât ar fi fost imposibil de spus care dintre ei era mai vârstnic.

— Toţi ceilalţi lucrători vorbesc şi ei, continuă el. Spun că stăpânul e bun, dar că tânărul stăpân e înfumurat şi nu are inimă. Un băiat ca tine, care niciodată n-a cunoscut sărăcia sau greutăţile, ar trebui să-ncerce numai să muncească în casa altcuiva. Dacă mă mai bruftuluieşti, pe mine sau pe ceilalţi angajaţi, nu ştiu ce-am să fac. Dar ţine minte că am o rudă care e ronin în Mikuriya. Are peste o mie de oameni sub comanda lui. Dacă ar veni aici la chemarea mea, ar putea şterge de pe faţa pământului o casă ca asta într-o singură noapte.

Ameninţătorul torent de aiureli ale lui Hiyoshi, împreună cu flăcările din ochii lui, îl înspăimântară pe bietul Ofuku.

— Stăpâne Ofuku!

— Stăpâne Ofuku! Unde-i stăpânul Ofuku?

Servitorii din casa cea mare îl căutau pe Ofuku de o bună bucată de vreme. Prizonier al privirii lui Hiyoshi, Ofuku îşi pierduse curajul de a le răspunde.

— Te cheamă, mormăi Hiyoshi şi adăugă, pe un ton poruncitor: acum poţi pleca, dar să nu uiţi ce ţi-am spus.

Cu aceste cuvinte de despărţire, se răsuci pe călcâie şi porni spre intrarea din dos a casei. Mai târziu, cu inima bătându-i nebuneşte, se întrebă dacă aveau să-l pedepsească. Dar nu se întâmplă nimic. Incidentul fu uitat.

* * *

Se apropia sfârşitul anului. În rândul fermierilor şi al orăşenilor, un băiat care împlinea cincisprezece ani îşi

sărbătorea, de obicei, maturitatea printr-o ceremonie. În cazul lui Hiyoshi, nu era nimeni care să-i dea măcar un evantai pentru ceremonie, darmite un ospăţ. De vreme ce era Anul Nou, stătea aşezat pe colţul unei platforme de lemn, împreună cu ceilalţi servitori, adulmecând şi mâncând plăcinte de mei coapte cu legume – o delicatesă rară.

Se întreba înciudat: „Oare mama mea şi Otsumi mănâncă şi ele plăcinte de mei acum, de Anul Nou?” Deşi cultivau mei, îşi amintea multe sărbători de Anul Nou când nu avuseseră plăcinte. Ceilalţi din jurul lui bodogăneau:

— Diseară, stăpânul o să aibă musafiri, aşa că iar va trebui să stăm drepţi şi să-i ascultăm poveştile.

— Eu va trebui să mă prefac că mă doare burta şi să zac la pat.

— Nu pot suferi asta. Mai ales de Anul Nou.

Existau prilejuri asemănătoare de două-trei ori pe an, la Anul Nou şi la sărbătoarea zeului bogăţiei. Indiferent de ocazie, Sutejiro invita mulţi oaspeţi: olarii din Seto, familiile clienţilor privilegiaţi din Nagoya şi Kiyosu, membrii clanurilor de samurai, chiar şi cunoştinţe ale rudelor. Începând din acea seară, avea să fie o înghesuială cumplită.

În ziua aceea, Sutejiro era deosebit de bine dispus. Cu plecăciuni adânci, îşi întâmpina personal musafirii, scuzându-se că-i neglijase anul trecut. În camera ceaiului, care era decorată cu o floare splendidă, aleasă cu multă grijă, frumoasa soţie a lui Sutejiro servea invitaţii cu ceai. Toate instrumentele pe care le folosea erau rare şi de mare preţ.

Shogunul Ashikaga Yoshimasa era cel care, la sfârşitul secolului trecut, performase, pentru întâia oară, ceremonia ceaiului, ca un exerciţiu estetic. Se răspândise printre oamenii de rând şi, nu peste mult, fără a conştientiza nimeni, ceaiul deveni o parte importantă din viaţa lor cotidiană. În

spaţiul îngust al micii camere de ceai, cu unica ei floare şi cu singura ei ceaşcă, agitaţia lumii şi suferinţele omeneşti puteau fi date uitării. Chiar şi în mijlocul unei lumi corupte, ceremonia ceaiului te putea învăţa să îţi îngrijeşti spiritul.

— Am onoarea să mă adresez doamnei casei?

Vorbitorul era un războinic ciolănos, care intrase împreună cu ceilalţi oaspeţi.

— Eu sunt Watanabe Tenzo. Sunt prieten cu ruda dumneavoastră, Shichirobei. Trebuia să mă aducă el în seara asta, dar, din păcate, s-a îmbolnăvit, aşa că am venit singur.

Se înclină politicos. Avea maniere plăcute şi, cu toată aparenţa lui de samurai de la ţară, ceru un castron cu ceai. Soţia lui Sutejiro i-l servi într-un vas galben de Seto.

— Nu cunosc eticheta ceremoniei ceaiului, spuse Tenzo, privind în jur, pe când sorbea încântat din ceai. Cum era de aşteptat din partea unui om atât de bogat şi de faimos, instrumentele pentru servitul ceaiului sunt, neîndoielnic, meşteşugit lucrate. Deşi e o impoliteţe să întreb, urciorul din porţelan pe care îl folosiţi nu este cumva o piesă de ceramică *akae?*

— Aţi observat?

— Da.

Tenzo privi piesa, profund impresionat.

— Dacă aceasta ar fi să cadă în mâinile unui negustor din Sakai, cred că i-ar aduce cam o mie de galbeni. Dincolo de valoarea ei, e o piesă minunată.

În timp ce stăteau de vorbă, fură chemaţi în sufragerie la cină. Soţia lui Sutejiro se ridică prima şi trecură împreună în sală. Scaunele fuseseră aranjate în cerc. Sutejiro, în calitate de gazdă, stătea în centru, salutându-şi oaspeţii. Când soţia şi servitoarele sale sfârşiră de servit sake-ul, Sutejiro se mută la o masă. Luă ceaşca şi începu să spună poveşti despre Ming-i,

printre care petrecuse mulţi ani. Ca să aibă cui povesti aventurile lui din China, o ţară pe care o cunoştea bine, dar aproape necunoscută încă în Japonia, invita musafiri şi le arăta asemenea ospitalitate opulentă.

— Ei, a fost un adevărat festin. Iar în seara asta am auzit, din nou, câteva povestiri deosebit de interesante, spuse un oaspete.

— Eu unul, mi-am răsfăţat urechile până la refuz. Dar se face târziu. E timpul să plec, adăugă altul.

— Şi eu. Zău că trebuie să-mi iau rămas bun. Musafirii plecară, unul câte unul, iar serata luă sfârşit.

— Ah, bine că s-a terminat! spuse un servitor. Pentru oaspeţi poveştile or fi grozave, dar noi auzim tot anul despre chinezi.

Fără să-şi ascundă căscaturile, servitorii, printre care şi Hiyoshi, se apucară să facă grăbiţi curăţenie. Lămpile din bucătăria cea mare, din hol şi din camerele lui Sutejiro şi Ofuku se stinseră, în cele din urmă, iar, peste poarta zidului de pământ, fu tras un zăvor solid. De cele mai multe ori, conacele samurailor şi casele neguţătorilor – dacă aceştia erau cât de cât înstăriţi – erau înconjurate cu un zid de pământ sau cu un şanţ cu apă, întărit cu două-trei rânduri de fortificaţii. La căderea nopţii, orăşenii şi sătenii deveneau neliniştiţi. Aşa stăteau lucrurile de pe vremea războaielor civile din secolul trecut şi nimănui nu i se mai părea anormal.

De cum asfinţea soarele, oamenii se culcau. Când se vârau în paturi, lucrătorii, a căror singură plăcere era somnul, adormeau ca vitele. Acoperit cu o rogojină subţire de paie, Hiyoshi stătea întins într-un colţ al camerei servitorilor, cu capul pe un suport din lemn. Alături de ceilalţi, auzise povestirile stăpânului despre marea ţară a Ming-ilor. Dar, spre deosebire de ei, el ascultase cu nesaţ. Şi începea atât de uşor

să viseze cu ochii deschişi, încât emoţia îl împiedica să adoarmă, aproape ca şi cum ar fi avut febră.

„Ce-i asta?” se întrebă, ridicându-se în capul oaselor. Ciuli urechile, convins că tocmai auzise un sunet ca o creangă de copac frângându-se şi, chiar înainte, nişte paşi înfundaţi. Se sculă, intră în bucătărie şi privi, pe furiş, afară. În acea noapte rece şi senină, apa din butoiul mare îngheţase, iar sub streşinile de lemn atârnau ţurţuri lungi ca nişte săbii. Ridicând privirea, văzu un bărbat căţărându-se în copacul mare din spate. Hiyoshi presupuse că sunetul pe care-l auzise adineaori era trosnetul unei ramuri pe care acesta călcase. Urmări ciudata comportare a umbrei din copac. Bărbatul învârtea în cerc o luminiţă nu mai mare decât un licurici. „Un fitil?” se întrebă Hiyoshi. Cercul roşu răspândea în vânt scântei slabe, fumegânde. Probabil că bărbatul îi trimitea semnale cuiva din afara zidurilor.

„Coboară,” îşi spuse Hiyoshi, ascuns în umbră ca o nevăstuică. Bărbatul lunecă în josul copacului şi porni cu paşi mari spre fundul curţii. Hiyoshi îl lăsă să treacă, apoi se luă după el.

— Aha! E unul din oaspeţii de astă-seară, murmură el, nevenindu-i să creadă.

Era cel ce se prezentase drept Watanabe Tenzo, cel căruia soţia stăpânului îi servise ceai şi care ascultase, captivat, istorisirile lui Sutejiro, de la început până la sfârşit. Toţi ceilalţi oaspeţi plecaseră acasă, şi-atunci, unde fusese Tenzo până acum? Şi de ce? Era îmbrăcat altfel decât înainte. Purta sandale împletite din paie, pantalonii săi largi erau suflecaţi şi legaţi la spate, iar, la cingătoare, avea prinsă o sabie mare. Ochii săi scrutau împrejurimile cu o expresie aprigă, de uliu. Oricine îl vedea şi-ar fi dat seama într-o clipă că umbla să omoare pe cineva.

Tenzo se apropie de poartă şi, în acelaşi moment, oamenii care aşteptau afară se ciocniră de ea.

— Aşteptaţi! Trag zăvorul. Faceţi linişte!

Cu siguranţă, era un atac al bandiţilor! Într-adevăr, conducătorul le făcuse semn să vină pentru a prăda casa, ca un roi de lăcuste. Ascuns în umbră, Hiyoshi îşi spuse: „Hoţii!” Cât ai clipi, sângele i se înfierbântă şi uită cu totul de sine. Deşi nu stătu să cugete, nu-i mai păsa de propria lui siguranţă, fiindcă nu-l mai interesa decât casa stăpânului. Însă, chiar şi aşa, ceea ce făcu în continuare nu poate fi socotit altfel decât necugetat.

— Hei, tu! strigă el, ieşind cu îndrăzneală din umbră, cu cine ştie ce gând în minte.

Se opri în spatele lui Tenzo, care tocmai se pregătea să deschidă poarta. Un fior de frică îl străbătu pe hoţ prin şira spinării. De unde să ştie el că îl provoca un băiat de cincisprezece ani, care lucra la magazinul de ceramică? Când întoarse capul, fu uimit de ceea ce văzu: un adolescent cu înfăţişare ciudată şi chip de maimuţă, care îl privea cu o expresie stranie. Tenzo îl sfredeli un moment cu privirea.

— Cine eşti? întrebă el, mirat.

Hiyoshi uitase complet de pericol. Avea o expresie impenetrabilă.

— Ei bine, ce se-ntâmplă aici? întrebă el.

— Cum? exclamă Tenzo, zăpăcit de-a binelea.

„O fi nebun?” se întrebă el. Expresia neînduplecată a lui Hiyoshi, atât de nepotrivită pentru un copil, îl copleşea. Simţi că trebuia să-l intimideze.

— Suntem roninii din Mikuriya. Un strigăt să scoţi şi te-am tăiat. N-am venit aici ca să luăm viaţa copiilor. Cară-te. Ascunde-te în magazia de lemne.

Şi, crezând că gestul îl va intimida pe băiat, se bătu cu

mâna pe mânerul săbiei sale lungi. Hiyoshi rânji, arătându-şi dinţii albi:

— Deci, eşti un hoţ, hai? Dacă eşti hoţ, vrei să pleci cu ce-ai venit să iei de-aici, nu?

— Nu mă bate la cap. Dispari!

— Mă duc. Dar, dacă deschizi poarta, nici unul dintre voi nu va ieşi viu de-aici.

— Ce vrei să spui?

— Nu ştii, nu-i aşa? N-a aflat nimeni, numai eu.

— Eşti cam smintit, nu?

— Vezi-ţi de-ale tale. Tu eşti ăla cu-o doagă sărită, de vii să jefuieşti aşa o casă.

Oamenii lui Tenzo, sătui de-atâta aşteptare, bătură în poartă, strigând:

— Ce se întâmplă?

— Staţi niţel, le răspunse Tenzo. Ai spus, reveni el spre Hiyoshi, că, dacă intrăm în conac, nu mai scăpăm vii. De ce te-aş crede?

— Fiindcă aşa e.

— Dacă aflu că-ţi arde de jocuri, am să-ţi tai capul.

— N-o să afli pe degeaba. Trebuie să-mi dai ceva în schimb.

— Hm?

Tenzo, bănuitor, bombăni în sinea lui. Deasupra, cerul înstelat devenea tot mai luminos, dar conacul, înconjurat de zidul său, era cufundat încă într-un întuneric deplin.

— Ce vrei? întrebă Tenzo, într-o doară.

— Nu vreau nimic, decât să mă lăsaţi să devin membru al bandei voastre.

— Vrei să fii unul de-ai noştri?

— Da, aşa e.

— Vrei să fii hoţ?

— Da.

— Câţi ani ai?

— Cincisprezece.

— Şi de ce vrei să te faci hoţ?

— Stăpânul mă mână ca pe un cal. Cei de-aici îşi bat joc de mine, mă numesc tot timpul „maimuţă”, aşa că aş vrea să devin bandit ca voi şi să le-o plătesc.

— În regulă, te las să vii cu noi, dar numai după ce-ţi dovedeşti spusele. Explică ce-ai vrut să zici adineaori.

— Cum că veți fi ucişi?

— Da.

— Ei bine, planul vostru nu e bun de nimic. În seara asta, te-ai deghizat în musafir şi te-ai amestecat printr-un grup numeros de oameni.

— Da.

— Cineva te-a recunoscut.

— Cu neputinţă.

— Crezi ce vrei, dar stăpânul a aflat fără tăgadă cine eşti. Aşa că, la instrucţiunile lui, am alergat până la casa lui Kato din Yabuyama şi l-am anunţat că vom fi negreşit atacaţi în timpul nopţii şi că am avea nevoie de ajutorul lui.

— Kato din Yabuyama... ăsta trebuie să fie vasalul lui Oda, Kato Danjo.

— Pentru că Danjo şi stăpânul meu sunt rude, a reuşit să adune doisprezece samurai care locuiesc prin apropiere şi toţi au venit în timpul serii, travestiţi în oaspeţi. Te pândesc din casă chiar în clipa asta şi să ştii că nu te mint.

După paloarea feţei lui Tenzo, Hiyoshi îşi dădu seama că banditul îl credea.

— Chiar aşa? întrebă el. Şi unde-s? Ce fac?

— Stăteau aşezaţi în cerc, bând sake şi aşteptând. Apoi, au hotărât că probabil nu veţi mai ataca atât de târziu şi s-au culcat. M-au pus să stau de strajă, în frig.

Tenzo îl înhăţă, spunându-i:

— Dacă strigi, s-a zis cu tine.

Şi, cu uriaşa lui palmă, îi acoperi gura. Zbătându-se, Hiyoshi reuşi să spună:

— Domnule, nu aşa mi-ai promis. N-am să fac nici un zgomot. Ia mâna jos.

Şi îşi înfipse unghiile în mâna hoţului. Tenzo clătină din cap:

— Nu se poate. La urma urmei, eu sunt Watanabe Tenzo din Mikuriya. Vrei să cred că această casă e pregătită să fie atacată. Chiar dacă aşa e, dacă plec cu mâinile goale, nu voi mai putea apărea în faţa oamenilor mei.

— Dar...

— Ce poţi face?

— Îţi aduc orice vrei.

— Îmi aduci din casă?

— Mda. E cel mai bine. Aşa, poţi sfârşi treaba fără riscul de a ucide sau de a fi tu însuţi ucis.

— Nu mă minţi? strânse Tenzo şi mai tare gâtul băiatului. Poarta era încă închisă. Bănuitori şi cu teamă, oamenii săi continuau să-l strige şoptind şi zgâlţâind poarta:

— Hei, şefu', eşti acolo?

— Ce se-ntâmplă?

— Ce-i cu poarta?

Tenzo trase pe jumătate zăvorul şi şopti prin poartă:

— E ceva în neregulă, aşa că tăceţi. Şi nu staţi în grup. Despărţiţi-vă şi ascundeţi-vă.

Plecând după ceea ce-i ceruse Tenzo, Hiyoshi se târî, fără zgomot, de la intrarea în odăile servitorilor până în casa principală. Ajuns acolo, văzu că în camera lui Sutejiro ardea o lampă.

— Stăpâne? strigă Hiyoshi, aşezându-se respectuos pe verandă.

Nu primi nici un răspuns, dar simţi că erau treji şi Sutejiro, şi soţia lui.

— Doamnă?

— Cine e? întrebă nevasta lui Sutejiro, cu voce tremurătoare. Unul dintre ei se trezise şi îl deşteptase şi pe celălalt, căci, cu un moment în urmă, se auzise un uşor foşnet şi sunet de glasuri. Gândindu-se că-i atacau bandiţii, amândoi închiseseră ochii de frică. Hiyoshi deschise uşa glisantă şi înainta, în genunchi. Sutejiro şi soţia lui deschiseră larg ochii.

— Afară sunt bandiţi, spuse băiatul. Mulţi.

Soţul şi soţia înghiţiră în sec, dar nu spuseră nimic. Păreau să-şi fi pierdut graiul.

— Ar fi îngrozitor să dea năvală. Pe dumneavoastră v-ar lega şi ar lăsa în urma lor vreo cinci-şase morţi sau răniţi. M-am gândit la un plan şi l-am pus pe conducătorul lor să vă aştepte răspunsul.

Hiyoshi le relată convorbirea avută cu Tenzo, încheind cu cuvintele:

— Stăpâne, vă rog, daţi-le hoţilor ceea ce vor. I-o duc eu lui Tenzo şi o să plece.

Urmă o scurtă pauză, înainte ca negustorul să întrebe:

— Hiyoshi, ce mai vrea şi ăsta?

— A spus că a venit după urciorul *akae*.

— Ce?

— A zis că, dacă i-l dau, va pleca. De vreme ce nu valorează nimic, nu-l lăsaţi să-l ia? Eu am fost cu ideea, explică mândru Hiyoshi. Mă voi preface că l-am furat pentru el.

Dar deznădejdea şi spaima de pe chipul lui Sutejiro şi al soţiei sale erau evidente.

— Urciorul akae a fost scos azi de la păstrare pentru ceremonia ceaiului, nu-i aşa? continuă Hiyoshi. Omul trebuie

să fie un nătărău, dacă mi-a spus să-i aduc nimicul ăla fără valoare! încheie el, pe un ton de parcă toată situaţia i se părea amuzantă.

Soţia lui Sutejiro rămase tăcută, ca şi cum s-ar fi prefăcut într-o stană de piatră. Cu un oftat adânc, Sutejiro spuse:

— E îngrozitor.

Şi tăcu şi el, pierdut în gânduri.

— Stăpâne, de ce o luaţi aşa? Cu un singur vas, putem încheia toată povestea asta fără vărsare de sânge.

— Nu e doar un vas ca oricare altul. Chiar şi în ţara Ming-ilor, mai sunt doar foarte puţine la fel. L-am adus din China cu mare greutate. Mai mult, e o amintire de la maestrul Shonzui.

— În magazinele de ceramică din Sakai, adăugă soţia lui, ar preţui peste o mie de galbeni.

Dar tâlharii erau mai de temut. Dacă li se împotriveau, avea să se dezlănţuie un măcel şi se ştia despre conace care arseseră până în temelii. Nici una, nici alta nu era o întâmplare neobişnuită în vremurile acelea tulburi.

Într-o asemenea situaţie, omul nu avea prea mult timp ca să se hotărască. Un moment, Sutejiro păru să nu se poată elibera de ataşamentul său faţă de urcior. Dar, în cele din urmă, spuse:

— N-am încotro.

După aceea, se simţi puţin mai bine. Luă cheia magaziei din sertarul unui dulăpior lăcuit.

— Du-i-o, aruncă el cheia în faţa lui Hiyoshi.

Indignat de pierderea preţiosului vas, Sutejiro nu se putea îndura să-l laude pe băiat, cu toate că găsea planul bine gândit pentru un tânăr de vârsta lui.

Hiyoshi se duse singur la magazie. Ieşi cu o lădiţă de lemn şi îi înapoie cheia stăpânului său în mână, spunând:

— Ar fi mai bine să stingeţi lumina şi să vă culcaţi liniştiţi la

loc. N-aveţi de ce vă face griji.

Când îi aduse lădiţa banditului Tenzo, abia venindu-i să creadă ce se întâmpla, o deschise şi cercetă atent conţinutul.

— Hm, asta e, spuse el, şi expresia feţei i se îmblânzi.

— Pleacă repede de-aici, cu oamenii tăi. Adineaori, când o căutam în magazie, am aprins o lumânare. Kato şi samuraii lui probabil că se trezesc chiar în clipa asta şi, în curând, vor începe să-şi facă rondul.

Tenzo porni grăbit spre poartă.

— Vino să mă cauţi la Mikuriya, oricând. Am să te iau cu mine.

Şi, cu aceste cuvinte, dispăru în întuneric.

Înfricoşătoarea noapte luă sfârşit.

Era a doua zi, pe la amiază. Fiind prima săptămână a noului an, spre conac venea o nesfârşită procesiune de vizitatori, câte doi, câte trei. Totuşi, în magazinul de ceramică domnea o atmosferă straniu de încordată. Sutejiro era posomorât şi nervos, iar soţia lui, de obicei veselă, nu se vedea nicăieri.

Ofuku intră încet în camera mamei lui şi se aşeză. Femeia nu-şi revenise complet din coşmarul de noaptea trecută şi zăcea în pat, cu faţa de o paloare bolnăvicioasă.

— Mamă, tocmai am stat de vorbă cu tata. O să fie bine.

— Zău? Ce-a spus?

— La început, a fost sceptic, dar, când i-am povestit despre purtarea lui Hiyoshi şi despre felul cum m-a înşfăcat în spatele casei şi m-a ameninţat, spunând că avea să-i cheme pe banditii din Mikuriya, s-a mirat şi a părut să se gândească mai bine.

— A spus că-l va concedia curând?

— Nu. A spus că încă îl mai consideră o maimuţică promiţătoare, aşa că l-am întrebat dacă are de gând să

crească unealta unor hoţi.

— Mie, încă de la bun început, mi-a displăcut expresia din ochii băiatului ăstuia.

— I-am spus şi de asta, iar, în cele din urmă, a spus că, dacă nimeni nu se înţelege cu el, nu mai are altă soluţie decât să-l dea afară. A zis că, întrucât l-a luat în primire de la Kato din Yabuyama, i-ar fi greu s-o facă. S-a gândit că ar fi mai bine dacă am găsi un pretext inofensiv ca să-l concediem.

— Bine. Am ajuns în punctul în care nu mai suport să-l văd pe băiatul ăsta cu faţă de maimuţă lucrând aici nici măcar o jumătate de zi. Acum ce face?

— Împachetează mărfuri în magazie. Pot să-i spun că vrei să-i vorbeşti?

— Nu, te rog nu. Nu suport să-l am în faţa ochilor. Acum, că e de acord şi tatăl tău, n-ar fi mai bine să-i spui că e concediat chiar de azi şi să-l trimiţi acasă?

— Bine, răspunse Ofuku, deşi se cam temea. Şi cu leafa lui ce fac?

— Din capul locului, nu ne-am angajat cu nimic să îi plătim ceva. Şi, deşi nu e cine ştie ce de capul lui ca muncitor, i-am dat de mâncare şi îmbrăcăminte. Până şi atât e mai mult decât merită. În fine, lasă-l să păstreze hainele pe care le are pe el şi dă-i două măsuri de sare.

Ofuku se temea prea tare să-i spună singur toate acestea lui Hiyoshi, aşa că, mai luă cu el un om la magazie. Privi înăuntru şi văzu că Hiyoshi, lucrând de unul singur, era acoperit cu paie din creştet până-n tălpi.

— Da? Ce vrei? răspunse Hiyoshi pe un ton neobişnuit de energic, sărind în picioare la vederea lui Ofuku.

Gândindu-se că n-ar fi fost bine să vorbească despre cele întâmplate în timpul nopţii, nu spusese nimănui, dar era

foarte mândru – atât de mândru, încât se aştepta, în taină, la laudele stăpânului.

Ofuku, însoţit de cel mai voinic negustor din magazin, care-l intimida cel mai mult pe Hiyoshi, spuse:

— Maimuţă, azi poţi să pleci.

— Unde să plec? întrebă Hiyoshi, surprins.

— Acasă. Mai ai aşa ceva, nu?

— Am, dar…

— Eşti concediat începând de azi. Poţi să păstrezi hainele.

— Şi, din bunătatea stăpânului, îţi mai dăm şi asta, adăugă negustorul, întinzându-i sarea şi legătura de haine. Nu e nevoie să-l saluţi, aşa că poţi pleca imediat.

Uluit, Hiyoshi simţi că fierbea. Furia din ochii lui părea să se îndrepte spre Ofuku. Făcând un pas înapoi, Ofuku luă sarea şi bocceaua din mâinile vânzătorului, le puse pe podea şi se îndepărtă grăbit. După expresia din ochii săi, Hiyoshi părea gata să se năpustească pe urmele lui, dar, de fapt, nu vedea nimic; era orbit de lacrimi. Îşi aminti faţa înlăcrimată a mamei sale când îl prevenise că, dacă mai era alungat o singură dată, ea nu mai putea să apară în faţa nimănui, şi că pentru cumnatul ei, avea să fie o ruşine. Amintirea feţei şi a trupului ei, atât de slăbite de sărăcie şi de naştere, îl făcu să-şi înghită lacrimile. Nasul nu-i mai curse, dar rămase, un moment, nemişcat, fără a şti ce să facă în continuare. Sângele îi fierbea de revoltă.

— Maimuţă, strigă un lucrător, ce-i cu tine? Iar ai încurcat-o, hai? Ţi-a spus să pleci, nu? Ai cinşpe’ ani şi, oriunde te-ai duce, îţi vor da măcar de mâncare. Fii bărbat şi nu te mai smiorcăi.

Fără a se opri din lucru, ceilalţi începură să se amuze pe seama lui. Râsetele şi glumele lor îi umpleau urechile, iar

Hiyoshi se hotărî să nu fie văzut plângând. În schimb, se întoarse cu faţa spre ei, dezgolindu-şi dinţii albi:

— Cine se smiorcăie? Oricum sunt sătul şi plictisit de prăvălia asta veche. De data asta, mă duc să intru în slujba unui samurai!

Şi, aruncându-şi în spinare bocceaua de haine, legă săculeţul cu sare de un toiag din bambus şi îl ridică ţanţoş, pe umăr.

— Se duce să servească un samurai! râse unul. Halal rămas bun!

Râseră cu toţii.

Nimeni nu-l ura pe Hiyoshi, dar nici nu le părea rău pentru el. Din partea lui, după ce făcu primul pas dincolo de zidul de pământ, inima i se umplu cu albastrul limpede al cerului. Simţea că-şi recăpătase libertatea.

Kato Danjo luptase în bătălia de la Azukizaka, în toamna anului trecut. Nerăbdător să se distingă, se repezise în mijlocul forţelor clanului Imagawa şi fusese rănit atât de grav, încât a trebuit să se întoarcă acasă definitiv. Acum, dormea tot timpul, în casa din Yabuyama. Spre sfârşitul anului, pe măsură ce vremea se răcea, rana de lance din stomac îl supăra încontinuu. Gemea mereu de durere.

Oetsu avea mare grijă de soţul ei şi, în ziua aceea, îi spăla rufele murdare de puroi într-un pârâu, care curgea prin curtea lor. Auzi un glas nepăsător cântând şi se întrebă cine putea fi. Iritată, se ridică, privind în jur. Deşi casa se afla doar la jumătatea urcuşului pe colina Komyoji, din interiorul zidului de pământ, se puteau vedea drumul de la poalele dealului, iar, dincolo de acesta, ogoarele din Nakamura, râul Shonai şi întinsa Câmpie Owari.

Era un ger cumplit. Soarele noului an cobora, ca prin ceaţă, spre orizont, punând capăt încă unei zile. Glasul cântăreţului

era puternic, ca şi cum nu ar fi trăit nici greutăţile lumii, nici vreo altă suferinţă omenească. Melodia era un cântec popular de la sfârşitul secolului trecut, dar fiicele fermierilor din Owari îl transformaseră în cântec pentru cântat în timpul torsului.

„Ei, să fie oare Hiyoshi?” se întrebă ea, când drumeţul ajunse la poala colinei. Ducea o boccea murdară în spate, iar pe umăr, un toiag din bambus la capătul căruia atârna un săculeţ. Se miră cât de mult crescuse într-un timp atât de scurt şi că, deşi mai mare, era la fel de fără griji ca întotdeauna.

— Mătuşico! De ce stai aici, afară? dădu Hiyoshi din cap în semn de salut.

Cântecul său dădea pasului o anumită cadenţă, iar salutul, rostit cu un glas foarte natural, avea un ton vesel. Chipul mătuşii sale se întunecă: părea o fiinţă care uitase să râdă.

— Ce cauţi aici? Aduci vreo veste pentru preoţii de la Komyoji?

Pus în încurcătură, Hiyoshi se scărpină în cap.

— M-au dat afară de la magazin. Am venit aici gândindu-mă că ar fi bine să-l anunţ pe unchiul.

— Ce? Iar? se încruntă Oetsu. Ai venit aici după ce iarăşi te-au dat afară?

Hiyoshi se gândi să-i spună motivul, dar, cumva, nu părea să merite osteneala. Pe un ton mai dulce, întrebă:

— Unchiul e acasă? Dacă da, mă laşi să vorbesc cu el, te rog?

— Categoric, nu! Soţul meu a fost rănit grav în luptă. Nici nu ştim dacă ziua de azi sau de mâine nu cumva e ultima din viaţa lui. N-ai voie să te apropii de el.

Vorbea brutal, pe un ton aspru.

— Tare rău îmi mai pare pentru sora mea, că are un copil ca tine. Auzind vestea, băiatul rămase dezamăgit.

— Păi, voiam să-i cer o favoare, dar cred că n-are nici un rost, nu?

— Ce fel de favoare?

— De vreme ce e samurai, mă gândeam că poate mi-ar găsi un loc în gospodăria unui samurai.

— Ca să vezi! Câţi ani ai acum?

— Cincisprezece.

— La cincisprezece ani, ar trebui să mai ştii şi tu câte ceva dintr-ale lumii.

— De-asta nici nu mai vreau să lucrez într-un loc plicticos. Mătuşică, oare o fi liber pe undeva, ce crezi?

— De unde să ştiu eu? îl privi urât Oetsu, cu ochii plini de reproş. În casele samurailor nu se primesc oameni dacă nu se integrează în tradiţia familiei. Ce vor face cu un băiat nebunatic şi inconştient ca tine?

În acel moment, o servitoare se apropie şi spuse:

— Doamnă, vă rog, veniţi repede. Soţului dumneavoastră iarăşi îi este rău.

Fără o vorbă, Oetsu alergă în casă. Lăsat singur, Hiyoshi privi norii care se adunau peste Owari şi Mino. După un timp, intră pe poarta din zidul de pământ şi se opri lângă bucătărie. Cel mai mult ar fi vrut să se ducă la Nakamura şi să-şi vadă mama, dar îl oprea gândul că acolo era tatăl său vitreg, care-i dădea senzaţia că gardul din jurul propriei sale case era făcut din spini. Hotărî că cel mai important era să-şi găsească un stăpân. Venise la Yabuyama din precauţie, găsind de cuviinţă să-l informeze pe binefăcătorul său, dar cum Danjo era într-o stare atât de gravă, nu ştia ce să mai facă în continuare – şi-i era foame.

În timp ce se întreba unde avea să doarmă de acum încolo, ceva moale i se înfăşură pe piciorul înfrigurat. Coborând ochii, văzu un pisoi. Îl luă în braţe şi se aşeză lângă uşa bucătăriei.

Soarele de apus îi învăluia într-o lumină rece.

— Şi ţie ţi-e foame? întrebă.

Pisoiul se înfioră, în timp ce-l strângea la piept. Simţind căldura trupului lui Hiyoshi, începu să-i lingă faţa.

— Gata, gata, întoarse el capul.

Nu-i prea plăceau pisicile, dar, în ziua aceea, micul pisoi fusese singura făptură vie care-i arătase afecţiune.

Dintr-odată, Hiyoshi ciuli urechile. Pisoiul făcu şi el ochii mari, surprins. Dintr-o cameră de lângă verandă, se auzise ţipătul ascuţit al unui bărbat în suferinţă. Imediat, Oetsu intră în bucătărie. Avea ochii umflaţi de plâns şi se şterse cu mâneca, în timp ce amesteca o fiertură medicinală pe plită.

— Mătuşică, începu prudent Hiyoshi, în timp ce mângâia pisica, pisicuţa asta are burta goală şi tremură de frig. Dacă nu-i dai ceva de mâncare, o să moară.

Evită să pomenească despre propria lui burtă. Oetsu nu-i luă în seamă remarca.

— Tot aici eşti? întrebă ea. În curând se înnoptează şi-n casa asta nu te las să stai.

Îşi ascunse lacrimile cu mâneca. Frumuseţea tinerei soţii de samurai, care fusese atât de fericită cu doar doi-trei ani în urmă, pălise ca o floare bătută de ploi. Hiyoshi, continuând să ţină pisoiul, se gândi la foamea lui şi la patul unde nu putea ajunge. Privindu-şi mătuşa, observă dintr-odată că, în înfăţişarea ei, se schimbase ceva.

— Mătuşică! Ai burta mare. Eşti însărcinată?

Oetsu tresări, ridicând capul, ca şi cum ar fi primit o palmă. Neaşteptata întrebare era complet deplasată.

— Doar un simplu băieţandru! exclamă ea. Nu se cade să pui întrebări atât de îndrăzneţe. Eşti un neobrăzat!

Exasperată, adăugă:

— Du-te repede acasă, cât mai e lumină. Pleacă la

Nakamura sau oriunde! În clipa asta, puţin îmi pasă ce faci.

Şi, înghiţindu-şi vocea înecată, dispăru în casă.

— Mă duc, murmură Hiyoshi şi se ridică să plece, dar pisoiul nu era dispus să renunţe la căldura pieptului său.

Chiar atunci, o servitoare aduse o străchinuţă cu orez rece în zeamă de fasole, i-o arătă pisoiului şi îl chemă. Acesta îl abandonă rapid pe Hiyoshi, pentru a se repezi la mâncare. Hiyoshi privi pisica şi mâncarea lăsându-i gura apă, dar se părea că nimeni n-avea să-i ofere nimic să mănânce. Se hotărî să plece acasă. Dar, când ajunse la poarta grădinii, fu chemat de cineva cu auz foarte fin.

— Cine-i acolo? întrebă un glas, din camera bolnavului.

Încremenind pe loc, Hiyoshi ştiu că era Danjo şi răspunse imediat. Apoi, gândindu-se că sosise momentul, îi spuse lui Danjo că fusese dat afară de la magazinul de ceramică.

— Oetsu, deschide uşa!

Oetsu încercă să-i mute gândul, susţinând că vântul serii avea să-l înfrigureze şi să-i sporească durerile. Nu schiţă nici un gest de a deschide uşa glisantă, până când Danjo îşi pierdu răbdarea:

— Proasto! strigă el. Ce contează dacă mai am de trăit încă zece zile sau douăzeci? Deschide!

Plângând, Oetsu se supuse, spunându-i lui Hiyoshi:

— Nu poţi decât să-l faci să se simtă şi mai rău. Salută-l şi pe urmă pleacă.

Hiyoshi se opri în faţa camerei, cu o plecăciune. Danjo stătea rezemat de nişte perne moi.

— Hiyoshi, ai fost alungat de la magazinul de ceramică?

— Da, domnule.

— Hm. Nu-i nimic.

— Cum? făcu Hiyoshi, nedumerit.

— Nu e nici o ruşine să fii concediat, atâta vreme cât n-ai

fost necredincios sau nedrept.

— Înţeleg.

— Şi casa ta a fost înainte casă de samurai. De samurai, Hiyoshi.

— Da, domnule.

— Un samurai nu munceşte doar ca să aibă ce mânca. Nu e robul mâncării. Trăieşte pentru chemarea lui, pentru datorie şi pentru serviciu. Mâncarea e ceva în plus, o binecuvântare din cer. Să nu devii genul de om care, cu gândul numai la masa următoare, îşi iroseşte viaţa fără rost.

* * *

Era deja aproape miezul nopţii.

Kochiku, care era un copil bolnăvicios, suferea de o boală a copilăriei şi plânsese aproape încontinuu. Zăcea pe un pat de paie şi, în sfârşit, se oprise din supt.

— Dacă te scoli, ai să-ngheţi, aşa e de frig, îi spuse Otsumi mamei sale. Dormi.

— Cum aş putea, când tatăl tău încă nu s-a întors acasă? Onaka se ridică, aşezându-se cu Otsumi lângă vatră, pentru a termina lucrul de mână din seara aceea.

— Ce face? întrebă Otsumi. Nu mai vine acasă în seara asta?

— Păi, e Anul Nou.

— Dar nimeni din casa asta – şi mai ales tu – nu l-ai sărbătorit nici cu o singură plăcintă de mei. Şi tot timpul trebuie să lucrăm aşa, în frig.

— Ei, bărbaţii au şi ei distracţiile lor.

— Deşi continuăm să-l numim stăpân, nu munceşte. Doar bea sake. Când mai dă pe-acasă, mereu se poartă urât cu tine. Mă scoate din minţi.

Otsumi se afla la vârsta când, de obicei, o femeie se mărită, dar nu voia să plece de lângă mama ei. Ştia despre problemele financiare şi nici în vis nu s-ar fi gândit la ruj şi pudră, darmite la o rochie de Anul Nou.

— Te rog, nu vorbi aşa, spuse Onaka, cu ochii în lacrimi. Tatăl tău nu e un om de nădejde, dar Hiyoshi va deveni un om respectabil într-o bună zi. Te vom mărita cu un om cumsecade, deşi nu poţi spune că mama ta şi-a ales bine soţii.

— Mamă, nu vreau să mă mărit. Vreau să rămân cu tine toată viaţa.

— O femeie nu trebuie să trăiască aşa. Chikuami nu ştie, dar, când Yaemon a fost schilodit, am pus deoparte un şirag de monede din banii pe care i-am primit de la seniorul lui, gândindu-ne că ar fi de ajuns pentru nunta ta. Şi am adunat peste şapte baloţi din resturi de mătase, ca să-ţi cos un kimono.

— Mamă, mi se pare că vine cineva.

— Tatăl tău?

Otsumi îşi lungi gâtul ca să vadă cine era.

— Nu.

— Atunci, cine?

— Nu ştiu. Taci.

Otsumi înghiţi în sec, simţindu-se, dintr-odată, stânjenită.

— Mamă, eşti acasă? strigă Hiyoshi, din întuneric.

Stătea împietrit, fără a face nici un pas să intre în camera alăturată.

— Hiyoshi?

— Mhm.

— La ora asta?

— M-au alungat de la magazinul de ceramică.

— Alungat?

— Iartă-mă. Te rog, mamă, iartă-mă, suspină el.

Onaka şi Otsumi aproape că se călcară pe picioare, în graba lor de a-l întâmpina.

— Ce vei face acum? întrebă Onaka. Nu sta aşa, intră. Şi îl luă de mână, dar Hiyoshi clătină din cap:

— Nu, va trebui să plec curând. Dacă stau o singură noapte în casa asta, nu voi vrea să te mai părăsesc.

Deşi nu voia ca Hiyoshi să se întoarcă în casa lui lovită de sărăcie, Onaka nu suporta gândul că ar fi plecat iarăşi în noapte. Îl privi cu ochi mari:

— Unde te duci?

— Nu ştiu, dar, de astă dată, voi sluji un samurai. Atunci, veţi putea sta amândouă liniştite.

— Să slujeşti un samurai? şopti Onaka.

— Ai spus că nu vrei să devin samurai, dar asta doresc eu cu adevărat să fac. Unchiul meu din Yabuyama a spus acelaşi lucru. A spus că acum e momentul.

— Ei, ar trebui să discuţi asta şi cu tatăl tău.

— Nu vreau să-l văd, scutură din cap Hiyoshi. Ar trebui să mă dai uitării, în următorii zece ani. Surioară, nu-ţi prinde bine deloc că nu te măriţi. Dar ai răbdare, bine? Când voi deveni cineva, o voi îmbrăca pe mama noastră în mătase, iar ţie am să-ţi cumpăr un cordon de satin cu modele, pentru nuntă.

Ambele femei lăcrimau, fiindcă Hiyoshi crescuse destul ca să spună asemenea lucruri. Inimile lor erau ca două lacuri de lacrimi în care aveau să li se înece trupurile.

— Mamă, am aici două măsuri de sare cu care m-au plătit la magazin. Le-am câştigat din munca pe doi ani. Surioară, pune-le în bucătărie.

Hiyoshi lăsă jos săculeţul cu sare.

— Îţi mulţumesc, spuse mama lui, făcând o plecăciune spre

săculeţ. Asta-i sarea pe care ai câştigat-o din prima ta ieşire în lume.

Hiyoshi era satisfăcut. Privind faţa fericită a mamei sale, era şi el atât de fericit încât i se părea că plutea. Jură că, în viitor, avea s-o facă şi mai fericită. „Deci, asta e! Iată sarea familiei mele,” îşi spuse Hiyoshi. „Nu, nu numai a familiei, ci şi a satului. Ba, şi mai bine, e sarea pământului acestuia.”

— Cred că va trece un timp până să mă întorc, spuse Hiyoshi, retrăgându-se spre uşă, însă fără să-şi ia ochii de la Onaka şi Otsumi.

Păşise deja cu un picior dincolo de uşă, când Otsumi se aplecă dintr-odată spre el, spunând:

— Stai, Hiyoshi! Aşteaptă. Se întoarse spre mama ei:

— Şiragul de bani despre care mi-ai spus adineaori. N-am nevoie de ei. Nu vreau să mă mărit, aşa că, te rog, dă-i-l lui Hiyoshi.

Înăbuşindu-şi un suspin în mânecă, Onaka aduse şiragul de monede şi i-l dădu lui Hiyoshi, care îl privi şi spuse:

— Nu, n-am nevoie.

Şi îi întinse banii înapoi mamei sale.

Otsumi, vorbind cu compasiunea unei surori mai mari, întrebă:

— Ce vei face în lume fără bani?

— Mamă, în locul ăstora, ce-ar fi să-mi dai sabia pe care a purtat-o tata, cea făcută de bunicul?

Mama sa rămase ca lovită în piept.

— Banii te vor ţine în viaţă, spuse ea. Te rog, nu-mi cere sabia aceea.

— N-o mai ai? se alarmă Hiyoshi.

— Ăă... nu.

Onaka recunoscu, amărâtă, că fusese vândută de mult, pentru a plăti sake-ul lui Chikuami.

— Ei, n-are importanţă. Dar sabia aceea ruginită din magazie mai e, nu-i aşa?

— Da... Dacă o vrei pe aceea.

— Pot s-o iau?

Deşi ţinea la sentimentele mamei sale, Hiyoshi insista. Îşi amintea cât de tare dorise sabia cea veche, încă de la şase ani, şi cum o făcuse pe mama lui să plângă. Acum, Onaka se resemnase cu faptul că acesta crescuse, spre a deveni ceea ce ea se rugase să nu devină niciodată – un samurai.

— Of, bine, ia-o. Dar, Hiyoshi, niciodată să n-o scoţi din teacă atunci când te afli în faţa altcuiva. Otsumi, te rog, du-te şi adu-o.

— Nu-i nevoie. Mă duc eu.

Hiyoshi alergă în magazie. Luă sabia de pe grinda unde era prinsă. În timp ce şi-o lega la şold, îşi aminti de acel băieţaş în vârstă de şase ani, înlăcrimat, cu atâta timp în urmă. În acea clipă, simţi că, într-adevăr, crescuse.

— Hiyoshi, te cheamă mama, spuse Otsumi, băgând capul în magazie.

Onaka aprinsese o lumânare în micul altar de pe raft. Într-un mic vas de lemn, aşezase câteva boabe de mei şi o grămăjoară din sarea adusă de Hiyoshi. Îşi împreună mâinile, în rugăciune. Hiyoshi intră, iar mama lui îi ceru să se aşeze. Luă din altar un brici. Hiyoshi o privi cu ochi mari:

— Ce vrei să faci?

— Îţi fac ceremonia de maturitate. Deşi n-o putem face oficial, îţi vom sărbători plecarea în lume.

Rase partea din faţă a capului lui Hiyoshi. Apoi, înmuie în apă câteva paie noi şi îi legă părul la spate cu ele. Hiyoshi n-avea să uite niciodată acel moment. Şi, cu toate că asprimea mâinilor bătătorite ale mamei sale care-i atingeau obrajii şi urechile îl întrista, mai era conştient şi de un alt sentiment.

„Acum, sunt ca toată lumea,” îşi spuse el, „Adult.”

Auzi un câine vagabond lătrând. În întunecimea unei ţări aflate în război cu sine însăşi, părea că singurul lucru care devenea tot mai puternic era lătratul câinilor. Hiyoshi ieşi.

— Ei bine, am plecat.

Altceva nu putu spune, nici măcar „aveţi grijă de voi” – cuvintele i se opreau în gât.

Mama sa se aplecă adânc în faţa altarului. Otsumi, ţinându-l în braţe pe Kochiku, care plângea, ieşi în fugă după el.

— La revedere, spuse Hiyoshi.

Nu privi în urmă. Silueta i se făcu din ce în ce mai mică, până dispăru. Poate din cauza chiciurei, noaptea era foarte strălucitoare.

PUŞCA LUI KOROKU

La câţiva kilometri de Kiyosu şi la nici cincisprezece kilometri vest de Nagoya se afla satul Hachisuka. La intrarea în sat, se afla o colină în formă de pălărie, vizibilă din orice direcţie. Vara, la amiază, în crânguri nu se auzea decât cântecul greierilor; noaptea, siluetele liliecilor mari treceau în zbor peste faţa lunii.

— Hei!

— Hei! sosea răspunsul din crâng ca un ecou.

Şanţul alimentat cu apă din Râul Kanie ocolea râpile şi copacii mari de pe colină. Dacă nu te uitai atent, probabil nu observai că apa era plină de algele de un albastru-verzui închis, care se găseau în vechile eleşteie naturale. Algele se căţărau pe pietrele tocite ale meterezelor şi pe zidurile din lut care apărau de o sută de ani ţinutul şi, odată cu el, pe urmaşii seniorilor din regiune, puterea şi mijloacele lor de trai.

Din afară, era aproape imposibil să îţi dai seama câte mii sau chiar zeci de mii de acri de moşie cuprindea colina. Conacul aparţinea unui puternic clan de provincie din satul Hachisuka, iar seniorii săi purtau de multe generaţii, încă din copilărie, numele de Koroku. Actualul senior se numea Hachisuka Koroku.

— Heeei! Deschideţi poarta! răsunară de dincolo de şanţ glasurile a patru-cinci oameni.

Unul dintre ei era Koroku.

La drept vorbind, nici Koroku şi nici strămoşii săi nu aveau descendenţa cu care se lăudau şi nici nu avuseseră drepturi asupra pământului şi a administrării acestuia. Alcătuiau un clan de provincie puternic, dar nimic mai mult. Deşi Koroku era cunoscut ca senior, iar oamenii aceştia ca vasali ai lui, era ceva aspru şi fugar în aerul casei sale. Era firească o anume intimitate între seniorul unei case şi vasalii săi, dar relaţia dintre Koroku şi supuşii lui semăna mai mult cu aceea dintre un şef de bandă şi oamenii lui de încredere.

— Ce face acolo? mormăi Koroku.

— Portar, ce se întâmplă? răcni un vasal, nu pentru prima oară.

— Heeei!

De astă dată, auziră răspunsul portarului, iar poarta de lemn se deschise cu o bufnitură.

— Cine-i? le strigară din stânga şi din dreapta oameni care ţineau nişte felinare în formă de clopot la capetele unor prăjini, putând fi folosite pe câmpul de luptă sau pe ploaie.

— Koroku, răspunse şeful, scăldat în lumina felinarului.

— Bun venit acasă.

Oamenii se prezentară în timp ce intrau pe poartă:

— Inada Oinosuke.

— Aoyama Shinshichi.

— Nagai Hannojo.

— Matsubara Takumi.

Înaintară, cu paşi grei, printr-un coridor larg şi întunecos, până în interiorul casei. De-a lungul culoarului, feţele servitorilor, ale femeilor din gospodărie, ale nevestelor şi ale copiilor – numeroşii indivizi care formau acea familie mare – îl salutau pe şeful clanului, revenit din lumea de afară. Koroku răspundea la salutări, aruncându-i fiecăruia cel puţin o

privire, iar, când sosi în sala cea mare, se aşeză greoi pe o rogojină rotundă de paie. Lumina unei lămpi mici îi contura clar liniile feţei. Era oare prost dispus? se întrebau neliniştite femeile, în timp ce aduceau apă, ceai şi turte din fasole neagră.

— Oinosuke? spuse Koroku după un timp, întorcându-se spre vasalul aşezat cel mai departe de el. Ne-am făcut de ruşine în seara asta, nu-i aşa?

— Ne-am făcut, încuviinţă Oinosuke.

Cei patru oameni din jurul lui Koroku păreau amărâţi. Koroku părea că nu găseşte o ieşire din starea sa proastă.

— Takumi, Hannojo. Voi ce părere aveţi?

— Despre ce?

— Despre ruşinea din seara asta! Nu şi-a pătat, în mod ruşinos, clanul Hachisuka cinstea obrazului?

Cei patru se retraseră într-o tăcere adâncă. Noaptea era înăbuşitoare, fără cea mai slabă adiere. Fumul de tămâie pus pentru alungarea ţânţarilor le intra în ochi.

În aceeaşi zi, Koroku primise o invitaţie de la un însemnat vasal al clanului Oda la o ceremonie a ceaiului. Niciodată nu îi plăcuseră aceste ceremonii, dar toţi oaspeţii erau persoane importante din Owari şi era un prilej bun să-i cunoască. Dacă refuza invitaţia, ar fi fost ridiculizat. Lumea ar fi spus: „Ce pretenţii au, cum îşi mai dau aere. Şi nu-i nimic mai mult decât căpetenia unei bande de ronini. Probabil s-a temut să nu se afle că nu cunoaşte ceremonia ceaiului”.

Koroku şi patru vasali ai săi se duseseră la petrecere în chip foarte demn. În timpul ceremoniei ceaiului, un urcior pentru apă *akae* atrăsese atenţia unuia dintre musafiri, iar, pe parcursul conversaţiei, îi scăpase, din neatenţie, o remarcă.

— Ce ciudat, spusese. Sunt sigur că am văzut urciorul ăsta în casa lui Sutejiro, negustorul de ceramică. Nu e vestita

piesă de ceramică *akae* pe care i-au furat-o hoţii?

Gazda, care ţinea deosebit de mult la urcior, avu, firesc, un şoc.

— Dar e absurd! Abia am cumpărat-o de la un magazin din Sakai cu aproape o mie de galbeni!

Ba le arătă chiar şi o chitanţă.

— Ei, insistă oaspetele, înseamnă că hoţii i-au vândut-o unui neguţător din Sakai şi, după mai multe tranzacţii, a ajuns, în sfârşit, în onorata dumitale casă. Omul care l-a jefuit pe negustorul de ceramică era Watanabe Tenzo, din Mikuriya. Nu încape nici o îndoială.

Pe musafirii adunaţi îi străbătu un fior. Era clar că omul care vorbea fără nici o reţinere nu ştia nimic despre descendenţa unui alt invitat, Hachisuka Koroku. Dar stăpânul casei şi numeroşi alţi oaspeţi ştiau prea bine că Watanabe Tenzo era nepotul lui Koroku şi unul dintre principalii săi aliaţi. Înainte de plecare, Koroku jură să cerceteze amănunţit problema. Se simţise dezonorat şi se întorsese acasă furios şi ruşinat. Nici una dintre întristatele sale rude nu putu propune un plan. Dacă ar fi fost vorba numai de familiile lor sau de vasali, ar fi putut găsi o soluţie, dar incidentul îl privea pe Tenzo, care era nepotul lui Koroku. Casa lui Tenzo din Mikuriya era o prelungire a celei din Hachisuka şi avea întotdeauna în găzduire între douăzeci şi treizeci de ronini.

Koroku era şi mai furios din cauza înrudirii sale cu Tenzo.

— E scandalos, mârâi el cu dispreţ la adresa relelor obiceiuri ale lui Tenzo. Am fost un prost să nu iau în seamă comportarea recentă a lui Tenzo. A început să poarte straie alese şi să ţină mai multe femei. Ne-a pătat cinstea obrazului. Va trebui să ne descotorosim de el. Aşa cum stau lucrurile, clanul Hachisuka va fi luat drept o bandă de hoţi şi o şleahtă de ronini neruşinaţi. Tristă stare de fapt pentru un neam privit

ca unul dintre cele mai importante clanuri de provincie. Chiar şi eu, Hachisuka Koroku, aud în public că sunt căpetenia unor bandiţi.

Hannojo şi Oinosuke priviră în pământ, jenaţi de faptul că văzuseră dintr-odată lacrimi de supărare în ochii lui Koroku.

— Ascultaţi cu toţii!

Koroku se uita ţintă la oamenii săi.

— Ţiglele de pe acoperişul acestui conac poartă blazonul crucii *manji.* Deşi acum este acoperit cu muşchi, blazonul a trecut de la o generaţie la alta, încă de pe vremea îndepărtatului meu strămoş, seniorul Minamoto Yorimasa, căruia i-a fost dăruit de prinţul Takakura, pentru că strânsese o armată loială lui. Familia noastră i-a slujit cândva pe shoguni, dar, încă din timpul lui Hachisuka Taro, ne-am pierdut influenţa. Astfel că acum nu mai suntem decât un clan oarecare de provincie. Cu siguranţă, nu vom putrezi în ţară, fără să facem nimic. Nu! Eu, Hachisuka Koroku, am jurat că a sosit vremea! Am aşteptat ziua când aveam să pot recâştiga cinstea obrazului şi să arăt lumii câte ceva.

— Aşa ai spus întotdeauna.

— V-am mai spus şi înainte că trebuie să gândiţi înainte de a acţiona şi să-i apăraţi pe cei slabi. Caracterul nepotului meu a rămas la fel. A spart casa unui negustor în timpul nopţii şi a furat.

Rozându-şi buza, Koroku înţelese că problema trebuia rezolvată.

— Oinosuke, Shinshichi. Voi doi vă duceţi la Mikuriya, diseară. Aduceţi-l pe Tenzo aici, dar să nu-i spuneţi motivul. Are cu el oameni înarmaţi. Cum se spune, nu e omul care să se lase prins prea uşor.

Zorii zilei următoare se iviră printre ciripituri de păsări pe colinele împădurite. O casă din cetate se trezise cu noaptea-n

cap.

— Matsu, Matsu!

Matsunami, soţia lui Koroku, trase cu ochiul în dormitor. Koroku era treaz, culcat pe o parte, sub plasa contra ţânţarilor.

— S-au întors oamenii pe care i-am trimis aseară la Mikuriya?

— Nu, încă nu.

— Hm, mormăi Koroku, cu o expresie preocupată.

Deşi nepotul său era un nelegiuit care făcea numai rele, avea o minte ascuţită. Dacă povestea lua o întorsătură urâtă, oare ar intui asta şi ar încerca să scape? „Cam întârzie,” îşi spuse din nou.

Soţia sa dezlegă plasa de ţânţari. Fiul lor, Kameichi, se juca cu marginea plasei. Încă nu împlinise doi ani.

— Hei! Ia vino-aici.

Koroku îmbrăţişă copilul, apoi, fără a-i da drumul, îl îndepărtă puţin. La fel de dolofan ca pruncii din picturile chinezeşti, băiatul era greu, chiar şi în braţele tatălui său.

— Ce-i cu tine? Ai ochii roşii şi umflaţi.

Koroku sărută pleoapele lui Kameichi. Enervat, băiatul începu să tragă şi să zgârie faţa tatălui.

— Trebuie să-l fi ciupit ţânţarii, răspunse maică-sa.

— Dacă-s numai ţânţarii, n-avem nici un motiv de îngrijorare.

— Uite aşa se agită, chiar şi când doarme. Tot alunecă de sub plasă.

— Ai grijă să nu răcească în somn.

— Sigur că da.

— Şi fii atentă la vărsat.

— Nici să nu vorbim despre asta.

— E primul nostru copil. Ai putea spune că e câştigul celei

dintâi campanii a noastre.

Koroku era tânăr şi robust. Izgoni plăcerea momentului şi ieşi din cameră, cu paşi întinşi, ca un om care are de atins un ţel mare. Nu era genul care să stea în casă, sorbindu-şi în linişte ceaiul de dimineaţă. După ce se schimbă şi-şi spălă faţa, intră în grădină, mergând întins spre locul din care venea zgomotul ciocanelor.

De-a lungul unei cărări înguste se aflau două mici fierării, construite într-o regiune unde, destul de recent, fuseseră tăiaţi nişte copaci uriaşi. Acestea erau în mijlocul unei păduri în care, până atunci, nici un copac nu fusese tăiat, de pe vremea străbunilor lui Koroku.

Armurierul, Kuniyoshi, pe care Koroku îl chemase în secret din oraşul Sakai, lucra cu ucenicii lui.

— Cum merge? întrebă Koroku.

Kuniyoshi şi oamenii săi se aruncară la picioarele sale, la pământ.

— Încă n-avem noroc, nu? Tot n-aţi reuşit să imitaţi arma de foc pe care o folosiţi ca model?

— Am încercat în toate felurile. Nu mai dormim, nu mai mâncăm, dar...

Koroku încuviinţă din cap. Chiar atunci, un vasal de rang inferior se apropie de el şi-i spuse:

— Stăpâne, cei doi oameni pe care i-ai trimis la Mikuriya tocmai s-au întors.

— Chiar aşa?

— Da, stăpâne.

— L-au adus cu ei şi pe Tenzo?

— Da, stăpâne.

— Bun! încuviinţă Koroku. Spune-i să aştepte.

— Înăuntru?

— Da. Vin şi eu imediat.

Koroku era un bun strateg – clanul se baza pe el din acest motiv – dar caracterul său avea şi o altă faţă: o anume înclinaţie spre a fi îngăduitor. Putea fi sever, dar îl mişcau şi lacrimile, mai ales când era vorba de o rudă a sa. Totuşi, se hotărâse: trebuia să încheie socotelile cu nepotul său în aceeaşi dimineaţă. Însă părea să ezite şi mai rămase ceva timp privindu-l pe Kuniyoshi cum lucra.

— E foarte firesc, spuse el. La urma urmei, armele de foc abia au sosit, acum şapte-opt ani. De-atunci, clanurile de samurai din toate provinciile s-au întrecut între ele să făurească puşti sau să le cumpere de pe corăbiile barbarilor europeni. Aici, în Owari, avem un avantaj tactic. Fără îndoială, la miazănoapte şi în răsărit sunt mulţi samurai care locuiesc la ţară şi care n-au văzut niciodată arme de foc. Nici voi nu aţi mai făcut vreodată una, aşa că nu vă grăbiţi şi lucraţi cu grijă, încercând şi corectându-vă mereu. Dacă puteţi face una, puteţi face o sută şi le vom avea la îndemână pentru mai târziu.

— Stăpâne! reveni vasalul, îngenunchind pe pământul umezit de rouă. Te aşteaptă.

Koroku se întoarse spre el:

— Ajung imediat. Mai poate aştepta puţin.

Deşi hotărât să facă sacrificiul de a-şi pedepsi nepotul de dragul dreptăţii, Koroku era sfâşiat de conflictul dintre ceea ce reprezenta, pentru el, dreptatea şi propriile lui sentimente. Pregătindu-se să plece, i se adresă din nou lui Kuniyoshi:

— Până într-un an, îmi vei putea face zece, douăzeci de arme de foc care să se poată folosi, nu-i aşa?

— Da, răspunse armurierul care, conştient de responsabilitatea sa, avea, pe faţa înnegrită de funingine, o expresie serioasă. Dacă fac una pe care o simt că-i bună, pot face patruzeci sau chiar o sută.

— Prima e mai dificilă, nu?

— Cheltuiţi atâţia bani cu mine...

— Nu duce tu grija asta.

— Vă mulţumesc, stăpâne.

— Nu cred că luptele vor înceta la anul, şi nici în anul celălalt sau în cei ce vor urma... Când iarba de pe acest pământ se va veşteji de tot şi mugurii vor începe să încolţească din nou.... În fine, fă tot ce poţi ca s-o termini cât mai repede.

— Îmi voi da toată silinţa.

— Ţine minte, trebuie să rămână un secret.

— Da, stăpâne.

— Zgomotul ciocanelor răsună puţin cam tare. Poţi lucra astfel încât să nu se audă dincolo de şanţ?

— Voi avea grijă şi de asta.

Dând să iasă din fierărie, Koroku văzu o puşcă rezemată lângă foaie.

— Şi aceea? întrebă el, arătând-o cu degetul. E modelul sau una făcută de tine?

— Este nou-nouţă.

— Ei, dă-mi-o s-o văd.

— Mă tem că încă nu e gata să o încercaţi.

— Nu contează. Am o ţintă bună pentru ea. Va trage?

— Plumbul zboară, dar, oricât aş încerca, nu pot face ca mecanismul să funcţioneze la fel ca originalul. Mă voi strădui să fac una care să meargă.

— Şi proba e importantă. Dă-o-ncoace.

Luând-o din mâinile lui Kuniyoshi, Koroku rezemă ţeava puştii de braţul îndoit, ca şi când ar fi ochit o ţintă. Tocmai atunci, Inada Oinosuke apăru în uşa fierăriei.

— A, încă n-ai terminat.

Koroku se întoarse spre Oinosuke, cu patul puştii lipit de

coaste.

— Ei bine?

— Cred că ar fi bine să vii cât mai degrabă. Am reuşit să îl convingem pe Tenzo să ne însoţească, dar i s-a părut suspect şi e nervos. Dacă iese ceva prost, s-ar putea preschimba în tigrul scăpat din cuşcă, vorba proverbului.

— Prea bine, vin.

Dându-i puşca lui Oinosuke, Koroku porni cu paşi mari pe cărarea din pădure.

Watanabe Tenzo stătea afară din camera de primire, întrebându-se ce se petrecea. Ce fel de urgenţă făcuse să fie chemat acolo? Aoyama Shinshichi, Nagai Hannojo, Matsubara Takumi şi Inada Oinosuke – vasalii de încredere ai clanului Hachisuka – stăteau cu toţii aşezaţi lângă el, urmărindu-i atenţi fiecare mişcare. Tenzo începuse să se agite de cum sosise. Se gândea să găsească o scuză şi să plece, când îl zări pe Koroku în grădină.

— A, unchiule, îl salută Tenzo, cu un zâmbet forţat.

Koroku îşi privi nepăsător nepotul. Oinosuke rezemă patul puştii de pământ.

— Tenzo, vino în grădină, vrei? îl chemă el.

Nu arăta altfel decât de obicei. Tenzo se mai linişti.

— Mi-au spus să vin degrabă că era de rezolvat o treabă urgentă.

— Aşa e.

— Ce fel de treabă?

— Ei bine, vino-aici.

Tenzo încălţă o pereche de sandale împletite din paie şi ieşi în grădină. Hannojo şi Takumi îl urmară.

— Stai acolo, îi ordonă Koroku, aşezându-se pe un bolovan mare şi ridicând puşca.

În acea clipă, Tenzo îşi dădu seama că unchiul său avea de

gând să-l ochească, dar nu putu face nimic. Ceilalţi stăteau în jurul lui, la fel de nemişcaţi ca pietrele de pe o tablă de go. Şefului bandiţilor din Mikuriya i se dăduse şah. Se făcu livid la faţă. Koroku iradia flăcări de furie nevăzute. Expresia de pe chipul lui îi spunea lui Tenzo că vorbele ar fi fost zadarnice.

— Tenzo!

— Da?

— Sigur n-ai uitat lucrurile pe care ţi le-am spus în repetate rânduri?

— Le ţin minte cu străşnicie.

— Te-ai născut om într-o lume aflată în plin haos. Cele mai ruşinoase lucruri sunt frivolitatea în îmbrăcăminte, lăcomia la mâncare şi asuprirea oamenilor de rând, paşnici. Aceste lucruri le fac aşa-zisele mari clanuri de provincie şi roninii. Familia lui Hachisuka Koroku nu e ca ei şi cred că te-am prevenit deja în acest sens.

— Da, aşa e.

— Numai familia noastră s-a angajat să nutrească mari speranţe şi să le împlinească. Am jurat să nu asuprim fermierii, să nu ne purtăm ca nişte hoţi, iar, dacă devenim cârmuitorii provinciei, să ne îngrijim ca toţi să trăiască în bunăstare.

— Aşa este.

— Cine şi-a călcat jurământul? întrebă Koroku.

Tenzo rămase mut.

— Tenzo! Ai abuzat de forţa armată pe care ţi-am încredinţat-o. Ai pus-o în slujba unor scopuri rele, comportându-te ca un hoţ în timpul nopţii. Tu ai spart magazinul de ceramică din Shinkawa şi ai furat urciorul *akae,* nu-i aşa?

Tenzo păru pe cale s-o ia la fugă.

— Porcule! tună Koroku, ridicându-se. Stai jos. Vrei să fugi?

— Nu... nu voi fugi.

Glasul îi şovăia. Se lăsă greoi pe iarbă, de parcă ar fi fost înlănţuit de pământ.

— Legaţi-l! lătră Koroku la vasalii lui.

Matsubara Takumi şi Aoyama Shinshichi se repeziră într-o clipă la Tenzo. Îi suciră mâinile la spate şi i le legară de capătul săbiei. Când Tenzo înţelese clar că fapta lui infamă fusese demascată şi că îl păştea primejdia, chipul său palid deveni puţin mai hotărât şi sfidător.

— U-u-unchiule, ce-ai de gând să-mi faci? Ştiu că eşti unchiul meu, dar asta întrece orice închipuire.

— Ţine-ţi gura!

— Jur că nu-mi amintesc să fi făcut ceea ce spui.

— Gura!

— Cine ţi-a spus una ca asta?

— Ai de gând să taci sau nu?

— Unchiule... eşti unchiul meu, nu-i aşa? Dacă ai auzit circulând astfel de zvonuri, n-ai putut să mă întrebi?

— Nu mă interesează scuzele laşe.

— Dar ca şeful unui mare clan să acţioneze pe baza zvonurilor fără a le cerceta...

E inutil să mai spunem că toate aceste smiorcăieli îl scârbeau pe Koroku. Ridică puşca şi o rezemă de îndoitura cotului.

— Lepădătură ce eşti! Eşti exact ţinta vie de care am nevoie ca să încerc această armă nouă pe care tocmai mi-a făcut-o Kuniyoshi. Voi doi, duceţi-l la gard şi legaţi-l de un copac.

Shinshichi şi Takumi îi dădură lui Tenzo un brânci şi-l înhăţară de ceafă. Îl împinseră spre capătul grădinii, care era atât de departe, încât un arcaş slab nu ar fi putut trage cu săgeata până la acea distanţă.

— Unchiule! Am ceva de spus. Ascultă-mă, măcar o dată! răcni Tenzo.

Glasul său şi disperarea din el erau evidente oricui. Koroku nu-l luă în seamă. Oinosuke aduse un fitil. Koroku îl luă şi, după ce încărcă muscheta cu plumb, îşi ţinti nepotul, care zbiera înnebunit.

— Am greşit! Mărturisesc! Te rog, ascultă-mă!

La fel de neimpresionaţi ca stăpânul lor, oamenii stăteau tăcuţi, încordaţi, privind. După câteva minute, Tenzo amuţi. Capul îi căzu în piept. Poate că privea moartea în ochi. Sau poate că se ştia învins.

— Nu-i bună de nimic! murmură Koroku, luându-şi ochii dinspre ţintă. Chiar dacă apăs pe trăgaci, plumbul nu iese. Oinosuke, dă fuga la fierărie şi adu-l pe Kuniyoshi.

Când sosi fierarul, Koroku îi dădu puşca, spunând:

— Am încercat adineaori să trag, dar nu merge. Repar-o. Kuniyoshi examină muscheta.

— Nu se poate repara cu uşurinţă, stăpâne, răspunse el.

— Cât va dura?

— S-ar putea s-o fac până diseară.

— Mai repede nu poţi? Ţinta vie pe care o voi încerca aşteaptă. Abia atunci îşi dădu seama fierarul că ţinta era Tenzo.

— Este... este nepotul dumneavoastră? se bâlbâi el. Koroku trecu peste remarcă.

— Eşti armurier. Fă bine şi foloseşte-ţi energia făcând o armă. Dacă o poţi sfârşi chiar şi cu o zi mai devreme decât era plănuit, e foarte bine. Tenzo e un om rău, dar mi-e rudă şi, în loc să moară ca un câine, va fi şi el de folos, ajutând la probarea unei puşti. Şi-acum, du-te şi vezi-ţi de treabă.

— Da, stăpâne.

— Ce mai aştepţi?

Ochii lui Koroku erau ca două semnale de foc. Chiar fără a ridica privirea, Kuniyoshi le simţea dogoarea. Luă puşca şi o zbughi spre atelier.

— Takumi, dă puţină apă ţintei noastre vii, ordonă Koroku. Cel puţin trei oameni să stea de strajă lângă el până se repară puşca.

Şi se întoarse în casă, să ia micul dejun.

Takumi, Oinosuke şi Shinshichi plecară şi ei din grădină. Nagai Hannojo urma să se întoarcă acasă în aceeaşi zi şi, curând, îşi anunţă plecarea. Cam tot atunci, Matsubara Takumi pleacă cu o însărcinare, aşa că, în casa de pe colină, nu mai rămaseră decât Inada Oinosuke şi Aoyama Shinshichi.

Soarele se înălţa tot mai sus. Începea să dogorească. Greierii ţârâiau şi singurele vietăţi care se mişcau pe arşiţa aceea erau furnicile, care se târau pe dalele fierbinţi ale grădinii. Dinspre fierărie, izbucneau ritmic zgomote furioase de ciocan. Oare cum or fi sunat în urechile lui Tenzo?

— Nu-i gata odată puşca aia?

Ori de câte ori glasul aspru al lui Koroku se auzea din casă, Aoyama Shinshichi alerga la fierărie, prin căldura pârjolitoare. Revenea de fiecare dată pe verandă pentru a spune:

— Mai durează puţin.

Şi raporta cum înainta lucrul.

Koroku moţăia din când în când, cu braţele şi picioarele întinse. Shinshichi, obosit şi el după emoţiile din ajun, aţipi şi el, în cele din urmă.

Îi deşteptă glasul unui străjer, care striga:

— A scăpat!

— Stăpâne Shinshichi! A evadat! Vino numaidecât!

Shinshichi alergă în grădină, desculţ.

— Nepotul seniorului a ucis doi paznici şi a fugit!

Chipul străjerului era pământiu.

Shinshichi alergă împreună cu străjerul, strigând înapoi, peste umăr:

— Tenzo a omorât doi paznici şi a evadat!

— Ce? răcni Koroku, trezit deodată din somn.

Ţârâitul greierilor continua neîntrerupt. Aproape dintr-o singură mişcare, Koroku sări din pat şi se încinse cu sabia pe care o ţinea întotdeauna alături când dormea. Sărind de pe verandă, îi ajunse curând din urmă pe Shinshichi şi pe străjer.

Când ajunseră la copac, Tenzo nu se zărea nicăieri. La rădăcina copacului, zăcea o bucată de funie de cânepă, deznodată. Cam la zece paşi distanţă, se vedea un cadavru, cu faţa în jos. Pe celălalt paznic îl găsiră rezemat la baza zidului, cu ţeasta despicată ca o rodie coaptă. Cele două leşuri erau scăldate în sânge, părând că cineva le stropise dinadins. Căldura zilei uscase repede sângele de pe iarbă, înnegrindu-l până ce ajunsese de culoarea lacului; mirosul atrăsese roiuri de muşte.

— Străjer!

— Da, stăpâne.

Omul se aruncă la picioarele lui Koroku.

— Tenzo avea ambele mâini legate de capătul săbiei şi era prins de copac cu o frânghie de cânepă. Cum a reuşit să scape din strânsoare? După câte văd, n-a fost tăiată.

— Da, păi… i-a dezlegat-o.

— Cine?

— Unul din paznicii morţi.

— De ce l-a dezlegat? Şi cu permisiunea cui?

— La început, nu l-am ascultat, dar nepotul dumneavoastră a spus că are nevoie să se uşureze. A spus că nu se mai poate ţine şi…

— Prostule! mugi Koroku la străjer, abia stăpânindu-se să nu bată din picior. Cum de v-a păcălit cu un şiretlic vechi ca

ăsta? Boule!

— Stăpâne, vă rog să mă iertaţi. Nepotul dumneavoastră ne-a spus că sunteţi un om bun la inimă şi a întrebat dacă într-adevăr credem că aveaţi să vă ucideţi propriul nepot. A zis că era pedepsit doar ca să facă impresie şi, întrucât faceţi o cercetare amănunţită, urma să fie iertat până la căderea serii. Apoi a spus că, dacă nu-l ascultăm, avem s-o păţim rău pentru că-l facem să sufere aşa. În cele din urmă, unul dintre ei l-a dezlegat şi s-a dus cu el şi cu celălalt paznic, ca să se poată uşura la umbra copacilor de-acolo.

— Şi?

— Apoi, am auzit un ţipăt. I-a ucis pe amândoi, iar eu am alergat spre casă să vă spun ce s-a întâmplat.

— Încotro a luat-o?

— Ultima oară când l-am văzut, se urcase pe zid, aşa că bănuiesc că a sărit peste el. Cred că am auzit ceva căzând în apa din şanţ.

— Shinshichi, fugi după el. Trimite imediat oameni pe drumul spre sat.

După ce dădu aceste ordine, Koroku se repezi şi el înspre poarta principală, cu o energie înfricoşătoare.

Kuniyoshi, leoarcă de năduşeală, nu ştia ce se întâmplase şi nu băgase de seamă trecerea timpului. Pentru el nu exista decât puşca şi nimic altceva. În jurul său, săreau scântei din forjă. Într-un târziu, reuşi să făurească piesa de care avea nevoie, din pilitură de fier. Bucuros că-şi terminase treaba, legănă muscheta în braţe. Totuşi, încă nu era foarte sigur că plumbul avea să zboare. Îndreptă puşca descărcată spre perete şi o probă. Când apăsă pe trăgaci, cocoşul ţăcăni mulţumitor.

„Ah, pare să meargă bine,”, îşi spuse el. Dar ar fi fost mai mare ruşinea să i-o predea lui Koroku, iar acesta să găsească

încă un defect. Vârî pe ţeavă pulbere şi un glonţ, umplu tasa de aprindere, îndreptă ţeava puştii spre pământ şi trase. Cu un recul puternic, plumbul săpă în pământ un mic crater.

„Am reuşit!”

Cu gândul la Koroku, încărcă din nou arma şi ieşi grăbit din atelier, pornind pe cărarea dintre copacii deşi, care ducea spre grădină.

— Hei, tu de-acolo! strigă un om care abia se vedea din umbra unui copac.

Kuniyoshi se opri:

— Cine-i?

— Eu sunt.

— Care eu?

— Watanabe Tenzo.

— Hm? Nepotul stăpânului!

— Nu mai fi aşa de mirat. Deşi îmi dau seama de ce. Azi dimineaţă eram legat de un copac, gata să fiu folosit pentru testarea unei puşti. Iar acum, iată-mă aici.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu te priveşte. E o chestiune între unchi şi nepot. Mi-a tras o săpuneală zdravănă.

— Aşa?

— Ascultă, chiar adineaori, la iazul Shirahata din sat, fermierii s-au încăierat cu nişte samurai din vecinătate. Unchiul meu, Oinosuke, Shinshichi şi oamenii lor s-au dus într-acolo. Trebuie să-i urmez neîntârziat. Ai reuşit să termini puşca?

— Da.

— Dă-o încoace.

— E porunca seniorului Koroku?

— Da. Dă-mi-o. Dacă duşmanul scapă, n-o s-o mai putem încerca. Tenzo smulse puşca din mâna lui Kuniyoshi şi dispăru

în pădure. „Ce ciudat,” cugetă fierarul. Porni după Tenzo, care-şi croia drum printre copacii de lângă zidul împrejmuitor. Îl văzu escaladându-l şi sărind, pentru a ajunge aproape de celălalt mal al şanţului. Cufundat până la piept în apa murdară, îşi croi drum repede, plescăind apa ca un animal sălbatic.

— Aha! Scapă! Ajutor! Veniţi aici! răcni Kuniyoshi cât putea de tare, de pe culmea zidului.

Tenzo se târî pe mal arătând ca un şobolan murdar, apoi se întoarse spre Kuniyoshi. Ochi şi trase.

Puşca scoase un bubuit groaznic. Trupul lui Kuniyoshi se răsturnă de pe zidul de pământ. Tenzo o luă la goană peste câmpie, cu salturi ca de leopard.

* * *

— Adunarea!

Porunca era dată din ordinul şefului de clan, Hachisuka Koroku. Până seara, casa se umpluse de samurai, atât dincoace, cât şi dincolo de poartă.

— E vreo luptă?

— Ce credeţi că s-a întâmplat? se întrebau samuraii, emoţionaţi la gândul unei bătălii.

Deşi, de obicei, munceau la câmp, vindeau gogoşi de mătase, creşteau cai şi se duceau la piaţă ca nişte fermieri şi negustori obişnuiţi, erau, de fapt, cu totul diferiţi de aceştia. Se mândreau cu descendenţa lor războinică şi erau nemulţumiţi de soartă. Dacă li se ivea ocazia, nu ezitau să ridice armele pentru a sfida destinul şi să stârnească o furtună. Astfel de oameni fuseseră, generaţii de-a rândul, susţinătorii de încredere ai clanului.

Oinosuke şi Shinshichi stăteau afară, lângă ziduri, dând

ordine:

— Duceţi-vă în grădină.

— Nu faceţi atâta tărăboi.

— Ieşiţi pe poarta principală.

Toţi oamenii erau înarmaţi cu săbii lungi, de luptă; ca membri ai unui clan de provincie, însă, nu purtau armură din cap până-n picioare, ci numai mănuşi şi jambiere.

— Mergem la luptă, presupuse unul.

Marginile domeniului Hachisuka nu erau clar delimitate. Aceşti oameni nu aparţineau nici unui castel şi nici nu juraseră credinţă vreunui senior. Nu aveau nici aliaţi, nici duşmani. Dar, din când în când, se duceau la război, când erau invadate pământurile clanului sau când acesta se alia cu seniorul local; ori când îşi angaja oamenii ca mercenari şi agitatori pentru seniorii din provinciile îndepărtate. Unele căpetenii de clan îşi chemau trupele pentru bani, dar pe Koroku nu-l ispitiseră niciodată câştigurile personale. Vecinul Oda recunoştea acest lucru, ca şi Tokugawa din Mikawa şi Imagawa din Suruga. Hachisuka nu era decât una dintre numeroasele familii provinciale puternice, dar avea destul prestigiu pentru ca nici un alt clan să nu-i ameninţe pământurile.

De cum se dăduse porunca, întregul clan apăru. Adunaţi în spaţioasa grădină, oamenii îşi priveau conducătorul. Acesta stătea pe o movilită artificială, tăcut ca o statuie de piatră, sub cerul la apus, pe care strălucea luna. Avea o armură de piele neagră şi o sabie lungă atârnată la şold. Deşi echipamentul său părea uşor, demnitatea conducătorului unui clan de războinici era inconfundabilă.

În faţa mulţimii tăcute, de aproape două sute de oameni, Koroku anunţă că, din acea zi, Watanabe Tenzo nu mai era membru al clanului lor. După ce explică limpede

împrejurările, îşi ceru iertare pentru propria sa nevrednicie.

— Nenorocirea de azi e cauzată de propria mea neglijenţă. Pentru că a fugit, Tenzo trebuie să fie pedepsit cu moartea. Nu vom lăsa nici o piatră neîntoarsă, nici un fir de iarbă necercetat. Dacă-i îngăduim să trăiască, Hachisuka va purta pecetea hoţiei vreme de o sută de ani. Pentru cinstea obrazului nostru, pentru strămoşii şi urmaşii noştri, trebuie să-l prindem pe Tenzo. Nu vă gândiţi că e nepotul meu. E un trădător!

Pe când Koroku îşi termina cuvântarea, o iscoadă veni în grabă.

— Tenzo şi oamenii lui sunt în Mikuriya, raportă acesta. Se aşteaptă să fie atacaţi şi întăresc punctele de apărare ale satului.

Când aflară că inamicul lor era Watanabe Tenzo, oamenii părură cam descumpăniţi, dar, auzind ce se întâmplase, se hotărâră să apere cinstea obrazului. Cu paşi hotărâţi, se îndreptară spre depozitul de armament, unde se găsea o uluitoare gamă de arme. În trecut, armele şi armurile fuseseră adeseori abandonate pe câmp, după fiecare luptă. Acum, de vreme ce sfârşitul războiului civil nu se întrezărea, ţara cufundându-se în întunecime şi instabilitate, armele deveniseră bunuri de mare preţ. Se puteau găsi în casa oricărui fermier şi, pe lângă alimente, o sabie sau o lance nu se puteau vinde decât pe bani peşin.

Un număr considerabil de arme din depozitul de armament erau acolo aproape de la întemeierea clanului, iar depozitul crescuse cu repeziciune în vremea lui Koroku, dar arme de foc nu existau. Faptul că Tenzo fugise cu singura lor puşcă îl înfuriase atât de tare pe Koroku, încât numai implicându-se imediat în urmărirea lui îşi putea stăpâni mânia. Îl considera pe nepotul lui un animal – ar fi fost o soartă prea blândă să-l

sfârtece în bucăţi. Jură că nu îşi va scoate armura şi că nu va dormi până nu va avea capul lui Tenzo.

Koroku porni spre Mikuriya, în fruntea trupelor.

Când se apropiară de sat, coloana se opri. Trimiseră înainte o iscoadă, care se întoarse să anunţe că roşeaţa cerului de noapte era provocată de focurile aprinse de Tenzo şi de oamenii lui, care jefuiau satul. Când înaintară, le ieşiră în întâmpinare ţăranii care fugeau cu copiii şi bolnavii în braţe, încărcaţi cu lucruri din casă şi mânându-şi vitele. La vederea oamenilor din Hachisuka, se speriară şi mai rău.

Aoyama Shinshichi îi linişti:

— N-am venit să jefuim. Mergem să-i pedepsim pe Watanabe Tenzo şi pe tâlharii lui.

Sătenii se liniştiră, începând să se plângă de nelegiuirile lui Tenzo. Crimele lui nu se mărgineau la furtul unui urcior de la Sutejiro. Pe lângă că încasa impozitul anual pe pământ pentru seniorul provinciei, îşi făcuse propriile legi şi aduna încă o sumă, numită „taxă de protecţie”, pentru orezării şi loturi. Luase în stăpânire stăvilarele lacurilor şi ale râurilor şi le cerea ceea ce numea el „banii pentru apă”. Dacă îndrăznea cineva să-şi exprime nemulţumirea, Tenzo trimitea oameni să-i devasteze plantaţiile. De asemenea, ameninţând cu masacrarea unor gospodării întregi, înăbuşea orice gânduri de a-l înştiinţa, în secret, pe seniorul provinciei. În orice caz, seniorul era prea preocupat de problemele militare pentru a se mai interesa de amănunte ca legea şi ordinea.

Tenzo şi complicii lui făceau tot ce le poftea inima: jucau jocuri de noroc, măcelăreau şi mâncau vaci şi găini pe pământ sfinţit, ţineau ibovnice şi transformaseră altarul într-un depozit de arme.

— Ce-a mai făcut banda lui Tenzo în seara asta? întrebă Shinshichi.

Sătenii începură să vorbească toţi odată. Reieşi că bandiţii începuseră prin a lua lăncile şi halebardele din altar. Beau sake şi urlau că vor lupta până la moarte, după care, dintr-odată, începuseră să prade casele şi să le dea foc. În sfârşit, se regrupaseră şi fugiseră cu armele, mâncarea şi cu tot ce găsiseră de valoare. Probabil că, făcând cât mai multă zarvă că vor lupta până la moarte, sperau să-i descurajeze pe orice aşa-zişi urmăritori.

„Oare mi-au luat-o înainte?” se întreba Koroku. Bătu din picior, poruncindu-le sătenilor să se întoarcă la casele lor. Oamenii săi îi urmară şi, împreună, începură să stingă incendiile. Koroku făcu ordine în altarul profanat şi, la ivirea zorilor, se plecă până la pământ ca să se roage.

— Deşi Tenzo nu reprezintă decât o ramură a familiei noastre, faptele lui rele au devenit crimele întregului clan Hachisuka. Cer iertare şi jur că va fi pedepsit cu moartea, că aceşti săteni îşi vor regăsi liniştea, iar eu voi aduce ofrande bogate zeilor acestui altar.

În timp ce se ruga, trupele stăteau în tăcere de-o parte şi de alta.

— Poate fi acesta conducătorul unei bande de tâlhari? se întrebau sătenii între ei.

Erau zăpăciţi şi bănuitori, lucru firesc, căci Watanabe Tenzo înfăptuise multe nelegiuiri în numele familiei Hachisuka. Întrucât era nepotul lui Koroku, se cutremurau cu toţii, presupunând că, de vreme ce omul acela era şeful lui Tenzo, trebuia să fie asemeni lui. Koroku, din partea sa, ştia că, dacă nu avea alături de el zeii şi oamenii, era sortit să dea greş.

În sfârşit, oamenii trimişi după Tenzo se întoarseră.

— Tenzo are o forţă cam de şaptezeci de oameni, raportară ei. Urmele arată că s-au dus în munţi, la Higashi Kasugai, şi fug spre drumul Mino.

Koroku începu să împartă ordine:

— Jumătate din voi vă întoarceţi să păziţi Hachisuka. Jumătate din cei rămaşi vor rămâne aici, să-i ajute pe săteni şi să menţină ordinea. Restul, veniţi cu mine.

Astfel divizându-şi forţele, mai avea doar vreo patruzeci-cincizeci de oameni cu care să pornească pe urmele lui Tenzo. După ce trecură prin Komaki şi Kuboshiki, ajunseră din urmă o parte a bandei. Tenzo pusese santinele pe diverse drumuri şi, când văzură că erau urmăriţi, oamenii săi porniră pe căi ocolite. Din ce se auzea, coborau de pe piscul Seto, spre satul Asuke.

Era pe la amiaza celei de-a patra zile după pârjolirea satului Mikuriya. Soarele ardea cu putere. Drumurile erau abrupte, iar oamenii lui Tenzo trebuia să rămână cu armura pe ei. Se vedea clar că banda obosise de atâta fugă. De-a lungul drumurilor, abandonaseră saci şi cai, uşurându-şi, treptat, poverile, iar când ajunseră la defileul râului Dozuki, erau flămânzi, epuizaţi şi leoarcă de sudoare. În timp ce beau, mica forţă a lui Koroku se strecură pe ambele părţi ale defileului, dezlănţuind un atac în cleşte. Începură să se rostogolească pietre şi bolovani peste fugari, iar apele râului se înroşiră, în curând, de sânge. Unii fură trecuţi prin sabie; alţii, omorâţi în bătaie; câţiva fură aruncaţi în râu. Aceştia erau oameni care, de obicei, trăiau în bună înţelegere, iar legăturile de sânge – între unchi, nepoţi şi veri – depăşeau liniile taberelor. Era un atac al clanului împotriva lui însuşi, dar care nu putea fi evitat. De vreme ce nu era decât un singur corp alcătuit din mai mulţi oameni, răul trebuia stârpit de la rădăcină.

Koroku, având un curaj nemaiîntâlnit, era acoperit de sângele proaspăt al rudelor sale. Îi strigă lui Tenzo să se

arate, dar zadarnic. Zece oameni de-ai săi căzuseră, însă, în tabăra cealaltă, era aproape un masacru. Dar Tenzo nu se găsea printre cei morţi. Părea că-şi părăsise oamenii şi, apucând-o pe cărări de munte, reuşise să scape.

„Porcul!” spuse în sinea sa Koroku, scrâşnind din dinţi. „Se îndreaptă spre Kai.”

Koroku însuşi stătea pe unul dintre vârfuri, când, din senin, se auzi o detunătură, răspândindu-şi ecoul printre munţi. Zgomotul puştii părea să-l batjocorească. Pe obraji începură să i se prelingă lacrimi. În acel moment, reflectă că el şi nepotul său – care nu era altceva decât întruchiparea răului – erau, la urma urmei, din acelaşi sânge. Vărsa lacrimi de regret pentru propria lui nevrednicie. Amarnic descurajat, încercă să cugete pe îndelete şi-şi dădu seama că era departe ziua când s-ar fi putut ridica din rangul de căpetenie a unui clan, pentru a deveni cârmuitor de provincie. Trebuia să recunoască, nu era capabil de aşa ceva. „Dacă nu ştiu nici măcar să-mi stăpânesc una din propriile mele rude... Numai puterea nu e de ajuns, dacă nu ai o politică de guvernare sau o disciplină a gospodăriei.” Pe neaşteptate, printre lacrimi, îi străluci un zâmbet amar. „Ticălosul ăsta tot m-a învăţat ceva, la urma urmei,” înţelese el. Şi dădu ordinul de retragere.

Mica armată, numărând acum doar treizeci şi ceva de oameni, se adună şi coborî din defileul Dozuki, la Komoro. Îşi făcură adăpostul lângă sat, iar a doua zi, Koroku trimise un mesager la cetatea Okazaki. Primiră permisiunea de trecere dar, fiind deja târziu când porniseră, ajunseră la Okazaki aproape de miezul nopţii. De-a lungul drumurilor care duceau spre casă, se înşirau castelele seniorilor şi cele ale vasalilor, cu palisadele înghesuite. Mai existau şi puncte de control strategice, pe unde grupurile de oameni înarmaţi nu puteau trece. Călătoria pe drum ar fi durat multe zile, aşa că se

hotărâră să ia o corabie pe râul Yahagi, pornind, apoi, de la Ohama către Handa. Din Tokoname, urmau să-şi continue drumul cu barca, urcând, apoi, pe râul Kanie, până la Hachisuka.

Când ajunseră la râul Yahagi, era miezul nopţii şi nu se zărea nici o corabie. Curentul era iute, iar râul lat. Neputincioşi, Koroku şi oamenii săi poposiră sub nişte copaci. Unii începură să-şi dea cu părerea:

— Dacă nu e nici o corabie care să coboare pe râu, am putea trece cu bacul, continuându-ne drumul pe malul celălalt.

— E prea târziu acum. Să aşteptăm până dimineaţă.

Ceea ce-l supăra pe Koroku cel mai mult era faptul că, pentru a-şi face tabăra acolo, trebuia să se ducă la castelul Okazaki şi să ceară iarăşi permisiunea.

— Căutaţi un bac, porunci el. Dacă găsim doar unul şi traversăm pe cealaltă parte, până în zori vom fi parcurs distanţa pe care ne-ar fi putut duce o barcă în josul râului.

— Dar, stăpâne, n-am văzut nicăieri vreun bac.

— Idiotule! Trebuie să fie măcar o plută pe-aici pe undeva. Altfel, cum să traverseze oamenii un râu lat ca ăsta, în timpul zilei? Mai mult, ar trebui să existe bărcile iscoadelor ascunse prin stufărişuri sau prin ierburile înalte de pe ţărm. Ori luntri pentru cazurile când luptele tulbură mersul bacurilor. Fiţi cu ochii în patru şi căutaţi!

Oamenii se împărţiră în două grupuri, unul pornind în amonte, celălalt, în aval.

— A! Uite una! strigă un om din susul apei, oprindu-se pe loc. Într-un loc al malului, unde pământul fusese măturat de viitură în timpul unei inundaţii, câteva sălcii vinete mari, cu rădăcini dezvelite, se aplecau cu ramurile peste apă. Râul era calm şi negru, ca un lac adânc. La umbra copacilor, era legată

o barcă.

— Şi se poate folosi.

Omul sări jos şi, cu gândul de a trage luntrea în aval, întinse mâna să dezlege funia înfăşurată pe rădăcina unei sălcii. Mâna i se opri şi rămase privind fix barca, o mică luntre cu fund plat, folosită la transportul bagajelor. Era gata să se dezmembreze, înnegrită de mâzgă şi clătinându-se periculos. Totuşi, se putea folosi la traversare. Ceea ce atrase atenţie soldatului era un om care dormea adânc sub o rogojină de papură putredă, sforăind puternic. Purta haine ciudate. Avea poala şi mânecile hainei scurte, iar pe sub cămaşa albă murdară purta jambiere şi apărătoarea pentru dosul mâinilor. Sandalele de paie erau încălţate direct pe picioarele goale. Era la vârsta adolescenţei. Zăcea pe spate sub cerul liber, cu roua nopţii pe gene şi pe sprâncene. Părea complet împăcat cu lumea.

— Mă, n-auzi? încercă soldatul să-l deştepte, dar, cum omul nu dădu nici un răspuns, îl bătu uşurel cu coada lăncii în piept, strigând din nou. Tu de colo, trezeşte-te!

Hiyoshi deschise ochii, înhăţă coada lăncii cu un strigăt, şi-l fixă cu privirea pe soldat.

Apa învolburată din jurul bărcii părea aproape o reflectare a stării în care se afla viaţa lui Hiyoshi. În noaptea aceea friguroasă a celei dintâi luni a anului trecut, la despărţirea de mama şi de sora lui, le spusese că se va întoarce când va ajunge cineva. Nu dorea să mai treacă de la o slujbă la alta, intrând ucenic la negustori şi la meşteşugari, cum făcuse până atunci. Cel mai mult voia să servească un samurai. Dar înfăţişarea lui îl împiedica şi nu avea nici o dovadă a naşterii sau a descendenţei sale.

Kiyosu, Nagoya, Sumpu, Odawara – le încercase pe toate. Uneori, îşi aduna curajul şi bătea la poarta unei locuinţe de

samurai, dar toate rugăminţile lui erau întâmpinate cu râsete şi batjocuri. Odată, chiar fusese luat la goană cu mătura. Banii i se terminaseră curând şi îşi dădu seama că lumea era întocmai aşa cum îi spusese mătuşa lui din Yabuyama. Totuşi, refuza să-şi abandoneze visul, găsind că aspiraţiile lui erau fireşti. Nu-i era ruşine să spună nimănui ce ambiţii avea, chiar dacă trebuia să doarmă în aer liber, pe iarbă sau, ca în noaptea asta, cu apa în chip de pat. Căutarea unei căi de a o face fericită pe mama lui, despre care socotea că era cea mai nefericită fiinţă din lume, era ceea ce îl impulsiona. Şi cum ar fi putut să facă ceva şi pentru sărmana lui soră, care credea că n-avea să se poată mărita niciodată?

Avea şi propriile lui dorinţe. Niciodată nu era sătul, oricât de mult ar fi mâncat. Văzând conace mari, ar fi vrut să locuiască şi el în asemenea case, iar imaginea eleganţilor samurai îl făcea să se gândească la propria lui înfăţişare; privind femeile frumoase, era copleşit de parfumul lor. Nu că i s-ar fi schimbat priorităţile. Pe primul loc era fericirea mamei lui. De nevoile sale proprii se putea ocupa mai târziu. Deocamdată, îi făcea plăcere să rătăcească din loc în loc, neluându-şi în seamă foamea, şi să înveţe lucruri noi – despre regulile după care mergea lumea, despre patimile omeneşti sau obiceiurile diverselor regiuni. Încerca să înţeleagă evenimentele actuale, compara puterile militare ale diferitelor provincii şi studia obiceiurile fermierilor şi ale orăşenilor.

De la începutul războaielor civile şi până la sfârşitul secolului trecut, mulţi oameni se instruiseră în artele marţiale. Era o viaţă plină de greutăţi şi, timp de un an şi jumătate, Hiyoshi urmase calea războinicului. Dar nu umblase cu o sabie lungă la şold, urmărind să-şi desăvârşească tehnica artelor marţiale. De fapt, cu puţinii săi bani, cumpărase ace şi devenise negustor ambulant. Călătorise

până în Kai şi Hokuetsu, mereu fiind gata să-şi strige mărfurile:

— Cine are nevoie de ace? Ace de cusut avem, de la Kyoto. Cine mai doreşte, cine mai pofteşte? Ace pentru bumbac, ace pentru mătase. Ace de cusut din Kyoto avem!

Câştiga pe sponci, atât cât să-şi ducă zilele. Totuşi, nu devenise limitat, cum li se întâmplă neguţătorilor, care judecă lumea numai în termeni comerciali.

Clanul Hojo din Odawara, clanul Takeda din Kai, clanul Imagawa din Suruga. Vizitând cetăţile din miazănoapte, simţea că lumea fremăta, trecând prin mari schimbări. Ajunsese la concluzia că evenimentele viitoare aveau să fie altfel decât micile bătălii care, până atunci, fuseseră simptomatice pentru discordiile interne. Se anunţa un mare război, care avea să vindece toate relele din ţară. „Iar de va fi aşa,” îşi spunea el, în timp ce umbla vânzându-şi marfa, „atuncea chiar şi eu... Lumea s-a săturat de îmbătrânitul regim Ashikaga. Haosul domneşte de jur-împrejur şi lumea are nevoie de noi, de cei tineri.”

Călătorind din provinciile de la miazănoapte spre Kyoto şi Omi, învăţase câte ceva despre viaţă. Trecuse în Owari şi ajunsese la Okazaki, auzind că o rudă a tatălui său locuia în cetate. Nu avea de gând să se ducă la neamuri sau la cunoştinţe ca să ceară de mâncare sau îmbrăcăminte, dar, la începutul acelei veri, slăbise şi îl chinuia o indigestie păcătoasă. De asemenea, voia să afle veşti de-acasă.

Mersese, timp de două zile, pe sub soarele fierbinte, arzător, dar nu-l putuse găsi pe omul pe care-l căuta. După ce mâncă un castravete crud şi bău apă dintr-o fântână, simţi un junghi ascuţit în pântece. Seara, mersese pe malul râului Yahagi până când găsise o barcă. Îl durea burta şi-i ghiorăia. Poate fiindcă avea puţină febră, gura-i era uscată şi o simţea

ca plină de spini. Chiar şi atunci, se gândea la mama lui, iar ea îi apărea în visuri. Mai apoi, îl fură un somn adânc şi totul dispăru – şi mama, şi durerea de stomac, şi cerul, şi pământul. Totul, până când soldatul începu să-l lovească în piept cu lancea.

Când se trezi, strigătul lui Hiyoshi fu mult mai puternic decât ar fi îngăduit trupul său plăpând. Instinctiv, apucă lancea. În vremurile acelea, se credea că pieptul era sălaşul sufletului, ca un altar în trup.

— Băi, golane, ia scoală!

Soldatul încercă să-şi tragă lancea înapoi. Ţinându-se de ea, Hiyoshi se ridică în capul oaselor.

— Să mă ridic? Păi m-am ridicat.

Omul, simţind puterea strânsorii lui Hiyoshi pe lance, se încruntă şi spuse:

— Dă-te jos din barcă!

— Să mă dau jos?

— Da, numaidecât! Ne trebuie o barcă, aşa că mişcă! Dispari!

Furios, Hiyoshi se aşeză la loc:

— Şi dacă nu vreau?

— Ce?

— Dacă nu vreau?

— Cum adică?

— Nu vreau să mă dau jos din barcă.

— Nenorocit mic ce eşti!

— Cine-i nenorocitul? Trezeşti omul care doarme adânc lovindu-l cu lancea şi pe urmă-i porunceşti să mişte şi să se care?

— Fir-ar să fie! Ia seama cum vorbeşti. Drept cine mă iei?

— Un om.

— Se şi vede.

— Tu eşti cel care-a întrebat.

— Da’ îţi cam merge gura pentru un vagabond, nu? Cât ai clipi s-ar putea să te buşească sângele pe ea. Suntem oamenii clanului Hachisuka, iar căpetenia noastră este Hachisuka Koroku. Am ajuns aici în toiul nopţii şi-avem nevoie de o luntre ca să trecem râul.

— Barca o vezi, dar pe om, nu. Dar, orişicum, eu o folosesc!

— Iar eu te-am văzut şi te-am trezit. Şi-acum, piei din ochii mei.

— Da’ nu ţi se pare că eşti cam enervant?

— Ia mai zi o dată!

— De câte ori pofteşti. Nu vreau să plec. Nu dau nimănui barca asta.

Omul trase de coada lăncii, chinuindu-se să-l scoată pe Hiyoshi pe mal. Prinzând prilejul, Hiyoshi îi dădu drumul. Lancea vâjâi prin frunzişul sălciilor, iar soldatul se prăvăli pe spate. Întorcând lancea, o repezi cu vârful spre Hiyoshi. Din barcă săriră care-ncotro scânduri putrede, o găleată de scos apa şi rogojina de trestie.

— Prostule, prostule! îl batjocori Hiyoshi.

Alţi soldaţi se apropiară în fugă.

— Staţi! Ce se-ntâmplă aici? întrebă unul.

— Cine-i ăsta? zise altul.

Se înghesuiră cu toţii, făcând tărăboi şi, nu peste mult, Koroku şi ceilalţi sosiră şi ei.

— Aţi găsit o barcă? întrebă Koroku.

— E o barcă aici, da’…

Koroku ieşi liniştit în faţa grupului. Hiyoshi, gândindu-se că acela trebuia să fie conducătorul, se îndreptă puţin de spate, privindu-l pe Koroku drept în faţă. Ochii lui Koroku se aţintiră asupra lui Hiyoshi. Nici unul nu scoase o vorbă. Koroku nu observă ciudata înfăţişare a băiatului. Era prea mirat de felul

cum îl privea Hiyoshi drept în ochi. „E mai îndrăzneţ decât pare,” îşi spuse el. Cu cât se priveau mai intens, cu atât ochii lui Hiyoshi semănau mai tare cu ai unui animal de noapte, sticlind în beznă. Într-un târziu, Koroku îşi mută privirea.

— Un copil, spuse el, calm.

Hiyoshi nu răspunse. Ochii săi, ca săgeţile unui arcaş, continuau să ţintească drept spre chipul lui Koroku.

— E un copil, repetă acesta.

— Despre mine vorbeşti? întrebă îmbufnat Hiyoshi.

— Fireşte. Mai e şi altcineva în afară de tine pe-acolo?

Tânărul îşi îndreptă puţin umerii.

— Nu-s copil. Am trecut prin ceremonia de maturitate.

— Chiar aşa? se scuturară de râs umerii lui Koroku. Dacă eşti un adult, am să te tratez ca atare.

— Acum, că m-aţi încolţit cu un grup numeros – pe mine, unul singur – ce-mi veţi face? Presupun că sunteţi ronini.

— Eşti un caraghios.

— Nu sunt caraghios deloc. Dormeam buştean. În plus, mă doare stomacul. Şi, oricum, puţin îmi pasă cine sunteţi. Nu mă mişc de-aici.

— Hm, te doare stomacul?

— Da.

— Dar din ce cauză?

— Mâncare stricată, poate, sau o insolaţie.

— De unde eşti?

— Din Nakamura, în Owari.

— Din Nakamura? Auzi, auzi. Care e numele tău de familie?

— Nu-ţi voi spune numele familiei mele, dar numele de botez este Hiyoshi. Dar, ia stai puţin, ce-i asta, trezeşti omul din somn şi-l descoşi despre familia lui? Dumneata de unde eşti şi din cine te tragi?

— La fel ca tine, sunt din Owari, din satul Hachisuka, în

districtul Kaito. Numele meu este Hachisuka Koroku. Nu ştiam că sunt oameni ca tine atât de-aproape de satul nostru. Cu ce te ocupi?

În loc de a răspunde, Hiyoshi spuse:

— A, eşti din districtul Kaito? Asta nu-i departe de satul meu. Dintr-odată, deveni mai prietenos. I se ivise ocazia de a afla veşti din Nakamura.

— Ei, de vreme ce suntem din acelaşi district, am să mă răzgândesc. Poţi păstra barca.

Îşi săltă bocceaua cu marfă pe care şi-o pusese drept căpătâi, şi-o aruncă pe umăr şi se urcă pe mal. Koroku îi urmărea tăcut fiecare mişcare. Observă, mai întâi, aerul de negustor ambulant şi replicile arogante ale unui adolescent care bătuse drumurile de colo-colo de unul singur. Hiyoshi se resemnă, oftă şi dădu să plece, cu inima grea.

— Stai, Hiyoshi. Încotro te duci?

— Barcă nu mai am, aşa că n-am unde dormi. Dacă mă culc pe iarbă, o să mă ud de la rouă şi-o să mă doară şi mai rău stomacul. Altceva nu pot face. Voi merge până-n zori.

— Dacă vrei, vino cu mine.

— Încotro?

— La Hachisuka. Aşază-te la casa mea. Îţi vom da de mâncare şi-o să te-ngrijim până te însănătoşeşti.

— Mulţumesc, făcu Hiyoshi o mică plecăciune umilă. Privindu-şi picioarele, păru să cugete la ce avea de făcut mai departe.

— Înseamnă că mă vei lăsa să locuiesc acolo şi să lucrez pentru dumneata?

— Îmi place felul tău de-a fi. Ai cuvântul meu. Dacă vrei să mă slujeşti, te primesc.

— Nu vreau, spuse el foarte desluşit, ţinând capul sus. Fiindcă ţelul meu este acela de a servi un samurai, am

umblat prin lume comparând samuraii şi seniorii provinciali din felurite provincii. Am hotărât că lucrul cel mai important în a sluji un samurai este alegerea celui mai potrivit. Un stăpân se alege greu.

— Ha, ha! Din ce în ce mai interesant. Iar eu, Koroku, nu sunt destul de vrednic ca să-ţi fiu stăpân?

— N-am de unde şti asta până nu mă angajezi, dar clanul Hachisuka nu e vorbit de bine în satul meu. Iar stăpânul casei unde am slujit înainte a fost prădat de un om care spunea că era membru al clanului Hachisuka. Mama mea ar fi îndurerată dacă aş munci pentru un hoţ, aşa că nu pot merge în casa unui asemenea om, ca să-l slujesc.

— Ei, socot că ai lucrat pentru negustorul de ceramică, Sutejiro.

— De unde ştii?

— Watanabe Tenzo a fost membru al clanului Hachisuka. Dar l-am dezmoştenit eu însumi pe ticălosul acela. A fugit, însă i-am învins banda şi acum ne întoarcem acasă. Au ajuns ponegririle numelui Hachisuka până la urechile tale?

— Hm. Nu pari să semeni cu el, spuse sincer Hiyoshi, privind drept spre Koroku.

Apoi, ca şi cum şi-ar fi amintit dintr-odată ceva, adăugă:

— Ei, domnule, fără nici un fel de obligaţii, mă iei la drum până la Hachisuka? Aş dori să mă duc acasă la un neam de-al meu, din Futatsudera.

— Futatsudera e chiar lângă Hachisuka. Pe cine cunoşti acolo?

— Dogarul Shinzaemon este rudă a mea dinspre mamă.

— Shinzaemon e din familie de samurai. Ei bine, atunci înseamnă că şi mama ta e urmaşă de samurai.

— Oi fi eu negustor ambulant acum, dar tatăl meu a fost samurai.

Oamenii se îmbarcaseră în luntre şi prinseseră prăjina la locul ei, aşteptându-l pe Koroku să se urce la bord. Acesta îl cuprinse pe Hiyoshi pe după umeri şi se suiră în barcă.

— Hiyoshi, dacă vrei să te duci la Futatsudera, du-te la Futatsudera. Dacă vrei să rămâi la Hachisuka, e bine şi aşa.

Fiind mărunţel, Hiyoshi se pierdea cu totul printre oameni şi printre lăncile lor, care se înălţau ca o pădure. Barca porni să traverseze râul, dar curentul curgea iute, iar trecerea dură mult timp. Hiyoshi începu să se plictisească. Dintr-odată, văzu un licurici pe spinarea unuia dintre soldaţii lui Koroku. Făcându-şi mâinile căuş, îl prinse şi începu să-i privească luminiţa care licărea.

MUNTELE FLORII DE AUR

Nici chiar după ce se întorsese la Hachisuka, Koroku nu avea de gând să-l lase pe Tenzo să scape nepedepsit. Pusese asasini pe urmele lui şi le scrisese clanurilor din provinciile îndepărtate, întrebând unde se află. Sosi toamna, iar eforturile lui încă nu ajunseseră la nici un rezultat. Se zvonea că Tenzo se ascundea la clanul Takeda din Kai. Le dăruise puşca furată şi intrase în slujba lor, pe un post în armata de spioni şi agitatori care lucrau în acea provincie.

— Dacă a ajuns în Kai… bombăni înverşunat Koroku, însă, deocamdată, nu putea face altceva decât să se resemneze şi să aştepte.

Curând după aceea, fu vizitat de un mesager al vasalului clanului Oda, care-l invitase la ceremonia ceaiului. Omul aduse cu el urciorul *akae.*

— Ştim că aceasta a fost pricina multor necazuri în familia dumneavoastră. Deşi am cumpărat acest celebru vestigiu cu bună credinţă, considerăm că nu îl mai putem păstra. Suntem de părere că, dacă îl returnaţi la magazinul de ceramică, vă veţi redobândi cinstea obrazului.

Koroku luă carafa, făgăduind că le va întoarce vizita. Până la urmă, nu se duse personal, ci trimise un mesager cu daruri: o şa splendidă şi aur de două ori cât valoarea urciorului. În aceeaşi zi, îl chemă pe Matsubara Takumi şi-i spuse să se pregătească să plece într-o scurtă călătorie. Apoi, ieşi pe

verandă.

— Maimuţă! strigă el.

Hiyoshi ieşi în fugă dintre copaci şi îngenunche în faţa lui Koroku. Mai întâi se dusese la Futatsudera, dar se întorsese imediat la Hachisuka, unde-şi începuse noua viaţă. Era ager la minte şi gata să facă orice. Oamenii glumeau pe socoteala lui, dar el se abţinea să facă la fel. Era vorbăreţ, însă niciodată ipocrit. Koroku îl pusese să muncească în grădină şi ajunsese să ţină mult la el. Deşi era doar un servitor, Hiyoshi nu se ocupa doar de curăţatul podelelor. Munca lui îl ţinea aproape de Koroku, astfel că era zi şi noapte sub supravegherea stăpânului. După apusul soarelui, stătea de strajă. Fireşte că o astfel de sarcină nu li se încredinţa decât oamenilor celor mai vrednici de încredere.

— Trebuie să pleci cu Takumi şi să-i arăţi drumul până la magazinul de ceramică din Shinkawa.

— La Shinkawa?

— Dar ce-i cu mutra asta lungă?

— Dar...

— Văd că nu vrei să te duci, dar Takumi trebuie să înapoieze urciorul proprietarului lui de drept. M-am gândit că ar fi o idee bună să te duci şi tu.

Hiyoshi se prosternă în faţa lui, atingând pământul cu fruntea.

Cum venise ca însoţitor, când ajunseră la casa lui Sutejiro, Hiyoshi aşteptă afară. Neştiind ce să înţeleagă din asta, foştii săi colegi de muncă veniră să caşte gura. Chiar şi el părea să fi uitat cu totul că unii dintre ei râseseră de dânsul şi-l bătuseră, înainte de a fi fost trimis acasă. Zâmbindu-le tuturor, se lăsă pe vine la soare, aşteptându-l pe Takumi. Curând, Takumi ieşi din casă.

Neaşteptata înapoiere a urciorului furat îi bucurase atât de

mult pe Sutejiro şi pe soţia lui, încât nici nu erau siguri că nu visau. Se grăbiră să-i aranjeze musafirului sandalele pentru a le putea încălţa uşor, apoi porniră grăbiţi înaintea lui spre poartă, unde făcură mai multe plecăciuni. Ofuku se afla şi el acolo şi fu uimit să-l vadă pe Hiyoshi.

— Vom încerca să ne facem timp ca să venim la Hachisuka să ne aducem omagiile personal, spuse Sutejiro. Te rog, transmite-i Domniei Sale respectele noastre cuvenite. Încă o dată, îţi mulţumim că te-ai ostenit să faci atâta drum.

Soţul, soţia, Ofuku şi slujbaşii se înclinară adânc. Hiyoshi îl urmă pe Takumi afară din curte, făcându-le cu mâna.

În timp ce treceau pe lângă colinele Komyo, Hiyoshi se întreba cu tristeţe: „Oare ce-o mai fi făcând mătuşa mea din Yabuyama? Şi bietul meu unchi bolnav? S-ar putea să fi murit deja.” Erau aproape de Nakamura şi, evident, se gândi la mama şi la sora lui. Nimic nu i-ar fi plăcut mai mult decât să dea o fugă să le vadă puţin, dar jurământul pe care-l făcuse în acea primă noapte friguroasă îl oprea. Tot nu făcuse nimic pentru ca mama lui să fie fericită. În timp ce îşi întorcea privirea, fără voie, dinspre Nakamura, întâlni un om în uniformă de soldat pedestru.

— Ia spune, nu eşti tu fiul lui Yaemon?

— Da’ dumneata cine eşti, dacă-mi dai voie să te-ntreb?

— Eşti Hiyoshi, nu-i aşa?

— Da.

— Măi, da’ mare te-ai mai făcut! Eu sînt Otowaka. Am fost prieten cu tatăl tău. Amândoi am luptat în acelaşi regiment al seniorului Oda Nobuhide.

— Îmi amintesc acum de tine! Chiar am crescut atât de mare?

— O, ce n-aş da să te vadă acum răposatul tău tată, sărmanul.

Ochii lui Hiyoshi se umplură de lacrimi.

— Pe mama ai văzut-o în ultima vreme? îl întrebă.

— N-am mai fost pe la ea, dar trec, din când în când, prin Nakamura şi aud veşti. Se pare că munceşte la fel de mult ca de obicei.

— N-o fi bolnavă, nu-i aşa?

— De ce nu te duci să vezi cu ochii tăi?

— Nu mă pot întoarce acasă până nu ajung cineva.

— Du-te măcar să te vadă la faţă. E mama ta, la urma urmei.

Lui Hiyoshi îi veni să plângă. Îşi mută privirea. Când îşi reveni, Otowaka o luase deja în direcţia opusă. Takumi mersese mai departe şi se afla acum la o distanţă considerabilă în faţa lui.

* * *

Căldura stăruitoare a verii se stinse în sfârşit; dimineţile şi serile miroseau a toamnă, iar frunzele de taro erau de un verde sănătos şi atinseseră maturitatea.

— Şanţul ăsta n-a mai fost dragat de cel puţin cinci ani, bombăni Hiyoshi. Exersăm la nesfârşit călăria şi învăţăm diverse tehnici în lupta cu suliţa, dar lăsăm ca mâlul să se adune sub picioarele noastre! Nu-i a bună.

După ce se întorsese de la casa tăietorului de bambus, cercetă vechiul şanţ al conacului.

— La ce serveşte şanţul, la urma urmei? Va trebui să-i atrag atenţia stăpânului asupra acestui lucru.

Hiyoshi încercă adâncimea apei cu o prăjină de bambus. Suprafaţa era acoperită cu plante de apă, astfel că nimeni n-o prea lua în seamă; dar, cum de-a lungul anilor se adunaseră frunze căzute şi nămol, şanţul nu mai era chiar foarte adânc. După ce verifică adâncimea în vreo două-trei locuri, aruncă

prăjina. Tocmai se pregătea să treacă podul spre poarta laterală, când cineva strigă:

— Stăpâne, Juma'-de-pintă!

Nu era o aluzie la statura lui, ci modul obişnuit de adresare către servitorul unui clan provincial.

— Cine eşti? îl întrebă Hiyoshi pe omul care stătea sub un stejar, cu genunchii strânşi la piept, părând înfometat.

Purta un kimono cenuşiu murdar, cu un fluier de bambus înfipt la cingătoare.

— Vino-ncoa puţin.

Bărbatul îi făcu semn cu mâna să se apropie. Era un komuso, unul dintre călugării cerşetori, cântăreţi din fluier, care veneau, când şi când, în sat. La fel ca ceilalţi, şi acesta era nespălat şi neras şi avea un fluier din bambus într-o rogojină din trestie, atârnată pe umăr. Unii dintre ei mergeau din sat în sat asemenea călugărilor Zen, atrăgând atenţia oamenilor cu un clopoţel care îl ţineau în mână.

— Pomană pentru un călugăr? Sau eşti prea preocupat de ce-ai să serveşti la masa următoare?

— Nu.

Hiyoshi era gata să facă haz pe seama lui, dar, ştiind cât de grea putea fi viaţa de călător, se oferi în schimb să-i aducă de mâncare, dacă îi era foame, şi medicamente, dacă era bolnav.

Clătinând din cap, omul ridică privirea spre Hiyoshi şi râse:

— Ei, nu stai jos?

— Prefer să rămân în picioare, mulţumesc. Cu ce gânduri vii?

— Eşti în slujbă aici?

— Nu tocmai, clătină din cap Hiyoshi. Primesc de mâncare, dar nu fac parte dintre servitorii casei.

— Hm… Lucrezi în spate sau în casa cea mare?

— Mătur grădina.

— Paznic al grădinii interioare, hai? Probabil că eşti unul dintre favoriţii stăpânului Koroku?

— N-am de unde să ştiu asta.

— Acum e acasă?

— A ieşit.

— Ce păcat, bălmăji călugărul. Părea dezamăgit.

— Se întoarce azi?

Hiyoshi îşi spuse că era ceva suspect la omul acela şi ezită, găsind că e mai cuminte să-şi aleagă cu grijă răspunsurile.

— Se întoarce? întrebă din nou omul.

Hiyoshi răspunse:

— Pun pariu că eşti samurai. Dacă nu eşti decât un călugăr, trebuie că eşti neofit.

Uimit, omul îl privi atent pe Hiyoshi. În cele din urmă, îl întrebă:

— Ce te face să crezi că sunt samurai sau neofit?

Hiyoshi răspunse indiferent:

— E evident. Deşi ai pielea bronzată, buricul degetelor e alb şi ai urechile destul de curate. Ca dovadă că eşti samurai, stai pe rogojină cu picioarele încrucişate, după obiceiul războinicilor, ca şi cum ai mai purta şi acum armură. Un cerşetor sau un călugăr şi-ar îndoi spatele, stând cocoşat în faţă. Simplu, nu?

— Hm... ai dreptate.

Omul se ridică de pe rogojină, fără a-l slăbi din ochi o clipă pe Hiyoshi.

— Ai ochi foarte pătrunzători. Am trecut prin multe posturi de frontieră şi puncte de control de pe teritoriul duşman şi încă nu m-a prins nimeni.

— În lume sunt pe câţi proşti, pe-atâţia înţelepţi, n-ai zice? Da’ ce treabă ai cu stăpânul meu?

Omul coborî glasul:

— Adevărul e că vin de la Mino.

— De la Mino?

— Dacă ai pomeni de Namba Naiki, un slujitor al lui Saito Dosan, stăpânul Koroku ar înţelege. Am vrut să-l vizitez şi să plec repede, fără ştirea nimănui, dar, dacă nu-i aici, n-am ce face. Mai bine aş sta în sat pe timpul zilei şi m-aş întoarce diseară. Dacă vine, povesteşte-i ce am spus între patru ochi.

Naiki dădu să plece. Dar Hiyoshi îl strigă, spunându-i:

— Am minţit.

— Ce?

— Am minţit când am spus că e plecat. Am spus asta fiindcă nu ştiam cine eşti. E pe terenul de călărie.

— Aha, deci este acasă.

— Da. Te duc eu la el.

— Ai mintea ascuţită, nu-i aşa?

— Într-o casă militară, e firesc să fii prevăzător. Să presupun că oamenii din Mino sunt impresionaţi de aşa ceva?

— În niciun caz! replică Naiki, nemulţumit.

Mergând de-a lungul şanţului, traversară grădina de legume şi, pe cărarea care ocolea pădurea, ajunseră la întinsul teren de călărie.

Pământul era uscat, iar praful se înălţa în văzduh. Oamenii din Hachisuka se antrenau de zor. Nu se limitau doar la călărie. Printr-o singură mişcare, se apropiau scară-n scară şi schimbau lovituri cu toiegele, ca şi cum s-ar fi luptat într-o adevărată bătălie.

— Aşteaptă aici, îl sfătui Hiyoshi pe Naiki.

Koroku, care urmărise antrenamentul, îşi şterse fruntea de sudoare şi se duse către cort să bea ceva.

— Puţină apă fierbinte, domnule?

Hiyoshi scoase un polonic de apă fiartă şi o amestecă puţin,

ca s-o răcească. Luă ceaşca şi, îngenunchind, o puse în faţa scăunelului de campanie al lui Koroku. Hiyoshi se trase mai aproape şi îi şopti:

— A venit un mesager din Mino, în secret. Să-l aduc aici? Sau mergeţi dumneavoastră la el?

— Din Mino? se ridică imediat Koroku. Maimuţă, condu-mă. Unde l-ai lăsat mai exact?

— De cealaltă parte a pădurii.

Între Saito din Mino şi Hachisuka nu era încheiat nici un tratat oficial, dar de ani de zile erau uniţi printr-o alianţă secretă pentru a se ajuta reciproc în caz de urgenţă. În schimb, Hachisuka primea anual un generos stipendiu din Mino.

Koroku era înconjurat de vecini puternici – Oda din Owari, Tokugawa din Mikawa şi Imagawa din Suruga – dar nici unuia nu-i jurase credinţă. Îşi datora independenţa ochilor atenţi ai seniorului din castelul Inabayama, Saito Dosan. Cum teritoriile lor erau la o oarecare distanţă unul de celălalt, motivul pentru care Hachisuka şi Saito încheiaseră o asemenea alianţă nu era cunoscut.

O variantă spunea că Masatoshi, predecesorul lui Koroku, salvase de la moarte un om, în faţa conacului Hachisuka. Acesta părea a fi un războinic rătăcitor, urmând riguroasa disciplină a artelor marţiale. Făcându-i-se milă de el, Masatoshi îl luase în casă, acordându-i cele mai bune îngrijiri medicale. După ce omul îşi revenise, Masatoshi îi dăduse ceva bani de drum.

— N-am să uit asta, jurase omul.

În ziua plecării, făgăduise:

— Când voi fi bogat, te voi înştiinţa şi-ţi voi răsplăti bunătatea. Numele pe care le spusese că îl purta era Matsunami Sokuro. Peste câţiva ani, sosise o scrisoare iscălită

„seniorul” Saito Dosan.

Spre surprinderea lor, era de la omul pe care-l cunoscuseră sub numele de Sokuro. Alianţa era veche, transmisă din generaţie în generaţie. Aşa că, de îndată ce auzi că misteriosul mesager venea de la Saito Dosan, Koroku se grăbi să-l întâmpine.

Acolo, în umbra pădurii, cei doi se salutară, după care, privindu-se în ochi, ridicară palma dreaptă la piept, desfăcută, ca în rugăciune.

— Eu sunt Hachisuka Koroku.

— Eu sunt Namba Naiki din Inabayama.

În tinereţe, Dosan studiase buddhismul la templul Myokakuji. Acea experienţă îl determinase să folosească termenii şi semnele secrete buddhiste, pe care le învăţase în temple şi mănăstiri, ca parole printre oamenii lui.

După ce sfârşiră cu aceste formalităţi şi după ce îşi confirmară identitatea, cei doi se simţiră mai în largul lor şi începură să vorbească fără nici o reţinere. Koroku îi ordonă lui Hiyoshi să stea de pază şi să nu lase pe absolut nimeni să treacă, iar el şi Naiki se adânciră în pădure. Evident că nici ce vorbiră şi nici ce documente secrete adusese cu el Naiki nu i se dezvălui lui Hiyoshi şi nici el nu vru să afle. Stătea credincios la marginea pădurii, de strajă. Când avea o sarcină de îndeplinit, o făcea: dacă trebuia să măture grădina, mătura; când era pus să stea de pază, stătea. Lucra cu seriozitate, indiferent ce-ar fi fost. Spre deosebire de alţi oameni, îşi putea găsi plăcerea în orice muncă i se dădea, dar asta nu numai fiindcă se născuse sărac. Mai degrabă, vedea în fiecare muncă minoră o pregătire pentru următoarea. Era convins că, astfel, avea să-şi împlinească, într-o bună zi, ambiţiile.

„Ce trebuie să fac ca să ajung cineva în lume?” Era o

întrebare pe care şi-o punea adesea. Unii aveau clasă şi descendenţă nobilă, dar el, nu. Alţii aveau bani şi putere, însă Hiyoshi nu le avea nici pe acestea. „Ei, cum am să-mi aflu norocul?” Întrebarea îl întrista, fiindcă era foarte scund şi cu nimic mai sănătos decât viitorul bărbat care avea să fie. Nu avea nici un fel de studii, iar inteligenţa doar medie. Atunci, care era marea lui calitate? Loialitatea – alt răspuns nu putea găsi. N-avea să fie loial în unele situaţii, iar în altele nu, era hotărât să fie loial în toate. Se ţinea cu dinţii de loialitatea sa, fiindcă altceva de dăruit nu avea.

Totul sau nimic! Până acolo avea să meargă. Orice sarcină o ducea până la capăt, ca şi cum zeii înşişi i-ar fi încredinţat o misiune. Fie că era de măturatul grădinii, de purtatul sandalelor sau curăţenia grajdurilor, punea în munca lui tot sufletul. De dragul ambiţiilor sale, se hotărâse să nu fie leneş. Privind din perspectiva viitorului a încerca să se desprindă de prezent era o prostie.

Păsărelele pădurii ciripeau şi cântau deasupra lui Hiyoshi. El, însă, nu vedea fructele din copaci pe care le ciuguleau păsările. Când ieşi în sfârşit din pădure, Koroku era foarte bine dispus. Ochii îi erau aprinşi de bucurie. Iar chipul său, care se încorda când afla despre probleme, încă mai era înroşit de emoţia unei veşti importante.

— Unde-i călugărul? întrebă Hiyoshi.

— A ieşit din pădure pe altă potecă.

Koroku îl privi pătrunzător şi-i spuse:

— Să nu spui nimănui despre asta.

— Desigur, domnule.

— Că tot veni vorba, Namba Naiki te-a lăudat tot timpul.

— Serios?

— Într-o zi, am să te avansez. Sper să te hotărăşti să rămâi cu noi pentru totdeauna!

Se înnopta, iar membrii cei mai importanţi ai clanului se întâlniră în casa lui Koroku. Sfatul dură mult după miezul nopţii. În acea noapte, şi Hiyoshi stătu treaz la lumina stelelor, în rolul său de străjer credincios.

Conţinutul mesajului de la Saito Dosan fu păstrat în cel mai strict secret, nefiind divulgat decât oamenilor-cheie. Dar, în zilele ce urmară sfatului nocturn, câţiva dintre slujitorii lui Koroku începură să dispară de la Hachisuka. Era un grup select format din cei mai capabili şi mai vicleni şi plecau din sat deghizaţi – spre Inabayama, după câte se şoptea.

Fratele mai mic al lui Koroku, Shichinai, era unul dintre cei aleşi să se ducă la Inabayama, lucrând sub acoperire. Lui Hiyoshi i se ordonă să-l însoţească.

— Mergem ca iscoade? întrebă el. Sau va avea loc o luptă?

— Nu contează, i se replică scurt. Nu spune nimic şi vino cu mine.

Shichinai nu mai spuse nimic. Servitorii de rang inferior ai casei, chiar şi rândaşii de la bucătărie, îl numeau „Jupân Ciupitu'", dar niciodată în faţă. Le transmitea o stare de nelinişte şi îl detestau. Bea peste măsură, era arogant şi nu avea nimic din căldura sufletească a fratelui său mai mare. Hiyoshi îl găsea dezgustător de-a binelea, dar nu se plânse de misiunea primită. Fusese ales fiindcă stăpânul Koroku avea încredere în el. Hiyoshi încă nu ceruse să devină membru al clanului, dar acceptase să respecte cu străşnicie ordinele. La nevoie, era gata să-l slujească pe Shichinai – oricât era el de Jupân Ciupitu' – până la capăt.

În ziua plecării, Shichinai îşi schimbă înfăţişarea, chiar şi felul în care îşi lega părul. Avea să călătorească incognito, deghizat în neguţător de ulei din Kiyosu. Hiyoshi îşi luă din nou hainele de negustor ambulant, din vara trecută. Aveau să se prezinte ca tovarăşi ocazionali de călătorie, pe drumul spre

Mino.

— Maimuţă, când ajungem la punctele de control, ar fi mai bine să trecem separat.

— În regulă.

— Tu, care eşti un palavragiu, încearcă să-ţi ţii gura, indiferent ce te-ar întreba.

— Da, domnule.

— Dacă te dai de gol, mă voi preface că nu te cunosc şi-am să te las acolo.

De-a lungul drumului, erau multe puncte de control. În pofida strânselor legături de rudenie care ar fi trebuit să-i facă pe Oda şi Saito aliaţi apropiaţi, în realitate, erau exact contrariul. Prin urmare, ambele tabere erau deosebit de precaute la punctele de graniţă, însă chiar şi după ce trecură în ţinutul Mino, atmosfera aceasta nu se risipi, iar Hiyoshi îl întrebă pe Shichinai de ce.

— Mereu întrebi ce se vede şi cu ochiul liber! Seniorul Saito Dosan şi fiul său, Yoshitatsu, se duşmănesc de ani de zile.

Shichinai nu părea surprins de duşmănia dintre cele două tabere ale aceleiaşi familii. Hiyoshi punea la îndoială inteligenţa lui Shichinai. Nu s-ar fi putut spune că lipseau, chiar şi în timpuri străvechi, exemplele de taţi şi fii din clasa războinicilor care să ridice armele unul împotriva celuilalt, dar trebuie că aveau motive serioase.

— De ce sunt seniorul Dosan şi seniorul Yoshitatsu în relaţii proaste? întrebă din nou Hiyoshi.

— Nu fi pisălog! Dacă ţii să ştii, întreabă pe altcineva. Shichinai îl ţistui şi refuză să-i spună mai mult. Înainte de a ajunge în Mino, Hiyoshi se alarmă că va fi silit să facă ceva împotriva raţiunii sale.

Inabayama era o cetate pitorească, aşezată între munţi mici. Culorile de toamnă ale muntelui Inabayama se topeau

ceţoase sub o ploaie măruntă, dar, printre nori, răzbăteau câteva raze palide de soare. Toamna înainta şi ai fi putut privi muntele de dimineaţa până seara, fără să te plictiseşti. Versantul părea acoperit cu brocart de aur, fenomen datorită căruia Inabayama primise un al doilea nume: Muntele Florii de Aur. Se înălţa de lângă râul Nagara, un fundal splendid pentru oraş şi câmpii, iar Hiyoshi făcu ochii mari când văzu în vârf zidurile albe ale castelului, mic în depărtare, ghemuit ca o pasăre solitară.

Singurul drum care urca din oraş era o cărare întortocheată, iar castelul avea o rezervă de apă îmbelşugată. Hiyoshi fu impresionat.

Era genul de fortăreaţă dificil de atacat şi imposibil de cucerit. Îşi reaminti apoi că o provincie nu supravieţuia numai datorită castelelor.

Shichinai îşi luă o cameră într-un han negustoresc, pe o stradă din cartierul înstărit al oraşului. Îi dădu lui Hiyoshi bani puţini şi-i spuse să stea într-o casă ieftină de pe străzile dosnice.

— După un timp, îţi voi spune care sunt poruncile, zise el. Dacă eşti leneş, oamenilor li se vor trezi bănuielile, aşa că, până suntem gata, să ieşi, în fiecare zi, cu acele tale.

Hiyoshi se înclină respectuos, luă banii şi făcu ce i se spusese. Casa cu camere de închiriat nu era prea curată, dar se simţea mai în largul său de unul singur. Încă nu-şi putea închipui ce avea să i se ordone să facă. În casă locuiau tot felul de călători: actori, şlefuitori de oglinzi, cherestegii. Cunoştea mirosul lor specific, precum şi puricii şi păduchii care-i însoţeau.

Hiyoshi ieşea în fiecare zi să vândă ace şi, la întoarcere, aducea murături şi orez, căci toţi locatarii îşi găteau singuri. Plitele le stăteau la dispoziţie celor care plăteau pentru

lemnele de foc. Trecură şapte zile. Nici o veste de la Shichinai. Şi nu era Shichinai însuşi leneş în fiecare zi? Hiyoshi se simţea de parcă fusese abandonat.

Apoi, într-o zi, pe când mergea Hiyoshi pe o stradă laterală dintr-un cartier cu case bogate, vânzându-şi marfa, un om cu o tolbă de piele pe şold şi două arcuri vechi pe umăr veni spre el, strigând cu glas mult mai puternic decât al lui:

— Arcuri vechi reparăm! Arcuri vechi reparăm!

Când se apropie, reparatorul de arcuri se opri, cu ochii mari de mirare:

— Ia te uită, Maimuţă, tu eşti, nu-i aşa? Când ai ajuns aici şi cu cine umbli?

Hiyoshi era la fel de surprins. Reparatorul de arcuri era Nitta Hikoju, un alt om al lui Koroku.

— Stăpâne Hikoju, cum ai ajuns să repari arcuri în Inabayama?

— Hm, nu-s singurul. Suntem cel puţin treizeci-patruzeci. Dar nu mă aşteptam să te găsesc aici.

— Am venit acum şapte zile, cu stăpânul Shichinai, dar el nu mi-a spus decât să ies şi să-mi vând acele, aşa că asta fac. Despre ce e vorba, de fapt?

— Încă nu ai aflat?

— N-a vrut să-mi spună o vorbă. Şi nimic nu e mai rău decât să trebuiască să faci ceva fără să ştii de ce.

— Da, îmi închipui.

— Cu siguranţă, dumneata ştii ce se întâmplă.

— Dacă nu ştiam, mai mergeam eu pe străzi dregând arcuri?

— Te rog, nu poţi să-mi spui nimic?

— Hm, urât se mai poartă Shichinai. Te lasă să-ţi pui viaţa în pericol fără să ştii de ce. Dar nu putem sta de vorbă în mijlocul străzii.

— Vieţile noastre sunt în pericol?

— Dacă eşti prins, ar fi primejdie să ni se descopere planul, dar, spre binele nostru, al tuturor, poate ar fi cazul să-ţi explic, ca să ai cât de cât idee despre ce e vorba.

— M-aş bucura foarte mult.

— Numai că stând suntem prea în văzul lumii.

— Ce-ai zice să mergem după altarul ăla?

— Mda, mi s-a făcut şi foame. Ce-ar fi să prânzim?

Hikoju porni înainte, urmat de Hiyoshi. Altarul înconjurat de pădure era foarte liniştit. Îşi desfăcură pachetele cu mâncare, învelite în frunze de bambus, şi începură să se ospăteze. Frunzele de ginkgo se legănau deasupra lor în lumina soarelui. Privind prin frunzişul galben strălucitor, vedeau muntele Inabayama înveşmântat în frunzele roşii ca focul ale sfârşitului de toamnă. Castelul din vârful muntelui se înălţa spre cerul albastru: mândria clanului Saito şi simbolul puterii sale.

— Acela e obiectivul nostru, arătă Hikoju spre castelul Inabayama, cu beţişoarele pe care rămăseseră lipite boabe de orez.

Amândoi se uitau la acelaşi castel, dar fiecare îl vedea cu alţi ochi. Hiyoshi, cu privirea în gol, fixată pe vârfurile beţişoarelor, rămase cu gura căscată.

— Cei din clanul Hachisuka vor lua cu asalt castelul?

— Nu fi prost!

Hikoju îşi rupse beţigaşele în două, aruncându-le la pământ.

— Fiul seniorului Dosan, Yoshitatsu, e stăpânul castelului, iar, de acolo, controlează împrejurimile şi drumurile spre Kyoto şi spre răsărit. Între zidurile cetăţii, îşi instruieşte trupele şi adună arme noi. Clanurile Oda, Imagawa şi Hojo nu se compară cu el. Şi-atunci, ce-ar putea face Hachisuka? Nu

pune întrebări tâmpite. Voiam să te fac părtaş planurilor noastre, dar, acum, nici nu mai ştiu dacă ar fi bine.

— Iartă-mă. Nu mai scot o vorbă.

Mustrat, Hiyoshi tăcu supus.

— Nu-i nimeni pe-aici, nu?

Reparatorul de arcuri privi în jur, după care se linse pe buze.

— Cred că ai auzit despre alianţa dintre clanul nostru şi seniorul Dosan.

Hiyoshi se mulţumi să răspundă încuviinţând din cap.

— Tatăl şi fiul sunt duşmani de ani de zile.

În continuare, Hikoju îi povesti lui Hiyoshi despre feudă şi despre haosul pe care îl provocase în Mino.

Cândva, Dosan călătorise sub alte nume, printre care şi Matsunami Sokuro. Era un om cu experienţă: fusese negustor de ulei, războinic rătăcitor, ba chiar şi neofit într-un templu. În cele din urmă, se ridicase de la simplu neguţător de ulei, cucerind provincia Mino cu mâinile goale. În acest scop, îşi ucisese stăpânul, Toki Masayori, şi-l trimisese în exil pe moştenitorul său, Yorinari. Mai târziu, îşi luase una dintre concubinele lui Toki. Circulau poveşti nenumărate despre brutalitatea lui şi despre atrocităţile pe care le comisese. Dacă mai era nevoie de vreo dovadă a iscusinţei lui, odată ce devenise stăpân peste Mino, nu mai cedase nici o palmă de pământ inamicilor.

Dar întorsăturile soartei sunt înspăimântătoare. Ar fi cu putinţă ca întâmplările ce au urmat să fi fost o pedeapsă divină? L-a înfiat pe Yoshitatsu, fiul concubinei fostului său senior. Se întreba, însă, dacă era copilul lui sau al seniorului Toki. Pe măsură ce Yoshitatsu creştea, îndoielile lui Dosan se accentuau cu fiecare zi ce trecea.

Yoshitatsu era un bărbat impunător, înalt de peste un

metru şi optzeci. Când a fost făcut senior de Inabayama, tatăl său s-a mutat în castelul Sagiyama, pe celălalt mal al râului Nagara. Pe ambele ţărmuri ale râului, destinul tatălui şi cel al fiului se aflau în mâinile zeilor. Yoshitatsu, aflat în floarea tinereţii, nu-l lua în seamă pe omul despre care credea că era tatăl lui. Dosan, tot mai bătrân şi mai bănuitor, îl blestemă pe Yoshitatsu şi, în cele din urmă, îl dezmoşteni, cu gândul de a-l pune în locul lui pe cel de-al doilea fiu al său, Magoshiro. Yoshitatsu, însă, prinse curând de veste.

Dar, între timp, Yoshitatsu se îmbolnăvi de lepră şi deveni cunoscut ca „seniorul lepros”. Era un copil al soartei şi un excentric, însă descurcăreţ şi curajos. Yoshitatsu construi forturi de pază contra atacurilor din Sagiyama şi nu refuză nici un prilej de a lupta. Hotărât să se debaraseze de acest respingător „senior lepros” – propriul său fiu – Dosan acceptă resemnat că va trebui să verse sânge. Hikoju trase adânc aer în piept.

— Slujitorii lui Dosan sunt, desigur, bine-cunoscuţi prin preajmă. Ni s-a cerut să dăm foc oraşului.

— Să dăm foc oraşului!

— N-ar folosi la nimic doar să punem focurile deodată. Înainte de asta, trebuie să răspândim zvonuri, iar după ce Yoshitatsu şi vasalii săi din Inabayama se vor nelinişti, aşteptăm o noapte cu vânt şi prefacem oraşul într-o mare de flăcări. Atunci, forţele lui Dosan vor trece râul şi vor ataca.

— Înţeleg, dădu din cap Hiyoshi, cu o expresie de om în toată firea. Nu trăda nici admiraţie, nici dezaprobare.

— Deci, am fost trimişi aici ca să răspândim zvonuri şi să dăm foc.

— Corect.

— Deci, în cele din urmă, nu suntem decât nişte agitatori, nu-i aşa? Ne aflăm aici ca să aţâţăm oamenii.

— Păi, da, se poate spune şi aşa.

— Munca de agitator nu aparţine celor mai de jos proscrişi?

— N-avem ce face. Noi, cei din clanul Hachisuka, suntem dependenţi de seniorul Dosan de multă vreme.

Hikoju vedea foarte simplu lucrurile. Hiyoshi îl privi. Un ronin era întotdeauna un ronin, dar îi era greu să se deprindă cu ideea. Deşi îşi primea orezul de la masa unui ronin, îşi considera propria viaţă preţioasă şi nu intenţiona s-o azvârle cu nepăsare.

— Stăpânul Shichinai de ce a venit?

— Se află aici ca să dirijeze operaţiunile. Cu treizeci-patruzeci de oameni infiltrându-se singuri în zonă, e nevoie de cineva care să-i coordoneze şi să-i supravegheze.

— Înţeleg.

— Deci, acum ştii despre ce e vorba.

— Mhm. Dar mai e un lucru pe care nu-l înţeleg. Cu mine cum rămîne?

— Hm. Cu tine?

— Eu ce am de făcut? Până acum, n-am primit nici un ordin de la stăpânul Shichinai.

— Poate că, fiind mic şi agil, ţi se va da sarcina de a pune focurile în noaptea când va bate vântul.

— Pricep. Incendiator.

— De vreme ce am venit până în oraşul ăsta cu ordine secrete, nu ne putem permite să fim neatenţi. Când ne dăm drept reparatori de arcuri şi vânzători de ace, trebuie să avem grijă ce vorbim.

— Dacă află despre planul nostru, vor începe să ne caute imediat?

— Desigur. Dacă samuraii lui Yoshitatsu prind de veste, va urma un masacru. Dacă suntem prinşi, va fi oribil, fie că eşti numai tu, fie că suntem toţi.

La început, Hikoju găsise că era rău ca Hiyoshi să nu ştie nimic. Acum, însă, părea dintr-odată neliniştit de posibilitatea că secretul s-ar putea afla din gura Maimuţoiului. Hiyoshi i-o citi pe faţă.

— Nici o grijă. M-am obişnuit cu asemenea lucruri, în călătoriile mele.

— Nu vei lăsa să-ţi scape nimic? întrebă încordat Hikoju. Suntem pe teritoriu inamic, să ştii.

— Ştiu.

— Ei, atunci ar trebui să evităm să părem suspecţi. Spinarea îi înţepenise şi se ridică cu greu.

— Unde stai, Maimuţă?

— Pe uliţa din spatele hanului unde şi-a luat cameră stăpânul Shichinai.

— Aşa? Ei, voi trece pe-acolo într-una din serile astea. Ia seama mai ales la ceilalţi chiriaşi.

Şi, luându-şi arcurile pe umăr, Nitta Hikoju porni înspre oraş.

Aşezat lângă altar, Hiyoshi privi zidurile albe şi îndepărtate ale castelului, deasupra copacilor ginkgo. Acum, când ştia mai multe despre conflictul din sânul familiei Saito şi despre relele pe care le adăpostise, nici zidurile ca de fier şi nici poziţia dominantă a fortificaţiilor nu mai păreau să aibă nici o putere în ochii lui. „Oare cine va fi următorul senior al castelului?” se întrebă. „Şi nici pe Dosan nu-l aşteaptă un sfârşit fericit, cu siguranţă. Ce fel de putere poate exista într-o ţară unde stăpânul şi slujitorii sunt duşmani? Cum se pot încrede oamenii când seniorii provinciei, tată şi fiu, se suspectează şi urzesc planuri unul împotriva celuilalt?”

Mino era o regiune fertilă, apărată de munţi, la o răspântie importantă, între capitală şi provincii. Era binecuvântată cu resurse naturale, agricultura şi industria prosperau, apa era

curată, iar femeile, frumoase. Dar era roasă de putreziciune! El nu avea timp să se gândească la viermele care trăia în miezul stricat. Mintea lui sărea direct la întrebarea: cine avea să fie următorul senior din Mino?

Ceea ce-l tulbura cel mai mult era rolul jucat de Hachisuka Koroku, cel de la care primea de mâncare. Roninii nu aveau o reputaţie bună, dar, slujindu-l pe Koroku, ştia că era un om cinstit; deşi îndepărtate, avea obârşii nobile şi un caracter evident superior. Hiyoshi simţise că nu era nimic ruşinos în a se pleca zilnic în faţa acelui om, ascultându-i ordinele, dar, acum, începea să se îndoiască.

Dosan sprijinise financiar mult timp clanul Hachisuka iar prietenia dintre ei era strânsă. Era imposibil ca Hachisuka Koroku să nu ştie despre caracterul lui Dosan sau să nu-i cunoască trădările şi atrocităţile. Totuşi, era un agitator în lupta dintre tată şi fiu. Oricât ar fi analizat problema, Hiyoshi nu putea consimţi să fie implicat în acest conflict. În lume existau mii de oameni orbi. Era posibil să fie Koroku unul dintre cei mai orbi? Pe măsură ce simţămintele de dezgust îi creşteau, nu mai voia decât să fugă.

Spre sfârşitul lunii a zecea, Hiyoshi ieşi din casa unde stătea cu chirie pentru a-şi vinde mărfurile prin oraş. La colţul unei străzi lăturalnice, dădu peste Hikoju, care avea nasul înroşit din cauza vântului uscat. Reparatorul de arcuri ajunse lângă el şi-i îndesă în mână o scrisoare.

— După ce-o citeşti, mestec-o şi scuip-o în râu, îl preveni el. Apoi, prefăcându-se că nu-l cunoaşte, Hikoju coti la dreapta, în timp ce Hiyoshi pornea în direcţia opusă. Ştia că era o scrisoare de la Shichinai. Neliniştea nu-l părăsise şi inima începu să-i bată cu putere.

„Trebuie să scap de oamenii ăştia,” îşi dădu el seama. Meditase chestiunea de nenumărate ori, dar, în perspectivă,

fuga era mai periculoasă decât rămânerea pe loc. Era singur în casa cu camere de închiriat, însă nu se îndoia că plecările, venirile şi toate acţiunile lui erau supravegheate încontinuu. Probabil că şi spionii înşişi erau spionaţi la rândul lor. Toţi erau legaţi unii de alţii, ca verigile unui lanţ. „Se pare că merg într-adevăr înainte cu planul,” conchise el, posomorându-se. Poate că şovăiala îi venea din sfială, dar nu se putea convinge că trebuia să devină un agitator brutal, care zăpăcea oamenii, stârnea tulburări şi transforma oraşul într-un infern.

Îşi pierduse tot respectul faţă de Koroku. Nu voia să-l servească pe Dosan şi nici să aibă de-a face cu Yoshitatsu. Dacă avea să fie aliatul cuiva, atunci urma să-i aleagă pe orăşeni. Înţelegerea lui se îndrepta mai ales spre ei şi, în special, către părinţi şi copii. Aceştia erau întotdeauna principalele victime ale războiului. Era mult prea agitat pentru a citi scrisoarea imediat.

În timp ce mergea, strigând, ca de obicei, „Ace de vânzare! Ace din capitală!”, îşi croi intenţionat drum spre o stradă lăturalnică dintr-o zonă înstărită, unde n-avea să fie văzut. Acolo, se opri lângă un pârâiaş.

— Of, fir-ar să fie, pe-aici nu pot trece! strigă el intenţionat, cu glas cât mai tare.

Privi în jur. Norocul era de partea lui. Nici ţipenie de om. Dar, pentru siguranţă, se întoarse cu faţa spre pârâu şi, în timp ce se uşura, se uită prin preajmă, cercetând zona. Apoi, calm, scoase scrisoarea din faldurile îmbrăcăminţii şi citi:

Diseară, la ceasul câinelui, dacă vântul suflă dinspre miazăzi sau apus, vino în pădurea din spatele templului Jozaiji. Dacă vântul bate dinspre miazănoapte sau se opreşte de tot, nu veni.

Termină de citit, rupse scrisoarea în bucăţele şi le strânse ghemotoc, după care le mestecă până se făcură cocoloş.

— Negustorule de ace!

Surprins, nu avu timp să le scuipe în râu. Ascunse ghemotocul de hârtie în pumnul strâns.

— Cine mă strigă?

— Vino-aici. Am dori să cumpărăm nişte ace.

Nu se vedea nimeni, iar Hiyoshi nu-şi dădea seama dincotro se auzea glasul.

— Încoace, negustorule!

Pe cealaltă parte a drumului se înălţa un taluz, cu nişte ziduri de pământ duble în vârf. O portiţă de răchită din zid se deschise şi un servitor tânăr scoase capul. Hiyoshi răspunse, ezitând. Orice locuinţă de samurai din acel cartier nu putea aparţine decât unui slujitor al clanului Saito. Dar de care parte a clanului? Nu avea nici un motiv de îngrijorare dacă locatarul de-aici îl servea pe Dosan, dar, dacă era membru al taberei lui Yoshitatsu, lucrurile puteau lua o întorsătură urâtă.

— E aici cineva care ar dori nişte ace.

Neliniştea lui Hiyoshi se înteţi, dar nu avea de ales.

— Mulţumesc, spuse el îngrijorat.

Urmându-l pe servitor, intră pe poarta de răchită şi ocoli o movilă artificială dintr-o grădină dosnică. Conacul aparţinea, probabil, unui vasal important. Casa principală avea mai multe anexe. Încetinind pasul, Hiyoshi observă măreţia clădirilor şi ordinea pietrelor şi a pârâiaşelor decorative. Cine ar putea dori să cumpere ace de la el, într-un asemenea loc? Cuvintele servitorului sugeraseră că era vorba de un membru al familiei proprietarului, dar asta era absurd. Într-un conac atât de impunător, doamna casei sau fiica ei nu şi-ar fi cumpărat ace. Şi, în orice caz, nu aveau nici un motiv să cheme un negustor care-şi striga mărfurile pe stradă.

— Aşteaptă aici un moment, spuse servitorul, lăsându-l într-un colţ al grădinii.

O clădire cu un etaj şi pereţi de ipsos aspru, mai îndepărtată de casa principală, îi atrase atenţia lui Hiyoshi. La parter părea să se afle un cabinet, iar, la etaj, o bibliotecă. Tânărul servitor strigă:

— Stăpâne Mitsuhide, l-am adus.

Mitsuhide apăru la o fereastră pătrată, foarte asemănătoare cu ambrazura unei fortificaţii. Era un tânăr de vreo douăzeci şi patru-douăzeci şi cinci de ani, cu ten deschis şi ochi inteligenţi. Ţinând câteva cărţi în mână, scoase capul pe fereastră.

— Vin jos. Du-l pe verandă, spuse el şi dispăru înăuntru. Ridicând privirea, Hiyoshi remarcă pentru prima dată că era posibil să fi fost văzut peste zid, în timp ce stătea lângă râu, citind scrisoarea. Era sigur că fusese observat şi că acel Mitsuhide devenise bănuitor şi se pregătea să-l interogheze. Îşi spuse că, dacă nu născocea o poveste, îl păşteau necazurile. Tocmai când îşi pregătea o explicaţie, tânărul servitor îi făcu un semn, spunând:

— Vine nepotul stăpânului, aşa că aşteaptă lângă verandă. Şi ai grijă cum te porţi.

Hiyoshi îngenunche la mică distanţă de verandă, cu ochii în pământ. După un timp, cum nu venea nimeni, ridică privirea. Numărul de cărţi din casă îl uimi. Erau pretutindeni: pe birou, în jur, pe rafturi şi în alte camere de la parter şi etaj. Fie stăpânul, fie nepotul, se gîndi el, cineva părea să fie un mare învăţat. Cărţile erau o privelişte rară pentru Hiyoshi. Privind în jur, mai remarcă şi alte câteva lucruri: între bârnele orizontale ale construcţiei era suspendată o lance fină, iar o muschetă stătea rezemată de perete, într-un alcov.

În sfârşit, tânărul intră în cameră şi se aşeză tăcut la birou.

Rezemându-şi bărbia pe mâini, îl privi fix pe Hiyoshi, ca şi cum s-ar fi concentrat asupra unor ideograme chinezeşti dintr-o carte.

— Bună ziua.

— Sunt negustor de ace, spuse Hiyoshi. Vă interesează să cumpăraţi câteva, domnule?

Mitsuhide dădu din cap:

— Da, m-ar interesa. Dar mai întâi, aş dori să te întreb ceva. Te afli aici ca să vinzi ace sau ca să spionezi?

— Ca să vând ace, desigur.

— Ei, atunci ce te-a adus pe aleea unui cartier rezidenţial ca acesta?

— Am crezut că era o scurtătură.

— Minţi, se întoarse Mitsuhide cu trupul puţin într-o parte. De cum te-am văzut, mi-am dat seama că eşti un negustor ambulant şi călător încercat. Prin urmare, ar trebui să ai atâta minte încât să ştii dacă poţi vinde sau nu ace la o reşedinţă de samurai.

— Am mai vândut, deşi rareori…

— Te cred că a fost rareori.

— Dar se poate.

— Ei, să lăsăm asta, pentru moment. Ce citeai, într-un asemenea loc pustiu?

— Poftim?

— Ai scos pe furiş o hârtie, crezând că nu te vedea nimeni. Dar oriunde este viaţă, se găsesc şi ochi. Şi, de asemenea, lucrurile le vorbesc celor care au urechi să audă. Ce citeai?

— Citeam o scrisoare.

— Un soi de corespondenţă secretă?

— Citeam o scrisoare de la mama mea, spuse Hiyoshi, cât putea de firesc.

Mitsuhide îl privi cercetător:

— Chiar aşa? O scrisoare de la mama ta?

— Da.

— În acest caz, dă-mi-o s-o văd. Potrivit legilor castelului, când întâlneşti o persoană suspectă, trebuie să o arestezi şi s-o duci la castel. Ca dovadă, arată-mi scrisoarea mamei tale, altfel va trebui să te dau pe mâna autorităţilor.

— Am mâncat-o.

— Ce-ai făcut?

— Din nefericire, după ce am citit-o, am mâncat-o, domnule.

— Ai mâncat-o?

— Da, aşa am făcut, continuă cu sinceritate Hiyoshi. Pentru mine, numai prin faptul că sunt în viaţă, mama mea e mai demnă de respect decât zeii sau Buddha. Prin urmare...

Mitsuhide scoase un strigăt tunător:

— Ţine-ţi gura! Presupun că ai mestecat-o fiindcă era o comunicare secretă. Numai acest fapt e de ajuns ca să devii suspect!

— Nu! Nu! Vă înşelaţi! strigă Hiyoshi, dând din mâini. Să port la mine o scrisoare de la mama mea, căreia îi sunt mai recunoscător decât zeilor şi lui Buddha, şi la urmă să-mi suflu nasul în ea şi s-o arunc în stradă, unde poate fi călcată în picioare de oameni, ar fi o impietate şi o crimă. Aşa socotesc eu şi am obiceiul de a le mânca întotdeauna. Nu mint. E firesc ca unui om să-i fie atât de dor de mama lui, încât să vrea să mănânce scrisorile, când vin de-aşa departe.

Mitsuhide nu se îndoia că toate erau minciuni, însă chiar şi aşa, băiatul acela minţea mult mai interesant decât un vagabond de rând. Şi îl simpatiza, fiindcă şi el îşi lăsase mama acasă, departe.

Deşi minciună, nu era josnică. Şi cu toate că e absurd să susţii că-ţi mănânci scrisorile de la propria ta mamă, nu

încăpea nici o îndoială că puştiul acela cu faţă de maimuţă avea părinţi, reflectă Mitsuhide, în acelaşi timp părându-i rău pentru adversarul său needucat şi neşcolit. Totuşi, dacă acel tânăr neştiutor şi naiv era unealta unui agitator, putea fi la fel de periculos ca un animal sălbatic. Nu era genul de om pe care să-l trimită la castel şi ar fi fost păcat să-l ucidă pe loc. Se gândea să-i dea drumul, dar continuă să-l privească atent, în timp ce încerca să se decidă cum să rezolve problema.

— Mataichi! strigă el. Mitsuharu e pe-aici?

— Cred că da, domnule.

— Spune-i că nu vreau să-l deranjez, dar că îl rog să vină un moment la mine.

— Da, domnule, răspunse Mataichi şi fugi.

Nu peste mult, Mitsuharu ieşi din casă, mergând cu paşi mari. Era mai tânăr decât Mitsuhide, de vreo optsprezece – nouăsprezece ani. Mitsuharu era moştenitorul stăpânului casei, preotul Akechi Mitsuyasu, iar el şi Mitsuhide erau veri. Numele de familie al lui Mitsuhide era tot Akechi. Locuia la unchiul său şi-şi petrecea timpul studiind. Nu depindea financiar de Akechi Mitsuyasu, ci venise în Inabayama fiindcă locuinţa sa, din localitatea provincială Ena, se afla prea departe de centrele culturii şi ale politicii. Unchiul lui îi spunea adesea fiului său: „Priveşte la Mitsuhide şi mai studiază şi tu puţin."

Mitsuhide era un adevărat erudit. Încă şi înainte de a fi venit la Inabayama, călătorise deja mult, cutreierând ţara din capitală până în provinciile apusene. Se însoţise cu războinici rătăcitori şi căutase să acumuleze cunoştinţe, studiase istoria recentă şi acceptase, de bunăvoie, greutăţile vieţii. Când ajunsese, în sfîrşit, să studieze armele de foc, făcuse un drum special în oraşul liber Sakai şi, în cele din urmă, îşi adusese o contribuţie atât de mare la apărarea şi la organizarea militară

a provinciei Mino încât toată lumea, începând cu unchiul său, îl respecta ca pe un geniu al noii învăţături.

— Cu ce te pot ajuta, Mitsuhide?

— Ei, nu e mare lucru, răspunse vărul său, pe un ton neutru.

— Ce este?

— Vreau să faci ceva pentru mine, dacă găseşti că e just.

Cei doi ieşiră şi, oprindu-se lângă Hiyoshi, discutară ce era de făcut cu el. După ce află amănuntele de la Mitsuhide, Mitsuharu spuse:

— Adică, neica-nimeni ăsta?

Îl privi într-o doară pe Hiyoshi.

— Dacă ţi se pare suspect, dă-l pe mâna lui Mataichi. Puţin numai să-l tortureze, să-l bată cu un arc rupt, la o adică, şi va vorbi destul de repede. Cred că va merge uşor.

— Nu, aruncă Mitsuhide încă o privire spre Hiyoshi. Nu cred că e genul care să vorbească sub un asemenea tratament. Şi îmi e milă de el, într-un fel.

— Dacă te-a păcălit şi ţi-a trezit regrete, n-ai şanse să-l faci să vorbească. Dă-mi-l mie, pentru patru-cinci zile. Am să-l încui în magazie. Nu peste mult, când l-o răzbi foamea, va spune şi laptele pe care l-a supt.

— Iartă-mă că te deranjez cu povestea asta, spuse Mitsuhide.

— Să-l leg? întrebă Mataichi, răsucind braţul lui Hiyoshi.

— Staţi! interveni Hiyoshi, încercând să se elibereze din strânsoarea lui Mataichi.

Îi privi pe Mitsuhide şi Mitsuharu.

— Aţi spus că dacă mănânc bătaie, tot n-am să spun adevărul. Nu trebuie decât să mă întrebaţi şi vă voi spune totul. Şi chiar şi dacă nu întrebaţi! Nu suport să fiu închis în întuneric.

— Eşti gata să vorbeşti?

— Da.

— Bine. Pun eu întrebările, spuse Mitsuharu.

— Începeţi.

— Ce e cu...

Dar calmul lui Hiyoshi părea să-l irite pe Mitsuharu, care se opri în mijlocul frazei, bombănind:

— N-ajută la nimic! E un ins straniu. Mă-ntreb dacă o fi întreg la minte. Precis se ţine de jocuri cu noi.

Cu o privire spre Mitsuhide, râse acru. Dar Mitsuhide nu râdea. Îl privea pe Hiyoshi, neliniştit. Mitsuhide şi Mitsuharu începură să-l descoasă cu rândul, ca şi cum i-ar fi făcut hatârul unui copil răzgâiat.

Hiyoshi răspunse:

— Ei bine, atunci am să vă spun ce se plănuieşte pentru la noapte, dar, de vreme ce nu fac parte din bandă şi nu am nimic de-a face cu ei, îmi puteţi făgădui viaţa?

— Mi se pare cinstit. Luându-ţi viaţa n-am rezolva mare lucru. Deci, se pregăteşte ceva, nu?

— La noapte, dacă suflă vântul din direcţia potrivită, se va pune foc.

— Unde?

— Nu ştiu exact, însă roninii care stau în casa cu camere de închiriat au discutat în taină. La noapte, dacă vântul bate de la miazăzi sau de la apus, se vor întâlni în pădure, lângă Jozaiji, se vor împrăştia şi vor da foc oraşului.

— Cum? rămase Mitsuharu cu gura căscată.

Mitsuhide înghiţi în sec, găsind greu de crezut ceea ce auzise.

Hiyoshi, neluându-le în seamă reacţia la spusele lui, jură că mai mult nu ştia, numai ceea ce-i auzise şuşotind pe roninii care, întâmplător, erau vecini de cameră cu el. Nu voia decât

să-şi vândă acele şi să se întoarcă în orăşelul său natal, Nakamura, cât mai curând posibil, pentru a-şi vedea mama.

După ce le reveni culoarea în obraji, Mitsuhide şi Mitsuharu stătură un moment stupefiaţi. În sfârşit, Mitsuhide dădu un ordin:

— În regulă, ăstuia îi dăm drumul, dar nu înainte de căderea nopţii. Mataichi, ia-l şi dă-i ceva de mâncare.

Vântul care suflase toată ziua începu să se înteţească. Bătea dinspre sud-vest.

— Mitsuhide, ce crezi că vor face? Vântul suflă de la apus.

Se citea îngrijorare în ochii lui Mitsuharu, în timp ce privea spre norii ce goneau pe deasupra. Mitsuhide se aşeză tăcut pe veranda bibliotecii. Privind în gol, părea să se concentreze asupra unei probleme complicate.

— Mitsuharu, zise el într-un târziu, a spus unchiul meu ceva ciudat în ultimele patru sau cinci zile?

— Ei, nimic din ceea ce a spus tata nu mi s-a părut deosebit de ciudat.

— Eşti sigur?

— Acum, că ai adus vorba, înainte de a pleca la castelul Sagiyama, azi dimineaţă, a spus, într-adevăr, că, din cauză că relaţiile dintre seniorul Dosan şi seniorul Yoshitatsu s-au înrăutăţit în ultima vreme, s-ar putea să avem unele necazuri, deşi ar fi dificil de spus când. A zis că e bine să fim gata oricând, în caz că se întâmplă ceva neaşteptat, oamenii să-şi pregătească armurile şi caii.

— Azi dimineaţă a spus?

— Da.

— Asta e! se bătu Mitsuhide peste genunchi. Te prevenea indirect că la noapte va avea loc o luptă. Se obişnuieşte adesea ca urzelile militare de acest fel să fie ţinute secrete chiar şi faţă de rudele apropiate. Trebuie că e implicat şi el.

— La noapte va fi o luptă?

— Oamenii care se întâlnesc la Jozaiji sunt probabil agenţi aduşi din afară de seniorul Dosan, cel mai probabil, de la Hachisuka.

— Deci, seniorul Dosan s-a hotărât să-l alunge pe seniorul Yoshitatsu din castel.

— Aşa cred şi eu, dădu viguros din cap Mitsuhide, convins că ghicise, dar apoi îşi muşcă buza, înnegurat. Bănuiesc că planul seniorului Dosan nu va reuşi. Seniorul Yoshitatsu e bine pregătit. Mai mult decât atât, ca tatăl şi fiul să ridice armele şi să verse sânge contravine oricărui cod de comportament. Zeii îi vor pedepsi! Indiferent cine învinge sau pierde, sângele rubedeniilor va curge valuri. Şi nu va mări teritoriul clanului Saito nici cu o palmă de loc. Dimpotrivă, provinciile învecinate vor pândi prilejul să intervină, iar provincia noastră va ajunge în pragul prăbuşirii.

Şi oftă prelung.

Mitsuharu se cufundase în tăcere, contemplând gânditor norii negri şi învălătuciţi de pe cer. Într-o luptă dintre propriii săi seniori, un vasal nu putea face nimic. Ştiau că tatăl lui Mitsuharu, Mitsuyasu, vasal de încredere al lui Dosan, se afla în avangarda mişcării pornite spre a aduce căderea lui Yoshitatsu.

— Trebuie să oprim bătălia asta împotriva firii prin orice mijloace ne stau la dispoziţie. E datoria noastră de vasali credincioşi. Mitsuharu, trebuie să pleci imediat la Sagiyama şi să-ţi găseşti tatăl. Iar voi doi trebuie să-l convingeţi pe seniorul Dosan să-şi abandoneze planurile.

— Da, înţeleg.

— Eu aştept până seara, când mă voi duce la Jozaiji şi, cumva, le-oi zădărnici planurile. Am să-i opresc, orice-ar fi!

În bucătărie, trei plite mari stăteau în şir. Cazane uriaşe,

conţinând saci întregi de orez, fierbeau pe foc. Când erau ridicate capacele, din apa clocotită se înălţau nori de aburi. Hiyoshi socotise că, pentru ca o asemenea cantitate de orez să fie consumată la o singură masă, trebuia ca în conac să locuiască peste o sută de oameni, inclusiv familia stăpânului, vasalii şi inferiorii acestora. „Când unii au atât de mult orez, de ce nu se găseşte puţin şi pentru mama şi sora mea?” Se gândea la mama lui; se gândea la orez. Orezul îl ducea cu gândul la foamea mamei sale.

— Îngrozitor mai bate vântul în noaptea asta.

Bătrânul bucătar veni şi controlă focurile de sub plite. Le spuse ajutoarelor care găteau orezul:

— Vântul n-o să se potolească nici după apusul soarelui. Fiţi atenţi la focuri. De cum e gata un cazan, începeţi să faceţi turte de orez.

Dădea să iasă, când îl observă pe Hiyoshi. Privindu-l curios, chemă un servitor.

— Cine-i orăşeanul ăsta cu mutră de maimuţă? întrebă el. Nu l-am mai văzut pe-aici.

— E în sarcina stăpânului Mitsuhide. Mataichi îl păzeşte ca să nu fugă.

Atunci, bătrânul îl remarcă pe Mataichi, aşezat pe lada cu surcele.

— Bravo! îi spuse el, fără a avea habar de ce se întâmplă. E arestat pentru purtare suspectă?

— Nu. Nu ştiu de ce. Numai că aşa a dat poruncă stăpânul Mitsuhide.

Mataichi căuta să scape cu cât mai puţine vorbe. Părând să uite de Hiyoshi, bătrânul continuă:

— Adevărul e că stăpânul Mitsuhide are minte şi judecată mai presus de anii lui.

Îl admira pe Mitsuhide şi începu să-l laude:

— E mult peste medie, nu credeţi? Stăpânul Mitsuhide nu e unul dintre aceia care dispreţuiesc învăţătura şi care se laudă ce greu e toiagul pe care-l folosesc, cât de bine mânuiesc suliţa călare ori cât de mulţi oameni au tăiat pe nu ştiu ce câmp de luptă. Ori de câte ori trag cu ochiul în bibliotecă, e adâncit în studiu. Şi e şi un mare războinic şi strateg. Va ajunge departe, negreşit.

Mataichi, mândru să-şi audă astfel lăudat stăpânul, îi ţinu isonul:

— Întocmai aşa precum spui. Îi sunt slugă de când era un băieţandru şi nu se află pe lumea asta stăpân mai blând ca el. Îi este şi un bun fiu mamei sale şi, fie că studiază aici, fie că bate drumurile prin provincii, niciodată nu uită să-i scrie.

— Se întâmplă adesea ca, pe la vârsta de douăzeci şi patru sau douăzeci şi cinci de ani, dacă un om are mult curaj, să fie şi lăudăros, iar dacă e blând, să fie un filfizon, comentă bătrânul. Ca şi cum s-ar fi născut într-un grajd, uită curând ce le datorează părinţilor şi duce o viaţă egoistă.

— Ei, bagă la cap că nu e numai un domn, preciză Mataichi. Are şi un temperament coleric, în ciuda aparenţelor contrare. Deşi rareori iese la suprafaţă, când se înfurie, nimic nu-l mai ţine în loc.

— Va să zică, deşi pare să fie blând, când se supără…

— Întocmai. Aşa cum s-a întâmplat azi.

— Azi?

— Când se îngroaşă gluma, stând să cugete ce-i drept şi ce strâmb, întotdeauna merge până la capăt. Dar, după ce s-a hotărât, e ca un stăvilar care se sparge şi imediat îi dă ordine vărului său, stăpânului Mitsuharu.

— E un conducător, nici nu mai încape vorbă – un general înnăscut.

— Stăpânul Mitsuharu îi este devotat stăpânului Mitsuhide,

aşa că îi urmează ordinele de bună voie. Azi, a plecat în galop spre castelul Sagiyama.

— Ce crezi că se petrece?

— Nu ştiu.

— „Gătiţi cât mai mult orez. Faceţi chiftele pentru trupe. S-ar putea să avem o luptă în toiul nopţii.” Aşa a spus stăpânul Mitsuharu, la plecare.

— Pregătiri de urgenţă, hmm?

— M-aş bucura să nu fie decât pregătiri, fiindcă într-o bătălie între Sagiyama şi Inabayama, noi de partea cui am lupta? Ori aşa, ori pe dincolo, tot am trage cu arcul în prieteni şi în rude.

— Ei, s-ar putea să nu se ajungă până acolo. Se pare că stăpânul Mitsuhide a ticluit un plan ca să împiedice lupta.

— Zeii mi-s martori că mă voi ruga pentru izbânda lui. Dacă ne atacă vecinii, sunt gata să-i înfrunt imediat.

Afară se lăsase noaptea. Cerul era negru ca smoala. Vântul sufla în rafale, iar focul din gura marilor cuptoare vâjâia slab, înteţindu-se. Hiyoshi, ghemuit în faţa plitelor, simţi miros de orez ars.

— Hei! Se arde orezul! Lăsaţi orezul să se ardă?!

— Ia dă-te la o parte, mă! răspunseră servitorii, fără o vorbă de mulţumire.

După ce aruncară apă peste flăcările din cuptoare, unul dintre bucătari se urcă pe o scară şi mută orezul într-o covată. Toţi cei care nu erau ocupaţi cu altceva începură să frământe zeci şi zeci de turte de orez. Hiyoshi lucra cot la cot cu ei, frământând orezul. Luă şi el vreo două guri, dar nimeni nu păru să observe. Aproape în transă, făceau turte după turte, stând de vorbă.

— Cred că se va dezlănţui o luptă, nu?

— Nu-s în stare s-o sfârşească fără luptă?

Pregăteau provizii pentru soldaţi, dar majoritatea sperau să nu fie nevoie de ele.

La ceasul câinelui, Mitsuhide îl chemă pe Mataichi, care ieşi, dar se întoarse curând, strigând:

— Negustorule de ace! Unde-i negustorul?

Hiyoshi sări în picioare, lingându-şi boabele de orez de pe degete. Nu avu de făcut decât un pas afară din bucătărie, pentru a măsura tăria vântului.

— Vino cu mine. Stăpânul Mitsuhide te aşteaptă. Şi grăbeşte-te. Hiyoshi îl urmă pe Mataichi, observând că acesta îmbrăcase o armură uşoară, ca şi cum ar fi fost gata să pornească la luptă. Hiyoshi n-avea idee încotro se îndreptau. După un timp, când ieşiră pe poarta centrală, înţelese. Ocolind grădina din spate, ajunseră în faţa casei. Dincolo de poartă, îi aştepta un călăreţ.

— Mataichi?

Mitsuhide era îmbrăcat cu hainele pe care le purtase în timpul zilei. Ţinea frâul în mâini, iar sub un braţ avea o lance lungă.

— Da, domnule.

— Negustorul de ace?

— E aici.

— Voi doi fugiţi înainte.

Întorcându-se spre Hiyoshi, Mataichi îi porunci:

— Haide, negustorule, să mergem.

Cei doi o luară la picior prin noaptea neagră. Potrivindu-şi pasul după al lor, Mitsuhide îi urma călare. Ajunseră la o răscruce, iar Mitsuhide îi instrui s-o ia la dreapta, apoi la stânga. În sfârşit, Hiyoshi îşi dădu seama că ajunseseră la poarta templului Jozaiji, locul de întâlnire al oamenilor lui Hachisuka. Mitsuhide descălecă agil.

— Mataichi, stai aici cu calul, spuse el, dându-i căpăstrul.

Mitsuharu trebuie să ajungă în ultima jumătate a ceasului câinelui, venind de la castelul Sagiyama. Dacă nu apare până la ceasul stabilit, cade planul.

Apoi, cu o expresie tristă, adăugă:

— Oraşul a devenit sălaş de demoni care se războiesc. Cum ar putea un biet om să ghicească deznodământul?

Ultimele cuvinte i se pierdură în bezna învăluitoare.

— Negustorule de ace! Arată-mi drumul.

— Drumul încotro? se încordă Hiyoshi să ţină piept vântului.

— În pădurea unde au întâlnire ticăloşii din clanul Hachisuka.

— Ăă, păi, nici eu nu ştiu unde e locul.

— Chiar dacă te afli pentru prima oară aici, cred că-ţi cunosc faţa destul de bine.

— Cum?

— Nu face pe nevinovatul.

„N-are nici un rost,” îşi spuse Hiyoshi. „N-am reuşit să-l păcălesc.” Mitsuhide îi descoperise toate minciunile, aşa că încetă să mai caute scuze.

În pădure nu se zărea nici o lumină. Frunzele fremătau în vânt, lovind acoperişul marelui templu ca valurile care lustruiesc prova unei corăbii. În spatele templului, pădurea părea un ocean furibund – copacii gemeau, ierburile mugeau.

— Negustorule!

— Da, domnule.

— Au venit tovarăşii tăi?

— De unde să ştiu?

Mitsuhide se aşeză pe o mică pagodă de piatră, în spatele templului.

— Se apropie a doua jumătate a ceasului câinelui. Dacă lipseşti numai tu, vor intra în alertă.

Lancea lui, pradă bătăii vântului, stătea înfiptă chiar în faţa

picioarelor lui Hiyoshi.

— Du-te şi arată-te!

Hiyoshi fu nevoit să recunoască: încă de la bun început, Mitsuhide se aflase cu un pas înaintea lui.

— Mergi şi spune-le că Akechi Mitsuhide aşteaptă aici şi că ar dori să stea de vorbă cu conducătorul clanului Hachisuka.

— Da, domnule, înclină Hiyoshi capul, dar nu se mişcă din loc. O pot spune în faţa tuturor?

— Da.

— Şi de-asta m-aţi adus aici cu dumneavoastră?

— Da. Acum, du-te.

— Mă duc, dar, de vreme ce s-ar putea să nu ne mai întâlnim, aş dori să vă spun ceva.

— Da?

— Ar fi mare păcat să plec fără a v-o spune, fiindcă nu mă vedeţi decât ca pe un spion al clanului Hachisuka.

— Adevărat.

— Sunteţi foarte deştept, dar aveţi privirea atât de pătrunzătoare, încât trece prin ceea ce priviţi. Când un om dă cu ciocanul într-un cui, se opreşte acolo unde trebuie, fiindcă, dacă îl bate prea adânc, e la fel de rău ca atunci când nu l-ar bate deloc. Aşa e şi inteligenţa dumneavoastră. Recunosc că am venit în Inabayama cu oamenii din Hachisuka. Dar inima mea nu e alături de ei – câtuşi de puţin. M-am născut într-o familie de fermieri din Nakamura, am făcut diverse munci, am vândut ace, dar nu mi-am atins ţelul. Nu am de gând să-mi petrec viaţa mâncând orez rece la masa unui ronin. Şi nici nu am de gând să fac pe agitatorul pentru cine ştie ce răsplată lipsită de valoare. Dacă, întâmplător, ne vom revedea, vă voi dovedi ceea ce v-am spus în legătură cu faptul că priviţi prea pătrunzător lucrurile.

Deocamdată, voi merge la Hachisuka Shichinai să-i

transmit mesajul dumneavoastră, după care am să plec imediat. Aşa că, vă doresc noroc! Aveţi mare grijă de dumneavoastră şi să învăţaţi cât mai mult! Mitsuhide ascultă în tăcere, apoi, deodată, se trezi din reverie.

— Negustorule de ace! îl strigă el. Aşteaptă! strigă el.

Dar Hiyoshi dispăruse deja în furtună. Alerga prin pădurea întunecoasă, fără a auzi chemarea lui Mitsuhide. Alergă până ajunse pe o porţiune de teren neted, adăpostit de vânt între copaci. Văzu în jurul său oameni împrăştiaţi ca nişte cai sălbatici pe o păşune, unii tolăniţi, alţii aşezaţi, câţiva în picioare.

— Cine e acolo?

— Eu sunt.

— Hiyoshi?

— Mda.

— Unde-ai fost? Eşti ultimul. Toţi ne făceam griji, îl mustră unul dintre ei.

— Iertaţi-mă că am întârziat, răspunse Hiyoshi, apropiindu-se de grup.

Tremura.

— Unde-i stăpânul Shichinai?

— Acolo este. Du-te să te scuzi. E foarte supărat.

Patru sau cinci membri ai clanului stăteau de vorbă în jurul lui Shichinai.

— A venit Maimuţoiul? întrebă Shichinai, privind în jur.

Hiyoshi veni la el şi se scuză că întârziase.

— Ce-ai mai pus la cale?

— În timpul zilei, m-a luat prizonier un vasal al clanului Saito, recunoscu Hiyoshi.

— Ce?

Shichinai şi toţi ceilalţi îl fixară neliniştiţi, temându-se că planul lor fusese demascat.

— Nătărăule!

Fără veste, Shichinai îl înşfăcă pe Hiyoshi de guler, smucindu-l spre el, şi-l întrebă răstit:

— Unde şi de cine ai fost ţinut captiv? Şi ai spus ceva?

— Am vorbit.

— Ce-ai făcut?!?

— Dacă nu vorbeam, acum n-aş mai fi fost viu. Nu mai eram aici.

— Nemernicule! îl zgâlţâi zdravăn Shichinai. Prostănacule! Ţi-ai dat drumul la gură ca să-ţi scapi pielea mizerabilă. Pentru asta, vei fi prima victimă a măcelului din noaptea asta.

Îi dădu drumul şi încercă să-l lovească, dar Hiyoshi sări iute înapoi, iar Shichinai nu-l nimeri. Doi bărbaţi, care se aflau aproape de Hiyoshi, îl prinseră de braţe, răsucindu-i-le la spate. Zbătându-se să se elibereze, Hiyoshi spuse dintr-o suflare:

— Nu vă pierdeţi capul. Ascultaţi-mă până la capăt, chiar dacă am fost prins şi am vorbit. Sunt vasalii seniorului Dosan.

Ceilalţi părură uşuraţi, dar încă se îndoiau.

— În regulă, cine erau?

— Era casa lui Akechi Mitsuyasu. Nu el m-a luat prizonier, ci nepotul lui, Mitsuhide.

— Aha, parazitul Akechi, mormăi careva.

Hiyoshi se uită un moment la el, apoi îi cercetă pe toţi cu privirea.

— Acest stăpân Mitsuhide vrea să se întâlnească cu conducătorul nostru. A venit aici cu mine. Acolo este. Stăpâne Shichinai, nu te duci să vorbeşti cu el?

— Nepotul lui Akechi Mitsuyasu a venit aici cu tine?

— Da.

— I-ai spus lui Mitsuhide totul despre planul din noaptea asta?

— Chiar dacă nu-i spuneam, tot ar fi ghicit. E un geniu.

— De ce-a venit?

— Nu ştiu. Mi-a cerut numai să-l conduc până aici.

— Şi te-ai conformat?

— Nu aveam ce face.

În timp ce Hiyoshi şi Shichinai vorbeau, cei din jur îi ascultau înghiţind în sec. În sfârşit, Shichinai puse punct, ţistuindu-i. Păşi înainte, întrebând:

— În regulă, unde-i Akechi Mitsuhide ăsta?

Toţi începură să vorbească în acelaşi timp. Era periculos ca Shichinai să se întâlnească singur cu el. Trebuia să-l însoţească cineva. Sau să înconjoare locul de întâlnire, rămânând ascunşi.

Chiar atunci, din spate se auzi un glas:

— Oameni din Hachisuka! Am venit eu la voi. Aş dori să vorbesc cu stăpânul Shichinai.

Se întoarseră într-acolo, buimăciţi de surpriză. Mitsuhide se apropiase pe neobservate şi-i cerceta calm.

Shichinai era cam derutat, dar, cum el era căpetenia, făcu un pas înainte.

— Eşti Hachisuka Shichinai? întrebă Mitsuhide.

— Eu sunt, răspunse Shichinai, ţinând capul sus.

Se afla în faţa oamenilor săi, dar era un lucru obişnuit ca un ronin să nu se arate umil înaintea unui samurai, care servea un senior sau războinici de rang mai înalt.

Deşi era înarmat cu o lance, Mitsuhide făcu o plecăciune şi vorbi politicos:

— E o plăcere să te cunosc. Am mai auzit de numele dumitale, precum şi de respectabilul nume al stăpânului Koroku. Eu sunt Akechi Mitsuhide, vasal al seniorului Saito Dosan.

Politeţea salutărilor îl făcu pe Shichinai să se simtă uşor

incomod.

— Ei, şi ce doreşti? întrebă el.

— Planul din noaptea asta.

— Ce-i cu planul din noaptea asta? continuă Shichinai, cu prefăcută nepăsare.

— E vorba de amănuntele aflate de mine de la negustorul de ace, care m-au şocat, făcându-mă să vin aici în mare grabă. Crima de la noapte – poate că e nepoliticos s-o numesc o crimă – din punctul de vedere al strategiei militare, e foarte prost concepută. Nu-mi vine să cred că a fost ideea seniorului Dosan. V-aş sfătui să renunţaţi imediat.

— Niciodată! strigă arogant Shichinai. Nu la ordinele mele se face. Ordinele vin de la stăpânul Koroku, la cererea seniorului Dosan.

— Aşa am presupus şi eu, spuse pe un ton firesc Mitsuhide. Ştiu că nu ai căderea să opreşti totul. Vărul meu, Mitsuharu, a plecat la Sagiyama să discute cu seniorul Dosan. Urmează să vină şi el aici. Vă rog să aşteptaţi până soseşte.

Mitsuhide era întotdeauna politicos cu toată lumea, pe lângă faptul că era curajos şi hotărât. Dar efectul politeţii diferă după sensibilitatea persoanei căreia i se vorbeşte şi există momente când îl poate face pe celălalt să devină arogant.

„Hm! Un tinerel neînsemnat. Rupe ceva învăţătură, dar nu-i decât un ageamiu care caută scuze," medită Shichinai.

— Nu aşteptăm nimic! strigă el. După care adăugă răstit:

— Stăpâne Mitsuhide, nu-ţi băga nasul unde nu-ţi fierbe oala. Nu eşti decât un parazit. Uiţi că eşti unul dintre întreţinuţii unchiului dumitale?

— N-am timp să mă gândesc la îndatoririle mele. Iar situaţia e urgentă pentru casa stăpânului meu.

— Dacă aşa socoţi, pregăteşte-ţi armura şi proviziile, ţine

făclia sus ca noi şi porneşte în avangarda atacului spre Inabayama.

— Nu, aşa ceva n-aş putea să fac. Poziţia de vasal îmi impune unele restricţii.

— Cum adică?

— Nu e seniorul Yoshitatsu moştenitorul seniorului Dosan? Dacă seniorul Dosan e stăpânul nostru, atunci la fel este şi seniorul Yoshitatsu.

— Dar dacă-i devine duşman?

— E o mişelie. Se cuvine ca tatăl şi fiul să întindă arcurile şi să tragă unul în altul? Pe lumea asta, nu se cunosc exemple nici măcar de păsări sau dobitoace care să facă un lucru atât de ruşinos.

— Da’ tare ne mai încurci. Ce-ar fi să te duci acasă şi să ne laşi în pace?

— Nu pot face asta.

— Cum?

— Nu plec înainte de a ajunge aici Mitsuharu.

Shichinai simţi, pentru prima oară, o puternică hotărâre în glasul tânărului din faţa lui. De asemenea, în lancea pe care Mitsuhide o ţinea alături se citeau intenţii serioase.

— Mitsuhide? Eşti acolo? apăru Mitsuharu în fugă, cu sufletul la gură.

— Aici sunt. Ce s-a întâmplat la castel?

— N-are nici un rost, îl apucă Mitsuharu de mână pe vărul său, respirând greu. Seniorul Dosan nici nu vrea s-audă să oprească atacul, orice-ar fi. Nu numai el, ci şi tatăl meu a spus că nu e o treabă în care noi, vasalii, să ne amestecăm.

— Chiar şi unchiul meu?

— Da, s-a înfuriat. Eram gata să-mi pun viaţa în joc şi mi-am dat toată silinţa. E o situaţie disperată. Trupele păreau gata să plece din Sagiyama. M-am temut că s-ar putea să se

fi dat deja foc oraşului, aşa că am venit cât am putut de repede. Mitsuhide, ce ne facem?

— Seniorul Dosan e hotărât să treacă prin foc Inabayama, orice s-ar întâmpla?

— Nu mai e nici o altă ieşire. Se pare că nu ne mai rămâne decât să ne facem datoria şi să murim în slujba lui.

— Nu-mi place deloc! Nu contează că e seniorul şi stăpânul nostru, ar fi mare păcat ca un om să moară pentru o cauză atât de nedemnă. N-ar fi o moarte mai onorabilă decât a unui câine.

— Da, dar ce putem face?

— Dacă nu dau foc oraşului, e improbabil ca forţele din Sagiyama să atace. Trebuie să ne ocupăm de sursa focului, înainte de a se aprinde.

Mitsuhide părea un cu totul alt om. Se întoarse spre Shichinai şi ceilalţi, legănându-şi lancea. Shichinai şi oamenii săi se răspândiră în cerc.

— Ce-ai de gând? lătră Shichinai la Mitsuhide. Ne ameninţi cu lancea? Şi încă una aşa de proastă?

— Exact asta fac, răspunse Mitsuhide, cu glas ferm. Nimeni nu pleacă de-aici. Dar dacă staţi să cugetaţi drept, mă ascultaţi pe mine şi renunţaţi la ideea crimei din noaptea asta. Întorcându-vă în satul Hachisuka, vă vom cruţa vieţile, iar eu vă voi răsplăti cât pot de bine. Ce ziceţi?

— Chiar crezi că mai putem pleca acum?

— E o situaţie de criză. Ar putea provoca prăbuşirea întregului clan Saito. Încerc să împiedic un incident care ar putea nimici atât Inabayama, cât şi Sagiyama.

— Nebunule! strigă furios un om. Încă ai caş la gură! Ce, crezi că ne poţi opri pe noi? Dacă-ncerci, tu vei muri primul.

— Am fost pregătit să mor încă de la bun început, îşi arcui Mitsuhide sprâncenele, ca un demon. Mitsuharu! strigă el,

fără a-şi schimba poziţia. E o luptă pe viaţă şi pe moarte. Eşti cu mine?

— Bineînţeles! Nu-ţi face griji.

Mitsuharu îşi scosese deja din teacă sabia cea lungă şi stătea spate-n spate cu Mitsuhide. Mai păstrând o rază de speranţă, Mitsuhide făcu un ultim apel la Shichinai:

— Dacă te temi că îţi vei pierde cinstea obrazului la întoarcerea în Hachisuka, ce-ai zice să mă iei ostatic, oricât sunt de nevrednic? Voi merge la stăpânul Koroku să discut cu el părţile bune şi cele rele ale acestei afaceri. Aşa, o putem încheia fără vărsare de sânge.

Deşi răbdătoare şi rezonabile, cuvintele lui sunau a smiorcăială. Împotriva celor doi stăteau rânduiţi peste douăzeci de oameni din Hachisuka.

— Gura! Nu-l ascultaţi! Deja e aproape trecut de ceasul câinelui!

Vreo doi oameni scoaseră strigăte de luptă, iar Mitsuhide şi Mitsuharu fură aruncaţi în colţii unei haite de lupi – halebarde, lănci şi săbii, din toate părţile. Urletele oamenilor şi zăngănitul armelor se amestecau cu vuietul vântului, iar scena se preschimbă într-o clipă în cumplitul vârtej al războiului.

Spadele se frângeau, bucăţile zburau care-ncotro. Lăncile azvârleau jerbe de sânge. Hiyoshi găsi că era prea primejdios să stea în mijlocul acelui carnagiu, aşa că se căţără grăbit într-un copac. Mai văzuse săbii scoase, dar acum asista pentru prima oară la o bătălie adevărată. Oare Inabayama avea să se transforme într-o mare de flăcări? Urma să aibă loc o luptă între Dosan şi Yoshitatsu? Înţelegând că era o încleştare pe viaţă şi pe moarte, devenise mai emoţionat decât oricând în viaţa lui.

Fu nevoie doar de doi sau trei morţi pentru a-i face pe

oamenii din Hachisuka s-o ia la fugă prin pădure.

„Ptiu! Dau bir cu fugiţii!” îşi spuse Hiyoshi şi, la gândul că se puteau întoarce, rămase locului în copac, prudent. Părea să fie un castan, fiindcă îl înţepa ceva pe mâini şi în ceafă. Câteva castane şi crenguţe căzură la pământ, copacul fiind zgâlţâit de furtună. Îi dispreţuia pe oamenii din Hachisuka, socotindu-i o şleahtă de laşi guralivi puşi pe fugă de numai doi adversari. Ciuli urechile.

— Ce-i asta?

Începu să se agite. Era o ploaie de cenuşă, ca scrumul vulcanic. Ridică privirea, printre ramuri. Fugind, cei din Hachisuka aprinseseră focurile. În două-trei zone, pădurea începea să ardă cu putere, iar câteva clădiri din spatele templului Jozaiji luaseră foc.

Hiyoshi sări din copac şi o luă la fugă. O clipă dacă zăbovea, avea să ardă de viu în pădure. Buimac, alergă spre oraşul incendiat. Cerul era înroşit de scântei – păsări de foc, fluturi de flacără. Zidurile albe ale castelului Inabayama, scăldate într-o strălucire roşie, păreau să se afle mai aproape decât în timpul zilei. Norii de foc ai războiului se învolburau în jur.

— E război! răcni Hiyoshi, gonind pe străzi. E război! A sosit sfârşitul! Sagiyama şi Inabayama vor cădea! Dar, printre ruinele arse, iarba va creşte din nou! De data asta, firul ierbii va creşte drept!

Se ciocnea de oameni.

Un cal fără călăreţ trecu în galop.

La o răspântie, câţiva refugiaţi stăteau strânşi laolaltă, tremurând de spaimă. Hiyoshi, sub imperiul emoţiei, alerga cât îl ţineau picioarele, urlând ca un proroc al sfârşitului lumii. Încotro? Nu avea nici o ţintă. Nu se mai putea întoarce în satul Hachisuka, de-asta era sigur. În orice caz, părăsea fără

regrete lucrul care-i displăcea cel mai mult: un popor mohorât, un stăpân sumbru, războiul civil şi o cultură întinată, toate în pământul putred al unei singure provincii.

Petrecu iarna în haine subţiri de bumbac, vânzând ace sub cerul rece, rătăcind încotro îl duceau picioarele. În anul următor, al douăzeci şi doilea an al lui Temmon, când piersicii înfloreau pretutindeni, Hiyoshi încă mai striga:

— Cine mai cumpără ace? Hai la ace din capitală! Ace de cusut din capitală!

Se apropia de periferia oraşului Hamamatsu, umblând fără griji, ca întotdeauna.

UN ALT STĂPÂN

Matsushita Kahei era originar din provincia Enshu. Fiu al unui samurai de ţară, devenise vasal al clanului Imagawa, cu un domeniu în Suruga şi un stipendiu de trei mii de *kan*-i. Era guvernator al fortăreţei Zudayama şi administrator şef al staţiei de tranzit de la podul Magome. Pe vremea aceea, râul Tenryu era împărţit în Tenryul Mare şi Tenryul Mic. Reşedinţa Matsushita se afla pe malurile Tenryului Mare, la câteva sute de metri la răsărit de Zudayama.

În ziua aceea, Kahei se întorcea de la castelul învecinat, Hikuma, unde se sfătuise cu un alt vasal din Imagawa. Oficialii provinciei se întâlneau regulat pentru a-şi întări stăpânirea asupra oamenilor şi pentru a se păzi de invazii din partea clanurilor învecinate: Tokugawa, Oda şi Takeda.

Kahei se răsuci în şa, strigându-l pe unul dintre cei trei însoţitori ai săi:

— Nohachiro!

Bărbatul care răspunse avea barbă şi purta o lance lungă. Taga Nohachiro se apropie în fugă de calul stăpânului său. Călătoreau pe drumul dintre Hikumanawata şi bacul Magome. Drumul era mărginit de copaci, iar câmpiile şi plantaţiile de orez ofereau o privelişte plăcută.

— Nu e fermier şi nu pare pelerin, mormăi Kahei.

Nohachiro urmări direcţia privirii lui Kahei. Văzu galbenul strălucitor al florilor de muştar, verdele orzului şi apa mică a orezăriilor, dar nu zări pe nimeni.

— Ceva suspect?

— Uite-acolo, pe cărarea de lângă orezăria aceea, e un om. Seamănă puţin cu un bâtlan. Oare ce pune la cale?

Nohachiro mai aruncă o privire şi văzu că, într-adevăr, pe cărarea de lângă orezărie stătea un om aplecat.

— Află ce face acolo.

Nohachiro porni în fugă pe o potecă îngustă. De regulă, în toate provinciile, orice lucru ce părea cât de cât suspect trebuia să fie cercetat fără întârziere. Conducătorii provinciilor erau deosebit de irascibili în privinţa hotarelor şi a înfăţişării străinilor.

Nohachiro se întoarse şi dădu raportul:

— Zice că e negustor de ace din Owari. Poartă un halat de bumbac alb, pătat. De aceea ţi se pare că seamănă cu un bâtlan. E un prichindel cu faţă de maimuţă.

— Ha, ha! Nu-i nici bâtlan, nici cioară, ci maimuţoi, hai?

— Şi încă unul gureş. Îi place să arunce cu vorbe mari. În timp ce îl descoseam, a încercat să întoarcă foaia. M-a întrebat cine e stăpânul meu, iar când i-am spus, s-a ridicat şi a privit încoace cu multă cutezanţă.

— Şi ce făcea, cocârjat aşa?

— Mi-a spus că se pregăteşte să înnopteze la o casă cu camere de închiriat din Magome şi adună melci de lac pentru cină.

Kahei văzu că Hiyoshi o luase pe drum şi mergea înaintea lor. Îl întrebă pe Nohachiro:

— Nu era nimic suspect la el, nu-i aşa?

— Nimic din ce se poate vedea. Kahei strânse mai bine frâul calului.

— Nu trebuie să-i acuzăm de proastă creştere pe oamenii de obârşie umilă.

Apoi, făcându-le oamenilor săi un semn cu capul, spuse:

— Să mergem.

Nu le luă mult ca să-l ajungă pe Hiyoshi. În timp ce-l depăşeau, Kahei privi nepăsător în jur. Desigur că Hiyoshi se dăduse la o parte din drum, stând respectuos în genunchi sub un şir de copaci. Ochii li se întâlniră.

— O clipă, trase Kahei calul de căpăstru şi, întorcându-se spre ceilalţi, le ceru: Aduceţi-l aici pe negustorul de ace.

Şi adăugă, aproape ca pentru sine, cu o undă de mirare în glas:

— E un băiat neobişnuit... da, are ceva aparte.

Nohachiro conchise că era un alt capriciu de-al stăpânului său şi porni prompt.

— Hei! Negustorule de ace! Stăpânul meu vrea să-ţi spună o vorbă. Urmează-mă.

Kahei se uită în jos la Hiyoshi. Ce anume găsea el atât de fascinant la acel tânăr scund şi neîngrijit, în haine murdare? Nu asemănarea cu o maimuţă, pe care abia o băgase în seamă. Îl privi încă o dată lung, atent, dar nu putea exprima în cuvinte ceea ce simţea. Îl îmboldea ceva în acelaşi timp complex şi fără formă – ochii băiatului! Ochii erau socotiţi oglinzile sufletului. Nu vedea altceva de valoare în acea făptură mică şi scofâlcită, dar expresia din ochii săi era atât de veselă încât părea oarecum, proaspătă, şi ai fi zis că ascunde... ce? O voinţă neînduplecată sau poate un vizionarism fără margini?

„Are ceva fascinant în el,” îşi spuse Kahei, hotărând că băiatul acela ciudat la înfăţişare îi plăcea. Dacă l-ar fi studiat mai atent, ar fi descoperit, ascunse sub murdăria de pe drum, două urechi roşii ca o creastă de cocoş. Şi nu văzu nici că,

deşi Hiyoshi era încă tânăr, marea pricepere pe care avea s-o manifeste în anii viitori se observa deja în liniile frunţii, care, la prima vedere, îl făceau să pară un bătrân. Discernământul lui Kahei pur şi simplu nu ajungea atât de departe. Simţea un ataşament neobişnuit faţă de Hiyoshi, amestecat cu un soi de speranţă.

Incapabil să-şi alunge acel sentiment, dar fără a-i spune o vorbă lui Hiyoshi, se întoarse către Nohachiro, ordonând:

— Îl luăm cu noi.

Trase de căpăstru şi plecă în galop.

Poarta din faţă, care dădea spre râu, stătea deschisă, iar câţiva slujitori îl aşteptau. Un cal priponit păştea lângă poartă. Se părea că, în lipsa lui, sosise un vizitator.

— Cine e? întrebă el, descălecând.

— Un mesager din Sumpu.

Kahei mulţumi pentru informaţie şi intră. Sumpu era capitala clanului Imagawa. Mesagerii nu erau prea rari, dar pe Kahei îl preocupa întâlnirea din castelul Hikuma, aşa că uită complet de Hiyoshi.

— Ascultă, măi, tu unde crezi că te duci? strigă portarul, când Hiyoshi se pregătea să urmeze suita pe poartă.

Mâinile sale şi pachetul învelit în paie pe care-l ducea erau stropite cu noroi. Petele de noroi de pe faţă se uscaseră şi îl usturau. Oare portarul credea că Hiyoshi îşi bătea joc de el, încreţindu-şi anume nasul? Întinse mâna să-l apuce de ceafă.

Făcând un pas înapoi, Hiyoshi răspunse:

— Sunt negustor de ace.

— Negustorii ambulanţi nu intră pe poarta asta fără aprobare. Ieşi afară!

— Mai bine întrebă-l întâi pe stăpânu-tău.

— Şi de ce-aş face asta?

— L-am urmat încoace fiindcă aşa mi-a spus el. Am venit cu

samuraii care tocmai au intrat.

— Nu-mi vine-a crede că stăpânul aduce unii ca tine. Îmi pari destul de ciudat.

Chiar atunci, Nohachiro îşi aminti de Hiyoshi şi veni să-l ia.

— E-n regulă, îi spuse el portarului.

— Ei, dacă zici mata...

— Hai încoa’, Maimuţă.

Portarul şi ceilalţi slujitori izbucniră în râs.

— Da’ ce-i ăsta, la urma urmei? Cu halatul lui alb şi legătura de paie noroioase, arată ca maimuţa-mesager a lui Buddha!

Glasurile zgomotoase răsunau în urechile lui Hiyoshi, dar, în timpul celor şaptesprezece ani de viaţă ai săi, avusese destule prilejuri să audă sâcâielile celorlalţi. Îl deranjau? Se obişnuise cu ele? Se părea că nici una, nici alta. Când auzea asemenea remarci, se înroşea, ca toată lumea. Urechile, mai ales, i se făceau roşii ca focul. Era o dovadă că sâcâielile nu treceau neauzite. Dar comportarea sa nu-i reflecta sentimentele. Se purta la fel de calm ca şi cum insultele ar fi fost rostite în urechile unui cal. Ba chiar, în asemenea momente, putea fi dezarmant de fermecător. Inima lui era ca o floare prinsă de un arac din bambus, aşteptând în linişte să treacă furtuna. N-avea să se lase tulburat de duşmănie şi nici slugarnic nu era.

— Maimuţă, vezi că e un grajd gol acolo. Poţi aştepta înăuntru, unde prezenţa ta n-o să deranjeze pe nimeni, îi spuse Nohachiro şi plecă să-şi vadă de treburi.

La căderea serii, mirosul de mâncare începu să iasă pe fereastra bucătăriei. Luna răsărea deasupra piersicilor. Convorbirea oficială cu mesagerul din Sumpu luând sfârşit, se aprinseră mai multe lămpi şi se pregăti un banchet, urmând ca a doua zi mesagerul să pornească la drum. Sunetul tobei şi

al fluierului răsunau din conac, unde se juca o piesă Nô.

Familia Imagawa din Suruga era mândră şi cunoscută. Gusturile membrilor săi nu se limitau la poezie, muzică şi dans, ci cuprindeau tot ceea ce era considerat un lux din capitală: săbii cu intarsii pentru samurai şi lenjerie rafinată pentru femeile lor. Kahei, din partea lui, avea gusturi simple. Totuşi, opulenta lui reşedinţă arăta cu totul diferit de conacele samurailor din Kiyosu.

„Cam slab Nô-ul ăsta,” îşi spuse Hiyoshi, stând întins pe paiele aşternute pe pardoseala staulului gol. Îi plăcea muzica. Nu că ar fi înţeles-o, dar îl încânta lumea veselă a viselor pe care i-o deschidea. Îl ajuta să uite totul. Stomacul gol, însă, îi distrăgea gândurile. „O, numai de-aş putea lua cu împrumut o oală şi un foc,” gemu el în sinea lui.

Luându-şi cu el grămada de paie murdare, vârî capul pe uşa bucătăriei.

— Mă scuzaţi, voiam să vă întreb dacă nu mi-aţi putea împrumuta o oală şi o sobiţă de gătit. Aş fi vrut să iau masa.

Ajutoarele bucătarului îl priviră fără expresie.

— Tu de unde-ai mai apărut?

— Domnia sa m-a luat azi cu dumnealui. Aş dori să-mi fierb melcii pe care i-am cules din orezării.

— Melci de lac, hai?

— Mi s-a spus că fac bine la stomac, aşa că mănânc câţiva în fiecare zi. Asta fiindcă mi se deranjează uşor stomacul.

— Melcii sunt buni cu fasole bătută. Ai?

— Da.

— Şi orez?

— Am şi orez, mulţumesc.

— Ei, vezi că e o oală şi un foc în odăile slugilor. Du-te şi fă-ţi-i acolo.

Ca în fiecare noapte când locuia în case ieftine de închiriat,

Hiyoshi îşi fierse o porţie mică de orez, melcii de lac şi luă cina. Apoi, se culcă. Camerele servitorilor fiind mai bune decât grajdul, rămase acolo până la miezul nopţii, când slugile îşi terminară treburile şi reveniră.

— Băi, porcule! Cine ţi-a zis că ai voie să dormi aici?

Îl luară la şuturi, îl ridicară şi-l aruncară afară. Se întoarse la grajd, numai pentru a-l găsi dormind adânc pe calul mesagerului, care părea să spună: „Nici aici nu e locul tău.”

Toba tăcuse, iar luna palidă intra în nori. Hiyoshi, căruia îi trecuse somnul, nu suporta să stea degeaba. Muncă sau distracţie, pentru el nu prea conta, dar, dacă nu făcea sau una, sau alta, se plictisea repede.

„Poate va răsări soarele până termin de făcut curat,” îşi spuse el, în timp ce începea să măture în grajd, adunând într-un morman bălegarul, frunzele veştede şi paiele, acolo unde ochii stăpânului nu le puteau vedea.

— Cine-i acolo?

Oprindu-se din măturat, Hiyoshi privi în jur.

— A, e negustorul de ace.

Hiyoshi văzu, în sfârşit, că glasul venea dinspre spălătorul din colţul verandei casei principale. Ghici înăuntru chipul lui Kahei.

— Dumneavoastră eraţi, stăpâne.

Bând sake cu mesagerul, care ţinea la băutură, Kahei întrecuse măsura. Acum, aproape trezit din beţie, întrebă cu glas obosit:

— Se-apropie zorile?

Dispăru de la fereastră, deschise obloanele de ploaie ale verandei şi privi luna care era în descreştere.

— Cocoşul încă n-a cântat, aşa că mai e puţin până-n zori.

— Negustorule de ace – ba nu, te vom numi Maimuţa – de ce mături grădina în toiul nopţii?

— N-aveam ce face.

— Poate că ar fi o idee bună să tragi un pui de somn.

— Am şi dormit. După ce dorm un timp, nu ştiu de ce, nu mai pot sta locului.

— Sunt nişte sandale pe-aici?

Hiyoshi găsi repede o pereche de sandale noi din paie şi le aranjă, pentru ca stăpânul să le poată încălţa uşor.

— Poftiţi, stăpâne.

— Abia azi ai ajuns aici şi spui că ai şi dormit destul. Cum se face că deja cunoşti locurile?

— Vă rog să mă iertaţi, stăpâne.

— Pentru ce?

— Nu sunt deloc un om băgăreţ. Dar, într-un conac ca acesta, chiar şi când dorm, auzind diverse sunete, pot ghici unde se găsesc unele sau altele, mărimea camerelor, sistemul de scurgere şi locurile focurilor.

— Hm. Înţeleg.

— Am observat adineaori unde erau sandalele de paie. Mi-a trecut prin minte că s-ar putea să iasă cineva şi să le ceară.

— Iartă-mă. Uitasem cu totul de tine.

Hiyoshi râse, dar nu răspunse. Deşi nu era decât un adolescent, nu părea să-l respecte prea mult pe Kahei. Apoi, Kahei îl întrebă despre trecutul lui şi dacă nutrea nădejdea de a servi pe cineva. Hiyoshi îl asigură că da. Îşi făcea mari speranţe pentru viitor şi cutreiera provinciile de la vârsta de cincisprezece ani.

— Umbli prin provincii de doi ani, dornic să slujeşti un samurai?

— Da.

— Atunci, de ce mai eşti încă negustor de ace? întrebă cu subînţeles Kahei. Să-ţi cauţi doi ani un stăpân fără a-l găsi – mă întreb dacă n-o fi ceva în neregulă cu tine.

— Am părţi bune şi părţi rele, ca orice om. La început, am crezut că m-ar mulţumi orice stăpân sau orice casă de samurai, dar, după ce am ieşit în lume, am început să-mi schimb părerea.

— Să ţi-o schimbi? În ce sens?

— Călătorind şi privind clasa războinicilor în ansamblul ei – generalii buni, cei răi, seniorii provinciilor mari şi mici – am ajuns la concluzia că nimic nu e atât de important ca alegerea unui stăpân. Prin urmare, am hotărât să-mi continui negustoria cu ace şi, până să mă dezmeticesc, au şi trecut doi ani.

Kahei îl găsea isteţ, dar avea şi o anume neghiobie. Cu toate că în cuvintele lui se găsea un oarecare adevăr, părea foarte pretenţios şi puţin cam greu de crezut. Un lucru, însă, era mai presus de orice bănuială: acela nu era un tânăr ca toţi ceilalţi. Se hotărî pe loc să-l angajeze pe Hiyoshi ca servitor.

— Vrei să mă serveşti?

— Vă mulţumesc, stăpâne. Voi încerca, răspunse Hiyoshi, fără prea mult entuziasm în glas.

Acest răspuns lipsit de bucurie îl nemulţumi pe Kahei, dar, în calitate de nou stăpân al acelui tânăr vagabond îmbrăcat doar într-o haină subţire de bumbac, nu-i trecu prin minte că el însuşi putea avea anumite lipsuri.

Asemenea samurailor din alte clanuri, samuraii Matsushita se instruiau intensiv în arta echitaţiei, necesară în luptă. La ivirea zorilor, ieşeau din dormitoare cu lănci şi săbii de antrenament şi ieşeau pe câmpul întins, din faţa magaziei de orez.

— Hiiaaa!

Lăncile şi săbiile se încrucişau. Dimineaţa, toată lumea, până la samuraii de rang inferior din bucătărie şi oamenii

care făceau de gardă, îşi dădea toată silinţa şi se întorcea de pe câmpul de instrucţie cu faţa roşie de efort. Vestea că Hiyoshi fusese luat ca servitor se răspândi repede prin conac. Grăjdarii îl tratau ca pe un începător şi-i dădeau ordine.

— Hei, Maimuţă! În fiecare dimineaţă de-acum încolo, după ce ducem caii la păscut, să faci curat în grajduri. Bălegarul îngroapă-l în desişul de bambuşi.

După ce termină de curăţat bălegarul, un samurai mai vârstnic îi spuse:

— Umple urcioarele mari cu apă.

Şi continuă:

— Sparge lemne pentru foc.

În timp ce despica butucii, i se spunea să facă altceva. Pe scurt era sluga slugilor.

La început, a fost popular. Oamenii spuneau:

— Nimic nu-l enervează, nu-i aşa? Calitatea lui e că, orice i-ai spune să facă, nu se înfurie.

Tinerii samurai îl simpatizau, dar în felul în care copiilor le place o jucărie nouă, iar, uneori, îi făceau daruri. Însă nu peste mult, oamenii începură să se plângă de el.

— Mereu e pus pe ceartă.

— Se dă bine pe lângă stăpân.

— Pe toţi îi ia de proşti.

Întrucât samuraii mai tineri făceau multă gălăgie pentru cele mai mici greşeli, erau ocazii când plângerile lor legate de Hiyoshi ajungeau la urechile lui Kahei.

— Să vedem cum merge în continuare, le spuse el servitorilor, închizând discuţia.

Faptul că soţia şi copiii lui Kahei cereau întotdeauna să-i servească Maimuţoiul îi înfuria şi mai tare pe ceilalţi tineri din personalul casei. Nedumerit, Hiyoshi trase concluzia că era greu să trăiască printre oameni care nu voiau să se dedice

muncii, aşa cum prefera el să facă.

Trăind în lumea meschină a servitorilor, Hiyoshi observa firea omenească. Având ca punct de reper clanul Matsushita, putea înţelege puterile şi slăbiciunile marilor clanuri din lungul drumului de coastă. Şi era mulţumit că devenise servitor. Acum putea înţelege, parţial, adevărata stare a ţării, care fusese dificil de apreciat când hoinărea din loc în loc. Un servitor obişnuit, care lucra numai ca să mănânce şi să supravieţuiască, nu prea putea şti cum era lumea, de fapt. Dar mintea lui Hiyoshi era mereu în alertă. Parcă ar fi privit pietrele de pe o tablă de go, urmărind mutările făcute de jucători.

Veneau adesea mesageri de la Imagawa din Suruga, precum şi din provinciile învecinate, Mikawa şi Kai. Hiyoshi începea să distingă o logică a sosirilor şi a plecărilor acestora şi trase concluzia că Imagawa Yoshimoto, seniorul din Suruga, încerca să obţină puterea supremă în ţară. Probabil mai era cale lungă până la realizarea acestui scop, dar Yoshimoto făcea deja primii paşi spre a intra în capitala Kyoto, chipurile pentru a-l apăra pe Shogun, însă, de fapt, voia să conducă ţara în numele lui.

La răsărit, se afla puternicul clan Hojo din Odawara; Takeda din Kai era în flancul de miazănoapte; iar drumul spre capitală era barat de domeniul clanului Tokugawa din Mikawa. Astfel înconjurat, Yoshimoto urmărise mai întâi să supună Mikawa. Tokugawa Kiyoyasu, seniorul din Mikawa, i se supusese lui Yoshimoto, resemnându-se să-i fie vasal. Fiul lui Kiyoyasu, Hirotada, nu-i supravieţuise cu mult timp, iar succesorul său, Ieyasu, trăia acum ca ostatic în Sumpu.

Yoshimoto îl făcuse pe unul dintre vasalii săi guvernator al castelului Okazaki, însărcinându-l cu administrarea Mikawei şi încasarea dărilor. Vasalii lui Tokugawa erau siliţi să se supună

clanului Imagawa şi toate veniturile şi proviziile militare din provincie, cu excepţia cheltuielilor cotidiene, erau trimise la castelul lui Yoshimoto din Suruga. Hiyoshi găsea că viitorul Mikawei era, într-adevăr, foarte sumbru. Ştia, din călătoriile sale de negustor ambulant, că oamenii din Mikawa erau încăpăţânaţi şi mândri; n-aveau să se supună umili la nesfârşit.

Dar clanul pe care-l urmărea cel mai atent era, în mod firesc, clanul Oda din Owari. Deşi ajunsese departe de Nakamura, Owari era locul lui natal şi provincia unde trăia mama sa. Văzute din conacul Matsushita, sărăcia şi mica întindere a provinciei Owari arătau jalnic în comparaţie cu alte provincii, excepţie făcând Mikawa. Contrastul cu sofisticatul şi prosperul domeniu Imagawa era frapant. Satul său de baştină, Nakamura, era sărac, cum era şi propria lui casă. Ce-avea să se aleagă de Owari? Se gândea că într-o zi, cândva, din ţărâna sa sărmană poate avea să crească şi ceva de preţ. Dispreţuia stilul efeminat al celor mari şi mici de pe domeniul Imagawa. Maimuţăreau manierele de la curte, practică pe care Hiyoshi o considera de mult timp periculoasă.

În ultima vreme, mesagerii soseau tot mai des. Pentru Hiyoshi, acest lucru însemna că se duceau tratative pentru a uni provinciile Suruga, Kai şi Sagami într-un pact de neagresiune, cu clanul Imagawa în centru. Pe locul întâi, stătea desigur, Imagawa Yoshimoto. Înainte de a începe marşul spre capitală în fruntea unei mari armate, trebuia să-şi asigure fidelitatea clanurilor Hojo şi Takeda. Ca primă măsură, Yoshimoto se hotărâse să-şi mărite fata cu fiul cel mare al lui Takeda Shingen, iar pe una dintre fiicele lui Shingen, cu cineva din casa Hojo. Acest lucru, alături de tratatele militare şi economice, făcea din Imagawa o putere

demnă de luat în seamă pe litoralul răsăritean. Puterea i se reflecta în ţinuta vasalilor lui Imagawa. Un om ca Matsushita Kahei era diferit de cei mai apropiaţi vasali ai lui Yoshimoto, dar şi el avea o bogăţie incomparabil mai mare decât casele de samurai pe care Hiyoshi le cunoscuse în Kiyosu, Nagoya şi Okazaki. Primea numeroşi oaspeţi şi până şi slugile păreau s-o ducă foarte bine.

— Maimuţă!

Nohachiro îl căuta pe Hiyoshi în grădină.

— Aici, sus.

— Ce faci acolo? ridică Nohachiro privirea spre acoperiş.

— Repar acoperişul.

Nohachiro fu uimit.

— Îţi baţi joc de tine, într-o zi toridă ca asta. Ce te-a apucat?

— Până acum, vremea a fost frumoasă, dar, în curând, încep ploile de toamnă. Dacă îi chemăm pe cei care repară acoperişuri după începerea ploilor, va fi prea târziu, motiv pentru care caut scândurile crăpate şi le dreg.

— De-asta nu te place lumea pe-aici. La amiază, toţi ceilalţi îşi găsesc câte-un locşor la umbră.

— Dacă aş lucra pe lângă ei, le-aş tulbura siesta. Aici, sus, nu deranjez pe nimeni.

— Minţi. Pariez că te-ai cocoţat acolo ca să studiezi topografia locurilor.

— Îţi stă în fire, stăpâne Nohachiro, să gândeşti aşa. Dar, dacă un om nu cunoaşte locurile, când se iveşte o primejdie, nu va putea să se apere.

— Nu vorbi aşa. Dacă află stăpânul, o să se supere. Coboară de-acolo!

— Sigur. Ai ceva de lucru pentru mine?

— Diseară vin musafiri.

— Iarăşi?

— Cum adică, „iarăşi”?

— Cine vine?

— Un maestru al artelor marţiale care a călătorit prin toată ţara.

— Cât de numeros e grupul? întrebă Hiyoshi, coborând de pe acoperiş.

Nohachiro scoase un pergament.

— Îl aşteptăm pe nepotul seniorului Kamiizumi din Ogo, Hitta Shohaku. Călătoreşte cu doisprezece însoţitori. Mai vin un călăreţ, trei cai de samar şi îngrijitorii lor.

— E un grup măricel.

— Oamenii aceştia şi-au dedicat viaţa studiului artelor marţiale. Vor avea multe bagaje şi cai, aşa că eliberează magazia din casele servitorilor şi le vom depozita acolo pentru moment. Fă curăţenie până diseară, înainte de sosirea lor.

— Am înţeles. Vor sta mult?

— Cam şase luni, răspunse Nohachiro, obosit, ştergându-şi năduşeala de pe faţă.

Seara, Shohaku şi oamenii săi îşi opriră caii în faţa porţii şi se scuturară de praf. Vasalii vârstnici şi tineri ieşiră să-i întâmpine, primindu-i cu o ceremonie solemnă. Gazdele rostiră lungi cuvântări de bun venit, care primiră un răspuns nu mai puţin respectuos şi elocvent din partea lui Shohaku, un bărbat de vreo treizeci de ani. După ce formalităţile se sfârşiră, slugile luară în seama lor caii de povară şi bagajele, în timp ce oaspeţii, cu Shohaku în frunte, intrau în curtea conacului.

Hiyoshi urmărise cu plăcere complicatul spectacol. Formalismul acestuia îl făcu să-şi dea seama cât de mult

crescuse prestigiul războinicilor, odată cu importanţa câştigată de problemele militare. În ultima vreme, termenul „arte marţiale” era pe buzele tuturor, împreună cu alte expresii noi, ca „tehnica săbiei” şi „tehnica lăncii”. Maeştrii artelor marţiale, precum Kamiizumi din Ogo şi Tsukahara din Hitachi, erau nume obişnuite. Călătoriile unora dintre aceşti oameni erau mult mai riguroase decât pelerinajele călugărilor buddhişti rătăcitori. Dar oamenii ca Tsukahara erau întotdeauna însoţiţi de o suită din câte şaizeci-şaptezeci de membri. Vasalii lor purtau şoimi şi călătoreau cu mult fast.

Numerosul grup al lui Shohaku nu-l surprinse pe Hiyoshi. Dar, întrucat aveau să rămână şase luni, bănuia, pe bună dreptate, că avea să fie pus la şmotru până i se va învârti capul. Nu trecuseră decât patru-cinci zile, iar el deja era frecat ca unul dintre propriii lor servitori.

— Hei, Maimuţă! Rufăria mea s-a murdărit. Spal-o.

— Maimuţa seniorului Matsushita! Fugi şi cumpără-mi nişte alifie.

Nopţile de vară erau scurte, iar munca în plus îi lua din timpul de somn, astfel că într-o zi la amiază adormi adânc la umbra unui copac de paulownia. Stătea rezemat de trunchi, cu capul căzut pe-un umăr şi braţele încrucişate pe piept. Pe pământul scorojit de căldură nu se mişca decât un alai de furnici.

Doi samurai tineri, care nu-l înghiţeau, trecură pe lângă el, cu lăncile de antrenament pe umeri.

— Ia te uită. Maimuţoiul.

— Bine le mai doarme, nu?

— Un puturos bun de nimic. Cum o fi ajuns favoritul stăpânului şi al stăpânei? Nu le-ar plăcea să-l vadă aşa.

— Trezeşte-l. Să-i dăm o lecţie.

— La ce te gândeşti?

— Nu-i el singurul care niciodată n-a venit la antrenamentele de arte marţiale?

— Probabil fiindcă ştie că nu-l prea place lumea. Îi e frică să n-o încaseze.

— Nu se cuvine. Toţi servitorii dintr-o casă de războinic sunt datori să se instruiască sârguincios în artele marţiale. Aşa scrie în regulamentul casei.

— Nu-i nevoie să mi-o spui mie. Spune-i-o Maimuţoiului.

— Eu zic să-l trezim şi să-l ducem pe câmpul de instrucţie.

— Mda, ar fi interesant.

Unul dintre ei îl împunse în umăr cu vârful lăncii:

— Hai, scoală!

Ochii lui Hiyoshi rămaseră închişi.

— Scoală-te!

Omul îi ridică picioarele cu lancea. Hiyoshi alunecă în josul trunchiului şi, cu o tresărire, se trezi.

— Ce faceţi? întrebă el.

— Ce crezi *tu* că faci, de sforăi în grădină ziua-n amiaza mare?

— Dormeam? Eu?

— Ba bine că nu!

— Poate am adormit fără să vreau. Totuşi, acum sunt treaz.

— Obraznicule! Am auzit că n-ai petrecut nici o zi la antrenamentul de arte marţiale.

— Fiindcă nu am talent.

— Dacă nu exersezi, de unde poţi să ştii? Chiar dacă eşti slugă, regulamentul casei spune că trebuie să practici artele marţiale. De azi încolo, vom avea grijă să te antrenezi.

— Nu, mulţumesc.

— Refuzi să respecţi regulamentul casei?

— Nu, dar…

— Haide, să mergem!

Fără a-i mai îngădui nici un protest, îl târâră pe Hiyoshi cu forţa pe câmpul din faţa magaziei. Aveau să-l înveţe minte pentru că sfidase regulamentul.

Sub cerul arzător, maeştrii artelor marţiale sosiţi în vizită şi servitorii lui Matsushita se antrenau din răsputeri.

Tinerii samurai care-l aduseseră pe Hiyoshi îl mânară înainte, cu lovituri puternice în spate.

— Ia-ţi o sabie de lemn sau o lance şi luptă!

Hiyoshi se împletici înainte, abia ţinându-se pe picioare, dar nu ridică nici o armă.

— Ce mai aştepţi? îl lovi un om în piept cu lancea. O să te instruim, aşa că ia o armă!

Băiatul se clătină din nou, însă nici acum nu vru să lupte. Îşi rodea doar buzele, cu încăpăţânare.

Doi dintre oamenii lui Shohaku, Jingo Gorokuro şi Sakaki Ichinojo, îşi încercau forţele cu lănci adevărate, ca răspuns la o cerere din partea oamenilor lui Matsushita. Gorokuro, care purta o banderolă pe cap, străpungea saci de orez de câte o sută de kilograme şi-i arunca în sus, demonstrând o putere aparent supraomenească.

— Cu o asemenea dibăcie, trebuie să fie foarte uşor să dobori un om pe câmpul de luptă. Are o forţă uluitoare! spuse unul dintre spectatori.

Gorokuro îl corectă:

— Dacă voi credeţi că asta-i o tehnică a forţei, vă înşelaţi amarnic. Când foloseşti forţa în tehnica asta, coada lăncii se rupe şi braţele obosesc repede.

Puse lancea deoparte şi începu să explice:

— Principiile săbiei şi cele ale lăncii sunt aceleaşi. Secretul tuturor artelor marţiale se găseşte în *ch'i,* energia subtilă a *tan t'ien*-ului, zona aflată cu două degete mai jos de ombilic. Este forţa fără forţă. Trebuie să ai puterea mintală de a

transcende nevoia de forţă şi de a regulariza fluxul ch'i-ului.

Şi continuă să vorbească, îndelung şi cu mult entuziasm. Profund impresionaţi, spectatorii ascultau atenţi, până îi deranjă un zgomot din spatele lor.

— Maimuţoi încăpăţânat! ridică tânărul samurai coada lăncii, lovindu-l pe Hiyoshi în şold.

— Au! ţipă băiatul, cu glas plângăreţ.

Era clar că lovitura îl duruse. Îşi schimonosi faţa şi se îndoi de mijloc, frecându-şi şoldul. Grupul se destrămă, pentru a se strânge din nou în jurul lui.

— Trândav bun de nimic! răcni omul care-l lovise. Zice că n-are talent şi nu vrea să vină la instrucţie.

Hiyoshi se pomeni în mijlocul unei mulţimi care murmura, acuzându-l de îndărătnicie şi insolenţă.

— Ei, ei, făcu Shohaku, apropiindu-se să-i calmeze. Judecând după cum arată, e încă un ţânc, la o vârstă când înfloreşte impertinenţa. Nerespectarea regulamentelor casei, câtă vreme se află în slujba unui războinic, şi lipsa gustului pentru arte marţiale sunt în defavoarea acestui băiat. Îl chestionez eu. Voi, ceilalţi, tăceţi.

Şi i se adresă lui Hiyoshi:

— Tinere.

— Da, răspunse Hiyoshi, privindu-l pe Shohaku drept în faţă. Dar tonul i se schimbase, căci expresia din ochii celuilalt arăta că Shohaku era genul de om căruia îi putea vorbi fără ocolişuri.

— Se pare că-ţi displac artele marţiale, cu toate că eşti angajat în casa unui războinic. Aşa este?

— Nu, clătină din cap Hiyoshi.

— Atunci de ce, când aceşti vasali s-au oferit cu bunătate să te instruiască în artele marţiale, nu primeşti?

— Păi, da, am un motiv pentru asta. Dacă ar fi să mă

disciplinez în tehnica lăncii sau a săbiei şi să devin expert, probabil că ar dura toată viaţa.

— Da, aşa trebuie să gândeşti.

— Nu că mi-ar displăcea lancea sau sabia, dar, când mă gândesc că nu voi putea trăi mai mult de o viaţă de om, cred că probabil e de ajuns numai să cunosc spiritul acestor lucruri. Motivul este acela că există multe altele pe care mi-ar plăcea să le studiez şi să le fac.

— Ce ţi-ar plăcea să studiezi?

— Învăţătura.

— Ce-ai vrea să înveţi?

— Despre lumea întreagă.

— Şi care sunt lucrurile pe care ai dori să le faci?

Hiyoshi zâmbi:

— Asta nu spun.

— De ce?

— Vreau să fac unele lucruri, dar, până nu le fac, a vorbi despre ele ar părea o lăudăroşenie. Iar dacă vorbesc despre ele cu voce tare, n-aţi face decât să râdeţi.

Shohaku îl privi lung, gândindu-se cât de neobişnuit era acel tânăr.

— Cred că înţeleg câte ceva din ceea ce spui, dar te înşeli dacă-ţi închipui că artele marţiale înseamnă numai practica tehnicilor mărunte.

— Atunci, ce înseamnă?

— Conform unei şcoli de gândire, când o persoană a dobândit o singură specialitate, înseamnă că stăpâneşte toate artele. Artele marţiale nu sunt numai tehnică – ele ţin şi de domeniul minţii. Dacă-ţi cultivi profund mintea, reuşeşti să pătrunzi totul, inclusiv arta învăţăturii şi pe cea a guvernării, pe aceea de a vedea lumea aşa cum e şi de a judeca oamenii.

— Dar fac prinsoare că oamenii de-aici consideră că lovirea

şi străpungerea adversarilor e cea mai grozavă artă din toate. Aceasta ar fi de folos pentru pedestraşi şi soldaţii de rând, dar să fie oare esenţială pentru un mare general care…

— Ia vezi cum vorbeşti! se răsti unul dintre samurai, trântindu-i un pumn îndesat în obraz.

— Au! îşi duse Hiyoshi ambele mâini la gură, ca şi cum i s-ar fi rupt falca.

— Remarcile astea jignitoare nu pot fi trecute cu vederea. Ajunge să fie un obicei. Maestre Shohaku, vă rog, retrageți-vă. Avem noi grijă de el.

Nemulţumirea se răspândi repede. Aproape toţi cei ce-l auziseră pe Hiyoshi aveau câte ceva de spus.

— Ne-a insultat!

— La fel cum batjocoreşte şi regulamentul casei!

— E de neiertat, măgarul!

— Spintecaţi-l! Maestrul n-o să ne condamne pentru asta.

În furia lor, păreau gata să-şi pună ameninţarea în aplicare, târându-l în desiş şi tăindu-i capul pe loc. Lui Shohaku îi era greu să-i oprească. Fu nevoit să-şi folosească toată puterea pentru a-i linişti şi a salva viaţa lui Hiyoshi.

În seara aceea, Nohachiro veni la casele servitorilor şi-l chemă încet pe Hiyoshi, care stătea aşezat singur într-un colţ, cu o mutră de parcă l-ar fi durut dinţii.

— Da. Ce e?

Obrazul i se umflase rău.

— Te doare?

— Nu, nu prea, minţi el, apăsându-şi pe faţă prosopul umed.

— Te cheamă stăpânul. Du-te prin grădina din spate, ca să nu fii văzut.

— Hm? Stăpânul? Ei, cred că a auzit ce s-a întâmplat azi.

— Era de aşteptat ca necuviinţele pe care le-ai spus să

ajungă la urechile lui. Iar maestrul Hitta a trecut pe la el adineaori, aşa că fără îndoială a aflat. S-ar putea să execute cu mâna lui sentinţa.

— Aşa crezi?

— E o regulă de fier a clanului Matsushita ca slujitorii să nu se lenevească la practicarea artelor marţiale, ziua sau noaptea. Dacă stăpânul a ajuns să intervină personal pentru a apăra demnitatea regulamentului casei, îţi poţi considera capul ca şi pierdut.

— Ei bine, atunci am să fug de-aici. N-am chef să mor pentru aşa ceva.

— Vorbeşti prostii! îl apucă Nohachiro de încheieturile mâinilor. Dacă fugi, va trebui să-mi fac seppuku. Mi s-a ordonat să te aduc.

— Nici măcar să fug n-am voie? întrebă amărât Hiyoshi.

— Gura asta a ta întrece măsura. Mai gândeşte şi tu puţin, înainte de a o deschide. Când am auzit ce-ai spus azi, până şi eu te-am crezut doar un maimuţoi lăudăros.

Nohachiro îl puse să meargă înaintea lui, ţinându-şi strâns mâna pe mânerul săbiei. Gâze albe roiau în întunecimea care se lăsa. Lumina lămpilor dinăuntru se revărsa pe veranda bibliotecii, care tocmai fusese stropită cu apă.

— L-am adus pe Maimuţoi, spuse Nohachiro, îngenunchind.

Kahei apăru pe verandă.

— E aici, va să zică?

Auzind vocea de deasupra capului său, Hiyoshi se aplecă până atinse cu fruntea muşchiul din grădină.

— Maimuţoiule.

— Da, stăpâne.

— Se pare că în Owari se fabrică un nou tip de armură. I se spune *domaru.* Du-te să cumperi una. E provincia ta natală, deci cred că nu-ţi va fi greu să te descurci.

— Stăpâne?

— Pleci în noaptea asta.

— Încotro?

— Unde poţi cumpăra armura *domaru.*

Kahei scoase nişte bani dintr-o casetă, îi înveli într-o cârpă şi-i aruncă în faţa lui Hiyoshi. Acesta îşi mută privirea de mai multe ori între Kahei şi bani. Ochii i se umplură de lacrimi, care se rostogoliră pe obraji, până pe dosul mâinilor.

— Ar fi bine să pleci neîntârziat, dar nu trebuie să te grăbeşti cu aducerea armurii. Chiar dacă durează ani de zile, găseşte-mi-o pe cea mai bună cu putinţă.

Apoi îi spuse lui Nohachiro:

— Scoate-l pe poarta din dos, în linişte şi până nu se sfârşeşte noaptea.

Ce întorsătură neaşteptată! Hiyoshi simţi că îl treceau fiorii. Se aşteptase să fie ucis pentru încălcarea regulamentelor casei şi, când colo... fiorul se datora reacţiei sale faţă de înţelegerea lui Kahei – sentimentul de recunoştinţă – şi îl pătrundea până în măduva oaselor.

— Vă mulţumesc foarte mult.

Deşi Kahei nu spusese clar ce gândea, Hiyoshi înţelesese deja. „Agerimea lui îi năuceşte pe oamenii din jur,” cugetă Kahei. „E firesc să nască invidii şi duşmănie.” Cu un zâmbet amar, îl întrebă:

— Pentru ce îmi mulţumeşti?

— Pentru că mă lăsaţi să plec.

— Ai dreptate. Dar, Maimuţă...

— Da, stăpâne?

— Dacă nu-ţi ascunzi inteligenţa asta a ta, n-ai să reuşeşti niciodată.

— Ştiu.

— Dacă ştii, de ce ai vorbit azi aşa de nepoliticos, înfuriind

pe toată lumea?

— Nu am experienţă... După ce am spus-o, mi-am dat cu pumnii-n cap.

— Mai mult nu spun. Fiindcă inteligenţa ta e preţioasă, te voi ajuta. Acum îţi pot spune că cei care te duşmăneau şi te invidiau te acuzau de hoţie sub cele mai mici pretexte. Dacă se pierdea un bold sau se rătăcea un cuţitaş ori o cutiuţă, te arătau cu degetul zicând: „Maimuţa e de vină.” Nu mai sfârşeau cu vorbele lor pizmaşe. Provoci uşor ura celorlalţi. Ar trebui să înţelegi asta.

— Da, stăpâne.

— Azi, n-am avut nici un motiv să te ajut. Vasalii mei aveau dreptate. De vreme ce am fost informat despre problema asta în particular, de către maestrul Shohaku, e ca şi cum încă n-aş fi auzit şi te-aş fi trimis într-o misiune. Înţelegi?

— Înţeleg foarte bine. Mi-am întipărit-o în inimă.

Lui Hiyoshi i se înfundase nasul. Făcu o plecăciune în faţa lui Kahei, apoi încă una, şi încă una.

În noaptea aceea, părăsi casa Matsushita.

Întorcându-se să privească în urmă, jură: „N-am să uit. N-am să uit”.

Învăluit în marea bunătate a acelui om, Hiyoshi se întreba cum ar fi putut să-l răsplătească. Numai cineva care era înconjurat mereu de brutalitate şi de batjocură putea simţi atât de intens compasiunea altcuiva.

Într-o zi, într-o bună zi... Ori de câte ori era impresionat de ceva sau era copleşit de evenimente, Hiyoshi repeta aceste cuvinte, ca o rugăciune de pelerin.

Din nou, rătăcea ca un câine vagabond, fără ţintă şi fără de lucru. Râul Tenryu se revărsase şi, când ajunse departe de orice locuinţă omenească, îi veni să strige cu durere la gândul singurătăţii sale, al sorţii necunoscute care-l aştepta. Nici

universul, nici stelele şi nici apele nu-i puteau prevesti nimic.

SENIORUL IDIOT

— Mă scuzaţi! strigă, pentru a doua oară, un glas.

Otowaka, având liber în ziua aceea, se afla în dormitorul regimentului, trăgând un pui de somn. Se trezi, săltă capul şi privi în jur.

— Cine e?

— Eu sunt, răspunse un glas de dincolo de gardul viu, unde cârceii de rochiţa-rândunicii se încolăceau peste frunzele şi spinii portocalului chinezesc.

De la balcon, Otowaka putea să vadă pe cineva de partea cealaltă a gardului plin de praf. Ieşi pe verandă.

— Cine eşti? Dacă ai o treabă, intră pe poarta din faţă.

— E încuiată.

Otowaka lungi gâtul să vadă mai bine şi exclamă:

— Ei, dar e Maimuţa, fiul lui Yaemon, nu-i aşa?

— Da.

— De ce nu ţi-ai spus numele, în loc să gemi acolo ca o stafie?

— Păi, poarta nu era deschisă, şi, când m-am uitat prin spate, dormeaţi, spuse el umil. Apoi, aţi început să vă cam agitaţi şi m-am gândit să încerc să vă strig din nou.

— Nu e nevoie să fii aşa de rezervat. Cred că soţia mea a încuiat poarta când a plecat la cumpărături. Vin să-ţi deschid.

După ce Hiyoshi se spălă pe picioare şi intră în casă, Otowaka îl privi lung mult timp, înainte de a-l întreba:

— Ce-ai mai făcut între timp? Sunt doi ani de când ne-am întâlnit pe drum. N-a mai venit nici o veste de la tine, dacă erai viu sau mort, iar mama ta e îngrozitor de îngrijorată. Ai anunţat-o că eşti bine?

— Încă nu.

— Nu te duci acasă?

— Am trecut puţin pe-acasă, înainte de a veni aici.

— Şi tot n-ai dat ochii cu mama ta?

— De fapt, am intrat pe furiş în casă azi-noapte, dar, după ce le-am aruncat o singură privire mamei şi surorii mele, am făcut calea-ntoarsă şi am venit încoace.

— Ciudat mai eşti. E casa unde te-ai născut, nu? De ce nu le-ai înştiinţat că eşti în siguranţă, ca să se liniştească?

— Păi, doream foarte mult să le văd, dar, când am plecat de-acasă, am jurat să nu mă întorc până nu-mi fac un rost. Aşa cum sunt acum, nu pot da ochii cu tatăl meu vitreg.

Otowaka îl privi din nou. Haina de bumbac alb a lui Hiyoshi se înnegrise de praf, ploaie şi rouă. Părul slinos şi obrajii slabi, arşi de soare, întregeau, cumva, impresia epuizării. Era întruchiparea unui om care eşuase în planurile sale.

— Din ce trăieşti?

— Vând ace.

— Nu lucrezi pentru nimeni?

— Am lucrat în vreo două-trei locuri, case de samurai nu prea iluştri, dar...

— Ca de obicei, te-ai săturat de ei, presupun. Câţi ani ai acum?

— Şaptesprezece.

— Omul n-are ce face dacă e prost din născare, dar să n-o întinzi prea mult făcând pe prostul. Există o limită. Proştii au răbdare să fie trataţi ca nişte proşti, însă nu e cazul tău. Ascultă, e firesc ca mama ta să sufere, iar tatăl tău vitreg să

se ruşineze. Maimuţă! De-acum încolo, ce-ai să faci?

Deşi îl certa pentru lipsa lui de perseverenţă, lui Otowaka îi era milă de el. Fusese prieten apropiat cu Yaemon şi ştia prea bine că Chikuami se purtase urât cu copiii săi vitregi. Se ruga ca Hiyoshi să-şi facă un rost în lume, de dragul răposatului său tată.

Chiar atunci sosi şi soţia lui Otowaka şi vorbi ea în locul lui Hiyoshi:

— E fiul lui Onaka, nu al tău, nu-i aşa? Cine-ţi dă dreptul să-l cerţi? Îţi pierzi vremea de pomană. Mie-mi pare rău pentru băiat.

Aduse un pepene care fusese pus la rece în fântână, îl tăie în felii şi-l servi pe Hiyoshi.

— Doar şaptesprezece ani are? Bine, dar nu ştie nimic, continuă ea. Gândeşte-te la tine, când erai de vârsta lui. Chiar dacă acum eşti trecut de patruzeci, tot soldat pedestraş ai rămas. Asta nu te face prea deosebit, nu?

— Ia mai taci, o opri Otowaka, cu o expresie jignită. De vreme ce nu găsesc că se cade ca alţi tineri să-şi trăiască viaţa la fel ca mine, am ceva să le spun. După ceremonia de maturizare, sunt consideraţi adulţi, dar, când au şaptesprezece ani, trebuie să fie deja bărbaţi. Poate sunt cam necuviincios, dar uită-te la stăpânul nostru, seniorul Nobunaga. Ce vârstă crezi că are?

Dădu să-i spună, dar imediat schimbă subiectul, poate de teamă să nu se ia la ceartă cu soţia lui.

— A, da, probabil că am să merg din nou la vânătoare cu Domnia Sa, mâine. Apoi, la întoarcere, vom exersa trecerea râului Shonai, călare şi înot. Pregăteşte-mi lucrurile – o frânghie pentru armură şi sandalele de paie.

Hiyoshi, care ţinea capul în piept, ascultând, se ridică şi spuse:

— Mă scuzaţi, domnule.

— Iar începi cu formalismele?

— Fără intenţie. Seniorul Nobunaga vânează şi înoată chiar atât de mult?

— Nu am eu căderea s-o spun, dar e un băiat îngrozitor de poznaş.

— E cam nebunatic, nu?

— Aşa s-ar zice, dar sunt unele momente când poate fi foarte manierat.

— I s-a dus vestea dintr-un capăt al ţării, la celălalt.

— Chiar aşa? Ei, cred că nu e prea popular printre duşmanii lui. Deodată, Hiyoshi se ridică şi spuse:

— Îmi pare foarte rău că v-am deranjat în ziua dumneavoastră liberă.

— Doar nu trebuie să pleci aşa de repede, nu? De ce nu rămâi peste noapte, cel puţin? Te-am jignit cu ceva?

— Nu, cu nimic.

— Nu te opresc, dacă insişti, dar de ce nu te duci să te vadă şi maică-ta?

— Da, aşa voi face. Diseară merg la Nakamura.

— Ar fi bine.

Otowaka îl conduse pe Hiyoshi până la poartă, dar simţea că ceva nu era în ordine.

În noaptea aceea, Hiyoshi nu s-a dus acasă. Unde a dormit? Poate că s-a cuibărit lângă un altar la marginea drumului sau sub streaşina unui templu. Primise bani de la Matsushita Kahei, dar în noaptea trecută, la Nakamura, după ce privise prin gard ca să vadă dacă mama lui era bine, îi aruncase în curte. Aşa că nu-i mai rămăsese nici un gologan, însă, fiindcă noaptea de vară era scurtă, nu avea mult de aşteptat până în zori.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, plecă din satul Kasugai, spre

Biwajima, păşind agale şi mâncând din mers. Avea prinse la cingătoare câteva turte de orez învelite în frunze de lotus. Dar de unde mâncare, fără bani?

Mâncarea se poate găsi oriunde. Asta fiindcă e darul cerului pentru omenire. În cazul lui Hiyoshi, acesta era un principiu de nestrămutat. Păsările şi animalele primesc pomana cerului. Omului, însă, i s-a poruncit să muncească pentru lume, iar cine nu munceşte, nu mănâncă. Fiinţele omeneşti care trăiesc numai pentru a mânca sunt o ruşine. Dacă lucrează, vor primi şi darul cerului. Altfel spus, Hiyoshi punea munca înaintea foamei.

Ori de câte ori voia să lucreze, Hiyoshi se oprea la câte un şantier de construcţii şi-şi oferea serviciile zidarilor sau tâmplarilor; dacă vedea pe cineva trăgând un căruţ greu, el împingea din spate; dacă vedea o intrare murdară, întreba dacă ar putea primi o mătură ca s-o cureţe. Şi chiar dacă nu i se cerea, lucra sau îşi făcea de lucru, iar pentru că muncea conştiincios, era întotdeauna răsplătit de oameni cu un blid de mâncare sau cu ceva bani de drum. Nu se ruşina cu modul lui de viaţă, fiindcă nu se umilea ca un animal. Lucra pentru lume şi credea că cerul avea să-i dea cele de care avea nevoie.

În dimineaţa aceea, în Kasugai, dăduse peste o fierărie care se deschisese mai devreme. Soţia fierarului trebuia să aibă grijă de copii, aşa că, după ce ajută la curăţenie în atelier, duse cele două vaci la păşune şi merse la fântână să umple ulcioarele cu apă, Hiyoshi fu răsplătit cu micul dejun şi turte de orez pentru după-amiază.

„Azi pare să fie iarăşi o zi caldă,” îşi spuse el, privind spre cerul dimineţii. Masa îi asigura existenţa, trecătoare ca roua, pentru încă o zi, dar gândurile nu i se potriveau cu ale celorlalţi. Pe o asemenea vreme, seniorul Nobunaga avea să

vină negreşit la râu. Iar Otowaka spusese că urma să fie şi el acolo.

În depărtare, se vedea râul Shonai. Umezit de roua dimineţii, Hiyoshi se sculă din iarbă şi merse spre mal, privind alene frumuseţea apei.

„În fiecare an, din primăvară până-n toamnă, seniorul Nobunaga nu pierde nici o ocazie de a se antrena în traversarea râului. Dar pe unde oare? Ar fi trebuit să-l întreb pe Otowaka.” Pietrele de pe malul râului se uscau la soare, care strălucea viu pe iarbă, pe fructe de pădure şi pe hainele murdare ale lui Hiyoshi. „Oricum, voi aştepta aici,” hotărî el, aşezându-se lângă un pâlc de tufişuri. Seniorul Nobunaga… Seniorul Nobunaga. Poznaşul stăpân al clanului Oda. Ce fel de om putea fi? Ca o pecete, numele acestuia nu-i mai ieşea din cap, fie că dormea, fie că era treaz.

Hiyoshi voia să-l întâlnească. Acest lucru îl adusese cu noaptea-n cap pe malul râului. Deşi Nobunaga îi urmase lui Oda Nobuhide, avea să poată supravieţui mult timp oare, atât de răsfăţat şi de violent? Părerea tuturor era că neghiobia îi egala iuţeala firii.

Ani de zile, Hiyoshi crezuse bârfele şi îl întrista faptul că provincia sa de baştină era atât de săracă şi condusă de un senior aşa de nevrednic. Dar, după ce văzuse realitatea altor provincii, începuse să-şi schimbe gândul. Nu, oamenii nu ştiau adevărul. Nici un război nu se câştiga în ziua bătăliei. Fiecare provincie avea specificul său şi în fiecare existau atât aparenţe, cât şi realităţi. Chiar şi o provincie care părea slabă, la prima vedere, putea să aibă puteri ascunse. Dimpotrivă, provinciile aparent puternice – ca Mino şi Suruga – puteau fi putrede pe dinăuntru.

Înconjurate de provincii mari şi puternice, domeniile clanurilor Oda şi Tokugawa păreau mici şi sărace. În aceste

mici provincii, însă, se ascundeau forţe pe care provinciile mai mari nu le aveau, fără de care n-ar fi putut supravieţui.

Dacă Nobunaga era atât de nătâng pe cât se spunea, cum reuşise să păstreze castelul Nagoya? Nobunaga avea nouăsprezece ani. Trecuseră trei ani de la moartea tatălui său. În acei trei ani, acest general tânăr, violent şi fără nimic în cap, nici talent şi nici inteligenţă, nu numai că-şi menţinuse moştenirea, dar apucase şi strâns în mână provincia. Cum reuşise s-o facă? Unii susţineau că nu era opera lui Nobunaga însuşi, ci a priceputţilor săi vasali, în sarcina cărora un tată îngrijorat îşi încredinţase fiul: Hirate Nakatsukasa, Hayashi Sado, Aoyama Yosaemon şi Naito Katsusuke. Puterea reunită a acestor oameni era stâlpul clanului Oda, iar tânărul senior nu era mai mult decât o căpetenie de faţadă. Câtă vreme vasalii fostului senior rămâneau în viaţă, totul avea să fie bine, dar, când unul sau doi vor muri şi stâlpul va cădea, decăderea clanului Oda avea să fie limpede în ochii tuturor. Printre cei mai dornici de a vedea întâmplându-se acest lucru se numărau, desigur, Saito Dosan din Mino şi Imagawa Yoshimoto din Suruga. Nimeni nu putea nega acest lucru.

— Hiyaa!

La auzul strigătului de război, Hiyoshi privi în jur. Lângă malurile râului, în amonte, se înălţau nori de praf galben. Ridicându-se în picioare, ciuli urechile. „Nu văd nimic, dar se întâmplă ceva,” îşi spuse el emoţionat. „Să fie o luptă?” O luă la fugă prin iarbă şi, după vreo sută de metri, văzu ce se petrecea. Trupele clanului Oda, pe care le aştepta încă de dimineaţă, veniseră la râu şi-şi începuseră exerciţiile de luptă.

Fie că erau numite, eufemistic, „pescuit în râu”, „vânătoare de şoimi” sau „instrucţie militară de înot”, pentru seniorii războiului, aceste exerciţii nu aveau alt scop decât pregătirea militară. Dacă îţi neglijezi pregătirea militară vei avea o viaţă

foarte scurtă.

Ascuns în iarba înaltă, Hiyoshi lăsă să-i scape un oftat. Pe celălalt mal al râului, o tabără improvizată se întindea între dig şi câmpul verde de deasupra. Între câteva corturi militare erau întinse flamuri cu blazonul familiei Oda, fluturând în vânt. Se vedeau soldaţi, dar Nobunaga nu era nicăieri. Şi pe malul opus se afla o tabără asemănătoare. Caii nechezau şi tropăiau, iar glasurile surescitate ale războinicilor mugeau de pe ambele ţărmuri, destul de tare ca să stârnească valuri. Un cal fără călăreţ se zbătea înnebunit în mijlocul apei, după care, în sfârşit, sări pe uscat, în amonte.

„Şi ei numesc asta instrucţie de înot!” îşi spuse Hiyoshi, uimit.

Ceea ce oamenii ştiau era aşadar fals. Despre Nobunaga se spunea că era violent şi slab de minte, dar, când venea vorba de argumentare, se dovedea că nimeni nu se ostenise, într-adevăr, să verifice dacă era adevărat sau nu. Toţi îl vedeau pe Nobunaga părăsind castelul primăvara şi toamna, pentru a merge la pescuit sau la scăldat, şi nimic mai mult. Văzând totul cu ochii lui, Hiyoshi îşi dădu în sfârşit seama că aceste ieşiri nu trădau un senior frivol, care se bălăcea pe timp de arşiţă vara. Era instrucţie militară în toată regula.

La început, samuraii călăriră în grupuri mici, îmbrăcaţi cu hainele uşoare, pe care le-ar fi purtat la o ieşire în aer liber. Dar, la sunetul cornului şi în bătaia tobelor, formară regimente care se ciocniră în mijlocul râului. Apele clocoteau şi, în spuma albă, imaculată, se luptau samurai cu samurai, un regiment de pedestraşi împotriva altuia. Lăncile de bambus se roteau val-vârtej, însă cei care le mânuiau mai degrabă se băteau cu ele decât să se împungă. Cele ce nu-şi nimereau ţinta plescăiau în apă, azvârlind, prin aer, curcubeie. Şapte sau opt generali călări îşi arătau culorile,

agitând lăncile.

— Daisuke!

— Aici sunt! strigă un tânăr samurai călare, ieşind din rânduri.

Îmbrăcase armura peste o tunică albă de cânepă şi purta o sabie vermilion superbă. Galopă spre calul lui Ichikawa Daisuke, maestrul de luptă cu arcul şi cu lancea, şi, fără veste, îl lovi în coaste cu lancea de bambus.

— Ce obrăznicie!

Cu un răcnet, smulgând lancea atacantului, Daisuke prinse mai bine propria sa lance şi îşi lovi adversarul în piept. Tânărul războinic era un bărbat suplu. Roşu la faţă, apucă lancea lui Daisuke cu o mână, iar cu cealaltă ridică sabia stacojie, privindu-l fioros. Totuşi, neputând învinge forţa lui Daisuke, căzu de pe cal înapoi în apă.

— Ăsta-i Nobunaga! răcni Hiyoshi, involuntar.

Existau vasali care-i puteau face o asemenea grozăvie seniorului lor? Nu era oare vasalul chiar mai violent decât se spunea că e seniorul?

Lui Hiyoshi aşa i se părea, dar, de la acea distanţă, nu putea fi absolut sigur că era Nobunaga. Uitând unde se afla, Hiyoshi se înălţă pe vârfuri. Falsa bătălie din vad continua cu ferocitate. Dacă Nobunaga fusese trântit de pe cal, vasalii săi ar fi trebuit să se repeadă să-l ajute, dar nimeni nu-i dădea nici cea mai mică atenţie.

Nu peste mult, un luptător ieşi din apă pe malul opus, mai la vale de locul bătăliei. Era cel care fusese azvârlit de pe cal şi care semăna mult cu Nobunaga. Ridicându-se ca un şobolan ud, bătu imediat din picior, strigând:

— Nu voi fi învins niciodată!

Daisuke îl zări şi arătă spre el:

— Generalul armatei de la răsărit e acolo! Înconjuraţi-l şi

prindeţi-l viu!

Stârnind spumă şi stropi, pedestraşii se repeziră direct către Nobunaga. Cu o lance de bambus, Nobunaga lovi în coiful unui soldat, doborându-l; apoi, azvârli lancea spre următorul.

— Nu-i lăsaţi să se apropie!

Un grup de oameni de-ai săi sosiră să-l acopere. Nobunaga alergă în susul digului, ţipând cu glas ascuţit:

— Daţi-mi un arc!

Doi paji ieşiră în fugă din cortul său, aducând arcuri scurte, şi alergară spre locul unde se afla, mai-mai să cadă.

— Împiedicaţi-i să treacă râul!

În timp ce dădea ordine trupelor, puse în arc o săgeată, o trase cu un plesnet şi imediat înhăţă alta. Erau săgeţi de exerciţiu, fără vârf, dar câţiva soldaţi „inamici”, nimeriţi drept în frunte, se prăbuşiră. Arunca atât de multe săgeţi, încât era greu de crezut că nu trăgea decât el. Între timp, coarda arcului se rupse de două ori. De fiecare dată, Nobunaga schimba armele fără întârziere şi continua să tragă. În timp ce susţinea cu disperare frontul, în amonte, linia de apărare cedă. Armata de la apus câştigă digul şi înconjură comandamentul lui Nobunaga, cu strigăte victorioase.

— Am pierdut!

Nobunaga aruncă arcul în lături, râzând. Se întoarse, zâmbi printre dinţii strânşi şi privi în faţă inamicul, care cânta triumfal. Daisuke şi maestrul strateg, Hirata Sammi, descălecară şi alergară spre Nobunaga.

— Stăpânul meu e rănit cumva?

— Nu mi se putea întâmpla nimic, în apă. Nobunaga era copleşit.

Îi spuse lui Daisuke:

— Mâine voi învinge. Mâine vei avea de furcă.

Şi, vag, ridică din sprânceană, în timp ce spuse aceasta. Sammi răspunse:

— După ce ajungem înapoi la castel, doriţi să vă spun punctele slabe ale strategiei de azi?

Nobunaga nici nu-l mai asculta. Îşi lepădă armura şi se avântă în râu, să se răcorească.

* * *

Tenul deschis şi trăsăturile lui Nobunaga arătau că înaintaşii săi fuseseră bărbaţi şi femei de o excepţională frumuseţe. Când întorcea capul spre cineva, îl pătrundea cu privirea-i fermă. Conştientizând, în sfârşit, acest reflex, începu să îl ascundă prin rîs, lăsându-l pe privitor nedumerit. Şi nu numai el, ci şi cei doisprezece fraţi şi surori ale lui, atât prin rafinamentul manierelor, cât şi prin înfăţişarea lor elegantă, dovedeau sofisticarea unor aristocraţi.

— S-ar putea să vă deranjeze şi să întrebaţi: „Cum? Iară?” Dar, ca o rugăciune pe care trebuie s-o rostiţi zi şi noapte – chiar şi în timp ce mâncaţi – trebuie să vă amintiţi originile voastre. Întemeietorul clanului Oda a fost preot al templului Tsurugi. În trecutul îndepărtat, unul dintre strămoşii voştri a fost membru al clanului Taira, care îşi revendica descendenţa din împăratul Kammu. Aşadar, nu uitaţi că sângele Casei Imperiale vi s-a transmis vouă. Bătrân cum sunt, mai mult nu pot spune.

Nobunaga auzea încontinuu aceste cuvinte de la Hirate Nakatsukasa, unul dintre cei patru oameni pe care tatăl său îi numise în corpul de gardă, când se mutase de la castelul Furuwatari, locul naşterii sale, la Nagoya. Nakatsukasa era un vasal foarte loial, dar Nobunaga îl găsea stângaci şi plicticos. Murmura:

— A, înţeleg, bătrâne, înţeleg…

Şi îi întorcea spatele. Nu-l asculta, însă bătrânul continua, ca şi cum ar fi repetat o litanie:

— Amintiţi-vă de onoratul dumneavoastră tată. Pentru a apăra Owari, lupta pe hotarul de la miazănoapte dimineaţa şi înfrunta năvala dinspre răsărit seara. Erau puţine şi rare zilele în care îşi scotea armura şi-şi petrecea timpul cu copiii săi. În pofida războaielor necontenite, avea un profund simţ al loialităţii faţă de Tron, iar pe mine m-a trimis în capitală să refac zidurile de lut ale Palatului Imperial şi a donat la curte patru mii de *kan*-i. Pe lângă asta, nu a precupeţit nici un efort pentru a construi Marele Altar de la Ise. Asemenea om a fost tatăl dumneavoastră. Iar printre strămoşii dumneavoastră…

— Bătrâne! De-ajuns! Nici nu mai ştiu de câte ori am auzit povestea asta!

Când Nobunaga era nemulţumit, frumoşii lobi ai urechilor lui se înroşeau ca focul, dar, încă de pe vremea copilăriei, aceasta era limita în care îşi arăta nemulţumirea. Nakatsukasa îi cunoştea bine firea. Ştia, de asemenea, şi că avea mai mult câştig de cauză dacă apela la sentimentele lui şi nu la raţiune. Când tânărul aflat în grija lui îşi pierdea răbdarea, schimba rapid tactica:

— Să aducem un căpăstru?

— Pentru călărie?

— Dacă doriţi.

— Vino şi tu, bătrâne.

Călăria era distracţia sa favorită. Nu se mulţumea să rămână pe terenurile de echitaţie. Călărea până la trei-patru leghe de castel, după care, se întorcea în galop.

La treisprezece ani, Nobunaga luase parte la prima luptă, iar la cincisprezece îşi pierduse tatăl. Pe măsură ce creştea, devenea din ce în ce mai arogant. În ziua funeraliilor tatălui

său, Nobunaga fusese îmbrăcat nepotrivit pentru solemnitatea evenimentului.

Sub privirile neîncrezătoare ale invitaţilor, Nobunaga s-a îndreptat spre altar, a luat o mână de praf de tămâie şi a aruncat-o pe placa mortuară a tatălui său. Apoi, spre surprinderea tuturor, s-a întors la castel.

— Ce ruşine! Ăsta să fie moştenitorul provinciei?

— Un senior fără nimic în cap şi fără nici o speranţă să se îndrepte.

— N-aş fi zis că o să se ajungă până aici.

Aceasta era părerea celor care vedeau lucrurile doar la suprafaţă. Dar cei care analizau mai profund situaţia vărsau lacrimi amare pentru clanul Oda.

— Fratele lui mai mic, Kanjuro, e bine educat şi s-a purtat respectuos de la început şi până la sfârşit, remarcă un participant la funeralii.

Regretau că nu era el moştenitorul. Dar un călugăr care stătea în fundul încăperii rostise încet:

— Nu, nu... acesta e un om de viitor. Este înspăimântător. Ulterior, acest comentariu a fost adus la cunoştinţa vasalilor superiori, dar nici unul dintre ei nu l-a luat în serios. Cu puţin timp înainte de a muri, la vârsta de patruzeci şi şase de ani, Nobuhide aranjase logodna lui Nobunaga cu fiica lui Saito Dosan din Mino, cu ajutorul lui Nakatsukasa. Ani de zile, provinciile Mino şi Owari fuseseră duşmane, aşa că, era o căsătorie din considerente politice. Într-o ţară sfâşiată de război, asemenea aranjamente erau aproape o regulă.

Lui Dosan nu-i fusese greu să vadă că era doar o strategie, dar, cu toate acestea, o dăduse pe fiica sa preferată moştenitorului clanului Oda, a cărui reputaţie de neisprăvit era cunoscută din provinciile învecinate şi până în capitală. Şi-a dat consimţământul pentru căsătorie, fără a scăpa din

ochi provincia Owari.

Nechibzuinţa, violenţa şi purtarea ruşinoasă a lui Nobunaga nu păreau să se îndrepte. De fapt, aşa dorea să apară în ochii celorlalţi. În luna a patra din anul al douăzeci şi doilea al lui Temmon, Nobunaga împlini nouăsprezece ani.

Dornic să-şi cunoască ginerele, Saito Dosan propuse să se întâlnească prima dată la templul Shotokuji din Tonda, la graniţa dintre cele două provincii. Tonda era proprietatea sectei buddhiste Ikko. Templul era cumva izolat de cele vreo şapte sute de case ale satului.

În fruntea unui grup numeros de oameni, Nobunaga plecă din castelul Nagoya, traversă râurile Kiso şi Hida şi grăbi spre Tonda. Cam cinci sute dintre oamenii săi aveau arcuri lungi sau arme de foc; alţi patru sute erau înarmaţi cu lănci de un roşu aprins, lungi de şase metri; şi îi urmau trei sute de soldaţi pedeştri. Mărşăluiau într-o tăcere solemnă. Un corp de călăreţi, în mijlocul procesiunii, îl înconjura pe Nobunaga. Erau pregătiţi pentru orice situaţie de urgenţă.

Vara abia începuse. Spicele de orz erau de un galben palid. O briză uşoară dinspre râul Hida îi răcorea pe oamenii încolonaţi. Era o amiază liniştită, iar peste ulucile împletite grosolan se revărsau ramuri înfrunzite. Casele din Tonda erau bine clădite şi multe aveau hambare pline cu orez.

— Iată-i!

Doi samurai de rang inferior din clanul Saito fuseseră postaţi la marginea satului, ca iscoade. O luară la fugă să raporteze. În şirul de copaci zelkova care străbătea satul, vrăbiile ciripeau a pace. Samuraii îngenunchează în faţa colibei unui sătean de rând şi spuseră cu glas scăzut:

— Procesiunea a fost reperată. În curând va trece pe aici.

— Bine. Voi doi mergeţi să vă ascundeţi în desişul din spate. Cei doi samurai erau însoţitorii personali ai seniorului

Saito Dosan din Mino, care stătea rezemat de pervazul ferestrei unei cămăruţe, privind atent ceea ce se întâmpla.

Circulau multe istorii despre Nobunaga. „Cum o fi în realitate?” se întreba Dosan. „Ce fel de om e? Înainte de a-l cunoaşte oficial, mi-ar plăcea să îl observ puţin de la distanţă.” Era un mod tipic de a gândi pentru Dosan, motiv pentru care se afla acolo, spionând dintr-o colibă de la marginea drumului.

— Oamenii din Owari au sosit, stăpâne.

Aflând aceasta, Dosan mormăi şi-şi îndreptă atenţia spre drumul din faţa ferestrei. Încuind uşa, vasalii îşi lipiră feţele de crăpăturile şi de găurile scândurilor. Păstrau o tăcere absolută.

Glasurile păsărelelor din pâlcul de copaci tăcură şi ele. Cu excepţia fâlfâitului lor de aripi, ca şi cum toate şi-ar fi luat zborul dintr-odată, domnea o tăcere desăvârşită. Nici măcar briza uşoară nu o tulbura. Trupele de soldaţi înaintară cu hotărâre. Muschetarii, ducându-şi armele de foc lustruite, mergeau în rânduri de câte zece, în detaşamente de patruzeci de oameni. În timp ce treceau prin dreptul oamenilor din Mino, cozile roşii ale lăncilor păreau o pădure. Cu răsuflarea tăiată, Dosan cerceta mersul soldaţilor şi ordonarea rândurilor. În urma valului de picioare mărşăluind veneau sunet de copite şi glasuri sonore. Dosan nu-şi lăsa ochii să se abată dintr-acolo.

În mijlocul călăreţilor mergea un cal splendid, cu zăbală sclipitoare. În şaua bogată, cu intarsii de sidef, stătea Nobunaga, ţinând frâul împletit din cureluşe purpurii şi albe. Sporovăia vesel cu vasalii săi.

— Ce-i asta? fură cuvintele care se desprinseră încet de pe buzele lui Dosan.

Părea uluit. Înfăţişarea lui Nobunaga te orbea. Auzise că

seniorul din Oda purta haine ciudate, dar ceea ce vedea acum întrecea de departe tot ce auzise.

Nobunaga se legăna în şaua calului pur-sânge, având părul legat în creştet într-o coadă cum purtau generalii, cu o panglică verde-deschis. Era îmbrăcat într-o haină de bumbac cu modele viu colorate şi cu o singură mânecă. Atât sabia lungă, cât şi cea scurtă erau încrustate cu cochilii de abalone şi legate cu paie de orez sfinţit, răsucite în forma unui talisman care aduce noroc. La centură avea legate şapte sau opt obiecte: o pungă de iască, o ploscă, o cutie de medicamente, un evantai legat cu şnur, un mic cal sculptat şi câteva bijuterii. Sub fusta scurtă din piele de tigru şi leopard avea un veşmânt croit din brocart auriu lucios.

Nobunaga se răsuci în şa şi strigă:

— Daisuke, ăsta-i locul? Aici e Tonda?

Vorbise atât de tare, încât Dosan îl auzi clar din ascunzătoarea sa. Daisuke, care stătea de strajă, se apropie de stăpânul său.

— Da, iar templul Shotokuji, unde urmează să vă întâlniţi cu stimatul dumneavoastră socru, e acolo. De-acum, ar trebui să ne comportăm ireproşabil.

— Templul aparţine sectei Ikko, nu-i aşa? Hm, e cam linişte. Bănuiesc că aici nu e război.

Nobunaga privi printre copacii zelkova, zărind poate siluetele uliilor deasupra, pe cerul albastru. Săbiile de la brâu se ciocneau între ele şi de celelalte obiecte agăţate la centură, zăngănind uşor.

După ce Nobunaga trecu, suita lui Dosan abia se stăpâni să nu izbucnească în râs. Se vedea pe feţele lor cât se străduiseră să nu râdă de ridicolul scenei.

— Asta a fost? întrebă Dosan. Toată procesiunea?

— Da, s-a terminat.

— V-aţi uitat bine la el?

— De la distanţă.

— Ei bine, înfăţişarea lui nu contrazice zvonurile. Are trăsături armonioase şi un fizic acceptabil, dar îi lipseşte ceva aici, zise Dosan, arătând către cap, zâmbind cu satisfacţie vizibilă.

Câţiva vasali intrară grăbiţi pe uşa din spate.

— Vă rugăm, stăpâne, grăbiţi-vă. Una e dacă lui Nobunaga i se trezesc bănuielile, dar ce ne facem dacă şi vasalii lui devin suspicioşi? N-ar trebui să ajungem noi primii la templu?

Se repeziră afară pe uşa din dosul casei şi porniră pe o cărare ascunsă, spre templu. Chiar când avangarda samurailor din Owari se oprea la poarta din faţă a templului Shotokuji, intrară şi ei în grabă pe poarta din spate, purtându-se ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Se schimbară repede şi merseră la intrarea principală.

Poarta templului era plină de oameni. Întrucât toţi oamenii din Mino fuseseră chemaţi pentru ceremonie, templul principal, sala mare şi camera de primire a vizitatorilor erau pustii, lăsate în voia vântului.

Kasuga Tango, unul dintre vasalii superiori ai lui Dosan, se întoarse spre stăpânul său care stătea jos şi-l întrebă încet cum propunea să se desfăşoare întâlnirea.

Dosan clătină din cap:

— N-am nici un motiv să mă duc.

După părerea lui, Nobunaga nu-i era decât ginere.

Ar fi fost bine să fie numai atât. Dar Nobunaga era seniorul unei provincii, la fel ca Dosan, iar vasalii săi credeau că vor fi trataţi ca nişte oameni care se întâlneau de la egal la egal. Deşi Dosan era şi socrul lui Nobunaga, n-ar fi fost mai potrivit să se ţină ceremonia obişnuită pentru o primă întâlnire între doi seniori provinciali? Aceasta era părerea lui Tango, care

pusese întrebarea, şovăitor. Dosan răspunse că nu era nevoie.

— Bine, atunci, cum ar fi să mă duc eu singur?

— Nu. Nici aşa ceva nu e necesar. Ajunge dacă îl întâmpină Hotta Doku.

— Dacă aşa găseşte seniorul meu…

— Vei participa şi tu la întâlnire. Ai grijă ca toţi cei şapte sute de oameni de pe coridorul care duce în cameră să fie aliniaţi într-un mod cât mai demn.

— Ar trebui să se afle deja acolo.

— Ţine-i bine ascunşi pe generalii bătrâni şi vezi să-şi dreagă glasurile când ginerele meu trece prin faţa lor. Pune arcaşii şi muschetarii să stea în grădină. Cât despre ceilalţi, spune-le să se uite cât mai de sus.

— E de la sine înţeles. Niciodată nu se va ivi o ocazie mai bună ca să arătăm puterea provinciei Mino şi să-i descurajăm pe ginerele dumneavoastră şi pe oamenii săi. Suntem gata cu toţii.

Dosan reveni la problema intrării din faţă:

— Ginerele ăsta al meu e mai prost decât credeam. Va merge orice fel de masă şi de etichetă. Eu aştept în sala de primire.

Dosan păru gata să caşte şi, ridicându-se să plece, începu să se întindă.

Tango se gândi că ar trebui să se asigure de aplicarea ordinelor. Se duse pe coridor şi cercetă gărzile, apoi chemă deoparte un subaltern şi îi şopti ceva la ureche.

Nobunaga urcă treptele intrării principale. Îl aşteptau peste o sută de vasali ai familiei Saito, de la bătrânii clanului până la tineri samurai, încă în perioada de probă. Stăteau îngenuncheaţi umăr lângă umăr, înclinându-se în semn de salut.

Deodată, Nobunaga se opri pe loc şi întrebă:

— O cameră de odihnă se găseşte?

Vorbea fără nici o reţinere şi i se răspunse foarte încet:

— Da, stăpâne!

Toate capetele plecate se ridicară simultan. Hotta Doku făcu un pas înainte şi se închină seniorului din Owari:

— Pe aici, vă rog. Vă puteţi odihni aici puţin, stăpâne.

Se pleca adânc, în timp ce-l conducea spre dreapta intrării mari, pe un coridor construit mai sus. Nobunaga privi în dreapta, apoi în stânga.

— Ce să zic, e un templu drăguţ. Păi, glicina e în plină floare. Ce parfum plăcut!

Făcându-şi vânt cu evantaiul, intră în cameră, cu suita sa. După ce se odihni cam o oră, Nobunaga se ridică din spatele paravanului pliant, spunând:

— Ei, voi de acolo! Am nevoie de cineva care să-mi arate drumul. Cred că socrul meu doreşte să stăm de vorbă, nu? Unde e seniorul din Mino?

Părul îi fusese aranjat din nou, răsucit în jos şi legat. În locul veşmântului din piele de leopard şi tigru, cu o singură mânecă, purta o fustă despicată şi o tunică de mătase albă, brodată cu blazonul familiei din fir de aur, sub o mantie fără mâneci, pentru ceremonii, cu modele paulownia pe fond purpuriu-închis. Sabia cea scurtă era vârâtă sub centură, iar pe cea lungă o ţinea în mână. Înfăţişarea pe care o avea acum era a unui curtean tânăr şi elegant.

Vasalii din Mino făcură ochii mari şi chiar şi propriii lui vasali, care erau obişnuiţi să-l vadă în haine ostentative, fură uimiţi. Nobunaga porni fără ezitare pe coridor, de unul singur. Privi de o parte şi de alta a coridorului şi spuse cu glas tare:

— Nu îmi place să fiu însoţit astfel. Prefer să mă întâlnesc cu socrul meu între patru ochi!

Doku îi făcu cu ochiul lui Kasuga Tango, care tocmai li se alăturase. Postaţi de o parte şi de alta a sălii mari, se prezentară solemn:

— Eu sunt Hotta Doku, vasal superior al seniorului Dosan din Saito.

— Şi eu sunt vasal superior. Numele meu este Kasuga Tango. Aţi făcut drum lung şi mă bucur că aţi ajuns cu bine. Într-adevăr, s-a potrivit de minune ca această zi de întâlnire să fie superbă.

În timp ce cei doi îşi aduceau omagiile, Nobunaga porni cu pas vioi pe pardoseala lustruită a coridorului, pe marginile căruia stăteau aliniaţi războinicii.

— A, ce sculpturi reuşite, comentă el, privind imposta.

Nu îi luă în seamă pe războinici, de parcă ar fi fost simple fire de iarbă pe marginea drumului.

Ajungând în camera de primire, îi întrebă pe Doku şi Tango:

— Aici e?

— Da, stăpâne, răspunse Doku, cu sufletul la gură, după ce alergase pe urmele lui Nobunaga.

Nobunaga dădu din cap nepăsător şi păşi în încăpere. Simţindu-se în largul său, se aşeză, rezemându-se de coloana din centrul camerei. Privi în sus, ca şi când ar fi admirat frescele de pe tavan. Avea o privire calmă şi o expresie senină. Probabil că până şi curtenii erau mai emoţionaţi decât el. Cuiva, însă, care nu era atent decât la înfăţişarea lui, i-ar fi scăpat expresia sfidătoare a ochilor. Dintr-un colţ al încăperii se auzi un foşnet, iar un bărbat se ridică în picioare. Dosan ieşi din umbră. Se aşeză demn, într-o poziţie superioară celei a lui Nobunaga.

Nobunaga se prefăcu a nu observa. Sau, mai degrabă, simula indiferenţa, jucându-se cu evantaiul. Dosan privi într-o parte. Nu exista nici o regulă care să hotărască modul în care

un socru ar trebui să se adreseze ginerelui său. Preferă să tacă. Atmosfera era încordată. I se părea că-l înţepau în frunte zeci de ace. Doku, găsind tensiunea insuportabilă, trecu lângă Nobunaga şi se aplecă până la tatami.

— Domnul aşezat acolo e seniorul Saito Dosan. Binevoiţi să-l salutaţi, stăpâne?

— Serios? replică Nobunaga şi se desprinse de coloană, îndreptându-se, făcând o singură plecăciune. Sunt Oda Nobunaga. Mă bucur să vă cunosc.

Cum Nobunaga se ridicase şi îl salutase, Dosan se mai îmblânzi şi el.

— De mult nădăjduiam să ne întâlnim. Mă bucur că azi mi-am putut împlini această dorinţă.

— Vă împărtăşesc bucuria din inimă. Socrul meu îmbătrâneşte, dar îşi croieşte drum prin viaţă în floarea sănătăţii.

— Cum adică, îmbătrânesc? Abia am împlinit şaizeci anul acesta, dar nu mă simt deloc bătrân. Nu eşti decât un pui abia ieşit din ou! Ha, ha! Floarea bărbăţiei începe la şaizeci de ani.

— Mă bucur că am un socru pe care mă pot baza.

— În orice caz, e o zi binecuvântată. Sper ca data viitoare când ne întâlnim să-mi prezinţi un nepot.

— Cu plăcere.

— Ginerele meu e un om sincer! Tango!

— Da, stăpâne.

— Să mâncăm.

Dosan mai dădu un al doilea ordin, din ochi.

— Desigur.

Tango nu era sigur că înţelesese corect mesajul din ochii stăpânului său, dar expresia acră de pe chipul acestuia se risipise în timpul întâlnirii. O interpretă ca pe o schimbare de

atitudine: bătrânul încerca acum să-i facă ginerelui pe plac. În locul mâncării simple pe care o comandase iniţial, au fost cerute feluri mai alese.

Dosan păru mulţumit de aranjamentele lui Tango. Scoase un oftat de uşurare. Socrul şi ginerele ţineau toasturi. Conversaţia luă o întorsătură plăcută.

— A, mi-am amintit! izbucni Nobunaga pe neaşteptate, ca şi cum tocmai i-ar fi venit ceva în minte. Seniore Dosan – tată socrule – pe drum încoace, am dat peste un individ foarte ciudat.

— Cine să fi fost?

— Păi, era un bătrân nostim care arăta întocmai ca dumneata şi se uita pe furiş la procesiunea mea, pe fereastra spartă a casei unui ţăran. Deşi aceasta e prima întâlnire pe care o am cu socrul meu, în prima clipă când te-am văzut, ei bine… semănai leit cu el. Nu ţi se pare ciudat?

În timp ce râdea, Nobunaga îşi ascunse gura după evantaiul întredeschis.

Dosan tăcu, de parcă ar fi băut o supă amară. Pe Hotta Doku şi pe Kasuga Tango îi treceau năduşelile. Când masa se sfârşi, Nobunaga spuse:

— Ei, am abuzat de bunăvoinţa dumitale. Aş dori să traversez râul Hida şi să ajung la locul în care înnoptez înainte de apusul soarelui. Vă las cu bine.

— Pleci chiar acum? se ridică Dosan odată cu el. Nu aş vrea să te las să pleci, dar te voi însoţi o bucată de drum.

Şi el trebuia să ajungă la castel înainte de căderea nopţii.

Pădurea de lănci înalte de şase metri întoarse spatele asfinţitului, pornind către răsărit. În comparaţie cu purtătorii lor, lăncierii din Mino păreau nişte pitici fără minte.

— Ah, mi-a pierit toată pofta de viaţă. Va sosi ziua când copiii mei vor ajunge să îşi cerşească viaţa de la nebunul

ăsta! Şi totuşi, n-am ce face, le spuse Dosan, în lacrimi, vasalilor săi, în timp ce îşi făcea loc prin mulţime, în palanchinul său.

* * *

Toba de război bubuia, iar chemarea stranie a cornului plutea peste câmpii. Unii dintre oamenii lui Nobunaga înotau în râul Shonai; alţii călăreau pe câmpii sau se antrenau cu lăncile de bambus. Când auziră cornul, încetară orice activitate şi se aliniară în faţa colibei, aşteptându-l pe Nobunaga să încalece.

— E vremea să mă înapoiez la castel.

Nobunaga înotase mai bine de o oră, făcuse plajă pe malul râului, apoi sărise iarăşi în apă, zbenguindu-se ca un spiriduş de râu. În cele din urmă, spuse:

— Să ne întoarcem.

Şi porni cu pas sprinten spre coliba improvizată. Îşi scoase legătura albă pe care o purta pe şolduri când se scălda, se şterse şi se îmbrăcă cu hainele de vânătoare şi cu armura uşoară.

— Calul meu, ordonă el, nerăbdător.

Poruncile sale îi iritau întotdeauna pe vasali. Încercau să fie înţelegători, dar, de cele mai multe ori, erau derutaţi, fiindcă tânărul lor stăpân era pus pe şotii şi imprevizibil. O fire total opusă era Ichikawa Daisuke. Când impetuozitatea lui Nobunaga îi zăpăcea pe vasalii săi, un singur cuvânt al lui Daisuke făcea ca soldaţii şi caii să se alinieze ca straturile dintr-o orezărie.

Pe chipul lui Nobunaga se aşternu o expresie de satisfacţie. Îşi întoarse oamenii spre castelul Nagoya şi se retraseră de lângă râu, cu Nobunaga în mijlocul procesiunii. Instrucţia din

ziua aceea durase cam patru ore. Soarele arzător al miezului verii bătea chiar deasupra capetelor. Caii şi soldaţii, leoarcă de năduşeală, mergeau înainte. Miasme rău-mirositoare se înălţau din mlaştini; cosaşii verzi săreau pe drum, ţârâind ascuţit. Sudoarea şiroia pe chipurile palide ale oamenilor. Nobunaga se ştergea pe faţă cu mâneca hainei. Treptat, culoarea îi reveni, împreună cu firea sa imprevizibilă şi capricioasă.

— Ce-i făptura aia caraghioasă care fuge pe-acolo?

Ochii lui Nobunaga păreau să se afle pretutindeni. Şase soldaţi, care îl văzuseră înaintea lui Nobunaga, o luară la goană prin ierburile înalte până la umeri, spre locul unde se ascundea Hiyoshi. Acesta aşteptase de dimineaţă o ocazie ca să se apropie de Nobunaga. Îl studiase în taină la râu. Mai devreme, îl alungaseră gărzile, aşa că se hotărâse să găsească drumul de întoarcere al lui Nobunaga la castel şi se furişase în iarba înaltă de pe margine.

„Acum ori niciodată!” se gândise el. Trupul şi sufletul îi erau una şi nu vedea altceva decât pe seniorul din Owari, călare. Hiyoshi răcni din răsputeri, fără a şti nici el ce spunea. Ştia că viaţa sa era în joc. Până la a se putea apropia de idolul său, pentru a-i vorbi, exista o mare posibilitate să fie ucis de lăncile lungi ale gărzilor. Dar nu se temea. Fie înainta dus de valul ambiţiei sale, fie dispărea în urma acestuia.

Sărind în picioare, îl văzu pe Nobunaga, închise ochii şi se repezi spre el.

— Am o rugăminte! Vă rog, luaţi-mă în slujba dumneavoastră! Vreau să vă servesc şi să-mi dau viaţa pentru dumneavoastră!

Cel puţin, asta avusese de gând să spună, dar era prea emoţionat şi, când gărzile îi barară drumul cu lăncile, glasul i se frânse, nelăsând să iasă decât un bolborosit fără înţeles.

Arăta mai sărăcăcios decât cel mai sărac om de rând. Avea părul nespălat, plin de praf şi de ciulini. Sudoarea şi praful îi brăzdau faţa cu roşu şi negru, părând că numai ochii-i erau vii, dar nici aceştia nu reuşeau să vadă lăncile care-i barau calea. Gărzile îi zburară picioarele de sub trup cu cozile lăncilor, dar Hiyoshi făcu un salt până la zece paşi de calul lui Nobunaga şi reveni pe picioare.

— Am o rugăminte, stăpâne! strigă el, repezindu-se spre scările calului.

— Porc împuţit! tună Nobunaga.

Un soldat din spatele lui Hiyoshi îl apucă de guler şi-l trânti la pământ. Era gata să-l străpungă, când Nobunaga strigă:

— Nu!

Apropierea acestui străin murdar îl intriga. Poate din cauză că simţea speranţa fierbinte care ardea în sufletul lui Hiyoshi.

— Vorbeşte!

La auzul acestui glas, Hiyoshi aproape că uită de durere şi de gărzi.

— Tatăl meu l-a slujit pe tatăl dumneavoastră ca soldat pedestraş. Se numea Kinoshita Yaemon. Eu sunt fiul său, Hiyoshi.

După moartea tatălui meu, am locuit cu mama în Nakamura. Speram să găsesc o ocazie de a vă sluji şi am căutat un mesager, dar, în cele din urmă, nu mi-a mai rămas altă cale decât să vin eu direct. Îmi pun viaţa în joc pentru asta. Sunt hotărât să fiu lovit şi ucis aici pe loc. Dacă mă luaţi în slujba dumneavoastră, nu voi ezita să-mi dau viaţa pentru dumneavoastră. Dacă doriţi, vă rog să acceptaţi singura viaţă pe care o am. În acest fel, atât tatăl meu, care e îngropat, cât şi eu, care m-am născut în această provincie, ne vom fi realizat cele mai sincere dorinţe.

Vorbea cu repeziciune, ca în transă. Dar unica sa dorinţă

ajunse până în inima lui Nobunaga. Mai mult decât cuvintele, pe Nobunaga îl mişcă sinceritatea lui Hiyoshi.

Râse încordat.

— Ce băiat ciudat, îi spuse el cuiva din suită. Apoi, se întoarse spre Hiyoshi.

— Deci, ai dori să mă slujeşti?

— Da, stăpâne.

— La ce te pricepi?

— La nimic, stăpâne.

— Nu te pricepi la nimic şi totuşi doreşti să te iau în slujba mea?

— În afara dorinţei de a muri pentru dumneavoastră, nu am nimic deosebit.

Cu interesul trezit, Nobunaga îl privi lung pe Hiyoshi, în timp ce colţurile gurii conturau un zâmbet.

— Mi te-ai adresat de câteva ori cu „stăpâne”, deşi nu ţi s-a acordat permisiunea de a-mi fi vasal. Cu ce drept mă numeşti astfel, când nu eşti în slujba mea?

— Ca băştinaş din Owari, întotdeauna am socotit că, dacă aş putea sluji pe cineva, dumneavoastră trebuie să fiţi acela. Cred că mi-a scăpat.

Nobunaga dădu din cap aprobator şi se întoarse spre Daisuke:

— Tânărul acesta îmi stârneşte curiozitatea.

— Chiar aşa? făcu Daisuke cu un zâmbet forţat.

— Ţi se aprobă cererea. Te iau cu mine. Începând de azi, eşti în slujba mea.

Hiyoshi, înecat de lacrimi, nici nu-şi mai putu exprima fericirea. Mulţi vasali erau surprinşi, dar gândeau că seniorul lor nu se dezminte, acţionând capricios ca întotdeauna. Când Hiyoshi intră cu îndrăzneală în rândurile lor, îi spuseră, încruntaţi:

— Mă, ia treci la capătul coloanei. Ţine-te şi tu de coada unui cal de samar.

— Da, da, îşi ocupă Hiyoshi de bună voie locul în coada suitei, fericit ca în ţara viselor.

În timp ce convoiul îşi continua drumul spre Nagoya, calea se elibera ca şi cum ar fi fost curăţită cu mătura. Bărbaţi şi femei se închinau, cu capetele la pământ, în faţa caselor şi pe marginea drumului.

Nobunaga nu era reţinut nici măcar în public. Îşi dregea glasul în timp ce le vorbea vasalilor şi, în acelaşi timp, râdea. Spunând că-i era sete, mânca pepeni în şa şi scuipa seminţele.

Hiyoshi mergea, pentru prima oară în viaţa lui, pe aceste drumuri. Supraveghindu-şi stăpânul din spate, îşi spunea: „în sfârşit, ăsta-i drumul. Asta e calea."

Castelul Nagoya apăru în faţa lor. Apa din şanţ se înverzea. După ce trecu peste podul Karabashi, alaiul ocoli prin curţile exterioare, dispărând pe poarta castelului. Era primul dintre multele momente în care Hiyoshi avea să treacă pe acel pod şi prin acea poartă.

* * *

Era toamnă. Privind, în trecere, culegătorii de pe orezării, un samurai cam scund mergea pe jos grăbit spre Nakamura. Ajungând la casa lui Chikuami, strigă cu un glas neobişnuit de puternic:

— Mamă!

— Vai de mine! Hiyoshi!

Mama lui născuse încă un copil. Aşezată între boabele de fasole roşie întinse la uscat, legăna copilul în braţe, lăsând soarele să-i atingă acestuia pielea palidă. Întorcându-se şi

văzând cât de schimbat era fiul ei, pe faţă i se citi o mare emoţie. Era fericită sau tristă? Ochii i se umplură de lacrimi, iar buza începu să-i tremure.

— Eu sunt, mamă. Toată lumea e bine?

Făcând un mic salt, Hiyoshi se aşeză pe o rogojină de paie, lângă ea. Mirosul de lapte îi stăruia pe sân. Îl îmbrăţişa la fel ca pe copilul pe care-l alăpta.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

— Nimic. E ziua mea liberă. De când am ajuns la castel, azi am ieşit pentru prima oară.

— A, bine. Ai apărut aşa, pe neaşteptate, încât am crezut că iarăşi ţi-a mers prost.

Oftă uşurată şi, pentru prima oară de la sosirea lui, îi zâmbi. Îşi privi atent fiul maturizat, studiindu-i hainele curate din mătase, felul cum avea legat părul, sabia lungă şi cea scurtă. Ochii i se umplură de lacrimi, prelingându-i-se pe obraji.

— Mamă, ar trebui să te bucuri. În sfârşit, sunt unul dintre vasalii seniorului Nobunaga. A, fac parte doar din rândul servitorilor, dar sunt un adevărat samurai în slujba armelor.

— Bravo ţie. Ai făcut treabă bună.

Îşi acoperi faţa cu mânecile zdrenţuite, neputând să-l mai privească.

Hiyoshi o cuprinse cu un braţ:

— Doar ca să-ţi fac ţie o plăcere, azi dimineaţă, mi-am legat părul şi am îmbrăcat haine curate. Dar urmează lucruri şi mai grozave. Îţi voi arăta ce pot face, ca să fii cu adevărat fericită. Mamă, sper să ai viaţă lungă!

— Când am auzit ce s-a întâmplat vara trecută... nu mai credeam să te mai văd astfel.

— Cred că ai auzit de la Otowaka.

— Da, a venit şi mi-a spus că te-a remarcat Domnia Sa,

care te-a luat ca servitor la castel. Am fost aşa de fericită, că puteam să şi mor.

— Dacă un asemenea fleac te face atât de fericită, cum rămâne cu viitorul? Primul lucru pe care vreau să-l ştii e că mi s-a permis să am un nume de familie.

— Şi care să fie acela?

— Kinoshita, după tatăl meu. Dar numele mic mi-a fost schimbat în Tokichiro.

— Kinoshita Tokichiro.

— Întocmai. E un nume bun, nu crezi? Va trebui să mai suporţi un timp casa asta dărăpănată şi zdrenţele de pe tine, dar înveseleşte-te. Eşti mama lui Kinoshita Tokichiro!

— În viaţa mea n-am fost atât de fericită.

Repetă aceste vorbe de mai multe ori, lăcrimând la fiecare cuvânt rostit de Tokichiro. Era foarte mulţumit să vadă cât se bucura pentru el. Cine altcineva în lume ar mai fi făcut asta pentru un lucru atât de neînsemnat? Îşi imagina chiar că anii săi de rătăciri, de foame şi de greutăţi au dus la fericirea acestui moment.

— Că tot veni vorba, ce face Otsumi?

— Ajută la strânsul recoltei.

— E bine? Nu-i bolnavă, nu?

— E aceeaşi dintotdeauna, răspunse Onaka, amintindu-şi de adolescenţa nefericită a lui Otsumi.

— Când se întoarce, te rog să-i spui că nu va trebui să sufere la nesfârşit. Nu peste mult, când voi ajunge cineva, o să aibă un cordon de satin cu modele, un scrin cu blazon de aur şi tot ceea ce-i trebuie pentru nuntă. Ha, ha! Crezi că bat câmpii, ca de obicei?

— Pleci deja?

— Serviciul la castel e foarte strict. Aşadar, Mamă, coborî el glasul, ar fi nerespectuos să repet ceea ce spun oamenii

despre neputinţa Domniei Sale de a conduce provincia, dar adevărul este că seniorul Nobunaga cel văzut de oamenii din afară şi seniorul Nobunaga din castelul Nagoya sunt doi oameni cu totul diferiţi.

— Probabil că aşa e.

— Este o situaţie tristă. Are foarte puţini aliaţi. Atât vasalii, cât şi propriile lui rude sunt, în majoritate, împotriva lui. La nouăsprezece ani, e complet singur. Dacă-ţi închipui că suferinţa fermierilor înfometaţi este cel mai jalnic lucru, eşti departe de adevăr. Când ajungi să înţelegi asta, devii mai răbdător. Nu trebuie să ne dăm bătuţi numai fiindcă suntem oameni. Stăpânul meu şi cu mine ne aflăm pe drumul spre fericire.

— Sunt fericită să aud, dar nu te pripi. Oricât de sus ai ajunge, fericirea mea nu va putea fi mai mare decât este acum.

— Bine, atunci, să ai grijă de dumneata.

— Nu mai rămâi puţin, să mai stăm de vorbă?

— Trebuie să mă întorc la îndatoririle mele.

Se ridică tăcut şi puse câţiva bani pe rogojina de paie a mamei sale. Apoi privi în jur cu drag, la prun, la crizantemele de lângă gard şi la magazia din spatele casei.

Nu se mai întoarse în anul acela, dar, la sfârşitul anului, mama lui fu vizitată de Otowaka şi primi ceva bani, medicamente şi material din care să-şi facă un kimono.

— Tot slugă în casă e, spuse el. Când va împlini optsprezece ani şi-i va mai creşte puţin leafa, dacă-şi poate lua o casă în oraş, spune că o va aduce pe mama lui să locuiască împreună cu el. Este puţin cam nebun, dar destul de sociabil şi simpatizat. În incidentul necugetat de la râul Shonai, a scăpat de la moarte ca prin urechile acului. Trebuie că are mult noroc.

Cu ocazia acelui An Nou, Otsumi îmbrăcă, pentru prima dată, haine noi.

— Frăţiorul meu mi le-a trimis. Tokichiro, cel de la castel! le spunea ea tuturor şi, oriunde se ducea, nu se putea stăpâni să nu repete: „frăţiorul meu a făcut asta” şi „frăţiorul meu a făcut ailaltă”.

* * *

Uneori, starea de spirit a lui Nobunaga se schimba; devenea tăcut şi stătea toată ziua abătut. Acea tăcere şi melancolie ieşite din comun păreau să fie o încercare firească de a-şi controla firea extrem de iute.

— Aduceţi-l pe Uzuki! răcni el pe neaşteptate într-o zi şi o luă la fugă spre terenul de călărie.

Tatăl său, Nobuhide, îşi trăise toată viaţa în războaie, aproape fără a avea deloc timp să se destindă în castel. Mai bine de jumătate din fiecare an, se afla în campanii la răsărit şi la apus. Aproape în fiecare dimineaţă avea timp să ţină o slujbă în amintirea strămoşilor săi, să primească omagiile vasalilor, să asculte prelegeri despre textele străvechi, să practice artele marţiale şi să se ocupe de guvernarea provinciei, până seara. La sfârşitul zilei, studia tratate de strategie militară sau ţinea întruniri ale consiliului, ori încerca să fie un tată bun. Când Nobunaga i-a urmat tatălui său, această ordine a luat sfârşit. Nu-i stătea în caracter să urmeze un program zilnic strict. Era extrem de impulsiv, cu mintea ca norii unei furtuni de seară, venindu-i brusc idei pe care le alunga la fel de repede. Se părea că trupul şi spiritul său sfidau orice ordine prestabilită.

Se înţelege că aceste lucruri ţineau nervii celor din slujba sa întinşi la limită. În ziua aceea, citise o carte, iar apoi se dusese, umil, la capela buddhistă, să se roage pentru

strămoşi. În liniştea capelei, cererea de a-i aduce calul fusese la fel de surprinzătoare ca o lovitură de trăsnet. Servitorii nu-l găsiră acolo unde i se auzise glasul. Se repeziră la grajd şi îl urmară pe terenul de călărie. Nobunaga nu spuse nimic, dar expresia sa arăta un reproş clar pentru încetineala lor.

Uzuki, calul lui favorit, era alb. Când era nemulţumit şi îl lovea cu cravaşa, bătrânul cal reacţiona greu. Nobunaga avea obiceiul să-l ducă pe Uzuki de căpăstru, plângându-se cât de greoi era. Apoi, spunea:

— Daţi-i apă.

Luând găleata, un grăjdar deschidea botul calului şi turna apa, iar Nobunaga îşi vâra mâna în gura lui Uzuki, apucându-l de limbă. Astăzi, spuse:

— Uzuki! Ai o limbă rea, nu-i aşa? De-asta ţi-s grele picioarele.

— Pare să fie puţin răcit.

— L-a ajuns bătrâneţea şi pe Uzuki?

— Era aici pe vremea ultimului senior, aşa că trebuie să fie destul de bătrân.

— Cred că Uzuki e numai unul dintre cei care trăiesc la castelul Nagoya şi care îmbătrânesc şi-şi pierd puterile. Două generaţii au trecut de pe vremea primului shogun, iar lumea este pradă ritualului şi dezamăgirii. Totul e îmbătrânit şi decrepit!

Vorbea aproape de unul singur; poate că era supărat pe ceruri. Nobunaga sări în şa şi făcu un tur pe terenul de echitaţie. Era un călăreţ înnăscut. Profesorul său era Ichikawa Daisuke, dar, în ultima vreme, începuse să călărească singur.

Deodată, calul şi călăreţul fură depăşiţi de un murg de culoare închisă, care galopa cu furie. Rămas în urmă, Nobunaga, înfuriat, o luă la goană după celălalt, strigând:

— Goroza!

Goroza, un tânăr vioi de vreo douăzeci şi patru de ani, fiul cel mare al lui Hirate Nakatsukasa, era armurierul-şef al castelului. Numele său complet era Gorozaemon şi avea doi fraţi, Kemmotsu şi Jinzaemon.

Nobunaga se enervă îngrozitor. Fusese învins! Fusese lăsat în urmă de cineva! Era inadmisibil! Îşi biciui furios calul. Copitele tropoteau pe pământ. Uzuki alerga atât de repede, încât abia i se vedeau picioarele atingând pământul, iar coada sa argintie flutura dreaptă în urmă. Trecu în frunte.

Goroza strigă:

— Atenţie, stăpâne, au să i se despice copitele!

— Ce e? Nu poţi ţine pasul? strigă la rândul său Nobunaga. Îngrozit, Goroza se avântă în urmărire, dând pinteni murgului.

Calul lui Nobunaga era cunoscut în lung şi-n lat ca „Uzuki al clanului Oda”, chiar şi printre duşmanii clanului. Murgul nu se putea compara cu el nici sub aspectul valorii, nici al caracterului. Dar era tânăr, iar măiestria lui Goroza în şa o întrecea pe aceea a lui Nobunaga. De la o diferenţă de aproape douăzeci de lungimi, distanţa se reduse la zece, apoi la cinci, la una şi, în sfârşit, la o azvârlitură de băţ. Nobunaga se străduia din răsputeri să nu se lase depăşit, dar şi el începea să-şi piardă răsuflarea. Goroza goni, lăsându-şi stăpânul într-un nor de praf. Iritat, Nobunaga sări din şa, umilit.

— Murgul ăsta are picioare bune, bombăni el.

Nici în ruptul capului nu ar fi recunoscut că poate era şi vina lui. Ajutoarelor li se părea că seniorul lor descălecase, în loc de a parcurge toată distanţa.

— Faptul că a fost învins de Goroza n-o să-l înveselească, remarcă cineva din suită.

Temându-se de inevitabila sa proastă dispoziţie alergară spre el, derutaţi. Unul dintre ei îl ajunse pe Nobunaga înaintea

celorlalţi şi, îngenunchind în faţa acestuia, care era zăpăcit, îi oferi un polonic lăcuit pentru a bea apă.

— Doriţi puţină apă, stăpâne?

Era Tokichiro, recent avansat la rangul de purtător al sandalelor. Deşi nu părea o slujbă prea importantă, a fi avansat din rândul slugilor în rândul ajutoarelor personale era o favoare excepţională. Tokichiro ajunsese departe într-un timp scurt, muncind din greu şi dedicându-se, în totalitate, îndeplinirii îndatoririlor.

Totuşi, stăpânul său nu-l văzu. Nici nu-l privi, nici nu mormăi o silabă măcar. Luă polonicul fără o vorbă, îl goli dintr-o sorbitură şi i-l înapoie.

— Cheamă-l pe Goroza, ordonă el.

Goroza îşi priponea calul de o salcie, la marginea terenului. Răspunse imediat la apel, spunând:

— Tocmai mă gândeam să mă duc la el.

Îşi şterse calm sudoarea de pe faţă, îşi aranjă gulerul şi-şi netezi părul răvăşit. Goroza luase o hotărâre.

— Stăpâne, îngenunche el, vorbind cu un calm hotărât, mă tem că adineaori am fost cam insolent.

Contururile feţei lui Nobunaga se îmblânziră.

— M-ai alergat bine. Când ai găsit un cal atât de frumos? Cum îi zici?

Ajutoarele se relaxară.

Goroza ridică privirea, cu un uşor surâs:

— Aţi observat? E mândria şi bucuria mea. Un geambaş din miazănoapte se îndrepta spre capitală, să i-l vândă unui nobil. Preţul era mare, iar eu nu aveam banii pe care-i cerea, aşa că a trebuit să vând o moştenire de familie, un vas pentru ceai care mi-a rămas de la tatăl meu. Vasul se numea Nowake, iar acesta e şi numele pe care i l-am dat murgului.

— Ei, ei, atunci nici nu-i de mirare că azi am văzut un cal

minunat. Aş dori să fie al meu.

— Stăpâne?

— Îţi dau oricât îmi ceri, dar vinde-mi-l mie.

— Teamă mi-e că nu se poate.

— Am auzit bine?

— Trebuie să refuz.

— De ce? Îţi poţi lua alt cal bun.

— Un cal bun e la fel de greu de găsit ca un prieten bun.

— Exact de-asta ar trebui să mi-l dai mie. Tocmai am nevoie de un cal rapid, care n-a obosit încă.

— Zău că sunt nevoit să vă refuz. Iubesc acest cal nu numai pentru mândria şi plăcerea mea, dar şi fiindcă, pe câmpul de luptă, mă face să dau totul pentru stăpânul meu, ceea ce ar trebui să fie cel mai important pentru un samurai. Stăpânul meu doreşte anume acest cal, dar nu există absolut nici un motiv pentru ca un samurai să renunţe la un lucru atât de important pentru el.

Amintindu-i-se de datoria unui samurai de a-şi servi stăpânul, nici Nobunaga nu mai putu cere hotărât calul, dar nici nu-şi putea învinge propriul egoism.

— Goroza, îmi refuzi serios cererea?

— Ei bine, în acest caz, da.

— Cred că murgul e peste poziţia ta socială. Dacă ai ajunge ca tatăl tău, ai putea călări un cal ca Nowake. Dar, cât timp eşti încă tânăr, nu e potrivit pentru un om de rangul tău.

— Cu tot respectul, trebuie să spun un lucru. Nu e păcat să ai un cal atât de bun şi apoi să călăreşti prin oraş, mâncând pepeni şi prune în şa? N-ar fi mai bine ca Nowake să fie călărit de un războinic ca mine?

În sfârşit, o spusese. Cuvintele care-i ieşiseră pe gură nu veneau atât din grijă pentru cal, cât din furia care îl cuprindea zilnic.

Hirate Nakatsukasa încuie poarta şi rămase singur în conac mai bine de douăzeci de zile. Slujise clanul Oda, fără încetare, vreme de patruzeci de ani şi mai bine şi pe Nobunaga din ziua când Nobuhide, pe patul de moarte, spusese: „Ţi-l dau în grijă”, numindu-l tutore al lui Nobunaga şi cel dintâi vasal al provinciei.

Într-o zi, spre seară, se privi în oglindă şi fu surprins să vadă cât albise. Avea toate motivele să albească. Trecuse de şaizeci de ani, dar nu avusese timp să se gândească la vârsta lui. Închise capacul oglinzii şi-şi chemă valetul, Amemiya Kageyu.

— Kageyu, a plecat mesagerul?

— Da, i-am dat drumul acum câtva timp.

— Vor veni, probabil, nu crezi?

— Cred că vor veni împreună.

— Sake-ul e gata?

— Da, domnule. Şi am pregătit şi masa.

Era o iarnă târzie, dar mugurii prunilor nu se desfăcuseră încă. În anul acela fusese un ger cumplit, iar gheaţa groasă de pe iaz nu se topise nici măcar o zi. Oamenii pe care-i chemase erau cei trei fii ai săi, care aveau fiecare gospodăria sa proprie. Se obişnuia ca fiul cel mai mare şi fraţii lui mai mici să locuiască împreună cu tatăl lor, ca o singură familie numeroasă, dar Nakatsukasa le ceruse să stea în case separate. Spunând că, dacă ar trebui să-şi facă griji pentru propriii săi copii şi nepoţi şi-ar neglija îndatoririle, trăia singur. Îl crescuse pe Nobunaga ca pe copilul lui, dar, în ultima vreme, acesta îl tratase cu răceală şi părea să nu-l sufere. Nakatsukasa îi chestionase pe câţiva dintre slujitorii lui Nobunaga despre incidentul de pe terenul de călărie. De-atunci, Nakatsukasa părea tot timpul stânjenit.

Goroza, după ce îl supărase pe Nobunaga, încetase să se mai ducă la castel şi-şi vedea de ale lui. Shibata Katsuie şi Hayashi Mimasaka, doi vasali care fuseseră întotdeauna uniţi împotriva lui Nakatsukasa, profitaseră de ocazie şi, linguşindu-l pe Nobunaga, reuşiseră să adâncească prăpastia dintre ei. Forţa lor rezida în faptul că erau mai tineri, iar puterea şi influenţa lor erau vizibil mai mari.

Cele douăzeci de zile de izolare îl făcuseră pe Nakatsukasa să îşi conştientizeze vârsta. Obosit, nu mai avea puterea să lupte cu aceşti oameni. Era, de asemenea, conştient de izolarea stăpânului său şi îşi făcea griji pentru viitorul clanului. Începu să treacă pe curat un document lung, scris în ajun.

Era atât de frig încât aproape că ar fi putut să îngheţe cerneala din călimară.

Kageyu intră în cameră şi anunţă:

— Gorozaemon şi Kemmotsu sunt aici.

Neştiind încă pentru ce fuseseră chemaţi, cei doi stăteau aşezaţi lângă un mangal, aşteptând.

— Am fost şocat, atât de neaşteptată a fost vestea. Mă temeam să nu se fi îmbolnăvit, spuse Kemmotsu.

— Da, mă rog, cred că a auzit ce s-a întâmplat. Mă aşteaptă o săpuneală straşnică.

Erau bărbaţi în toată firea, dar tatăl lor continua să le insufle o oarecare teamă. Aşteptau neliniştiţi. Cel de-al treilea fiu, Jinzaemon, se afla în călătorie spre o altă provincie.

— E frig, nu-i aşa? remarcă tatăl lor, când deschise uşa glisantă. Amândoi fraţii observară cât de tare îi albise părul şi cum slăbise.

— Te simţi bine?

— Da, mi-e bine. Voiam doar să vă văd. Poate că vârsta e de vină, dar, uneori, mă simt foarte singur.

— Te preocupă ceva, vreo problemă urgentă?

— Nu, nu. A trecut atâta timp de când n-am mai luat cina împreună şi n-am mai stat toată noaptea la poveşti. Ha, ha! Faceţi-vă comozi.

Era neschimbat. Afară se auzeau trosnind streşinile, poate bătea piatra, iar gerul părea să se înteţească. Faptul că se aflau cu tatăl lor îi făcu pe fii să uite de frig. Nakatsukasa era atât de bine dispus, încât Gorozaemon nu reuşea să găsească nici o ocazie ca să îşi ceară iertare pentru felul cum se comportase. După ce masa fu strânsă, Nakatsukasa ceru un vas cu ceai verde, care-i plăcea mult.

Brusc, ca şi cum vasul de ceai din mâna lui i-ar fi amintit de ceva, spuse:

— Goroza, am auzit că vasul pe care ţi l-am încredinţat, Nowake, a ajuns în mâinile altcuiva. Aşa este?

Goroza răspunse sincer:

— Da. Ştiu că era o moştenire de familie, dar îmi doream foarte mult un anumit cal, aşa că l-am vândut ca să-mi pot cumpăra calul.

— Aşa să fie? Ei, atunci e bine. Dacă gândeşti astfel, nu vei întâmpina greutăţi în slujba Domniei Sale, nici măcar după ce eu nu voi mai fi.

Tonul i se schimbă brusc:

— Vânzând vasul şi cumpărând calul, ai procedat admirabil. Dar, dacă am auzit bine, l-ai învins pe Uzuki la o cursă, iar când Domnia Sa ţi-a cerut murgul, ai refuzat să i-l vinzi. Este adevărat?

— De-asta e supărat pe mine. Mă tem că ţi-am provocat mari neplăceri.

— Stai o clipă.

— Tată?

— Nu te gândi la mine. De ce-ai refuzat? A fost o răutate

din partea ta.

Gorozaemon nu-şi mai găsea cuvintele.

— O infamie!

— Chiar asta crezi? Mă simt îngrozitor.

— Atunci de ce nu i-ai dat seniorului Nobunaga ceea ce ţi-a cerut?

— Sunt un samurai hotărât să-şi dea însăşi viaţa, dacă aşa doreşte stăpânul meu, atunci de ce m-aş zgârci la altele? Însă nu am cumpărat murgul pentru propria-mi plăcere, ci pentru că aşa îmi pot sluji stăpânul pe câmpul de luptă.

— Asta înţeleg.

— Dacă renunţam la cal, poate că stăpânul ar fi fost mulţumit, însă nu-i pot trece cu vederea egoismul. Vede că un cal e mai rapid decât Uzuki şi nu-i pasă de sentimentele vasalilor săi. Am dreptate? Nu sunt singurul care spune despre clanul Oda că a intrat la mare strâmtoare. Cred că dumneata, tatăl meu, înţelegi acest lucru mai bine decât mine. Deşi sunt momente când poate fi genial, firea lui egoistă şi indulgentă, imposibil de îndreptat în timp, e regretabilă. Noi, vasalii, suntem foarte neliniştiţi în privinţa caracterului său. A-i face hatârul ar putea să pară o dovadă de loialitate, dar, de fapt, nu e deloc bine. Din acest motiv, m-am încăpăţânat intenţionat.

— Aici ai greşit.

— Oare?

— Poate că tu o consideri loialitate, dar, în realitate, asta nu face decât să îl întărâte. De pe vremea când era mic, l-am ţinut în braţe, mult mai des decât pe propriii mei copii. Îi cunosc firea. O fi el un geniu, dar are şi destule defecte. Faptul că tu l-ai jignit nu contează nici cât negru sub unghie.

— Aşa o fi. E o lipsă de respect s-o spun, dar Kemmotsu şi cu mine, precum şi majoritatea vasalilor, regretăm că-l slujim

pe nesocotitul ăsta. Numai oameni de teapa lui Shibata Katsuie şi Hayashi Mimasaka se bucură că au un asemenea stăpân.

— Nu-i adevărat. Orice-ar spune lumea, nu pot să cred. Cu toţii trebuie să-l urmaţi pe Domnia Sa până la capăt, aşa cum este, fie că nu voi mai fi sau nu în viaţă.

— Cu asta, nu-ţi face griji. Nu am de gând să mă abat de la principiile mele, chiar dacă am ieşit din graţiile stăpânului.

— Atunci, pot fi împăcat. Dar am ajuns prea repede copac bătrân. Ca nişte ramuri altoite, va trebui să slujiţi voi în locul meu.

Mai târziu, stând să se gândească, Gorozaemon şi Kemmotsu aveau să-şi dea seama că, în vorbele lui Nakatsukasa din seara aceea, existaseră mai multe semne prevestitoare pentru ceea ce urma să se întâmple, dar atunci s-au întors acasă fără să-şi dea seama că tatăl lor se hotărâse să moară.

Sinuciderea lui Hirate Nakatsukasa a fost descoperită a doua zi dimineaţă. Îşi spintecase burta cu mare artă. Fraţii nu au distins nici o urmă de regret sau de revoltă pe chipul său neînsufleţit. Nu a lăsat nici un testament familiei – doar o scrisoare adresată lui Nobunaga. Fiecare cuvânt purta profunda şi neabătuta credinţă a lui Nakatsukasa faţă de stăpânul său.

Când află de moartea celui dintâi vasal al său, o mare consternare se citi pe faţa lui Nobunaga. Prin moartea lui, Nakatsukasa îşi mustra stăpânul. Cunoscuse geniul înnăscut şi defectele lui Nobunaga şi, parcurgând rândurile cu ochii plini de lacrimi, Nobunaga simţi un junghi dureros ca un plesnet de bici străpungându-i pieptul.

— Bătrâne! Iartă-mă! suspină el.

Îl rănise pe Nakatsukasa, care-i fusese vasal, dar şi mai apropiat decât propriul său tată. Iar în povestea cu calul se arătase capricios, ca de obicei.

— Să vină Goroza.

Când armurierul-şef se plecă în faţa lui, Nobunaga se aşeză pe podea, faţă în faţă cu el.

— Vorbele pe care mi le-a lăsat tatăl tău mi-au străpuns inima. N-am să le uit niciodată. E singurul mod în care îmi pot cere iertare.

Era gata să se prosterneze el însuşi în faţa lui Goroza, dar tânărul, derutat, îi luă mâinile, într-un gest de veneraţie. Seniorul şi vasalul se îmbrăţişară cu lacrimi în ochi.

În acel an, seniorul clanului Oda ridică un templu în cetate, închinat mântuirii bătrânului său sfetnic. Magistratul îl întrebă:

— Ce nume să dăm templului? În calitate de fondator, trebuie să-l călăuziţi pe marele preot în alegerea unui nume.

— Bătrânul ar fi mai fericit cu un nume ales de mine. Şi, ridicând un penel, scrise: „Templul Seishu”.

După aceea, de multe ori, pornea pe neaşteptate spre templu, deşi foarte rar ţinea slujbe sau se aşeza cu preoţii să citească sutrele.

— Bătrâne! Bătrâne! murmura de unul singur, dând ocol templului, după care, la fel de brusc, se întorcea la castel.

Aceste escapade păreau capriciile unui nebun. Odată, când vâna cu şoimi, smulse pe neaşteptate carnea unei păsărele şi o aruncă în văzduh, strigând:

— Bătrâne! Primeşte prada mea!

Altă dată, în timp ce pescuia, lovi cu piciorul în apă şi spuse:

— Bătrâne! Transformă-te într-un Buddha!

Violenţa din glasul şi ochii lui îi nelinişti pe vasali peste

măsură.

* * *

Nobunaga împlini douăzeci şi unu de ani în primul an al lui Koji. În luna mai, găsi un pretext pentru a-i declara război lui Oda Hikogoro, conducătorul oficial al clanului Oda. Împresură castelul din Kiyosu şi, după ce îl cuceri, se mută acolo de la Nagoya.

Tokichiro urmărea cu satisfacţie progresele stăpânului său. Izolat, Nobunaga era înconjurat de rubedenii ostile – printre care unchi şi fraţi – iar nevoia de a-i înlătura din calea lui era cu mult mai presantă decât eliminarea altor duşmani.

— Trebuie să fie supravegheat, avertizase Hikogoro. Stresându-l ori de câte ori putea, Hikogoro plănuia distrugerea lui Nobunaga. Guvernatorul castelului Kiyosu, Shina Yoshimune, şi fiul său, Yoshikane, îl susţineau pe Nobunaga. Când descoperi acest lucru, Hikogoro exclamă furios:

— Ce dovadă de ingratitudine!

Şi ordonă executarea guvernatorului. Yoshikane fugi la Nobunaga, care îl ascunse în castelul Nagoya. În aceeaşi zi, Nobunaga îşi conduse trupele într-un atac contra castelului Kiyosu, însufleţindu-şi oamenii cu strigătul de luptă:

— Pentru răzbunarea guvernatorului provinciei!

Ca să-l atace pe şeful clanului, Nobunaga trebuia să aibă dreptatea de partea lui. Dar era şi o ocazie de a elimina unele obstacole din calea lui. Îl lăsă la conducerea castelului Nagoya pe unchiul său, Nobumitsu, însă acesta fu curând asasinat.

— Du-te tu, Sado. Eşti singurul care poate conduce castelul Nagoya în locul meu.

Când Hayashi Sado fu numit, unii dintre vasalii lui Nobunaga oftară:

— Tot prost a rămas. Tocmai când îţi zici că a dat dovadă de puţină minte, îl apucă şi face o neghiobie, cum ar fi să se încreadă în Hayashi!

Aveau motive întemeiate să îl bănuiască pe Hayashi Sado. Pe vremea când tatăl lui Nobunaga trăia, nu existase vasal mai credincios. Iar din acest motiv, Nobuhide îi numise pe el şi pe Hirate Nakatsukasa tutori ai fiului său, după moartea lui. Dar, cum Nobunaga se arătase răsfăţat şi imposibil de stăpânit, Hayashi renunţase la el. Aşa că, pusese la cale cu fratele mai mic al lui Nobunaga, Nobuyuki, şi cu mama acestuia, în castelul Suemori, să îl răstoarne pe Nobunaga.

— Trebuie că seniorul Nobunaga nu ştie despre trădarea lui Hayashi, îi auzi Tokichiro pe vasalii tulburaţi şoptind, în repetate rânduri. Dacă ar fi ştiut, nu l-ar fi pus guvernator în Nagoya.

Dar Tokichiro nu-şi făcea griji pentru stăpânul său. Se întreba cum avea să rezolve această problemă. Se părea că singurii fericiţi din Kiyosu erau Nobunaga şi unul dintre tinerii săi purtători de sandale.

Un grup format din unii vasali superiori ai lui Nobunaga, inclusiv Hayashi Sado, fratele său mai mic Mimasaka şi Shibata Katsuie continuau să-l considere pe stăpânul lor un nătărău incurabil.

— Recunosc că felul cum s-a purtat seniorul Nobunaga la acea primă întâlnire cu socrul său a fost diferit de obişnuitul său comportament necugetat. Dar ăsta e doar norocul prostului. Iar în timpul întrevederii oficiale, s-a purtat atât de dizgraţios şi de neruşinat, încât până şi socrul lui a fost îngrozit. Vorba aceea, „prostia n-are leac”. Şi nu există nici o scuză pentru conduita lui ulterioară, oricum ai lua-o.

Shibata Katsuie şi ceilalţi se convinseseră că nu aveau ce să aştepte de la viitor, iar opiniile lor fură curând cunoscute tuturor. Când Hayashi Sado deveni guvernator al Nagoyei, începu să primească des vizita lui Shibata Katsuie, iar castelul deveni focarul unui complot trădător.

— E plăcută ploaia, nu-i aşa?

— Da, găsesc că sporeşte farmecul ceaiului.

Sado şi Katsuie stăteau aşezaţi faţă în faţă într-o mică ceainărie, la adăpostul unui pâlc de copaci, în curtea castelului. Anotimpul ploios trecuse, dar, din cerul înnorat, continua să plouă, iar prunele verzi cădeau în iarbă.

— Probabil că mâine se va însenina, îşi spuse fratele lui Sado, Mimasaka, stând adăpostit sub ramurile prunilor.

Ieşise să aprindă lampionul din grădină. După aceea, mai zăbovise un timp, privind în jur. În sfârşit, reîntors la ceainărie, spuse cu glas scăzut:

— Nimic neobişnuit de raportat. Nu e nimeni prin preajmă, aşa că putem vorbi în voie.

Katsuie dădu din cap:

— Ei bine, să trecem la subiect. Ieri, am fost în secret la castelul Suemori. M-au primit mama seniorului Nobunaga şi seniorul Nobuyuki şi am discutat cu ei planurile noastre. Acum, decizia îţi aparţine.

— Ce-a spus mama lui?

— E de aceeaşi părere şi n-a avut nici o obiecţie. Îl preferă pe Nobuyuki în locul lui Nobunaga, orice-ar fi.

— Bun. Şi Nobuyuki?

— A spus că, dacă Hayashi Sado şi Shibata Katsuie s-ar ridica împotriva lui Nobunaga, fireşte că li s-ar alătura, pentru binele clanului.

— I-ai convins, cred.

— Mă rog, mama lui e implicată, iar Nobuyuki are o fire slabă. Dacă nu-i aţâţam eu, n-ar fi avut nici un motiv să ni se alăture.

— Avem suficiente motive să îl înlăturăm pe Nobunaga, atâta vreme cât avem sprijinul lor. Nu suntem singurii vasali îngrijoraţi de nechibzuinţele lui Nobunaga şi preocupaţi de siguranţa clanului.

— „Pentru Owari şi pentru încă o sută de ani ai clanului Oda!” va fi strigătul nostru de luptă, dar cum rămâne cu pregătirile militare?

— Acum avem un bun prilej. Din Nagoya, pot pleca repede. Când va bate toba de război, voi fi gata.

— Bine. Ei, atunci…

Katsuie se aplecă înainte, conspirativ.

În acel moment, ceva căzu cu zgomot pe pământ în grădină. Erau doar câteva prune necoapte. Ploaia se întrerupsese, dar stropi de apă purtaţi de rafalele vântului loveau streşinile. Ca un câine, o siluetă omenească se prelinse în podea. Cu câteva momente în urmă prunele nu căzuseră de la sine; le aruncase omul îmbrăcat în negru, care scosese capul de sub casă. Când toţi ochii din încăpere fură întorşi în direcţia aceea, omul profită şi dispăru în vânt şi întuneric.

Ninja erau ochii şi urechile castelanului. Oricine stăpânea un castel, locuind între zidurile sale şi înconjurat încontinuu de vasali, trebuia să se bazeze pe spioni. Nobunaga angajase un maestru ninja. Însă nici cei mai apropiaţi vasali ai lui nu cunoşteau identitatea acestuia.

Nobunaga avea trei purtători de sandale: Matasuke, Ganmaku şi Tokichiro. Deşi erau slujitori, aveau apartamente separate şi făceau de serviciu cu rândul, lângă grădină.

— Ganmaku, ce-i cu tine?

Tokichiro şi Ganmaku erau prieteni buni. Ganmaku stătea culcat sub plapumă, adormit. Nimic nu-i plăcea mai mult decât să doarmă şi o făcea cu orice prilej.

— Mă doare burta, spuse Ganmaku, de sub plapumă. Tokichiro trase de colţul aşternutului.

— Minţi. Scoală-te. Abia m-am întors din oraş şi am cumpărat pe drum ceva gustos.

— Ce? scoase capul Ganmaku, dar, dându-şi seama că fusese păcălit, se vârî la loc în aşternut. Prostule! Nu sâcâi un om bolnav. Şterge-o de aici. Mă deranjezi.

— Te rog, scoală-te. Matasuke nu-i aici şi am să te întreb ceva.

Fără tragere de inimă, Ganmaku ieşi de sub plapumă.

— Când doarme omul mai bine…

Suduind, se ridică şi merse să-şi clătească gura cu apă dintr-un izvor din grădină. Tokichiro îl urmă afară.

Căsuţa era întunecoasă, dar ascunsă în cea mai retrasă parte a curţii castelului, având o vedere panoramică asupra oraşului, care îl făcea pe privitor să se simtă liber.

— Ce e? Ce voiai să mă-ntrebi?

— Ceva legat de aseară.

— Aseară?

— Te poţi preface că nu înţelegi, dar eu ştiu. Cred că te-ai dus la Nagoya.

— Nu zău?

— Cred că ai fost să spionezi în castel, unde ai ascultat o convorbire secretă între guvernator şi Shibata Katsuie.

— Taci, Maimuţă! Fii atent ce vorbeşti!

— Bine, atunci spune-mi adevărul. Nu te ascunde de un prieten. O ştiu de mult, dar n-am spus nimic şi te-am pândit. Eşti ninja-ul seniorului Nobunaga, nu-i aşa?

— Tokichiro, nu mă pot ascunde de tine. Cum ai aflat?

— Păi, locuim în aceeaşi casă, nu? Seniorul Nobunaga este şi pentru mine un stăpân foarte important. Oamenii ca mine îşi fac griji pentru el, deşi ni le ţinem doar pentru noi.

— Asta voiai să mă întrebi?

— Ganmaku, jur pe toţi zeii că nu voi spune nimănui.

Ganmaku îl privi lung.

— Bine, am să-ţi spun. Dar e ziuă şi vom fi văzuţi. Aşteaptă momentul potrivit.

Mai târziu, Ganmaku îi spuse ce se întâmpla în interiorul clanului. Tokichiro, având atât înţelegere, cât şi compasiune pentru greutăţile stăpânului său, îl putea ajuta şi mai bine. Dar nu nutrea nici cel mai mărunt gând rău pentru viitorul tânărului şi izolatului său stăpân, care era înconjurat de asemenea vasali intriganţi. Vasalii lui Nobuyuki erau pe cale de a-l părăsi pe Nobunaga şi numai Tokichiro, care îi era alături de puţin timp, mai avea încredere în el.

„Mă întreb cum va scăpa stăpânul meu din asta,” îşi spuse Tokichiro. Deşi doar un slujitor, nu-l putea privi decât cu un mare devotament, de la distanţă.

Se apropia sfârşitul lunii. Nobunaga, care, de obicei, ieşea doar cu câţiva vasali, ceru, pe neaşteptate, un cal şi ieşi călare din castel. De la Kiyosu la Moriyama erau doar vreo trei leghe, iar el galopa întotdeauna până acolo şi se întorcea înaintea micului dejun. Dar, în ziua aceea, Nobunaga îşi întoarse calul spre răsărit, la răspântie, îndepărtându-se de Moriyama.

— Stăpâne!

— Acum unde se mai duce?

Surprinşi şi nedumeriţi, cei cinci sau şase însoţitori călări porniră după el. Evident, pedestraşii şi purtătorii de sandale rămaseră în urmă, risipiţi pe drum. Numai doi dintre servitori,

Ganmaku şi Tokichiro, deşi rămăseseră în urmă, o luară la fugă disperaţi, hotărâţi să nu piardă din ochi calul stăpânului lor.

— Pe toţi zeii! Am dat de bucluc! spuse Tokichiro.

Se uitară unul la altul, ştiind că trebuiau să-şi păstreze calmul. Căci Nobunaga galopa direct către castelul Nagoya – despre care Ganmaku îi spusese lui Tokichiro că era centrul complotului care urma să îl înlocuiască pe Nobunaga cu fratele său mai tânăr!

Nobunaga, imprevizibil ca întotdeauna, îşi îndemna calul spre un loc plin de primejdii, unde nimeni nu ştia ce se putea întâmpla. Nici c-ar fi putut exista o iniţiativă mai periculoasă, iar Ganmaku şi Tokichiro se temeau ca stăpânul lor să nu păţească ceva.

Dar cei mai surprinşi de această vizită neaşteptată fură Hayashi Sado, guvernatorul castelului Nagoya, şi fratele lui mai mic. Un vasal intră în camera din fort, cuprins de panică:

— Stăpâne! Stăpâne! Vino repede! A sosit seniorul Nobunaga!

— Cum? Ce tot îndrugi?

Crezând că nu aude bine, Hayashi Sado nu schiţă nici o mişcare de a se ridica. Pur şi simplu nu era cu putinţă.

— A venit cu doar patru sau cinci însoţitori. Au intrat deodată pe poarta principală. Râdea cu ei în hohote, n-aş putea spune de ce.

— Nu mă minţi?

— Jur că spun adevărul!

— Seniorul Nobunaga, aici? Ce înseamnă asta?

Sado îşi pierdea capul fără rost. Păli brusc.

— Mimasaka, ce crezi că doreşte?

— Orice-ar fi, mai bine ar fi să-l întâmpinăm.

— Da. Să ne grăbim!

În timp ce alergau pe coridorul principal, auziră deja sunetul paşilor viguroşi ai lui Nobunaga răsunând de la intrare. Fraţii se dădură la o parte, aruncându-se pe podea.

— A! Sado şi Mimasaka. Sunteţi bine amândoi? Mă gândeam să mă duc până la Moriyama, dar m-am hotărât să trec mai întâi pe la Nagoya, să beau un ceai. Toate plecăciunile şi temenelele astea sunt mult prea serioase. Daţi-le încolo de formalisme. Repede, aduceţi-mi un ceai.

Spunând aceste cuvinte, trecu pe lângă ei şi se aşeză pe terasa sălii mari a castelului pe care-l cunoştea atât de bine. Apoi, întoarse capul spre vasalii care alergau după el, cu sufletul la gură.

— E cald, nu-i aşa? Teribil de cald, spuse, făcându-şi vânt prin gulerul descheiat.

Ceaiul fu servit, apoi prăjiturile şi abia la urmă sosiră pernele – într-o ordine complet alandala, întrucât toată lumea era zăpăcită de neaşteptata vizită. Fraţii se înfăţişară degrabă şi începură să-l servească, neputând să treacă peste buimăceala servitoarelor şi a vasalilor, după care îşi lăsară stăpânul singur.

— E ora prânzului. Pesemne-i e foame de pe drum. Probabil va cere curând masa. Duceţi-vă la bucătărie şi puneţi să pregătească ceva de mâncare.

În timp ce Sado dădea dispoziţii, Mimasaka îl trase de mânecă, şoptindu-i:

— Te cheamă Katsuie.

Hayashi dădu din cap şi răspunse încet:

— Vin imediat. Ia-o tu înainte.

Shibata Katsuie sosise la castelul Nagoya în cursul aceleiaşi zile. Se pregătea să plece, după o întâlnire de taină, dar confuzia pricinuită de sosirea neprevăzută a lui Nobunaga îl punea într-o situaţie dificilă. Prins în propria-i cursă, se târâse,

tremurând, într-o cameră secretă. Cei doi îl găsiră acolo şi oftară uşuraţi.

— Neaşteptată vizită! comentă Sado. Ce surpriză!

— Tipic pentru el, replică Mimasaka. Îţi vine să-nnebuneşti, încercând să-i găseşti logica. Nu ştii niciodată ce-o să facă în clipa următoare! Nimic nu e mai rău decât capriciile unui nebun!

Aruncând o privire spre camera unde se afla Nobunaga, Shibata Katsuie spuse:

— Probabil de-asta i-a venit de hac vulpoiului ăluia bătrân de Saito Dosan.

— Poate, încuviinţă Sado.

— Sado...

Mimasaka avea o expresie cruntă. Privind în jur, coborî glasul şi zise:

— N-ar fi mai bine s-o facem acum?

— Ce vrei să spui?

— A venit cu numai cinci-şase însoţitori, aşa că nu ţi se pare o ocazie, cum s-ar spune, trimisă de zei?

— Să-l ucidem?

— Exact. În timp ce mănâncă, strecurăm câţiva luptători buni, iar când eu ies să-l servesc, dau semnalul şi-l omorâm.

— Şi dacă nu reuşim? întrebă Sado.

— Cum să nu reuşim? Plasăm oameni în grădină şi pe coridoare. S-ar putea să suferim câteva pierderi, dar, dacă-l atacăm cu toate forţele...

— Ce părere ai, Sado? întrebă Mimasaka, neliniştit. Hayashi Sado îşi ţinea ochii drept în jos, sub privirile hotărâte ale lui Katsuie şi Mimasaka.

— Bine. S-ar putea ca asta să fie ocazia pe care o aşteptam.

— Atunci, ne-am înţeles?

Privindu-se unul pe altul în ochi, cei trei îşi strânseră genunchii să se ridice. Chiar în acel moment, auziră un zgomot de paşi energici pe coridor şi uşa lăcuită se deschise.

— A, aici eraţi. Hayashi! Mimasaka! Am băut ceaiul şi am mâncat prăjiturile. Acum plec înapoi la Kiyosu!

Genunchii celor trei căzură şi cu toţii se făcură mici. Deodată, Nobunaga îl zări pe Shibata Katsuie.

— Ia te uită! Tu aici, Katsuie? remarcă el, privind cu un zâmbet trupul prăbuşit al lui Katsuie. Când am sosit, am văzut eu un murg care semăna leit cu cel pe care-l călăreşti tu. Deci, până la urmă, al tău era?

— Da... Am trecut întâmplător, dar, după cum vedeţi, sunt în hainele de fiecare zi. Aşa că am găsit că ar fi necuviincios să apar în faţa dumneavoastră, stăpâne, şi am rămas aici.

— Bravo, straşnică glumă. Uită-te la mine. Priveşte cât de şleampăt sunt.

— Vă rog să mă iertaţi, stăpâne.

Nobunaga îl gâdilă uşurel pe spate cu evantaiul său lăcuit.

— În relaţia dintre senior şi vasal, e prea pretenţios să fim atât de preocupaţi de aparenţe sau să fim sclavii etichetei! Formalismele sunt pentru curtenii din capitală. Este suficient ca Oda să fie un clan de samurai de ţară.

— Da, stăpâne.

— Ce-i cu tine, Katsuie? Tremuri.

— Mă simt chiar mai rău, stăpâne, când mă gândesc că s-ar putea să vă fi jignit.

— Ha, ha, ha, ha! Te iert. Ridică-te. Nu, stai, stai. Mi s-au dezlegat şireturile gambierelor din piele. Katsuie, dacă tot eşti trântit acolo, vrei, te rog, să mi le legi?

— Fireşte, stăpâne.

— Sado.

— Stăpâne?

— Te-am deranjat, nu-i aşa?

— Nici pomeneală, stăpâne.

— Nu numai eu pot pica pe neaşteptate, ci şi vizitatorii din provinciile inamice. Fii cu ochii în patru, tu răspunzi!

— Stau de gardă necontenit, de dimineaţa până seara.

— Bine. Mă bucur să am asemenea vasali de nădejde. Dar nu e vorba numai de mine. Dacă faci o greşeală, îşi vor pierde capetele şi aceşti oameni. Katsuie, ai terminat?

— Le-am legat, stăpâne.

— Mulţumesc.

Nobunaga se îndepărtă de cei trei, încă îngenuncheaţi, merse ocolit din coridorul central până la intrare şi plecă. Katsuie, Sado şi Mimasaka se uitară unii la alţii, palizi, năuciţi. Dar, când îşi reveniră, o luară la fugă ca nebunii după Nobunaga şi, încă o dată, se aruncară la pământ, lângă ieşire. Însă Nobunaga nu se mai vedea. Se auzea doar ropotul copitelor pe panta care cobora spre poarta principală. Vasalii, care rămâneau întotdeauna în urmă, încercau să ţină pasul cu el, pentru a nu-l mai pierde. Dintre aceştia, însă, numai Ganmaku şi Tokichiro, deşi nu puteau alerga prea repede, îl ajunseră din urmă.

— Ganmaku?

— Mda?

— A ieşit bine, nu-i aşa?

— A ieşit.

Mergeau grăbiţi în spatele lui, bucuroşi să aibă în faţă silueta stăpânului. Dacă s-ar fi întâmplat ceva, se înţeleseseră să anunţe castelul Kiyosu prin transmiterea unui semnal cu fum din turnul pentru foc şi, la nevoie, să ucidă gărzile locale.

Castelul Nazuka era un punct vital al apărării lui Nobunaga, ţinut de o rudă a sa, Sakuma Daigaku. Într-o zi de toamnă

timpurie, înaintea zorilor, locuitorii castelului fură treziţi de sosirea neaşteptată a unor soldaţi. Săriră în picioare. Era inamicul? Nu, oamenii aceia erau aliaţii lor.

Prin ceaţă, o santinelă strigă din turnul de veghe:

— Oamenii din Nagoya s-au răsculat! Shibata Katsuie are o mie de oameni, iar Hayashi Mimasaka peste şapte sute!

Castelul Nazuka se afla în inferioritate numerică. Călăreţi prin ceaţă porniră în goană, să ducă vestea în Kiyosu. Nobunaga încă mai dormea. Când auzi vestea, însă, îşi luă repede armura, înhăţă o lance şi ieşi în fugă fără nici un însoţitor. Şi atunci, în faţa lui apăru un singur soldat de rând, care aştepta cu un cal lângă poarta Karabashi.

— Calul dumneavoastră, stăpâne, spuse el, întinzându-i lui Nobunaga frâul.

Pe chipul lui Nobunaga apăru o expresie neobişnuită, ca şi cum ar fi fost uimit că cineva fusese mai iute decât el.

— Cine eşti? îl întrebă.

Scoţându-şi coiful, soldatul se pregăti să îngenuncheze. Nobunaga sărise deja în şa.

— Nu e nevoie. Cine eşti?

— Purtătorul de sandale, Tokichiro.

— Maimuţa? se miră din nou Nobunaga.

De ce purtătorul lui de sandale, care lucra în grădină, era primul care apărea gata pentru luptă? Avea un echipament simplu, dar nu-i lipseau platoşa, gambierele şi casca. Aspectul de luptător al lui Tokichiro îl încânta pe Nobunaga.

— Eşti gata de luptă?

— Porunciţi-mi să vă urmez, stăpâne.

— Bine! Vino!

Nobunaga şi Tokichiro străbătuseră două-trei sute de metri, prin ceaţa tot mai subţire a dimineţii, când auziră vuietul a douăzeci, treizeci, apoi cincizeci de călăreţi, urmaţi de patru

sau cinci sute de pedeştri, care transformau ceaţa într-o umbră întunecată. Oamenii de la Nazuka luptaseră cu îndârjire. Nobunaga, singur, se repezi în rândurile duşmane.

— Cine îndrăzneşte să ridice mâna împotriva mea? Aici sunt, Sado, Mimasaka, Katsuie! Câţi oameni aveţi? De ce v-aţi ridicat împotriva mea? Ieşiţi şi luptaţi ca între bărbaţi!

Tunetul glasului său mânios potoli strigătele de război ale rebelilor.

— Trădătorilor! Am venit să vă pedepsesc! Şi fuga este tot o lipsă de credinţă!

Mimasaka era atât de speriat, încât o şterse. Glasul lui Nobunaga îl urmărea ca un tunet. Chiar şi pentru aceşti oameni pe care contase Mimasaka, Nobunaga era adevăratul stăpân. Când Nobunaga însuşi călărea printre ei şi le vorbea, le era imposibil să-şi mai întoarcă armele împotriva lui.

— Stai! Trădătorule!

Nobunaga îl ajunse din urmă pe fugarul Mimasaka şi-l străpunse cu lancea. Scuturându-şi-o de sânge, se întoarse spre oamenii lui Mimasaka şi spuse:

— Chiar dacă s-a ridicat împotriva stăpânului, niciodată nu va ajunge conducătorul unei provincii. Decât să fiţi uneltele unor trădători şi să lăsaţi moştenire copiilor şi copiilor copiilor voştri un nume pătat, cereţi-vă acum iertare! Căiţi-vă!

Când auzi că flancul stâng al forţelor rebele căzuse şi că Mimasaka era mort, Katsuie se refugie la mama şi la fratele lui Nobunaga, în castelul Suemori.

Mama lui Nobunaga începu să plângă şi să tremure, auzind de înfrângerea armatei lor; Nobuyuki se cutremură. Katsuie, generalul învins al forţelor rebele, spuse:

— Cel mai bine ar fi să renunţ la cele lumeşti.

Se rase în cap, îşi scoase armura şi îmbrăcă veşminte de preot buddhist. A doua zi, în compania lui Hayashi Sado, a lui

Nobuyuki şi a mamei acestuia, plecă la Kiyosu să ceară iertare pentru crimele sale.

Scuzele mamei lui Nobunaga fură deosebit de eficiente. Pregătită de Sado şi Katsuie, femeia îl imploră să-i cruţe pe cei trei. Contrar aşteptărilor, Nobunaga nu era supărat.

— Îi iert, îi spuse el scurt mamei sale şi, întorcându-se spre Katsuie, pe care îl trecuseră apele, continuă: de ce te-ai ras în cap, preotule? Ce năuc nenorocit eşti!

Zâmbi forţat, apoi i se adresă lui Hayashi Sado:

— Şi tu. Nu se cade, la vârsta ta. După moartea lui Hirate Nakatsukasa, nădăjduiam ca tu să-mi fii mâna dreaptă. Regret că am pricinuit moartea lui Nakatsukasa.

Ochii i se umplură de lacrimi şi tăcu un moment.

— Nu, nu. Din cauza nevredniciei mele s-a sinucis Nakatsukasa, iar tu ai trădat. De-acum încolo, voi cerceta lucrurile cu mai multă pătrundere. Şi mă veţi servi, cu tot devotamentul. Altminteri, nu are nici un rost să mai fiţi războinici. Cum se cuvine, ca un samurai să slujească unui singur stăpân sau să fie un ronin fără stăpân?

Ochii lui Hayashi Sado se deschiseră. Îl vedea pe Nobunaga aşa cum era în realitate şi, în sfârşit, îi înţelegea geniul înnăscut. Jură cu tărie credinţă şi se retrase fără să mai ridice capul.

Dar se părea că propriul frate al lui Nobunaga nu înţelegea acestea. Nobuyuki avea o părere destul de proastă despre mărinimia lui Nobunaga şi-şi spunea: „Violentul meu frate mai mare nu-mi poate face nimic, fiindcă mama e aici.”

Orb şi ocrotit de iubirea maternă, Nobuyuki îşi continua intrigile. Nobunaga deplângea acest lucru, meditând: „Aş trece bucuros cu vederea faptele lui Nobuyuki. Dar, din cauza lui, mulţi dintre vasalii mei pot să se revolte şi să-şi încalce îndatoririle de samurai. Deşi mi-e frate, trebuie să moară

pentru binele clanului.” Şi, găsind un pretext, Nobunaga îl arestă pe Nobuyuki şi-l trecu prin sabie.

Nimeni nu-l mai considera pe Nobunaga un nătâng. Dimpotrivă, toţi se ploconeau cu teamă, speriaţi de inteligenţa şi de agerimea ochiului său.

— Doctoria a fost puţin cam prea puternică, remarca uneori Nobunaga, cu un rânjet sardonic.

Dar se pregătise. Nu avusese intenţia de a face pe nebunul pentru a-şi amăgi vasalii şi rudele. Odată cu moartea tatălui său, îi revenise responsabilitatea de a apăra provincia de duşmanii din toate părţile. Adoptase acea mască pentru siguranţă, mergând până la a trece drept un prostănac. Îşi convinsese neamurile şi vasalii, în scopul de a-şi înşela inamicii şi pe numeroşii lor spioni. Tot timpul, însă, Nobunaga observa natura umană şi mecanismele lăuntrice ale societăţii. Întrucât era încă tânăr, dacă s-ar fi vădit un conducător capabil, duşmanii săi ar fi luat măsuri.

* * *

Cel dintâi dintre servitori, Fujii Mataemon, intră în fugă şi-l strigă pe Tokichiro, care se odihnea în colibă:

— Maimuţă, vino degrabă.

— Ce este?

— Te cheamă!

— Hmm?

— Stăpânul a întrebat pe neaşteptate de tine şi mi-a poruncit să te aduc. Ai făcut ceva?

— Nimic.

— Ei, oricum, hai mai repede, îl zori Fujii, luând-o la fugă într-o direcţie neaşteptată.

Ceva îl pusese pe gânduri pe Nobunaga, în timp ce

inspecta magaziile, bucătăriile şi depozitele de lemne şi cărbuni.

— L-am adus, se închină Fujii, când stăpânul său trecu pe-alături.

Nobunaga se opri.

— Aha, l-ai adus?

Ochii i se opriră pe chipul lui Tokichiro, care aştepta mai în spate.

— Maimuţă, vino încoace.

— Stăpâne?

— De azi înainte, vei lucra la bucătărie.

— Vă mulţumesc foarte mult, stăpâne.

— Bucătăria nu e locul cel mai potrivit unde să te remarci în lupta cu lancea, dar, dincolo de gloria câmpului de luptă, e un punct important în apărarea noastră. Ştiu că nu e nevoie să-ţi spun, dar munceşte cu râvnă.

Rangul şi leafa îi crescură imediat. Ca ajutor de bucătar, nu mai era slugă. Pe atunci, însă, transferul la bucătărie era considerat ruşinos pentru un samurai, fiind socotit o neşansă: „Până la urmă, a sfârşit-o la bucătărie.” Luptătorii dispreţuiau munca de bucătar, ca pe un fel de groapă de gunoi pentru incapabili. Până şi ceilalţi servitori din gospodărie şi ajutoarele samurailor nu dădeau doi bani pe posturile din bucătării, iar, pentru samuraii mai tineri, ele nu prezentau nici o ocazie sau perspectivă de avansare. Mataemon îl înţelegea şi-l consola:

— Maimuţă, ţi s-a dat o slujbă de mică importanţă şi presupun că eşti nemulţumit. Dar, de vreme ce ţi s-a mărit salariul, n-ar trebui să consideri că ai mai avansat un pas în lume? Ca purtător de sandale, deşi e un post umil, erau momente când stăteai pe lângă calul stăpânului şi mai aveai o speranţă de avansare. Pe de altă parte, însă, putea fi nevoie să-ţi dai viaţa. La bucătărie, ai scăpat de asemenea

griji. Nu poţi fi şi cu slănina în pod, şi cu buzele unse.

Tokichiro dădu din cap, răspunzând:

— Da, da.

Dar, în sinea lui, nu era câtuşi de puţin dezamăgit. Dimpotrivă, se bucura foarte mult că primise o avansare nesperată de la Nobunaga. Când începu munca la bucătărie, primele lucruri care îl frapară fură întunericul, umezeala şi murdăria. Umilii slujbaşi care pregăteau mesele, fără a vedea soarele nici măcar la amiază, şi bătrânul bucătar-şef lucraseră, fără răgaz, ani în şir, în mirosul supei de alge.

„N-o să meargă deloc," îşi spuse posomorât Tokichiro. Nu suporta să stea în locuri mohorâte. Ce-ar fi fost să facă o fereastră mare în peretele de colo, ca să intre lumina şi aerul? se întrebă el. Dar la bucătărie se înrădăcinaseră anumite obiceiuri şi, de vreme ce şeful avea vechime, orice schimbare era o problemă. Tokichiro cercetă în linişte cât din peştele uscat era stricat şi începu să examineze proviziile pe care le aduceau zilnic neguţătorii. După ce primi această însărcinare, furnizorii care serveau castelul fură curând mult mai mulţumiţi.

— Nu ştiu cum, dar, când nu se strigă tot timpul la mine, n-am cum să nu aduc mărfuri mai bune şi să scad preţurile, spuse un negustor.

— Pe lângă dumneata, domnule Kinoshita, un neguţător se face de râs. Păi, dumneata ştii preţul de piaţă al legumelor uscate, al peştelui afumat şi al cerealelor! Şi ai ochi ager la mărfuri. Ne bucurăm mult că te pricepi atât de bine să strângi provizii la un preţ atât de mic, comentă altul.

Tokichiro râse şi spuse:

— Aiurea, nu sunt negustor, aşa că de unde să fie sau nu pricepere? Nu e vorba să scot eu vreun profit. Atâta numai că mărfurile pe care le vindeţi voi îi hrănesc pe oamenii

stăpânului meu. Suntem ceea ce mâncăm. Aşa că, în ce măsură depinde supravieţuirea castelului nostru de bucatele preparate la bucătărie? Slujba noastră are scopul de a le da tot ce poate fi mai bun.

Din când în când, îi trata pe neguţători cu ceai şi, în timp ce conversau relaxaţi, le explica fel de fel de lucruri.

— Voi sunteţi negustori, aşa că, de fiecare dată când aduceţi câte o căruţă cu alimente pentru castel, vă gândiţi imediat ce profit veţi scoate. Şi, deşi nu e de aşteptat să pierdeţi, ce credeţi că s-ar întâmpla dacă acest castel ar cădea în mâinile unei provincii duşmane? Nu s-ar pierde ani în şir de socoteli, atât ca încasări, cât şi ca dobânzi? Iar dacă un general din altă provincie ar prelua castelul, negustorii veniţi odată cu el v-ar lăsa fără piaţă. Deci, dacă vă gândiţi la stăpânul clanului ca fiind rădăcina, noi, ca ramuri, vom continua să prosperăm. Nu aşa trebuie să privim câştigul? Prin urmare, profitul pe termen scurt din proviziile pe care le aduceţi la castel nu e în interesul vostru pe termen lung.

Tokichiro era atent şi cu bătrânul bucătar-şef. Îi cerea părerea, chiar şi când totul era limpede. Îl asculta, chiar şi când judecata lui îi dicta altfel. Dar, printre colegi, erau unii care răspândeau bârfe şi ar fi dorit să scape de el.

— Înfipt mai e.

— Peste tot îşi bagă nasul.

— E un maimuţoi care maimuţăreşte munca.

Când cineva face valuri, e firesc să atragă nemulţumirea celorlalţi, aşa că, Tokichiro trata în general aceste bârfe cu nepăsare. Planul lui de reamenajare a bucătăriilor fu aprobat atât de bucătarul-şef, cât şi de Nobunaga. Puse un tâmplar să deschidă o gură de aerisire în tavan şi tăie o fereastră mare în perete. Sistemul de scurgere fu refăcut tot, după planurile lui. De dimineaţă până seara, soarele lumina viu în bucătăriile

castelului Kiyosu, care, decenii de-a rândul, fuseseră atât de întunecoase, încât mâncarea se gătise la lumina lumânărilor, chiar şi în miezul zilei. De asemenea, sufla un curent răcoros.

Se aşteptase la bombăneli:

— Se strică mai repede mâncarea.

— Vezi praful cu ochiul liber.

Tokichiro nu lua în seamă aceste plângeri. După aceea, bucătăriile deveniră mai curate; dacă oamenii vedeau gunoaie, le aruncau. Un an mai târziu, bucătăria era un loc luminos şi aerisit, cu o atmosferă plină de viaţă, pe măsura caracterului lui Tokichiro.

În iarna aceea, Murai Nagato, care până atunci se îngrijise de cărbuni şi de lemne, fu eliberat din funcţie, iar Tokichiro primi postul în locul lui. De ce fusese dat afară Nagato? Şi de ce fusese chiar el promovat în această funcţie? Când primise numirea de la Nobunaga, Tokichiro se gândise la aceste două lucruri. Aha! Seniorul Nobunaga voia să economisească mai mulţi bani la lemne şi cărbuni. Da, aşa dăduse ordin anul trecut, dar se părea că felul lui Murai Nagato de a face economii nu-l mulţumise.

Noile sale îndatoriri îl purtau prin toată incinta spaţioasă a castelului, peste tot pe unde se foloseau cărbunii şi lemnele: în birouri, în dormitoare, în camerele laterale, înăuntru şi afară, oriunde era aprins iarna focul, în vetre mari, tăiate în pardoseală. Mai ales în casele slugilor şi în cazarma tinerilor samurai, se îngrămădeau pe grătare munţi de cărbuni, ca dovadă a cheltuielilor inutile.

— E domnul Kinoshita! Domnul Kinoshita a venit!

— Cine-i Kinoshita ăsta?

— Domnul Kinoshita Tokichiro, care se îngrijeşte de cărbunii şi de lemnele de foc. Îşi face rondul, cu o mutră acră.

— A, maimuţoiul ăla?

— Faceţi ceva cu cenuşa!

Tinerii samurai se grăbiră să acopere jarul roşu cu cenuşă şi puseră ce arsese în lădiţa de cărbuni, arătând foarte mulţumiţi de ei înşişi.

— Sunteţi aici cu toţii?

Intrând, Tokichiro se înghesui prin grupul lor şi-şi încălzi mâinile deasupra vetrei.

— Nevrednica mea persoană a fost însărcinată să se ocupe de aprovizionarea cu cărbuni şi lemne de foc. V-aş fi recunoscător dacă m-aţi ajuta.

Tinerii samurai schimbară priviri neliniştite. Tokichiro luă cleştele lung de metal care fusese pus în vatră.

— Nu-i aşa că anul ăsta e grozav de frig? Să acoperiţi aşa cărbunii... nu vă puteţi alunga gerul din oase doar încălzindu-vă degetele.

Dezgropă câţiva tăciuni roşii.

— N-ar trebui să nu faceţi economie la cărbune? Înţeleg că până acum cantitatea folosită zilnic în fiecare cameră era fixă, dar e groaznic să ne zgârcim cu încălzirea. Folosiţi-o cu încredere, vă rog. Veniţi la magazie şi luaţi cât aveţi nevoie.

De acolo, se duse la cazarma soldaţilor pedeştri şi a scutierilor, încurajându-i să folosească lemne şi cărbuni cât mai mulţi, pe nişte oameni care, până atunci, se străduiseră din răsputeri să-i economisească!

— E tare mărinimos de data asta în noul post, nu? Poate că domnul Maimuţă a lăsat ca proaspăta avansare să i se urce la cap. Dar, dacă ne luăm după el, s-ar putea să-ncasăm o săpuneală de n-o s-o putem duce!

Oricât de darnic era, vasalii ştiau singuri cât să se întindă.

La castelul Kiyosu, cheltuielile anuale pe cărbuni şi pe lemne de foc depăşeau o mie de baniţe cu orez. În fiecare an,

se tăiau şi se ardeau cantităţi enorme de lemn. În cei doi ani cât lucrase Murai Nagato, nu se făcuseră deloc economii. Dimpotrivă, cheltuielile crescuseră. Şi, cel mai rău lucru, insistenţele lui de a economisi nu reuşiseră decât să-i amărască şi să-i enerveze pe vasali. Primul lucru pe care-l făcu Tokichiro fu să-i elibereze pe vasali de această interdicţie. Apoi, se înfăţişă la Nobunaga cu următoarea propunere:

— Iarna, samuraii mai tineri, pedestraşii şi slugile îşi petrec zilele în casă, mâncând, bând şi lenevind la taclale. Înainte de a economisi din cărbunii şi lemnele de foc, eu aş sugera, cu umilinţă, ca Domnia Voastră să ia măsuri ca să înlăture aceste rele obiceiuri.

Nobunaga le dădu repede porunci vasalilor săi superiori. Aceştia îi chemară pe mai marele servitorilor şi pe comandantul pedestraşilor, pentru a discuta îndatoririle vasalilor pe timp de pace: reparaţia armurilor, prelegerile, practicarea meditaţiei Zen şi supravegherea regulată a provinciei. Apoi, cel mai important lucru, antrenamentele cu lancea şi cu armele de foc, proiecte de construcţii în castel şi, pentru slugi, când aveau timp, şi potcovitul cailor. Motivul? Ca să nu piardă vremea. Unui comandant militar, samuraii subordonaţi îi erau dragi ca propriii lui copii. Legătura dintre senior şi vasali, care juraseră credinţă absolută, era la fel de strânsă ca aceea dintre rude.

În zilele de bătălie, aceştia erau oamenii pe care avea să-i vadă murind. Dacă nu şi-i apropia sau dacă nu-i simţeau afecţiunea şi bunăvoinţa, nu ar fi avut soldaţi viteji care să moară pentru el. Prin urmare, în timp de pace, unui senior îi era foarte uşor să fie peste măsură de generos – în aşteptarea zilelor de luptă.

Nobunaga pusese ca programul zilnic să se aplice cu stricteţe, nelăsându-le vasalilor timp liber. În acelaşi timp, le porunci servitoarelor care se îngrijeau de gospodărie să se instruiască şi chiar să exerseze izolarea într-un castel sub asediu, astfel încât puse la punct un regim fără nici o clipă de răgaz, de dimineaţa până seara. Aceste reguli, desigur, erau valabile şi pentru el.

Când era de faţă Tokichiro, se înveselea.

— Maimuţă, cum mai merge treaba?

— Bine! Rezultatele se văd deja, dar încă mai aveţi de lucru.

— Tot nu-i de-ajuns?

— Ar mai fi multe.

— Mai lipseşte ceva?

— Modul de viaţă de la castel trebuie să le fie imprimat şi orăşenilor.

— Hm. Înţeleg.

Nobunaga îl asculta pe Tokichiro. Vasalii săi îi priveau întotdeauna pieziş, cu mutre posomorâte. Puţini erau cei care, ca Tokichiro, într-un răstimp atât de scurt, să fi avansat de la munca de jos la a sta aşezat în prezenţa stăpânului, şi, chiar mai rar, se întâmplase ca un servitor să i se înfăţişeze seniorului şi să-i dea sfaturi. Evident, încruntau din sprâncene, ca şi cum ar fi fost cine ştie ce mare necuviinţă. Totuşi, consumul anual de cărbuni şi lemne de foc, care, înainte, întrecuse o mie de baniţe, se redusese simţitor pe la jumătatea iernii.

Întrucât nu aveau timp liber, vasalii nu mai tândăleau pe lângă vatră, consumând cărbunii. Chiar dacă se mai iveau momente de zăbavă, dat fiind că oamenii îşi mişcau trupurile şi-şi foloseau încontinuu muşchii, focurile au devenit, în mod firesc, inutile, iar combustibilul nu se mai folosea decât la

gătit. Cantitatea necesară înainte pentru o lună ajungea acum timp de trei luni.

Cu toate acestea, Tokichiro nu avea convingerea că-şi îndeplinise îndatoririle până la capăt. În vară, au fost încheiate contractele de cărbune şi lemn pentru anul viitor. În fruntea unui grup de furnizori ai castelului, Tokichiro începu să facă studiul anual, care, până atunci, nu fusese decât o simplă formalitate. Funcţionarii însărcinaţi nu făcuseră niciodată mai mult decât a întreba câţi stejari dintr-un anumit soi erau pe cutare munte şi câţi de alt soi pe alt munte. Călăuzit de furnizori, Tokichiro înregistra tot ceea ce vedea. Credea că ar fi putut înţelege condiţiile de viaţă de la ferme şi din oraşe, dar, lipsindu-i experienţa, nu putea nici măcar să presupună cât de mult combustibil se putea obţine de pe un singur munte. Şi trebuia să admită că aspectele cele mai subtile ale cumpărării de cărbuni şi lemne îl depăşeau.

Asemenea celorlalţi funcţionari dinaintea lui, parcurse conştiincios studiul, mormăind:

— Hm, hm. Chiar aşa? Înţeleg, înţeleg.

Potrivit tradiţiei, ziua se sfârşi cu invitarea funcţionarului de către furnizori la un banchet, în casa unui bogătaş local. Mare parte din timp trecu schimbând amabilităţi.

— Vă mulţumim că aţi făcut atâta drum.

— Nu avem cine ştie ce, dar vă rugăm să vă simţiţi ca acasă.

— Sperăm să ne învredniciţi cu bunăvoinţa dumneavoastră şi pe viitor.

Unul după altul, îl flatau pe Tokichiro. Fireşte, nişte tinere atrăgătoare serveau sake. Apăreau încontinuu lângă el, clătindu-i ceaşca, umplându-i-o din nou şi oferindu-i delicatese, unele după altele. Nu trebuia decât să-şi exprime o dorinţă şi-i era îndeplinită.

— Foarte bun sake, comentă Tokichiro.

Era bine dispus; nu avea nici un motiv să fie altfel. Parfumul fetelor care-l serveau îi vrăjea simţurile.

— Toate sunt frumoase, spuse el. Fiecare în parte.

— Înălţimii dumneavoastră îi plac femeile? întrebă vesel unul dintre furnizori.

Tokichiro răspunse cu toată seriozitatea:

— Îmi plac şi femeile, şi sake-ul. Tot ce se găseşte în lume este bun. Dar, dacă nu eşti atent, chiar şi lucrurile bune se pot întoarce împotriva ta.

— Vă rugăm, simţiţi-vă liber să savuraţi atât sake-ul, cât şi tinerele flori.

— Aşa voi face. Că tot veni vorba, îmi pare că ezitaţi să vorbiţi despre afaceri, aşa că voi sparge eu gheaţa. Vreţi să-mi arătaţi cartea cea mare a copacilor muntelui pe care am fost azi?

I-o aduseră pentru inspecţie.

— A, e foarte detaliată, observă Tokichiro. Nu există nici o nepotrivire a numărului de copaci?

— Absolut nici una, îl asigurară furnizorii.

— Aici scrie că s-au livrat la castel opt sute de baniţe. E posibil ca de pe un munte atât de mic să se obţină atâta cărbune şi lemn?

— E din cauză că aţi cerut mai puţin decât anul trecut. Da, aceasta e cantitatea de pe muntele pe care l-am văzut azi.

A doua zi dimineaţă, când negustorii veniră să-l salute, li se spuse că Tokichiro plecase pe munte înainte de crăpatul zorilor. Porniră după el. Când îl ajunseră, supraveghea un grup de soldaţi pedeştri, fermieri locali şi tăietori de lemne. Fiecare om avea câte un colac de frânghii tăiate cam la un metru lungime. Legau câte o frânghie de fiecare copac. Ştiind că porniseră de la un număr fix de funii, când terminară şi

făcură calculele, putură număra toţi copacii. Comparând numărul copacilor cu cifrele din registru, Tokichiro bănui că fusese încărcat la plată cu aproape o treime.

Se aşeză pe o buturugă.

— Chemaţi-i aici pe furnizori, îi spuse el unui om de-al său. Vânzătorii de lemne se închinară în faţa lui, cu inimile bătându-le la gândul celor ce aveau să urmeze. Oricâte inspecţii ale muntelui se efectuau, numărătoarea copacilor rămaşi în picioare nu se putea face uşor de către un amator, iar supraveghetorii aprovizionării cu combustibil luaseră întotdeauna de bună cantitatea consemnată în cartea cea mare – cu alte cuvinte, o înghiţiseră pe nemestecate. Acum, furnizorii aveau în faţă un funcţionar care n-avea de gând să se lase păcălit.

— Nu e o diferenţă cam mare între cifrele din registrul ăsta şi numărul real de copaci?

Răspunseră că da, însă şovăielnic şi cu teamă.

— Cum adică, „da”? Care e motivul? Uitaţi câţi ani aţi cules roadele de pe urma patronajului Domniei Sale. Nu sunteţi nişte ingraţi, escroci şi necinstiţi şi nu urmăriţi decât să scoateţi profit? Se pare că v-aţi scris minciunile pe hârtie şi că aţi fost lacomi.

— Nu sunteţi puţin prea aspru, înălţimea voastră?

— Cifrele nu corespund. Întreb de ce. Judecând după acte, numai şaizeci-şaptezeci de baniţe, la fiecare sută comandată – ceea ce face doar şase-şapte sute dintr-o mie – s-au livrat efectiv la magazie.

— Ei asta-i, nu, ăă, acuma, cu un raţionament ca ăsta…

— Linişte! Nu există nici o scuză ca nişte oameni care vând lemne din aceşti munţi să se fi angajat într-o înşelătorie de asemenea proporţii, an după an. Dacă am dreptate, sunteţi vinovaţi de a fi înşelat autoritatea şi a fi escrocat trezoreria.

— Nici... Nici nu ştim ce să spunem.

— Pentru ceea ce aţi făcut, puteţi să fiţi condamnaţi şi să vi se confişte toate bunurile. Totuşi, şi foştii funcţionari ai trezoreriei au fost vinovaţi de neglijenţă. Voi trece cu vederea, numai de data asta... dar cu următoarea condiţie: trebuie să declaraţi corect numărul de copaci. Şi ar fi bine ca toate cifrele pe care le înaintaţi în scris să corespundă exact cu realitatea. E clar?

— Da, Excelenţa Voastră.

— Mai e încă o condiţie.

— Excelenţa Voastră?

— Există o veche zicătoare, „cine taie un copac, trebuie să sădească zece”. După câte am văzut începând de ieri pe aceşti munţi, copacii sunt tăiaţi an de an, dar nu se plantează aproape nici unul. Dacă o mai ţine mult aşa, vor avea loc inundaţii, iar orezăriile şi alte plantaţii de la poalele munţilor vor fi distruse. Provincia va fi slăbită şi, când puterea scade, voi veţi fi cei care veţi avea de suferit. Dacă doriţi să scoateţi adevărate profituri, n-ar trebui ca, mai întâi, să vă faceţi provincia puternică?

— Ba da, încuviinţară ei.

— Ca taxă şi ca pedeapsă pentru lăcomia voastră, de-acum încolo, de fiecare dată când doborâţi o mie de copaci, va trebui neapărat să plantaţi cinci mii de puieţi. E un ordin strict. Sunteţi de acord?

— Vă suntem foarte recunoscători. Dacă ne daţi drumul în aceşti termeni, jurăm că puieţii vor fi sădiţi.

— Atunci, cred că ar trebui să măresc preţul de livrare cu cinci la sută.

În aceeaşi zi, îi informă pe fermierii care-l ajutaseră că poruncise reîmpădurirea. Rămânea de hotărât cât avea să li se plătească pentru sădirea a o sută de puieţi, dar le spuse

că, aproape sigur, cheltuielile aveau să fie suportate de castel. Şi cu acestea, spuse:

— Ei bine, acum să ne întoarcem.

Încurajaţi de atitudinea lui Tokichiro, furnizorii fură uşuraţi. În timp ce coborau muntele, şuşoteau între ei:

— Ce spaimă! Cu băiatul ăsta alături, nu mai poţi sta neatent nici o clipă.

— E isteţ.

— Nu va mai fi un câştig uşor ca înainte, dar nici nu vom ieşi în pierdere. Vom compensa, încet, dar sigur.

Reveniţi la poale, furnizorii erau dornici să-şi vadă de drum, dar Tokichiro voia să-i răsplătească pentru petrecerea din seara trecută.

— Am terminat treburile. Ţineţi-mi companie în seara aceasta, să vă destindeţi şi să vă distraţi, insistă el.

La un han local, le făcu cinste cu un banchet, ameţindu-se şi el puţin.

* * *

Tokichiro era fericit. Singur, dar fericit.

— Maimuţă, spuse Nobunaga, care continua uneori să-l numească astfel, ai făcut economii la bucătărie, de când te-am numit acolo. Dar e o mare pagubă ca un om ca tine să rămână acolo. Te avansez la grajduri.

Împreună cu noua slujbă, sosi o leafă de treizeci de *kan*-i şi o casă într-o parte a castelului rezervată samurailor. Această nouă favoare aduse un zâmbet prelung pe chipul lui Tokichiro. Aproape primul lucru pe care-l făcu fu să-l viziteze pe fostul său coleg, Ganmaku.

— Eşti liber acum? îl întrebă el.

— De ce?

— Vreau să ne ducem în oraş şi să te cinstesc cu un sake.

— Păi, nu ştiu...

— De ce?

— Acum eşti şef peste bucătării. Eu încă sunt un biet purtător de sandale. Nu se cade să fii văzut bând cu mine.

— Nu denatura lucrurile. Dacă şi eu judecam aşa, n-aş fi venit să te invit. Însărcinarea cu bucătăriile a fost mai presus de rangul meu, dar adevărul este că am fost trimis la grajduri, cu un salariu de treizeci de *kan*-i.

— I-auzi!

— Am venit la tine fiindcă eşti un servitor adevărat şi credincios al Domniei Sale, chiar dacă eşti doar purtător de sandale. Vreau să împărţim această bucurie.

— E, cu siguranţă, un motiv de bucurie. Dar, Tokichiro, tu eşti mai cinstit decât mine.

— Hmm?

— Eşti deschis, nu-mi ascunzi nimic, în vreme ce eu am ascuns multe de tine. Ca să spun adevărul, uneori fac servicii speciale, ca atunci, ştii tu. Pentru acelea, capăt bacşişuri mari, direct din mâna Domniei Sale. Trimit banii, în secret, acasă la mine.

— Ai o casă?

— Dacă te duci la Tsugemura, în Omi, vei vedea că am o familie şi vreo douăzeci de servitori.

— Nu zău?

— Aşa că, nu e onorabil să fiu omenit de tine. Oricum, dacă amândoi urcăm, şi unul şi altul vom face cinste şi vom fi cinstiţi.

— Nu ştiam.

— Soarta aşteaptă în faţa noastră – aşa văd eu lucrurile.

— Ai dreptate, soarta noastră încă ne aşteaptă.

— Hai să ne concentrăm doar asupra viitorului.

Tokichiro era şi mai fericit. Lumea era luminoasă. Nimic din ceea ce vedea înainte nu era cuprins de întuneric sau de umbră.

Îi făcea plăcere să-şi dea seama că noua lui poziţie îi aducea doar treizeci de *kan*-i, dar această sumă modestă exprima recunoaşterea celor doi ani de lucru ca funcţionar. Cheltuielile anuale pe combustibil se reduseseră cu mai mult de jumătate, dar nu numai răsplata îl făcea să se simtă bine. Fusese lăudat:

— Ai făcut treabă bună. E păcat să te pierzi într-un asemenea loc.

Faptul că Nobunaga îi vorbise astfel era o bucurie pe care n-avea s-o uite niciodată. Nobunaga era general şi ştia cum să le vorbească oamenilor săi. Plin de admiraţie pentru stăpânul său, Tokichiro era cuprins de un entuziasm care-l copleşea. Poate că alţii îl luau drept neîntreg la minte când, zâmbind de unul singur cu gura până la urechi, arătându-şi gropiţele, părăsea castelul pentru a se plimba pe lângă Kiyosu. Când cutreiera oraşul, era bine dispus.

În ziua când îndatoririle sale se schimbară, primi o permisie de cinci zile. Trebuia să-şi aranjeze gospodăria, să-şi găsească o servitoare, poate şi un valet, deşi presupunea că locuinţa pe care urma s-o primească se afla pe vreo stradă dosnică, avea o poartă oarecare, un gard viu în loc de zid şi nu mai mult de cinci camere. Era pentru prima oară în viaţa lui când era stăpânul unei case. Schimbă direcţia, pentru a-i arunca o privire. Vecinătăţile erau locuite numai de oameni care lucrau la grajduri. Găsi casa şefului de echipă şi intră să-l salute. Omul fiind plecat, vorbi cu soţia lui.

— Tot burlac eşti? îl întrebă ea.

Recunoscu că da.

— Ei, cam incomod pentru dumneata, comentă femeia. Am

aici servitori şi mobilă în plus. Ce-ar fi să iei ce-ţi trebuie?

„Ce cumsecade este," îşi spuse Tokichiro, în timp ce ieşea pe poartă, gândindu-se că, probabil, într-un fel sau altul, avea să se bazeze pe ea în totalitate. Femeia ieşi la poartă şi-şi chemă doi servitori:

— Acesta e domnul Kinoshita Tokichiro, care tocmai a fost însărcinat cu grajdurile. Nu peste mult se va muta în casa cea goală, cea de lângă pâlcul de paulownia. Arătaţi-i-o şi, când aveţi un moment liber, faceţi curăţenie.

Condus de servitori, Tokichiro porni să-şi vadă locuinţa oficială. Era mai mare decât îşi imaginase. Oprindu-se în faţa porţii, mormăi:

— Ei, asta da casă bună.

Când se interesă, află că fostul chiriaş se numea Komori Shikibu. Trecuse câtva timp, iar casa era destul de deteriorată, dar lui i se părea un adevărat conac.

— Pâlcul de paulownia din spate e un semn de bun augur, fiindcă blazonul familiei Kinoshita este un paulownia de pe vremea strămoşilor noştri, îi spuse Tokichiro servitorului.

Nu era sigur că aşa era, dar suna bine. I se părea că văzuse un asemenea blazon pe vechiul pieptar al armurii tatălui său ori pe teaca săbiei acestuia.

Bine dispus cum era, se simţea binevoitor faţă de cei din jur şi, dacă nu apărea nimic de importanţă covârşitoare, pentru a fi necesar să-şi păstreze sângele rece, se lăsa în voia bunei sale dispoziţii şi a tendinţei de a fi vorbăreţ. Totuşi, după ce-i ieşiră cuvintele pe gură, se dojeni că nu fusese mai judicios, nu fiindcă ar fi vorbit din rea voinţă sau din teamă, ci pentru că el unul nu dădea prea multă importanţă acestui fapt. În plus, gândea că ar fi dus la critici cum că Maimuţoiul era un lăudăros. Putea recunoaşte în sinea lui: „Aşa este; sunt puţin lăudăros." Cu toate acestea, oamenii meschini şi

pedanţi care, din cauza firii sale guralive, îl judecau greşit sau aveau prejudecăţi împotriva lui, n-aveau să-i fie aliaţi niciodată în strălucita sa carieră.

Mai târziu, fu văzut în agitatul centru al oraşului Kiyosu, unde-şi cumpăra mobilă. După aceea, la un magazin de îmbrăcăminte la mâna a doua, văzu o haină, făcută pentru a fi purtată peste armură, care avea un blazon cu paulownia. Tokichiro se duse direct să întrebe preţul. Era ieftină. O plăti imediat şi la fel de repede o şi încercă. Era puţin cam mare, dar nu-i stătea rău, aşa că o păstră pe el, în timp ce-şi continua drumul. Bumbacul albastru era subţire şi briza îl unduia din mers, iar pe guler era cusut un material cu aspect bogat, ca brocartul auriu. Se întreba cine purtase haina şi vopsise cu alb, pe spatele ei, blazonul cu paulownia.

„Cât aş dori să i-o arăt mamei mele!” îşi spuse el, bucuros.

Şi tocmai acolo, în cartierul înstărit al oraşului, îl cuprinse o emoţie aproape insuportabilă. Era vorba de magazinul de ceramică din Shinkawa. Nu putea să nu şi-l amintească pe băietanul de-atunci, nefericit şi desculţ, care împingea căruţul plin până sus cu vase, pe lângă oamenii care se holbau la el, frumoşii locuitori ai oraşului. Se opri lângă un magazin cu mărfuri uscate, pe ale cărui rafturi se înşirau produse de calitate, împletite, din Kyoto.

— Vă rog, livraţi asta neîntârziat, ceru el, punând pe tejghea banii pentru cumpărături.

Ieşind din nou, observă că întotdeauna se întâmpla la fel: după o jumătate de zi liberă, avea punga goală.

„Chifle la abur”, anunţa sclipitoarea firmă cu litere de sidef agăţată de acoperiş, la colţul unei străzi. Aceste chifle erau o specialitate a oraşului Kiyosu, în ale cărui magazine aglomerate călătorii se amestecau cu localnicii.

— Bine aţi venit! spuse o chelneriţă cu şorţ roşu. Poftiţi. Le

consumaţi aici sau le doriţi pentru acasă?

Tokichiro se aşeză pe un taburet, răspunzând:

— Ambele. Mai întâi, mănânc una aici. Apoi, aş dori să trimiteţi o cutie – una cât mai mare – la casa mea din Nakamura. Întrebaţi-l pe omul cu cai de samar când face un drum într-acolo. Voi lăsa un bacşiş pentru drum.

Un bărbat întors cu spatele spre Tokichiro muncea din greu, dar părea să fie proprietarul localului.

— Multe mulţumiri pentru că ne vizitaţi, domnule, spuse el.

— Se pare că afacerile merg bine. Tocmai am cerut să fie trimise nişte chifle acasă la mine.

— Desigur, domnule.

— Nu contează când, dar mă încred în dumneavoastră. Vreţi, vă rog, să puneţi această scrisoare în cutia cu chifle?

Şi îi dădu un răvaş pe care-l scosese din mânecă. Pe plic era scris: „Pentru mama, Tokichiro”.

Prăvălierul îl luă, întrebând dacă sigur nu era urgent.

— Nu, cum spuneam, nu este. Se poate oricând. Chiflele dumneavoastră au fost întotdeauna preferatele mamei mele.

În timp ce vorbea, luă o îmbucătură, iar gustul chiflei îi readuse în minte un noian de amintiri, care îi înlăcrimaseră ochii. Erau chiflele care mamei sale îi plăceau atât de mult. Îşi amintea zilele copilăriei, când trecuse prin faţa acelui magazin, jinduind să-i cumpere câteva şi dorind atât de aprig una şi pentru sine însuşi, încât părea să-i iasă o mână din gât. Pe vremea aceea, nu putea decât să-şi împingă căruciorul, cu o răbdare neţărmuită.

Un samurai care îl privise îndelung îşi termină chifla din farfurie, se ridică şi strigă:

— Nu e domnul Kinoshita?

Îl însoţea o tânără fată.

Tokichiro se plecă adânc, cu multă curtoazie. Era arcaşul

Asano Mataemon. Fusese bun cu el pe vremea când era servitor şi tindea să-i arate o politeţe deosebită. Întrucât magazinul se afla departe de incinta castelului, Mataemon era relaxat şi bine dispus.

— Eşti singur, hai? întrebă el.

— Da.

— Nu vii la masa noastră? Sunt cu fiica mea.

— A, e fiica dumitale?

Tokichiro privi spre locul unde, la o bancă distanţă, o fată de şaisprezece-şaptesprezece ani se aşeza mai bine, astfel încât să stea cu spatele spre el, lăsând să i se vadă numai pielea albă a cefei, în mijlocul mulţimii gălăgioase. Era fermecătoare. Nu îi părea doar astfel lui Tokichiro, care era înzestrat cu un ochi foarte sensibil la frumuseţe. Oricine ar fi spus acelaşi lucru; era frumoasă, fără ocolişuri, o femeie mult mai presus de celelalte.

La chemarea lui Mataemon, Tokichiro se aşeză în faţa stăpânei acelor ochi strălucitori.

— Nene, o prezentă Mataemon.

Era un nume frumos, potrivit cu caracterul ei. Ochii înţelepţi îi străluceau senini în mijlocul trăsăturilor armonios formate.

— Dumnealui este Kinoshita Tokichiro. A fost avansat recent de la bucătărie la conducerea grajdurilor. Trebuie să-l cunoşti.

— Da, păi... roşi Nene. Îl cunosc deja pe domnul Kinoshita.

— Hm? Cum adică, îl cunoşti? Unde şi când v-aţi cunoscut?

— Domnul Tokichiro mi-a trimis scrisori şi cadouri. Mataemon rămase descumpănit:

— Sunt şocat. I-ai răspuns la scrisori?

— N-am trimis absolut nici un răspuns.

— Bine-bine, dar să nu mi le arăţi mie, tatălui tău, e de

neiertat!

— I-am spus mamei de fiecare dată, iar ea a trimis darurile înapoi, cu excepţia acelora de la ocazii deosebite.

Mataemon îşi privi fiica, apoi pe Tokichiro.

— Ca tată, sunt întotdeauna în alertă, dar adevărul e că am fost neglijent. N-am ştiut. Auzisem eu că Maimuţoiul e şiret, însă nu mi-am imaginat niciodată că l-ar putea interesa fiica mea!

Tokichiro se scărpină în cap. Era foarte jenat, roşind până-n vârful urechilor. Când Mataemon izbucni în râs, fu uşurat, dar culoarea din obraji nu i se schimbă. Deşi nu ştia ce simţea Nene pentru el, era îndrăgostit.

CARTEA A DOUA

AL DOILEA AN AL LUI KOJI
1556

PERSONAJE ŞI LOCURI

ASANO MATAEMON, vasal al clanului Oda
NENE, fiica lui Mataemon
OKOI, soţia lui Mataemon
MAEDAINUCHIYO, pajul lui Oda Nobunaga
YAMABUCHI UKON, vasal al clanului Oda
TOKUGAWA IEYASU, seniorul din Mikawa
SESSAI, călugăr Zen şi consilier militar al clanului Imagawa
IMAGAWA YOSHIMOTO, seniorul din Suruga
IMAGAWA UJIZANE, fiul cel mare al lui Yoshimoto
YOSHITERU, al treisprezecelea shogun Ashikaga
SENIORUL NAGOYA, vărul lui Nobunaga
IKEDA SHONYU, vasal al clanului Oda şi prieten cu Tokichiro
TAKIGAWA KAZUMASU, vasal superior al clanului Oda

SUMPU, capitala provinciei Suruga
OKAZAKI, capitala provinciei Mikawa
KYOTO, capitala Japoniei imperiale

UN BĂRBAT CHIPEŞ

— Okoi! strigă Mataemon de cum ajunse acasă.

Soţia sa se grăbi să-i iasă în întâmpinare.

— Pregăteşte nişte sake, spuse el dintr-odată. Am adus un musafir.

— Ei, dar cine e?

— Un prieten al fiicei noastre.

Tokichiro intră în urma lui.

— Domnul Kinoshita?

— Okoi, până azi nu mi-ai spus nimic. E un comportament de neiertat pentru soţia unui samurai. Se pare că domnul Kinoshita şi Nene se cunosc de câtva timp. Dacă ştiai, de ce nu mi-ai spus?

— Merit să fiu certată. Îmi pare foarte rău.

— Toate bune şi frumoase, dar ce fel de tată mă crede acum Tokichiro?

— A primit scrisori, dar nu le-a ascuns niciodată de mine.

— Aşa şi sper.

— În plus, Nene e o fată deşteaptă. Ca mamă a ei, cred că niciodată nu a greşit cu nimic. Deci, nu am găsit că merită să te deranjez cu fiecare scrisoare pe care o primea de la bărbaţii din oraşul ăsta.

— Aici o supraestimezi pe fiica noastră. Zău că nu-i mai înţeleg pe tinerii din zilele noastre – bărbaţi sau femei!

Se întoarse spre Tokichiro, care stătea scărpinându-se în cap, jenat, la un pas de uşă, şi izbucni în râs.

Tokichiro jubila că fusese invitat în casa iubitei sale de către tatăl ei, iar inima îi bătea nebuneşte.

— Ei, nu sta acolo!

Mataemon îl conduse în salonul de oaspeţi care, deşi cea mai bună cameră din casă, era, totuşi, destul de mic.

Locuinţele arcaşilor nu erau mai confortabile decât propria casă a lui Tokichiro. Toţi vasalii clanului Oda, indiferent de rang, duceau o viaţă simplă. Şi în casa aceea, de asemenea, singurul lucru care atrăgea atenţia era o armură.

— Unde s-a dus Nene?

— E în camera ei.

Soţia lui îi oferi lui Tokichiro puţină apă.

— De ce nu vine să salute oaspetele? Când sunt eu aici, mereu fuge şi se ascunde.

— Probabil se schimbă şi se piaptănă.

— Nu va fi necesar. Spune-i să vină şi să ajute cu sake-ul. E suficient să îl servim pe Tokichiro cu nişte mâncare obişnuită.

— Pe toţi zeii! Nu spune asemenea lucruri.

Tokichiro se foi, stânjenit. Cu scorţoşii vasali de la castel, era îndrăzneţ şi deschis, dar aici nu mai era decât un tânăr sfios.

În sfârşit, Nene ieşi să-l primească aşa cum se cuvenea. Se fardase uşor.

— Nu avem mare lucru, dar te rog să te simţi ca acasă, spuse ea, aducând o tavă cu mâncare şi o sticlă cu sake.

Tokichiro răspunse la întrebările lui Mataemon ca în transă, admirând tot timpul silueta şi purtarea lui Nene. „Are un profil încântător,” îşi spuse el. Era fermecat mai cu seamă de graţia ei neafectată, simplă ca o haină de bumbac. Nu avea nimic din cochetăria altor femei, care fie mimau candoarea, fie îşi

dădeau aere. Unii ar fi putut-o găsi cam slăbuţă, dar era învăluită în parfumul florilor de câmp într-o noapte cu lună. Simţurile agere ale lui Tokichiro fură învinse; căzuse în extaz.

— Mai doreşti o ceaşcă? îi oferi Mataemon.

— Mulţumesc.

— Spuneai că-ţi place sake-ul.

— Îmi place.

— Te simţi bine? N-ai prea băut, nu?

— Îl beau câte puţin, mulţumesc.

Aşezat pe marginea pernei, cu sticla lăcuită de sake în faţa lui, Tokichiro privea fix chipul lui Nene, atât de albă în lumina pâlpâitoare a lămpii. Când ochii ei se îndreptară, pe neaşteptate, în direcţia lui, îşi trecu o mână peste chip şi spuse, zăpăcit:

— Ei, am cam băut în seara asta.

Roşi când îşi dădu seama că era mult mai conştient de propria lui comportare decât Nene.

Încă o dată îşi spuse că, la sorocul cuvenit, chiar şi el avea să se căsătorească. Iar dacă avea să-şi ia o soţie, trebuia să fie frumoasă. Se întreba dacă Nene ar fi suportat sărăcia şi greutăţile şi i-ar fi dăruit copii sănătoşi. În situaţia actuală, negreşit urma să aibă probleme băneşti după ce-şi întemeia un cămin. Şi ştia că, în viitor, n-avea să-l mulţumească simpla bogăţie şi că îl aşteptau o grămadă de dificultăţi.

Privind femeia din perspectiva unui viitor mariaj, erau luate în considerare şi virtutea, şi înfăţişarea ei. Dar era mai important să găsească o femeie care o putea iubi pe mama lui, o agricultoare aproape analfabetă, şi care, de asemenea, să îşi susţină soţul cu seninătate, fără ca acesta să îşi dea seama. Pe lângă aceste două calităţi, trebuia să fie o femeie cu un spirit care putea îndura sărăcia. Dacă Nene ar fi o astfel de femeie… se gândea şi se tot gândea.

Interesul lui Tokichiro pentru Nene nu se trezise abia în seara aceea. De mult timp o considera pe fiica lui Mataemon femeia potrivită pentru el. O observase înainte de a şti cine era şi îi trimisese, în secret, scrisori şi daruri. Dar, în seara aceea, fu, pentru prima dată, sigur.

— Nene, am de discutat o problemă personală cu Tokichiro, aşa că, te rog să ne laşi puţin singuri!

Când Mataemon rosti aceste cuvinte, Tokichiro îşi imagină că era deja ginerele lui şi începu din nou să roşească.

Nene ieşi din cameră, iar Mataemon se îndreptă puţin de spate.

— Kinoshita, vreau să vorbim pe faţă. Ştiu că eşti un om cinstit.

— Te rog, spune orice doreşti.

Tokichiro se bucura că tatăl lui Nene îl trata atât de familiar, chiar dacă nu avea să fie discuţia pe care o nădăjduise. Se aşeză şi el puţin mai drept, gata să-i stea la dispoziţie, orice i-ar fi cerut Mataemon.

— Ceea ce vreau să spun este că... În fine, Nene cam are vârsta potrivită pentru măritiş.

— Negreşit.

Gâtlejul lui Tokichiro era uscat şi simţea că are un nod în gât. Cu toate că ar fi fost de ajuns să încuviinţeze din cap, simţea că trebuia să facă un soi de comentariu. De multe ori vorbea gura fără el.

— Adevărul este că am primit mai multe oferte pentru Nene, care se află mult peste nivelul familiei noastre, continuă Mataemon. Şi, ca tată, nu ştiu pe care s-o aleg.

— Este, desigur, dificil.

— Şi totuşi...

— Da?

— Un bărbat care i s-ar părea potrivit unui tată s-ar putea

să nu fie pe placul fetei.

— Înţeleg. O femeie are numai o singură viaţă de trăit, iar fericirea ei depinde de bărbatul cu care se căsătoreşte.

— Există un paj care nu se desprinde de lângă stăpânul nostru – un tânăr pe nume Maeda Inuchiyo. Trebuie că-l cunoşti.

— Domnul Maeda? clipi din ochi Tokichiro.

Conversaţia luase o întorsătură neaşteptată.

— Întocmai. Domnul Inuchiyo face parte dintr-o familie bună şi a cerut, în repetate rânduri, mâna lui Nene.

Tokichiro lăsă să-i scape ceva care semăna mai mult cu un oftat decât cu un cuvânt. În scenă, apăruse, dintr-odată, un rival formidabil. Faţa frumoasă a lui Inuchiyo, glasul său limpede şi manierele alese pe care le învăţase ca paj al lui Nobunaga îl făceau pe Tokichiro, care nu avea încredere în propria sa înfăţişare, invidios. La urma urmei, nu-i putea împiedica pe oameni să-l numească „Maimuţă". Aşadar, nimic nu detesta mai mult decât să audă spunându-se despre cineva că era „un om chipeş". Iar Inuchiyo era, cu siguranţă, un bărbat chipeş.

— Ai de gând să i-o dai pe Nene de soţie?

Fără să vrea, discuţia lor depăşise limitele conversaţiei obişnuite.

— Cum? Nu, răspunse Mataemon, clătinând din cap. Ridică la buze ceaşca, parcă trezit dintr-o adâncă reverie.

— În calitatea mea de tată, aş fi fericit să am de ginere un asemenea domn manierat ca Inuchiyo şi am acceptat deja. Recent, însă, fiica mea a încetat să se mai supună cu umilinţă judecăţii părinţilor ei, deşi numai în privinţa asta.

— Vrei să spui că aceste tratative pentru logodnă nu sunt pe placul ei?

— N-a spus-o în atât de multe cuvinte, dar nici n-a afirmat

că ar fi fost de acord. În fine, presupun că nu-i place ideea.

— Înţeleg.

— Ştii, aceste discuţii despre căsătorie sunt o mare bătaie de cap.

În timp ce vorbea, pe chipul lui Mataemon se aşternu o expresie îngrijorată.

În ultimă instanţă, era o chestiune de onoare. Mataemon îl admira pe Inuchiyo. Îl considera un tânăr cu un viitor strălucit. Iar când Inuchiyo o ceruse pe Nene de soţie, Mataemon acceptase şi chiar se bucurase, înainte de a-şi întreba fiica. Dar, când îi spusese mândru: „Cred că va fi un soţ fără pereche,” Nene nu păruse deloc încântată. Ba chiar se arătase nemulţumită. Deşi erau tată şi fiică, Mataemon înţelegea că între ei exista o mare diferenţă de opinie, când era vorba de alegerea unui partener de viaţă. Prin urmare, Mataemon nu ştia ce să facă. Atât ca părinte, cât şi ca samurai, îi era ruşine să mai apară în faţa lui Inuchiyo.

Pe de altă parte, Inuchiyo dădea curs afacerii pe faţă. Le spuse prietenilor că urma să se însoare cu fiica domnului Asano şi le ceru să intervină pentru el.

Mataemon îi explică lui Tokichiro în ce situaţie problematică se afla. Ziua logodnei se apropia. Reuşise să-l amâne cu scuze ca „mama ei a dus-o prost cu sănătatea în ultima vreme,” şi „soţia mea spune că e un an nenorocos”. Dar pretextele i se epuizau şi nu ştia ce să mai facă în continuare.

— Lumea spune că eşti un om foarte priceput. N-ai nici o idee? întrebă Mataemon, golindu-şi ceaşca şi lăsând-o jos.

Dacă Tokichiro era beat, acest lucru nu se vedea. Până atunci, se delectase cu propriile lui fantezii, dar, în timp ce asculta problema lui Mataemon, deveni dintr-odată foarte serios.

„Am un rival dur,” îşi spuse el. Inuchiyo era „bărbatul

chipeş” pe care Tokichiro îl antipatiza atât de mult, dar nu prea putea fi numit un bărbat model. Crescut într-o ţară răvăşită de război, era curajos, însă încăpăţânat şi indulgent cu sine.

Inuchiyo luptase în prima sa campanie, alături de armata lui Nobunaga, la vârsta de treisprezece ani şi fusese destul de viteaz cât să se înapoieze cu capul unui inamic. Într-o bătălie recentă, când un vasal al fratelui lui Nobunaga se răzvrătise, Inuchiyo luptase cu sete în avangarda armatei. Când un războinic duşman îi trăsese o săgeată în ochiul drept, Inuchiyo sărise de pe cal, retezase capul luptătorului şi i-l adusese lui Nobunaga. Totul fără a scoate săgeata.

Era un bărbat îndrăzneţ şi frumos, deşi avea acum ochiul drept închis, ca o fantă îngustă; dădea impresia că pe pielea lui deschisă şi plăcută apăruse ceva subţire ca un ac. Nici chiar Nobunaga nu putea stăpâni impetuozitatea lui Inuchiyo.

— Deci, ce-ar trebui să fac cu Inuchiyo? întrebă Mataemon. Stăteau împreună, deznădăjduiţi; până şi Tokichiro, deşi inventiv de obicei, nu ştia ce să-i propună. Într-un târziu, spuse:

— Ei, nu-ţi face griji. Am să mă gândesc eu la o soluţie.

Tokichiro reveni la castel. Nu încercase în nici un fel să-şi susţină propria cauză, nefăcând decât să împărtăşească problemele lui Mataemon. Dar considera o onoare că tatăl iubitei lui se bazase pe el şi i se confesase, chiar dacă acele probleme deveneau o povară pentru el.

Tokichiro îşi dădea seama că era profund îndrăgostit de Nene.

„Asta înseamnă dragostea?” se întreba el, încercând să înţeleagă misterioasele cărări ale propriei sale inimi. Rostirea cuvântului „dragoste” îi trezea o senzaţie neplăcută. Îi displăcea termenul, care părea să se audă de pe buzele

tuturor. Nu renunţase el la dragoste încă din tinereţe? Cu siguranţă, înfăţişarea şi ţinuta – armele cu care lupta împotriva lumii – îi fuseseră luate în râs de femeile frumoase pe care le cunoscuse. Dar şi el era mişcat de frumuseţe şi de romantism. Şi avea o răbdare fără margini, pe care frumoasele frivole şi aristocraţii nu şi-ar fi putut-o imagina niciodată.

Deşi nu se alesese decât cu dispreţ, nu era genul de om care să se dea bătut. „Într-o bună zi, am să le arăt eu," jură el. „Femeile lumii se vor lupta pentru atenţia omuleţului ăstuia urât." Acesta era gândul care-l mâna înainte. Sentimentul acesta îi determinase atitudinea faţă de femei şi de dragoste, încă înainte de a-şi fi dat seama. Tokichiro nu simţea decât dispreţ pentru bărbaţii care adorau frumuseţea femeilor. Îi desconsidera pe cei ce transformau dragostea într-o fantezie şi un mister, considerând-o bunul cel mai de preţ al vieţii şi bucurându-se de propria lor melancolie.

„Cu toate acestea," îşi spunea el, „în cazul lui Nene se potriveşte – chiar şi să spun că m-am îndrăgostit." Iubirea şi ura sunt chestiuni care ţin întru totul de individ şi, când se obişnui cu ideea, Tokichiro ajunse şi el la un compromis. Chiar înainte de a adormi, închise ochii şi-şi imagină profilul lui Nene.

Tokichiro era liber şi a doua zi. Casa lui cea nouă din pădurea de paulownia, pe care o vizitase în ajun, avea nevoie de unele reparaţii, iar el trebuia să facă rost de nişte mobilă. Dar zăbovea în castel, sperând să vorbească cu Inuchiyo, care stătea întotdeauna alături de Nobunaga. Inuchiyo îi privea pe vasalii lui Nobunaga de pe estrada de lemn, cu o expresie şi mai arogantă decât cea a stăpânului său. Când oameni ca Tokichiro veneau cu câte o cerere la Nobunaga,

Inuchiyo asculta cu un zâmbet superior, care-i adâncea gropiţele de la colţurile gurii.

Iarăşi Maimuţa? Inuchiyo nici măcar nu trebuia s-o spună, într-un fel, singurul său ochi te pătrundea până-n măduva oaselor.

Tokichiro îl găsea arogant şi încerca să aibă cât mai puţin de-a face cu el.

În timp ce Tokichiro stătea de vorbă cu santinela de la poarta centrală, cineva trecu pe alături şi întrebă:

— Domnule Tokichiro, azi eşti liber?

Întorcând nepăsător capul, Tokichiro văzu că era Inuchiyo. Luând-o la fugă după el, spuse:

— Domnule Inuchiyo. Aş dori să discut cu dumneata o chestiune delicată.

Inuchiyo îl privi cu obişnuita lui expresie superioară:

— Profesională sau personală?

— Cum spuneam, este o problemă delicată, deci personală.

— Dacă aşa stau lucrurile, nu e momentul potrivit. Tocmai m-am întors cu un comision pentru Domnia Sa şi n-am timp de vorbă. Mai târziu.

Şi, cu acest refuz categoric, plecă grăbit.

„Antipatic băiat, dar are şi unele calităţi”, fu nevoit Tokichiro să recunoască. Rămas singur, privi în gol pe urmele lui Inuchiyo. Apoi porni şi el, mergând cu paşi mari. Se îndrepta spre cetate. Ajungând la noua sa casă, găsi un om care spăla poarta, în timp ce altul ducea înăuntru bagaje.

„Oi fi greşit adresa?” se întrebă Tokichiro.

În timp ce privea în jur, din bucătărie se auzi glasul unui bărbat:

— Hei! Domnule Kinoshita. Veniţi încoace.

— A, dumneata erai...

— Cum adică „A, dumneata erai?” Unde-ai fost? Laşi

oamenii să-ţi mobileze şi să-ţi măture casa?

Era unul dintre foştii săi colegi de la bucătărie.

— Ei, ei. Bine te-ai mai chivernisit, cât ai bate din palme. Tokichiro intră, ca şi cum ar fi fost musafir în propria casă. Văzu un scrin nou de lac şi o poliţă. Toate erau daruri de la prietenii care aflaseră despre avansarea lui, dar, constatând că norocosul stăpân al casei era plecat, măturaseră, instalaseră mobila şi, în sfârşit, se apucaseră să spele poarta.

— Vă mulţumesc. Sunteţi prea buni.

Jenat, Tokichiro se grăbi să-i ajute cu ce putea. Nu mai rămăsese decât să umple sticlele cu sake şi să le pună pe tăvi.

— Domnule Kinoshita, îl chemă unul dintre furnizorii castelului, care se simţea îndatorat de pe vremea când Tokichiro lucrase ca supraveghetor al consumului şi al achiziţiei de lemne şi de cărbuni.

Privind în bucătărie, Tokichiro găsi o servitoare dolofană care spăla şi freca.

— E o fată din satul nostru. Sunteţi, desigur, ocupat în aceste zile, aşa că, ce-ar fi s-o angajaţi pentru un timp?

Tokichiro profită de ocazie şi răspunse:

— Aş dori şi un servitor, şi un om bun la toate, aşa că, dacă ştiţi pe cineva, v-aş fi foarte recunoscător.

Apoi, se aşezară în cerc, iar petrecerea de casă nouă începu.

„Bine că am venit azi aici. Cum ar fi fost ca tocmai eu, stăpânul casei, să nu apar?” Lui Tokichiro îi era ruşine de sine însuşi. Nu se considerase un delăsător, dar acum îşi dădea seama că trebuia s-o lase puţin mai moale.

În timp ce beau, soţiile noilor săi colegi care locuiau în vecinătate trecură şi ele, ca să-l felicite pe Tokichiro pentru avansare.

— Hei, domnule Kinoshita! Stăpân al casei! strigă unul dintre musafiri.

— Ce s-a întâmplat?

— Cum vine asta, „Ce s-a întâmplat?” Ai trecut pe la celelalte case din vecini ca să le aduci omagiile?

— Nu, nu încă.

— Ce? Nu încă? Eşti genul de om care cântă şi dansează, aşteptând să vină oamenii la dumneata să te salute? Ei bine, n-ar strica să te îmbraci cu hainele cele mai bune şi să începi rondul imediat. Te poţi ocupa de două probleme în acelaşi timp, plecându-te în faţa fiecărei case şi spunându-le că te-ai mutat în împrejurimi şi că ai fost numit la grajduri.

Peste câteva zile, îi sosi şi ajutorul. Un om din acelaşi sat cu servitoarea veni să ceară de lucru. Şi mai angajă încă unul. Într-un fel sau altul, se alesese cu o mică reşedinţă şi trei servitori, şi era stăpânul propriei sale case, în pofida salariului modest. Acum, când pleca de-acasă – îmbrăcat, desigur, cu haina sa la mâna a doua de bumbac, care avea pe spate blazonul cu paulownia – era petrecut de servitoare şi de slujitori.

În dimineaţa aceea, spunându-şi că nu mai lipsea decât să se însoare cu Nene pentru ca totul să fie perfect, Tokichiro ocolea şanţul exterior al castelului. Mergând pe mal, nu-l văzu pe omul care venea din direcţie opusă, cu un zâmbet pe chip. Şi, cu toate că s-ar fi putut crede că încă se mai gândea la Nene, avea de fapt în minte problemele privind asediul şi apărarea castelului. „Ăsta-i un şanţ numai cu numele. E atât de mic, încât, după zece zile fără ploaie, i se vede fundul. Pe timp de război, dacă arunci o mie de saci cu nisip, poţi deschide un culoar de atac. Şi nici nu este prea multă apă de băut în castel. Prin urmare, punctul slab al castelului e aprovizionarea cu apă. În caz de asediu, avem destulă cât să

rezistăm în apărare...” În timp ce bombănea astfel de unul singur, un om uriaş se apropie şi îl bătu pe umăr.

— Domnule Maimuţă. Eşti de serviciu?

Tokichiro ridică privirea spre chipul vorbitorului şi, în acelaşi moment, găsi o soluţie a problemei.

— Nu e un moment potrivit, răspunse el cu sinceritate. Celălalt, desigur, era Maeda Inuchiyo. Nu avuseseră ocazia să stea de vorbă încă, iar faptul că îl întâlnea întâmplător acum, în afara castelului, era de bun augur. Dar înainte de a apuca să spună ceva, Inuchiyo i-o tăie scurt:

— Domnule Maimuţă, în castel ai spus ceva despre o chestiune delicată în legătură cu care voiai să stăm de vorbă. Întrucât sunt în timpul liber, te ascult.

— Ei, ce voiam să spun e că...

Privi în jur şi şterse praful de pe un bolovan aflat lângă şanţ.

— Nu e un subiect pe care să-l discutăm în picioare. De ce nu iei loc?

— Despre ce e vorba?

Tokichiro îi vorbi sincer, neascunzându-şi însufleţirea şi conştiinţa importanţei subiectului:

— Domnule Inuchiyo, o iubeşti pe Nene?

— Pe Nene?

— Fiica domnului Asano.

— A, pe ea.

— O iubeşti, presupun.

— Ce te priveşte?

— Dacă e adevărat, aş dori să te previn. Se pare că, necunoscând situaţia, ai apelat la un intermediar şi i-ai cerut tatălui fetei permisiunea de a o lua de soţie.

— E ceva rău în asta?

— Este.

— Ce anume?

— Ei bine, adevărul e că Nene şi cu mine ne iubim de mai mulţi ani.

Inuchiyo îl privi ţintă pe Tokichiro şi, deodată, tot trupul începu să i se cutremure de râs. Tokichiro văzu după expresia lui că n-avea de gând să-l ia în serios şi deveni cu atât mai grav:

— Nu este deloc un motiv de râs. Nene nu e genul de femeie care să mă trădeze şi să i se dăruiască unui alt bărbat, indiferent din ce cauză.

— Chiar aşa?

— Ne-am făcut promisiuni ferme unul altuia.

— Ei, dacă aşa stau lucrurile, mie-mi convine de minune.

— Există totuşi o persoană căreia nu-i convine atât de mult, şi anume, tatăl lui Nene. Dacă nu-ţi retragi cererea, domnul Mataemon va fi prins între ciocan şi nicovală şi va fi nevoit să recurgă la sinuciderea rituală.

— *Seppuku?*

— Se pare că domnul Mataemon nu ştia despre înţelegerea dintre noi, aşa că, ţi-a acceptat propunerea. Dar, datorită situaţiei pe care tocmai ţi-am explicat-o, Nene refuză s-o primească.

— Bine, şi atunci a cui soţie va fi?

Astfel provocat, Tokichiro îşi arătă pieptul cu degetul, răspunzând:

— A mea.

Inuchiyo râse din nou, dar nu la fel de tare ca înainte.

— Mai încetează cu glumele, domnule Maimuţă. Te-ai uitat vreodată în oglindă?

— Mă faci mincinos?

— De ce s-ar logodi Nene cu unul ca dumneata?

— Dacă e adevărat, ce vei face?

— Dacă este, te-aş felicita.

— Vrei să spui că n-ai nimic împotrivă ca Nene şi cu mine să ne căsătorim?

— Domnule Maimuţă...

— Da?

— O să râdă lumea.

— Nu se poate face nimic când o relaţie se bazează pe iubire, chiar dacă oamenii râd de noi.

— Chiar vorbeşti serios, nu-i aşa?

— Aşa e. Când unei femei îi displace bărbatul care o curtează, îl evită cu iscusinţă, ca o salcie în vânt. Dacă se întâmplă aşa ceva, e mai bine să nu te socoteşti un prost sau un om păcălit. Lăsând asta la o parte, te rog să nu-i porţi pică domnului Mataemon, dacă Nene şi cu mine ne căsătorim. Acest lucru nu va face decât să adauge, pe lângă jignire, şi insulta.

— Despre asta voiai să-mi vorbeşti?

— Da, şi îţi sunt foarte recunoscător pentru ceea ce ai spus. Te rog să nu uiţi de promisiunea pe care tocmai mi-ai făcut-o.

Tokichiro făcu o plecăciune, dar, când înălţă capul, Inuchiyo plecase.

Peste câteva zile, Tokichiro sosi în vizită la Mataemon.

— În legătură cu cele discutate deunăzi, spuse el, pe un ton formal. M-am întâlnit cu domnul Inuchiyo şi i-am explicat, cu băgare de seamă, neliniştea dumitale în legătură cu el. A spus că dacă fiica dumitale nu are intenţia să-i devină soţie şi dacă între noi doi există deja o promisiune, nu mai e nimic de făcut. Părea să se fi resemnat cu situaţia.

În timp ce Tokichiro îşi depăna povestea, cu tonul cel mai firesc, pe chipul lui Mataemon se vedea că nu prea ştia ce să înţeleagă. Tokichiro continuă:

— Ceea ce înseamnă că domnul Inuchiyo avea unele regrete, neputând tolera gândul că Nene îi va fi dată de soţie altcuiva. Dacă ea şi cu mine suntem logodiţi, el e dezamăgit, dar se resemnează. O ia bărbăteşte şi mă felicită. Totuşi, i-ar displăcea foarte mult dacă i-ai da-o pe Nene altcuiva.

— Stai puţin, Kinoshita. Dacă înţeleg bine, domnul Inuchiyo spune că e bine ca Nene să se mărite cu dumneata, dar cu altul, nu?

— Întocmai.

— Incredibil! Cine ţi-a spus că te poţi însura cu Nene? Şi când?

— Nimeni, mi-e ruşine să recunosc.

— Atunci, ce-i asta? Credeai că te-am pus să-l minţi pe domnul Inuchiyo?

— Păi...

— Dar ce prostii i-ai îndrugat domnului Inuchiyo? Iar a spune că dumneata şi Nene sunteţi logodiţi nu e decât o glumă. E scandalos!

Mataemon, care era un om blând, îşi ieşise din fire.

— Din moment ce dumneata ai venit cu ideea asta, oamenii vor crede că, probabil, e o glumă. Însă chiar şi ca glumă, e îngrozitor de penibilă pentru o fată nemăritată. Găseşti că e de râs?

— Bineînţeles că nu, lăsă Tokichiro capul în piept. Eu sunt cel care a comis greşeala. Nu intenţionasem nici o clipă să iasă aşa. Îmi pare rău.

Mataemon făcu o mutră dezgustată:

— N-am nevoie să-mi spui cât de rău îţi pare. A fost vina mea, că mi-am deschis sufletul în faţa unui om despre care credeam că are mai multă minte.

— Crede-mă, eu...

— Ei bine, du-te acasă. Ce mai aştepţi? După ceea ce ai

spus, în casa asta nu mai eşti binevenit.

— De acord, voi fi discret până în ziua când se anunţă nunta.

— Nebunule!

Toate rezervele de bunăvoinţă ale lui Mataemon se epuizaseră în sfârşit. Strigă la Tokichiro:

— Crezi că i-ar da-o cineva pe Nene unui om ca dumneata? Nu şi-ar da consimţământul nici dacă i-aş porunci eu.

— Ei, tocmai aici e-aici, nu-i aşa?

— Ce vrei să spui?

— Nimic nu e atât de tainic precum dragostea. Probabil că Nene ascunde în inima ei faptul că nu va accepta alt soţ decât pe mine. E o grosolănie s-o spun, dar nu dumitale ţi-am cerut-o; i-am cerut-o ei însăşi. Nene este cea care speră că o voi cere de soţie.

Mataemon îl privi inert. Trebuie să fi fost cel mai insistent om pe care-l întâlnise în viaţa lui! Indiferent ce fel de om era, poate că Tokichiro avea să plece acasă, dacă făcea o mutră posomorâtă şi rămânea tăcut şi acru. Dar Tokichiro rămânea aşezat, fără a da nici un semn că ar fi avut de gând să plece.

Pentru a înrăutăţi şi mai mult situaţia, Tokichiro continuă calm:

— Nu mint. Aş dori s-o întrebi pe Nene, măcar o dată, ce este cu adevărat în inima ei.

Mataemon se săturase. Răsucindu-se în loc, la capătul răbdării, răcni la nevastă-sa, în camera alăturată:

— Okoi! Okoi!

Okoi îşi privi neliniştită soţul, prin uşa deschisă, dar nu se ridică.

— De ce n-o chemi pe Nene?

— Dar...

Când soţia sa încercă să-l liniştească, Mataemon o dete la o

parte, strigând:

— Nene! Nene!

Nene, speriată că se întâmplase ceva, veni şi îngenunche lângă mama ei.

— Vino-aici! o chemă sever Mataemon. Cu siguranţă, nu i-ai făcut vreo promisiune domnului Kinoshita, aici de faţă, fără consimţământul părinţilor tăi.

Aceste cuvinte îi produseră lui Nene un şoc vizibil. Cu ochii mari, se uită de la tatăl ei la Tokichiro, care stătea aşezat, cu capul în piept.

— Ei, Nene? E în joc onoarea familiei noastre. Şi este şi spre cinstea propriului tău obraz, când, într-o bună zi, te vei mărita. Fă bine şi vorbeşte desluşit. Desigur, nu s-a întâmplat nimic de acest fel.

Nene tăcu un moment, dar, în sfârşit vorbi, limpede şi cu modestie:

— Nu s-a întâmplat, Tată.

— Nimic, aşa-i?

Cu o privire victorioasă şi un oftat de uşurare, Mataemon îşi umflă pieptul.

— Dar, Tată...

— Ce?

— Aş dori să spun ceva, cât timp e aici şi mama.

— Vorbeşte.

— Am de făcut o cerere. Dacă domnul Kinoshita doreşte de soţie o persoană nevrednică aşa ca mine, vă rog să-i daţi consimţământul.

— C-c-ceee? se bâlbâi Mataemon.

— Da.

— Ţi-ai pierdut minţile?

— Nu pot vorbi cu uşurinţă despre un subiect atât de important. Mă jenez foarte tare să discut asemenea lucruri,

chiar şi cu părinţii mei, dar e atât de important pentru noi toţi, încât trebuie s-o spun deschis.

Mataemon scoase un geamăt, privindu-şi fiica cu gura căscată.

Extraordinar! În sinea lui, Tokichiro lăudă splendida cuvântare a lui Nene, pe când tot trupul i se înfiora de emoţie. Dar, mai mult decât atât, nu înţelegea de ce acea fată sinceră şi lipsită de griji îi acordase încrederea ei.

Era seară. Tokichiro mergea absent. După ce plecase din casa lui Mataemon, se îndrepta spre propria lui casă din desişul de paulownia.

Dacă părinţii îi dădeau permisiunea, dorea să devină soţia domnului Kinoshita, spusese Nene. Cu toate că punea un picior înaintea celuilalt, era atât de cuprins de fericire, încât abia dacă mai conştientiza asta. Nene vorbise serios, dar el încă mai avea unele îndoieli. „Oare chiar mă iubeşte? Dacă mă iubeşte atât de mult, de ce nu mi-a spus-o mai curând?” Îi trimisese în secret scrisori şi cadouri, dar, până acum, nu primise de la Nene nici un singur răspuns care să îi dea speranţe. De unde dedusese, în mod firesc, că fata nu-l plăcea. Şi cum rămânea cu modul în care rezolvase problema dintre Mataemon şi Inuchiyo? Nu fusese cu nimic mai insistent decât de obicei. Fie că învingea, fie că pierdea, stăruise în propriile lui speranţe fără să se întrebe ce simţea cu adevărat Nene. Avea să se însoare cu ea. *Trebuia* să se-nsoare cu ea.

Şi totuşi, faptul că Nene spusese în faţa tatălui şi a mamei sale că voia să se mărite cu el – şi chiar cu el de faţă – ceruse un mare curaj. Mărturisirea ei îl uluise pe Tokichiro mai mult decât pe tatăl ei.

Până la plecarea lui Tokichiro, Mataemon stătuse cu o expresie sumbră şi dezamăgită pe faţă, fără a consimţi la

cererea fiicei sale. Rămăsese tăcut, oftând nedumerit, compătimind şi dispreţuind judecata fetei, spunând:

— Gusturile nu se discută.

Tokichiro se simţea şi el stingherit.

— Voi veni altă dată s-o cer din nou, spusese el, pregătindu-se să plece.

Mataemon răspunsese:

— Voi încerca să mă gândesc. Am să mă gândesc. Ceea ce era un refuz implicit.

Dar Tokichiro găsea o oarecare speranţă în aceste cuvinte. Până atunci, nu înţelesese deloc sentimentele lui Nene. Dacă fata era hotărâtă, nu se îndoia că şi el avea să poată schimba cumva intenţia lui Mataemon. „Am să mă gândesc” nu însemna un refuz fără drept de apel. Prin urmare, Tokichiro avea senzaţia că o luase deja de soţie pe Nene.

Încă mai era pierdut în gânduri când intră în casă şi se aşeză în camera cea mare. Se gândea la propria lui încredere în sine, la simţămintele lui Nene şi la momentul potrivit pentru căsătorie.

— Aveţi o scrisoare din Nakamura.

De cum se aşezase, servitorul îi pusese în faţă scrisoarea şi un pachet cu făină de mei. Un neaşteptat dor de casă îl înştiinţa că era o scrisoare de la mama lui.

Nu există cuvinte ca să ne exprimăm recunoştinţa pentru darurile pe care le trimiţi mereu: chiflele şi hainele pentru Otsumi. Nu avem decât lacrimile ca să-ţi mulţumim.

Îi scrisese mamei sale de mai multe ori, vorbindu-i despre casa lui şi chemând-o să se mute la el. Deşi salariul său de treizeci de *kan*-i nu i-ar fi permis să se achite integral de îndatoririle lui filiale, Onaka n-ar fi dus lipsă de mâncare sau

de îmbrăcăminte. Mai avea şi câţiva servitori, aşa că mâinile ei, care se înăspriseră după ani de zile la munca pământului, n-aveau să mai spele şi să cureţe. Urma să găsească şi un soţ pentru Otsumi. Şi să cumpere nişte sake bun pentru tatăl său vitreg. Şi lui îi plăcea să bea din când în când şi nimic nu l-ar fi bucurat mai mult decât ca toată familia să poată locui împreună, vorbind despre sărăcia de altădată la masa de seară.

Mai departe, Onaka scria:

Deşi am fi fericiţi să locuim la tine, sunt sigură că aceasta ţi-ar stânjeni munca. Fără îndoială, mama ta înţelege că un samurai e dator să moară în orice moment. Încă e prea devreme ca să te gândeşti la fericirea mea. Când mă gândesc la vremurile de altădată şi la poziţia ta actuală, le mulţumesc zeilor, lui Buddha şi Domniei Sale pentru favorurile lor. Nu-ţi face griji pentru mine. Mai bine munceşte cu râvnă. Nimic n-ar face-o pe mama ta mai fericită. Nu am uitat ceea ce mi-ai spus la poartă în noaptea aceea geroasă şi mă gândesc adesea la acele cuvinte.

Tokichiro plânse, citind şi recitind scrisoarea. Nu se cuvenea ca stăpânul casei să-i lase pe servitori să-l vadă plângând. Mai mult, samuraiul era educat să nu fie văzut de nimeni plângând. Dar Tokichiro nu era aşa. Şi îi curgeau atât de multe lacrimi, încât servitorul era stingherit şi nervos.

— O, m-am înşelat. Ceea ce a spus e absolut corect. Mama mea e atât de deşteaptă. Încă nu e momentul să mă gândesc la mine şi la familia mea, spuse el cu voce tare, în timp ce împăturea scrisoarea.

Lacrimile nu i se mai opreau şi se freca la ochi cu mâneca, asemenea unui copil mic.

„Aşa e!” înţelese Tokichiro. „Aici n-au mai fost războaie de o bună bucată de vreme, dar nu avem de unde şti când poate izbucni războiul într-o cetate. Oamenii care trăiesc în Nakamura sunt în siguranţă. Nu, vrea să spună că o asemenea gândire egoistă e greşită din capul locului. Munca în slujba seniorului trebuie să fie pe primul plan.” Ridicând cu respect scrisoarea la frunte, Tokichiro se adresă mamei sale ca şi cum ar fi fost cu el în cameră:

— Da, înţeleg ce ai spus şi îţi voi urma sfaturile cu sfinţenie. Când poziţia mea va fi stabilă şi voi avea parte de încrederea seniorului şi a celorlalţi, te voi vizita din nou, aşa că te rog ca atunci să te muţi la mine.

Luă pachetul cu făină de mei şi i-l dădu servitorului:

— Du-l la bucătărie. De ce caşti ochii? Ţi se pare ciudat ca omul să plângă atunci când are motive? E făină de mei pe care mama mea a măcinat-o noaptea, cu mâinile sale. Dă-i-o servitoarei. Spune-i să n-o irosească şi să-mi facă din ea găluşti, din când în când. Mi-au plăcut de când eram mic. Cred că mama mea a ţinut minte.

Uitase complet de Nene şi continuă să se gândească la mama lui, în timp ce mânca singur masa de seară. „Ce-o fi mâncând mama? Chiar dacă îi trimit bani, ea îi foloseşte ca să cumpere dulciuri pentru copil sau sake pentru soţul ei, rămânându-i să mănânce doar legume fade. Dacă mama mea nu va trăi o viaţă lungă, nu ştiu cum am să merg mai departe.”

Când se duse la culcare, încă era pierdut în gânduri. „Cum să mă pot căsători înainte ca mama să se mute la mine? E prea devreme, mult prea devreme. Ar fi mai bine să mă însor cu Nene mai târziu.”

ZIDURILE CETĂŢII KIYOSU

În fiecare an, toamna, se dezlănţuiau furtuni violente. Dar, în întreaga provincie Owari, suflau alte vânturi, mult mai ameninţătoare. Dinspre Saito din Mino, înspre apus, dinspre Tokugawa din Mikawa, înspre miazăzi şi dinspre Imagawa Yoshimoto din Suruga, înspre răsărit, toate semnele indicau crescânda izolare a provinciei Owari.

Furtunile din acel an distruseseră mai bine de două sute de metri din zidul exterior al castelului. Un mare număr de tâmplari, zidari, hamali şi pietrari veniseră la castel să ajute la reconstrucţie. Cheresteaua şi pietrele erau aduse prin poarta Karabashi, iar materialele de construcţie erau îngrămădite în tot locul, astfel că drumurile de acces din castel şi dimprejurul şanţului erau foarte aglomerate. Oamenii care treceau în fiecare zi se plângeau cu voce tare:

— Nu mai ai unde să pui piciorul!

— Dacă ăştia nu termină mai repede, zidurile de piatră vor fi în pericol la următoarea furtună.

Dar, nu peste mult, lângă şantierul de construcţii împrejmuit cu frânghii fu pusă o inscripţie vizibilă: „Zonă în reparaţii. Intrarea neautorizată interzisă”.

Munca se desfăşura asemenea unei operaţiuni militare, sub conducerea lui Yamabuchi Ukon, supraveghetorul lucrărilor

de construcţie, astfel încât oamenii care treceau prin zonă mergeau în şir câte unul, cu mult respect şi reţinere.

Lucrările se apropiau de cea de-a douăzecea zi, dar încă nu se vedea nici un progres. Desigur, era incomod, dar acum nu se mai plângea nimeni. Toţi înţelegeau că avea să fie nevoie de mult timp şi multă muncă, pentru a reface două sute de metri din zidul castelului.

— Cine e ăla de-acolo? îl întrebă Ukon pe un subaltern de-al său, care întoarse capul să privească în direcţia arătată.

— Cred că e domnul Kinoshita de la grajduri.

— Cum? Kinoshita? A, da. Ăla căruia toţi îi spun „Maimuţă”. Data viitoare când mai trece pe-aici, cheamă-l încoace, porunci Ukon.

Subordonatul ştia că stăpânul său era supărat fiindcă în fiecare zi, când se ducea la lucru, Tokichiro trecea pe lângă şantier fără să salute. Şi nu numai atât, dar mai şi călca peste stivele de lemnărie. Desigur, nu avea ce face, cum scândurile erau puse în drum, dar ele se foloseau la construcţia castelului şi, dacă cineva voia să treacă peste ele, trebuia să ceară permisiunea.

— E un prost crescut, spuse mai târziu subalternul. În orice caz, a trecut recent de la slugă la samurai şi tocmai a primit o locuinţă în cetate. E nou, aşa că nu-i de mirare.

— Da, nimic nu e mai rău decât mândria unui parvenit. Toţi sunt predispuşi să-şi dea aere. I-ar prinde bine să-i mute cineva puţin nasul din loc.

Subordonatul lui Ukon îl aşteptă nerăbdător pe Tokichiro. Acesta apăru în sfârşit, seara, pe la ora când oamenii terminau lucrul. Purta haina albastră, ca în tot timpul anului. Întrucât aproape toate activităţile oamenilor de la grajduri se desfăşurau afară, îi era de folos, dar, cu o funcţie ca a lui, ar fi putut să se îmbrace mai elegant, dacă voia. Totuşi, Tokichiro

nu părea să aibă niciodată bani de cheltuială pentru sine însuşi.

— Vine!

Oamenii lui Ukon îşi făcură cu ochiul. Tokichiro trecu pe alături, încet, purtând pe spate blazonul cu paulownia.

— Stai! Domnule Kinoshita! Aşteaptă!

— Cine, eu? se întoarse Tokichiro în loc. Cu ce vă pot fi de folos?

Omul îi ceru să aştepte şi se duse la Ukon. Lucrătorii şi hamalii fuseseră chemaţi şi ei şi începeau să pornească spre casă, în grupuri mari. Ukon îi convocase pe maiştrii zidarilor şi ai tâmplarilor şi discutau despre munca de a doua zi. Dar, când îşi auzi subalternul, se ridică în picioare:

— E Maimuţoiul? L-ai oprit? Adu-l aici. Dacă nu-l mustru acum, o să se-nveţe prost.

Tokichiro se apropie, fără o vorbă de salut şi fără să se încline. Părea să spună, arogant: „M-ai oprit din drum. Ce vrei?”

Acest lucru îl înfurie şi mai rău pe Ukon. Din punctul de vedere al poziţiei, între cei doi era o diferenţă incomparabilă. Ukon era fiul lui Yamabuchi Samanosuke, guvernatorul castelului Narumi, prin urmare, fiu de vasal al clanului Oda. Îi era mult superior omului care stătea în faţa lui, într-o haină albastră, veche.

— Ce îngâmfare! exclamă el, roşu la faţă. Maimuţă! Băi, Maimuţă! strigă, dar Tokichiro nu răspunse.

Asta nu-i stătea deloc în fire. Toţi îl numeau „Maimuţă”, de la Nobunaga până la prieteni, iar porecla nu-l deranja, în general. Azi, însă, era altceva.

— Eşti surd, Maimuţă?

— Ce prostie!

— Cum?

— Chemi omul şi pe urmă îi vorbeşti urât. Ce-i aiureala asta cu maimuţa?

— Toată lumea te numeşte aşa, deci la fel ţi-am spus şi eu. Sunt adesea plecat la castelul Narumi, aşa că nu-ţi ţin minte numele. Fac rău că-ţi spun la fel ca şi ceilalţi?

— Da. Există oameni cărora li se permite să mă numească într-un anumit mod, şi unii cărora nu li se permite.

— Va să zică, eu sunt unul dintre cei cărora nu li se permite?

— Exact.

— Ţine-ţi gura! Tocmai de obrăznicia ta e vorba! De ce în fiecare dimineaţă, în drum spre treburile tale, calci peste scânduri? Şi de ce nu ne saluţi politicos?

— E o crimă?

— N-ai nici un pic de bun simţ? Ţi-o spun fiindcă s-ar putea, totuşi, să devii samurai. Buna creştere e foarte importantă pentru un războinic. Când treci pe-aici, te uiţi la construcţii cu o mutră înfumurată şi bombăni nemulţumit în sinea ta. Dar un şantier de construcţii la un castel se supune aceleiaşi discipline ca un câmp de luptă. Nesimţitule! Dacă te mai porţi aşa, n-ai să scapi la fel de uşor. Poftim, uite ce se-ntâmplă când un purtător de sandale ajunge samurai!

Ukon râse, privindu-şi maiştrii şi subordonaţii, după care, pentru a-şi arăta superioritatea socială, mai râse o dată şi-i întoarse spatele lui Tokichiro.

Maiştrii, crezând că situaţia se lămurise, se adunară în jurul lui Ukon, pentru a reîncepe să discute despre planuri. Dar Tokichiro, privind încruntat spre spatele lui Ukon, nu schiţă nici o mişcare de a pleca.

Unul dintre oamenii lui Ukon spuse:

— Am terminat cu tine, Kinoshita.

— Ai fost dojenit. Bagă bine la cap, adăugă altul.

— Gata, du-te-acasă, spuse un al treilea.

Păreau dispuşi să-l calmeze şi să scape de el, dar Tokichiro nu-i luă în seamă. Continua să privească ţintă spinarea lui Ukon. În acel timp, mândria lui tinerească ieşea la suprafaţă, scăpată de sub control şi izbucni într-un râs nestăpânit.

Maiştrii şi subalternii lui Ukon ridicară privirile, surprinşi. Până şi Ukon se răsuci în scaun, sever, şi strigă:

— De ce râzi?

Tokichiro râse cu şi mai multă poftă:

— Râd fiindcă eşti ridicol.

— Impertinentule... sări Ukon de pe scaun, ca turbat. Fiindcă l-am iertat pe nenorocitul ăsta, şi-a luat nasul la purtare. E scandalos! Regulile militare se aplică şi la locul de muncă, la fel ca pe câmpul de luptă. Nemernicule! Am să te tai. Vino-aici!

Şi puse mâna pe mânerul săbiei sale lungi. Adversarul lui, însă, rămase nemişcat, ca şi cum ar fi înghiţit un par.

Ukon se înfurie şi mai tare.

— Puneţi mâna pe el! Îi arăt eu lui! Ţineţi-l să nu fugă! Ajutoarele lui Ukon se apropiară imediat de Tokichiro. Dar acesta tăcu şi privi oamenii din jur ca şi cum i-ar fi adulmecat. Toţi găsiseră şi înainte ceva ciudat la el, însă acum era aproape ireal şi, cu toate că îl împresuraseră, nici unul nu se atinse de el.

— Domnule Ukon, te pricepi să arunci vorbe mari, dar la altele nu eşti tot atât de priceput.

— Cum! Ce-ai spus?

— De ce crezi că, în munca de reconstrucţie a castelului, se aplică regulamentele militare? Dumneata însuţi ai spus-o, dar pun rămăşag că habar n-ai ce înseamnă. Nu eşti un supraveghetor prea bun. Şi crezi că n-am motive să râd de dumneata.

— Limbajul ăsta obraznic e de neiertat! Netrebnicule! Unui om cu statutul meu social…

— Ascultă! îşi scoase Tokichiro pieptul în afară, privind spre chipurile din jurul lui. Suntem în timp de pace sau de război? Omul care nu înţelege asta e un prost. Castelul Kiyosu e înconjurat de duşmani: Imagawa Yoshimoto şi Takeda Shingen la răsărit, Asakura Yoshikage şi Saito Yoshitatsu la miazănoapte, clanurile Sasaki şi Asai la apus, iar Tokugawa din Mikawa la miazăzi.

Nu-i făceau faţă. Glasul lui era plin de convingere şi, fiindcă nu îşi exprima doar propriile sentimente, toţi îl ascultau avizi, seduşi de vocea lui.

— Vasalii cred că aceste ziduri sunt de nepătruns, dar, dacă vine o furtună, se dărâmă. E o neglijenţă sfruntată că această măruntă construcţie durează de peste douăzeci de zile şi încă mai continuă, cu chiu cu vai, zi de zi. Ce s-ar întâmpla dacă un inamic ar profita de punctul ăsta slab şi, într-o noapte, ar lua castelul cu asalt? Există trei reguli care guvernează construcţia castelelor. Prima e aceea de a construi cu viteză şi în secret. A doua este de a construi solid şi fără decoraţiuni. Asta înseamnă că podoabele şi frumuseţea sunt minunate, dar numai pe timp de pace. A treia e starea de continuă pregătire, ceea ce înseamnă să fim gata pentru orice atac, în pofida dezordinii din timpul lucrului. Cel mai înfricoşător lucru la o construcţie în curs de desfăşurare este posibilitatea de a crea o breşă. Provincia ar putea să cadă din cauza unei mici spărturi într-un zid de pământ.

Vorbea cu o intensitate covârşitoare. De două sau de trei ori, Ukon încercă să spună ceva, dar elocvenţa lui Tokichiro îl amuţea şi nu putea decât să rămână cu buzele tremurându-i. Maiştrii căscau şi ei gura, uluiţi de discursul lui Tokichiro. Simţind miezul vorbelor lui, nimeni nu-l putea întrerupe, nici

prin cuvinte violente, nici prin forţă. Nu se mai cunoştea clar cine era supraveghetorul. Când Tokichiro simţi că vorbele sale îşi făcuseră efectul, continuă:

— Aşadar, deşi e nepoliticos să întreb, cum conduce exact domnul Ukon această lucrare? Unde e viteza, unde discreţia? Unde e starea de pregătire? După aproape douăzeci de zile, a fost reclădit măcar un metru de zid? E nevoie de timp pentru a înlocui pietrele prăbuşite sub zidurile de pământ. Dar a declara că munca de reconstrucţie se supune aceloraşi reguli militare ca un câmp de luptă, asta nu-i nimic mai mult decât lăudăroşenia cuiva care nu-şi cunoaşte adevărata valoare. Dacă eu aş fi un spion dintr-o provincie inamică, aş vedea că se poate declanşa un atac în locul unde zidul e cel mai slab. E o nebunie să credem că acest lucru nu se va întâmpla şi să continuăm în dorul lelii, ca un venerabil domn la pensie care construieşte o ceainărie!

E extrem de incomod pentru noi, cei care lucrăm în incinta castelului. În loc să daţi vina pe cei care trec, de ce nu discutaţi problema şi nu grăbiţi munca de construcţie? Înţelegeţi? Nu numai supraveghetorul, ci şi voi, maiştrii şi subordonaţii lui.

Când termină, râse vesel:

— Ei, scuzaţi-mă. Am fost grosolan, am spus ce-am avut pe suflet, dar cu toţii o considerăm o chestiune oficială importantă, zi şi noapte. În fine, s-a înserat. Acum, dacă mă scuzaţi, mă duc acasă.

În timp ce Ukon şi ai lui stăteau buimăciţi, Tokichiro părăsi grăbit curtea castelului.

A doua zi, Tokichiro se afla în grajd. În noul său post, era de o conştiinciozitate fără pereche.

— Nimeni nu iubeşte caii mai mult ca el, spuneau colegii lui. Într-o asemenea măsură încât îi uimea până şi pe ceilalţi

grăjdari, se cufunda complet în organizarea grajdurilor şi îngrijirea cailor, iar viaţa sa cotidiană era complet absorbită de aceste animale.

Şeful de echipă veni la grajduri şi-l anunţă:

— Kinoshita, te cheamă.

Tokichiro ridică privirea de sub grumazul calului favorit al lui Nobunaga, Sangetsu, întrebând:

— Cine?

Sangetsu făcuse un abces la picior, aşa că Tokichiro îi spăla părul de la chişiţă cu apă caldă.

— Dacă spun că te cheamă, nu poate fi decât seniorul Nobunaga. Grăbeşte-te.

Apoi, şeful se întoarse şi strigă spre camera samurailor:

— Hei! Să ia cineva locul lui Kinoshita şi să-l ducă pe Sangetsu la grajd.

— Nu, nu. Îl duc eu.

Tokichiro nu ieşi până nu termină de spălat piciorul lui Sangetsu. Unse rana cu alifie şi o bandajă, mângâie animalul pe gât, apoi îl duse el însuşi înapoi în grajd.

— Unde e seniorul Nobunaga?

— În grădină. Dacă nu te grăbeşti, ai să-l indispui.

Tokichiro intră în birou şi-şi luă haina cu blazon. Împreună cu Nobunaga, în grădină mai erau patru sau cinci vasali, inclusiv Shibata Katsuie şi Maeda Inuchiyo.

Îmbrăcat cu haina albastră, Tokichiro se apropie grăbit, oprindu-se la peste douăzeci de metri de Nobunaga, unde se prosternă la pământ.

— Vino-aici, Maimuţă, ordonă Nobunaga.

Inuchiyo îi pregăti imediat un scăunel.

— Hai, mai aproape.

— Da, stăpâne.

— Maimuţă, am auzit că aseară ai aruncat nişte vorbe

destul de grele la şantierul de reconstrucţie a zidurilor exterioare.

— Aţi şi aflat, stăpâne?

Nobunaga se strădui să zâmbească. Tokichiro nu părea omul care să fi rostit acele cuvinte grele; acum, se pleca în faţa lui, cu o expresie ruşinată.

— De azi înainte, abţine-te, îl dojeni Nobunaga. Yamabuchi Ukon a venit la mine azi dimineaţă, plângându-se, în gura mare, de proasta ta creştere. L-am calmat fiindcă, după cum spun alţii, se pare că vorbele tale erau cu mult miez.

— Îmi pare nespus de rău.

— Du-te pe şantier şi prezintă-i scuzele tale lui Ukon.

— Eu, stăpâne?

— Desigur.

— Dacă e un ordin, mă duc să-mi prezint scuzele.

— Nu eşti de acord?

— Ezit să o spun, dar nu-i va încuraja relele apucături? Ceea ce am spus era corect, iar munca lui, în ceea ce priveşte a vă sluji corect, nu prea poate fi numită conştiincioasă. Până şi acea mică reparaţie a durat aproape peste douăzeci de zile şi, mai mult...

— Maimuţă, ai de gând să-mi ţii şi mie marele tău discurs? Ţi-am auzit deja predica.

— Credeam că spun doar ceea ce vede toată lumea, cu siguranţă, nu mă jucam cu vorbele.

— Dacă e aşa, de câte zile ar fi nevoie ca să se termine treaba?

— Păi...

Tokichiro deveni puţin mai prudent şi gânditor, dar răspunse prompt:

— Ei bine, întrucât munca a început deja, cred c-aş putea termina uşor în trei zile.

— Trei zile! exclamă involuntar Nobunaga.

Shibata Katsuie făcu o mutră exasperată, rânjind batjocoritor la adresa credulităţii lui Nobunaga faţă de Tokichiro. Dar Inuchiyo nu avea nici cea mai mică îndoială că putea face exact ceea ce afirmase.

Imediat, Nobunaga îl numi pe Tokichiro supraveghetor al lucrărilor de construcţie. Avea să-l înlocuiască pe Yamabuchi Ukon şi, în numai trei zile, trebuia să reconstruiască două sute de metri din zidurile castelului.

Acceptă însărcinarea şi se pregătea să se retragă, când Nobunaga îl întrebă din nou:

— Stai. Eşti sigur că o poţi face?

Din tonul său înţelegător reieşea clar că nu dorea ca Tokichiro să fie silit să-şi facă seppuku, dacă nu reuşea. Stând puţin mai drept, Tokichiro răspunse cu convingere:

— Voi reuşi negreşit.

Totuşi, Nobunaga îi ceru să se mai gândească.

— Maimuţă, gura e pricina celor mai multe dezastre. Nu te încăpăţâna într-o problemă atât de măruntă.

— Voi avea zidurile gata pentru inspecţia dumneavoastră în trei zile, repetă Tokichiro şi se retrase.

În ziua aceea, reveni acasă mai devreme ca de obicei.

— Gonzo! Gonzo! strigă el.

Când tânărul servitor privi în grădina din spate, la chemarea stăpânului său, îl văzu pe Tokichiro, gol-puşcă, stând aşezat cu picioarele încrucişate.

— Aveţi vreo treabă pentru mine?

— Da, sigur! răspunse Tokichiro cu însufleţire. Ai ceva bani la îndemână, nu-i aşa?

— Bani?

— Exact.

— Păi…

— Da' suma aia mică pe care ţi-am dat-o acum câtva timp, pentru diverse cheltuieli gospodăreşti?

— S-a terminat de mult.

— Şi banii pentru mâncare?

— Nici pentru asta nu mai sunt bani de mult timp. Când v-am spus – trebuie să fi fost acum vreo două luni – aţi răspuns că trebuie să ne descurcăm, aşa că, nu facem decât să ne descurcăm cum putem.

— Deci, nu sunt bani?

— Şi nici nu e vreun motiv ca să fie.

— Ei, şi-atunci eu ce mă fac?

— Aveţi nevoie de ceva?

— Aş dori să invit câţiva musafiri diseară.

— Dacă e vorba numai de sake şi de mâncare, dau o fugă pe la prăvălii şi cumpăr pe datorie.

Tokichiro îşi plesni coapsa:

— Gonzo, contez pe tine.

Luă un evantai şi începu să-şi facă vânt, cu mişcări ample. Sufla o briză de toamnă, iar frunzele de paulownia cădeau din belşug; zburau şi mulţi ţânţari.

— Cine sunt invitaţii?

— Maiştrii de construcţii. Probabil vor veni cu toţii în grup. Tokichiro făcu o baie în copaia din grădină. Chiar atunci, de la intrare strigă cineva.

— Cine e? întrebă servitoarea. Musafirul îşi scoase pălăria şi se prezentă:

— Maeda Inuchiyo.

Stăpânul micii reşedinţe ieşi din copaie, îmbrăcă pe verandă un kimono de vară, şi privi încordat în faţă.

— Ia te uită, domnul Inuchiyo. Mă întrebam cine să fie. Pofteşte şi ia loc, îl invită el pe un ton firesc, aşezând pe jos nişte perne.

Inuchiyo se aşeză.

— Am picat cam pe neaşteptate.

— E ceva urgent?

— Nu, nu pentru mine. De dumneata e vorba.

— Hm?

— Te porţi de parcă n-ai avea nici o grijă pe lume. Te-ai angajat să realizezi ceva imposibil şi nu pot să nu-mi fac griji pentru dumneata. Singur ai hotărât, aşa că trebuie că eşti convins de succes.

— A, vorbeşti despre zidul castelului.

— Bineînţeles! Ai vorbit fără să gândeşti. Până şi seniorul Nobunaga nu a ascuns că nu vrea să-ţi faci seppuku din cauza asta.

— Am spus trei zile, nu?

— Ai vreo şansă de succes?

— Nici cea mai mică.

— Nici una?

— Fireşte că nu. Doar nu ştiu nimic despre construirea zidurilor.

— Atunci, ce vei face?

— Dacă-i pot pune pe muncitorii de pe şantier să muncească din răsputeri, cred că ar trebui să reuşesc, folosindu-le pe deplin forţele.

Inuchiyo coborî glasul:

— Ei, tocmai asta e.

Între ei, era o stranie rivalitate în dragoste. Cu toate că iubeau aceeaşi fată, cei doi se împrieteniseră. Nu-şi manifestau prietenia nici prin vorbă, nici prin faptă, ci, mai degrabă, printr-un fel de relaţie încordată; fiecare îl cunoştea bine pe celălalt şi intraseră într-o tovărăşie respectuoasă. Mai ales în ziua aceea, se părea că vizita lui Inuchiyo era determinată de îngrijorarea sinceră pentru Tokichiro.

— Te-ai gândit la ceea ce crede Yamabuchi Ukon? întrebă Inuchiyo.

— Probabil că-mi poartă pică.

— Deci, ştii ce gândeşte şi ce face Ukon?

— Da.

— Aşa? i-o reteză scurt Inuchiyo. Dacă înţelegi asta, atunci sunt cu cugetul împăcat.

Tokichiro îl privi atent. Apoi, înclină capul într-un mod care arăta consimţământul:

— Mare figură eşti, Inuchiyo. Când îţi pui mintea la ceva, nu te joci, nu?

— Nu, dumneata eşti cel ager. Ai dovedit spirit de pătrundere când l-ai citit pe Yamabuchi Ukon şi ai mai şi...

— Nu, nu mai spune nimic.

Când Tokichiro era cât pe ce să-i pună mâna la gură, Inuchiyo bătu vesel din palme, râzând.

— S-o lăsăm în seama imaginaţiei. E mai bine să rămână nerostit. Desigur, fusese cât pe ce s-o pomenească pe Nene.

Gonzo reveni, cu sake-ul şi mâncarea. Inuchiyo se pregătea să plece acasă, dar Tokichiro îl opri:

— Tocmai a sosit sake-ul. Bea cu mine o ceaşcă înainte să pleci.

— Ei, dacă insişti.

Inuchiyo bău în voie. Totuşi, nu apăru nimeni dintre invitaţii pentru care fusese adusă trataţia.

— Ei, nu vine nimeni, spuse Tokichiro într-un târziu. Gonzo, ce crezi că s-a întâmplat?

Când Tokichiro se întoarse spre Gonzo, Inuchiyo spuse:

— Tokichiro, i-ai invitat aici pe maiştrii de construcţii în seara asta?

— Întocmai. Trebuie să discutăm problemele preliminare. Pentru a termina munca în trei zile, e nevoie să ridic moralul

oamenilor.

— Înseamnă că te-am supraestimat.

— De ce spui asta?

— Te-am socotit de două ori mai ascuţit la minte decât alţii, dar eşti singurul care n-a ghicit ce are să se întâmple.

Tokichiro îl privi lung pe Inuchiyo, care râdea.

— Dacă stai să te gândeşti, vei înţelege, continuă acesta. Adversarul tău e un om fără caracter. La urma urmei, este Yamabuchi Ukon, un individ limitat, chiar mai limitat decât te-ai aştepta de la unii ca el. Nu are de ce să spere, că oricum nu te poate întrece.

— Desigur, dar...

— Aşa că ce-o să facă, va sta cu mâinile-n sân? N-aş crede.

— Înţeleg.

— Fără îndoială, vrea să-ţi pună beţe-n roate, ca să dai greş. Deci, s-ar putea să avem dreptate şi maiştrii pe care i-ai invitat aici diseară să nu vină. Şi muncitorii, şi şefii lor îl consideră pe Yamabuchi Ukon mai important decât pe tine.

— Da. Înţeleg, lăsă Tokichiro capul în piept. Dacă aşa stau lucrurile, atunci acest sake e numai pentru noi doi. N-ar fi mai bine să lăsăm totul în seama zeilor şi s-o lăsăm baltă?

— Ba da, dar cele trei zile în care ai promis că faci treaba încep de mâine.

— Eu zic să bem, fie ce-o fi.

— Dacă te-ai hotărât, stai jos şi hai să bem.

Nu băură mult, dar vorbiră îndelung. Inuchiyo era foarte volubil, iar Tokichiro se mulţumi să asculte. Spre deosebire de Inuchiyo, Tokichiro nu făcuse şcoală. Copil fiind, nu avusese nici o zi de pierdut, precum fiii samurailor, preocupaţi doar de învăţătura de carte şi de bunele maniere. Nu considera acest fapt o neşansă, dar ştia că era un obstacol în calea urcării sale pe scara socială şi, când se gândea la cei care studiaseră

mai mult decât el sau când stătea de vorbă cu ei, era hotărât să-şi însuşească toate cunoştinţele lor. Prin urmare, asculta avid ceea ce vorbeau alţii.

— Ah, simt că m-am cam îmbătat, Tokichiro. Hai să ne culcăm. Trebuie să te scoli devreme şi mă bazez întru totul pe tine.

Cu aceste cuvinte, Inuchiyo împinse, în sfârşit, ceaşca la o parte, se ridică şi plecă acasă. După plecarea lui, Tokichiro se culcă pe o parte, îşi puse cotul sub cap şi adormi. Nu observă când intră servitoarea şi-i strecură o pernă sub cap.

În viaţa lui nu pierduse o noapte. Când dormea, nu mai distingea între cer, pământ şi el însuşi. Totuşi, când se trezea, aşa cum se întâmplă şi în zorii zilei următoare, îşi venea în fire imediat.

— Gonzo! Gonzo!

— Da, da. V-aţi şi trezit, domnule?

— Adu-mi un cal!

— Domnule?

— Un cal!

— Un cal, domnule?

— Da! Azi plec la lucru devreme. Nu mă voi întoarce acasă nici diseară şi nici mâine seară.

— Din păcate, nu avem nici cal şi nici grajd, încă.

— Tontule! Cere cu împrumut de la cineva din vecini. Nu mă duc la un picnic. Am nevoie de el pentru treburi importante. Nu zăbovi, du-te şi adu-mi unul.

— O fi dimineaţă, dar încă nu s-a luminat de ziuă.

— Dacă dorm, bate în poartă. De-ţi închipui că e pentru interesul meu personal, probabil ai să eziţi. Dar e o treabă oficială, aşa că se justifică.

Gonzo luă o haină pe el şi ieşi în grabă, derutat. Reveni aducând un cal de căpăstru. Nerăbdător să plece, noul şi

neexperimentatul călăreţ porni în galop întâmpinând zorii, fără a întreba măcar de unde era calul. Călări până la cele şase sau şapte case ale maiştrilor de pe şantier. Îşi primeau salariul de la clan şi aparţineau breslei meşteşugarilor. Construcţia caselor indica opulenţa, aveau servitoare şi concubine şi erau extraordinar de înstăriţi în comparaţie cu casa lui Tokichiro.

Mergea din casă în casă, bătând în porţi şi strigându-le celor care încă mai dormeau:

— Veniţi la apel! Veniţi la apel! Toată lumea care lucrează pe şantier să fie la locul de muncă la ceasul tigrului. Cine întârzie va fi concediat. Din ordinul seniorului Nobunaga!

Repeta vorbele de la o casă la alta. Aburi albi se înălţau din pielea năduşită a calului. Chiar când ajunse la şanţul castelului, la răsărit, cerul începea să se lumineze. Îşi priponi calul lângă poarta castelului, trase adânc aer în piept şi se aşeză în picioare, blocând poarta Karabashi. Ţinea în mână sabia cea lungă, iar ochii îi străluceau cu putere.

Maiştrii care fuseseră treziţi cu noaptea-n cap se întrebau ce se întâmplase şi sosiră unul câte unul, în fruntea oamenilor lor.

— Staţi! ordonă Tokichiro, oprindu-i la intrare.

Îi lăsă să treacă numai după ce-şi spuseră numele, locul de muncă şi numărul de muncitori şi de hamali. Apoi, le ordonă să aştepte în tăcere la posturile de lucru. Din câte vedea, venise aproape toată lumea. Lucrătorii stăteau în ordine, dar murmurau între ei, neliniştiţi.

Tokichiro veni în faţa lor, continuând să ţină sabia în mână.

— Linişte! ceru el, vorbind de parcă ar fi dat un ordin, cu vârful săbiei ridicat. Alinierea!

Muncitorii se supuseră, zâmbind însă cu dispreţ. După expresia din ochii lor se vedea limpede că-l considerau un

ageamiu şi râdeau de felul cum stătea în faţa lor, cu pieptul scos în afară. În ochii lor, faptul că îşi flutura sabia nu era decât o poză obraznică, fără alt efect decât acela de a le provoca dispreţul.

— Ordinul e valabil pentru toată lumea, spuse Tokichiro cu glas sonor şi cu o nonşalanţă deplină. Din porunca seniorului Nobunaga, eu, cât sunt de nevrednic, voi răspunde de-acum încolo de şantier. Yamabuchi Ukon a fost şeful până ieri, dar, începând de azi, îi iau eu locul.

În timp ce vorbea, privea peste rândurile muncitorilor, de la dreapta la stânga.

— Până nu demult, am fost în cea mai de jos funcţie în rândul servitorilor. Dar, prin bunăvoinţa Domniei Sale, am fost promovat la bucătărie, iar acum sunt la grajduri. Am petrecut doar puţină vreme în incinta castelului şi nu ştiu nimic despre munca de construcţii, însă am de gând să nu mă las întrecut de nimeni când e vorba de a-l sluji pe stăpânul nostru. Prin urmare, mă întreb dacă unii dintre voi veţi vrea să lucraţi în subordinea unui supraveghetor ca mine. Bănuiesc că, printre meşteşugari, există temperament meşteşugăresc. Dacă vreunuia dintre voi îi displace să lucreze în aceste condiţii, n-are decât să spună şi îi voi da liber pe loc.

Toţi tăcură. Până şi maiştrii, care-şi ascunseseră dispreţul, îşi ţineau gura.

— Nimeni? Nu e nimeni deranjat că eu voi fi supraveghetor? întrebă el din nou. Dacă nu, atunci să începem imediat munca. Cum am mai spus, în timp de război nu e admis ca această lucrare să dureze douăzeci de zile. Am de gând s-o termin până în zori, de azi în trei zile. Vreau s-o spun foarte clar, ca să înţelegeţi şi să munciţi din răsputeri.

Maiştrii se priviră. Era firesc ca un asemenea discurs să stârnească zâmbete ironice din partea celor mai

experimentaţi, care-şi făceau meseria încă din copilărie. Tokichiro le observă reacţia, dar preferă să n-o ia în seamă.

— Maiştri pietrari! Tâmplari şi zidari şefi! Un pas în faţă.

Cei chemaţi ieşiră din rânduri, dar, când ridicară privirile, pe chipuri li se citea dispreţul. Deodată, Tokichiro îl lovi pe zidarul-şef cu latul săbiei sale lungi.

— Ce sfidare! Stai în faţa unui supraveghetor cu braţele încrucişate? Ieşi afară!

Crezând că fusese tăiat, omul căzu la pământ, ţipând. Ceilalţi păliră, cu genunchii tremurându-le. Tokichiro continuă, sever:

— Vă voi repartiza posturile şi îndatoririle. Ascultaţi cu atenţie. Atitudinea lor se schimbase în bine. Nimeni nu mai părea să fie atent doar pe jumătate. Tăceau, deşi nu se împăcaseră cu situaţia. Şi chiar dacă nu erau cu adevărat cooperanţi, păreau speriaţi.

— Am împărţit cei două sute de metri de zid în cincizeci de secţiuni, atribuindu-i fiecărei echipe responsabilitatea a patru metri. Fiecare echipă va avea zece oameni: trei tâmplari, doi zidari şi cinci pietrari. Aceste repartiţii le las în seama maiştrilor. Voi, maiştrii, veţi supraveghea fiecare patru sau cinci echipe, aşa că aveţi grijă ca oamenii să nu trândăvească şi fiţi atenţi la împărţirea lor. Când vă rămân oameni în plus, mutaţi-i într-o secţie care duce lipsă de lucrători. Nu pierdeţi vremea.

Dădură din cap, dar continuau să pară nervoşi. Acel gen de predică îi irita şi erau nemulţumiţi că li se ceruse să lucreze în echipe.

— A, era să uit, urmă Tokichiro, puţin mai tare. Pe lângă distribuirea a câte zece oameni pe fiecare patru metri, va exista un grup de rezervă, din opt hamali şi doi muncitori în fiecare echipă. Când mă uit cum s-a lucrat până acum,

muncitorii şi zidarii tind să plece de pe schele şi să-şi petreacă ziua făcând treburi care nu sunt ale lor, cum ar fi căratul lemnelor. Dar un muncitor la locul de muncă e la fel ca un soldat pe câmpul de luptă. Nu trebuie să-şi părăsească postul nici un moment. Şi nici să-şi abandoneze uneltele, fie că e tâmplar, zidar sau pietrar. Ar fi ca şi cum un ostaş şi-ar arunca sabia sau lancea pe câmp.

Atribui posturile şi împărţi oamenii, după care strigă atât de autoritar, încât ai fi zis că dă semnalul unei lupte:

— Începeţi!

Tokichiro găsi de lucru şi pentru noii săi subordonaţi. Unuia dintre ei îi ordonă să bată toba. Când le comanda muncitorilor să înceapă, omul lovea în tobă ca şi cum ar fi pornit la luptă, câte o bătaie la fiecare şase paşi.

Două bătăi de tobă anunţau pauza.

— Odihniţi-vă! ordonă Tokichiro, stând pe un bolovan. Dacă cineva nu se odihnea, îl mustra.

De pe şantier dispăruse indolenţa care domnise până atunci; o înlocuiseră o muncă intensă şi o emoţie a agitaţiei continue specifice câmpului de luptă. Dar Tokichiro privea tăcut, fără a lăsa ca satisfacţia să i se citească pe faţă. „Nu încă. Nu aşa”, îşi spuse el.

Din experienţa îndelungaţilor ani de muncă, lucrătorii ştiau să-şi folosească trupurile în moduri dibace. Dădeau impresia că se străduiau din răsputeri, dar, de fapt, nu depuneau un efort neobişnuit. Rezistau găsindu-şi o uşoară consolare arătându-se ascultători în aparenţă, dar fără a munci cu adevărat din răsputeri. Viaţa trecută a lui Tokichiro fusese înecată în sudoare a cărei valoare şi frumuseţe el le cunoştea.

E fals a crede că munca ţine de trup. Dacă nu se pune suflet în ea, nu mai rămâne nici o diferenţă între truda oamenilor şi aceea a cailor şi a boilor. În tăcere, Tokichiro se

gândea la adevărata natură a efortului şi a muncii. Oamenii aceia lucrau ca să aibă ce mânca. Sau munceau pentru a-şi hrăni părinţii, soţiile şi copiii. Munceau pentru mâncare sau din plăcere şi nimic mai mult. Activitatea lor era măruntă. Şi meschină. Aveau dorinţe atât de limitate, încât pe Tokichiro îl năpădi mila şi-şi spuse; „Şi eu am fost aşa, înainte. E corect să le pretinzi lucruri mari unor oameni cu aşteptări atât de mărunte?” Dacă nu le putea insufla un spirit mai nobil, nu aveau nici un motiv să lucreze cu mai mult spor.

Pentru Tokichiro, care stătea tăcut pe şantier, prima jumătate de zi trecu repede. Însemna o şesime din timpul alocat. Privind însă şantierul, nu vedea nici un semn că făcuseră vreun progres de dimineaţă. Deasupra şi sub schele, oamenii păreau plini de însufleţire, însă nu era decât o farsă. Dimpotrivă, anticipau înfrângerea totală şi copleşitoare a lui Tokichiro, peste trei zile.

— E amiaza. Bate toba, ordonă Tokichiro.

Zgomotul şi rumoarea şantierului se opriră dintr-odată. Când văzu că muncitorii îşi scoseseră pacheţelele cu mâncare, Tokichiro băgă sabia în teacă şi se îndepărtă.

După-amiaza se sfârşi în aceeaşi atmosferă pe şantier, cu excepţia faptului că disciplina dispăruse, iar lenea era mai vizibilă decât în timpul dimineţii. Nu diferea cu nimic de ziua trecută, când Yamabuchi Ukon condusese lucrările. Mai rău chiar, muncitorilor şi hamalilor li se ordonase ca de-atunci încolo să lucreze fără odihnă şi fără somn şi ştiau că, timp de trei zile, nu erau lăsaţi să plece din curtea castelului. Astfel, munca îi nemulţumea şi mai mult şi nu se gândeau decât la noi moduri de a trage chiulul.

— Încetaţi lucrul! Încetaţi lucrul! Spălaţi-vă pe mâini şi veniţi la adunare în careu!

Încă mai era lumină, dar funcţionarul începuse pe

neaşteptate să facă rondul, bătând toba.

— Ce se întâmplă? se întrebară unii pe alţii muncitorii, bănuitori.

Maiştrii le răspunseră ridicând din umeri. Se duseră cu toţii în careul unde se ţinea cheresteaua, ca să vadă despre ce era vorba. Acolo, în aer liber, se aduseseră sake şi mâncare, în grămezi cât munţii. Li se spuse să ia loc şi se aşezară pe rogojini de paie, pe pietre şi pe lemne. Tokichiro se aşeză în centrul muncitorilor şi ridică ceaşca:

— Ei, nu e mare lucru, dar avem în faţa noastră trei zile. O zi a şi trecut repede, însă aş dori să munciţi şi să încercaţi imposibilul. Aşa că, numai în seara asta, vă rog să beţi şi să vă odihniţi după pofta inimii.

Se comporta într-un stil cu totul diferit de cel din zori şi dădu tonul, bând el însuşi o ceaşcă.

— Haideţi, strigă, beţi. Pentru aceia dintre voi cărora nu le place sake-ul, avem mâncare şi dulciuri.

Muncitorii erau uimiţi. Deodată, începură să-şi facă griji că nu puteau termina proiectul până în a treia zi. Dar Tokichiro se chercheli primul.

— Hei! Este sake din belşug. Şi e al castelului, aşa că, oricât de mult am bea, în magazie tot mai rămâne. Dacă bem, putem dansa, cânta sau doar dormi, până la bătaia tobei.

Curând, muncitorii încetară să se mai plângă. Nu numai că erau scutiţi de muncă, dar mai primeau şi mâncare şi sake, pe neaşteptate. Mai mult, supraveghetorul însuşi petrecea cu ei.

— Acest domn are simţul umorului, nu?

Când sake-ul începu să-şi facă efectul, se apucară să spună glume. Maiştrii, însă, continuau să-l privească pe Tokichiro cu răceală.

— Hm! Face pe deşteptul, dar e clar unde bate.

Iar acest lucru îi făcea să fie şi mai ostili. Cu o expresie care condamna ideea de a bea sake la locul de muncă, nu se atingeau de ceşti.

— Maiştri! Ce-i cu voi? se ridică Tokichiro, cu ceaşca în mână, aşezându-se sub privirile lor opace. N-aţi băut nici o picătură. Poate vă gândiţi că maiştrii au răspunderi, cam ca generalii, şi, prin urmare, nu se cade să bea, dar nu mai fiţi aşa de neliniştiţi. Ce se poate face, se poate. Ce nu, nu. Dacă am greşit şi nu reuşim să terminăm în trei zile, totul se va sfârşi cu sinuciderea mea.

Obligându-l pe maistrul care privea cel mai dezaprobator să ia o ceaşcă, Tokichiro îi turnă cu mâna lui din ploscă.

— Ei, şi dacă tot veni vorba de nelinişti, nu mă preocupă atât acest proiect de construcţie anume şi nici măcar propria mea viaţă. Sunt îngrijorat pentru soarta acestei provincii în care trăiţi cu toţii. Dar să dureze peste douăzeci de zile pentru a termina doar construcţia asta neînsemnată – cu o astfel de atitudine, provincia aceasta o să piară.

Cuvintele lui erau pline de emoţie. Dintr-odată, muncitorii tăcură. Tokichiro ridică privirea spre stelele înserării, ca într-o lamentaţie.

— Presupun că aţi asistat cu toţii la înălţarea şi decăderea unor provincii. Şi cunoaşteţi nefericirea oamenilor care au locuit în provincii decăzute. E inevitabilă. Cum este firesc, Domnia Sa, generalii săi şi aceia dintre noi care sunt cei mai de jos samurai nu uită de apărarea celor mai mici părţi ale provinciei, nici chiar în somn.

Dar ascensiunea şi prăbuşirea unei provincii nu pornesc din castelul său. Se află chiar aici, în voi înşivă. Locuitorii provinciei sunt zidurile ei de piatră şi şanţurile de apărare. Muncind la construcţia acestui castel, poate aveţi sentimentul

că tencuiţi zidurile casei altcuiva, dar vă înşelaţi. Vă construiţi propriile mijloace de apărare. Ce s-ar întâmpla dacă, într-o zi, acest castel ar arde până în temelii? Cu siguranţă, n-ar fi numai soarta castelului. Cetatea ar fi şi ea înghiţită de flăcări şi întreaga provincie ar fi distrusă. Ar fi iad: copii smulşi de lângă părinţii lor, bătrâni căutându-şi copiii, tinere fete ţipând disperate, bolnavi arşi de vii. Ah, de-ar fi să cadă provincia, acesta ar fi cu adevărat sfârşitul. Cu toţii aveţi părinţi, copii, soţii şi rude bolnave. Nu trebuie să uitaţi niciodată, niciodată.

Până şi maiştrii încetaseră să mai strâmbe din nas şi îl priveau serioşi. Şi ei aveau case şi familii, iar cuvintele lui Tokichiro puneau degetul pe rană.

— Prin urmare, de ce e pace în momentul de faţă? În esenţă, desigur, graţiei Domniei Sale. Dar voi, locuitorii acestei provincii, trebuie cu siguranţă să ne apăraţi, şi, mai presus de orice, să apăraţi castelul. Oricât de mult am lupta noi, samuraii, dacă inima – poporul – şovăie…

Tokichiro vorbea cu lacrimi în ochi, dar nu se prefăcea. Îl durea din adâncul sufletului şi credea fiecare cuvânt pe care-l rostea.

Cei pe care-i izbi adevărul din vorbele lui tăcură imediat, gravi. Cineva lăcrimă şi-şi suflă nasul. Era maistrul tâmplarilor – cel mai influent şi mai vechi în meserie – care i se împotrivise lui Tokichiro mai făţiş decât oricine.

— Vai mie…! Vai mie!

Îşi şterse lacrimile de pe obrajii ciupiţi de vărsat. Ceilalţi ridicară ochii, uimiţi. Când îşi dădu seama că toţi îl priveau, maistrul tâmplar se îmbulzi printre colegii săi şi se aruncă la picioarele lui Tokichiro.

— N-am nici o scuză. Abia acum îmi înţeleg nesocotinţa şi lipsa de pătrundere a lucrurilor. Ar trebui să mă legi, să ne fie de învăţătură, şi să te grăbeşti cu construcţia asta, spre

binele provinciei.

Cu capul plecat, bătrânul tremura în timp ce vorbea. La început, Tokichiro îl privi cu o uimire deplină, dar, apoi, dădu uşor din cap şi spuse:

— Hm. Yamabuchi Ukon ţi-a spus să faci asta, aşa e?

— Ai ştiut-o tot timpul, domnule Kinoshita.

— Cum aş fi putut să nu ştiu? Şi tot Ukon ţi-a spus, dumitale şi celorlalţi, să nu veniţi la mine acasă când v-am invitat.

— Aşa este.

— Şi ţi-a spus să lucraţi cât mai lent posibil pe şantier, să stagnaţi munca intenţionat şi să-mi nesocotiţi ordinele.

— D-da.

— Nu mă mir că e în stare de aşa ceva. Iar dacă încurcaţi cu toţii lucrurile, sunt şi capetele voastre în joc. Ei, gata, nu mai plângeţi. Fără îndoială că vă iert pentru că v-aţi dat seama de greşeală.

— Dar nu e numai atât. Yamabuchi Ukon ne-a spus că, dacă lucrăm cât mai prost cu putinţă şi dacă încetinim treaba astfel încât să depăşească trei zile, ne va da o grămadă de bani. Însă, ascultând ceea ce ai spus, ştiu că, primind banii domnului Yamabuchi şi punându-ne împotriva dumitale, am fi contribuit la propria noastră distrugere. Acum văd clar lucrurile. Fiind căpetenia celor care s-au răzvrătit, trebuie să fiu pedepsit, iar construcţia să se încheie fără întârziere.

Tokichiro zâmbi, dându-şi seama că, dintr-o singură lovitură, un duşman puternic îi devenise aliat sincer. În loc să-l lege, îi dădu o ceaşcă:

— Nu ai nici o vină. În clipa când ai înţeles asta, ai devenit cel mai loial cetăţean al provinciei. Haide, să bem. Apoi, după puţină odihnă, să ne apucăm de treabă.

Maistrul primi ceaşca cu ambele mâini şi făcu o plecăciune

din tot sufletul. Dar nu bău.

— Ascultaţi! Toată lumea! strigă el, sărind dintr-odată în picioare şi ridicând ceaşca sus. Vom face întocmai cum spune domnul Kinoshita. După un rând de sake, ne întoarcem la lucru. Ar trebui să ne fie ruşine şi e o minune că nu ne-a pedepsit cerul. Zadarnic m-am îndopat cu orez până acum, dar, de azi înainte, voi încerca să mă revanşez. Voi încerca să fiu de real folos. M-am hotărât. Voi ce ziceţi?

De cum termină, ceilalţi se ridicară dintr-odată.

— Să mergem!

— Vom reuşi! strigară cu toţii.

— O, vă mulţumesc! ridică şi Tokichiro ceaşca. Ei bine, voi pune la păstrare acest sake timp de trei zile. Când terminăm lucrul, îl vom bea după pofta inimii! De asemenea, nu ştiu câţi bani v-a promis Yamabuchi Ukon că vă dă, dar, după ce sfârşim treaba, vă voi răsplăti atât cât voi putea.

— N-avem nevoie de aşa ceva.

În frunte cu maistrul cel ciupit de vărsat, îşi goliră cu toţii ceştile dintr-o înghiţitură. Şi, exact ca războinicii gata să lupte în avangarda unei armate, se repeziră înapoi pe şantier.

Privindu-le însufleţirea, Tokichiro se simţi, pentru prima oară, cu adevărat uşurat.

— Am reuşit! izbucni el, pe negândite.

Totuşi, n-avea de gând să rateze acea ocazie; se amestecă printre ceilalţi, lucrând în noroi, trudind ca un nebun, următoarele trei nopţi şi două zile.

* * *

— Maimuţă! Maimuţă!

Îl striga cineva. Văzu că era Inuchiyo, care arăta neobişnuit de agitat.

— Inuchiyo!

— Am venit să-mi iau rămas bun.

— Cum?

— Am fost exilat.

— De ce?

— Am rănit pe cineva în castel, iar seniorul Nobunaga m-a pedepsit. De azi încolo, am fost făcut ronin.

— Pe cine ai tăiat?

— Pe Yamabuchi Ukon. Tu îmi înţelegi sentimentele mai bine ca oricine.

— Ah, te-ai repezit.

— Sângele fierbinte al tinereţii! La asta m-am gândit, după ce l-am străpuns cu sabia, dar era prea târziu. Firea omului nu întârzie să se arate, chiar dacă încerci să o ascuzi. Ei, aşadar…

— Pleci imediat?

— Maimuţă, să ai grijă de Nene. Întâmplarea asta arată că ea şi cu mine nu eram sortiţi unul altuia. Să ai grijă de ea.

Cam în acelaşi timp, un cal nărăvaş şi neînsoţit străpungea întunericul, galopând din Kiyosu spre Narumi. Grav rănit, Yamabuchi Ukon se ţinea bine în şa. Avea opt sau nouă leghe până la Narumi, iar calul său galopa cu repeziciune.

Se întunecase deja şi nu-l vedea nimeni, dar, la lumina zilei, trecătorii ar fi observat sângele care picura în galopul calului. Rana lui Ukon era adâncă, însă nu fatală. Totuşi, în timp ce se ţinea de coama calului, se întreba care avea să fie mai iute: copitele calului sau moartea.

„Numai de-aş ajunge la castelul Narumi,” îşi spunea el, amintindu-şi că, atunci când îl lovise, Maeda Inuchiyo se repezise la el răcnind: „Trădătorule!”

Glasul care rostise această acuzaţie era ca un piron care îi străpungea creierul şi de care nu putea scăpa. Acum, între

conştiinţa tulburată şi vântul care-l biciuia din goana galopului, gândurile i se amestecau în dezordine. Cum aflase Inuchiyo? Cugetând la felul în care acel eveniment avea să afecteze castelul Narumi şi nu numai destinul tatălui său, ci şi pe al întregului clan, îl cuprinse disperarea şi începu să sângereze abundent.

Castelul Narumi era unul dintre castelele secundare ale clanului Oda. Tatăl lui Ukon, Samanosuke, fusese numit guvernator în Narumi de către Nobuhide. Totuşi, avea o viziune limitată despre lume, iar ceea ce vedea nu anunţa un mare viitor. La moartea lui Nobuhide, Nobunaga avea cincisprezece ani şi o reputaţie cum nu se poate mai proastă. În acea perioadă, Samanosuke îşi pierduse nădejdea în el şi se aliase, în secret, cu Imagawa Yoshimoto.

Nobunaga descoperise trădarea castelului Narumi şi-l atacase de două ori, dar Narumi nu căzuse. Avea motive să nu cadă; era sprijinit din umbră de puternicul clan Imagawa, atât pe plan militar, cât şi economic. Prin orice tactică ar fi atacat Nobunaga, întotdeauna îşi irosea forţele în van. Înţelegând acest lucru, nu-i mai luase în seamă pe rebeli, timp de câţiva ani.

Dar clanul Imagawa, la rândul său, începuse să se îndoiască de loialitatea lui Samanosuke. Narumi era privit cu suspiciune din ambele părţi, iar o asemenea atitudine din partea conducătorului unei mari provincii nu-i putea fi decât fatală. În consecinţă, indiferent de adevăratele sale intenţii, Samanosuke reveni la Nobunaga, se căi pentru anii de rătăcire şi îşi cerşi înapoi fosta poziţie.

— O ramură nu creşte niciodată mai mare decât trunchiul. Ar fi bine să înţelegi asta. Încearcă să fii loial de-acum încolo.

Cu aceste cuvinte, Nobunaga îl iertase.

După aceea, activităţile publice ale tatălui şi ale fiului

fuseseră numeroase şi impresionante, iar fosta lor trădare dată uitării. Dar ceea ce se ascundea atât de bine fusese observat de doi oameni: Maeda Inuchiyo şi Kinoshita Tokichiro. Ukon îşi făcuse griji o vreme din pricina lor, însă apoi Tokichiro preluase funcţia de supraveghetor al lucrărilor de construcţie, iar a doua zi Inuchiyo îl atacase şi-l rănise pe Ukon. Acum, presupunând că fusese descoperit şi târându-se cu greu din cauza rănilor, fugise din castel, îndreptându-se spre Narumi.

Se crăpa de ziuă, când văzu poarta castelului. Încredinţat că ajunsese, leşină, continuând să se ţină în spinarea calului. Când îşi reveni, era înconjurat de gărzile castelului, care îi oblojeau rănile.

După ce capul i se limpezi şi se ridică în picioare, cei din jur fură uşuraţi.

Situaţia fu adusă grabnic la cunoştinţa lui Samanosuke şi câteva dintre ajutoarele acestuia năvăliră afară, cu ochii mari, întrebând cu îngrijorare:

— Unde e tânărul stăpân?

— Cum se simte?

Fură descumpăniţi. Dar cel mai şocat dintre toţi era tatăl lui. Când îşi văzu fiul intrând în grădină cu ajutorul gărzilor, alergă în calea lui, neputându-şi stăpâni neliniştea părintească:

— Sunt adânci rănile?

— Tată...

Ukon se prăbuşi, spunând:

— Iartă-mă...

Şi leşină din nou.

— În casă! Repede, duceţi-l înăuntru!

Pe chipul lui Samanosuke era întipărit regretul pentru ceea ce nu mai putea fi schimbat. Încă de la bun început fusese

neliniştit că Ukon e în slujba lui Nobunaga, căci Samanosuke, care nu revenise cu adevărat sub aripa clanului Oda, încă nu jurase supunere. Dar când Ukon primise, la momentul oportun, postul de supraveghetor peste reconstrucţia zidurilor castelului, Samanosuke o considerase o ocazie pe care o aştepta de ani de zile şi imediat trimisese un mesaj secret la Imagawa:

Este momentul să atacăm clanul Oda. Dacă luaţi cu asalt castelul Kiyosu cu cinci mii de oameni de la hotarul răsăritean al provinciei, îmi adun şi eu forţele şi preiau ofensiva. În acelaşi timp, fiul meu va crea agitaţie în interiorul castelului, dându-i foc.

În acest fel, spera să-l împingă pe Imagawa Yoshimoto spre o hotărâre bărbătească. Imagawa, însă, nu acţionă dintr-odată, în pofida acestei cereri. Indiferent de ceea ce se spunea, cei doi Yamabuchi – tatăl şi fiul – slujiseră mult timp clanul Oda. Imagawa le suspecta planurile. Neprimind nici o veste de la primul şi nici de la al doilea mesager pe care-i trimisese, Samanosuke trimise peste două zile un al treilea, cu un răvaş în care scria: „Acum e momentul."

Între timp, Ukon fusese rănit şi fugise acasă. Şi nu părea o simplă ceartă. Se părea că li se descoperise complotul. Samanosuke era deznădăjduit şi îşi convocă tot clanul la o consfătuire.

— Chiar dacă s-ar putea să nu avem cooperarea clanului Imagawa, nu putem face nimic mai mult decât să începem pregătirile militare şi să fim gata pentru asediul clanului Oda. Dacă vestea rebeliunii noastre ajunge la Imagawa şi ei decid să ni se alăture, atunci speranţele noastre iniţiale de a zdrobi clanul Oda dintr-o singură lovitură încă se mai pot împlini.

După ce-l exilase pe Inuchiyo, Nobunaga se cufundase în tăcere. Ţinând seama de dispoziţia lui, nimeni din suită nu vorbea despre Inuchiyo. Dar Nobunaga nu era complet satisfăcut şi spuse:

— Când doi războinici se luptă într-o tabără sau se scoate sabia în incinta castelului, e o regulă absolută ca pedeapsa să fie strictă, indiferent de motivele conflictului. Inuchiyo e un om cu multe calităţi, dar iute din fire. Iar aceasta e a doua oară când răneşte un vasal. Legea nu permite mai multă îngăduinţă.

În aceeaşi seară, bombăni spre vasalul superior care era de serviciu:

— Inuchiyo ăsta! Mă întreb unde s-a dus, acum, că l-am surghiunit. E bine pentru spirit să fii ronin. Poate că va învăţa ceva, confruntându-se cu asprimea vieţii.

Şi cum mergea treaba pe şantier? Nobunaga se gândea cu regret amarnic că era seara celei de-a treia zi de când Tokichiro preluase funcţia de supraveghetor al construcţiei. Dacă nu termina până în zori, avea să fie silit să îşi facă *seppuku,* oricât de mult regreta Nobunaga. „Şi ăsta-i un încăpăţânat,” îşi spuse el, „să emită absurdităţi în faţa tuturor.”

Vasali ca Inuchiyo şi Tokichiro se aflau în poziţii inferioare şi erau tineri, dar Nobunaga ştia bine că, printre vasalii rămaşi de pe vremea tatălui său, puţini aveau calităţile lor. Erau doi oameni rari, îşi spuse el, cu oarecare îngâmfare, nu numai în micul lui clan, ci şi în întreaga lume. O adevărată pierdere! Însă nu-şi putea arăta îngrijorarea şi o ascundea de paji şi de ceilalţi vasali.

În noaptea aceea, se ascunse mai devreme sub plasa contra ţânţarilor. Dar, tocmai când era să adoarmă, un servitor se ghemui la intrarea dormitorului:

— Stăpâne, e o urgenţă! Yamabuchi-ii din Narumi au înălţat steagul revoltei şi fac o demonstraţie a pregătirilor de apărare.

— Narumi? ieşi Nobunaga de sub plasă şi, încă în pijamaua sa de mătase albă, trecu în camera alăturată, unde se aşeză. Genba?

— Stăpâne?

— Intră.

Sakuma Genba se opri la marginea camerei alăturate şi îngenunche. Nobunaga îşi făcea vânt. Seara se simţea deja răcoarea toamnei care se apropia, dar, în curtea castelului, cu pâlcurile sale dese de copaci, încă mai zburau roiuri de ţânţari.

— Nu e chiar atât de neaşteptat, spuse în cele din urmă Nobunaga, ca şi cum ar fi cântărit îndelung cuvintele. Dacă Yamabuchi-ii se revoltă, înseamnă că rana care se vindeca a început iarăşi să sângereze. Vom aştepta până îşi va da drumul singură.

— Vă veţi duce personal, stăpâne?

— Nu va fi necesar.

— Trupele dumneavoastră...

— Cred că nu va fi nevoie de nici un balsam, continuă Nobunaga, râzând. Mă îndoiesc că vor avea curaj să atace Kiyosu, chiar dacă fac pregătiri militare. Când fiul său a fost rănit, Samanosuke a intrat în panică. Ar fi mai bine să-i privim un timp de la distanţă cum fierb în suc propriu.

La scurt timp după aceea, Nobunaga se culcă din nou, dar a doua zi dimineaţă se trezi mai devreme decât de obicei. Sau, poate, nu reuşise să adoarmă şi aşteptase treaz ivirea zorilor. Era posibil ca, în adâncul sufletului, să fi fost mai îngrijorat pentru soarta lui Tokichiro, decât din cauza incidentului de la Narumi. De cum se sculă, Nobunaga plecă

împreună cu câţiva însoţitori să inspecteze şantierul de construcţie.

Răsărea soarele. Şi, în locul fostului câmp de luptă din ajun, nu mai rămăsese nici un lemn, nici o piatră, nici un bulgăre de pământ sau fir de rumeguş. Pământul fusese măturat. Odată cu zorii, şantierul nu mai era un şantier. Depăşea complet aşteptările lui Nobunaga. Rareori cunoştea surpriza şi, dacă acum i se întâmplase cât de cât, n-o arătă. Dar Tokichiro terminase treaba în trei zile şi, mai mult decât atât, prevăzând inspecţia lui Nobunaga, pusese ca pietrele şi lemnele rămase să fie duse din castel, iar locul să fie măturat.

În chip spontan, chipul lui Nobunaga străluci de bucurie şi surpriză:

— A reuşit! Ia priviţi! Priviţi ce-a făcut Maimuţa!

Întorcându-se spre ajutoarele sale, vorbi ca şi cum a lui ar fi fost izbânda:

— Unde e? Chemaţi-l aici pe Tokichiro.

— Cel care vine pe podul Karabashi pare să fie domnul Kinoshita, spuse un servitor.

Podul era drept în faţa lor. Iar Kinoshita alerga pe pod, spre ei. Bârnele schelelor, precum şi scândurile şi pietrele rămase, uneltele şi rogojinile fuseseră toate strânse grămadă lângă şanţ.

Meşteşugarii şi muncitorii, care lucraseră fără odihnă trei zile şi trei nopţi, dormeau adânc, ca omizile în gogoaşă. Până şi maiştrii, care munciseră alături de lucrători, se culcaseră la pământ şi adormiseră, de cum se terminase construcţia.

Nobunaga privi această imagine de la distanţă. Îşi dădu seama, încă o dată, cât de mult subestimase capacităţile lui Tokichiro. „Maimuţoiul ăsta! Ştie cum să facă oamenii să lucreze! Dacă are priceperea de a pune muncitorii să trudească până la epuizare, ar trebui să-l numesc în fruntea

unor soldaţi instruiţi şi s-ar putea să ajungă un mare comandant. N-aş greşi trimiţându-l la luptă, cu două-trei sute de oameni sub comanda lui.” Dintr-odată, Nobunaga îşi aminti un vers din *Arta războiului* de Sun Tzu:

Cel mai important principiu
Pentru a obţine victoria în război
Este ca soldaţii
Să îşi dea viaţa cu bucurie oricând.

Nobunaga îl repetă de mai multe ori, dar se îndoia că el însuşi ar putea face asta, care, fără-ndoială, n-avea nimic de-a face cu strategia, cu tactica sau cu autoritatea.

— Dar v-aţi trezit foarte devreme în dimineaţa asta, stăpâne. Priviţi cum arată zidul castelului.

Nobunaga coborî privirea şi, la picioarele sale, îl văzu pe Tokichiro, îngenuncheat deja, cu ambele mâini lipite de pământ.

— Maimuţă? izbucni el în râs.

Abia acum văzuse chipul lui Tokichiro, care, după trei zile şi trei nopţi nedormite, părea acoperit cu un strat de tencuială aspră, pe jumătate uscată. Avea ochii injectaţi şi hainele mânjite cu noroi.

Nobunaga râse din nou, dar imediat îi păru rău pentru el şi spuse cu seriozitate:

— Ai făcut treabă bună. Ţi-e somn, pesemne. Ar fi bine ca azi să dormi toată ziua.

— Vă mulţumesc foarte mult.

Tokichiro se desfăta cu laudele. A i se spune că putea dormi o zi întreagă după pofta inimii, când provincia însăşi nu avea o zi de odihnă, era cel mai mare compliment din toate, îşi spuse el, în timp ce lacrimile îi podideau pleoapele

îngreunate. Deşi foarte mulţumit, adăugă:

— Am o rugăminte, stăpâne.

— Ce anume?

— O recompensă, răspunse cu glas limpede Tokichiro, spre surprinderea vasalilor.

N-avea să alunge buna dispoziţie a lui Nobunaga? Erau îngrijoraţi pentru Tokichiro.

— Ce doreşti?

— Bani.

— Mulţi?

— Nu, doar puţini.

— Pentru tine?

— Nu, arătă Tokichiro în direcţia şanţului. Nu eu am făcut construcţia. Aş dori doar atâţia cât să-i împart muncitorilor de-acolo, care sunt atât de obosiţi, încât au adormit.

— Vorbeşte cu vistiernicul şi ia cât îţi trebuie. Dar ar trebui să te răsplătesc şi pe tine cu ceva. Ce leafă ai acum?

— Primesc treizeci de kan-i.

— Numai atât?

— E mai mult decât merit, stăpâne.

— Ţi-o măresc la o sută de kan-i, te transfer la regimentul de lăncieri şi te pun în fruntea a treizeci de pedestraşi.

Tokichiro rămase tăcut. Teoretic, posturile de supraveghetor peste cărbuni şi lemnele de foc, precum şi de şef al lucrărilor de construcţie le erau rezervate samurailor de rang înalt. Dar prin venele sale curgea un sânge tânăr şi, cum era firesc, sperase ani de zile să primească o slujbă activă în regimentul de arcaşi sau de muschetari. Comanda a treizeci de pedestraşi era cel mai mic grad de comandant militar. Însă era un post care-i plăcea mult mai mult decât conducerea grajdurilor sau a bucătăriilor.

Era atât de fericit, încât uită un moment de discreţie şi

vorbi pe negândite, cu aceeaşi gură care înainte fusese atât de curtenitoare:

— În timp ce lucram la construcţie, mă gândeam încontinuu la ceva. Oricum ai lua-o, aprovizionarea castelului cu apă e slabă. În caz de asediu, ar lipsi apa de băut şi, în scurt timp, şanţul ar seca. Dacă ar fi să se întâmple ceva, ar fi bun doar pentru o ieşire la atac. Dar în cazul ofensivei unei armate fără nici o şansă de victorie pe câmp...

Întorcând capul într-o parte, Nobunaga se prefăcu că nu-l auzise, însă Tokichiro nu avea de gând să se oprească la jumătate.

— Întotdeauna am fost de părere că Muntele Komaki e mult superior castelului Kiyosu, atât din punctul de vedere al aprovizionării cu apă, cât şi al posibilităţilor de atac şi de apărare. Vă sfătuiesc stăruitor, stăpâne, să vă mutaţi de la Kiyosu la Muntele Komaki.

La auzul acestei sugestii, Nobunaga se încruntă la el şi îl repezi:

— Destul, Maimuţă! Te laşi dus de val. Du-te şi te culcă imediat!

— Am înţeles, stăpâne.

Tokichiro ridică din umeri. „Am învăţat o lecţie," îşi spuse el. „E uşor să dai greş în împrejurări favorabile. Un om bine dispus trebuie mustrat. Încă nu am destulă experienţă. Ameţit de fericirea momentului, am mers prea departe. Trebuie să recunosc că încă îmi lipseşte experienţa."

După ce împărţi recompensa muncitorilor, încă nu plecă acasă să se culce, ci porni, de unul singur, prin oraş. În inima lui, vedea chipul lui Nene, pe care n-o mai întâlnise de ceva timp.

„Mă întreb ce-a mai făcut în ultimul timp?" De cum îşi aminti de Nene, începu să se gândească, îngrijorat, la

prietenul său cel îndărătnic şi cu spirit de sacrificiu, Inuchiyo, care părăsise provincia şi renunţase la iubirea lui Nene în favoarea lui. De când slujea clanul Oda, singurul în faţa căruia îşi deschisese inima cu prietenie era Inuchiyo.

„Pun prinsoare că a trecut pe la Nene pe-acasă. Fiind nevoit să plece din provincie ca ronin, nu putea şti când avea s-o mai vadă. Fără îndoială, i-a spus ceva înainte de a pleca.” La drept vorbind, mai mult decât de dragoste sau de mâncare, în acel moment Tokichiro avea nevoie de somn. Dar, când se gândea la prietenia, la curajul şi la loialitatea lui Inuchiyo, pur şi simplu nu putea să adoarmă.

Un om adevărat îl recunoştea pe altul. Atunci, de ce nu voia Nobunaga să recunoască adevărata valoare a lui Inuchiyo? Trădarea lui Yamabuchi Ukon era cunoscută de mai mult timp, cel puţin de către Inuchiyo şi Tokichiro. Nu putea înţelege cum de Nobunaga nu era conştient de acest lucru şi se întreba cu nemulţumire de ce era pedepsit Inuchiyo, care îl rănise pe Ukon.

„Ei bine,” îşi spuse el, „poate a fost pedepsit sau poate că izgonirea lui a fost, în realitate, o expresie a afecţiunii lui Nobunaga. Când am vorbit necugetat, făcând pe atotştiutorul, şi eu m-am ales cu o săpuneală din partea lui. Trebuie să recunosc că referirea la slaba aprovizionare cu apă şi la susţinerea unei mutări la Komaki în faţa celorlalţi vasali a fost o mitocănie,” reflectă Tokichiro, în timp ce mergea prin oraş. Nu se simţea rău, dar, din când în când, avea senzaţia că i se mişca pământul sub picioare. Nedormit cum era, găsea că soarele de toamnă strălucea prea puternic.

Când văzu în depărtare casa lui Mataemon, i se păru că toată ameţeala se risipise; izbucnind în râs, grăbi pasul.

— Nene! Nene! strigă el.

Era cartierul rezidenţial al arcaşilor, nu o regiune cu conace

şi portaluri bogate. Casele mici şi comode ale samurailor, cu grădinile lor îngrijite şi gardurile vii din tufăriş, stăteau aliniate în ordine.

Tokichiro avea obiceiul de a vorbi tare şi, când zări pe neaşteptate silueta iubitei sale, pe care n-o mai văzuse de câtva timp, îi făcu cu mâna şi se apropie repede, fără să-şi ascundă emoţia. Era atât de gălăgios, încât probabil toţi vecinii se întrebau ce se întâmplă. Nene întoarse capul, chipul alb arătând surpriza sinceră.

Dragostea ar fi trebuit să fie o taină bine păzită. Dar ori de câte ori cineva strigă atât de tare încât se deschid toate ferestrele din vecini şi aud până şi mama şi tatăl din casă, e firesc ca orice tânără fată să se simtă jenată. Nene stătuse în faţa porţii, privind în gol cerul de toamnă. Auzind însă glasul lui Tokichiro, se înroşi şi se ascunse, tremurând, dincolo de poartă.

— Nene! Eu sunt, Tokichiro! ridică el şi mai mult vocea, luând-o la fugă spre ea. Iartă-mă că te-am neglijat. Am fost ocupat cu treburile.

Nene stătea pe jumătate ascunsă după poartă, dar, cum Tokichiro o salutase deja, făcu o plecăciune graţioasă, de nevoie.

— Sănătatea trebuie să fie pe primul loc, spuse ea.

— Tatăl tău e acasă?

— Nu, e plecat.

În loc să-l invite înăuntru, făcu un mic pas înapoi.

— Ei, dacă domnul Mataemon lipseşte… Tokichiro îşi dădu repede seama cât de jenată era.

— Atunci, mai bine plec.

Nene dădu din cap, ca şi cum şi ea ar fi dorit acelaşi lucru.

— Am venit doar ca să întreb dacă Inuchiyo a trecut pe-aici.

— Nu, n-a trecut, clătină din cap Nene, dar sângele îi năvăli

în obraji.

— A venit, nu-i aşa?

— Nu.

— Serios?

Privind libelulele roşii care săgetau prin jur, Tokichiro se pierdu un moment în gânduri.

— N-a apărut deloc pe la voi?

Fata lăsă capul în piept, cu ochii plini de lacrimi.

— Inuchiyo l-a supărat pe Domnia Sa şi a plecat din Owari. Ai aflat?

— Da.

— De la tatăl tău ai auzit?

— Nu.

— Bine, dar atunci, de la cine? Nu, nu e nevoie să-mi ascunzi. El şi cu mine ne-am jurat prietenie. Nu are nici o importanţă, orice ţi-a spus. A venit aici, nu-i aşa?

— Nu. Am aflat abia adineaori... dintr-o scrisoare.

— O scrisoare?

— Acum câteva momente, cineva a aruncat ceva în grădină, lângă camera mea. Când am ieşit să văd, am găsit o scrisoare înfăşurată pe o pietricică. Era de la domnul Inuchiyo.

În timp ce vorbea, vocea îi şovăia. Începu să plângă şi se întoarse cu spatele spre Tokichiro. O crezuse o femeie inteligentă şi înţeleaptă, dar nu era decât o fată.

Tokichiro descoperise o altă faţă a frumuseţii şi a atracţiei faţă de ce văzuse la acea tânără până atunci.

— Îmi arăţi şi mie scrisoarea? Sau e ceva ce nu se cade să arăţi nimănui?

Când îi ceru acest lucru, Nene scoase scrisoarea din kimono şi i-o întinse, supusă.

Tokichiro o desfăcu încet. Era, fără îndoială, scrisul lui

Inuchiyo. Conţinutul era simplu. Dar, pentru Tokichiro, scrisoarea spunea multe, dincolo de cuvinte.

Am rănit cu sabia o persoană însemnată şi trebuie să părăsesc azi binecuvântata provincie a seniorului Nobunaga. Într-o vreme, îmi dedicasem iubirii atât viaţa, cât şi soarta. Dar, discutând onorabil şi ca între bărbaţi, am hotărât amândoi că îţi va fi mai bine cu Kinoshita, care este cel mai bun dintre noi. Plec, lăsându-te în grija lui. Te rog să-i arăţi această scrisoare şi domnului Mataemon şi te rog, te rog mult să fii cu conştiinţa împăcată. Nu sunt sigur dacă ne vom mai întâlni vreodată.

Pe ici, pe colo, ideogramele erau umezite de lacrimi. Ale lui Nene sau ale lui Inuchiyo? Nu, observă el, erau chiar propriile-i lacrimi.

* * *

Castelul Narumi era pregătit pentru război şi urmărea manevrele de la Kiyosu. Dar, pe măsură ce anul se apropia de sfârşit, Nobunaga nu dădea nici un semn că ar ataca.

Cei doi Yamabuchi, tatăl şi fiul, erau tulburaţi de îndoieli şi de suspiciuni. Deznădejdea le mai era sporită şi de altceva. Nu numai că îl părăsiseră pe Nobunaga, dar erau priviţi cu ostilitate şi de foştii lor aliaţi, clanul Imagawa din Suruga.

În acea perioadă, prin Narumi începu să circule un zvon că seniorul castelului învecinat, Kasadera, era înţeles cu Nobunaga şi că avea să atace castelul Narumi din spate.

Kasadera era un castel supus clanului Imagawa. Fie la porunca lui Imagawa, fie în complicitate cu Nobunaga, un atac era, cu siguranţă, posibil.

Cu timpul, zvonul se răspândi. Prin rândurile clanului Yamabuchi şi ale vasalilor săi începeau, în sfârşit, să se vadă limpede semne de panică. Părerea generală era că trebuia să organizeze un atac prin surprindere contra castelului Kasadera. Tatăl şi fiul, care hotărâseră astfel de unii singuri, luară, în sfârşit, iniţiativa. Pornind cu armata în toiul nopţii, se pregătiră pentru un atac în zori asupra castelului Kasadera.

Dar şi prin Kasadera circulau zvonuri asemănătoare, iscând nelinişti de acelaşi fel. Garnizoana se grăbise să ia măsuri şi era în alertă.

Luptătorii celor doi Yamabuchi atacară, iar cumpăna bătăliei se înclină curând împotriva apărătorilor care, incapabili să aştepte întăriri din Suruga, dădură foc castelului şi pieriră luptând cu disperare în mijlocul flăcărilor.

Armata din Narumi, care năvălise în castelul incendiat, fusese redusă la mai puţin de jumătate, din cauza pierderilor grele. Dar, purtaţi de inerţie, războinicii cotropiră ruinele fumegânde, agitându-şi săbiile, lăncile şi puştile.

Cu toţii se alăturară strigătelor puternice de victorie. În acel moment, din Narumi sosiră călăreţi şi pedestraşi, care abia scăpaseră, în dezordine.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Yamabuchi Samanosuke, surprins.

— Armata lui Nobunaga a fost incredibil de iute. Cumva, aflase ce se întâmpla aici şi, deodată, au năvălit asupra castelului nostru slab păzit, cu peste o mie de oameni. A fost un atac puternic şi n-am avut nici o şansă!

Rănitul care dădea raportul, gâfâind cu răsuflarea tăiată, continuă prin a spune că, pe lângă cucerirea castelului, fiul lui Samanosuke, Ukon, care încă nu-şi revenise de pe urma rănilor, fusese capturat şi decapitat.

Samanosuke, care începuse să îşi savureze victoria,

rămase într-o tăcere stupefiată. Regiunea din jurul castelului Kasadera, pe care el însuşi o atacase şi o ocupase, nu mai era decât o ruină arsă şi nelocuită.

— E voia cerului!

Cu un strigăt, îşi scoase sabia şi se spintecă pe loc. Era ciudat, însă, că strigase despre voinţa cerului, când sfârşitul său era creaţia omului şi el o împlinea.

Nobunaga a cucerit Narumi şi Kasadera într-o singură zi. La scurt timp după ce se terminase construcţia de la castel, Tokichiro plecase nu se ştie unde şi nu mai fusese văzut o perioadă. Dar, de cum auzi că Narumi şi Kasadera intraseră în posesia provinciei Owari, revenise neobservat.

— Tu ai răspândit zvonurile în ambele tabere şi ai stârnit disensiuni printre duşmanii noştri?

Întrebat, Tokichiro se mulţumi să clatine din cap, fără o vorbă.

OSTATICUL LUI YOSHIMOTO

Locuitorii provinciei Suruga nu-şi numeau capitala Sumpu; pentru ei, nu era decât sediul guvernării, iar castelul său era Palatul. Cetăţenii, de la Yoshimoto şi membrii clanului Imagawa până la orăşeni, considerau că Sumpu era capitala celei mai mari provincii de pe litoralul răsăritean. În oraş domnea un aer aristocratic şi până şi oamenii de rând imitau moda din capitala imperială Kyoto.

În comparaţie cu Kiyosu, Sumpu era o altă lume: atmosfera de pe străzi şi felul de a se purta al locuitorilor, până şi repeziciunea cu care vorbeau şi modul cum se uitau unii la alţii şi felul în care mergeau. Cetăţenii din Sumpu erau relaxaţi şi încrezători. Li se putea cunoaşte rangul după opulenţa hainelor, iar când ieşeau, îşi acopereau gura cu evantaiul. Înfloreau muzica, dansul şi poezia. Seninătatea vizibilă pe toate chipurile amintea de primăverile tihnite din vechime. Sumpu era un oraş binecuvântat. Pe vreme frumoasă, se vedea muntele Fuji; dacă era ceaţă, valurile liniştite ale mării se zăreau dincolo de crângul de brazi al templului Kiyomidera. Soldaţii clanului Imagawa erau puternici, iar Mikawa, domeniul clanului Tokugawa, era doar cu puţin mai mult decât o provincie subordonată.

„Prin venele mele curge sângele neamului Tokugawa şi, totuşi, mă aflu aici. Vasalii mei din Okazaki îmi întreţin

întrucâtva castelul; provincia Mikawa continuă să existe, dar seniorul şi vasalii săi sunt despărţiţi...” Tokugawa Ieyasu medita la aceste lucruri zi şi noapte, dar niciodată nu putea vorbi deschis despre ele. Îi era milă de vasalii săi. Când, însă, reflecta la propria lui situaţie, era recunoscător că se afla în viaţă.

Ieyasu avea doar şaptesprezece ani, însă era deja tată. Cu doi ani înainte, după ceremonia majoratului, Imagawa Yoshimoto îi aranjase căsătoria cu fiica unei rubedenii de-a lui. Fiul lui Ieyasu se născuse în primăvara trecută, aşa că, încă nu împlinise şase luni, iar tatăl auzea adesea plânsetele copilului din camera unde îşi instalase biroul. Soţia lui nu-şi revenise pe deplin după naştere şi încă nu părăsise camera în care născuse.

Când acest tată de şaptesprezece ani îşi auzea micul fiu plângând, era ca şi cum carnea şi sângele său plângeau. Dar nu mergea decât rareori să-şi vadă familia. Nu înţelegea sentimentele de tandreţe faţă de copii, despre care vorbeau alţii. Când îşi cerceta inima, găsea această afecţiune nu doar micşorată, ci absentă cu desăvârşire. Ştiind că era un asemenea bărbat şi tată, îi părea rău pentru soţia şi pentru copilul lui. De fiecare dată când se simţea astfel, însă, compasiunea i se îndrepta nu spre propria lui familie, ci, mai degrabă, către vasalii săi sărăciţi şi umiliţi din Okazaki.

Când îşi impunea să se gândească la fiul lui, se întrista întotdeauna. „Curând, va porni la drum prin această viaţă amară şi va îndura aceleaşi restricţii ca mine.”

La vârsta de cinci ani, Ieyasu fusese trimis ca ostatic la clanul Oda. Când privea în urmă spre greutăţile prin care trecuse, nu putea să nu-şi compătimească fiul nou-născut. Era convins că tristeţea şi tragedia vieţii omeneşti aveau să-i fie cunoscute şi lui. În acel moment însă, oamenii vedeau că

el şi familia lui locuiau într-un conac cu nimic mai prejos decât cele ale clanului Imagawa.

Ce se întâmpla? Ieyasu ieşi pe verandă. Afară, cineva trăsese de viţele care creşteau din copacii grădinii, şerpuind pe zidurile de pământ. Desprinse de tulpinile smulse, rămurelele se legănau încet.

— Cine e? strigă Ieyasu.

Dacă era un om pus pe rele, probabil că fugise. Nu se auzeau paşi, însă. Încălţând o pereche de sandale, ieşi pe poarta din spate a zidului de pământ. Un om se prosternase în ţărână, aşteptându-l. Lângă el erau aşezate un coş mare de răchită şi un toiag.

— Jinshichi?

— Nu ne-am văzut de mult, stăpâne.

Cu patru ani în urmă, când în sfârşit primise permisiunea lui Yoshimoto, Ieyasu se întorsese la Okazaki să viziteze mormintele de familie. Pe drum, unul dintre vasalii săi, Udono Jinshichi, dispăruse. Pe Ieyasu îl cuprinse mila când văzu coşul, bastonul şi chipul schimbat al lui Jinshichi.

— Văd că te-ai făcut călugăr rătăcitor.

— Da, e un travesti comod pentru a călători prin ţară.

— Când ai ajuns aici?

— Adineaori. Voiam să vă văd în secret, înainte de a porni din nou.

— Au trecut patru ani, nu-i aşa? Ţi-am primit rapoartele amănunţite, dar, neauzind nimic despre tine după ce ai plecat în Mino, m-am temut de ce poate fi mai rău.

— La Mino, am nimerit în plin război civil şi, o vreme, măsurile de securitate la graniţă şi în punctele de control au fost sporite.

— Ai fost în Mino! Cred că ai stat ceva vreme acolo.

— Am stat în Inabayama un an, în timpul războiului civil.

După cum ştiţi, castelul lui Saito Dosan a fost distrus, iar Yoshimoto este acum senior peste întreaga provincie Mino. După ce situaţia s-a liniştit, am mers mai departe spre Kyoto şi Echizen, trecând prin provinciile de la miazănoapte, şi am ajuns până în Owari.

— Ai fost la Kiyosu?

— Da, am stat un timp acolo.

— Povesteşte-mi. Chiar dacă mă aflu în Sumpu, pot prevedea ce se va întâmpla în Mino, dar situaţia clanului Oda nu e uşor de intuit.

— Să scriu un raport şi să vi-l aduc diseară?

— Nu, nu în scris.

Ieyasu se întoarse spre intrarea dosnică din zidul de pământ, dar părea să se fi răzgândit în legătură cu ceva.

Jinshichi era ochii şi urechile lui din lumea de afară. De la vârsta de cinci ani, Ieyasu locuise mai întâi la clanul Oda, apoi la Imagawa, un exilat rătăcitor prin provincii inamice. Trăind ca ostatic, nu cunoscuse niciodată libertatea, lucru care nu se schimbase nici măcar acum. Ochii, urechile şi mintea unui ostatic sunt închise, iar dacă el însuşi nu făcea nici un efort, nu avea cine să-l mustre sau să-l încurajeze. În ciuda acestui fapt sau poate tocmai din cauza restricţiilor care i se impuseseră încă din copilărie, Ieyasu devenise extrem de ambiţios.

Cu patru ani în urmă, îl trimisese pe Jinshichi în celelalte provincii, pentru a putea afla ce se întâmpla – semn timpuriu al ambiţiei sale incipiente.

— Aici putem fi văzuţi, iar dacă vorbim în casă, vasalii vor deveni suspicioşi. Să mergem acolo.

Şi Ieyasu se îndepărtă de conac, cu paşi mari.

Reşedinţa lui Ieyasu se afla într-unul dintre cele mai liniştite cartiere ale oraşului Sumpu. Îndepărtându-se puţin de zidul

de pământ, ajunseră pe malul râului Abe. În copilărie, când era dus pe umerii vasalilor şi cerea să se joace afară, Ieyasu era adus la râul Abe. Apa din râu părea să curgă etern, iar malul rămânea neschimbat. Îi trezeau multe amintiri.

— Jinshichi, dezleagă barca, spuse Ieyasu, păşind grăbit în mica barcă de pescuit.

Când Jinshichi se aşeză alături şi împinse cu prăjina, luntrea se îndepărtă de mal, ca o frunză de bambus dusă de curent. Stăpânul şi vasalul începură să stea de vorbă, ştiind că, în sfârşit, erau ascunşi de ochii altora. Timp de o oră, Ieyasu ascultă atent informaţiile pe care Jinshichi le adunase în patru ani de călătorie. Totuşi, mai important decât ceea ce afla de la Jinshichi rămânea un simţământ mare şi îndepărtat, ascuns în adâncul inimii lui Ieyasu.

— Dacă Oda n-a atacat alte provincii în ultimii câţiva ani – spre deosebire de vremurile lui Nobuhide – înseamnă că au vrut să facă ordine în interior, spuse Ieyasu.

— Nu conta dacă oamenii aflaţi împotriva lui erau rubedenii sau vasali, Nobunaga s-a dedicat în totalitate acestui scop. A doborât oamenii pe care trebuia să-i doboare şi i-a alungat pe cei pe care trebuia să-i alunge. Kiyosu e aproape complet curăţat.

— Cei din Imagawa au râs un timp de Nobunaga şi se zvonea că nu e decât un puştan prost şi răsfăţat.

— Nu are nici un dram de prostie, zise Jinshichi.

— M-am gândit eu mult timp că nu erau decât bârfe răuvoitoare. Dar când seniorul Yoshimoto vorbeşte despre Nobunaga, crede bârfele şi nu-l consideră deloc ameninţător.

— Spiritul marţial al oamenilor din Owari s-a schimbat complet, faţă de cum era cu câţiva ani în urmă.

— Cine sunt vasalii lui credincioşi? întrebă Ieyasu.

— Hirate Nakatsukasa a murit, dar are câţiva oameni

capabili ca Shibata Katsuie, Hayashi Sado, Ikeda Shonyu, Sakuma Daigaku şi Mori Yoshinari. Foarte recent, i s-a alăturat un om extraordinar, cu numele de Kinoshita Tokichiro. E de condiţie umilă, dar, din cine ştie ce motiv, numele lui se aude mereu de pe buzele orăşenilor.

— Ce părere au oamenii despre Nobunaga?

— Ăsta-i lucrul cel mai extraordinar. E firesc ca ocârmuitorul unei provincii să se dedice guvernării poporului său. Iar poporul, de regulă, îşi ascultă stăpânii. În Owari, însă, lucrurile stau altfel.

— Cum aşa?

Jinshichi se gândi un moment.

— Cum să spun? Nu face nimic ieşit din comun, dar, atâta vreme cât Nobunaga e la putere, oamenii au încredere în viitor – şi, deşi ştiu că Owari e o provincie mică şi săracă, în frunte cu un senior fără un sfanţ, cel mai ciudat e că, asemenea locuitorilor dintr-o provincie puternică, nu se tem de război, nici nu-şi fac griji pentru viitor.

— Hm. Mă întreb de ce.

— Poate datorită lui Nobunaga însuşi. El le spune ce se întâmplă azi şi ce se va petrece mâine şi stabileşte obiectivele pentru care lucrează cu toţii.

În adâncul minţii, fără reală intenţie, Jinshichi îl compara pe Nobunaga, cel în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, cu Ieyasu, la cei şaptesprezece ani ai săi. În unele privinţe, Ieyasu era mult mai matur decât Nobunaga – nu avea nimic copilăros în el. Amândoi crescuseră în condiţii grele, dar între ei nu era loc de nici o comparaţie. Ieyasu fusese dat pe mâna duşmanilor la vârsta de cinci ani, iar cruzimea lumii îl făcuse de piatră până-n măduva oaselor.

Bărcuţa îi purta pe Jinshichi şi Ieyasu spre mijlocul râului, timpul zburând, de-a lungul conversaţiei lor secrete. Când

terminară de vorbit, Jinshichi conduse luntrea înapoi la mal.

Jinshichi luă repede coşul pe braţ şi-şi ridică toiagul. Luându-şi rămas bun de la Ieyasu, spuse:

— Le voi transmite vasalilor cuvintele dumneavoastră. Mai e şi altceva, stăpâne?

Ieyasu se opri pe mal, dintr-odată atent să nu fie văzut.

— Nu mai e nimic. Du-te repede.

Făcându-i un semn cu capul să plece, spuse pe neaşteptate:

— Spune-le că sunt bine... n-am fost bolnav nici măcar o dată. Şi se întoarse la conac, singur.

Servitoarele soţiei sale îl căutau peste tot şi, când îl văzură venind dinspre malul râului, cineva spuse:

— Doamna aşteaptă cu nerăbdare şi ne-a trimis să vă căutăm de câteva ori. E extrem de îngrijorată pentru dumneavoastră, stăpâne.

— Chiar aşa? replică Ieyasu. Liniştiţi-o şi spuneţi-i că vin imediat.

Şi se duse în camera lui. Când se aşeză, găsi un alt vasal, Sakakibara Heishichi, care îl aştepta.

— Aţi făcut o plimbare la râu?

— Da... ca să-mi mai omor timpul. Ce este?

— A sosit un mesager.

— De la cine?

Fără să răspundă, Heishichi îi dădu o scrisoare. Era de la Sessai. Înainte de a tăia plicul, Ieyasu îl ridică reverenţios la frunte. Sessai era un călugăr al sectei Zen, care lucra pe post de consilier militar pentru clanul Imagawa. Era profesorul de la care Ieyasu învăţase atât ştiinţa de carte, cât şi artele marţiale. Scrisoarea era concisă:

Diseară, Domniei Sale şi oaspeţilor li se va ţine prelegerea

obişnuită. Vă voi aştepta la poarta dinspre nord-vest a palatului.

Atâta tot. Dar cuvântul „obişnuită” avea un sens codificat, bine cunoscut de Ieyasu. Însemna că Yoshimoto şi generalii săi se întâlneau ca să discute despre marşul spre capitală.

— Unde e mesagerul?

— A şi plecat. Vă veţi duce la Palat, stăpâne?

— Da, răspunse Ieyasu, preocupat.

— Cred că pornirea marşului spre capitală sub conducerea seniorului Yoshimoto e iminentă.

Heishichi auzise importantele consilii de război care se referiseră la acest subiect de mai multe ori. Studie chipul lui Ieyasu. Acesta mormăi un răspuns, părând neinteresat.

Evaluările clanului Imagawa despre puterea provinciei Owari şi a lui Nobunaga erau foarte diferite de ceea ce raportase Jinshichi. Yoshimoto plănuia să conducă spre capitală o armată imensă, formată din forţele provinciilor Suruga, Totomi şi Mikawa, şi se aşteptau să întâmpine rezistenţă în Owari.

— Dacă înaintăm cu o armată mare, Nobunaga se va preda fără vărsare de sânge.

Aceasta era opinia superficială exprimată de unii membri ai consiliului de război, dar, cu toate că Yoshimoto şi sfătuitorii lui, inclusiv Sessai, nu-l subestimau chiar atât de mult pe Nobunaga, nici unul dintre ei nu lua provincia Owari aşa în serios ca Ieyasu. Îşi exprimase odată opinia în acest sens, dar fusese luat în râs. La urma urmei, Ieyasu era tânăr şi ostatic; în marele stat major, cuvântul lui avea foarte puţină greutate.

„Să fie oare un subiect pe care trebuie să-l abordez sau nu? Chiar dacă insist...”

Ieyasu era adâncit în gânduri, cu scrisoarea lui Sessai în

faţa lui, când o bătrână doamnă de onoare care o servea pe soţia lui i se adresă cu o expresie îngrijorată pe faţă. Soţia sa era într-o stare îngrozitoare, îi spuse, îndemnându-l s-o viziteze măcar un moment.

Soţia lui Ieyasu era o femeie care nu se gândea decât la sine însăşi. Şi situaţia bărbatului ei, şi problemele de stat o lăsau complet indiferentă. Nu-i intra în cap nimic altceva decât propria ei viaţă cotidiană şi atenţiile soţului. Bătrâna doamnă de onoare înţelegea bine acest lucru şi, când văzu că Ieyasu continua să discute cu vasalul său, aşteptă, neliniştită şi tăcută, până când o altă servitoare veni să-i şoptească ceva la ureche. Doamna de onoare nu mai putea face nimic altceva. Îi întrerupse din nou:

— Scuzaţi-mă, stăpâne... Îmi pare nespus de rău, însă doamna e foarte agitată.

Cu o plecăciune către Ieyasu, îi aminti, încă o dată, timidă, să se grăbească.

Ieyasu ştia că personalul soţiei sale era mai tulburat decât oricine de această situaţie, iar el, unul, era un om răbdător.

— A, da, spuse, întorcându-se, apoi adăugă spre Heishichi: ei bine, fă pregătirile necesare şi vino să-mi spui când e timpul.

Se ridică. Femeia o luă la fugă în faţa lui cu paşi mărunţi, cu o expresie de parcă ar fi fost salvaţi.

Partea interioară a casei se afla destul de departe, aşa că nu era nefiresc ca soţiei lui să i se facă adesea dor să-l vadă. Lăsând în urmă multe coridoare sinuoase, ajunse, în sfârşit, în apartamentele soţiei sale.

În ziua nunţii lor, hainele sărmanului ostatic din Mikawa nu se putuseră compara cu luxul şi strălucirea îmbrăcăminţii domnişoarei Tsukiyama, o fiică adoptivă a lui Imagawa Yoshimoto. „Bărbatul din Mikawa”, cunoscut după acest

epitet, făcea obiectul dispreţului clanului Imagawa. Iar ea, trăind cu atâta mândrie în odăile ei retrase, îi dispreţuia pe vasalii din Mikawa, dar îşi copleşea soţul cu tot devotamentul iubirii ei oarbe şi egoiste. De asemenea, era mai vârstnică decât Ieyasu. Având în vedere limitele superficialei lor vieţi conjugale, doamna Tsukiyama îl considera pe Ieyasu doar puţin mai mult decât un tânăr supus, care-şi datora existenţa clanului Imagawa.

După ce născuse, în primăvara ulterioară nunţii, devenise şi mai egoistă şi nerezonabilă. Soţia sa îl învăţa în fiecare zi ce însemna perseverenţa.

— A, te-ai sculat. Te simţi puţin mai bine? îşi privi Ieyasu soţia şi, în timp ce vorbea, se pregăti să deschidă uşile glisante.

Îşi spunea că, dacă soţia lui bolnavă ar vedea frumuseţea culorilor şi a cerului de toamnă, avea să se binedispună.

Doamna Tsukiyama părăsise odaia de convalescenţă şi stătea în mijlocul camerei de primire, cu o expresie îngheţată pe faţa ei lividă. Îşi încruntă sprâncenele, spunând:

— Lasă-le închise.

Nu era tocmai o frumuseţe dar, cum era de aşteptat din partea unei femei crescute în mediul privilegiat al unei familii bogate, tenul ei avea un luciu fin. În rest, atât faţa cât şi vârfurile degetelor îi erau de un alb aproape translucid, poate din cauza primei naşteri. Îşi ţinea mâinile împreunate ordonat în poală.

— Stai jos, stăpâne. Aş dori să te întreb ceva.

Vorbind, cuvintele şi ochii îi erau reci precum cenuşa. Dar Ieyasu nu se comporta deloc aşa cum ar fi fost de aşteptat din partea unui tânăr soţ – atitudinile blajine faţă de nevastă erau mai potrivite pentru un bărbat matur. Sau, poate, avea o anumită părere despre femei şi o privea obiectiv pe persoana

pe care ar fi trebuit s-o iubească cel mai mult pe lume.

— Ce este? întrebă el, aşezându-se în faţa ei, aşa cum îi ceruse, însă, cu cât mai ascultător era bărbatul, cu atât mai puţin rezonabilă devenea femeia.

— Voiam să te întreb un lucru. Ai ieşit undeva acum câteva momente? Singur, fără suită?

Ochii i se umplură de lacrimi. Sângele i se ridică în obrajii încă slăbiţi după naştere. Ieyasu îi cunoştea atât starea sănătăţii, cât şi caracterul şi îi zâmbi ca şi cum i-ar fi făcut pe plac unui copil:

— Adineaori? Obosisem de atâta citit, aşa că am plecat la o plimbare pe malul râului. Ar trebui să încerci să te plimbi pe-acolo. Culorile toamnei şi zumzetul insectelor – e plăcut la râu în această perioadă a anului.

Doamna Tsukiyama nu-l asculta. Îşi privea lung soţul, reproşându-i minciuna. Stătea dreaptă şi rigidă, cu un aer indiferent, dar fără obişnuita ei preocupare de sine.

— Ce ciudat. Dacă te-ai dus la o plimbare, ca să asculţi insectele şi să admiri culorile toamnei, ce-ai căutat în mijlocul râului, cu o bărcuţă, ascunzându-te de oameni atâta timp?

— Aha... deci ştii.

— Poate că stau eu închisă în casă, dar ştiu tot ce faci.

— Chiar aşa? se sili Ieyasu să zâmbească, fără a-i pomeni însă despre întâlnirea cu Jinshichi.

Deşi femeia aceea îi devenise soţie, Ieyasu nu putea crede nici un moment că era, cu adevărat, perechea lui. Dacă o vizitau vasalii sau rudele tatălui ei adoptiv, le spunea totul şi corespondа permanent cu oamenii din casa lui Yoshimoto. Ieyasu trebuia să fie mult mai atent la neglijenţele involuntare ale soţiei lui, decât la spionii lui Yoshimoto.

— Nu, m-am urcat în barcă fără a mă gândi prea mult şi am încercat să vâslesc odată cu curentul apei. Credeam că pot să

mă descurc cu barca, însă, când am intrat în curent, n-am mai putut face nimic, râse el. Ca un copil. Unde erai când m-ai văzut?

— Minţi. N-ai fost singur, nu-i aşa?

— Ei, a alergat o slugă după mine, mai târziu.

— Nu, nu. Nu există nici un motiv să te întâlneşti în secret, într-o luntre, cu un om care pare slujitor.

— Cine ţi-a spus una ca asta?

— Chiar dacă trăiesc între patru pereţi, există oameni loiali care se gândesc la mine. Ascunzi undeva o femeie, nu-i aşa? Sau, dacă nu, poate că te-ai plictisit de mine şi plănuieşti să fugi la Mikawa. Umblă zvonul că ţi-ai luat de nevastă altă femeie, în Okazaki. De ce te ascunzi de mine? Doar ştiu că m-ai luat de soţie numai de teama clanului Imagawa.

Când, în sfârşit, vocea ei suspinândă, condusă de boală şi de neîncredere, începea să se contureze în cuvinte, la uşă apăru Sakakibara Heishichi.

— Stăpâne, calul este gata. E aproape ora.

— Pleci?

Înainte ca Ieyasu să poată răspunde, doamna Tsukiyama îl întrerupse:

— În ultima vreme, lipseşti tot mai mult seara, acum unde te mai duci?

— La Palat.

Şi, fără să-i mai dea atenţie, începu să se ridice.

Dar femeia nu se mulţumi cu scurta lui explicaţie. De ce pleca la Palat atât de târziu? Şi avea să dureze până după miezul nopţii, ca data trecută? Cine mai mergea cu el? Nu-l mai slăbea cu întrebările.

Sakakibara Heishichi îşi aştepta stăpânul de cealaltă parte a uşii şi, cu toate că nu era decât un vasal, începea să-şi piardă răbdarea. Ieyasu, însă, îşi linişti vesel soţia şi, în

sfârşit, îşi luă la revedere. Doamna Tsukiyama, fără să-i pese de sfatul lui că putea să răcească, îl conduse până la intrare.

— Să vii repede, se rugă ea, punând în aceste cuvinte de rămas bun toată dragostea şi fidelitatea.

Ieyasu merse în tăcere până la poarta principală. Dar, în timp ce pornea la drum pe sub stele, răcorit de briza serii, ciufuli coama calului şi starea de spirit i se schimbă complet – dovadă că prin vene îi curgea un sânge tânăr şi plin de viaţă.

— Heishichi, am cam întârziat, nu-i aşa? întrebă el.

— Nu. Pe bilet nu era indicată clar nici o oră, deci cum am putea întârzia?

— Nu asta e problema. Chiar dacă e bătrân, Sessai nu întârzie niciodată. Fiind şi tânăr, şi ostatic, m-ar mâhni să întârzii la o întâlnire când vasalii superiori şi Sessai sunt deja acolo. Să ne grăbim, mai spuse el, dând pinteni calului.

Pe lângă un grăjdar şi trei slugi, Heishichi era singurul vasal care-l însoţea pe Ieyasu. În timp ce se grăbea să ţină pasul cu calul lui, era mişcat până la lacrimi pentru stăpânul său, a cărui toleranţă plină de răbdare faţă de soţia lui şi supusă loialitate faţă de Palat – adică, faţă de Imagawa Yoshimoto – îi pricinuiau, cu siguranţă, mari chinuri.

Ca vasal, avea datoria de a-şi elibera seniorul. Trebuia să-l scoată din poziţia subalternă şi să-l repună la locul său de drept, ca senior al provinciei Mikawa. Iar pentru Heishichi, fiecare zi care trecea fără a-şi atinge scopul nu era decât încă o zi de neloialitate.

Galopa alături, rozându-şi buza în timp ce jura, cu ochii umeziţi de lacrimi.

Şanţul castelului apăru în zare. După ce trecură podul, prăvăliile şi casele oamenilor de rând dispărură. Printre brazi, se înălţau zidurile albe şi porţile impunătoare ale conacelor clanului Imagawa.

— Nu e seniorul din Mikawa? Senior Ieyasu! strigă Sessai din umbra brazilor.

Pădurea întinsă de brazi care şerpuia în lungul castelului era, în timp de război, un loc de întrunire pentru consiliul militar, dar, pe timp de pace, cărările sale lungi şi largi erau folosite ca teren de călărie.

Ieyasu descălecă grăbit, făcând o plecăciune respectuoasă în faţa lui Sessai:

— Vă mulţumesc că v-aţi făcut timp pentru a veni aici astă seară, Sfinţia Voastră.

— Mesajele acestea sosesc întotdeauna pe neaşteptate. Fără îndoială, te-a deranjat.

— Câtuşi de puţin.

Sessai era singur. Umbla încălţat cu nişte sandale vechi de paie, a căror mărime se potrivea cu proporţiile uriaşe ale trupului său. Ieyasu porni pe lângă el şi, în semn de respect pentru maestrul său, cu un pas mai în urmă, dându-i lui Heishichi hăţurile calului.

Ascultându-şi maestrul, Ieyasu simţi dintr-odată pentru acel om o recunoştinţă pe care nu o putea exprima în cuvinte. Nimeni nu putea nega că a fi ostatic într-o provincie străină nu era o nenorocire, dar, dacă stătea să se gândească, îşi dădea seama că educaţia primită de la Sessai îi făcea mai mult bine decât rău.

E greu să găseşti un maestru bun. Dacă rămânea în Mikawa, n-ar fi avut nici o posibilitate de a învăţa cu Sessai. Prin urmare, i-ar fi lipsit studiile clasice şi militare pe care le avea acum – sau instruirea în religia Zen, pe care o considera cel mai important lucru învăţat de la Sessai.

De ce intrase Sessai, un călugăr Zen, în slujba seniorului Imagawa şi devenise consilierul său militar, era un lucru de neînţeles în alte provincii, unde oamenii îl găseau destul de

ciudat. Astfel, unii îl numeau pe Sessai „călugăr militar” sau „călugăr lumesc”, dar, dacă i s-ar fi cercetat descendenţa, s-ar fi văzut că Sessai era rudă cu Yoshimoto. Totuşi, Yoshimoto nu era decât Yoshimoto din Suruga, Totomi şi Mikawa. Faima lui Sessai, însă, nu cunoştea fruntarii; era Sessai al întregii lumi.

Dar Sessai îşi pusese calităţile în slujba clanului Imagawa. De cum văzuse semnele înfrângerii clanului Imagawa într-un război contra clanului Hojo, călugărul ajutase provincia Suruga să negocieze un tratat de pace fără dezavantaje pentru Yoshimoto. Iar când aranjase căsătoria lui Hojo Ujimasa cu o fiică a lui Takeda Shingen, seniorul din Kai, puternica provincie de la graniţa de nord, şi căsătoria fiicei lui Yoshimoto cu fiul lui Shingen, demonstrase o mare abilitate politică, unind cele trei provincii printr-o alianţă.

Nu era genul de călugăr care să se închidă într-o nobilă solitudine, rătăcind, cu toiagul şi cu pălăria zdrenţuită. Nu era un călugăr Zen „pur”. Se putea spune că era călugăr politic, călugăr militar, sau chiar călugăr fără călugărie. Dar, oricum ar fi fost numit, acest lucru nu-i ştirbea măreţia.

Sessai nu vorbea de prisos, iar un lucru pe care i-l spusese lui Ieyasu pe veranda templului Rinzai i se întipărise tânărului în minte: „A sta ascuns într-o peşteră, a cutreiera singur ca norii cei rătăcitori şi ca apa curgătoare – a fi un mare călugăr nu înseamnă numai aceste lucruri. Misiunea unui călugăr se schimbă odată cu vremurile. În lumea de azi, a mă gândi numai la propria mea iluminare şi a trăi ca unul care «fură liniştea munţilor şi a câmpiilor», de parcă aş dispreţui lumea, e o practică prea indulgentă cu sine a religiei Zen.”

Trecură Podul Chinez şi intrară pe poarta de nord-vest. Era greu de crezut că se aflau între zidurile unui castel. Ai fi zis că palatul shogunului fusese transportat acolo. Spre Atago şi

Kiyomizu, conul maiestuos al muntelui Fuji se cufunda în penumbra înserării. În nişele de pe coridoare erau aprinse lampioane, întinzându-se cât vedeai cu ochii. Femei atât de frumoase încât ar fi putut să fie luate drept doamne de la curte treceau pe-alături, ţinând în braţe koto sau ducând ploşti cu sake.

— Cine-i acolo, în grădină? ridică Imagawa Yoshimoto un evantai de forma unei frunze de ginkgo în dreptul chipului său cam înroşit.

Trecuse peste podul roşu în formă de semilună al grădinii. Până şi pajii care-l însoţeau purtau săbii şi haine de preţ.

Unul dintre paji porni înapoi pe coridorul cu pod şi intră grăbit în grădină. Cineva ţipa. Lui Yoshimoto i se păruse a fi o voce de femeie, aşa că, găsind că era un lucru ciudat, se oprise.

— Ce s-a întâmplat cu pajul? întrebă el, după câteva minute. Încă nu s-a întors. Iyo, du-te şi tu.

Iyo coborî în grădină şi o luă la fugă. Deşi se voia grădină, era atât de mare, încât părea să se prelungească până la poalele muntelui Fuji. Rezemat de stâlp, în locul unde coridorul sub formă de pod cotea din pasarela principală, Yoshimoto cânta de unul singur, bătând ritmul cu evantaiul.

Era destul de palid pentru a putea fi luat drept femeie, fiindcă folosea un machiaj deschis. Avea patruzeci de ani şi era în floarea bărbăţiei. Yoshimoto se bucura de plăcerile lumii şi ajunsese în culmea prosperităţii. Avea părul pieptănat în stilul nobilimii, avea dinţii înnegriţi elegant şi purta mustaţă. În ultimii doi ani, se cam îngrăşase şi, având din naştere trunchiul lung şi picioarele scurte, acum arăta puţin cam diform. Însă sabia lui aurită şi hainele bogate de brocart îl învăluiau într-o aură de demnitate. În sfârşit, cineva reveni,

iar Yoshimoto se opri din fredonat.

— Tu eşti, Iyo?

— Nu, eu sunt Ujizane.

Ujizane era fiul şi moştenitorul lui Yoshimoto şi arăta ca un om care nu cunoscuse vreodată greutăţile vieţii.

— Ce cauţi în grădină, când aproape s-a întunecat?

— O băteam pe Chizu şi, când am scos sabia din teacă, a fugit.

— Chizu? Cine e Chizu?

— Fata care are grijă de păsările mele.

— O slujnică?

— Da.

— Ce-a făcut atât de grav încât s-o pedepseşti cu propriile tale mâini?

— E o nesuferită. Dădea de mâncare unei păsări rare care mi-a fost trimisă tocmai de la Kyoto şi a lăsat-o să scape, răspunse cu seriozitate Ujizane.

Adora păsările cântătoare. Nobilii ştiau bine că, dacă cineva găsea o pasăre rară şi i-o trimitea, Ujizane era nefiresc de bucuros. Astfel, fără să mişte un deget, devenise stăpânul unei colecţii de păsări şi colivii extravagante. Se spunea că, în casa lui, un om putea fi ucis de dragul unei păsări. Ujizane era furios, de parcă problema ar fi fost o importantă problemă de stat.

Părinte indulgent, Yoshimoto murmură dezaprobator la adresa furiei prosteşti a fiului său. Şi asta, în faţa suitei. Chiar dacă Ujizane era moştenitorul lui, după ce dovedise o asemenea prostie, era puţin probabil ca vasalii lui Yoshimoto să-şi facă o părere prea bună despre el.

— Nesocotitule! strigă furios Yoshimoto, cu gândul de a-şi arăta marea iubire. Ujizane, câţi ani ai? De mult ai trecut prin ceremonia de maturitate. Eşti moştenitorul clanului Imagawa,

dar nu faci altceva decât să te distrezi crescând păsări. De ce nu vrei să practici puţină meditaţie Zen sau să citeşti nişte tratate militare?

Auzind că un tată care nu-l certase aproape niciodată îi vorbea astfel, Ujizane păli şi tăcu. În general, găsea că era uşor să se descurce cu tatăl său; totuşi, ajunsese la o vârstă când îi putea privi comportamentul cu un ochi critic. Acum, în loc să riposteze, nu făcu decât să stea bosumflat. Yoshimoto simţi că şi acesta era un punct slab. Ujizane îi era foarte drag şi ştia că propria lui conduită nu-i dăduse niciodată un bun exemplu fiului său.

— Destul. De-acum încolo, stăpâneşte-te. Ne-am înţeles, Ujizane?

— Da.

— De ce arăţi aşa de nemulţumit?

— Nu-s nemulţumit de nimic.

— Ei, atunci pleacă de-aici. Nu sunt vremuri în care să creştem păsări.

— Bine, dar…

— Ce voiai să spui?

— Sunt cumva vremuri în care să bem sake cu fetele din Kyoto şi să dansăm toată după-amiaza, bătând toba?

— Mai ţine-ţi gura, deşteptule!

— Dar ai…

— Linişte! îl întrerupse Yoshimoto, aruncând în el cu evantaiul. În loc să-ţi critici tatăl, ai face bine să-ţi cunoşti locul. Cum să te pot face moştenitor, dacă nu-ţi manifeşti deloc interesul pentru problemele militare şi nu înveţi nimic despre administraţie şi economie? Tatăl tău a studiat Zen în tinereţe, a trecut prin tot felul de dificultăţi şi a luptat în nenumărate bătălii. Astăzi, sunt stăpânul acestei mici provincii, dar, într-o bună zi, voi conduce toată ţara. Cum de

am un copil cu atât de puţine ambiţii şi curaj? Acum, de nimic nu mă mai pot plânge, în afară de nemulţumirea pe care mi-o aduci.

La un moment dat, vasalii lui Yoshimoto se retrăseseră pe coridor. Speriaţi de cuvintele lui, toţi priveau tăcuţi în podea. Până şi Ujizane lăsă capul în piept, cu ochii spre evantaiul tatălui său, care-i căzuse la picioare.

Chiar atunci, intră un samurai, anunţând:

— Sfinţia Sa maestrul Sessai, seniorul Ieyasu şi vasalii superiori îl aşteaptă pe Domnia Voastră în Pavilionul Mandarin Portocaliu.

Pavilionul Mandarin Portocaliu era construit pe o pantă unde fuseseră plantaţi mandarini, iar acolo îi invitase Yoshimoto pe Sessai şi pe ceilalţi consilieri ai săi, chipurile pentru o ceremonie a ceaiului la ceas de noapte.

— Aha! Serios? A venit toată lumea? În calitate de gazdă, nu se cade să întârzii.

Yoshimoto vorbea de parcă ar fi fost salvat din confruntarea cu fiul său; porni pe culoar, în direcţia opusă.

De la bun început, ceremonia nu fusese decât un şiretlic. Totuşi, în chip potrivit pentru o ceremonie de seară a ceaiului, luminile pâlpâitoare aruncate de lampioane, alături de zumzetul insectelor, învăluiau totul într-o atmosferă elegantă. Dar, de cum intră Yoshimoto şi uşa fu închisă, prin jur începură să patruleze soldaţi, atât de mulţi, încât nici apa nu s-ar fi putut scurge înăuntru neobservată.

— Domnia Sa, îşi anunţă un vasal stăpânul, de parcă ar fi fost de viţă imperială.

În încăperea spaţioasă, construită după sistemul templelor, licărea o lumină slabă. Sessai şi vasalii superiori stăteau aşezaţi la rând, cu Tokugawa Ieyasu în capăt. Cu toţii se înclinară în faţa stăpânului.

Hainele de mătase ale lui Yoshimoto se auzeau foşnind în tăcerea care se lăsase. Se aşeză, neînsoţit nici de paji, nici de servitori. Singurii slujitori prezenţi se ţineau mai în spate, la doi-trei metri distanţă.

— Scuzaţi-mă pentru întârziere, spuse Yoshimoto, ca răspuns la plecăciunile statului său major de campanie.

Apoi, arătându-i o atenţie deosebită lui Sessai, adăugă:

— Sfinţia Voastră, mă tem că v-am deranjat.

De ceva timp, Yoshimoto avea obiceiul de a se interesa, cu ocazia fiecărei întâlniri, de sănătatea călugărului. Sessai era predispus să se îmbolnăvească, de vreo cinci-şase ani, şi, în ultima vreme, îmbătrânise vizibil.

Sessai îl instruise, îl protejase şi-l inspirase pe Yoshimoto încă din copilărie. Yoshimoto ştia că abilităţii politice şi planurilor lui Sessai le datora măreţia lui. Astfel, la început, Yoshimoto nu putuse să nu simtă vârsta lui Sessai de parcă ar fi fost a sa. Dar, când îşi dăduse seama că puterea clanului Imagawa nu suferise nebazându-se pe Sessai, ba chiar era mai vitală ca oricând, începuse să creadă că succesele se datorau propriilor sale calităţi.

— Cum sunt adult, îi spusese Yoshimoto lui Sessai, vă rog să nu vă mai faceţi griji privind administrarea provinciei sau chestiunile militare. Petreceţi-vă în mod plăcut anii care v-au mai rămas şi concentraţi-vă asupra răspândirii Căii lui Buddha.

Era clar că începuse să-l ţină pe Sessai la o distanţă respectuoasă.

Dar Sessai îl vedea pe Yoshimoto ca pe un copil împiedicat şi simţea aceeaşi descumpănire. Sessai îl privea pe Yoshimoto exact la fel cum îl privea Yoshimoto pe fiul său, Ujizane. Bătrânul călugăr îl considera pe Yoshimoto nedemn de încredere. Ştia că se simţea incomod în prezenţa lui şi că îl

ţinuse la distanţă, sub pretextul bolii sale, dar totuşi încerca să-l asiste atât în problemele administrative, cât şi în cele militare. De la începutul primăverii acelui an, nu lipsise de la nici una dintre cele peste zece consfătuiri din Pavilionul Mandarin Portocaliu, chiar şi când se simţea rău.

Aveau să acţioneze chiar acum sau mai aşteptau un timp? Acea conferinţă avea să decidă, într-un sens sau în celălalt, iar de respectiva hotărâre depindea ascensiunea sau căderea clanului Imagawa.

Învăluită într-un cor slab de cântece ale greierilor, consfătuirea care avea să transforme guvernarea naţiunii se desfăşura în cea mai mare taină. Când zumzăitul insectelor se întrerupse dintr-o dată, gărzile îşi începură patrularea de-a lungul gardurilor vii din jurul pavilionului.

— Ai investigat problema despre care am vorbit la ultimul consiliu? îl întrebă Yoshimoto pe unul dintre generali.

Generalul întinse nişte documente pe podea şi deschise consiliul, explicându-le în linii mari. Scrisese un raport despre puterea economică şi militară a clanului Oda.

— Se spune că e un clan mic, dar, în ultima vreme, puterea lui economică pare să fi crescut considerabil.

În timp ce vorbea, îi arăta lui Yoshimoto diverse diagrame.

— Despre Owari se afirmă că e o provincie unită, dar, între zonele sale de răsărit şi de miazăzi există locuri, cum ar fi castelul Iwakura, care v-au jurat credinţă dumneavoastră, stăpâne. În plus, mai sunt şi cei despre care, deşi vasali ai clanului Oda, se ştie că nu sunt tocmai loiali acestuia. Astfel, în situaţia actuală, clanul Oda se află în posesia a mai puţin de jumătate, poate numai a două cincimi, din întreaga provincie Owari.

— Înţeleg, răspunse Yoshimoto. Pare să fie un clan mic, întocmai cum am auzit. Câţi soldaţi pot aduna?

— Dacă teritoriile stăpânite de ei reprezintă doar două cincimi din Owari, regiunea ar produce între o sută şaizeci şi o sută şaptezeci de mii de baniţe cu orez. Dacă socotim că zece mii de baniţe întreţin cam două sute cincizeci de oameni, atunci chiar şi de s-ar ridica toate forţele clanului Oda, n-ar depăşi patru mii de oameni. Iar dacă îi scădem pe cei care alcătuiesc garnizoanele castelelor, mă îndoiesc că ar putea aduce sub arme mai mult de circa trei mii de oameni.

Dintr-odată, Yoshimoto izbucni în râs. Ori de câte ori râdea, avea obiceiul de a-şi înclina puţin trupul, acoperindu-şi cu evantaiul dinţii înnegriţi.

— Trei sau patru mii spui? Ei, dar abia dacă ajung ca să sprijine o provincie. Sessai spune că inamicul care veghează pe drumul spre capitală trebuie să fie Oda, iar voi toţi aţi adus vorba, în repetate rânduri, tot despre Oda. Aşa că am comandat aceste rapoarte. Dar ce pot face trei sau patru mii de oameni în faţa forţelor mele militare? Ce ne va împiedica să-i hăituim întâi şi apoi să-i doborâm dintr-o singură lovitură?

Sessai nu spuse nimic; ceilalţi tăcură şi ei. Ştiau că Yoshimoto nu avea să se răzgândească. Planul data de mai mulţi ani şi scopul tuturor pregătirilor lor militare şi al administrării domeniului Imagawa fusese marşul lui Yoshimoto spre capitală şi dominarea întregii ţări. Sosise clipa, iar Yoshimoto nu mai putea chibzui nici un moment.

Totuşi, dacă se ţinuseră mai multe consilii începând din primăvară, orientate spre întreprinderea acţiunii decisive, şi ţelul încă nu fusese atins, însemna că, în cadrul acelui grup central se afla cineva care susţinea că încă ar fi fost prematur. Acesta era chiar Sessai. Nu doar că susţinea că era încă prea devreme, dar Sessai făcea, conservator, recomandări cu privire la administraţia internă. Nu critica ambiţia lui Yoshimoto de a unifica ţara, dar nici n-o aproba

vreodată explicit.

— Imagawa este cel mai ilustru clan din generaţia sa, îi spusese el lui Yoshimoto. Dacă va sosi un moment când shogunul nu va mai avea un succesor, poziţia va reveni unui membru al clanului Imagawa. Dumneavoastră, negreşit, trebuie să nutriţi această mare ambiţie şi să începeţi a vă pregăti pentru a conduce naţiunea de-acum încolo.

Sessai însuşi era cel care îl învăţase pe Yoshimoto să ţintească tot mai sus: în loc de a fi stăpânul unui singur castel, să fie cârmuitorul unei întregi provincii; în loc de conducător al unui singur district, să fie guvernator peste zece provincii; în loc de a guverna zece provincii, să stăpânească întreaga ţară.

Toţi susţineau acest principiu. Şi toţi copiii de samurai înfruntau haosul lumii având-ul în minte. Acelaşi era şi esenţialul instruirii lui Yoshimoto de către Sessai. Astfel, începând din momentul când Sessai intrase în statul major al lui Yoshimoto, forţele armate ale clanului Imagawa se întăriseră rapid. Constant, Yoshimoto urcase scara spre hegemonie. Recent, însă, Sessai simţise o mare contradicţie între rolul său de maestru al lui Yoshimoto şi cel de consilier: într-un fel, începuse să fie neliniştit de planurile lui Yoshimoto de unificare a ţării.

„Nu are capacitatea necesară,” reflecta Sessai. Privind crescânda încredere în sine însuşi a lui Yoshimoto, mai ales în ultimii ani, strategiile lui Sessai deveniseră din ce în ce mai conservatoare. „A ajuns la apogeu. Până aici merg calităţile sale de conducător. Trebuie să-l conving să abandoneze ideea.” Aceasta era sursa îngrijorării lui Sessai. Şi totuşi, existau foarte puţine motive de a crede că Yoshimoto, atât de mândru de ascensiunea sa, avea să renunţe, dintr-odată, la ideea de a aspira la supremaţie. Mustrările lui Sessai erau

luate în râs drept semne ale senilităţii şi treceau neobservate. Yoshimoto considera că deja ţinea ţara în mâinile lui.

„Trebuie să pun capăt cât mai repede acestei situaţii.” Sessai nu-l mai dojenea. În schimb, la fiecare consfătuire, punea accentul pe maxima prudenţă.

— Ce fel de dificultăţi voi întâmpina în marşul spre Kyoto, cu toate forţele mele şi cu marile armate din Suruga, Totomi şi Mikawa? întrebă din nou Yoshimoto.

Plănuia înaintarea către capitală fără vărsare de sânge, evaluând condiţiile reale ale tuturor provinciilor din drum şi plănuind, din timp, o politică diplomatică menită să evite la maximum luptele. Dar prima bătălie de pe drumul spre Kyoto nu avea să se poarte împotriva puternicelor provincii Mino sau Omi. Urma să fie, întâia şi cea mai importantă, cu clanul Oda din Owari. Era un clan mărunt. Însă nu avea să se lase convins prin diplomaţie, nici cumpărat.

Într-adevăr, urma să fie un inamic problematic. Şi nu era numai duşmanul de azi sau de ieri. În ultimii patruzeci de ani, clanurile Oda şi Imagawa fuseseră în război. Dacă era cucerit un castel, altul era capturat de tabăra adversă, iar dacă un oraş era ars, se dădea foc la zece sate în schimb. De fapt, de pe vremea tatălui lui Nobuhide şi a bunicului lui Yoshimoto, cele două clanuri păreau sortite să-şi îngroape oasele oamenilor la hotarul provinciilor lor.

Când zvonul despre marşul clanului Imagawa spre capitală a ajuns la Oda, s-a luat imediat hotărârea de a da o luptă mare şi decisivă. Pentru Yoshimoto, Oda era victima ideală a armatei care înainta spre capitală şi continua să-şi revizuiască planurile împotriva sa.

Acesta era ultimul consiliu de război. Sessai, Ieyasu şi suita părăsiră palatul. În drum spre casă, era întuneric beznă; nici o lumină nu ardea în Sumpu.

— Nu mai putem face nimic decât să ne rugăm cerului să avem noroc, mormăi Sessai; cu vârsta, până şi o minte luminată devine din nou nechibzuită. Ce frig este, se plânse el, deşi nu era o noapte cu adevărat friguroasă.

Gândindu-se ulterior la acest lucru, oamenii îşi dădură seama că de la acea vreme se agravase boala monahului. Era ultima noapte când picioarele lui Sessai păşiseră pe suprafaţa pământului. În singurătatea miezului de toamnă, Sessai muri liniştit, neobservat.

* * *

În toiul acelei ierni, păru să aibă loc o pauză a micilor ciocniri de frontieră, dar, de fapt, era un timp pentru acumularea forţelor spre a întreprinde acţiuni şi mai importante. În anul următor, orzul de iarnă de pe plantaţiile fertile ale provinciilor litorale crescu înalt. Florile de cireş se scuturară, iar mirosul de frunze tinere ale lăstarilor se înălţa la cer.

Era începutul verii. Yoshimoto dădu ordin din Sumpu ca armata lui să pornească spre capitală. Opulenţa şi strălucitoarea ţinută de drum a armatei clanului Imagawa făcea ca lumea întreagă să se uite cu ochii mari de uimire. Iar proclamaţia lui Yoshimoto făcea ca provinciile mici şi slabe să tremure de frică. Mesajul era simplu şi clar:

Cei care obstrucţionează înaintarea armatei mele vor fi doborâţi. Cei care o întâmpină cu onoruri vor fi răsplătiţi.

După Sărbătoarea Băieţilor, moştenitorul lui Yoshimoto, Ujizane, fu lăsat la cârma oraşului Sumpu şi, în cea de-a douăsprezecea zi din luna a cincea, armata principală porni

aliniată cu străşnicie, în ovaţiile mulţimii. Magnificii războinici, a căror strălucire sfida lumina soarelui, defilau spre capitală, ca desfăşurarea unui sul pictat multicolor – stindardele comandanţilor, flamurile, drapelele, armele şi armurile. Probabil că armata număra între douăzeci şi cinci şi douăzeci şi şase de mii de oameni, dar era proclamată intenţionat ca fiind o armată de patruzeci de mii de luptători.

Avangarda trupelor intră în oraşul-post Chiryu la data de cincisprezece şi, apropiindu-se de Narumi pe şaptesprezece, dădu foc satelor din acea regiune a provinciei Owari. Vremea fusese tot timpul frumoasă şi caldă. Brazdele ogoarelor de orz şi pământul acoperit cu flori erau albite de uscăciune. Pe cerul albastru se înălţa, ici şi colo, fumul negru al satelor arse. Însă din provincia Oda nu se auzea nici un recul de armă. Fermierilor li se poruncise dinainte să evacueze zona, fără a lăsa nimic pentru clanul Imagawa care înainta.

— Dacă o ţin tot aşa, şi castelul din Kiyosu va fi pustiu! Ofiţerii şi soldaţii clanului Imagawa resimţeau greutatea armurii, în oboseala acelor drumuri netede şi paşnice.

În seara aceea, lămpile din Castelul Kiyosu ardeau în mijlocul unei lumi tăcute. Păreau, însă, asemenea felinarelor aprinse chiar înaintea dezlănţuirii iminente a unei furtuni violente. Copacii care se înălţau în nemişcarea tăcută a curţii castelului aminteau de neclintirea ireală din ochiul unui taifun. Iar de la castel încă nu se trimiteau nici un fel de instrucţiuni orăşenilor. Nu se dădea comanda de evacuare sau de pregătire pentru asediu şi, în lipsă de altceva, nu se transmitea nici măcar vreun mesaj de încurajare. Negustorii îşi deschideau prăvăliile, ca de obicei. Meşteşugarii îşi făceau meseria, ca în fiecare zi. Până şi fermierii îşi cultivau plantaţiile. Însă circulaţia pe drumuri fusese oprită de câteva zile.

Oraşul era puţin mai gol, iar zvonurile se răspândeau continuu.

— Am auzit că Imagawa Yoshimoto mărşăluieşte spre apus cu o armată de patruzeci de mii de oameni.

Ori de câte ori se întâlneau, cetăţenii neliniştiţi speculau cu privire la soarta lor.

— Mă întreb cum plănuieşte seniorul Nobunaga să apere oraşul?

— Pur şi simplu n-are cum să-l apere. Oricum ai lua-o, trupele noastre nu însumează nici măcar o zecime din forţele clanului Imagawa.

Şi, în mijlocul tuturor acestor nelinişti, îi vedeau pe generalii clanului trecând prin oraş, unul după altul. Unii erau comandanţii care părăseau castelul pentru a se înapoia în districtele lor, dar câţiva păreau să se fi instalat la castel.

— Probabil discută dacă să capituleze în faţa celor din Imagawa sau să rişte supravieţuirea clanului şi să lupte.

Asemenea observaţii ale oamenilor de rând se refereau la lucruri cărora nu le puteau fi martori, dar, de obicei, aveau dreptate. De fapt, una şi aceeaşi controversă se desfăşura la nesfârşit şi în castel, de mai multe zile. La fiecare consfătuire, generalii se împărţeau în două facţiuni.

Susţinătorii „planului sigur" şi ai „clanului pe primul loc" spuneau că politica cea mai bună ar fi fost aceea de a se supune cotropitorilor Imagawa. Dar controversa nu a durat mult. Iar aceasta fiindcă Nobunaga se şi hotărâse.

Singurul său motiv de a convoca o conferinţă a vasalilor superiori era acela de a le aduce la cunoştinţă decizia lui, nu ca să se intereseze de un plan sigur de autoapărare sau de o politică de păstrare a provinciei Owari. Când au înţeles hotărârea lui Nobunaga, mulţi dintre generali au răspuns pozitiv şi, încurajaţi, s-au întors la castelele lor.

În continuare, Kiyosu rămase paşnic, ca de obicei, iar numărul de soldaţi din oraş nu crescu simţitor. După cum era de aşteptat, însă, Nobunaga fu trezit de nenumărate ori noaptea, pentru a citi rapoartele mesagerilor de pe front.

Din nou, în noaptea următoare, imediat după ce-şi termină cina frugală, Nobunaga se duse în sala mare să discute situaţia militară. Acolo, generalii care încă nu plecaseră de la castel îi stăteau permanent la dispoziţie. Nici unul dintre ei nu dormise suficient, iar pe trăsăturile palide li se citea hotărârea. Vasalii care nu participau la discuţii stăteau adunaţi în camera alăturată şi în următoarea. Oamenii ca Tokichiro se aflau mai departe, la câteva încăperi distanţă. Cu două nopţi în urmă, în noaptea trecută şi în cea prezentă, stătuseră neliniştiţi şi tăcuţi, aproape ţinându-şi respiraţia. Iar în acea noapte, fără îndoială, mulţi oameni din castel stăteau privind lămpile albe şi chipurile celor din jur, spunându-şi: e întocmai ca la un priveghi.

În această atmosferă, se auzeau, din când în când, râsete. Erau numai ale lui Nobunaga. Cei aşezaţi mai departe nu cunoşteau motivul râsului, dar îl auzeau iar şi iar, de la două-trei camere distanţă.

Deodată un mesager fugi pe coridor. Shibata Katsuie, care trebuia să îi citească lui Nobunaga raportul, păli înainte de a putea rosti vreo vorbă.

— Stăpâne!

— Ce este?

— Tocmai a sosit a patra depeşă de azi dimineaţă, din fortăreaţa de la Marune.

Nobunaga îşi mută în faţa lui reazemul pentru braţ:

— Şi?

— Se pare că, în seara asta, clanul Imagawa mărşăluieşte spre Kutsukake.

— Chiar aşa?

Numai atât spuse Nobunaga, privind în gol spre imposta sculptată din hol.

Până şi el părea nedumerit. Deşi oamenii aceia ajunseseră în ultima vreme să se bazeze pe îndărătnicia lui Nobunaga, nu puteau să nu se simtă pierduţi. Kutsukake şi Marune se aflau pe teritoriul clanului Oda. Iar dacă acel şir de fortăreţe risipite, dar esenţiale, fusese spart, câmpia Owari rămânea aproape fără nici un mijloc de apărare, iar drumul spre castelul Kiyosu putea fi străbătut dintr-un singur efort rapid.

— Ce veţi face? întrebă Katsuie, ca şi cum n-ar mai fi putut suporta tăcerea. Am auzit că armata clanului Imagawa numără nu mai puţin de patruzeci de mii de oameni. Forţele noastre nu cuprind nici patru mii. La castelul Marune sunt doar şapte sute de oameni, cel mult. Chiar dacă avangarda clanului Imagawa, cu forţele sub comanda lui Tokugawa Ieyasu din Mikawa, numără doar două mii cinci sute de oameni, Marune e o corabie singură, împinsă în faţa valurilor de furtună.

— Katsuie, Katsuie!

— Nu putem ţine Marune şi Washizu până în zori…

— Katsuie! Eşti surd? Ce tot îndrugi? Nu câştigăm nimic repetând ceea ce ştie toată lumea.

— Dar…

Tocmai când Katsuie începea să vorbească, fu întrerupt de zgomotul paşilor altui mesager. Acesta vorbi de cum pătrunse în încăpere, spre a atrage atenţia.

— Am primit veşti urgente din fortăreţele Nakajima şi Zenshoji. Veştile despre cei din primele linii, care se hotărâseră să moară glorios în luptă, erau întotdeauna jalnice, iar cele sosite chiar atunci din cele două fortăreţe nu se prezentau altfel. Ambele începeau cu cuvintele: „Aceasta

este, probabil, ultima depeşă pe care o vom putea trimite la castelul Kiyosu…”

Ultimele două depeşe conţineau aceleaşi informaţii despre dispunerea trupelor inamice şi ambele semnalau un atac pentru a doua zi.

— Mai citeşte o dată partea cu dispunerea trupelor, îi ordonă Nobunaga lui Katsuie, rezemându-se de braţul fotoliului.

Katsuie citi din nou partea schematică a documentului, nu numai lui Nobunaga, ci tuturor celor care stăteau aşezaţi în şir.

— Forţele inamice care se apropie de fortăreaţa Marune: cam două mii cinci sute de oameni. Forţele inamice care se apropie de fortăreaţa Washizu: cam două mii de oameni. Forţele auxiliare laterale: trei mii de oameni. Forţa principală care avansează în direcţia Kiyosu: aproximativ şase mii de oameni. Armata principală a clanului Imagawa: cam cinci mii de oameni.

Citind în continuare, Katsuie începu să comenteze că, pe lângă ceea ce se vedea clar în acele numere, nu era limpede cât de multe trupe mici ale inamicului se deplasau sub acoperire. În timp ce Nobunaga şi toţi ceilalţi îl ascultau, Katsuie strânse sulul şi îl puse în faţa lui.

Aveau să lupte până la capăt. Hotărârea era luată. Nu mai încăpea nici o discuţie. Însă era chinuitor pentru toţi să stea cu braţele încrucişate, fără a face nimic. Nici Marune, nici Washizu şi nici Zenshoji nu erau foarte departe. Dacă biciuiai zdravăn calul, puteai ajunge rapid în oricare dintre acele locuri. Aproape că vedeau uriaşa armată de patruzeci de mii de oameni a clanului Imagawa apropiindu-se ca un val. Aproape că o auzeau.

Dintr-un colţ al deznădăjduitului grup se auzi vocea unui

bătrân copleşit de durere:

— Aţi luat o hotărâre bărbătească, dar nu trebuie să credeţi că moartea glorioasă în luptă e singura cale a samuraiului. N-ar fi bine să vă mai gândiţi? Eu unul, chiar dacă voi fi numit laş, susţin că ar mai fi loc pentru deliberări, fără alt scop decât salvarea clanului.

Era Hayashi Sado, omul cel mai vechi în serviciu dintre toţi. Împreună cu Hirate Nakatsukasa, care îl mustrase pe Nobunaga prin sinuciderea sa, era unul din cei trei vasali superiori cărora Nobuhide, pe moarte, le ordonase să aibă grijă de Nobunaga. Şi era singurul rămas în viaţă.

Gândurile lui Hayashi erau gândurile tuturor celor prezenţi. Şi cu toţii se rugau ca Nobunaga să urmeze cuvintele bătrânului.

— Ce oră e? întrebă Nobunaga, schimbând subiectul.

— E ceasul şobolanului, răspunse cineva din camera alăturată. În timp ce cuvintele continuau să răsune în noaptea care devenea tot mai adâncă, melancolia părea să-i cuprindă pe toţi.

În sfârşit, Hayashi se prosternă şi vorbi, cu capul său alb aplecat până la podea, în direcţia lui Nobunaga:

— Stăpâne, mai gândiţi-vă încă o dată, temeinic. Haideţi să negociem. Vă rog. În zori, toţi oamenii şi fortăreţele noastre vor fi, foarte probabil, zdrobite de forţele clanului Imagawa, suferind o înfrângere fatală. În loc de asta, un consiliu de pace, să-i oprim la un consiliu de pace cu doar câteva momente înainte…

Nobunaga îi aruncă o privire:

— Hayashi?

— Da, stăpâne.

— Eşti un om bătrân, aşa că probabil ţi-e greu să stai mult timp nemişcat. Aici discuţiile s-au sfârşit, iar orele sunt

înaintate. Du-te acasă şi culcă-te.

— E prea mult… murmură Hayashi, plângând din adâncul inimii. Plângea crezând că erau ultimele zile ale clanului. În acelaşi timp, regreta că era considerat un bătrân bun de nimic.

— Dacă sunteţi atât de hotărât, nu mai spun nimic altceva despre intenţia dumneavoastră de a lupta.

— Nici nu spune!

— Păreţi neabătut în dorinţa dumneavoastră de a părăsi castelul şi de a lupta, stăpâne.

— Sunt.

— Forţele noastre sunt puţin numeroase – nici o zecime din cele ale inamicului. Ieşind pe câmp şi luptând, ne acordaţi mai puţin de o şansă la o mie. Dacă ne închidem între zidurile castelului, ar trebui să punem la cale un plan.

— Un plan?

— Dacă am reuşi să blocăm înaintarea clanului Imagawa măcar pentru două săptămâni sau o lună, am putea trimite mesageri în Mino şi Kai, să cerem întăriri. Cât despre alte strategii, aveţi alături de dumneavoastră nu puţini oameni experimentaţi, care ştiu cum să hărţuiască duşmanul.

Nobunaga râse suficient de tare pentru ca din tavan să răsune ecoul.

— Hayashi, acestea sunt strategii bune în vremuri obişnuite. Crezi că trăim o perioadă obişnuită pentru clanul Oda?

— Nici nu e necesar să răspund.

— Chiar dacă ne-am putea prelungi vieţile cu cinci sau zece zile, un castel care nu se poate ţine, nu se poate ţine. Dar cine e cel care-a spus: „Soarta noastră rămâne întotdeauna necunoscută”? Când stau să mă gândesc, mi se pare că acum ne aflăm chiar la polul opus. Iar acest lucru e interesant.

Adversarul nostru e imens, desigur. Totuşi, acesta ar putea fi cel mai important moment din viaţă pe care mi l-a acordat soarta. Să ne închidem zadarnic în castel, să ne rugăm pentru o viaţă fără onoare? Oamenii se nasc pentru a muri. De data asta, dedicaţi-vă vieţile mie. Împreună, vom porni sub un cer albastru şi senin şi vom întâmpina moartea ca nişte adevăraţi războinici.

Terminând de spus aceste lucruri, Nobunaga schimbă repede tonul. Pe buze îi apăru un zâmbet forţat.

— Ei, nimeni nu pare să fi dormit destul. Hayashi, odihneşte-te şi tu. Toată lumea să se culce. Sunt sigur că printre noi nu e nimeni atât de laş încât să nu aibă somn.

Acestea fiind zise, ar fi fost necuviincios să nu se doarmă. Dar, într-adevăr, printre vasali nu era nimeni care să fi dormit cum se cade în ultimele două nopţi. Nobunaga singur făcea excepţie. Dormea noaptea şi trăgea câte un pui de somn chiar şi în timpul zilei, nu în dormitor, ci pe oriunde apuca.

Bombănind aproape resemnat, Hayashi se plecă în faţa stăpânului şi a colegilor lui şi se retrase.

Ca nişte dinţi smulşi, oamenii se ridicară şi ieşiră, unul câte unul. În cele din urmă, numai Nobunaga mai rămase în marea sală de audienţe. Iar la sfârşit, părea chiar lipsit de griji. Când se întoarse, văzu în spatele lui doi paji care adormiseră, rezemaţi unul de altul. Unul dintre ei, Tohachiro, abia împlinise treisprezece ani. Era fratele mai mic al lui Maeda Inuchiyo. Nobunaga îl strigă:

— Tohachiro!

— Stăpâne? se îndreptă de spate Tohachiro, ştergându-şi cu mâna saliva de la gură.

— Ai somn bun.

— Vă rog să mă iertaţi.

— Nu, nu. Nu te cert. Dimpotrivă, e o mare laudă. Voi dormi

şi eu puţin. Dă-mi să pun ceva sub căpătâi.

— Vă culcaţi aşa cum sunteţi?

— Da. În aceste vremuri, zorii vin repede, aşa că e un timp potrivit pentru somnul pe apucate. Adu-mi lădiţa de-acolo. O voi folosi drept pernă.

În timp ce vorbea, Nobunaga se ghemui, rezemându-şi capul pe cot, până când Tohachiro aduse sipetul. Îşi simţea trupul ca o barcă plutind pe apă. Capacul cutiei era pictat cu un desen de lac aurit, reprezentând brazi, bambuşi şi pruni – simbolurile norocului. Punând-o sub cap, Nobunaga spuse:

— Perna asta mă va face să visez frumos.

Apoi, chicotind în sinea lui, închise ochii şi, în sfârşit, pe când pajul stingea, una câte una, numeroasele lămpi, surâsul uşor de pe chipul lui se şterse ca zăpada care se topeşte. Adormi adânc, cu o expresie împăcată, printre sforăituri.

Tohachiro se furişă afară să-i informeze pe samuraii din camera de gardă. Paznicii erau posomorâţi, considerând că sosise sfârşitul. Aveau convingerea, desigur, că nu-i mai aştepta altceva decât moartea. Oamenii din castel priveau moartea cu ochii, în ceasurile trecute de miezul nopţii.

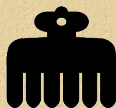
— Nu mă deranjează să mor. Întrebarea e cum vom muri? Aceasta era cauza neliniştii lor şi nimeni încă nu se putuse împăca cu gândul. Prin urmare, printre ei erau unii care încă nu-şi adunaseră curajul.

— Să nu răcească, spuse Sai, doamna lui de onoare, acoperindu-l cu o pătură.

După aceea, Nobunaga dormi timp de două ore. Uleiul din lămpi era aproape consumat, iar feştilele, gata să se stingă, sfârâiau încet. Deodată, Nobunaga înălţă capul şi strigă:

— Sai! Sai! E cineva aici?

SENIORUL CU DINŢII ÎNNEGRIŢI

Uşa din lemn de cedru se deschise fără zgomot. Sai făcu o plecăciune reverenţioasă în faţa lui Nobunaga şi închise încet uşa în urma ei.

— V-aţi trezit, stăpâne?

— Ce oră e?

— E ceasul boului.

— Bine.

— Ce porunci daţi?

— Adu-mi armura şi pune să-mi înşeueze calul. Şi pregăteşte-mi ceva pentru micul dejun.

Sai era o femeie eficientă, iar Nobunaga îi cerea întotdeauna ei să se ocupe de nevoile lui personale. Femeia accepta inevitabilul, fără să se agite. După ce-l trezi pe pajul care dormea în camera alăturată, îi spuse samuraiului de gardă să-i pregătească lui Nobunaga calul, apoi aduse masa.

Nobunaga luă beţigaşele.

— La crăpatul zorilor, va începe ziua a nouăsprezecea din luna a cincea.

— Da, stăpâne.

— Cred că ăsta este micul dejun luat cel mai devreme din întreaga ţară. E delicios. Mai iau un castron. Altceva ce mai e?

— Puţin vareh uscat şi castane.

— Ei, mi-ai făcut cinste! îşi termină Nobunaga vesel păsatul

şi mâncă două-trei castane. Un adevărat ospăţ. Sai, dă-mi tamburina.

Nobunaga preţuia mult toba, pe care o numise Narumigata. O ridică la umăr şi încercă vreo două-trei bătăi.

— Sună bine! Poate fiindcă e atât de devreme dimineaţa, dar se aude mult mai limpede decât de obicei. Sai, cântă-mi un fragment din Atsumori, ca să dansez.

Sai luă docilă mica tobă din mâinile lui Nobunaga şi începu să cânte. De sub degetele ei mlădioase, sunetul tamburinei se auzea clar prin încăperile largi ale castelului, aproape ca şi cum ar fi anunţat: „Deşteptarea! Deşteptarea!”

Când te gândeşti că omul are
Doar cincizeci de ani de viaţă sub soare...

Nobunaga se ridică. Începu să facă paşi graţioşi şi curgători ca apa, cântând în ritm cu pasul tobei:

Negreşit, această lume
Nu-i decât un vis deşart.
Trăind doar o viaţă
Vezi ceva care nu moare?

Glasul lui era neobişnuit de puternic şi răsunător. Şi cânta ca şi cum i-ar fi sosit ceasul.

Un samurai venea grăbit pe coridor. Armura îi zăngăni zgomotos pe podelele de lemn, când îngenunche.

— Calul dumneavoastră e gata. Vă aşteptăm ordinele, stăpâne. Mâinile şi picioarele lui Nobunaga se opriră din dans, întorcându-se spre cel care vorbea:

— Nu cumva eşti Iwamuro Nagato?

— Ba da, stăpâne.

Iwamuro Nagato era echipat în armură completă şi purta sabia cea lungă. Totuşi, Nobunaga încă nu îmbrăcase armura şi dansa în ritmul tamburinei pe care o bătea doamna de onoare. Părând descumpănit, Nagato privi cu îndoială în jur. Mesagerul care adusese comanda de a pregăti calul seniorului era pajul acestuia. Toţi erau epuizaţi de nesomn, iar pajii aveau nervii întinşi la maximum. Nu cumva era vreo greşeală? Nagato se îmbrăcase în grabă, dar era uimit să-l găsească pe Nobunaga atât de relaxat. De obicei, când seniorul spunea „Cal!”, îşi lua zborul înainte ca vasalii lui să fi avut timp să se pregătească, aşa că lui Nagato situaţia i se părea mai mult decât neobişnuită.

— Intră, îl chemă Nobunaga, cu mâinile încă în poziţia corectă de dans. Nagato, eşti un om norocos. Eşti singurul care îmi poate vedea dansul de rămas bun la despărţirea de această viaţă. Cred că e un spectacol extraordinar.

Când Nagato înţelese ce făcea stăpânul său, se ruşină de propriile sale îndoieli şi se retrase spre un colţ al încăperii.

— Faptul că sunt singurul dintre numeroşii vasali ai seniorului meu care e martor al celui mai important dans din viaţa lui este o fericire mai presus de umila mea poziţie. Totuşi, aş cere permisiunea să-mi intonez şi eu cântarea de rămas bun faţă de lumea aceasta.

— Ştii să cânţi? Bravo. Sai, de la început.

Doamna de onoare, tăcută, îşi plecă puţin capul, odată cu toba. Nagato îşi dădu seama că, vorbind despre dans, Nobunaga se referise la *Atsumori.*

Când te gândeşti că omul are
Doar cincizeci de ani de viaţă sub soare…
Negreşit, această lume
Nu-i decât un vis deşart.

Trăind doar o viaţă
Vezi ceva care nu moare?

În timp ce cânta, Nagato începu să îşi amintească de îndelungaţii săi ani de serviciu, încă din copilăria lui Nobunaga. Mintea dansatorului şi cea a cântăreţului deveniră una şi aceeaşi. Lacrimile lui Sai sclipeau în lumina lămpii, pe faţa ei albă, în vreme ce bătea tamburina. În dimineaţa aceea, cânta cu mai multă iscusinţă şi pasiune.

Nobunaga îşi aruncă evantaiul la pământ şi strigă:

— Moartea este!

În timp ce-şi îmbrăca armura, spuse:

— Sai, dacă afli că am fost ucis, dă foc castelului imediat. Să ardă până nu mai rămâne nici urmă.

Sai lăsă toba jos şi, împreunându-şi palmele pe podea, răspunse, fără să ridice capul:

— Am înţeles, stăpâne.

— Nagato! Sună din corn!

Nobunaga se întoarse spre citadela interioară, unde locuiau frumoasele sale fiice, apoi către plăcile funerare ale strămoşilor lui.

— Cu bine, salută el, cu o emoţie intensă. Apoi, îşi legă şireturile coifului şi ieşi în fugă.

Cornul care chema trupele la luptă răsuna în întunericul liniştit dinaintea zorilor. Lumina micilor stele licărea strălucitor prin spărturile norilor.

— Seniorul Nobunaga pleacă la război!

Vestea era dată de un ajutor, spre surprinderea samurailor care, grăbiţi, se ciocneau de el.

Oamenii de la bucătării şi războinicii prea bătrâni ca să mai lupte, care aveau să rămână la paza castelului, alergară la poartă să le ureze drum bun camarazilor lor. Numărându-i, s-

ar fi făcut o estimare corectă a efectivului rămas în castelul Kiyosu – mai puţin de patruzeci-cincizeci de oameni. Atât de puţini erau, atât în castel, cât şi împreună cu Nobunaga.

Calul pe care-l luase Nobunaga în ziua aceea se numea Tsukinowa. La poartă, foşnetul frunzelor tinere se auzea în vântul nopţii, iar luminile lampioanelor pâlpâiau. Nobunaga sări pe cal, într-o şa bătută cu sidef, şi porni în galop spre poarta principală, cu tasetele armurii şi sabia lungă zăngănind în mers.

Cei rămaşi în urmă, la castel, uitară de orice stăpânire şi începură să strige, în timp ce se prosternau în faţa lui. Nobunaga le adresă câteva cuvinte de rămas bun acelor bătrâni care-l slujiseră atâţia ani. Îi părea rău pentru războinicii aceia şi pentru fiicele lui, care pierdeau atât un castel, cât şi un stăpân. Fără a-şi da seama, ochii i se umeziră de lacrimi.

În timpul cât îi fusese necesar pentru a-şi închide pleoapele înfierbântate, Tsukinowa galopase val-vârtej pe poartă, în lumina slabă a zorilor.

— Stăpâne!

— Stăpâne!

— Staţi!

Stăpânul şi suita erau nu mai mult de şase oameni călări. Şi, ca de obicei, vasalii se străduiau să nu rămână în urmă. Nobunaga nu se uita înapoi. Duşmanul era la răsărit; aliaţii lor se aflau şi ei în primele linii. Când ajungeau la locul unde aveau să moară, soarele avea să se fi înălţat deja sus pe cer. În timp ce galopa, Nobunaga îşi spunea că, în faţa veşniciei, naşterea lui în acea provincie şi reîntoarcerea în ţărâna ei nu însemnau nimic.

— Hei!

— Stăpâne! strigă pe neaşteptate cineva de la o răscruce

din oraş.

— Yoshinari? răspunse Nobunaga.

— Da, stăpâne.

— Şi Katsuie?

— Aici, stăpâne!

— V-aţi grăbit! îi lăudă Nobunaga, după care întrebă, ridicându-se în scări: câţi sunteţi?

— O sută douăzeci de călăreţi sub comanda lui Mori Yoshinari şi optzeci sub Shibata Katsuie, deci, în total, cam vreo două sute. V-am aşteptat ca să vă însoţim.

Printre arcaşii lui Yoshinari se afla şi Mataemon, iar Tokichiro era şi el în mulţime, în fruntea a treizeci de pedestraşi.

Nobunaga îl observă de îndată. „E aici şi Maimuţa." Din şa, privi peste cei două sute de ostaşi emoţionaţi. „Iată ce partizani am," îşi spuse el, cu ochii luminându-i-se. În faţa valurilor furtunoase ale celor patruzeci de mii de soldaţi duşmani, oamenii lui nu erau decât o corăbioară sau un pumn de nisip. Dar Nobunaga era destul de îndrăzneţ ca să se întrebe: „Oare şi Yoshimoto are asemenea supuşi?" Era mândru, atât ca general, cât şi ca om. Chiar dacă erau învinşi, oamenii lui n-aveau să fi murit în zadar. Aveau să-şi lase urma pe acest pământ, chiar în timp ce-şi săpau singuri mormintele.

— E aproape ziuă. Să mergem! arătă Nobunaga drept înainte. Când calul său porni în galop pe drumul Atsuta, spre răsărit, cei două sute de soldaţi se urniră ca un nor, agitând ceaţa dimineţii care se înălţa până la streșinile caselor, de o parte şi de alta a drumului. Nu se mai ţinea seama nici de ordine, nici de rang. Fiecare om era pentru sine însuşi. În mod obişnuit, când seniorul unei provincii pleca la război, toţi oamenii de rând încetau munca, măturau în faţa caselor şi

petreceau trupele. Soldaţii defilau pe drum, etalându-şi flamurile şi stindardele. Comandantul însuşi îşi arăta autoritatea şi puterea. Şi mărşăluiau spre câmpul de luptă, în cadenţă de şase paşi la o bătaie de tobă, cu toată splendoarea şi forţa de care era provincia în stare. Dar Nobunaga era complet indiferent faţă de asemenea fanfaronade de suprafaţă. Se repezeau înainte atât de repede, încât nici nu mai puteau păstra ordinea rândurilor.

Aveau să se lupte până la moarte. Cu o atitudine care părea să strige: „Oricine eşti, arată-te!”, Nobunaga gonea în frunte. Nimeni nu se răzleţea. Dimpotrivă, pe măsură ce înaintau, se înmulţeau. De vreme ce chemarea la arme fusese neaşteptată, cei care nu fuseseră gata la timp se grăbeau acum să li se alăture de pe străzile şi aleile lăturalnice sau îi ajungeau din urmă.

Sunetele paşilor şi ale glasurilor îi trezeau pe cei încă adormiţi în ceasurile zorilor. De-a lungul drumului, fermieri, negustori şi meşteşugari îşi deschideau uşile, iar oamenii cu ochii grei de somn răcneau:

— La luptă!

Mai târziu, poate că aveau să fi înţeles că omul care galopa în frunte prin ceaţa zorilor era seniorul lor, Oda Nobunaga. Acum, însă, nu observa nimeni.

— Nagato! Nagato!

Nobunaga se răsuci în şa, dar Nagato nu era în apropiere; se afla cam la cincizeci de metri mai în spate, prin mulţime. Cei care veneau în urma lui – cu caii umăr lângă umăr – erau Katsuie şi Yoshinari. Alţi oameni li se alăturaseră la începutul drumului Atsuta.

— Katsuie! strigă Nobunaga. În curând vom vedea marea poartă a altarului. Opreşte trupele în faţă. Nici chiar eu nu mă voi duce fără a rosti o rugăciune.

Aproape în timp ce rostea aceste cuvinte, ajunse în faţa porţii. Sări agil la pământ, iar marele preot, care aştepta cu vreo douăzeci de ajutoare, alergă spre el şi luă frâul calului.

— Îţi mulţumesc că mi-ai ieşit în întâmpinare. Am venit să spun o rugăciune.

Marele preot porni primul. Aleea spre altar, mărginită cu copaci de cryptomeria, era umezită de stropi mici de rouă. Marele preot se opri lângă izvorul sacru şi îl invită pe Nobunaga să se purifice. Nobunaga luă polonicul din lemn de chiparos, se spălă pe mâini şi-şi clăti gura. Apoi, mai luă un polonic şi bău apa dintr-o înghiţitură.

— Iată! Un semn de bun augur!

Ridică privirea şi vorbi destul de tare pentru ca trupele să-l audă. Arătă spre cer. În sfârşit, se crăpase de ziuă. Ramurile unui cryptomeria bătrân erau înroşite de soarele zorilor, iar un stol de ciori croncăneau zgomotos.

— Ciorile sacre!

Samuraii din jurul lui Nobunaga priviră odată cu el.

Între timp, marele preot, de asemenea în armură completă, urcase în sanctuar. Nobunaga se aşeză pe un preş. Preotul aduse sake pe un mic suport de lemn şi îl servi într-o ceaşcă de lut nesmălţuită. Nobunaga goli ceaşca, bătu sonor din palme şi rosti rugăciunea către zei. Oamenii săi îşi plecară capetele, rugându-se cu ochii închişi, pentru ca inimile să le devină oglinzi care să reflecte imaginile zeilor.

Când Nobunaga părăsi altarul Atsuta, soldaţii care alergaseră din urmă sporiseră efectivul armatei sale la aproape o mie de oameni. Nobunaga ieşi pe poarta de la miazăzi şi încălecă din nou. Venise la Atsuta ca o furtună, dar acum, plecând, încetini pentru a merge cu un pas mult mai domol. Călărea aşezat cu picioarele într-o parte a şeii, legănându-se şi ţinându-se cu mâinile de oblâncurile din faţă

şi din spate.

Se luminase de ziuă, iar sătenii din Atsuta, inclusiv femeile şi copiii, ieşiseră în faţa caselor şi la răspântiile drumului ca să privească, atraşi de tropotul cailor care se întreceau să fie primii.

Când îşi dădură seama că era Nobunaga, cu toţii erau uimiţi şi şopteau între ei:

— Chiar se duce la luptă?

— E cu putinţă?

— N-au nici o şansă la zece mii.

Nobunaga călărise de la Kiyosu la Atsuta neîntrerupt, aşa că avea dureri din cauza şeii. Stând într-o parte, puţin aplecat pe spate, fredona de unul singur.

Când armata ajunse la răscrucea de la marginea satului, se opri dintr-odată. În direcţia fortăreţelor Marune şi Washizu, din două locuri, se înălţa fum negru. Pe chipul lui Nobunaga îşi făcu loc tristeţea. Desigur, cele două fortăreţe căzuseră. Trase adânc aer în piept, apoi le vorbi repede vasalilor săi:

— Nu vom urma drumul de coastă. Este fluxul de dimineaţă, aşa că zadarnic am porni pe acel drum. Vom merge pe drumul deluros, spre fortăreaţa de la Tange.

Şi, descălecând, îi spuse unui vasal:

— Cheamă căpeteniile din Atsuta.

Omul se întoarse spre mulţimea de pe marginile drumului şi răcni destul de tare pentru a se face auzit. Fură trimişi soldaţi în căutarea conducătorilor. Nu peste mult, doi dintre aceştia sosiră în faţa lui Nobunaga.

— M-aţi văzut destul de des, aşa că nu sunt ceva nemaivăzut. Astăzi, însă, vă voi oferi o privelişte unică: capul cu dinţi înnegriţi al seniorului din Suruga. Nu l-aţi văzut niciodată, dar azi îl veţi vedea, fiindcă v-aţi născut în provincia mea, Owari. Alegeţi-vă un loc la înălţime şi priviţi

această mare bătălie. Daţi înconjur satului Atsuta şi spuneţi-le oamenilor să adune steaguri şi panglici de sărbătoare, ţinându-le astfel încât inamicului să i se pară că sunt drapelele şi flamurile de luptă. Puneţi pe crengile copacilor şi pe culmile colinelor cârpe roşii, albe sau de orice culoare şi umpleţi cerul cu serpentine fâlfâitoare. Înţelegeţi ce vă spun?

După ce caii înaintară cam o jumătate de leghe, iar Nobunaga se răsuci să privească, peste întregul Atsuta fluturau nenumărate flamuri şi stindarde. Ai fi zis că în sat ajunsese o imensă armată din Kiyosu şi că poposise acolo.

Domnea o căldură apăsătoare, fierbinte cum de mulţi ani nu fusese la începutul verii – după cum aveau să-şi amintească, mai târziu, bătrânii. Soarele se înălţa pe cer, iar caii călcau în copite pământul, care de zece zile nu mai primise strop de ploaie. Armata în marş se acoperise cu praf.

Viaţa sau moartea, împreună cu hăţurile, Nobunaga le ţinea în mâinile lui, pe când galopa înainte. Pentru soldaţi, seniorul arăta fie ca un sublim vestitor al morţii, fie ca un conducător al speranţei unei vieţi mai bune. Indiferent de părerea lor sau de rezultatul final, credinţa în comandant cuprinsese întreaga armată, în timp ce-l urma pe acel om fără să se plângă.

Până la moarte. Până la moarte. Până la moarte.

Acelaşi era şi singurul gând din mintea lui Tokichiro. Chiar dacă n-ar fi dorit să se îndrepte înainte, de vreme ce toţi cei din jurul lui mergeau într-un pas, părea să fie înghiţit în nişte valuri tumultuoase şi nu avea timp ca picioarele să i se oprească. Şi, cu toate că nu conta prea mult, era comandantul a treizeci de pedestraşi şi nu se putea plânge, oricât de neplăcută era situaţia.

Până la moarte. Până la moarte.

Soldele pedestraşilor erau atât de mici, încât abia le ajungeau pentru a-şi întreţine familiile. Iar vocea mută şi

deznădăjduită care le gâfâia în pântece îşi găsea ecoul în pântecele lui Tokichiro. Era posibil ca nişte oameni să se lepede aşa de vieţile lor? Cu siguranţă, asta părea să se întâmple, şi, dintr-odată, pe Tokichiro îl izbi gândul că slujea un general absurd. Îşi făcuse speranţe atât de mari când îl căutase prima oară pe Nobunaga, iar acum omul acela părea să-şi trimită soldaţii – printre care şi pe Tokichiro – să alerge vitejeşte în calea morţii. Se gândea la toate lucrurile pe care încă dorea să le facă în această lume şi la mama lui din Nakamura.

Aceste lucruri îi fulgerau prin minte, dar apăreau şi se mistuiau cât ai clipi. Zgomotul a o mie de picioare în marş şi zăngănitul armurilor încinse de soare păreau să spună: „Muriţi!” „Muriţi!”

Chipurile soldaţilor erau arse de soare, scăldate în sudoare şi acoperite cu praf. Şi, deşi chiar şi în acea situaţie disperată, firea lipsită de griji a lui Tokichiro era uşor de recunoscut, acum gândea şi el alături de ceilalţi: „Luptă! Până la moarte!”

Ostaşii avansau, gata să-şi jertfească vieţile. Pe măsură ce treceau colinele, una după alta, se apropiau de norii învolburaţi de fum pe care-i văzuseră mai devreme.

Avangarda tocmai ajunsese pe culmea unui deal, când, un om rănit şi plin de sânge apăru, împleticindu-se spre ei, urlând ceva neînţeles.

Era un vasal al lui Sakuma Daigaku, care scăpase din Marune. Adus în faţa lui Nobunaga, răsuflând greu din cauza rănilor, se adună şi raportă:

— Seniorul Sakuma a pierit de moarte bărbătească, în flăcările aprinse din toate părţile de către duşman, iar seniorul Iio a fost doborât glorios în timpul bătăliei de la Washizu. Mi-e ruşine că sunt ultimul rămas în viaţă, dar am fugit la ordinul seniorului Sakuma în scopul de a vă informa

ce s-a întâmplat. Fugind, auzeam strigătele de victorie ale inamicului, zguduind cerul şi pământul. Şi nimic nu a mai rămas în Marune şi Washizu, decât armata inamică.

După ce auzi raportul, Nobunaga strigă:

— Tohachiro!

Maeda Tohachiro era încă doar un băieţandru, aproape îngropat în marea mulţime a războinicilor. Când Nobunaga îl chemă, răspunse cu un strigăt puternic şi se apropie de el cu însufleţire bărbătească.

— Da, stăpâne?

— Tohachiro, dă-mi rozariul.

Tohachiro avusese mare grijă să nu scape rozariul stăpânului său. Îl înfăşurase într-o pânză şi şi-l legase strâns de armură. Acum, îl dezlegă repede şi i-l întinse lui Nobunaga. Acesta luă rozariul şi îl agăţă la umăr, peste piept. Era făcut din mărgele argintii mari, subliniind, mai puternic, mantia verde-deschis a morţii.

— O, ce tristeţe. Atât Iio, cât şi Sakuma s-au dus pe lumea cealaltă. Cât aş dori să-mi fi putut vedea faptele.

Apoi, Nobunaga se îndreptă în şa şi-şi împreună mâinile, în rugăciune.

Fumul negru din Washizu şi Marune sfredelea cerul ca un rug funebru. Oamenii priveau în tăcere. Nobunaga se uită un moment în zare, apoi, deodată, se întoarse, bătu cu palma în şa şi strigă, aproape în extaz:

— Suntem în data de nouăsprezece. Această zi va fi comemorarea morţii mele, ca şi a morţii voastre. Aţi avut solde mici, iar astăzi vă întâmpinaţi soarta ca luptători fără a fi cunoscut măcar o dată norocul. Trebuie că acesta e destinul celor care mă slujesc. Dar cei care mă vor urma, încă un pas numai, îmi vor dărui vieţile lor. Aceia care încă mai sunt cât de cât legaţi de această viaţă, pot pleca fără să se ruşineze.

Comandanţii şi soldaţii răspunseră într-un glas:

— Niciodată! Să-l lăsăm pe seniorul nostru să moară singur?

— Atunci, vă veţi da cu toţii viaţa pentru un nebun ca mine?

— Nici nu e nevoie să ne întrebaţi, replică unul dintre generali.

Nobunaga îi dădu calului o lovitură zdravănă cu cravaşa.

— Înainte! Clanul Imagawa e în faţă!

Călărea în fruntea trupelor, dar îl ascundea praful stârnit de galopul înainte al întregii armate. În norul ceţos, forma neclară a călăreţului semăna cu o apariţie divină.

Drumul străbătea o râpă şi o trecătoare joasă. Pe măsură ce se apropiau de hotarul provinciei, suprafaţa pământului devenea accidentată.

— Iat-o!

— E Tange. Fortăreaţa Tange, îşi spuseră unii altora soldaţii, trăgându-şi respiraţia.

Cetăţile Marune şi Washizu căzuseră deja, aşa că oamenii erau îngrijoraţi şi pentru soarta fortăreţei Tange. Acum, ochii li se luminară. Tange era încă în picioare, iar apărătorii ei, vii.

Nobunaga se apropie de cetate şi-i spuse comandantului:

— Apărarea acestei mici fortăreţe este deja inutilă, aşa că putem lăsa inamicul s-o ocupe. Speranţa armatei noastre vine din altă parte.

Garnizoana Tange se alătură armatei lui Nobunaga şi porniră cu toţii, grăbiţi, fără zăbavă, spre fortăreaţa Zenshoji. De cum înţeleseră că sosea Nobunaga, cei din garnizoană scoaseră un strigăt. Dar nu erau urale; păreau mai degrabă ţipete şi tânguieli jalnice.

— A venit!

— Seniorul Nobunaga!

Nobunaga era stăpânul lor, dar nu toţi ştiau ce fel de general era. Nu se aşteptaseră ca Nobunaga însuşi să vină, pe neaşteptate, la acel avanpost izolat, unde cu toţii tocmai se împăcaseră cu gândul morţii. Acum, primiseră o nouă viaţă şi erau gata să şi-o dea sub stindardul lui. În acelaşi timp, Sassa Narimasa, care pornise spre Hoshizaki şi adunase o forţă de peste trei sute de călăreţi, i se alătură lui Nobunaga.

Nobunaga chemă toţi soldaţii la un loc şi ordonă să se facă numărătoarea. În acea dimineaţă, când ieşiseră din castel, seniorul şi însoţitorii lui nu depăşeau şase-şapte oameni. Acum, armata număra aproape trei mii. Public, se anunţă că erau cel puţin cinci mii de oameni. Nobunaga ţinea seama de faptul că aceasta era cu adevărat întreaga armată a domeniului său, care acoperea jumătate din provincia Owari. Fără alte garnizoane şi rezerve, aceşti oameni alcătuiau întreaga forţă a clanului Oda.

Pe buzele lui se ivi un zâmbet mulţumit. Cei patruzeci de mii de oameni ai armatei clanului Imagawa se aflau acum la o aruncătură de băţ şi, pentru a le spiona dispunerea şi moralul, trupele clanului Oda îşi ascunseră steagurile şi flamurile şi observară situaţia de pe creasta muntelui.

Corpul de luptători ai lui Asano Mataemon se strânsese pe versantul de la miazănoapte, puţin mai departe de grosul armatei. Deşi erau arcaşi, lupta din acea zi nu avea să le solicite arcurile şi săgeţile, aşa că oamenii purtau lănci. Micul grup de treizeci de pedestraşi conduşi de Tokichiro era alături de ei, iar când comandantul le ordonă oamenilor să se odihnească, Tokichiro le transmise ordinul şi subordonaţilor lui.

Aceştia răspunseră trăgând adânc aer în piept şi prăbuşindu-se pe iarbă, la umbra muntelui.

Tokichiro îşi frecă faţa transpirată cu un prosop murdar.

— Hei! Poate cineva să-mi ţină lancea?

Soldaţii tocmai se aşezaseră, dar unul dintre ei strigă:

— Da, domnule!

Şi, ridicându-se, luă lancea. Apoi, când Tokichiro o porni din loc, soldatul îl urmă.

— Nu e necesar să vii.

— Unde vă duceţi, domnule?

— N-am nevoie de ajutor. Merg să mă uşurez şi nu va mirosi prea plăcut.

Râzând, dispăru în nişte boscheţi de lângă drumul îngust al râpii. Gândindu-se probabil că Tokichiro glumise, soldatul rămase, un timp, cu privirea în direcţia unde se făcuse nevăzut.

Tokichiro coborî puţin pe panta de la miazăzi, privind în jur până găsi un loc potrivit. Îşi dezlegă cingătoarea şi se lăsă pe vine. Trupele sale plecaseră atât de repede, încât dimineaţă abia avusese timp să-şi pună armura şi nu apucase să se uşureze. Şi chiar în timp ce se grăbeau de la Kiyosu spre Atsuta şi Tange, dacă se opreau undeva să se odihnească, primul lui gând era acela de a se uşura, ca în viaţa de zi cu zi. Astfel, era acum foarte mulţumit să-şi satisfacă nevoile fireşti sub un cer albastru şi senin.

Însă chiar şi acolo, regulile câmpului de luptă nu permiteau nici o neglijenţă. Foarte des, când armatele se confruntau între ele, patrulele inamice se îndepărtau de taberele lor şi, când descopereau pe cineva într-o asemenea postură, îl împuşcau mai mult ca să se amuze. Prin urmare, Tokichiro nu se putea simţi complet împăcat în timp ce privea cerul. Uitându-se spre poala muntelui, văzu că râul şerpuia ca o panglică, spre a se vărsa în mare, lângă peninsula Chita. Mai vedea şi drumul alb şi singuratic care mergea în serpentine către miazăzi, pe malul răsăritean al râului.

Washizu se găsea în regiunea montană din nordul drumului şi, probabil, arsese deja până în temelii. Pe câmpii şi în sate, oamenii şi caii se zăreau forfotind ca un furnicar.

— Sunt, cu siguranţă, foarte mulţi.

Poate fiindcă Tokichiro făcea parte din armata unei provincii mici, când văzu mulţimea duşmanilor, fu firesc să-i vină în minte învechita expresie „câtă frunză, câtă iarbă”. Iar când se gândi că armata aceea nu era decât o parte din întreaga forţă inamică, nu se miră că Nobunaga se împăcase cu gândul morţii. Dar nu, aceea nu era doar problema altuia. Faptul că se uşura acum era, probabil, ultimul lucru pe care avea să-l mai facă în această lume.

Oamenii sunt ciudaţi. „Mă întreb dacă mâine voi mai fi în viaţă.” În timp ce medita la asemenea lucruri, Tokichiro observă, dintr-o dată, că cineva urca muntele, dinspre mlaştina de jos.

Duşmanul? Fiind în apropierea unui câmp de luptă, aceasta era o reacţie intuitivă, aproape din instinct, iar acum se întrebă dacă putea fi o iscoadă inamică, încercând să se strecoare până dincolo de cartierul general al lui Nobunaga. În timp ce Tokichiro îşi lega grăbit cordonul şi se ridica, faţa omului care se căţărase din mlaştină apăru dintr-odată în dreptul lui şi amândoi se pomeniră privindu-se ochi în ochi.

— Tokichiro!

— Inuchiyo!

— Ce cauţi aici?

— Ce cauţi tu aici?

— Am auzit că seniorul Nobunaga a pornit la luptă şi e hotărât să moară, aşa că am venit să mor alături de el.

— Mă bucur că ai venit.

Cu un nod în gât, Tokichiro îi întinse mâna vechiului său prieten. Nenumărate emoţii învăluiră mâinile încleştate ale

celor doi. Armura lui Inuchiyo era splendidă. De la penele lăcuite până la şireturi, strălucea orbitor, nou-nouţă. Pe spate avea prins un stindard cu blazonul reprezentând un boboc de floare de prun.

— Îţi stă minunat, remarcă Tokichiro, cu admiraţie. Dintr-odată, se gândi la Nene, pe care o lăsase în urmă. Dar îşi sili gândurile să revină la Inuchiyo.

— Unde-ai fost până acum?

— Am aşteptat momentul potrivit.

— Când seniorul Nobunaga te-a exilat, nu te-ai gândit să slujeşti un alt clan?

— Nu, loialitatea mea a fost întotdeauna neîmpărţită. Chiar şi după plecarea în exil, am considerat că pedeapsa seniorului Nobunaga m-a făcut mai uman şi îi sunt recunoscător pentru asta.

Ochii lui Tokichiro se umplură de lacrimi. Inuchiyo ştia că bătălia din acea zi urma să aducă moartea glorioasă a întregului clan Oda, iar faptul că prietenul său venise acolo, dornic să moară pentru fostul lui senior, îi provoca lui Tokichiro o fericire fără margini.

— Înţeleg. Ascultă, Inuchiyo, seniorul Nobunaga se odihneşte pentru prima oară pe ziua de azi. Acum e momentul. Vino.

— Stai, Tokichiro. Nu vreau să apar în faţa seniorului Nobunaga.

— De ce nu?

— N-am avut intenţia să vin aici într-un moment când seniorul Nobunaga şi-ar putea stăpâni mânia faţă de orice soldat şi n-aş suporta ca vasalii lui să mă vadă în această lumină.

— Ce tot spui? Toţi cei de-aici vor muri. N-ai venit cu dorinţa să mori sub stindardul stăpânului tău?

— Ba da.

— Atunci, nu-ţi face griji. Bârfele sunt pentru cei vii.

— Nu, e mai bine să mor fără o vorbă. Iar aceasta este cea mai mare ambiţie a mea, fie că seniorul Nobunaga mă iartă sau nu. Tokichiro?

— Da?

— Mă ascunzi pentru câtva timp în grupul tău?

— Nu e absolut nici o problemă, dar am sub comandă numai treizeci de oameni pedeştri. Vei ieşi în evidenţă.

— Am să mă duc aşa.

Şi Inuchiyo îşi acoperi coiful cu ceva ce părea a fi o pătură pentru cal, după care, se strecură în grupul soldaţilor lui Tokichiro. Dacă se înălţa pe vârfuri, îl putea vedea clar pe Nobunaga. Şi-i auzea glasul ascuţit răsunând şi pierzându-se în vânt.

Ca o pasăre zburând aproape de pământ, un călăreţ singuratic venea spre Nobunaga dintr-o direcţie neaşteptată. Nobunaga îl văzu înaintea tuturor celorlalţi şi-l privi în tăcere. Pe măsură ce toţi soldaţii întorceau capetele spre el, omul se apropia tot mai mult.

— Ce este? Aduci veşti?

— Armata principală a clanului Imagawa, trupele de sub comanda lui Yoshimoto şi a generalilor săi, tocmai au schimbat direcţia şi se îndreaptă spre Okehazama!

— Cum? întrebă Nobunaga, privindu-l cu o scânteiere în ochi. Va să zică, Yoshimoto a luat-o pe drumul de Okehazama, fără să întoarcă spre Odaka?

Înainte de a apuca să sfârşească, se auzi un strigăt:

— Priviţi! Încă unul!

Un călăreţ, apoi şi al doilea – cercetaşi ai armatei lui Nobunaga. Oamenii îşi ţineau respiraţia, în timp ce călăreţii îşi îndemnau caii către tabără. Completând raportul anterior,

cercetaşii îl informară pe Nobunaga despre răsturnările continue ale evenimentelor.

— Forţa principală a clanului Imagawa a pornit pe drumul către Okehazama, dar tocmai acum s-au răspândit peste o regiune aflată puţin mai sus de Dengakuhazama, la miazăzi de Okehazama. Şi-au mutat cartierul general şi se pare că-şi odihnesc trupele, cu seniorul Yoshimoto drept în centru.

Nobunaga tăcu o clipă, cu ochii limpezi ca un tăiş de sabie. Moarte. Se gândise numai la moarte. Cu intensitate, în bezna absolută, în uitarea de sine. Singura lui dorinţă fusese aceea de a muri bărbăteşte. Călărise cu furie din zori, până când soarele ajunsese în înaltul cerului. Iar acum, dintr-odată, ca o singură rază de lumină străbătând norii, prin minte îi fulgeră posibilitatea victoriei.

Dacă totul mergea bine...

Adevărul era că, până în acel moment, nu crezuse în victorie, iar victoria este singurul lucru pentru care luptă un războinic.

Crâmpeie de gânduri apar şi dispar în mintea omenească, precum un şir nesfârşit de balonaşe, astfel că viaţa cuiva se conturează doar clipă de clipă. Până în clipa morţii, cuvintele şi faptele unui om sunt hotărâte de acest lanţ de fragmente. O zi din viaţa unui om este rezultatul modului în care acceptă sau respinge aceste străfulgerări de inspiraţie.

În situaţii obişnuite, există timp pentru o deliberare matură asupra posibilităţilor, dar clipa destinului unui om soseşte pe neanunţate. Când izbucneşte criza, e cazul s-o ia la dreapta ori la stânga? Nobunaga se afla acum la acea răscruce a drumului şi, inconştient, lăsa destinul să hotărască.

În mod clar, caracterul şi instrucţia lui şi-au jucat rolul în momentul decisiv şi l-au împiedicat să aleagă direcţia greşită. Buzele i se închiseseră strâns. Şi totuşi, avea ceva de spus.

Deodată, un vasal strigă:

— Stăpâne, acum e momentul! După ce a capturat Marune şi Washizu, Yoshimoto crede că ne cunoaşte puterea. Probabil că se făleşte după primele succese ale armatei lui. Se desfată cu victoria pierzându-şi spiritul de luptător. E clipa potrivită. Dacă lansăm un atac-surpriză asupra comandamentului lui Yoshimoto, victoria e sigură.

Nobunaga se alătură glasului încordat al vasalului său.

— Asta e! spuse el, plesnindu-şi şaua. Exact asta vom face. Vom lua capul lui Yoshimoto. Dengakuhazama se află drept spre răsărit.

Generalii, însă, se arătară nedumeriţi şi plini de suspiciuni când auziră rapoartele cercetaşilor şi încercară să stăvilească elanul instinctiv al lui Nobunaga.

Seniorul, însă, nu vru să-i asculte.

— Bătrâni senili ce sunteţi! Acum de ce vă mai codiţi? Nu aveţi altceva de făcut decât să mă urmaţi. Dacă eu intru în foc, intraţi şi voi. Dacă sunt gata să păşesc în apă, atunci mă urmaţi şi acolo. De nu, staţi pe margine şi priviţi-mă.

Şi, părăsindu-i cu un singur hohot de râs rece, Nobunaga ridică graţios capul calului şi porni în galop spre linia întâi a armatei sale.

* * *

Amiaza. Nici o pasăre nu se auzea în tăcerea munţilor. Vântul se oprise, iar soarele arzător părea să pârjolească tot ceea ce se găsea sub întinsul cerului. Frunzele erau fie strâns închise, fie scorojite ca tutunul uscat.

— Într-acolo!

În fruntea unui mic grup de oameni, un războinic urca în

fugă o pantă înverzită.

— Ridicaţi cortul.

Într-un loc, soldaţii pliveau buruienile cu coasele; alţii desfăşurau corturi şi le legau de crengile brazilor şi ale duzilor din apropiere. În câteva momente, înălţară un cort mai mare, care avea să servească drept lui Yoshimoto sediu temporar.

— Phii! Ce arşiţă! spuse un om.

— Se spune că rareori arde aşa de tare!

Oamenii se ştergeau de năduşeală.

— Uite, sunt leoarcă de sudoare. Până şi pielea şi metalul armurii frig dacă le atingi.

— Dacă mi-aş scoate armura, să mă răcoresc puţin, m-aş simţi mai bine. Dar cred că statul major al generalilor se va aduna curând aici.

— Ei, doar puţin să ne odihnim.

Pe colina acoperită cu iarbă erau puţini copaci, aşa că soldaţii se aşezară la un loc, în umbra unui arbore mare de camfor. După o scurtă odihnă, se simţiră mai răcoriţi.

Colina din Dengakuhazama era mai joasă decât munţii înconjurători, nu mai înaltă decât un gorgan în centrul unei văi circulare.

Din timp în timp, feţele albe de dedesubtul frunzelor fremătau pe neaşteptate într-o briză de vară răcoroasă, care cobora din Taishigadake.

Unul dintre soldaţi ridică privirea spre cer, în timp ce se dădeau cu alifie pe degetele pline de băşici de la picioare, şi bombăni ceva în sinea lui.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă altul.

— Uită-te.

— La ce?

— Se adună nori de furtună. Probabil va ploua. Diseară.

— Ar fi plăcută o ploaie bună. Dar îţi spun eu, pentru aceia

dintre noi care trebuie să repare drumurile şi să care bagajele, ploaia poate fi mai rea decât un atac din partea duşmanului. Sper să nu fie decât o ploaie scurtă.

Vântul făcea să fluture încontinuu cortul improvizat pe care tocmai îl ridicaseră.

Ofiţerul de serviciu privi în jur şi le spuse oamenilor săi:

— Ei bine, să ne sculăm. La noapte, Domnia Sa va sta la Odaka. Intenţionat l-a făcut pe inamic să creadă că va înainta de la Kutsukake spre Odaka, dar pe scurtătura asta prin Okehazama, plănuieşte să ajungă diseară. Sarcina noastră e să mergem înainte şi să vedem dacă nu sunt probleme cu podurile, râpile şi prăpăstiile de pe drum. Haideţi, să mergem!

Glasurile şi oamenii se îndepărtară, iar muntele îşi regăsi liniştea dinainte. Cosaşii ţârâiau ascuţit. Dar, nu peste mult, din depărtare se auziră cai. Nu se suna din corn, nu se băteau tobele, iar călăreţii trecură printre piscurile munţilor în cea mai desăvârşită tăcere cu putinţă. Totuşi, în pofida eforturilor lor, nu aveau cum să ascundă tropotul şi praful stârnit de numeroşii cai. Sunetul copitelor pe pietre şi rădăcini umplu curând văzduhul, iar armata principală a marelui Imagawa Yoshimoto acoperi movila verde Dengakuhazama şi împrejurimile cu soldaţi, cai, stindarde şi corturi improvizate.

Yoshimoto transpira mai mult decât oricine. Se obişnuise cu viaţa bună şi, trecând de patruzeci de ani, se îngrăşase şi arăta grotesc. Era limpede că acele manevre îl puneau la grea încercare. Peste trupul său corpolent, cu tors prelung, purta un kimono de brocart şi o platoşă albă. Coiful, peste măsură de mare, avea un grumăjer din cinci plăci şi era decorat cu opt dragoni. În plus, purta sabia lungă numită Matsukurago, care se afla în familia Imagawa de generaţii în şir, o sabie scurtă – tot opera unui armurier vestit – mănuşi, gambiere şi cizme. Întregul echipament cântărea probabil

peste patruzeci de kilograme şi nu avea nici o deschizătură pe unde să intre aerul.

Scăldat în sudoare, Yoshimoto călărea prin caniculă, pe sub soarele care-i încingea până şi pielăria şi penajul lăcuit al armurii. În sfârşit, ajunse la Dengakuhazama.

— Cum se numeşte acest loc? întrebă Yoshimoto, de cum se aşeză în cortul improvizat al cartierului său general.

În jur stăteau oamenii însărcinaţi cu protecţia lui: ajutoare, generali, vasali superiori, medici şi alţii. Unul dintre generali răspunse:

— Acesta e Dengakuhazama. Se află cam la o jumătate de leghe de Okehazama.

Yoshimoto dădu din cap şi-i întinse casca unui scutier. După ce un paj îi dezlegă nojiţele armurii, îşi scoase lenjeria leoarcă de năduşeală şi îmbrăcă un halat alb imaculat. O briză uşoară înfoie cortul. „Ce răcoare,” îşi spuse Yoshimoto.

După ce îşi legă la loc cingătoarea armurii, scaunul său fu pus pe o blană de leopard întinsă peste iarba movilei. Extravagantele provizii de campanie care-l însoţeau pretutindeni începură să fie despachetate.

— Ce se aude? întrebă Yoshimoto, în timp ce lua o înghiţitură de ceai, surprins de un sunet asemănător cu mugetul unui tun.

Slujitorii săi ciuliră şi ei urechile. Unul dintre oameni ridică un colţ al cortului şi privi afară, în jur. Fu uimit de o privelişte de o cuceritoare frumuseţe: soarele arzător se juca printre zdrenţele norilor, pictând pe cer o vâltoare de lumini.

— Tunete în depărtare. Numai zgomotul tunetelor, departe, răspunse vasalul.

— Tunete? zâmbi forţat Yoshimoto, bătându-se uşurel pe şale cu mâna stângă.

Slujitorii săi observară, dar se abţinură să întrebe care era

motivul. Dimineaţă, când plecaseră din castelul de la Kutsukake, Yoshimoto căzuse de pe cal. Interesându-se iarăşi de lovitură, n-ar fi făcut decât să-l stânjenească şi mai mult.

Ceva se mişca. Dintr-odată, păru să se audă un tropot zgomotos de cai şi de oameni de la poalele colinei, venind spre tabără. Yoshimoto se întoarse imediat spre un servitor, întrebând neliniştit:

— Ce e?

Fără a-i aştepta ordinul de a merge să se uite, doi sau trei oameni se repeziră afară, lăsând să intre vântul. De astă dată, nu mai erau tunete la distanţă. Tropotul copitelor şi al paşilor omeneşti ajunsese deja pe culme. Era un grup de vreo două sute de oameni, purtând multe capete ale inamicilor răpuşi la Narumi – dovada vie a modului cum progresa războiul.

Capetele fură aduse înăuntru, pentru a fi cercetate de Yoshimoto.

— Capetele samurailor Oda din Narumi. Aliniaţi-le! Să aruncăm o privire!

Yoshimoto era bine dispus.

— Aduceţi-mi scăunelul de campanie!

Potrivindu-se mai bine, cu evantaiul în dreptul feţei, examină cele circa şaptezeci de capete care-i erau înfăţişate unul după altul. Când termină inspecţia, Yoshimoto exclamă:

— Ce mizerie sângeroasă!

Şi, întorcându-se cu spatele, ordonă să se închidă cortul. Nori răzleţi de ploaie acopereau treptat cerul senin al amiezii.

— Ei, ei. Vine o briză răcoroasă, în susul defileului. Curând va fi amiaza, nu-i aşa?

— Nu, stăpâne, e trecut deja de ceasul calului, răspunse un ajutor.

— Nici nu mă mir că mi-e foame. Pregătiţi prânzul şi vedeţi

ca trupele să mănânce şi să se odihnească.

Un aghiotant ieşi să transmită ordinele. În cort, generalii, pajii şi bucătarii mergeau care-ncotro, dar atmosfera era calmă. Din când în când, reprezentanţi ai altarelor locului, ai templelor şi ai satelor din vecinătate veneau să aducă sake şi delicatese specifice.

Yoshimoto îi studie de la distanţă şi hotărî:

— Îi vom răsplăti la întoarcerea din capitală.

După ce localnicii plecară, Yoshimoto comandă sake şi se făcu comod pe blana de leopard. Comandanţii care aşteptau în faţa cortului se prezentară pe rând, felicitându-l pentru victoria de la Narumi, care urmase capturării fortăreţelor Marune şi Washizu.

— Probabil toţi sunteţi nemulţumiţi de slaba rezistenţă pe care am întâmpinat-o până acum, spuse Yoshimoto cu o expresie jucăuşă, în timp ce le oferea tuturor ajutoarelor şi vasalilor ceşti de sake.

Devenea din ce în ce mai expansiv.

— Puterea Domniei Voastre ne-a adus în această situaţie fericită. Dar, cum spunea Domnia Voastră, dacă mai continuăm aşa, fără un inamic cu care să luptăm, soldaţii se vor plânge că toată disciplina şi instrucţia au fost degeaba.

— Aveţi răbdare. Mâine seară vom cuceri castelul Kiyosu şi, indiferent cât de rău au fost înfrânţi până acum cei din clanul Oda, presupun că mai au puţină putere de luptă. Fiecare dintre voi va avea partea lui de glorie.

— Ei bine, atunci Domnia Voastră va putea rămâne la Kiyosu două-trei zile ca să admire luna şi să savureze distracţiile.

La un moment dat, soarele dispăru în nori dar, cu atâta sake, nimeni nu observă că se întunecase. În timp ce o rafală de vânt ridica marginea cortului, începu să plouă cu stropi

mari, iar în depărtare bubuiau tunete intermitente. Însă Yoshimoto şi generalii lui stăteau de vorbă şi râdeau, discutând cine avea să ajungă primul la castelul Kiyosu a doua zi şi bătându-şi joc de Nobunaga.

În timp ce Yoshimoto îşi batjocorea inamicul la cartierul său general, Nobunaga urca pe pantele fără cărări din Taishigadake. Se apropia deja de comandamentul lui Yoshimoto.

Taishigadake nu era nici deosebit de înalt, nici abrupt, dar avea povârnişurile acoperite cu stejari, cu zelkova, cu arţari şi cu oţetari. De obicei, îl frecventau numai tăietorii de lemne, aşa că, pentru a trece acum rapid cu caii şi oamenii trebuia să taie copacii, să strivească tufişurile, să sară peste prăpăstii şi să traverseze pâraie.

Nobunaga le striga oamenilor lui:

— Dacă aţi căzut de pe cai, lăsaţi-i pe loc! Dacă vi se prind steagurile în crengi, daţi-le drumul! Numai grăbiţi-vă! Important este să ajungem la sediul lui Yoshimoto şi să-i luăm capul. E mai bine să vă deplasaţi fără greutăţi. Nu luaţi nici un fel de bagaje! Intraţi doar în rândurile duşmanilor şi căsăpiţi-i. Nu pierdeţi vremea tăind capul fiecărui inamic învins. Doborâţi-l şi treceţi la următorul, câtă vreme mai aveţi viaţă-n voi. Nu e nevoie de fapte eroice. Spectacolul nu îşi are locul aici. Luptaţi cu spirit de sacrificiu în faţa mea şi veţi fi nişte adevăraţi războinici Oda!

Soldaţii ascultau aceste cuvinte ca şi cum ar fi auzit tunetele dinaintea furtunii. Cerul după-amiezii se transformase total, arătând acum ca un vârtej de cerneală. Vântul se înteţea din straturile de nori, din vale, din mlaştini, de la rădăcinile copacilor şi sufla prin întunecime.

— Aproape am ajuns! Dengakuhazama e dincolo de

muntele ăsta şi de o mlaştină. Sunteţi gata să muriţi? Dacă rămâneţi în urmă, urmaşii voştri nu vor avea parte decât de ruşine, până la sfârşitul veacurilor!

Grosul forţelor lui Nobunaga nu avansa în formaţie. Unii soldaţi ajungeau cu întârziere, pe când alţii înaintau în rânduri dezordonate. Dar toţi erau însufleţiţi de puterea glasului său.

Nobunaga răguşise de atâtea urlete, iar oamenilor le era greu să înţeleagă ce spunea. Însă nici nu mai era necesar. Le ajungea să ştie că îi conducea. Între timp, începuse o ploaie torenţială, ca un potop de suliţe lucitoare. Stropii de ploaie erau destul de mari cât să lovească, până la durere, obrajii şi nasurile oamenilor. O însoţea o vântoasă care smulgea frunzele, astfel încât abia mai ştiau ce anume îi izbea peste feţe.

Deodată, un trăsnet mai-mai că despică muntele în două. O clipă, cerul şi pământul avură o singură culoare – alb-fumuriu în aversă. Când ploaia slăbi, cascade şi torente noroioase inundau toate pantele şi mlaştinile.

— Acolo e! răcni Tokichiro.

Se întoarse şi arătă pe lângă soldaţii săi, care îşi scuturau picăturile de apă de pe gene, spre tabăra clanului Imagawa. Corturile militare ale inamicului păreau nenumărate, toate leoarcă de ploaie. În faţa lor, se afla mlaştina. Dincolo de ea, povârnişul colinei Dengakuhazama.

Când priviră din nou, oamenii lui Tokichiro văzură coifurile şi armurile aliaţilor lor năvălind deja. Îşi agitau săbiile, lăncile şi halebardele. Nobunaga spusese că erau mai avantajaţi dacă se deplasau fără greutăţi şi mulţi dintre oameni îşi scoseseră căştile şi aruncaseră steagurile.

Croindu-şi drum printre copaci, alunecând pe pante cu iarbă, porniră imediat spre corturile inamicului. Când şi când, pe cer apăreau fulgere albastre-verzui, iar ploaia albă şi

vântul negru biciuiau lumea cufundată în întuneric.

Tokichiro, strigând la oamenii săi, se repezi prin mlaştină şi porni în susul colinei. Alunecau şi cădeau, dar ţineau pasul cu el. În loc să spunem că atacau şi săreau în învălmăşeală, ar fi mai adevărat să arătăm că mica unitate a lui Tokichiro era înghiţită complet de vâltoarea bătăliei.

Prin cartierul general al lui Yoshimoto răsunau râsete, în timp ce tunetele bubuiau. Chiar şi când vântul se înteţi, pietrele care ţineau cortul rămaseră la locul lor.

— Asta ar trebui să ne mai răcorească! glumeau oamenii, continuând să bea.

Însă erau în campanie şi plănuiau ca până seara să ajungă la Odaka, aşa că nimeni nu întrecea măsura.

Tot atunci, se anunţă că masa era gata. Generalii ordonară ca lui Yoshimoto să i se aducă mâncarea şi, pe când îşi goleau ceştile, în faţa lor fură puse vase cu orez şi oale mari cu supă. În acelaşi timp, ploaia începu să cadă cu stropi zgomotoşi, lovind oalele, vasele de orez, rogojinile de paie şi armurile.

Observând, în sfârşit, aspectul ameninţător al cerului, începură să-şi mute rogojinile. Cortul cel mare era ridicat în jurul unui arbore de camfor uriaş, cu trunchiul atât de gros, încât ar fi fost nevoie de trei oameni pentru a-l cuprinde cu braţele deschise. Yoshimoto trecu sub copac, la adăpost de ploaie. Ceilalţi îl urmară grăbiţi, aducându-şi rogojinile şi mâncarea.

Legănarea enormului copac cutremura pământul, iar ramurile sale şuierau în vântul violent. Pe când frunzele verzi şi cafenii zburau ca nişte nori de praf, lovind armurile oamenilor, fumul focurilor de gătit era suflat peste pământ, orbindu-i şi înecându-i pe Yoshimoto şi pe generalii săi.

— Vă rugăm, mai suportaţi doar un moment. Întindem

imediat un acoperământ.

Unul dintre generali strigă după soldaţi, dar nu-i răspunse nimeni. Prin vaporii albiţi ai ploii şi prin vuietul copacilor, glasul său se pierdu în gol şi nu se auzi nici un răspuns. Numai trosnetul sonor al focului se auzea din cortul unde se afla, iar fumul se revărsa cu furie.

— Chemaţi-l pe comandantul pedestraşilor!

În vreme ce unul dintre generali alerga în ploaia torenţială, din jur se înălţa un sunet ciudat. Era un geamăt ce părea să iasă chiar din pământ – ciocnirile violente ale unor arme de fier între ele. Iar furtuna nu se mulţumea numai cu suprafaţa pielii lui Yoshimoto; acum, haosul îi cuprinsese şi mintea.

— Ce e? Ce se-ntâmplă?

Yoshimoto şi generalii săi erau pur şi simplu uimiţi.

— Am fost trădaţi? S-au încăierat oamenii între ei?

Încă fără să-şi dea seama ce se petrecea, samuraii şi generalii de lângă Yoshimoto îl înconjurară imediat, ca un zid de apărare.

— Ce este? răcniră ei.

Dar forţele clanului Oda năvăliseră deja în tabără ca un val şi alergau chiar în faţa cortului.

— Duşmanii!

— Oda!

Lăncile se ciocniră, iar tăciunii focurilor începură să zboare peste strigătele zăpăcite ale oamenilor care se luptau. Yoshimoto, stând sub imensul copac de camfor, nu mai putea scoate un sunet. Îşi rodea buzele cu dinţii săi negri, incapabil să creadă ceea ce se întâmpla chiar sub ochii lui. Generalii stăteau în jur, cu chipuri înverşunate, răcnind încoace şi-ncolo:

— Ce-i asta, o revoltă?

— Ăştia sunt rebeli?

Nu le răspundeau decât ţipetele şi, în pofida strigătelor alarmate care se auzeau din toată tabăra, nu puteau crede că îi ataca inamicul.

Dar nu se mai putură îndoi mult timp de ceea ce le auzeau urechile. Războinicii Oda apăreau chiar în faţa lor, cu strigătele aspre de război în straniul dialect din Owari, străpungând urechile vasalilor lui Yoshimoto. Doi sau trei duşmani se repeziră în direcţia lor.

— Hei! Seniorule din Suruga!

Când văzură cum veneau oamenii clanului Oda, urlând ca nişte demoni, sărind şi alunecând prin noroi, agitându-şi lăncile şi halebardele, şocul îi făcu să recunoască, în sfârşit, adevărata situaţie.

— Oda! Un atac neprevăzut!

Confuzia era şi mai cumplită decât dacă ar fi fost atacaţi noaptea. Îl subestimaseră pe Nobunaga. Era ora prânzului. Acest lucru, pe lângă furtuna violentă, îi permisese inamicului să pătrundă în tabără complet neobservat. Dar propria lor avangardă era aceea care deschisese larg calea duşmanului, relaxându-se.

Cei doi generali detaşaţi să păzească sediul erau amplasaţi la mai puţin de un kilometru şi jumătate de colină, însă dintr-odată, fără nici un avertisment din partea santinelelor, duşmanul năvălise neînfrânat, chiar în faţa lui Yoshimoto şi a generalilor.

De la bun început, Nobunaga evitase taberele avangărzii. Trecând prin Taishigadake, drept spre Dengakuhazama, Nobunaga însuşi mânuia o lance, înfruntându-i pe soldaţii lui Yoshimoto. Era foarte probabil ca ostaşii doborâţi de Nobunaga nici să nu fi avut habar cine fusese adversarul lor. Rănind grav câţiva oameni în timp ce înainta, Nobunaga galopa spre cortul împovărat.

— Arborele de camfor! răcni el, când un om de-al său alergă pe-alături. Nu-l lăsaţi pe seniorul din Suruga să scape! Probabil e în cortul de sub copacul de camfor!

Nobunaga ghicise pe loc unde trebuia să se afle Yoshimoto, numai privind aşezarea taberei.

— Stăpâne!

În confuzia bătăliei, Nobunaga fu cât pe ce să calce în picioare un soldat de-al său îngenuncheat în faţa lui, cu o lance însângerată alături.

— Cine eşti?

— Maeda Inuchiyo, stăpâne.

— Inuchiyo? Ei, treci la treabă! Luptă!

Ploaia răpăia pe cărările noroioase, iar vântul mătura solul. Crengile copacului de camfor şi brazii din jur se frângeau, prăvălindu-se la pământ. Apa şiroia de pe ramuri, peste coiful lui Yoshimoto.

— Stăpâne, pe-aici! Încoace!

Patru sau cinci vasali ai lui Yoshimoto formară un zid de protecţie în jurul lui şi începură să-l treacă grăbiţi dintr-un cort în altul, încercând să evite un dezastru.

— Seniorul din Suruga e aici?

La o clipă după ce Yoshimoto plecase, un războinic Oda cu lancea ridicată se repezi la unul dintre generalii care rămăseseră pe loc.

— Vino-ncoa', ţi-arăt eu luptă! zbieră generalul, lovind lancea soldatului cu a lui.

Intrusul se prezentă, gâfâind:

— Sunt Maeda Inuchiyo, vasal al seniorului Nobunaga! Generalul răspunse, dându-şi numele şi gradul. Se repezi înainte, dar Inuchiyo păşi într-o parte, iar lancea lovi în gol.

Inuchiyo avea ocazia să lovească, dar nu-i mai rămăsese timp ca să-şi tragă lancea, aşa că se mulţumi să-l izbească pe

celălalt în cap cu coada acesteia. Casca răsună ca un gong, iar rănitul se târî în ploaie, în patru labe. În aceeaşi clipă, alţi doi oameni îşi răcniră numele. În timp ce Inuchiyo îşi potrivea poziţia, cineva căzu în spatele lui. Împiedicându-se, Inuchiyo căzu peste cadavrul unui soldat.

— Kinoshita Tokichiro!

Undeva, prietenul lui se prezenta. Inuchiyo zâmbi, cu obrajii bătuţi de vânt şi de ploaie. Era orbit de noroi. Oriunde privea, se vedea numai sânge. În momentul când alunecase şi căzuse, văzuse că, în imediata apropiere, nu erau nici inamici, nici aliaţi. Cadavrele zăceau îngrămădite unele peste altele, iar ploaia răpăia pe spinările lor. Sandalele lui de paie erau mânjite cu stacojiu, în timp ce-şi croia drum printr-un râu de sânge. Unde era seniorul cu dinţii înnegriţi? Voia capul lui Yoshimoto.

Ploaia chema. Vântul chema.

Inuchiyo nu era singurul care-l căuta. Kuwabara Jinnai, un ronin din Kai, îmbrăcat în armură de la talie în jos, alerga în jurul copacului de camfor, ţipând cu glas răguşit:

— Îl caut pe seniorul din Suruga! Unde e marele general Yoshimoto?

O rafală de vânt ridică marginea unei perdele, fulgerul lumină şi Jinnai văzu un om purtând o haină roşie peste armură şi un coif cu opt dragoni pe blazon.

Glasul furios cu care-şi admonesta vasalii putea fi al lui Yoshimoto:

— Pe mine lăsaţi-mă! E o urgenţă! N-am nevoie de o mulţime de oameni în jurul meu. Fugăriţi inamicul care a venit să vă ofere capul lui. Omorâţi-l pe Nobunaga! Nu mă apăraţi pe mine, luptaţi!

Era, la urma urmei, comandantul a trei armate şi înţelesese situaţia mai repede decât oricine altcineva. Acum era furios

pe nevrednicii comandanţi şi războinici, care alergau hai-hui în jurul său, scoţând strigăte de neînţeles.

Astfel mustraţi, câţiva luptători porniră cu paşi împotmoliţi pe cărarea noroioasă. După ce trecură de ascunzătoarea lui Jinnai, acesta ridică perdeaua udă, cu vârful lăncii, pentru a se asigura că omul era, într-adevăr, Yoshimoto.

Yoshimoto nu se mai afla acolo. Cortul era gol. Un castron mare de lemn, cu orez, se răsturnase, iar boabele albe zăceau împrăştiate în apa de ploaie. În rest, nu mai erau decât tăciunii câtorva lemne de foc, fumegând.

Jinnai îşi dădu seama că Yoshimoto plecase în grabă, cu doar câţiva oameni, aşa că porni de la un cort la altul, căutându-l. Majoritatea pânzelor fuseseră rupte sau se prăbuşiseră, pătate de sânge şi călcate în picioare.

Sigur Yoshimoto încerca să scape. Fireşte, n-avea să fugă pe jos. Iar dacă aşa stăteau lucrurile, însemna că se grăbise spre locul unde erau priponiţi caii. Într-o tabără plină cu atâtea corturi şi soldaţi care se luptau însă, n-avea să fie uşor să găsească locul unde inamicul îşi ţinea caii. Iar aceştia nu păşteau în linişte. În mijlocul ploii, al săbiilor ce se ciocneau şi al sângelui, caii intraseră în panică şi câţiva galopau, înnebuniţi, prin tabără.

Unde s-o fi putut ascunde? Jinnai se opri cu lancea în mână, lăsând apa de ploaie să i se prelingă pe şaua nasului şi prin gură, până în gâtlejul uscat. Deodată, un luptător care nu recunoscuse în el inamicul aduse drept în faţa lui un cal sur, agitat.

Canafi roşii atârnau de o şa cu sidef şi chenar de lac înspicat cu auriu; căpăstrul alb cu purpuriu era prins de zăbala din argint. Pesemne că era armăsarul unui general. Jinnai privi cum calul era dus într-un pâlc întunecos de brazi. Aici, pânzele unui cort aproape că fuseseră distruse, dar

partea rămasă în picioare flutura sălbatic în vânt şi ploaie.

Jinnai sări înainte şi ridică pânza. Îl văzu pe Yoshimoto. Un vasal tocmai îi spusese că era gata calul, iar Yoshimoto se pregătea să iasă.

— Senior din Suruga, mă numesc Kuwabara Jinnai. Lupt pentru clanul Oda. Am venit să-ţi iau capul. Pregăteşte-te să mori!

În timp ce-şi striga numele, Jinnai lovi spre spatele lui Yoshimoto, iar ciocnirea dintre lance şi armură le răsună în urechi. Fulgerător, Yoshimoto se răsuci, iar sabia sa reteză în două lancea. Jinnai sări înapoi, cu un răcnet, ţinând în mâini ce mai rămăsese din lance.

Jinnai aruncă lemnul şi urlă:

— Laşule! Îi arăţi spatele unui adversar care s-a prezentat? Scoţând sabia din teacă, Jinnai se repezi spre Yoshimoto, dar fu înşfăcat de la spate de un războinic al clanului Imagawa. Trântindu-şi adversarul cu uşurinţă la pământ, fu atacat dintr-o parte de un alt luptător duşman. Încercă să se ferească de lovitură, dar primul soldat îl apucase de gleznă, împiedicându-l să se mişte destul de repede. Sabia celui de-al doilea soldat îl despică pe Jinnai drept în două.

— Stăpâne! Vă rugăm, plecaţi imediat! Oamenii noştri sunt zăpăciţi şi nu pot controla inamicul. O retragere e regretabilă, dar nu este decât temporară.

Chipul soldatului era mânjit cu sânge. Celălalt, complet acoperit cu noroi, sări în picioare şi amândoi îl zoriră pe Yoshimoto să plece:

— Acum! Repede! Stăpâne!

Dar, în clipa aceea…

— Am venit să-l văd pe marele Yoshimoto. Numele meu este Hattori Koheita şi sunt în serviciul seniorului Nobunaga.

În faţa lor stătea un om uriaş, având un coif de fier cu

fireturi negre tras peste sprâncene. Yoshimoto făcu un pas înapoi, când lancea lungă, cu coadă roşie, a luptătorului Oda lovi cu un vâjâit.

Primul soldat blocă lovitura cu trupul său şi căzu străpuns, înainte de a fi avut timp să ridice sabia. Celălalt sări rapid în cale, dar şi el fu înjunghiat de lancea lui Koheita, prăbuşindu-se peste trupul tovarăşului său.

— Stai! Unde fugi?

Lăncierul iute ca fulgerul se luă după Yoshimoto, care alerga în jurul trunchiului unui brad.

— Aici sunt!

Cu sabia pregătită, Yoshimoto îl privi crunt pe Koheita. Lancea lui Koheita se repezi, lovindu-i flancul armurii. Însă platoşa era bine călită şi rana superficială, făcându-l pe Yoshimoto să nu îşi piardă speranţa.

— Mişelule! răcni Yoshimoto şi reteză lancea.

Koheita era îndârjit. Aruncând ciotul, sări înainte. Dar Yoshimoto se aruncă în genunchi şi îl lovi în picior cu sabia. Avea o lamă excelentă. Din gambiera de zale săriră scântei, iar rotula lui Koheita plesni ca o rodie, lăsând tibia dezgolită. Koheita căzu pe spate, iar Yoshimoto se prăbuşi peste el, lovind pământul cu blazonul coifului.

În momentul când Yoshimoto înălţă capul, un om strigă:

— Sunt Mori Shinsuke!

Mori înhăţă capul lui Yoshimoto de la spate şi amândoi se rostogoliră pe jos. În timp ce se luptau, platoşa lui Yoshimoto fu smulsă şi sângele ţâşni din rana proaspăt făcută cu lancea. Ţintuit dedesubt, muşcă degetul arătător de la mâna dreaptă a lui Mori. Chiar şi după ce i se tăie capul, degetul alb al lui Mori rămase înfipt între buzele vinete şi dinţii înnegriţi elegant ai lui Yoshimoto.

* * *

Învinseseră sau pierduseră, se întreba Tokichiro, respirând greu.

— Hei! Unde ne aflăm? strigă el spre oricine l-ar fi putut auzi, dar nimeni nu ştia exact unde erau.

Doar vreo jumătate din oamenii săi mai rămăseseră în viaţă şi cu toţii erau buimăciţi.

Ploaia se oprise, iar vântul slăbise. Razele intense ale soarelui se revărsau prin norii risipiţi. Odată cu sfârşitul furtunii, infernul de pe Dengakuhazama se mistuise împreună cu fulgerele ce se îndepărtau, iar acum nu mai rămăseseră decât cântecele greierilor.

— Alinierea! ordonă Tokichiro.

Soldaţii se aliniară cât putură de bine. Numărându-i, Tokichiro constată că unitatea lui se împuţinase de la treizeci la şaptesprezece oameni, dintre care pe patru nici nu-i mai recunoştea.

— Tu din compania cui eşti? îl întrebă el pe unul.

— Dintr-a lui Toyama Jintaro, domnule. Dar, când luptam la marginea de apus a colinei, am alunecat peste un dâmb şi m-am pierdut de ceilalţi. Apoi, i-am găsit pe oamenii dumneavoastră fugărind duşmanii şi m-am alăturat lor.

— În regulă. Dar tu?

— La fel şi eu, domnule. Credeam că luptam alături de camarazii mei, dar, când am privit în jur, mă aflam aici, în grupul Înălţimii Voastre.

Tokichiro nu se osteni să-i chestioneze şi pe ceilalţi. Probabil unii dintre oamenii lui muriseră în luptă, iar alţii se amestecaseră prin alte unităţi. Dar nu numai soldaţii se zăpăciseră în toiul bătăliei. Unitatea lui Tokichiro era despărţită de grosul armatei şi de regimentul lui Mataemon şi nu avea idee unde se afla.

— Se pare că lupta s-a sfârşit, murmură el, în timp ce-şi conducea oamenii înapoi pe unde veniseră.

De când se înseninase cerul, apa mocirloasă care se scurgea de pe munţii din jur în mlaştini crescuse. Când văzu cât de multe cadavre zăceau în râuri şi se îngrămădeau pe povârnişuri, Tokichiro fu cuprins de uimire că încă mai era în viaţă.

— Trebuie că am învins. Priviţi! Toţi morţii de pe-aici sunt samurai de-ai clanului Imagawa, arătă Tokichiro ici şi colo.

După cum căzuseră pe drum leşurile duşmanilor, putea să observe calea pe care o luase armata învinsă.

Oamenii lui, însă, nu făceau decât să mormăie cu stupoare, fiind prea obosiţi ca să se mai bucure de triumf.

Erau doar câţiva şi se rătăciseră. Dintr-odată, pe câmpul de luptă se lăsase o tăcere desăvârşită, ceea ce putea însemna că armata lui Nobunaga fusese nimicită complet. Teama că ar fi putut fi înconjuraţi de inamici şi masacraţi în orice moment era cât se poate de firească.

Apoi, le auziră. Dinspre Dengakuhazama se înălţară trei ovaţii victorioase, destul de puternice pentru a zgudui cerul şi pământul. Strigăte în dialectul Owari.

— Am învins! Am învins! Să mergem!

Tokichiro o luă la fugă înainte. Soldaţii, care până atunci abia dacă fuseseră conştienţi, îşi reveniră dintr-odată complet. Nevrând să rămână în urmă, începură să alerge împiedicaţi şi împleticiţi după Tokichiro, în direcţia uralelor.

Magomeyama era o colină scundă şi circulară, puţin mai jos de Dengakuhazama. O masă neagră de soldaţi mânjiţi cu sânge, noroi şi apă de ploaie acoperea zona dintre deal şi sat. Bătălia luase sfârşit, iar oamenii se regrupaseră. Ploaia încetase, soarele ieşise din nori şi, din mulţimea adunată strâns, se înălţau aburi albi şi ceţoşi.

— Unde-i regimentul domnului Asano?

Croindu-şi drum prin masa de luptători, Tokichiro ajunse la regimentul său iniţial. Oriunde se întorcea, se ciocnea şi se freca de câte o armură însângerată. Deşi fusese absolut hotărât să lupte vitejeşte, acum îi era ruşine. Cu siguranţă, nu făcuse nimic pentru care să fie luat în seamă.

Când îşi găsi regimentul şi se opri în mulţimea soldaţilor, îşi dădu seama că, în sfârşit, învinseseră. Privind de pe deal, i se păru ciudat că inamicii înfrânţi nu se vedeau nicăieri.

Încă stropit de noroi şi sânge, Nobunaga stătea pe culme. La câţiva paşi de scăunelul lui de campanie, câţiva soldaţi săpau o groapă mare. Fiecare cap de duşman era inspectat şi apoi aruncat în groapă. Nobunaga privea, cu palmele lipite, în timp ce războinicii din jurul său stăteau în picioare, tăcuţi.

Nimeni nu rostea nici o rugăciune. Dar aceea era cea mai nobilă etichetă respectată atunci când războinicii îngropau alţi războinici.

Capetele îngropate în pământ aveau să le slujească drept lecţie celor rămaşi în viaţă, care urmau să mai lupte. Până şi capul celui mai neînsemnat duşman era tratat cu cea mai mare solemnitate.

Cu misteriosul hotar dintre viaţă şi moarte aflat la picioarele lui, orice samurai nu putea să nu se gândească la ceea ce însemna traiul de războinic. Toţi stăteau respectuoşi, cu mâinile împreunate în rugăciune. După ce groapa fu astupată şi deasupra ei se înălţă o movilă, ridicară ochii spre un curcubeu minunat care se arcuia pe cerul senin.

Pe când oamenii stăteau privind această scenă, în tabără sosi un grup de cercetaşi care fuseseră în recunoaştere prin regiunea din jurul satului Odaka.

Tokugawa Ieyasu comanda avangarda lui Yoshimoto din Odaka. Ţinând seama de dibăcia cu care Ieyasu demolase

fortăreţele de la Washizu şi Marune, Nobunaga nu-şi putea permite să-l subestimeze.

— Când Tokugawa a aflat că Yoshimoto e mort, tabăra de la Odaka a părut să intre în panică. Au trimis de mai multe ori cercetaşi, însă, pe măsură ce aflau faptele, s-au calmat repede. În acest moment, se pregătesc să se retragă spre Mikawa la căderea nopţii şi nu par dornici să lupte.

Nobunaga ascultă rapoartele şi, în felul său propriu, anunţă întoarcerea triumfală:

— Bine, atunci, haideţi acasă.

Soarele încă nu asfinţise, iar curcubeul, care începuse să se şteargă, se limpezi din nou. Un singur cap fu legat de şaua lui Nobunaga, ca amintire. Era, desigur, capul marelui Imagawa Yoshimoto.

Când ajunseră la poarta altarului Atsuta, Nobunaga sări de pe cal şi intră în sanctuar, pe când ofiţerii şi soldaţii se înghesuiră până la poarta centrală, unde se prosternară la pământ. Undeva, în depărtare, suna un clopot, iar focuri de tabără ardeau prin toată pădurea altarului, răspândind văpăi roşii.

Nobunaga dărui un cal sfinţit pentru grajdul altarului. După aceea, fu gata să pornească din nou la drum, grăbit. Armura îi devenise tot mai grea şi era extenuat. Cu toate acestea, lăsând calea luminată de lună în seama calului, avea inima uşoară ca şi cum ar fi purtat un kimono de vară subţire.

În comparaţie cu Atsuta, la Kiyosu domnea un vacarm nemaipomenit. Toate uşile erau împodobite cu lampioane, la răscruci ardeau focuri, iar bătrânii, copiii şi până şi tinerele fete ieşiseră cu emoţie pe străzi, privind soldaţii victorioşi şi strigându-le bucuria lor.

Mulţimi dense se îmbulzeau pe marginile drumului. Femeile

se uitau să vadă dacă soţii lor se numărau printre oamenii care se îndreptau solemn spre poarta castelului. Bătrânii îşi strigau pe nume fiii, iar fetele căutau chipurile iubiţilor. Dar toţi izbucneau în urale când îl zăreau pe Nobunaga în şa, pe fundalul cerului nopţii.

— Seniorul Nobunaga!

Pentru ei, Nobunaga însemna mai mult decât propriii lor copii, soţi şi logodnici.

— Ia priviţi capul marelui senior al clanului Imagawa! anunţă Nobunaga, de pe cal. Aceasta e amintirea pe care v-am adus-o. De mâine încolo, necazurile de la hotare au luat sfârşit. Fiţi harnici şi munciţi cu râvnă. Munciţi cu râvnă şi distraţi-vă!

Ajuns în castel, Nobunaga îşi chemă doamna de onoare:

— Sai! Sai! Înainte de orice, o baie! Şi puţin păsat de orez. Când ieşi din baie, stabili recompense pentru mai mult de o sută douăzeci de oameni care luptaseră în bătălia din ziua aceea. Nici chiar faptele celor mai umili soldaţi nu scăpaseră ochilor lui Nobunaga. La sfârşit de tot, spuse:

— Inuchiyo are voie să se întoarcă.

Vestea ajunse la urechile lui Inuchiyo chiar în aceeaşi noapte căci, după ce toată armata intră pe porţile castelului, numai el mai rămăsese afară, aşteptând o veste de la Nobunaga.

Tokichiro nu primi nici un fel de laudă. Şi, desigur, nici nu se aştepta. Cu toate acestea, primise ceva mult mai preţios decât o leafă de o mie de *kan*-i: pentru prima oară în viaţa lui, încercase pragul dintre viaţă şi moarte, trăise o bătălie şi văzuse cu ochii săi intuiţia lui Nobunaga asupra naturii umane şi marele său talent de conducător.

„Am un stăpân bun”, îşi spuse el. „Sunt cel mai norocos om în viaţă, după seniorul Nobunaga.” Din acel moment,

Tokichiro nu îl mai privi pe Nobunaga doar ca pe seniorul şi stăpânul lui. Deveni ucenicul lui Nobunaga, analizând punctele tari ale stăpânului său şi dedicându-se, în totalitate, propriei sale evoluţii.

MESAGERUL

În ultimele cinci-şase zile, Tokichiro se plictisise de-a binelea. I se ordonase să-l însoţească pe Nobunaga într-o călătorie secretă spre o provincie îndepărtată şi să facă pregătirile de drum. Aveau să plece în zece zile, iar, până atunci, urma să rămână în casă. Tokichiro stătea şi aştepta.

Se ridică în capul oaselor, spunându-şi cât de ciudat era ca Nobunaga să pornească într-o călătorie. Unde se duceau?

Privind cârceii zorelelor de pe gard se gândi, dintr-odată, la Nene. I se ordonase să iasă din casă cât mai puţin posibil, dar, când se înteţea briza serii, trecea pe lângă casa ei. Din cine ştie ce motiv, ezitase s-o viziteze în ultima vreme şi, ori de câte ori îi întâlnea pe părinţii ei, aceştia priveau prin el. Aşa că trecea prin faţa casei, ca oricare alt trecător, după care, se întorcea acasă.

Zorelele înfloreau şi pe gardul curţii lui Nene. În seara dinainte, o zărise aprinzând o lampă şi se întorsese acasă ca şi cum şi-ar fi atins scopul. Acum, îşi aminti dintr-odată că profilul ei fusese mai alb decât florile de pe gard.

Fumul focului de lemne plutea prin casă, venind din bucătărie. Tokichiro făcu o baie, îmbrăcă un kimono subţire de cânepă şi, încălţând o pereche de sandale, ieşi pe poarta grădinii. Tocmai atunci, un tânăr mesager îl salută şi-i înmână

o convocare oficială. Tokichiro reveni grăbit, se schimbă repede şi porni spre reşedinţa lui Hayashi Sado.

Sado îi dădu ordinele personal:

Să fii la reşedinţa fermierului Doke Seijuro, pe drumul de miazănoapte de lângă Kiyosu, până la ceasul iepurelui.

Atâta tot. Nobunaga se deplasa incognito într-o provincie îndepărtată, iar Tokichiro era unul dintre însoţitorii lui. Când stătea să se gândească, bănuia că înţelegea planurile lui Nobunaga, cu toate că ştia foarte puţin despre ele.

Îşi dădu seama că avea să se despartă de Nene pentru un timp, iar în piept i se trezi dorinţa de a o vedea, măcar o clipă, în lumina lunii de vară, atunci, pe loc. Îi stătea în fire ca nimic să nu-l poată opri, odată ce-i intra în cap o idee. Tokichiro era dominat de pasiune, iar patimile şi dorinţele de necontrolat care sălăşluiau în inima lui îl atrăgeau spre casa lui Nene. Ajuns acolo, ca un mic hoţ care priveşte pe furiş prin ferestrele luminate, Tokichiro se uită prin gard.

Mataemon locuia în cartierul arcaşilor şi aproape toţi oamenii care treceau pe stradă se cunoşteau. Tokichiro era conştient de paşii trecătorilor şi se îngrozea la gândul că avea să fie descoperit de părinţii lui Nene. Acel spectacol al laşităţii era comic. Dacă Tokichiro însuşi ar fi văzut pe altcineva comportându-se astfel, l-ar fi dispreţuit pe acel om. Dar, în momentul respectiv, nu avea timp să reflecteze la demnitate sau la reputaţie.

S-ar fi mulţumit să îi zărească o singură dată profilul sau să vadă ce făcea în seara aceea. „Pun prinsoare că şi-a făcut deja baia şi se fardează”, îşi spuse el. „Sau poate e cu părinţii ei, luând cina?”

De trei ori trecu încoace şi-ncolo, încercând să pară cât mai

nevinovat cu putinţă. Era seară, aşa că pe străzi circulau foarte puţini oameni. Ar fi fost îngrozitor de jenant să-l strige cineva pe nume chiar în timp ce se uita prin gard. Nu, mai rău decât atât, i-ar fi putut compromite slabele şanse pe care le avea de a se căsători cu Nene. La urma urmei, rivalul său, Inuchiyo, se retrăsese din competiţie şi, după aceea, Mataemon începuse să se mai gândească. Pentru moment, era mai bine să lase lucrurile aşa cum erau. Se părea că atât Nene, cât şi mama ei se hotărâseră, dar tatăl nu lua decizia la fel de uşor.

Fumul tămâii contra ţânţarilor plutea în aer. Din bucătărie, se auzea cineva care pregătea vasele. Pesemne masa de seară încă nu se servise. „Munceşte din greu”, îşi imagină Tokichiro. În lumina slabă din bucătărie, Tokichiro o văzu, în sfârşit, pe fata pe care era hotărât să o ia de soţie. Îi veni gândul că o femeie ca Nene avea să-şi gospodărească bine casa.

Mama ei o chemă, iar răspunsul lui Nene îi răsună în urechi, cu toate că stătea adunat lângă gard, privind înăuntru. Tokichiro făcu un pas într-o parte. Cineva se apropia pe stradă.

„E harnică şi blândă. Cu siguranţă, mama mea ar fi fericită cu o asemenea noră. Sunt sigur că Nene nu o va desconsidera doar pentru că este ţărancă.” Iubirea i se transforma în gânduri înalte, datorită pasiunii. „Vom îndura sărăcia. Nu ne vom lăsa seduşi de vanitate. Mă va ajuta cu discreţie, mă va îngriji cu devotament şi-mi va ierta defectele.”

Era absolut fermecătoare. Nici o altă femeie n-avea să fie soţia lui; de acest lucru, era convins. Şi, cu aceste gânduri, îi creştea inima, bătând mai cu putere. Privind stelele, slobozi un oftat adânc. Când, în sfârşit, îşi reveni, observă că dăduse

un ocol cvartalului şi că se afla din nou în faţa casei lui Nene. Dintr-odată, auzi vocea ei chiar lângă gard şi, privind printre tulpinile zorelelor, îi văzu faţa albă.

„Până şi apa o duce ca o servitoare. Şi cu mâinile acelea care cântă la *koto.”* Tokichiro voia să-i arate mamei sale că soţia lui putea fi acel gen de femeie. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Nu se mai sătura să privească prin gard. Auzea sunetul apei scoase, dar, deodată, Nene se întoarse în direcţia lui, fără a fi ridicat găleata. „Probabil m-a văzut”, îşi spuse el, speriat. În aceeaşi clipă, Nene plecă de la fântână, spre poarta din dos. Tokichiro simţi în piept o fierbinţeală intensă ca focul.

Când Nene deschise poarta şi se uită în jur, Tokichiro fugea deja fără să privească în urmă. Când ajunse la colţul primei străzi, întoarse capul. Nene stătea lângă poartă, cu o expresie nedumerită pe faţa ei palidă. Tokichiro se întrebă dacă nu cumva era supărată pe el, dar, în acelaşi timp, începu să se gândească la plecarea de a doua zi dimineaţă. Îl însoţea pe seniorul Nobunaga şi i se interzisese să le spună altora ceva despre călătorie. Nici măcar lui Nene. După ce o zărise şi aflase că era bine, Tokichiro îşi venise în fire şi o şterse acasă cât putu de repede. Când adormi, din visuri i se risipi orice îngrijorare.

Gonzo îşi trezi stăpânul mai devreme decât de obicei. Tokichiro se stropi pe faţă cu apă rece, mâncă micul dejun şi se pregăti de drum.

— Am plecat! anunţă el, fără însă a-i spune servitorului unde se ducea.

Şi, cu puţin înainte de ora stabilită, ajunse la casa lui Doke Seijuro.

— Hei, Maimuţă! Pleci şi tu azi? îl întrebă un samurai de ţară, care stătea la poarta lui Seijuro.

— Inuchiyo! îşi privi Tokichiro surprins prietenul.

Nu se mira doar că venea şi Inuchiyo, dar înfăţişarea acestuia se schimbase; de la felul cum îşi lega părul şi până la jambiere, Inuchiyo era îmbrăcat ca un samurai din regiunile izolate.

— Despre ce e vorba? întrebă Tokichiro.

— Au venit cu toţii. Grăbeşte-te.

— Dar tu?

— Eu? Am fost numit portar, o vreme. Vin mai târziu. Tokichiro se opri în grădină, imediat lângă poartă. Un moment, nu ştiu pe care cărare s-o ia. Locuinţa lui Doke Seijuro era o casă neobişnuit de veche, chiar şi pentru Tokichiro. Nu putea spune exact ce vechime avea. Părea să fi rămas dintr-o epocă anterioară, când familii întregi locuiau la un loc într-o singură incintă încăpătoare. O casă principală prelungă, cu multe camere, acareturi mai mici, porţi în interiorul altor porţi şi nenumărate poteci acopereau toată curtea.

— Maimuţă! Încoace!

Un alt samurai de ţară îl chema de la o poartă de lângă grădină, îl recunoscu pe Ikeda Shonyu. Intrând în grădină, găsi vreo douăzeci de vasali, îmbrăcaţi în samurai care locuiesc în regiunile izolate. Tokichiro fusese informat şi el despre acest plan şi arăta mai rural decât toţi.

Un grup de şaptesprezece-optsprezece asceţi munteni se odihneau pe la marginile curţii. Şi aceştia erau deghizaţi în samurai Oda. Nobunaga părea să se afle într-o cămăruţă din partea opusă a grădinii. Evident, şi el era deghizat.

Tokichiro şi ceilalţi stăteau relaxaţi. Nimeni nu punea întrebări. Nimeni nu ştia. Făceau, în schimb, presupuneri.

— Domnia Sa s-a deghizat în fiu de samurai care călătoreşte cu o suită mică. Aşteaptă să sosească toţi

însoţitorii. Probabil merge într-o provincie îndepărtată, dar mă întreb dacă ştie cineva încotro ne îndreptăm de fapt.

— N-am aflat prea mult, dar când am fost chemat la reşedinţa lui Hayashi Sado, am auzit vorbindu-se ceva despre capitală.

— Despre capitală? înghiţi cineva un nod.

Nimic nu putea fi mai periculos, iar Nobunaga trebuia să aibă în minte un plan secret, dacă se ducea acolo. Neobservat de ceilalţi, Tokichiro dădu din cap a încuviinţare şi ieşi în grădina de legume.

Peste câteva zile, grupul samurailor de ţară care aveau să-i însoţească pe Nobunaga şi pe asceţii din munţi, care-l păzeau de la distanţă, porni spre capitală.

Primul grup trecea drept samurai din provinciile răsăritene, care mergeau într-o excursie la Kyoto. Oamenii mergeau foarte relaxat.

Ascundeau lumina feroce care le strălucise în ochi la Okehazama, adoptând aspectul aspru şi vorbirea lentă a celor drept care se dădeau.

Cazarea fusese aranjată de către Doke într-o casă de la periferia capitalei. Când mergeau prin Kyoto, Nobunaga îşi ţinea întotdeauna pălăria cu borul tras peste ochi şi era îmbrăcat ca un om din provincie. Însoţitorii săi numărau patru-cinci oameni cel mult. Dacă asasinii ar fi prins de veste cine era, devenea o ţintă uşoară.

Erau zile când ieşea complet singur şi se plimba toată ziua prin mulţimile şi praful din Kyoto. Iar în unele seri pleca pe neaşteptate, la câte o oră nepotrivită, să viziteze conacele curtenilor, unde aveau loc întâlniri secrete.

Tinerii samurai nu înţelegeau nici motivele acestor acţiuni, nici de ce cuteza Nobunaga să se aventureze în primejdiosul tumult al unei ţări aflate în război cu ea însăşi. Tokichiro,

desigur, nu putea nici el înţelege asemenea împrejurări. Dar şi dânsul îşi folosea timpul meditând asupra unor lucruri. „Capitala s-a schimbat”, îşi spuse. În vremea cât cutreierase prin ţară, vânzând ace, venise adesea aici să cumpere marfă. Numărând pe degete, socotea că trecuseră de-atunci doar şase sau şapte ani, dar condiţiile din jurul palatului imperial se schimbaseră substanţial.

Shogunatul încă mai exista, însă Ashikaga Yoshiteru, cel de-al treisprezecelea shogun, deţinea funcţia numai cu numele. Ca apa dintr-un iaz adânc, cultura şi morala populaţiei stagnau. Pretutindeni domnea sentimentul unui declin. Adevărata autoritate stătea în mâinile viceguvernatorului general, Miyoshi Nagayoshi, dar acesta îi predase controlul, aproape în toate domeniile, unuia dintre vasalii săi, Matsunaga Hisahide. Acest lucru ducea la neînţelegeri urâte şi la o administraţie ineficientă şi tiranică. Oamenii de rând spuneau că puterea lui Matsunaga avea să se prăbuşească în curând, prin propria-i voinţă.

Care era cursul vremurilor? Nimeni nu ştia. Luminile ardeau viu în fiecare seară, dar oamenii erau cufundaţi în beznă. „Mâine e mâine”, îşi spuneau ei, iar viaţa lor curgea ca un curent fără vlagă şi ţintă, ca un râu mâlos.

Dacă administraţia lui Miyoshi şi Matsunaga era considerată nedemnă de încredere, ce se putea spune despre acei guvernatori provinciali care fuseseră numiţi de către shogun? Oamenii ca Akamatsu, Toki, Kyogoku, Hosokawa, Uesugi şi Shiba se confruntau toţi cu probleme similare în propriile lor provincii.

Exact în acel moment îşi făcuse Nobunaga călătoria secretă în capitală. Era un lucru pe care nici un alt senior provincial al războiului nu visase să-l facă. Imagawa Yoshimoto începuse marşul spre Kyoto în fruntea unei mari armate. Ambiţia lui –

aceea de a i se acorda o împuternicire imperială, în virtutea căreia să-l controleze pe shogun şi să conducă ţara – fusese retezată în plin avânt, dar el nu era decât primul care încercase. Toţi ceilalţi mari seniori din ţară considerau că planurile lui Imagawa erau cele mai bune. Însă numai Nobunaga fusese atât de îndrăzneţ încât să călătorească singur la Kyoto şi să se pregătească pentru viitor.

După câteva întâlniri cu Miyoshi Nagayoshi, Nobunaga obţinu, în sfârşit, o audienţă la shogunul Yoshiteru. Fireşte, se duse deghizat, ca de obicei, la conacul lui Miyoshi, se schimbă în îmbrăcămintea oficială şi plecă spre palatul shogunului.

Locuinţa shogunului era un palat luxos căzut în ruină. Din opulenţa şi bogăţia care fuseseră create şi apoi epuizate de către treisprezece shoguni succesivi nu mai rămăsese decât un vis pe jumătate uitat. Tot ce mai dăinuia era o administraţie care se servea pe sine însăşi şi îşi dădea importanţă.

— Va să zică, eşti fiul lui Nobuhide, Nobunaga? întrebă Yoshiteru. Nu avea forţă în glas. Manierele îi erau perfecte, dar lipsite de viaţă.

Nobunaga înţelese repede că funcţia de shogun îşi pierduse orice putere. Prosternându-se la podea, ceru favoarea de a face cunoştinţă cu Yoshiteru. Dar în glasul bărbatului aplecat se simţea o putere care îl copleşea pe superiorul său.

— De data asta, am venit la Kyoto incognito. Mă îndoiesc că oricare dintre aceste produse locale din Owari va bucura ochiul unei persoane din capitală.

Şi, întinzându-i lui Yoshiteru o listă de daruri, dădu să se retragă.

— Poate îmi faci cinstea de a rămâne la cină, îl invită Yoshiteru. Se servi sake. Sala de banchet avea vedere spre o

grădină elegantă.

În penumbra serii, culoarea hortensiilor şi roua de pe muşchiul umed scânteiau la lumina lampioanelor.

Caracterul lui Nobunaga era lipsit de formalisme stricte, indiferent în ce companie şi în ce situaţie se afla. Se comportă fără rezerve când fură aduse respectuos ploştile cu sake şi când se servi masa, în maniera pedant tradiţională.

Yoshiteru îşi privi oaspetele ca şi cum pofta lui de mâncare ar fi fost cea mai mare minunăţie. Deşi sătul de lux şi formalisme, considera o chestiune de mândrie ca fiecare fel de mâncare servit la masa lui să fie o delicatesă din capitală.

— Nobunaga, cum găseşti bucătăria din Kyoto?

— Este excelentă...

— Cum ţi se pare aroma?

— Ei bine, aromele bucatelor din capitală sunt destul de subtile. Arareori gust asemenea bunătăţi.

— Aşa? Urmezi Calea Ceaiului?

— Beau ceaiul la fel cum beau apa, încă din copilărie, dar nu sunt un cunoscător al modului în care practică experţii ceremonia ceaiului.

— Ai văzut grădina?

— Da, am văzut-o.

— Cum ţi s-a părut?

— Am găsit-o destul de mică.

— Mică?

— E foarte drăguţă, dar când o compar cu priveliştea colinelor din Kiyosu...

— Se pare că nu înţelegi nimic, râse din nou shogunul. Dar e mai bine să fii neştiutor, decât să ai doar o spuză de cunoştinţe. Bine, atunci, ce îţi place?

— Tragerea cu arcul. În afara acesteia, nu am nici un talent deosebit. Dar dacă aţi dori să auziţi ceva extraordinar, am

putut alerga din Owari până aici, chiar la porţile dumneavoastră, în trei zile, trecând prin teritoriile inamice, pe drumul Mino – Omi. Acum, când toată ţara e cufundată în haos, există oricând posibilitatea producerii unui incident, în palat sau în apropierea lui. V-aş fi foarte recunoscător dacă m-aţi avea în vedere, încheie el, cu un zâmbet.

Iniţial, Nobunaga fusese cel care profitase de haosul naţional şi îl răsturnase pe Shiba, guvernatorul din Owari, numit de către shogun.

Şi, cu toate că situaţia fusese discutată la înalta Curte a shogunului ca o demonstraţie a indignării şi autorităţii administraţiei, de fapt, nu era decât o chestiune formală. Recent, însă, guvernatorii provinciilor nu mai veneau decât rareori în vizită la Kyoto, iar shogunul se simţea izolat. Sosirea lui Nobunaga îi alunga plictiseala şi părea să aibă chef de vorbă.

Poate că Yoshiteru aşteptase ca Nobunaga să facă vreo aluzie la dorinţa unei promovări sau la oferirea unui rang la curte, în timpul acelei convorbiri, dar nu fu exprimată nici una şi, în sfârşit, Nobunaga îşi luă rămas bun, cu voioşie.

— Să mergem acasă, anunţă Nobunaga întoarcerea, după o şedere de treizeci de zile în capitală. Mâine, adăugă el grăbit.

În timp ce însoţitorii săi, deghizaţi în samurai de ţară şi asceţi, care locuiseră separat, se pregăteau să pornească spre casă, un mesager aduse un avertisment din Owari.

De când aţi plecat din Kiyosu, au început să se răspândească zvonuri. La întoarcere, fiţi foarte prudenţi şi vă rugăm să fiţi pregătiţi pentru unele incidente pe drum.

Indiferent pe unde o luau, trebuia să treacă prin mai multe provincii inamice succesive. Care drum ar fi fost cel mai

sigur? Poate că era mai bine să se înapoieze pe apă.

În seara aceea, însoţitorii lui Nobunaga se adunară în casa unde locuise el, pentru a discuta problema, fără a reuşi să ajungă la o înţelegere. Dintr-odată, Ikeda Shonyu ieşi fără ceremonie dinspre camera lui Nobunaga, privindu-i lung.

— Încă nu v-aţi dus la culcare, domnilor?

Unul dintre ei îl privi cu o expresie iritată:

— Discutăm lucruri importante.

— Nu ştiam că sunteţi în toiul unei conferinţe. Despre ce mai vorbiţi?

— Eşti destul de nepăsător pentru un ajutor al Domniei Sale. N-ai aflat despre mesajul care a fost adus de curier în seara asta?

— Am auzit.

— E foarte important ca pe drumul spre casă să nu se întâmple nimic. Tocmai ne băteam capul încercând să hotărâm pe care drum e cel mai bine s-o luăm.

— Vă faceţi griji degeaba. Domnia Sa a şi hotărât.

— Cum? S-a hotărât?

— Când am ajuns în capitală, eram prea mulţi, aşa că a considerat că atrăgeam atenţia. E de părere că, la întoarcerea acasă, patru sau cinci oameni vor fi de ajuns. Cei din suită pot merge separat, pe orice drum doresc.

Nobunaga plecă din capitală înainte de răsăritul soarelui. Şi, întocmai cum spusese Shonyu, douăzeci-treizeci dintre oamenii deghizaţi în asceţi de munte şi majoritatea samurailor de ţară fură lăsaţi în urmă. Nu-l însoţeau decât patru oameni. Shonyu făcea parte dintre ei, desigur, dar cel care se simţea cel mai onorat de a fi fost ales în micul grup era Tokichiro.

— E cam slab protejat.

— Crezi că e bine?

Însoţitorii din grupul lăsat pe loc erau neliniştiţi şi îl urmară pe Nobunaga până la Otsu, dar, în acel loc, Nobunaga şi oamenii săi închiriară cai şi îşi continuară drumul spre răsărit, peste podul din Seta. Existau mai multe puncte de control, însă trecură de ele fără dificultăţi. Nobunaga ceruse o scrisoare de salv-conduct de la Miyoshi Nagayoshi, în care se declara că era sub protecţia guvernatorului general. La fiecare barieră unde ajungea, arăta scrisoarea şi trecea mai departe.

* * *

Calea Ceaiului se răspândise prin toată ţara. Într-o lume violentă şi sângeroasă, oamenii îşi căutau pacea şi un loc liniştit unde să-şi găsească un scurt răgaz din toată zarva şi confuzia. Ceaiul era elegantul hotar unde pacea contrasta cu acţiunea şi poate nu e atât de ciudat că adepţii săi cei mai devotaţi erau samuraii, ale căror vieţi cotidiene erau scăldate în sânge.

Nene învăţase Calea Ceaiului. Tatăl ei, pe care-l iubea din toată inima, bea şi el ceai, astfel că se crea o situaţie cu totul diferită faţă de momentele când cânta la *koto,* expunându-şi îndemânarea numai faţă de oamenii care treceau întâmplător pe la ei.

Găsea pretexte pentru a face ceai în liniştea dimineţii, în surâsul vesel al tatălui ei şi în bătutul spumei verzi şi fierbinţi într-un vas de porţelan negru Seto. Ca atare, nu era numai un joc, ci o parte din viaţa ei de zi cu zi.

— E destul de multă rouă în grădină, nu-i aşa? Iar bobocii de crizanteme sunt încă tari.

Mataemon privea în mica zonă îngrădită, de pe veranda sa deschisă. Nene, ocupată în faţa vetrei, cu polonicul de ceai în

mână, nu răspunse. Apa clocotită pe care o lua din ibric cădea în vasul cu ceai ca dintr-un izvor, risipind vesel sentimentul de singurătate din cameră. Fata zâmbi şi întoarse privirea.

— Nu, două sau trei dintre crizantemele de afară sunt deja destul de parfumate.

— Serios? Au şi înflorit? N-am observat azi dimineaţă când am luat mătura şi am ieşit să curăţ. E păcat ca florile să fie nevoite a înflori sub acoperişul casei unui războinic de provincie.

Bătătorul de bambus dintre degetele lui Nene scoase un sunet vioi când începu să bată ceaiul. Era stânjenită de cuvintele tatălui ei, dar Mataemon nu observă. Luând vasul cu ceai şi ridicându-l reverenţios la buze, arcaşul bău din lichidul verde, înspumat. Pe chipul lui se vedea că-i plăcea dimineaţa aceea. Dar, deodată, îşi schimbă gândul: „Dacă fiica mea se va muta în altă parte, n-am să mai beau ceai ca ăsta."

— Mă scuzaţi, se auzi o voce din spatele uşilor glisante.

— Okoi?

Când soţia sa intră în cameră, Mataemon îi dădu vasul cu ceai lui Nene.

— Să pregătească Nene şi pentru tine un ceai?

— Nu, eu beau mai târziu.

Okoi aducea caseta unei scrisori, iar, la intrare, aştepta un mesager. Mataemon luă caseta în poală şi-i deschise capacul. Pe chip îi apăru o expresie de îndoială.

— Vărul Domniei Sale. E de la seniorul Nagoya. Ce poate fi? Deodată, Mataemon se ridică, îşi spălă mâinile, după care luă din nou scrisoarea, cu respect. Deşi nu era decât un simplu răvaş, provenea de la un membru al familiei seniorului Nobunaga, iar Mataemon se comporta ca şi cum ar fi stat în

faţa stăpânului însuşi.

— Mesagerul aşteaptă?

— Da, dar a spus că e de ajuns şi un răspuns verbal.

— Nu, nu. Ar fi nepoliticos. Adu-mi călimara.

Mataemon puse penelul pe hârtie şi redactă răspunsul pentru mesager. Okoi, însă, se simţea neliniştită în privinţa conţinutului. Era extrem de neobişnuit ca vărul seniorului Nobunaga să trimită o scrisoare acasă la acest umil vasal. Iar aceea sosise direct prin mesager.

— Despre ce-o fi vorba? întrebă ea.

Nici chiar Mataemon nu ştia, întrucât scrisoarea nu conţinea decât amabilităţi. Nu găsea nimic care ar fi putut să treacă drept un mesaj secret sau să conţină un alt înţeles pe lângă ceea ce părea să spună.

Astăzi îmi petrec toată ziua citind, în casa mea de la ţară, din Horikawazoi. Deplâng faptul că nimeni nu vine într-o zi atât de frumoasă să savureze mireasma crizantemelor pe care le-am cultivat. Dacă ai puţin timp liber, te rog să-mi faci o vizită.

Nu scria nimic mai mult, dar nu se putea să fie numai atât. Dacă Mataemon ar fi avut o experienţă deosebită a ceaiului, dacă era un cititor admirabil sau un om cu un gust excepţional, invitaţia ar fi putut părea firească. Dar, la drept vorbind, nu observase nici măcar crizantemele înflorite din propria lui curte. Remarcă imediat praful depus pe un arc, însă, altminteri, era genul de om care ar fi călcat crizantemele fără să le observe.

— Mă duc oricum. Okoi, pregăteşte-mi hainele cele mai bune.

Stând în lumina puternică a soarelui de toamnă, Mataemon

se întoarse o dată în loc să privească înapoi spre casă. Nene şi Okoi veniseră până la poartă. Îşi simţea inima neobişnuit de împăcată, recunoscător că existau asemenea zile, chiar şi în acea lume de haos. Zâmbi la acest gând şi observă că Nene şi Okoi surâdeau şi ele. Întorcându-se sprinten, se îndepărtă. Vecinii îl salutau, iar el le răspundea din mers. Casele arcaşilor erau mici şi sărăcăcioase. Numeroşii copii care însoţesc întotdeauna sărăcia umpleau şi ei locuinţele, şi printre gardurile tuturor caselor se vedeau scutece întinse la uscat.

„Poate că, în curând, şi noi vom avea asemenea scutece ale unui nepot, în propria noastră curte.” Asemenea gânduri îi veneau în mod firesc, dar nu erau deosebit de îmbucurătoare pentru Mataemon. Nu-i plăcea deloc ideea că, într-o zi, avea să fie numit „bunicuţule”. Înainte de a se întâmpla acest lucru, plănuia să-şi facă un nume. Se străduise să nu rămână în urmă la Dengakuhazama şi, cu siguranţă, nu renunţase la speranţa de a fi în fruntea listei de războinici meritorii din bătăliile viitoare. Purtat de aceste gânduri, se pomeni în faţa elegantei vile a seniorului Nagoya.

Clădirea fusese înainte un mic templu, dar Nagoya o reamenajase ca vilă de ţară.

Nagoya fu extrem de încântat de prompta vizită a lui Mataemon.

— Îţi mulţumesc că ai venit. Anul ăsta am avut multe tulburări militare, dar am reuşit totuşi să sădesc câteva crizanteme. Poate că, mai târziu, îmi faci onoarea de a le privi.

Mataemon era tratat galant, dar, întrucât gazda sa era o rudă apropiată a lui Nobunaga, se aşeză la o distanţă respectuoasă şi făcu o plecăciune adâncă.

Oare care era scopul invitaţiei? se întrebă el, cam neliniştit.

— Mataemon, fă-te mai comod. Ia-ţi o pernă. Poţi vedea şi de aici crizantemele. A te uita la crizanteme nu înseamnă numai să priveşti nişte flori, să ştii, e ca şi cum ai admira opera unui om. Dar cel care le arată altora nu se laudă, ci le împărtăşeşte plăcerea lui şi se bucură de aprecierea celorlalţi. Savurarea miresmei crizantemelor sub un cer minunat ca acesta e încă unul dintre favorurile Domniei Sale.

— Cu siguranţă, stăpâne.

— În ultima perioadă, am devenit cert conştienţi de faptul că suntem binecuvântaţi cu un senior înţelept. Sunt convins că nici unul dintre noi nu va putea uita vreodată cum arăta seniorul Nobunaga la Okehazama.

— Cu tot respectul, stăpâne, nici nu mai părea să fie om, ci o încarnare a zeului războiului.

— Şi totuşi, cu toţii am luptat bine împreună, nu-i aşa? Erai în regimentul arcaşilor, dar în ziua aceea ai fost printre lăncieri, aşa e?

— Este adevărat, stăpâne.

— Ai participat la atacul asupra cartierului general al clanului Imagawa?

— Când, în sfârşit, am luat cu asalt colina, lupta a devenit atât de încurcată, încât nici nu mai puteam distinge prietenii de duşmani. Dar, în toiul bătăliei, l-am auzit pe Mori Shinsuke strigând că luase capul seniorului din Suruga.

— Era cumva în regimentul dumitale un om cu numele de Kinoshita Tokichiro?

— Era într-adevăr, stăpâne.

— Dar Maeda Inuchiyo?

— Îşi atrăsese nemulţumirea Domniei Sale, dar i s-a dat permisiunea să participe la luptă. Nu l-am mai văzut, de când ne-am întors din Okehazama, dar nu s-a înapoiat la fostul său post?

— Ba da. Probabil încă nu ştii, însă, tocmai l-a însoţit recent pe Domnia Sa la Kyoto. Au revenit la castel, iar Inuchiyo şi-a reluat funcţia acolo.

— La Kyoto! De ce s-a dus Domnia Sa în capitală?

— Acum, nu ne mai împiedică nimic să vorbim. A mers cu treizeci sau patruzeci de oameni, dumnealui însuşi fiind deghizat în samurai de ţară pornit în pelerinaj. Au lipsit cam patruzeci de zile. În acel timp, vasalii lui s-au comportat ca şi cum ar fi fost aici. Mergem să aruncăm o privire în grădina cu crizanteme?

Mataemon îşi urmă gazda în grădină, umblând ca un slujitor. Nagoya vorbi despre cele mai interesante calităţi ale cultivării crizantemelor, explicând că aveau nevoie de aceeaşi îngrijire şi afecţiune ca pentru creşterea unui copil.

— Am auzit că ai o fiică. Se numeşte Nene, nu-i aşa? Aş dori să te ajut să-ţi găseşti un ginere.

— Stăpâne?

Mataemon se aplecă aproape până la pământ. Totuşi, ezită un moment. Subiectul abordat îi reamintea de propria sa dilemă. Nagoya, însă, nu ştia de ezitările lui şi continuă:

— Cunosc pe cineva care ar fi un ginere excelent. Lasă totul în seama mea. O rezolv eu.

— Familia mea e nevrednică de o asemenea cinste, stăpâne.

— Ar trebui să discuţi şi cu soţia dumitale. Omul la care m-am gândit să-ţi fie ginere este Kinoshita Tokichiro. Îl cunoşti bine, cred.

— Da, stăpâne, răspunse Mataemon, pe negândite.

Îşi reproşa că era atât de prost crescut încât să pară surprins, dar nu se putuse stăpâni.

— Îţi voi aştepta răspunsul.

— Da… Într-adevăr…

Şi, cu aceste cuvinte, Mataemon îşi luă rămas bun.

Dorise să pună destul de multe întrebări despre motivul acelei întrevederi, dar nu putea fi atât de iscoditor cu un membru al familiei seniorului Nobunaga. Când ajunse acasă, Mataemon relată cele întâmplate, iar soţia lui păru tulburată că plecase fără a da un răspuns prompt.

— Ar fi trebuit să-i accepţi cererea, spuse ea. Cred că e o veste cu adevărat bună. Relaţiile sunt întotdeauna o chestiune de timp, iar faptul că Tokichiro a vorbit cu Nene de atâtea ori demonstrează că au avut legături strânse într-o viaţă anterioară. Trebuie să aibă şi Tokichiro anumite merite, dacă Domnia Sa acţionează ca mesager al lui. Te rog să te duci mâine şi să-i dai seniorului Nagoya răspunsul.

— Dar nu crezi că ar trebui să-i cer şi lui Nene părerea?

— Nu ţi-a spus-o deja? replică Okoi.

— Ei, mă întreb dacă mai simte la fel.

— Nene nu e foarte vorbăreaţă, dar, odată ce s-a hotărât, rareori se mai răzgândeşte.

Rămas singur, Mataemon începu să se lupte cu grijile de viitor, simţind stânjeneala de a fi dat deoparte. Aşadar, când crezuseră că Tokichiro poate uitase, de vreme ce nu mai venise deloc pe la ei, din nou apărea în prim plan, în gândurile lui Mataemon, ale soţiei sale şi ale lui Nene.

A doua zi, Mataemon plecă grăbit să-i ducă un răspuns seniorului Nagoya. De îndată ce se întoarse, vorbi cu soţia sa:

— Ei bine, am primit o veste destul de neaşteptată.

Okoi înţelese imediat, după expresia lui, că era ceva ieşit din comun. În timp ce soţul ei îi descria întâlnirea avută cu Nagoya, lumina vie care strălucea asupra situaţiei lui Nene începu să apară în zâmbetele amândurora.

— Azi m-am hotărât să-l întreb pe seniorul Nagoya de ce s-a oferit să joace rolul de mesager, dar, să-l întreb aşa ceva pe

un membru al familiei Domniei Sale, era foarte dificil. Tocmai când mă străduiam din răsputeri să fiu cât mai politicos, a menţionat că îl rugase Inuchiyo.

— Inuchiyo i-a cerut-o seniorului Nagoya? exclamă Okoi. Vrei să spui că el a sugerat ca Nene şi Tokichiro să se căsătorească?

— Se pare că au avut loc unele discuţii pe drum, când Domnia Sa a făcut călătoria secretă la Kyoto. Şi cred că dumnealui le-a auzit.

— Vai de mine! Însuşi Domnia Sa?

— Da, este într-adevăr cu totul extraordinar. Din câte înţeleg, în ceasurile lungi ale călătoriei, Inuchiyo şi Tokichiro au vorbit foarte deschis despre Nene, chiar în faţa Domniei Sale.

— Iar domnul Inuchiyo şi-a dat consimţământul?

— Inuchiyo s-a dus la seniorul Nagoya şi l-a rugat acelaşi lucru, aşa că nu mai avem de ce să ne facem griji în privinţa lui.

— Bine, şi-atunci i-ai dat azi un răspuns clar seniorului Nagoya?

— Da, i-am spus că las întru totul chestiunea în seama dumnealui.

Şi, cu aceasta, Mataemon se îndreptă de spate, ca şi cum toate grijile i s-ar fi risipit complet.

* * *

Anul trecu şi, într-o zi de toamnă, de bun augur, nunta se sărbători în casa Asano.

Tokichiro era nervos şi neliniştit. În casa lui domnea agitaţia, cu Gonzo, servitoarea şi ceilalţi care veniseră să-l ajute, iar el nu putuse face nimic mai mult decât să se

învârtească de colo-colo, începând din zorii zilei. „Azi este a treia zi din luna a opta, nu?” îşi tot confirma în minte, la nesfârşit, lucrul cel mai evident. Din când în când, îşi deschidea scrinul cu haine sau încerca să se relaxeze pe câte o pernă, dar pur şi simplu nu era în stare să-şi găsească locul. „Mă însor cu Nene şi devin un membru al familiei ei,” îşi reamintea el. „Ştiu că aşa va fi diseară, dar acum, nu ştiu de ce, nu mă simt în largul meu.”

După anunţarea nunţii, Tokichiro devenise nefiresc de timid. Când vecinii şi colegii lui au aflat vestea, au venit cu cadouri, însă el se înroşea şi vorbea de parcă oamenii ar fi încercat să-i salveze reputaţia.

— Ei, nu, e doar o sărbătoare de familie. Mă gândisem că încă e cam devreme pentru mine să mă însor, dar familia doreşte ca nunta să aibă loc cât mai curând posibil.

Nimeni nu ştia că dorinţa îi fusese împlinită de către prietenul său, Maeda Inuchiyo. Inuchiyo nu numai că renunţase la Nene, dar îl şi influenţase pe seniorul Nagoya să treacă la fapte.

— Am auzit că seniorul Nagoya a mijlocit în favoarea lui. Pe lângă asta, Asano Mataemon i-a dat consimţământul, aşa că înseamnă că îl consideră promiţător pe Maimuţoi, într-un fel.

Şi astfel, mai întâi printre colegi, apoi, şi în rândurile oamenilor de rang superior şi inferior, reputaţia lui Tokichiro creştea prin această căsătorie, iar bârfele răutăcioase erau trecute sub tăcere.

Pe Tokichiro, însă, nu-l interesau bârfele, bune sau rele. Pentru el, cel mai important era s-o înştiinţeze pe mama lui din Nakamura. Negreşit, dorise să alerge acolo el însuşi şi să-i spună lui Onaka despre Nene, despre descendenţa şi despre caracterul ei, deopotrivă cu toate celelalte. Dar mama sa îi ceruse să-şi servească seniorul cu sârguinţă şi s-o lase să

rămână la Nakamura, fără a-şi crea complicaţii cu ea până nu ajungea o persoană însemnată.

Îşi stăpâni dorinţa de a o vedea imediat şi o informă despre noile evenimente prin scrisori. Iar Onaka începu să-i răspundă des. Ceea ce-l bucura îndeosebi pe Tokichiro era faptul că în Nakamura se răspândeau ştirile despre avansările lui treptate şi despre căsătoria cu fiica unui samurai, prin bunele oficii ale unui văr de-al lui Nobunaga. Ştia că, în consecinţă, sătenii le vedeau acum cu alţi ochi pe mama şi sora lui.

— Îmi daţi voie să vă aranjez părul, domnule? apăru Gonzo cu o casetă de piepteni, îngenunchind lungă el.

— Ce? Trebuie să-mi leg şi părul?

— Diseară sunteţi mire, se cuvine să aveţi părul aranjat cum se cade.

După ce Gonzo îl pieptănă, Tokichiro ieşi în grădină.

Stele alburii începeau să apară printre ramurile copacilor de paulownia. În seara aceea, mirele se simţea sentimental. Pe Tokichiro îl înconjura o mare bucurie. Totuşi, de fiecare dată când îi ieşea fericirea în cale, se gândea la mama lui. Astfel, în fericirea sa exista şi puţină tristeţe. „Dorinţele noastre nu se mai sfârşesc. La urma urmei”, se consolă el, „există în lume şi oameni fără mame.”

Tokichiro se cufundă în copaie. Se spălă pe ceafă cu o atenţie deosebită. Când termină baia, îmbrăcă un kimono subţire de bumbac şi reveni în casă, unde găsi atâta lume, încât îi fu greu să-şi mai dea seama dacă era casa lui sau a altcuiva. Întrebându-se de ce toţi erau atât de ocupaţi, privi prin camera de zi şi prin bucătărie, după care, fu nevoit să se retragă într-un colţ, cu ţânţarii, privindu-i pe ceilalţi cum lucrau.

Glasuri ascuţite dădeau ordine şi alte glasuri ascuţite răspundeau.

— Aranjaţi toate accesoriile personale ale mirelui deasupra garderobei.

— Le-am pus. Sunt acolo şi evantaiul, şi cutia de pilule.

Fel de fel de oameni alergau de colo-colo. A cui soţie era aceea? Al cui soţ, cel de colo? Nu erau rude apropiate, dar cu toţii lucrau împreună, în armonie.

Mirele, care continua să stea singur în colţ, îşi amintea feţele acelor oameni şi se bucura din toată inima. Într-o cameră, un bătrân zgomotos explica tradiţiile şi obiceiurile strămoşeşti prin care ginerele este adoptat atunci când se căsătoreşte.

— Sunt roase sandalele mirelui? Nu se poate să poarte sandale vechi. Trebuie să poarte unele noi, până la casa miresei. Apoi, diseară, tatăl miresei va dormi cu sandalele în mână, iar mirele nu va părăsi casa nici o clipă.

O bătrână chiţăia:

— Oamenii trebuie să aibă lampioane de hârtie. Nu putem merge până la casa miresei cu făclii în mâini. Pe urmă, lampioanele se dau familiei miresei, care le pune în faţa altarului din casă, timp de trei zile şi trei nopţi.

Vorbea cu bunătate, ca şi cum mirele ar fi fost propriul ei fiu.

Cam tot atunci, în casă intră un mesager, aducând prima scrisoare a miresei conform ceremoniei, către mire. Una dintre neveste se strecură cu sfială prin mulţime, aducând o casetă lăcuită pentru scrisori.

— Aici sunt, spuse Tokichiro, de pe verandă.

— A sosit prima scrisoare de la mireasă, îl anunţă femeia. Şi se obişnuieşte ca mirele să-i răspundă.

— Ce să-i scriu?

Femeia chicoti, dar nu-i dădu nici un fel de instrucţiuni. În

faţa lui fură aşezate un sipet de scris şi o hârtie.

Derutat, Tokichiro luă penelul. Nu excela în exprimarea literară. Învăţase să scrie la templul Komyoji şi, când lucrase la magazinul de ceramică, caligrafia lui fusese mulţumitoare, aşa că nu se simţea umilit scriind ceva în faţa celorlalţi. Nu era decât tulburat la gândul de a găsi ce să scrie. Într-un târziu, aşternu următoarele:

În această seară plăcută, şi mirele ar trebui să vină să vorbească.

I-o arătă gospodinei care-i adusese cutia cu obiecte de scris:

— E bine aşa?

— Merge.

— Şi dumneata ai primit o scrisoare de la soţul dumitale, în seara nunţii, nu-i aşa? Îţi mai aminteşti ce ţi-a scris?

— Nu, răspunse femeia.

Tokichiro râse:

— Dacă dumneata însăţi ai uitat, înseamnă că n-a fost ceva prea important.

După aceea, mirele fu gătit cu un kimono ceremonial şi i se înmână un evantai.

Luna strălucea limpede pe cerul serii de toamnă timpurie, iar torţele ardeau luminoase, la intrare. În fruntea procesiunii mergeau doi lăncieri şi un cal fără călăreţ. Îi urmau trei făclieri, apoi mirele, cu sandale noi.

Nu aveau mobilier nupţial luxos, precum scrinurile cu intarsii, paravanele pliante sau mobilă chinezească, dar aveau un cufăr pentru armură şi o ladă pentru haine. Pentru un samurai din acea perioadă, care comanda treizeci de pedestraşi, nu avea de ce să se ruşineze. Dimpotrivă,

probabil că Tokichiro simţea o oarecare mândrie tainică. Fiindcă, deşi nici unul dintre oamenii care-l ajutaseră în seara aceea şi care acum îl însoţeau nu-i erau rude, nici nu fuseseră angajaţi ca s-o facă. Veniseră să se bucure de nuntă de parcă ar fi fost direct implicaţi.

Lumini strălucitoare jucau în faţa fiecăreia dintre casele arcaşilor din vecinătate şi toate porţile erau deschise. Ici şi colo ardeau focuri şi veneau oameni cu lampioane de hârtie, aşteptând împreună cu familia miresei sosirea mirelui. Mame cu copii în braţe făceau cu mâna, iar voia bună le strălucea pe feţele luminate de felinare şi de focuri.

Chiar atunci, dinspre răspântia de peste drum, sosiră în fugă câţiva copii:

— Vine! Vine!

— Soseşte mirele!

Mama copiilor îi chemă, certându-i cu blândeţe şi spunându-le să stea lângă ea. Luna scălda drumul într-o lumină pală. Anunţul copiilor era vestea aşteptată şi, din acel moment, nimeni nu mai traversă strada cufundată în tăcere.

Doi purtători de torţe trecură de colţ. În spatele lor păşea mirele. De harnaşamentul calului fuseseră agăţaţi clopoţei, care se legănau, sunând precum cântecul greierilor. Cufărul pentru armură şi două lănci erau purtate de cinci scutieri. Pentru vecini, toate acestea erau un spectacol destul de interesant.

Mirele mai ales, Tokichiro, arăta minunat. Era un om mic de statură, dar înfăţişarea lui ar fi fost plăcută chiar şi fără hainele elegante. Nu era atât de urât încât să stârnească bârfe şi nici nu părea a fi un om căruia inteligenţa i se urcase la cap. Dacă erau întrebaţi ce fel de om era, cei care stăteau la garduri şi la porţi probabil ar fi răspuns că era un băiat ca toţi ceilalţi şi un soţ nimerit pentru Nene.

— Bine aţi venit, bine aţi venit!

— Să intre mirele!

— Felicitări!

Familia şi neamurile care aşteptau lângă poarta casei lui Mataemon îl salutară pe Tokichiro, cu chipurile luminate, când şi când, de lumina care licărea.

— Poftiţi, vă rog.

Mirele fu condus singur într-o cameră separată. Tokichiro se aşeză. Era o casă mică, având nu mai mult de şase sau şapte camere. Ajutoarele stăteau dincolo de uşa glisantă. Bucătăria se afla de cealaltă parte a grădinii înguste şi se auzea zgomot de vase spălate, iar mirosul de mâncare plutea spre el.

Tokichiro nu observase prea multe în timp ce mergea pe străzi, dar acum, că se aşezase, îşi auzea bătăile propriei inimi şi-şi simţea gura uscată. Stătea singur în cameră, aproape ca şi cum ar fi fost uitat de toţi. Totuşi, nu s-ar fi cuvenit să strice protocolul, aşa că se hotărî să rămână acolo, aşezat într-o postură demnă, indiferent dacă-l vedea cineva sau nu.

Din fericire, Tokichiro nu se plictisea decât rareori. Cu siguranţă, ca mire, care în curând avea să-şi întâlnească mireasa, nu avea absolut nici un motiv de plictiseală. Însă chiar şi aşa, la un moment dat, uită complet de nuntă şi, o vreme, se relaxă cu o reverie care nu avea nici o legătură cu situaţia prezentă. Acum, mintea îi zbura într-o direcţie absurdă: castelul Okazaki. Ce se întâmpla acolo? Recent, această întrebare îi ocupase mintea mai mult decât oricare alte gânduri. În loc de a-şi pune problema cum avea să-i vorbească noua lui mireasă a doua zi dimineaţă şi în ce fel urma să arate când îl saluta, mintea îi era atrasă de aceste lucruri.

Oare castelul Okazaki avea să se alăture clanului Imagawa? Sau să se alieze cu clanul Oda? Încă o dată, se afla la o răscruce. Anul trecut, în urma cumplitei înfrângeri de la Okehazama a clanului Imagawa, clanul Tokugawa se confruntase cu trei posibilităţi diferite. Să-i susţină în continuare pe cei din Imagawa? Să rămână neutru faţă de Imagawa şi Oda şi, astfel, să-şi afirme, cu îndrăzneală, independenţa? Sau să aleagă alianţa cu Oda? Mai devreme sau mai târziu, trebuia să aleagă una dintre cele trei variante. De ani de zile, clanul Tokugawa era un fel de plantă parazită, a cărei existenţă depindea de marele copac Imagawa.

Dar, la Okehazama, căzuseră însăşi rădăcina şi trunchiul acelui copac. Propria lor putere era încă mică, dar, după moartea lui Imagawa Yoshimoto, membrii clanului Tokugawa nu se prea puteau baza pe moştenitorul acestuia, Ujizane. Acestea erau singurele informaţii obţinute, fie din zvonuri, fie din discuţiile auzite, din întâmplare, între vasalii superiori, însă pe Tokichiro îl interesau şi-l preocupau foarte mult.

„Acum vom vedea din ce aluat e plămădit Tokugawa Ieyasu”, reflectă el. Era mai interesat decât alţii de acest senior al castelului Okazaki. Tokichiro considera că, deşi se născuse senior al unui castel şi al unei provincii, Ieyasu era un om care suferise mai multe nenorociri în lume decât el însuşi. Cu cât auzea mai multe despre viaţa lui Ieyasu, cu atât se simţea mai apropiat de el. Totuşi, Ieyasu era încă doar un tânăr, care împlinise nouăsprezece ani în anul acela. Pe vremea bătăliei de la Okehazama, comandase avangarda lui Yoshimoto şi dovedise abilităţi deosebite în capturarea fortăreţelor Washizu şi Marune. La fel fusese şi cu hotărârea sa de a se retrage la Mikawa, când aflase că Yoshimoto murise. Ieyasu avea o bună reputaţie, atât în tabăra Oda, cât şi mai târziu, la Kiyosu. Astfel, făcea obiectul multor discuţii.

Tokichiro era şi el cufundat în propriile sale gânduri cu privire la poziţia pe care aveau s-o ia, până la urmă, Ieyasu şi castelul Okazaki.

— Domnule Mire, sunteţi aici?

Uşa glisantă se deschise. Tokichiro îşi veni în fire. Sau, mai bine zis, îşi reveni în firea de mire.

Niwa Hyozo, un servitor al seniorului Nagoya, intră împreună cu soţia lui.

— Vom ţine ceremonia *tokoroarawashi*, anunţă Hyozo, aşa că vă rugăm să mai aşteptaţi puţin aici.

Tokichiro îl privi nedumerit.

— *Tokoroara*... cum?

— Este o ceremonie străveche în care mama, tatăl şi celelalte rude ale miresei vin să-l vadă pe mire pentru prima oară.

În acel moment, soţia lui Niwa îi spuse lui Tokichiro:

— Luaţi loc, vă rog.

Şi, deschizând uşa glisantă, îi chemă pe cei care aşteptaseră în camera alăturată. Primii care intrară, cu salutări, fură socrii, Asano Mataemon şi soţia sa, Okoi. Cu toate că se cunoşteau bine, respectară formalităţile ceremoniei. La vederea acestor două chipuri binecunoscute, Tokichiro se simţi mult mai relaxat şi începu să bâjbâie cu mâna de parcă ar fi vrut să se scarpine în cap.

Pe părinţii lui Nene îi urmă o fată fermecătoare de vreo cincisprezece-şaisprezece ani, care se plecă şi spuse cu sfială:

— Sunt sora lui Nene. Numele meu este Oyaya.

Tokichiro rămase mirat. Acea tânără fată era şi mai frumoasă decât Nene. Nu numai atât, dar, până atunci, nici măcar nu ştiuse că Nene avea o soră mai mică. În ce parte ascunsă din casa îngustă a războinicului putuse fi păstrată

acea floare plină de farmec?

— Păi, ăă, vă mulţumesc. Eu sunt Kinoshita Tokichiro, adus aici de soartă. Încântat de cunoştinţă.

Întrebându-se dacă acela era mirele pe care avea să-l numească „frate mai mare”, Oyaya îl cercetă, ca orice fată, dar o altă rudă veni în grabă din spate. Rând pe rând, veniră şi vorbiră cu el. Făcând cunoştinţă cu toţi în acelaşi timp, Tokichiro nu prea putea ţine minte cine al cui unchi după tată era, sau nepoată, sau văr primar şi se întreba câte rude avea Nene.

Îşi spuse că s-ar fi putut ca acest lucru să creeze probleme mai târziu, dar neaşteptata apariţie a unei cumnate drăgălaşe şi a unor rude prietenoase îl bine dispunea. El, unul, avea puţine neamuri proprii, dar îi plăceau marile mulţimi de oameni, iar o familie veselă, zgomotoasă şi plină de viaţă era ideală.

— Domnule Mire, vă rugăm să vă aşezaţi.

Mesagerii îl invitară într-o cămăruţă unde abia puteau încăpea cu toţii şi, condus spre locul oferit, mirele se aşeză în mijlocul lor.

Era o seară de toamnă, dar în casă continua să fie cald, înăbuşitor. Jaluzelele de stuf atârnau de streşini aşa cum stătuseră în tot timpul verii, iar, printre ele, pătrundeau zumzetul insectelor şi briza toamnei, făcând să pâlpâie fitilele lămpilor cu ulei. Odaia, deşi sclipea de curăţenie, era întunecată şi nu tocmai luxoasă.

Camera rezervată pentru ceremonia propriu-zisă era mică, iar absenţa totală a oricăror decoraţiuni dădea un aer proaspăt camerei. Rogojini de papură împletite în eclise fuseseră întinse pe jos. În fundul camerei fusese înălţat un altar zeilor creaţiunii, Izanagi şi Izanami, în faţa căruia fuseseră puse drept ofrande plăcinte de orez şi sake, o

lumânare şi o ramură de copac sfânt.

Aşezându-se acolo, Tokichiro simţi că înţepenea.

„Din astă noapte începând...”

Ceremonia avea să-l lege de responsabilităţile unui soţ, de o viaţă nouă şi de soarta socrilor lui. Toate acestea îl făceau pe Tokichiro să se vadă într-o altă lumină. Mai presus de orice, nu putea să nu fie îndrăgostit de Nene. Dacă nu insista el, s-ar fi măritat cu altul, însă, după noaptea aceea, soarta avea să-i fie legată de a lui.

„Trebuie s-o fac fericită.” Acesta fu primul gând care-i veni când se aşeză pe locul mirelui. Îi părea rău pentru ea întrucât, femeie fiind, nu îşi putea decide soarta atât de mult precum putea un bărbat.

Nu peste mult, ceremonia simplă începu. După ce mirele se aşezase, Nene fu condusă înăuntru de o bătrână şi se aşeză lângă el.

Părul ei lung era legat larg, cu şnururi roşii şi albe. Kimonoul de deasupra, din mătase pură, albă, cu romburi de brocart, îi stătea înfăşurat pe talie ca o fustă. Pe dedesubt, purta o rochie din aceeaşi mătase albă, iar pe sub aceea, un strat de mătase roşie lucioasă care ieşea pe la manşete. În afara talismanului de la gât, nu avea podoabe de aur sau de argint în păr, nici pudră sau ruj. Înfăţişarea ei se potrivea perfect cu simplitatea din jur. Frumuseţea ceremoniei nu era dată de hainele ţipătoare, ci, mai degrabă, de cele simple. Singurul ornament din încăpere consta în două ploşti ţinute de un băieţel şi de o fetiţă.

— Fie această relaţie fericită şi veşnică. Să vă fiţi credincioşi timp de o sută de mii de toamne, le spuse bătrâna mirelui şi miresei.

Tokichiro ridică ceaşca, primi puţin sake şi bău. Servitoarea se întoarse spre Nene. La rândul ei, mireasa depuse

jurământul, luând o înghiţitură din ceaşcă.

Tokichiro simţea un val de sânge năvălindu-i în cap şi un bubuit în piept, dar Nene arăta remarcabil de calmă. Era o decizie pe care singură o luase. Se hotărâse să nu le poarte pică părinţilor sau zeilor, indiferent ce o aştepta din acea zi încolo. Astfel, când ridică la buze ceaşca, înfăţişarea ei avu ceva fermecător şi înduioşător.

De îndată ce mirele şi mireasa împărţiră ceaşca de nuntă, Niwa Hyozo începu un cântec de felicitare, cu glasul său îndulcit de numeroşii ani pe câmpul de luptă. Hyozo tocmai terminase prima strofă a cântecului, când cineva de afară dădu tonul corului.

În timpul cântecului lui Hyozo, casa se cufundase în tăcere, aşa că, melodia începută afară, pe neaşteptate şi fără stil, fu cu atât mai surprinzătoare. Hyozo se miră şi ezită un moment. Fără să se gândească, Tokichiro privi spre grădină.

— Cine-i acolo? întrebă un servitor.

În acelaşi moment, un om de lângă poartă începu să cânte cu glas gros, imitând un actor Nô, şi porni spre verandă. Uitând complet de sine, Tokichiro îşi părăsi locul şi se apropie neceremonios de verandă.

— Tu eşti, Inuchiyo?

— Domnule Mire! îşi ridică Maeda Inuchiyo gluga care-i ascundea faţa. Am venit să facem ceremonia de turnare a apei. Putem intra?

Tokichiro bătu din palme:

— Cât mă bucur că ai venit! Intră, intră!

— Am venit cu nişte prieteni. Se poate?

— Sigur că da. Tocmai am terminat ceremonia de nuntă şi, începând din noaptea asta, sunt ginerele acestei case.

— S-au ales cu unul de soi. Poate primesc şi eu o ceaşcă de la domnul Mataemon.

Şi, întorcându-se, Inuchiyo chemă cu un gest spre întuneric.

— Ascultaţi, toată lumea! Ne lasă să facem ceremonia turnării apei!

Câţiva oameni răspunseră imediat la chemarea lui Inuchiyo şi se îmbulziră înăuntru, umplând grădina cu glasurile lor. Erau acolo Ikeda Shonyu şi Maeda Tohachiro, Kato Yasaburo şi vechiul său prieten Ganmaku. Venise până şi maistrul tâmplar cel ciupit de vărsat.

Ceremonia de turnare a apei era o datină strămoşească, în care vechii prieteni ai mirelui veneau neinvitaţi acasă la socru. Familia miresei trebuia să-i întâmpine cordial, după care, năvălitorii îl târau pe mire în grădină şi-l stropeau cu apă.

În noaptea aceea, ceremonia turnării apei era puţin cam prematură. De regulă, avea loc după şase luni sau chiar un an de la nuntă.

Toată casa lui Mataemon şi Niwa Hyozo erau copleşiţi. Dar mirele, entuziasmat, îi primi cu bucurie.

— Cum? Şi voi? exclamă el, salutând oameni pe care nu-i mai văzuse de mult timp, după care îi spuse soţiei sale îmbrăcate în alb: Nene, repede, adu ceva de mâncare. Şi sake. Mult sake.

— Imediat.

Nene părea să se fi aşteptat la acea vizită. Ca soţie a lui Tokichiro, ştia că n-ar fi trebuit să se mire de asemenea lucruri. Accepta situaţia fără să se plângă. Îşi scoase kimonoul alb ca zăpada şi se înfăşură pe mijloc cu o fustă groasă, de zi. Legându-şi cu un şnur mânecile lungi, se apucă de treabă.

— Ce fel de nuntă e asta? se plânse indignat un musafir. Calmându-şi rudele, Mataemon şi soţia îşi făcură loc prin zarva şi confuzia mulţimii. Când Mataemon auzise că nepoftiţii îl aveau în frunte pe Inuchiyo, se alarmase. Dar

când văzu cum Inuchiyo şi Tokichiro râdeau şi vorbeau, se linişti.

— Nene! Nene! strigă Mataemon. Dacă nu e destul sake, trimite pe cineva să mai cumpere. Oamenii ăştia trebuie să bea pe săturate.

Apoi, către soţia lui:

— Okoi! Okoi! Ce faci, stai degeaba? Sake-ul e aici, dar nimeni nu are ceşti. Chiar dacă nu e un mare ospăţ, adu tot ce-avem. Sunt atât de fericit că a venit Inuchiyo cu toţi aceşti oameni!

Când Okoi reveni cu ceştile, Mataemon îl servi personal pe Inuchiyo. Ţinea foarte mult la acel om care i-ar fi putut deveni ginere. Dar soarta nu fusese de partea lor. Curios, însă, prietenia dintre ei supravieţuise, ca o camaraderie cinstită între doi samurai. Inima îi creştea de emoţie, însă nu lăsa să i se vadă pe faţă sau în cuvinte – erau doi samurai împreună.

— Ei bine, Mataemon, şi eu sunt fericit. Ai un ginere minunat. Te felicit din tot sufletul, spuse Inuchiyo. Ascultă, ştiu că astă seară am dat buzna. Nu te-ai supărat, nu-i aşa?

— Deloc, deloc, îl asigură Mataemon, însufleţit de tot ce se întâmpla. Vom bea cât e noaptea de lungă!

Inuchiyo râse sonor:

— Dacă bem şi cântăm toată noaptea, nu vom supăra mireasa?

— De ce? Nu aşa a fost crescută, răspunse Tokichiro. E o femeie foarte virtuoasă.

Inuchiyo se trase mai aproape de Tokichiro şi începu să-l tachineze:

— Ei, şi ai putea vorbi puţin mai mult despre asemenea lucruri ruşinoase?

— Nu. Îmi prezint scuzele. Deja am spus prea mult.

— N-o să scapi aşa uşor. Ia aici o ceaşcă mare de sake.

— Mă poţi lipsi de asta mare. Cea mică merge perfect.

— Ce fel de mire eşti? N-ai pic de mândrie?

Se tachinau ca doi copii. Însă, chiar şi cu atât de mult sake în jur, Tokichiro nu bea peste măsură – nici în noaptea aceea, nici altă dată. Încă din copilărie, cunoştea efectele excesului de alcool, iar acum, când privea ceaşca mare de sake care-i era oferită cu forţa, văzu chipul beat al tatălui său vitreg, apoi faţa mamei lui, care suferea atât de des din cauza beţiilor lui Chikuami. Tokichiro îşi cunoştea bine propriile limite. Crescuse într-o sărăcie lucie şi nu avea un organism puternic, în comparaţie cu al altora. Deşi era tânăr încă, avea grijă.

— O ceaşcă mare e prea mult pentru mine. Dă-mi una mică, te rog. În schimb, am să-ţi cânt ceva.

— Cum? Vei cânta?

În loc de a-i răspunde, Tokichiro începuse deja să bată ritmul în poala kimonoului, ca într-o tobă, cântând:

Când te gândeşti că omul are
Doar cincizeci de ani de viaţă sub soare...

— Nu, stai, îi acoperi Inuchiyo gura cu mâna, la jumătatea strofei. Nu se cade să cânţi asta. E din *Atsumori,* pe care Domnia Sa o cântă atât de bine.

— Ei, am învăţat dansurile şi cântecele pe care le interpretează el, urmându-i exemplul. Nu e o cântare interzisă, aşa că, ce rău e în a o cânta?

— Este. Nu e bine deloc.

— Ce-i rău la ea?

— E nepotrivită pentru o nuntă.

— Domnia Sa a dansat pe *Atsumori* în dimineaţa când armata a pornit spre Okehazama. Din noaptea asta, noi doi, un soţ şi o soţie săraci lipiţi, pornim în lume. Deci, nu e deloc nepotrivită.

— Hotărârea de a pleca la luptă e una, iar sărbătorirea unei nunţi, cu totul altceva. Adevăraţii războinici se gândesc să trăiască viaţă lungă cu soţiile lor, până ajung bătrâni şi bătrâne, cu părul alb.

Tokichiro îşi plesni genunchiul:

— Aşa e. La drept vorbind, exact asta nădăjduiesc şi eu. Dacă începe un război, n-avem ce face, dar nu vreau să mor zadarnic. Cincizeci de ani nu sunt de ajuns. Aş dori să trăiesc, fericit şi fidel lui Nene, o sută de ani.

— Iarăşi te lauzi. Mai bine ai dansa. Haide, dansează.

La îndemnul lui Inuchiyo, un mare număr de oameni îl îmboldiră pe Tokichiro.

— Staţi. Staţi o clipă. Voi dansa.

Convingându-şi prietenii să-l lase o clipă în pace, Tokichiro se întoarse spre bucătărie, bătu din palme şi strigă:

— Nene! Ni s-a terminat sake-ul!

— Vine! răspunse Nene.

Nu era deloc timidă cu musafirii. Aducând veselă ploştile, îi servi pe toţi, aşa cum îi ceruse Tokichiro. Nu erau surprinşi decât părinţii şi rudele ei, care întotdeauna o priviseră doar ca pe un copil. Însă inima lui Nene devenise deja una cu a soţului ei, iar Tokichiro nu părea deloc stângaci în prezenţa noii sale soţii. După cum era de aşteptat, Inuchiyo, care se cam îmbătase, nu se putu abţine să nu roşească în momentul când fu servit de Nene.

— Ei, Nene, din noaptea asta, eşti soţia domnului Tokichiro. Ar trebui să te mai felicit o dată, spuse el, mutând suportul pentru sake în faţa ei. E ceva care ştiu toţi prietenii mei, de vreme ce nu m-am ascuns de ei. Decât să mă ruşinez şi să-l ţin pentru mine, mai bine îl spun deschis. Ce părere ai, Tokichiro?

— Despre ce e vorba?

— Aş dori să-ţi iau cu împrumut nevasta, un moment.

— Dă-i drumul, râse Tokichiro.

— Iată, Nene. Într-o vreme, toată lumea vorbea că te iubeam. Şi nu s-a schimbat nimic. Tu eşti femeia pe care o iubesc.

Inuchiyo deveni mai serios. Şi chiar dacă nu ar fi fost, pieptul lui Nene era deja plin de emoţie, după ce tocmai devenise soţia cuiva. Odată cu noaptea aceea, viaţa ei de femeie necăsătorită lua sfârşit, dar nu-şi putea înăbuşi sentimentele pentru Inuchiyo.

— Nene, se spune că nu te poţi baza pe inima unei tinere fete, dar ai făcut bine când l-ai ales pe Tokichiro. Eu am renunţat la fiinţa pe care nu puteam să n-o iubesc. Pasiunea e o nesocotinţă, fiindcă de fapt pe Tokichiro îl iubesc mai mult chiar decât pe tine. S-ar putea spune că i te-am dat în dar, din dragoste bărbătească. Ceea ce ar însemna că te-am tratat ca pe un obiect, dar aşa sunt bărbaţii. N-am dreptate, Tokichiro?

— În cea mai mare parte, am primit-o fără rezerve, gândindu-mă că ăsta putea să fie motivul tău.

— Ei bine, dacă te-ai fi arătat rezervat faţă de această femeie de ispravă, ar fi însemnat că am făcut o greşeală de judecată şi n-aş fi avut o părere prea bună despre tine. Ai o femeie care se află mult deasupra ta.

— Vorbeşti prostii.

— A, ha, ha, ha, ha! Totuşi, sunt fericit. Ascultă, Tokichiro. Suntem prieteni pe viaţă, dar te-ai gândit tu vreodată că s-ar putea să fie o noapte atât de fericită ca asta?

— Nu, probabil că nu.

— Nene, tamburina e la îndemână? Dacă eu bat toba, cineva să se ridice şi să danseze ceva. De vreme ce Kinoshita aici de faţă nu e un om cu minte, fac rămăşag că nici nu

dansează prea grozav.

— Ei, pentru distracţia tuturor, vă voi arăta un dans cam stângaci. Cea care vorbise era Nene. Inuchiyo, Ikeda Shonyu şi ceilalţi oaspeţi făcură ochii mari de uimire. Acompaniată de tamburina lui Inuchiyo, Nene îşi desfăcu evantaiul şi începu să danseze.

— Bravo! Bravo! bătu din palme Tokichiro, ca şi cum el însuşi ar fi dansat.

Foarte posibil pentru că erau beţi, energia emoţiei lor nu dădea nici un semn de oboseală. Cineva propuse să se ducă în Sugaguchi, cel mai vioi cartier din Kiyosu. Şi nu se găsi printre ei nici o persoană trează care să spună nu.

— Excelent! Să mergem!

Tânărul însurăţel Tokichiro se ridică, pornind în frunte. Fără a lua în seamă rudele scandalizate, grupul care venise la ceremonia de turnare a apei uită până şi de această intenţie şi, la braţ cu mirele, ieşiră din casă clătinându-se, rezemându-se unii de alţii şi făcând din mână.

— Biata, biata mireasă...

Rudele o compătimeau pe Nene, care fusese lăsată acasă. Dar, când se uitară după ea, care, cu doar câteva momente în urmă, dansase, n-o văzură nicăieri. Deschisese o uşă laterală şi ieşise. Mergând după soţul ei, care era înconjurat de prietenii săi beţi, îi strigă:

— Distracţie plăcută!

Şi-i strecură, în partea din faţă a kimono-ului, portofelul ei.

Localul pe care-l frecventau tinerii de la castel era o cârciumă numită Nunokawa. Situată în cartierul vechi din Sugaguchi, se spunea că ceainăria sa fusese transformată dintr-o prăvălie veche de către negustorii de sake, care trăiseră acolo cu mult timp înainte ca membrii clanului Oda sau predecesorii acestora, clanul Shiba, să fi fost stăpânii

provinciei Owari. Prin urmare, prăvălia era bine cunoscută pentru mărimea clădirii sale foarte vechi.

Tokichiro era un client mai mult decât obişnuit. De fapt, dacă apărea acolo când se adunau oameni, colegii şi prietenii lui îi simţeau lipsa – ca un zâmbet care dezvăluie un dinte lipsă. Căsătoria lui Tokichiro era motiv suficient pentru ca muşteriii să închine în cinstea tovarăşului lor favorit de băutură. În timp ce prietenii se înghesuiau prin perdeaua din uşa cârciumii, cineva dădu vestea în marea sală de la intrare:

— Doamnelor şi domnilor, stimate gazde! Poftiţi de întâmpinaţi un oaspete! Am adus un mire fără pereche în lume! Şi ia ghiciţi cine este! Un tânăr cu numele de Kinoshita Tokichiro. Sărbătoriţi, sărbătoriţi! Aceasta e ceremonia lui de turnare a apei!

Picioarele li se împleticeau nesigure, de la un pas la altul. Tokichiro era îmbrâncit printre ei, clătinându-se.

Ospătarii priviră muţi de uimire, dar izbucniră în râs când, în sfârşit, înţeleseră ce se întâmpla. Ascultară cu uimire povestea răpirii mirelui de la nuntă.

— Asta nu-i o ceremonie de turnare a apei, spuseră ei. Seamănă mai mult cu răpirea mirelui.

Şi toţi râseră în hohote. Tokichiro se repezi în clădire, părând că încerca să scape, dar şmecherii săi prieteni se aşezară în jurul lui, dându-i de înţeles că era prizonier până în zori. Nerăbdători, cerură sake.

Cine ştie cât au băut? Aproape nimeni nu mai distingea ce anume se cânta şi ce se dansa.

În cele din urmă, toţi adormiră pe unde apucară, cu braţele sub căpătâi sau cu toate membrele întinse. Pe măsură ce se adâncea noaptea, miresmele toamnei îşi croiau în tăcere drum înăuntru.

Deodată, Inuchiyo îşi înălţă capul, privind în jur cu o tresărire. Tokichiro ridicase şi el capul. Ikeda Shonyu deschise ochii. Uitându-se unul la altul, ciuliră urechile. Îi trezise din somn un ropot de copite în trecere, spărgând tăcerea.

— Ce e?

— Sunt destul de mulţi oameni, se bătu Inuchiyo pe genunchi, ca şi cum i-ar fi venit o idee. Asta e! Este vremea să se întoarcă Takigawa Kazumasu. A plecat de câtva timp ca emisar la Tokugawa Ieyasu, în Mikawa. Poate că el e.

— Desigur. Se vor alia cu Oda sau se vor baza pe Imagawa? Mesagerul trebuie să aibă răspunsul din Mikawa.

Unul după altul, deschiseră ochii, dar trei dintre oameni se repeziră afară din Nunokawa, fără a-i mai aştepta pe ceilalţi. Urmând zgomotul frâielor şi mulţimea de oameni şi cai din faţă, o luară la fugă, spre poarta castelului.

Kazumasu plecase în Mikawa ca mesager de multe ori, după lupta de la Okehazama din anul trecut. Faptul că era însărcinat cu importanta misiune diplomatică de a obţine alierea lui Tokugawa Ieyasu cu clanul Oda nu era un secret în Kiyosu.

Până nu demult, Mikawa fusese o provincie slabă, dependentă de Imagawa. Şi, deşi se spunea şi despre Owari că era o provincie mică, îi dăduse o lovitură fatală puternicului Imagawa, amintindu-le cu tărie celor care aspirau la puterea naţională că, în prezent, exista un om cu numele de Oda Nobunaga. Forţa şi moralul clanului Oda crescuseră simţitor. Alianţa căutată se voia o federaţie cooperativă, iar trucul diplomatic cel mai dificil avea să fie acela de a face din clanul Oda partenerul dominant din cadrul alianţei.

În măsura în care o provincie era mică şi slabă, se impunea să acţioneze fără ezitare. O provincie ca Mikawa putea fi înghiţită dintr-o singură campanie militară. Iar adevărul era

că, după moartea lui Yoshimoto, provincia Mikawa ajunsese la un punct de răscruce, între viaţă şi moarte. Ar fi fost cazul să rămână clanul Tokugawa dependent de Imagawa, sub Ujizane? Sau era mai bine să se îndrepte spre Oda?

Cei din Tokugawa erau deconcertaţi şi avuseseră loc numeroase deliberări, schimburi de soli, discuţii şi recomandări. Între timp, între Suruga şi Mikawa se declanşau lupte mărunte. Evident, animozităţile dintre castelele ramurii Oda şi adversarii lor din Mikawa nu încetaseră şi nimeni nu putuse măcar să estimeze riscul implicat în cele două provincii sau momentul când aveau să înceapă luptele. Şi mai exista, pe lângă Oda şi Tokugawa, un mare număr de clanuri care aşteptau să înceapă războiul: Saito din Mino, Kitabatake din Ise, Takeda din Kai şi Imagawa din Suruga. Situaţia nu prezenta nici un avantaj. Tokugawa Ieyasu nu avea chef de luptă, iar Oda Nobunaga ştia foarte bine că ar fi fost ridicol să-şi adune forţele şi să lupte până la victoria finală asupra lui Tokugawa. Ceea ce era totuna cu a spune că nici Nobunaga nu voia să lupte. Dar nu trebuia s-o arate. Nobunaga cunoştea caracterul îndărătnic şi răbdător al celor din clanul Tokugawa şi considera că era important să ţină seama de reputaţia lor.

Mizuno Nobutomo era guvernatorul castelului Ogawa. Deşi era vasal al clanului Oda, mai era şi unchiul lui Tokugawa Ieyasu. Nobunaga îi ceruse să vorbească în numele său cu nepotul lui. Nobutomo se întâlnise cu Ieyasu şi cu vasalii săi superiori şi încercase să-i atragă de partea lor, prin eforturi diplomatice. Abordat atât frontal, cât şi lateral, seniorul clanului Tokugawa păruse să ia, în sfârşit, o hotărâre, de la Ieyasu sosind un răspuns în acest sens. Astfel, Takigawa Kazumasu fusese trimis la Mikawa ca sol, pentru a primi răspunsul final în legătură cu oferta de alianţă a lui

Nobunaga. Iar când se întoarse, merse la castel, cu toate că era trecut de miezul nopţii. Kazumasu era un general vârstnic al clanului Oda, cunoscător al armelor de foc şi al ţintitului de precizie.

Nobunaga, însă, îi preţuia mai mult inteligenţa decât iscusinţa ochiului. Nu era un bun orator, dar vorbirea lui cinstită avea calitatea de a suna extrem de raţional. Serios şi plin de bun simţ, mai avea şi o mare prezenţă de spirit. Din acest motiv, Nobunaga îl considera omul cel mai potrivit pentru acea fază a procesului diplomatic.

Era noaptea târziu, dar Nobunaga se trezise deja şi îl aştepta pe Kazumasu în camera de audienţe. Kazumasu se prosternă la podea, încă în hainele de călătorie. Într-o asemenea situaţie, dacă s-ar fi preocupat peste măsură de felul cum arăta, schimbându-şi hainele murdare de pe drum, spălându-se de praf şi miros şi aranjându-şi părul înainte de a i se înfăţişa seniorului, ar fi riscat să întâmpine remarci ca: „Ai fost la cules de flori?” Kazumasu mai asistase la asemenea critici prost-dispuse, aşa că stătea cu ambele palme lipite de podea, continuând să gâfâie, cu hainele mirosindu-i a cai. Pe de altă parte, se întâmpla foarte rar ca Nobunaga să-şi lase supuşii să aştepte mult timp, în timp ce el se aşeza alene.

Nobunaga îl luă la întrebări, nerăbdător să audă un răspuns.

Răspunsul era la obiect. Existau vasali care, la înapoiere, când dădeau raportul oficial, vorbeau îndelung despre cutare sau cutare lucru, sporovăind în legătură cu ceea ce se întâmplase pe drum, discutând toate detaliile mărunte ale problemei. Prin urmare, era dificil să se ajungă la întrebarea esenţială: tratativele au decurs conform planului sau nu? Nobunaga nu putea suferi acest lucru şi, când mesagerii nu-i dădeau răspunsurile decât prin digresiuni, chipul i se întuneca

într-o expresie iritată, pe care până şi un străin ar fi putut-o înţelege. „Treci la subiect!” îi zorea el.

Kazumasu fusese avertizat în acest sens. Fiind ales să îndeplinească o misiune diplomatică atât de importantă, ridică privirea spre Nobunaga, făcu o singură plecăciune şi intră direct în problemă:

— Stăpâne, am veşti bune. Înţelegerea cu seniorul Ieyasu din Mikawa e, în sfârşit, pus la punct. Nu numai atât, dar aproape toate prevederile sunt aşa cum aţi dorit.

— Ai reuşit?

— Da, stăpâne, s-a stabilit.

Expresia lui Nobunaga era indiferentă, dar, în spatele ei, slobozi un prelung oftat de uşurare.

— Mai mult, am făgăduit să conchid articolele mărunte, discutând în castelul Narumi, la o dată ulterioară, cu Ishikawa Kazumasa din clanul Tokugawa.

— Va să zică, seniorul din Mikawa a promis să coopereze cu noi?

— Aşa cum aţi poruncit.

— Bună treabă, spuse pentru prima oară Nobunaga.

Abia acum, Kazumasu începu să-i prezinte un raport detaliat.

Erau aproape zorii zilei, când Kazumasu termină întrevederea cu Nobunaga. Până când lumina dimineţii se revărsă în curtea castelului, zvonul că între clanul Oda şi seniorul din Mikawa se încheiase o alianţă circula deja încoace şi-ncolo, şoptit de la o ureche la alta.

Chiar şi informaţiile secrete ca acelea referitoare la iminenta întâlnire între reprezentanţii celor două clanuri la Narumi pentru a semna înţelegerea şi vizita propusă pentru Anul Nou a lui Tokugawa Ieyasu la castelul Kiyosu, ca să-l cunoască pe Nobunaga, fură transmise rapid şi discret printre

vasali.

Inuchiyo, Shonyu, Tokichiro şi ceilalţi tineri samurai îl recunoscuseră de departe pe Sugaguchi în mesagerul care se întorcea la castel şi o luaseră imediat la fugă după el. Înghesuiţi într-o cameră a castelului, aşteptau cu sufletul la gură să afle dacă avea să fie pace sau război cu Mikawa.

— Bucuraţi-vă!

Pajul, Tohachiro, aflase vestea transmisă cu repeziciune din consiliul interior şi le spuse tot ceea ce auzise.

— S-a stabilit?

În genere, acest deznodământ fusese aşteptat, dar, când aflară că se ajunsese la un acord, chipurile li se luminară şi inimile lor aşteptau, cu nerăbdare, viitorul.

— Acum putem lupta, spuse un samurai.

Vasalii lui Nobunaga nu lăudaseră alianţa cu Mikawa ca pe o cale de a evita războiul. Se bucurau din toată inima de tratatul cu Mikawa, provincia vecină, întrucât, astfel, puteau înfrunta, cu toate forţele, un inamic mai puternic.

— Este norocul pe care Domnia Sa îl are ca războinic.

— Şi la fel de avantajos şi pentru Mikawa.

— Acum, că am aflat rezultatul, nu mai pot sta treaz. Dacă stau să mă gândesc, n-am mai dormit de noaptea trecută, spuse unul dintre petrecăreţi, la care Tokichiro răcni:

— Nu eu! Mă simt tocmai dimpotrivă! Aseară a avut loc un eveniment fericit, iar dimineaţa asta e la fel. Cu atâtea bucurii una după alta, am chef să mă-ntorc la Sugaguchi şi să mai beau.

— Minţi, glumi Shonyu. Locul unde ţi-ar plăcea să te întorci e casa lui Nene. Ei, ei, oare cum o fi petrecut mireasa noaptea nunţii? Domnule Tokichiro! E zadarnic să te abţii aşa. Ce-ar fi ca azi să-ţi iei liber toată ziua şi să te duci acasă? Te-aşteaptă cineva.

— Ia vezi! se îmbăţoşă Tokichiro în faţa râsului prietenilor săi. Hohotele zgomotoase pluteau pe coridoare, în lumina zorilor.

Într-un târziu, de pe terasa castelului începu să răsune, cu putere, o tobă şi cu toţii se duseră grăbiţi la posturi.

— Am venit!

Intrarea casei lui Asano Mataemon nu era spaţioasă, dar, când Tokichiro se opri în prag, i se păru îngrozitor de mare. Glasul îi era limpede, iar prezenţa lui înveselea împrejurimile.

— Oh!

Sora mai mică a lui Nene, Oyaya, care bătea o minge pe prag, îl privi cu ochi rotunzi. Crezuse că era un vizitator, dar, când îl recunoscu pe soţul surorii ei, chicoti şi alergă în casă.

Tokichiro râse şi el. În mod ciudat, ceva îl amuza. Îşi aminti că lăsase petrecerea baltă, ducându-se să bea cu prietenii, după care mersese direct la castel. Se întorcea, în sfârşit, acasă, pe la asfinţit, cam la ora ceremoniei nupţiale din ajun. În seara asta, la poartă nu mai ardeau focuri, dar de trei zile dura un fel de sărbătorire în familie, cu musafiri venind şi plecând încontinuu. Astă-seară, casa răsuna din nou de glasurile oaspeţilor, iar, la intrare, fuseseră lăsate mai multe perechi de sandale.

— Am venit acasă! strigă din nou mirele, vesel.

Nimeni nu veni să-l întâmpine, pesemne erau ocupaţi în bucătărie şi-n camera de oaspeţi, îşi spuse Tokichiro. La urma urmei, începând din noaptea trecută, era ginerele familiei. După socrii săi, el era stăpânul în casă. Ei, poate-ar fi fost mai bine să nu intre înainte de a ieşi cu toţii să-l salute.

— Nene! Am venit!

Dinspre bucătărie, aflată dincolo de un gărduleţ, se auzi un glas surprins. Mataemon, soţia lui, Oyaya, câteva rude şi

servitori, cu toţii ieşiră privindu-l cu expresii mirate, ca şi cum s-ar fi întrebat ce căuta acolo. Când sosi şi ea, Nene îşi scoase repede şorţul, îngenunche şi-l salută, lipindu-şi ambele mâini de podea:

— Bine ai venit acasă.

— Bine ai venit, rostiră şi ceilalţi, în grabă, aliniindu-se cu plecăciuni, mai puţin Mataemon şi soţia lui, desigur.

Aceştia păreau să fi ieşit numai pentru a privi.

Tokichiro se uită la Nene, apoi la toţi ceilalţi şi făcu o plecăciune. Intră drept în casă, iar, de astă dată, se plecă politicos în faţa socrului său, înainte de a-i raporta evenimentele de peste zi de la castel.

Începând din seara trecută, Mataemon era nemulţumit. Voise să-i reamintească ginerelui său îndatoririle pe care le avea faţă de rudele lui şi poziţia lui Nene. Tokichiro se înapoiase fără urmă de remuşcare, iar Mataemon hotărâse să nu se abţină, chiar dacă avea să fie necuviincios în faţa invitaţilor. Dar Tokichiro părea atât de lipsit de griji, încât Mataemon uită de supărare. Mai mult, primele cuvinte ale ginerelui său se referiseră la ziua petrecută la castel şi la starea de spirit a seniorului lor. Involuntar, Mataemon se îndreptă de spate, răspunzând:

— Ei, trebuie să fi avut o zi grea.

Prin asta, spunea exact contrariul a ceea ce intenţionase, lăudându-l pe Tokichiro în loc să-l mustre.

Tokichiro se întreţinu cu oaspeţii, stând şi bând cu ei până noaptea târziu. Chiar şi după plecarea musafirilor, mai erau câteva rude care locuiau atât de departe, încât trebuiau să rămână peste noapte. Nene nu mai reuşea să scape de la bucătărie, iar slujitorii erau frânţi de oboseală.

Cu toate că Tokichiro se întorsese, în sfârşit, acasă, el şi Nene abia dacă avuseseră timp să-şi zâmbească, nici vorbă

să mai şi rămână singuri împreună. Pe măsură ce noaptea înainta, Nene puse ceştile la loc în bucătărie, dădu poruncile pentru micul dejun, se asigură că toate erau în ordine, cu paturile musafirilor care dormeau chercheliţi, şi, în sfârşit, îşi dezlegă cordoanele care-i ţineau mânecile ridicate. Liberă pentru prima oară în seara aceea, se uită după bărbatul care-i devenise soţ.

În camera rezervată pentru ei doi dormeau nişte rude şi copii. În încăperea unde băuseră cu toţii, mama, tatăl şi câteva neamuri apropiate stăteau de vorbă.

„Unde-o fi?” se întrebă Nene.

Când ieşi pe verandă, un glas o strigă dintr-o odăiţă laterală, întunecată, a servitorilor.

— Nene?

Era soţul ei. Nene încercă să răspundă, dar nu putu. Inima îi bătea cu putere. Deşi nu se mai simţise astfel niciodată până la ceremonia de nuntă, nu apucase să-l mai vadă pe Tokichiro, din noaptea trecută.

— Vino aici, o chemă el.

Vocile părinţilor ei încă se auzeau. În timp ce stătea acolo, întrebându-se ce să facă, zări, deodată, nişte tămâie pentru alungarea ţânţarilor, care fusese lăsată aprinsă. O luă şi intră, timidă.

— Aici dormi? Trebuie să fie o mulţime de ţânţari. Tokichiro se culcase pe podea. Îşi privi picioarele.

— A, ţânţarii…

— Cred că eşti frânt de oboseală.

— Şi tu, răspunse el, înţelegător. Rudele au refuzat cu hotărâre, dar pur şi simplu nu i-am putut lăsa pe bătrâni să se culce în odăile servitorilor, în timp ce noi dormeam într-o cameră cu paravan auriu.

— Dar să te culci într-un asemenea loc, fără nici un

aşternut... Nene dădu să se ridice, însă Tokichiro o opri:

— E-n regulă. Am mai dormit pe jos – chiar şi pe scânduri goale. Sărăcia mi-a călit trupul.

Se săltă în capul oaselor:

— Nene, vino mai aproape.

— D-da.

— O tânără abia devenită soţie nouă e ca o nouă lădiţă pentru orez. Dacă n-o foloseşti mult timp, se împute şi devine de nefolosit. Când se învecheşte, poate să-şi iasă din încheieturi. Dar prinde bine să-ţi aminteşti şi că un soţ e un soţ, din când în când. Avem de gând să trăim o viaţă lungă împreună şi ne-am promis să ne fim credincioşi unul altuia până ne vor atinge bătrâneţea şi albeaţa părului, dar nu vom avea un trai uşor. Aşa că, atâta vreme cât mai trăim sentimentele care ne încearcă acum, cred c-ar trebui să ne facem o promisiune. Ce părere ai?

— Desigur. Voi respecta cu desăvârşire această promisiune, orice-ar fi, răspunse Nene, cu voce limpede.

Tokichiro era imaginea întruchipată a seriozităţii. Părea chiar puţin cam mohorât. Nene, însă, se bucura să-i vadă, pentru întâia oară, expresia aceea solemnă.

— Mai întâi, ca soţ, îţi voi spune ce doresc de la tine ca soţie.

— Te rog.

— Mama mea e o ţărancă săracă şi a refuzat să vină la nuntă. Dar fiinţa care s-a bucurat mai mult decât oricine că mi-am luat o soţie, mai mult decât oricine pe lume, ea a fost.

— Înţeleg.

— Într-o bună zi, mama mea va veni să locuiască în aceeaşi casă cu noi şi ar fi bine ca ajutorul dat soţului tău să treacă pe planul al doilea. Mai presus de orice, aş dori să-i fii devotată mamei mele şi s-o faci fericită.

— Da.

— S-a născut într-o familie de samurai, dar, cu mult timp încă înainte de naşterea mea, a ajuns săracă. A crescut câţiva copii, într-o sărăcie lucie; simpla creştere a unui singur copil, în asemenea împrejurări, însemna să se lupte cu nişte greutăţi incredibile. Nu avea nimic care s-o facă fericită – nici măcar un kimono nou de bumbac pentru iarnă şi unul pentru vară. N-are şcoală, vorbeşte într-un dialect de la ţară şi nu cunoaşte deloc bunele maniere. În calitate de soţie a mea, o vei înconjura cu iubire adevărată pe o asemenea mamă? Poţi s-o respecţi şi s-o preţuieşti?

— Pot. Fericirea mamei tale e şi fericirea ta. Mi se pare foarte firesc.

— Dar mai ai şi doi părinţi perfect sănătoşi. În acelaşi fel, şi ei sunt importanţi pentru mine. Nu voi avea faţă de ei o purtare mai puţin filială decât a ta.

— Sunt fericită s-o aud.

— Atunci, mai e un lucru, pentru mine, continuă Tokichiro. Tatăl tău te-a crescut să fii o femeie virtuoasă, disciplinată cu multe reguli. Dar eu nu sunt atât de greu de mulţumit. Mă voi baza pe tine numai pentru un singur lucru.

— Şi anume?

— Nu doresc decât să fii fericită slujindu-l pe soţul tău, cu munca lui şi cu toate lucrurile pe care va trebui să le facă zi de zi. Nimic mai mult. Pare uşor, nu-i aşa? Dar nu va fi uşor deloc. Uită-te la soţii şi soţiile care au petrecut ani de zile împreună. Există soţii care nu au habar cu ce se ocupă bărbaţii lor. Asemenea bărbaţi pierd un stimulent important şi până şi un om care lucrează pentru binele naţiunii sau al provinciei este neînsemnat, slab şi vrednic de milă, când se află acasă. Numai dacă soţia lui e fericită şi interesată de munca bărbatului, soţul poate pleca dimineaţa cu curaj pe

câmpul de luptă. Pentru mine, acesta e modul cel mai bun în care o femeie îşi poate ajuta soţul.

— Înţeleg.

— Bine. Şi acum, să auzim ce aşteptări ai tu din partea mea. Vorbeşte şi-am să-ţi făgăduiesc.

În pofida cererii, Nene nu putu scoate o vorbă.

— Orice-şi doreşte o soţie de la bărbatul ei. Dacă nu-mi spui care sunt dorinţele tale, să le spun eu în locul tău?

La auzul cuvintelor lui Tokichiro, Nene zâmbi şi dădu din cap. Apoi, îşi coborî repede privirea.

— Dragostea unui soţ?

— Nu...

— Atunci, o dragoste neschimbătoare.

— Da.

— Să naşti un copil sănătos?

Nene tremura. Dacă ar fi fost aprinsă o lampă, s-ar fi văzut că faţa ei se înroşise precum cinabrul.

În dimineaţa de după cele trei zile de petrecere, Tokichiro şi soţia lui îmbrăcară kimonouri oficiale pentru încă o ceremonie şi se duseră în vizită la mijlocitorul lor, seniorul Nagoya. După aceea, mai trecură pe la două-trei case, având senzaţia că, în acea zi, toţi ochii din Nagoya stăteau aţintiţi asupra lor. Dar Nene şi tânărul ei soţ nu aveau decât intenţii bune pentru trecătorii care se întorceau să-i privească.

— Hai să-i facem o scurtă vizită domnului Otowaka, propuse Tokichiro.

— Ei, Maimuţă! strigă Otowaka, dar imediat se corectă, fâstâcit: Tokichiro.

— Am adus-o pe soţia mea ca să te cunoască.

— Ce? Bineînţeles! Onorata fiică a arcaşului, domnul Asano! Tokichiro, norocos mai eşti!

Trecuseră doar şapte ani de când Tokichiro venise pe acea verandă să vândă ace, îmbrăcat cu haine murdare, mânjite de pe drum. Se simţise de parcă nu mâncase de zile-ntregi. Când îi dăduseră ceva de mâncare, se aşezase s-o înfulece lacom, făcând zgomot cu beţişoarele.

— Mă şi sperii, ce noroc ai, continuă Otowaka. Ei, în casă e deranj, dar intraţi.

Cam încurcat, ţipă la nevastă-sa, apoi îi conduse el însuşi. Chiar atunci, auziră un glas strigând în stradă. Era un mesager, alergând de la o casă la alta:

— Adunarea la regiment! Adunarea la regiment! Din porunca Domniei Sale!

— Un ordin oficial? întrebă Otowaka. Chemarea la arme.

— Domnule Otowaka, spuse pe neaşteptate Tokichiro, trebuie să mă duc la terenul de adunare cât mai repede cu putinţă.

Până în dimineaţa aceea, nu era nici un semn care să vestească aşa ceva şi chiar şi când Tokichiro vizitase reşedinţa lui Nagoya, totul părea să fie în ordine. Oare unde aveau să se ducă? De astă dată, nici chiar intuiţia sa obişnuită nu-l mai ajuta. Ori de câte ori se rostea cuvântul „luptă”, intuiţia lui nimerea direct la ţintă, ghicind locul spre care se îndreptau. Dar, de o bună bucată de vreme, mintea tânărului mire fusese preocupată de altele. Dădu peste mai mulţi oameni care se repezeau, dinspre cartierele samurailor, îmbrăcându-şi, din mers, armurile.

Un grup de călăreţi apăru, în goană, din direcţia castelului. Deşi nu ştia ce se petrecea, Tokichiro avu o presimţire că locul luptei era foarte departe.

Nene porni grăbită spre casă, înaintea soţului ei.

— Kinoshita! Kinoshita! strigă din spatele lui cineva, în timp ce Tokichiro se apropia de casele arcaşilor.

Întorcându-se, văzu că era Inuchiyo. Acesta venea călare, în aceeaşi armură pe care o purtase la Okehazama, având legată la spate o prăjină subţire de bambus, pe care flutura un stindard decorat cu blazon în formă de floare de prun.

— Tocmai veneam să-l chem pe domnul Mataemon. Pregăteşte-te şi vino imediat la locul de adunare.

— Plecăm în marş? întrebă Tokichiro. Inuchiyo sări de pe cal.

— Cum a mers... pe urmă? întrebă el.

— Ce vrei să spui, „cum a mers”?

— Lasă, e mai bine să nu spui. Întrebam dacă acum sunteţi bărbat şi nevastă.

— N-ai ce să întrebi.

— Dar, râse sonor Inuchiyo, oricum, plecăm pe front. Dacă întârzii, vor râde de tine la adunare, fiindcă abia te-ai căsătorit.

— Nu mă deranjează să râdă de mine.

— O armată de două mii de infanterişti şi cavalerişti pleacă spre râul Kiso, la apusul soarelui.

— Deci, mergem în Mino.

— S-a primit un raport secret cum că Saito Yoshitatsu din Inabayama s-a îmbolnăvit pe neaşteptate şi a murit. Chemarea asta la arme şi înaintarea spre râul Kiso e menită să determine cât adevăr este în povestea asta.

— E, ia să vedem. Şi astă-vară s-a stârnit multă agitaţie, când am auzit că Yoshitatsu se îmbolnăvise şi murise.

— Da, dar de data asta pare să fie adevărat. Şi, oricum, din punctul de vedere al clanului, Yoshitatsu l-a asasinat pe socrul seniorului Nobunaga, seniorul Dosan. Din punct de vedere moral, el e inamicul şi nu putem trăi sub acelaşi cer cu el; iar dacă e vorba să câştige clanul nostru centrul terenului, trebuie să ne stabilim un cap de pod în Mino.

— Se apropie ziua, nu-i aşa?

— Dacă se apropie? Diseară pornim spre Kiso.

— Nu. Nu încă, încă nu. Mă îndoiesc că Domnia Sa va ataca deja.

— Armatele sunt conduse de seniorul Katsuie şi de seniorul Nobumori; Domnia Sa nu merge personal.

— Dar chiar dacă Yoshitatsu a murit şi chiar dacă fiul său, Tatsuoki, e un nătărău, cei Trei Bărbaţi din Mino – Ando, Inaba şi Ujiie – mai sunt în viaţă. În plus, câtă vreme mai există un om ca Takenaka Hanbei, despre care se spune că trăieşte în sihăstrie, pe muntele Kurihara, n-o să se facă treaba prea uşor.

— Takenaka Hanbei? înclină Inuchiyo capul într-o parte. Numele celor Trei Bărbaţi au răsunat de mult timp prin provinciile învecinate, dar este oare acest Takenaka Hanbei chiar atât de formidabil?

— Cei mai mulţi nici n-au auzit de el; aici, în Owari, eu sunt singurul său admirator.

— De unde ştii asemenea lucruri?

— Am stat mult timp în Mino şi...

Tokichiro se opri la mijlocul frazei. Nu-i vorbise niciodată lui Inuchiyo despre aventurile lui ca negustor ambulant, despre perioada petrecută cu Koroku în Hachisuka şi despre spionajul în Inabayama.

— Ei, hai c-am pierdut timpul, spuse Inuchiyo, încălecând din nou.

— Ne vedem pe terenul de adunare.

— Exact. Pe curând.

Cei doi se îndepărtară grăbiţi, spre capetele opuse ale cartierului.

— Bună ziua! Am venit!

De fiecare dată când se întorcea acasă, Tokichiro striga cu

glas sonor din uşă, înainte de a intra. Astfel, aflau cu toţii de la servitorul care lucra în magazie până în toate colţurile bucătăriei că ginerele casei revenise. În ziua aceea, însă, Tokichiro nu aşteptă ca oamenii să-i iasă în întâmpinare.

Când intră în cameră, fu uimit de ceea ce văzu. Pe podea fusese întinsă o rogojină nouă, cu cufărul armurii lui pus deasupra. În mod destul de firesc, erau acolo mănuşile, gambierele, platoşa şi centura, dar şi nişte leacuri pentru răni, un bandaj şi o pungă de muniţie – tot ceea ce trebuia să ia la drum era pus în ordine.

— Echipamentul tău, spuse Nene.

— Bravo! Foarte bine!

O lăudă pe negândite, dar, deodată, îl frapa gândul că încă nu o judecase corect pe femeia aceea. Era şi mai capabilă decât observase înainte de a se însura cu ea.

Când termină de îmbrăcat armura, Nene îi spuse să nu-şi facă griji pentru ea. Scosese şi aranjase ceaşca de lut, pentru sake sfânt.

— Să ai grijă de toate, te rog, în lipsa mea.

— Desigur.

— N-am timp să-mi iau rămas bun de la tatăl tău. Îi transmiţi tu, din partea mea?

— Mama a dus-o pe Oyaya la Templul Tsushima şi încă nu s-au întors. Tata a primit ordin să se prezinte la castel şi a trimis nu demult un mesaj că n-are să se întoarcă acasă diseară.

— N-ai să te simţi singură?

Nene întoarse capul, dar nu plânse.

Părea o floare în bătaia vântului, cu casca lui grea în poală. Tokichiro i-o luă şi, în timp ce şi-o punea, aroma lemnului de aloe umplu, pe neaşteptate, aerul. Îi zâmbi, în semn de mulţumire, soţiei sale, înnodând strâns şnururile parfumate.

CARTEA A TREIA

AL CINCILEA AN AL LUI EIROKU
1562

PERSONAJE ŞI LOCURI

SAITO TATSUOKI, seniorul din Mino

OYAYA, sora lui Nene.

SAKUMA NOBUMORI, vasal superior al clanului Oda

EKEI, călugăr buddhist din provinciile de apus

OSAWA JIROZAEMON, seniorul castelului Unuma şi vasal superior al clanului Saito

HIKOEMON, nume dat lui Hachisuka Koroku când a devenit custode al lui Hideyoshi

TAKENAKAHANBEI, seniorul castelului din muntele Bodai şi vasal superior al clanului Saito

OYU, sora lui Hanbei

KOKUMA, servitorul lui Hanbei

HORIO MOSUKE, pajul lui Hideyoshi

HOSOKAWA FUJITAKA, vasal al shogunului

YOSHIAKI, al paisprezecelea shogun din casa Ashikaga

ASAKURA KAGEYUKI, general al clanului Asakura

INABAYAMA, capitala provinciei Mino

MUNTELE KURIHARA, locul de refugiu al lui Takenaka Hanbei

SUNOMATA, castel construit de Hideyoshi

GIFU, nume dat oraşului Inabayama de către Nobunaga

ICHIJOGADANI, castelul principal al clanului Asakura

UN CASTEL CLĂDIT PE APĂ

În vremurile acelea, străzile din cetatea Kiyosu răsunau de voci copilăreşti cântând o strofă despre vasalii lui Nobunaga:

Bumbac Tokichi
Orez Goroza
Laşul Katsuie
Afară-n frig, Nobumori.

„Bumbac Tokichi” – Kinoshita Tokichiro – mergea călare, ca general al unei mici armate. Deşi soldaţii ar fi trebuit să mărşăluiască într-o ţinută splendidă, erau cu moralul la pământ şi le lipsea însufleţirea. Când Shibata Katsuie şi Sakuma Nobumori plecaseră spre Sunomata, armata pornise în sunetul tobelor, cu stindardele fluturând. În comparaţie cu ei, Tokichiro părea un comandant ieşit la inspecţia provinciei sau poate cu un detaşament de întăriri de pe front.

La două leghe de Kiyosu, un călăreţ singuratic îi ajunse din urmă, strigându-le să aştepte.

Omul din fruntea convoiului de cai cu samare întoarse capul, spunând:

— E domnul Inuchiyo.

Şi trimise pe cineva spre capătul coloanei, pentru a-l

informa pe Tokichiro.

Ordinul de oprire se transmise de-a lungul şirului. Abia dacă merseseră atâta cât să asude, dar ofiţerii şi soldaţii erau plictisiţi de toată afacerea. Era o armată care nu credea în victorie. Iar dacă priveai chipurile militarilor, puteai vedea uşor că erau stânjeniţi şi că nu vădeau prin nimic voinţa de a lupta.

Inuchiyo descălecă şi porni printre rânduri, ascultând comentariile soldaţilor.

— Auziţi! Ne putem odihni.

— Deja?

— Nu spune asta. Un popas e binevenit oricând.

— Inuchiyo?

De cum îşi văzu prietenul, Tokichiro sări de pe cal şi alergă spre el.

— Bătălia spre care vă îndreptaţi va fi punctul de răscruce al clanului Oda, îi spuse dintr-odată Inuchiyo. Am încredere deplină în tine, dar expediţia nu e privită cu ochi buni de către vasali, iar în oraş domneşte o nelinişte cum nu s-a mai văzut. Am alergat după voi ca să-mi iau rămas bun. Dar ascultă, Tokichiro, gradul de general şi comanda unei armate diferă foarte mult de funcţiile tale dinainte. Spune sincer, chiar eşti pregătit?

— Nu-ţi face griji, îşi arătă Tokichiro îndârjirea printr-o înclinare a capului, după care adăugă: am un plan.

Însă, când află care era planul, Inuchiyo se încruntă.

— Auzisem că l-ai trimis pe Gonzo cu un mesaj la Hachisuka, imediat după ce ai primit ordinele Domniei Sale.

— Ştii despre asta? Era absolut secret.

— Adevărul e că am auzit de la Nene.

— Pe femei le ia întotdeauna gura pe dinainte, nu-i aşa? Mă cam sperii.

— N-ai de ce. Numai că, în timp ce mă uitam prin poartă ca să te felicit pentru numire, am auzit-o pe Nene vorbind cu Gonzo. Tocmai se întorsese dintr-o vizită la altarul Atsuta, unde fusese să se roage pentru succesul tău.

— În cazul ăsta, înseamnă că ai idee ce intenţionez să fac.

— Ei, şi crezi că bandiţii ăia cărora le ceri să se alieze cu tine sunt vrednici de încredere? Ce se va întâmpla dacă n-o scoţi la capăt?

— O voi scoate.

— Mă rog, nu ştiu ce vei folosi ca momeală, dar şeful lor ţi-a dat de înţeles prin ceva că-ţi primeşte propunerea?

— Nu vreau să audă ceilalţi.

— E secret, aşa-i?

— Uită-te-aici.

Tokichiro scoase de sub armură o scrisoare şi i-o întinse, tăcut, lui Inuchiyo. Era răspunsul de la Hachisuka Koroku, pe care Gonzo îl adusese în seara trecută. Inuchiyo citi în tăcere, dar, când i-l înapoie, îl privi surprins pe Tokichiro. Un timp, nu ştiu ce să spună.

— Înţelegi, cred.

— Tokichiro, asta nu-i o scrisoare de refuz? Spune că între clanurile Hachisuka şi Saito e o relaţie care durează de generaţii întregi şi că ar fi imoral s-o rupă acum, susţinând clanul Oda. E un refuz clar. Tu cum îl citeşti?

— Exact aşa cum e scris, lăsă deodată Tokichiro capul în piept. Mă tulbură să vorbesc atât de direct, după ce ţi-ai arătat prietenia venind după mine cale aşa de lungă. Dar, dacă ai măcar puţină consideraţie, te rog, fă-ţi datoria la castel în lipsa mea şi nu te îngrijora.

— Dacă poţi spune asta, înseamnă că ai încredere în tine însuţi. Ei bine, atunci, să ai grijă.

— Îţi rămân îndatorat.

Şi Tokichiro îi ordonă samuraiului de lângă el să-i aducă lui Inuchiyo calul.

— Nu, lasă formalismele. Mergi înainte.

În timp ce Tokichiro încăleca din nou, fu adus şi armăsarul lui Inuchiyo.

— Până ne vom revedea.

Făcându-i încă o dată cu mâna, din şa, Tokichiro porni drept înainte.

Prin faţa ochilor lui Inuchiyo trecură câteva flamuri roşii. Tokichiro se întoarse şi-i zâmbi. Libelule roşii zburau liniştite pe cerul albastru. Fără altă vorbă, Inuchiyo îşi întoarse calul în direcţia castelului Kiyosu.

* * *

Muşchiul era surprinzător de gros. Ai fi putut privi în spaţioasa grădină a conacului Hachisuka, atât de asemănătoare cu grădinile templelor în care intrarea e interzisă, întrebându-te câte veacuri vechime avea, de fapt, muşchiul acela. Desişuri de bambus se înălţau la umbra stâncilor mari. Era o după-amiază de toamnă, cu desăvârşire liniştită.

„A supravieţuit, asta-i sigur,” se gândea Hachisuka Koroku, când intră în grădină. Îi amintea de legăturile cu strămoşii lui, care trăiseră în Hachisuka vreme de generaţii. „Oare şi generaţia mea va trece fără a impune un nume de familie respectabil? Pe de altă parte”, se consola el, „în vremuri ca astea, strămoşii mei m-ar aprecia pentru că păstrez ceea ce am.” Însă caracterul lui avusese dintotdeauna o parte care refuza să se lase convinsă.

În zile liniştite ca aceea, când priveai vechea casă, atât de asemănătoare cu un castel, înconjurată din toate cele patru

laturi de verdeaţă deasă şi luxuriantă, era cu neputinţă să crezi că stăpânul acelei locuinţe nu era decât căpetenia unei bande de ronini, conducând câteva mii de războinici ca lupii, care bântuiau drumurile lăturalnice ale unui ţinut nelocuit. Lucrând în taină atât în Owari, cât şi în Mino, Koroku reuşise să-şi asigure o putere stabilă şi o influenţă suficientă pentru a se împotrivi voinţei lui Nobunaga.

Mergând prin grădină, Koroku se întoarse, dintr-odată, spre casa cea mare şi strigă:

— Kameichi! Pregăteşte-te şi vino-aici.

Fiul cel mai mare al lui Koroku, Kameichi, avea unsprezece ani. Când auzi glasul tatălui său, luă două lănci de instrucţie şi ieşi în grădină.

— Ce făceai?

— Citeam.

— Dacă ai năravul cititului cărţilor, îţi vei neglija artele marţiale, nu-i aşa?

Kameichi îşi întoarse privirea. Băiatul nu semăna cu vânjosul său tată, având înclinaţii spre lucrurile intelectuale şi delicate. Din câte se ştia în lume, Koroku avea un moştenitor demn de acest nume, dar, de fapt, era nemulţumit de fiul său. Cei peste două mii de ronini aflaţi sub comanda lui erau, în majoritate, războinici de ţară, sălbatici şi needucaţi. Dacă liderul clanului nu-i putea controla, Hachisuka avea să dispară. E o lege a naturii ca animalele sălbatice puternice să le vâneze pe cele slabe.

De fiecare dată când îşi privea fiul, care îi semăna atât de puţin, Koroku se temea că acesta era sfârşitul numelui său şi deplângea firea blândă şi înclinaţiile spre studiu ale lui Kameichi. De câte ori avea măcar puţin timp liber, îl chema pe băiat în grădină şi încerca să-i insufle, în parte, ferocele lui spirit de luptă, prin artele marţiale.

— Ia o lance.

— Da, domnule.

— Ia poziţia obişnuită şi loveşte fără a te gândi că sunt tatăl tău, îşi coborî Koroku lancea, repezindu-se spre fiul său ca asupra unui adult.

Ochii blajini ai lui Kameichi se micşorară auzind glasul înfricoşător al tatălui său şi se retrase. Nemiloasa lance a lui Koroku îl lovi cu putere în umăr. Kameichi ţipă şi căzu la pământ, leşinat.

Matsunami, soţia lui Koroku, ieşi în fugă din casă, nemaiştiind de sine.

— Unde te-a lovit? Kameichi! Kameichi!

Vizibil înfuriată de asprul tratament aplicat de soţul ei fiului lor, le strigă zorită slugilor să aducă apă şi medicamente.

— Nesocotito! o mustră Koroku. De ce plângi şi-l mângâi? Kameichi e un nevolnic fiindcă tu l-ai crescut aşa. N-o să moară. Lasă-l în pace!

Slujitorii care aduseseră apa şi doctoriile nu făcură decât să privească, fără expresie, chipul sever al lui Koroku, rămânând la distanţă.

Matsunami îşi şterse lacrimile. Cu aceeaşi batistă, tamponă sângele care curgea din buza lui Kameichi, în timp ce-l legăna în braţe. Îşi muşcase buza când fusese lovit de tatăl său ori poate şi-o spărsese de-o piatră, în cădere.

— Te doare rău. Te-ai mai lovit şi-n altă parte?

Nu se certa niciodată cu soţul ei, oricât de nemulţumită sau de enervată ar fi fost. Ca orice femeie din acele vremuri, nu avea alte arme decât lacrimile.

În sfârşit, Kameichi îşi recăpătă cunoştinţa.

— Mi-e bine, mamă. N-am nimic. Pleacă.

Luându-şi lancea, cu un scrâşnet din dinţi de durere, se ridică din nou, demonstrând, pentru prima oară, o bărbăţie

care ar fi trebuit să-l încânte pe tatăl său.

— Gata! strigă el.

Un zâmbet îmblânzi chipul lui Koroku.

— Dacă ai curajul ăsta, repede-te la mine! îl încurajă el din nou.

În acel moment, pe poartă intră, în fugă, un vasal. Întorcându-se spre Koroku, anunţă că un om care spunea că era mesager al lui Oda Nobunaga tocmai îşi legase calul la poarta principală şi spunea că trebuia neapărat să discute cu Koroku între patru ochi. Servitorul voia să ştie ce era de făcut cu el.

— Şi e puţin cam ciudat, adăugă. A intrat singur pe poartă, în cel mai firesc chip, spunând ceva de soiul: „Ah, e ca acasă”, „Turturelele ciripesc ca de obicei” şi „Ce mult a mai crescut prunul ăsta”. Cumva, îmi vine greu să cred că e un mesager de la Oda.

Koroku înclină capul într-o parte. După un moment, întrebă:

— Cum îl cheamă?

— Kinoshita Tokichiro.

— Aha!

Dintr-odată, se păru că toate îndoielile i se risipiseră.

— Aşa, zici? Acum înţeleg. Trebuie să fie cel care a trimis mesajul mai devreme. Nu am de ce să-l primesc. Să plece!

Servitorul alergă să-l alunge pe Tokichiro.

— Am o rugăminte, interveni Matsunami. Te rog, lasă-l azi pe Kameichi cu instrucţia, numai azi. Încă mai e puţin palid. Şi i s-a umflat buza.

— Hm. Bine, ia-l.

Koroku îşi lăsă lancea şi fiul în grija soţiei sale.

— Să nu-l răsfeţi prea mult. Şi nu-i mai da o droaie de cărţi, închipuindu-ţi că-i faci cine ştie ce bine.

Porni spre casă şi tocmai se pregătea să-şi dezlege

sandalele pe treaptă, când vasalul se apropie din nou.

— Stăpâne, omul acesta devine din ce în ce mai ciudat. Refuză să plece. Şi nu numai atât, dar o luat-o pe-o poartă lăturalnică, a intrat drept în grajduri, a oprit un grăjdar şi un măturător şi s-a pus la vorbă cu ei de parcă i-ar fi cunoscut de-o viaţă.

— Dă-l afară. De ce te porţi aşa de îngăduitor cu cineva care vine din partea clanului Oda?

— Ba nu, am făcut chiar mai mult decât mi-aţi spus, dar când oamenii au năvălit din cazarmă, ameninţând să-l azvârle peste zid, mi-a cerut să vă mai vorbesc o dată. A spus că, dacă aflaţi că e acel Hiyoshi pe care l-aţi cunoscut acum zece ani la râul Yahagi, vă veţi aminti cu siguranţă. Şi a rămas pe loc, stând de parcă nu l-ar mai putea urni cineva de-acolo.

— La râul Yahagi?

Koroku nu-şi amintea nimic.

— Nu mai ţineţi minte?

— Nu.

— Ei, atunci se vede că băiatul ăsta e, într-adevăr, tare ciudat, îndrugă doar verzi şi uscate, la disperare. Să-i ard o mamă de bătaie, să-i plesnesc calul şi să-l alung înapoi la Kiyosu?

Se vedea limpede că omul era nemulţumit să alerge încoace şi-ncolo ca un mesager. Cu o privire care spunea „să vedeţi numai”, se întoarse, dar abia ajunse la poarta de lemn, când Koroku, care stătea pe treptele casei, îl strigă:

— Stai!

— Da, mai e ceva?

— Aşteaptă o clipă. Nu crezi că ar putea fi Maimuţa?

— Îi cunoaşteţi numele? Mi-a cerut să vă spun că e Maimuţa, dacă nu vă amintiţi numele Hiyoshi.

— Deci, este Maimuţa, spuse Koroku.

— Îl cunoaşteţi?

— A fost un puşti isteţ pe care l-am ţinut aici o vreme. Mătura în grădină şi avea grijă de Kameichi.

— Dar nu-i ciudat că acum vine ca mesager din partea lui Oda Nobunaga?

— Nici pentru mine n-are nici un sens, dar spune-mi, cum arată?

— Respectabil.

— Aşa?

— Poartă o tunică scurtă peste armură şi pare să fi făcut cale lungă. Şaua şi scările-i sunt acoperite cu noroi şi are un coş de răchită pentru merinde şi alte provizii de călătorie la şa.

— Ei, primeşte-l şi vom vedea.

— Să-l primesc?

— Ca să ne-asigurăm numai, să vedem cum arată. Şi Koroku se aşeză pe verandă, aşteptând.

De la castelul lui Nobunaga până la Hachisuka era o distanţă de numai câteva leghe. De drept, satul ar fi trebuit să facă parte din domeniul clanului Oda, dar Koroku nu-l recunoştea pe Nobunaga, nici nu primea stipendii de la Oda. Tatăl lui şi clanul Saito din Mino se sprijiniseră reciproc, iar între ronini exista un puternic sentiment de loialitate. De fapt, în acele vremuri tulburi, roninii respectau fidelitatea şi cavalerismul, la fel şi onoarea, mai mult chiar decât casele de samurai. Deşi erau sortiţi să ducă o viaţă de tâlhari sălbatici, aceşti ronini erau legaţi între ei ca părinţii şi copiii, astfel încât lipsa de loialitate şi necinstea nu erau tolerate. Koroku era asemenea capului unei familii numeroase şi el stabilea aceste reguli stricte de conduită.

Uciderea lui Dosan şi moartea lui Yoshitatsu provocaseră anul trecut, în Mino, probleme după probleme. Iar

repercusiunile îl atinseseră şi pe Koroku. Subvenţia plătită clanului Hachisuka cât timp Dosan era în viaţă încetase, după ce clanul Oda blocase toate drumurile din Owari spre Mino. Însă chiar şi aşa, Koroku n-avea de gând să dea uitării loialitatea. Dimpotrivă, duşmănia faţă de Oda crescuse şi, în ultimii ani, îi ajutase în secret pe fugarii din tabăra lui Nobunaga şi fusese unul dintre principalii instigatori ai frământărilor de pe domeniul Oda.

— L-am adus, anunţă servitorul de la portiţa de lemn.

Pentru orice eventualitate, când Tokichiro intră, îl înconjurară cinci-şase oameni de-ai lui Koroku. Acesta îl privi încruntat.

— Vino-aici, îl chemă el, dând din cap poruncitor.

În faţa lui stătea un om cu aspect obişnuit. Salută la fel de firesc.

— Ei, e mult de când nu ne-am văzut.

Koroku îl fixă cu privirea.

— Nici vorbă, Maimuţa este. Nu te-ai schimbat prea mult la faţă.

Spre deosebire de ceea ce i se citea pe chip, Koroku nu putea să nu se mire de transformarea îmbrăcămintei lui Tokichiro. Acum îşi amintea limpede noaptea aceea din urmă cu zece ani când, lângă râul Yahagi, Hiyoshi, îmbrăcat într-o tunică de bumbac murdară, având gâtul, mâinile şi picioarele acoperite de jeg, dormea pe malul apei. Când un soldat îl zgâlţâise să se trezească, răspunsese cu vorbe aşa de mari şi cu un asemenea spirit bătăios, încât cu toţii se întrebaseră cine putea să fie. La lumina felinarelor ţinute de soldaţi, văzuseră că nu era decât un băiat ciudat la înfăţişare.

Tokichiro vorbi umil, fără a părea să facă vreo deosebire între starea sa din trecut şi cea prezentă:

— Ei, am fost cam neglijent de când am plecat. Mă bucur

să văd că eşti bine sănătos, ca de obicei. Pun prinsoare că domnişorul Kameichi a crescut. Iar soţia dumitale e bine şi ea? Ştii, revenind aici în vizită, mi se pare că zece ani au trecut într-o clipă.

Apoi, privind în jur spre copacii din grădină şi la acoperişurile clădirilor, emoţionat sincer începu să vorbească îndelung despre amintirile lui, cum scotea în fiecare zi apă din fântâna aceea de piatră, cum îl certa stăpânul, poate, lângă piatra de colo, cum îl purta pe Kameichi în cârcă şi-i prindea greieri.

Koroku, însă, nu părea câtuşi de puţin mişcat de asemenea amintiri. Mai degrabă, urmărea cu atenţie fiecare gest al lui Tokichiro, iar, în cele din urmă, vorbi tăios:

— Maimuţă, începu el, adresându-i-se aşa cum făcuse cu mult timp în urmă, ai devenit samurai?

Dar se vedea limpede, din înfăţişarea lui Tokichiro, că aşa era. Tokichiro, însă, nu părea deloc descumpănit.

— Da. După cum vezi, nu primesc încă decât o soldă neînsemnată, dar am ajuns cumva pe punctul de a deveni samurai. Sper că te bucuri. De fapt, azi am alergat tot drumul, de la postul meu din tabăra de la Sunomata, în parte fiindcă m-am gândit că s-ar putea ca avansarea mea să te încânte.

Koroku zâmbi forţat:

— Sunt vremuri bune, nu-i aşa? Se găsesc oameni care să-i angajeze până şi pe unii ca tine ca samurai. Cine ţi-e stăpânul?

— Seniorul Oda Nobunaga.

— Bătăuşul ăla?

— Că tot veni vorba... schimbă puţin Tokichiro tonul. Vorbind despre viaţa mea personală, m-am îndepărtat de subiect, căci azi am venit ca Kinoshita Tokichiro, la ordinele

seniorului Nobunaga.

— Aşa, va să zică? Eşti sol?

— Să intrăm în casă. Scuză-mă.

Cu aceste cuvinte, Tokichiro îşi scoase sandalele, urcă treptele verandei unde stătea aşezat Koroku şi se aşeză, ocupând locul de onoare din cameră.

— Hm! mormăi Koroku rămânând nemişcat pe loc.

Nu-l invitase în casă şi, totuşi, Tokichiro intrase fără şovăire şi se aşezase. Koroku se întoarse spre el:

— Maimuţă?

Deşi răspunsese înainte la acest nume, de astă dată, Tokichiro refuză. Îl fixa pe Koroku, care începu să-l tachineze pentru felul copilăros în care se purta:

— Ei, haide, Maimuţă. Ţi-ai schimbat, dintr-odată, atitudinea, dar până acum mi-ai vorbit ca unui om obişnuit. Vrei să mă formalizez, adresându-mă ca unui trimis al lui Nobunaga, de-acum încolo?

— Întocmai.

— Ei, atunci, pleacă imediat acasă. Ieşi afară de-aici, Maimuţă! se ridică în picioare Koroku, coborând în grădină.

Glasul său devenise tăios, iar în ochi i se zărea o licărire primejdioasă.

— O fi crezând stăpânu-tău Nobunaga că Hachisuka e pe teritoriul lui, dar aproape toţi cei din Kaito sunt conduşi de mine. Nu-mi amintesc ca eu sau oricare dintre strămoşii mei să fi primit un singur bob de mei de la Nobunaga. Ca el să se uite la mine cu aerul unui senior de provincie e culmea absurdului. Du-te, Maimuţă. Şi dacă spui vreo grosolănie, te omor! îl privi el încruntat, apoi continuă. Şi la întoarcere, să-i spui lui Nobunaga aşa: el şi cu mine suntem egali. Dacă are vreo treabă cu mine, poate veni personal. Înţelegi, Maimuţă?

— Nu.

— Cum!?

— E o ruşine. Chiar nu eşti nimic mai mult decât şeful unei bande de tâlhari neînvăţaţi?

— C-ce?! Cum îndrăzneşti?! sări Koroku înapoi în cameră, oprindu-se în faţa lui Tokichiro, cu o mână pe garda săbiei. Repetă ce-ai spus!

— Stai jos.

— Tacă-ţi gura!

— Nu, ia loc. Am să-ţi spun ceva.

— Să nu îndrăzneşti!

— Ba am să-ţi dovedesc propria ta neştiinţă. Am ceva să te învăţ. Aşază-te!

— Băi...

— Aşteaptă, Koroku. Dacă ai de gând să mă ucizi, ăsta e locul, dumneata eşti omul care s-o facă, aşa că n-ai nici un motiv de grabă. Dar dacă mă tai, ce vei învăţa din treaba asta?

— Eşti... eşti nebun!

— În fine, aşază-te. Haide, stai jos. Lasă de o parte egoismele meschine. Ceea ce vreau să-ţi spun nu e numai despre seniorul Nobunaga şi despre relaţiile lui cu clanul Hachisuka. Începe cu faptul că amândoi v-aţi născut în această ţară a Japoniei. După cum spui dumneata, Nobunaga nu e seniorul acestei provincii. Da. Sunt cuvinte cu totul chibzuite şi sunt de acord cu tine. Dar ceea ce găsesc o impertinenţă este pretenţia ta că Hachisuka e proprietatea ta. Te înşeli.

— Cum aşa?

— Orice bucată de pământ despre care se spune că e proprietate personală, fie că este Hiyoshi, fie Owari, sau orice golf ori lagună, fie şi numai un bulgăre de ţărână, nu mai face parte din Imperiu. Am dreptate, Koroku?

— Hm!

— Cu tot respectul cuvenit, a vorbi aşa despre Maiestatea Sa Imperială – adevăratul stăpân al tuturor pământurilor – ba nu, fie şi numai a sta în faţa mea, agitând sabia, în timp ce eu îţi spun aceste lucruri, e o faptă ce trădează o profundă lipsă de respect, nu? Nici măcar un om de rând nu s-ar comporta astfel, iar dumneata eşti conducătorul a trei mii de ronini, nu-i aşa? Ia loc şi ascultă!

Mai curând decât să fi fost provocat de furie, acest ultim strigăt suna ca şi cum ar fi explodat din toată fiinţa lui. Chiar în acel moment, din casă mai strigă cineva:

— Domnule Koroku, stai jos! Nu poţi face altminteri!

Cine era? se întrebă Koroku, întorcându-se. Surprins, Tokichiro privi şi el în direcţia dincotro se auzise glasul. În lumina verde care pătrundea din grădina interioară, se vedea cineva zăbovind la intrarea coridorului dinăuntru. Omul era ascuns, pe jumătate, în umbra peretelui. Nu-şi dădeau seama cine era dar, la prima vedere, părea să poarte straie preoţeşti.

— A, domnul Ekei, nu-i aşa? întrebă Koroku.

— Aşa e. Am fost necuviincios să strig de-afară, dar eram îngrijorat că vă certaţi atât de zgomotos, spuse Ekei, continuând să stea pe loc, cu un zâmbet vag pe chip.

— Sunt sigur că v-am tulburat îngrozitor. Vă rog să mă iertaţi, Eminenţa Voastră. Îl voi arunca numaidecât afară pe băiatul ăsta neruşinat.

— Aşteaptă, domnule Koroku, păşi Ekei în cameră. Eşti nepoliticos.

Ekei era un călugăr rătăcitor, în vârstă de vreo patruzeci de ani, care poposise la ei ca musafir. Avea fizicul unui războinic lat în umeri. Ce atrăgea atenţia era gura sa neobişnuit de mare. La gândul că acel călugăr, care locuia ca oaspete în

propria lui casă, ar fi putut lua partea lui Tokichiro, Koroku îl privi drept în faţă:

— Cum adică, sunt nepoliticos?

— Să vedem. Există un motiv pentru a nu întoarce spatele trimisului aici de faţă. Domnul Tokichiro a afirmat că nici această regiune şi nici provincia Owari nu aparţin lui Nobunaga sau Hachisuka, ci, mai degrabă, Maiestăţii Sale, împăratul. Poţi declara categoric că nu este aşa? Nu poţi. A-ţi exprima nemulţumirea faţă de această politică naţională e totuna cu a nutri gânduri de trădare împotriva Maiestăţii Sale, iar solul asta vrea să spună. Deci, aşază-te un moment, pleacă-te în faţa adevărului şi ascultă cu atenţie ceea ce are de spus acest mesager. După aceea, poţi hotărî dacă e drept să-l alungi sau să-i primeşti cererea. Aceasta e umila mea părere.

Koroku era departe de a fi un bandit neînvăţat şi fără şcoală. Avea unele studii de literatură japoneză şi cunoştea tradiţiile naţionale, precum şi întreaga descendenţă a familiei sale.

— Vă cer iertare. Nu are nici o importanţă cine vorbeşte; e o nechibzuinţă din partea mea să mă împotrivesc principiului obligaţiei morale. Voi asculta ceea ce are de spus trimisul.

Când văzu că Koroku se liniştise şi luase loc, Ekei fu mulţumit.

— Ei bine, ar fi o necuviinţă din partea mea să mai stau aici, aşa că, mă voi retrage. Dar, domnule Koroku, înainte de a-i da vreun răspuns acestui mesager, aş dori să poposeşti un moment şi prin camera mea. Am ceva ce-aş dori să-ţi spun.

Şi, cu aceste cuvinte, se retrase.

Koroku dădu din cap în urma lui, apoi reveni spre mesager.

— Maimuţă... nu, se corectă el, vreau să spun, onorabile trimis al seniorului Oda... ce fel de treburi ai cu mine? Să le

auzim, pe scurt.

Tokichiro îşi umezi involuntar buzele, gândindu-se că acela era momentul hotărâtor. Avea oare să-l poată convinge pe omul acela, cu elocvenţa discursului şi cu mintea limpede? Construcţia castelului de la Sunomata, restul vieţii lui şi, la rându-i, ascensiunea sau decăderea clanului stăpânului său – totul depindea de răspunsul afirmativ sau negativ al lui Koroku. Tokichiro era încordat.

— De fapt, nu e vorba de altceva. Negreşit, are legătură cu întrebarea mea anterioară, trimisă prin slujitorul meu, Gonzo, despre intenţiile dumitale.

— În privinţa acelei chestiuni, refuz categoric, întocmai cum am scris în răspuns. Mi-ai citit scrisoarea sau nu? i-o tăie scurt Koroku.

— Am citit-o.

Când văzu cât de neînduplecat era oponentul lui, Tokichiro lăsă capul în piept, umil.

— Dar Gonzo a adus o scrisoare de la mine. Azi, aduc cererea seniorului Nobunaga.

— Nu are nici o importanţă cine cere, n-am de gând să sprijin clanul Oda. Nu e nevoie să scriu două răspunsuri.

— Ei bine, atunci, plănuieşti să conduci linia genealogică pe care ţi-au lăsat-o moştenire strămoşii dumitale spre regretabila ei distrugere, chiar pe acest pământ?

— Ce?

— Nu-ţi pierde cumpătul. Şi mie mi s-a făcut onoarea de a dormi şi de a mânca în această casă, cu zece ani în urmă. Privind în perspectivă, e mare păcat că nişte oameni ca dumneata stau ascunşi aici, în sălbăticie, fără a fi de folos nimănui. Dacă stau să mă gândesc atât din punctul de vedere al interesului public, cât şi al meu propriu, găsesc că ar fi o ruşine ca Hachisuka să se distrugă de la sine, prin izolare.

Prin urmare, am venit aici, în ultimă instanţă, cu scopul de a-ţi întoarce vechea favoare pe care ţi-o datorez.

— Tokichiro.

— Da?

— Eşti încă tânăr. Nu poţi purta soliile stăpânului dumitale printr-un discurs elocvent. Nu faci decât să-ţi înfurii adversarul şi, crede-mă, nu vreau să mă mânii pe un tânăr ca tine. Ce-ar fi să pleci înainte de a merge prea departe?

— Nu voi pleca până nu spun tot ceea ce am de spus.

— Îţi apreciez entuziasmul, dar aceasta e stăruinţa unui nebun.

— Îţi mulţumesc. Dar marile izbânzi, mai presus de puterile omeneşti, seamănă, de multe ori, cu stăruinţele nebunilor. Cu toate acestea, oamenii înţelepţi nu pornesc pe calea înţelepciunii. De exemplu, îmi imaginez că te consideri mai înţelept decât mine. Dar, când privim obiectiv problema, eşti întocmai ca nebunul care şade pe acoperiş şi-şi priveşte propria casă mistuindu-se în flăcări. Continui să te încăpăţânezi, cu toate că focul te cuprinde din toate cele patru laturi. Şi nu ai decât trei mii de ronini!

— Maimuţă! Gâtul tău subţire se apropie tot mai mult de sabia mea!

— Cum? Gâtul meu e în pericol? Chiar dacă le rămâi loial celor din clanul Saito, ce fel de oameni sunt ei? Au comis toate atrocităţile şi trădările cu putinţă. Crezi că mai există provincii cu un simţ moral atât de degenerat? Nu ai şi dumneata un fiu? N-ai familie?

Aruncă o privire spre Mikawa. Seniorul Ieyasu s-a şi unit cu clanul Oda, într-o alianţă de nedesfăcut. Când clanul Saito se va prăbuşi, dacă te bizui pe Imagawa, vei fi interceptat de cei din Tokugawa; dacă ceri ajutor din Ise, vei fi înconjurat de Oda. Oricare clan ţi-ai alege ca aliat, cum îţi vei apăra

familia? Nu-ţi vor mai rămâne decât izolarea şi distrugerea de sine, nu-i aşa?

Acum Koroku tăcea, aproape ca şi cum ar fi fost năucit, aproape ca şi cum elocvenţa lui Tokichiro l-ar fi convins. Dar, cu toate că lui Tokichiro i se citea sinceritatea pe faţă în timp ce vorbea, nu se încrunta nici un moment la interlocutorul său, nici nu-l lua de sus. Iar sinceritatea, fie şi bâlbâită, sună convingător când e inspirată.

— Îţi cer să te mai gândeşti încă o dată. Nu există nici un om inteligent care să nu privească critic imoralitatea şi nelegiuirile din Mino. Aliindu-te cu o provincie fără lege şi fără credinţă, singur îţi provoci pieirea. Odată ce ai realizat acest lucru, crezi că te va pomeni cineva ca pe un om care a murit ca un martir, pe adevărata Cale a Samurailor? Ar fi mai bine să pui capăt acestei alianţe nedemne şi să te întâlneşti, în sfârşit, cu stăpânul meu, seniorul Nobunaga. Deşi, în ultima vreme, se spune că toată ţara e plină de războinici, nicăieri nu se mai găseşte vreunul cu geniul seniorului Nobunaga. Crezi că lucrurile vor continua aşa cum sunt? E nerespectuos s-o spun, dar shogunatul a ajuns la capătul drumului. Nimeni nu-l mai ascultă pe shogun, iar miniştrii lui nu mai sunt capabili să conducă. Toate provinciile s-au retras în ele însele, fiecare întărindu-şi propriul teritoriu, sprijinindu-şi propriii războinici, ascuţindu-şi săbiile şi adunând rezerve de arme de foc. Singura cale pentru a supravieţui, în zilele noastre, este aceea de a şti care dintre aceşti numeroşi seniori rivali şi războinici încearcă să instaureze o nouă ordine.

Pentru prima oară şi fără prea multă plăcere, Koroku înclină din cap, o singură dată, a încuviinţare. Tokichiro se trase mai aproape de el:

— Omul acela se află acum printre noi şi e un vizionar. Numai oamenii de rând nu-şi pot da seama de asta. Ai

adoptat o poziţie loială alături de clanul Saito, dar eşti atât de preocupat de loialităţile minore încât treci cu vederea suprema loialitate. E regretabil, atât pentru dumneata, cât şi pentru seniorul Nobunaga. Alungă-ţi din minte lucrurile nesemnificative şi gândeşte-te la situaţia de ansamblu. E momentul. Nevrednic cum sunt, mi s-a ordonat să clădesc castelul de la Sunomata şi, cu el drept cap de pod, mi s-a dat comanda avangărzii pentru a ataca în Mino. Clanul Oda nu duce lipsă de comandanţi deştepţi sau viteji şi a fost o îndrăzneală din partea seniorului Nobunaga să numească printre ei un om de jos ca mine, dar acest lucru arată că nu e un senior obişnuit, asemenea celorlalţi. Din ordinele seniorului Nobunaga reiese că cel care construieşte castelul din Sunomata este şi cel care-l va conduce. Pentru cei ca noi, există alt motiv de a ne ridica, dacă nu acum? Eu susţin asta, dar, numai cu puterea unui singur individ, nu se poate face nimic. Nu, n-am să-mi înfrumuseţez cuvintele. M-am gândit să fructific această ocazie şi mi-am pus viaţa în joc venind aici, ca să te aduc la lumină. Dacă am greşit, sunt hotărât să mor. Însă n-am venit cu mâinile goale. Nu e mult, dar, pentru moment, am adus trei cai încărcaţi cu aur şi argint, în compensaţie şi pentru cheltuielile militare necesare oamenilor dumitale. Aş fi recunoscător să accepţi.

Când Tokichiro termină de vorbit, cineva i se adresă lui Koroku din grădină:

— Unchiule.

Un samurai se prosternă, în timp ce vorbea.

— Cine mă strigă „unchiule”?

Koroku, căruia i se părea foarte ciudat, îl privi, cu atenţie, pe luptător.

— E mult de când nu ne-am mai văzut, spuse bărbatul, ridicând privirea.

Nu încăpea nici o îndoială că Hachisuka Koroku era surprins. Instinctiv întreabă:

— Tenzo?

— Mi-e ruşine să spun că eu sunt.

— Ce cauţi aici?

— Nu credeam să te mai văd vreodată, dar, datorită compasiunii domnului Tokichiro, mi s-a ordonat să-l însoţesc în misiunea de azi.

— Cum?!? Aţi venit împreună?

— După ce m-am întors împotriva dumitale şi am fugit din Hachisuka, am stat mulţi ani cu clanul Takeda, în provincia Kai, lucrând ca ninja. Apoi, cam acum trei ani, mi s-a ordonat să spionez clanul Oda, aşa că, m-am dus în cetatea Kiyosu. În timp ce mă aflam acolo, gărzile Seniorului Nobunaga m-au descoperit şi m-au aruncat în închisoare. Am fost eliberat prin bunăvoinţa domnului Tokichiro.

— Deci, acum eşti ajutorul domnului Tokichiro?

— Nu, după ce am ieşit din temniţă – şi cu ajutorul domnului Tokichiro – am lucrat împreună cu luptătorii ninja ai clanului Oda. Dar, când domnul Tokichiro a pornit spre Sunomata, i-am cerut să-l însoţesc.

— Aşa? îşi privi absent Koroku nepotul.

Ceea ce se schimbase mai mult decât înfăţişarea lui Tenzo era caracterul acestuia. Nepotul acela incontrolabil, care fusese atât de brutal şi de barbar, chiar şi după standardele clanului Hachisuka, nu mai era de recunoscut. Acum arăta curtenitor şi blajin, plin de regrete şi scuze pentru crimele lui din trecut. Cu zece ani în urmă – într-adevăr, trecuseră zece ani – Koroku i-ar fi zdrobit fiecare os în parte!

Înfuriat de faptele rele ale nepotului său, îl urmărise pe Tenzo până la hotarul provinciei Kai, ca să-l pedepsească. Acum, însă, cercetând privirea aşezată a lui Tenzo, abia dacă

mai reuşea să-şi amintească vechea mânie. Nu era numai compasiunea unei rude de sânge: personalitatea lui Tenzo se schimbase categoric.

— Ei, n-am spus nimic despre asta, fiindcă m-am gândit că aveam să vorbim mai târziu, spuse Tokichiro, dar, din consideraţie pentru mine, aş dori să-l ierţi pe nepotul dumitale. Tenzo este acum un supus ireproşabil al clanului Oda. El însuşi şi-a cerut iertare pentru nelegiuirile lui din trecut. Mi-a spus adeseori că voia să-ţi prezinte în persoană scuzele lui, dar era prea ruşinat de faptele lui înainte să vină aici. Şi, de vreme ce mai erau şi alte probleme de care să mă ocup în Hachisuka, m-am gândit că acesta ar putea fi prilejul ideal. Te rog, fă ca relaţia dintre unchi şi nepot să fie la fel de armonioasă cum a fost odată şi caută spre un viitor mai bun.

În timp ce Tokichiro mijlocea de pe margine, nici lui Koroku nu-i mai venea să-şi dojenească nepotul pentru faptele lui rele din urmă cu zece ani. Şi, când Koroku începu să-şi deschidă inima, Tokichiro nu lăsă să-i scape ocazia.

— Tenzo, ai adus înăuntru aurul şi argintul?

Evident, când îi vorbea lui Tenzo, o făcea pe un ton poruncitor.

— Da, domnule.

— Ei, atunci hai să le aruncăm o privire, cu inventarul. Tenzo, cere unui slujitor să le aducă aici.

— Am înţeles.

În timp ce Tenzo dădea să plece, Koroku îl strigă grăbit:

— Stai, Tenzo. Nu pot accepta asta. Dacă o fac, ar însemna că promit să slujesc clanul Oda. Aşteaptă puţin până chibzuiesc bine.

Pe chipul său înroşit se citea agitaţia. Spunând cele de mai sus, se ridică brusc şi intră în casă.

Reîntors în camera lui, Ekei scria în jurnalul său de

călătorie, dar, acum, se ridică pe neaşteptate în picioare.

— Domnule Koroku? întrebă el, uitându-se în camera lui Koroku, dar omul nu se vedea nicăieri.

Se duse la capelă şi privi înăuntru, unde-l găsi pe Koroku aşezat în faţa plăcii funerare a strămoşilor săi, cu braţele încrucişate.

— I-ai dat un răspuns trimisului din partea seniorului Nobunaga?

— Încă n-a plecat, dar, cu cât vorbeam mai mult cu el, cu atât mai tulburătoare devenea discuţia, aşa că nu voi face decât să las lucrurile aşa cum sunt.

— Probabil că n-o să plece cu una, cu două.

Ekei termină de vorbit, dar Koroku rămase tăcut.

— Domnule Koroku, spuse călugărul într-un târziu.

— Ce e?

— Am auzit că solul de azi a lucrat cândva aici ca slujitor.

— Nu l-am cunoscut decât ca „Maimuţa” şi n-aveam idee de unde era. L-am cules de pe lângă râul Yahagi şi i-am dat o slujbă.

— Nu foloseşte la nimic.

— Nu foloseşte?

— Amintirea vremurilor când te-a slujit a devenit un obstacol care nu te lasă să vezi adevăratul chip al omului de azi.

— Crezi că aşa e?

— Niciodată n-am fost mai surprins ca azi.

— De ce?

— A fost de ajuns să arunc o singură privire la chipul acelui trimis. Lumea ar numi trăsăturile lui foarte neobişnuite. Studiul trăsăturilor omeneşti nu e decât o îndeletnicire pasageră pentru mine şi, când judec caracterul unui om privindu-l, de obicei, îmi păstrez concluziile pentru mine

însumi. În cazul de faţă, însă, am fost şocat. Într-o bună zi, omul ăsta va face ceva extraordinar.

— Mutra aia de maimuţă?

— Da, într-adevăr. Omul acesta ar putea urni cândva din loc întreaga ţară. Dacă nu s-ar afla în acest Imperiu al Soarelui-Răsare, atunci ar putea să devină suveran.

— Ce vorbeşti?

— Am bănuit că n-aveai să-i iei în serios cererea, aşa că, ţi-o spun înainte de a te hotărî. Lasă-ţi deoparte prejudecăţile. Când te uiţi la un om, priveşte cu inima, nu cu ochii. Dacă omul acesta pleacă azi cu refuzul dumitale, o vei regreta preţ de o sută de ani.

— Cum poţi spune aşa ceva despre un om pe care nu l-ai văzut niciodată?

— Nu pot şti lucrurile astea doar privindu-i chipul. Am fost surprins când i-am auzit explicaţiile despre mersul justiţiei şi al dreptăţii. Iar refuzul lui de a ceda în faţa batjocurilor şi a ameninţărilor dumitale, în vreme ce te contrazicea cu sinceritate şi bună credinţă, arată că e un om cinstit şi pasionat. Cred, fără umbră de îndoială, că, într-o bună zi, va ajunge o persoană de mare însemnătate.

Koroku se prosternă imediat în faţa lui Ekei, spunând ferm:

— Mă supun cu umilinţă cuvintelor dumitale. Cu toată sinceritatea, dacă-mi compar caracterul cu al lui, al meu e vădit inferior. Mă voi lepăda de meschinul meu egoism şi îi voi da imediat un răspuns pozitiv. Îţi sunt extrem de recunoscător pentru sfatul dumitale.

Şi ieşi, cu un licăr în privire, ca şi cum ar fi întrezărit naşterea unei noi epoci.

La câteva ore după sosirea lui Tokichiro la Hachisuka, doi călăreţi grăbeau, în noapte, spre Kiyosu. Deocamdată, nimeni nu ştia că erau Koroku şi Tokichiro. În aceeaşi noapte,

Nobunaga vorbi cu cei doi într-o cameră mică a castelului. Conversaţia lor secretă dură câteva ore. Numai câţiva aleşi, printre care şi Tenzo, cunoşteau motivul vizitei.

A doua zi, Koroku convocă un consiliu de război. Toţi cei care răspunseră la apel erau ronini. Se aflau de mulţi ani sub comanda lui Koroku şi îi recunoşteau autoritatea în acelaşi fel în care marii seniori provinciali se supuneau ordinelor shogunului. Fiecare căpetenie conducea câte un grup de războinici din satul sau fortăreaţa sa de munte şi aştepta ziua când avea să fie nevoie de ei. Cu toţii erau surprinşi de prezenţa lui Watanabe Tenzo din Mikuriya care, în urmă cu zece ani, se revoltase împotriva conducătorului lor.

După ce se aşezară, Koroku le destăinui hotărârea lui de a abandona alianţa cu clanul Saito, pentru a jura credinţă clanului Oda. În acelaşi timp, le explică împrejurările întoarcerii nepotului său. La sfârşitul cuvântării, spuse:

— Îmi închipui că unii dintre voi nu veţi fi de acord, iar alţii aveţi legături strânse cu clanul Saito. N-am să vă forţez. Puteţi pleca fără şovăire şi nu-i voi purta pică nimănui care va trece în Mino.

Nimeni, însă, nu se ridică să plece. De fapt, nici unul nu arăta ceea ce simţea. În acel moment, cerându-i permisiunea lui Koroku, Tokichiro li se adresă oamenilor.

— Am primit instrucţiuni de la seniorul Nobunaga să construiesc un castel la Sunomata. Până acum, îmi imaginez că fiecare dintre voi a trăit aşa cum a poftit, dar aţi ocupat vreodată un castel? Lumea e în schimbare. Munţii şi văile unde puteaţi trăi în libertate dispar. Dacă n-ar fi aşa, nu ar exista progres. Aţi putut trăi ca ronini fiindcă shogunul e neputincios. Dar credeţi că shogunatul va mai putea supravieţui multă vreme? Naţiunea se schimbă; se zăresc zorii unei noi ere. Nu vom mai trăi numai pentru noi înşine, ci,

mai degrabă, pentru copiii şi nepoţii noştri. Aveţi o şansă de a vă construi propriile voastre case, de a deveni războinici adevăraţi, urmând adevărata Cale a Samurailor. Nu lăsaţi să vă scape acest prilej.

Când termină, în toată camera se lăsase tăcerea. Dar nu se vedeau semne de nemulţumire. Oamenii aceia, care trăiau fără a se gândi prea mult la viitor, reflectau la cuvintele lui.

Unul risipi tăcerea:

— Nu am nimic împotrivă.

Fu urmat de alţii, care dădură acelaşi răspuns, şi toate glasurile din încăpere se ridicară a încuviinţare. Ştiau că-şi riscau vieţile supunându-se clanului Oda, dar în ochi le ardea o hotărâre aprigă.

* * *

Sunetul unei securi doborând un copac... apoi, un plescăit, când copacul cade în râul Kiso. O plută e legată la un loc şi împinsă în curent, unde pluteşte spre aval pentru a întâlni apele râurilor Ibi şi Yabu, care curg din nord şi din vest, după care ajunge la un grind lat de nisip, străbătut cruciş şi curmeziş de ape: Sunomata. Hotarul dintre provinciile Mino şi Owari. Locul castelului, unde Sakuma Nobumori, Shibata Katsuie şi Oda Kageyu întâmpinaseră cu toţii acelaşi eşec.

— Ce prostească pierdere de timp. Ar putea la fel de bine să se scufunde cu o corabie de piatră, în mare!

De pe mal, soldaţii clanului Saito priveau peste râu, cu mâinile streaşină la ochi, glumind.

— Asta-i a patra oară.

— Tot nu s-au învăţat minte.

— De data asta, cine-i Generalul Morţilor? E cam trist, chiar dacă este duşmanul. Îi voi ţine minte numele, dacă alta nu.

— Îl cheamă Kinoshita Tokichiro sau aşa ceva. N-am auzit niciodată de el.

— Kinoshita... ăsta-i ăla căruia i se zice Maimuţa. Nu-i decât un ofiţer inferior. Nu poate preţui mai mult de cincizeci-şaizeci de *kan*-i.

— Un prostănac cu grad mic ca ăsta e generalul lor? Păi atunci, duşmanul nu poate avea intenţii serioase.

— Să nu fie vreo păcăleală.

— S-ar putea. Poate că au un plan să ne distragă atenţia încoace, pentru ca apoi să traverseze prin altă parte.

Cu cât priveau mai mult soldaţii din Mino construcţia de pe malul opus, cu atât o luau mai puţin în serios. Trecu cam o lună. Tokichiro îi conducea pe însufleţiţii ronini din Hachisuka, iar aceştia începuseră munca de îndată ce sosiseră. Plouase torenţial de două-trei ori, dar asta uşura cu atât mai mult navigaţia plutelor de buşteni. Chiar şi într-o noapte când râul se umflă peste grindul nisipos, oamenii îşi continuară lucrul ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Oare norii de ploaie aveau să sosească înainte de a termina îngrăditura de pământ? Urma să învingă natura sau omul?

Roninii trudeau de parcă uitaseră să mănânce sau să doarmă. Cei două mii care plecaseră din Hachisuka se înmulţiseră la cinci sau şase mii, până ajunseseră la destinaţie.

Tokichiro nici nu avea nevoie de bastonul de general. Oamenii erau entuziaşti şi sârguincioşi, iar munca înainta zi de zi, sub ochii lui.

Acei ronini erau obişnuiţi să călătorească prin munţi şi câmpii. Şi înţelegeau mult mai bine decât Tokichiro regulile controlării inundaţiilor şi ale şantierelor de construcţii.

Urmăreau să-şi însuşească acel loc. Muncind astfel se desfăceau de vieţile de desfrâu şi de nepăsare şi simţeau

satisfacţia şi plăcerea de a şti că făceau ceva real.

— Ei, barajul ăsta n-o să se clintească nici chiar dacă vine o inundaţie sau dacă râurile îşi unesc forţele, spuse unul dintre ronini, mândru.

Înainte de împlinirea primei luni, nivelaseră o zonă mai întinsă decât incinta castelului şi construiseră chiar şi o pasarelă până pe mal.

De pe ţărmul opus, oamenii din Mino priveau spre şantier.

— Pare să prindă puţin formă, nu?

— Încă n-au ridicat nici un zid de piatră, aşa că nu seamănă cu un castel, dar fundaţiile au ieşit bine.

— Nu văd nicăieri tâmplari sau zidari.

— Pun rămăşag că până atunci mai au cel puţin o sută de zile. Soldaţii se uitau alene peste apă, ca să-şi alunge plictiseala.

Râul era lat. În zilele cu soare, de pe suprafaţa apei se înălţa o ceaţă subţire. De pe cealaltă parte era greu să vadă desluşit, dar, în unele zile, vântul purta pe ţărmul celălalt sunete de piatră tăiată şi strigătele constructorilor.

— De data asta, atacăm prin surprindere? Taman în toiul muncii de construcţie?

— Se pare că nu. Generalul Fuwa a dat ordine stricte.

— Că ce?

— Să nu tragem nici un foc. Să lăsăm inamicul să lucreze după pofta inimii.

— Ni s-a ordonat să stăm căscând gura până termină castelul?

— La început, planul era să strivim inamicul printr-un singur atac-surpriză, când începea munca la castel; pe urmă, a fost vorba să atacăm atunci când castelul era clădit pe jumătate şi să-l facem fărâme. Dar, de data asta, avem ordin să stăm şi să privim cu braţele încrucişate până termină

treaba.

— Şi pe urmă?

— Să cucerim castelul, fireşte!

— Aha! Lăsăm inamicul să-l construiască, apoi îl luăm noi!

— Ăsta pare să fie planul.

— I-auzi, deşteaptă chestie. Ceilalţi generali Oda au fost puţin cam aspri, dar comandantul ăsta nou, Kinoshita, nu-i nimic altceva decât un pedestraş.

În timp ce omul continua să turuie, vesel, unul dintre ceilalţi îi aruncă o privire de reproş.

Un al treilea om intră, grăbit, în corpul de gardă. La malul provinciei Mino acostă o luntre care fusese împinsă cu prăjina în josul râului. Un general cu mustăţi zburlite păşi pe ţărm, urmat de câţiva aghiotanţi. Din barcă fu adus după ei un cal.

— Vine Tigrul! spuse unul dintre străjeri.

— Tigrul din Unuma, aici!

Schimbară între ei şoapte şi priviri iuţi. Acela era seniorul castelului Unuma, din amonte; cunoscut ca unul dintre cei mai aprigi generali din Mino, se numea Osawa Jirozaemon. Atât de înspăimântător era acel om, încât mamele din Inabayama îşi cuminţeau copiii când plângeau spunând: „Taci că vine Tigrul!” Acum, Osawa venea în persoană, păşind întins, cu ochii şi cu nasul ieşind dintre mustăţile lui ca de tigru.

— Generalul Fuwa e-aici? întrebă Osawa.

— Da-să-trăiţi. La tabără.

— Nu m-ar deranja să-l vizitez în tabără, dar aici e un loc mai potrivit ca să stăm de vorbă. Chemaţi-l încoace imediat.

— Am-înţeles, o luă la fugă soldatul.

Nu peste mult, Fuwa Heishiro, urmat de soldat şi de cinci sau şase ofiţeri, veni, cu pas vioi, spre malul râului.

— Tigrul! Ce-o fi vrând? bombăni Fuwa, expresia sa prost

dispusă indicând cât de obositoare se aştepta să fie întrevederea.

— Generale Fuwa, îţi mulţumesc că te-ai deranjat să vii.

— Nici un deranj. Cu ce-ţi pot fi de folos?

— Priveşte acolo, arătă Osawa spre malul opus.

— Inamicul de la Sunomata?

— Întocmai. Sunt sigur că stai cu ochii pe ei zi şi noapte.

— Bineînţeles! Te rog să fii convins că stăm de veghe necontenit.

— Ei, deşi castelul de care răspund eu e mai în sus, mă preocupă să apăr mai mult decât Unuma.

— Da, fireşte.

— Când şi când, iau barca sau pornesc pe mal ca să văd care e situaţia în josul apei, iar azi, când am venit, am fost surprins. Cred că e prea târziu, însă, când mă uit la tabăra asta, parcă n-ar avea nici o grijă. Ce gânduri aveţi, în momentul de faţă?

— Ce vrei să spui, „prea târziu”?

— Vreau să spun că inamicul a progresat surprinzător de mult cu construcţia castelului. Se pare că, în timp ce voi staţi uitându-vă nepăsători de pe ţărmul ăsta, duşmanul a putut înălţa un al doilea rând de diguri, a împrejmuit o fundaţie şi a terminat cam jumătate din zidurile de piatră.

Fuwa mormăi, nemulţumit.

— Nu cumva tâmplarii aranjează deja cheresteaua pentru citadelă, în munţii de dincolo de Sunomata? Şi nu e cu putinţă să fi terminat de pe-acum aproape totul de la podul mobil la lemnăria interioară, ca să nu mai pomenesc de ziduri şi de fortificaţii? Aşa văd eu situaţia.

— Hm... Înţeleg.

— În această perioadă, s-ar putea ca inamicul să fie obosit noaptea, după munca de construcţie din timpul zilei, şi să fi

neglijat instalarea poziţiilor defensive de orice fel. Nu numai atât, dar muncitorii şi meşteşugarii, care n-ar fi decât un obstacol în caz de luptă, locuiesc laolaltă cu soldaţii. Dacă lansăm acum o ofensivă generală, traversând râul la adăpostul întunericului, şi atacăm din sus, din jos şi drept de-a curmezişul, ar trebui să smulgem blestemăţia asta din rădăcini. Dar, dacă ne culcăm pe-o ureche, în curând ne vom trezi într-o dimineaţă pentru a vedea că, peste noapte, a răsărit, ca din pământ, un castel foarte solid. Nu trebuie să fim luaţi pe nepregătite.

— Într-adevăr.

— Atunci, eşti de acord?

Fuwa izbucni în râs.

— Nu zău, generale Osawa! Chiar ai făcut atâta drum până aici numai pentru că aveai grija asta?

— Începeam să mă îndoiesc că ai ochi, aşa că, am vrut să-ţi explic situaţia chiar aici, pe malul râului.

— Ei, nu, că de data asta ai întrecut măsura! În calitate de comandant militar, eşti incredibil de superficial. Îi permit inamicului să-şi dureze castelul exact aşa cum doreşte. Nu înţelegi?

— E evident. Presupun că plănuieşti să-i laşi să termine castelul, apoi să ataci şi să-l foloseşti drept cap de pod pentru Mino, ca să câştige supremaţia faţă de Owari.

— Exact.

— Nu mă îndoiesc că astea-s instrucţiunile pe care le-ai primit, dar e o strategie periculoasă, când nu ştii cu cine ai de-a face. Eu nu pot să stau şi să mă uit cum ni se distrug trupele.

— De ce-ar însemna asta distrugerea trupelor noastre? Nu înţeleg.

— Desfundă-ţi urechile şi ascultă cu atenţie sunetele care

se aud de pe malul celălalt şi-ţi vei da seama cât de departe a ajuns construcţia castelului. Acolo au destul de lucru cât să lucreze toţi soldaţii. E altfel decât în cazul lui Nobumori şi Katsuie. De data asta, bastonul de comandant are vlagă în el. E clar că puterea i-a revenit unui om cu real caracter, chiar dacă e din Oda.

Fuwa se apucă de burtă şi începu să râdă, ridiculizându-l pe Osawa pentru felul cum le supraestima adversarii. Deşi erau aliaţi şi luptau de aceeaşi parte, cei doi nu gândeau la fel. Osawa ţistui a pagubă, pe sub mustăţile sale de tigru.

— N-am ce-ţi face. Bine, râzi cât pofteşti. Vezi dumneata mai încolo.

Cu aceste cuvinte de despărţire, strigă să vină calul şi plecă indignat, cu suita sa.

Se părea că în Mino exista un om cu discernământ. Intuiţia lui Osawa Jirozaemon nimeri drept la ţintă, înainte de a fi trecut zece zile. Construcţia castelului de la Sunomata avansă rapid, în răstimp de numai trei nopţi.

În cea de-a treia dimineaţă, când gărzile se sculară din somn şi priviră peste râu, castelul era aproape terminat.

Fuwa îşi frecă palmele, spunând:

— Mergem să-i momim afară?

Trupele sale erau pricepute la atacurile nocturne şi la traversările de râuri. Aşa cum mai făcuseră şi înainte, înconjurară grindul Sunomata în puterea nopţii, plănuind să-l cucerească printr-un atac surpriză.

De astă dată, însă, răspunsul fu cu totul altul. Tokichiro şi roninii săi erau gata şi îi aşteptau. Clădiseră castelul cu sângele şi cu sufletele lor. Credeau cei din Saito că aveau de gând să-l piardă? Stilul de luptă al roninilor era complet neortodox. Spre deosebire de soldaţii lui Nobumori şi ai lui Katsuie, oamenii aceştia erau nişte adevăraţi lupi. În timpul

luptei, bărcile forţelor din Mino fură împroşcate cu ulei şi li se dădu foc. Când Fuwa văzu că oamenii săi nu erau în avantaj, dădu ordinul de retragere. Dar, până să-i iasă cuvintele din gâtul răguşit de atâtea strigăte, era deja prea târziu.

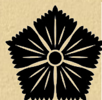
Alungaţi de lângă zidurile de piatră ale castelului până pe malul râului, soldaţii din Mino abia reuşiră să scape cu viaţă, lăsând, în urmă, aproape o mie de morţi. Un număr de soldaţi ale căror plute fuseseră distruse fură nevoiţi să fugă în amonte şi în aval, dar oamenii din Hachisuka n-aveau de gând să-i lase să scape. Cum s-ar fi putut salva trupele din Mino de roninii care, pe terenul accidentat, se simţeau în largul lor?

Atacul se opri pentru noaptea aceea. Fuwa îşi dublă forţele şi luă, încă o dată, cu asalt, grindul Sunomata. Nisipul şi apa se înroşiseră de sânge. Dar, la răsăritul soarelui, garnizoana castelului izbucni într-un cântec de victorie.

— În dimineaţa asta, micul dejun va fi mai gustos!

Pe Fuwa îl ajunsese disperarea şi în seara aceea, aşteptând furtuna, îşi plănui cel de-al treilea asalt, cu toate forţele. Trupele clanului Saito atacară atât din amonte, cât şi din aval. În susul râului, la castelul Unuma, soldaţii lui Osawa Jirozaemon fură singurii care nu răspunseră chemării la ofensiva generală. Lupta fu atât de feroce, încât în noaptea aceea până şi roninii suferiră pierderi grele în vâltoarea apelor noroioase ale râului, dar forţele din Mino fură nevoite să accepte că suferiseră o înfrângere fără drept de apel.

ADEMENIREA TIGRULUI

În acel an, clanul Mino nu mai iniţie nici un atac. Între timp, Tokichiro aproape termină construcţiile interioare şi ale punctelor defensive exterioare de la castelul Sunomata. La începutul primei luni a anului următor, însoţit de Koroku, îl vizită pe Nobunaga pentru a-i face urările de Anul Nou şi pentru a-i da raportul.

În lipsa lui, avuseseră loc mari schimbări. Planul susţinut cândva de el fusese adoptat: castelul Kiyosu, situat dezavantajos din punctul de vedere al terenului şi al aprovizionării cu apă, urma să fie abandonat, iar Nobunaga se mută la reşedinţa sa din muntele Komaki. Orăşenii îşi urmau şi ei seniorul şi construiau un oraş înfloritor sub castelul muntelui Komaki.

Când îl primi pe Tokichiro la noul său castel, Nobunaga spuse:

— Ţi-am promis ceva. Te vei instala cu reşedinţa la castelul Sunomata şi-ţi măresc solda la cinci sute de kan-i.

În sfârşit, la încheierea audienţei, extraordinar de bine dispus, Nobunaga îi dădu vasalului său un nou nume: de-atunci încolo, Tokichiro avea să fie numit Kinoshita Hideyoshi.

„Dacă îl poţi clădi, castelul este al tău”, îi promisese iniţial Nobunaga, dar când Hideyoshi se întorsese să-i raporteze terminarea castelului, Nobunaga nu răspunsese decât:

„Instalează-te acolo”, fără a pomeni nimic despre dreptul asupra lui. Era aproape acelaşi lucru, dar Hideyoshi îl considera un semn că încă nu dovedise că poate fi stăpân al unui castel. O deducea din ordinul dat lui Koroku (care devenise recent vasal al clanului Oda, la recomandarea personală a lui Hideyoshi) de a prelua conducerea la Sunomata, în calitate de custode al lui Hideyoshi. În loc de a-i purta ranchiună seniorului său pentru aceasta, Hideyoshi spuse doar:

— Cu toată umilinţa, stăpâne, în locul celor cinci sute de *kan*-i pe care mi i-aţi oferit, aş dori permisiunea dumneavoastră să cuceresc echivalentul în pământ din domeniul Mino.

După ce primi aprobarea lui Nobunaga, se întorsese la Sunomata, în cea de-a şaptea zi a noului an.

— Am construit acest castel fără a leza pe nici unul dintre vasalii Domniei Sale şi fără a folosi nici un copac sau piatră de pe domeniul Domniei Sale. Poate reuşim să luăm şi pământul de la inamic şi să trăim cu o soldă din cer. Ce zici, Hikoemon?

Koroku renunţase la vechiul său nume şi, începând de la Anul Nou, se numea Hikoemon.

— Ar fi interesant, răspunse el.

Acum, îi era complet devotat lui Hideyoshi. Se comporta ca şi cum ar fi fost vasalul lui, uitând cu totul de relaţia lor de dinainte.

Trimiţând soldaţii când i se ivise ocazia, Hideyoshi atacă regiunile învecinate. Desigur, pământurile pe care le lua în posesie făcuseră parte din Mino. Terenul pe care i-l oferise Nobunaga valora cinci sute de kan-i, dar cel cucerit făcea mai mult de o mie.

Când află acest lucru, Nobunaga spuse, cu un zâmbet forţat:

— Maimuţoiul ăsta ar putea să cucerească singur întreaga provincie Mino. Există pe lumea asta oameni care nu se plâng niciodată.

Sunomata era asigurat. Nobunaga se simţea de parcă ar fi cucerit deja provincia Mino. Însă, chiar dacă se putuseră strecura în Mino, vatra clanului Saito, pe care o despărţea de Owari râul Kiso, era încă neatinsă.

Cu noul castel de la Sunomata ca punct de sprijin, Nobunaga încercă să atace de două ori, dar nu reuşi. Era ca şi cum s-ar fi lovit de un zid de fier. Însă acest lucru nu-i surprindea pe Hideyoshi şi Hikoemon. La urma urmei, de astă dată inamicul era cel care lupta pentru supravieţuire. Ar fi fost imposibil ca mica armată din Owari să cucerească provincia Mino printr-o tactică obişnuită.

Şi nu era numai atât. După construirea castelului, duşmanul îşi dădu seama de propria sa neglijenţă dinainte şi îl privi mai atent pe Hideyoshi. Acel Maimuţoi apăruse din neant şi, cu toate că nu fusese folosit în scopuri deosebit de importante de către clanul Oda, era, în mod clar, un războinic capabil şi plin de resurse, care ştia cum să-şi distribuie oamenii. Importanţa sa creştea în ochii inamicului chiar mai mult decât în faţa clanului Oda şi, astfel, duşmanul îşi întărea cu atât mai mult apărarea. Ştia că nu-şi mai putea permite să fie neglijent.

După cele două înfrângeri, Nobunaga se retrase la muntele Komaki să aştepte sfârşitul anului. Hideyoshi, însă, nu aşteptă.

Castelul său avea vedere peste câmpia Mino, până spre munţii centrali. În timp ce stătea acolo, cu braţele încrucişate, se întreba: „Ce e de făcut cu Mino?” Armata cea mare pe care avea s-o recruteze nu era încartiruită la muntele Komaki, nici

la Sunomata, ci în mintea lui. Coborând din turnul de veghe, în apartamentele sale, Hideyoshi îl chemă pe Hikoemon.

Hikoemon apăru imediat, întrebând:

— Cu ce vă pot ajuta?

Fără a se gândi la fosta lor relaţie, îl respecta pe acel tânăr ca pe stăpânul lui.

— Vino mai aproape, te rog.

— Cu permisiunea dumneavoastră.

— Voi, ceilalţi, retrageţi-vă până vă chem eu, le spuse Hideyoshi samurailor din jurul lui; apoi, se întoarse spre Hikoemon. Vreau să discutăm ceva.

— Da. Ce anume?

— Dar, înainte de toate, continuă el, coborând glasul, cred că eşti mai familiarizat cu condiţiile interne din Mino decât sunt eu. În ce crezi că stă forţa provinciei Mino? Ce ne împiedică să dormim liniştiţi la Sunomata?

— În oamenii lor cei mai capabili, cred.

— Oamenii lor cei mai capabili. Cu siguranţă, asta nu are nimic de-a face cu Saito Tatsuoki.

— Cei Trei Bărbaţi din Mino au depus un jurământ de credinţă, pe vremea tatălui şi a bunicului lui Tatsuoki.

— Cine sunt cei Trei Bărbaţi?

— Cred că aţi auzit de ei. Unul e Ando Noritoshi, seniorul castelului Kagamijima.

Hideyoshi îşi rezemă mâna pe genunchi şi ridică un deget, dând din cap.

— Iyo Michimoto, seniorul castelului Sone.

— M-hm…

Un al doilea deget.

— Şi Ujiie Hitachinosuke, stăpânul castelului Ogaki. Al treilea deget.

— Altcineva?

— Hm, înclină Hikoemon capul într-o parte. Pe lângă ei, mai este Takenaka Hanbei, dar el a încetat, de mai mulţi ani, să servească ramura principală a clanului Saito şi trăieşte retras, undeva, pe muntele Kurihara. Nu cred că trebuie să-l pui la socoteală.

— Ei bine, atunci putem spune că pe cei Trei Bărbaţi se bazează puterea provinciei Mino. Aşa e?

— Cred că da.

— Despre asta voiam să vorbim, dar nu crezi că există vreo cale ca să putem atrage de partea noastră acest sprijin?

— Mă îndoiesc, afirmă Hikoemon. Un om adevărat e un om de cuvânt. Nu se lasă ademenit de bogăţii sau de faimă. De exemplu, dacă ţi s-ar cere să-ţi scoţi trei dinţi sănătoşi, cu siguranţă că n-ai face-o, nu-i aşa?

— Lucrurile nu sunt atât de clare. Trebuie să existe vreo soluţie... răspunse încet Hideyoshi. Ştii, inamicul ne-a atacat de mai multe ori în timpul construirii castelului, dar, în tot acel timp, numai un singur general nu a participat.

— Cine?

— Osawa, seniorul castelului Unuma.

— Aha. Ăsta-i Osawa Jirozaemon, Tigrul din Unuma.

— Omul acela... Tigrul... mă întreb dacă nu l-am putea aborda prin vreo rudă?

— Osawa are un frate mai mic, Mondo, răspunse Hikoemon. De câţiva ani, atât fratele meu, Matajuro, cât şi eu, suntem în relaţii bune.

— O veste binevenită, se bucură Hideyoshi, bătând din palme. Unde locuieşte acest Mondo?

— Cred că în cetatea Inabayama.

— Trimite-l imediat acolo pe fratele tău. Mă întreb dacă-l va putea găsi pe Mondo.

— La nevoie, mă voi duce eu însumi, îl asigură Hikoemon.

Care e planul?

— Folosindu-mă de Mondo, îl voi îndepărta pe Osawa de clanul Saito. Iar apoi, mă voi folosi de Osawa ca să-i desprind pe cei Trei Bărbaţi din Mino, unul câte unul, ca şi cum aş scoate trei dinţi.

— Mă îndoiesc că aţi putea-o face dumneavoastră înşivă, dar, din fericire, Mondo nu seamănă cu fratele lui mai mare şi ţine foarte mult la câştigul personal.

— Nu, Mondo nu va fi de ajuns ca să-l clintim pe Tigrul din Unuma. Vom avea nevoie de un alt jucător, care să-l aducă pe tigru în cuşca noastră. Şi cred că treaba asta i-am putea-o încredinţa lui Tenzo.

— Excelent! Dar ce plan aveţi, folosindu-vă de cei doi?

— Uite cum facem, Hikoemon... se apropie Hideyoshi de el, începând să-i şoptească planul la ureche.

Un moment, Hikoemon îl privi cu ochi mari. Un creier nu e decât un creier – şi-atunci, de unde apăreau sclipirile acelea de geniu?

Când compara ingeniozitatea lui Hideyoshi cu a sa, Hikoemon era uluit.

— Ei, aş dori să-i trimit imediat la drum pe Matajuro şi pe Tenzo, spuse Hideyoshi.

— Înţeleg. Se vor duce pe teritoriu inamic, aşa că îi pun să aştepte până la miezul nopţii ca să treacă râul.

— Aş dori să le explici planul în detaliu şi să le spui ce are fiecare de făcut.

— Desigur, stăpâne.

Ştiind ce avea de făcut, Hikoemon se retrase din camera lui Hideyoshi. În acea perioadă, peste jumătate din soldaţii castelului erau foşti ronini din Hachisuka. Acum, cu toţii se aşezaseră, devenind samurai.

Fratele mai tânăr al lui Hikoemon, Matajuro, şi nepotul său,

Tenzo, îşi primiră ordinele de la Hikoemon, se deghizară în negustori şi părăsiră castelul, în puterea nopţii, pornind spre inima teritoriului inamic, cetatea Inabayama. Atât Tenzo, cât şi Matajuro erau cât se poate de nimeriţi pentru o misiune de acel fel. O lună mai târziu, încheindu-şi misiunea, se întoarseră la Sunomata.

De partea cealaltă a râului, în Mino, începeau să se răspândească zvonurile:

— E ceva suspect cu Tigrul din Unuma.

— Osawa Jirozaemon a fost în cârdăşie cu cei din Owari de ani de zile.

— De-asta nu s-a supus ordinelor lui Fuwa în timpul construirii castelului de la Sunomata. Ar fi trebuit să atace cu toţii, dar el nici nu şi-a clintit trupele.

Zvonurile dădeau naştere altor presupuneri:

— Seniorul Tatsuoki îl va chema curând pe Osawa Jirozaemon la castelul Inabayama, ca să-l tragă la răspundere pentru înfrângerea de la Sunomata.

— Castelul Unuma va fi confiscat. Imediat după plecarea Tigrului la Inabayama.

Aceste zvonuri circulau prin Mino ca şi cum ar fi fost întemeiate. La originea lor se afla Watanabe Tenzo, iar în spatele lui se găsea Hideyoshi, care stătea în castelul de la Sunomata.

— Crezi că e momentul potrivit? îl întrebă Hideyoshi pe Hikoemon. Pleacă acum la Unuma. Am scris o scrisoare pe care aş dori să i-o dai lui Osawa.

— Da, stăpâne.

— Totul e să-l ademenim. Stabileşte ziua şi locul întâlnirii.

Cu scrisoarea lui Hideyoshi, Hikoemon făcu o vizită secretă în Unuma.

Când auzi că sosise un trimis de taină din Sunomata,

Osawa se întrebă despre ce putea fi vorba. Ferocele Tigru din Unuma începuse să arate abătut şi nefericit. Simulând o boală, evita pe toată lumea. În ultima vreme, primise un ordin de a se prezenta la Inabayama, iar familia şi vasalii săi se temeau. Osawa însuşi răspunsese că era prea bolnav ca să călătorească şi nu părea să aibă chef de plecare. Zvonurile ajunseseră şi în Unuma, iar Osawa era conştient de pericolul în care se afla. Acea înscenare a vasalilor care-l calomniau îl nemulţumea enorm. Regreta şi dezordinea din clanul Saito, şi prostia lui Tatsuoki. Dar nu putea face nimic şi întrezărea ziua când avea să fie nevoit să comită seppuku. În acest moment, Hikoemon venise să-l viziteze, în secret, din Sunomata. Osawa se hotărî să acţioneze.

— Am să-l primesc, spuse el.

Scrisoarea lui Hideyoshi îi fu înmânată. De cum o citi, Osawa o arse. Apoi, dădu răspunsul pe cale orală:

— Am să vă vestesc locul şi momentul, peste câteva zile. Sper că seniorul Hideyoshi va veni.

După aceea, trecură două săptămâni. La Sunomata sosi un mesaj din Unuma, iar Hideyoshi, însoţit numai de zece oameni, porni spre locul de întâlnire, o casă particulară simplă, aflată exact la jumătatea drumului dintre Unuma şi Sunomata. În timp ce vasalii din ambele tabere rămaseră pe maluri, veghind împrejurimile, Hideyoshi şi Osawa ieşiră singuri, cu o bărcuţă, pe râul Kiso. În timp ce stăteau aşezaţi genunchi lângă genunchi, ceilalţi se întrebau oare ce lucruri tainice or fi discutând. Mica luntre părea o frunză pe curentul marelui râu şi, o bună bucată de vreme, rămase departe de ochii şi de urechile lumii, plutind într-o fermecătoare privelişte cu vânt şi lumină. Întrevederea se încheie fără nici un incident.

După întoarcerea la Sunomata, Hideyoshi îi spuse lui

Hikoemon că, probabil, Osawa avea să vină într-o săptămână. Şi, astfel, peste câteva zile şi în cea mai mare taină, Osawa sosi la Sunomata. Hideyoshi îl primi cu multă curtenie şi, înainte ca altcineva din castel să afle despre prezenţa lui, îl duse în aceeaşi zi la muntele Komaki, unde Hideyoshi avu o consfătuire prealabilă privată cu Nobunaga.

— Am venit aici cu Osawa Jirozaemon, Tigrul din Unuma, îi spuse el. După ce mi-a ascultat argumentele, s-a răzgândit şi e hotărât să abandoneze clanul Saito şi să-şi unească forţele cu Oda. Deci, dacă aveţi bunătatea de a-i vorbi personal, s-ar putea să adăugaţi forţelor clanului Oda un general uimitor de viteaz şi castelul Unuma, fără a fi mişcat un deget.

Nobunaga, surprins, păru să cugete la detaliile celor spuse de Hideyoshi. Acesta fu cam nemulţumit, întrebându-se de ce seniorul său nu părea să se bucure. Nu-l interesau laudele pentru propriile lui eforturi, dar faptul că-l smulsese pe Tigrul din Unuma ca pe un dinte din gura duşmanului şi îl adusese la întâlnirea cu Nobunaga ar fi trebuit să fie un dar fără seamăn.

Se aşteptase ca Nobunaga să fie încântat. Dar, când stătu mai târziu să se gândească, îşi dădu seama că era un plan pe care-l ticluise fără consimţământul lui Nobunaga. Poate că acesta era motivul. Expresia lui Nobunaga părea să indice că da. Vorba proverbului, cuiul care iese prea mult în afară trebuie bătut la loc. Hideyoshi o înţelegea bine şi-şi reproşa încontinuu că propriul său cap ieşea în afară la fel ca al unui cui. Şi totuşi, nu putea să stea cu mâinile-ncrucişate, fără să facă nimic, când ştia că era spre binele taberei sale.

În sfârşit, Nobunaga încuviinţă, fără tragere de inimă. Hideyoshi îl aduse pe Osawa.

— Aţi crescut mare, stăpâne, spuse Osawa, pe un ton prietenos. Poate credeţi că acum ne cunoaştem pentru prima oară, dar, de fapt, este a doua oară că am plăcerea să vă

întâlnesc. Prima dată s-a întâmplat acum cincisprezece ani, la templul Shotoku din Tonda, când v-aţi întâlnit cu fostul meu stăpân, seniorul Saito Dosan.

— Aşa? replică simplu Nobunaga.

Părea să evalueze caracterul vizitatorului său.

Osawa nu urmărea să-l flateze. Nici nu-i făcea pe plac, cu umilinţă.

— Cu toate că sunteţi inamicul meu, am fost impresionat de faptele dumneavoastră din ultimii ani. Prima oară când v-am văzut, la templul Shotoku, păreaţi a fi un tânăr ştrengar. Dar, din ceea ce am constatat azi, îmi dau seama că administrarea domeniului dumneavoastră contrazice părerea generală.

Osawa vorbea ca un egal, franc şi candid. Nu era doar un om curajos, ci şi binevoitor din fire, îşi spuse Hideyoshi.

— Haide să ne întâlnim în altă zi şi să stăm de vorbă în voie. Azi am de făcut câteva treburi, se ridică Nobunaga, încheind scurt întrevederea.

Mai târziu, îl chemă pe Hideyoshi între patru ochi. Indiferent ce vorbiră cu acel prilej, după ce terminară, Hideyoshi păru teribil de nedumerit. Dar, fără a-i aduce nimic la cunoştinţă lui Osawa, continuă să joace rolul gazdei cordiale, întreţinându-l pe general la castelul muntelui Komaki.

— Vă voi înştiinţa în amănunt ce a spus Domnia Sa, după ce ne întoarcem la Sunomata.

Odată reveniţi la castelul lui Hideyoshi, când rămaseră singuri, Hideyoshi spuse:

— Generale Osawa, v-am pus într-o situaţie imposibilă şi cred că nu mă pot achita decât prin moartea mea. Fără a-l fi consultat pe seniorul Nobunaga, am crezut că Domnia Sa va fi exact de aceeaşi părere cu a mea, primindu-vă, cu bucurie,

ca aliat. Dar opinia lui despre dumneavoastră a fost cu totul diferită.

Hideyoshi oftă. Apoi, făcând o pauză, îşi coborî, trist, privirea. Osawa înţelese singur că ce credea Nobunaga nu era prea favorabil.

— Păreţi foarte necăjit, dar nu aveţi nici un motiv pentru asta. Nu s-ar spune că nu pot trăi fără solda seniorului Nobunaga.

— Adevărul e că aş fi fericit dacă asta ar fi totul.

Hideyoshi abia mai putea vorbi, dar se îndreptă puţin de spate, ca şi cum, şi-ar fi regăsit, dintr-odată, forţa.

— E mai bine să vă spun totul. Generale Osawa, când mă pregăteam să plec, Seniorul Nobunaga m-a chemat în secret şi m-a certat pentru că nu înţeleg arta militară a jocului dublu. De ce, m-a întrebat el, s-ar lăsa Osawa Jirozaemon, un om de caracter, cu o atât de mare reputaţie în Mino, ademenit de limba mea iscusită, aliindu-se cu el? Nu prevăzusem nici un moment aşa ceva.

— Da, îmi dau seama.

— Şi mi-a mai spus că e unul şi acelaşi Osawa de la castelul Unuma care, ca general la frontiera provinciei, a apărat Mino ca un tigru şi a pricinuit aşa de multe probleme în Owari, atâţia ani. A sugerat că se poate ca eu să fiu amăgit de vorbele dumneavoastră abile şi manipulat de cutezanţa dumneavoastră. Vă daţi seama că e plin de îndoieli.

— Într-adevăr.

— A mai fost de părere totodată că, dacă mai staţi mult timp la muntele Komaki, aţi avea posibilitatea de a vedea mijloacele defensive ale provinciei, aşa că, mi-a ordonat să vă aduc imediat înapoi la Sunomata. Să vă aduc aici şi...

Cuvintele lui Hideyoshi se întrerupseră brusc, ca şi cum i s-ar fi oprit în gât. Până şi Osawa era tulburat, dar îl privi pe

Hideyoshi drept în ochi, încurajându-l să spună fraza până la capăt.

— Mi-e greu s-o spun, dar a fost ordinul Domniei Sale, aşa că aş dori să auziţi. Mi-a poruncit să vă aduc înapoi la Sunomata, să vă închid în castel şi să vă ucid. A considerat că e o mare ocazie – pe care nu trebuie s-o pierdem.

Când privi în jur, Osawa observă că nu-l însoţea nici un soldat şi că se afla în castelul inamicului. Şi, oricât de neînfricat era, i se zbârli părul pe ceafă.

Hideyoshi continuă:

— Dar, în ceea ce mă priveşte pe mine, dacă respect ordinul Domniei Sale, înseamnă că încalc angajamentul pe care mi l-am luat deja faţă de dumneavoastră, ceea ce ar însemna să pătez onoarea de samurai. Nu pot face asta. În acelaşi timp, însă, dacă socot că nu-mi lipseşte loialitatea de vasal, trebuie să mă supun ordinelor. Am ajuns în punctul de unde nu mai pot merge nici înainte, nici înapoi. Prin urmare, la întoarcerea de la muntele Komaki, am fost abătut şi trist, ceea ce, presupun, v-a trezit oarecari bănuieli. Dar, vă rog, lepădaţi orice îndoială. Am acum soluţia foarte limpede în minte.

— Ce vreţi să spuneţi? Ce veţi face?

— Spintecându-mă, cred că-mi pot prezenta scuzele atât faţă de dumneavoastră, cât şi faţă de seniorul Nobunaga. Altă cale nu există. Generale Osawa, haideţi să bem o ceaşcă de rămas bun. După aceea, mă resemnez. Vă garantez că nimeni nu se va atinge de dumneavoastră. Puteţi pleca de-aici la adăpostul întunericului. Nu vă faceţi griji pentru mine, fiţi doar cu sufletul împăcat!

Osawa ascultă în tăcere tot ceea ce-i spuse Hideyoshi, dar avea ochii plini de lacrimi. În contrast cu ferocitatea care-i atrăsese porecla, acelea erau lacrimi diferite de cele ale unui

om de rând; se vedea limpede că avea un profund simţ al dreptăţii.

— Vă sunt îndatorat, spuse el, trăgându-şi nasul şi ştergându-se la ochi; putea fi acela generalul care câştigase atâtea bătălii? Dar ascultaţi, senior Hideyoshi. Ar fi de neiertat să vă faceţi *seppuku.*

— Dar dacă n-o fac, nu am nici o scuză, nici faţă de dumneavoastră, nici faţă de Domnia Sa.

— Nu, orice-aţi spune, e nedrept să vă spintecaţi ca să mă ajutaţi pe mine. Onoarea mea de samurai n-ar îngădui-o.

— Eu am fost cel care v-a dat explicaţiile şi care v-a invitat aici. Mai sunt şi cel care s-a înşelat cu privire la felul cum gândeşte Domnia Sa. Prin urmare, ca să mă scuz atât faţă de dumneavoastră, cât şi faţă de Domnia Sa, se cuvine ca eu să îndrept greşeala, luându-mi viaţa. Vă rog, nu încercaţi să mă opriţi.

— Orice greşeală susţineţi că aţi fi făcut, a fost şi vina mea. Nu e o cauză demnă de sinuciderea dumneavoastră. În schimb, vă ofer capul meu, în semn de apreciere pentru buna dumneavoastră credinţă. Duceţi capul meu înapoi la muntele Komaki.

Şi Osawa începu să-şi scoată sabia scurtă. Zguduit, Hideyoshi îi apucă mâna.

— Ce faceţi?

— Daţi-mi drumul.

— Nici vorbă. Nimic n-ar putea fi mai dureros decât să vă las să comiteţi *seppuku.*

— Înţeleg. De-asta vă ofer capul meu. Dacă aţi fi folosit vreun truc laş, v-aş fi putut arăta ce înseamnă o adevărată evadare, chiar dacă trebuia s-o fac peste un munte de cadavre. Dar am fost mişcat de spiritul dumneavoastră de samurai.

— Aşteptaţi. Gândiţi-vă doar un moment. Mi se pare foarte ciudat că amândoi ne luptăm pentru a muri. Generale Osawa, dacă aveţi o asemenea încredere în mine, am un plan care ne va permite amândurora să rămânem în viaţă şi să ne păstrăm neştirbită onoarea de războinici. Dar vă mai lasă inima să ajutaţi clanul Oda cu încă un pas?

— Încă un pas?

— În ultimă instanţă, îndoielile lui Nobunaga se bazează pe înalta consideraţie pe care v-o poartă. Deci, în acest moment, dacă aţi face un lucru prin care să vă manifestaţi, în mod clar, sprijinul pentru clanul Oda, toate îndoielile i s-ar risipi.

În noaptea aceea, Osawa părăsi castelul Sunomata, pornind spre o destinaţie necunoscută. Care era planul pe care i-l dezvăluise Hideyoshi? Deşi nimeni un trebuia să afle, ulterior, fu uşor de ghicit. Cineva vorbi cu Iyo, cu Ando şi cu Ujiie – cei Trei Bărbaţi din Mino, însuşi inima puterii clanului Saito – propunându-le să jure toţi trei credinţă clanului Oda. Cel care le vorbise atât de iscusit şi printr-a cărui bună mijlocire fură prezentaţi clanului Oda era nimeni altul decât Osawa Jirozaemon.

Desigur, Hideyoshi nu îşi făcu *seppuku.* Osawa reuşi cu bine, iar Nobunaga adăugă încă patru generali vestiţi din Mino printre aliaţii săi, fără a pune măcar piciorul afară din castel. Era oare rezultatul înţelepciunii lui Nobunaga sau al geniului lui Hideyoshi? Între senior şi vasal exista o subtilă legătură şi nimeni n-ar fi putut spune, cu certitudine, cine conducea cu adevărat.

* * *

Nobunaga era nerăbdător. Făcuse mari sacrificii pentru a construi castelul de la Sunomata, durase mult timp, aşa că

era firesc să se simtă frustrat.

— Ca să răzbun numele răposatului meu socru, voi nimici acest clan imoral şi-i voi elibera pe oamenii care se înăbuşă sub reaua lui administraţie.

Acesta era motivul susţinut de Nobunaga, pentru ca lumea să accepte lupta, dar, cu timpul, cuvintele sale începură, în mod firesc, să-şi piardă puterea. Mai exista şi posibilitatea ca abilităţile lui să fie puse la îndoială de clanul Tokugawa din Mikawa, despre care ştia că îl supraveghează din umbră.

Era în discuţie forţa reală a clanului Oda, ceea ce punea în mare pericol alianţa Oda-Tokugawa. Cu toate acestea, Nobunaga îşi pierdea răbdarea. Desigur, îi atrăsese pe Osawa şi cei Trei Bărbaţi din Mino în tabăra lui, dar numai acest fapt în sine nu-i adusese nici o victorie.

Ceea ce cerea el era să cucerească provincia Mino dintr-o singură lovitură. Se părea că, după lupta de la Okehazama, credinţa lui Nobunaga în ideea „unicei lovituri” devenise mult mai puternică decât înainte. Prin urmare, cu câteva ocazii, oameni ca Hideyoshi îşi exprimaseră oarecare împotriviri.

La consfătuirea din vara aceea, pentru a discuta despre cucerirea provinciei Mino, Hideyoshi stătu tăcut, pe cel din urmă loc, în tot timpul dezbaterilor. Când i se ceru părerea, răspunse:

— Cred că, poate, încă nu e momentul.

Acest răspuns îi displăcu extrem de mult lui Nobunaga, care întrebă, aproape certăreţ:

— Nu tu ai spus că dacă Tigrul din Unuma îi aduce de partea noastră pe cei Trei Bărbaţi, Mino se va nărui de la sine, fără ca noi să părăsim castelul?

— Vă cer iertare, stăpâne, dar Mino are o putere şi o bogăţie de zece ori mai mari decât cele din Owari.

— Mai întâi, ai spus că puterea lor se datorează unor

oameni deosebiţi, iar acum te temi de averea şi forţa lor. Dacă aşa stau lucrurile, când îi vom ataca?

Nobunaga nu-i mai ceru părerea lui Hideyoshi în nici o privinţă. Consiliul continuă dezbaterea. Luară hotărârea ca, în timpul verii, o armată numeroasă să pornească de la muntele Komaki spre Mino, folosind Sunomata ca tabără de bază.

Lupta pentru trecerea râului până în teritoriul inamic dură mai bine de-o lună. În tot acel timp, fură trimişi înapoi foarte mulţi răniţi. Nu se raportă nici o victorie. Armata istovită se retrase într-o tăcere totală, soldaţii şi generalii fiind deopotrivă posomorâţi şi cu buzele strânse.

Întrebaţi de oamenii rămaşi la castel cum decursese lupta, priviră cu toţii în pământ, clătinând din capete. Nobunaga rămase şi el tăcut. Învăţase în mod clar că nu toate luptele se desfăşoară ca la Okehazama. Castelul Sunomata era cufundat în linişte şi nu se mai auzeau decât vânturile triste ale toamnei suflând dinspre râu.

Dintr-odată, Hikoemon fu chemat pe neaşteptate de stăpânul său.

— Bănuiesc că printre foştii tăi ronini trebuie să fie câţiva care s-au născut în alte provincii şi, mai ales, în Mino, începu Hideyoshi.

— Da, într-adevăr.

— Crezi că vreunii dintre ei s-au născut în Fuwa?

— Voi afla.

— Bine. Dacă găseşti vreunul, te rog să-l aduci la mine.

Nu peste mult, Hachisuka Hikoemon îl aduse pe unul dintre foştii săi ronini, un om pe nume Saya Kuwaju, în grădina unde aştepta Hideyoshi. Părea a fi un om puternic, de vreo treizeci de ani.

— Tu eşti Saya? îl întrebă Hideyoshi.

— Da, stăpâne.

— Şi eşti din Fuwa, din Mino?

— Dintr-un sat numit Tarui.

— Ei bine, presupun că ştii bine zona.

— Am locuit acolo până la vârsta de douăzeci de ani, aşa că o cunosc puţin.

— Mai ai rude acolo?

— Pe sora mea mai mică.

— Cu ce se ocupă?

— E măritată într-o familie de agricultori locali şi cred că de-acum are şi copii.

— N-ai dori să te întorci acolo? Numai o dată?

— Nu m-am gândit niciodată la asta. Cred că dacă sora mea ar afla că fratele ei, roninul, vine acasă, s-ar simţi foarte stânjenită faţă de rudele soţului şi faţă de restul satului.

— Dar asta a fost înainte. Acum eşti vasal al castelului Sunomata şi un samurai respectabil. Nu e nimic rău în asta, nu-i aşa?

— Da, însă Fuwa e un district strategic din apusul provinciei Mino. Ce să caut eu pe teritoriul inamic?

Hideyoshi dădu din cap de mai multe ori la adresa acestui adevăr indiscutabil, părând să ajungă la o hotărâre.

— Aş dori să vii cu mine. Ne vom deghiza, ca să nu atragem atenţia. Să fii la poarta grădinii, diseară când se întunecă.

Hikoemon se interesă, bănuitor:

— Unde vă gândiţi să plecaţi, aşa, pe neaşteptate? Coborând glasul, Hideyoshi îi şopti la ureche:

— La muntele Kurihara.

Hikoemon îl privi de parcă l-ar fi bănuit că nu e în toate minţile. Bănuia, de o bună bucată de vreme, că Hideyoshi clocea ceva în minte, dar tocmai la muntele Kurihara! Auzindu-şi stăpânul, abia dacă-şi putu ascunde surpriza. Un

fost vasal al clanului Saito, un om care era considerat un mare strateg, ducea o viaţă de pustnic, în munţi. Omul acela era Takenaka Hanbei. Cu câtva timp în urmă, Hideyoshi se interesase minuţios cu privire la caracterul acelui om şi de relaţia sa cu clanul Saito.

„Acum, dacă am putea aduce de căpăstru calul ăsta prin poarta taberei, la fel cum i-am atras pe Tigrul din Unuma şi pe cei Trei Bărbaţi...” Acesta era planul general al lui Hideyoshi, dar gândul de a pătrunde pe teritoriul inamicului şi de a se duce chiar la muntele Kurihara era de neconceput.

— Chiar aveţi de gând să vă duceţi acolo? întrebă Hikoemon, neîncrezător.

— Desigur.

— Serios? insistă Hikoemon.

— De ce faci atâta caz? întrebă Hideyoshi, care era de părere că nu exista nici un pericol sau motiv de îngrijorare. În primul rând, eşti singurul care-mi cunoaşte intenţiile şi, apoi, plecăm în secret. Îţi voi cere să ai grijă pe-aici în cele câteva zile cât lipsesc eu.

— Vă duceţi singur?

— Nu, îl iau pe Saya cu mine.

— A merge numai cu el e totuna cu a călători neînarmat. Chiar credeţi că-l veţi putea momi pe Hanbei să se alieze cu noi, ducându-vă singur pe teritoriul inamicului?

— Asta va fi dificil, murmură Hideyoshi, aproape de unul singur. Dar vreau să încerc. Dacă mă duc cu intenţii sincere, nu va mai conta cât de strânse sunt relaţiile care îl leagă de clanul Saito.

Dintr-odată, Hikoemon îşi aminti de iscusinţa cu care îşi susţinuse Hideyoshi argumentele în faţa lui, la Hachisuka. Totuşi, se întreba dacă Hideyoshi avea să-l poată aduce într-adevăr pe Takenaka Hanbei din muntele Kurihara. Cu toată

iscusinţa lui. Nu, chiar dacă treaba ieşea bine şi Hanbei se hotăra să-şi părăsească refugiul de la munte, era posibil să aleagă clanul Saito, nu Oda.

Se zvonea pe-atunci că Hanbei, retrăgându-se la muntele Kurihara, ducea o viaţă liniştită, rustică, desăvârşindu-se ca sihastru, departe de lume. Dar, dacă într-o zi, foştii săi stăpâni, cei din clanul Saito, erau în pericol de a fi distruşi, avea să se întoarcă pentru a le conduce armata. Cu siguranţă, era adevărat că, data trecută, când respinseseră marea ofensivă a clanului Oda, nu venise să lupte în fruntea armatei, ci rămăsese să privească norii războiului de la înălţimea muntelui Kurihara, trimiţând clanului Saito meditaţiile sale, una câte una şi învăţându-i strategii secrete de război. Existau oameni care răspândeau această poveste ca şi cum ar fi fost adevărată. Avea să fie dificil – Hideyoshi însuşi o spusese. Hikoemon era de aceeaşi părere, ba chiar mai mult, şi scoase un fel de geamăt.

— Va fi o ambiţie greu de realizat, stăpâne. Expresia de pe chipul lui era dojenitoare.

— Ei…

Expresia tulburată a lui Hideyoshi se limpezi.

— Nu sunt motive chiar atât de mari de îngrijorare. Un lucru dificil poate fi neaşteptat de uşor, iar ceea ce pare uşor poate fi de fapt extrem de greu. Cred că esenţial este dacă reuşesc sau nu să-l fac pe Hanbei să aibă încredere în sinceritatea mea. Dat fiindcă oponentul meu e cel care e, nu mă bazez pe trucuri sau pe stratageme simple.

Îşi începu pregătirile pentru călătoria secretă. Deşi se gândea că putea fi zadarnică, Hikoemon nu-l putea opri. Cu fiecare zi, respectul său pentru inventivitatea şi pentru mărinimia lui Hideyoshi creştea şi considera că omul acela era mult mai abil decât el.

Se lăsa noaptea. Conform înţelegerii, Saya aştepta la poarta grădinii. Hideyoshi era la fel de jerpelit ca el.

— Ei bine, Hikoemon, să ai grijă de toate, îi spuse el şi porni, ca şi cum n-ar fi mers decât la o plimbare prin curtea castelului.

De fapt, distanţa de la Sunomata până la muntele Kurihara nu era prea mare – cam zece leghe. În zilele senine, muntele Kurihara se vedea vag în zare. Dar acel unic şir de munţi era fortăreaţa provinciei Mino contra inamicului. Hideyoshi apucă pe un drum ocolit, de-a lungul munţilor, şi intră în Fuwa.

Pentru a cunoaşte firea şi caracteristicile deosebite ale oamenilor care locuiau acolo, era esenţial să examineze, mai întâi, trăsăturile naturale ale regiunii. Districtul Fuwa se afla la poalele munţilor, în apusul provinciei Mino, reprezentând o strangulare a drumului spre capitală.

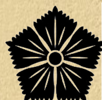
Culorile toamnei erau minunate la Sekigahara. Nenumărate râuri străbăteau dintr-o parte în alta câmpia, ca nişte vene. Istoria străveche şi nenumăratele legende se ghiceau în inima vegetaţiei tomnatice, ca grave însemne ale unui trecut sângeros. Munţii Yoro marcau hotarul cu Kai, iar norii pluteau încontinuu prin jurul muntelui Ibuki.

Takenaka Hanbei era originar din zonă. Se spunea că, de fapt, se născuse la Inabayama, dar îşi petrecuse aproape toată copilăria la poalele muntelui Ibuki. Născut în al patrulea an al lui Temmon, Hanbei avea doar douăzeci şi opt de ani, nefiind mai mult decât un tânăr învăţăcel în chestiunile militare. Cu un an mai tânăr decât Nobunaga, cu un an mai vârstnic decât Hideyoshi. Totuşi, abandonase deja căutarea marilor împliniri în lumea haotică şi-şi construise o sihăstrie pe muntele Kurihara. Se simţea bine în sânul naturii, se împrietenea cu cărţile străbunilor şi scria poezie, fără a se întâlni niciodată cu vizitatorii care veneau adesea la uşa lui.

Era oare un prefăcut? Şi acest lucru se spunea despre el, dar numele lui Hanbei era respectat în Mino, iar reputaţia lui ajunsese până în Owari.

„Aş dori să-l cunosc şi să-i judec eu însumi caracterul,” fu primul gând care răsări în mintea lui Hideyoshi. Ar fi fost păcat să meargă mai departe, fără a cunoaşte un om atât de rar şi de extraordinar, când amândoi se născuseră în aceeaşi lume. Mai mult chiar, dacă Hanbei ar fi pătruns în tabăra inamică, Hideyoshi trebuia să-l ucidă. Spera sincer ca acest lucru să nu se întâmple, fiindcă ar fi fost cel mai regretabil lucru din toată viaţa lui. „Îl voi cunoaşte, indiferent dacă primeşte oameni sau nu.”

MAESTRUL DE PE MUNTELE KURIHARA

Muntele Kurihara, situat lângă muntele Nangu, nu era foarte înalt şi părea un copil cuibărit lângă părintele lui.

„O, ce frumos e!” Când se apropiară de pisc, până şi Hideyoshi, care nu era defel poetic, intră în extaz, uimit de sublima frumuseţe a soarelui tomnatic, care cobora la orizont. Acum, însă, mintea i se concentra asupra unui singur gând: „Cum l-aş putea face pe Hanbei să devină aliatul meu?” iar acestuia îi urmă, curând, un altul: „Nu, a mă confrunta cu un maestru strateg prin mijloacele strategiei ar fi cea mai proastă strategie dintre toate. Nu pot apărea în faţa lui decât ca o foaie nescrisă. Voi vorbi cu el candid şi cu toată tăria.” Astfel îşi făcea curaj Hideyoshi. Totuşi, încă nu ştia nici măcar unde stătea Hanbei şi, până la apusul soarelui, nu-i putuseră găsi locuinţa izolată. Hideyoshi, însă, nu se grăbea. Când se întuneca, în mod cert avea să se aprindă undeva o lampă. Decât să bată fără rost coclaurile, apucând-o numai pe căi greşite, ar fi fost mult mai plăcut şi mai sigur să se oprească pe locul unde se aflau. Cel puţin, asta părea să fie părerea lui, căci se aşeză să se odihnească până după apusul soarelui. În

sfârşit, zăriră luminiţa unei lămpi în depărtare, dincolo de o vâlcea mlăştinoasă. Urmând o cărare îngustă şi întortocheată, care şerpuia încoace şi-ncolo, ajunseră, în sfârşit, la destinaţie.

Era un platou neted, înconjurat cu brazi roşii, la jumătatea pantei muntelui. Se aşteptaseră să găsească o colibă cu acoperiş de stuf şi uluci rupte, dar acum se pomeniră mergând către un zid obişnuit din pământ, care închidea o incintă spaţioasă. Apropiindu-se, văzură trei-patru felinare arzând înăuntru. În locul unei porţi adevărate, doar un oblon de bambus se legăna alene în vânt.

„Ce mare e”, îşi spuse Hideyoshi pe când intra, tăcut. Înăuntru se afla un desiş de brazi. O potecă strâmtă ducea de la intrare, printre brazi şi, cu excepţia acelor căzute care acopereau pământul, nu se zărea nici un fir de murdărie. Înaintând vreo cincizeci de metri, ajunseră la casă. O vacă mugea în staulul ei dintr-un hambar învecinat. Se auzea un foc trosnind în vânt, iar fumul său umplea văzduhul. Hideyoshi rămase nemişcat. Îşi frecă ochii, care-l usturau. Dar o pală de vânt dinspre munte, însă, risipi dintr-odată fumul; iar când privi, văzu un copil punând surcele sub plită, într-o bucătărie sărăcăcioasă.

— Cine sunteţi? întrebă, suspicios, băiatul.

— Eşti servitor? se interesă Hideyoshi.

— Eu? Da.

— Iar eu sunt vasal al clanului Oda. Numele meu este Kinoshita Hideyoshi. Ai putea transmite un mesaj?

— Cui?

— Stăpânului tău.

— Nu-i aici.

— E plecat?

— Vă spun eu, chiar că e plecat. Departe.

Întorcându-se cu spatele spre vizitator, tânărul se aşeză în faţa vetrei şi începu, din nou, să aţâţe focul. Pe munte, ceţurile nopţii coborau răcoarea, iar Hideyoshi se lăsă pe vine în dreptul plitei, lângă copil.

— Dă-mi voie să mă încălzesc puţin.

Băiatul nu spuse nimic, dar aruncă o scurtă privire cu coada ochiului.

— E frig noaptea, nu-i aşa?

— Suntem la munte. Sigur că-i frig, răspunse copilul.

— Călugăraşule, aici…

— Aici nu-i un templu! Sunt discipolul maestrului Hanbei, nu un călugăr!

— Ha, ha, ha, ha!

— De ce râdeţi?

— Iartă-mă.

— Plecaţi! Dacă stăpânul meu află că s-a strecurat un străin în bucătărie, pe urmă are să mă certe.

— Nu. Va fi bine. Îi voi prezenta scuze stăpânului tău, mai târziu.

— Chiar vreţi să-l cunoaşteţi?

— Întocmai. Crezi că voi coborî înapoi muntele fără a-l vedea, după ce am venit atâta drum?

— Oamenii din Owari sunt grosolani, nu? Din Owari sunteţi, nu-i aşa?

— Şi ce-i rău în asta?

— Stăpânul meu urăşte oamenii din Owari. Şi eu îi urăsc. Owari e o provincie duşmană, nu-i aşa?

— Cred că da.

— Aţi venit în Mino căutând ceva, nu-i aşa? Dacă sunteţi doar în trecere, aţi face mai bine să mergeţi mai departe. De nu, o să vă pierdeţi capetele.

— Nu intenţionez să merg mai departe de-aici. Singurul

meu plan era să ajung la această casă.

— Pentru ce aţi venit?

— Pentru a cere să fiu primit.

— Să fiţi primit? Vreţi să deveniţi un discipol al stăpânului meu, ca mine?

— M-hm. Cred că mi-ar plăcea să mă înfrăţesc cu tine întru ale învăţăturii. În orice caz, ar trebui să ne înţelegem bine. Şi-acum, du-te şi vorbeşte cu stăpânul. Am eu grijă de focul din cuptor. Nu-ţi face griji, orezul n-o să se ardă.

— Nu-i nevoie. Nu vreau.

— Nu te enerva. I-auzi, nu cumva tuşeşte stăpânul tău, în casă?

— Stăpânul meu tuşeşte mult noaptea. Nu e voinic.

— Deci, m-ai minţit când ai spus că e plecat.

— E totuna, dacă e aici sau nu. Nu primeşte pe nimeni care vine, oricine ar fi sau din ce provincie ar veni.

— Ei, atunci voi aştepta momentul potrivit.

— Mda, mai treceţi.

— Nu. Coliba asta e caldă şi plăcută. Lasă-mă doar să stau aici o vreme.

— Vă arde de glumă! Plecaţi!

Băiatul sări în picioare, ca pentru a-l ataca pe intrus, dar, când privi încruntat chipul zâmbitor al lui Hideyoshi, în lumina caldă, pâlpâitoare, din cuptor, nu mai putu fi furios, oricât de tare ar fi încercat. Pe măsură ce privea lung chipul acelui om, sentimentul iniţial de ostilitate i se risipea.

— Kokuma! Kokuma! strigă un glas din casă.

Băiatul reacţionă pe dată. Lăsându-l pe Hideyoshi unde se afla, se repezi din bucătărie în casă şi, o bucată de vreme, nu reveni. Între timp, din cazanul mare de pe plită începu să se simtă miros de mâncare arsă. Neputându-şi spune că nu era decât masa altcuiva, Hideyoshi luă repede polonicul de pe

capac şi amestecă în conţinutul cazanului – orez brun amestecat cu castane şi cu legume uscate. Alţii ar fi râs de mâncarea aceea sărăcăcioasă, dar Hideyoshi se născuse într-o fermă sărmană şi, când privea un singur bob de orez, vedea lacrimile mamei lui. Pentru el, nu era un fleac.

— Băiatul acela! O să se ardă. Ce păgubos.

Şi, luând o cârpă, apucă toartele cazanului şi-l ridică.

— O, vă mulţumesc, domnu'.

— A, Kokuma? Tocmai începea să se ardă, aşa că l-am luat de pe foc. Pare să fi fiert exact cât trebuia.

— Îmi ştiţi deja numele, hai?

— Aşa te-a strigat maestrul Hanbei din casă, adineaori. Ai vorbit cu el din partea mea, cât timp ai fost acolo?

— M-a chemat pentru altceva. Cât despre dumneavoastră, dacă-i vorbesc maestrului meu despre toate fleacurile, nu fac decât să-l supăr. Aşa că nu i-am spus nimic.

— Auzi, auzi. Urmezi cu stricteţe ordinele maestrului, nu-i aşa? Sunt foarte impresionat.

— Hm! Spuneţi asta doar ca să vă admir.

— Nu, e adevărat. Sunt nerăbdător, dar, dacă aş fi profesorul tău, aşa te-aş lăuda. Nu te mint.

Chiar în acel moment, cineva ieşi dintr-o bucătărie învecinată, ţinând în mână un lampion de hârtie. O voce femeiască îl strigă de mai multe ori pe Kokuma şi, întorcându-se, Hideyoshi văzu, ca prin ceaţă, o fată de vreo şaisprezece-şaptesprezece ani, îmbrăcată într-un kimono imprimat cu flori de cireş de munte şi ceţuri, legat cu un cordon de culoarea prunei. Faţa îi era luminată de lampionul de hârtie din mâna ei, în întunericul ca funinginea.

— Ce e, Oyu?

Kokuma se apropie de ea şi ascultă ce avea de spus. Când fata termină de vorbit, mâneca împodobită cu flori de cireş

coborî prin intrarea întunecată a holului, odată cu lampionul, şi dispăru după perete.

— Cine era? întrebă Hideyoshi.

— Sora maestrului meu, răspunse Kokuma simplu, cu glas blând, ca şi cum ar fi vorbit despre frumuseţea florilor din grădina stăpânului său.

— Ascultă, te rog. Doar ca să fiu sigur, nu vrei să mai intri în casă doar o dată şi să-i ceri să mă primească? Dacă refuză, voi pleca.

— Veţi pleca într-adevăr?

— Da.

— Mai mult ca sigur, vorbi cu emfază Kokuma, dar, în cele din urmă, intră.

Reveni imediat şi spuse cu bruscheţe:

— A zis că nu şi că detestă să primească vizitatori... şi m-a certat, normal. Acum vă rog să plecaţi, domnu'. Îi servesc maestrului meu masa.

— Bine, voi pleca în seara asta. Apoi, am să mai trec eu, cândva. Cu umilinţă, Hideyoshi se ridică supus şi dădu să plece.

— Nu vă va folosi la nimic să vă întoarceţi! spuse Kokuma. Hideyoshi plecă, în tăcere, pe unde sosise. Fără să-l deranjeze întunericul, coborî la poala muntelui şi se culcă.

A doua zi, când se trezi, făcu câteva pregătiri şi urcă, din nou, muntele. Apoi, la fel cum făcuse în ajun, vizită reşedinţa lui Hanbei la apusul soarelui. În seara trecută, petrecuse prea mult timp cu băiatul, aşa că acum încercă să se ducă direct la uşa care părea să fie intrarea principală. Cel care-i deschise, ieşind la chemarea lui, fu acelaşi Kokuma de cu seară.

— Cum! Domnu', iar aţi venit?

— Mă întrebam dacă i-aş putea cere să ne întâlnim azi. Fă-mi plăcerea şi mai întreabă-l o dată pe maestrul tău.

Kokuma intră şi, fie că vorbise într-adevăr cu Hanbei, fie că nu, se înapoie repede, cu acelaşi refuz categoric.

— Dacă aşa stau lucrurile, am să mai întreb când va fi mai bine dispus, spuse politicos Hideyoshi şi plecă.

Peste două zile, urcă, din nou, muntele.

— Azi mă primeşte?

Kokuma se întoarse în casă ca de obicei şi, din nou, îl refuză scurt.

— A spus că-l enervaţi venind aşa de des.

În ziua aceea, Hideyoshi plecă din nou tăcut. Mai vizită astfel casa de multe ori. În cele din urmă, când Kokuma îl văzu la faţă, nu mai făcu decât să râdă:

— Aveţi multă răbdare, nu-i aşa, domnu'? Dar n-are nici un rost să veniţi aici, oricât de răbdător aţi fi. În ultima vreme, când intru să-i spun că sunteţi aici, în loc să se supere, râde doar.

Băieţii se împrietenesc repede cu oamenii, iar între Kokuma şi Hideyoshi începuse deja să se creeze o oarecare familiaritate.

Hideyoshi urcă muntele şi în ziua următoare. Aşteptând la poale, Saya nu bănuia ce planuri avea stăpânul său şi în cele din urmă, începând să se înfurie, spuse:

— Cine se crede Takenaka Hanbei? De data asta, urc şi eu, ca să-i reproşez grosolănia.

Ziua celei de-a zecea vizite a lui Hideyoshi era una cu ploaie şi cu un vânt puternic, iar Saya şi proprietarii fermei unde trăseseră îşi dădură toată silinţa să-l împiedice pe Hideyoshi să se ducă, însă acesta îşi puse o pălărie şi o pelerină de paie şi, încăpăţânat, urcă. În asfinţit, ajungând, se opri la intrare şi strigă, ca de fiecare dată.

— Da. Cine e, vă rog?

În seara aceasta, pentru prima oară, ieşi Oyu, tânăra

femeie despre care Kokuma spusese că era sora lui Hanbei.

— Ştiu că-l deranjez pe maestrul Hanbei venind şi regret că o fac împotriva dorinţei lui, dar am venit ca sol al propriului meu stăpân şi îmi va fi greu să mă întorc acasă înainte de a-l fi cunoscut. Face parte din slujba samuraiului să transmită mesajele stăpânului său, aşa că sunt hotărât să aştept aici până când maestrul Hanbei va accepta să mă vadă, chiar dacă durează doi-trei ani. Iar dacă maestrul Hanbei refuză să mă primească, am hotărât să mă spintec. Oh, sunt sigur că maestrul Hanbei cunoaşte mai bine ca oricine greutăţile clasei războinicilor. Vă rog… dacă aţi putea pune o vorbă bună pentru mine.

Sub stropii de ploaie care şiroiau violent de pe acoperişul spart, Hideyoshi îngenunche şi-şi făcu cererea. Se pare că acest lucru fu îndeajuns încât să o mişte pe impresionabila domnişoară.

— Vă rog să aşteptaţi un moment, spuse ea cu blândeţe şi dispăru în casă.

Când reveni, însă, îi spuse, cu vizibilă părere de rău, că răspunsul lui Hanbei nu se schimbase.

— Regret că fratele meu mai mare e atât de îndărătnic, dar sunteţi atât de bun să vă retrageţi? Spune că oricât de des aţi veni aici, nu vă primeşte. Îi displace să stea de vorbă cu oamenii şi refuză şi acum să o facă.

— Aşa, deci?

Hideyoshi coborî privirea, cu vădită dezamăgire, dar nu mai insistă. Ploaia de pe streşini îi şiroia pe umeri.

— Nu mai e nimic de făcut. Ei bine, voi aştepta până e mai bine dispus.

Şi, punându-şi pălăria, plecă dezamăgit prin ploaie. Urmând cărarea din pădurea de brazi, ca întotdeauna, tocmai ajunsese dincolo de zidul de pământ, când îl auzi pe Kokuma

venind în goană după el.

— Domnu'! Vă primeşte! A zis că vă primeşte! A spus să vă-ntoarceţi!

— Hm? Maestrul Hanbei a spus că mă primeşte? Hideyoshi se întoarse în grabă cu Kokuma. Dar nu-l aştepta decât Oyu, sora lui Hanbei.

— Fratele meu a fost atât de impresionat de sinceritatea dumneavoastră, încât a spus că ar greşi refuzându-vă vizita. Dar nu în seara asta. Azi stă în pat, din cauza ploii, însă vă roagă să veniţi în altă zi, când vă va trimite un mesaj.

Lui Hideyoshi îi trecu deodată prin minte că, poate, acelei femei i se făcuse milă de el şi, după plecarea lui, apelase la fratele său, Hanbei, în favoarea lui.

— Oricând îmi trimiteţi vorbă, voi fi gata.

— Unde locuiţi?

— Stau la poalele muntelui, în casa lui Moemon, o casă de lângă un copac mare de zelkova, în satul Nangu.

— Bine, când se va înfrumuseţa vremea.

— Am să aştept.

— Trebuie că vi-i frig şi vă udă ploaia. Cel puţin, uscaţi-vă hainele la foc, în bucătărie, şi mâncaţi ceva înainte de a pleca.

— Nu, rămâne pe data viitoare. Acum îmi voi lua rămas bun. Şi Hideyoshi porni cu paşi mari prin ploaie, spre poalele muntelui. A doua zi, continuă să plouă. În ziua următoare, muntele Kurihara rămase învăluit în nori albi şi nici urmă de mesager. În sfârşit, cerul se însenină şi culorile muntelui se reîmprospătară complet. Frunzele de toamnă timpurie ale arborilor de lac şi ale oţetarilor se înroşiseră viu.

În dimineaţa aceea, la poarta lui Moemon apăru Kokuma, mânând o vacă.

— Hei, domnu'! spuse el. Am venit să vă invit sus! Maestrul

mi-a spus să vă conduc la el acasă. Şi, de vreme ce azi sunteţi musafir, v-am adus un animal de călărie.

Şi, cu aceste cuvinte, îi dădu o invitaţie de la Hanbei. Hideyoshi o deschise şi citi:

Curios, aţi venit atât de des să-l vizitaţi pe acest om slăbit, care s-a retras la ţară. Deşi mi-e dificil să vă accept cererea, vă rog să poftiţi la o ceaşcă de ceai neîndulcit.

Cuvintele păreau puţin cam trufaşe. Hideyoshi îşi dădea seama că Hanbei era un om destul de nesociabil, încă înainte de a-l cunoaşte. Încălecă pe spinarea vacii, spunându-i lui Kokuma:

— Ei, dacă tot mi-ai adus un animal de călărie, mergem? Kokuma se întoarse spre munte şi porni. În jurul muntelui Kurihara şi al muntelui Nangu, cerul de toamnă era senin. Pentru prima oară de când ajunsese la poalele pantelor, Hideyoshi putea să vadă limpede munţii, când privea în sus.

Când, în sfârşit, se apropiară de intrarea din zidul de pământ, văzură o femeie frumoasă care stătea alături, părând că aşteaptă ceva. Era Oyu, care se îmbrăcase şi se aranjase cu mai multă grijă decât de obicei.

— A, nu trebuia să vă deranjaţi, spuse Hideyoshi, sărind în grabă de pe spinarea vacii.

După ce intră, fu lăsat singur într-o cameră. Clipocitul apei îi mângâia urechile. Bambuşii legănaţi de vânt se loveau de fereastră. Locul acesta era un adevărat refugiu liniştit în munţi. Într-un alcov cu pereţi grosolani de lut şi stâlpi din lemn de brad era agăţat un sul pe care un preot Zen scrisese ideograma chinezească a cuvântului „vis”.

„Cum poate sta aici fără să moară de plictiseală?” se întrebă Hideyoshi, minunându-se că un om poate trăi într-un

asemenea loc. Şi-şi spuse că el, unul, n-ar fi putut rămâne acolo mai mult de trei zile. Nu ştia cum să-şi omoare timpul, nici măcar atâta vreme cât avea să stea. Deşi cântecele păsărilor şi foşnetele brazilor îl linişteau, gândurile îi fugeau spre Sunomata şi, mai departe, până la muntele Komaki, în vreme ce sângele îi clocotea în vânturile şi în norii vremurilor. Categoric, Hideyoshi se simţea străin într-un asemenea loc.

— Ei, v-am lăsat să aşteptaţi, se auzi din spatele lui glasul unui tânăr.

Era Hanbei. Hideyoshi ştiuse că era tânăr, dar, auzindu-i vocea, fu şi mai impresionat de acest lucru. Gazda sa se aşeză, lăsându-i lui locul de onoare.

Hideyoshi vorbi grăbit, începând cu un salut formal:

— Sunt vasal al clanului Oda. Numele meu este Kinoshita Hideyoshi.

Hanbei îl opri cu delicateţe:

— Nu aţi vrea să lăsăm deoparte formalismele? Cu siguranţă, nu asta am intenţionat invitându-vă astăzi aici.

Hideyoshi simţi că acest răspuns deja îl punea în dezavantaj. Iniţiativa conversaţiei care, de obicei, îi aparţinea lui Hideyoshi, o luase acum gazda.

— Sunt Takenaka Hanbei, stăpânul acestei colibe de munte. Sunt onorat de vizita dumneavoastră aici.

— Ba nu, mă tem că eu am stăruit cu destulă încăpăţânare la poarta dumneavoastră, fiind destul de supărător.

Hanbei râse:

— Sincer să fiu, aţi fost foarte iritant. Dar acum, când vă văd, trebuie să spun că e o adevărată uşurare să am câte un vizitator, din timp în timp. Vă rog să vă simţiţi ca acasă. Că tot veni vorba, cinstite oaspete, ce anume aţi căutat, urcând până la casa mea de pe munte? Oamenii spun că, în munţi, nu se găseşte nimic altceva decât cântecul păsărilor.

Se aşezase pe un loc mai scund decât al musafirului, dar, în ochi, părea să i se citească un zâmbet şi părea să fie amuzat de omul acesta care apăruse din senin. În acel moment, Hideyoshi îl studie obiectiv. Constituţia lui Hanbei nu părea foarte robustă. Avea pielea flască şi chipul palid. Dar era un bărbat chipeş, iar roşeaţa gurii sale era deosebit de frapantă.

Una peste alta, ţinuta lui era rezultatul unei bune educaţii. Era senin şi vorbea calm, zâmbitor. Dar era îndoielnic dacă la suprafaţa acelei făpturi omeneşti se manifesta adevărul ascuns dedesubt, la fel cum, de exemplu, în acea zi muntele părea destul de liniştit pentru o hoinăreală plăcută, dar, în ajun, furtuna mugise prin vale, suflând cu destulă putere încât copacii să freamăte a pustiu.

— Ei, de fapt...

O clipă, Hideyoshi zâmbi, îndreptându-şi puţin umerii.

— Am venit să vă întâlnesc la ordinul seniorului Nobunaga. N-aţi vrea să coborâţi de pe acest munte? Lumea nu va permite ca un om cu capacităţile dumneavoastră să trăiască o viaţă de lenevie în munţi, de la o vârstă atât de tânără. Mai devreme sau mai târziu, e sortit să serviţi ca samurai. Iar dacă aşa este, pe cine veţi servi, dacă nu pe seniorul Nobunaga? Prin urmare, am venit pentru a vă încuraja să serviţi clanul Oda. Nu v-ar plăcea să mai trăiţi o dată printre norii războiului?

Hanbei se mulţumi să asculte, zâmbind misterios. Cu toată iscusinţa sa de vorbire, Hideyoshi îşi simţea puterea vlăguită în faţa unui asemenea oponent. Bărbatul acela era ca o salcie în vânt. Nu-ţi puteai da seama dacă te ascultă sau nu. Tăcând, aşteptă umil răspunsul lui Hanbei, purtându-se, până la capăt, ca o foaie albă de hârtie şi vorbindu-i fără vreo stratagemă sau afectare.

În acest timp, o briză slabă venea dinspre evantaiul din

mâna lui Hanbei. Pusese mai-nainte trei cărbuni într-un mic arzător de jăratic şi, lăsând jos cleştele, făcu vânt pe deasupra doar atâta cât să aprindă focul, fără a stârni cenuşa. Apa din ibric dădu în clocot. Între timp, luă şervetul folosit pentru ceremonia ceaiului şi şterse micile vase de ceai pentru musafir şi gazdă. Părea să ştie temperatura apei după zgomotul fierberii. Omul era graţios şi, aparent, fără cusur, dar foarte calculat.

Hideyoshi îşi simţea picioarele începând să-i amorţească, dar nu putea găsi o introducere pentru cuvintele următoare. Şi, până să observe, lucrurile despre care vorbise atât de amănunţit îşi luară zborul în direcţia vântului dintre brazi. Se părea că în urechile lui Hanbei nu mai rămăsese nimic.

— Ei bine, mă întreb dacă aveţi ceva de spus în legătură cu cele despre care v-am vorbit adineaori. Sunt convins că a vă vorbi despre felul cum veţi fi recompensat, despre stipendiu şi despre rang şi a încerca să vă ademenesc cu bani nu ar fi o cale prin care să vă determin să părăsiţi sihăstria, aşa că nu voi face absolut nici o referire la asemenea lucruri. Desigur, este adevărat, Owari e o provincie mică, dar, în viitor, va controla naţiunea, fiindcă nimeni altul decât seniorul meu are această capacitate. Deci, e păcat să trăiţi izolat în munţi, în mijlocul acestei lumi haotice. Ar trebui să coborâţi, de dragul naţiunii.

În timp ce vorbea, gazda sa se întoarse brusc spre el, iar Hideyoshi îşi ţinu, involuntar, respiraţia. Hanbei, însă, îi oferi calm un vas de ceai.

— Beţi puţin ceai, spuse el.

Apoi, luând şi pentru sine un mic vas, Hanbei sorbi din ceai ca şi cum ar fi lins castronaşul. Gustă ceaiul de câteva ori, de parcă nu s-ar fi gândit la nimic altceva.

— Onorate oaspete…

— Da?

— Vă plac orhideele? Primăvara sunt minunate, dar şi toamna sunt destul de frumoase.

— Orhideele! Cum adică, orhideele?

— Florile. Când mergeţi cam cu trei-patru leghe mai în adâncul muntelui, pe pante şi pe marginile prăpăstiilor sunt orhidee care păstrează roua vremurilor vechi. L-am trimis pe slujitorul meu, Kokuma, să culeagă una şi s-o pună într-un ghiveci. Doriţi s-o vedeţi?

— N-nu...

Hideyoshi se întrerupse, şovăitor.

— Să mă uit la orhidee nu-mi foloseşte la nimic.

— Aşa?

— Sper s-o fac, într-o bună zi, dar faptul că visurile mele aleargă spre câmpul de luptă chiar şi când sunt acasă arată că sunt încă un tânăr cu sânge fierbinte. Nu înţeleg sentimentele unor asemenea oameni liniştiţi.

— Acesta nu e un lucru de neînţeles. Dar nu credeţi că e păcat ca un om ca dumneavoastră să fie preocupat numai de căutarea faimei şi a câştigului? Viaţa trăită în munţi are o semnificaţie destul de profundă. De ce nu plecaţi din Sunomata, pentru a veni să vă construiţi o colibă pe muntele acesta?

„Oare cinstea nu e totuna cu nesocotinţa? Şi, în ultimă instanţă, lipsa strategiei nu e aceeaşi cu lipsa înţelepciunii? Poate că numai sinceritatea singură nu e suficientă pentru a bate la poarta inimii omeneşti. Nu înţeleg”, îşi spuse Hideyoshi, în timp ce cobora, tăcut, muntele. Totul fusese zadarnic. Vizita lui acasă la Hanbei nu folosise la nimic. Arzând de indignare, se întoarse în loc şi privi înapoi. Nu-i mai rămăsese decât nemulţumirea. Nici un regret. După acea primă întâlnire, fusese expediat politicos. „Poate că n-am să-l

mai văd niciodată”, reflectă Hideyoshi. „Ba nu. Data viitoare când îi voi studia chipul, va fi după ce mi-l vor aduce în faţa scăunelului de campanie, pe câmpul de luptă.” Îşi făgădui acest lucru, rozându-şi buzele. De câte ori străbătuse acel drum, cu capul în piept, perfect curtenitor şi ascunzându-şi ruşinea? Drumul acela era acum un motiv de iritare. Se răsuci din nou pe călcâie.

— Vierme! strigă el, neputincios.

Poate că-şi amintea chipul palid şi trupul slab al lui Hanbei. Cuprins de furie, grăbi pasul. Apoi, cotind pe drumul care avea o prăpastie într-o parte, păru să-şi amintească, dintr-odată, un lucru pe care-l ignorase de când părăsise casa lui Hanbei. Oprindu-se pe marginea prăpastiei, se uşura în vale. Şuvoiul arcuit deveni o ceaţă foşnitoare, de la jumătatea înălţimii. Distrat, Hideyoshi îşi văzu de treabă, dar, când sfârşi, exclamă:

— De-ajuns cu bombănelile!

Şi, cu aceste cuvinte, grăbi şi mai mult pasul, repezindu-se spre poala muntelui.

Când ajunse la casa lui Moemon, spuse:

— Saya, pe neaşteptate călătoria asta s-a dovedit foarte lungă. Hai să ne sculăm mâine devreme şi să mergem acasă.

Văzând expresia energică a stăpânului său, Saya crezu că întâlnirea cu Takenaka Hanbei se sfârşise cu bine şi se bucură pentru stăpânul său. Cei doi petrecură seara împreună cu Moemon şi familia lui, după care se culcară. Hideyoshi adormi cu mintea golită de orice gânduri. Saya fu atât de surprins de sforăitul stăpânului său, încât deschise ochii, din când în când. Dar, stând să se gândească, îşi dădu seama că grijile şi oboseala urcărilor zilnice pe muntele Kurihara fuseseră, fără îndoială, considerabile. Ştiind acest lucru, până şi ochii lui Saya se umplură de lacrimi.

Încercarea de a triumfa, fie şi numai puţin, trebuia să însemne ceva, îşi spunea el, deşi habar n-avea că eforturile stăpânului său se sfârşiseră printr-un eşec. Înainte de ivirea zorilor, Hideyoshi îşi termină deja pregătirile de călătorie. Păşind în roua dimineţii, părăsiră satul. Fără îndoială, multe dintre familii încă mai dormeau adânc.

— Stai, Saya.

Hideyoshi se opri dintr-odată şi se îndreptă de spate, privind spre soarele care răsărea. Muntele Kurihara se înălţa negru, peste marea de ceaţă a zorilor. Dincolo de munte, norii luminoşi se mişcau odată cu culorile soarelui strălucitor la răsărit.

— Nu, am greşit, murmură Hideyoshi. Am venit să cuceresc un om greu de cucerit. Atât de greu, încât e ceva firesc. Poate că propria mea sinceritate e totuşi insuficientă. Cum aş putea realiza lucruri mari când am o minte limitată?

Se întoarse complet în loc:

— Saya, mai urc o dată pe muntele Kurihara. Ia-o înaintea mea. Cu aceste cuvinte, se răsuci brusc şi porni în susul drumului, străpungând ceaţa zorilor pe pantele muntelui, urcând neabătut. Astfel că şi în ziua aceea, din nou, urcă muntele şi, nu peste mult, ajunse la jumătatea drumului. Când fu la marginea unei mlaştini late, cu iarbă, din apropierea casei lui Hanbei, auzi o voce care i se adresa din depărtare.

Era Oyu, împreună cu Kokuma. Purta pe braţ un coş cu ierburi şi stătea călare pe vacă. Kokuma ducea hăţurile.

— Ei, ce surpriză. Eşti uimitor, nu-i aşa, domnu’? Până şi dascălul meu a spus că v-a fost de-ajuns şi probabil azi n-o să vă mai întoarceţi.

Descălecând din spinarea vacii, Oyu salută ca de obicei. Kokuma, însă, veni spre el rugător:

— Domnu', vă rog, nu vă duceţi, măcar azi. A spus că a făcut febră noaptea, fiindcă a vorbit mult cu dumneavoastră. Chiar şi azi dimineaţă a fost într-o dispoziţie groaznică şi m-a certat.

— Nu fi obraznic, îl dojeni Oyu şi-i prezentă scuzele lui Hideyoshi, cerându-i, pe ocolite, să nu vină în vizită. Nu se poate spune că fratele meu s-ar fi îmbolnăvit pentru că a vorbit cu dumneavoastră, dar se pare că a cam răcit. Azi stă în pat, aşa că-i voi spune că aţi vrut să veniţi. Dar, vă rog, nu azi.

— Cred că l-aş deranja. Voi renunţa la idee şi am să mă întorc, dar...

Scoase din kimono un penel şi o călimară şi scrise o poezie pe o bucată de hârtie:

În viaţa de nepăsare nu se găseşte linişte.
Ea ar trebui lăsată păsărilor şi dobitoacelor.
Chiar şi-ntr-o mulţime se află însingurare,
Şi linişte, pe străzile unui oraş.
Norii munţilor sunt liberi de legăturile lumeşti,
Vin şi pleacă în voia lor.
Cum poate locul în care-ţi îngropi oasele
Să se mărginească la munţii verzi?

Ştia foarte bine că era un poem slab, dar exprima ce simţea. Mai adăugă un lucru:

Încotro se-ndreaptă norii care părăsesc culmile?
Apusul? Răsăritul?

— Sunt sigur că va râde de mine şi că mă va numi obraznic şi neruşinat, dar asta e ultima oară când îl deranjez. Voi

aştepta răspunsul în acest loc. Iar dacă văd că e imposibil să îndeplinesc ordinul seniorului meu, voi comite *seppuku* chiar aici, lângă mlaştina asta. Aşa că, vă rog, duceţi-vă să-i mai vorbiţi o dată din partea mea.

În ziua aceea era şi mai sincer decât în ajun. Şi nu se simţea nici o făţărnicie în folosirea cuvântului *„seppuku”.* Îi scăpase aproape inconştient, din propriul lui zel.

În loc de a-l dispreţui, Oyu simţi o profundă simpatie şi reveni la patul de suferinţă al fratelui ei, cu scrisoarea. Hanbei o citi o dată şi nu spuse absolut nimic. Stătu cu ochii închişi timp de aproape jumătate de zi. Se însera, iar ziua se preschimbă într-o noapte cu lună.

— Kokuma, adu vaca, spuse, pe neaşteptate, Hanbei.

Întrucât se vedea limpede că avea să iasă, Oyu se alarmă şi-şi îmbrăcă fratele în haine căptuşite cu bumbac şi un kimono gros. Apoi Hanbei porni, călare pe vacă. Călăuzit de Kokuma, coborâră panta muntelui, spre mlaştină. Pe un dâmb cu iarbă, în depărtare, văzu silueta unui om care nici nu mâncase, nici nu băuse, stând aşezat sub lună cu picioarele încrucişate, ca un preot Zen. Dacă un vânător l-ar fi descoperit de departe, ar fi găsit că Hideyoshi era o ţintă ideală. Hanbei coborî de pe vacă şi se apropie direct de el. Apoi, îngenunche în faţa lui Hideyoshi şi făcu o plecăciune.

— Stăpâne oaspete, azi am fost nepoliticos. Nu sunt sigur ce aşteptări aveţi din partea unei persoane care nu e nimic mai mult decât un om sfârşit, care trăieşte în munţi, dar purtarea dumneavoastră a fost mai mult decât meritam eu. Se spune că un samurai va muri pentru cineva care îl cunoaşte cu adevărat. Nu vreau să muriţi zadarnic şi îmi voi întipări acest lucru în suflet. Şi totuşi, într-o vreme am servit clanul Saito. Nu spun că îl voi servi pe Nobunaga. Vă voi servi pe dumneavoastră şi voi închina cauzei dumneavoastră trupul

acesta bolnăvicios. Am venit aici numai ca să vă spun asta. Vă rog, iertaţi-mi grosolănia din ultimele câteva zile.

* * *

Multă vreme nu avu loc nici o luptă. Provinciile Owari şi Mino îşi întăreau mijloacele de apărare şi lăsau iarna în seama zăpezilor şi a vânturilor îngheţate. Odată cu acest armistiţiu neoficial, numărul călătorilor şi al convoaielor de cai cu samare dintre cele două provincii creştea. Trecu Anul Nou şi, în sfârşit, bobocii prunilor căpătară culoare. Orăşenii din Inabayama credeau că lumea avea să-şi continue viaţa netulburată timp de încă o sută de ani.

Soarele de primăvară scălda zidurile albe ale castelului Inabayama, învăluindu-le într-un aer de nepăsare şi de plictiseală. În asemenea zile, când orăşenii priveau în sus spre castel, se întrebau de ce construiseră o fortăreaţă pe piscul înalt al muntelui. Erau sensibili la stările de spirit ale castelului. Când centrul vieţilor lor suferea tensiuni, le simţeau imediat; când era plin de lene, şi ei deveneau apatici. Oricât de multe înştiinţări oficiale erau afişate zi şi noapte, nimeni nu le lua vreodată în serios.

Era amiaza. Berze albe şi păsări de apă ciripeau pe eleşteu. Florile de piersic cădeau dese şi îmbelşugate. Deşi livada era împrejmuită de zidurile castelului, pe vârful înalt al muntelui Inabayama erau puţine zile fără vânt. Tatsuoki stătea întins, ameţit de băutură, în ceainăria din livada de piersici.

Saito Kuroemon şi Nagai Hayato, doi dintre vasalii superiori ai lui Tatsuoki, îl căutau pe seniorul din Inabayama. Poate ţiitoarele lui Tatsuoki nu rivalizau cu „haremul celor trei mii de frumuseţi” din legenda chineză, dar era sigur că nici aici nu lipsea frumuseţea. Dacă erau incluse şi doamnele de

onoare, ar fi întrecut în număr piersicile din livadă. Aşezate în grupuri, aşteptau, însingurate şi plictisite, ca leneşul somnoros să se trezească.

— Unde e Domnia Sa? întrebă Kuroemon.

— Domnia Sa pare să fie obosit. A adormit în ceainărie, răspunse servitorul.

— Vrei să spui că e beat?

Kuroemon şi Hayato priviră în ceainărie. Îl zăriră pe Tatsuoki întins în mijlocul unei mulţimi de femei, cu o tamburină în chip de pernă.

— Bine, vom veni mai târziu, spuse Kuroemon.

Şi cei doi dădură să plece.

— Cine e? Aud voci de bărbaţi! ridică Tatsuoki chipul îmbujorat, cu urechile roşii ca focul. Tu eşti, Kuroemon? Şi Hayato? De ce-aţi venit aici? Admirăm florile. Şi aveţi nevoie de sake!

Cei doi păreau să fi venit pentru o întrevedere secretă, dar, văzând că le vorbea astfel, se abţinură să-l informeze despre rapoartele din provincia inamică.

— Poate diseară.

Dar în noaptea aceea avu loc iar o beţie.

— Poate mâine.

Aşteptară din nou, însă, la amiază, se ţinu un concert extravagant. Nu exista nici o zi din şapte în care Tatsuoki să se ocupe de problemele de stat. Le lăsa în seama principalilor săi vasali. Din fericire, mulţi dintre ei erau veterani care slujiseră clanul Saito timp de trei generaţii şi menţineau puterea clanului în plin haos. Lăsându-l pe Tatsuoki cu ale lui, vasalii superiori nu-şi permiteau niciodată luxul de a dormi într-o zi frumoasă de primăvară.

Conform informaţiilor adunate de spionii lui Hayato, clanul Oda învăţase din experienţa amară a înfrângerii din vara

trecută şi-şi dăduse seama că nu avea rost să mai încerce.

— N-a făcut decât să piardă trupe şi bani în atacurile asupra provinciei Mino, aşa că s-ar putea să fi renunţat complet, conchise Hayato.

Treptat, ajunsese să creadă că Nobunaga îşi abandonase planurile de cucerire fiindcă i se terminaseră banii.

În primăvara aceea, Nobunaga invitase la castel un maestru al ceaiului şi un poet şi-şi petrecea zilele practicând ceremonia ceaiului şi organizând cenacluri de poezie. La suprafaţă, cel puţin, Nobunaga profita de această perioadă liniştită pentru a se bucura de viaţă, ca şi cum n-ar fi avut nici o altă grijă pe lume.

Imediat după Sărbătoarea Morţilor de la mijlocul verii, de la muntele Komaki porniră mesageri cu depeşe urgente, galopând spre toate districtele din Owari. În cetate, domnea agitaţia. Cercetarea călătorilor care treceau frontiera deveni mai strictă. Servitorii veneau şi plecau, iar noaptea târziu, se întâlneau la consfătuiri de taină în castel. Caii erau rechiziţionaţi. Samuraii le cereau zoriţi armurierilor armele şi armurile pe care le dăduseră la reparat.

— Despre Nobunaga ce se-aude? îi întrebă Hayato pe spionii săi.

— La castel nu s-a schimbat nimic, îi răspundeau ei, deşi cu mai puţină convingere. Lămpile ard până-n zorii zilei, iar sunetul flautelor şi al tobelor se aude dincolo de ziduri.

Când vara făcu loc toamnei timpurii, sosi vestea:

— Nobunaga se îndreaptă spre apus cu o armată de zece mii de oameni! Şi-au stabilit baza la castelul Sunomata. Chiar acum, trec râul Kiso!

Tatsuoki, care, de obicei, privea lumea din afară cu o indiferenţă deplină, deveni isteric când, în sfârşit, fu silit s-o ia

în seamă. Sfătuitorii lui erau şi ei descumpăniţi, fiindcă încă nu luaseră contramăsurile cuvenite.

— S-ar putea să fie o minciună, îşi tot repeta în sinea lui Tatsuoki. Clanul Oda nu poate aduna o armată de zece mii de oameni. Până acum, n-au putut strânge la un loc o armată atât de mare pentru nici o luptă.

Dar, când spionii săi îi spuseră că, de astă dată, clanul Oda recrutase, într-adevăr, o armată de zece mii de oameni, Tatsuoki se sperie până-n măduva oaselor. Îşi consultă vasalii principali.

— Evident, atacul ăsta e o încercare nechibzuită. Ce facem ca să-i respingem?

După un timp, la fel cum oamenii cer ajutorul zeilor în vremuri de restrişte, Tatsuoki trimise solii urgente la cei Trei Bărbaţi din Mino, pe care îi considera, de obicei, nişte bătrâni antipatici, care trebuie ţinuţi la o distanţă respectuoasă.

— De fapt, am trimis mesageri, răspunseră vasalii, dar nici unul dintre ei nu s-a întors încă.

— Atunci ordonaţi-le să vină! zbieră Tatsuoki.

Luă el însuşi un penel şi le scrise celor Trei Bărbaţi. Însă nici acum nici unul dintre ei nu se grăbi să apară la castelul Inabayama.

— Cu Tigrul din Unuma ce e?

— Cu Tigrul? Păi, susţine că-i bolnav şi s-a închis în castel de mai mult timp. Nu ne putem baza pe el.

Dintr-odată, Tatsuoki îşi veni în fire, ca şi cum ar fi râs de neghiobia vasalilor săi sau i-ar fi venit brusc în minte un plan genial.

— Aţi trimis un mesager la muntele Kurihara? Chemaţi-l pe Hanbei! Ce se întâmplă? De ce nu faceţi cum v-am poruncit? Nu zăboviţi, în vremuri ca astea! Trimiteţi un om imediat. Imediat!

— Am trimis un mesaj acum câteva zile, fără a vă mai aştepta ordinul, informându-l pe maestrul Hanbei despre urgenţa situaţiei şi cerându-i să coboare din munte, dar…

— Nu vrea să vină?

Tatsuoki începea să-şi piardă răbdarea.

— De ce? De ce credeţi că nu vine în goană, să preia comanda armatei? Se ştie că e vasalul meu credincios.

Tatsuoki părea să înţeleagă prin cuvintele „vasal credincios” un om care, în general, vorbea deschis, sfidându-l cu privirea lui neplăcută, dar care, în perioade de urgenţă, ar fi fost primul care să îi sară în ajutor, oricât de departe s-ar fi aflat.

— Să mai trimitem un mesager, insistă Tatsuoki.

Vasalii principali considerau că nu avea nici un rost, dar trimiseră un al patrulea emisar la muntele Kurihara. Omul se întoarse, prăbuşit.

— Am reuşit, în sfârşit, să-l văd, dar, după ce a citit ordinul dumneavoastră, n-a răspuns nimic. A vărsat doar lacrimi şi a oftat, spunând ceva despre nefericiţii conducători ai acestei lumi, spuse mesagerul.

Tatsuoki primi vestea ca şi cum cineva şi-ar fi bătut joc de el. Înroşindu-se de mânie, îşi certă vasalii:

— Nu trebuie să vă bizuiţi pe oamenii bolnavi!

Zilele treceau agitate, cu toate aceste du-te-vino-uri. Armata clanului Oda începuse deja să traverseze râul Kiso şi porni lupte violente cu forţele clanului Saito. Rapoartele despre înfrângerile armatei soseau la Inabayama ceas de ceas.

Tatsuoki nu putea dormi şi avea ochii sticloşi. Castelul se umplu rapid cu zăpăceală şi melancolie. Tatsuoki puse ca livada de piersici să fie închisă cu un paravan şi se aşeză pe taburetul lui de campanie, înconjurat de vasalii şi de străjerii

săi în armuri ţipătoare.

— Dacă forţele noastre sunt insuficiente, continuaţi să cereţi oameni din toate districtele. Există suficiente trupe în cetate? Nu va fi nevoie să împrumutăm soldaţi de la clanul Asai, nu-i aşa? Ce părere aveţi?

Glasul îi era ascuţit şi plin de teamă, tremurând de groază şi demoralizare. Vasalii trebuiau să aibă grijă ca starea de spirit a lui Tatsuoki să nu-i influenţeze pe propriii lui războinici.

La căderea serii, de la castel se vedeau arzând focuri. Înaintarea trupelor Oda continua zi şi noapte, de la Atsumi şi câmpia Kano în miazăzi, întinzându-se în susul afluenţilor râului Nagara, spre Goto şi Kagajimina la apus. Pe măsură ce clanul Oda avansa, focurile aprinse de luptătorii săi deveneau un val de flăcări ce pârjolea cerul. În ziua a şaptea a lunii, Oda începu să înconjoare Inabayama, principalul castel al inamicului.

Nobunaga era, pentru prima oară, în fruntea unei armate atât de numeroase. Fie şi numai din acest fapt, se putea deduce îndârjirea lui de a reuşi. Pentru Owari, însemna mobilizarea unei întregi provincii. Dacă erau învinşi, atât Owari, cât şi Oda aveau să înceteze să mai existe.

După ce armata ajunse la Inabayama, avansul se opri şi, câteva zile, ambele tabere se încleştară în lupte înverşunate. Fortăreaţa naturală şi veteranii căliţi ai clanului Saito îşi dovedeau valoarea. Deosebit de păgubitoare pentru războinicii clanului Oda, însă, era inferioritatea armamentului lor. Bogăţia provinciei Mino ajuta clanul Saito să cumpere un număr considerabil de arme de foc.

Armata clanului Saito avea un regiment de puşcaşi, ceea ce forţelor clanului Oda le lipsea, care trăgeau asupra atacatorilor de pe coasta muntelui, în timp ce se apropiau de

oraş. Akechi Mitsuhide, omul care crease regimentul, plecase de mult din Mino, devenind ronin. Totuşi, tânărul savant se dedicase studiului armelor de foc, iar bazele regimentului erau solide.

În orice caz, după câteva zile de căldură arzătoare şi lupte strânse, trupele clanului Oda începură, în sfârşit, să obosească. Dacă, în acel moment, Saito ar fi cerut întăriri din Omi sau Ise, zece mii de oameni n-ar mai fi văzut niciodată provincia Owari.

Cele mai ameninţătoare dintre toate erau formele munţilor Kurihara, Nangu şi Bodai, înălţându-se în depărtare.

— Serios, nu trebuie să vă faceţi griji din direcţia aceea, îl asigură Hideyoshi pe Nobunaga.

Dar Nobunaga era neliniştit.

— Asediul nu e strategia potrivită, dar nerăbdarea nu va face decât să-mi vatăme trupele. Nu văd cum am putea cuceri fortăreaţa, orice-am face.

Se ţineau la nesfârşit consilii de campanie, dar nimeni nu părea să aibă o idee mai bună. În sfârşit, fu aprobat un plan al lui Hideyoshi şi, nu peste mult, într-o noapte, acesta dispăru din rândurile avangărzii.

Pornind de la răscrucea drumurilor Unuma şi Hida, care se afla la patru sau cinci leghe depărtare de capătul lanţului muntos pe care se găsea Inabayama, Hideyoshi plecă împreună cu numai nouă oameni de încredere. Scăldaţi în sudoare, se căţărară pe muntele Zuiryuji, care era destul de departe de Inabayama pentru ca nimeni să nu-l păzească. Printre însoţitorii lui Hideyoshi erau şi Hikoemon şi fratele său mai tânăr, Matajuro. Le servea drept călăuză un om care recent îi jurase credinţă lui Hideyoshi şi care nutrea un profund sentiment al datoriei faţă de el, Osawa Jirozaemon, Tigrul din Unuma.

— Ia-o de la baza steiului aceluia uriaş, spre vale. Treci pârâiaşul de colo şi îndreaptă-te către mlaştină.

Tocmai când credeau că ajunseseră la capătul văii şi al cărării, văzură cârcei de glicină agăţaţi de o râpă. Ocolind o culme, găsiră o potecă ascunsă spre vale, care trecea printr-un desiş scund de bambuşi vărgaţi.

— Pe cărarea de-aici, sunt cam două leghe până în spatele castelului. Dacă parcurgeţi distanţa, urmând harta asta a muntelui, ar trebui să ajungeţi la un canal de apă care duce în castel. Şi-acum, cu permisiunea voastră, îmi iau rămas bun.

Osawa se despărţi de grup, înapoindu-se singur. Era un om care avea un puternic simţ al loialităţii. Deşi îi era devotat lui Hideyoshi şi absolut sincer, jurase cândva credinţă clanului Saito. Pesemne îl îndurera să-i îndrume pe acei oameni pe cărarea secretă care ducea în spatele castelului foştilor săi stăpâni. Hideyoshi înţelesese şi îi spusese intenţionat să se întoarcă înainte de a ajunge la destinaţie.

Două leghe nu erau o distanţă prea mare, dar nu exista aproape nici o cale bătătorită. În timp ce urcau, Hideyoshi consulta mereu harta, căutând poteca ascunsă. Însă harta şi terenul real al muntelui nu corespundeau, oricât de mult le compara.

Nu găsea pârâul de munte care ar fi trebuit să le servească drept semn de reper. Se rătăciseră. Între timp, soarele începuse să apună şi se făcea din ce în ce mai frig. Hideyoshi nu se gândise prea mult la posibilitatea de a se rătăci. Gândul îi stătea la trupele care asediau Castelul Inabayama. Dacă a doua zi dimineaţă, la răsăritul soarelui, ceva ieşea prost, avea să le facă un mare deserviciu camarazilor săi.

— Staţi! spuse unul dintre oameni şi, dintr-odată, încremeniră cu toţii. Văd o lumină.

Nu exista nici un motiv pentru ca o lumină să ardă în

mijlocul munţilor, mai ales în apropierea unei cărări secrete care ducea la castelul Inabayama. Probabil că ajunseseră foarte aproape de castel şi, cu siguranţă, lumina aparţinea unui corp de gardă inamic.

Oamenii se ascunseră în grabă. În comparaţie cu roninii, care erau extrem de agili când se căţărau pe munţi sau doar umblau, Hideyoshi se simţea dezavantajat.

— Ţineţi-vă de asta, îi spuse Hikoemon, întinzându-i coada lăncii. Hideyoshi se agăţă strâns, iar Hikoemon ieşi din prăpastie, trăgându-l şi pe Hideyoshi după el. Ajunseră pe un platou. Pe măsură ce se întuneca, lumina pe care o văzuseră înainte licărea tot mai viu dintr-o crăpătură a muntelui, la apus de ei.

Presupunând că era lumina unui corp de gardă, însemna că poteca mergea, cu siguranţă, într-o singură direcţie.

— Nu avem de ales, spuseră, hotărâţi să răzbată.

— Staţi, îi calmă, grăbit, Hideyoshi. Probabil că în corpul de gardă nu sunt decât puţini oameni, nu atâţia cât să ne facem griji, dar nu trebuie să-i lăsăm să semnalizeze la Inabayama. Dacă au un far cu foc, trebuie să fie în apropierea colibei, aşa că, haideţi să-l găsim şi să lăsăm mai întâi doi oameni acolo. Apoi, pentru a opri orice santinelă să scape spre castel, jumătate dintre voi trebuie să meargă în spatele casei.

Dând din cap a încuviinţare, se târâră înainte ca nişte animale ale pădurii, traversând o vâlcea, până în valea propriu-zisă. Mirosul de cânepă de pe câmpii era neaşteptat de puternic. Şi mai existau plantaţii de mei, de praz şi de cartofi.

Hideyoshi înclină capul într-o parte. Coliba, o construcţie firavă, înconjurată de plantaţii, nu părea a fi un corp de gardă.

— Nu vă grăbiţi. Mă duc să arunc o privire.

Se târî prin cânepă, încercând să nu foşnească. Din câte văzu înăuntrul colibei, nu era mai mult decât o casă ţărănească, foarte sărăcăcioasă. Zări nişte oameni în lumina slabă a unei lămpi. O femeie în vârstă, stătea întinsă pe o rogojină de paie. Celălalt părea să fie fiul ei, care-i masa spatele.

Un moment, Hideyoshi uită unde se afla, privind, cu duioşie, scena. Părul bătrânei albise deja. Fiul ei era robust, deşi nu părea să aibă mai mult de şaisprezece-şaptesprezece ani. Hideyoshi nu se putea gândi la acea mamă şi la copilul ei ca la nişte străini. Dintr-o-dată, avu senzaţia că o vedea pe propria lui mamă, în Nakamura, şi pe sine însuşi, în adolescenţă.

Deodată, tânărul ridică privirea şi spuse:

— Mamă, aşteaptă un moment. E ceva ciudat.

— Ce este, Mosuke? se săltă puţin bătrâna.

— Greierii s-au oprit dintr-odată din ţârâit.

— O fi iarăşi vreun animal care încearcă să intre în hambar.

— Nu, clătină el din cap cu tărie. Dacă era un animal, nu se apropia cât timp mai e lumina aprinsă.

Tânărul se strecură spre prispă, gata să iasă, şi luă o sabie.

— Cine-i acolo? strigă el.

Dintr-odată, Hideyoshi se ridică pe parcela cu cânepă. Surprins, tânărul îl privi lung. După un timp, murmură:

— Ce se întâmplă? Am *ştiut* eu că era cineva. Eşti un samurai din Kashihara?

Hideyoshi nu răspunse, ci se întoarse şi le făcu semn cu mâna oamenilor din spatele lui:

— Înconjuraţi coliba! Dacă fuge cineva afară, tăiaţi-l! Luptătorii săriră din cânepă, împresurând coliba într-o clipă.

— Îmi înconjuraţi casa cu atâta tevatură, spuse Mosuke, aproape sfidător, spre Hideyoshi, care se apropiase de casă.

Aici nu suntem decât mama mea şi cu mine. Nu e nimic care să merite să fie înconjurat cu atâţia oameni. Dar, la urma urmei, ce treabă ai aici, samuraiule?

Atitudinea lui, aşa cum stătea pe prispă, era oricum numai încurcată nu. Dimpotrivă, părea aproape prea calm. Se vedea limpede că-i privea de sus, cu dispreţ.

Hideyoshi se aşeză pe marginea prispei, spunând:

— Nu, tinere, suntem doar prudenţi, atâta tot. N-am vrut să vă speriem.

— Nu m-am speriat deloc, dar mama mea a fost surprinsă. Dacă tot vă scuzaţi, ar trebui să-i prezentaţi mamei mele scuzele voastre.

Vorbea fără teamă. Băiatul acela nu părea a fi un simplu ţăran. Hideyoshi privi în colibă.

— Ei, haide, Mosuke. De ce eşti aşa de grosolan cu un samurai? spuse bătrâna, apoi se întoarse spre Hideyoshi. Ei bine, nu ştiu cine sunteţi, dar fiul meu nu se încurcă niciodată cu oamenii de lume, nu e decât un băiat nărăvaş de la ţară, care nu ştie să se poarte. Vă rog să-l iertaţi, domnule.

— Sunteţi mama acestui tânăr?

— Da, domnule.

— Spuneţi că e doar un băiat de la ţară, care nu ştie cum să se poarte, dar, judecând după vorbirea dumneavoastră şi după ţinuta lui, îmi vine greu să cred că sunteţi numai doi ţărani de rând.

— Trăim cum putem, vânând iarna, iar vara, făcând cărbune şi vânzându-l în sat.

— Aşa o fi acum, dar înainte, nu. Cel puţin, aparţineţi negreşit unei familii cu tradiţie. Nu sunt servitor al clanului Saito însă, datorită anumitor împrejurări, m-am rătăcit în aceşti munţi. Nu avem intenţia să vă facem nici un rău. Dacă nu aveţi nimic împotrivă, îmi spuneţi, vă rog, cine sunteţi?

Mosuke, care se aşezase lângă mama lui, întrebă, dintr-odată:

— Domnule samurai, vorbiţi cu accent din Owari. Sunteţi de-acolo?

— Da, m-am născut în Nakamura.

— În Nakamura? Nu departe de noi. Eu m-am născut în Gokiso.

— Atunci, suntem din aceeaşi provincie.

— Dacă sunteţi vasal din Owari, am să vă spun totul. Tatăl meu se numea Horio Tanomo. L-a slujit pe seniorul Oda Nobukiyo, la fortăreaţa din Koguchi.

— Ce ciudat, dacă tatăl dumitale a fost vasalul seniorului Nobukiyo, înseamnă că şi dumneata eşti vasalul seniorului Nobunaga.

,,Am găsit aici un om cumsecade,” îşi spuse bucuros Hideyoshi.

De când fusese făcut guvernator în Sunomata, căuta oameni capabili care să-l slujească. Niciodată nu angaja un om dacă nu şi-ar fi făcut deja o părere despre el. Dacă avea încredere într-un om, îl angaja imediat, după care, începea, treptat, să-l folosească. La fel făcuse şi când îşi luase soţia. Avea un dar de a deosebi adevăratul caracter de prefăcătorie.

— Da, înţeleg. Dar cred că, în calitate de mamă a lui Mosuke, nu doriţi să-şi trăiască viaţa făcând cărbuni şi vânând. Ce-ar fi să mi-l încredinţaţi mie pe fiul dumneavoastră? Ştiu că ar însemna să vă iau tot ceea ce aveţi. Nu am un rang înalt, dar sunt vasal al seniorului Oda Nobunaga, Kinoshita Hideyoshi. Solda mea e mică şi mă consider un om care umblă prin lume înarmat doar cu o lance. Vrei să mă slujeşti? întrebă Hideyoshi, privind mama şi copilul.

— Cine? Eu? făcu Mosuke ochii mari.

Atât de fericită încât se întreba dacă nu cumva era un vis, bătrânei i se umplură ochii de lacrimi.

— Dacă poate sluji un vasal al clanului Oda, soţul meu – care a murit dezonorat în luptă – ar fi nespus de fericit. Mosuke! Primeşte ca să reabilitezi numele tatălui tău.

Mosuke, desigur, nu avu nici o obiecţie şi depuse imediat jurământul de credinţă al vasalului.

Apoi, Hideyoshi îi dădu lui Mosuke primul ordin:

— Ne croim drum spre spatele castelului Inabayama. Avem o hartă a munţilor, dar nu putem găsi cărarea potrivită. E o sarcină destul de dificilă pentru începerea slujbei tale ca vasal, dar trebuie să ne conduci acolo. Contez pe tine.

Mosuke studie un timp harta, apoi o împături şi i-o dădu înapoi lui Hideyoshi:

— Înţeleg. Are nevoie cineva să mănânce? V-aţi adus destul pentru două mese de fiecare?

Întrucât se rătăciseră, se aflau tocmai pe punctul de a-şi termina raţiile pe care le luaseră cu ei.

— Până la castel sunt doar două leghe şi jumătate, dar ar fi bine totuşi să ne luăm destul pentru două mese.

Mosuke găti repede orez, amestecând în el mei, fasole bătută şi prune sărate, cât să ajungă pentru zece oameni. Apoi, luă pe umăr un colac de frânghie din cânepă şi-şi prinse la cingătoare cremene, iască şi sabia tatălui său.

— Mamă, plec, spuse el. Plecarea la luptă e un început de bun augur în a-mi sluji stăpânul, dar, cunoscând soarta mea de samurai, s-ar putea ca acum să ne luăm rămas bun pentru ultima oară. Dacă se întâmplă aşa, te rog să te resemnezi cu pierderea fiului tău.

Era timpul să plece, dar mama şi copilul, în chip firesc, nu se îndurau să se despartă. Hideyoshi abia suporta să-i privească. Se îndepărtă de casă, uitându-se spre munţii negri

ca smoala.

Tocmai când Mosuke ieşea, mama lui îl chemă înapoi. Îi întinse un burduf:

— Umple-l cu apă şi luaţi-l cu voi, îi spuse ea. O să vă fie sete pe drum.

Hideyoshi şi ceilalţi se bucurară. Până atunci, suferiseră nu o dată din cauza lipsei de apă. Existau doar câteva locuri unde, dintre steiurile stâncoase, bolboroseau izvoare. Şi, cu cât se apropiau mai mult de vârf, cu atât avea să fie mai puţină apă.

Când ajunseră la o râpă, Mosuke aruncă funia, o legă de rădăcina unui brad şi se căţără primul, după care îi trase şi pe ceilalţi în urma lui.

— De aici încolo, cărarea devine şi mai greu de urmat, spuse el. Sunt câteva locuri, precum corpul de gardă din peştera Akagawa, unde s-ar putea să ne prindă străjile.

Auzind acest lucru, Hideyoshi înţelese marea precauţie a lui Mosuke din momentul când, văzând harta muntelui, o privise un moment, fără a se grăbi cu răspunsul. Mosuke încă mai avea ceva de copil, dar judeca pe îndelete, ceea ce-l făcu pe Hideyoshi să simtă şi mai multă afecţiune pentru el.

Treptat-treptat, apa din burduf se transformă în sudoare pe trupurile celor zece oameni. Mosuke îşi şterse de pe faţă un torent de transpiraţie şi spuse:

— Nu prea vom putea lupta dacă suntem atât de obosiţi. Ce-ar fi să ne culcăm aici?

— Ne-ar prinde bine un pui de somn, fu Hideyoshi de acord, dar apoi întrebă cât mai aveau până în spatele castelului.

— Acolo e, răspunse Mosuke, arătând drept în vale.

Cu toţii erau emoţionaţi, însă Mosuke îi potoli cu un gest:

— Nu mai putem vorbi tare. Vântul ne-ar putea duce glasurile spre castel.

Hideyoshi privi în vale. Copacii întunecoşi care o înconjurau arătau ca un lac de nepătruns. Dar, când se uită mai mult timp, cu atenţie, distinse conturul unui zid durat din pietre mari, o palisadă şi ceva ca o magazie, între copaci.

— Aici suntem exact deasupra inamicului. În regulă, să ne culcăm până în zori.

Oamenii adormiră pe pământ, iar Mosuke înfăşură într-o cârpă burduful golit şi îl puse sub capul stăpânului său. În timp ce ceilalţi dormeau, Mosuke rămase treaz cam două ore, stând de pază, la mică distanţă.

— Hei, îi strigă el.

Hideyoshi săltă capul:

— Ce este, Mosuke?

— Răsare soarele, arătă Mosuke spre est.

Într-adevăr, pe cerul nopţii începea să se arate o geană alburie. O mare de nori acoperea piscurile. Valea din spatele castelului Inabayama, aflată imediat sub ei, nu se vedea deloc.

— Ei bine, să începem raidul, spuse unul dintre oameni, în timp ce Hikoemon şi ceilalţi erau cuprinşi de emoţie, legându-şi şireturile armurilor şi potrivindu-şi jambierele.

— Nu, staţi, îi opri Hideyoshi. Mai întâi să mâncăm.

În timp ce soarele se înălţa deasupra vastului ocean de nori, terminară a doua dintre cele două mese pe care le pregătise Mosuke de cu seară. Burduful era gol, dar orezul, amestecat cu mei şi înfăşurat în frunze de stejar, avea un gust atât de dulce, încât îşi spuseră că n-aveau să-l uite toată viaţa.

Când terminară de mâncat, ceaţa din vale începuse să se risipească. Văzură o prăpastie şi un pod suspendat, acoperit cu iederă. Dincolo de pod, se înălţa un zid de piatră acoperit cu muşchi verde şi gros. Locul era cufundat în întuneric şi un

vânt trist sufla încontinuu.

— Unde-i tubul de semnalizare? întrebă Hideyoshi. Daţi-i-l lui Mosuke şi învăţaţi-l cum să-l aprindă.

Se ridică şi-l întrebă pe Mosuke dacă înţelegea cum să folosească semnalele, apoi spuse:

— Acum vom coborî ca să ne croim drum înăuntru. Stai cu urechile ciulite. De cum auzi strigăte, aprinde semnalul. În regulă? Să nu dai greş.

— Înţeleg, dădu din cap Mosuke, rămânând lângă tub.

Când îşi văzu stăpânul şi pe ceilalţi coborând în vale bine dispuşi, păru cam nefericit. I-ar fi plăcut să-i însoţească. Norii începeau să arate ca nişte vălătuci furioşi, iar câmpia dintre Mino şi Owari se întindea, în sfârşit, la picioarele lor.

Cum toamna era abia la început, soarele strălucea cu putere. Foarte repede, apărură la vedere cetatea Inabayama, apele râului Nagara şi până şi răspântiile dintre case. Încă nu se zărea nici ţipenie de om. Soarele urcă şi mai sus.

„Ce se întâmplă?” se întrebă neliniştit Mosuke. Inima îi bubuia în piept. Apoi, deodată, auzi detunăturile cu ecouri ale armelor de foc. Fumul semnalului pe care-l aprinse se alungi pe cerul albastru, precum cerneala împroşcată de o sepie.

Hideyoshi şi oamenii săi merseseră spre partea din spate a castelului, cu un calm desăvârşit, privind ici şi colo prin spaţiul întins şi gol unde iarba creştea deasă.

Primii soldaţi ai castelului Inabayama care văzură grupul crezură că era alcătuit din oameni de-ai lor. Postaţi la depozitul de combustibil din vecinătate şi la magazia de orez, îşi luau masa de dimineaţă, bârfind. Cu toate că trecuseră câteva zile de lupte continue, aceea era o cetate mare şi toate evenimentele aveau loc în jurul porţii din faţă. Aici, în spatele acelei fortăreţe naturale, domnea atâta linişte, încât

se auzeau ciripiturile păsărilor.

Când se desfăşurau lupte în faţa castelului, soldaţii din spate auzeau pocniturile armelor de foc din direcţia cărării întortocheate care ducea la poarta din faţă. Dar cei câţiva soldaţi care păzeau spatele nu credeau că aveau să ia parte la luptă până la sfârşit.

— O duc greu de tot în faţă, spuse unul dintre soldaţi, nepăsător. Mâncându-şi raţiile, soldaţii îi priveau pe Hideyoshi şi oamenii săi şi, în sfârşit, începură să li se trezească bănuielile.

— Ăştia cine-s?

— Vorbeşti de cei de-acolo?

— Mhm. Felul cum umblă, e cam ciudat, nu vi se pare? Se uită în corpul de gardă de lângă palisadă.

— Probabil vin din linia întâi.

— Dar cine sunt?

— Cum poartă armuri, e greu de spus.

— Hei! Unul dintre ei a ieşit din bucătărie cu un tăciune aprins! Oare ce-are de gând?

În timp ce priveau cu beţigaşele în mâini, omul care luase tăciunele alergă în depozitul de lemne şi dădu foc. Ceilalţi îl urmară, cu torţe pe care le aruncau în celelalte clădiri.

— E duşmanul! strigară gărzile.

Hideyoshi şi Hikoemon se întoarseră în direcţia lor, râzând.

Cum căzuse atât de uşor acea fortificaţie ce părea de nepătruns? Mai întâi, în interiorul castelului izbucnise confuzia din cauza incendiului aprins în spate. Apoi, strigătele lui Hideyoshi şi ale oamenilor lui îi făcură să intre în panică pe apărători, care s-au încăierat între ei, crezând că, în mijlocul lor, se strecuraseră niscaiva trădători. Dar cel mai important factor al înfrângerii, înţeles numai după aceea, fu rezultatul sfatului cuiva.

Cu câteva zile în urmă, prostul de Tatsuoki le adusese în castel pe soţiile şi copiii soldaţilor care luptau afară, precum şi pe familiile orăşenilor bogaţi, ca ostatici, pentru ca ostaşii să nu treacă de partea duşmanului.

Omul care ticluise acest plan, însă, nu era altul decât Iyo, unul dintre cei Trei Bărbaţi din Mino, care se aliase deja cu Hideyoshi. Prin urmare, „strategia” lui nu era altceva decât un complot subversiv. Din acest motiv, pe parcursul atacului, în interiorul castelului s-a stârnit o învălmăşeală cumplită, iar apărătorii nu le-au putut opune deplină rezistenţă atacanţilor. În sfârşit, Nobunaga, care pândea mereu o ocazie, îi trimise lui Tatsuoki, în toiul vacarmului, o scrisoare:

Astăzi, clanul tău imoral e înghiţit de flăcările pedepsei divine şi, în curând, va fi răpus de soldaţii mei. Oamenii acestei provincii aşteaptă un semn de ploaie care să stingă focurile, iar din cetate se înalţă deja strigăte de bucurie. Eşti nepotul soţiei mele. Ani de zile mi-a fost milă de laşitatea şi de neghiobia ta şi nu mă îndur să te trec prin sabie. Mai degrabă, ţi-aş cruţa bucuros viaţa şi ţi-aş acorda o soldă. Dacă vrei să trăieşti, predă-te şi trimite neîntârziat un sol la tabăra mea.

De cum citi scrisoarea, Tatsuoki le ordonă oamenilor lui să se predea şi, împreună cu membrii familiei sale, părăsi castelul, luând o suită doar de treizeci de vasali. Ataşându-le o escortă din soldaţii săi, Nobunaga îl exilă pe Tatsuoki la Kaisei, dar promise să-i dea fratelui său mai tânăr, Shingoro, puţin pământ, astfel încât clanul Saito să nu dispară.

Odată cu unificarea provinciilor Owari şi Mino, valoarea domeniilor lui Nobunaga crescu la un milion şi două sute de

mii de baniţe de orez. Nobunaga îşi mută castelul, pentru a treia oară, din muntele Komaki la Inabayama, căreia îi schimbă numele în Gifu, după locul natal al dinastiei Chou din China.

FII UN VECIN PRIETENOS

Cetatea Kiyosu rămăsese pustie. Mai erau puţine prăvălii şi case de samurai. Totuşi, dincolo de acea dezolare strălucea satisfacţia lepădării unei piei vechi. E un principiu al tuturor vieţuitoarelor: odată ce pântecele şi-a îndeplinit funcţia, trebuie să se descompună şi să se desprindă cu bucurie. Şi, cam în acelaşi fel, era o bucurie pentru toţi că Nobunaga n-avea să rămână închis o veşnicie în oraşul lui natal, chiar dacă acest lucru însemna declinul oraşului.

Şi, de asemenea, o femeie care născuse îmbătrânea. Aceasta era mama lui Hideyoshi. În anul acela avea să împlinească cincizeci de ani. Pentru moment, îşi vedea, în linişte, de bătrâneţile sale, locuind împreună cu nora ei, Nene, în casa lor din cartierul samurailor din Kiyosu. Dar, până în urmă cu doi-trei ani, fusese ţărancă, iar încheieturile mâinilor ei, murdare de pământ, erau încă bătătorite. Născând patru copii, îi lipseau mulţi dinţi. Părul, însă, nu-i albise complet.

O scrisoare pe care Hideyoshi i-o trimise din campanie era exact ca toate celelalte pe care i le scria:

Ce-ţi mai face şoldul? Mai foloseşti moxa? Când locuiam la fermă, spuneai mereu: „Nu-ţi irosi mâncarea cu mine”, orice-ar fi fost. Deci, chiar şi acum, îmi fac griji că nu mănânci bine.

Trebuie să trăieşti o viaţă lungă. Mă frământă gândul că nu voi avea timp să-ţi port de grijă aşa cum aş dori, fiindcă sunt un asemenea nătărău. Din fericire, aici nu m-am îmbolnăvit. Soarta mea de războinic pare să fie binecuvântată, iar Domnia Sa îmi arată o mare consideraţie.

După invazia din Mino, ar fi dificil să mai numărăm scrisorile pe care i le trimisese.

— Nene, citeşte asta. Mereu scrie ca un copil, îi spuse Onaka lui Nene.

De fiecare dată, mama lui îi arăta scrisorile nurorii sale, iar Nene îi arăta bătrânei scrisorile pe care le primea ea.

— Scrisorile pe care mi le trimite mie nu sunt nici pe departe la fel de tandre. Conţin întotdeauna lucruri ca „ia seama cu focul” sau „să fii o soţie conştiincioasă în lipsa soţului tău” ori „ai grijă de mama mea”.

— Băiatul ăsta e deştept. Îţi scrie o scrisoare ţie şi una mie; una la obiect, alta tandră. Deci, cred că-şi împarte scrisoarea, scriind perfect, când te gândeşti că acoperă ambele părţi.

— Asta trebuie să fie, spuse Nene, râzând.

O îngrijea cu devotament pe mama soţului ei. Îşi dădea toată silinţa s-o servească la fel ca şi cum, asemenea lui Otsumi, şi ea i-ar fi fost fiică adevărată. Mai presus de orice, însă, bătrânei îi făceau plăcere scrisorile lui Hideyoshi. Exact în momentul când începeau să se îngrijoreze fiindcă nu mai primiseră nici una de mult timp, sosi o scrisoare din Sunomata. Din cine ştie ce motiv, însă, acea scrisoare era exclusiv pentru soţia lui, fără nici un mesaj adresat mamei.

Uneori, scrisorile lui Hideyoshi erau destinate doar mamei, fără nimic pentru soţie. Mesajele lui către ea erau, de obicei, doar post-scriptum-uri ale scrisorilor pentru mamă. Niciodată

nu-i trimisese una doar soţiei, până acum. Dintr-odată, Nene îşi spuse că trebuia să fie ceva în neregulă sau că exista un lucru cu care nu voia s-o alarmeze pe mama lui. Intrând în camera ei, unde deschise plicul, găsi o scrisoare neobişnuit de lungă:

De mult timp sper să vă pot aduce pe tine şi pe mama mea să locuiţi aici, cu mine. Acum, când, în sfârşit, am devenit seniorul unui castel, iar Domnia Sa m-a făcut general, situaţia e îndeajuns de tolerabilă ca s-o invit pe mama mea la Sunomata. Mă întreb, însă, dacă nu i-ar fi incomod. Înainte, era preocupată ca prezenţa ei să nu mă împovăreze în slujba mea pentru Domnia Sa. De asemenea, spunea mereu că nu e decât o ţărancă bătrână şi că o viaţă ca asta ar fi mult peste poziţia ei socială. Din acest motiv, sunt convins că va găsi o scuză ca să mă refuze, chiar dacă aş chema-o.

„Ce să spun?” Nene n-avea idee. Se gândea că rugămintea implicită a soţului ei era, într-adevăr, dificil de îndeplinit. Chiar atunci, vocea bătrânei se auzi din fundul casei:

— Nene! Nene! Vino un moment aici, să vezi!

— Vin!

Şi în ziua aceea, săpa din nou pământul la rădăcina vinetelor de toamnă. Era o după-amiază destul de caldă. Până şi bulgării de pământ din grădină erau fierbinţi. Transpiraţia îi sclipea pe mâini.

— Vai de mine! exclamă Nene. Pe căldura asta?

Dar bătrâna răspundea întotdeauna că aşa le plăcea agricultorilor şi să nu-şi facă nici o grijă. Nene, însă, nefiind crescută la ţară şi necunoscând adevăratul farmec al agriculturii, indiferent de câte ori ar fi auzit acest lucru, nu o vedea decât ca pe o muncă istovitoare. Totuşi, în ultima

vreme, simţise că începea să înţeleagă, măcar puţin, de ce mama soţului ei era incapabilă să se lase de muncă.

Bătrâna numea adeseori roadele „darurile pământului”. Faptul că putuse creşte patru copii, într-o sărăcie lucie şi că ea însăşi nu murise de foame era unul dintre aceste daruri. Dimineaţa îşi împreuna mâinile spre soare, în rugăciune, spunând că şi acesta era un obicei de pe vremea vieţii trăite în Nakamura. Nu-şi uita viaţa dinainte.

Uneori spunea că, dacă s-ar fi obişnuit dintr-odată cu hainele elegante şi cu mâncărurile extravagante, uitând binecuvântările soarelui şi ale pământului, cu siguranţă că ar fi fost pedepsită şi că s-ar fi îmbolnăvit.

— O, Nene, ia uite!

De cum îşi văzu nora, mama lui Hideyoshi lăsă jos săpăliga şi arătă, fericită, ceea ce lucrase.

— Uite ce multe vinete s-au copt. Le vom pune la murat ca să le mâncăm la iarnă. Adu coşurile şi hai să culegem acum câteva.

Când Nene reveni, îi dădu unul dintre coşuri soacrei sale. În timp ce începu să culeagă vinetele, punându-le în coş, spuse:

— Ai muncit atât de mult, încât vom avea toate zarzavaturile de care e nevoie în casă pentru supă şi pentru murături.

— Cred că negustorii de la care târguim se vor supăra.

— Mă rog, slugile spun că-ţi place şi-ţi face bine la sănătate. Şi, cu siguranţă, e economic, aşa că trebuie să fie un lucru bun.

— Nu va fi bun pentru reputaţia lui Hideyoshi, dacă oamenii cred că o facem din zgârcenie. Va trebui să mai cumpărăm din când în când câte ceva şi de la prăvălie, pentru ca negustorii să nu creadă asta.

— Da, aşa să facem. Ei bine, Mamă, mă simt prost că

trebuie să-ţi vorbesc despre asta, dar, nu demult, a sosit o scrisoare de la Sunomata.

— Aşa? De la fiul meu?

— Da... dar de astă dată nu ţi-a mai adresat-o dumitale; era numai pentru mine.

— E bine oricum. Ei, şi toate sunt ca de obicei? E bine? N-am mai primit veşti o vreme şi cred că a fost din cauza mutării Domniei Sale la Gifu.

— Întocmai. În scrisoare, m-a rugat să-ţi spun că Domnia Sa l-a numit seniorul unui castel, aşa că, după părerea lui, ar fi timpul să mergem şi noi. Mi-a cerut să te conving să vii şi a spus că trebuie neapărat să te muţi la castelul Sunomata, în câteva zile.

— O... asta e o veste minunată. Faptul că devine stăpânul unui castel e ca un vis, dar n-ar trebui să meargă prea departe şi să ţintească prea sus.

În timp ce asculta vestea fericită despre fiul ei, inima sa de mamă se temea ca norocul lui să nu fie de scurtă durată. Bătrâna şi nora ei continuară să lucreze în grădină, culegând vinete. Curând, coşurile fură pline de legume lucitoare.

— Mamă, nu te doare spatele?

— Cum? Vai, dimpotrivă. Dacă lucrez aşa, puţin câte puţin, în fiecare zi, trupul meu rămâne în formă.

— Şi eu învăţ de la dumneata. De când mă laşi să te ajut în grădină, din timp în timp, am învăţat să-mi placă să culeg verdeţuri pentru supă dimineaţa şi să lucrez cu castraveţii şi cu vinetele. Chiar şi după ce ne vom muta la castelul Sunomata, trebuie să fie undeva, prin curte, un loc în care să plantăm o grădiniţă de zarzavaturi. Vom putea lucra după placul inimii.

Bătrâna îşi acoperi gura cu mâna mânjită de pământ, chicotind:

— Eşti la fel de isteaţă ca Hideyoshi. Ai hotărât să ne mutăm la Sunomata încă înainte ca eu să ştiu ce se întâmplă.

— Mamă, se prosternă Nene, apăsându-şi vârfurile degetelor pe pământ. Te rog, îndeplineşte-i dorinţa soţului meu!

Bătrâna îi luă în grabă mâinile, încercând să le ridice la frunte.

— Nu face asta! Nu sunt decât o bătrână egoistă.

— Nu-i adevărat. Îţi înţeleg foarte bine grijile.

— Te rog, nu te supăra pe toanele unei bătrâne. Spre binele acestui băiat nu vreau să mă duc la Sunomata. Astfel, nu îşi va neglija îndatoririle în faţa Domniei Sale.

— Soţul meu înţelege asta foarte bine.

— Chiar dacă aşa e, Hideyoshi va fi printre oameni invidioşi pe succesele lui timpurii şi îl vor numi „maimuţa din Nakamura” sau „fiu de ţărănoi”, dacă o ţărancă jerpelită va cultiva o grădină de legume în curtea castelului. Până şi propriii lui vasali vor râde de el.

— Nu, Mamă. Îţi faci degeaba griji pentru viitor. Aşa ceva i s-ar putea întâmpla cuiva căruia-i stă în caracter să umble cu prefăcătorii şi să plece urechea la gura lumii, dar inima soţului meu nu e preocupată de ce cred oamenii. Iar cât despre vasalii lui…

— Mira-m-aş. Mama unui senior de castel care să arate ca mine – nu i-ar strica reputaţia?

— Soţul meu nu e atât de meschin.

Cuvintele lui Nene erau atât de sincere, încât bătrâna fu surprinsă şi, în cele din urmă, ochii i se umplură cu lacrimi de bucurie.

— Am spus lucruri grele. Te rog să mă ierţi, Nene.

— Lasă, Mamă, apune soarele. Spală-ţi mâinile şi picioarele. Şi Nene porni înainte, ducând cele două coşuri

grele. Împreună cu vasalii, luă o mătură şi făcu curat. Îşi dădea silinţa mai ales în camera bătrânei, unde mătura ea însăşi. Lămpile fură aprinse, iar vasele pentru cină pregătite. Pe lângă cele două tacâmuri pentru ele, în fiecare dimineaţă şi seară era pus un tacâm şi pentru Hideyoshi.

— Să-ţi masez şoldul? întrebă Nene.

Bătrâna avea o boală cronică, iar, din când în când, o supăra. La începutul toamnei, când suflau vânturile de seară, se plângea adesea de dureri. În timp ce Nene îi masa picioarele, Onaka păru să adoarmă încetişor, dar, de fapt, se gândea temeinic la ceva. În sfârşit, se ridică şi-i vorbi lui Nene:

— Ascultă, draga mea. Vrei să fii alături de soţul tău. Îmi pare rău că am fost atât de egoistă. Spune-i fiului meu că mama lui ar dori să se mute la Sunomata.

În ziua dinaintea sosirii mamei lui Hideyoshi, pe poarta castelului Sunomata intră un oaspete neaşteptat, dar foarte binevenit. Purta haine simple, o pălărie de rogoz trasă peste ochi şi era urmat de doi însoţitori, o femeie şi un copil.

— Când o să mă vadă, va înţelege, îi spuse omul paznicului, care îi transmise vestea lui Hideyoshi.

Hideyoshi ieşi grăbit din castel ca să-şi întâmpine oaspeţii: Takenaka Hanbei, Kokuma şi Oyu.

— Ei sunt însoţitorii mei, îi spuse Hanbei. Am un personal destul de numeros la castelul meu din muntele Bodai, dar am rupt legăturile cu ei când m-am retras din lume. Cât despre promisiunea pe care v-am făcut-o, stăpâne, m-am gândit că s-ar putea să fi sosit momentul, aşa că mi-am părăsit refugiul de la munte şi am coborât din nou printre oameni. Vreţi, vă rog, să-i primiţi pe aceşti trei rătăcitori printre cei mai umili dintre vasalii dumneavoastră?

Hideyoshi făcu o plecăciune, cu mâinile pe genunchi, răspunzând:

— Eşti mult prea modest. Dacă mi-ai fi trimis un mesaj dinainte, aş fi venit personal la munte să te întâmpin.

— Cum? Aţi fi ieşit să salutaţi un nevrednic ronin de munte care a sosit să vă servească?

— Ei, oricum, te rog să intri.

Pornind primul, îi făcu semn lui Hanbei să-l urmeze; dar, când Hideyoshi încercă să-i ofere locul de onoare, Hanbei refuză cu desăvârşire, spunând:

— Aşa ceva ar fi contrar intenţiei mele de a vă fi vasal. Hideyoshi răspunse cu toată sinceritatea:

— Nu, nu. Eu nu am calităţile care să mă pună mai presus de dumneata. Mă gândesc să te recomand seniorului Nobunaga.

Hanbei clătină din cap, încăpăţânându-se să refuze:

— Cum spuneam încă de la început, n-am nici cea mai mică intenţie de a-l servi pe seniorul Nobunaga. Şi nu e vorba numai de loialitatea faţă de clanul Saito. Dacă l-aş sluji pe seniorul Nobunaga, nu peste mult, aş fi nevoit să plec din serviciul lui. Când stau să mă gândesc la defectele mele, alături de ceea ce am auzit despre caracterul lui, intuiţia îmi spune că o relaţie senior-vasal nu ar fi benefică pentru nimeni. Dar, cu dumneavoastră, nu e nevoie să-mi temperez firea. Îmi puteţi tolera egoismul şi capriciile înnăscute. Aş dori să mă consideraţi cel din urmă dintre vasalii dumneavoastră.

— Ei, atunci, îi vei învăţa strategia militară pe toţi vasalii mei, nu doar pe mine?

Cu acestea, cei doi părură să ajungă la un compromis şi, în seara aceea, băură împreună sake, conversând veseli până târziu, fără să se gândească la trecerea timpului. A doua zi,

urma să sosească la Sunomata mama lui Hideyoshi. Urmat de suită, merse cale de o leghe şi ceva până la marginea satului Masaki, pentru a întâmpina palanchinul mamei sale.

Cerul era azuriu, crizantemele de lângă gardurile împletite din nuiele în jurul caselor îşi răspândeau parfumul, iar sfranciocii cântau ascuţit pe crengile copacilor ginkgo.

— Se vede procesiunea onoratei dumneavoastră mame, anunţă un vasal.

Chipul lui Hideyoshi se lumină de o plăcere pe care nu şi-o putea ascunde. În sfârşit, palanchinul mamei şi al soţiei sale sosiră. Când samuraii din escortă îşi văzură stăpânul ieşindu-le în întâmpinare, descălecară imediat. Hachisuka Hikoemon se trase repede lângă palanchinul bătrânei şi o anunţă că Hideyoshi venise să o întâmpine.

Din palanchin se auzi vocea bătrânei, cerând s-o lase jos. Palanchinurile fură oprite şi coborâte. Războinicii îngenunchează de o parte şi de alta a drumului, cu plecăciuni. Nene coborî prima şi, apropiindu-se de palanchinul soacrei sale, îi întinse mâna. Când privi picioarele samuraiului care pusese repede două sandale de paie în faţa bătrânei, văzu că era Hideyoshi. Adânc mişcată şi fără a avea timp să scoată o vorbă, Nene îşi salută soţul cu o privire scurtă.

Luând mâna fiului ei, Onaka o ridică cu respect la frunte şi spuse:

— Ca stăpân al castelului, eşti mult prea curtenitor. Te rog, nu mai arăta atâta solicitudine în faţa vasalilor.

— Sunt uşurat să văd că eşti sănătoasă. Mi-ai spus să nu fiu curtenitor, dar, mamă, propria mea mamă, azi n-am venit să te salut în calitate de samurai. Te rog, nu-ţi face griji.

Onaka coborî din palanchin. Ceilalţi samurai se prosternaseră cu toţii la pământ, iar bătrâna se simţea prea ameţită ca să meargă.

— Trebuie că eşti obosită, spuse Hideyoshi. Odihneşte-te puţin aici. Până la castel mai e doar o leghe.

Şi, luându-şi mama de mână, o conduse spre un scăunel de sub streaşina unei case. Bătrâna se aşeză, privind cerul de toamnă care se întindea peste şirul compact al coroanelor galbene de ginkgo.

— E ca un vis, şopti ea.

Aceste cuvinte îl făcură pe Hideyoshi să se gândească la trecerea anilor. Nu putea să simtă că acel moment era asemenea unui vis. Vedea, cât se poate de limpede, paşii care făceau legătura între realitatea prezentului şi trecut. Şi simţea că momentul acela era o piatră de hotar firească a drumului său.

În luna următoare, după ce mama şi soţia lui Hideyoshi se instalaseră la Sunomata, urmară sora lui în vârstă de douăzeci şi nouă de ani, Otsumi, fratele după mamă, Kochiku, în vârstă de douăzeci şi trei de ani, şi sora sa după mamă, care avea douăzeci de ani.

Otsumi era încă nemăritată. Cu mult timp în urmă, Hideyoshi îi promisese că, dacă avea grijă de mama lor, când va ajunge cineva, avea să-i găsească un soţ. În anul următor, Otsumi se mărită cu o rudă a soţiei lui Hideyoshi, la castel.

— Au crescut cu toţii, îi spuse Hideyoshi mamei sale, privind-o mulţumit.

Aceea era fericirea lui şi marele său stimulent pentru viitor.

Era sfârşit de primăvară. De pe streşini cădeau din belşug flori de cireş peste braţul fotoliului unde dormita Nobunaga.

— A... aşa e.

Amintindu-şi ceva, Nobunaga scrise repede un bilet şi îl puse pe un mesager să-l ducă la Sunomata. Cum Hideyoshi devenise stăpânul unui castel, nu-i mai era la îndemână să

răspundă ori de câte ori îl chema Nobunaga, iar acest lucru părea să-l facă pe seniorul său să se simtă cam singur.

Traversând marele râu Kiso, mesagerul lui Nobunaga aduse biletul la poarta castelului lui Hideyoshi. Şi aici, primăvara trecuse în linişte, iar florile glicinei de munte se legănau în umbra movilei artificiale din grădină. Dincolo de acea colină, la marginea grădinii spaţioase, erau construite o sală nouă de lectură şi o căsuţă pentru Takenaka Hanbei şi Oyu.

Sala de lectură era un dojo, unde vasalii lui Hideyoshi puteau practica artele marţiale. Cu Takenaka Hanbei ca profesor, vasalii ascultau prelegeri despre clasicii chinezi dimineaţa, iar după-amiaza se întreceau între ei în mânuirea lăncii şi a spadei.

După aceea, Hanbei le vorbea despre preceptele militare ale lui Sun Tzu şi Wu Chi, până noaptea târziu. Hanbei se devota cu zel educaţiei tuturor tinerilor samurai, în scopul de a-i forma în disciplina artelor marţiale şi a datinilor castelului; majoritatea vasalilor lui Hideyoshi erau ronini sălbatici, care făcuseră parte cândva din banda lui Hikoemon.

Hideyoshi ştia că trebuia să lucreze încontinuu pentru a progresa, pentru a-şi învinge defectele şi pentru a-şi îmbunătăţi latura autoreflexivă şi era hotărât ca şi samuraii lui să facă acelaşi lucru. Dacă voia să joace un rol important în viitor, vasalii înarmaţi şi forţa brută n-aveau să-i fie de ajuns. Hideyoshi era neliniştit din această cauză. Astfel, pe lângă că-l acceptase pe Hanbei ca vasal, se înclina în faţa lui ca profesor şi îl privea ca pe instructorul său în ştiinţa militară, încredinţându-i instruirea vasalilor.

Disciplina militară se îmbunătăţi vizibil. Când Hanbei preda lecţii despre Sun Tzu sau despre clasicii chinezi, în rândul ascultătorilor erau întotdeauna oameni ca Hikoemon. Singura problemă consta în faptul că Hanbei nu era prea robust. Din

acest motiv, lecţiile erau uneori contramandate, iar vasalii rămâneau dezamăgiţi. Şi în ziua aceea, Hanbei făcuse eforturi prea mari şi spusese că anula prelegerile de seară. La căderea întunericului, puse ca uşile glisante ale casei să se închidă în grabă.

Vântul de seară, de pe cursul superior al râului Kiso, îl făcea pe Hanbei, care avea oricum un fizic slab, să tremure de frig, cu toate că se apropia vara.

— Ţi-am aşternut patul înăuntru. De ce nu te culci?

Oyu îi puse lângă birou o fiertură medicinală. Hanbei citea, ocupaţie obişnuită atunci când avea puţin timp liber.

— Nu, nu mă simt chiar atât de rău. Am contramandat cursul fiindcă s-ar putea să mă cheme domnul Hideyoshi. Decât să-mi pregăteşti patul, mai bine aranjează-mi îmbrăcămintea, astfel încât, dacă sunt chemat, să pot pleca fără întârziere.

— Asta era? Are loc o întâlnire diseară la castel?

— Câtuşi de puţin, sorbi Hanbei din fiertura caldă. Nu demult, când ai închis uşa, mi-ai spus chiar tu că o luntre cu steagul unui mesager din Gifu a trecut râul şi că venea cineva spre poarta castelului.

— La asta te refereai?

— Dacă e un mesaj din Gifu pentru domnul Hideyoshi, afacerea asta ar putea duce oriunde şi la orice. Chiar dacă nu sunt chemat, nu pot să-mi schimb hainele şi să mă culc.

— Seniorul acestui castel te respectă ca profesor, iar tu îl venerezi ca stăpân, aşa că nici nu ştiu care îl stimează mai mult pe celălalt. Chiar eşti atât de hotărât să-l slujeşti pe acest om?

Zâmbind, Hanbei închise ochii, ridicând faţa spre tavan.

— Cred că am ajuns în sfârşit şi aici. E un lucru înspăimântător ca un om să aibă parte de încrederea altuia.

Nu m-aş putea niciodată lăsa atras pe căi greşite pentru frumuseţea unei femei.

Exact când rostea acele cuvinte, sosi un curier de la fort. Acesta anunţă rugămintea lui Hideyoshi ca Hanbei să vină imediat, apoi plecă. Nu peste mult, în faţa lui Hideyoshi, care stătea adâncit în gânduri, apăru un paj:

— A sosit maestrul Hanbei.

Hideyoshi ridică ochii şi părăsi repede camera pentru a-l primi pe Hanbei. Cei doi reveniră în încăpere şi se aşezară.

— Îmi pare rău că te-am chemat aici la miezul nopţii. Cum te simţi?

Hanbei îl privi drept în faţă pe Hideyoshi care, din partea lui, părea că avea să-l trateze ca pe un profesor până la capăt.

— Nu se cuvine o asemenea consideraţie. Dacă dumneavoastră, stăpânul meu, îmi vorbiţi aşa, cum voi putea răspunde? De ce nu spuneţi ceva gen: „A, dumneata eşti, Hanbei?” Cred că atâta solicitudine faţă de un vasal e necuvenită.

— Serios? Deci, crezi că nu prinde bine pentru relaţia noastră?

— Pur şi simplu nu cred că e cazul ca seniorul meu să respecte pe cineva ca mine atât de mult ca dumneavoastră.

— De ce nu? râse Hideyoshi. Sunt un om fără şcoală, iar dumneata eşti foarte învăţat. Eu m-am născut la ţară, dumneata eşti fiul seniorului unui castel. Te consider superiorul meu oricum.

— Dacă aşa e să fie, voi fi mai atent de-acum încolo.

— Bine, bine, spuse pe un ton glumeţ Hideyoshi. Vom deveni, treptat, senior şi vasal. Asta dacă ajung şi mai sus.

Pentru stăpânul unui castel, făcea eforturi extraordinare spre a nu-şi călca în picioare demnitatea. Ba chiar era dispus

să se arate în faţa lui Hanbei fără nici o mască, în ceea ce privea propria lui neghiobie şi neştiinţă.

— Aşadar, de ce m-aţi chemat, stăpâne? întrebă politicos Hanbei.

— A, da, răspunse Hideyoshi, amintindu-şi dintr-odată scopul întâlnirii lor. Tocmai am primit o scrisoare de la seniorul Nobunaga. Iată ce spune: „Având puţin timp liber, dintr-odată, m-am plictisit chiar şi de cucerirea cetăţii Gifu. Vântul şi norii sunt liniştiţi şi mi-ar plăcea să-i admir din nou. Încă nu m-am împrietenit cu frumuseţile naturii. Ce ar fi de făcut în acest an?” Cum crezi că ar trebui să-i răspund?

— Sensul e clar, deci ar trebui să-i puteţi răspunde printr-un singur rând.

— Hm. Ştiu care e dar cum i-aş putea răspunde printr-un singur rând?

— „Fii un vecin prietenos; fă planuri de viitor.”

— „Fii un vecin prietenos; fă planuri de viitor”?

— Întocmai.

— Hm. Înţeleg.

— Bănuiesc că seniorul Nobunaga îşi spune că, după ce a cucerit Gifu, anul ăsta e timpul să facă ordine în administraţia internă, să-şi odihnească trupele şi să aştepte o altă zi, spuse Hanbei.

— Sunt convins că acestea îi sunt planurile, dar, cu firea lui, nu poate lăsa zilele să treacă trândăvind. De-asta mi-a trimis scrisoarea, întrebând ce politică să urmeze.

— Planuri de viitor, alianţe cu vecinii – cred că momentul actual oferă un prilej perfect pentru aşa ceva.

— Şi? insistă Hideyoshi.

— E doar umila mea părere, fiindcă mai degrabă dumneavoastră, nu eu, sunteţi cel despre care se spune că e capabil de lucruri foarte diferite. Mai întâi, răspundeţi doar cu

o singură frază: „Fii un vecin prietenos; fă planuri de viitor.” Apoi, într-un moment convenabil, mergeţi la castelul Gifu şi explicaţi-i personal planul.

— De ce nu scriem amândoi cu care provincie ar fi cel mai bine să se alieze Owari, ca să le comparăm apoi şi să vedem dacă gândim la fel?

Hanbei scrise primul, după care Hideyoshi scrise şi el cu penelul pe o coală de hârtie.

Când schimbară între ei foile şi le despăturiră, constatară că amândoi scriseseră „Takeda din Kai” şi izbucniră în râs, încântaţi că gândeau la fel.

În camera de oaspeţi, lămpile ardeau cu putere. Mesagerul din Gifu primise locul de onoare, iar mama şi soţia lui Hideyoshi erau şi ele de faţă. Când Hideyoshi se aşeză, lămpile părură, dintr-odată, şi mai strălucitoare, iar încăperea, şi mai veselă.

Nene îşi spuse că, în ultima vreme, soţul ei băuse mult mai mult sake decât în trecut. Îi privi atitudinea nepăsătoare pe tot parcursul banchetului, ca şi cum n-ar fi văzut nimic. Îşi întreţinea vizitatorul, îşi făcea mama să râdă şi părea să se simtă bine. Până şi Hanbei, care nu bea niciodată, duse la buze ceaşca de sake şi sorbi puţin în sănătatea lui Hideyoshi.

Veniră şi alţii la banchet, care, curând, deveni foarte zgomotos. După ce mama lui şi Nene se retraseră, Hideyoshi ieşi să se trezească. Florile cireşilor tineri căzuseră deja şi numai mireasma glicinei de munte mai umplea noaptea.

— Ei! Cine-i acolo, sub copaci? strigă Hideyoshi.

— Eu sunt, răspunse o voce de femeie.

— Oyu, ce faci aici?

— Fratele meu a întârziat şi e atât de slăbit, încât sunt îngrijorată.

— Minunat lucru să văd o atât de frumoasă relaţie între

frate şi soră.

Hideyoshi se apropie de ea. Oyu era gata să se prosterneze, dar el o apucă de mâini.

— Oyu, hai să mergem până la ceainăria de-acolo. Sunt atât de beat, încât nu mă mai ţin singur pe picioare. Aş dori să-mi faci un vas de ceai.

— Vai de mine! Mâinile mele! Nu se cade. Vă rog, daţi-mi drumul.

— E-n regulă. Nu-ţi face griji.

— Nu... nu trebuie să faceţi asta.

— Crede-mă că e-n ordine.

— Vă rog!

— De ce faci atâta gălăgie? Te rog, vorbeşte în şoaptă. Eşti crudă.

— Nu se cuvine!

În acel moment, Hanbei strigă. Pornise spre casă. Când îl văzu, Hideyoshi îi dădu drumul imediat lui Oyu. Hanbei îl privi cu uimire:

— Stăpâne, ce sminteală a beţiei mai e şi asta?

Hideyoshi se plesni cu palma peste cap. Apoi, râzând fie de propria-i necugetare, fie de lipsa de eleganţă, spuse în gura mare:

— Da' mă rog, ce s-a întâmplat? Asta-nseamnă „să fiu prietenos cu vecinii şi să fac planuri de viitor”. Nu vă faceţi griji.

Vara trecu şi începu toamna. Într-o zi, Hikoemon sosi cu un mesaj pentru Hanbei, cerând ca Oyu să devină doamnă de onoare a mamei lui Hideyoshi. Când auzi cererea, Oyu se chirci de frică. Izbucni în plâns. Acesta fu răspunsul ei la cererea lui Hideyoshi. Se spune că un vas de ceai fără nici o imperfecţiune e lipsit de frumuseţe, iar caracterul lui

Hideyoshi nu era nici el fără cusur. Deşi eleganţa vasului de ceai sau chiar slăbiciunea umană însăşi pot fi interesante, din punctul de vedere al unei femei, acest defect nu poate fi deloc „interesant”. Când pe sora lui o podidiră lacrimile, doar auzind menţionată problema, Hanbei găsi că refuzul ei era întemeiat şi i-l transmise lui Hikoemon.

Trecu şi toamna, fără nici un incident. În Gifu, fu pus în aplicare principiul „fii un vecin prietenos şi fă planuri de viitor”. Pentru clanul Oda, Takeda din Kai reprezentase întotdeauna o ameninţare din spate. Curând, se făcură aranjamente pentru ca fiica lui Nobunaga să se mărite cu fiul lui Takeda Shingen, Katsuyori. Mireasa era o fată de treisprezece ani, de o frumuseţe fără pereche. Fusese adoptată însă şi nu făcea parte dintre fiicele naturale ale lui Nobunaga. Cu toate acestea, după ceremonia nupţială, Shingen păru extraordinar de mulţumit de ea, iar uniunea fu binecuvântată curând cu un fiu, Taro.

Pentru un timp, cel puţin, hotarul de la miazănoapte al clanului Oda părea asigurat, dar, la naşterea lui Taro, tânăra mamă muri. Atunci, Nobunaga îl logodi pe fiul său cel mare, Nobutada, cu cea de-a şasea fiică a lui Shingen, pentru a împiedica slăbirea alianţei dintre cele două provincii. În acelaşi sens, îi făcu o propunere şi lui Tokugawa Ieyasu din Mikawa. Astfel, alianţa militară, care exista deja între cele două clanuri, se întări prin legături familiale. În momentul logodnei, fiul cel mai mare al lui Ieyasu, Takechiyo, şi fiica lui Nobunaga aveau fiecare vârsta de opt ani. Aceeaşi politică se folosi şi cu clanul Sasaki din Omi. Şi astfel, timp de doi ani, castelul din Gifu fu preocupat doar de sărbătoriri.

* * *

Chipul samuraiului era ascuns în umbra unei pălării late de rogoz împletit. Era înalt şi avea cam vreo patruzeci de ani. Judecând după haine şi sandale, părea un războinic rătăcitor, care bătea drumurile de ceva vreme. Chiar şi văzut din spate, trupul lui nu lăsa nici o cale deschisă de atac. Tocmai îşi terminase masa de prânz şi umbla pe o stradă din Gifu. Mergea privind în jur, fără nici un scop anume. Din când în când, comenta în sinea lui cât de mult se schimbase cutare sau cutare loc.

Din orice loc al oraşului, călătorul putea ridica ochii spre a vedea zidurile înalte ale castelului Gifu. Ridicându-şi borul pălăriei conice, joase, le privi un timp, fascinat.

Dintr-odată, o trecătoare, poate soţia unui negustor, se opri şi se întoarse să-l privească. Îi şopti ceva funcţionarului care o însoţea, apoi se apropie ezitând de spadasin.

— Scuzaţi-mă. E necuviincios să vă opresc aşa pe stradă, dar nu sunteţi nepotul domnului Akechi?

Luat pe nepregătite, spadasinul răspunse:

— Nu!

Şi se îndepărtă cu paşi mari. După ce făcu vreo zece paşi, însă, se opri şi o privi pe femeie, care continua să se uite după el. „E Shunsai, fiica armurierului,” îşi spuse. „De-acum, trebuie să fie măritată.”

Îşi croi drum, mai departe, pe străzi. Peste două ore, ajunse la râul Nagara. Se aşeză pe iarba malului, privind apa. Ar fi putut rămâne acolo o veşnicie. Păpurişul foşnea în şoapte triste, sub soarele palid şi rece de toamnă.

— Domnule spadasin? îl bătu cineva pe umăr.

Mitsuhide se întoarse şi văzu trei bărbaţi – cel mai probabil o patrulă de samurai ai clanului Oda la datorie.

— Ce faceţi? întrebă unul, într-o doară.

Dar chipurile celor trei erau încordate şi bănuitoare.

— Obosisem de-atâta mers şi m-am oprit să mă odihnesc puţin, răspunse calm spadasinul. Sunteţi din clanul Oda? întrebă el, ridicându-se în picioare şi scuturându-şi iarba de pe haine.

— Suntem, răspunse băţos soldatul. De unde veniţi şi încotro vă îndreptaţi?

— Sunt din Echizen. Am o rudă la castel şi căutam o cale de a lua legătura.

— Un vasal?

— Nu.

— Dar n-aţi spus că e cineva de la castel?

— Această femeie nu e vasal. Lucrează în personalul casei.

— Cum se numeşte?

— Nu aş vrea să-i spun numele aici.

— Dar numele dumneavoastră?

— Nici pe acela.

— Altfel spus, nu doriţi să vorbiţi aici?

— Întocmai.

— Atunci va trebui să ne urmaţi la corpul de gardă.

Probabil îl suspectau de spionaj. În ideea că poate s-ar fi împotrivit, unul dintre oameni strigă spre drum, unde aştepta un samurai călare, ce părea a fi conducătorul lor, împreună cu alţi zece pedestraşi.

— Exact asta sperasem. Arătaţi-mi drumul. Şi, cu aceste cuvinte, spadasinul porni grăbit.

În Gifu, la fel ca în oricare altă provincie, controalele de securitate la trecerea râurilor, în cetate şi la graniţe erau foarte stricte. Nobunaga nu se mutase decât recent la castelul Gifu şi, odată cu schimbarea completă a administraţiei şi a legilor, îndatoririle magistraţilor deveniseră numeroase. Deşi unii se plângeau că patrulele erau prea stricte, în oraş încă mai existau mulţi foşti vasali ai fostului

clan Saito, iar comploturile provinciilor inamice ajungeau adesea în stadii avansate.

— V-a sosit o scrisoare de la Ranmaru.

La auzul numelui de Ranmaru, Yoshinari zâmbi. Veştile de la castel erau unele dintre puţinele plăceri ale lui Yoshinari. Ranmaru era fiul pe care-l trimisese în copilărie să slujească la castel. Încă de la bun început, ştia că Ranmaru n-avea să îşi ia slujba prea în serios, dar era un băiat atrăgător şi captase atenţia lui Nobunaga, astfel încât devenise unul dintre ajutoarele sale personale. De curând, intrase în rândul pajilor şi avea unele îndatoriri.

— Ce veşti aduce? întrebă soţia lui Yoshinari.

— Nimic serios. Totul e liniştit, iar Domnia Sa e bine dispus.

— N-a pomenit nimic despre boală?

— Nu, spune că stă excelent cu sănătatea, replică Yoshinari.

— Băiatul ăsta e mai deştept decât majoritatea. Probabil are grijă să nu-şi alarmeze părinţii.

— Cred că da. Însă e doar un copil încă şi trebuie că e foarte istovitor pentru el să stea tot timpul la dispoziţia Domniei Sale.

— Cred că i-ar plăcea să vină aici, din când în când, şi să mai fie răsfăţat puţin.

În acel moment, apăru un samurai care anunţă că, la scurt timp după întoarcerea lui Yoshinari acasă, se întâmplase ceva la birou şi unii dintre subordonaţi veniseră să-i ceară sfatul, deşi era noaptea târziu. Cei trei ofiţeri aşteptau la intrare.

— Ce e? îi întrebă Yoshinari. Comandantul dădu raportul:

— Spre sfârşitul zilei, una dintre patrulele noastre a arestat un spadasin suspect, în apropierea râului Nagara.

— Şi?

— Tot drumul până la corpul de gardă a fost foarte supus.

Când l-am interogat, a refuzat cu îndărătnicie să-şi spună numele sau provincia natală, zicând că îi va spune doar domnului Yoshinari. Tot spunea că nu e spion şi că o rudă de-a lui – o femeie – face parte din personalul casei Oda, de pe vremea când Domnia Sa locuia în Kiyosu. Dar nu vrea să spună mai mult decât în prezenţa comandantului. E foarte încăpăţânat.

— Măi să fie. Ce vârstă are?

— Vreo patruzeci.

— Ce fel de om e?

— Destul de impozant. E greu să crezi că e doar un războinic rătăcitor oarecare.

Peste câteva momente, arestatul fu adus înăuntru. Un vasal vârstnic îl conduse până într-o încăpere din spatele casei. Îl aşteptau o pernă şi ceva de mâncare.

— Domnul Yoshinari vine imediat, spuse bătrânul vasal, plecând.

În cameră plutea fum de tămâie. Spadasinul, cu hainele murdărite de pe drum, îşi dădu seama că tămâia era de o asemenea calitate încât, dacă vizitatorul nu era destul de educat pentru a avea un simţ rafinat al mirosului, s-ar fi irosit degeaba. Aşteptă, în tăcere, un semn din partea stăpânului casei.

Chipul care după-amiază fusese ascuns sub pălăria de rogoz contempla acum lumina pâlpâitoare a lămpii. Fără îndoială, era prea palid pentru ca patrula să-l creadă un spadasin rătăcitor. De asemenea, avea ochii paşnici şi blajini – nu te-ai fi aşteptat de la un om care cunoştea doar sabia.

Uşa glisantă se deschise şi o femeie, a cărei îmbrăcăminte şi ţinută dovedeau că nu era o servitoare, îi aduse, cu graţie, un vas de ceai. Puse castronul în faţa lui, fără o vorbă, apoi se retrase, închizând uşa după ea. Încă o dată, dacă musafirul n-

ar fi fost important, nu i s-ar fi acordat o asemenea curtoazie.

Peste câteva momente intră gazda, Yoshinari, care, în loc de salut, se scuză că-şi lăsase oaspetele să aştepte.

Spadasinul se ridică de pe pernă, îngenunchind, într-o poziţie mai oficială.

— Am onoarea de a mă adresa domnului Yoshinari? Mă tem că nechibzuinţa mea le-a cauzat unele greutăţi oamenilor dumneavoastră. Am venit într-o misiune secretă de la clanul Asakura, din Echizen. Numele meu este Akechi Mitsuhide.

— Deci, dumneavoastră sunteţi. Sper că veţi scuza grosolănia subordonaţilor mei. Eu însumi am fost surprins de ceea ce am auzit, nu demult, şi m-am grăbit să vă întâlnesc.

— N-am spus numele şi nici provincia, atunci de unde aţi ştiut cine sunt?

— Aţi vorbit despre o anumită doamnă – nepoata dumneavoastră, presupun – care face parte, de câtva timp, din personalul casnic al Domniei Sale. Când mi s-a adus acest lucru la cunoştinţă, am bănuit că de dumneavoastră era vorba. Nepoata dumneavoastră este doamna Hagiji, cred. O slujeşte pe soţia seniorului Nobunaga de când a însoţit-o pe Domnia Sa din Mino, în Owari.

— Într-adevăr! Sunt impresionat de faptul că ştiţi asemenea detalii.

— Nu-mi fac decât meseria. În mod frecvent ne interesăm de provincia natală, de descendenţa şi de rudele tuturor, de la doamnele de onoare superioare până la cele din urmă slujnice.

— Asta e un lucru bun.

— Am studiat şi trecutul familial al doamnei Hagiji. La moartea seniorului Dosan, unul dintre unchii ei a fugit din Mino şi a dispărut. Vorbea mereu cu Domnia Sa, tristă, despre un anumit Mitsuhide de la castelul Akechi. Atâta lucru a ajuns

şi la urechile mele. Prin urmare, când subalternii mei m-au informat despre vârsta şi despre înfăţişarea dumneavoastră şi mi-au spus că aţi umblat o jumătate de zi în jurul castelului, am pus lucrurile cap la cap şi am dedus că de dumneavoastră era vorba.

— Trebuie să vă felicit pentru capacitatea dumneavoastră de deducţie, spuse Mitsuhide, cu un zâmbet relaxat.

Yoshinari se lumină la faţă de satisfacţie. Pe un ton mai oficial, întrebă:

— Dar, domnule Mitsuhide, ce treburi vă aduc atât de departe de Echizen?

Expresia lui Mitsuhide deveni gravă, în timp ce cobora, grăbit, glasul.

— Mai e cineva aici? întrebă el, privind spre uşa glisantă.

— Nu vă faceţi griji. Am expediat vasalii. Omul care păzeşte uşa este cel mai demn de încredere vasal al meu. În afara celui care stă de gardă la intrarea coridorului, nu mai e nimeni în apropiere.

— Adevărul este că mi s-au încredinţat două scrisori pentru seniorul Nobunaga, una de la shogunul Yoshiaki, iar cealaltă de la seniorul Hosokawa Fujitaka.

— De la shogun!

— Aceasta a trebuit să fie ţinută secretă de clanul Asakura cu orice preţ, aşa că vă puteţi imagina cât de dificil mi-a fost să ajung până aici.

În anul care trecuse, shogunul Yoshiteru fusese asasinat de vice-guvernatorul său general, Miyoshi Nagayoshi, şi de vasalul lui Miyoshi, Matsunaga Hisahide, care uzurpase autoritatea shogunului. Yoshiteru avea doi fraţi mai mici. Cel mai vârstnic, marele preot al unui templu buddhist, fusese asasinat de rebeli. Fratele mai tânăr, Yoshiaki, care pe-atunci era călugăr în Nara, şi-a dat seama în ce pericol se afla şi a

fugit cu ajutorul lui Hosokawa Fujitaka. Un timp, s-a ascuns în Omi, a renunţat la preoţie şi a preluat titlul de al paisprezecelea shogun, la vârsta de douăzeci şi şase de ani.

După aceea, „shogunul rătăcitor” s-a apropiat de Wada, de Sasaki şi de diverse alte clanuri, cerând ajutorul. Încă de la început, avea de gând să nu trăiască din mila altora. Urmărea să-i învingă pe ucigaşii fratelui său şi să restaureze poziţia şi autoritatea familiei sale. Căuta ajutor, apelând la clanuri îndepărtate.

Aceasta era, însă, o problemă complicată, implicând întreaga naţiune, fiindcă Miyoshi şi Matsunaga acaparaseră puterea centrală. Deşi Yoshiaki rămăsese shogun cu numele, de fapt, nu era mai mult decât un exilat fără un ban în buzunar. Nu avea bani, nicidecum o armată proprie. Şi nici nu se bucura de o popularitate prea mare.

Mitsuhide începu să povestească de la sosirea lui Yoshiaki la castelul lui Asakura Yoshikage, în Echizen. Chiar în acea perioadă, clanul Asakura avea angajat un om vitregit de soartă, care nu fusese primit ca vasal cu drepturi depline al clanului. Acesta era el, Akechi Mitsuhide. Acolo îl întâlnise, pentru prima oară, Mitsuhide pe Hosokawa Fujitaka.

Mitsuhide continuă:

— Povestea e puţin cam lungă, dar, dacă-mi faceţi favoarea de a mă asculta, vă voi cere să i-o transmiteţi amănunţit seniorului Nobunaga. Desigur, trebuie să-i predau personal seniorului Nobunaga scrisoarea shogunului.

Apoi, în scopul de a-şi clarifica propria situaţie, vorbi despre evenimentele petrecute de când părăsise castelul Akechi şi fugise din Echizen în Mino. Timp de peste zece ani, Mitsuhide cunoscuse greutăţile vieţii. Intelectual din fire, era atras de cărţi şi de învăţătură. Era recunoscător pentru necazurile pe care le suferise. Vremea rătăcirilor lui, perioadă de

deznădejde, fusese, fără-ndoială, lungă. Castelul Akechi fusese distrus în timpul războiului civil din Mino şi numai el şi vărul său, Mitsuharu, reuşiseră să fugă în Echizen. În anii de când se dăduse la fund, Mitsuhide trăise ca ronin şi supravieţuise învăţând copiii de la ţară să scrie şi să citească.

Singura lui dorinţă era aceea de a găsi un senior potrivit pe care să-l servească şi o ocazie potrivită. Căutând o cale de a urca scara socială, Mitsuhide studiase spiritul războinic, economia şi castelele mai multor provincii diferite, cu ochiul unui strateg militar, pregătindu-se pentru mai târziu.

Călătorise în lung şi-n lat, vizitând toate provinciile din vestul Japoniei. Avea motive serioase în acest sens. Apusul era întotdeauna locul unde soseau, mai întâi, inovaţiile din străinătate şi acolo avea cele mai mari şanse de a dobândi noi cunoştinţe despre subiectul care devenise noua lui specialitate – puştile. Priceperea lui dăduse naştere mai multor episoade în provinciile de vest. Un vasal al clanului Mori, pe nume Katsura, îl arestase pe Mitsuhide în oraşul Yamaguchi, sub acuzaţia de spionaj. Cu acel prilej, vorbise deschis despre originea, despre situaţia şi despre speranţele lui, dezvăluindu-şi chiar şi evaluările despre provinciile învecinate.

În timp ce-l chestiona pe Mitsuhide, Katsura fusese atât de impresionat de profunzimea cunoştinţelor lui, încât, ulterior, l-a recomandat pe călător seniorului său, Mori Motonari.

— Cred că are un talent absolut ieşit din comun. Dacă ar fi angajat aici, cred că, mai târziu, ar realiza lucruri mari.

Peste tot se căutau oameni deosebiţi. Cu siguranţă, asemenea oameni, care plecau de-acasă şi serveau alte provincii, ajungeau, în cele din urmă, duşmani ai foştilor lor seniori. Imediat ce auzi de Mitsuhide, Motonari vru să-l vadă. Într-o zi, Mitsuhide fu chemat la castelul lui Motonari. A doua

zi, Katsura îl consultă pe Motonari între patru ochi, cerându-i părerea despre oaspete.

— Cum spuneai, există foarte puţini oameni deosebiţi. Ar trebui să-i dăm nişte bani şi nişte haine şi să-l trimitem, politicos, în treaba lui.

— Da, dar nu v-a impresionat în nici o privinţă?

— Ba da. Sunt două soiuri de oameni mari: cei cu adevărat mari şi impostorii. Desigur, dacă un impostor este şi învăţat, riscă să atragă nenorocirea asupra lui şi să-şi prejudicieze seniorul.

Motonari continuă:

— Prezenţa lui are ceva alunecos. Când vorbeşte cu un asemenea calm şi limpezime în ochi, are un farmec foarte seducător. Da, este un om cu adevărat captivant, dar prefer trăinicia războinicilor noştri din provinciile de la apus. Dacă l-aş pune pe omul ăsta în mijlocul propriilor mei luptători, ar fi ca măgarul între oi. Acesta este singurul lucru care mă face să am reţineri.

Şi astfel, Mitsuhide nu fu primit în clanul Mori.

Călători prin Hizen şi Higo şi pe domeniile clanului Otomo. Traversă Marea Interioară, până pe insula Shikoku, unde studie artele marţiale ale clanului Chosobake.

Când se întoarse acasă, în Echizen, Mitsuhide descoperi că soţia lui se îmbolnăvise şi că murise, iar vărul său, Mitsuharu, plecase să servească alt clan şi, după şase ani, situaţia nu i se îmbunătăţise. Încă nu zărea nici o luminiţă pe drumul care se deschidea în faţa lui.

În acest moment de deznădejde, Mitsuhide se duse la Ena, marele preot al templului Shonen din Echizen. Închirie o casă în faţa templului şi începu să le dea lecţii copiilor din împrejurimi. Încă de la bun început, Mitsuhide ştiuse că nu aceasta era vocaţia sa. În câţiva ani, se familiariză cu

administraţia şi cu problemele provinciei.

În acea perioadă, regiunea era tulburată periodic de răscoalele călugărilor-războinici din secta Ikko. Într-un an, când trupele clanului Asakura iernau pe câmp, în timpul unei campanii împotriva călugărilor-războinici, Mitsuhide îl întrebă pe Ena:

— Nu e decât umilul meu gând, dar aş dori să prezint o strategie clanului Asakura. Cui credeţi că ar fi cel mai bine să mă adresez?

Ena înţelese imediat ce avea în minte Mitsuhide.

— Cel care te-ar asculta este Asakura Kageyuki. Mitsuhide lăsă şcoala de la templu în grija lui Ena şi porni spre tabăra lui Asakura Kageyuki. Întrucât nu avea mijlocitor, se mulţumi să intre în tabără, cu planul scris pe o foaie de hârtie. Fu arestat, fără să mai ştie dacă planul îi fusese dat lui Kageyuki, şi două luni nu mai află nimic. Deşi era prizonier, Mitsuhide deduse după mişcările din tabără şi după moralul trupelor că Asakura Kageyuki pusese în aplicare planul lui.

La început, Kageyuki îl suspectase pe Mitsuhide, motiv pentru care pusese să-l aresteze; dar, din moment ce nu reuşise să scoată lupta din impas, se hotărâse să pună în aplicare planul lui Mitsuhide. Când cei doi se întâlniseră, în sfârşit, Kageyuki l-a lăudat pe Mitsuhide ca pe un războinic cu vaste cunoştinţe din domeniul clasicilor şi al artelor marţiale. Lăsându-l pe Mitsuhide liber în tabără, Kageyuki îl chema, din când în când, la el. Se părea însă că lui Mitsuhide n-avea să i se acorde prea uşor statutul de vasal, aşa că, într-o zi, vorbi destul de categoric, fără însă să se laude:

— Dacă-mi împrumutaţi o armă de foc, îl voi împuşca pe generalul inamic în mijlocul taberei lui.

— Poţi lua una, acceptă Kageyuki, dar, continuând să aibă unele îndoieli, însărcina în secret un om să-l supravegheze pe

Mitsuhide.

Treceau printr-o epocă în care, chiar şi pentru bogatul clan Asakura, o armă de foc era foarte preţioasă. Mulţumindu-i pentru favoare, Mitsuhide luă puşca, se amestecă în mijlocul trupelor şi porni spre linia întâi. Când începură luptele, dispăru dincolo de liniile inamice.

Auzind despre dispariţia lui, Kageyuki întrebă furios de ce omul care-l urmărea pe Mitsuhide nu-l împuşcase în spate.

— Poate că, la urma urmei, era totuşi spion duşman şi ne observa situaţia internă de-aici.

Dar, după câteva zile, se raportă că generalul inamic fusese împuşcat de un atentator necunoscut, în timp ce inspecta linia frontului. Se spunea că moralul trupelor duşmane căzuse brusc pradă confuziei.

Nu peste mult, Mitsuhide reveni în tabără. Când apăru în faţa lui Kageyuki, se grăbi să-l întrebe:

— De ce n-aţi adunat toată armata, să luaţi inamicul cu asalt? Vă numiţi general, când staţi cu braţele încrucişate, lăsând să vă scape o asemenea ocazie?

Mitsuhide se ţinuse de cuvânt: intrase pe teritoriul inamic, îl împuşcase pe general şi se înapoiase.

Când Asakura Kageyuki se întoarse la castelul Ichijogadani, îi povesti întâmplarea lui Asakura Yoshikage. Yoshigake îi aruncă o singură privire lui Mitsuhide şi-i ceru să intre în serviciul său. Mai târziu, Yoshigake instală o ţintă în curtea castelului şi ordonă să i se facă o demonstraţie. Mitsuhide, deşi nu era în nici un caz un ţintaş de mare precizie, îşi demonstră priceperea nimerind ţinta cu şaizeci şi opt de gloanţe dintr-o sută.

Apoi, Mitsuhide primi o reşedinţă în cetate şi o soldă de o mie de *kan*-i, o sută de fii ai vasalilor fură puşi sub instrucţia lui şi, din nou, organiză un regiment de puşcaşi. Mitsuhide îi

era atât de recunoscător lui Yoshigake pentru că-l salvase de la nenorocire, încât munci, neobosit, câţiva ani, fără altă intenţie decât aceea de a-i răsplăti binecuvântările şi norocul.

Devotamentul lui, însă, începu în cele din urmă să fie privit cu ochi răi de către ceilalţi. Îl acuzau că era înfumurat, că îşi dădea aere. Indiferent ce făcea sau ce discuta, rafinamentul lui nu trecea neobservat.

O asemenea atitudine nu le convenea vasalilor acelui clan provincial, care începură să se plângă de el:

— E de-a dreptul îngâmfat.

— Nu-i decât un snob.

Evident, aceste nemulţumiri ajunseră la urechile lui Yoshigake. Munca lui Mitsuhide începu şi ea să aibă de suferit. Rece din fire, ajunsese acum ţinta unor priviri la fel de reci. Poate că ar fi fost altfel dacă-l proteja Yoshigake, dar pe acesta îl reţineau propriii lui vasali. Croindu-şi drum printre numeroasele concubine favorite ale lui Yoshigake, disputa căpătă proporţii în castel. Mitsuhide nu avea relaţii şi găsise doar un adăpost temporar. Era nefericit, dar n-avea ce face.

„Am comis o greşeală”, îşi spuse Mitsuhide. Avea ce să mănânce şi să îmbrace, dar îşi regreta amarnic decizia. Grăbindu-se atât de tare să scape de nenorocire, ajunsese la un liman greşit. Acestea erau gândurile lui triste, după ce nu petrecuse decât zile amare. „Mi-am irosit toată viaţa!” Deprimarea părea să-i afecteze şi sănătatea şi începu să sufere de o boală a pielii asemănătoare cu scabia, care, cu timpul, se agrava. Mitsuhide îi ceru lui Yoshigake un concediu, pentru a merge la tratament în oraşul balnear Yamashiro.

În timp ce se afla acolo, nişte călători îi povestiră că rebelii atacaseră palatul Nijo şi că îl uciseseră pe shogunul Yoshiteru. Chiar şi aici, în munţi, oamenii erau şocaţi şi neliniştiţi.

— Dacă shogunul a fost omorât, ţara se va prăbuşi din nou în haos.

Mitsuhide se pregăti imediat pentru întoarcerea la Ichijogadani. Haosul din Kyoto însemna haos în întreaga ţară. În mod absolut firesc, acest eveniment urma să aibă efecte şi în provincii. Fără îndoială, chiar în acel moment, se făceau pregătiri grăbite.

„Aş putea sta îmbufnat şi necăjit de tot felul de fleacuri, dar ar fi ruşinos pentru un om în floarea vârstei”, conchise Mitsuhide. Boala de piele i se vindecase la băi, iar acum, Mitsuhide se înfăţişă în grabă la seniorul său. Yoshigake abia dacă-i luă în seamă întoarcerea, iar Mitsuhide se retrase când văzu indiferenţa stăpânului. După aceea nu mai fu chemat. În absenţă, fusese eliberat de la comanda regimentului de puşcaşi, iar atmosfera părea să fie ostilă peste tot. Acum, când fosta încredere pe care i-o acorda Yoshigake nu mai exista, Mitsuhide căzuse din nou pradă chinurilor sufleteşti.

În acel moment, fu vizitat de Hosokawa Fujitaka, care nu putea fi decât un oaspete picat din cer. Mitsuhide fu atât de surprins, încât ieşi personal în întâmpinarea lui, peste măsură de uimit că un om atât de sus-pus ca Fujitaka venea la el acasă.

Caracterul lui Fujitaka era exact pe placul lui Mitsuhide. Avea aerul unui om nobil şi învăţat. Mitsuhide se plânsese mult timp că nu reuşea să întâlnească oameni cu adevărat deosebiţi, iar un asemenea musafir îi făcea o mare bucurie. Se îndoia, însă, cu privire la scopul vizitei lui Fujitaka.

Deşi avea o obârşie nobilă, când îi făcuse vizita secretă lui Mitsuhide, Fujitaka nu era mai mult decât un surghiunit. Alungat din Kyoto, shogunul refugiat, Yoshiaki, se ascundea prin provincii. Fujitaka fu cel care-l abordă pe Asakura Yoshikage din partea shogunului. Cutreierând provinciile,

invocând loialitatea şi încercând să-i determine pe seniorii provinciali să acţioneze, Hosokawa Fujitaka era singurul om care suferea alături de Yoshiaki, încercând să învingă jalnicele neajunsuri ale stăpânului său.

— Sigur, clanul Asakura i se va declara aliat. Dacă cele două provincii, Wakasa şi Echizen, ni se alătură, atunci toate clanurile din nord se vor grăbi să ni se alăture.

Yoshigake era hotărât să refuze. Indiferent ce susţinea Fujitaka despre credinţă, Yoshigake nu avea de gând să lupte pentru un shogun exilat, fără putere. Nu din cauza lipsei de resurse sau de putere militară, ci fiindcă Yoshigake susţinea starea de fapt.

Fujitaka observă repede că situaţia le era defavorabilă şi, conştient de nepotismele şi de luptele interne din sânul clanului Asakura, abandonă eforturile în această direcţie. Yoshiaki şi vasalii lui, însă, erau deja în drum spre Echizen.

Deşi clanul Asakura era foarte nemulţumit de a-l primi în grijă, nu-l puteau trata rău pe shogun şi îi dădură un templu ca reşedinţă temporară. Se purtau frumos cu el, dar se şi rugau să plece cât mai repede.

Apoi, dintr-odată, Mitsuhide primi vizita lui Fujitaka. Totuşi, nu reuşea să-i ghicească motivul.

— Am auzit că îţi place poezia. Am văzut una dintre scrierile tale, de când te-ai dus la Mishima, spuse Fujitaka, deschizând discuţia.

Nu arăta ca un om în suferinţă. Avea o înfăţişare absolut blajină şi binevoitoare.

— O, mi-e ruşine să aud.

Mitsuhide nu era doar modest; se jena sincer. Desigur, Fujitaka era celebru pentru versurile sale. În ziua aceea, conversaţia lor începu cu poezia şi trecu la literatura japoneză clasică.

— A fost o conversaţie atât de interesantă, încât am uitat că aceasta era prima mea vizită aici.

Prezentându-şi scuzele pentru că zăbovise atât de mult, Fujitaka îşi luă rămas bun.

După plecarea lui Fujitaka, Mitsuhide rămase şi mai nedumerit. Privind lampa, se pierdu în gânduri. Fujitaka mai trecu pe la el de vreo două-trei ori, dar subiectele de conversaţie nu se îndepărtară niciodată de poezie sau de ceremonia ceaiului. Apoi, însă, într-o zi – o zi cu burniţă, atât de întunecoasă, încât era nevoie de lămpi înăuntru –, profitând de un moment de linişte, Fujitaka fu mai oficial decât de obicei:

— Astăzi am ceva foarte serios şi secret de discutat, începu el.

Mitsuhide, desigur, îl aşteptase să spargă gheaţa astfel şi răspunse:

— Dacă aveţi destulă încredere în mine ca să-mi spuneţi un secret, promit fără-ndoială că-l voi păstra cu sfinţenie. Vă rog să-mi vorbiţi liber, despre orice subiect.

Fujitaka încuviinţă:

— Sunt convins că un om atât de perspicace ca dumneata a ghicit deja de ce l-am vizitat astfel. Adevărul e că aceia dintre noi care-l slujesc pe shogun au venit aici bazându-se pe seniorul Asakura ca fiind singurul senior provincial care i-ar fi aliat şi, până acum, am negociat în secret şi am apelat la el de mai multe ori. Răspunsul său final, însă, a fost amânat de pe-o zi pe alta şi nu pare să se întrezărească nici o decizie. Între timp, am studiat administrarea şi afacerile interne ale seniorului Asakura şi ştiu acum că nu are nici o motivaţie să lupte pentru shogun. Aceia dintre noi care au apelat la el înţeleg că e zadarnic. Totuşi…

Fujitaka vorbea ca şi cum ar fi fost un om cu totul diferit de

cel care-l vizitase înainte.

— Cine, dintre toţi seniorii provinciali – în afară de Seniorul Asakura – e un om pe care să ne putem bizui? Care e conducătorul militar cel mai de nădejde din ţară, în ziua de azi? Există un asemenea om?

— Există.

— Există? scânteiară ochii lui Fujitaka.

Mitsuhide scrise calm pe podea, cu degetul, un nume: Oda Nobunaga.

— Seniorul din Gifu?

Lui Fujitaka i se opri respiraţia. Ridicând ochii din podea spre chipul lui Mitsuhide, un scurt răstimp, nu spuse nimic. După aceea, cei doi discutară, multă vreme, despre Nobunaga. Mitsuhide fusese vasal al clanului Saito şi, slujindu-şi fostul stăpân, pe seniorul Dosan, observase caracterul ginerelui acestuia. Astfel, în ceea ce spunea exista o anumită credibilitate.

Peste câteva zile, Mitsuhide se întâlni cu Fujitaka în munţi, dincolo de templul unde locuia shogunul. Primi de la el o scrisoare personală, scrisă de shogun şi adresată seniorului Nobunaga. În noaptea aceea, Mitsuhide plecă grăbit din Ichijogadani. Fireşte, îşi abandonă reşedinţa şi vasalii, aşteptându-se să nu se mai întoarcă niciodată. A doua zi, clanul Asakura era în mare agitaţie.

Voci se înălţau:

— Mitsuhide a dispărut!

O forţă represivă fu trimisă să-l aducă înapoi, dar nu mai putu fi găsit între hotarele provinciei. Asakura Yoshikage auzise că unul dintre partizanii shogunului, Hosokawa Fujitaka, îl vizitase pe Mitsuhide, aşa că acum Yoshigake se întoarse împotriva shogunului, spunând:

— Cu siguranţă, el l-a incitat pe Mitsuhide în chestiunea

asta şi probabil l-a trimis ca sol în altă provincie.

Şi Yoshigake îl alungă pe shogun din provincia lui.

Fujitaka se aşteptase dinainte la acest deznodământ. Astfel, luându-l mai degrabă ca pe o ocazie favorabilă, porni cu anturajul său din Echizen în Omi, unde se adăposti la Asai Nagamasa, în castelul Odani. Acolo, rămase să aştepte vestea cea bună de la Mitsuhide.

Din acest motiv venise Mitsuhide în Gifu. Având asupra lui scrisoarea shogunului, îşi riscase de multe ori viaţa pe drum. Acum aproape că îşi îndeplinise, în sfârşit, scopul. Găsise calea spre reşedinţa lui Mori Yoshinari şi, chiar în acea seară, stătea aşezat în faţa lui Yoshinari însuşi, explicându-i, în amănunt, scopul misiunii sale şi cerându-i să acţioneze ca intermediar între el şi Nobunaga.

Era ziua a şaptea din luna a zecea, în al nouălea an al lui Eiroku. Ar fi putut să fie numită, la o adică, o zi fatidică. Mori intervenise pentru Mitsuhide, iar detaliile situaţiei ajunseseră la Nobunaga. Era ziua când Mitsuhide intră în castelul Gifu şi-l întâlni, pentru prima oară, pe Nobunaga. Mitsuhide avea treizeci şi opt de ani, cu şase ani mai mult decât Nobunaga.

— M-am uitat cu atenţie peste scrisorile de la seniorul Hosokawa şi de la shogun, spuse Nobunaga, şi văd că îmi cer ajutorul. Oricât sunt de nevrednic, le voi acorda tot sprijinul de care sunt în stare.

Mitsuhide se înclină, răspunzând cuvintelor lui Nobunaga:

— Riscarea neînsemnatei mele vieţi pentru naţiune a fost o misiune mult mai presus de propria mea poziţie umilă.

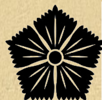
În cuvintele lui Mitsuhide nu era nici o urmă de falsitate.

Sinceritatea lui îl impresiona pe Nobunaga, la fel ca atitudinea şi conduita sa, iscusinţa vorbirii şi admirabila sa inteligenţă. Cu cât îl privea mai mult, cu atât era Nobunaga

mai impresionat. „Cred că omul acesta ne va fi de folos”, îşi spuse el. Astfel intră Akechi Mitsuhide sub aripa clanului Oda. Curând, primi în Mino un domeniu de patru mii de kan-i. Mai mult, întrucât shogunul şi oamenii săi erau acum la clanul Asai, Nobunaga trimise un număr de oameni sub comanda lui Mitsuhide pentru a-i escorta la castelul Gifu. Nobunaga se prezentă personal la graniţa provinciei ca să-l salute pe shogun, care, în alte provincii, fusese tratat ca un om care aduce doar necazuri.

La poarta castelului, luă hamurile de la calul shogunului şi îl tratǎ ca pe un oaspete de onoare. De fapt, Nobunaga nu ţinea numai căpăstrul calului imperial, ci luase în mână şi frâiele naţiunii. Din acel moment începând, indiferent pe care drum o apuca, norii de furtună şi vânturile timpurilor se aflau în pumnul care ţinea atât de strâns acele hăţuri.

SHOGUNUL RĂTĂCITOR

După ce shogunul şi grupul său îşi găsiră adăpost la Nobunaga, fură găzduiţi într-un templu din Gifu. Vanitoşi şi înguşti la minte cum erau, curtenii shogunului nu făceau decât să-şi arate autoritatea. Nu-şi dădeau seama de proporţiile schimbărilor care se produceau printre oamenii de rând, aşa că, de cum se instalară, începură să se comporte trufaş şi aristocratic, plângându-se vasalilor lui Nobunaga:

— Mâncarea asta nu e bună.

— Aşternutul e prea aspru.

— Ştiu că templul ăsta înghesuit e doar o locuinţă temporară, dar afectează demnitatea shogunului.

Şi continuau:

— Am dori să vedem nişte schimbări în felul în care e tratat shogunul. Deocamdată, aţi putea să alegeţi un loc pitoresc pentru noul palat al shogunului şi să începeţi construcţia.

Nobunaga, auzindu-le pretenţiile, îi considera pe acei oameni vrednici de milă. Convocându-i imediat pe însoţitorii lui Yoshiaki, le spuse:

— Am auzit că doriţi să construiesc un palat pentru shogun, fiindcă actuala lui reşedinţă e prea înghesuită.

— Într-adevăr! replică purtătorul de cuvânt. Locuinţa lui actuală e mult prea incomodă. Ca reşedinţă a shogunului, îi

lipsesc până şi serviciile de bază.

— Ei, ei, răspunse cu oarecare dispreţ Nobunaga. Nu vi se pare că gândiţi cam încet, domnilor? Motivul pentru care shogunul a apelat la mine este acela că pot să-i alung pe Miyoshi şi Matsunaga din Kyoto, să-i recuperez pământurile pierdute şi să-l readuc pe locul ce de drept i se cuvine.

— Întocmai.

— Cât sunt eu de nevrednic, am consimţit să-mi asum această mare responsabilitate. Mai mult decât atât, cred că îi voi împlini shogunului speranţele, în viitorul foarte apropiat. De unde să am timp pentru a-i construi un palat? Şi, chiar doriţi dumneavoastră, domnilor, să renunţaţi la gândul de a vă înapoia la Kyoto, ca să vă reluaţi guvernarea naţiunii? V-aţi mulţumi să vă petreceţi vieţile în linişte, într-un loc pitoresc din Gifu, devenind pustnici timpurii într-un mare palat şi trăind pe cheltuiala gazdei?

Curtenii lui Yoshiaki se retraseră fără o vorbă. După aceea, nu se mai plânseră chiar atât de mult. Vorbele mari ale lui Nobunaga nu aveau nimic fals. Când vara făcu loc toamnei, Nobunaga ordonă o mobilizare generală a provinciilor Mino şi Owari. În ziua a cincea din luna a noua, aproape treizeci de mii de soldaţi erau gata de plecare. În ziua a şaptea, ieşeau deja din Gifu, în marş spre capitală.

La marele festin din castel, în noaptea dinaintea plecării armatei, Nobunaga le spusese ofiţerilor şi oamenilor săi:

— Agitaţia din ţară, care este rezultatul disputelor teritoriale dintre seniorii rivali, provoacă necazuri nesfârşite populaţiei. E de la sine înţeles că nefericirea întregii naţiuni este un chin pentru împărat. Regula de fier a clanului Oda – de pe vremea tatălui meu, Nobuhide, şi până în prezent – a fost aceea că datoria samuraiului trebuie să constea, în primul şi-n primul rând, în apărarea Casei Imperiale. Astfel, în

marşul nostru de acum spre capitală, nu mai sunteţi o armată acţionând pentru mine, ci una care luptă în numele împăratului.

Toţi comandanţii şi ostaşii fură entuziasmaţi de această proclamaţie dinaintea plecării.

Pentru marea întreprindere, Tokugawa Ieyasu din Mikawa, care încheiase recent o alianţă militară cu Nobunaga, trimise şi el o mie de soldaţi. La plecarea întregii armate, unii fură critici:

— Seniorul din Mikawa n-a trimis prea mulţi oameni. E un om viclean, aşa cum am auzit noi dintotdeauna.

Nobunaga respinse ideea, râzând:

— Mikawa îşi reformează administraţia şi economia. Nu are timp pentru alte lucruri. Să trimită acum un număr mare de trupe ar fi însemnat o cheltuială prea mare pentru el. Poate că e grăbit, cum spun cei care-l critică, dar nu e un comandant de rând. Cred că militarii pe care i-a trimis sunt cei mai buni oameni ai lui.

Exact aşa cum se aşteptase Nobunaga, cei o mie de soldaţi din Mikawa, sub comanda lui Matsudaira Kanshiro, nu fură întrecuţi în nici o bătălie. Luptând mereu în avangardă, le deschideau drum aliaţilor, curajul lor aducând şi mai multă faimă numelui lui Ieyasu.

Zi de zi, vremea continua să fie frumoasă. Cei treizeci de mii de soldaţi mărşăluiau, în rânduri negre, sub cerul senin de toamnă. Coloana era atât de lungă încât, atunci când avangarda ajunse la Kashiwabara, ariergarda încă mai trecea prin Tarui şi Akasaka. Stindardele lor întunecau cerul. Când trecură prin postul din Hirao, intrând în Takamiya, se auziră strigăte din faţă:

— Mesageri! Vin mesageri din capitală!

Trei generali călări alergară în întâmpinarea lor.

— Dorim să vorbim cu seniorul Nobunaga.

Aveau asupra lor o scrisoare de la Miyoshi Nagayoshi şi Matsunaga Hisahide.

Când vestea fu adusă în cartierul general, Nobunaga spuse:

— Aduceţi-i aici.

Mesagerii fură aduşi imediat, dar Nobunaga râse dispreţuitor la adresa mesajului de reconciliere din scrisoare, considerându-l un şiretlic din partea duşmanului.

— Spuneţi-le că le dau răspunsul când voi ajunge în capitală. La răsăritul soarelui, în ziua a unsprezecea, avangarda trecu râul Aichi. În dimineaţa următoare, Nobunaga porni spre fortăreţele din Kannonji şi Mitsukuri ale clanului Sasaki. Castelul Kannonji era condus de Sasaki Jotei. Fiul lui Jotei, Sasaki Rokkaku, pregătea castelul Mitsukuri pentru asediu. Clanul Sasaki din Omi era aliat cu Miyoshi şi Matsunaga, iar când Yoshiaki le ceruse adăpost, în timpul fugii, încercaseră să-l omoare.

Omi era o zonă strategică de-a lungul lacului Biwa, pe drumul spre miazăzi. Aici aşteptau cei din clanul Sasaki, lăudându-se că aveau să-l distrugă pe Nobunaga la fel cum şi Nobunaga îl eliminase pe Imagawa Yoshimoto, dintr-o singură lovitură. Sasaki Rokkaku părăsi castelul Mitsukuri, îşi uni forţele cu cele ale tatălui său în Kannonji şi-şi distribui trupele printre cele optsprezece fortăreţe din Omi.

Punându-şi mâna streaşină la ochi, Nobunaga privi de pe deal şi râse:

— O minunată linie inamică, nu-i aşa? Exact ca în tratatele clasice.

Le ordonă lui Sakuma Nobumori şi lui Niwa Nagahide să ocupe castelul Mitsukuri, plasând trupele din Mikawa în avangardă. Apoi, spuse:

— Cum vă spuneam în seara dinaintea plecării, acest marş

spre capitală nu e o răfuială personală; vreau ca fiecare soldat din armată să înţeleagă că luptăm pentru împărat. Nu-i ucideţi pe cei care fug. Nu ardeţi casele oamenilor. Şi, pe cât posibil, nu călcaţi plantaţiile în picioare, acolo unde încă nu s-a strâns recolta.

Apele lacului Biwa erau încă nevăzute, în ceaţa dimineţii. Străpungând pâcla, treizeci de mii de oameni se puseră în mişcare. Când Nobunaga văzu semnalul care anunţa atacarea castelului Mitsukuri de către trupele lui Niwa Nagahide şi ale lui Sakuma Nobumori, ordonă:

— Mutaţi cartierul general la castelul Wada.

Castelul Wada era o fortăreaţă inamică, astfel încât ordinul lui Nobunaga însemna să atace şi să ocupe castelul. O spusese, însă, ca şi cum le-ar fi ordonat oamenilor lui să se instaleze într-o poziţie liberă.

— Nobunaga însuşi iese la atac! strigă generalul de la comanda Castelului Wada, răspunzându-le cercetaşilor din turnul de veghe; bătându-se peste mânerul săbiei, întărâtă garnizoana: cerul ni i-a trimis! Castelele Kannonji şi Mitsukuri vor putea să reziste cel puţin o lună, timp în care forţele lui Matsunaga şi Miyoshi, împreună cu aliaţii lor de la miazănoapte de lac, îi vor bloca lui Nobunaga retragerea. Nobunaga şi-a grăbit singur moartea, atacând acest castel. Într-adevăr, o ocazie minunată! Să nu lăsăm acest noroc de război să ne scape. Luaţi capul lui Nobunaga!

Întreaga armată scoase un strigăt de încuviinţare. Aveau încredere că zidurile de fier ale clanului Sasaki urmau să reziste o lună, cu toate că Nobunaga comanda o armată de treizeci de mii de oameni şi că avea mulţi generali capabili. Puternicele provincii din jurul lor credeau şi ele acelaşi lucru. Dar castelul Wada căzu într-o jumătate de zi. După o luptă

care dură numai patru ore şi ceva, apărătorii fură alungaţi şi fugiră în munţi şi pe malurile lacului.

— Nu-i urmăriţi! ordonă Nobunaga din vârful muntelui Wada, în timp ce drapelele înălţate acolo atât de grabnic se vedeau limpede, sub soarele amiezei.

Plini de sânge şi de noroi, oamenii se adunară, treptat, sub flamurile generalilor lor. Apoi, scoţând un strigăt de victorie, începură să-şi mănânce prânzul. Un număr de mesaje continuară să sosească dinspre Mitsukuri. Forţele lui Tokugawa din Mikawa, care fuseseră poziţionate ca avangardă pentru Niwa şi Nobumori, luptau, chiar atunci, cu curaj, scăldate în sânge. Clipă de clipă, mesajele triumfătoare se adunau în mâna lui Nobunaga.

Raportul despre căderea fortăreţei Mitsukuri ajunse la Nobunaga înainte de apusul soarelui. Pe măsură ce se apropia înserarea, din direcţia castelului Kannonji începu să se înalţe fum negru. Forţele lui Hideyoshi doreau cu orice preţ victoria. Se dădu comanda unui atac pe toate fronturile. Nobunaga îşi mută tabăra şi toate unităţile fortăreţei Mitsukuri şi ale aliaţilor acesteia fură împinse înapoi spre Castelul Kannonji. Când se lăsă seara, primii oameni pătrunseseră dincolo de zidurile castelelor inamice.

Stele şi scântei străluceau pe cerul senin al serii de toamnă. Forţele atacatoare dădură năvală. Se înălţau cântece de victorie care, în urechile celor aliaţi cu clanul Sasaki, sunau, pesemne, ca glasul fără inimă al vântului tomnatic. Nimeni nu se aşteptase ca acea fortificaţie să cadă în doar o singură zi. Fortăreaţa de pe muntele Wada şi cele optsprezece puncte strategice nu reuşiseră să reziste deloc valurilor învolburate ale atacatorilor.

Întregul clan Sasaki – de la femei şi copii până la conducătorii săi, Rokkaku şi Jotei – se poticnea şi se zbătea

prin beznă, fugind din castelele în flăcări spre fortăreaţa de la Ishibe.

— Lăsaţi fugarii să scape; şi mâine ne aşteaptă alţi duşmani. Nobunaga nu le cruţă numai vieţile, ci şi bogatele comori pe care le duceau cu ei. Nu avea obiceiul de a zăbovi pe drum. Cu gândul se afla deja în Kyoto, centrul câmpului de luptă. Incendierea castelului Kannonji se opri la fort. De cum intră în ceea ce mai rămăsese din castel, Nobunaga îşi manifestă aprecierea faţă de trupele sale, spunând:

— Caii şi oamenii să se odihnească bine.

El unul, însă, nu se prea odihni. În noaptea aceea dormi în armură şi, la crăpatul zorilor, îşi adună vasalii superiori la o consfătuire. Ordonă din nou să se afişeze decrete prin toată provincia şi îl trimise imediat pe Fuwa Kawachi cu poruncă să-l aducă pe Yoshiaki din Gifu în Moriyama.

În ajun, luptase în fruntea armatei; astăzi, lua frâiele administraţiei. Acesta era Nobunaga. Dându-le temporar la patru dintre generalii săi responsabilităţi de administratori şi magistraţi în portul Otsu, peste două zile traversă lacul Biwa, aproape uitând să mănânce, în timp ce dădea ordine după ordine.

Era ziua a douăsprezecea din lună, când Nobunaga ajunse în Omi şi atacă forturile Kannonji şi Mitsukuri. Apoi, în jurul datei de douăzeci şi cinci, armata lui Nobunaga începu, în urma luptei, să răspândească înştiinţări scrise despre noile legi ale provinciei. Un singur drum spre supremaţie, spre centrul câmpului de luptă! Cu aceste cuvinte, navele de război se aliniară pe ţărmul răsăritean al lacului Biwa şi porniră spre Omi. Toate, de la pregătirea corăbiilor până la încărcarea raţiilor pentru soldaţi şi a nutreţului pentru cai, presupuneau cooperarea oamenilor de rând. Cu siguranţă, aceştia tremurau de frica puterii militare a lui Nobunaga. Dar,

mai mult decât atât, faptul că localnicii din Omi se uniseră în sprijinul lui se datora aprobării felului său de guvernare, care le câştigase încrederea.

Nobunaga era singurul care salvase vetrele populaţiei din flăcările războiului şi care se angajase, în mod public, în faţa lor. Când se întrebau ce-avea să se aleagă de ei, Nobunaga îi liniştea. În asemenea situaţii, nu era timp să se stabilească o strategie politică detaliată. Secretul lui Nobunaga nu consta în altceva decât în a face totul rapid şi decisiv. Ceea ce doreau în mod clar oamenii de rând din acea ţară zbuciumată de războiul civil nu era un administrator talentat sau un mare înţelept. Lumea era în plin haos. Dacă Nobunaga o putea controla, erau gata să accepte greutăţile inerente.

Vântul dinspre lac amintea că era toamnă, iar apa forma minunate modele pe urmele lăsate de numeroasele ambarcaţiuni. În ziua de douăzeci şi cinci, corabia lui Yoshiaki străbătu apele lacului, pornind din Moriyama şi acostă lângă templul Mii.

Nobunaga, care debarcase deja, se aştepta la un atac din partea lui Miyoshi şi Matsunaga, dar acesta nu se produse.

Îl salută pe Yoshiaki la templu, spunând:

— E ca şi cum am fi intrat deja în capitală.

La data de douăzeci şi opt, Nobunaga porni în sfârşit cu trupele spre Kyoto. Când ajunseră la Awataguchi, armata se opri. Hideyoshi, care călărea lângă Nobunaga, galopă înainte în acelaşi timp în care Akechi Mitsuhide revenea grăbit din avangardă.

— Ce este?

— Mesageri imperiali.

Nobunaga, surprins şi el, descălecă repede. Cei doi mesageri sosiră cu o scrisoare de la împărat.

Cu o plecăciune adâncă, Nobunaga răspunse reverenţios:

— Ca războinic de provincie, nu am altă soluţie decât războiul. De când trăia tatăl meu, am deplâns mult timp starea jalnică a Palatului Imperial şi neliniştea din inima împăratului. Astăzi, însă, am venit în capitală dintr-un colţ îndepărtat al ţării, pentru a-l păzi pe Maiestatea Sa Imperială. Nici o altă responsabilitate nu e o onoare mai mare pentru un samurai sau o mai mare bucurie pentru clanul meu.

Treizeci de mii de soldaţi jurară solemn şi în tăcere, împreună cu Nobunaga, că aveau să respecte dorinţele împăratului.

Nobunaga îşi instală tabăra la templul Tofuku. În aceeaşi zi, prin toată capitala fură răspândite proclamaţii. Mai întâi, se stabili dispunerea patrulelor de poliţie. Schimbul de zi i se dădu în seamă lui Sugaya Kuemon, iar schimbul de noapte, lui Hideyoshi.

Unul dintre soldaţii din armata clanului Oda ieşise să bea, iar soldatul victorios devine cu uşurinţă arogant. Beat şi sătul, aruncă pe jos câteva monede care nu acopereau nici jumătate din preţul consumaţiei, spunând:

— Cred că asta ajunge.

Proprietarul alergă după el, răcnind, iar când încercă să-l înhaţe, soldatul îl lovi, apoi se îndepărtă, clătinându-se. Aflat la jumătatea rondului, Hideyoshi fu martor la incident şi ordonă imediat ca omul să fie arestat. Când fu adus la comandament, Nobunaga lăudă poliţia, dezbrăcă soldatul de armură şi îl legă de un copac mare, în faţa porţii templului. Apoi, ordonă să fie făcută cunoscută public fapta, iar omul să fie expus timp de şapte zile, după care să fie decapitat. În fiecare zi, pe la poarta templului treceau mulţi oameni. Mulţi dintre ei erau negustori şi nobili, precum şi mesageri de la alte temple şi altare şi prăvălieri care-şi transportau mărfurile.

Trecătorii se opreau să citească inscripţia şi îl priveau pe

omul legat de copac. Astfel, oamenii de rând din capitală asistau atât la justiţia lui Nobunaga, cât şi la severitatea legilor sale. Vedeau că legea înscrisă pe pancarte prin tot oraşul – faptul că şi furtul unei singure monede era pedepsit cu moartea – era aplicată cu străşnicie, începând cu propriii soldaţi ai lui Nobunaga. Nimeni nu murmura o vorbă de nemulţumire.

Printre oameni se răspândi expresia „tăietură de un ban”, cu referire la pedepsele aplicate de guvernarea lui Nobunaga. Trecuseră douăzeci şi una de zile de la plecarea armatei din Gifu.

După ce limpezi situaţia din capitală şi reveni la Gifu, Nobunaga se îndepărtă de problemele care-l preocupaseră, pentru a constata că Mikawa nu mai era provincia slabă şi săracă de odinioară.

Nu putea să nu se minuneze în secret de vigilenţa lui Ieyasu. Seniorul din Mikawa nu se mulţumise doar să fie un câine de pază la poarta din dos a provinciilor Owari şi Mino, în timp ce aliatul său, Nobunaga, defila spre centrul câmpului de luptă. În loc de a lăsa să-i scape ocazia, gonise forţele succesorului lui Imagawa Yoshimoto, Ujizane, din provinciile Suruga şi Totomi. Desigur, nu reuşise s-o facă numai prin forţe proprii. Asociat cu clanul Oda pe de o parte, era aliat şi cu Takeda Shingen din Kai, cu care încheiase un pact pentru a diviza şi a împărţi cele două provincii rămase ale clanului Imagawa. Ujizane, prost ca de obicei, le oferise clanurilor Tokugawa şi Takeda suficiente motive serioase de a-l ataca.

Cu toate că ţara era în haos, fiecare comandant militar înţelegea că nu putea începe un război fără un oarecare motiv, iar dacă o făcea, în cele din urmă, avea să piardă bătălia. Ujizane opera o administraţie împotriva căreia

inamicul nu putea adopta decât o asemenea poziţie morală şi era destul de slab la minte pentru a nu putea întrezări ceea ce-i rezerva viitorul. Toţi ştiau că era un succesor nedemn al lui Yoshimoto.

Provincia Suruga intră în posesia clanului Takeda, în timp ce Totomi deveni domeniul clanului Tokugawa. În prima zi din al treisprezecelea an al lui Eiroku, Ieyasu lăsă castelul Okazaki în grija fiului său şi se mută la Hamamatsu, în Totomi. În luna a doua, primi de la Nobunaga un mesaj de felicitare:

Anul trecut, am mărturisit eu însumi dorinţa-mi îndelung nutrită şi am avut unele mici succese, dar nici o fericire n-ar fi putut să fie mai mare decât aceea de a adăuga pământurile fertile din Totomi propriilor dumneavoastră domenii. Împreună, am devenit cu atât mai puternici.

La începutul primăverii, Ieyasu plecă la Kyoto, în compania lui Nobunaga. Desigur, scopul călătoriei era acela de a se bucura de primăvară în capitală şi de a se destinde sub florile de cireş sau cel puţin aşa se părea. Din perspectivă politică, însă, restul lumii îi privea pe cei doi conducători care se întâlneau în Kyoto şi se întreba despre ce era vorba, de fapt.

De astă dată, însă, călătoria lui Nobunaga fu numai o plimbare magnifică şi relaxată. Singuri, cei doi îşi petreceau toată ziua pe câmp, vânând cu şoimii. Noaptea, Nobunaga organiza banchete şi punea să se interpreteze la han cântece şi dansuri populare ale sătenilor. Una peste alta, nu părea decât o vacanţă. În ziua când Nobunaga şi Ieyasu aveau să sosească în capitală, Hideyoshi, care era însărcinat cu apărarea oraşului Kyoto, ieşi până la Otsu, în întâmpinarea lor. Nobunaga i-l prezentă lui Ieyasu.

— Da, îl cunosc de mult. Prima oară l-am întâlnit când am făcut o vizită în Kiyosu, iar el era printre samuraii postaţi la poartă ca să mă întâmpine. Se întâmpla la un an după bătălia de la Okehazama, deci a trecut ceva timp de-atunci.

Ieyasu îl privi pe Hideyoshi drept în ochi şi-i zâmbi. Hideyoshi era mirat ce memorie bună avea. Ieyasu împlinise douăzeci şi opt de ani. Seniorul Nobunaga avea treizeci şi şase. Hideyoshi se apropia de treizeci şi patru. Bătălia de la Okehazama avusese loc în urmă cu zece ani încheiaţi.

După ce se instalară în Kyoto, Nobunaga se duse imediat să inspecteze lucrările de reparaţii ale Palatului Imperial.

— Credem că Palatul Imperial va fi gata până la anul, îl informară cei doi supraveghetori ai şantierului.

— Nu vă zgârciţi la cheltuieli, replică Nobunaga. Palatul Imperial a zăcut în ruine ani de zile.

Ieyasu îi auzi comentariile şi spuse:

— Vă invidiez poziţia cu adevărat. V-aţi putut dovedi loialitatea faţă de împărat prin fapte.

— Aşa este, răspunse Nobunaga fără modestie, încuviinţând din cap, ca şi cum s-ar fi aprobat pe sine însuşi.

Astfel, Nobunaga nu numai că a reclădit Palatul Imperial, dar a şi revizuit finanţele curţii. Împăratul, desigur, era mulţumit, iar loialitatea lui Nobunaga impresiona oamenii. Văzând că nobilii erau în largul lor, iar clasele inferioare trăiau în pace şi armonie, Nobunaga se bucură, cu adevărat, de timpul petrecut împreună cu Ieyasu în luna a doua, admirând florile de cireş şi participând la ceremonii ale ceaiului şi la concerte.

Cine ar fi putut şti că, în acelaşi timp, mintea lui se pregătea să răzbească prin următoarea serie de dificultăţi? Nobunaga îşi iniţia acţiunile pe măsură ce se întâlnea cu noi situaţii şi înainta conturându-şi planurile şi executarea lor

chiar şi în timp ce dormea. Dintr-odată, în cea de-a doua zi din luna a patra, toţi generalii săi fură convocaţi să se întrunească la reşedinţa shogunului.

Sala mare de conferinţe era plină.

— Este vorba de clanul Asakura din Echizen, începu Nobunaga, dezvăluind ceea ce plănuise încă din luna a doua. Seniorul Asakura a ignorat numeroasele cereri ale shogunului şi nu a oferit nici o piatră pentru construcţia Palatului Imperial. Seniorul Asakura a fost numit de shogun şi deţine poziţia de vasal al împăratului, dar nu se gândeşte decât la luxul şi la indolenţa propriului său clan. Vreau să investighez eu însumi această crimă şi să recrutez o forţă armată represivă. Ce părere aveţi?

Printre cei aflaţi sub controlul direct al shogunatului, existau mai mulţi oameni care aveau vechi legături de prietenie cu clanul Asakura şi care îl susţineau indirect; nimeni, însă, nu-l contrazise pe Nobunaga. Şi, în timp ce mulţi îşi exprimau repede aprobarea sinceră, nimeni nu îndrăzni să vorbească, la presiunile celor mai mulţi dintre ei.

Atacul asupra clanului Asakura ar fi presupus o campanie în provinciile de la miazănoapte. Era o acţiune majoră, dar planul fu aprobat în foarte scurt timp. În aceeaşi zi, se emise o proclamaţie anunţând recrutarea unei armate şi, prin ziua a douăzecea din lună, armata era deja adunată la Sakamoto. Pe lângă trupele din Owari şi Mino, se mai adăugau încă opt mii de războinici din Mikawa, sub comanda lui Tokugawa Ieyasu. O forţă de aproape o sută de mii de oameni se întindea pe malul lacului, la Niodori, în luminoasa lună a patra de la sfârşitul primăverii.

Trecând în revistă trupele, Nobunaga arătă spre masivul muntos din miazănoapte.

— Priviţi! Zăpada care acoperea munţii din provinciile de

miazănoapte s-a topit. Ne vom bucura de florile primăverii!

În această armată fusese inclus şi Hideyoshi, care conducea un contingent de trupe.

Hideyoshi dădu din cap în sinea lui, spunându-şi: „Ei bine, în timp ce seniorul Nobunaga se distra în capitală cu seniorul Ieyasu, astă-primăvară, aştepta şi topirea zăpezilor din trecătorile munţilor care duc în provinciile din miazănoapte.”

Dar, mai mult decât atât, se gândea la cât de abil fusese Nobunaga invitându-l pe Ieyasu în capitală. Indirect, îi arătase propriile puteri şi realizări, astfel încât Ieyasu să nu precupeţească forţele pe care avea să le trimită. Acesta era talentul lui Nobunaga. Cu tot haosul în care se afla, lumea avea să fie unită prin priceperea lui. Hideyoshi considera adevărat acest lucru şi înţelegea, mai bine decât oricine, faptul că semnificaţia acelei bătălii rezida în necesitatea ei absolută.

Armata porni din Takashima, trecu prin Kumagawa din Wakasa şi-şi continuă drumul spre Tsuruga, în Echizen. Mergea tot înainte, dând foc fortificaţiilor inamice şi posturilor de frontieră, traversând munte după munte şi ajungând, în răstimp de-o lună, să atace Tsuruga.

Clanul Asakura, care luase în derâdere trupele inamice, era uimit că ajunseseră deja acolo. Cu doar o jumătate de lună în urmă, Nobunaga se desfătase în florile de primăvară din capitală. Nici în visele lor nu credeau cei din Asakura că îi vor vedea flamurile chiar în propria lor provincie, chiar dacă terminase atât de repede pregătirile militare.

Vechiul clan Asakura, descinzând din linia imperială, îşi câştigase prestigiul ajutându-l pe primul shogun şi, ulterior, fusese răsplătit cu întreaga provincie Echizen.

Era cel mai puternic clan din toate provinciile de la miazănoapte; acest lucru era recunoscut de propriii săi

membri şi de cei din afară. Cei din Asakura participau la shogunat, erau bogaţi în resurse naturale şi se puteau bizui pe o mare putere militară.

Când auzi că Nobunaga ajunsese deja în Tsuruga, Yoshigake aproape că-l certă pe omul care-l informase:

— Nu-ţi pierde capul. Probabil te-ai înşelat.

Armata clanului Oda, care invadase Tsuruga, îşi instala acolo tabăra de bază şi trimise batalioane să atace castelele din Kanegasaki şi Tezutsugamine.

— Unde-i Mitsuhide? întrebă Nobunaga.

— Generalul Mitsuhide e la comanda avangărzii, răspunse un vasal.

— Chemaţi-l înapoi! ordonă seniorul.

— Ce este, stăpâne? se interesă Mitsuhide, revenind, în grabă, din linia întâi.

— Ai trăit în Echizen mult timp, aşa că ar trebui să cunoşti foarte bine teritoriul dintre regiunea asta şi castelul principal al clanului Asakura, de la Ichijogadani. De ce lupţi în avangardă pentru cine ştie ce victorie măruntă, când ai putea elabora o strategie mai inteligentă? îl întrebă Nobunaga.

— Îmi pare rău, se înclină Mitsuhide, ca şi cum Nobunaga l-ar fi lovit, cumva, în adâncul sufletului. Dacă-mi daţi ordin, vă desenez o hartă şi aştept sugestiile dumneavoastră.

— Bine, atunci îţi voi da un ordin oficial. Hărţile pe care le am la dispoziţie sunt destul de aproximative şi par să existe locuri care sunt reprezentate complet incorect. Confruntă-le cu hărţile pe care le ai şi adu-mi-le înapoi.

Mitsuhide avea nişte hărţi minuţios detaliate, cu care cele ale lui Nobunaga nu se puteau compara. Se retrase, apoi reveni cu hărţile lui, pe care i le prezentă lui Nobunaga.

— Ar trebui să studiezi aşezarea terenului. Şi cred că ar fi

mai bine să te fac ofiţer în statul meu major.

După aceea, Nobunaga nu-l mai lăsă pe Mitsuhide să se îndepărteze de cartierul său general.

Tezutsugamine, castelul apărat de Hitta Ukon, capitulă curând. Dar castelul de la Kanegasaki nu căzu la fel de repede. În acest din urmă castel rezista, cu îndârjire, Asakura Kagetsune, un general în vârstă de douăzeci şi şase de ani. În tinereţe, când fusese călugăr, existaseră unii care spuneau că era mare păcat ca un războinic cu fizicul şi cu firea lui să intre în ordinele sfinte. Astfel, fusese silit să revină la viaţa laică şi fusese pus rapid la conducerea unui castel, distingându-se chiar în sânul clanului Asakura. Înconjurat de mai mult de patruzeci de mii de soldaţi, comandaţi de generali veterani ca Sakuma Nobumori, Ikeda Shonyu şi Mori Yoshinari, Kagetsune privi în jos din turnul de pază al castelului cu o expresie netulburată şi pe chip i se ivi un zâmbet.

— Cât de ostentativ!

Yoshinari, Nobumori şi Shonyu înscenară un atac general, mânjind zidurile cu sânge şi ţinându-se strâns ca furnicile, toată ziua. La sfârşit, când numărară cadavrele, inamicul pierduse peste trei sute de oameni, dar morţii din propriile lor rânduri depăşeau opt sute. În noaptea aceea, însă, Castelul Kanegasaki continuă să se înalţe maiestuos şi neîmblânzit, sub o enormă lună plină, de vară.

— Castelul ăsta n-o să cadă. Şi chiar dacă va cădea, nu va fi o victorie pentru noi, îi spuse în seara aceea Hideyoshi lui Nobunaga.

Nobunaga părea cam nerăbdător.

— De ce nu va fi o victorie pentru noi, dacă o să cadă castelul? În asemenea momente, Nobunaga nu avea nici un motiv să fie bine dispus.

— Odată cu căderea acestui unic castel, nu va însemna

neapărat că Echizen va fi fost învinsă. Prin capturarea acestui castel, stăpâne, puterea dumneavoastră militară nu va spori în mod necesar.

Nobunaga îl întrerupse:

— Dar cum am putea înainta, fără să doborâm castelul Kanegasaki?

Deodată, Hideyoshi se întoarse într-o parte. Ieyasu tocmai intrase şi stătea alături. Văzându-l pe Ieyasu, Hideyoshi se retrase grăbit, cu o plecăciune. Apoi, aduse nişte rogojini şi-i oferi seniorului din Mikawa un loc lângă Nobunaga.

— Deranjez? întrebă Ieyasu, apoi se aşeză pe rogojina adusă de Hideyoshi; acestuia, însă, nu-i adresă nici cel mai mic semn de recunoştinţă. Mi se pare că vă aflaţi în toiul unei discuţii.

— Nu.

Arătând cu bărbia spre Hideyoshi şi îmblânzindu-se puţin, Nobunaga îi explică exact lui Ieyasu despre ce discutau.

Ieyasu dădu din cap, privindu-l fix pe Hideyoshi. Avea cu opt ani mai puţin decât Nobunaga, dar lui Hideyoshi i se părea că lucrurile stăteau tocmai invers. În timp ce Ieyasu îl privea, lui Hideyoshi nu-i venea să creadă că expresia şi comportamentul lui erau ale unui om sub treizeci de ani.

— Sunt de acord cu ceea ce a spus Hideyoshi. Să irosim în continuare timpul şi oamenii cu acest castel nu e o politică sănătoasă.

— Credeţi că ar trebui să încetăm atacul şi să ne îndreptăm spre fortăreaţa principală a inamicului?

— Mai întâi, să auzim ce are de spus Hideyoshi. Pare-se că se gândeşte la ceva.

— Hideyoshi.

— Da, stăpâne.

— Spune-ne care e planul tău.

— N-am nici un plan.

— Cum?

Nobunaga nu fu singurul surprins. Şi expresia de pe chipul lui Ieyasu era destul de uimită.

— În castel sunt trei mii de soldaţi, iar zidurile sunt întărite cu voinţa lor de a înfrunta o armată de zece mii de oameni, luptând până la moarte. Chiar dacă e mic, nu există nici un motiv pentru ca acest castel să cadă uşor. Mă îndoiesc că va putea fi zguduit, chiar dacă am avea un plan. Şi soldaţii ăştia sunt oameni, deci presupun că trebuie să cunoască sentimentele omeneşti reale şi sinceritatea...

— Iar începi, hai? făcu Nobunaga.

Nu voia ca Hideyoshi să spună mai mult decât o făcuse deja. Ieyasu era cel mai puternic aliat al lui şi îl trata cu o curtenie nemăsurată; dar, la urma urmei, omul era seniorul celor două provincii, Mikawa şi Totomi, şi nu era un membru al cercului interior din clanul Oda. Mai mult decât atât, Nobunaga cunoştea destul de bine felul în care gândea Hideyoshi pentru a şti că nu trebuie să-i asculte amănunţit ideile ca să aibă încredere în el.

— Perfect. E foarte bine aşa, spuse el. Te las să faci orice gândeşti acum. Mergi înainte, până la capăt.

— Vă mulţumesc, stăpâne.

Hideyoshi se retrase, ca şi cum chestiunea nu ar fi fost de o însemnătate deosebită. În noaptea aceea, însă, intră singur în castelul inamic şi se întâlni cu comandantul acestuia, Asakura Kagetsune. Hideyoshi îşi deschise inima, vorbindu-i tânărului stăpân al castelului.

— Şi dumneavoastră proveniţi dintr-o familie de samurai, aşa că probabil vă gândiţi la rezultatul final al acestei bătălii. Continuarea ei nu ar duce decât la moartea unor soldaţi valoroşi. Eu unul, îndeosebi, nu doresc să vă văd pierind

zadarnic. Mai degrabă, de ce nu deschideţi porţile castelului şi nu vă retrageţi cum se cuvine, pentru a vă uni forţele cu seniorul Yoshigake şi a ne reîntâlni, pe un alt câmp de luptă? Voi garanta personal securitatea tuturor tezaurelor, a armelor, a femeilor şi a copiilor din castel, pe care vi le voi trimite fără probleme.

— Ar fi interesant să schimbăm câmpul de luptă şi să vă întâlnim într-o altă zi, răspunse Kagetsune şi plecă să pregătească retragerea.

Cu toată curtoazia unui samurai, Hideyoshi le oferi toate condiţiile inamicilor care se retrăgeau şi-i conduse de la castel, cale de o leghe.

Fu nevoie de o zi şi jumătate pentru a rezolva problema castelului Kanegasaki, dar când Hideyoshi îl informă pe Nobunaga despre ceea ce făcuse, singurul răspuns al seniorului fu:

— Chiar aşa?

Şi nu adăugă nici o laudă deosebită. Expresia de pe chipul lui Nobunaga, însă, arăta că părea să spună în sinea sa: „Ai făcut o treabă prea bună – chiar şi faptele meritorii au o limită.” Dar marea izbândă a lui Hideyoshi nu putea fi negată, indiferent cine judeca problema.

Dacă Nobunaga îl lăuda până-n al nouălea cer, însă, ar fi creat o situaţie în care generalii Shonyu, Nobumori şi Yoshinari s-ar fi ruşinat prea tare ca să mai apară vreodată în faţa seniorului lor. La urma urmei, trimiseseră la moarte opt sute de soldaţi şi nu reuşiseră să învingă inamicul nici chiar cu un număr copleşitor de oameni. Hideyoshi era şi mai sensibil faţă de sentimentele acelor generali şi, când dădu raportul, nu recunoscu că ideea îi aparţinuse. Spuse că nu făcuse altceva decât să urmeze ordinele lui Nobunaga.

— Am avut intenţia de a face totul conform ordinelor. Sper

că veţi trece cu vederea nepriceperea mea, precum şi felul brusc şi tainic în care s-a petrecut totul.

Şi, scuzându-se astfel, se retrase.

Întâmplător, de astă dată Ieyasu era împreună cu ceilalţi generali, alături de Nobunaga. Bombănind în sinea lui, îl privi pe Hideyoshi cum pleca. Din acel moment, începu să-şi dea seama că exista un om formidabil, nu mult mai vârstnic decât el, care se născuse în aceeaşi perioadă. Între timp, abandonând castelul Kanegasaki şi în plină retragere, Asakura Kagetsune se îndepărta grăbit, spunându-şi că avea să-şi unească forţele cu cele de la castelul principal din Ichijogadani şi să-şi măsoare, încă o dată, puterea cu armata lui Nobunaga, într-un alt loc. Încă pe drum, se întâlni cu cei douăzeci de mii de ostaşi pe care Asakura Yoshikage îi trimisese în goană să întărească apărarea castelului Kanegasaki.

— Am făcut-o lată! îşi spuse Kagetsune, regretând că urmase sfatul inamicului, dar era prea târziu.

— De ce aţi părăsit castelul fără luptă? strigă Yoshigake, furios, dar fu obligat să unească cele două armate şi să se întoarcă la Ichijogadani.

Oamenii lui Nobunaga înaintară până la trecătoarea Kinome. Dacă puteau trece dincolo de acea poziţie strategică, urmau să aibă în faţă însuşi sediul clanului Asakura. Un mesaj urgent, însă, şocă trupele invadatoare ale clanului Oda.

O depeşă îi informă că Asai Nagamasa din Omi, al cărui clan era aliat cu Asakura de mai multe generaţii, plecase cu armata din nordul lacului Biwa şi blocase retragerea lui Nobunaga. În plus, Sasaki Rokkaku, care gustase deja înfrângerea din mâna lui Nobunaga, acţiona concertat cu clanul Asai şi venea din zona muntoasă Koga. Unul după altul, îşi conduceau armatele să-l lovească pe Nobunaga din flanc.

Inamicul se afla acum în faţa şi în spatele armatei invadatoare. Poate că, datorită acestei întorsături a evenimentelor, moralul forţelor din Asakura era ridicat şi se pregăteau să pornească din Ichijogadani, declanşând un contraatac furios.

— Am intrat în colţii morţii, spuse Nobunaga.

Îşi dădea seama că era ca şi cum şi-ar fi căutat moartea pe teritoriul inamic. Dintr-odată lucrul de care se temea nu era numai faptul că Sasaki Rokkaku şi Asai Nagamasa îi blocau retragerea; ceea ce-l înfricoşa pe Nobunaga până-n măduva oaselor era posibilitatea ca acei războinici-călugări din Honganji, a căror fortăreaţă era în zonă, să se ridice împotriva invadatorilor şi să-şi desfăşoare flamura împotriva lor. Vremea se schimbase pe neaşteptate, iar armata invadatoare era o barcă înfruntând furtuna.

Dar exista un spaţiu destul de mare unde să se retragă zece mii de soldaţi? Strategii spun că, prin firea lucrurilor, înaintarea e uşoară, iar retragerea, dificilă. Dacă un general comite o greşeală, îşi poate pierde întreaga armată.

— Vă rog, permiteţi-mi să preiau conducerea ariergărzii, se oferi Hideyoshi. Atunci, stăpânul meu o va putea lua pe scurtătură prin Kuchikidani, neînsoţit de prea mulţi oameni, iar la adăpostul întunericului, va putea părăsi această ţară a morţii. Până-n zori, restul trupelor se vor putea retrage direct spre capitală.

Cu fiecare moment ce trecea, pericolul devenea din ce în ce mai mare. În seara aceea, însoţit de câţiva vasali şi de o forţă de numai trei sute de oameni, Nobunaga porni prin văile şi ravinele fără cărări, călărind, toată noaptea, spre Kuchikidani. Fură atacaţi de nenumărate ori de către călugării-războinici din secta Ikko şi de către bandiţii locali şi, timp de două zile şi două nopţi, merseră fără să mănânce, să

bea şi să doarmă. În sfârşit, în seara celei de-a patra zile, ajunseră la Kyoto, dar, între timp, mulţi obosiseră atât de tare, încât erau aproape invalizi. Aceştia, însă, erau cei norocoşi. Mai vrednic de milă era cel care îşi asumase responsabilitatea ariergărzii şi, după scăparea armatei principale, rămăsese în urmă cu un mic efectiv, în fortăreaţa singuratică de la Kanegasaki.

Acesta era Hideyoshi. Ceilalţi generali, care până atunci îi invidiaseră succesele şi îl considerară slugarnic şi parvenit, se despărţeau acum de el cu laude sincere, numindu-l „stâlpul clanului Oda” şi „un adevărat luptător” şi aducând în tabăra lui, la plecare, arme de foc, pulbere şi alimente. În timp ce puneau jos proviziile şi plecau, păreau că aduc ofrande la un mormânt.

Apoi, din zori şi până la amiaza zilei de după fuga lui Nobunaga, cei nouă mii de ostaşi aflaţi sub comanda lui Katsuie, Nobumori şi Shonyu reuşiră să se salveze. Când văzură acest lucru, forţele clanului Asakura se repeziră să-i atace, dar Hideyoshi le lovi din flanc şi le ameninţă din spate. Iar când forţele clanului Oda izbutiră, în sfârşit, să scape de dezastru, Hideyoshi şi oamenii săi se închiseră în castel, jurând:

— Aici vom părăsi această lume.

Demonstrându-şi voinţa de a muri luptând, zăvorâră zdravăn poarta castelului, mâncând ceea ce aveau de mâncat, dormind când era timp de dormit şi luându-şi rămas bun de la lume. Comandantul forţelor ofensive din clanul Asakura era viteazul general Keya Shichizaemon. În loc de a-şi vătăma o mulţime de oameni, repezindu-se asupra unor luptători care erau gata să moară, asedie fortăreaţa, blocându-i lui Hideyoshi retragerea.

— Atac de noapte!

Când se dădu această veste, la miezul celei de-a doua nopţi, toate pregătirile făcute dinainte fură desfăşurate fără nici o încurcătură. Armata lui Keya se avântă spre inamicii care mergeau prin întuneric, înconjurând complet mica trupă a lui Hideyoshi, care se retrase, în grabă, la castel.

— Inamicul s-a resemnat cu gândul morţii şi strigă a moarte! Profitaţi de ocazie şi, până în zori, vom captura castelul! ordonă Keya.

Alergară la marginea şanţului, construiră plute şi trecură apa. Cât ai bate din palme, mii de soldaţi luară în stăpânire zidurile de piatră.

Apoi, întocmai cum jurase Shichizaemon, Kanegasaki căzu la ivirea zorilor. Dar ce găsiră forţele învingătoare? Nici unul dintre oamenii lui Hideyoshi nu mai era în castel. Stindardele lor stăteau în picioare. Fumul se învălătucea deja spre cer. Caii nechezau. Hideyoshi, însă, dispăruse. Atacul din noaptea trecută nu fusese nici un fel de atac.

Condusă de Hideyoshi, mica armată se prefăcuse doar a fugi înapoi în castel, pe când, de fapt, căuta, ca vântul, o cale de a scăpa de moartea sigură. În zori, oamenii lui Hideyoshi se aflau deja la poalele munţilor care şerpuiau pe frontiera provinciei, scăpaţi cu bine.

Keya Shichizaemon şi trupele lui, desigur, nu rămaseră muţi de uimire.

— Pregătiţi-vă pentru urmărire! ordonă el. După ei! Trupele lui Hideyoshi se retraseră spre adâncul munţilor, continuându-şi fuga prin noapte, fără a zăbovi ca să mănânce sau să bea.

— Încă n-am scăpat din bârlogul tigrului! îi preveni Hideyoshi. Nu vă moleşiţi. Nu vă odihniţi. Nu vă gândiţi la

sete. Păstraţi-vă numai voinţa de a trăi!

Şi, sub admonestările lui Hideyoshi, merseră înainte. Aşa cum se aşteptaseră, oamenii lui Keya începeau să-i ajungă din urmă. Când auzi strigătele de luptă ale inamicului în spate, Hideyoshi ordonă o scurtă odihnă, apoi le vorbi soldaţilor săi:

— Nu fiţi alarmaţi. Duşmanii noştri sunt nişte proşti. Scot strigăte de război în timp ce urcă prin vale, câtă vreme noi suntem pe loc mai înalt. Toţi suntem obosiţi, dar inamicii ne urmăresc cu furie şi mulţi dintre ei vor fi epuizaţi. Când ajung în apropiere, bombardaţi-i cu pietre şi cu stânci şi aruncaţi suliţele în ei.

Oamenii săi erau obosiţi, dar judecata şi luciditatea lui îi făcură să-şi recapete încrederea.

— Haideţi să ne prindeţi! răcniră, stând gata de atac. Fugărirea trupelor lui Hideyoshi de către Keya se transformă într-o jalnică înfrângere. Nenumărate leşuri rămaseră îngrămădite sub stânci şi suliţe.

— Retragerea!

Glasurile care urlau ordinul răguşiră, în sfârşit, prin văile pe unde se retrăgeau cei din Asakura.

— Acum e momentul! Înapoi! Retragerea!

Hideyoshi părea aproape să-l imite pe inamic, iar oamenii săi se întoarseră şi o luară la fugă spre şesurile din miazăzi. Conducându-şi soldaţii care supravieţuiseră, Keya reluă urmărirea. Oamenii săi erau cu adevărat implacabili şi, cu toate că puterea care le mai rămăsese forţelor represive slăbise deja considerabil, călugării-războinici din Honganji intrară şi ei în luptă, tăind calea în timp ce oamenii lui Hideyoshi încercau să treacă prin munţii, coborând spre Omi. Când soldaţii căutară să se abată din drum, din pădurile aflate în stânga şi dreapta începură să zboare săgeţi şi pietre,

însoţite de zbierete:

— Nu-i lăsaţi să treacă!

Până şi Hideyoshi începu să creadă că-i sunase ceasul. Acum, însă, era momentul să nu abandoneze voinţa de a trăi şi să reziste ispitei abandonului.

— Cerul să hotărască dacă avem sau nu noroc şi dacă vom trăi sau vom muri! Fugiţi prin mlaştină, spre apus. Scăpaţi de-a lungul râurilor de munte. Apele lor se varsă în lacul Biwa. Alergaţi la fel de repede ca apa însăşi. Doar iuţeala ne mai poate scăpa!

Nu le spuse să lupte. Era acel Hideyoshi care ştia atât de bine să îşi conducă oamenii, însă nici chiar el nu se gândea să le ordone ostaşilor săi flămânzi, care de două zile şi două nopţi nu se odihniseră, să respingă ambuscada unui număr necunoscut de călugări-războinici. Nu voia decât să-i ajute pe toţi soldaţii jalnicei lui armate, până la ultimul, să revină în capitală. Şi nimic nu era mai puternic decât voinţa de a trăi.

La ordinele lui Hideyoshi, ostaşii obosiţi şi înfometaţi se repeziră spre mlaştină, alergând la vale cu o putere stranie. Era o manevră negândită, care nu se putea numi nici strategie, nici măcar abandon de sine, căci călugării-războinici, ascunşi în adâncurile pădurii, erau asemenea ţânţarilor. Şi totuşi, goneau înainte, drept printre rândurile duşmane. Ceea ce, de fapt, rupse rândurile inamice, reuşind să facă praf ambuscada pregătită cu atâta grijă. În timp ce alergau, ordinea se prefăcu în haos şi toţi oamenii se buluciră spre miazăzi, urmând cursurile râurilor de munte.

— Lacul Biwa!

— Suntem salvaţi! începură să strige de bucurie. A doua zi, intrau în Kyoto. Când îi văzu, Nobunaga exclamă:

— Slavă cerului că v-aţi întors vii. Sunteţi ca zeii. Sunteţi, cu adevărat, ca zeii.

CARTEA A PATRA

PRIMUL AN AL LUI GENKI
1570

PERSONAJE ŞI LOCURI

ASAI NAGAMASA, seniorul din Omi şi cumnatul lui Nobunaga

ASAKURA YOSHIKAGE, seniorul din Echizen

AMAKASU SANPEI, ninja al clanului Takeda

TAKEDA SHINGEN, seniorul din Kai

KAISEN, călugăr Zen şi sfetnicul lui Shingen

SAKUMA NOBUMORI, vasal superior al clanului Oda

TAKEI SEKIAN, vasal superior al clanului Oda

MORI RANMARU, paj al lui Nobunaga

FUJIKAGE MIKAWA, vasal superior al clanului Asai

OICHI, soţia lui Asai Nagamasa şi sora lui Nobunaga

CHACHA, fiica mai mare a lui Oichi şi Nagamasa

HONGANJI, cartierul general al călugărilor-războinici din secta Ikko

MUNTELE HIEI, munte la răsărit de Kyoto şi cartier general al sectei Tendai

KAI, provincie a clanului Takeda

HAMAMATSU, castelul lui Tokugawa Ieyasu

NIJO, palatul shogunului din Kyoto

OMI, provincie a clanului Asai

ODANI, castelul principal al clanului Asai

ECHIZEN, provincie a clanului Asakura

DUŞMANUL LUI BUDDHA

În prima noapte de după întoarcerea la Kyoto, ofiţerii şi soldaţii din ariergardă, care abia reuşiseră să scape cu viaţă, nu se putură gândi decât la un singur lucru: somnul.

După ce-i dădu raportul lui Nobunaga, Hideyoshi umbla de colo-colo ameţit.

Să doarmă. Să doarmă.

A doua zi dimineaţă, deschise ochii un moment, apoi adormi imediat la loc. Pe la amiază, îl trezi un slujitor şi mâncă puţin pilaf dar, fiind între somn şi trezie, nu ştiu altceva decât că era gustos.

— Vă culcaţi din nou? întrebă slujitorul, uimit.

În sfârşit, Hideyoshi se trezi peste două zile, seara, simţindu-se complet dezorientat.

— În ce zi suntem?

— A doua, răspunse samuraiul de serviciu.

„A doua”, îşi spuse el, în timp ce se târa, greoi, din cameră, „înseamnă că şi seniorul Nobunaga şi-a revenit.”

Nobunaga reconstruise Palatul Imperial şi clădise o nouă reşedinţă pentru shogun, dar nu avea un conac propriu în capitală. Ori de câte ori venea la Kyoto, locuia într-un templu, iar vasalii săi stăteau în templele auxiliare.

Hideyoshi părăsi templul în care era încartiruit şi privi stelele, pentru prima oară, în câteva zile. „E aproape vară”,

îşi spuse el, apoi îşi dădu seama: „Sunt încă viu!” Se simţea extraordinar de fericit. Deşi era noaptea târziu, ceru o audienţă la Nobunaga. Fu primit imediat, ca şi cum Nobunaga l-ar fi aşteptat.

— Hideyoshi, se vede că eşti foarte mulţumit de ceva, spuse Nobunaga. Ai pe buze un zâmbet foarte larg.

— Cum aş putea să nu fiu mulţumit? răspunse el. Înainte de asta, nici măcar nu eram conştient ce binecuvântat lucru e viaţa.

Dar, după ce am scăpat din ghearele morţii, îmi dau seama că nu am nevoie de nimic mai mult decât de viaţă. Doar privind această lampă sau chipul dumneavoastră, stăpâne, ştiu că trăiesc şi că sunt mult mai binecuvântat decât merit. Dar cum vă simţiţi dumneavoastră, stăpâne?

— N-am cum să nu fiu dezamăgit. E pentru prima oară în viaţa mea când am simţit ruşinea şi amărăciunea înfrângerii.

— A realizat vreodată cineva fapte mari fără a cunoaşte şi înfrângeri?

— Asta mi se citeşte şi mie pe chip? Calului trebuie să-i dai pinteni doar o dată. Hideyoshi, pregăteşte-te pentru o călătorie.

— O călătorie?

— Ne întoarcem la Gifu.

Tocmai când Hideyoshi se felicita pentru că i-o luase cu un pas înainte lui Nobunaga, stăpânul său lua iniţiativa. Existau câteva motive întemeiate pentru a se înapoia la Gifu cât mai repede cu putinţă.

Deşi Nobunaga avea reputaţia unui visător, mai era cunoscut şi ca om de acţiune, plin de voinţă. În noaptea aceea, Nobunaga, Hideyoshi şi o escortă de nici trei sute de oameni plecară din capitală, cu repeziciunea unei furtuni neaşteptate. Însă chiar şi cu o asemenea viteză, plecarea lor

nu putu fi ţinută secretă.

Scurta noapte încă nu se încheiase, când grupul ajunse la Otsu. Sfâşiind întunecimea dinaintea zorilor, în munţi răsună ecoul unei detunături de armă. Caii se cabrară, înnebuniţi. Vasalii o luară la galop înainte, neliniştiţi pentru Nobunaga, în timp ce priveau în jur după trăgător.

Nobunaga nu părea să fi remarcat împuşcătura; de fapt, galopase deja cu peste cincizeci de metri în faţă. De la acea distanţă, se întoarse strigând:

— Lăsaţi-l în pace!

Întrucât Nobunaga era singur, mult înaintea celorlalţi, îl lăsară în urmă pe asasin. Când Hideyoshi şi ceilalţi însoţitori îl ajunseră pe Nobunaga şi-l întrebară dacă nu cumva fusese rănit, seniorul încetini calul şi ridică mâneca, arătând o mică gaură în materialul larg. Nu comentă decât atât:

— Soarta noastră e hotărâtă de ceruri.

Mai târziu, se descoperi că omul care trăsese asupra lui Nobunaga era un călugăr-războinic vestit pentru ţinta sa.

„Soarta noastră e hotărâtă de ceruri”, spusese Nobunaga, dar asta nu însemna că aştepta pasiv voinţa cerurilor. Ştia cât îl invidiau seniorii rivali. Lumea nu avusese o părere prea bună despre el când îşi desfăcuse aripile peste Owari şi Mino, de pe micul său domeniu, care nu acoperea mai mult de două districte din Owari. Acum, însă, când ocupase centrul scenei şi dădea porunci de la Kyoto, puternicele clanuri de provincie se simţeau dintr-odată foarte incomodate. Clanuri cu care înainte nu avusese nici un fel de conflict – Otomo şi Shimazu din Kyushu, Mori din provinciile apusene, Chosokabe din Shikoku şi până şi Uesugi şi Date din îndepărtatul nord – toate îi priveau cu ostilitate succesul.

Dar adevăratul pericol venea din partea propriilor săi cumnaţi. Era clar că Takeda Shingen din Kai nu mai era demn

de încredere; nu putea fi uitat nici Hojo; iar Asai Nagamasa din Odani, care se însurase cu sora lui, Oichi, era dovada vie a slăbiciunii alianţelor politice bazate pe căsătorie. Când Nobunaga invadase nordul, principalul său duşman – omul care se aliase, dintr-odată, cu clanul Asakura, ameninţându-i retragerea – nu era altul decât acest Asai Nagamasa, dovedind din nou că ambiţiile bărbaţilor nu pot fi stăvilite de femei.

Oriunde se uita, vedea numai duşmani. Rămăşiţele clanurilor Miyoshi şi Matsunaga continuau să-i fie adversare de temut, ascunse în ambuscadă, iar călugării-războinici din Honganji aţâţau pretutindeni flăcările rebeliunii împotriva sa. Se părea că, pe măsură ce Nobunaga prelua puterea, toată ţara se întorcea contra lui, aşa că era mai prudent să se întoarcă, fără întârziere, în Gifu. Dacă mai zăbovea o lună în Kyoto, putea să nu mai aibă nici un castel sau clan la care să se înapoieze, dar ajunse la castelul Gifu fără nici un incident.

— Gardă! Gardă!

Noaptea scurtă nu luase sfârşit încă, iar Nobunaga strigă din dormitor. Era cam ceasul la care cântecul cucului se putea auzi peste Inabayama, oră deloc neobişnuită pentru ca Nobunaga să se trezească şi să dea, pe neaşteptate, ordine. Cei din schimbul de noapte erau obişnuiţi cu asta, dar, ori de câte ori se odihneau puţin, Nobunaga îi lua prin surprindere.

— Da, stăpâne?

De astă dată, străjerul răspunse repede.

— Convoacă un consiliu de război. Spune-i lui Nobumori să adune imediat marele stat major, ordonă Nobunaga, ieşind din dormitor.

Pajii şi ajutoarele alergară după el. Erau încă pe jumătate adormiţi şi nici nu-şi dădeau seama bine dacă era miezul

nopţii sau zorii zilei. Încă mai era întuneric, iar stelele licăreau strălucitoare pe cer.

— Mă duc să aprind lămpile, spuse un valet. Vă rog să aşteptaţi un moment, stăpâne.

Dar Nobunaga se dezbrăcase deja. Păşi în baie şi începu să-şi toarne apă pe trup şi să se spele.

În afara castelului, domnea o confuzie şi mai mare. Oamenii ca Nobumori, Tadatsugu şi Hideyoshi se aflau în castel, dar mulţi dintre ceilalţi generali locuiau în cetate. În timp ce erau trimişi mesageri să-i cheme, holul fu măturat şi se aprinseră lămpile.

În cele din urmă, toţi generalii se adunară la consiliul de război. Lumina albă a lămpilor strălucea pe faţa lui Nobunaga. Se hotărâse să pornească în zori împotriva lui Asai Nagamasa din Odani. Deşi acea întâlnire se intenţiona a fi un consiliu de război, scopul său nu consta în prezentarea sau în discutarea unor opinii diferite. Nobunaga nu voia decât să audă dacă cineva avea de făcut vreo propunere în ceea ce priveşte strategia.

Când fu limpede cât de hotărât era Nobunaga, pe generalii adunaţi îi cuprinse o tăcere de moarte. Parcă i-ar fi lovit ceva în adâncul inimilor. Relaţia lui Nobunaga cu Nagamasa, ştiau cu toţii, era mai mult decât o simplă alianţă politică. Nobunaga ţinea cu adevărat la cumnatul său şi îl invitase la Kyoto, arătându-i el însuşi împrejurimile.

Dacă Nobunaga nu-i spusese lui Nagamasa despre atacul asupra clanului Asakura, o făcea fiindcă ştia că Asai şi Asakura erau unite printr-o alianţă mult mai veche decât legăturile dintre Asai şi Oda. Gândindu-se la delicata poziţie a cumnatului său, îşi dăduse toată silinţa să-l menţină în neutralitate.

Totuşi, odată ce Nagamasa a aflat că armata lui Nobunaga

pătrunsese adânc pe teritoriul inamic, Nagamasa îl trădase pe Nobunaga, îi blocase retragerea şi îl dusese la o înfrângere inevitabilă.

De când se întorsese la Kyoto, Nobunaga se gândea la pedepsirea cumnatului său. În puterea nopţii, îi fusese predat un raport secret. Acesta îl informa că Sasaki Rokkaku instigase o răscoală a ţăranilor, cu ajutorul castelului Kannonji şi al călugărilor-războinici. Profitând de haos şi acţionând concertat cu clanul Asai, Rokkaku urmărea să-l zdrobească pe Nobunaga dintr-o singură lovitură.

Când consiliul de război se sfârşi, Nobunaga ieşi în grădină împreună cu generalii şi le arătă cerul. În depărtare, flăcările insurecţiei înroşeau viu orizontul.

A doua zi, în data de douăzeci, Nobunaga îşi conduse armata în Omi. Îi nimici pe călugării-războinici şi sparse liniile defensive ale lui Asai Nagamasa şi Sasaki Rokkaku. Armata lui Nobunaga înainta cu iuţeala unei furtuni măturând norii de pe câmpie şi lovi brusc ca fulgerul.

În ziua de douăzeci şi unu, clanul Oda luă cu asalt principalul castel al clanului Asai din Odani. Pentru inamici, era un dezastru total. Nu avuseseră timp să se pregătească şi rezistenţa li se nărui, fără a mai apuca să înfiinţeze noi poziţii.

Râul Ane avea doar câţiva zeci de centimetri adâncime aşa că, deşi era destul de lat, putea fi traversat cu piciorul. Apele sale limpezi, care curgeau din munţii de la răsărit de Asai, erau însă atât de reci, încât tăiau carnea ca un cuţit, chiar şi vara.

Era înainte de ivirea zorilor. Nobunaga, în fruntea unei armate de douăzeci şi trei de mii de soldaţi, plus încă şase mii de ostaşi ai clanului Tokugawa, îşi desfăşură oamenii pe malul răsăritean.

De la miezul nopţii trecute, forţele unite ale clanurilor Asai

şi Asakura – numărând cam optsprezece mii – se apropiaseră, treptat, dinspre muntele Oyose. Ascunzându-se după casele de pe malul apusean al râului, aşteptau momentul potrivit pentru a ataca. Noaptea era încă întunecoasă şi nu se auzea decât zgomotul apei.

— Yasumasa, îşi chemă Ieyasu un comandant, inamicul se apropie de mal, rapid şi strâns.

— E greu de văzut ceva prin ceaţa asta, dar aud caii nechezând în depărtare.

— Vreo veste din josul râului?

— Până acum, nimic.

— Pe care tabără o va binecuvânta cerul? Într-o jumătate de zi, ar trebui să ajungem la punctul de răscruce.

— O jumătate de zi? Mă întreb dacă va dura atât de mult.

— Nu-i subestima, spuse Ieyasu, intrând în pădurea de pe malul râului.

Acolo se aflau propriile lui trupe tăcute, floarea armatei lui Nobunaga. În pădure domnea o dezolare totală. Soldaţii se răspândiseră într-o linie de foc, ghemuiţi în iarbă. Lăncierii îşi strângeau în mâini armele, privind spre râu, unde nu se mişca nimic încă.

Îi aştepta viaţa sau moartea?

Ochii soldaţilor străluceau. Neatinşi de viaţă sau de moarte, îşi imaginau, în tăcere, deznodământul bătăliei. Nici unul nu părea încrezător că avea să mai vadă cerul în noaptea aceea.

Însoţit de Yasumasa, Ieyasu porni de-a lungul şirului de soldaţi, făcând un zgomot vag cu hainele. Nu strălucea nici o lumină, cu excepţia fitilelor aprinse ale muschetelor. Un om strănută – poate un soldat răcit, pe care îl ustura nasul de la fumul fitilelor. Totuşi, îi făcu pe ceilalţi soldaţi să tresară.

Suprafaţa apei începu să se albească, iar ramurile copacilor de pe muntele Ibuki se profilau pe un şir de nori roşii.

— Duşmanul! strigă cineva.

Ofiţerii din jurul lui Ieyasu le semnalizară imediat puşcaşilor să nu tragă. Pe celălalt mal, puţin mai în aval, un corp mixt de samurai călări şi pedestraşi, numărând vreo mie două sute-o mie trei sute, traversau râul în diagonală. Stârnind stropi albi cu picioarele, păreau o furtună albă trecând prin vad.

Formidabila avangardă a clanului Asai nu luă în seamă avangarda clanului Oda şi nici măcar liniile a doua şi a treia de apărare, pregătindu-se să atace centrul taberei.

Oamenii lui Ieyasu înghiţiră în sec, exclamând toţi odată:

— Isono Tamba!

— Regimentul lui Tamba!

Celebrul Isono Tamba, mândria clanului Asai, era un adversar demn de respect. Drapelele sale cu blazon se vedeau fluturând printre stropi şi spumă.

Focuri de arme!

Era focul de acoperire al inamicului sau puştile propriilor lor trupe? Nu, detunăturile izbucniseră de pe ambele maluri, în acelaşi moment. Răspândindu-şi ecourile pe deasupra apei, zgomotul era aproape asurzitor. Norii începeau să se împrăştie, cerul fără nori al verii începând să-şi arate culoarea. Chiar în acel moment, a doua linie a armatei Oda, sub comanda lui Sakai Tadatsugu, şi linia a treia a lui Ikeda Shonyu atacară, dintr-odată, spre râu.

— Nu lăsaţi inamicul să pună piciorul pe malul nostru! Nu lăsaţi nici un om de-al lor să se întoarcă pe celălalt mal! strigau ofiţerii.

Trupa lui Sakai lovi inamicul din flanc. Într-o clipă, în mijlocul râului începură lupte corp la corp. Lăncile se ciocneau, săbiile răsunau. Oamenii se luau la trântă şi cădeau de pe cai, iar apele râului se înroşeau de sânge.

Regimentul de şoc al lui Tamba împinse înapoi a doua linie

a lui Sakai.

— Ne-am făcut de râs!

Strigând atât de tare încât se auzea de pe ambele ţărmuri ale râului, fiul lui Sakai, Kyuzo, se repezi în toiul luptei. Fu răsplătit cu o moarte glorioasă în bătălie, împreună cu peste o sută de oameni de-ai săi.

Cu o forţă imparabilă, soldaţii lui Tamba sparseră a treia linie a clanului Oda. Lăncierii lui Ikeda îşi pregătiră lăncile, încercând să oprească năvala inamică, dar fără nici un rezultat.

Îi venise rândul lui Hideyoshi să se mire. Acesta îi murmură lui Hanbei:

— Ai mai văzut nişte oameni atât de impunători?

Însă nici chiar Hanbei nu avea vreo tactică pentru a face faţă acelui atac. Acesta nu fu singurul motiv al înfrângerii lui Hideyoshi. Linia lui conţinea un mare număr de oameni din castelele inamice care se predaseră. Aceşti noi „aliaţi” fuseseră repartizaţi sub comanda lui Hideyoshi, dar cândva îşi primiseră stipendiile de la Asai şi Asakura. Cum era de aşteptat, lăncile lor rareori nimereau ţinta, iar când li se ordona să atace inamicul, de cele mai multe ori se puneau în calea oamenilor lui Hideyoshi.

Astfel, linia lui Hideyoshi fu învinsă, iar liniile a cincea şi a şasea ale armatei Oda fură şi ele snopite în bătaie. În total, Tamba doborî unsprezece dintre cele treisprezece linii ale clanului Oda. În acel moment, forţele lui Tokugawa din amonte trecură râul, cotropind inamicul pe malul opus, şi începură să coboare, treptat, spre aval. Privind înapoi, însă, văzură că soldaţii lui Tamba se strângeau deja în jurul cartierului general al lui Nobunaga.

— Atacaţi-le flancul!

Cu acest urlet, soldaţii clanului Tokugawa săriră, din nou, în

râu. Ostaşii lui Tamba crezură, chiar şi când se apropiară, că erau aliaţii lor, care coborau în apă de pe malul de apus. Cu Kazumasa în frunte, samuraii din Tokugawa se repeziră în regimentul lui Isono Tamba.

Conştient, dintr-odată de prezenţa inamicului, Tamba însuşi scoase un strigăt răguşit, ordonându-le oamenilor săi să se retragă. Un războinic, agitând o sabie udă, îl lovi dintr-o parte. Tamba se prăbuşi, stârnind o jerbă de apă. Apucând coada lăncii care-l înjunghiase în coaste, încercă să se scoale, dar luptătorul clanului Tokugawa nu avea intenţia să-l lase. O sabie fulgeră pe deasupra capului lui Tamba, lovindu-i coiful de fier. Sabia se sfărâmă în bucăţi. Tamba se ridică, în timp ce apa din jurul picioarelor lui se preschimba într-o băltoacă roşie de sânge. Trei oameni îl înconjurară, străpungându-l şi ciopârţindu-l în bucăţi.

— Inamicul! strigară vasalii din jurul lui Nobunaga. Şi o luară la fugă de la comandament spre malul râului, cu lăncile pregătite.

Takenaka Kyusaku, fratele mai mic al lui Hanbei, făcea parte din regimentul lui Hideyoshi, dar, în învălmăşeala bătăliei, se pierduse de unitatea sa. Urmărind inamicii, ajunse în apropierea cartierului general al lui Nobunaga.

„Cum?” se întrebă el, cu uimire. „Duşmanul a şi ajuns aici?” Privind în jur, zări un samurai care venea din spatele anexei. Omul, a cărui armură nu era ca a unui soldat de rând, ridică perdeaua, privind, pe furiş, înăuntru.

Kyusaku se aruncă asupra lui şi-l apucă de picior, care era apărat de zale şi armură. Războinicul putea fi unul dintre oamenii lor, iar Kyusaku nu voia să ucidă, din greşeală, un aliat. Samuraiul se întoarse, fără a părea deloc surprins. Arăta ca un ofiţer al armatei clanului Asai.

— Prieten sau duşman? întrebă Kyusaku.

— Duşman, fireşte! răcni omul, agitându-şi sabia în mâini şi pregătindu-se să lovească.

— Cine eşti? Ai un nume care merită repetat?

— Sunt Maenami Schinpachiro din clanul Asai. Am venit să iau capul seniorului Nobunaga. Răcan scârbos! Tu cine eşti?

— Sunt Takenaka Kuysaku, vasal al lui Kinoshita Hideyoshi. Hai şi-ncearcă-mă!

— I-auzi! Fratele mai mic al lui Takenaka Hanbei!

— Întocmai!

În clipa când rosti acest cuvânt, Kyusaku smuci lancea lui Shinpachiro şi o împinse înapoi spre pieptul acestuia. Dar, înainte ca Kyusaku să poată scoate sabia, Shinpachiro îl înşfăcă. Amândoi se prăvăliră la pământ, Kyusaku ajungând dedesubt. Se eliberă cu o lovitură de picior, dar fu iarăşi ţintuit sub adversar. În aceeaşi clipă, îl muşcă pe Shinpachiro de deget, făcându-l să slăbească puţin strânsoarea.

Acum era momentul! Dându-i lui Shinpachiro un brânci, Kyusaku reuşi să se elibereze, în sfârşit. Fulgerător, mâna sa găsi pumnalul şi-l lovi pe Shinpachiro în gât. Vârful nu nimeri beregata, dar îi despică lui Shinpachiro faţa de la bărbie până la nas şi-i străpunse ochiul.

— Un duşman al tovarăşului meu! strigă un glas din spate. Nu era timp să taie capul mortului. Sărind în picioare, Kyusaku se luă imediat la luptă cu noul adversar.

Kyusaku ştia că mai mulţi soldaţi din corpul de sinucigaşi al clanului Asai îşi croiseră drum până în zonă, iar cel de acum îi întoarse spatele şi fugi. Luându-se după el, Kyusaku îl lovi în genunchi cu sabia.

În timp ce căzu peste rănit şi îl încălecă, Kyusaku strigă:

— Ai un nume care să merite rostit? Da sau nu?

— Sunt Kobayashi Hashuken. N-am nimic de spus decât că regret că am căzut în mâinile unui samurai inferior ca tine înainte de a mă fi apropiat de seniorul Nobunaga.

— Unde-i cel mai viteaz membru al clanului Asai, Endo Kizaemon? Eşti un Asai, trebuie să ştii.

— N-am habar.

— Vorbeşte! Dă-i drumul!

— Nu ştiu!

— Atunci, nu-mi eşti de nici un folos.

Şi Kyusaku îi tăie lui Hashuken capul. O luă la fugă, cu ochii învăpăiaţi. Era hotărât să nu lase să cadă capul lui Endo Kizaemon în mâna altcuiva. Înainte de luptă, Kyusaku se lăudase că avea să ia capul lui Kizaemon. Acum alergă în direcţia râului, unde nenumărate cadavre zăceau printre pietre şi smocuri de iarbă – un ţărm al morţii.

Acolo, printre alţii, se afla un trup cu chipul însângerat, ascuns sub părul încâlcit. Muştele bâzâiau într-un roi la picioarele lui Kyusaku. Tânărul se răsuci în loc, când păşi pe piciorul mortului cu faţa ascunsă de păr. Nu era nimic rău în asta, dar îi dădea o senzaţie ciudată. Privi în jur bănuitor, şi, în clipa aceea, pretinsul mort sări în picioare şi se repezi în direcţia comandamentului lui Nobunaga.

— Apăraţi-l pe seniorul Nobunaga! urlă Kyusaku. Vine duşmanul!

Văzându-l pe Nobunaga, samuraiul inamic se pregăti să sară peste un taluz scund, când călcă pe bareta sandalei şi se împiedică. Kyusaku se aruncă peste el, răpunându-l cu iuţeală. În timp ce era târât de Kyusaku spre sediul lui Nobunaga, omul mugi:

— Taie-mi mai repede capul! Imediat! Nu potopi cu ruşine un războinic!

Când îl văzu pe prizonierul care urla, altul, în timp ce era

dus de-acolo, izbucni:

— Domnule Kizaemon! Chiar şi pe dumneavoastră v-au prins viu!?

Omul acela extraordinar, care se prefăcuse mort şi care fusese capturat de Kyusaku era chiar cel pe care-l căutase – ferocele războinic Asai, Endo Kizaemon.

La început, armata clanului Oda fusese în pragul prăbuşirii. Dar, în timp ce forţele clanului Tokugawa, sub comanda lui Ieyasu, loveau flancul inamic, unghiul ascuţit al atacului duşman fusese deviat. Totuşi, inamicul mai avea şi o a doua şi o a treia linie de atac. În timp ce forţau, apoi se retrăgeau, călcând prin apele râului Ane, atât trupele duşmane, cât şi cele ale lui Nobunaga îşi sfărâmau gărzile săbiilor şi-şi frângeau lăncile. Bătălia se desfăşura într-un asemenea haos, încât nimeni nu putea spune cine avea să învingă.

— Nu vă lăsaţi distraşi! Atacaţi direct tabăra lui Nobunaga! De la bun început, acela fusese obiectivul celei de-a doua linii a trupelor Asai. Dar înaintaseră prea departe, ajungând tocmai până în spatele trupelor Oda. Forţele clanului Tokugawa răzbiseră şi ele pe malul opus, strigând:

— Nu fiţi mai prejos de trupele Oda!

Şi avansaseră spre tabăra lui Asakura Kagetake.

În cele din urmă, însă, armata clanului Tokugawa avansase prea departe de aliaţii săi, fiind înconjurată de duşmani. Lupta devenise un haos total. La fel cum peştele nu poate vedea râul în care înoată, nimeni nu putea avea o vedere de ansamblu. Nici un soldat nu făcea altceva decât să lupte pentru propria lui viaţă. Imediat ce un om dobora un adversar, ridica privirea pentru a vedea numaidecât chipul altuia.

De sus, s-ar fi zis că ambele armate, împinse în apele râului Ane, intraseră într-un vârtej gigantic. Şi, aşa cum era de

aşteptat, această perspectivă detaşată îi aparţinea lui Nobunaga. Hideyoshi urmărea, şi el, panorama luptei. Simţea că tocmai clipa aceea avea să decidă fie victoria, fie înfrângerea. Punctul de răscruce era un moment foarte delicat.

Nobunaga lovea cu un baston în pământ, strigând:

— Cei din Tokugawa au atacat în profunzime! Nu-i lăsaţi singuri acolo! Să alerge cineva în ajutorul seniorului Ieyasu!

Dar trupelor din dreapta şi din stânga lui nu le mai rămăseseră suficiente forţe. Nobunaga striga în zadar. Apoi, dintr-un pâlc de copaci de pe malul nordic, un singur grup de oameni se repezi drept prin mijlocul haosului, spre ţărmul celălalt, împroşcând cu spumă albă ca zăpada.

Hideyoshi, deşi nu primise ordin de la Nobunaga, înţelesese şi el situaţia. Nobunaga văzu stindardul cu tigva aurie al lui Hideyoshi şi-şi zise: „A, bun! Hideyoshi a reuşit.”

Ştergându-şi cu mănuşa sudoarea de pe faţă, Nobunaga le spuse pajilor săi:

— Un moment ca ăsta n-o să se repete. Duceţi-vă la râu şi vedeţi ce puteţi face.

Ranmaru şi ceilalţi – chiar şi cei mai tineri – alergară cu toţii spre inamic, întrecându-se să ajungă fiecare primul. Armata clanului Tokugawa, care ajunsese atât de departe, avea mari probleme, dar, în acel joc de şah de pe câmpul de luptă, abilul Ieyasu era singura piesă care fusese plasată într-un punct vital.

„Nu e nici un pericol ca Nobunaga să lase piesa asta să moară”, îşi spuse Ieyasu. Oamenii lui Ittetsu îi urmau pe cei ai lui Hideyoshi. În sfârşit, năvăliră şi ostaşii lui Ikeda Shonyu. Dintr-odată, cumpăna bătăliei se schimbă, iar clanul Oda învingea. Forţele lui Asakura Kagetake se retraseră mai mult de trei leghe, iar cele ale lui Asai Nagamasa fugiră, în grabă,

spre castelul Odani.

Din acel moment, totul se transformă într-o luptă de urmărire. Armata clanului Asakura fu fugărită spre muntele Oyose, iar Asai Nagamasa se retrase dincolo de zidurile castelului Odani. Nobunaga se refăcu în două zile după luptă, iar în cea de-a treia zi îşi conduse armata înapoi, în Gifu. Se mişcase cu viteza cucului care zbura noapte de noapte peste râul Ane, ale cărui ape scoteau acum la mal cadavrele soldaţilor răpuşi.

* * *

Măreţia unui om nu vine doar din ceea ce are înnăscut. Trebuie să treacă şi prin împrejurări favorabile. Aceste circumstanţe sunt, adeseori, condiţiile nefaste care înconjoară un om şi-i formează caracterul, aproape ca şi cum ar încerca să-l tortureze. Când duşmanii lui au dobândit toate formele cu putinţă, atât văzute, cât şi nevăzute, şi se aliază pentru a-l face să se confrunte cu toate greutăţile posibile, omul are de trecut adevărata probă a măreţiei.

Imediat după bătălia de pe râul Ane, Nobunaga s-a întors acasă cu o asemenea repeziciune, încât generalii din diversele lui unităţi s-au întrebat dacă nu cumva se întâmplase ceva în Gifu. Fireşte, strategiile marelui stat major nu sunt înţelese de ofiţerii şi soldaţii de rând. Printre ostaşi circula acum zvonul că Hideyoshi susţinuse cu tărie să ocupe castelul principal de la Odani al clanului Asai şi să-i lichideze, odată pentru totdeauna, dar seniorul Nobunaga nu fusese de acord. În schimb, chiar a doua zi, îl numise pe Hideyoshi comandant al castelului Yokoyama, o fortăreaţă secundară pe care inamicul o abandonase, în timp ce el se retrăgea la Gifu.

Soldaţii nu erau singurii care nu înţelegeau motivele

neaşteptatei înapoieri a lui Nobunaga la Gifu. Era foarte posibil ca nici cei mai apropiaţi vasali ai săi să nu înţeleagă intenţiile stăpânului lor. Singurul om care putea avea o oarecare idee era Ieyasu, al cărui ochi imparţial nu se îndepărta niciodată pentru multă vreme de Nobunaga: nu prea aproape, dar nici prea departe; fără a se implica prea mult, dar nici peste măsură de detaşat.

În ziua plecării lui Nobunaga, Ieyasu se întoarse la Hamamatsu. Pe drum, le spuse generalilor săi:

— De îndată ce seniorul Nobunaga îşi va scoate armura pătată de sânge, se va îmbrăca să plece în capitală şi va da pinteni calului direct către Kyoto. Mintea lui e ca un mânz nărăvaş.

În cele din urmă, exact aşa se întâmplă. La vremea când Ieyasu ajunse la Hamamatsu, Nobunaga era deja în drum spre Kyoto. Ceea ce nu înseamnă că în capitală s-ar fi petrecut atunci ceva deosebit. Lucrul de care se temea Nobunaga era unul pe care nu-l putea vedea: un duşman fantomă.

Nobunaga îi dezvăluise lui Hideyoshi îngrijorarea sa:

— Care crezi că e cea mai mare grijă a mea? Presupun că ştii, nu?

Hideyoshi înclină capul într-o parte, răspunzând:

— Ia să vedem. Nu e clanul Takeda din Kai, care aşteaptă tot timpul în spatele dumneavoastră, nici clanurile Asai sau Asakura. Seniorul Ieyasu e un om la care trebuie să fim atenţi, dar este inteligent şi nu avem de ce ne teme întru totul de el. Cei din clanurile Matsunaga şi Miyoshi sunt ca muştele şi se găsesc destule putreziciuni în jurul cărora să roiască, cum le stă lor în fire, să se ia după stârvuri. Singurii dumneavoastră inamici cu adevărat periculoşi sunt călugării-războinici din Honganji, dar ei încă nu-l tulbură prea mult pe

stăpânul meu, cred. Atunci, mai rămâne doar o singură persoană.

— Şi cine anume e? Vorbeşte.

— Nu este nici inamic, nici aliat. Trebuie să-i arătaţi respect, dar dacă nu faceţi decât atât, aţi putea cădea rapid într-o cursă. E un personaj cu două feţe – vai de mine, am vorbit necuviincios. Nu cumva ne gândim la shogun?

— Întocmai. Dar să nu mai pomeneşti nimănui.

Neliniştea lui Nobunaga se referea la acel om care, într-adevăr, nu le era nici prieten, nici duşman: Yoshiaki, shogunul.

Yoshiaki vărsase lacrimi de recunoştinţă pentru ajutorul din trecut al lui Nobunaga şi spusese chiar că îl considera pe Nobunaga ca pe propriul său tată. Atunci, de ce Yoshiaki? Duplicitatea se găseşte întotdeauna ascunsă în locurile unde ne-am aştepta cel mai puţin. Caracterele lui Yoshiaki şi Nobunaga nu se potriveau deloc; aveau educaţii diferite şi convingeri diferite. Atâta vreme cât Nobunaga îl ajutase, Yoshiaki îl tratase pe Nobunaga ca pe un binefăcător. Dar, după ce i se încălzise puţin tronul de shogun, gratitudinea i se transformase în silă.

— Ţopârlanul mă enervează, era auzit Yoshiaki spunând. Începuse să-l evite pe Nobunaga şi chiar îl privea ca pe un obstacol, a cărui autoritate o depăşea pe a lui. Totuşi, nu era destul de curajos ca să abordeze deschis subiectul şi să-l înfrunte. Firea lui Yoshiaki era fundamental rea. Şi, contrar caracterului pozitiv al lui Nobunaga, se ascundea până la capăt.

Într-o cameră retrasă din adâncurile palatului Nijo, shogunul conversa cu un emisar de la călugării-războinici din Honganji.

— Şi marele preot Kennyo îl duşmăneşte? Nu mă mir că

aroganţa şi trufia fără egal ale lui Nobunaga îl înfurie.

Înainte de a pleca, mesagerul conchise:

— Vă rog să luaţi măsuri ca tot ceea ce am spus să rămână secret. În acelaşi timp, poate ar fi recomandabil să trimiteţi mesaje secrete în Kai, la clanurile Asai şi Asakura, pentru a nu pierde această ocazie.

În aceeaşi zi, într-o altă parte a palatului, Nobunaga îl aştepta pe Yoshiaki pentru a-i anunţa sosirea sa în capitală. Yoshiaki se reculese, luă un aer de completă nevinovăţie şi intră în camera de primire, pentru a-l întâlni pe Nobunaga.

— Am auzit că bătălia de pe râul Ane a fost o victorie splendidă pentru dumneata. Încă un exemplu al talentului dumitale militar. Felicitări! Este, într-adevăr, un eveniment fericit.

Nobunaga nu-şi putu stăpâni un surâs amar la auzul acestor complimente şi răspunse cu o oarecare ironie:

— Nu, nu. Graţie virtuţii şi influenţei Excelenţei Voastre am putut lupta atât de vitejeşte, ştiind că rezultatul nu va fi deloc nefericit.

Yoshiaki roşi uşor, îmbujorându-se ca o femeie.

— Poţi fi mulţumit. În capitală e linişte, după cum vezi. Dar ai auzit despre vreo întâmplare necurată? După luptă, ai venit aici cu o iuţeală înfricoşătoare.

— Nu, am venit să-mi aduc omagiile faţă de reconstruirea Palatului Imperial, să mă ocup de problemele de stat şi, desigur, să mă interesez de sănătatea Excelenţei Voastre.

— A, aşa? se simţi, mai uşurat, Yoshiaki. Ei bine, poţi vedea că sunt sănătos şi că guvernarea merge înainte fără probleme, aşa că nu ai de ce să te simţi neliniştit, venind aici atât de des. Dar hai, dă-mi voie să organizez un banchet pentru a sărbători întoarcerea dumitale triumfală.

— Trebuie să vă refuz, Excelenţa Voastră, răspunse

Nobunaga, respingând, cu un gest, propunerea. Încă nu le-am trimis cuvinte de mulţumire ofiţerilor şi soldaţilor mei. Nu m-aş simţi prea bine să accept de unul singur o invitaţie la un banchet extravagant. Mai bine să-l amânăm până data viitoare, când voi fi la dispoziţia Excelenţei Voastre.

Cu aceste cuvinte, îşi luă rămas bun. Când ajunse la locuinţa lui, Akechi Mitsuhide îl aştepta ca să-i dea raportul.

— Un călugăr care părea a fi mesagerul marelui preot Kennyo din Honganji a fost văzut ieşind din palatul shogunului. Aceste întâlniri recente dintre călugării-războinici şi shogun sunt destul de suspecte, nu credeţi?

Nobunaga îl numise pe Mitsuhide comandant al garnizoanei Kyoto. În această calitate, îi consemna, meticulos, pe toţi vizitatorii palatului Nijo.

Nobunaga aruncă o privire scurtă peste raport şi nu spuse decât:

— Foarte bine.

Era dezgustat că acel shogun nu se lăsa salvat, dar, pe de altă parte, vedea purtarea lui Yoshiaki ca pe o binecuvântare. În noaptea aceea, îi chemă pe funcţionarii superiori însărcinaţi cu construcţia Palatului Imperial şi, în timp ce asculta rapoartele despre evoluţia lucrărilor, dispoziţia i se amelioră.

A doua zi dimineaţă, se trezi devreme şi inspectă construcţiile aproape terminate. Apoi, după ce-şi aduse omagiile împăratului în vechiul palat, reveni la locuinţa lui. În timp ce răsărea soarele, mâncă micul dejun şi anunţă că pleca din capitală.

Când sosise în Kyoto, Nobunaga purtase un kimono. La întoarcere, însă, îmbrăcă o armură, fiindcă nu mai revenea în Gifu. Mai făcu o dată o inspecţie a câmpului de luptă de la râul Ane, se întâlni cu Hideyoshi, care era detaşat la castelul

Yokoyama, alergă prin jur dând ordine unităţilor lăsate în diverse locuri şi apoi porni să asedieze castelul Sawayama.

După ce-şi mătură complet inamicii, Nobunaga se înapoie la Gifu, dar pentru el şi oamenii săi încă nu sosise vremea să se odihnească după oboseala căldurii stăruitoare de vară.

În Gifu, Nobunaga primi câteva scrisori urgente de la Hosokawa Fujitaka, aflat la castelul Nakanoshima din Settsu, şi de la Akechi Mitsuhide, din Kyoto. Aceste scrisori îl informau că, în Noda, Fukushima şi Nakanoshima, în Settsu, clanul Miyoshi pusese mai mult de o mie de oameni să construiască fortăreţe. Acestora li se alăturaseră călugării-războinici din Honganji şi discipolii lor. Atât Mitsuhide, cât şi Fujitaka insistau că nu mai era timp de pierdut şi aşteptau ordine de la Nobunaga.

Templul principal din Honganji fusese clădit într-o perioadă de dezordini civile şi de tulburări. Era construit spre a rezista agitaţiei epocii: în jurul zidurilor de piatră avea un şanţ adânc, traversat de un pod fortificat. Deşi Honganji era un templu, avea o construcţie de castel. A fi călugăr acolo însemna a fi şi războinic, iar acel loc nu avea mai puţini călugări-războinici decât se găseau la Nara şi pe muntele Hiei. Era foarte posibil ca în străvechea fortăreaţă buddhistă să nu existe nici un preot care nu-l ura pe parvenitul Nobunaga. Îl acuzau că era un duşman al buddhismului, care batjocorea tradiţiile, un distrugător al culturii şi un diavol care nu cunoştea nici o limită – o fiară printre oameni.

Când, în loc de a negocia, se confruntase cu cei din Honganji şi-i silise să-i cedeze o parte din pământurile lor, Nobunaga mersese prea departe. Mândria fortăreţei buddhiste era puternică, iar privilegiile de care se bucura, foarte vechi. Începeau să sosească rapoarte de la apus şi din alte regiuni, despre călugării-războinici din Honganji, care se

înarmau. Templul cumpărase două mii de puşti, numărul călugărilor-războinici crescuse de mai multe ori, iar acum, în jurul fortăreţei, se săpau noi şanţuri de apărare.

Nobunaga prevăzuse că aveau să se alieze cu clanul Miyoshi, pentru ca apoi să-l atragă de partea lor şi pe slabul shogun. Se mai aştepta ca şi printre oamenii de rând să se răspândească o propagandă răuvoitoare, ceea ce avea să provoace, aproape sigur, o răscoală împotriva lui.

Când primi mesaje urgente din Kyoto şi Osaka, nu se miră prea mult. Mai degrabă, fu şi mai hotărât să profite de ocazie şi plecă rapid el însuşi la Settsu, oprindu-se, pe drum, în Kyoto.

— Cer cu umilinţă ca Excelenta Voastră să-mi însoţească armata, îi spuse el shogunului. Prezenţa dumneavoastră îmi va inspira trupele şi va grăbi potolirea insurecţiei.

Bineînţeles că Yoshiaki nu voia, dar nu putea să-l refuze. Şi, cu toate că Nobunaga părea să tragă după el o povară inutilă, îi prindea bine să folosească pavăza numelui imperial ca pe încă un vicleşug pentru a semăna discordie printre inamicii săi.

* * *

Regiunea dintre râurile Kanzaki şi Nakatsu din Naniva era o întinsă câmpie mlăştinoasă, presărată pe alocuri cu terenuri agricole. Nakajima era împărţită în districtele de miazănoapte şi de miazăzi. Fortăreaţa din nord era ocupată de clanul Miyoshi, iar micul castel din sud, de Hosokawa Fujitaka. Bătălia se concentră în acea zonă şi continuă, cu violenţă, de la începutul şi până la mijlocul lunii a noua, când cu câte o victorie, când cu vreo înfrângere. Era un război deschis, în care se foloseau noile stiluri ale armelor de foc atât mari, cât

şi mici.

La jumătatea lunii a noua, clanurile Asai şi Asakura, care rămăseseră baricadate în castelele lor de la munte, meditând la amărăciunea înfrângerii şi aşteptându-l pe Nobunaga să comită vreo greşeală, ridicară armele, traversară lacul Biwa şi îşi instalară taberele pe plajele de la Otsu şi Karasaki. O unitate se duse la fortăreaţa buddhistă de pe muntele Hiei. Pentru prima oară, toţi călugării-războinici din feluritele secte se aliaseră împotriva lui Nobunaga.

Toţi se plângeau că:

— Nobunaga ne-a confiscat arbitrar pământurile şi ne-a terfelit onoarea şi muntele, care a rămas nepângărit de pe vremea Sfântului Dengyo!

Muntele Hiei avea legături strânse cu clanurile Asai şi Asakura. Cei trei hotărâră, de comun acord, să-i blocheze lui Nobunaga retragerea. Armata clanului Asakura porni din munţii de la miazănoapte de lac, în timp ce armata clanului Asai trecu lacul şi ieşi pe mal. Dispunerea trupelor indica intenţia de a sugruma regiunea Otsu şi de a intra în Kyoto. Apoi, aşteptând lângă râul Yodo, aveau să acţioneze concertat cu cei din Honganji, distrugându-l pe Nobunaga dintr-o singură ofensivă.

Nobunaga luptase din răsputeri vreme de mai multe zile, confruntându-se cu călugării-războinici şi cu uriaşa armată a clanului Miyoshi de la fortăreaţa din Nakajima, în mlaştinile dintre râurile Kanzani şi Nakatsu. În ziua de douăzeci şi doi, la urechile lui ajunse un raport alarmant, dar criptic, spunând că, din urmă, se apropia o calamitate.

Detaliile încă nu erau cunoscute, dar Nobunaga deduse că, atunci când vor veni, n-aveau să fie plăcute. Scrâşni din dinţi, întrebându-se despre ce fel de calamitate putea fi vorba. Chemându-l pe Katsuie, îi ordonă să preia imediat comanda

ariergărzii. Cât despre sine însuşi, spuse:

— Mă voi retrage imediat şi voi zdrobi clanurile Asai, Asakura şi muntele Hiei.

— N-ar trebui să mai aşteptăm încă o noapte, până la următorul raport amănunţit? întrebă Katsuie, încercând să-l oprească.

— De ce? Acum e momentul când se va schimba lumea! Acestea fiind zise, nimic nu-i mai putea muta gândul. Porni în galop spre Kyoto, schimbând caii de mai multe ori.

— Stăpâne!

— Ce tragedie!

Plângând amarnic, câţiva vasali se adunară în faţa calului său.

— Fratele dumneavoastră mai tânăr, seniorul Nobuharu, şi Mori Yoshinari au murit eroic la Uji, doborâţi după două zile şi două nopţi de lupte înverşunate.

Primul om nu mai putu continua, aşa că urmă unul dintre însoţitorii lui, cu glas tremurător:

— Clanurile Asai şi Asakura, cu aliaţii lor, călugării, aveau o armată mare, de peste douăzeci de mii, aşa că nimeni n-a putut ţine piept puterii lor.

Fără a părea mişcat, Nobunaga răspunse:

— Nu îmi mai citiţi, într-un asemenea moment, numele morţilor care nu se vor mai întoarce – ceea ce vreau să aud e ce se va întâmpla de-acum încolo! Cât de mult a înaintat inamicul? Unde e linia frontului? Cred că nici unul dintre voi nu ştie. Mitsuhide e aici? Dacă este pe front, chemaţi-l imediat înapoi. Chemaţi-l pe Mitsuhide!

O pădure de flamuri înconjura templul Mii – cartierul general al clanurilor Asai şi Asakura. În ajun, generalii inspectaseră capul retezat al lui Nobuharu, fratele mai mic al

lui Nobunaga, în faţa unei mari mulţimi de oameni. După aceea, cercetaseră capetele altor războinici vestiţi din clanul Oda, unul după altul, până când aproape se plictisiseră.

— Asta răzbună înfrângerea noastră de la râul Ane. Acum mă simt mult mai bine, murmură un glas.

— Nu înainte de a fi văzut capul lui Nobunaga! replică altul. Apoi, cineva râse cu glas răguşit, îngroşat de accentul nordic:

— E ca şi cum l-am fi şi văzut deja. Nobunaga îi are în faţă pe luptătorii Honganji şi Miyoshi, iar pe noi, în spate. Unde-o să fugă? E ca un peşte în plasă!

Studiară capetele o zi şi mai bine, până-i răzbi greaţa de mirosul sângelui. Când se lăsă noaptea, în cartierul general fură aduse ulcioare cu sake, făcând să se ridice moralul învingătorilor. În timp ce alcoolul era scos cu polonicele şi băut, discuţia alunecă spre alegerea strategiei de luptă.

— Cum ar fi mai bine, să intrăm în Kyoto sau să capturăm Otsu şi să-l prindem închizând, încet, strânsoarea şi atrăgându-l ca pe un peşte mare în plasă? sugeră un general.

— Neîndoielnic, trebuie să înaintăm spre capitală şi să-l blocăm pe Nobunaga la râul Yodo şi pe câmpiile din Kawachi! propuse altul.

— N-ajută la nimic.

Dacă un om susţinea o tactică, altul îl contrazicea imediat. Căci, deşi clanurile Asai şi Asakura aveau scopuri comune, când se ajungea la discuţii în eşaloanele superioare de comandă, fiecare om considera că trebuia să-şi demonstreze propriile cunoştinţe superficiale şi să-şi păstreze reputaţia. Rezultatul fu acela că, până la miezul nopţii, nu se ajunse la nici o hotărâre.

Sătul de discuţiile fără rezultat, unul dintre generalii clanului Asai ieşi. Privi spre cer, comentând:

— Cerul s-a înroşit teribil, nu vi se pare?

— Oamenii noştri au dat foc la casele ţăranilor, din Yamashima până la Daigo, răspunse o santinelă.

— Pentru ce? Nu foloseşte la nimic să ardem zona aia, nu-i aşa?

— Ba cum să nu. Trebuie să îngrădim inamicul, ripostă generalul din clanul Asakura care dăduse ordinul. Garnizoana Oda din Kyoto, sub comanda lui Akechi Mitsuhide, fac prăpăd în jur de parcă ar arde de nerăbdare să moară. E cazul ca şi noi să ne arătăm propria ferocitate.

Se iviseră zorii. Otsu era răspântia principalelor drumuri spre capitală, dar nu se vedea nici un călător sau cal de povară. Apoi trecu un călăreţ, urmat peste câteva momente de alţi doi-trei. Erau mesageri militari, sosind dinspre capitală, în galop, către templul Mii, ca şi cum de asta ar fi atârnat viaţa lor.

— Nobunaga a ajuns aproape de Keage. Trupele lui Akechi Mitsuhide sunt în avangardă şi înaintează cu o forţă de nestăvilit.

Generalilor mai că nu le venea să creadă.

— Doar n-o fi însuşi Nobunaga! N-avea cum să se fi retras atât de repede de pe câmpul de luptă din Naniwa.

— Două-trei sute de oameni de-ai noştri din Yamashina au şi fost ucişi. Aleargă ca un demon sau ca un zeu călare şi vine direct încoace!

Atât Asai Nagamasa, cât şi Asakura Kagetake se albiră la faţă. Nagamasa, în special, resimţea totul deosebit de acut; Nobunaga era fratele soţiei lui, un om care, în trecut, îl tratase cu bunătate. Spectacolul furiei lui Nobunaga îl făcea să se înfioare.

— Retragerea! Înapoi la muntele Hiei! bolborosi Nagamasa. Asakura Kagetake percepu tonul urgent din vocea aliatului său.

— Ne retragem la muntele Hiei!

În acelaşi timp, începu să le dea ordine vasalilor strigând:

— Daţi foc caselor ţărăneşti de pe drum! Nu, aşteptaţi să treacă avangarda noastră. Pe urmă, daţi foc! Daţi foc!

Vântul fierbinte pârjolea fruntea lui Nobunaga. Scânteile aprinseseră coama calului şi canafii de la şa. Între Yamashina şi Otsu, bârnele aprinse din casele ţăranilor de pe drum şi flăcările ce se învolburau prin aer nu-l puteau împiedica să ajungă la destinaţie. El însuşi devenise flacăra unei torţe, iar oamenii săi, galopând înainte, erau o hoardă de foc.

— Această bătălie va fi slujba de comemorare a seniorului Nobuharu.

— Ce credeau, că nu vom răzbuna pe camarazii noştri căzuţi? Dar, când ajunseră la templul Mii, nu văzură nici un soldat inamic. Aceştia escaladaseră muntele Hiei cu viteza luminii.

Privind în susul muntelui, văzură că imensa armată duşmană, de peste douăzeci de mii de oameni, împreună cu cea a călugărilor-războinici, se întindea până la Suzugamine, Aoyamadake şi Tsubogasadani. Flamurile lor fluturânde aproape păreau să spună: „N-am fugit. De-acum încolo, desfăşurarea luptei va vorbi de la sine."

Nobunaga se uită spre înaltul munte, spunându-şi: „Asta e. Nu muntele mi-e duşman, ci privilegiile pe care le au cei de-aici." Acum, îl vedea într-o nouă lumină. Din vechime, în timpul domniilor împăraţilor succesivi, cât de mult îi tulburaseră şi-i chinuiseră pe conducătorii ţării şi pe oamenii de rând tradiţiile şi privilegiile speciale ale muntelui? Exista oare, pe munte, măcar o slabă licărire a adevăratului Buddha?

Când secta Tendai se extinsese din China în Japonia, Sfântul Dengyo, care construise primul templu pe muntele

Hiei, cântase: „Fie ca lumina milostivului Buddha să aducă divina sa protecţie lemnăriei pe care o durăm în acest loc.” Ardea oare lampa Legii pe acel pisc sacru, astfel încât călugării să-i poată impune împăratului din Kyoto pretenţiile lor? Oare astfel puteau ei să intervină în cadrul guvernării, devenind tot mai puternici şi mai privilegiaţi? În acest mod se puteau alia cu seniorii războiului, puteau să conspire cu mirenii şi să arunce ţara în haos? Lampa ardea cumva astfel ca legea lui Buddha să poată fi echipată cu armuri şi coifuri, aliniind pe tot muntele lăncile, puştile şi drapelele de război ale luptătorilor?

Din ochii lui Nobunaga curgeau lacrimi de furie. Înţelegea clar că totul era o blasfemie. Muntele Hiei fusese consacrat pentru a apăra naţiunea, aşa că i se acordaseră privilegii speciale. Dar unde se găsea acum scopul iniţial al muntelui Hiei? Clădirea principală a templului, cele şapte capele şi pagodele de la răsărit şi de la apus nu mai erau decât cazărmile demonilor înarmaţi, în robe călugăreşti.

„În regulă!” îşi muşcă Nobunaga atât de tare buza, încât dinţii i se mânjiră de sânge. „N-au decât să mă numească un rege demonic care ucide buddhismul! Magnificele frumuseţi ale muntelui nu mai sunt decât falsele îmbieri ale unei vrăjitoare, iar aceşti călugări înarmaţi nu sunt mai mult decât nişte nesocotiţi. Îi voi arde cu flăcările războiului şi voi face ca adevăratul Buddha să învie din cenuşa lor!”

În aceeaşi zi, dădu ordin să fie înconjurat tot muntele. Cum era de aşteptat, trecură câteva zile până când armata lui traversă lacul, trecu munţii şi i se alătură.

— Sângele fratelui meu şi al lui Mori Yoshinari încă nu s-a uscat. Fie ca sufletele lor de o neabătută loialitate să doarmă în pace. Fie-le sângele asemenea unor lampioane care să lumineze lumea!

Nobunaga îngenunche pe pământ şi-şi împreună mâinile în rugăciune. Îşi făcuse un duşman din sfântul munte şi ordonase ca armata lui să-l înconjoare. Acum, pe un dâmb de pământ, Nobunaga îşi împreună mâinile în rugăciune şi lăcrimă. Deodată, îl văzu pe unul dintre pajii săi plângând, cu mâinile împreunate în acelaşi fel. Era Ranmaru, care-şi pierduse tatăl, pe Mori Yoshinari.

— Ranmaru, plângi?

— Vă rog să mă iertaţi, stăpâne.

— Te iert. Dar nu mai plânge, altfel spiritul tatălui tău va râde de tine.

Însă şi lui Nobunaga i se înroşeau ochii. Poruncind ca scăunelul său de campanie să fie mutat pe vârful unui deal, privi rânduirea trupelor asediatoare. Cât vedea cu ochii, poalele muntelui Hiei erau pline de flamurile oamenilor lui.

Trecu o jumătate de lună. Asediul muntelui – strategie neobişnuită pentru Nobunaga – continua. Tăiase căile de aprovizionare ale inamicului şi încerca să-l înfometeze. De fapt, planul lui începuse deja să dea rezultate. Cu o armată de peste douăzeci de mii de oameni, grânarele de pe munte se goliseră deja. Începuseră să mănânce scoarţă de copaci.

Sosi iarna, iar frigul de pe culmea muntelui le provocă noi suferinţe apărătorilor.

— Ar cam fi timpul, nu credeţi? îl întrebă Hideyoshi pe Nobunaga.

Nobunaga chemă un vasal, pe Ittetsu. Primind instrucţiunile seniorului şi însoţit de patru-cinci ajutoare, urcă pe muntele Hiei şi-l căută pe marele preot Sonrin de la pagoda apuseană. Se întâlniră în templul principal, comandamentul călugărilor-războinici.

Sonrin şi Ittetsu se cunoşteau de câtva timp şi, în semn de prietenie, Ittetsu venise să-l convingă să se predea.

— Nu sunt sigur cu ce scop ai venit aici, dar, ca prieten, te sfătuiesc să nu întreci măsura cu gluma asta, răspunse Sonrin, scuturându-se de râs. Am acceptat să te întâlnesc fiindcă am crezut că veneai să-mi ceri permisiunea să vă predaţi. Ce prostie, să ne cereţi să capitulăm şi să plecăm! Nu vezi că suntem hotărâţi să rezistăm până la sfârşit? Trebuie că eşti nebun, de vii aici să vorbeşti asemenea aiureli!

Ochii celorlalţi călugări-războinici scăpărau de emoţie, în timp ce-l priveau încruntaţi pe Ittetsu.

După ce-l lăsă pe marele preot să spună ceea ce avea de spus, Ittetsu începu să vorbească rar, calculat:

— Sfântul Dengyo a înfiinţat acest templu pentru pacea şi conservarea Casei Imperiale şi pentru liniştea naţiunii. Bănuiesc că rugăciunea cea mai fierbinte a călugărilor nu e aceea de a îmbrăca armura, de a mânui săbii şi lănci, de a se implica în luptele politice, de a se alia cu armatele rebele sau de a-i face pe locuitorii Imperiului să sufere. Călugării ar trebui să revină la misiunea de călugări! Izgoniţi-i pe Asai şi Asakura de pe munte, aruncaţi armele şi asumaţi-vă rolurile voastre adevărate de discipoli ai lui Buddha!

Spusese toate acestea din adâncurile fiinţei lui, fără a le lăsa preoţilor timp să scoată o vorbă.

— Mai mult, continuă el, dacă nu-i respectaţi ordinele, seniorul Nobunaga e hotărât să ardă până-n temelii templul cel mare, cele şapte capele şi mănăstirile şi-i va ucide pe toţi cei de pe munte. Vă rog să vă gândiţi temeinic la acest lucru şi să renunţaţi la încăpăţânare. Veţi preface muntele acesta într-un infern sau veţi înlătura vechile rele şi veţi păstra numai lampa acestui pământ sfinţit?

Deodată, călugării din jurul lui Sonrin începură să strige:

— N-are nici un rost!

— Nu facem decât să ne pierdem vremea!

— Tăcere! le porunci Sonrin, cu un zâmbet sardonic. A fost o predică foarte plictisitoare şi învechită, dar îi voi răspunde politicos. Muntele Hiei reprezintă o autoritate în sine şi are propriile sale principii. Îţi baţi gura de pomană. Domnule Ittetsu, se face târziu. Părăseşte muntele imediat.

— Sonrin, eşti în măsură să spui asta? De ce nu te întâlneşti cu oamenii foarte învăţaţi şi cu bătrânii, ca să discutaţi problema pe îndelete?

— Muntele are un singur trup şi un singur suflet. Glasul meu este al tuturor templelor de pe muntele Hiei.

— Atunci, orice-ar...

— Nebunule! Vom rezista agresiunii militare până la capăt! Ne vom apăra libertatea tradiţiilor cu propriul nostru sânge! Pleacă de-aici!

— Dacă aşa vreţi...

Dar Ittetsu nu schiţă nici un gest de a se ridica.

— Ce păcat. Cum veţi proteja infinitatea luminii lui Buddha cu sângele vostru? Şi ce e libertatea asta pe care o veţi apăra? Ce-s toate aceste tradiţii? Nu sunt nimic mai mult decât nişte înşelătorii, convenabile pentru prosperitatea templului? Ei bine, aceste farmece nu au nici o valoare în lumea de azi. Cercetaţi cu atenţie vremurile. E inevitabil ca oamenii lacomi, care închid ochii şi încearcă să stăvilească timpul cu egoismul lor, să fie arşi laolaltă cu frunzele căzute.

Şi, cu aceste cuvinte, Ittetsu plecă înapoi, la tabăra lui Nobunaga.

Vântul rece de iarnă învolbura frunzele veştede în jurul piscurilor muntelui. Dimineaţa şi seara se forma chiciură. Din când în când, vântul era încrustat cu fulgi de zăpadă. La acea vreme, pe munte începură să se aprindă, aproape în fiecare noapte, focuri. Într-o seară, flăcările izbucniră în magazia de combustibil a sălii Daijo; în noaptea trecută, arseseră în

Takimido. Şi în această seară, deşi era încă devreme, se aprinse un foc în odăile călugărilor din templul principal, iar clopotul începu să sune cu furie. De vreme ce în zonă erau multe temple mari, călugării-războinici se străduiau din răsputeri să împiedice răspândirea flăcărilor.

Văile adânci ale muntelui Hiei erau întunecate sub cerul de un roşu aprins.

— Ce învălmăşeală! râse un soldat din armata Oda.

— Se întâmplă în fiecare noapte, adăugă altul. Înseamnă că nu prind nici un moment de somn.

Vântul rece al iernii şuiera printre ramurile copacilor, iar oamenii îşi frecau palmele ca să se încălzească. În timp ce-şi mâncau cina de orez uscat, priveau conflagraţiile nocturne. Acele focuri erau plănuite de Hideyoshi, se zvonea, şi aprinse de vasalii vechiului clan Hachisuka.

Noaptea, călugării erau răvăşiţi de incendii, iar în timpul zilei erau epuizaţi de pregătirile de apărare. De asemenea, alimentele şi lemnele se terminau şi nu se mai puteau proteja contra frigului.

În sfârşit, la munte sosi iarna şi începu să ningă cu furie. Cei douăzeci de mii de soldaţi din apărare şi câteva mii de călugări-războinici cădeau ca legumele degerate.

Era jumătatea celei de-a douăsprezecea luni. Fără armură şi îmbrăcat numai în robe de călugăr, un reprezentant al muntelui se apropie de tabăra lui Nobunaga, însoţit de patru sau cinci călugări-războinici.

— Aş dori să vorbesc cu seniorul Nobunaga, spuse emisarul. Când apăru Nobunaga, văzu că era Sonrin, marele preot care se întâlnise înainte cu Ittetsu. Acesta aducea mesajul că, întrucât opinia templului principal se schimbase, ar fi vrut să ceară pacea. Nobunaga refuză:

— Ce i-aţi spus solului pe care l-am trimis înainte? Nu

cunoaşteţi ruşinea?

Şi scoase sabia.

— E scandalos! strigă preotul.

Se ridică şi se prăbuşi tot atunci, în timp ce sabia lui Nobunaga fulgeră orizontal.

— Luaţi-i capul şi mergeţi înapoi. Acesta e răspunsul meu! Călugării păliră şi fugiră înapoi pe munte. Ninsoarea şi zloata care cădeau peste lac în ziua aceea suflau cu putere şi prin tabăra lui Nobunaga. Seniorul trimisese pe muntele Hiei un mesaj clar despre intenţiile sale, iar gândul la felul în care trebuia să rezolve o altă mare problemă îl muncea. Inamicul care apărea în faţa lui nu era mai mult decât reflectarea unui foc pe un perete. Nu aruncând apă pe zid avea să stingă focul, iar, între timp, adevăratele flăcări ardeau în spatele lui. Era o admonestare comună în arta războiului, dar în cazul lui Nobunaga era imposibil să lupte împotriva focului, cu toate că ştia care anume era. Chiar în ajun, primise un raport din Gifu, anunţând că Takeda Shingen din Kai îşi mobiliza forţele şi se pregătea să atace în absenţa lui Nobunaga. Mai mult: se răsculaseră zeci de mii de discipoli Honganji la Nagashima, în propria lui provincie Owari, iar unul dintre neamurile lui Nobunaga, Nobuoki, fusese ucis, iar castelul îi fusese ocupat. În sfârşit, prin rândurile populaţiei fuseseră răspândite toate calomniile posibile în legătură cu Nobunaga.

Era de înţeles că Takeda Shingen se ridicase la luptă. Aranjând un armistiţiu cu duşmanul său de ani de zile, clanul Uesugi din Echigo, clanul Shingen îşi îndreptase atenţia spre apus.

— Hideyoshi! Hideyoshi! strigă Nobunaga.

— Da! Aici sunt!

— Găseşte-l pe Mitsuhide şi duceţi amândoi imediat scrisoarea asta la Kyoto!

— Shogunului?

— Da. În scrisoare, i-am cerut shogunului să acţioneze ca intermediar, dar ar fi mai bine s-o audă şi din gura voastră.

— Dar atunci de ce l-aţi decapitat pe mesagerul de pe muntele Hiei?

— Nu înţelegi? Dacă nu făceam asta, crezi că am fi putut încheia o conferinţă de pace? Chiar dacă am fi reuşit să ajungem la un acord, e clar că ar fi încălcat tratatul şi ar fi luat-o la goană pe urmele noastre.

— Aveţi dreptate, stăpâne. Acum înţeleg.

— Indiferent ce parte alegi, indiferent unde sunt flăcările, vâlvătaia nu are decât o singură sursă şi nu încape nici o îndoială că aceasta e opera acelui shogun cu două feţe, căruia îi place să se joace cu focul. Trebuie ca, în mod explicit, să-l facem pe shogun mediatorul acordurilor de pace şi să ne retragem cât mai repede posibil.

Se iniţiară negocieri de pace. Yoshiaki veni la templul Mii şi făcu eforturi să-l înmoaie pe Nobunaga şi să pregătească un armistiţiu. Încântate de ocazia care li se părea foarte fericită, armatele clanurilor Asai şi Asakura porniră spre casă în aceeaşi zi.

În data de şaisprezece, toată armata lui Nobunaga o luă pe drumul de uscat şi, trecând podul plutitor la Seta, se retrase în Gifu.

SHINGEN-PICIOARE-LUNGI

Deşi era înrudit cu unul dintre generalii provinciei Kai, Amakasu Sanpei petrecuse ultimii zece ani într-o poziţie inferioară, datorită unui talent unic – capacitatea de a alerga cu mare viteză pe distanţe foarte lungi.

Sanpei era conducătorul luptătorilor ninja ai clanului Takeda – oamenii a căror datorie era aceea de a spiona provinciile inamice, de a forma alianţe clandestine şi de a răspândi zvonuri false.

Talentul lui Sanpei la marş rapid şi alergări îi uimise pe prietenii săi încă din tinereţe. Putea să escaladeze orice munte şi să parcurgă câte douăzeci-treizeci de leghe într-o singură zi. Însă nici chiar el nu-şi putea menţine viteza mai multe zile la rând. Când se întorcea grăbit de undeva departe, călărea ori de câte ori i-o permitea terenul, însă, dacă întâlnea cărări abrupte, se baza pe picioarele sale puternice. Din acest motiv, îşi posta întotdeauna cai în punctele esenţiale ale drumurilor pe care le străbătea – adesea, la colibele vânătorilor şi ale pădurarilor.

— Hei, cărbunarule! Bătrâne, eşti acasă? strigă Sanpei, în timp ce descăleca în faţa casei unui producător de cărbuni.

Era leoarcă de sudoare, dar nu mai mult decât calul pe care-l călărea.

Era începutul verii. În munţi, frunzele încă îşi mai păstrau verdele crud, în vreme ce, pe şesuri, se auzea deja ţârâitul greierilor.

„Nu-i aici”, îşi spuse Sanpei. Lovi cu piciorul uşa şubredă, care se deschise imediat. Sanpei duse în colibă calul pe care plănuia să-l lase acolo şi, priponindu-l de un stâlp, intră în bucătărie şi se servi cu orez, murături şi ceai.

De cum se sătură, găsi cerneală şi un penel, scrise un mesaj pe o fâşie de hârtie şi o prinse de capacul oalei în care mai erau resturi de orez.

Nu e fapta vulpilor şi a bursucilor. Eu, Sanpei, sunt cel care a mâncat acestea. Îţi las calul în grijă cât lipsesc. Dă-i de mâncare şi ţine-l în putere până mai trec pe-aici.

Când Sanpei ieşi, calul începu să dea cu copitele în perete, nedorind ca stăpânul său să plece. Neînduplecatul proprietar, însă, nici nu privi în urmă, ci închise ferm uşa la auzul ropotului de copite.

Am exagera spunând că-şi luă zborul datorită darului său, dar se grăbi totuşi spre provincia montană Kai cu o viteză care îi dovedea agilitatea. Din capul locului, destinaţia lui fusese Kofu, capitala provinciei Kai. Iar iuţeala cu care se deplasa sugera că avea o ştire urgentă de dus.

Până în dimineaţa zilei următoare, traversase deja câteva lanţuri muntoase şi vedea, la picioarele lui, apele râului Fuji. Acoperişurile care se zăreau între pereţii strâmtorii erau ale satului Kajikazawa.

Voia să ajungă la Kofu până după-amiază, dar, întrucât câştigase timp, se odihni o vreme, privind soarele de vară care lumina Golful Kai. „Oriunde m-aş duce şi indiferent care ar fi inconvenientele şi dezavantajele unei provincii de munte,

nicăieri nu e ca acasă.” În timp ce-şi spunea acest lucru, strângându-şi genunchii la piept, văzu un lung şir de cai încărcaţi cu găleţi cu lac urcând muntele, dinspre poale. „Ei, mă întreb unde s-or fi ducând”, reflectă el.

Amakasu Sanpei se ridică în picioare, pornind să coboare muntele. La jumătatea drumului, întâlni convoiul cu cel puţin o sută de cai de povară.

— Heiii!

Omul de pe calul din frunte era un vechi cunoscut de-al lui. Sanpei îl întrebă repede:

— Da’ cam mult lac, nu-i aşa? Unde-l duci?

— În Gifu, răspunse omul şi, la vederea expresiei întrebătoare a lui Sanpei, adăugă o explicaţie: am fabricat, în sfârşit, cantitatea de lac comandată de clanul Oda acum doi ani, aşa că tocmai o duc în Gifu.

— Cum! La Oda?

Încreţindu-şi fruntea, Sanpei păru incapabil să zâmbească măcar şi să-i ureze călătorie plăcută.

— Să ai mare grijă. Drumurile sunt primejdioase.

— Am auzit că şi călugării-războinici se luptă. Mă întreb cum fac faţă trupele clanului Oda.

— Despre asta nu pot spune nimic până nu mă înfăţişez la Domnia Sa.

— A, chiar aşa. Tocmai te întorci de acolo, nu? Ei, n-ar trebui să stăm aici la taclale. M-am dus.

Cărăuşul şi cei o sută de cai ai săi traversară trecătoarea şi porniră spre apus.

Sanpei îi privi cum se îndepărtau, spunându-şi că, la urma urmei, exact aşa erau provinciile de munte. Veştile din restul lumii ajungeau întotdeauna greu acolo şi, chiar dacă aveau trupe puternice şi generali inteligenţi, se aflau într-un dezavantaj serios. Îşi simţea şi mai mult povara

responsabilităţilor şi o luă la fugă spre poale, cu iuţeala unei rândunici. Luă un nou cal din satul Kajikazawa şi, cu o lovitură de cravaşă, porni în galop spre Kofu.

Castelul fortificat al lui Takeda Shingen se înălţa în Golful Kai, umed şi fierbinte. Chipuri care rareori se vedeau în afara perioadelor cu probleme grele şi consilii de război intrau acum pe porţile castelului unul după altul, astfel încât până şi gărzile de la intrare ştiau că se pregătea ceva. În castel, care era învăluit în verdeaţa frunzişului proaspăt, domnea tăcerea, cu excepţia ţârâitului, din timp în timp, al primilor greieri de vară.

Începând de dimineaţă, nu plecase nici unul dintre numeroşii generali care veniseră la castel. În acel moment, Sanpei veni grăbit, spre poartă. Descălecând dincolo de şanţ, alergă pe pod, cu calul de căpăstru.

— Cine e? sclipiră ochii şi vârfurile de lance ale străjerilor, dintr-un colţ al porţii de fier.

Sanpei îşi legă calul de un copac.

— Eu sunt, răspunse, arătându-şi chipul, şi intră repede în castel. Venea şi pleca des aşa că, deşi puteau fi unii care nu ştiau exact cine era, la poartă nu exista nici un soldat care să nu-i cunoască trăsăturile şi ocupaţia.

În castel era un templu buddhist, numit Bishamondo, după zeul protector din miazănoapte; slujea drept cameră de meditaţie a lui Shingen, loc de discutare a afacerilor guvernamentale şi, din când în când, drept sediu al consiliilor de război. Shingen stătea pe veranda templului. Trupul său părea să fluture în briza care sufla către sală dinspre stâncile şi pâraiele grădinii. Purta peste armură roba roşie de mare preot, care părea să fie făcută din florile înflăcărate ale petuniilor stacojii.

Era un om de statură medie, cu constituţie solidă,

musculoasă. Avea ceva în mod clar neobişnuit, dar, deşi cei care nu-l cunoscuseră niciodată ar fi susţinut că îi intimida, în realitate, nu era chiar atât de greu abordabil. Doar privindu-l, îţi puteai da seama că avea un calm şi o demnitate înnăscute, în vreme ce barba sa lăţoasă îi dădea chipului un anumit aer neînduplecat. Acea fizionomie, însă, era des întâlnită printre oamenii din provincia montană Kai.

Unul după altul, generalii se ridicară în picioare şi-şi luară rămas bun. Rostind puţine cuvinte de despărţire, se închinară în faţa seniorului lor, care stătea pe verandă. Consiliul de război începuse încă de dimineaţă. Iar Shingen purtase armura pe sub roba stacojie, exact aşa cum făcea pe câmpul de luptă. Părea să fie cam obosit de căldură şi de discuţiile prelungite. La câteva momente după încheierea consiliului, ieşise pe verandă. Generalii plecaseră, nu mai era nimeni de faţă, iar în Bishamondo nu mai rămăseseră decât pereţii auriţi, care scânteiau în vânt, şi cântecul paşnic al greierilor.

„Vara asta?” Shingen părea să privească, în zare, siluetele munţilor care-i încercuiau provincia. De la prima lui luptă, la cincisprezece ani, avusese cariera plină de evenimente ce se desfăşurau din vară până-n toamnă. Într-o provincie de munte, nu era nimic altceva de făcut iarna decât să te închizi în casă şi să-ţi păstrezi puterile. Evident, când soseau primăvara şi vara, lui Shingen i se înfierbânta sângele şi se întorcea spre lumea exterioară, spunând: „Ei bine, haidem la luptă.” Nu numai Shingen, ci toţi samuraii din Kai împărtăşeau această atitudine. Până şi fermierii şi orăşenii simţeau dintr-odată că, împreună cu soarele verii, sosise momentul.

În anul acela, Shingen avea să împlinească cincizeci de ani şi simţea un acut regret – o nerăbdare faţă de aşteptările lui de la viaţă. „Am luptat prea mult numai de dragul luptei”,

medita el. „Cred că, în Echigo, Uesugi Kenshin a ajuns la aceeaşi concluzie.”

Când se gândea la înverşunatul său adversar de atâţia ani, Shingen nu-şi putea stăpâni un zâmbet amar la adresa soartei acestuia. Acelaşi surâs amar, însă, îi rodea nemilos pieptul, la gândul acelor cincizeci de ani. Cât mai avea de trăit?

Provincia Kai era înzăpezită o treime din an. Şi deşi se putea susţine că centrul lumii era departe şi că procurarea celor mai recente arme era dificilă, Shingen simţea că-şi irosise anii tinereţii, luptându-se cu Kenshin, în Echigo.

Soarele ardea puternic, iar umbra de sub frunze era răcoroasă.

Ani de zile, Shingen se crezuse cel mai bun războinic din răsăritul Japoniei. Cu siguranţă, eficienţa trupelor sale, precum şi economia şi administraţia provinciei erau respectate de întreaga ţară.

Cu toate acestea, Kai fusese dată deoparte. Cam de anul trecut, când Nobunaga se dusese la Kyoto, Shingen se gândise la poziţia provinciei Kai şi se privise pe sine însuşi dintr-o nouă perspectivă. Clanul Takeda îşi stabilise obiective prea mici.

Shingen nu voia să-şi petreacă viaţa culegând resturi din provinciile înconjurătoare. Pe vremea când Nobunaga şi Ieyasu se smiorcăiau în braţele doicilor, Shingen visa deja să unească ţara sub mâna sa de fier. Considera că acea provincie de munte nu era decât un sălaş temporar şi avea ambiţii atât de mari, încât chiar lăsase ca această idee să-i scape faţă de trimişii din capitală. Şi, cu siguranţă, interminabilele sale bătălii cu provincia vecină Echigo erau, de fapt, numai primele din îndelungatul şir care avea să urmeze. Dar majoritatea luptelor pe care le purtase fuseseră

împotriva lui Uesugi Kenshin şi solicitaseră o mare parte din resursele provinciei, durând foarte mult timp.

Dar, când îşi dădu seama de acest lucru, clanul Takeda fusese deja lăsat în urmă de Nobunaga şi de Ieyasu. Întotdeauna îl socotise pe Nobunaga „golănaşul din Owari”, iar pe Ieyasu, „puştiul din Okazaki”.

„Dacă stau acum să mă gândesc, am făcut o mare gafă”, recunoscu el, abătut. Când fusese doar implicat în lupte, nu regretase aproape nimic, niciodată; dar, în prezent, când îşi revedea politicile diplomatice, înţelegea că dăduse greş. De ce nu se îndreptase spre sud-est, când clanul Imagawa fusese distrus? Şi, luând un ostatic din clanul lui Ieyasu, de ce privise tăcut cum Ieyasu îşi întinsese teritoriul în Suruga şi Totomi?

O eroare şi mai mare fusese aceea de a se înrudi cu Nobunaga prin căsătorie, la cererea acestuia. Astfel, Nobunaga se luptase cu vecinii lui de la apus şi de la miazăzi şi, dintr-o singură lovitură, păşise spre centrul câmpului de luptă. Între timp, ostaticul luat de la Ieyasu găsise o ocazie şi evadase, iar Ieyasu şi Nobunaga încheiaseră o alianţă. Chiar şi acum, toți vedeau cât de eficientă fusese aceasta pe plan diplomatic.

„Dar n-am să mă las dominat la nesfârşit de intrigile lor. Am să le arăt cine e Takeda Shingen din Kai. Ostaticul din Tokugawa a fugit. Acest lucru îmi rupe orice legătură cu Ieyasu. Ce alt pretext îmi mai trebuie?”

Spusese aceste lucruri la consiliul militar din acea zi. Auzind că Nobunaga îşi instalase tabăra la Nagashima şi că era în toiul unei lupte dificile, abilul războinic găsise prilejul.

Amakasu Sanpei îi ceru unuia dintre aghiotanţii apropiaţi ai lui Shingen să-i anunţe reîntoarcerea. Dar, cum nu-i parveni nici o chemare, repetă cererea.

— Mă întreb dacă Domnia Sa a fost informat despre sosirea

mea. Te rog, mai spune-i o dată.

— Tocmai a luat sfârşit o conferinţă şi pare cam obosit, îi răspunse aghiotantul. Mai aşteaptă puţin.

Sanpei stărui:

— Tocmai din cauza acestei consfătuiri, problemele mele sunt urgente. Îmi pare rău, dar trebuie să insist să-l informezi imediat.

Probabil că, de această dată, mesajul îi fu comunicat lui Shingen, iar Sanpei primi permisiunea de a intra. Unul dintre paznici îl însoţi până la poarta centrală a templului Bishamondo. De acolo, fu predat unui străjer al citadelei interioare şi condus la Shingen.

Shingen stătea aşezat pe un scaun de campanie, pe veranda templului Bishamondo. Frunzele tinere ale unui arţar cu trunchi gros împrăştiau pete de lumină pe chipul său.

— Ce veşti îmi aduci, Sanpei? întrebă Shingen.

— Înainte de toate, informaţiile pe care vi le-am trimis înainte s-au schimbat complet. Prin urmare, gândindu-mă că s-ar putea întâmpla ceva necurat, am alergat încoace cât am putut de repede.

— Ce?! S-a schimbat situaţia la Nagashima? Cum aşa?

— Clanul Oda abandonase, temporar, provincia Gifu şi părea că face un efort susţinut în atacul contra Nagashimei. Dar, de îndată ce a sosit pe câmpul de luptă, Nobunaga a ordonat retragerea generală. Trupele lui au plătit scump, dar s-au dat înapoi ca marea la reflux.

— S-au retras. Şi pe urmă?

— Retragerea a părut neaşteptată, chiar şi pentru propriile lui trupe. Oamenii îşi spuneau că nu înţeleg ce are de gând şi mulţi erau foarte nedumeriţi.

„Omul ăsta e şiret!” reflectă Shingen, ţistuind din limbă şi rozându-şi buzele. „Aveam un plan ca să-l atrag pe Ieyasu în

câmp deschis şi să-l distrug, în timp ce Nobunaga era imobilizat de călugării-războinici din Nagashima. Dar nu s-a ales nimic şi acum trebuie să am grijă”, îşi spuse el. Apoi, întorcându-se spre interiorul templului, strigă dintr-odată:

— Nobufusa! Nobufusa!

Dădu rapid ordin ca generalii să fie informaţi că decizia de a pleca pe front, luată la consiliul de război din acea zi, era deocamdată, anulată.

Baba Nobufusa, vasalul său superior, nu avu timp să întrebe de ce. Mai mult, generalii care tocmai plecaseră aveau să fie derutaţi, considerând că nu exista o ocazie mai bună de a zdrobi clanul Tokugawa. Dar Shingen ştiu, dintr-odată, că pierduse prilejul şi nu-şi putea urma planul stabilit. Mai curând, trebuia să caute, repede o nouă contramăsură şi să aştepte următoarea ocazie.

După ce-şi scoase armura, se întâlni, din nou, cu Sanpei. Expediindu-şi vasalii, Shingen ascultă, cu atenţie, rapoartele detaliate despre situaţiile din Gifu, Ise, Okazaki şi Hamamatsu. Ulterior, una dintre îndoielile lui Sanpei fu risipită de Shingen.

— Venind încoace, am întâlnit un mare transport de lac pentru clanul Oda, care e aliat cu Tokugawa. De ce trimiteţi lac la Oda?

— O promisiune rămâne o promisiune. De asemenea, cei din Oda ar putea fi neglijenţi şi, cum caii trebuie să treacă, mai întâi, pe teritoriul Tokugawa, era o bună ocazie de a cerceta drumurile spre Mikawa, dar nici asta nu s-a dovedit de vreun folos. Mă rog, nu tocmai de nici unul. Mâine s-ar putea ivi un nou prilej.

Bombănind nemulţumit de ce făcuse, îşi descărcă nervii de unul singur.

Plecarea eficientei şi puternicei armate din Kai fu amânată,

iar oamenii petrecură vara lenevind. Dar, la venirea toamnei, în munţii de la apus şi colinele de la răsărit începură din nou să circule zvonuri.

Într-o zi frumoasă de toamnă, Shingen călărea pe malurile râului Fuefuki. Însoţit doar de câţiva aghiotanţi, cu o apariţie viguroasă, scăldată în soarele de toamnă, părea că se mândreşte cu administrarea perfectă a propriei lui provincii. Îşi ascuţise simţurile pentru zorii unei noi epoci. „Acum e momentul!” îşi spuse el.

Pe tăblia de la poarta templului scria: „Kentozuan”. Acela era templul unde trăia Kaisen, omul care îl iniţiase pe Shingen în secretele religiei Zen. Shingen răspunse la salutările călugărilor şi se duse în grădină. Cum venise doar pentru o vizită scurtă, nu intră în templul principal.

În apropiere, se afla o mică ceainărie, cu numai două camere. Dintr-un izvor curgea apă; frunze galbene de ginkgo căzuseră în jgheab, iar apa se strecura prin muşchiul înmiresmat al unei grădini cu pietre.

— Reverenţa Voastră, am venit să-mi iau rămas bun.

La auzul cuvintelor lui Shingen, Kaisen încuviinţă din cap:

— Deci, v-aţi hotărât, în sfârşit?

— Am avut destulă răbdare, aşteptând să se ivească această ocazie, şi cred că, în această toamnă, curentul s-a întors, cumva, în favoarea mea.

— Am auzit că Oda va începe o ofensivă spre apus, spuse Kaisen. Se pare că Nobunaga strânge o armată şi mai mare decât cea de anul trecut, spre a distruge muntele Hiei.

— Cine aşteaptă, le primeşte pe toate, replică Shingen. Am primit chiar un număr de scrisori de la shogun, spunând că, dacă lovesc clanul Oda din spate, cei din Asai şi Asakura se vor ridica în acelaşi timp şi, cu ajutorul muntelui Hiei şi al

Nagashimei, e de ajuns să îl dobor pe Ieyasu ca să avansez rapid spre capitală. Dar, orice-aş face, provincia Gifu rămâne periculoasă. Nu vreau să repet experienţa lui Imagawa Yoshimoto, aşa că am aşteptat prilejul cel mai potrivit. Vreau să iau provincia Gifu pe nepregătite, să străbat ca un fulger Mikawa, Totomi, Owari şi Mino, după care, să mă îndrept către capitală. Dacă reuşesc s-o fac, cred că voi sărbători Anul Nou în Kyoto. Sper să vă găsesc sănătos.

— Dacă aşa e dat să fie, răspunse mohorât Kaisen.

Shingen îl consulta pe Kaisen aproape în toate problemele, de la chestiunile militare până la cele guvernamentale, având în el o încredere absolută. Expresia acestuia îl puse pe jar.

— Reverenţa Voastră pare să aibă unele reţineri faţă de planul meu.

Kaisen ridică privirea.

— Nu am nici un motiv să-l dezaprob. La urma urmei, e ambiţia dumneavoastră de-o viaţă. Ceea ce mă tulbură sunt intrigile meschine ale shogunului Yoshiaki. Necontenitele scrisori secrete prin care vă tot îndeamnă să mergeţi în capitală nu ajung numai la dumneavoastră. Am auzit că le-a primit şi seniorul Kenshin. Se pare că i-a cerut şi seniorului Mori Motonari să-şi mobilizeze forţele, deşi, între timp, acesta a murit.

— Ştiu asta. Dar, în pofida acestor lucruri, trebuie să mă duc la Kyoto pentru a-mi realiza marile planuri pe care le am cu această ţară.

— Din păcate, nu m-am putut resemna cu faptul că un om cu capacităţile dumneavoastră îşi trăieşte viaţa în Kai, spuse Kaisen. Cred că veţi avea multe greutăţi pe drum, dar trupele aflate sub comanda dumneavoastră n-au fost învinse niciodată. Ţineţi minte doar că trupul dumneavoastră este singurul lucru care vă aparţine cu adevărat, aşa că folosiţi-vă

cu înţelepciune de darul naturii.

Chiar în acel moment, călugărul care se dusese să scoată apă dintr-un izvor apropiat aruncă deodată ciutura la pământ şi, strigând ceva de neînţeles, o luă la fugă, printre copaci. Prin grădină răsună un zgomot ca al unui cerb în goană. Călugărul, care urmărise paşii, se repezi, în sfârşit, înapoi spre ceainărie:

— Aduceţi repede nişte oameni. Tocmai a scăpat un ins suspect! anunţă el.

Nu exista nici un motiv ca în templu să pătrundă cineva suspect, iar când Kaisen îl chestionă pe călugăr, ieşi la lumină toată întâmplarea.

— Încă n-am vorbit cu Reverenţa Voastră despre asta, dar adevărul e că azi-noapte a bătut la poartă un om. Purta o robă de călugăr rătăcitor, aşa că, l-am primit să rămână peste noapte. Dacă ar fi fost un necunoscut, nu i-am fi permis să intre, desigur. Însă l-am recunoscut ca fiind Watanabe Tenzo, care înainte a făcut parte din corpul de ninja al Domniei Sale şi care obişnuia să viziteze templul destul de des, împreună cu vasalii Domniei Sale. Gândindu-ne că nu era nici o problemă, i-am dat voie să înnopteze.

— Stai o clipă, îl întrerupse Kaisen. Nu este cu atât mai suspect? Un membru al corpului de ninja dispare pentru mai mulţi ani într-o provincie inamică şi nu se mai aude nimic despre el. Şi, deodată, ciocăneşte la poartă în toiul nopţii – îmbrăcat în călugăr, dacă nu vi-i cu supărare – şi cere să petreacă noaptea aici. De ce nu l-aţi interogat mai atent?

— Cu siguranţă, am greşit, stăpâne. Dar ne-a spus că fusese arestat în timp ce spiona clanul Oda. A susţinut că petrecuse mai mulţi ani în puşcărie, însă reuşise să evadeze şi se înapoiase în Kai deghizat. Fără îndoială, părea să spună adevărul. Apoi, azi dimineaţă, a zis că se duce în Kofu ca să

se vadă cu Amakasu Sanpei, comandantul corpului său. E adevărat că am fost păcăliţi, dar adineaori, în timp ce scoteam apă de la izvor, l-am văzut pe nemernic sub fereastra ceainăriei, agăţat de ea ca o şopârlă.

— Cum?! A ascultat conversaţia dintre mine şi Domnia Sa?

— Când mi-a auzit paşii şi s-a întors în direcţia mea, a părut foarte surprins. Apoi, a pornit repede spre grădina din spate, aşa că, am strigat după el să stea pe loc. Nu m-a luat în seamă şi a grăbit pasul. Pe urmă, când am ţipat „Spionul!", s-a răsucit şi s-a uitat urât la mine.

— A scăpat?

— Am urlat la el cât m-au ţinut puterile, dar toţi vasalii Domniei Sale îşi luau masa de prânz. N-am găsit pe nimeni prin preajmă şi, din nefericire, era prea iute de picior pentru mine.

Shingen nu-l învrednicise nici cu o privire pe călugăr, ascultând în tăcere, dar, când ochii săi îi întâlniră pe ai lui Kaisen, vorbi încet:

— Amakasu Sanpei face parte dintre însoţitorii mei azi. Să-l punem să-l urmărească pe individ. Chemaţi-l aici.

Sanpei se prosternă în grădină şi, ridicând privirea spre Shingen, care stătea tot în ceainărie, întrebă ce misiune îi încredinţa.

— Acum câţiva ani, ai avut sub comanda ta un om numit Watanabe Tenzo, cred.

Sanpei se gândi un moment, apoi răspunse:

— Îmi amintesc. Era născut la Hachisuka, în Owari. Unchiul său, Koroku, pusese să se fabrice o puşcă, dar Tenzo a furat-o şi a fugit aici. V-a dăruit puşca şi a primit o soldă, timp de mai mulţi ani.

— Îmi amintesc povestea cu puşca, dar se pare că un om din Owari nu va fi niciodată mai mult de-atât – un om din

Owari – iar acum lucrează pentru clanul Oda. Puneţi mâna pe el şi tăiaţi-i capul.

— Să-l prindem?

— Întreabă-l întâi pe călugăr toate detaliile. Va trebui să fugi după el cât mai repede, ca să nu scape.

La apus de Nirasaki, o cărare îngustă conturează poalele munţilor pe lângă Komagatake şi Senjo, trecând peste Takato în Ina.

— Heeiii!

Rareori se auzea în munţii aceia sunetul unui glas omenesc. Călugărul singuratic se opri şi se întoarse, dar nu era decât un ecou, aşa că-şi continuă grăbit drumul, prin trecătoarea montană.

— Heeiii! Tu de colo, călugăre!

A doua oară, glasul răsună mai de aproape. Şi, întrucât era limpede că pe el îl striga, călugărul se opri un moment, ţinându-se de borul pălăriei. Nu peste mult, un alt om urcă până la el, gâfâind greu. Apropiindu-se de călugăr, omul îi adresă un zâmbet ironic.

— Ce surpriză, Tenzo. Când ai venit din Kai?

Călugărul păru surprins, dar îşi recăpătă repede calmul şi râse, afectat, sub pălărie.

— Sanpei! Mă întrebam cine era. Ei, e ceva timp de când nu ne-am văzut. Pari sănătos, ca de obicei.

Ironiei i se răspundea cu ironie. Amândoi erau oameni pe care îndatoririle îi aduseseră în teritoriul inamic, ca spioni. Fără o asemenea îndrăzneală şi stăpânire de sine, n-ar fi fost pe măsura ocupaţiei lor.

— E un adevărat compliment.

Sanpei părea, şi el, foarte relaxat. Ar fi fost nechibzuit şi vulgar să facă mare caz fiindcă găsise un spion inamic pe teritoriul său. Dar, fiind el însuşi hoţ, ştia că până şi ziua-n

amiaza mare umblau tâlhari, aşa că nu era deloc surprinzător.

— Acum două nopţi, ai poposit la templul Eirin, iar ieri ai tras cu urechea la o convorbire secretă între marele preot Kaisen şi Seniorul Shingen. Când te-a descoperit unul dintre călugări, ai fugit cât te-au ţinut picioarele. Este adevărat, nu-i aşa, Tenzo?

— Da, ai fost şi tu acolo?

— Din păcate.

— Ăsta-i singurul lucru pe care nu-l ştiam.

— Ghinionul tău.

Tenzo se prefăcu nepăsător, ca şi cum ar fi fost treaba altcuiva.

— Crezusem că Amakasu Sanpei, ninja casei Takeda, încă mai spionează clanul Oda în Ise sau Gifu, dar te înapoiaseşi deja. Meriţi toate laudele, Sanpei, pentru viteza ta.

— Nu-ţi răci gura de pomană. Mă poţi flata cât vrei, dar acum, că te-am găsit, nu te mai pot lăsa să te întorci viu. Aveai de gând să traversezi graniţa în viaţă?

— N-am nici cea mai mică intenţie să mor. Dar, Sanpei, peste chipul tău pluteşte umbra morţii. Sigur, n-ai alergat după mine fiindcă doreai să mori.

— Am venit să-ţi iau capul, la porunca stăpânului meu. Şi, pe viaţa mea, o să-l am.

— Al cui cap?

— Al tău.

În clipa când Sanpei îşi scoase sabia cea lungă, Watanabe Tenzo scoase bastonul. Între cei doi era o oarecare distanţă. În timp ce continuau să se privească încruntaţi, respiraţia li se acceleră şi pe feţe li se aşternu paloarea oamenilor aflaţi în pragul morţii. Apoi, lui Sanpei îi trecu pesemne ceva prin minte, căci vârî sabia la loc în teacă.

— Tenzo, lasă bastonul jos.

— De ce? Ţi-e frică?

— Nu, nu mi-e frică, dar nu-i aşa că amândoi avem aceleaşi îndatoriri? E firesc ca un om să moară pentru misiunea lui, dar să ne ucidem în lupta asta n-ar folosi la nimic. Ce-ar fi să-ţi scoţi roba de călugăr şi să mi-o dai mie? Dacă faci asta, o voi duce acasă şi-am să spun că te-am omorât.

Luptătorii ninja aveau între ei o încredere aparte, pe care ceilalţi războinici n-o împărtăşeau. Era o viziune diferită asupra vieţii, venită din singularitatea îndatoririlor lor. Pentru samuraiul de rând, nu putea exista o datorie mai nobilă decât aceea de a muri pentru seniorul său. Ninja, însă, aveau o cu totul altă părere. Ei preţuiau viaţa. Trebuiau să se întoarcă vii, indiferent ce ruşine şi ce greutăţi îndurau. Căci, chiar dacă un om reuşea să intre pe teritoriul inamic şi să adune unele informaţii valoroase, nu-i folosea la nimic dacă nu se înapoia viu în provincia lui. Prin urmare, dacă un ninja murea pe teritoriu inamic, era o moarte de câine, oricât de glorioase ar fi fost împrejurările. Indiferent cât de credincios fusese acel individ codului samurailor, dacă moartea sa nu avea nici o valoare pentru stăpânul lui, era o moarte câinească. Astfel, deşi ninja putea fi numit un samurai decăzut, al cărui singur scop era acela de a rămâne în viaţă, avea misiunea şi responsabilitatea de a o face cu orice preţ.

Amândoi respectau aceste principii, până în măduva oaselor. Prin urmare, când Sanpei chibzui împreună cu oponentul său că, ucigându-se între ei, n-ar fi rezolvat nimic, îşi băgă sabia în teacă, iar Tenzo coborî şi el arma imediat.

— Nu-mi plăcea ideea de a-ţi deveni adversar, mizând cu capul meu. Dacă putem rezolva problema asta cu o robă călugărească, s-o facem.

Sfâşie o bucată din roba pe care o purta şi o aruncă la picioarele lui Sanpei. Acesta o ridică.

— Ajunge atât. Dacă o aduc ca dovadă şi anunţ că l-am tăiat pe Watanabe Tenzo, chestiunea va fi încheiată. Cu siguranţă, Domnia Sa nu va cere să vadă capul unui simplu ninja.

— Asta ne aranjează pe amândoi. Ei bine, Sanpei, atunci eu mă duc. Aş dori să-ţi spun „La revedere”, dar mai bine mă rog ca asta să nu se întâmple niciodată, fiindcă ştiu că ar fi pentru ultima oară.

Şi, cu aceste cuvinte de despărţire, Watanabe Tenzo se îndepărtă grăbit, ca şi cum s-ar fi speriat, dintr-odată, de oponentul său, fiind bucuros să-şi salveze pielea.

În timp ce Tenzo începea să coboare panta trecătorii, Sanpei luă puşca şi fitilul pe care le ascunsese înainte într-un mănunchi de iarbă şi îl urmă.

Ecoul detunăturii de puşcă se auzi răsunând prin munţi. Imediat, Sanpei aruncă arma în lături şi porni sărind în josul pantei ca un cerb, hotărât să-i aplice inamicului doborât lovitura de graţie.

Watanabe Tenzo căzuse pe spate, într-un desiş de buruieni de la marginea drumului. Dar, în momentul când Sanpei se opri lângă el şi-i împunse pieptul cu vârful săbiei, Tenzo îl apucă de picioare, trântindu-l la pământ cu o forţă cumplită.

Firea sălbatică a lui Tenzo ieşea acum la iveală. În timp ce Sanpei zăcea buimăcit, sări în picioare ca un lup, ridică un bolovan din apropiere cu ambele mâini şi-l aruncă peste faţa lui Sanpei. Se auzi un sunet ca de rodie tăiată.

Apoi, Tenzo dispăru.

* * *

Hideyoshi, ajuns de-acum comandant al castelului Yokoyama, îşi petrecuse vara în munţii răcoroşi din nordul

provinciei Omi. Militarii spun că, pentru un luptător, inactivitatea e mai obositoare decât câmpul de luptă. Disciplina nu poate fi neglijată nici măcar o zi. Trupele lui Hideyoshi se odihniseră o sută de zile.

La începutul lunii a noua, însă, se dădu ordinul de plecare pe front, iar porţile castelului Yokoyama se deschiseră. Din momentul când părăsiră castelul şi până ajunseră la lacul Biwa, soldaţii nu avură idee unde urmau să lupte.

La malul lacului erau acostate trei corăbii mari. Construite pe parcursul noului an, miroseau a lemn proaspăt tăiat. Abia după ce caii şi oamenii se îmbarcară tropăind, soldaţilor li se spuse că destinaţia lor avea să fie ori Honganji, ori muntele Hiei.

După ce traversară chipul autumnal al marelui lac, sosind la Sakamoto, pe malul opus, oamenii lui Hideyoshi avură surpriza de a vedea că armata condusă de Nobunaga şi generalii săi ajunseseră înaintea lor. La poalele muntelui Hiei, steagurile clanului Oda se întindeau cât vedeai cu ochii.

După ce ridicase asediul asupra muntelui Hiei şi se retrăsese în Gifu iarna trecută, Nobunaga ordonase construirea unor mari corăbii pentru trupe, care să traverseze lacul cât mai repede. Acum, soldaţii înţelegeau, în sfârşit, spiritul de prevedere şi cuvintele pe care le rostise la abandonarea atacului asupra Nagashimei şi înapoierea în Gifu.

Flăcările rebeliunii arseseră prin toată ţara, nefiind decât ecouri slabe ale adevăratului foc – rădăcina răului – a cărui sursă se afla pe muntele Hiei. Nobunaga punea din nou sub asediu muntele, cu o armată numeroasă. Pe chip i se citea o nouă îndârjire şi vorbea destul de tare pentru a fi auzit din cortul de campanie al cartierului său general tocmai până în cazărmi, aproape ca şi cum i s-ar fi adresat inamicului.

— Cum! Spuneţi că nu veţi folosi focul fiindcă flăcările s-ar putea întinde până la mănăstiri? Dar, la urma urmei, ce e războiul? Fiecare dintre voi e general şi nici măcar atâta lucru nu înţelegeţi? Cum de-aţi putut ajunge până aici?

Atâta se auzea de-afară. În cort, Nobunaga stătea pe scaunul de campanie, înconjurat de generalii săi veterani, care-şi ţineau, cu toţii, capetele în piept. Nobunaga arăta exact ca un tată muştruluindu-şi copiii. Chiar dacă era stăpânul lor, criticile de acest gen mergeau prea departe. Cel puţin, aşa indica expresia înverşunată de pe chipurile generalilor când ridicară ochii, îndrăznind să-l privească pe Nobunaga drept în faţă.

Într-adevăr, pentru ce luptau? Dacă stăteau să se gândească sau să-şi facă griji, îşi riscau reputaţia contrazicându-l pe Nobunaga.

— Sunteţi lipsit de inimă, stăpâne. Nu se poate spune că nu înţelegem, dar, când ne-aţi dat un ordin scandalos: să dăm foc muntelui Hiei, un loc respectat de sute de ani ca pământ sacru, închinat păcii şi ocrotirii ţării. Ca vasali ai dumneavoastră – şi tocmai fiindcă suntem vasalii dumneavoastră – avem un motiv în plus ca să nu vă ascultăm, spuse Sakuma Nobumori.

Pe chipul lui Nobumori se citea clar o expresie care spunea: o facem sau murim. Dacă n-ar fi fost pregătit să moară pe loc, nu i-ar fi putut spune aşa ceva lui Nobunaga. Mai ales având în vedere expresia lui Nobunaga în acel moment. Deşi întotdeauna le era destul de dificil să-i vorbească franc seniorului lor, în acea zi, Nobunaga părea un demon înarmat cu o sabie de foc.

— Tăcere! Tăcere! mugi Nobunaga, potolindu-i pe Takei Sekian şi pe Akechi Mitsuhide, care se pregăteau să-l susţină pe Nobumori. N-aţi simţit nici un strop de indignare când aţi

văzut insurecţiile şi această ruşinoasă stare a lucrurilor? Călugării încalcă Legile lui Buddha, îi aţâţă pe oamenii de rând, fură avuţii şi arme şi răspândesc zvonuri; sub travestiul religiei, nu sunt decât nişte agitatori care-şi urmăresc propriul interes.

— Nu avem nimic împotrivă să pedepsim aceste excese. Dar este cu neputinţă ca, într-o singură zi, să reformăm o religie în care cred, cu fervoare, toţi oamenii şi căreia i s-a conferit o autoritate specială, îl contrazise Nobumori.

— La ce foloseşte acest bun simţ? explodă Nobunaga. Din cauză că opt sute de ani am avut bun simţ, nimeni n-a putut schimba situaţia, în pofida lamentărilor populaţiei despre corupţia şi degenerescenţa bisericii. Până şi Maiestatea Sa, împăratul Shirakawa, a spus că există trei lucruri asupra cărora nu are nici o putere: zarurile, apele râului Kamo şi călugării-războinici de pe muntele Hiei. Ce rol a jucat acest munte în pacea şi ocrotirea ţării, în anii de război civil? Le-a dăruit linişte sufletească sau putere oamenilor de rând?

Dintr-odată, Nobunaga gesticulă cu mâna dreaptă într-o parte:

— De sute de ani, în situaţii limită, călugării n-au făcut nimic mai mult decât să-şi protejeze propriile lor privilegii. Cu banii donaţi de masele credule, au clădit ziduri de piatră şi porţi potrivite pentru o fortăreaţă, iar înăuntru au adunat puşti şi lănci. Mai rău, călugării îşi batjocoresc propriile jurăminte în văzul tuturor, mâncând carne şi permiţându-şi să aibă relaţii sexuale. Ca să nu mai vorbim despre decăderea învăţăturii buddhiste. Ce păcat este în a arde aşa ceva până-n temelii?

Nobumori replică:

— Tot ceea ce spuneţi e adevărat, dar trebuie să vă oprim, stăpâne. Nu vom pleca de-aici până nu vă împiedicăm, fie şi

cu preţul vieţilor noastre.

Cei trei se prosternară simultan, rămânând, nemişcaţi, în faţa lui Nobunaga.

Muntele Hiei era cartierul general al sectei Tendai; Honganji era principala fortăreaţă a sectei Ikko. Amândouă se numeau una pe alta „cealaltă sectă” în chestiuni de doctrină şi nu erau unite decât în opoziţia faţă de Nobunaga. Dacă Nobunaga nu cunoscuse nici un moment de odihnă, acest lucru era cauzat de intrigile oamenilor îmbrăcaţi în robe călugăreşti, care trăiau pe muntele Hiei. Complotaseră cu clanurile Asai şi Asakura şi cu shogunul, îi ajutaseră pe inamicii înfrânţi de Nobunaga, ceruseră, în secret, ajutor tocmai până în Echigo şi Kai şi chiar incitaseră răscoale ţărăneşti în Owari.

Cei trei generali ştiau că, fără distrugerea acelei fortăreţe buddhiste, considerate imposibil de cucerit, armata clanului Oda urma să fie stânjenită la tot pasul, iar Nobunaga n-avea să-şi mai poată realiza visurile.

De îndată ce-şi instalase tabăra, Nobunaga dăduse un ordin incredibil: „Atacaţi muntele şi ardeţi totul până-n temelii, începând cu capelele, Marea Sală, mănăstirile şi toate sutrele şi sfintele relicve.” Era o măsură destul de radicală, dar el continua: „Nu lăsaţi pe nimeni să scape, dacă poartă robe călugăreşti. Nu faceţi nici o deosebire între înţelepţi şi proşti, călugări din clasele superioare sau de rând. Nu aveţi milă de femei şi copii. Chiar dacă cineva e îmbrăcat în mirean, dacă s-a ascuns în munte şi fuge din cauza focului, puteţi să îl vedeţi ca pe o parte a acestei molime. Masacraţi totul şi pârjoliţi muntele până când nu mai rămâne nici urmă de viaţă omenească în ruine!”

Nici chiar Rakasa, demonii canibali însetaţi de sânge din infernurile buddhiste, n-ar fi putut face una ca asta. Generalii

care-i auziseră ordinul erau iritaţi.

— Şi-a pierdut minţile? bombăni printre dinţi Takei Sekian, destul de tare ca să-l audă şi ceilalţi generali.

Totuşi, numai Sakuma Nobumori, Takei Sekian şi Akechi Mitsuhide îndrăzneau să-şi exprime opiniile în faţa lui Nobunaga. Înainte de a se confrunta cu seniorul lor, juraseră:

— S-ar putea să fim nevoiţi să comitem *seppuku* unul după altul pentru că ne-am opus ordinelor Domniei Sale, dar nu-l putem lăsa să ducă la îndeplinire acest atac nechibzuit.

Nobunaga putea foarte uşor să asedieze şi să cucerească muntele Hiei. Dar ce nevoie avea de un asemenea masacru prin foc? Se temeau că, dacă îndrăzneau să comită un astfel de sacrilegiu, populaţia avea să se întoarcă împotriva clanului Oda. Duşmanii lui Nobunaga urmau să se bucure şi să se folosească de atac ca de o propagandă pentru a-i întina numele cu orice prilej. Nu putea decât să atragă asupra lui genul de reputaţie rea, temută şi evitată de oameni vreme de sute de ani.

— Nu vom lupta într-o bătălie care vă va distruge, spuseră cei trei generali, vorbind în numele tuturor celor prezenţi.

Glasurile le tremurau, înlăcrimate de devotament.

Nobunaga, însă, era hotărât şi nu dădea nici un semn că ar sta măcar să se mai gândească la cuvintele celor trei. Dimpotrivă, deveni şi mai decis.

— Vă puteţi retrage. Nu mai spuneţi nimic, le porunci el. Dacă refuzaţi să îndepliniţi ordinul, îl voi da altcuiva. Iar dacă ceilalţi generali şi soldaţi nu mă vor urma, atunci am s-o fac eu însumi, singur!

— De ce e necesar să comitem o asemenea atrocitate? întrebă din nou Nobumori. Credeam că un adevărat general poate provoca prăbuşirea muntelui Hiei fără a vărsa un singur strop de sânge.

— Gata cu „bunul simţ”! Vorbesc opt sute de ani de „bun simţ”! Dacă nu ardem până-n rădăcini vechiul, mugurii noului nu vor mai încolţi niciodată. Tot vorbiţi despre muntele ăsta, dar pe mine nu mă preocupă numai muntele Hiei; arderea lui va salva biserica de pretutindeni. Dacă măcelărind toţi bărbaţii, femeile şi copiii de pe Muntele Hiei, pot deschide ochii celor nesăbuiţi din alte provincii, atunci înseamnă că voi fi făcut un bine. Cele mai adânci şi mai fierbinţi iaduri nu sunt nimic în ochii şi urechile mele. Cine altul ar mai putea face asta, în afara mea? Am sprijinul cerurilor.

Cei trei, care credeau că ei, mai mult decât oricine altcineva, cunoşteau geniul şi strategiile lui Nobunaga, fură consternaţi de cele spuse de acesta. Era, oare, seniorul lor posedat de demoni?

Takei Sekian îl rugă:

— Nu, stăpâne. Orice ordine ne-aţi da, ca vasali ai dumneavoastră, nu putem face nimic altceva decât să încercăm a vă schimba gândul. Nu puteţi arde un loc sfinţit încă de pe vremuri...

— Destul! Gura! În inima mea am primit un ordin imperial să ard muntele. Vă dau ordinul acestui masacru fiindcă port în inimă mila întemeietorului, Sfântul Dengyo. Nu înţelegi?

— Nu, stăpâne.

— Dacă nu înţelegeţi, plecaţi! Numai nu-mi staţi în drum.

— Mă voi împotrivi până mă ucideţi cu mâna dumneavoastră.

— Eşti osândit încă de pe-acum! Ieşi afară!

— De ce-aş pleca? Decât să asist la nebunia seniorului meu şi la distrugerea clanului său, cât timp sunt în viaţă, pot încerca să le împiedic prin propria mea moarte. Priviţi în urmă la nenumăratele exemple pe care ni le dă antichitatea. Nici un om care a făcut rug din templele şi capelele buddhiste sau

care a masacrat preoţi n-a sfârşit-o bine.

— Eu sunt altfel. Nu intru în luptă pentru binele meu. În această bătălie, rolul meu va fi acela de a nimici relele vechi şi de a clădi o lume nouă. Nu ştiu dacă aceasta e porunca zeilor, a poporului sau a vremurilor; tot ce ştiu e că mă voi supune poruncilor pe care le-am primit. Cu toţii sunteţi timizi şi aveţi vederi mărginite. Strigătele voastre sunt tristeţile unor oameni puţini la minte. Câştigurile şi pagubele despre care vorbiţi nu mă privesc decât ca individ. Dacă, transformând muntele Hiei într-un infern, protejez nenumărate provincii şi salvez vieţi fără număr, atunci va fi o mare izbândă.

Sekian nu se descurajă:

— Oamenii o vor privi ca pe o faptă a demonilor. Se vor bucura dacă manifestaţi un dram de omenie. Dacă sunteţi neiertător, nu vă vor accepta nicicând – chiar dacă vă mână cea mai mare iubire.

— Dacă ne reţine părerea celor mulţi, nu vom mai putea acţiona deloc. Eroii din antichitate s-au temut de părerea poporului şi au lăsat această plagă să otrăvească generaţiile viitoare. Dar eu vă voi arăta cum s-o extirpăm, o dată pentru totdeauna. Dacă o voi face, trebuie s-o fac până la capăt. De nu, n-are nici un rost să mai iau armele şi să înaintez spre centrul câmpului de luptă.

Chiar şi între valurile de furtună există perioade de linişte.

Glasul lui Nobunaga se îmblânzi puţin. Cei trei vasali îşi plecară capetele, cu protestele aproape epuizate.

Hideyoshi tocmai sosise, după ce traversase lacul, cam pe la vremea amiezii. Când se apropie de cartierul general, dezbaterea era în curs de desfăşurare, aşa că aşteptă afară. Acum vârî capul printr-o crăpătură a cortului şi se scuză că deranjează.

Priviră cu toţii brusc în direcţia lui. Nobunaga arăta ca un foc dezlănţuit, în vreme ce chipurile celor trei generali ai săi, care se hotărâseră să moară, erau încremenite, parcă acoperite cu un strat de gheaţă.

— Tocmai am sosit cu corabia, anunţă, bine dispus, Hideyoshi. Toamna, lacul Biwa e absolut minunat; insulele, precum Chikubu, sunt acoperite cu frunze roşcate. Nu ştiu de ce, am simţit că nici nu mă îndreptam spre câmpul de luptă şi chiar am compus câteva versuri proaste când călătoream. Poate vi le citesc după luptă.

Păşind înăuntru, Hideyoshi continuă să sporovăiască despre tot ceea ce-i trecea prin minte. Pe chipul său nu era nimic din solemnitatea care-i imobilizase pe senior şi pe vasali cu doar câteva momente în urmă. Părea să nu aibă nici cea mai mică grijă.

— Ce se întâmplă? întrebă el, privind de la Nobunaga, la generali, care stăteau cufundaţi în tăcere; cuvintele sale erau ca o briză veselă de primăvară. Aha. Am auzit despre ce vorbeaţi, adineaori, când aşteptam afară. De-asta tăceţi? Fiind prea grijulii faţă de seniorul lor, vasalii s-au hotărât să-l certe şi să moară; cunoscând cele mai ascunse sentimente ale vasalilor, seniorul nu e atât de violent încât să-i ucidă. Da, îmi dau seama că e o problemă. S-ar putea spune că fiecare parte are şi nu are dreptate.

Nobunaga întoarse capul, fulgerător:

— Hideyoshi, ai apărut la momentul potrivit. Dacă ai auzit aproape totul, trebuie să înţelegi ce se întâmplă în inima mea, precum şi ce spun aceşti trei bărbaţi.

— Înţeleg într-adevăr, stăpâne.

— Ai respecta ordinul? Sau îl crezi greşit?

— Nu cred absolut nimic. Ba nu, staţi. Acest ordin se bazează pe sugestia făcută de mine, pe care v-am dat-o

acum câtva timp, cred.

— Ce?! Când ai făcut o asemenea propunere?

— Probabil v-a scăpat din minte, stăpâne. Cred că a fost prin primăvară.

Apoi, se întoarse spre cei trei generali:

— Dar, ascultaţi, cum stăteam afară nevăzut şi vă ascultam loialele reproşuri, aproape că mi-a venit să plâng. Sinceritatea voastră este aceea a unor adevăraţi vasali. Într-un cuvânt, însă, cred că lucrul care vă îngrijorează cel mai mult este acela că, dacă atacăm cu foc muntele Hiei, nu mai încape nici o îndoială că ţara se va întoarce împotriva Domniei Sale.

— Exact aşa e! exclamă Seiken. Dacă înfăptuim această atrocitate, atât samuraii, cât şi poporul vor fi nemulţumiţi. Duşmanii noştri vor profita de ocazie spre a pângări, pentru totdeauna, numele Domniei Sale.

— Dar tot eu sunt cel care a recomandat ca, atunci când atacăm muntele Hiei, să mergem până la capăt, deci nu a fost ideea Domniei Sale. Ei, dacă aşa stau lucrurile, asupra mea va cădea orice blestem sau proastă reputaţie care poate ieşi de-aici.

— Ce înfumurare! strigă Nobumori. De ce-ar acuza oamenii pe cineva ca tine? Tot ceea ce face armata clanului Oda cade în seama comandantului său suprem.

— Desigur. Însă nu mă veţi putea ajuta cu toţii? N-am putea să proclamăm în faţa lumii că noi patru am fost atât de dornici să ducem la îndeplinire ordinele Domniei Sale, încât am întrecut măsura? Se spune că adevărata loialitate constă în a-ţi exprima nemulţumirile, chiar dacă trebuie să mori pentru asta. Dar, dacă ar fi după mine, aş spune că nici chiar exprimarea unui reproş, urmată de moarte, nu e o dovadă suficientă despre loialitatea unui vasal cu adevărat devotat. Sunt de părere că, atâta vreme cât trăim, ar trebui să

răspundem, în locul seniorului nostru, pentru reaua reputaţie, pentru abuzuri, pentru persecuţii, pentru greşeli şi pentru orice altceva. Nu sunteţi de acord?

Nobunaga asculta în tăcere, fără a da vreun semn de încuviinţare sau de dezaprobare.

Sekian fu primul care răspunse la sugestia lui Hideyoshi:

— Hideyoshi, îţi dau dreptate.

Privi spre Mitsuhide şi Nobumori; nici ei nu avură vreo obiecţie. Şi jurară să atace muntele Hiei cu foc, dând de veste că ceea ce făceau nu era din ordinul lui Nobunaga.

— Un plan genial.

Cu un glas care trăda admiraţia, Seiken îl felicită pe Hideyoshi pentru inventivitatea lui, dar Nobunaga nu arăta deloc mulţumit. Dimpotrivă, fără a scoate o vorbă, expresia lui indica limpede că era o idee care nu prea merita atâtea laude.

Aceeaşi părere se citea clar şi pe faţa lui Mitsuhide. În sinea sa, Mitsuhide înţelegea ceea ce propusese Hideyoshi, dar mai simţea şi că meritul său când îl mustrase pe senior fusese răpit de cuvintele noului venit. Fiind însă un om inteligent, în curând se ruşină de egoismul său. Se opri, reflectând că un om care era gata să moară pentru că refuza să împlinească porunca stăpânului său trebuia să evite gândirea superficială, fie ea doar pentru o clipă.

Cei trei generali erau satisfăcuţi de planul lui Hideyoshi, dar Nobunaga se comporta ca şi cum nu l-ar fi îmbrăţişat şi, cu siguranţă, nu părea să-şi fi schimbat ţelul iniţial. Unul după altul, îşi chemă comandanţii.

— În noaptea asta, la sunetul cornului, vom declanşa o ofensivă cu toate forţele asupra muntelui!

Dădu el însuşi aceleaşi ordine severe pe care le dăduse anterior celor trei generali. Se părea că existau mulţi ofiţeri

care, alături de Sekian, Mitsuhide şi Nobumori, se împotriveau atacului prin foc, dar, întrucât cei trei acceptaseră deja ordinul, făcură cu toţii acelaşi lucru şi plecară fără nici o vorbă de protest.

Mesagerii de la comandament porniră în galop spre unităţile înconjurătoare, ducând ordinele pentru trupele din linia întâi, la baza muntelui.

Dincolo de Shimeigadake, norii de seară erau pictaţi în culori vii, în timp ce soarele asfinţea. Raze late de lumină roşie se întindeau peste lac ca nişte curcubeie, pe când la suprafaţa apei se formau valuri.

— Priviţi! le strigă Nobunaga celor din jurul lui, privind de pe culmea colinei norii ce înconjurau muntele Hiei. Cerul e de partea noastră! S-a stârnit un vânt puternic. Vom avea cea mai bună vreme pentru un atac cu foc!

În timp ce vorbea, vântul rece al serii le foşnea prin veşminte, răcindu-se treptat. Împreună cu el mai erau cinci sau şase vasali şi, în acel moment, un om privi în cortul umflat de vânt, ca şi cum ar fi căutat pe cineva.

— Ce treabă ai? îi strigă Seikan. Aici e Domnia Sa.

Samuraiul se apropie în grabă şi îngenunche.

— Nu, n-am nimic să-i raportez Domniei Sale. Generalul Hideyoshi e aici?

Când Hideyoshi se desprinse din grup, mesagerul îi spuse:

— Adineaori a sosit în tabără un om îmbrăcat în călugăr. Susţine că e Watanabe Tenzo, unul dintre vasalii dumneavoastră, şi că tocmai s-a întors din Kai. Ce are de spus pare să fie extrem de urgent, aşa că m-am grăbit încoace.

Deşi Nobunaga se afla la o oarecare distanţă de Hideyoshi, se întoarse, dintr-odată, spre el:

— Hideyoshi, omul care a venit din Kai e unul dintre vasalii

tăi?

— Cred că-l cunoaşteţi şi dumneavoastră, stăpâne. Watanabe Tenzo, nepotul lui Hikoemon.

— Tenzo? Ei, ia să auzim dacă are ceva veşti. Cheamă-l aici. Aş vrea să ascult şi eu ce are de spus.

Tenzo îngenunche în faţa lui Hideyoshi şi Nobunaga şi le povesti conversaţia pe care o spionase la templul Eirin.

Nobunaga mormăi. În spatele lui îl pândea o ameninţare serioasă. La fel ca în cazul atacului de anul trecut asupra muntelui Hiei, pericolul nu scăzuse câtuşi de puţin. Dimpotrivă, atât poziţia lui faţă de Takeda, cât şi condiţiile din zona Nagashima, se înrăutăţiseră. Dar, în campania din urmă cu un an, numeroasele armate ale clanurilor Asai şi Asakura îşi uniseră forţele şi se retrăseseră pe muntele Hiei. De astă dată, nu le mai lăsase inamicilor săi o asemenea posibilitate, aşa că forţele cu care se confrunta acum nu mai erau atât de puternice. Numai că nu scăpase de pericolul din spate.

— Din câte îmi închipui, clanul Takeda a şi trimis mesaje pe muntele Hiei, deci călugării sunt, cu siguranţă, optimişti în convingerea lor că armata noastră va pleca spre casă, cu coada între picioare, spuse Nobunaga, dându-i liber lui Tenzo. Ajutorul ăsta pică din cer, râse el satisfăcut. Cine va fi mai iute – armata Takeda, trecând munţii din Kai spre a ataca Owari şi Mino, sau armata Oda, întorcându-se după ce a distrus muntele Hiei şi a cucerit capitala şi Settsu? Aş zice că ne dau un stimulent în plus pentru întrecere şi ne sporesc şi mai mult convingerea. Toată lumea înapoi la posturi!

Nobunaga dispăru în cort. De la focurile de gătit ale uriaşei tabere care încercuia muntele Hiei se înălţa fum. La căderea nopţii, vântul se înteţi. Clopotul care se auzea, de obicei, din templul Mii, tăcea.

Sunetul cornului răsună peste colină şi soldaţii răspunseră

cu strigăte de luptă. Carnagiul dură din acea seară până în zorii zilei următoare. Ostaşii clanului Oda sparseră baricadele pe care călugării-războinici le clădiseră de-a latul trecătorilor, în drum spre vârful muntelui.

Valea era plină de fum negru, iar flăcările urlau peste tot muntele. Privind în sus de la poale, peste tot, pe muntele Hiei, se vedeau coloane imense de flăcări. Până şi lacul ardea ca o văpaie.

Poziţia celui mai mare foc arăta că se aprinsese templul principal, precum şi cele şapte capele, marea sală de lectură, clopotniţa, biblioteca, mănăstirile, pagoda tezaurului, marea pagodă şi toate templele auxiliare. În zorii zilei, nici un templu nu mai stătea în picioare.

Generalii, care se încurajau între ei, ori de câte ori priveau înfricoşătoarea scenă, îşi aminteau cuvintele lui Nobunaga despre sprijinul cerului şi despre binecuvântarea Sfântului Dengyo şi se îndemnau înainte. Aparenta convingere a generalilor încuraja trupele. Croindu-şi drum prin flăcări şi prin fumul negru, soldaţii atacatori aplicau, punctual, ordinele lui Nobunaga. Opt mii de călugări-războinici pieriră într-o imagine a celui mai oribil infern buddhist. Călugării care se târau prin văi, care se ascundeau în peşteri sau care se căţărau în copaci încercând să scape, erau vânaţi şi ucişi, ca insectele pe plantele de orez.

Pe la miezul nopţii, Nobunaga urcă el însuşi muntele, pentru a vedea rezultatele voinţei sale de fier. Călugării de pe muntele Hiei îşi greşiseră socotelile. Cu toate că erau înconjuraţi de armata lui Nobunaga, luaseră în derâdere situaţia, crezând că demonstraţia de forţă nu era decât o cacealma pretenţioasă. Juraseră să aştepte până când cei din clanul Oda începeau să se retragă, după care, plănuiau să-i urmărească şi să-i distrugă. Şi stătuseră cu mâinile-n sân

liniştiţi, întrucât primeau scrisori frecvente de încurajare şi asigurare din apropiatul Kyoto – ceea ce însemna, desigur, de la shogun.

Pentru toţi călugării-războinici şi discipolii lor din ţară, muntele Hiei fusese punctul central al opoziţiei faţă de Nobunaga. Dar omul care trimisese neîncetat provizii şi arme pe muntele Hiei şi care îşi dăduse toată silinţa să-i întărâte pe călugări şi să-i îndemne la luptă fusese shogunul Yoshiaki.

„Vine Shingen!” Astfel promisese o depeşă din Kai, către shogun. Yoshiaki se bazase pe această mare speranţă şi o transmisese pe muntele Hiei.

Călugării-războinici, fireşte, avuseseră încredere că armata din Kai avea să-l atace pe Nobunaga din spate. Când se întâmpla acest lucru, lui Nobunaga nu-i mai rămânea decât să se retragă, la fel cum făcuse anul trecut, la Nagashima. Şi mai era un lucru. Întrucât timp de opt sute de ani trăiseră netulburaţi, călugării subestimaseră schimbările prin care trecuse ţara în ultimii ani.

În numai o jumătate de noapte, muntele se transformase într-un iad pe pământ. Cu oarecare întârziere, pe la miezul nopţii, când flăcările devorau totul, reprezentanţii muntelui Hiei, cuprinşi de spaimă şi panică, veniră la tabăra lui Nobunaga să ceară pacea.

— Îi vom da orice sumă de bani doreşte şi vom accepta orice condiţii ne impune.

Nobunaga fulgeră doar un zâmbet şi le vorbi celor din jur, ca şi cum ar fi aruncat momeala unui şoim:

— Nu e nevoie să le dăm nici un răspuns. Tăiaţi-i pe loc şi atât. Mesagerii de la preoţi sosiră încă o dată, acum implorându-l chiar pe Nobunaga. Seniorul întoarse capul şi ordonă să fie executaţi.

Se crăpa de ziuă. Muntele Hiei era acoperit cu fum, cenuşă

şi copaci înnegriţi, în timp ce, peste tot, zăceau cadavre încremenite în poziţiile în care le găsise moartea.

Printre aceştia trebuiau să se afle şi oameni învăţaţi şi înţelepţi, precum şi tinerii călugări de viitor, îşi spuse Mitsuhide, care fusese în avangarda măcelului din timpul nopţii trecute. Dimineaţă, stătea în fumul subţire, ascunzându-şi faţa şi simţind o durere în piept.

În aceeaşi dimineaţă, Mitsuhide primise binevoitoarea poruncă a lui Nobunaga:

— Te pun în fruntea districtului Shiga. De-acum încolo, vei locui în castelul Sakamoto, jos la poale.

Peste două zile, Nobunaga coborî muntele şi intră în Kyoto. De pe muntele Hiei continua să se înalţe fum negru. Mulţi călugări-războinici fugiseră la Kyoto pentru a scăpa de carnagiu, iar aceştia vorbeau acum despre el ca şi cum ar fi fost încarnarea răului.

— Omul ăsta e un rege al demonilor în carne şi oase!

— Un mesager din iad!

— E un distrugător atroce!

Cetăţenii din Kyoto auziseră descrieri amănunţite ale muntelui Hiei şi ale jalnicei situaţii din noaptea aceea. Acum, auzind că Nobunaga îşi retrăgea trupele în josul muntelui, erau zguduiţi. Peste tot circulau zvonuri:

— E rândul oraşului Kyoto!

— Palatul shogunului nu va rezista nicicând unui atac cu foc! Oamenii îşi închideau uşile chiar şi pe timp de zi, îşi împachetau

lucrurile şi se pregăteau să fugă. Soldaţii lui Nobunaga, însă, îşi instalară bivuacul pe malul râului Kamo şi li se interzise să intre în oraş. Omul care oprea acest lucru era regele-demon ce comandase atacul asupra muntelui Hiei. Însoţit de câţiva generali, intră acum într-un templu. După ce-şi scoase armura

şi coiful şi luă o masă caldă, se schimbă cu un kimono de curte şi o parenă elegante şi ieşi.

Încalecă un cal pătat, cu şa strălucitoare. Generalii rămaseră cu armurile şi coifurile pe ei. Însoţit de aceşti paisprezece – cincisprezece oameni, călări, nonşalant, pe străzi. Regele-demon era extraordinar de paşnic şi le zâmbea blând oamenilor. Cetăţenii se înghesuiau pe marginea drumurilor şi se prosternau la trecerea lui Nobunaga. Nu avea să se întâmple nimic. Începură să ovaţioneze, în timp ce uşurarea se întindea peste oraş ca un val.

Deodată, din mulţimile gălăgioase, răsună un foc de puşcă. Glonţul îl zgârie pe Nobunaga, dar acesta se comportă ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, nefăcând decât să întoarcă privirea în direcţia detunăturii. Generalii din jurul lui săriră de pe cai, bineînţeles, şi se repeziră să-l captureze pe atentator, dar orăşenii, chiar mai mult decât generalii, fură cuprinşi de furie, răcnind ca turbaţi:

— Prindeţi-l!

Făptaşul, care crezuse că locuitorii din Kyoto aveau să fie de partea lui, îşi greşise calculele, iar acum nu avea unde să se ascundă. Era un călugăr-războinic, despre care se spunea că ar fi fost cel mai curajos şi continuă să-l blesteme pe Nobunaga, deşi era ţintuit la pământ:

— Eşti un duşman al lui Buddha! Regele demonilor!

Expresia lui Nobunaga nu se schimbă câtuşi de puţin. Îşi continuă drumul spre Palatul Imperial, aşa cum plănuise, şi descălecă. După ce se spălă pe mâini, urcă liniştit spre poarta palatului şi îngenunche.

— Focurile pustiitoare de acum două nopţi trebuie să-l fi surprins pe Maiestatea Voastră. Sper că-mi veţi ierta neliniştea pe care v-am pricinuit-o.

Stătu îngenuncheat astfel mult timp, încât ai fi zis că era

cum nu se poate mai sincer, dar, după un timp, ridică privirea spre poarta şi zidurile noi ale palatului şi se uită în jur satisfăcut, spre generalii din stânga şi din dreapta lui.

1. E împotriva legii ca cineva să îşi părăsească serviciul.
2. Cei care răspândesc zvonuri sau ştiri false vor fi omorâţi imediat.
3. Toate trebuie să rămână aşa cum au fost.

Din ordinul lui Oda Nobunaga, magistrat şef

După ce aceste trei edicte fură afişate prin tot oraşul, Nobunaga se întoarse în Gifu. Plecă fără a se fi întâlnit cu shogunul, care, de câtva timp, era ocupat să-şi refacă şanţurile, să cumpere puşti şi să se pregătească pentru un atac cu foc. Scoţând un oftat de uşurare, cei care locuiau în Palatul Imperial erau, totuşi, pătrunşi de nelinişte, în timp ce-l priveau pe Nobunaga plecând.

POARTA FĂRĂ PORŢI

Fumul de la focurile războiului se înălţa gros nu numai pe muntele Hiei, ci şi, ca flăcările unui foc pe câmpie, din districtele apusene ale provinciei Mikawa şi satele din lunca râului Tenryu, până la hotarele provinciei Mino. Trupele lui Takeda Shingen trecuseră munţii din Kai şi înaintau spre miazăzi.

Clanul Tokugawa, care-şi poreclise inamicul „Shingen-Picioare-Lungi”, a jurat să-i oprească înaintarea spre capitală. Nu o făcea de dragul clanului aliat Oda. Kai se afla la o apropiere critică de provinciile Mikawa şi Totomi, iar dacă forţele clanului Takeda reuşeau să răzbată, aceasta ar fi însemnat anihilarea clanului Tokugawa.

Ieyasu avea treizeci şi unu de ani şi era în floarea vârstei. Vasalii săi suferiseră toate privaţiunile şi greutăţile din ultimii douăzeci de ani. În cele din urmă, însă, Ieyasu împlinise majoratul, clanul său era în termeni de prietenie cu Oda şi, puţin câte puţin, cucerea teritoriul clanului Imagawa.

Provincia lui era plină de speranţa prosperităţii şi curajul expansiunii, astfel încât vasalii mai vârstnici, samuraii, agricultorii şi orăşenii aveau moralul bun şi priveau viitorul cu încredere.

Mikawa nu se putea compara cu Kai în materie de armament şi resurse; ca îndârjire, însă, nu era cu nimic inferioară. Exista un motiv pentru care războinicii clanului Tokugawa îi dăduseră lui Shingen porecla „Picioare-Lungi”.

Acest nume dat în batjocură venea dintr-o scrisoare a lui Nobunaga către Ieyasu şi, când o citise, Ieyasu găsise de cuviinţă să le-o spună şi vasalilor săi.

Era un apelativ inspirat căci, dacă numai ieri Shingen luptase la graniţa de miazănoapte a provinciei Kai, contra clanului Uesugi, azi era în Kozuke şi Sagami, ameninţând clanul Hojo. Sau, cotind cu repeziciune, dezlănţuia flăcările războiului în Mikawa ori Mino.

Mai mult, Shingen se afla personal pe câmpul de luptă, dând indicaţii. Astfel, oamenii spuneau că trebuia fără doar şi poate să aibă sosii pentru a-i ţine locul, dar adevărul era că, ori de câte ori oamenii săi luptau, Shingen nu părea să fie mulţumit decât dacă se afla el însuşi pe câmpul de luptă. Dacă, însă, Shingen avea picioare lungi, despre Nobunaga se putea spune că le avea iuţi.

Nobunaga îi scrisese lui Ieyasu:

Ar fi bine să nu înfruntăm chiar acum, în plin, forţele din Kai. Chiar dacă situaţia devine presantă şi trebuie să te retragi din Hamamatsu la Okazaki, sper că vei persevera. Dacă trebuie să aşteptăm un alt moment, mă îndoiesc că acesta va trebui să îl aşteptăm mult.

Nobunaga îi trimisese mesajul lui Ieyasu înainte de a pârjoli muntele Hiei, dar Ieyasu se întorsese spre vasalii săi superiori şi declarase, chiar în faţa mesagerului de la clanul Oda:

— Înainte de a abandona castelul Hamamatsu, mai bine am rupe arcurile şi am părăsi clasa samurailor!

Pentru Nobunaga, provincia lui Ieyasu era una dintre liniile sale de apărare; pentru Ieyasu, însă, Mikawa era căminul lui. Ieyasu n-avea de gând să moară în altă provincie decât aceea. Când primi răspunsul mesagerului, Nobunaga bombăni

că omul era prea nerăbdător şi se întoarse la Gifu imediat ce termină cu muntele Hiei. Probabil că şi Shingen avea ceva de spus cu privire la graba lui. Lucru deloc de mirare, era dornic să profite de ocazie.

Shingen afirmase clar că o singură zi de întârziere putea însemna un an întreg de dezastre, iar acum consideră că era cu atât mai necesar să-şi împlinească rapid dorinţa îndelung nutrită de a intra în capitală. Prin urmare, prietenia sa cu clanul Hojo îşi dovedea acum utilitatea, dar negocierile cu clanul Uesugi erau în acelaşi stadiu nesatisfăcător ca înainte. Astfel, era obligat să aştepte până în luna a zecea pentru a părăsi provincia Kai.

În curând, zăpada avea să-i închidă graniţele cu Echigo, aşa că scăpa de grija lui Uesugi Kenshin. Armata lui de vreo treizeci de mii de oameni conţinea ostaşi recrutaţi de pe domeniul său, care includea provinciile Kai, Shinano, Suruga şi partea de miazănoapte din Totomi, răsăritul provinciei Mikawa, apusul provinciei Kozuke, o parte din Hida şi regiunea de miazăzi din Etchu – pământuri care produceau aproape un milion trei sute de mii de baniţe în total.

— Cel mai bun lucru pe care l-am putea face e să pregătim apărarea, susţinu un general.

— Cel puţin, până primim întăriri de la seniorul Nobunaga. Un grup de oameni din castelul Hamamatsu susţinea ideea unei campanii defensive. Chiar dacă erau adunaţi toţi samuraii provinciei, forţa militară a clanului Tokugawa abia atingea patruzeci de mii de oameni – nici jumătate din armata clanului Takeda. Totuşi, Ieyasu hotărî să ordone mobilizarea armatei.

— Cum! Nu se pune problema să aşteptăm întăririle de la seniorul Nobunaga.

Toţi vasalii săi se aşteptau ca un mare număr de soldaţi din

clanul Oda să le vină în ajutor, dintr-un firesc simţ al datoriei – sau chiar din recunoştinţă pentru serviciile aduse, în trecut, de clanul Tokugawa, la râul Ane. Ieyasu, însă, se străduia să pară că nu aştepta nici un fel de întăriri. Era momentul perfect pentru a vedea dacă oamenii lui se resemnaseră la gândul unei lupte pe viaţă şi pe moarte şi de a-i face să-şi dea seama că nu se puteau baza decât pe propriile lor puteri.

— Dacă e de ales între distrugerea prin retragere şi distrugerea prin înaintare, n-ar fi mai bine să lovim făcând un efort pe principiul totul-sau-nimic, să ne consacram numele de războinici şi să pierim de-o moarte glorioasă? întrebă el calm.

Deşi cunoscuse mizeria şi greutăţile încă din tinereţe, omul acesta se maturizase şi nu făcea caz de fleacuri. Acum, ajunşi în acea situaţie, castelul Hamamatsu clocotea de furie ca un ibric pe foc, dar, în vreme ce Ieyasu stătea acolo şi susţinea, mai mult decât oricare altul, o confruntare violentă, tonul glasului său nu se schimbă aproape deloc. Din acest motiv, printre vasalii săi erau unii care nu priveau cu ochi buni discrepanţa între cuvintele lui şi intenţia lor. Ieyasu, însă, se grăbea, cu tenacitate, să se pregătească pentru plecarea pe câmpul de luptă, în timp ce primea rapoartele cercetaşilor.

Unul câte unul, ca dinţii smulşi dintr-un pieptene, soseau rapoarte despre fiecare înfrângere. Shingen atacase provincia Totomi. De-acum, era posibil ca nici castelele din Tadaki şi Iida să nu aibă altă variantă decât capitularea. În satele Fukuroi, Kakegawa şi Kihara nu mai rămăsese nici un loc pe care forţele din Kai să nu-l fi călcat în picioare. Mai rău, avangarda compusă din trei mii de oameni a lui Ieyasu, sub conducerea lui Honda, a lui Okubo şi a lui Naito, fusese descoperită de forţele clanului Takeda în apropierea râului Tenryu. Cei din Tokugawa fuseseră atacaţi şi siliţi să se

retragă la Hamamatsu.

Această veste îi făcu pe toţi oamenii din castel să pălească. Dar Ieyasu îşi continua pregătirile militare. Era atent îndeosebi să-şi asigure căile de comunicare şi avu grijă de apărarea zonei până aproape de sfârşitul celei de-a zecea luni. Şi, pentru a asigura castelul Futamata de lângă râul Tenryu, trimise întăriri, arme şi provizii.

Armata părăsi castelul Hamamatsu, înaintă până în satul Kanmashi de pe malul râului Tenryu şi descoperi tabăra armatei din Kai, fiecare poziţie fiind legată de cartierul general al lui Shingen ca spiţele în jurul unei osii.

— Aha, exact cum mă aşteptam.

Ieyasu însuşi stătu un moment pe culmea colinei, cu braţele încrucişate, lăsând să-i scape un oftat de admiraţie. Drapelele din tabăra principală a lui Shingen erau vizibile chiar şi de la acea depărtare. Mai de aproape, se putea distinge inscripţia. Erau cuvintele vestitului Sun Tzu, cunoscute de inamici şi de aliaţi deopotrivă.

Iute ca vântul,
Tăcut ca pădurea,
Mistuitor ca focul,
Neclintit ca muntele.

Neclintiţi ca doi munţi, nici Shingen şi nici Ieyasu nu făcură vreo mişcare, timp de câteva zile. Având râul Tenryu între taberele adverse, luna a unsprezecea aduse cu sine iarna.

* * *

Există două lucruri care
Îl întrec pe Ieyasu:

Coiful cu coarne al lui Ieyasu
Şi Honda Heihachiro.

Unul dintre membrii clanului Takeda instalase acest pamflet pe colina Hitokotozaka. Oamenii lui Ieyasu fuseseră bătuţi măr şi mânaţi într-acolo – sau, cel puţin, aşa se credea în rândurile clanului Takeda, însufleţit de victorie. Dar, după cum recunoştea şi poezia, şi clanul Tokugawa avea câţiva oameni de ispravă, iar retragerea lui Honda Heihachiro fusese admirabilă.

Cu siguranţă, nici Ieyasu nu era un adversar oarecare. Dar în acea bătălie care urma, toate forţele clanului Takeda aveau să le înfrunte pe cele ale clanului Tokugawa. Urmau să se ciocnească într-o luptă care avea să decidă finalul războiului.

Anticiparea bătăliei nu făcea decât să ridice moralul oamenilor din Kai. O asemenea stăpânire de sine aveau. Shingen îşi mută tabăra principală la Edaijima şi îl puse pe fiul său, Katsuyori, şi pe Anayama Baisetsu să-şi mobilizeze forţele împotriva castelului Futamata, cu ordine stricte să nu zăbovească.

Ca răspuns, Ieyasu trimise imediat întăriri, spunând:

— Castelul Futamata e o linie defensivă importantă. Dacă inamicul îl cucereşte, va avea un loc avantajos de unde să-şi pornească atacul.

Ieyasu însuşi dădu ordine ariergărzii, dar mobila armată a clanului Takeda schimbă iar strategia şi începu să preseze din toate părţile. Dacă ar fi făcut acum o singură mişcare greşită, risca să piardă controlul asupra cartierului său general din Hamamatsu.

Aprovizionarea cu apă a castelului Futamata – punctul său cel mai slab – fu tăiată de inamic. Într-o parte, castelul se învecina cu râul Tenryu, iar apa pentru soldaţi era adusă în

castel cu o găleată coborâtă dintr-un turn. Pentru a pune capăt acestei situaţii, forţele clanului Takeda au lansat, din amonte, plute, subminând baza turnului. Din acea zi începând, soldaţii din castel fură afectaţi de lipsa apei, cu toate că râul curgea chiar pe sub zidurile lor.

În seara zilei de nouăsprezece, garnizoana capitulă. Când află că Futamata se predase, Shingen dădu noi ordine:

— Nobumori va ocupa castelul. Sano, Toyoda şi Iwata vor păstra legătura cu castelul şi vor bloca drumul de retragere a duşmanului.

Ca un maestru de *go* privind fiecare mutare a pietrelor, Shingen era prudent cu formaţia şi cu înaintarea armatei sale. Cei douăzeci şi şapte de mii de soldaţi din Kai se mişcau încet şi sigur, ca nişte nori negri peste pământ, în timp ce bătaia tobelor răsuna până la cer. După aceea, nucleul armatei lui Shingen traversă câmpia Iidani şi porni prin partea de răsărit a provinciei Mikawa.

Era amiaza zilei de douăzeci şi unu şi domnea un frig atât de tăios, încât ar fi putut îngheţa nasul şi urechile. Un praf roşu se înălţa în Mikatagahara, bătându-şi joc de soarele palid al iernii. Nu plouase de zile în şir; aerul era uscat.

— Înainte, spre Iidani! răsună ordinul.

Între generalii lui Shingen se stârni o divergenţă de opinii.

— Dacă mergem în Iidani, înseamnă că s-a hotărât să înconjoare castelul Hamamatsu. N-o fi o greşeală?

Unii erau sceptici fiindcă trupele clanului Oda sosiseră la Hamamatsu şi nimeni nu ştia sigur câţi soldaţi puteau fi acum acolo. Astfel se arăta din informaţiile secrete, care soseau începând de dimineaţă. Oricât de mult presau inamicul, adevărata sa organizare nu putea fi prevăzută. Veştile erau mereu aceleaşi: exista un sâmbure de adevăr în zvonurile care circulau prin satele din lungul drumului – conţinând,

probabil, şi multe dezinformări provocate de inamic – în sensul că o mare armată a clanului Oda se îndrepta spre sud, pentru a se alătura trupelor lui Ieyasu la Hamamatsu.

Generalii lui Shingen încercau să îşi dea cu părerea:

— Dacă Nobunaga soseşte cu o armată numeroasă, ca ariergardă pentru Hamamatsu, probabil că ar trebui să chibzuiţi cu băgare de seamă problema, stăpâne.

— Dacă ofensiva asupra castelului Hamamatsu durează până după Anul Nou, va trebui ca oamenii noştri să ierneze pe câmp. Cu necontenitele atacuri neprevăzute din partea inamicului, proviziile ni se vor termina, iar soldaţii se vor îmbolnăvi. În orice caz, oamenii vor avea de suferit.

— Pe de altă parte, mă tem că ne-ar putea bloca retragerea pe coastă şi în alte părţi.

— Când ariergărzii clanului Oda i se vor adăuga întăriri, oamenii noştri vor rămâne prinşi pe o fâşie îngustă de teritoriu inamic – situaţie care nu va putea fi răsturnată cu uşurinţă. Dacă se întâmplă asta, visul Domniei Voastre de a intra triumfal în Kyoto va eşua şi va trebui să optăm pentru o retragere sângeroasă. Întrucât în momentul de faţă suntem mobilizaţi, de ce n-am urma principalul dumneavoastră obiectiv, înaintând spre capitală în loc să atacăm castelul Hamamatsu?

Shingen stătea pe un taburet de campanie, în mijlocul generalilor săi, cu ochii îngustaţi, pătrunzători asemeni acelor. Încuviinţa din cap la toate opiniile celorlalţi, iar, la sfârşit, spuse răspicat:

— Toate opiniile voastre sunt extrem de rezonabile. Dar sunt convins că întăririle clanului Oda nu vor însuma mai mult decât o mică forţă de trei-patru mii de oameni. Dacă partea cea mai mare din armata clanului Oda s-ar întoarce spre Hamamatsu, clanurile Asai şi Asakura, cu care am luat deja

legătura, îl vor ataca pe Nobunaga din spate. Mai mult, shogunul din Kyoto le va da de ştire călugărilor-războinici şi aliaţilor lor, îndemnându-i să ne vină în ajutor. Oda nu reprezintă un pericol prea mare pentru noi.

Se întrerupse un moment, apoi continuă calm:

— Intrarea în Kyoto a fost dorinţa mea fierbinte încă de la bun început. Dar, dacă acum l-am ignora pe Ieyasu lăsându-l nevătămat, când ajungem în Gifu, Ieyasu va veni în ajutorul clanului Oda, atacându-ne din spate. Nu e cea mai bună politică aceea de a-l zdrobi pe Ieyasu la castelul Hamamatsu, înainte ca Oda să-i poată trimite întăriri suficiente?

Generalii nu mai aveau ce face decât să-i accepte hotărârea, nu numai fiindcă era seniorul lor, ci şi pentru că aveau încredere în tactica sa militară superioară.

Dar, când se întoarseră la regimente, unul dintre ei, Yamagata Masakage, ridicând privirea spre soarele palid şi rece de iarnă, îşi spuse: „Omul ăsta trăieşte pentru război şi, ca general, are o intuiţie ieşită din comun, dar de data asta…”

Era noaptea de douăzeci şi unu, când, la castelul Hamamatsu sosi vestea neaşteptatei schimbări de direcţie a armatei din Kai. La castel sosiseră, ca întăriri din partea lui Nobunaga, doar trei mii de oameni, comandaţi de Takigawa Kazumasu şi Sakuma Nobumori.

— O cantitate neglijabilă, spuse un vasal al clanului Tokugawa, dezamăgit, dar Ieyasu nu se arată nici bucuros, nici nemulţumit.

Şi, pe măsură ce rapoartele soseau, unul după altul, începu un consiliu de război, în timpul căruia mulţi dintre generalii castelului şi comandanţii clanului Oda recomandară, cu prudenţă, o retragere temporară la Okazaki.

Ieyasu fu singurul care nu se clinti din poziţia sa anterioară

de a lupta.

— Ne vom retrage, fără a răspunde nici măcar cu o săgeată, în timp ce inamicul îmi insultă provincia?

La miazănoapte de Hamamatsu se afla un platou înălţat, de peste două leghe lăţime şi trei leghe lungime – Mikatagahara.

În zorii zilei de douăzeci şi doi, armata lui Ieyasu plecă din Hamamatsu, ocupând o poziţie la miazănoapte de un povârniş. Acolo, aşteptară apropierea forţelor clanului Takeda.

Soarele răsări, iar cerul se acoperi de nori. Silueta unei singure păsări străbătea liniştită cerul larg, pe deasupra câmpiei uscate şi ofilite. Din când în când, cercetaşii ambelor armate, arătând ca nişte umbre de păsări, se târau prin iarba uscată, apoi se grăbeau înapoi spre liniile lor. În dimineaţa aceea, armata lui Shingen, care înainte îşi făcuse tabăra pe câmpie, traversă râul Tenryu, îşi continuă marşul şi ajunse la Saigadani, puţin după amiază.

Toată armata primi ordin să se oprească. Oyamada Nobushige şi ceilalţi generali se adunară lângă Shingen, pentru a evalua poziţiile inamicului, care, curând, avea să se afle drept în faţa lor. După o scurtă deliberare, Shingen ordonă ca o companie să rămână în ariergardă, pe când armata principală îşi continua drumul iniţial peste câmpia din Mikatagahara.

În apropiere se afla satul Iwaibe. Avangarda armatei intrase deja în sat. Oamenii din fruntea acelei procesiuni şerpuitoare de peste douăzeci de mii de oameni nu-i puteau vedea pe cei de la coadă, nici chiar dacă se înălţau în scări.

Shingen se întoarse şi le spuse celor trei vasali din jurul lui:

— Se întâmplă ceva în spate!

Oamenii priviră îndelung, încercând să străpungă praful galben, care se ridica în depărtare. Se părea că ariergarda

era atacată de inamic.

— Pesemne au fost înconjuraţi.

— Sunt numai două sau trei mii! Dacă i-au înconjurat, or să-i nimicească!

Caii îşi coborâseră capetele şi mergeau la trap – dar tuturor generalilor le era milă de oamenii din norul de praf. Apucând hăţurile, priviră laolaltă, neliniştiţi. Shingen tăcea, fără a vorbi cu nimeni. Deşi era lucrul la care se aşteptaseră, oamenii lor erau loviţi şi cădeau, unul după altul, în norul de praf din depărtare, chiar sub ochii lor.

Unii, cu siguranţă, aveau în ariergardă câte un fiu, un tată sau un frate. Şi nu numai dintre vasalii şi generalii strânşi în jurul lui Shingen. Întreaga armată – până la ultimii pedestraşi – privea acum într-o parte, continuându-şi înaintarea.

Călărind în lungul coloanei, Oyamada Nobushige galopă până lângă Shingen. Glasul lui Nobushige era neobişnuit de surescitat şi putu fi auzit clar de cei din apropiere, în timp ce vorbea din şaua calului:

— Stăpâne! Niciodată nu vom mai avea o ocazie ca asta de a masacra zece mii de inamici. Tocmai am fost în recunoaştere să văd formaţiunea duşmană care ne atacă ariergarda. Fiecare companie e desfăşurată în formaţie aripă-de-barză. La prima vedere, pare o armată imensă, dar rândurile doi şi trei nu au deloc adâncime, iar centrul lui Ieyasu e protejat de un efectiv mic, egal aproape cu zero. Nu numai atât, dar companiile sunt într-o dezordine totală şi e clar că întăririle lui Nobunaga nu au deloc voinţă să lupte. Dacă profitaţi de acest prilej, stăpâne, şi atacaţi, nu se poate să nu învingeţi.

În timp ce Nobushige bolborosea astfel, Shingen privi în urmă, după care ordonă unor cercetaşi să verifice raportul lui Nobushige.

Auzind tonul pe care vorbea Shingen, Nobushige îşi struni puţin calul şi rămase în aşteptare.

Cei doi cercetaşi porniră în galop. Se ştia că forţele inamice erau mult mai puţin numeroase decât ale lor, iar Nobushige respecta rezerva lui Shingen de a lua decizii pripite, dar era la fel de nerăbdător ca un cal nărăvaş tropăind din copite şi aproape că nu se mai putea stăpâni.

O ocazie militară poate dispărea exact în clipa necesară fulgerului ca să lovească!

Cei doi cercetaşi reveniră în goană să dea raportul:

— Observaţiile lui Oyamada Nobushige sunt exacte. E un prilej trimis din cer.

Glasul lui Shingen bubui tunător. Coama albă a căştii sale se scutură încoace şi-ncolo, în timp ce le dădea comenzi generalilor din stânga şi din dreapta lui. Cornul sună. Când cei douăzeci de mii de oameni îi auziră sunetul, reverberând dinspre avangardă către coada armatei, linia de marş se rupse, cu un tropăit general. Şi, exact când părea să se dezorganizeze complet, se recompuse în formaţie solz-de-peşte şi porni spre armata clanului Tokugawa, în bătaia tobelor.

Ieyasu fu uluit când văzu repeziciunea cu care se mişca armata lui Shingen şi felul cum răspundea la toate comenzile. Spuse:

— Dacă voi ajunge vreodată la vârsta lui Shingen, aş dori ca, măcar o dată, să pot conduce o armată numeroasă atât de dibaci cum o face el. Văzând felul în care conduce, n-aş vrea să fie ucis, chiar dacă s-ar oferi cineva să-l otrăvească în clipa asta.

Abilitatea lui Shingen de a comanda îi impresiona, în aceeaşi măsură, chiar şi pe generalii inamici. Bătăliile erau arta lui. Vitejii săi generali şi războinicii cutezători îşi decorau

caii, armurile şi stindardele pentru a obţine o trecere mai glorioasă pe lumea cealaltă. Era ca şi cum zeci de mii de şoimi ar fi fost eliberaţi, dintr-odată, din pumnul lui Shingen.

Dintr-o suflare, se repeziră destul de aproape cât să vadă feţele inamicilor. Armata clanului Tokugawa se învârti ca o roată uriaşă, menţinându-şi formaţia aripă-de-barză, şi se dispuse în faţa inamicului ca un stăvilar omenesc.

Praful stârnit de cele două armate întuneca văzduhul. Numai lăncile lucind în soarele la asfinţit sclipeau în tenebre. Corpul de lăncieri din Kai şi cel din Mikawa avansaseră în primele linii, stând acum faţă în faţă. Când fiecare tabără scotea câte un strigăt de război, cealaltă răspundea – aproape ca un ecou. Pe măsură ce norii de praf se aşezau, cele două tabere începură să se vadă clar între ele, dar distanţa care le despărţea încă era considerabilă. Nimeni nu făcea un pas în afara celor două linii de lănci, dispuse simetric.

Într-un asemenea moment, până şi cei mai curajoşi războinici tremurau de frică. S-ar fi putut spune că erau „speriaţi”, dar această stare nu avea nimic în comun cu teama obişnuită. Nu că le-ar fi slăbit voinţa, dar treceau de la viaţa cotidiană, la viaţa de luptă. Procesul cerea doar câteva secunde, însă, în clipa aceea, omului i se făcea pielea de găină, roşie ca o creastă de cocoş.

Pentru o provincie în război, viaţa de soldat nu era cu nimic diferită de aceea a fermierului care foloseşte prăşitoarea sau suveica de ţesut. Ambele erau la fel de valoroase, iar dacă provincia cădea, toţi piereau odată cu ea. Cei cărora nu le păsa de ascensiunea şi de prăbuşirea provinciei, ducând o viaţă de trândăvie, erau asemenea jegului care se prinde de trupul omenesc – preţuind mai puţin decât o singură geană.

Lăsând toate acestea la o parte, se spunea că momentul

întâlnirii faţă în faţă cu inamicul era înspăimântător. Cerul şi pământul se întunecau, chiar şi în cumpăna amiezii; nu vedeai ceea ce aveai drept în faţa ochilor, nu mai puteai merge nici înainte, nici înapoi, nu erai decât smucit şi îmbrâncit în loc, pe o linie de lănci pregătite să atace.

Iar cel care avea destul curaj ca să iasă din acea linie înaintea tuturor celorlalţi primea titlul Lancea Dintâi. Cel ce devenea Lancea Dintâi câştiga gloria în faţa zecilor de mii de războinici din ambele armate. Acel prim pas, însă, nu se făcea chiar atât de uşor.

Apoi, un om păşi înainte.

— Kato Kuroji din clanul Tokugawa e Lancea Dintâi! strigă un samurai.

Armura lui Kato era simplă, iar numele, necunoscut; cel mai probabil, era un samurai de rând din clanul Tokugawa.

Un al doilea se repezi în faţă din rândurile clanului Tokugawa.

— Fratele mai mic al lui Kuroji, Genjiro, e Lancea a Doua!

Fratele mai mare fu înghiţit de mulţimea inamicilor, dispărând în învălmăşeală.

— Sunt Lancea a Doua! Sunt fratele mai mic al lui Kato Kuroji! Uitaţi-vă bine, gângănii Takeda! îşi agită Genjiro lancea de patru-cinci ori spre masa de războinici.

Un soldat din Kai, întorcându-se spre el, răcni o insultă şi sări înainte să lovească. Genjiro căzu pe spate, dar apucă lancea care alunecase pe platoşa armurii şi sări în picioare, blestemând.

Între timp, camarazii săi începuseră să preseze, dar şi cei din Takeda se întorseseră, năvălind acum spre ei. Scena arăta ca o mare învolburată cu valuri de sânge, lănci şi armuri care se ciocneau între ele. Călcat sub picioarele propriilor săi camarazi şi sub copitele cailor, Genjiro urla după fratele său.

Oricum, târându-se în patru labe, reuşi să prindă de picior un soldat inamic, doborându-l. Îi tăie capul imediat şi-l aruncă. După aceea, nimeni nu îl mai văzu vreodată.

Bătălia se transformase într-o învălmăşeală totală. Dar ciocnirea dintre aripa dreaptă a clanului Tokugawa şi cea stângă a armatei Takeda nu ajunsese încă la climaxul violenţei.

Liniile erau răspândite pe o suprafaţă întinsă. Bubuitul monoton al tobelor şi sunetele de corn răsunau prin norii de praf. Vasalii lui Shingen păreau că sunt poziţionaţi mai în spate. Nici o armată nu avu timp să-şi scoată puşcaşii în front, aşa că Takeda îi trimise în linia întâi pe Mizumata – samurai în armuri uşoare, înarmaţi cu praştii. Pietrele aruncate de ei începură să cadă ca ploaia. În faţa lor se aflau forţele lui Sakai Tadatsugu, iar în spate, întăririle din clanul Oda. Tadatsugu, în şa, ţistuia din limbă, nemulţumit.

Ploaia de pietre prăvălită asupra lui dinspre prima linie a armatei din Kai îi lovea calul, înnebunindu-l. Şi nu numai calul său. Animalele călăreţilor care aşteptau momentul înapoia lăncierilor începură să se cabreze, cuprinşi de o asemenea panică, încât sparseră formaţia.

Lăncierii aşteptau ordinele lui Tadatsugu, care îi ţinuse în loc cu strigăte răguşite:

— Nu încă! Aşteptaţi să dau ordin!

Aruncătorii cu praştia din linia întâi a inamicului jucaseră rolul de pionieri, deschizând o cale de atac pentru forţa principală. Prin urmare, deşi corpul de Mizumata nu era excesiv de înfricoşător, în spatele lor îşi aşteptau rândul ostaşi aleşi pe sprânceană. Se vedeau steagurile corpurilor Yamagata, Naito şi Oyamada, cunoscute pentru valoarea lor chiar şi în sânul armatei din Kai.

„Se pare că încearcă să ne provoace, trimiţându-i pe

Mizumata”, cugetă Tadatsugu. Înţelegea strategia inamicului, dar aripa stângă a trupelor clanului Tokugawa se angajase deja în luptă corp la corp, astfel că linia a doua a războinicilor Oda era singură. Mai mult, nu putea şti cum vedea Ieyasu situaţia, din poziţia sa centrală.

— Atacaţi! răcni Tadatsugu, deschizând gura atât de larg, încât era cât pe ce să-şi rupă baretele căştii.

Ştia prea bine că intra în capcana inamicului, dar, de la începutul luptei, nu putuse câştiga nici un avantaj. Acolo începea înfrângerea clanului Tokugawa şi a aliaţilor săi.

Ploaia de pietre se opri dintr-odată. În acelaşi moment, cei şapte-opt sute de Mizumata rupseră rândurile, retrăgându-se brusc.

— Pân-aici ne-a fost! strigă Tadatsugu.

Când văzu linia a doua inamică, era deja prea târziu. Între aruncătorii de praştie şi cavalerie zăcea ascuns încă un şir de oameni: puşcaşii. Toţi stăteau culcaţi pe burtă în iarba înaltă, cu puştile pregătite.

Se auzi un răpăit sacadat de muschete, toate armele traseră în acelaşi timp, iar, din iarbă, se ridică un nor de fum. Întrucât unghiul din care se trăgea era prea jos, mulţi atacanţi din corpul Sakai fură răniţi la picioare. Caii, speriaţi, se ridicară pe copitele dinapoi, fiind nimeriţi în burtă. Ofiţerii săriră din şa înainte de a cădea caii şi o luară la fugă împreună cu oamenii lor, călcând în picioare trupurile camarazilor doborâţi.

— Înapoi! ordonă comandantul trăgătorilor Takeda.

Puşcaşii se retraseră imediat. Rămânând pe loc, ar fi fost spulberaţi de lăncierii Oda, care atacau. Cu boturile cailor aliniate, corpul Yamagata, floarea provinciei Kai, galopa calm şi demn, urmat imediat de corpul Obata. În câteva minute, blocară linia lui Sakai Tadatsugu.

Din rândurile armatei Kai se ridicară strigăte mândre de victorie când, la fel de brusc, corpul Oyamada o luă pe un drum ocolit şi înaintă spre flancul forţelor din Oda – a doua linie a trupelor defensive Tokugawa – cu caii împrăştiind nori de praf. Cât ai clipi din ochi, ostaşii clanului Tokugawa fură încercuiţi de enorma armată din Kai, ca într-o roată de fier.

Ieyasu stătea pe o movilă şi privea liniile oamenilor săi. „Am pierdut”, îşi spuse. „Era inevitabil.”

Privind drept înainte, Torii Tadahiro, generalul armatei Tokugawa, aflat sub comanda imediată a lui Ieyasu, îşi prevenise seniorul să nu înainteze, ci, mai degrabă, să trimită raiduri incendiare în locurile unde duşmanii aveau să-şi instaleze bivuacul în noaptea aceea. Dar Shingen, mereu un inamic abil, aruncase intenţionat momeala cu ariergarda mică, încurajând atacul lui Ieyasu.

— Nu putem rămâne aici. Trebuie să ne întoarcem la Hamamatsu, insistă Tadahiro. Cu cât vă retrageţi mai repede, cu atât mai bine.

Ieyasu nu răspunse nimic.

— Stăpâne! Stăpâne! îl rugă Tadahiro.

Seniorul nu-i privea faţa. În timp ce soarele asfinţea, întunericul şi ceaţa albicioasă a serii se separau tot mai clar, la marginea câmpiei Mikatagahara. Alergând în vântul iernii, drapelele mesagerilor aduceau necontenit veştile proaste.

— Sakuma Nobumori din clanul Oda a fost strivit. Takigawa Kazumasu s-a retras în dezordine, iar Hirate Nagamasa a murit. Numai Sakai Tadatsugu mai rezistă, în luptă înverşunată.

— Takeda Katsuyori şi-a unit forţele cu corpul Yamagata şi ne-a înconjurat aripa stângă. Ishikawa Kazumasa e rănit, iar Nakane Masateru şi Aoki Hirotsugu au fost ucişi amândoi.

— Matsudaira Yasumuzi a galopat în mijlocul inamicilor şi a

fost tăiat.

— Forţele lui Honda Tamadasa şi Naruse Masayoshi i-au ţintit pe vasalii lui Shingen şi au pătruns adânc în rândurile inamicului, dar au fost înconjuraţi complet de mai multe mii de oameni şi nici unul nu s-a mai întors viu.

Deodată, Tadahiro îl apucă pe Ieyasu de braţ şi, cu ajutorul altor generali, îl împinse în şaua calului.

— Pleacă de-aici! ţipă el la cal, plesnindu-l pe crupă.

Când calul se îndepărtă în galop, cu Ieyasu pe spinare, Tadahiro şi ceilalţi vasali încălecară şi porniră după el.

Începu să ningă. Poate că zăpada aşteptase ca soarele să apună. Spulberată de vântul puternic, ninsoarea deasă se învolbura în jurul steagurilor, al oamenilor şi al cailor armatei înfrânte, îngreunându-le, şi mai mult, drumul.

Oamenii strigau zăpăciţi:

— Domnia Sa… unde-i Domnia Sa?

— Încotro e cartierul general?

— Unde mi-e regimentul?

Puşcaşii din Kai îi ochiră pe fugarii pierduţi la marginea drumului şi începură să tragă rafale asupra lor, din mijlocul ninsorii.

— Retragerea! strigă un soldat Tokugawa. Cornul sună retragerea!

— Cred că au evacuat deja cartierul general, îi ţinu isonul altul. Un flux de oameni învinşi, rostogolindu-se, ca o linie neagră, spre miazănoapte, se rătăci spre apus şi suferi o mulţime de pierderi. În sfârşit, oamenii începură să se învălmăşească într-o singură direcţie, către miazăzi.

Ieyasu, care tocmai scăpase de pericol cu ajutorul lui Torii Tadahiro, privi înapoi, spre oamenii ce-l urmau, şi, dintr-odată, îşi opri calul.

— Ridicaţi stindardele. Ridicaţi stindardele şi adunaţi

oamenii, ordonă el.

Noaptea se apropia cu repeziciune, iar ninsoarea se înteţea mereu. Vasalii lui Ieyasu se strânseră lângă el şi sunară din cornuri. Agitând steagurile comandanţilor, îşi chemară oamenii. Treptat, ostaşii armatei învinse se adunară în jurul lor. Toţi erau scăldaţi în sânge.

Totuşi, corpul de armată al lui Baba Nobufusa şi Obata Kazusa din oştirea provinciei Kai ştia că grosul trupelor inamice era acolo şi începură foarte repede să preseze cu arcuri şi săgeţi dintr-o parte şi cu puşti din cealaltă. Încercau să le blocheze retragerea.

— Aici e periculos, stăpâne. Ar fi mai bine să vă retrageţi cât mai repede cu putinţă, îl zori Mizuno Sakon pe Ieyasu; apoi, întorcându-se spre soldaţi, ordonă: Protejaţi-l pe Domnia Sa. Eu iau câţiva oameni şi atac inamicul. Cine vrea să-şi sacrifice viaţa pentru Domnia Sa, să mă urmeze.

Sakon porni în galop drept spre linia inamică, fără o singură privire în urmă ca să vadă dacă-l urma cineva. Treizeci sau patruzeci de soldaţi se luară după el, alergând către o moarte sigură. Aproape imediat, vaietele, strigătele şi zăngănitul de săbii şi lănci se amestecară printre gemetele zăpezii purtate de vânt, învălmăşindu-se într-un vârtej.

— Sakon nu trebuie să moară! strigă Ieyasu.

Nu mai era deloc în apele lui. Vasalii încercară să-l oprească, apucând căpăstrul calului, dar seniorul îi îmbrânci şi, până se ridicară, Ieyasu alerga deja spre vâltoarea în alb şi negru, arătând întocmai ca un demon.

— Stăpâne! Stăpâne! răcniră ei în urma lui.

Când Natsume Jirozaemon, ofiţerul căruia i se lăsase în grijă castelul Hamamatsu, auzi despre înfrângerea camarazilor săi, porni cu o mică forţă de treizeci de călăreţi

pentru a asigura protecţia lui Ieyasu. Ajungând în acel loc, unde-şi găsi seniorul luptând în mijlocul unei încleştări disperate, sări de pe cal şi o luă la goană spre vălmăşag, mutându-şi lancea în mâna stângă.

— Ce... ce-i aici? Violenţa asta nu vi se potriveşte, stăpâne, întoarceţi-vă la Hamamatsu! Retrăgeţi-vă, stăpâne!

Şi, înhăţând zăbala calului, îl întoarse în loc, cu mare dificultate.

— Jirozaemon? Dă-mi drumul! Eşti atât de neghiob încât să-mi ţii calea în mijlocul inamicilor?

— Dacă eu sunt neghiob, stăpâne, dumneavoastră sunteţi unul şi mai mare! Dacă vă taie într-un loc ca ăsta, la ce bun toate greutăţile pe care le-am înfruntat până acum? Veţi fi ţinut minte ca un general nesocotit. Dacă vreţi să vă distingeţi, atunci faceţi ceva important pentru naţiune într-o altă zi!

Cu lacrimi în ochi, Jirozaemon răcnea atât de tare la Ieyasu încât gura i se lăţise aproape până la urechi, iar, în acelaşi timp, lovea nemilos calul lui Ieyasu cu lancea. Dintre vasalii şi servitorii apropiaţi, care fuseseră alături de Ieyasu în noaptea trecută, mulţi lipseau în această seară. Peste trei sute dintre oamenii lui Ieyasu muriseră în bătălie şi încă nu ştia nimeni câţi fuseseră răniţi.

Purtând povara de a aparţine unei armate învinse dezastruos, oamenii se înapoiau, în şir, spre cetatea acoperită de zăpadă, dezgustaţi de ei înşişi. Retragerea continuă de la asfinţit până după miezul nopţii.

Cerul se înroşise, poate fiindcă la toate porţile castelului ardeau focuri. Dar culoarea roşie a zăpezii căzute provenea, în mod clar, din sângele războinicilor care se întorceau.

— Ce s-a întâmplat cu Domnia Sa? întrebau oamenii, în lacrimi. Se retrăseseră, crezând că Ieyasu revenise la castel,

iar acum aflau de la gărzi că seniorul încă nu se înapoiase. Oare era încă înconjurat de duşmani sau fusese ucis? Oricum ar fi stat lucrurile, ei fugiseră înaintea stăpânului lor şi erau atât de ruşinaţi, încât refuzară să intre în castel. Rămaseră pur şi simplu afară, tropăind din picioare, în frig.

Sporind confuzia, se auziră, dintr-odată, împuşcături dinspre poarta de la apus. Era inamicul. Moartea îi strângea din toate părţile. Iar dacă armata clanului Takeda ajunsese deja atât de departe, soarta lui Ieyasu stătea, într-adevăr, sub semnul îndoielii.

Crezând că sunase sfârşitul clanului Tokugawa, o luară la fugă, strigând, spre sunetul puştilor, pregătiţi să moară în luptă, fără nici cea mai mică speranţă. În timp ce un grup se înghesuia pe poartă, aproape se ciocniră cu câţiva ostaşi călări, care intrau în galop.

Dincolo de orice aşteptare, călăreţii erau proprii lor comandanţi, care se întorceau de la bătălie, iar strigătele jalnice ale soldaţilor se transformară în strigăte de bun venit, în timp ce-şi agitau săbiile şi lăncile, conducându-i pe ofiţeri înăuntru. Un călăreţ, apoi altul, şi încă unul, intrară cu viteză; al optulea era Ieyasu, cu o mânecă a armurii sfâşiată şi trupul acoperit de sânge şi zăpadă.

— E seniorul Ieyasu! Seniorul Ieyasu!

De cum îl văzură, vestea porni din gură în gură, iar oamenii începură să sară în sus, uitând complet de ei înşişi.

Intrând cu paşi mari în fort, Ieyasu strigă cu glas sonor, ca şi cum încă s-ar mai fi aflat pe câmpul de luptă:

— Hisano! Hisano!

Doamna de onoare se grăbi spre el, prosternându-se la pământ. Flacăra micii lămpi pe care o ducea sfârâia în vânt, aruncând o lumină pâlpâitoare peste profilul lui Ieyasu. Avea sânge pe obraz, iar părul îi era într-o dezordine înfiorătoare.

— Adu-mi un pieptene, ceru el, aşezându-se greoi.

În timp ce Hisano îi aranja părul, îi mai dădu un ordin:

— Mi-e foame. Dă-mi ceva de mâncare.

Când fu adusă masa, Ieyasu luă imediat beţişoarele, dar, în loc de a mânca, spuse:

— Deschide toate uşile spre verandă.

Chiar şi cu flăcările lămpilor pâlpâind, camera fu mai luminoasă cu uşile larg deschise, din cauza zăpezii de-afară. Grupuri întunecate de războinici se odihneau pe verandă. Imediat ce-şi termină cina, Ieyasu părăsi fortul şi porni să verifice apărarea castelului. Le ordonă lui Amano Yasukage şi lui Uemura Masakatsu să stea de pază împotriva unui atac şi-i postă pe ceilalţi comandanţi pe toată distanţa dintre poarta mare şi intrarea principală a fortului.

— Chiar dacă ne atacă întreaga armată din Kai, cu toate forţele, le vom arăta puterea propriilor noastre arme. Nu vor cuceri nici o palmă din aceste ziduri de piatră, se lăudară ei.

Chiar dacă glasurile le erau încordate, urmăreau să-l liniştească şi să-l încurajeze pe Ieyasu.

Seniorul le înţelese intenţiile şi încuviinţă din cap cu hotărâre, dar, tocmai când se pregăteau să alerge la posturi, îi chemă înapoi:

— Să nu închideţi nici una dintre porţile castelului, de la intrarea principală şi până la fort. Lăsaţi-le deschise pe toate. Înţelegeţi?

— Cum? Ce spuneţi, stăpâne?

Comandanţii ezitau. Acest ordin contrazicea principiile fundamentale ale apărării. Porţile de fier de la toate intrările fuseseră închise. Armata inamică înconjura deja cetatea, năvălind să-i distrugă. De ce le ordona să deschidă vanele stăvilarului, tocmai când se apropia un flux năprasnic?

Tadahiro spuse:

— Nu, nu cred că situaţia ne cere să mergem atât de departe. Când vor sosi unităţile noastre în retragere, putem deschide porţile, lăsându-le să intre. Cu siguranţă, nu e nevoie să le aşteptăm cu porţile castelului deschise.

Ieyasu râse, dojenindu-i pentru că-l înţeleseseră greşit:

— N-o facem pentru oamenii care se întorc cu întârziere. Este o pregătire pentru cei din Takeda, care vin ca un val arogant, siguri de victorie. Şi nu vreau doar să se deschidă porţile castelului; mai vreau ca, în faţa intrării, să fie aprinse cinci-şase focuri. Aprindeţi focuri în aer liber şi în cetate. Dar asiguraţi-vă că apărarea e în cea mai strictă ordine. Păstraţi o tăcere desăvârşită şi pândiţi apropierea inamicului.

Ce fel de contra-strategie neînfricată o mai fi fost şi aceea? Dar, fără cea mai mică şovăială, se supuseră ordinului.

Aşa cum dorise Ieyasu, porţile castelului fură deschise larg, iar focurile de tabără începură să se reflecte în zăpadă, de dincolo de şanţ, până la intrarea în fort. După ce privi un moment scena, Ieyasu intră din nou.

Probabil că generalii mai vârstnici înţeleseseră, dar majoritatea soldaţilor din castel păreau să creadă zvonul răspândit de un ofiţer al lui Ieyasu că Shingen murise şi că inamicul care avansa îşi pierduse comandantul suprem.

— Sunt obosit, Hisano. Cred că voi bea o ceaşcă de sake. Toarnă-mi una, te rog.

Ieyasu reveni în sala mare şi, după ce bău ceaşca de sake, se întinse. Trase peste el aşternutul pe care i-l adusese Hisano şi adormi, sforăind.

Nu peste mult, trupele lui Baba Nobufusa şi Yamagata Masakage năvăliră în apropierea şanţului, gata pentru un atac de noapte.

— Ce-i asta? Staţi!

Când se opriră în faţa porţii, Baba şi Yamagata îşi struniră

caii şi opriră toată armata să se repeadă în pripă înăuntru.

— Generale Baba, ce părere ai? întrebă Yamagata, trăgându-şi calul lângă al camaradului său.

Părea să fie complet nedumerit. Baba avea şi el îndoieli şi privea spre poarta inamicului. Acolo, luminând depărtarea, ardeau focurile, atât în faţa porţii, cât şi în interior. Iar uşile de fier stăteau larg deschise. Era o poartă şi totuşi nu avea porţi. Situaţia părea să ridice o întrebare tulburătoare.

Apa din şanţ părea neagră, zăpada de pe castelul înarmat până-n dinţi era albă. Nu se auzea nici un sunet. Dacă oamenii ascultau cu mare atenţie, auzeau trosnetele lemnelor de foc, în depărtare. Iar dacă-şi ascuţeau atât auzul, cât şi mintea, ar fi putut distinge sforăiturile lui Ieyasu, generalul învins, care visa-n însăşi inima acelei porţi fără porţi – în fort. Yamagata spuse:

— Cred că i-am urmărit aşa de repede, iar inamicii s-au zăpăcit atât de tare, încât n-au avut timp să închidă poarta castelului şi acum stau ascunşi. Ar trebui să atacăm imediat.

— Nu, aşteaptă, îl întrerupse Baba.

Avea reputaţia de a fi unul dintre cei mai inteligenţi tacticieni din armata lui Shingen. Un om înţelept, care cultivă înţelepciunea, se poate îneca uneori chiar în ea. Îi explică lui Yamagata de ce planul său era greşit:

— Asigurarea porţilor castelului ar fi fost firească, în acest caz, pentru psihologia înfrângerii. Dar faptul că au lăsat porţile larg deschise şi nu şi-au precupeţit timpul pentru a aprinde focuri dovedeşte neînfricarea şi calmul acestui om. Dacă stai să te gândeşti, aşteaptă, fără îndoială, să-l atacăm în pripă. Se concentrează numai asupra acestui castel şi are deplină încredere în victoria lui. Adversarul nostru e un general tânăr, dar este Tokugawa Ieyasu. N-ar trebui să ne repezim necugetat, numai pentru a face de ruşine reputaţia

marţială a clanului Takeda şi pentru a fi luaţi în râs mai târziu.

Ajunseseră atât de departe, dar, în cele din urmă, amândoi generalii îşi retraseră trupele.

Înăuntru, când auzi glasul aghiotantului său pătrunzându-i somnul, Ieyasu se deşteptă cu o tresărire.

— N-am murit! strigă el, sărind în sus de bucurie.

Şi trimise imediat trupe în urmărirea inamicului. Aşa cum era de aşteptat, Yamagata şi Baba nu-şi pierdură capetele în confuzia creată, ci organizară rezistenţa, aprinseră focuri în apropiere de Naguri şi făcură câteva manevre strălucite.

Clanul Tokugawa suferise o înfrângere gravă, dar se poate spune că-şi arătase virtutea. Nu numai atât, ci îl şi făcuse, încă o dată, pe Shingen să-şi abandoneze înaintarea spre capitală, lăsându-l fără altă posibilitate decât aceea de a se retrage în Kai. Fuseseră sacrificaţi mulţi oameni. În comparaţie cu cele patru sute de victime ale clanului Takeda, morţii şi răniţii clanului Tokugawa numărau nu mai puţin de o mie o sută optzeci.

FUNERALII PENTRU CEI VII

Petale roşii şi albe pluteau, în jos, dinspre castelul Gifu, situat pe un vârf înalt de munte, căzând peste acoperişurile din oraşul de la poale.

An de an, încrederea populaţiei în Nobunaga creştea – o încredere născută din siguranţa vieţii lor. Legile erau stricte, dar cuvintele lui Nobunaga nu erau goale. Făgăduielile lui privind traiul oamenilor erau întotdeauna îndeplinite, ceea ce se reflecta în bunăstarea lor.

Când te gândeşti că omul are
Doar cincizeci de ani de viaţă sub soare.
Negreşit, această lume
Nu-i decât un vis deşart...

Locuitorii provinciei cunoşteau versurile pe care îi plăcea lui Nobunaga să le cânte la băutură. El, însă, înţelegea aceste cuvinte cu totul altfel decât călugării – şi anume, că lumea nu era nimic mai mult decât un vis fugar şi efemer. „...Există ceva care nu decade?” era versul lui favorit şi, de fiecare dată când îl cânta, ridica glasul. Concepţia lui de viaţă părea să fie cuprinsă în acest unic vers. Nici un om nu-şi trăia viaţa în absolut, dacă nu cugeta profund la sensul ei. Nobunaga ştia un lucru despre viaţă: în cele din urmă, murim. Viitorul unui om de treizeci şi şapte de ani nu mai era foarte lung. Şi, pentru un interval de timp atât de scurt, ambiţiile lui erau extraordinar de mari. Avea idealuri nelimitate, iar

confruntarea cu aceste idealuri şi învingerea obstacolelor îi ocupau tot timpul. Omului, însă, i se dădea un timp limitat de viaţă şi nu-şi putea stăpâni sentimentele de regret.

— Ranmaru, bate toba.

În ziua aceea, avea să danseze din nou. Mai devreme, primise un mesager din Ise. Continuă să bea toată după-amiaza.

Ranmaru aduse tamburina din camera alăturată. Dar, în loc de a cânta, îl anunţă:

— Tocmai a sosit seniorul Hideyoshi.

Într-o vreme, s-ar fi zis că Asai şi Asakura aveau să acţioneze după bătălia de la Mikatagahara, începând să se agite şi să provoace în repetate rânduri. Dar, în urma retragerii lui Shingen, se repliaseră în propriile lor provincii şi începuseră să-şi întărească mijloacele defensive.

Anticipând pacea, Hideyoshi părăsise, în secret, castelul Yokoyama, într-un raid prin zona din jurul capitalei. Nici unul dintre comandanţii castelelor de pretutindeni, indiferent cât de haotice erau condiţiile din ţară, nu rămânea închis în castelul său. Uneori, se prefăceau că plecau, dar, în realitate, stăteau pe loc; alteori, pretindeau că se află acasă, când, de fapt, erau plecaţi, căci talentul militar sălăşluieşte în modul de a folosi corect formele adevărului şi ale falsităţii.

Desigur, Hideyoshi făcuse şi el această călătorie incognito şi era foarte posibil ca, din acelaşi motiv, să fi sosit, atât de neaşteptat, la Gifu.

— Hideyoshi?

Nobunaga, care îl lăsase să aştepte în altă cameră, intră curând şi se aşeză. Era extraordinar de bine dispus.

Hideyoshi se îmbrăcase extrem de simplu, nearătând altfel decât un călător de rând. În această ţinută, se prosternă la podea, dar, apoi, ridică privirea şi râse:

— Pun prinsoare că sunteţi surprins.

Nobunaga părea să nu înţeleagă.

— În legătură cu ce? întrebă el.

— Cu sosirea mea neaşteptată.

— Ce aiureală e asta? Ştiam că nu mai eşti în Yokoyama de două săptămâni.

— Dar probabil nu vă aşteptaţi să apar azi aici.

Nobunaga râse:

— Mă crezi orb, nu-i aşa? Probabil te-ai plictisit să-ţi faci de cap cu prostituatele din capitală, ai luat-o pe drumul Omi până la casa vreunui bogătaş din Nagahama, ai chemat-o, în taină, pe Oyu şi, după întâlnire, ai venit aici.

Hideyoshi mormăi un răspuns.

— Probabil că tu eşti cel surprins, spuse Nobunaga.

— Sunt surprins, stăpâne. Le vedeţi pe toate.

— Acest munte e destul de înalt ca să supraveghez cel puţin zece provincii. Dar există cineva care-ţi cunoaşte comportarea chiar mai amănunţit decât mine. Ai idee cine e?

— Pesemne aţi pus un spion pe urmele mele.

— Soţia ta.

— Glumiţi! Nu cumva aţi cam băut azi, stăpâne?

— Poate că sunt beat, dar nu prea mă înşel în ceea ce spun. O fi locuind soţia ta la Sunomata, însă, dacă-ţi închipui că e departe, te înşeli amarnic.

— O, nu. Mă rog, am picat într-un moment prost. Cu permisiunea dumneavoastră, am să...

— Nu te poate învinui nimeni pentru că te distrezi, râse Nobunaga. Nu e nimic rău în a te uita la florile de cireş, din când în când. Dar de ce n-o vizitezi pe Nene, ca să petreceţi un timp împreună?

— Sigur că da.

— N-ai mai văzut-o de mult, aşa e?

— V-a deranjat soţia mea cu scrisori sau aşa ceva?

— Nu-ţi face griji. N-a fost nimic de felul ăsta, dar o înţeleg. Şi nu numai pe soţia ta. Toate soţiile trebuie să se îngrijească de casă în timp ce bărbatul e la război, aşa că, deşi nu are decât foarte puţin timp, omul trebuie să-i arate soţiei sale, înaintea tuturor, că e bine.

— Cum doriţi, dar...

— Refuzi?

— Da. De câteva luni, nu am mai umblat creanga doar că starea mea de spirit nu s-a îndepărtat de câmpul de luptă nici o clipă.

— Mereu întorci vorba iscusit! Ai de gând să îţi foloseşti iar elocvenţa? N-are nici un rost.

— Mă voi retrage, stăpâne. Îmi strâng drapelele de-aici.

Seniorul şi vasalul râseră împreună. După un timp, începură să bea şi chiar îl expediară pe Ranmaru. Apoi, discuţia luă o turnură destul de serioasă, făcându-i pe amândoi să coboare glasurile. Nobunaga întrebă cu nerăbdare:

— Deci, care e situaţia în capitală? Mesagerii mei vin şi pleacă tot timpul, dar vreau să aud ce ai văzut tu.

Ceea ce avea de spus Hideyoshi părea să-i confirme aşteptările:

— Stăm cam departe unul de altul. Fie stăpânul meu, fie eu ar trebui să mă apropii puţin, pentru a vorbi despre asta.

— Vin eu.

Nobunaga luă plosca de sake şi ceaşca, după care coborî de pe locul de onoare.

— Închide şi uşa camerei de-alături, ordonă el.

Hideyoshi se aşeză drept în faţa lui Nobunaga şi spuse:

— Situaţia e aceeaşi ca întotdeauna. Atâta numai că, de când Shingen n-a reuşit să ajungă în capitală, shogunul pare să fi devenit mai abătut. Intrigile lui contra dumneavoastră nu

se mai ascund, stăpâne.

— Bănuiam eu. La urma urmei, Shingen a ajuns doar până la Mikatagahara, după care, shogunul a auzit că se retrăsese.

— Shogunul Yoshiaki e un politician abil. Nu are astâmpăr, copleşind oamenii cu favoruri şi făcându-i, în mod indirect, să se teamă de dumneavoastră. A folosit, cu succes, în scopuri de propagandă, pârjolirea muntelui Hiei şi pare să incite şi alte grupări religioase la rebeliune.

— Asta nu anunţă nimic bun.

— Dar nu merită să ne facem griji. Călugării-războinici au văzut ce s-a întâmplat cu muntele Hiei, iar curajul le-a scăzut considerabil.

— Hosokawa e în capitală. L-ai văzut?

— Seniorul Hosokawa a ieşit din graţiile shogunului şi s-a refugiat pe moşia lui de la ţară.

— L-a alungat Yoshiaki? întrebă Nobunaga.

— Se pare că seniorul Hosokawa a considerat că alianţa cu dumneavoastră ar fi cea mai bună cale de menţinere a shogunatului. Şi-a riscat propria reputaţie şi l-a povăţuit, de mai multe ori, pe seniorul Yoshiaki.

— E clar că Yoshiaki nu mai ascultă de nimeni.

— Mai mult decât atât, a adoptat o viziune destul de extravagantă asupra puterilor rămase ale shogunatului. În perioadele de tranziţie, trecutul şi viitorul sunt despărţite printr-un cataclism. Aproape toţi cei ce pier sunt aceia care, din cauza ataşamentului lor orbesc faţă de trecut, nu reuşesc să-şi dea seama că lumea s-a schimbat.

— Trecem printr-un asemenea cataclism?

— De fapt, tocmai a avut loc un eveniment foarte dramatic. Adineaori am primit vestea, dar…

— Ce fel de eveniment dramatic?

— Ei! Ştirea încă n-a ajuns la urechile lumii, dar, de vreme

ce a fost auzită de agerul meu spion, Watanabe Tenzo, cred că s-ar putea să fie adevărată.

— Despre ce e vorba?

— Este incredibil, dar s-ar putea ca steaua călăuzitoare a provinciei Kai să fi apus, în sfârşit.

— Cum! Shingen?

— În luna a doua, a atacat Mikawa şi, într-o noapte, în timp ce asedia castelul Noda, a fost împuşcat. Asta a auzit Tenzo.

Un moment, Nobunaga făcu ochii mari, privindu-l pe Hideyoshi drept în faţă. Dacă era adevărat că Shingen murise, destinul naţiunii avea să se schimbe foarte repede. Nobunaga avea senzaţia că tigrul din spatele lui dispăruse, în sfârşit, şi era şocat. Ar fi vrut să creadă povestea, dar, în acelaşi timp, nu putea. De cum auzi vestea, simţi un incredibil val de uşurare şi o bucurie indescriptibilă îl cuprinse.

— Dacă e adevărat, un general remarcabil a părăsit această lume, spuse el. Şi, de-acum încolo, istoria e în mâinile noastre.

Chipul lui nu era nici pe departe atât de expresiv ca al lui Hideyoshi. De fapt, arăta ca şi cum tocmai i s-ar fi servit felul principal de mâncare la o masă.

— A fost împuşcat, dar încă nu ştiu dacă a murit imediat, cât de grav a fost rănit sau în ce loc. Am auzit, însă, că, atunci când au lăsat baltă, pe neaşteptate, asediul castelului Noda şi s-au retras în Kai, nu aveau obişnuitul spirit de luptă al clanului Takeda.

— Presupun că nu. Dar nu contează cât de temuţi sunt samuraii din Kai, dacă l-au pierdut pe Shingen.

— Am primit acest raport în secret, de la Tenzo, pe drum încoace, aşa că l-am trimis imediat înapoi în Kai, să obţină confirmarea.

— În celelalte provincii încă n-a aflat nimeni?

— Nimic nu ne face să credem asta. Clanul Takeda va păstra secretul, probabil, şi va susţine că Shingen o duce bine cu sănătatea. Deci, dacă susţin vreo politică în numele lui Shingen, şansele vor fi de nouă din zece ca Shingen să fie mort sau, cel puţin, în stare gravă.

Nobunaga încuviinţă din cap, gânditor. Părea dornic să i se confirme ştirea. Deodată, luă ceaşca de sake rece şi oftă. *Când te gândeşti că omul are doar cincizeci de ani...* Dar nu-i venea să danseze. A medita la moartea altui om îl mişca mult mai profund decât a medita la propria lui moarte.

— Când se întoarce Tenzo?

— Ar trebui să vină în trei zile.

— La castelul Yokoyama?

— Nu, i-am spus să se prezinte direct aici.

— Bine, atunci rămâi aici până atunci.

— Plănuisem să fac asta, dar, dacă se poate, aş prefera să vă aştept ordinele la un han din cetate.

— De ce?

— Pur şi simplu.

— Atunci de ce nu mai rămâi la castel? Ţine-mi companie o vreme.

— Păi...

— Tare nătărău mai eşti! Nu te simţi în largul tău cu mine?

— Nu, adevărul este...

— Adevărul este că ce?

— Am lăsat o... persoană la hanul acela din oraşul castelului şi, de vreme ce m-am gândit că i-ar fi urât acolo, am promis că mă întorc diseară.

— Persoana asta e o femeie?

Nobunaga era nedumerit. Emoţiile pe care i le trezise vestea morţii lui Shingen erau atât de îndepărtate de grijile lui Hideyoshi.

— Du-te în seara asta la han, dar mâine să te întorci la castel. Poţi aduce şi „persoana” cu tine.

Acestea fură ultimele cuvinte ale lui Nobunaga către Hideyoshi, în timp ce se întorcea să plece.

Pusese degetul drept pe rană, îşi spuse Hideyoshi, înapoindu-se la han. Se simţea, din nou, ca şi cum ar fi fost dojenit, dar aceasta era, iarăşi, eleganţa lui Nobunaga. Îmbrăca rana cu multă artă, aproape făcând-o să nu se mai observe. A doua zi, veni la castel cu Oyu, dar acest lucru nu creă nici o situaţie penibilă.

Nobunaga se mutase în altă cameră şi, spre deosebire de ziua precedentă, nu-l înconjura mirosul de sake. Aşezându-se în faţa lui Hideyoshi şi Oyu, îi privi de pe o estradă.

— Nu eşti sora lui Takenaka Hanbei? întrebă el, pe un ton familiar.

Era pentru prima oară când Oyu îl întâlnea pe Nobunaga şi se afla în compania lui Hideyoshi. Îşi ascunse faţa, venindu-i să se ascundă în pământ, dar răspunse cu voce slabă, de o rară frumuseţe.

— Sunt onorată să vă cunosc stăpâne. Aţi fost foarte bun şi cu celălalt frate al meu, Shigeharu.

Nobunaga o privi, impresionat. Ar fi avut chef să-l tachineze puţin pe Hideyoshi, dar acum se simţea vinovat şi deveni serios.

— Hanbei şi-a revenit cu sănătatea?

— Nu l-am mai văzut pe fratele meu de câtva timp, stăpâne. E ocupat cu îndatoririle militare, dar primesc scrisori de la el, din când în când.

— Unde locuieşti acum?

— La castelul Choteiken din Fuwa, unde am o rudă îndepărtată.

— Mă întreb dacă Watanabe Tenzo s-a întors, spuse

Hideyoshi, încercând să schimbe subiectul, dar Nobunaga era vulpoi bătrân şi nu se lăsă amăgit.

— Ce vorbeşti?! Vezi că te zăpăceşti. Nu mi-ai spus chiar tu că Tenzo va veni abia peste trei zile?

Hideyoshi se înroşi la faţă ca focul. Nobunaga părea mulţumit de acest lucru. Dorise să-l vadă arătând stânjenit şi tulburat, o vreme.

Nobunaga o invită pe Oyu la banchetul din seara aceea, comentând:

— Nu m-ai văzut dansând, deşi Hideyoshi a asistat cu câteva ocazii.

Seara, când Oyu ceru voie să plece, Nobunaga nu insistă să mai rămână, dar îi spuse scurt lui Hideyoshi:

— Ei, atunci, du-te şi tu.

Cei doi părăsiră castelul. Nu peste mult, însă, Hideyoshi se întoarse singur, cam fâstâcit.

— Unde-i Seniorul Nobunaga? îl întrebă el pe un paj.

— Chiar acum s-a retras în dormitorul său.

Auzind, Hideyoshi se grăbi spre apartamentele private, cu o agitaţie neobişnuită, şi-i ceru samuraiului de gardă să transmită un mesaj.

— Trebuie să intru în audienţă la Domnia Sa în seara asta. Nobunaga încă nu se culcase şi, de îndată ce Hideyoshi intră, le ceru tuturor să părăsească încăperea, dar, cu toate că străjerii din schimbul de noapte se retraseră, Hideyoshi continuă să privească prin jur, nervos.

— Ce este, Hideyoshi?

— Păi, mi se pare că mai e cineva în camera de-alături.

— N-ai de ce să-ţi faci griji. Nu-i decât Ranmaru. Nu e nici o problemă.

— Ba şi el e o problemă. Îmi pare rău că v-o cer, dar...

— Să plece şi el?

— Da.

— Ranmaru, pleacă şi tu, se întoarse Nobunaga spre încăperea alăturată.

Ranmaru făcu o plecăciune, se ridică tăcut şi ieşi.

— Acum cred că e-n regulă. Despre ce e vorba?

— Adineaori, după ce mi-am luat rămas bun şi m-am dus în oraş, am dat peste Tenzo.

— Cum! Tenzo s-a întors?

— A spus că a trecut în mare grabă munţii ca să ajungă aici, fără odihnă, zi şi noapte. Moartea lui Shingen e un lucru sigur.

— Deci... până la urmă...

— Nu vă pot da multe detalii, dar cei de la conducere din Kai arborează o aparenţă de normalitate, pe sub care se simte, însă, melancolia.

— Doliul lor este ţinut strict secret, în mod sigur.

— Desigur.

— Iar în celelalte provincii nu se ştie nimic?

— Până acum.

— Deci, a sosit momentul. Presupun că i-ai interzis lui Tenzo să vorbească despre asta.

— Nu trebuie să vă faceţi griji pentru asta.

— Dar printre ninja există oameni lipsiţi de scrupule. Eşti sigur de el?

— Este nepotul lui Hikoemon şi e loial.

— Ar trebui să fim extrem de prudenţi. Dă-i o răsplată, dar ţine-l în castel. Probabil ar fi mai bine să-l închidem, până se termină totul.

— Nu, stăpâne.

— De ce nu?

— Fiindcă dacă tratăm aşa un om, data viitoare când se va ivi ocazia, nu va mai fi dispus să-şi rişte viaţa, ca acum. Şi

dacă nu poţi avea încredere într-un om, dar îl răsplăteşti, s-ar putea ca, într-o zi, să-l tenteze mai mulţi bani din partea inamicului.

— Bine, şi-atunci unde l-ai lăsat?

— Norocul nostru a fost că Oyu tocmai se pregătea să plece înapoi în Fuwa, aşa că i-am ordonat s-o însoţească, în garda palanchinului.

— Omul şi-a riscat viaţa venind din Kai, şi i-ai ordonat imediat să-ţi însoţească ţiitoarea? Tenzo n-o să se supere?

— A plecat cu ea bucuros. Oi fi eu un stăpân necugetat, dar mă cunoaşte foarte bine.

— Pari să-ţi foloseşti oamenii puţin altfel decât fac eu.

— Puteţi fi de două ori mai liniştit, stăpâne. Este ea femeie, dar, dacă se dovedeşte că Tenzo e pe cale să divulge cuiva vreun secret, Oyu ne va proteja interesele, chiar de ar trebui să-l ucidă.

— Nu te mai felicita atâta pentru asta.

— Vă rog să mă iertaţi. Ştiţi cum sunt.

— Nu de asta e vorba, spuse Nobunaga. Tigrul din Kai a murit, deci nu mai putem amâna. Trebuie să acţionăm înainte ca lumea să afle despre moartea lui Shingen. Hideyoshi, pleacă în noaptea asta şi întoarce-te, cât mai repede, la Yokoyama.

— Plănuisem s-o fac imediat, aşa că am trimis-o pe Oyu înapoi în Fuwa şi…

— Lasă restul. De-abia dacă am timp să dorm. Ne mobilizăm la crăpatul zorilor.

Gândurile lui Nobunaga erau aceleaşi cu ale lui Hideyoshi. Prilejul pe care-l aşteptaseră atâta vreme – momentul pentru a rezolva o fostă problemă – era aproape. Problema fiind, desigur, lichidarea incomodului shogun şi a vechii ordini.

Inutil de spus, întrucât Nobunaga era un actor al noii epoci

care se pregătea s-o înlocuiască pe cea veche, înaintarea lui se realiză cu repeziciune. În ziua a douăzeci şi doua din luna a treia, armata sa ieşi, ca un tunet, din Gifu. Când ajunse pe malurile lacului Biwa, armata se despărţi în două. O jumătate a armatei se afla sub comanda lui Nobunaga. Acesta se îmbarcă pe o corabie şi traversă lacul, spre apus. Jumătatea rămasă, alcătuită din trupele conduse de Katsuie, Mitsuhide şi Hachiya, porni pe uscat, avansând de-a lungul malului de miazăzi al lacului.

Corpul de uscat elimină armata inamică formată din călugării-războinici aflaţi în regiunea dintre Katada şi Ishiyama şi distruse fortificaţiile care fuseseră înălţate de-a lungul drumului.

Sfetnicii shogunului se adunară în grabă.

— Să ne împotrivim?

— Să cerem pacea?

Oamenii aceia aveau o mare problemă: încă nu primiseră un răspuns la documentul cu şaptesprezece articole pe care Nobunaga i-l trimisese lui Yoshiaki în ziua de Anul Nou. În document, Nobunaga înşirase toate nemulţumirile sale legate de Yoshiaki.

— Ce îndrăzneală! La urma urmei, sunt shogunul! exclamase furios Yoshiaki, uitând, în mod convenabil, că Nobunaga era acela care îl apărase şi-l adusese la palatul Nijo. De ce să mă supun eu unui nimeni ca Nobunaga?

De la Nobunaga veniseră, unul după altul, mesageri, pentru a stabili termenii de pace, dar se retrăseseră fără a fi fost primiţi în audienţă. Apoi, ca un fel de răspuns, shogunul pusese să se ridice baricade pe drumurile care duceau în capitală.

Ocazia pe care o aşteptase Nobunaga şi împotriva căreia făcuse planuri Hideyoshi era apariţia momentului prielnic

pentru a-i reproşa lui Yoshiaki lipsa răspunsului la cele şaptesprezece articole.

Acest prilej sosise mai curând decât îşi imaginase oricare dintre ei – grăbit de moartea lui Shingen.

În oricare perioadă a istoriei, un om pe cale să decadă se agaţă, întotdeauna, de rizibila iluzie că nu e el cel ce va cădea. Yoshiaki căzu în această capcană.

Nobunaga îl mai vedea şi într-un alt mod, spunând:

— Putem să ne şi folosim de el.

Prin urmare, îl manevra cu o delicată lipsă de respect. Dar membrii nedemnului shogunat din acea perioadă nu-şi cunoşteau propria valoare şi, indiferent la ce se gândeau, din punct de vedere intelectual, înţelegerea lor era cantonată în trecut. Vedeau numai chipul limitat al culturii din capitală şi credeau că acesta domnea în toată Japonia. Urmând o politică ce se crampona de trecut, se bazau pe călugării-războinici din Honganji şi pe numeroşii samurai, seniori ai războiului, din toate provinciile care îl urau pe Nobunaga.

Shogunul încă nu aflase despre moartea lui Shingen. În consecinţă, juca dur:

— Eu sunt shogunul, stâlpul clasei samurailor. Nu sunt precum călugării de pe muntele Hiei. Dacă Nobunaga şi-ar îndrepta armele asupra palatului Nijo, ar fi calificat drept trădător.

Atitudinea lui dădea de înţeles că n-avea să evite războiul, dacă i se declara. Evident, făcea apel la clanurile din jurul capitalei şi trimitea mesaje urgente la îndepărtatele Asai, Asakura, Uesugi şi Takeda, pregătind o apărare ostentativă.

Când Nobunaga auzi acest lucru, se întoarse spre capitală cu un hohot de râs şi, fără a-şi opri armata nici măcar o zi, intră în Osaka. De astă dată, cei şocaţi fură călugării-războinici din Honganji. Pomenindu-se, dintr-odată, faţă în

faţă cu armata lui Nobunaga, nu aveau idee ce să facă. Dar Nobunaga se mulţumi doar să-şi alinieze oamenii în formaţie de luptă.

— Putem lovi oricând dorim, spuse el.

În acel moment, cel mai mult voia să evite orice cheltuială inutilă de forţe militare. Şi, până atunci, trimisese, în repetate rânduri, soli la Kyoto, cerând un răspuns la cele şaptesprezece articole. Aşadar, acesta era un soi de ultimatum. Yoshiaki îl privea de sus: era shogun şi pur şi simplu nu mai avea poftă să vadă cum Nobunaga se amestecă în administraţia lui.

Dintre cele şaptesprezece articole, Yoshiaki era deranjat mai ales de două. Primul se referea la crima lipsei de loialitate faţă de împărat. Al doilea articol avea legătură cu purtarea ruşinoasă. Deşi avea datoria de a menţine liniştea Imperiului, el însuşi incitase provinciile la rebeliune.

— N-are nici un rost. Nu va accepta niciodată un astfel de interogatoriu – numai mesaje scrise şi curieri, îi spuse Araki Murashige lui Nobunaga.

Hosokawa Fujitaka, care i se alăturase şi el lui Nobunaga, adăugă:

— Cred că degeaba nădăjduim că shogunul se va deştepta înainte de a cădea.

Nobunaga încuviinţă. Părea să înţeleagă prea bine. Dar aici n-avea să fie necesară folosirea drasticei violenţe pe care o întrebuinţase la muntele Hiei; şi nici un era un strateg atât de slab încât să folosească de două ori aceeaşi metodă.

— Înapoi la Kyoto!

Nobunaga dăduse acest ordin în cea de-a patra zi din luna a patra, dar nu păruse nimic mai mult decât un exerciţiu pentru a impresiona masele cu mărimea armatei lui.

— Ia uitaţi-vă! Nu-i va ţine în bivuac prea multă vreme. La

fel ca data trecută, Nobunaga e îngrijorat pentru Gifu şi îşi retrage în grabă soldaţii, spuse Yoshiaki, încântat.

Totuşi, odată cu rapoartele care-i soseau unul după altul, începu să se schimbe la faţă. Căci, tocmai în timp ce se felicita pentru trupele care trecuseră pe lângă Kyoto, armata clanului Oda invada capitala de pe drumul dinspre Osaka. Apoi, fără un singur strigăt de război şi mai paşnic decât dacă ar fi făcut doar un exerciţiu, soldaţii înconjurară reşedinţa lui Yoshiaki.

— Suntem aproape de Palatul Imperial, aşa că aveţi grijă să nu-l deranjaţi pe Maiestatea Sa. Va fi suficient încât să punem punct crimelor acestui shogun neruşinat, ordonă Nobunaga.

Nu se auzi nici un foc de armă, nici măcar zbârnâitul unei singure corzi de arc. Era mai nefiresc decât dacă s-ar fi produs cea mai mare agitaţie.

— Yamato, ce crezi că ar trebui să facem? Ce-mi va face Nobunaga? îl întrebă Yoshiaki pe principalul său consilier, Mibuchi Yamato.

— Sunteţi total nepregătit. Nici acum nu înţelegeţi ce gânduri are Nobunaga? E clar că a venit să vă atace.

— D-dar... eu sunt shogunul!

— Trăim vremuri tulburi. La ce vă poate folosi un simplu titlu? Se pare că nu aveţi decât două soluţii: sau vă hotărâţi să luptaţi, sau cereţi pacea.

În timp ce sfetnicul său rostea aceste cuvinte, din ochi îi curgeau lacrimile. Împreună cu Hosokawa Fujitaka, acel om onorabil nu se desprinsese de lângă Yoshiaki încă de pe vremea exilului.

„Nu rămân aici ca să-mi apăr onoarea sau să caut faima. Şi nici nu urmăresc o modalitate de supravieţuire. Ştiu ce se va întâmpla mâine, dar, într-un fel, pur şi simplu nu-l pot abandona pe prostul ăsta de shogun”, spusese odată Yamato.

Desigur, ştia că Yoshiaki nu merita să fie salvat. Ştia că lumea era în schimbare, dar părea hotărât să rămână pe poziţie în palatul Nijo. Avea deja peste cincizeci de ani, fiind un general trecut de prima tinereţe.

— Să cer pacea? Există vreun motiv serios pentru care eu, shogunul, să-i cer pacea unuia ca Nobunaga?

— Sunteţi atât de obsedat de acest titlu de shogun, încât nu vă îndreptaţi decât spre autodistrugere.

— Nu crezi că vom învinge, dacă luptăm?

— Nu avem nici un motiv de a învinge. Ar fi complet ridicol dacă aţi organiza o apărare a palatului, fără nici o şansă de victorie.

— Dar atunci, d-de ce tu şi ceilalţi generali v-aţi îmbrăcat, atât de ostentativ, în armuri?

— Am considerat că măcar ar fi un mod frumos de a muri. Cu toate că situaţia e disperată, să rezistăm aici, pe ultima baricadă, ar fi un sfârşit potrivit pentru paisprezece generaţii de shoguni. La urma urmei, aceasta este datoria unui samurai. Zău aşa, nu e nimic mai mult decât a aranja florile pentru funeralii.

— Staţi! Încă nu atacaţi! Lăsaţi jos armele.

Yoshiaki dispăru în palat, unde se consultă cu Hino şi Takaoka, doi curteni cu care era în termeni de prietenie. După-amiază, un mesager fu expediat, în secret, din palat, de către Hino. În continuare, guvernatorul oraşului Kyoto veni din partea clanului Oda şi, spre seară, Oda Nobuhiro apăru ca trimis oficial al lui Nobunaga.

— Drept pentru care, voi respecta, cu grijă, fiecare articol, îl asigură Yoshiaki.

Cu o expresie amară pe chip, Yoshiaki rosti un jurământ străin sufletului său. În ziua aceea, ceru pacea. Soldaţii lui Nobunaga se retraseră, înapoindu-se, în linişte, la Gifu.

Peste numai o sută de zile, însă, armata lui Nobunaga înconjură, din nou, palatul Nijo. Fiindcă, desigur, după primul acord de pace, Yoshiaki revenise la vechile lui şiretlicuri.

Ploile din luna a şaptea loveau, dezolant, marele acoperiş al Templului Myokaku din Mino. Templul servea drept cartier general al lui Nobunaga. Băteau vânturi şi ploi cumplite, chiar de când flota lui începuse traversarea lacului Biwa. Dar acestea nu făcuseră decât să sporească îndârjirea trupelor. Leoarcă de ploaie şi plini de noroi, oamenii înconjuraseră palatul shogunului şi stăteau pregătiţi, aşteptând doar ordinul de atac.

Nimeni nu ştia dacă Yoshiaki urma să fie executat sau luat prizonier, dar soarta lui se afla întru totul în mâinile lor. Soldaţii lui Nobunaga aveau senzaţia că priveau în cuşca unui animal feroce şi nobil pe care se pregăteau să-l masacreze.

Glasurile lui Nobunaga şi Hideyoshi pluteau aduse de vânt.

— Ce veţi face? întrebă Hideyoshi.

— În momentul ăsta, nu mai există două căi, răspunse ferm Nobunaga. De astă dată nu-l mai iert.

— Dar este…

— Nu te chinui cu ceea ce ştim toţi.

— N-ar mai fi loc pentru puţină chibzuinţă?

— Defel! Categoric, nu!

Încăperea din templu era întunecată din cauza ploii şi-a norilor de-afară. Faptul că la căldura verii târzii se adăugaseră şi îndelungatele ploi de toamnă dusese la o vreme atât de umedă, încât până şi frunzele aurii ale statuilor lui Buddha şi desenele monocrome în cerneală, de pe uşile glisante, păreau mucegăite.

— Nu vă critic că v-aţi pripi, atunci când vă cer să vă mai gândiţi, spuse Hideyoshi. Dar poziţia shogunului este

garantată de Curtea Imperială, aşa că nu putem ignora problema. Iar acest lucru le va da inamicilor noştri un pretext pentru a cere să se facă dreptate contra omului care l-a ucis pe seniorul său de drept, shogunul.

— Cred că ai dreptate, răspunse Nobunaga.

— Noroc că Yoshiaki este atât de slab încât, deşi e prins în cursă, nici nu se va sinucide, nici nu va ieşi să lupte. Nu va face decât să încuie porţile palatului şi să se bazeze pe apa din şanţ, care va tot creşte din cauza atâtor ploi.

— Şi-atunci, ce plan ai? întrebă Nobunaga.

— Să deschidem intenţionat o parte din încercuire, lăsându-i shogunului o cale de salvare.

— N-o să ne stânjenească în viitor? Ar putea fi folosit pentru a alimenta ambiţiile vreunei alte provincii.

— Nu, răspunse Hideyoshi, cred că oamenii au devenit tot mai dezgustaţi de caracterul lui Yoshiaki. Presupun că ar înţelege chiar şi dacă Yoshiaki ar fi alungat din capitală şi nu s-ar îndoi că pedeapsa dumneavoastră a fost binemeritată.

În seara aceea, armata asediatoare rupse liniile, arătând că le lipsesc soldaţii. În palat, oamenii shogunului păreau să suspecteze că era cine ştie ce vicleşug şi, pe la miezul nopţii, încă nu schiţaseră nici o mişcare de a pleca. Dar, spre ivirea zorilor, când ploaia se opri, un grup de călăreţi trecură, pe neaşteptate, şanţul, fugind din capitală.

Când i se spuse că Yoshiaki scăpase cu siguranţă, Nobunaga se adresă trupelor:

— Casa e goală! Nu prea avem ce câştiga atacând o casă pustie, dar shogunatul care a durat paisprezece generaţii şi-a adus singur pieirea. Atacaţi şi scoateţi strigăte de victorie! Aceasta va fi slujba funerară pentru reaua guvernare a shogunilor din dinastia Ashikaga.

Palatul Nijo fu distrus dintr-un singur atac. Aproape toţi

vasalii din palat se predară. Până şi cei doi nobili, Hino şi Takaoka, ieşiră şi îi prezentară lui Nobunaga scuzele lor. Un om, însă, Mibuchi Yamato, împreună cu peste şaizeci de vasali de-ai săi, luptă până la capăt, fără a se preda. Nici unul dintre ei nu fugi şi nici unul nu capitulă. Toţi fură ucişi în luptă, murind glorios, ca nişte samurai.

Yoshiaki fugi din Kyoto, pentru a-şi întări poziţia în Uji. Nechibzuit ca întotdeauna, luase cu el doar o forţă mică şi slabă. Când, nu peste mult, trupele lui Nobunaga îi înconjurară cartierul general din templul Byodoin, Yoshiaki capitulă fără luptă.

— Să plece toată lumea, ordonă Nobunaga.

Se îndreptă puţin de spate, privindu-l pe Yoshiaki drept în ochi.

— Cred că n-aţi uitat că aţi spus, odată, că mă stimaţi ca pe tatăl dumneavoastră. Era o zi fericită, când stăteaţi în palatul pe care vi-l reclădisem.

Yoshiaki tăcea.

— Vă mai amintiţi?

— Senior Nobunaga, nu am uitat. De ce-mi vorbeşti acum despre acele vremuri?

— Sunteţi un laş, stăpâne. Nu mă gândesc să vă iau viaţa, chiar şi după ce situaţia a ajuns până aici. De ce continuaţi să minţiţi?

— Iartă-mă. Am greşit.

— Mă bucur s-o aud. Dar, negreşit, sunteţi în încurcătură – chiar dacă v-aţi născut pentru rangul de shogun.

— Vreau să mor. Senior Nobunaga... aş... nu vrei... să mă asişti când îmi fac *seppuku?*

— Încetaţi, vă rog! râse Nobunaga. Scuzaţi-mi grosolănia, dar presupun că nici măcar nu cunoaşteţi modul potrivit pentru a vă tăia abdomenul. Niciodată nu am fost cu adevărat

înclinat să vă urăsc. Numai că n-aţi contenit nicicând să vă jucaţi cu focul, iar scânteile tot zboară în alte provincii.

— Acum înţeleg.

— Ei cred că ar fi mai bine dacă v-aţi retrage undeva, în linişte. Îl voi ţine eu pe fiul dumneavoastră şi-am să-l cresc, aşa că nu trebuie să vă faceţi griji pentru viitorul lui.

Uşurat, Yoshiaki află că era liber să plece – în exil.

Păzit de Hideyoshi, fiul lui Yoshiaki fu luat la castelul Wakae. În realitate, acest aranjament era un exemplu de şiretenie răsplătită printr-o favoare, dar Yoshiaki consideră cu obişnuita sa invidie, că fiul său fusese luat, în mod politicos, ostatic. Miyoshi Yoshitsugu era guvernatorul castelului Wakae şi, mai târziu, Yoshiaki îşi găsi adăpost la el.

Dar Yoshitsugu, nedorind să-i fie gazdă unui aristocrat învins şi incomod, începu să-l facă în curând să se simtă în plus, spunându-i:

— Cred că, dacă mai staţi mult aici, veţi fi în pericol. Nobunaga ar putea să se răzgândească la cea mai mică provocare şi să dea poruncă să vi se taie capul.

Yoshiaki plecă grăbit şi ajunse în Kii, unde încercă să-i incite pe călugării-războinici din Kumano şi Saiga să se revolte, promiţându-le, în schimb, favoruri grandioase dacă-l doborau pe Nobunaga. Folosindu-se de numele şi demnitatea rangului său, nu reuşi decât să atragă asupra lui dispreţul şi râsetele oamenilor. Se zvonea că nu stătuse mult timp în Kii şi, curând, trecuse în Bizen, fiind susţinut de clanul Ukita.

Şi, cu aceasta, începu o nouă eră. Se putea spune că distrugerea shogunatului era o neaşteptată spărtură în norii groşi care acopereau cerul. Acum, se întrezărea un mic petec de albastru. Nimic nu e mai înspăimântător decât o perioadă de guvernare naţională fără ţintă, administrată de nişte conducători numai cu numele. Samuraii domneau în toate

provinciile, apărându-şi privilegiile; clerul acumula bogăţii şi-şi întărea autoritatea. La Curtea Imperială, nobilii erau preschimbaţi în şoareci într-o zi bazându-se pe războinici, în următoarea implorând clerul, iar apoi abuzând de guvernare pentru propria lor protecţie. Astfel, Imperiul se împărţise în patru naţiuni – naţiunea preoţilor, naţiunea samurailor, naţiunea curtenilor şi naţiunea shogunatului – fiecare purtându-şi războaiele sale individual.

Populaţia urmărea atentă acţiunile lui Nobunaga. Dar, cu toate că priveau adâncul albastru al cerului, încă nu se risipiseră toţi norii negri. Nimeni nu putea ghici ce avea să se întâmple în continuare. În ultimii doi sau trei ani, câţiva oameni-cheie muriseră. Cu doi ani înainte, muriseră atât Mori Motonari, seniorul celui mai întins domeniu din apusul Japoniei, cât şi Hojo Ujiyasu, stăpânul Japoniei răsăritene. Pentru Nobunaga, însă, aceste evenimente nu aveau nici pe departe o semnificaţie la fel de mare ca moartea lui Takeda Shingen şi exilul lui Yoshiaki. Îndeosebi moartea lui Shingen – care-l ameninţase permanent dinspre miazănoapte – îl lăsase pe Nobunaga liber să-şi concentreze forţele într-o singură direcţie, o direcţie care făcea aproape inevitabilă continuarea luptelor şi a haosului. Nu încăpea nici o îndoială că, după distrugerea shogunatului, clanurile războinice din toate provinciile aveau să-şi ridice drapelele şi să concureze fiecare pentru a fi primul care intră pe teren.

— Nobunaga a dat foc muntelui Hiei şi l-a răsturnat pe shogun. O asemenea nelegiuire trebuie să fie pedepsită!

Acesta avea să fie strigătul lor de luptă.

Nobunaga ştia că trebuia să ia iniţiativa şi să-şi învingă rivalii înainte ca aceştia să încheie o alianţă împotriva lui.

— Hideyoshi, tu trebuie să te întorci primul, cât mai repede.

Probabil voi veni şi eu să te vizitez la castelul Yokoyama curând.

— Vă aştept.

Hideyoshi părea să fi înţeles direcţia evenimentelor şi, după ce-l însoţi pe fiul lui Yoshiaki la Wakae, se înapoie rapid la castelul său din Yokoyama.

Luna a şaptea se apropia de sfârşit, când Nobunaga reveni la Gifu. La începutul lunii următoare, o scrisoare urgentă, redactată de mâna stângace a lui Hideyoshi, sosi din Yokoyama: „Momentul a venit. Să trecem la fapte!”

În căldura care mai dăinuia prin luna a opta, armata lui Nobunaga plecă din Yanagase, trecând în Echizen. Faţă în faţă cu ea se afla armata lui Asakura Yoshikage din Ichijogadani. La sfârşitul lunii a şaptea, Yoshigake primise un mesaj urgent din Odani, de la Asai Hisamasa şi fiul său, Nagamasa, aliaţii lui din nordul provinciei Omi:

Armata clanului Oda vine spre miazănoapte. Trimiteţi repede întăriri. Dacă ajutorul întârzie, vom fi pierduţi.

În consiliile de război erau unii care se îndoiau că putea fi adevărat, dar clanul Asai era aliat, aşa că fură trimişi, în grabă, zece mii de soldaţi. Iar când această avangardă ajunse la muntele Tagami, îşi dădură seama că atacul din partea clanului Oda era o realitate. Odată ce faptul fu înţeles, trimiseră o ariergardă de peste douăzeci de mii de oameni. Asakura Yoshikage considera criza destul de gravă pentru a conduce personal armata. Orice lupte din nordul provinciei Omi erau, în mod evident, extrem de alarmante pentru clanul Asakura, fiindcă armata clanului Asai forma prima linie de apărare a propriei lor provincii.

Atât tatăl, cât şi fiul Asai se aflau la castelul Odani; cam la

trei leghe distanţă, se înălţa castelul Yokoyama, în care se fortificase Hideyoshi, pândind clanul Asai ca un uliu în slujba lui Nobunaga.

Toamna, Nobunaga ataca deja clanul Asai. Asalta Kinomoto, într-o ofensivă prin surprindere împotriva armatei din Echizen. Clanul Oda luă peste opt sute de capete. Forţară înaintarea asupra inamicilor, care fugeau acum din Yanagase, urmărindu-i şi înroşind cu sânge frunzele uscate de început de toamnă.

Războinicii din Echizen se lamentau de slăbiciunea propriei lor armate. Dar aprigii generali şi luptătorii curajoşi care se întorceau să lupte erau doborâţi în bătălie. De ce erau atât de slabi? Şi de ce nu puteau lovi clanul Oda? La căderea oricui contribuie un cumul de factori, iar prăbuşirea firească se produce într-o clipă. Dar, când soseşte acea clipă anume, atât inamicul, cât şi aliatul se miră de bruscheţea şi de magnitudinea ei. Ascensiunea şi decăderea provinciilor, însă, se bazează întotdeauna pe fenomene naturale şi nici în acest caz nu intervine, de fapt, nimic miraculos sau ciudat. Slăbiciunea clanului Asakura putea fi înţeleasă doar privind comportamentul comandantului suprem al armatei sale, Yoshigake. Prins în vacarmul oamenilor care fugeau din Yanagase, Yoshigake îşi pierduse deja capul.

— S-a sfârşit! Nici să fugim nu mai putem! Suntem frânţi, şi eu, şi calul meu! Spre munţi! strigă el.

Nu avea nici vreun plan de contraatac, nici măcar un dram de putere ca să mai lupte. Gândindu-se numai la sine însuşi, îşi abandonă repede calul şi încercă să găsească o ascunzătoare.

— Ce faceţi? îl mustră principalul său vasal, Takuma Mimasaka, cu lacrimi în ochi.

Trăgându-l înapoi de centură, îl urcă pe cal cu forţa şi-l

împinse spre Echizen. Apoi, ţinându-se bine pe poziţie pentru a-i lăsa seniorului său timp să scape, luă peste o mie de soldaţi şi rezistă în faţa armatei Oda cât de mult putu.

Nu mai este nevoie să spunem că Takuma şi toţi oamenii săi au murit, suferind o înfrângere jalnică şi totală. În timp ce nişte vasali atât de credincioşi se sacrificau, Yoshigake se închise în castelul său principal de la Ichijogadani. Dar nici măcar nu avu bărbăţia de a organiza o apărare dârză a tărâmului strămoşilor săi.

La scurt timp după întoarcerea la castel, Yoshigake îşi luă nevasta şi copiii şi fugi spre un templu din districtul Ono. Socotea că, dacă rămâneau în interiorul castelului, când se îngroşa gluma, n-ar mai fi avut nici o cale de scăpare. Văzând că seniorul lor demonstra o asemenea lipsă de hotărâre, generalii şi soldaţii săi dezertară cu toţii.

Era în plină toamnă. Nobunaga se întoarse în tabăra sa de pe muntele Toragoze, punct din care înconjurase deja castelul Odani. Din momentul când sosise, părea extraordinar de calm, ca şi cum n-ar fi aşteptat decât căderea castelului. Odată cu prăbuşirea precipitată a provinciei Echizen, se înapoiase imediat, în timp ce cenuşa din Ichijogadani continua să fumege. Acum, dădea ordine.

Maenami Yoshitsugu, generalul care predase provincia Echizen, primi castelul Toyohara. În mod similar, lui Asakura Kageaki i se dădu ordin să apere castelul Ino, iar Toda Yarokuro fu expediat la castelul din Fuchu. Astfel, Nobunaga folosea un mare număr de vasali ai clanului Asakura familiarizaţi cu condiţiile din provincie. În sfârşit, Akechi Mitsuhide fu însărcinat cu supravegherea lor.

După toate probabilităţile, nici n-ar fi putut exista un om

mai potrivit pentru această responsabilitate decât Mitsuhide. În timpul zilelor sale neliniştite când rătăcea, fusese vasal al clanului Asakura şi locuise în cetatea Ichijogadani, îndurând privirile reci ale colegilor săi. Acum, într-o răsturnare completă de situaţie, îi supraveghea pe foştii săi stăpâni.

Desigur, în pieptul lui Mitsuhide creştea o mândrie mare, precum şi un torent de alte emoţii. Mai mult, inteligenţa şi abilitatea lui Mitsuhide fuseseră recunoscute de mai multe ori, iar acum era unul dintre vasalii favoriţi ai lui Nobunaga. În observaţiile lui asupra altora, Mitsuhide era mult mai inteligent decât majoritatea oamenilor şi, după mai mulţi ani de lupte şi slujire zilnică, înţelegea foarte bine caracterul lui Nobunaga. Cunoştea expresiile stăpânului său, cuvintele şi privirile – chiar şi de la distanţă – la fel de bine ca pe ale sale.

Mitsuhide trimitea călăreţi din Echizen de mai multe ori pe zi. Nu lua de unul singur nici cea mai mică hotărâre. Nobunaga lua deciziile consultând aceste bilete şi scrisori, în tabăra sa de pe muntele Toragoze.

Munţii, în culorile vii ale toamnei, mărgineau cerul albastru fără nori, care, la rândul său, se reflecta în albastrul strălucitor al lacului de jos. Ciripitul păsărilor invita, din când în când, la somn.

Hideyoshi traversă cu repeziciune munţii din Yokoyama. Glumind pe drum cu oamenii săi, râdea, dezvelindu-şi dinţii albi în soare. Când se apropie, îi salută pe toţi cei din jurul său. Acesta era omul care construise castelul din Sunomata şi, mai târziu, fusese pus la conducerea castelului Yokoyama. Responsabilităţile şi poziţia sa printre generalii armatei Oda deveniseră, foarte rapid, importante şi totuşi, era acelaşi dintotdeauna.

Când ceilalţi generali îi comparau purtarea cu obiceiurile lor solemne, erau unii care îl judecau ca fiind frivol şi indiscret,

dar alţii îl vedeau într-o altă lumină, spunând:

— E vrednic de rangul lui. Nu s-a schimbat faţă de cum era înainte, deşi i-a crescut solda. Mai întâi a fost slugă, apoi samurai, şi pe urmă, dintr-odată, a ajuns să guverneze un castel. Dar tot acelaşi e. Cred că va câştiga un domeniu şi mai mare.

Chiar înainte de asta, Hideyoshi se arătase, într-o doară, prin tabără, îl ademenise pe Nobunaga cu câteva cuvinte simple şi amândoi urcau acum spre munţi.

— Câtă impertinenţă! exclamă Shibata Katsuie, în timp ce ieşea împreună cu Sakuma Nobumori, în spatele cazărmilor.

— De-asta e atât de neplăcut de toţi, chiar şi când nu are motive să fie. Nimic nu e mai sâcâitor decât să asculţi pe cineva care turuie despre propria lui deşteptăciune.

Rostind aceste cuvinte în silă, priviră silueta lui Hideyoshi croindu-şi drum prin mlaştina din depărtare, împreună cu Nobunaga.

— Nu ne spune nimic – nu se consultă deloc cu noi.

— Înainte de toate, nu e îngrozitor de periculos? O fi ziua-n amiaza mare, dar inamicul poate pândi oriunde, în munţii ăştia. Ce-o să se-ntâmple dacă încep să tragă în el?

— Mă rog, Domnia Sa este Domnia Sa.

— Nu, Hideyoshi e vinovatul. Chiar dacă pe Domnia Sa îl însoţeşte o mulţime numeroasă, Hideyoshi se învârte prin jurul lui până-i atrage atenţia.

Mai existau şi alţi comandanţi, în afară de Katsuie şi Nobumori, care erau nemulţumiţi de situaţie. Cei mai mulţi dintre ei presupuneau că Hideyoshi plecase cu Nobunaga în munţi, plănuind vreo strategie cu iscusinţa sa în vorbire. Aceea era principala sursă a stânjenelii lor.

— Nu ne ia în seamă pe noi – generalii săi apropiaţi.

Fie că Hideyoshi nu înţelegea aceste fenomene lăuntrice

ale firii omeneşti, fie că prefera pur şi simplu să le ignore, îl conduse pe Nobunaga în munţi, râzând, din timp în timp, cu un glas care ar fi fost mai potrivit pentru o excursie de vacanţă. Adunând vasalii săi şi pe ai lui Nobunaga, mica lor forţă nu număra mai mult de douăzeci-treizeci de oameni.

— Un om transpiră serios când escaladează munţii. Să vă dau o mână de ajutor, stăpâne?

— Nu mă jigni.

— Mai avem doar puţin.

— N-am urcat destul. Munţi mai înalţi ca ăştia nu există?

— Din păcate, nu, nu în zona asta. Dar suntem destul de sus! Ştergându-şi sudoarea de pe faţă, Nobunaga privi în jos, spre văile învecinate. Văzu că oamenii lui Hideyoshi se ascundeau după copaci, stând de gardă.

— Oamenii care ne însoţesc ar trebui să rămână acolo. Nu ne-ar prinde bine să ne continuăm drumul cu un grup prea numeros, dincolo de locul ăsta.

Acestea fiind zise, Hideyoshi şi Nobunaga mai făcură treizeci-patruzeci de paşi, până pe creasta colinei.

În jur nu mai creşteau copaci. Ierburi şi buruieni fragede, care ar fi fost foarte bune pentru nutreţ, se întindeau pe suprafaţa muntelui. Flori-balon chinezeşti foşneau prin iarba uscată. Muguri de punga-cerşetorului li se agăţau de tecile săbiilor. Cei doi înaintau în tăcere. Parcă ar fi privit spre mare, fără a avea nimic în faţa lor.

— Aplecaţi-vă, stăpâne.

— Aşa?

— Ascundeţi-vă în iarbă.

În timp ce se târau spre marginea prăpastiei, în valea de sub ei apăru un castel.

— Acesta e Odani, spuse încet Hideyoshi, arătând spre castel. Nobunaga dădu din cap, privind tăcut. Avea ochii

învăluiţi într-o emoţie adâncă. Nu numai pentru că se uita la principalul castel al inamicului. În castelul acela, asediat acum de propria sa armată, locuia sora lui mai mică, Oichi, care născuse deja patru copii de când se măritase cu stăpânul castelului.

Seniorul şi vasalul se aşezară. Florile şi frunzele ierburilor de toamnă le ajungeau până la umeri. Nobunaga privea fără să clipească spre castelul de jos, apoi, se întoarse către Hideyoshi.

— Pot să spun că sora mea e supărată pe mine. Eu am fost cel care a măritat-o cu cineva din clanul Asai, fără a o lăsa să-şi spună părerea. I s-a spus să se sacrifice pentru binele clanului şi că alianţa era necesară pentru a proteja provincia. Hideyoshi, am acum în faţa ochilor ziua aceea.

— Mi-o amintesc şi eu foarte bine, răspunse Hideyoshi. Avea enorm de multe bagaje şi un palanchin frumos şi era înconjurată de suită şi cai împodobiţi. Ziua când a plecat să se mărite la miazănoapte de lacul Biwa a fost un eveniment splendid.

— Oichi nu era decât o fată nevinovată de paisprezece ani.

— A fost o mireasă atât de mică şi de drăgălaşă.

— Hideyoshi.

— Da?

— Înţelegi, nu-i aşa? Cât de greu e pentru mine…

— Tocmai din acest motiv şi mie mi-e greu.

Nobunaga arătă cu bărbia spre castel:

— Nu e greu a lua decizia de a distruge acest castel, dar, când mă gândesc la încercarea de a o scoate pe Oichi de-acolo vie şi nevătămată…

— Când mi-aţi ordonat să iscodesc ţinuturile din jurul castelului Odani, am bănuit că plănuiaţi o campanie împotriva clanurilor Asakura şi Asai. Probabil dau iarăşi impresia că sunt

îngâmfat, dar, dacă-mi daţi voie să vorbesc franc, cred că sunteţi cam rezervat în a vă manifesta simţămintele fireşti şi, cu siguranţă, cauza deznădejdii dumneavoastră, stăpâne. E grosolan s-o spun, dar cred că v-am descoperit încă o calitate.

— Eşti singurul, ţistui din limbă Nobunaga. Katsuie, Nobumori şi ceilalţi se uită la mine de parcă de zece zile-ncoace mi-aş pierde vremea. Li se citeşte pe feţe că nu mă cunosc deloc. Se pare că mai ales Katsuie râde de mine pe la spate.

— Fiindcă, stăpâne, încă nu ştiţi încotro s-o luaţi.

— N-am cum să ştiu. Dacă ar fi să anihilăm inamicul puţin câte puţin, nu încape nici o îndoială că Asai Nagamasa şi tatăl său ar duce-o pe Oichi cu ei la pieire.

— Probabil că aşa ar face.

— Hideyoshi, spui că şi tu ai simţit acelaşi lucru ca mine de la început, dar asculţi toate astea cu un calm extraordinar. Nu ai nici un fel de plan?

— Ba da.

— Ei, şi-atunci de ce nu te grăbeşti să-mi împaci sufletul?

— Mi-am dat toată silinţa să nu vă mai dau sfaturi, în ultima vreme.

— De ce?

— Fiindcă în statul major mai sunt şi mulţi alţi oameni.

— Te temi de invidia celorlalţi? Şi ăsta e un motiv de nemulţumire. Dar principalul este că eu sunt cel care hotărăşte totul. Spune-mi imediat planul tău.

— Priviţi într-acolo, stăpâne, arătă Hideyoshi spre castelul Odani. Ceea ce face ca acest castel să fie deosebit e faptul că cele trei anexe ale castelului sunt mai clar delimitate şi mai puţin legate între ele decât la majoritatea celorlalte castele. Seniorul Hisamasa locuieşte în prima anexă; iar fiul său,

Nagamasa, cu doamna Oichi şi copiii lor, stau în cea de-a treia.

— Acolo?

— Da, stăpâne. Acum, zona pe care o vedeţi între prima şi a treia anexă se numeşte anexa Keyogoku, iar acolo locuiesc vasalii superiori, Asai Genba, Mitamura Uemondayu şi Onogi Tosa. Prin urmare, spre a captura castelul Odani, în loc de a lovi coada sau de a izbi capul, dacă putem pune mâna, mai întâi, pe anexa Kyogoku, vom tăia legătura între celelalte două.

— Înţeleg. Vrei să spui că următoarea noastră mişcare e aceea de a ataca anexa Kyogoku.

— Nu, dacă luăm cu asalt Kyogoku, prima şi a treia anexă vor trimite întăriri. Oamenii noştri vor fi atacaţi din ambele flancuri şi va urma o bătălie crâncenă. În acest caz, vom încerca să răzbim până la capăt sau ne vom retrage? Oricum, nu putem fi siguri de soarta doamnei Oichi, în castel.

— Şi-atunci, ce trebuie să facem?

— Desigur, e clar că strategia cea mai bună ar fi aceea de a trimite un mesager la cei din clanul Asai, explicându-le clar avantajele şi dezavantajele situaţiei, pentru a obţine atât castelul, cât şi pe Doamna Oichi fără nici un incident.

— Ar trebui să ştii că am încercat asta deja de două ori. Am trimis un mesager la castel, informându-i că, dacă se predau, le permit să-şi păstreze domeniile. Am luat măsuri să afle că Echizen fusese cucerită, dar nici Nagamasa şi nici tatăl lui nu vor să se clintească. N-au de gând decât să arate cât de duri sunt, la fel ca înainte. Desigur, „duritatea” lor nu e nimic mai mult decât faptul că se folosesc de viaţa lui Oichi ca de un scut. Îşi închipuie că n-am să dezlănţui nici un atac decisiv, atâta timp cât o au pe sora mea în castel.

— Dar nu e numai atât. În cei doi ani de când mă aflu la

Yokoyama, l-am urmărit cu atenţie pe Nagamasa şi am văzut că are ceva talent şi o voinţă destul de puternică. Mă rog, am încercat mult timp să mă gândesc la un plan de capturare a acestui castel, pentru a concepe cea mai bună strategie, în caz că trebuia vreodată să-l atacăm. Am capturat anexa Kyogoku fără a pierde un singur om.

— Cum? Ce spui?

Lui Nobunaga nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— A doua anexă, pe care o vedeţi acolo. Oamenii noştri sunt deja stăpâni pe ea, repetă Hideyoshi, aşa că vă spun că nu trebuie să vă mai faceţi griji.

— E adevărat?

— V-aş minţi eu într-un asemenea moment, stăpâne?

— Dar... nu-mi vine să cred.

— E de înţeles, însă o veţi putea auzi cu urechile dumneavoastră, curând, de la doi oameni pe care i-am chemat. Vreţi să vorbiţi cu ei?

— Cine sunt?

— Primul e un călugăr numit Miyabe Zensho. Celălalt este Onogi Tosa, comandantul anexei.

Nobunaga nu reuşea să-şi ascundă uimirea. Îl credea pe Hideyoshi, dar nu putea să nu se întrebe cum convinsese un vasal superior al clanului Asai să treacă de partea lor.

Hideyoshi îi explică situaţia ca şi cum n-ar fi fost absolut nimic neobişnuit.

— La scurt timp după ce Domnia Voastră mi-a încredinţat castelul Yokoyama... începu el.

Nobunaga fu puţin cam surprins. Nu-l putea privi pe omul care vorbea fără să clipească. Castelul Yokoyama era situat în prima linie a acelei zone strategice, iar trupele lui Hideyoshi se aflau acolo pentru a ţine sub control clanurile Asai şi Asakura. Îşi amintea ordinul de detaşare temporară a lui

Hideyoshi acolo, dar nu ţinea minte nici o promisiune de a-i dărui lui castelul. Acum, însă, Hideyoshi spunea că primise castelul ca premiu. Nobunaga, însă, lăsă deoparte, pentru un timp, acest gând.

— Nu era în anul imediat următor atacului de la muntele Hiei, când ai venit la Gifu să-mi faci o vizită de Anul Nou? întrebă el.

— Întocmai. La întoarcere, Takenaka Hanbei s-a îmbolnăvit şi am întârziat pe drum. Când am ajuns la castelul Yokoyama, se întunecase.

— N-am chef să ascult poveşti lungi. Treci la subiect.

— Inamicul aflase că lipseam din castel şi declanşase un atac de noapte. L-am respins, desigur, şi cu acel prilej l-am capturat pe călugărul Miyabe Zensho.

— L-aţi prins viu?

— Da. În loc să-i tăiem capul, l-am tratat cu blândeţe şi, mai târziu, când am avut câteva momente libere, l-am sfătuit cu privire la timpurile care urmează şi l-am instruit în adevărata semnificaţie a datoriei de samurai. El, la rândul său, a vorbit cu fostul lui stăpân, Onogi Tosa, şi l-a convins să ni se predea.

— Serios?

— Câmpul de luptă nu e locul potrivit pentru glume, replică Hideyoshi.

Mut de admiraţie, până şi Nobunaga fu uluit de iscusinţa lui Hideyoshi. Câmpul de luptă nu e locul potrivit pentru glume! Şi, întocmai aşa cum se lăudase, Miyabe Zenshi şi Onogi Tosa fură aduşi de un vasal al lui Hideyoshi la Nobunaga. Îl chestionă atent pe Tosa, pentru a confirma povestirea lui Hideyoshi.

Generalul răspunse desluşit:

— Această capitulare nu ţine numai de mine. Ceilalţi doi

vasali superiori detaşaţi în Kyogoku şi-au dat şi ei seama că a ne opune dumneavoastră n-ar fi numai o nesocotinţă, ci ar grăbi şi căderea clanului şi ar face ca populaţia să sufere inutil.

Nagamasa avea mai puţin de treizeci de ani, dar făcuse deja patru copii cu doamna Oichi, care avea douăzeci şi trei de ani. Ocupa a treia anexă a castelului Odani, care, de fapt, era format din trei castele într-unul singur.

Din trecătoarea de la miazăzi se auziră focuri de arme până seara. Detunăturile tunurilor răsunau periodic şi, de fiecare dată, tavanul decorat în unghiuri drepte se zgâlţâia ca şi cum ar fi fost gata să se desprindă.

Oichi privi în sus, instinctiv, cu ochi speriaţi, strângându-şi la piept copilul cel mic. Încă nu fusese înţărcat. Nu sufla vântul, dar pretutindeni zbura funingine, iar lumina lămpii pâlpâia nebuneşte.

— Mamă! Mi-e frică!

A doua fiică a ei, Hatsu, i se agăţă de mâneca dreaptă, în timp ce fata cea mare, Chacha, se ţinea strâns, tăcută, de genunchiul ei stâng. Băiatul, însă, nu venise lângă mama sa, deşi era încă mic. Agita o săgeată fără vârf spre o doamnă de onoare. Acesta era moştenitorul lui Nagamasa, Manjumaru.

— Lasă-mă să văd! Lasă-mă să văd lupta! strigă năzuros Manju, lovind-o pe doamna de onoare cu coada săgeţii.

— Manju, îl dojeni mama sa, de ce dai în ea? Tatăl tău se luptă. Ai uitat că ţi-a spus să fii cuminte în timpul luptei? Dacă vasalii râd de tine, nu vei deveni un general bun, nici chiar când ai să creşti.

Manju era destul de mare pentru a înţelege câte ceva din cele ce spunea mama sa. O ascultă un moment, în tăcere, dar apoi începu, dintr-odată, să plângă zgomotos, irascibil:

— Vreau să văd lupta! Vreau să văd!

Nici vasalul care avea în grijă copilul nu ştia ce să facă şi se mulţumea să stea alături, privind. Chiar atunci, bătălia se opri o vreme, deşi continuau să se audă împuşcături. Fata cea mai mare, Chacha, avea deja şapte ani şi înţelegea, întrucâtva, împrejurările dificile în care se afla tatăl ei, suferinţa mamei şi chiar sentimentele războinicilor din castel.

Spuse, precoce:

— Manju! Nu spune lucruri care o supără pe mama! Nu vezi că e groaznic pentru ea? Tata e afară, luptându-se cu inamicul. Nu-i aşa, Mamă?

Întărâtat, Manju îşi privi sora şi sări la ea, continuând să gesticuleze cu coada de săgeată.

— Proasta de Chacha! strigă.

Chacha îşi ridică mâneca peste cap, ascunzându-se după mama ei.

— Ia, fii cuminte!

Încercând să-l liniştească, Oichi luă săgeata ruptă şi începu să-i vorbească încet.

Deodată, din antreul de-afară, se auziră paşi violenţi.

— Cum adică? Unora ca ăia din Oda? Nu-s decât nişte samurai de nimic care au venit din fundul pădurilor din Owari. Credeţi c-am să mă predau unui om ca Nobunaga? Clanul Asai face parte din altă clasă decât ei!

Asai Nagamasa intră neanunţat, cu doi-trei generali după el. Când văzu că soţia sa era nevătămată, în camera aceea cavernoasă şi slab luminată, fu mai uşurat.

— Sunt puţin cam obosit, spuse el, aşezându-se şi dezlegându-şi şireturile unei părţi a armurii; apoi, se întoarse spre generalii din spatele lui. După cum stau lucrurile în seara asta, s-ar putea ca inamicul să încerce un atac cu toate forţele pe la miezul nopţii. Ar fi mai bine ca acum să ne

odihnim.

Când comandanţii se ridicară să plece, Nagamasa scoase un oftat de uşurare. Chiar şi în toiul luptei, îşi putea aminti că era atât tată, cât şi soţ.

— Te-au înspăimântat împuşcăturile din seara asta, draga mea? îşi întrebă el soţia.

Înconjurată de copii, Oichi răspunse:

— Nu, ne aflam aici, aşa că a fost bine.

— Manju sau Chacha nu s-au speriat, n-au plâns?

— Ar trebui să fii mândru de ei. S-au comportat ca nişte adulţi.

— Zău? se sili el să zâmbească; apoi, continuă: nici o grijă. Cei din Oda au atacat feroce, dar i-am respins cu putere din castel. Chiar şi dacă vor continua să ne atace douăzeci-treizeci, poate şi o sută de ani, nu ne vom preda. Noi suntem clanul Asai! Nu cedăm în faţa unuia ca Nobunaga.

Era atât de revoltat contra clanului Oda, încât părea gata să scuipe, dar, dintr-odată, tăcu.

Luminată de lampa din spate, Oichi îşi ascundea faţa cu copilul care-i sugea la sân. Aceea era sora mai mică a lui Nobunaga! Nagamasa se cutremură de emoţie. Până şi la faţă semăna cu el. Avea profilul şi tenul delicat al fratelui ei.

— Plângi?

— Copilul se irită şi mă muşcă de sfârc câteodată, când nu iese laptele.

— Nu iese laptele?

— Nu, nu acum.

— Fiindcă ai o durere ascunsă şi slăbeşti prea mult. Dar eşti mamă, iar aceasta e adevărata bătălie a unei mamei.

— Ştiu.

— Cred că mă găseşti un soţ cam aspru.

Oichi se trase spre soţul ei, continuând să-şi ţină copilul la

piept.

— Nu, nu-i adevărat! De ce ţi-aş purta pică? Găsesc că e voia sorţii.

— Oamenii nu se pot reconcilia doar spunând că aşa a vrut soarta. Viaţa unei soţii de samurai e mai grea decât înghiţitul de săbii. Dacă nu eşti complet hotărâtă, se cheamă că nu eşti hotărâtă deloc.

— Încerc să ajung şi eu la o asemenea înţelegere, dar nu-mi pot spune altceva decât că sunt mamă.

— Draga mea, nici chiar în ziua când m-am căsătorit cu tine, n-am crezut că aveai să fii a mea pentru totdeauna. Şi nici tatăl meu nu a dat permisiunea ca tu să devii o adevărată soţie în clanul Asai.

— Cum? Ce vorbeşti?

— În asemenea momente, trebuie spus adevărul. Această clipă nu se va repeta, aşa că-mi voi deschide inima în faţa ta. Când Nobunaga mi te-a trimis de nevastă, n-a fost nimic mai mult decât o stratagemă politică. Mi-am dat seama din primul moment ce avea în minte.

Tăcu o clipă.

— Dar, cu toate că ştiam asta, între noi s-a înfiripat o iubire pe care nimic n-ar putea-o opri vreodată. Apoi, am făcut patru copii. În acest moment, nu mai eşti sora lui Nobunaga. Eşti soţia mea şi mama copiilor mei. Nu-ţi voi permite să verşi lacrimi pentru duşmanul nostru. Şi-atunci, de ce slăbeşti aşa şi ţi se opreşte laptele pe care ar trebui să-l dai copilului nostru?

Acum, Oichi înţelegea. Tot ceea ce păruse rezultatul „sorţii” fusese conceput ca o stratagemă politică. Era mireasa unei strategii politice: din primul moment, Nagamasa îl considerase pe Nobunaga un om pe care trebuia să-l pândească. Dar Nobunaga îşi îndrăgise sincer cumnatul.

Nobunaga credea în viitorul moştenitorului clanului Asai şi avusese încredere în el. Insistase cu entuziasm asupra căsătoriei, însă unificarea stătuse de la bun început sub semnul îndoielii, din cauza alianţei mult mai vechi între clanurile Asai şi Asakura din Echizen. Pactul lor nu era numai unul de apărare reciprocă, ci o relaţie completă, bazată pe prietenie şi pe favoruri mutuale. Clanurile Asakura şi Oda fuseseră inamice de ani de zile. Când Nobunaga atacase clanul Saito, în Gifu, cât de mult îl stânjeniseră venind în ajutorul vechilor aliaţi?

Nobunaga învinsese acest obstacol în calea căsătoriei, trimiţând clanului Asakura un angajament scris prin care promitea să nu le invadeze domeniile.

La scurt timp după nuntă, tatăl lui Nagamasa şi clanul Asakura – căruia îi datora atâtea favoruri – au încercat să-l facă pe Nagamasa să-şi privească soţia cu suspiciune. Între timp, clanul Asai s-a unit cu Asakura, cu shogunul, cu Takeda Shingen din Kai şi cu călugării-războinici de pe muntele Hiei, într-o alianţă împotriva lui Nobunaga.

În anul următor, Nobunaga invadase provincia Echizen. Dintr-odată, a fost lovit pe la spate. Tăindu-i retragerea şi acţionând concertat cu clanul Asakura, Nagamasa complotase la eliminarea definitivă a lui Nobunaga. În acea perioadă, Nagamasa îi dăduse clar de înţeles lui Nobunaga că n-avea să-şi lase judecata să fie afectată de soţia lui, dar Nobunaga nu-l crezuse. Forţele clanului Asai şi virtutea marţială a omului în care Nobunaga avusese încredere deveniseră un foc aprins chiar sub picioarele lui. Ba mai mult, deveniseră nişte adevărate lanţuri. După distrugerea provinciei Echizen, însă, castelul Odani nu mai era nici un foc, nici lanţuri cu cătuşe.

Cu toate acestea, în acea perioadă, Nobunaga încă mai

spera că n-avea să fie nevoit să-l ucidă pe Nagamasa. Desigur, respecta curajul acestuia, dar, mai mult decât atât, îl tulbura afecţiunea lui pentru Oichi. Oamenilor li se părea ciudat, amintindu-şi că, atunci când trecuse prin foc muntele Hiei, acelui senior nu-i păsase că era numit „regele demonilor”.

Toamna înainta cu fiecare zi. În zori, roua de pe iarba din jurul castelului era abundentă şi rece.

— Stăpâne, s-a întâmplat ceva îngrozitor.

Glasul lui Fujikage Mikawa era neobişnuit de tulburat. În noaptea aceea, Nagamasa dormise lângă plasa de ţânţari care-i apăra soţia şi copiii, dar nu-şi scosese armura.

— Ce este, Mikawa?

Ieşi repede din dormitor, cu respiraţia grea. Un atac în zori! Acesta fu primul lui gând. Dar dezastrul pe care-l raporta Mikawa era şi mai rău.

— Anexa Kyogoku a fost cucerită de Oda în timpul nopţii.

— Cum!

— Nu încape nici o îndoială. Se poate vedea din fort, stăpâne.

— Cu neputinţă.

Nagamasa se urcă repede în turnul de strajă, împiedicându-se, de mai multe ori, pe treptele întunecate. Deşi Kyogoku era departe de turnul de veghe, anexa se vedea ca şi cum ar fi fost chiar sub el. Acolo, fluturând în vârful castelului din depărtare, apăruseră multe steaguri, dar nici unul dintre ele nu aparţinea clanului Asai. Unul dintre stindardele comandanţilor, fâlfâind mândru şi strălucitor în vânt, anunţa prezenţa lui Hideyoshi.

— Am fost trădaţi! Perfect! Le-arăt eu lor. Îi voi arăta lui Nobunaga şi tuturor samurailor din ţara asta, spuse el,

zâmbind forţat. Le-arăt eu cum moare Asai Nagamasa!

Nagamasa coborî scara întunecoasă a turnului de pază. Vasalilor care-l urmau li se părea că-şi însoţeau seniorul în măruntaiele pământului.

— Ce... ce se întâmplă? se lamentă unul dintre generali, la jumătatea scării.

— Onogi Tosa, Asai Genba şi Mitamura Uemon au trecut la inamic, răspunse alt general.

Un altul adăugă, cu amărăciune:

— Deşi erau vasali superiori, au trădat încrederea ce li se acordase când au fost însărcinaţi cu conducerea anexei Kyogoku.

— Sunt inumani!

Nagamasa se întoarse spre ei:

— Nu vă mai plângeţi!

Se opriră în camera spaţioasă, cu podele de lemn, de la baza scării, luminată de o lumină slabă. Încăperea fortificată semăna cu o enormă cuşcă sau cu o celulă de închisoare. Mulţi dintre răniţi fuseseră aduşi acolo şi zăceau pe rogojini de paie, gemând.

Când Nagamasa trecu printre ei, chiar şi samuraii întinşi pe jos făcură un efort să se ridice în genunchi.

— Nu-i voi lăsa să moară în zadar! Nu-i voi lăsa să moară în zadar! spuse Nagamasa, cu lacrimi în ochi, în timp ce trecea.

Totuşi, se mai întoarse, încă o dată, spre generali, interzicându-le, cu stricteţe, să se plângă:

— N-are nici un rost să-i insultaţi pe alţii. Fiecare dintre voi trebuie să-şi aleagă singur drumul – fie vă predaţi inamicului, fie muriţi alături de mine. În ambele părţi există datorii morale. Nobunaga luptă pentru a reclădi naţiunea; eu lupt pentru numele şi onoarea clasei samurailor. Dacă sunteţi de

părere că e mai bine să vă supuneţi lui Nobunaga, atunci duceţi-vă la el. Eu nu vă voi opri!

Şi, cu aceste cuvinte, ieşi să verifice apărarea castelului, dar, nu făcu nici o sută de paşi, când i se aduse la cunoştinţă un lucru mult mai grav decât pierderea anexei Kyogoku.

— Stăpâne! Stăpâne! O veste îngrozitoare!

Unul dintre ofiţeri, plin de sânge, veni în fugă spre el şi căzu în genunchi.

— Ce s-a întâmplat, Kyutaro?

În pieptul lui Nagamasa, fulgeră presimţirea că se întâmplase ceva foarte rău. Wakui Kyutaro nu era un samurai din anexa Kyogoku; era unul dintre vasalii tatălui său.

— Onoratul dumneavoastră tată, seniorul Hisamasa, tocmai şi-a făcut *seppuku.* Mi-am croit drum încoace printre inamici, ca să vă aduc acestea.

Îngenuncheat, Kyutaro scoase părul lui Hisamasa şi kimonoul de mătase în care era învelit şi le puse în mâna lui Nagamasa.

— Ce! A căzut şi prima anexă?

— Chiar înaintea zorilor, un grup de soldaţi a pornit pe cărarea secretă din Kyogoku până lângă poarta castelului, arborând stindardul lui Onogi şi spunând că Onogi avea urgentă nevoie să-l vadă pe seniorul Hisamasa. Presupunând că Onogi era în fruntea oamenilor lui, gărzile au deschis poarta castelului. Imediat ce au făcut-o, o trupă numeroasă de soldaţi a năvălit înăuntru şi şi-a croit drum până în citadela superioară.

— Inamicii?

— Cea mai mare parte dintre ei erau vasalii seniorului Hideyoshi, dar oamenii care i-au arătat drumul au fost, fără îndoială, ai acelui trădător de Onogi.

— Şi tatăl meu?

— A luptat bărbăteşte până la sfârşit. El însuşi a dat foc citadelei interioare, apoi s-a sinucis, dar inamicul a stins focul şi a ocupat castelul.

— Aha! Deci de-asta n-am văzut flăcări sau fum.

— Dacă din prima anexă s-ar fi înălţat flăcări, atunci aţi fi trimis întăriri sau aţi fi dat foc acestui castel şi v-aţi fi sinucis împreună cu soţia şi copiii, la moartea tatălui dumneavoastră. Cred că de acest lucru s-a temut inamicul şi a făcut planuri ca să-l împiedice.

Deodată, Kyutaro îşi înfipse unghiile în pământ şi spuse:

— Stăpâne... mor...

Cu palmele lipite de ţărână, în semn de supunere, capul îi căzu la pământ. Purtase şi câştigase o bătălie mult mai amarnică decât aceea de pe câmpul de luptă.

— Încă un suflet viteaz s-a pierdut, se lamentă cineva în spatele lui Nagamasa, intonând apoi, încet, o rugăciune.

Clinchetul rozariului răsună în tăcerea ce se lăsase. Când se întoarse, Nagamasa văzu că era marele preot, Yuzan – alt refugiat din război.

— Cu părere de rău am auzit că seniorul Hanamasa s-a stins din viaţă în dimineaţa aceasta, spuse Yuzan.

— Reverenţa Voastră, am o rugăminte, spuse Nagamasa, cu glas sigur; cuvintele îi erau calme, dar nu-şi ascundea tonul tânguitor. Va fi rândul meu. Aş dori să-mi adun toţi vasalii laolaltă şi să ţin o slujbă funerară, cel puţin de formă, cât timp mai sunt viu. În valea din spatele castelului Odani există o piatră memorială sculptată cu numele buddhist al morţii, pe care mi-aţi dat-o dumneavoastră înşivă. Vreţi, vă rog, să cereţi ca piatra să fie adusă în castel? Sunteţi preot şi, neîndoielnic, inamicul vă va lăsa să treceţi.

— Fireşte.

Yuzan plecă imediat. În acel moment, unul dintre generalii

lui Nagamasa fu cât pe ce să se ciocnească de el, sosind grăbit.

— Fuwa Mitsuharu a venit la poarta castelului.

— Cine e Fuwa Mitsuharu?

— Un vasal al seniorului Nobunaga.

— Al inamicului? se răsti Nagamasa. Alungaţi-l. N-am ce face cu vasalii lui Nobunaga. Dacă nu pleacă, aruncaţi în el cu pietre de la poarta castelului.

Samuraiul se supuse poruncii lui Nagamasa şi o luă la fugă imediat, dar, nu peste mult, apăru un alt comandant.

— Mesagerul de la inamic încă mai stă la poarta castelului. Nu vrea să plece, orice i-am spune. Protestează că războiul e război, iar negocierile sunt negocieri şi întreabă de ce nu ne purtăm faţă de el cu eticheta cuvenită unui reprezentant al provinciei lui.

Nagamasa nu luă în seamă aceste plângeri şi îl certă pe omul care i le repetase:

— De ce-mi explici protestele unui om pe care v-am spus să-l goniţi?

Chiar atunci, se apropie încă un general:

— Stăpâne, regulile războiului dictează că trebuie să vă întâlniţi cu el, fie şi numai pentru un moment. N-am vrut să spun că Asai Nagamasa e atât de prăbuşit, încât şi-a pierdut calmul şi că refuză să primească în audienţă un sol duşman.

— Bine, să intre. Să-l văd la faţă. Pe-aici, adăugă Nagamasa, arătând spre corpul de gardă.

Peste jumătate din soldaţii clanului Asai din castel sperau că pe poartă avea să intre pacea. Nu s-ar fi putut spune că le lipsea devotamentul faţă de Nagamasa, dar „datoria” pe care o predica Nagamasa şi motivele acelui război erau intim legate de relaţia dintre el şi Echizen şi cu nemulţumirea faţă de ambiţiile şi realizările lui Nobunaga. Soldaţii înţelegeau

prea bine acest contrast.

Şi nu era numai atât. Deşi castelul Odani rezistase cu îndârjire până atunci, atât prima, cât şi a doua anexă căzuseră deja. Ce şanse de victorie mai aveau, fortificaţi într-un castel izolat şi părăsit?

Astfel, sosirea trimisului de la clanul Oda era ca albastrul cerului pe care-l aşteptau. Fuwa intră în castel, se duse la camera unde-l aştepta Nagamasa şi îngenunche în faţa lui.

Oamenii dinăuntru îl fixau pe Fuwa cu priviri ostile; aveau părul în neorânduială şi răni pe mâini şi capete. Îngenuncheat, Fuwa vorbi cu atâta blândeţe, încât s-ar fi putut îndoi că era general.

— Am cinstea de a fi trimisul seniorului Nobunaga.

— Salutările formale nu sunt necesare pe câmpul de luptă. Să trecem la subiect, răspunse îngâmfat Nagamasa.

— Seniorul Nobunaga vă admiră loialitatea faţă de clanul Asakura, dar astăzi Asakura a căzut deja, iar aliatul său, shogunul, este în exil. Atât favorurile, cât şi ranchiunele au rămas în trecut, aşa că, de ce s-ar mai lupta clanurile Oda şi Asai? Nu numai atât, dar seniorul Nobunaga este cumnatul dumneavoastră; sunteţi soţul iubit al surorii sale.

— Am mai auzit toate astea şi înainte. Dacă ceri un tratat de pace, îl refuz categoric. Nu contează cât eşti de convingător.

— Cu tot respectul cuvenit, nu v-a mai rămas nimic altceva decât să capitulaţi. Până acum, aţi avut o comportare exemplară. De ce nu aţi preda castelul ca un bărbat, după care să vă îngrijiţi de viitorul clanului dumneavoastră? Dacă acceptaţi, seniorul Nobunaga este dispus să vă dea întreaga provincie Yamato.

Nagamasa râse dispreţuitor. Aşteptă până când emisarul termină.

— Te rog să-i spui seniorului Nobunaga că nu mă voi lăsa păcălit de asemenea cuvinte iscusite. Ceea ce-l interesează de fapt este sora lui, nu eu.

— Aceasta e o poziţie cinică.

— Zi-i cum pofteşti, şuieră Nagamasa, dar întoarce-te şi spune-i că nici nu mă gândesc să mă salvez, folosindu-mă de legăturile lui cu soţia mea. Şi ai face bine să-i spui lui Nobunaga că e cazul să înţeleagă faptul că Oichi nu mai e sora lui, ci soţia mea.

— Ei bine, atunci să înţeleg că plănuiţi să împărtăşiţi soarta acestui castel, orice-ar fi?

— Sunt hotărât în această privinţă, nu numai pentru mine însumi, ci şi pentru soţia mea.

— Atunci, nu mai este nimic de spus.

Cu acest răspuns, Fuwa se întoarse direct la tabăra lui Nobunaga.

După aceea, deznădejdea – sau, mai bine zis, vidul – umplu castelul cu tristeţe. Soldaţii, care aşteptaseră pacea din partea mesagerului Oda, nu puteau presupune decât că tratativele eşuaseră. Acum erau dezamăgiţi fără s-o ascundă, fiindcă speraseră, câteva momente, că aveau să le fie cruţate vieţile.

Mai era şi un alt motiv pentru ca dezolarea să se pogoare peste castel. Deşi se desfăşura o luptă, aveau loc funeraliile tatălui lui Nagamasa, iar din interiorul fortului se auzeau voci intonând sutrele, până a doua zi.

Începând din ziua aceea, Oichi şi cei patru copii ai ei purtară veşminte din mătase albă, de doliu. Aveau părul legat cu şnururi negre. Aveau o puritate care nu făcea parte din această lume, chiar dacă încă mai erau vii, şi chiar şi acei vasali care se hotărâseră să moară în castel simţeau, în modul cel mai natural, că aveau o soartă mult prea jalnică

pentru a putea fi exprimată în cuvinte.

Yuzan reveni la castel, însoţit de lucrătorii care cărau monumentul de piatră. Înainte de crăpatul zorilor, în sala mare a castelului fură aduse flori şi tămâie, spre a fi folosite la slujba funerară pentru cei vii.

Yusan se adresă adunării vasalilor din clanul Asai:

— Preţuindu-şi numele ca un membru al clasei samurailor, seniorul Asai Nagamasa, stăpânul acestui castel, a răposat ca o frumoasă floare căzută. Prin urmare, ca vasali ai săi, se cuvine să-i aduceţi ultimele omagii.

Nagamasa stătea aşezat în spatele monumentului de piatră, ca şi cum ar fi murit cu adevărat. La început, samuraii părură să nu înţeleagă. Se întrebau dacă toate acestea erau necesare şi se foiau în atmosfera stranie.

Dar Oichi, copiii şi alţi membri ai familiei îngenunchează în faţa monumentului şi puseră tămâie în vas.

Cineva începu să plângă şi, curând, fură cuprinşi cu toţii de aceeaşi stare. Oamenii în armuri, de care toată camera încăpătoare era plină, îşi lăsară capetele în piept, ferindu-şi ochii. Nici unul dintre ei nu putea ridica privirea.

Când ceremonia se sfârşi, Yuzan trecu în frunte şi câţiva samurai luară pe umeri monumentul şi-l scoaseră din castel. De astă dată, se duseră până la lacul Biwa, porniră cu o barcă mică şi, într-un loc aflat cam la o sută de metri de insula Chikubu, scufundară piatra pe fundul apei.

Nagamasa vorbi fără teamă, înfruntând moartea care se apropia de el, fără a trece cu vederea slăbirea spiritului războinic al acelor soldaţi care-şi puseseră speranţele în tratativele de pace. „Funeraliile pentru cei vii” organizate de el avură un efect pozitiv asupra moralului ezitant al apărătorilor. Dacă seniorul lor era hotărât să moară în luptă, atunci şi ei erau hotărâţi să-l urmeze. Sosise vremea să

moară. Patetica îndârjire a lui Nagamasa îi însufleţise, astfel, pe vasalii săi. Dar, cu toate că era un general înzestrat, nu era genial. Nagamasa nu ştia cum să-şi facă oamenii să moară cu bucurie pentru el. Stăteau în aşteptarea asaltului final.

TREI PRINŢESE

Pe la amiază, soldaţii de la poarta castelului începură să strige:

— Vin!

Trăgătorii de pe ziduri se înghionteau între ei, căutând ţintele. Dar singurul inamic care se apropia era un călăreţ solitar, care se apropia de poartă într-un mod cât se poate de nonşalant. Dacă ar fi fost sol, ar fi venit cu o escortă de oameni călări. Cuprinşi de îndoială, apărătorii îl priveau venind.

Când ajunse mai aproape, unul dintre comandanţi i se adresă unui soldat care avea o puşcă:

— Trebuie să fie un general inamic. Nu arată ca un mesager şi e foarte îndrăzneţ. Trage o dată, în semn de avertisment.

Comandantul voise ca un singur om să tragă un foc de avertisment, dar trei sau patru soldaţi traseră în acelaşi timp.

La auzul detunăturilor, călăreţul se opri, părând surprins. Apoi, ridică un fanion de război cu un soare roşu pe fond auriu, îl legănă deasupra capului şi strigă:

— Hei, soldaţi! Aşteptaţi o clipă! Este Kinoshita Hideyoshi un om pe care vreţi să-l împuşcaţi? Faceţi-o după ce vorbesc cu seniorul Nagamasa.

În timp ce răcnea, continua să alerge, până ajunse aproape drept sub poarta castelului.

„Ei bine, e chiar Kinoshita Hideyoshi din clanul Oda. Mă întreb ce-o fi vrând”. Generalul clanului Asai, care îl cerceta cu privirea, era sceptic în privinţa motivului pentru care acesta venise, dar uită că trebuia să-l împuşte.

Hideyoshi privi în sus, spre poarta castelului.

— Aş vrea să transmiteţi un mesaj în cetate, strigă el din nou.

Ce se întâmpla? Puteau fi auzite glasuri ce păreau să delibereze zgomotos. Curând, printre voci se amestecă un râs dispreţuitor şi un general al clanului Asai scoase capul peste parapet:

— Las-o baltă. Cred că eşti încă un emisar trimis la parlamentări de seniorul Nobunaga. Nu faceţi decât să vă pierdeţi iarăşi timpul. Pleacă!

Hideyoshi ridică glasul:

— Tăcere! Unde scrie că un om cu statutul de vasal are dreptul să-l alunge pe vizitatorul stăpânului său fără ca măcar să se intereseze de intenţiile seniorului? Castelul ăsta e ca şi cucerit şi nu-s atât de prost încât să-mi consum timpul şi energia venind aici ca să joc rolul unui sol pentru a-i grăbi distrugerea.

Vorbele sale nu arătau umilinţa.

— Am venit în calitate de reprezentant al seniorului Nobunaga, pentru a aduce tămâie drept ofrandă în faţa plăcii funerare a seniorului Nagamasa. Dacă am auzit bine, seniorul Nagamasa e hotărât să moară şi a poruncit să i se facă funeraliile cât timp încă mai trăieşte. Au fost prieteni în viaţa asta, aşa că n-ar trebui să i se permită şi seniorului Nobunaga să-i aducă tămâie? N-a mai rămas aici nici atâta eleganţă încât oamenii să-şi poată arăta acest gen de curtoazie şi

prietenie? Sau poate hotărârea seniorului Nagamasa nu e decât o fanfaronadă? E o cacealma sau falsul curaj al unui laş?

Chipul de deasupra porţii castelului se retrase, poate de jenă. Un timp, nu sosi nici un răspuns, dar, în sfârşit, poarta se deschise puţin.

— Generalul Fujikage Mikawa a acceptat să staţi de vorbă câteva momente, spuse omul, făcându-i semn lui Hideyoshi să intre.

Apoi, însă, adăugă:

— Seniorul Nagamasa a refuzat să te primească. Hideyoshi dădu din cap:

— Mi se pare firesc. Consider că seniorul Nagamasa a murit deja şi n-am să insist.

În timp ce vorbea, intră fără a privi nici la stânga, nici la dreapta. Cum putea acel om să intre atât de calm în mijlocul duşmanului?

În timp ce urca poteca prelungă, dintre prima poartă şi poarta centrală, Hideyoshi nu-l învrednici cu nici o atenţie pe omul care îl conducea. Când se apropie de intrarea în cetate, Mikawa îi ieşi în întâmpinare.

— Nu ne-am văzut de mult, spuse Hideyoshi, ca şi cum n-ar fi fost decât un salut firesc.

Se cunoscuseră cândva, iar Mikawa îi răspunse la salut cu un zâmbet:

— Da, neîndoielnic, a trecut multă vreme. E foarte neaşteptat să ne întâlnim în aceste împrejurări, senior Hideyoshi.

Toţi oamenii din castel aveau ochii înroşiţi, dar chipul bătrânului general nu părea deloc încordat.

— Generale Mikawa, nu te-am mai văzut din ziua nunţii doamnei Oichi, nu-i aşa? Ce mult a trecut de-atunci.

— Într-adevăr.

— A fost o zi splendidă, pentru amândouă clanurile noastre.

— E greu de spus ce ne rezervă soarta. Dar, când priveşti tulburările şi cataclismele din trecut, nici chiar această situaţie nu e chiar atât de neobişnuită. Ei bine, pofteşte. Nu te pot primi prea grozav, dar pot să-ţi ofer măcar o ceaşcă de ceai?

Mikawa îl conduse spre o ceainărie. Privind spatele generalului bătrân, cu părul alb, se vedea că trecuse deja dincolo de viaţă şi de moarte.

Ceainăria era mică şi retrasă, în capătul unei alei, printre copaci. Hideyoshi se aşeză, cu senzaţia că se afla într-o cu totul altă lume. În liniştea ceainăriei, gazda şi oaspetele erau departe, pentru scurtă vreme, de sângele vărsat în lumea de-afară.

Era sfârşitul toamnei. Afară cădeau frunzele copacilor, dar nici un fir de praf nu era depus pe podeaua de lemn lăcuit.

— Am auzit că vasalii seniorului Nobunaga au adoptat, de curând, ceremonia ceaiului, ridică Mikawa polonicul spre ceainicul de fier, conversând amiabil.

Hideyoshi îi observă eleganţa şi se grăbi să-şi prezinte scuzele:

— Seniorul Nobunaga şi vasalii săi sunt cunoscători, dar eu sunt leneş din fire şi nu ştiu o iotă din acest ceremonial. Îmi place numai gustul.

Mikawa puse vasul jos, amestecând ceaiul. Mişcările lui aveau o graţie aproape feminină. Trupul şi mâinile, înăsprite de armură, nu erau deloc ţepene. În încăperea aceea mobilată cu nimic mai mult decât cu un ceainic şi un castron simplu, stridenţa armurii bătrânului general părea complet nelalocul ei.

„Am întâlnit un om cumsecade”, îşi spuse Hideyoshi,

sorbind mai mult caracterul celuilalt decât ceaiul. Dar cum avea s-o scoată pe Oichi din castel? Deznădejdea lui Nobunaga era şi a lui. Întrucât planul său ajunsese până aici, se simţea răspunzător şi de rezolvarea acestei probleme.

Probabil castelul avea să cadă în orice zi voiau ei, dar nu mergea să încurce treaba acum, ca să fie nevoiţi să caute nestemata prin cenuşă. Mai mult, Nagamasa anunţase ambele părţi că era hotărât să moară şi că soţia lui luase aceeaşi decizie.

Speranţa imposibilă a lui Nobunaga era aceea de a câştiga bătălia şi de a o recupera pe Oichi nevătămată.

— Te rog, nu-ţi face griji cu formalităţile, spuse Mikawa, oferindu-i vasul cu ceai din faţa vetrei, unde stătea îngenuncheat.

Şezând cu picioarele încrucişate, în maniera unui războinic, Hideyoshi luă fără prea multe maniere ceaiul şi îl bău din trei înghiţituri.

— Ah, ce bun a fost. Nici nu ştiam că ceaiul poate fi atât de gustos. Şi nu încerc să te flatez.

— Ce zici de încă o ceaşcă?

— Nu, mi-am potolit setea. Setea din gură, cel puţin. Dar nu ştiu cum să-mi astâmpăr setea inimii. Generale Mikawa, pari să fii un om cu care se poate sta de vorbă. Vrei să mă asculţi până la capăt?

— Sunt vasal al clanului Asai, iar dumneata eşti un trimis al clanului Oda. Te voi asculta din acest punct de vedere.

— Aş dori să-mi aranjezi o întâlnire cu seniorul Nagamasa.

— Aşa ceva ţi s-a refuzat când te aflai la poarta castelului. Ţi s-a dat drumul fiindcă ai spus că nu veniseşi să te întâlneşti cu seniorul Nagamasa. Faptul de a fi venit până aici, pentru ca apoi să-ţi încalci cuvântul, e un vicleşug dezonorant. Nu mă pot pune într-o asemenea poziţie, permiţându-ţi să-l

întâlneşti.

— Nu, nu. Nu mă refeream la o întâlnire cu seniorul Nagamasa cel viu. Ca reprezentant al lui Nobunaga, aş dori să salut sufletul seniorului Nagamasa.

— Nu te mai juca aşa cu vorbele. Chiar dacă i-aş spune intenţiile dumitale, nu există nici un motiv de a crede că seniorul Nagamasa ar consimţi să te primească. Sperasem să împărtăşim cea mai înaltă etichetă războinică, bând împreună un vas de ceai. Dacă ţi-a mai rămas un dram de ruşine, pleacă acum, înainte de a te fi dezonorat.

„Nu te clinti. Refuză să pleci.” Hideyoshi se hotărâse să nu se urnească până nu-şi atingea scopul. Rămase aşezat, în tăcere. Era clar că simplele cuvinte n-aveau să-i servească drept strategie în faţa acelui general bătrân şi călit.

— Ei bine, am să te conduc înapoi, se oferi Mikawa.

Hideyoshi privi în cealaltă direcţie, mohorât, fără să spună nimic.

Între timp, gazda sa îşi pregătise un vas de ceai şi pentru el însuşi. După ce-l bău cu multă demnitate, puse la o parte instrumentele ceaiului.

— Ştiu că sunt egoist, dar permite-mi să mai rămân aici un timp, te rog, ceru Hideyoshi, nefăcând nici o mişcare.

Expresia lui arăta că nu putea fi clintit din loc nicicum.

— Poţi sta aici cât doreşti, dar nu-ţi va folosi la nimic.

— Nu neapărat.

— În ceea ce am spus adineaori nu există ocolişuri. Ce vei face aici?

— Ascult sunetul apei care fierbe în ibric.

— În ibric? râse Mikawa. Şi spuneai că nu ştii nimic despre Calea Ceaiului!

— Nu, despre ceai habar n-am, dar e un sunet plăcut, într-un fel. Poate din cauză că, în timpul acestei lungi campanii, n-

am mai auzit nimic altceva decât strigăte războinice şi cai nechezând, dar este extrem de plăcut. Lasă-mă să stau singur un moment aici şi să reflectez la toate astea.

— Faptul că reflectezi nu va schimba cu nimic lucrurile. Cu siguranţă, nu te voi ajuta să te întâlneşti cu seniorul Nagamasa sau măcar să te apropii de fort cu un pas, replică Mikawa, în timp ce se ridica să plece.

Hideyoshi mai spuse doar:

— Ibricul acesta scoate, într-adevăr, un sunet foarte frumos. Se trase puţin mai aproape de vatră şi, pierdut în admiraţie, privi pătruns ibricul de fier. Ceea ce-i atrase dintr-odată atenţia fu modelul încrustat pe suprafaţa metalului vechi. Era greu de spus dacă reprezenta un om sau o maimuţă, dar, mica fiinţă, cu braţele şi picioarele rezemate pe ramurile unui copac, stătea insolentă între cer şi pământ.

„Seamănă cu mine!” îşi spuse Hideyoshi, incapabil să-şi stăpânească un surâs spontan. Dintr-odată, îşi aminti vremea când plecase din conacul lui Matsushita Kahei şi începuse să cutreiere munţii şi pădurile, fără nimic de mâncare şi nici un adăpost.

Hideyoshi nu ştia dacă Mikawa rămăsese afară, urmărindu-l pe furiş, sau dacă plecase exasperat, dar, în orice caz, nu mai era în ceainărie.

„Ah, ce interesant este. E într-adevăr interesant”, reflectă Hideyoshi. Parcă ar fi vorbit cu ceainicul. Singur, clătină din cap. În acel moment, îşi aminti hotărârea sa de a nu se mişca, orice-ar fi fost.

Undeva, în grădină, Hideyoshi auzi glasurile nevinovate a doi copii mici, care se străduiau să nu izbucnească în râs. Îl priveau prin deschizăturile gardului din jurul ceainăriei.

— Ia te uită ce mutră de maimuţoi are!

— Da! Chiar aşa arată.

— Mă-ntreb de unde a venit.

— Trebuie că-i un mesager de la Zeul Maimuţă.

Hideyoshi întoarse capul şi-i zări pe copiii ascunşi după gard. În timp ce el fusese absorbit de desenul de pe ibric, cei doi copii îl observaseră în secret.

Hideyoshi începu, dintr-odată, să jubileze. Nu se îndoia că erau doi dintre cei patru copii ai lui Nagamasa – băiatul, Manju, şi sora lui mai mare, Chacha. Le răspunse cu un surâs.

— Uite! Zâmbeşte!

— Domnul Maimuţoi a zâmbit.

Cei doi copii începură imediat să şuşotească. Hideyoshi se prefăcu că se încruntă la ei. Acest lucru avu şi mai mult efect decât zâmbetul. Văzând că străinul cu faţă de maimuţă intra atât de repede în jocurile lor, Manju şi Chacha îi scoaseră limba, începând să se strâmbe la el.

Hideyoshi îi privi urât, iar cei doi se încruntară şi ei, încercând să vadă cine putea rezista mai mult timp.

Hideyoshi izbucni în râs, recunoscându-se învins.

Manju şi Chacha râseră surescitaţi. Scărpinându-se în cap, Hideyoshi le făcu semn să se apropie pentru a începe alt joc.

Invitaţia lui îi intrigă pe cei doi copii, care deschiseră, pe furiş, portiţa din vreascuri.

— De unde-aţi venit, domnu'?

Hideyoshi coborî de pe verandă şi începu să-şi lege baretele sandalelor. Pe jumătate în joacă, Manju îl gâdilă la ceafă cu un fir de iarbă uscată. Îndurând această poznă, Hideyoshi termină să-şi încheie sandalele.

Dar, când se ridică pe cât era de lung şi-i văzură expresia de pe faţă, le pieri curajul şi încercară s-o ia la fugă.

Din punctul său de vedere, Hideyoshi fu luat prin surprindere. De cum o zbughi băiatul din loc, îl apucă de guler. În acelaşi timp, încercă s-o înhaţe pe Chacha cu

cealaltă mână, dar fetiţa zbieră din răsputeri şi o şterse, plângând. Manju era atât de şocat că fusese prins, încât nu scoase nici un scâncet. Dar, căzând, îl privi pe Hideyoshi şi, văzând chipul omului şi tot cerul cu fundul în sus, ţipă şi el în sfârşit.

Fujikage Mikawa îl lăsase pe Hideyoshi singur în ceainărie şi mergea pe cărarea din grădină. Fu primul care auzi plânsetele lui Chacha în timp ce fugea şi ţipetele lui Manju. Alarmat, alergă să vadă ce se întâmpla.

— Cum? Mişelule! răcni el îngrozit, apucând, instinctiv, mânerul săbiei.

Stând cu picioarele de-o parte şi de alta a lui Manju, Hideyoshi îi strigă poruncitor bătrânului să se oprească. Era un moment dificil. Mikawa se pregătea să-l lovească pe Hideyoshi cu sabia, dar se retrase de teamă, când văzu ce era gata să facă Hideyoshi. Căci ochii acestuia şi sabia pe care o ţinea în mână arătau că avea să-i taie lui Manju beregata fără nici cea mai mică ezitare.

Deşi bătrân şi călit, generalul simţi că i se face pielea de găină, iar părul alb i se făcu măciucă.

— În... infamule! Ce-ai de gând să-i faci băiatului?

Glasul lui Mikawa era aproape plângăreţ. Se apropie puţin, tremurând din tot trupul de furie şi regret. Când vasalii care-l însoţiseră înţeleseră ce se întâmpla, zbierară din toţi bojocii, dând din mâini şi anunţând pe toată lumea de situaţia ivită.

Gărzile de la poarta centrală şi din citadela interioară auziseră, de asemenea, ţipetele lui Chacha şi se grăbeau spre locul faptei.

Samuraii formară un cerc de armuri din oţel în jurul acelui bizar inamic, care-i privea încruntat, ţinând sabia la gâtul lui Manju. Rămaseră la distanţă, poate speriaţi de ceea ce vedeau în ochii lui Hideyoshi. Nu aveau idee ce altceva să

facă decât gălăgie.

— Generale Mikawa! strigă Hideyoshi spre un chip dintre ei. Care e răspunsul dumitale? Metoda asta e cam violentă, dar, dacă n-o fac, nu văd nici o altă cale de a nu-l pune pe seniorul meu într-o situaţie stânjenitoare. De nu-mi dai un răspuns, am să-l ucid pe domnişorul Manju!

Privi în jur cu ochi scăpărători şi continuă:

— Generale Mikawa, ordonă-le acestor războinici să se retragă! Apoi, vom sta de vorbă. E atât de dificil să înţelegi ce e de făcut? Îţi merge cam încet mintea. Ar fi dificil, la urma urmei, să mă omori şi să şi salvezi viaţa băiatului, lăsându-l nevătămat. E exact aceeaşi situaţie ca a seniorului Nobunaga, care doreşte să cucerească acest castel şi s-o salveze pe Oichi. Cum ai putea salva viaţa domnişorului Manju? Chiar dacă mă împuşcaţi cu o muschetă, lama asta are toate şansele să-i taie gâtul în orice moment.

De câtva timp, numai limba-i mai era însufleţită şi vorbea într-un torent năvalnic. Acum, însă, pe lângă limbă i se mai mişcau şi ochii, iar alături de elocinţa sa, toate extremităţile trupului îi erau acut şi constant atente la inamicii din toate părţile.

Nimeni nu putea face nimic. Mikawa simţea imensitatea greşelii pe care o comisese şi părea să asculte cu băgare de seamă cuvintele lui Hideyoshi. Îşi revenise din şocul temporar şi reveni la calmul pe care-l arătase în ceainărie. În sfârşit, Mikawa se putu mişca; gesticulă spre oamenii din jurul lui Hideyoshi:

— Îndepărtaţi-vă; lăsaţi totul în seama mea. Chiar dacă voi fi nevoit să-i iau locul, tânărul senior nu trebuie să păţească nimic. Înapoiaţi-vă la posturi, cu toţii.

Apoi, se întoarse spre Hideyoshi şi-i spuse:

— Aşa cum doreai, mulţimea s-a împrăştiat. Şi-acum, vrei,

te rog, să mi-l predai pe tânărul Manju?

— Nici nu mă gândesc! scutură Hideyoshi din cap cu tărie, dar apoi schimbă tonul. Îl voi înapoia pe tânărul domn, însă doresc să i-l predau seniorului Nagamasa în persoană. Eşti bun să-mi obţii o audienţă la seniorul Nagamasa şi la doamna Oichi?

Nagamasa stătuse în mulţimea care se risipise cu câteva momente înainte. Când îl auzi pe Hideyoshi, îşi pierdu stăpânirea de sine. Copleşit de iubirea pentru fiul său, o luă la fugă înainte, urlând injurii către Hideyoshi:

— Ce joc mârşav e ăsta, să ţii în mâini soarta unui copil nevinovat, numai ca să poţi vorbi! Dacă într-adevăr eşti generalul Kinoshita Hideyoshi din clanul Oda, ar trebui să-ţi fie ruşine de un plan atât de sinistru. În regulă! Dă-mi-l pe Manju şi vom sta de vorbă.

— A! Senior Nagamasa, aici erai? făcu Hideyoshi o plecăciune politicoasă spre Nagamasa, în pofida expresiei acestuia.

Continua însă să-l ţină imobilizat pe Manju, cu vârful săbiei sale scurte la beregată.

Fujikage Mikawa vorbi dintr-o parte, cu glas şovăitor:

— Senior Hideyoshi! Te rog, dă-i drumul! Nu-ţi este de ajuns cuvântul Domniei Sale? Dă-mi-l pe domnişorul Manju.

Hideyoshi nu-i luă în seamă spusele, privind către Asai Nagamasa. Fără a-şi lua ochii de la chipul palid şi disperat al lui Nagamasa, scoase, în sfârşit, un oftat adânc:

— Aha. Va să zică, şi dumneavoastră ştiţi ce înseamnă să-ţi iubeşti o rudă de sânge? Credeam că nu înţelegeţi deloc acest sentiment.

— N-ai de gând să i-l dai odată, scârnăvie? Îl vei ucide pe acest copil nevinovat?

— N-am nici cea mai mică intenţie de a face una ca asta.

Dar dumneavoastră, care sunteţi tată, nu aveţi nici umbră de respect pentru afecţiunile de familie.

— Nu vorbi nerozii! Nu-şi iubeşte orice părinte copilul?

— Întocmai. Până şi păsările, şi fiarele, încuviinţă Hideyoshi. Şi, dacă aşa stau lucrurile, cred că nu puteţi ridiculiza ca pe o nerozie faptul că seniorul Nobunaga, din dorinţa sa de a o salva pe Oichi, n-ar putea distruge acest castel. Şi dumneavoastră? Sunteţi soţul lui Oichi, la urma urmei. Nu cumva profitaţi de slăbiciunea seniorului Nobunaga, legând viaţa unei mame şi a copiilor ei de soarta castelului dumneavoastră? Faceţi acelaşi lucru ca mine, ţinându-l acum pe seniorul Manju cu sabia la gât, ca să pot vorbi cu dumneavoastră. Înainte de a-mi declara laşă metoda, vă rog să vă gândiţi dacă propria dumneavoastră strategie nu este la fel de laşă şi de crudă.

În timp ce vorbea, Hideyoshi îl ridică pe Manju în braţe. Văzând uşurarea care se aşternea pe chipul lui Nagamasa, păşi, pe neaşteptate, spre el, i-l puse pe Manju în braţe şi se prosternă la picioarele lui.

— Vă cer fierbinte iertare pentru acest act brutal şi violent; nici un moment, de la bun început, nu l-am avut în suflet. Am luat o asemenea măsură, înainte de toate, pentru a uşura calvarul seniorului Nobunaga. Dar am socotit şi că este regretabil că, după aceea, s-ar putea vorbi despre dumneavoastră, un samurai care a demonstrat o atât de admirabilă îndârjire până la sfârşit, ca despre un om care şi-a pierdut stăpânirea de sine în ultimele sale momente. Să nu încapă nici o îndoială: în parte, am făcut-o şi pentru binele dumneavoastră, slăvite stăpâne. Vă rog, acordaţi-mi eliberarea lui Oichi şi a copiilor ei.

Nu se simţea de parcă ar fi apelat la comandantul inamic. Stătea faţă în faţă cu sufletul omului şi-i arăta, fără ocoliş,

adevăratele sale stări emotive. Îşi împreunase palmele peste piept şi îngenunchea respectuos în faţa lui Nagamasa; se vedea limpede că gestul acesta izvora dintr-o sinceritate deplină.

Nagamasa închise ochii, ascultându-l în tăcere. Îşi încrucişă braţele, stând cu picioarele bine înfipte în pământ. Arăta întocmai ca o statuie îmbrăcată în armură din cap până-n picioare. Hideyoshi părea să murmure o rugăciune spre sufletul lui Nagamasa, care părea să fi devenit, aşa cum declarase Hideyoshi la intrarea în castel, un cadavru viu.

Inimile celor doi oameni – una concentrată asupra rugăciunii, cealaltă asupra morţii – intrară în contact, pentru o clipă. Bariera dintre duşmani se ridicase, iar emoţiile complexe pe care le simţea Nagamasa faţă de Nobunaga se desprinseră, dintr-odată, de trupul său, ca o spoială cojită.

— Mikawa, du-l undeva pe seniorul Hideyoshi şi întreţine-te cu el o vreme. Aş dori să am timp pentru a-mi lua rămas bun.

— Să vă luaţi rămas bun?

— Părăsesc această lume şi vreau să le spun soţiei şi copiilor mei rămas bun. Anticipez deja moartea şi chiar mi-am organizat o slujbă funerară, dar... nu cumva despărţirea în timpul vieţii poate fi mai grea decât cea din clipa morţii? Cred că trimisul seniorului Nobunaga va fi de acord că este mult mai grea.

Şocat, Hideyoshi ridică ochii, privindu-l:

— Vreţi să spuneţi că Oichi şi copiii pot pleca?

— A fost josnic să-mi arunc soţia şi copiii în braţele morţii şi să-i las să piară odată cu acest castel. Hotărâsem că trupul meu e deja mort şi totuşi îmi rămăseseră prejudecăţile mele înguste şi relele patimi. Ceea ce-ai spus m-a făcut să simt o adâncă ruşine. Îţi cer, cu toată sinceritatea, să ai grijă de Oichi, care e încă foarte tânără, şi de copiii mei.

— Cu viaţa mea, stăpâne, îşi plecă Hideyoshi capul până la pământ.

În acel moment, îşi putea imagina chipul fericit al lui Nobunaga.

— Ei, atunci ne revedem mai târziu, spuse Nagamasa în timp ce se întorcea să plece şi porni, cu paşi mari, spre intrarea fortului.

Mikawa îl conduse pe Hideyoshi într-o cameră de oaspeţi, de astă dată, ca trimis oficial al lui Nobunaga.

În ochii lui Hideyoshi se citea uşurarea. Se întoarse şi-i vorbi lui Mikawa:

— Scuză-mă, dar ai putea aştepta un moment până le trimit un semnal oamenilor din afara castelului?

— Un semnal?

Mikawa era suspicios şi nu fără motiv.

Hideyoshi, însă, vorbea ca şi cum cererea lui ar fi fost absolut firească.

— Întocmai. Aşa am promis, când am pornit încoace, la porunca seniorului Nobunaga. În caz că treaba nu mergea bine, urma să lansez un semnal de foc despre refuzul seniorului Nagamasa, chiar şi cu preţul vieţii. Atunci, seniorul Nobunaga ar fi atacat castelul imediat. Pe de altă parte, dacă totul mergea bine şi reuşeam să mă întâlnesc cu seniorul Nagamasa, trebuia să înalţ un steag. În orice caz, am stabilit ca trupele să aştepte până primeau semnalul.

Mikawa păru surprins de toate aceste pregătiri. Dar ceea ce-l miră şi mai mult fu scoica de semnalizare pe care Hideyoshi o ascunsese lângă vatra din ceainărie.

După ce ridică drapelul şi reveni în camera de oaspeţi, Hideyoshi spuse, râzând:

— Dacă aş fi constatat că situaţia nu evolua bine, plănuisem să fug cu toată viteza la ceainărie şi să arunc în

vatră scoica pentru focul de semnalizare. Frumoasă ceremonie a ceaiului ar fi fost!

Hideyoshi rămase singur. Trecuseră mai bine de trei ore de când Mikawa îl adusese în camera de oaspeţi, cu rugămintea de a aştepta doar câteva momente.

„Cu siguranţă, nu se grăbeşte”, îşi spuse Hideyoshi, plictisit. Umbrele înserării întunecau deja decoraţiunile tavanului din odaia goală. Era destul de întuneric pentru a fi nevoie să se aprindă lămpile şi, când privi afară, văzu soarele toamnei târzii în asfinţit, înroşind aprins munţii din jurul castelului.

Avea în faţa lui o farfurie goală. În sfârşit, auzi sunet de paşi. În cameră intră un maestru al ceaiului.

— Întrucât castelul este sub asediu, mă tem că am foarte puţine să vă ofer, dar Domnia Sa mi-a cerut să vă pregătesc o masă de seară.

Maestrul ceaiului îl înveseli pe oaspete, aprinzând două lămpi.

— Ei, în împrejurările date, nu trebuie să vă faceţi griji cu mâncarea pentru mine. Mai degrabă, aş dori să vorbesc cu generalul Mikawa. Îmi pare rău că te deranjez, dar n-ai putea să-l chemi?

Mikawa apăru nu peste mult timp. În aproape patru ore, îmbătrânise cu zece ani, părea să-şi fi pierdut toată vigoarea, iar pe pleoape i se vedeau urme de lacrimi.

— Îţi prezint scuzele mele, spuse el. Am fost teribil de grosolan.

— Zău că nu e momentul să ne gândim la eticheta obişnuită în asemenea momente, replică Hideyoshi, dar mă întreb ce face seniorul Nagamasa. Şi-a luat rămas bun de la Oichi şi copii? Se face târziu.

— Ai perfectă dreptate. Dar ceea ce a spus seniorul Nagamasa atât de vitejeşte la început… ei bine, acum, când le spune soţiei şi copiilor lui că trebuie să-i părăsească pentru totdeauna… cred că-ţi poţi imagina…

Bătrânul general coborî privirea, ştergându-şi ochii cu degetele.

— Doamna Oichi spune că nu vrea să plece de lângă soţ pentru a se întoarce la fratele ei. Îl tot roagă, aşa că e dificil să prevedem când anume vor termina.

— Da, mă rog…

— Până şi pe mine m-a rugat. A spus că, atunci când s-a măritat, a luat hotărârea ca acest castel să fie mormântul ei. Chiar şi micuţa Chacha pare să înţeleagă ce se întâmplă cu mama şi cu tatăl ei şi plânge de te-apucă mila, întrebând de ce trebuie să-şi părăsească tatăl şi de ce trebuie ca el să moară. Generale Hideyoshi… iartă-mă, sunt necuviincios.

Îşi şterse ochii, îşi drese glasul şi izbucni în plâns.

Lui Hideyoshi îi părea rău de chinurile prin care trecea Mikawa şi înţelegea prea bine durerea lui Nagamasa şi a lui Oichi. Se lăsa mişcat până la lacrimi mai uşor decât alţii, iar acum acestea începură să-i curgă, cu repeziciune, pe faţă. Îşi trase nasul de mai multe ori şi ridică privirea spre tavan. Dar nu-şi uitase misiunea şi şi-o reproşa – nu trebuia să se lase abătut de simplele emoţii. Se şterse de lacrimi şi insistă:

— Mi-am dat cuvântul că aştept, dar nu putem aştepta o veşnicie. Aş dori să cer stabilirea unei limite de timp pentru despărţirea lor. Mi s-ar putea spune până la ce oră, de exemplu.

— Desigur. Ei bine… Îmi voi asuma această răspundere, dar aş dori să-ţi cer să aştepţi până la ceasul mistreţului. Sunt sigur că, până atunci, mama şi copiii vor fi părăsit castelul.

Hideyoshi nu refuză. Totuşi, nu aveau timp pentru

asemenea sensibilităţi: Nobunaga era hotărât să ocupe Odani înainte de apusul soarelui. Toată armata aştepta cu speranţă. Deşi Hideyoshi arborase drapelul care semnaliza că tentativa de salvare se încununase cu succes, trecea prea mult timp. Nobunaga şi generalii săi nu aveau cum să ştie ce se întâmpla în castel. În acest timp, Hideyoshi îşi putea închipui perplexitatea lor, diversele opinii care circulau prin cartierul general, nehotărârea şi deruta de pe chipul lui Nobunaga, în timp ce asculta diversele îndoieli exprimate.

— Nu, nu este nerezonabil, fu Hideyoshi de acord. Aşa să fie. Să-şi ureze bun rămas, fără grabă, până la ceasul mistreţului.

Înveselit de consimţământul lui Hideyoshi, Mikawa se înapoie la fort. Culorile înserării începuseră deja să se închidă. Slugile şi maestrul ceaiului îl serviră pe Hideyoshi cu sake şi delicatese care, în mod normal, nu s-ar fi găsit într-un castel asediat.

După ce vasalii se retraseră, Hideyoshi rămase bând de unul singur. Avea senzaţia că tot trupul i se îmbiba de toamnă din ceaşca lăcuită, cu margini subţiri. Era un sake cu care nu te puteai îmbăta – rece şi amărui. „Ei, ar trebui ca şi pe ăsta să-l beau savurându-l. Cât de mare e diferenţa între cei care se duc la moarte şi cei care rămân pe loc? Cred că s-ar putea spune că numai o secundă, dacă stai să te gândeşti cum curg miile de ani." Îşi dădu toată silinţa să râdă cu glas tare. Dar, de fiecare dată când bea, sake-ul îi răcorea inima. Într-un fel, avea senzaţia că suspinele îl împovărau în tăcerea apăsătoare.

Suspinele şi durerea lui Oichi; Nagamasa; chipurile nevinovate ale copiilor: îşi putea închipui ce se întâmpla în fort. „Cum ar fi ca eu să fiu Asai Nagamasa?" se întrebă. După ce-i veni acest gând, emoţiile sale luară, dintr-odată,

avânt şi îşi aminti ultimele cuvinte pe care i le spusese el lui Nene:

„Sunt samurai. S-ar putea ca, de data asta, să mor în vreo luptă. Dacă sunt ucis, ar trebui să te recăsătoreşti înainte de a împlini treizeci de ani. După vârsta de treizeci, frumuseţea o să îţi pălească, iar posibilitatea unei căsătorii fericite va fi tot mai redusă. Eşti capabilă de discreţie şi e mai bine ca o fiinţă omenească să fie pregătită, cu discernământ, în această viaţă. Prin urmare, dacă treci de treizeci de ani, alege-ţi o cale bună, cu propria ta putere de discernământ. Nu-ţi voi ordona să te recăsătoreşti. Şi, din nou, dacă avem un copil, plănuieşte un viitor în care acel copil să-ţi fie reazem în viaţă, indiferent dacă vei fi tânără sau în vârstă. Să nu te laşi pradă lamentărilor femeieşti. Gândeşte ca o mamă şi foloseşte-ţi discernământul în tot ceea ce faci."

La un moment dat, Hideyoshi adormise. Ceea ce nu însemna că s-ar fi culcat; şedea, mai departe, în acelaşi loc, de parcă ar fi meditat. Din când în când, capul îi cădea în piept. Se pricepea să doarmă. Acest talent i se dezvoltase în perioada nefericită a tinereţii şi era atât de disciplinat, încât putea aţipi ori de câte ori voia, indiferent de timp şi loc.

Îl trezi sunetul unei tamburine. Tăvile cu mâncare şi sake fuseseră luate. Doar lămpile mai continuau să pâlpâie cu o lumină albă. Ameţeala i se risipise, dar oboseala-i părăsise trupul. Hideyoshi îşi dădu seama că dormise o bună bucată de timp. În acelaşi timp, avea o oarecare senzaţie de veselie care-i învăluia întreaga fiinţă. Înainte de a adormi, în castel domnise o atmosferă mohorâtă şi melancolică; acum, însă, se schimbase, odată cu sunetele de tamburină, glasuri vesele şi, în chip ciudat, o stare de căldură care părea să plutească dincotrova, pătrunzându-l.

Nu-şi putea alunga sentimentul că fusese vrăjit. Totuşi, era,

neîndoielnic, treaz şi totul era real. Auzea sunetul tamburinei şi cineva cânta. Zgomotele răsunau din fort, fiind îndepărtate şi neclare, dar era sigur că cineva izbucnise în râs.

Dintr-odată, Hideyoshi vru să li se alăture şi ieşi pe verandă. Văzu un mare număr de lămpi şi de oameni din reşedinţa seniorului, în cealaltă parte a spaţioasei grădini centrale. O briză uşoară aducea cu sine mirosul de sake şi, când vântul sufla în direcţia lui, îi auzea pe samurai bătând tactul şi cântând:

Florile sunt stacojii,
Prunele sunt aromate,
Sălciile sunt verzi,
Vrednicia omului de inima-i e hotărâtă.
Oameni între oameni,
Samurai ce suntem;
Flori între flori,
Samurai ce suntem.
Aşa trece viaţa omenească.
Fără plăcere, ce e ea?
Chiar de ziua de mâine n-o vei mai vedea.

„Nu, mai ales dacă nu vei mai vedea ziua de mâine.” Acesta era principiul cel mai drag lui Hideyoshi. El, care dispreţuia întunericul şi iubea lumina, găsise ceva care era o binecuvântare în această lume. Aproape inconştient, porni în direcţia petrecerii, atras de glasurile care cântau. Servitorii alergau degrabă. Duceau tăvi mari, pline, stivuite cu mâncare şi un butoiaş de sake.

Mergeau cu aceeaşi grabă pe care, probabil, ar fi arătat-o într-o luptă pentru apărarea castelului. Era o sărbătoare veselă, iar vigoarea însufleţirii se citea pe toate feţele. Era de

ajuns cât să-l facă pe Hideyoshi bănuitor.

— Hei! Nu cumva e seniorul Hideyoshi?

— A, generale Mikawa.

— Nu te-am putut găsi în camera de oaspeţi şi te-am căutat peste tot,

Mikawa avea şi el în obraji roşeaţa sake-ului şi nu mai arăta atât de răvăşit.

— Ce-i cu toată veselia asta în fort? întrebă Hideyoshi.

— Nici o grijă. Aşa cum ţi-am promis, se va sfârşi la ceasul mistreţului. Se spune că, de vreme ce trebuie să murim cu toţii, se cade ca felul morţii noastre să fie glorios. Seniorul Nagamasa şi toţi oamenii lui sunt foarte bine dispuşi, aşa că a deschis toate cepurile de sake din castel şi a anunţat că va avea loc o adunare a samurailor.

Astfel, vor bea unii în cinstea altora, de rămas bun, înainte de a părăsi această lume.

— Şi cum rămâne cu despărţirea de soţia şi copiii lui?

— S-a avut grijă şi de asta.

Prin toată euforia, ochii lui Mikawa începură, din nou, să se umple de lacrimi. Adunarea samurailor era ceva obişnuit în orice clan, o perioadă în care diferenţele dintre clase şi dintre senior şi vasali se estompau şi toţi se distrau cu cântece de pahar.

Adunarea servea unui dublu scop: era despărţirea lui Nagamasa de vasalii săi, care mergeau la moarte, şi de soţie şi copii, care aveau să trăiască.

— Dar m-aş plictisi să stau ascuns până la ceasul mistreţului, spuse Hideyoshi. Cu permisiunea voastră, aş dori să iau parte la banchet.

— Exact pentru asta te căutam. Şi Domnia Sa o doreşte.

— Cum! Seniorul Nagamasa vrea să vin?

— Spune că, dacă îşi încredinţează soţia şi copiii clanului

Oda, trebuie ca, de-acum încolo, dumneata să ai grijă de ei. Mai ales de copiii săi cei mai mici.

— N-are de ce să-şi facă griji! Şi aş dori să i-o spun personal. Mă conduci la el?

Hideyoshi îl urmă pe Mikawa într-o mare sală de banchet. Toţi ochii din încăpere se întoarseră spre el. Prin aer plutea miros de sake. Evident, toţi erau în armuri din cap până-n picioare şi fiecare era hotărât să moară. Aveau să moară împreună; la fel ca bobocii scuturaţi de vânt, cu toţii erau hotărâţi să cadă în acelaşi timp. Şi, tocmai acum, când se distrau cum nu se putea mai bine, apăruse, dintr-odată, inamicul! Majoritatea se încruntară la Hideyoshi cu ochi înroşiţi – ochi care aproape pe oricine l-ar fi făcut să tremure.

— Mă scuzaţi, spuse Hideyoshi, fără a se adresa nimănui anume. Intră, mergând cu paşi mici, şi înaintă direct spre Nagamasa, în faţa căruia făcu o plecăciune.

— Am venit, recunoscător că aţi poruncit ca până şi mie să mi se întindă o ceaşcă. În legătură cu viitorul fiului şi al celor trei fiice ale dumneavoastră, îi voi apăra chiar şi cu preţul vieţii mele, spuse Hideyoshi, dintr-o suflare.

Dacă s-ar fi întrerupt sau ar fi părut să fie câtuşi de puţin speriat, samuraii din jurul lui s-ar fi putut simţi îndemnaţi spre cine ştie ce faptă necugetată, în beţia şi în ura lor.

— Aceasta e cererea mea, generale Hideyoshi, luă Nagamasa o ceaşcă, oferindu-i-o.

Hideyoshi luă ceaşca şi bău.

Nagamasa părea satisfăcut. Hideyoshi nu cutezase să menţioneze numele lui Oichi sau pe cel al lui Nobunaga. Frumoasa şi tânăra soţie a lui Nagamasa stătea aşezată lângă el, împreună cu copiii, ascunşi după un paravan pliant argintiu. Se strânseseră laolaltă ca irişii înfloriţi pe marginea unui eleşteu. Hideyoshi privi cu coada ochiului licărirea

lampionului argintiu, dar nu se uită direct la ei. Îi înapoie ceaşca lui Nagamasa, cu respect.

— Pentru moment, s-ar cădea să uităm că suntem duşmani, spuse el. După ce am acceptat acest sake la adunarea de faţă, aş dori, cu permisiunea dumneavoastră, să execut un scurt dans.

— Vrei să dansezi? exclamă Nagamasa, exprimând surprinderea tuturor celor prezenţi.

Omul acela scund îi uimea peste măsură.

Oichi îşi trase copiii lângă genunchi, ca o cloşcă apărându-şi puii.

— Nu vă speriaţi. Mama e cu voi, şopti ea.

Primind permisiunea lui Nagamasa de a dansa, Hideyoshi se ridică şi merse în mijlocul sălii. Tocmai se pregătea să înceapă, când Manju strigă:

— El e!

Manju şi Chacha se agăţară strâns de poala mamei lor. Îl priveau pe omul care, nu demult, fusese atât de înspăimântător. Hideyoshi începu să bată ritmul cu piciorul. În acelaşi timp, deschise scurt un evantai care reprezenta un cerc roşu pe fond auriu.

Având atât de mult timp liber,
Privesc spre tigva de la poartă.
Din când în când, o briză blândă
Neaşteptată ici, întâmplătoare colo;
Pe neaşteptate, din întâmplare,
Viţa tigvei, cât de amuzantă.

Cânta cu glas sonor şi dansa de parcă nici nu i-ar fi stat mintea la altceva. Dar, înainte ca dansul să se fi sfârşit, dintr-o parte a zidului se auziră împuşcături. Urmă zgomotul

focurilor de răspuns, mai de aproape. Se părea că forţele din afara şi dinăuntrul castelului începuseră să tragă unele asupra altora, în acelaşi moment.

— La naiba! înjură Hideyoshi, aruncându-şi evantaiul la podea. Încă nu era ceasul mistreţului.

Dar oamenii din afara castelului nu aflaseră despre această convenţie. Hideyoshi nu trimisese un al doilea semnal. Crezând că n-aveau să atace, se simţise mai mult sau mai puţin în siguranţă. Acum, însă, generalii de la comandament îşi pierduseră răbdarea şi se hotărâseră să insiste pe lângă Nobunaga pentru a trece imediat la acţiune.

„Fir-ar să fie!” Evantaiul lui Hideyoshi căzu la picioarele generalilor din comanda castelului, care se ridicaseră toţi odată, iar acest lucru le atrase imediat atenţia spre Hideyoshi, pe care, până în acel moment, nu-l consideraseră duşman.

— Un atac! strigă unul dintre ei.

— Laşul! Ne-a minţit!

Mulţimea de samurai se despărţi în două. Grupul mai mare alergă afară, în timp ce ceilalţi îl înconjurau pe Hideyoshi, gata să-l sfârtece în bucăţi cu săbiile.

— Cine a ordonat asta? Nu-l loviţi! Omul acesta nu trebuie ucis! răcni deodată Nagamasa, cu toată puterea.

Ofiţerii strigară la el, parcă sfidându-l:

— Dar inamicul a pornit o ofensivă generală!

Fără a le lua în seamă protestele, Nagamasa strigă:

— Ohawa Denshiro, Nakajima Sakon!

Cei doi erau educatorii copiilor lui. Când ieşiră în faţă şi se închinară până la podea, Nagamasa îl strigă şi pe Fujikage Mikawa.

— Voi trei trebuie să-i apăraţi pe soţia şi pe copiii mei şi să-l conduceţi pe Hideyoshi afară din castel. Plecaţi imediat!

comandă el.

Apoi, îl privi sever pe Hideyoshi şi, calmându-se, atâta cât putea, spuse:

— E-n regulă, ţi-i încredinţez.

Soţia şi copiii săi i se aruncară la picioare, dar Nagamasa îi dădu la o parte, strigând:

— Cu bine!

Şi, după aceste cuvinte, apucă o halebardă şi alergă afară, în întunericul care urla.

O parte a castelului era înghiţită în coloane de flăcări crescânde. Nagamasa îşi feri instinctiv faţa cu mâna, în timp ce fugea. Aşchii de lemn aprins, ca nişte aripi de foc, îi zgâriară obrazul. Un fum negru şi dens se încolăcea peste pământ. Primul şi al doilea samurai din clanul Oda, care pătrunseră dincolo de zidurile castelului, îşi strigară deja numele. Flăcările ajunseseră la conacul din fort şi alergau în lungul streşinilor mai repede decât se scursese vreodată apa de ploaie prin jgheaburi. Nagamasa zări un grup de oameni cu căşti de fier ascunşi în zona aceea şi, dintr-odată, sări într-o parte.

— Inamicul!

Vasalii săi apropiaţi şi membrii familiei stăteau în jur, lovind trupele invadatoare. Deasupra lor ardeau flăcările, iar de jur împrejur, plutea fumul negru. Se auzea zăngănit de armuri, lănci şi săbii încleştându-se. Curând, pământul începu să se acopere cu trupurile morţilor şi ale răniţilor. Cea mai mare parte a soldaţilor din castel îl urmau pe Nagamasa, luptând din toate puterile, pentru ca fiecare să piară de-o moarte glorioasă. Foarte puţini fură capturaţi sau se predară. Căderea castelului Odani nu se compara cu înfrângerea clanului Asakura în Echizen sau cu cea a shogunului, în Kyoto. Se putea spune, aşadar, că Nobunaga nu greşise alegându-şi-

l pe Nagamasa de cumnat.

Greutăţile lui Hideyoshi, care îi salvase pe Oichi şi copiii ei din flăcări, şi cele ale lui Fujikage Mikawa nu aveau legătură cu bătălia. Dacă trupele atacatoare ar mai fi aşteptat doar trei ore, Hideyoshi şi cei daţi în grija lui ar fi fost conduşi, cu uşurinţă, afară din castel. Dar, la doar câteva minute după ce părăsiseră fortul, interiorul castelului fu invadat de flăcări şi soldaţi care se luptau, astfel încât lui Hideyoshi îi era foarte greu să-i apere pe cei patru copii şi să-i scoată cu bine.

Fujikage Mikawa o ducea în cârcă pe fetiţa cea mai mică, sora ei mai mare, Hatsu, stătea în spinarea lui Nakajima Sakon, iar Manju era legat de spatele educatorului său, Ogawa Denshiro.

— Sări pe umerii mei, îi spuse Hideyoshi lui Chacha, dar fetiţa refuză să se desprindă de lângă mama ei.

Oichi o strângea ca şi cum ar fi fost hotărâtă să nu-i dea drumul. Hideyoshi le despărţi cu forţa, mustrându-le:

— Nu se poate să aveţi de suferit. Vă implor, asta mi-a cerut seniorul Nagamasa să fac.

Nu era timp ca să le trateze cu compătimire şi, cu toate că vorbea politicos, tonul îi era înspăimântător. Oichi i-o puse pe Chacha în cârcă.

— Sunteţi gata cu toţii? Staţi lângă mine. Doamnă, vă rog să-mi daţi mâna.

Săltând-o pe Chacha pe umeri, Hideyoshi o trase pe Oichi de mână şi porni drept înainte. Oichi îl urmă poticnindu-se, abia reuşind să nu cadă. Nu peste mult, îşi smulse mâna din strânsoarea lui Hideyoshi, fără o vorbă. Îl urma aşa cum l-ar fi urmat orice mamă, pe jumătate înnebunită de grija copiilor care mergeau în faţa şi în urma ei, prin tot infernul.

Nobunaga privea flăcările castelului Odani, care ardeau destul de aproape ca să-i pârlească faţa. Munţii şi văile din

toate cele trei părţi erau roşii, iar castelul incendiat vuia ca un enorm cuptor de topitorie.

După ce din flăcări nu mai rămase decât cenuşa fumegândă şi totul se sfârşi, Nobunaga nu-şi putu stăpâni lacrimile pentru soarta surorii sale. „Neghiobul!” îl ocărî el pe Nagamasa.

Când toate templele şi mănăstirile de pe muntele Hiei fuseseră date pradă flăcărilor, odată cu vieţile tuturor călugărilor şi ale mirenilor de pe munte, Nobunaga privise neclintit. Acum, aceiaşi ochi erau plini de lacrimi. Măcelul de pe muntele Hiei nu putea fi comparat cu moartea surorii lui.

Fiinţele omeneşti au atât intelect, cât şi instinct, iar acestea se contrazic adesea. Nobunaga, însă, crezuse enorm în distrugerea muntelui Hiei – ştiind că, prin nimicirea unui singur munte, nenumărate vieţi urmau să aibă făgăduite fericirea şi prosperitatea. Moartea lui Nagamasa nu avea o asemenea semnificaţie profundă. Nagamasa luptase cu un mărginit simţ al datoriei şi al onoarei, silindu-l astfel pe Nobunaga să facă acelaşi lucru. Nobunaga însuşi îi ceruse lui Nagamasa să-şi abandoneze denaturatul sentiment al datoriei şi să-i împărtăşească viziunea mult mai cuprinzătoare asupra vieţii. Neîndoielnic, îl tratase pe Nagamasa cu foarte multă consideraţie şi generozitate, până la capăt. Dar şi acea generozitate trebuia să aibă o limită. Ar fi fost îngăduitor cu el până în seara aceea, dar generalii săi nu-i mai permiseseră.

Chiar dacă Takeda Shingen din Kai era mort, generalii şi oamenii lui erau încă teferi şi nevătămaţi şi se spunea că talentele fiului le întreceau pe ale tatălui. Duşmanii lui Nobunaga nu-l aşteptau decât să se împiedice. Ar fi fost o nebunie să aştepte prea mult timp cu mâinile-n sân în nordul provinciei Omi, după ce îi învinsese pe cei din Echizen dintr-o singură lovitură. Ascultând raţionamentele şi pledoariile de

acest gen din partea generalilor lui, nici chiar Nobunaga nu putuse vorbi în favoarea surorii sale. Atunci, însă, Hideyoshi ceruse permisiunea de a fi, o zi doar, solul lui Nobunaga. Şi cu toate că lansase un semnal de veşti bune când încă mai era lumină, se lăsase seara, apoi noaptea, iar el nu mai dăduse nici un fel de veste.

Generalii lui Nobunaga erau indignaţi.

— Credeţi că a fost păcălit de inamic?

— Probabil l-au ucis.

— Duşmanul pregăteşte cine ştie ce plan, în timp ce noi stăm nepregătiţi.

În cele din urmă, Nobunaga se resemnă şi dădu ordinul de atac pe toate fronturile. Dar, după ce luase hotărârea, se întrebă dacă nu cumva sacrificase astfel viaţa lui Hideyoshi, iar regretul său fu aproape de neîndurat.

Dintr-odată, un samurai tânăr, îmbrăcat într-o armură cu fir negru, sosi în goană, atât de grăbit încât fu cât pe ce să-l lovească pe Nobunaga cu lancea.

— Stăpâne! gâfâi el.

— În genunchi! ordonă un general. Lancea la spate!

Tânărul samurai căzu greoi în genunchi, sub privirile vasalilor care-l înconjurau pe Nobunaga.

— Seniorul Hideyoshi tocmai s-a întors. A reuşit să scape nevătămat din castel.

— Cum!? A venit Hideyoshi? exclamă Nobunaga. Singur? mai întrebă el, grăbit.

Mesagerul cel tânăr adăugă:

— A venit cu trei oameni din clanul Asai, cu doamna Oichi şi cu copiii ei.

Nobunaga tremura.

— Eşti sigur? I-ai văzut cu ochii tăi?

— Câţiva dintre noi i-am păzit pe drumul de înapoiere,

imediat după ce au ieşit în fugă din castel, care se prăbuşea în flăcări. Erau epuizaţi, aşa că i-am dus într-un loc sigur şi le-am dat puţină apă. Seniorul Hideyoshi mi-a ordonat să alerg înainte ca să vă dau vestea.

— Eşti vasalul lui Hideyoshi, spuse Nobunaga. Cum te numeşti?

— Sunt şeful pajilor săi, Horio Mosuke.

— Îţi mulţumesc pentru că mi-ai adus o veste atât de bună. Acum du-te şi te odihneşte.

— Vă mulţumesc, stăpâne, dar bătălia încă nu s-a sfârşit.

Şi, cu aceste cuvinte, Mosuke plecă grăbit, repezindu-se spre zarva îndepărtată a războinicilor.

— Ajutorul divin, murmură cineva de pe margini, cu un oftat. Era Katsuie. Ceilalţi generali îl felicitau, şi ei, pe Nobunaga.

— Este o binecuvântare neaşteptată. Pesemne că sunteţi foarte fericit.

Printre ei, îşi croia drum un fior de emoţie, fără cuvinte. Oamenii aceia, invidioşi pe reuşitele lui Hideyoshi, erau unii şi aceiaşi cu cei care insistaseră să fie abandonat şi grăbiseră atacul general asupra castelului.

Cu toate acestea, Nobunaga dădea pe dinafară de bucurie, iar excelenta sa voie bună ridică imediat moralul armatei. În timp ce ceilalţi îl felicitau, vicleanul Katsuie îi spuse, în particular:

— Să ies în calea lui?

Primind permisiunea lui Nobunaga, porni grăbit cu câţiva vasali prin râpa abruptă, spre castel. În sfârşit, sub protecţia lui Hideyoshi, îndelung-aşteptata Oichi urcă spre platoul cu cartierul general. O mică grupă de soldaţi mergeau în frunte, purtând torţe aprinse. Hideyoshi gâfâia pe lângă ei, ducând-o pe Chacha în spinare.

Primul lucru pe care-l văzu Nobunaga fu sudoarea de pe fruntea lui Hideyoshi, sclipind în lumina făcliilor. Îl urma bătrânul general, Fujikage Mikawa, şi cei doi educatori, fiecare ducând câte un copil în spate. Nobunaga privi tăcut copiii. Pe chip nu i se citea nici cea mai mică emoţie. Apoi, cam de la vreo douăzeci de paşi mai în spate, se apropie Shibata Katsuie, cu o mână albă ţinându-se de umărul armurii lui. Mâna îi aparţinea lui Oichi, care era pe jumătate năucită.

— Doamnă Oichi, spuse Katsuie, fratele dumneavoastră e aici. Şi o conduse, grăbit, spre Nobunaga.

Când Oichi îşi reveni complet în fire, nu mai putu decât să plângă. O clipă, suspinele femeii acoperiră toate celelalte sunete din tabără. Sfâşiau până şi inimile generalilor veterani care erau de faţă. Nobunaga, însă, părea dezgustat. Aceea era sora lui iubită, pentru care îşi făcuse atâtea griji, până în urmă cu câteva momente? De ce nu-şi primea sora înnebunit de bucurie? Îi stricase ceva buna dispoziţie? Generalii erau dezamăgiţi. Situaţia depăşea până şi puterea de înţelegere a lui Hideyoshi. Vasalii apropiaţi ai lui Nobunaga erau tulburaţi încontinuu de schimbările repezi ale dispoziţiei stăpânului lor. Când îi vedeau expresia familiară pe chip, nici unul dintre ei nu putea face altceva decât să stea tăcut; şi, în mijlocul tăcerii, lui Nobunaga însuşi îi venea greu să se înveselească.

Nu erau foarte mulţi vasali de-ai lui Nobunaga care să-i poată citi gândurile cele mai ascunse şi care să-l scoată din personalitatea lui introvertită şi capricioasă. De fapt, Hideyoshi şi Akechi Mitsuhide, absent în acele momente, erau cam singurii care puteau face aceasta.

Hideyoshi privi un moment scena şi, de vreme ce nimeni nu făcea nimic, îi spuse lui Oichi:

— Gata, gata, doamnă. Mergeţi lângă el şi salutaţi-l. N-are nici un rost doar să staţi aici, plângând de bucurie. Ce s-a

întâmplat? Sunteţi frate şi soră, nu-i aşa?

Oichi nu se clinti; nu voia nici măcar să se uite la fratele ei. Gândurile îi rămâneau îndreptate spre Nagamasa. Pentru ea, Nobunaga nu era decât generalul inamic care-i ucisese soţul şi o adusese acolo, prizonieră umilită în tabăra duşmană.

Nobunaga îşi dădea seama întocmai de ceea ce se întâmpla în sufletul surorii sale. Prin urmare, pe lângă mulţumirea că se afla în siguranţă, simţea o repulsie necontrolată faţă de femeia aiurită care nu putea înţelege marea iubire a fratelui său.

— Hideyoshi, las-o-n pace, se ridică brusc Nobunaga de pe scăunelul său de campanie. Nu-ţi răci gura de pomană.

Apoi, dădu la o parte capătul unei perdele din cele care-i înconjurau cartierul general.

— Odani a căzut, şopti el, privind flăcările.

Strigătele de luptă şi flăcările care mistuiau castelul se stingeau deopotrivă, iar luna în asfinţit îşi arunca lumina alburie peste piscuri şi văi, în aşteptarea zorilor.

Chiar atunci, un ofiţer şi oamenii săi urcară în fugă colina, cu strigăte de victorie. Când puseră în faţa lui Nobunaga capul lui Asai Nagamasa şi pe cele ale vasalilor săi, Oichi zbieră iar copiii care se agăţau de ea începură să plângă.

Nobunaga strigă:

— Terminaţi cu gălăgia! Katsuie! Du-i pe cei mici de-aici! Îi las în seama ta pe Oichi şi pe copii. Grăbiţi-vă şi duceţi-i undeva unde să nu-i vadă nimeni.

Apoi, îl chemă pe Hideyoshi şi-i spuse:

— Îţi dau în grijă fostul domeniu Asai.

Se hotărâse să se întoarcă în Gifu imediat după căderea castelului.

Oichi fu ajutată să se îndepărteze. Ulterior, avea să se mărite cu Katsuie. Dar una dintre cele trei fetiţe ale lui

Nagamasa, care, în noaptea aceea, coborâseră de pe muntele în flăcări, avea să aibă o soartă mai stranie decât a mamei lor. Cea mai mare, Chacha, avea să devină, mai târziu, doamna Yodogimi, amanta lui Hideyoshi.

* * *

Era începutul lunii a treia din anul următor. Nene primise veşti bune – adică, bineînţeles, o scrisoare de la soţul ei.

Deşi unele dintre zidurile castelului Nagahama sunt încă puţin cam aspre, a trecut atâta timp, încât abia aştept să vă văd pe amândouă. Te rog, spune-i mamei să înceapă pregătirile pentru a vă muta în curând aici.

Cu un mesaj atât de scurt, ar fi fost greu de presupus ce anume se întâmpla, dar, de fapt, soţul şi soţia schimbaseră câteva scrisori, începând de la Anul Nou. Hideyoshi nu avea deloc timp liber. Fusese plecat în campanie prin munţii din nordul provinciei Omi luni de zile şi, având de purtat bătălii ici şi colo, chiar şi în scurtele momente de răgaz, era trimis imediat, în grabă, spre vreun alt loc.

Serviciile lui Hideyoshi fuseseră neîntrecute în timpul invaziei din Odani. Nobunaga îl răsplătise dăruindu-i, pentru prima oară, un castel al său şi o sută optzeci de mii de baniţe din fostul domeniu Asai. Până atunci, nu fusese decât general, dar acum, dintr-un salt, intrase în rândurile seniorilor provinciali. În acelaşi timp, Nobunaga îi dăruise un nou nume de familie: Hashiba.

Hashiba Hideyoshi se făcuse remarcat în toamna aceea, iar acum stătea umăr la umăr cu ceilalţi generali veterani ai clanului Oda. Nu era mulţumit, totuşi, de noul său castel de la Odani; era un castel defensiv, bun pentru a te retrage în el şi

a rezista unui asediu, dar nepotrivit ca bază a unei ofensive. La trei leghe spre sud, pe malul lacului Biwa, Hideyoshi găsi un loc mai bun: un sat cu numele de Nagahama. Primind permisiunea lui Nobunaga, începu imediat lucrările de construcţie. În primăvară, fortul cu pereţi albi, zidurile solide şi porţile de fier erau terminate.

Hachisuka Hikoemon primise sarcina de a le escorta pe soţia şi pe mama lui Hideyoshi din Sunomata şi sosi din Nagara la câteva zile după ce Nene primise scrisoarea lui Hideyoshi. Nene şi soacra ei fură transportate în palanchine lăcuite, cu o escortă constând dintr-o sută de servitori.

Onaka îi ceruse lui Nene să treacă prin Gifu şi să vorbească cu seniorul Nobunaga, ca să-i mulţumească pentru numeroasele favoruri cu care le copleşise. Nene simţea că această datorie era o grea răspundere, considerând-o ca pe un calvar. Era sigură că, dacă mergea la castelul Gifu şi se prezenta singură în faţa seniorului Nobunaga, n-avea să poată face altceva decât să stea jos şi să tremure.

Cu toate acestea, ziua respectivă sosi şi, lăsându-şi soacra la han, plecă singură la castel, aducând daruri din Sunomata. La castel, păru să-şi uite toate neliniştile. Ajunsă acolo, îşi privi pentru prima oară seniorul în faţă şi, contrar aşteptărilor ei, constată că era afabil şi că avea o minte deschisă.

— Trebuie că te-ai extenuat îngrozitor, având grijă de castel atât de mult timp şi ocupându-te de soacra dumitale. Mai mult decât atât, cu siguranţă că te-ai simţit foarte singură, spuse Nobunaga, atât de familiar, încât Nene îşi dădu seama că propria ei familie era legată, într-un fel, de cea a lui Nobunaga.

Simţea că se putea purta absolut fără rezerve.

— Consider că e nedemn să trăiesc acasă în linişte, cât timp alţii sunt plecaţi în campanie. Cerul să mă pedepsească

dacă mă plâng de singurătate.

Nobunaga o opri, râzând:

— Nu, nu. Inima unei femei rămâne inimă de femeie şi nu trebuie s-o ascunzi. Numai gândindu-te la singurătatea de a îngriji gospodăria vei ajunge la o mai profundă înţelegere a calităţilor soţului dumitale. Cineva a scris o poezie pe tema asta; sună cam aşa*: „Plecat la drum / Bărbatul înţelege valoarea soţiei la hanul înzăpezit.”* Îmi dau seama că şi Hideyoshi abia aşteaptă. Nu numai atât, dar castelul de la Nagahama e nou. Trebuie să-ţi fi fost greu să aştepţi, singură, în timpul campaniei, dar, când vă veţi întâlni, veţi fi din nou ca doi tineri căsătoriţi.

Nene roşi până la guler şi se înclină în faţa lui. Probabil îşi amintea cum se simţise ca mireasă. Ghicindu-i gândul, Nobunaga zâmbi.

Fură aduse mâncăruri şi ceşti de sake lăcuite în vermilion. Primind ceaşca de la Nobunaga, Nene sorbi, cu graţie, din sake.

— Nene, spuse el, râzând.

Reuşise, în sfârşit, să-l privească în faţă. Nene ridică ochii, întrebându-se ce voia să-i spună. Nobunaga vorbi pe neaşteptate:

— Un singur lucru, numai: să nu fii geloasă.

— Da, stăpâne, răspunse Nene, cam pe negândite, dar, imediat, roşi.

Auzise şi ea un zvon despre vizita lui Hideyoshi la castelul Gifu, însoţit de o femeie frumoasă.

— Ăsta e Hideyoshi. Nu e perfect. Dar, la o adică, un vas de ceai construit perfect nu mai are nici un farmec. Cu toţii avem cusururile noastre. Când un om de rând are vicii, devine sursă de necazuri; foarte puţini oameni, însă, au calităţile lui Hideyoshi. M-am întrebat adeseori ce fel de femeie ar alege

un bărbat ca el. Acum, după ce te-am cunoscut, ştiu că şi Hideyoshi trebuie să te iubească. Nu fi geloasă. Trăiţi în armonie.

Cum putea înţelege Nobunaga atât de bine inima unei femei? Deşi puţin cam straniu, era un om pe care se puteau baza atât ea, cât şi soţul ei. Nu ştia dacă să fie mulţumită sau jenată.

Reveni la locuinţa ei din cetate. Dar nu-i vorbi soacrei sale, care aştepta neliniştită, despre poveţele lui Nobunaga în legătură cu gelozia.

— Ori de câte ori rosteşte cineva numele lui Nobunaga, toţi tremură de frică, aşa că mă întrebam ce fel de om o fi. Dar trebuie că-n ţara asta sunt foarte puţini seniori la fel de sensibili ca el. Nu-mi pot imagina cum poate un om atât de rafinat să se transforme în demonul care se spune că e în şaua calului. Mai ştia ceva şi despre dumneata şi a spus că ai un fiu minunat şi că ar trebui să fii cea mai fericită persoană din Japonia. Mi-a spus că, în toată ţara, există foarte puţini oameni ca Hideyoshi şi că mi-am ales un soţ bun. Ba chiar m-a şi măgulit, spunându-mi că am nişte ochi în care se citeşte discernământul.

Călătoria celor două femei continuă în linişte. Traversară prin Fuwa şi, în sfârşit, priviră din palanchine chipul primăvăratic al lacului Biwa.

CARTEA A CINCEA

AL TREILEA AN AL LUI TENSHO 1575

PERSONAJE ŞI LOCURI

TAKEDA KATSUYORI, fiul lui Takeda Shingen şi seniorul provinciei Kai

BABA NOBUFUSA, vasal superior al clanului Takeda

YAMAGATA MASAKAGE, vasal superior al clanului Takeda

KURODA KANBEI, vasal al clanului Odera

MYOKO, nume luat de mama lui Ranmaru când a devenit călugăriţă

UESUGI KENSHIN, seniorul provinciei Echigo

YAMANAKA SHIKANOSUKE, vasal superior al clanului Amako

MORI TERUMOTO, senior al provinciilor de apus

KIKKAWA MOTOHARU, unchiul lui Terumoto

KOBAYAKAWA TAKAKAGE, unchiul lui Terumoto

ODA NOBUTADA, fiul cel mai mare al lui Nobunaga

UKITA NAOIE, seniorul castelului Okayama

ARAKI MURASHIGE, vasal superior al clanului Oda

NAKAGAWA SEBEI, vasal superior al clanului Oda

TAKAYAMA UKON, vasal superior al clanului Oda

SHOJUMARU, fiul lui Kuroda Kanbei

SAKUMA NOBUMORI, vasal superior al clanului Oda

NAGAHAMA, castelul lui Hideyoshi

KOFU, capitala provinciei Kai

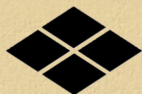
AZUCHI, noul castel al lui Nobunaga de lângă Kyoto

HIMEJI, baza lui Hideyoshi pentru invazia din apus

PROVINCIILE DE APUS, domeniul clanului Mori

ITAMI, castelul lui Araki Murashige

AMURGUL PROVINCIEI KAI

Takeda Katsuyori văzuse ivirea a treizeci de primăveri. Era mai înalt şi mai lat în umeri decât tatăl lui, Takeda Shingen, şi se spunea că era un bărbat chipeş.

Era al treilea an după moartea lui Shingen; luna a patra urma să încheie perioada oficială de doliu.

Ultima poruncă a lui Shingen, „Ascundeţi-vă doliul timp de trei ani”, fusese aplicată fără greş. Dar, în fiecare an, la comemorarea morţii lui, lămpile tuturor templelor din Kai – şi mai cu seamă cele din templul Eirin – au fost aprinse pentru slujbe memoriale ţinute secret. Pentru trei zile, Katsuyori se desprinsese de toate problemele militare şi se închisese în templul Bishamon, adâncit în meditaţie.

În cea de-a treia zi, Katsuyori deschise uşile templului, pentru a lăsa să iasă fumul de tămâie, arsă în timpul comemorării lui Shingen. Imediat ce Katsuyori îşi schimbă îmbrăcămintea, Atobe Oinosuke ceru, de urgenţă, o audienţă privată.

— Stăpâne, începu Oinosuke, vă rog să citiţi neîntârziat această scrisoare şi să-mi daţi un răspuns. Ajunge şi unul vorbit; voi scrie eu răspunsul în locul dumneavoastră.

Katsuyori se grăbi să deschidă scrisoarea:

— Ia să vedem… de la Okazaki.

Era clar că aştepta de câtva timp scrisoarea şi, în timp ce o citi, pe chip i se aşternu o expresie neobişnuită. Un moment,

păru incapabil să ia o hotărâre.

Din verdeaţa tânără a verii care se apropia, se auzea cântecul unei păsări.

Katsuyori privi cerul, prin fereastră.

— Înţeleg. Acesta e răspunsul meu.

Oinosuke îşi privi stăpânul.

— Ajunge atât, stăpâne? întrebă el, doar ca să se asigure.

— Ajunge, răspunse Katsuyori. N-ar fi bine să pierdem această ocazie căzută din cer. Mesagerul trebuie să fie un om demn de încredere.

— Este o chestiune extrem de importantă. Nu trebuie să vă faceţi nici un fel de griji.

La nu prea mult timp după ce Oinosuke părăsise templul, Biroul Afacerilor de Stat emise o chemare la arme. Toată noaptea se văzură circulând soldaţi, iar în castel şi în afara lui, domni o activitate continuă. La crăpatul zorilor, paisprezece sau cincisprezece mii de oameni, umezi de roua dimineţii, aşteptau deja, în tăcere, pe terenul de adunare din preajma castelului. Şi continuau să vină alţii şi alţii. Cornul care anunţa plecarea trupelor răsună de mai multe ori peste casele adormite, înainte de răsăritul soarelui.

Katsuyori nu dormise decât puţin în timpul nopţii, dar acum era echipat în armură completă. Nu arăta ca un om care suferea de insomnie, iar extraordinara lui sănătate şi visurile sale de măreţie străluceau pe chipul său ca roua pe frunzele proaspete.

În timpul celor trei ani trecuţi de la moartea tatălui său nu stătuse cu mâinile-n sân nici o zi. Munţii şi râurile repezi formau frontiere naturale defensive puternice în jurul provinciei Kai, dar Katsuyori nu se mulţumea doar cu provincia pe care o moştenise. La urma urmei, era înzestrat cu mai mult curaj şi inventivitate decât tatăl său. Spre

deosebire de urmaşii multor mari clanuri de samurai, Katsuyori nu putea fi socotit un fiu nedemn. În schimb, s-ar fi putut spune că mândria, simţul datoriei şi cutezanţa sa militară erau nemăsurate.

Oricât de tare încercase clanul să păstreze secretul, vestea morţii lui Shingen se scursese în provinciile inamice şi mulţi o consideraseră o ocazie prea favorabilă ca s-o rateze. Cei din Uesugi declanşaseră un atac neaşteptat; cei din Hojo îşi schimbaseră şi ei atitudinea. Şi era sigur că, dacă se ivea prilejul, clanurile Oda şi Tokugawa aveau să pornească la luptă.

Katsuyori, la fel ca oricare fiu al unui mare om, se afla într-o situaţie dificilă. Încă nu făcuse niciodată de ruşine numele tatălui său. Din aproape fiecare ciocnire de forţe în care lupta ieşea învingător. Din acest motiv, se răspândiseră zvonuri că moartea lui Shingen nu era decât o plăsmuire, fiindcă părea să se ivească ori de câte ori avea ocazia.

— Generalii Baba şi Yamagata au cerut audienţă înainte de începerea campaniei, anunţă un vasal.

Când acest mesaj îi fu adus la cunoştinţă lui Katsuyori, armata era pe picior de plecare. Atât Baba Nobufusa, cât şi Yamagata Masakage fuseseră vasali superiori pe vremea lui Shingen.

Katsuyori răspunse cu întrebarea:

— Sunt amândoi gata să pornească?

— Da, stăpâne, răspunse mesagerul.

Auzindu-i răspunsul, Katsuyori încuviinţă din cap:

— Atunci, adu-i.

Peste câteva momente, cei doi generali se înfăţişară înaintea lui Katsuyori. Ştia deja ce aveau să-i spună.

— După cum vedeţi, începu Baba, ne-am grăbit să ajungem la castel fără nici un moment de răgaz, auzind chemarea la

arme de aseară. Dar s-a petrecut un lucru neobişnuit: n-a avut loc nici un consiliu de război şi ne întrebam care sunt scopurile acestei campanii. Situaţia noastră din ultima vreme nu ne permite luxul unor mişcări de trupe fără rost.

Yamagata continuă:

— Regretatul dumneavoastră tată, seniorul Shingen, a gustat din cupa amară a înfrângerii de prea multe ori, când a atacat apusul. Mikawa e mică, dar războinicii ei sunt oameni cu inimi dârze, iar clanul Oda a avut timp ca până acum să ia un număr de contra-măsuri. Dacă e vorba să pătrundem prea departe, s-ar putea să nu ne mai putem retrage.

Vorbind pe rând, cei doi îşi prezentară obiecţiile. Acei oameni erau veterani cu experienţă, instruiţi de marele Shingen însuşi, şi nu aveau o prea mare consideraţie faţă de ingeniozitatea sau virtutea lui Katsuyori. Dimpotrivă, îl considerau un pericol. Katsuyori o simţise de o bună bucată de vreme, iar caracterul său nu-i permitea să le primească sfaturile conservatoare – şi anume, că lucrul cel mai potrivit ar fi fost să păzească frontierele provinciei Kai timp de câţiva ani.

— Ştiţi că nu aş porni într-o campanie pripită. Amănuntele puteţi să i le cereţi lui Oinosuke. Dar, de astă dată, cu siguranţă vom cuceri castelele Okazaki şi Hamamatsu. Le voi arăta cum se poate îndeplini un vis îndelung nutrit. Trebuie să ne păstrăm secretă strategia. Nu am de gând să le spun oamenilor noştri ce facem, până nu vom înainta pe teritoriul inamic.

Katsuyori ocolea, cu dibăcie, reproşurile celor doi generali, care erau nemulţumiţi.

Faptul că trebuia să-l întrebe pe Oinosuke nu le convenea deloc; nu erau obişnuiţi să li se vorbească astfel. Amândoi de aceeaşi părere, generalii schimbară o privire şi, un moment,

se uitară unul la altul, muţi de uimire. Trupele erau deplasate fără ca nimeni să-i fi consultat – pe ei, generalii veterani ai lui Shingen – şi se luau decizii cu ajutorul unora ca alde Atobe Oinosuke.

Baba încercă să-i vorbească, încă o dată, lui Katsuyori:

— Vom asculta tot ceea ce are de spus Domnul Oinosuke mai târziu, dar, dacă ne-aţi spune mai întâi dumneavoastră câte ceva despre acest plan secret, nişte generali bătrâni ca noi ar şti ce atitudine să adopte, dacă ar şti în ce loc urmează să moară.

— Aici, n-am să mai scot un cuvânt, răspunse Katsuyori, privind spre oamenii din jurul lui; apoi, adăugă sever: mă bucur că sunteţi preocupaţi, dar nu sunt neinformat despre importanţa acestei probleme actuale. Mai mult, acum nu mai pot abandona planul. Azi în zori, am depus un jurământ pe *Mihata Tatenashi.*

Când auziră numele sacre, cei doi generali se înclinară, rostind o rugăciune, în tăcere. *Mihata Tatenashi* erau sfintele relicve venerate, de generaţii întregi, de către clanul Takeda. *Mihata* era stindardul zeului războinic Hachiman, iar *Tatenashi* era armura întemeietorului clanului. O regulă de neîncălcat a clanului Takeda dicta că, odată ce se depunea un jurământ pe aceste relicve, nu mai putea fi încălcat.

Când Katsuyori spusese că acţiona sub acel sacru jurământ însemna că nu mai existau nici un fel de temeiuri pe care cei doi generali să poată ridica obiecţii în continuare. În acel moment, cornul dădu semnalul ca trupele să intre în formaţie şi să se pregătească pentru pornire, silindu-i pe cei doi generali să se retragă. Dar, încă îngrijoraţi de soarta clanului, se duseră să discute cu Oinosuke, la postul său din rândurile armatei.

Oinosuke eliberă zona din jur şi-i informă, cu mândrie,

despre plan. În Okazaki, care era guvernat acum de fiul lui Ieyasu, Nobuyasu, cel care se ocupa cu finanţele era Oga Yashiro. Cu câtva timp în urmă, Oga devenise vasal al clanului Takeda, fiind acum un aliat de nădejde al lui Katsuyori.

Mesagerul care venise la Tsutsujigasaki cu două zile în urmă adusese o scrisoare secretă de la Oga, care-i informase că era momentul oportun. Nobunaga se afla în capitală de la începutul anului. Încă dinainte, când Nobunaga încercase să-i distrugă pe călugării-războinici din Nagashima, Ieyasu nu trimisese întăriri, iar alianţa dintre cele două provincii devenise puţin tensionată.

Când armata clanului Takeda urma să atace Mikawa cu iuţeala ei legendară, Oga avea să găsească un mijloc de a dezlănţui haosul în castelul Okazaki, să deschidă porţile castelului şi să lase forţele din Kai să intre. Apoi, Katsuyori urma să-l ucidă pe Nobuyasu şi să ia ostatică familia Tokugawa. Castelul Hamamatsu ar fi fost silit să se predea, garnizoana sa alăturându-se clanului Takeda, fără a-i lăsa lui Ieyasu altă soluţie decât refugierea în Ise sau în Mino.

— Ce părere aveţi? Nu vi se pare o veste bună picată din cer? vorbi mândru Oinosuke, ca şi cum tot planul i-ar fi aparţinut.

Cei doi generali nu ţineau deloc să-l mai asculte. Părăsindu-l pe Oinosuke, reveniră la regimentele lor, privindu-se unul pe altul, în tăcere.

— Baba, se spune că o provincie poate cădea, dar munţii şi râurile dăinuiesc. Nici unul dintre noi nu vrea să aibă zile pentru a vedea munţii şi râurile unei provincii ruinate, rosti Yamagata, simţind adânc cele spuse.

Baba încuviinţă, cu o expresie tristă în ochi:

— Sfârşitul vieţilor noastre se apropie cu repeziciune. Nu

ne-a mai rămas decât să găsim un loc potrivit pentru a muri, să ne urmăm fostul senior şi să ispăşim crima de a fi fost nişte sfetnici nevrednici.

Reputaţiile lui Baba şi Yamagata, de a fi fost cei mai viteji generali ai lui Shingen, depăşiseră cu mult frontierele provinciei Kai. Erau deja cărunţi când Shingen încă mai trăia, dar, după moartea lui, albiseră complet, foarte repede.

Frunzele de pe munţii din Kai erau de un verde proaspăt şi fraged, înainte de începutul arzătoarei veri a acelui an, iar apele râului Fuefuki rosteau cântecul vieţii veşnice. Dar cât de mulţi soldaţi se întrebau dacă aveau să mai vadă vreodată acei munţi?

Armata nu era aceeaşi care ar fi fost pe vremea când Shingen trăia. Din fluturatul stindardelor în vânt şi din ropotul picioarelor ce mărşăluiau se putea distinge o notă tânguitoare, amintind de incertitudinea vieţii. Dar cei cincisprezece mii de soldaţi băteau tobele războiului, îşi desfăşurau flamurile şi treceau hotarul provinciei Kai; iar nobleţea lor se reflecta în ochii oamenilor, la fel de sclipitoare ca în zilele lui Shingen.

La fel cum stacojiul soarelui la apus este asemenea cu cel al soarelui când răsare, oriunde ai fi privit – fie la purtătorii drapelelor şi ai steagurilor colorate ale tuturor regimentelor, fie la cavaleria în armuri, care călărea strâns în jurul lui Katsuyori – nu se zărea nici un semn de declin. Katsuyori avea o supremă încredere în sine însuşi, imaginându-şi castelul Okazaki deja în mâinile lui. Cu intarsiile aurii ale vizierei reflectându-i-se pe obrajii chipeşi, acel tânăr general părea să aibă un viitor strălucit. Şi, de fapt, chiar obţinuse victorii, care aţâţaseră spiritul de luptă din Kai, chiar şi după moartea marelui Shingen.

Pornind din Kai în prima zi din luna a cincea, trecură, în

sfârşit, Muntele Hira din Totomi şi intrară în Mikawa, aşezându-şi bivuacul pe malul unui râu.

De pe ţărmul opus, doi samurai inamici veniră înot spre ei. Gărzile îi luară imediat prizonieri. Cei doi erau samurai ai clanului Tokugawa, care fuseseră alungaţi din provincia lor. Cerură să fie duşi în faţa lui Katsuyori.

— Cum? De ce au fugit încoace?

Katsuyori ştia că asta nu putea însemna decât un singur lucru: trădarea lui Oga fusese descoperită.

Puternica armată a lui Katsuyori intrase deja în Mikawa. „Să atac sau să mă retrag?” se întreba Katsuyori, la nesfârşit. Era foarte derutat şi descurajat. Strategia lui se bazase pe trădarea lui Oga şi pe intrigile pe care avea să le ţească în castelul Okazaki. Depistarea şi arestarea lui Oga reprezentau un dezavantaj dezastruos. Dar, după ce ajunsese până acolo, n-ar fi fost prea elegant să bată în retragere fără a fi realizat nimic. Pe de altă parte, nu mergea nici să înainteze cu nepăsare. Caracterul bărbătesc al lui Katsuyori era descumpănit de-a binelea. Iar pentru firea lui îndărătnică era dureros să-şi amintească faptul că, la plecarea armatei din Kai, Baba şi Yamagata îl preveniseră să nu se pripească.

— Ar trebui ca trei mii de soldaţi să pornească spre Nagashino, ordonă el. Voi ataca eu însumi castelul Yoshida şi voi mătura toată zona.

Katsuyori ridică tabăra înainte de crăpatul zorilor, pornind spre Yoshida. Lipsindu-i orice încredere în izbândă, dădu foc câtorva sate, într-o demonstraţie de forţă. Nu porni atacul asupra castelului Yoshida, probabil fiindcă Ieyasu şi fiul său, Nobuyasu, îl curăţiseră de trădători şi îşi mutaseră rapid trupele tocmai în Hajikamigahara.

În mod cu totul diferit de armata lui Katsuyori care, incapabilă să înainteze sau să se retragă, nu mai putea decât

să încerce să îşi păstreze demnitatea, forţele clanului Tokugawa îi masacraseră pe rebeli şi năvăliseră înainte cu toate forţele.

— Suntem o provincie pe moarte sau una în ascensiune? era strigătul lor de război.

Poate că erau puţin numeroase, dar aveau un moral cu totul diferit de cel al trupelor lui Katsuyori.

Avangărzile celor două armate se întâlniră de două-trei ori, în mici ciocniri, la Hajikamighara. Dar nici forţele din Kai nu erau de rând şi, înţelegând că avea să le fie dificil să se ridice la înălţimea spiritului de luptă al inamicului, se retraseră, dintr-odată.

Se înălţă strigătul:

— La Nagashino! La Nagashino!

Inversându-şi rapid marşul, le întoarseră spatele forţelor clanului Tokugawa şi o luară din loc, ca şi cum le-ar fi aşteptat o treabă importantă în altă parte.

Nagashino era un vechi câmp de luptă, iar despre castelul său se spunea că ar fi fost de neînvins. La începutul secolului, fusese controlat de clanul Imagawa; ulterior, îl revendicase clanul Takeda, ca parte a provinciei Kai. Dar apoi, în primul an al lui Tensho, fusese preluat de Ieyasu, iar acum îl comanda Okudaira Sadamasa din clanul Tokugawa, cu o garnizoană de cinci sute de oameni.

Datorită valorii sale strategice, Nagashino era centrul a tot felul de comploturi, trădări şi vărsări de sânge, chiar şi pe timp de pace.

În seara celei de-a opta zile din luna a cincea, armata din Kai asediase mica garnizoană de cinci sute de oameni a castelului.

Castelul Nagashino se înălţa la confluenţa râurilor Taki şi Ono, în regiunea montană din răsăritul provinciei Mikawa.

Dincolo de el, în nord-est, nu mai erau decât munţi. Şanţul său de apărare, a cărui apă provenea din curenţii repezi ai celor două râuri, avea o lăţime cuprinsă între şaizeci şi o sută de metri. Malul era înalt de treizeci de metri în punctul cel mai de jos, iar în cel mai de sus, devenea o prăpastie de cincizeci de metri. Adâncimea apei nu depăşea un metru şi jumătate-doi, dar curentul era iute. Şi, într-adevăr, existau câteva locuri înspăimântător de adânci, unde apa se înălţa în jerbe sau se învârtea în vârtejuri clocotitoare.

— Cât de ostentativ! comentă comandantul castelului Nagashino, în timp ce urmărea, din turnul de veghe, meticuloasa dispunere a trupelor lui Katsuyori.

Cam de prin data de zece, Ieyasu începuse să-i trimită mesageri lui Nobunaga de mai multe ori pe zi, pentru a-i raporta situaţia de la Nagashino. Orice urgenţă pentru clanul Tokugawa era considerată o urgenţă şi pentru Oda, iar atmosfera din castelul Gifu era, deja, neobişnuit de încordată.

Nobunaga răspundea pozitiv, dar nu părea să ia nici o măsură promptă de a-şi mobiliza trupele. Consiliul de război dură două zile.

— Nu avem nici o şansă de victorie. Mobilizarea armatei ar fi zadarnică, îl avertiză Mori Kawachi.

— Nu se poate! Ar însemna să nu ne facem datoria! afirmă altcineva.

Alţii, ca Nobumori, adoptau calea de mijloc.

— Cum spune generalul Mori, e evident că şansele de victorie contra provinciei Kai sunt mici, dar, dacă amânăm mobilizarea trupelor, Tokugawa ar putea să ne acuze de rea credinţă, iar dacă nu luăm seama, nu e imposibil să schimbe taberele, să încheie un acord cu armata din Kai şi să se întoarcă împotriva noastră. Cred că cel mai bine ar fi să executăm o desfăşurare pasivă de trupe.

Şi atunci, din mijlocul participanţilor la consiliul de război, un glas strigă:

— Nu! Nu!

Era Hideyoshi, care venise, în grabă, din Nagahama, aducând trupele de sub comanda lui.

— Din câte cred, castelul Nagashino nu pare foarte important în acest moment, continuă el, dar, după ce va deveni un cap de pod în timpul invaziei din partea provinciei Kai, liniile de apărare ale clanului Tokugawa vor fi exact ca un stăvilar spart, iar dacă se întâmplă asta, e clar că Tokugawa nu va mai ţine piept mult timp armatei din Kai. Dacă le lăsăm acum celor din Kai un asemenea avantaj, în ce siguranţă se va mai afla propriul nostru castel Gifu?

Vorbea tare, cu glasul răsunându-i de emoţie. Cei de faţă nu puteau face altceva decât să-l privească. Hideyoshi continuă:

— Nu cunosc nici o strategie militară care să susţină o desfăşurare pasivă de trupe, odată ce s-au mobilizat. În schimb, n-ar fi mai bine să pornim imediat şi cu încredere? Va cădea clanul Oda? Va învinge Takeda?

Toţi generalii credeau că Nobunaga avea să trimită şase sau şapte mii de soldaţi – nu mai mult de zece mii – dar, în ziua următoare, seniorul dădu ordin să se facă pregătiri pentru o armată imensă, de treizeci de mii de oameni.

Deşi Nagoya nu spusese în timpul consiliului că era de acord cu Hideyoshi, o demonstra acum, prin faptele lui. Hotărârea sa era sinceră şi avea să pornească el însuşi în fruntea trupelor.

— Om fi spunând noi că aceşti oameni sunt simple întăriri, zise el, dar în balanţă atârnă însăşi soarta clanului Oda.

Armata plecă din Gifu în data de treisprezece şi ajunse la Okazaki a doua zi. Oamenii lui Nobunaga se odihniră doar o

zi. În dimineaţa celei de-a şaisprezecea zi din acea lună, ajunseră pe front.

Caii din tot satul începură să necheze, în timp ce norii se arătau în lumina dimineţii. Drapelele foşneau în vânt, iar cornul suna cu putere, auzindu-se până departe. Numărul ostaşilor care porniseră în dimineaţa aceea din cetatea Okazaki era, într-adevăr, enorm, iar oamenii din mica provincie îi priveau, cu uimire. Erau atât uşuraţi, cât şi invidioşi pe numărul de trupe şi echipamente adunate de puternica provincie cu care se aliaseră. Pe când cei treizeci de mii de soldaţi ai clanului Oda treceau prin faţa lor, cu diversele steaguri, însemne şi stindarde ale comandanţilor, numărul unităţilor în care erau împărţiţi ar fi fost imposibil de determinat.

— Uitaţi-vă ce multe puşti au! exclamau, surprinşi, oamenii de pe marginea drumului.

Soldaţii clanului Tokugawa nu-şi puteau ascunde invidia: dintre cei treizeci de mii de militari ai lui Nobunaga, aproape zece mii erau puşcaşi. Mai trăgeau după ei şi uriaşe tunuri turnate din fier. Dar cel mai ciudat din toate era faptul că aproape fiecare pedestraş care nu avea armă de foc ducea în schimb, pe umăr, câte un par, de soiul celor folosiţi la construirea palisadelor, şi un colac de frânghie.

— Ce credeţi că au de gând cei din Oda cu toţi ţăruşii ăştia? se întrebau privitorii.

Armata clanului Tokugawa care pornise în dimineaţa aceea spre linia întâi număra mai puţin de opt mii de oameni. Iar acesta era grosul oştirii. Singurul lucru de care nu duceau lipsă era curajul.

Pentru Oda, acela era un teritoriu străin – o regiune în care veneau ca trupe de ajutorare. Dar, pentru războinicii din clanul Tokugawa, era ţara strămoşilor lor. Era un ţinut în care

inamicul nu putea face nici un pas şi de unde nu aveau absolut nici un loc de retragere. Până şi infanteriştii erau pătrunşi de spiritul acestei convingeri, din momentul când porniseră, şi cu toţii împărtăşeau un anume sentiment tragic. Comparându-şi echipamentele cu cele ale armatei din Oda, puteau vedea că erau jalnic de inferioare; de fapt, nici nu încăpea vreo comparaţie. Ei, însă, nu se simţeau inferiori. După ce se îndepărtară la câteva leghe de cetate, forţele clanului Tokugawa măriră pasul. Când se apropiară de satul Ushikubo, îşi schimbară direcţia, depărtându-se tot mai mult de trupele din Oda, spre Shidaragahara, ca nişte nori de furtună.

Muntele Gokurakuji se înălţa drept în faţa câmpiei Shidaragahara, iar, de pe vârful său, se puteau repera poziţiile armatei clanului Takeda, în Tobigasu, Kiyodia şi Arumigahara.

Nobunaga îşi instală cartierul general pe muntele Gokurakuji, în timp ce Ieyasu alese muntele Danjo. Cei treizeci şi opt de mii de soldaţi ai clanurilor Tokugawa şi Oda desfăşuraţi pe aceşti doi munţi îşi terminaseră deja pregătirile pentru apropiata bătălie.

Cerul se acoperea de nori, dar nu se zărea nici un semn de fulgere sau vânt.

Pe muntele Gokurakuji, generalii celor două armate se adunară într-un templu din vârf, pentru o consfătuire militară. În toiul acesteia, Ieyasu fu anunţat că tocmai se întorseseră cercetaşii.

Când auzi aceasta, Nobunaga spuse:

— Sosesc la momentul potrivit. Aduceţi-i aici ca să auzim cu toţii veştile despre mişcările inamicului.

Cei doi cercetaşi dădură raportul în chip destul de pompos.

Primul începu astfel:

— Seniorul Katsuyori şi-a instalat cartierul general la apus de Armugahara. Vasalii şi cavaleriştii săi sunt, într-adevăr, în putere. Par să numere aproape patru mii de oameni şi se arată foarte calmi şi stăpâniţi.

Al doilea continuă:

— Obata Nobusada şi corpul său de atac cercetează câmpul de luptă de pe o colină joasă, puţin la miazăzi de Kiyoida. Armata principală, de vreo trei mii de oameni, sub comanda lui Naito Shuri, are tabăra de la Kiyoida până la Asai. Aripa stângă, care numără tot circa trei mii de oameni, luptă sub stindardele lui Yamagata Masakage şi Oyamada Nobushige. În sfârşit, aripa dreaptă e condusă de Anayama Baisetsu şi Baba Nobufusa. Arată foarte impunător.

— Cum e cu trupele care asediază castelul Nagashino? se interesă Ieyasu.

— Cam două mii de soldaţi au rămas în jurul castelului şi îl ţin sub un control strict. De asemenea, pare să existe un corp de supraveghere pe un deal de la apus de castel şi s-ar putea ca vreo mie de soldaţi să stea ascunşi în fortăreaţa de lângă Tobigasu.

Rapoartele celor doi oameni erau, în cea mai mare parte, destul de incomplete. Dar generalii din unităţile pe care le menţionaseră erau peste măsură de vestiţi pentru ferocitatea şi pentru curajul lor, iar Baba şi Obata erau strategi reputaţi. În timp ce generalii clanurilor Oda şi Tokugawa ascultau descrierile cercetaşilor despre poziţiile inamicului, despre vehemenţa voinţei acestuia de a lupta, despre calmul şi încrederea sa în sine, sângele li se scurgea din obraji.

Tăceau ca nişte oameni răpuşi de groază, chiar înaintea unei bătălii. Dintr-odată, vorbi Sakai Tadatsugu, cu un glas atât de sonor, încât îi surprinse pe cei din jur.

— Deznodământul este deja limpede. Nu avem de ce să mai discutăm. Cum ar putea un inamic atât de redus numeric să ţină piept enormei noastre armate?

— De-ajuns cu atâtea consfătuiri! fu Nobunaga de acord, bătându-se peste genunchi. Tadatsugu a vorbit admirabil. În ochii unui laş, cocorul care zboară peste orezării pare un drapel duşman, făcându-l să tremure de frică, râse el. Sunt foarte uşurat de rapoartele acestor doi oameni. Senior Ieyasu, ar trebui să sărbătorim!

Fiind lăudat, Sakai Tadatsugu se lăsă puţin purtat de val şi spuse:

— Propria mea opinie e că punctul cel mai slab al inamicului e la Tobigasu. Dacă o luăm pe un drum ocolit şi-l lovim în punctul slab din spate, cu câţiva soldaţi înarmaţi uşor, praful se va alege de moralul întregii lui armate, iar oamenii noştri...

— Tadatsugu! îl întrerupse tăios Nobunaga. La ce bun un asemenea vicleşug, în această mare bătălie? Eşti înfumurat. Cred că ar fi mai bine ca toată lumea să se retragă!

Folosindu-se de pretextul acestui reproş, Nobunaga suspendă consfătuirea. Ruşinat, Tadatsugu plecă, împreună cu ceilalţi. După retragerea oamenilor, însă, Nobunaga îi spuse lui Ieyasu:

— Iartă-mă că l-am dojenit aşa de aspru pe curajosul Tadatsugu în faţa tuturor celorlalţi. Găsesc că planul lui e excelent, dar mă temeam să nu ajungă la urechile inamicului. Ai să-l consolezi tu, mai târziu?

— Nu, a fost o indiscreţie clară din partea lui Tadatsugu să ne dezvăluie planurile, chiar dacă era între aliaţi. A fost o lecţie folositoare pentru el. Şi am învăţat şi eu ceva.

— L-am mustrat cu atâta severitate, încât mă îndoiesc că până şi oamenii noştri se vor aştepta să folosim acest plan.

Cheamă-l pe Tadatsugu şi dă-i permisiunea de a executa un atac neanunţat la Tobigasu.

— Sunt sigur că dorinţa lui cea mai scumpă e să audă tocmai asta. Ieyasu îl chemă pe Tadatsugu şi-i relată ordinul lui Nobunaga. Tadatsugu nu avea nevoie de nici un alt îndemn pentru a trece la acţiune. În cel mai strict secret, termină pregătirile cu unitatea, apoi se prezentă într-o audienţă privată la Nobunaga.

— Plec la apusul soarelui, stăpâne, fură singurele cuvinte ale lui Tadatsugu.

Nobunaga vorbi şi el foarte puţin. Totuşi, îi încredinţa lui Tadatsugu cinci sute de puşcaşi de-ai lui. Tot efectivul cuprindea mai mult de trei mii de oameni.

Părăsiră tabăra la căderea nopţii, în întunecimea absolută din luna a cincea. Cam la ora când îşi începură drumul, prin întuneric cădeau pieziş fâşii albicioase de ploaie. Aversa îi udă până la piele, în timp ce mărşăluiau tăcuţi.

Înainte de a se urca pe muntele Matsu, toată unitatea se ascunse în curtea unui templu de la poalele muntelui. Soldaţii îşi scoaseră armurile, lăsară caii pe loc şi luară pe umeri echipamentele pe care aveau să le poarte asupra lor.

Panta era chinuitor de abruptă şi noroioasă, de la ploaia torenţială. De fiecare dată când oamenii făceau câte un pas înainte, alunecau la loc. Ţinându-se de cozile lăncilor şi strângând mâinile camarazilor dinaintea lor, escaladară cei trei sute cincizeci de metri până în vârf.

O albeaţă palidă începea să apară pe cerul nocturn, anunţând apropierea zorilor. Norii se risipeau, iar soarele de dimineaţă străpunse marea de ceaţă deasă.

— Se înseninează!

— Norocul cerului!

— Condiţiile sunt excelente!

Pe culmea muntelui, oamenii îmbrăcară armurile şi se împărţiră în două grupe. Prima avea să efectueze un raid în zori asupra fortăreţei inamice de pe munte, iar a doua urma să atace Toigasu.

Clanul Takeda subestimase pericolul, iar acum se dezlănţuiră strigăte învălmăşite, buimace de somn. Focurile aprinse de soldaţii lui Tadatsugu stârneau un fum negru care se înălţa din fortificaţia alpină. Oamenii clanului Takeda o luară la fugă, în dezordine, către Tobigasu. Între timp, însă, a doua divizie a lui Tadatsugu penetrase, deja, zidurile castelului.

În noaptea trecută, după plecarea lui Tadatsugu, toată armata lui Nobunaga primise ordin de înaintare. Însă nu acesta avea să fie momentul de izbucnire a bătăliei.

Sfidând ploaia torenţială, armata se îndreptă spre împrejurimile muntelui Chausu. De-atunci şi până-n zori, soldaţii bătură în pământ parii pe care-i aveau la ei şi-i legară cu frânghii, formând o palisadă care arăta ca un miriapod şerpuitor.

În lumina zorilor, Nobunaga inspecta din şa liniile de apărare. Ploaia încetase, iar construcţia palisadei era încheiată.

Nobunaga se întoarse spre generalii clanului Tokugawa şi răcni la ei, râzând:

— Staţi să vedeţi! Azi, vom lăsa armata din Kai să se apropie, după care, îi vom jumuli ca pe ciocârlii.

„Mira-m-aş...” îşi spunea fiecare în gând. Presupuneau că încerca doar să-i îmbărbăteze. Dar ceea ce vedeau limpede era că soldaţii din Gifu – trupele care aduseseră parii şi funiile tocmai de la Okazaki – se aflau, acum, pe câmpul de luptă. Iar cei treizeci de mii de pari se transformaseră într-o palisadă prelungă, ondulată.

— N-au decât să vină încoace trupele alese pe sprânceană din Kai!

Construcţia în sine, însă, nu se putea folosi pentru a ataca inamicul. Şi, pentru a-l anihila în felul descris de Nobunaga, trebuia să-l atragă spre palisadă. Ca să-l momească, una dintre unităţile lui Sakuma Nobumori şi puşcaşii lui Okubo Tadayo fură trimişi în afara palisadei, pentru a aştepta duşmanul.

Deodată, un cor de voci se înălţă spre cer. Cei din Takeda fuseseră neatenţi la inamici, iar strigătele de deznădejde începură când observară că, dinspre Tobigasu, aflat în spatele lor, se ridica fum negru.

— Inamicul e şi înapoia noastră!

— Ne atacă din spate!

În timp ce agitaţia începea să se transforme în panică, Katsuyori dădu ordinul de atac.

— Nu mai întârziaţi nici o clipă! Aşteptând inamicul, nu faceţi decât să-l lăsaţi în avantaj!

Propria lui încredere în sine însuşi şi credinţa trupelor în forţele lor se reduceau la principiul: „nici să nu vă îndoiţi de mine! Credeţi într-o virtute marţială care, de pe vremea seniorului Shingen, n-a cunoscut niciodată înfrângerea.”

Dar civilizaţia înaintează ca un cal în galop. Barbarii din miazăzi – portughezii – revoluţionaseră arta războiului, prin introducerea armelor de foc. Cât de trist era că Takeda Shingen nu avusese înţelepciunea de a prevedea acest lucru. Kai, apărată de munţi, de râpe şi de râuri, era îndepărtată de miezul lucrurilor şi izolată de influenţele străine. În plus, pe samuraii săi îi devora o îndărătnicie şi o înfumurare caracteristice pentru locuitorii unei provincii montane. Se temeau foarte puţin de propriile lor neajunsuri şi nu erau interesaţi de obiceiurile altor pământuri. Concluzia era că se

bazau exclusiv pe cavalerie şi pe trupele lor de elită. Forţele de sub comanda lui Yamagata atacară feroce trupele lui Sakuma Nobumori, în afara palisadei. Prin contrast, Nobunaga planificase o strategie complet ştiinţifică, folosind tactici şi arme moderne.

Ploaia tocmai se oprise; pământul era noroios.

Flancul stâng al armatei din Kai – cei două mii de oameni de sub comanda lui Yamagata – primiră de la generalul lor comanda de a nu ataca palisada. Porniră pe drum ocolit, pentru a ajunge în spatele ei. Dar mocirla era îngrozitoare. Aversa din timpul nopţii făcuse pârâul să se reverse. Această calamitate naturală nu fusese prevăzută nici chiar de Yamagata, care observase, amănunţit, relieful zonei, în prealabil. Soldaţii se scufundau în mâl până la gât. Caii nu se puteau mişca.

Parcă pentru a le spori greutăţile, puşcaşii clanului Oda, sub comanda lui Okubo, deschiseră focul spre flancul lui Yamagata.

— Faceţi dreapta! ordonă Yamagata.

Cu această comandă scurtă, armata, plină de noroi, schimbă din nou direcţia, repezindu-se asupra trăgătorilor lui Okubo. Cei două mii de oameni în armuri începură să fie împroşcaţi cu mici jerbe de noroi. Loviţi de gloanţe, cădeau urlând, în timp ce din ei ţâşnea sângele. Călcaţi în copitele propriilor cai, ţipau, într-o învălmăşeală jalnică.

În sfârşit, cele două armate se ciocniră. De decenii întregi, arta războiului era în schimbare. Vechiul stil de luptă, conform căruia fiecare samurai îşi striga propriul nume, declarând că era fiul lui cutare şi cutare, că stăpânul lui era seniorul cutărei provincii, dispărea, cu repeziciune.

Astfel, imediat ce se porniră încăierările corp-la-corp – săbii lovindu-se între ele, războinic încleştându-se cu alt războinic –

se dezlănţui o oroare de nedescris în cuvinte.

Cele mai bune arme erau, mai întâi, puşca, apoi, lancea. Lancea nu se folosea pentru a străpunge, ci, mai degrabă, la agitat, la cosit şi la lovit, iar acestea erau metodele învăţate pentru câmpul de luptă. Prin urmare, avantajul consta în lungime şi existau lănci cu cozi de toate lungimile, între patru şi şase metri.

Soldaţii de rând erau lipsiţi atât de antrenament, cât şi de curajul pe care-l cerea situaţia, nefiind capabili decât să dea lovituri cu lăncile. Astfel, existau multe ocazii când, câte un războinic dibaci se repezea în mijlocul lor cu o sabie scurtă, izbea în toate direcţiile şi, aproape fără greutate, cucerea faima acordată unui luptător, care doborâse zeci de oameni singur.

Atacate de roiuri-roiuri ale acestor oameni, forţele clanurilor Tokugawa şi Oda erau neputincioase. Compania lui Okubo fu nimicită aproape cât ai clipi. Motivul pentru care subunitatea lui Okubo şi forţele lui Sakuma se aflau în afara palisadei, însă, era acela de a atrage inamicii înăuntru, nu de a învinge. Din această cauză, ar fi fost justificat să se întoarcă şi să fugă. Dar, de îndată ce văzură, în faţa lor, chipurile soldaţilor din Kai, nu mai putuseră împiedica anii de animozităţi să li se aprindă în suflete.

— Haideţi, puneţi-vă cu noi! strigară ei.

Şi nici nu aveau de gând să ierte batjocurile şi insultele războinicilor din Kai. Inevitabil, oamenii clanului Oda îşi lepădară prudenţa în mijlocul întregii vărsări de sânge, gândindu-se numai la provincia şi la reputaţia lor.

În timp ce se întâmplau aceste lucruri, Katsuyori şi generalii săi crezură, pesemne, că era momentul potrivit, căci batalioanele centrale ale armatei de cincisprezece mii de oameni din Kai îşi începură înaintarea, ca un nor gigantic.

Formaţiile lor ordonate rupseră rândurile ca un stol imens de păsări luându-şi zborul şi, când, în sfârşit, se apropiară de palisadă, toate unităţile începură să urle simultan strigăte de război.

Era clar că, în ochii clanului Takeda, palisada de lemn părea o nimica toată. Credeau că aveau să răzbească prin ea cu forţa, doborând-o dintr-o singură şarjă, pentru a pătrunde drept în mijlocul armatei Oda, ca un sfredel.

Scoţând un răcnet de luptă, forţele din Kai atacară palisada. Oamenii erau hotărâţi – unii încercară să se caţăre pe deasupra, alţii începură să lovească parii cu ciocane mari şi răngi de fier, iar alţii să-i taie cu fierăstraiele, în timp ce câţiva îi stropeau cu ulei şi le dădeau foc.

Până în acel moment, Nobunaga lăsase lupta din afara palisadei în seama unităţilor lui Sakuma şi Okubo, iar rândurile de pe muntele Chausu stăteau tăcute. Dar, deodată…

— Acum!

Evantaiul auriu de război al lui Nobunaga tăie aerul, iar comandanţii regimentelor cu arme de foc se luară la întrecere, răcnind ordinul:

— Foc!

— Foc!

Pământul se cutremură sub salva de detunături. Muntele se despică, iar norii se zdrenţuiră. Fumul pulberii învălui palisada, iar caii şi oamenii armatei din Kai începură să cadă ca ţânţarii, în mormane de cadavre.

— Nu vă retrageţi! strigau comandanţii lor. Înainte! Atacând cu înverşunare palisada, soldaţii porniră să sară peste leşurile tovarăşilor, dar nu puteau evita ploaia de gloanţe. Zbierând sfâşietor, mureau şi ei, peste ceilalţi.

În cele din urmă, armata din Kai nu mai putu rămâne pe

poziţie.

— Retragerea! ţipară patru sau cinci comandanţi călări, trăgându-şi caii înapoi, în timp ce, cu toată panica, reuşeau cumva să rostească ordinul.

Unul căzu, scăldat în sânge, pe când altul fu azvârlit de pe calul care necheza, căzut sub o rafală de gloanţe.

Oricât de rău fuseseră bătuţi, însă, curajul nu-i părăsi. Pierduseră aproape o treime din oameni în prima şarjă, dar, în momentul retragerii, o forţă proaspătă se grăbi din nou spre palisadă. Sângele care mânjea cei treizeci de mii de pari încă nu se uscase.

Împuşcăturile dinspre palisadă răspunseră imediat atacului, ca şi cum ar fi spus: vă aşteptam.

Privind palisada înroşită de sângele propriilor camarazi, aprigii soldaţi din Kai atacau urlând, încurajându-se între ei, jurând că n-aveau să dea nici cu un pas înapoi.

— E timpul să murim!

— Înainte, până la moarte!

— Să facem un scut al morţii, ca alţii să sară peste noi! „Scutul morţii” era o tactică de ultimă instanţă, prin care soldaţii din linia întâi se sacrificau, pentru a proteja înaintarea rândului următor. Apoi, rândul acela, la rândul său, juca rolul de scut pentru trupele din urmă, astfel armata înaintând, pas cu pas. Era un stil cumplit de a avansa.

Erau, într-adevăr, bărbaţi curajoşi, dar acest atac nu era decât o ostentare inutilă a forţei brute. Şi, cu toate acestea, în rândul generalilor care conduceau acest atac, erau tacticieni foarte capabili.

Katsuyori, desigur, era în spate, îndemnându-şi oamenii să înainteze, dar, dacă ofiţerii lui ar fi ştiut că victoria era absolut imposibilă, n-ar mai fi avut nici un rost să ceară un imens sacrificiu, împingând, în repetate rânduri, trupele prea

departe.

— Zidul ăla trebuie dat jos!

Pesemne credeau că se putea face. După o salvă, lua ceva timp pentru a reîncărca cu pulbere şi glonţ puştile din acea vreme. Astfel, între rafale, zgomotul detunăturilor înceta o vreme. Generalii din Kai considerau acea perioadă o fereastră de care trebuiau să profite; astfel, nimeni nu privea cu duşmănie „scutul morţii”.

Nobunaga, însă, ţinuse seama de acest punct deosebit de slab şi concepuse tactici noi pentru armele cele noi. În acest caz, îşi împărţise cei trei mii de puşcaşi în trei grupe. După ce primii o mie de oameni trăgeau cu armele, fiecare se dădea repede la o parte şi, printre ei, înaintau cei din a doua grupă, trăgând imediat. Apoi, şi ei îşi desfăceau rândurile, fiind înlocuiţi rapid de a treia grupă.

Astfel, intervalul pe care-l aştepta inamicul nu apărea deloc, pe tot parcursul luptei.

De asemenea, palisada avea deschizături, din loc în loc. Măsurând perioadele dintre valurile de atac, corpurile de lăncieri ale clanurilor Oda şi Tokugawa ţâşneau de după palisadă şi loveau rapid ambele aripi ale armatei din Kai.

Obstrucţionaţi de palisada protectoare şi de împuşcături, soldaţii din Kai nu reuşeau să avanseze. Când încercau să se retragă, erau hărţuiţi de urmăritorii inamici cu atacurilor lor în cleşte. Iar vitejii războinici ai provinciei Kai, care se mândreau atât de mult cu disciplina şi cu instrucţia lor, nu aveau nici măcar un moment ca să-şi arate curajul.

Corpul lui Yamagata se retrăsese complet, lăsând în urmă un număr de oameni care-şi sacrificaseră vieţile. Numai Baba Nobufusa nu căzuse în capcană.

Baba se ciocnise cu trupele lui Sakuma Nobumori, dar, cum Nobumori nu fusese trimis decât ca momeală, oamenii

clanului Oda simulară o retragere. Corpul lui Baba se repezi după ei, ocupând tabăra de la Maruyama, dar Baba primise ordin să nu avanseze mai mult şi nu trimise nici un soldat dincolo de Maruyama.

— De ce nu înaintaţi? era întrebat Baba încontinuu, atât de la cartierul general al lui Katsuyori, cât şi de propriii săi ofiţeri.

Baba, însă, nu se clintea.

— Am motivele mele să cuget un moment şi e mai bine să mă opresc aici pentru a observa ce se întâmplă. Voi, ceilalţi, luaţi-o înainte. Câştigaţi puţină glorie şi pentru voi înşivă.

Fiecare comandant care ajungea destul de aproape ca să atace palisada suferea aceeaşi înfrângere zdrobitoare. Iar apoi, Katsuie şi Hideyoshi îşi conduseră batalioanele ocolind pe departe satele din miazănoapte şi începură să blocheze comunicarea cartierului general al armatei din Kai cu trupele din prima linie.

Era aproape ora amiezii, iar soarele strălucea în înaltul unui cer care anunţa sfârşitul anotimpului ploios. Ardea pământul cu o căldură neaşteptată şi o culoare care anunţa o vară fierbinte.

Ostilităţile începuseră în zori, în jumătatea a doua a ceasului tigrului. Cu necontenitele schimbări de noi trupe, oamenii armatei din Kai ajunseseră de-acum scăldaţi în sudoare şi gâfâiau. Sângele vărsat de dimineaţă li se închegase ca un clei pe armuri, pe păr şi piele. Iar acum, oriunde priveau, se vedea numai sânge proaspăt.

În spatele armatei centrale, Katsuyori urla ca un demon. Până la urmă, trimisese toate batalioanele, inclusiv corpul de rezervă pe care, de obicei, îl păstra pentru urgenţe. Dacă ar fi înţeles mai repede situaţia, Katsuyori ar fi putut rezolva problema cu mai puţine pierderi decât suferise armata lui. Dar, în schimb, clipă de clipă, transformase fiecare greşeală

într-una monstruoasă. Pe scurt, pur şi simplu nu era o chestiune de curaj şi de spirit războinic. Era la fel ca şi cum forţele lui Nobunaga şi ale lui Ieyasu ar fi pus curse pe terenul de vânătoare, aşteptând să vină mistreţii şi raţele sălbatice. Regimentele din Kai, care atacau atât de feroce, nu făceau decât să-şi piardă soldaţii într-un inutil „scut al morţii".

Din păcate, se spunea că până şi Yamagata Masakage, care, începând de dimineaţă, luptase atât de bine în aripa stângă, fusese doborât în bătălie. Alţi generali celebri, oameni de mare curaj, căzuseră, unul după altul, până când morţii şi răniţii ajunseseră să numere mai mult de jumătate din întreaga armată.

— E clar că inamicul va fi înfrânt. Nu e momentul potrivit? Generalul care vorbise era Sassa Narimasa, privind lupta împreună cu Nobunaga.

Nobunaga îl puse imediat pe Narimasa să le transmită ordinele lui trupelor din interiorul palisadei:

— Părăsiţi palisada şi atacaţi. Nimiciţi-i pe toţi!

Până şi cartierul general al lui Katsuyori se prăbuşi în acest atac. Clanul Tokugawa presa din stânga. Oda răzbi prin avangarda clanului Takeda, dezlănţuind un asalt feroce asupra armatei din centru. Prinse la mijloc, numeroasele drapele, stindarde ale comandanţilor, fanioane de semnalizare, cai nechezând, armuri strălucitoare şi lănci şi săbii care scânteiau ca nişte constelaţii în jurul lui Katsuyori, erau învăluite acum în sânge şi panică.

Numai forţele lui Baba Nobufusa, care rămăseseră la Maruyama, erau încă intacte. Baba trimise la Katsuyori un samurai cu un mesaj care cerea retragerea.

Indignat, Katsuyori bătu din picior. Dar nu putea să sfideze realitatea. Învins, corpul central se retrăsese, scăldat în sânge.

— Ar trebui să ne retragem temporar, stăpâne.

— Înghite-ţi mânia şi gândeşte-te ce alternative avem.

Disperaţi, conducându-i pe oamenii din tabăra principală, generalii lui Katsuyori reuşiră să-l scoată, oarecum, din cursa în care se prinsese. Pentru inamic, era clar că armata centrală din Kai se retrăgea în dezordine.

După ce îl însoţiră pe Katsuyori până la un pod din apropiere, generalii reveniră, formând o ariergardă pentru a rezista trupelor de urmărire. Fură doborâţi eroic în luptă. Baba îl întovărăşise şi el pe fugarul Katsuyori şi jalnicele rămăşiţe ale armatei sale, până la Miyawaki, dar, în cele din urmă, bătrânul general îşi întoarse calul spre apus, având cugetul plin de mii de gânduri.

„Am trăit o viaţă lungă. Sau aş putea spune că a fost şi scurtă. Cu adevărat lungă sau cu adevărat scurtă, numai acest unic moment e etern, cred. Momentul morţii... Poate însemna viaţa veşnică mai mult de-atât?”

Apoi, chiar înainte de a se repezi, în galop, în mijlocul inamicilor, jură: „Îi voi prezenta seniorului Shingen scuzele mele pe lumea cealaltă. Am fost un sfetnic şi un general nepriceput. Cu bine, munţi şi râuri din Kai!”

Răsucindu-se în loc, vărsă o singură lacrimă pentru provincia lui, apoi, deodată, dădu pinteni calului:

— Moartea! Nu voi dezonora numele seniorului Shingen!

Glasul i se cufundă în marea uriaşei armate inamice. Nu mai e nevoie să adăugăm că toţi vasalii săi îl urmară, până la unul, murind acoperiţi de glorie.

Încă de la bun început, nimeni nu putuse înţelege sensurile acelei bătălii aşa cum le înţelesese Baba. Intuise, fără îndoială, că, după aceea, clanul Takeda avea să cadă şi chiar să fie distrus, şi că aceasta era soarta lui. Totuşi, chiar cu un asemenea spirit de prevedere şi loialitate, nu putuse salva

clanul de la dezastru. Imensele forţe ale schimbării erau pur şi simplu copleşitoare.

Împreună cu cincisprezece însoţitori călări, Katsuyori traversă vadul din Komatsugase şi, în cele din urmă, îşi căută refugiul în castelul Busetsu. Katsuyori era un om curajos, dar acum îi pierise graiul ca unui surdo-mut.

Întreaga suprafaţă a Shidaragaharei era înroşită – un roşu închis – în timp ce soarele cobora spre asfinţit. Marea bătălie din acea zi începuse în preajma zorilor şi luase sfârşit spre seară. Nici un cal nu necheza; nu striga nici un soldat. Câmpia întinsă se cufundă, curând, în întunecime, într-o pustiire desăvârşită.

Roua nopţii se depuse înainte ca morţii să fi putut fi luaţi de-acolo. Se spunea că numai cadavrele din clanul Takeda treceau de zece mii.

TURNURILE DIN AZUCHI

Nu cu mult timp în urmă, împăratul îi dăduse lui Nobunaga la curte rangul de Consilier de Stat, iar acum fusese numit General al Dreptului. Ceremonia de felicitare pentru această ultimă avansare avu loc în luna a unsprezecea, cu o pompă care întrecea tot ceea ce se mai văzuse în epocile anterioare.

Reşedinţa din capitală a lui Nobunaga se afla în fostul palat al shogunului, la Nijo. În fiecare zi, prin palat se îmbulzeau vizitatori: curteni, samurai, maeştri ai ceremoniei ceaiului, poeţi şi negustori din oraşele comerciale apropiate, Naniwa şi Sakai.

Mitsuhide plănuise să-l părăsească pe Nobunaga, pentru a se întoarce la castelul său din Tamba, şi venise de la locuinţa lui la palatul Nijo, când încă era lumină, ca să-şi ia rămas bun.

— Mitsuhide, îl salută Hideyoshi, cu un zâmbet larg.

— Hideyoshi? răspunse Mitsuhide, râzând.

— Ce te aduce azi aici? întrebă Hideyoshi, luându-l de braţ.

— A, doar faptul că Domnia Sa pleacă mâine, răspunse cu un surâs Mitsuhide.

— Întocmai. Oare unde ne vom reîntâlni?

— Eşti beat?

— Când sunt în capitală nu trece o zi fără să mă îmbăt. Şi Domnia Sa bea mai mult când e aici. De fapt, dacă te-ai duce acum să-l vezi, te-ar pune să bei destul sake.

— Iar dă o petrecere? întrebă Mitsuhide.

Fără îndoială, Nobunaga băuse mai mult în ultima vreme, iar un bătrân vasal, care-l slujea de ani de zile, remarcase că Nobunaga nu băuse niciodată atât de mult cum o făcea acum.

Hideyoshi lua parte întotdeauna la aceste dezmăţuri, dar nu avea rezistenţa lui Nobunaga. Nobunaga părea să deţină o constituţie mai delicată, dar era de departe cel mai puternic dintre ei doi. Dacă priveai cu atenţie, îi puteai distinge forţa spirituală. Hideyoshi era tocmai opusul. Pe dinafară, părea un ţăran sănătos, dar nu avea o adevărată virilitate.

Mama lui continua să-i ţină predici pentru că-şi neglija sănătatea:

— E bine să te distrezi, dar te rog să ai grijă de sănătatea ta. Ai fost bolnăvicios încă de la naştere şi, până la patru-cinci ani, nici unul dintre vecini n-a crezut că aveai să atingi vârsta maturităţii.

Grija ei avea efecte asupra lui Hideyoshi, care îşi cunoştea motivele slăbiciunii din copilărie. Când Onaka fusese însărcinată cu el, trăiseră într-o sărăcie atât de lucie încât, uneori, nu aveau mâncare pe masă, iar această stare potrivnică îi afectase, cu siguranţă, dezvoltarea în pântecele mamei.

Faptul că putuse supravieţui se datora aproape în totalitate devotamentului ei. Astfel, deşi fără-ndoială că nu-i displăcea sake-ul, Hideyoshi îşi amintea cuvintele mamei sale ori de câte ori ţinea o ceaşcă în mâini. Şi greu ar fi putut uita vremurile când Onaka plânsese atât de mult din cauza soţului ei beţiv.

Nimeni, însă, n-ar fi crezut că lua atât de în serios băutul. Oamenii spuneau despre el: „Nu bea prea mult, dar e limpede că-i plac petrecerile. Iar când bea, bea de nu se mai opreşte.” În realitate, nu exista nici un om mai prudent decât

Hideyoshi. Şi, că veni vorba de băutură, Mitsuhide, pe care îl întâlnise acum în coridor, tocmai turnase în el considerabil. Totuşi, Mitsuhide părea dezamăgit şi era clar că beţiile lui Nobunaga – abia confirmate de Hideyoshi – îi tulburau mult pe vasalii săi.

Hideyoshi râse, negând ceea ce spusese:

— Nu, am glumit.

Amuzat că Mitsuhide şovăia atât de serios, îşi scutură capul cu obrajii înroşiţi:

— Adevărul este că nu făceam decât să mă distrez puţin cu tine. Petrecerea s-a terminat, iar dovada e că sunt aici şi plec ameţit. Ceea ce e tot o minciună, râse el.

— Of, afurisit mai eşti, se sili Mitsuhide să zâmbească. Tolera faptul că Hideyoshi îl tachina, căci nu-l antipatiza. Şi nici Hideyoshi nu avea gânduri rele faţă de Mitsuhide. Întotdeauna glumea în voie cu sobrul său coleg, dar, în acelaşi timp, îl respecta, când situaţia o cerea.

Din partea lui, Mitsuhide părea să recunoască faptul că Hideyoshi era un om folositor. Ca rang, Hideyoshi se situa puţin deasupra lui Mitsuhide şi îi era superior prin postul de la cartierul general al marelui stat major, dar Mitsuhide, asemenea celorlalţi generali veterani, se mândrea cu propriul lui statut familial, cu genealogia şi cu educaţia. Sigur că nu-l lua în râs pe Hideyoshi, dar manifesta cumva o atitudine condescendentă faţă de superiorul său, cu comentarii gen: „Eşti un om simpatic."

Această condescendenţă se datora, desigur, caracterului lui Mitsuhide. Însă chiar şi când simţea că era luat de sus, Hideyoshi nu se supăra. Dimpotrivă, considera firesc să fie privit de sus de către un om superior intelectual, cum era Mitsuhide. Îi era uşor să recunoască marea superioritate a lui Mitsuhide în materie de intelect, de învăţătură şi de trecut

familial.

— A, întocmai. Am uitat ceva, spuse Hideyoshi, ca şi cum şi-ar fi amintit, dintr-odată. E cazul să te felicit. Faptul că ai primit în grijă provincia Tamba ar trebui să te mulţumească o vreme. Dar cred că e un lucru firesc, după atâţia ani de serviciu devotat. Mă rog ca acest lucru să însemne începutul unei perioade mai norocoase pentru tine şi să prosperi mulţi ani de-acum încolo.

— Ba nu, toate favorurile Domniei Sale sunt nişte onoruri mai presus de poziţia mea.

Mitsuhide răspundea întotdeauna la curtoazie cu aceeaşi curtoazie, în cel mai serios mod. Apoi, însă, continuă:

— Cu toate că mi s-a dat o provincie, aceasta i-a aparţinut fostului shogun şi, chiar în acest moment, există un mare număr de clanuri locale puternice care s-au închis între zidurile lor şi care refuză să se supună autorităţii mele. Prin urmare, felicitările sunt puţin cam premature.

— Nu, nu, eşti prea modest, protestă Hideyoshi. De îndată ce te-ai mutat în Tamba, cu Hosokawa Fujitaka şi cu fiul său, clanul Kameyama a capitulat, aşa că ai obţinut deja rezultate, nu? Am observat cu interes felul cum te-ai ocupat de Kameyama şi până şi Domnia Sa te-a lăudat pentru talentul cu care ai supus inamicul şi ai cucerit castelul fără să pierzi un singur om.

— Kameyama n-a fost decât începutul. Adevăratele dificultăţi abia urmează.

— Viaţa merită s-o trăieşti numai când avem dificultăţi în faţa noastră. Altminteri, nu are ce să ne stimuleze. Şi nimic n-ar putea avea un gust mai dulce decât să readuci pacea într-un domeniu nou pe care ţi l-a dat Domnia Sa şi să-l guvernezi bine. Păi, vei fi tu însuţi stăpân acolo şi-ai să poţi face tot ce doreşti, spuse Hideyoshi.

Dintr-odată, amândoi simţiră că acea întâlnire întâmplătoare durase mult prea mult timp.

— Ei, atunci, pe curând, spuse Mitsuhide.

— Stai puţin, îl opri Hideyoshi, schimbând dintr-odată vorba. Eşti un om învăţat, aşa că poate o ştii. Dintre castelele din Japonia, în momentul de faţă, câte au donjonuri şi în ce provincii se găsesc?

— Castelul lui Satomi Yoshihiro, la Tateyama, în provincia Awa, are un donjon cu trei etaje, care se poate vedea de pe mare. De asemenea, la Yamaguchi, în provincia Suo, Ouchi Yoshioki a construit un donjon cu patru etaje, la castelul său principal. Probabil că e cel mai impunător din toată Japonia.

— Numai astea două?

— Din câte ştiu eu. Dar de ce mă întrebi asta tocmai acum?

— Ei bine, azi am fost la Domnia Sa şi am discutat despre diverse proiecte de castele, iar domnul Mori a explicat, cu multă însufleţire, avantajele donjonurilor. Susţinea, cu tărie, să includem unul în planul castelului pe care seniorul Nobunaga îl va construi la Azuchi.

— Hm? Care domn Mori?

— Pajul Domniei Sale, Ranmaru.

Mitsuhide încruntă o clipă sprâncenele.

— Şi ai unele îndoieli în privinţa asta?

— Nu neapărat.

Mitsuhide reveni, imediat, la o expresie nonşalantă, schimbând subiectul, pentru a mai sporovăi câteva momente. În sfârşit, se scuză şi plecă grăbit, spre interiorul palatului.

— Senior Hideyoshi! Senior Hideyoshi!

Marele coridor din palatul Nijo era plin de oameni care plecau şi veneau în vizită la seniorul Nobunaga. Din nou, îl strigă cineva.

— Da, părinte Asayama, rosti Hideyoshi, întorcându-se

zâmbitor. Asayama Nichijo era un om deosebit de urât. Araki Murashige, unul dintre generalii lui Nobunaga, era vestit pentru urâţenia lui, dar cel puţin avea un anumit farmec. Asayama, pe de altă parte, nu era decât un preot cu aspect murdar. Se apropie de Hideyoshi, coborând repede glasul, ca pentru a discuta între patru ochi o problemă importantă.

— Senior Hideyoshi?

— Da, ce este?

— Mi se pare că adineaori aţi avut o discuţie confidenţială cu seniorul Mitsuhide.

— O discuţie confidenţială? râse Hideyoshi. Ţi se pare un loc potrivit pentru discuţii confidenţiale?

— Când seniorul Hideyoshi şi seniorul Mitsuhide şuşotesc mult timp pe culoarele palatului Nijo, oamenii se sperie.

— Nu se poate.

— Ba bine că nu!

— Nu cumva s-a îmbătat şi Reverenţa Voastră puţintel?

— Multicel. Am băut prea mult. Dar, zău aşa, trebuie să aveţi mai multă grijă.

— Cu sake-ul, vreţi să spuneţi?

— Nu vorbiţi prostii. Vă previn să fiţi mai rezervat în a fi prea intim cu Mitsuhide.

— De ce?

— E o idee cam prea inteligent.

— Bine, dar toată lumea spune că Reverenţa Voastră este cel mai inteligent om din Japonia zilelor noastre.

— Eu? Nu, eu gândesc mult prea încet, se sfii preotul.

— În nici un caz, îl asigură Hideyoshi. Reverenţa Voastră se pricepe nespus de bine cam la toate. Cele mai slabe puncte ale samuraiului sunt relaţia cu nobilimea sau cu negustorii puternici, dar pe Reverenţa Voastră nu-l întrece în abilitate nimeni dintre oamenii clanului Oda. Păi, până şi seniorul

Katsuie e uluit de calităţile Reverenţei Voastre.

— Dar, pe de altă parte, eu nu am realizat nici un fel de izbânzi militare.

— La construcţia Palatului Imperial, în administrarea capitalei, în diverse probleme financiare, aţi dovedit un geniu neobişnuit.

— Mă lăudaţi sau vă râdeţi de mine?

— Ca s-o spun p-a dreaptă, în clasa samurailor sunteţi atât un miracol, cât şi un neavenit şi, cinstit vorbind, vă şi laud, vă şi ironizez.

— Nu vă pot face faţă, râse sonor Asayama, arătându-şi golurile de unde pierduse doi-trei dinţi.

Deşi era mult mai vârstnic decât Hideyoshi – destul de bătrân ca să-i poată fi tată – preotul îl considera pe Hideyoshi superior lui.

Asayama nu-l putea accepta atât de uşor pe Mitsuhide. Îi recunoştea inteligenţa, dar era iritat de umorul sec al lui Mitsuhide.

— Credeam că nu e decât o plăsmuire a imaginaţiei mele, spuse el, dar, nu demult, o persoană vestită pentru puterea de a deosebi personalităţile oamenilor privindu-le trăsăturile lor, şi-a exprimat aceeaşi opinie.

— Un fizionomist a spus ceva despre Mitsuhide?

— Nu este fizionomist. Marele preot Ekei e unul dintre cei mai profunzi cărturari ai epocii. Mi-a spus-o în cel mai desăvârşit secret.

— V-a spus ce?

— Că Mitsuhide are înfăţişarea unui om înţelept care s-ar putea îneca în propria lui înţelepciune. Mai mult, că există semne de rău augur spunând că-i va lua locul propriului său stăpân.

— Părinte Asayama.

— Da?

— Nu veţi apuca să vă bucuraţi de bătrâneţe, dacă spuneţi asemenea lucruri, spuse tăios Hideyoshi. Am auzit că Reverenţa Voastră e un politician abil, dar presupun că plăcerea politicii nu trebuie să fie împinsă până la a răspândi asemenea vorbe despre unul dintre vasalii Domniei Sale.

* * *

Pajii întinseseră în camera încăpătoare o hartă mare a provinciei Omi.

— Aici e partea interioară a lacului Biwa! spuse unul.

— Iar aici, templul Sojitsu! Şi templul Joraku! exclamă altul. Pajii stăteau laolaltă într-o parte, lungindu-şi gâturile ca să privească, precum puii de vrabie. Ranmaru se separase de grup, stând de unul singur, modest. Încă nu avea douăzeci de ani, dar trecuse multă vreme de la ceremonia sa de maturitate. Dacă şi-ar fi ras fruntea, ar fi avut înfăţişarea unui elegant samurai tânăr.

„Rămâi aşa cum eşti”, îi spusese Nobunaga. „Te vreau ca paj, oricât de mult ai îmbătrâni.”

Ranmaru putea concura cu alţi băieţi în materie de graţie, iar moţul şi veşmintele sale de mătase erau acelea ale unui copil.

Nobunaga studia atent harta.

— E bine desenată, spuse el. Este chiar mai precisă decât hărţile noastre militare. Ranmaru, cum ai găsit o hartă atât de amănunţită, într-un timp aşa de scurt?

— Mama mea, care face parte acum din ordinele sfinte, ştia că exista o hartă în magazia secretă a unui anumit templu.

Mama lui Ranmaru, care îşi luase numele de Myoko când se călugărise, era văduva lui Mori Yoshinari. Cei cinci fii ai ei

fuseseră preluaţi de Nobunaga ca vasali. Fraţii mai mici ai lui Ranmaru, Bomaru şi Rikimaru, erau şi ei paji. Toată lumea spunea că semănau. Nu s-ar fi putut spune că fraţii săi ar fi fost nişte copii searbezi, dar Ranmaru îi depăşea. Şi nu numai în ochii lui Nobunaga, care nutrea pentru el o afecţiune nemărginită. Era evident pentru toţi cei care-l vedeau că inteligenţa lui Ranmaru era mai presus de a celorlalţi. Când îi frecventa pe generalii de stat major sau pe vasalii superiori, nu era tratat niciodată ca un copil, indiferent cu ce era îmbrăcat.

— Cum? De la Myoko o ai? îl fixă dintr-odată Nobunaga pe Ranmaru cu o privire neobişnuită. E călugăriţă, deci e firesc să circule prin mai multe temple, dar nu trebuie să se lase amăgită de spionii călugărilor-războinici care încă mai înalţă blesteme împotriva mea. Poate că ar fi mai bine să aştepţi momentul potrivit şi să-i trimiţi un avertisment.

— Întotdeauna are foarte multă grijă. Chiar mai multă decât mine, stăpâne.

Nobunaga se aplecă, studiind atent harta regiunii Azuchi. Acolo avea să-şi construiască un castel, ca nouă reşedinţă şi sediu de guvernare.

Era un lucru despre care Nobunaga nu vorbise decât recent, o hotărâre pe care o luase fiindcă poziţia castelului Gifu nu mai convenea scopurilor lui.

Pământul pe care-l dorea de fapt Nobunaga era în Osaka. Dar pe el se înălţa Honganji, fortăreaţa duşmanilor lui înverşunaţi, călugării-războinici.

După ce studiase nechibzuinţa shogunilor, Nobunaga nici nu se gândea să instaleze un guvern la Kyoto. Aceea fusese vechea stare de fapt. Azuchi era mai aproape de idealul său: de acolo, se putea păzi contra provinciilor din apus, stăvilind totodată invaziile lui Uesugi Kenshin, de la miazănoapte.

— Seniorul Mitsuhide e în sala de aşteptare şi spune că ar dori să discute cu dumneavoastră înainte de plecare, anunţă un samurai, din uşă.

— Mitsuhide? întrebă Nobunaga, bine dispus. Pofteşte-l. Şi continuă să studieze harta regiunii Azuchi.

Mitsuhide intră, cu un oftat de uşurare. Nu se simţea miros de sake, la urma urmei, şi primul său gând fu: „Iar mi-a făcut-o Hideyoshi.”

— Mitsuhide, vino încoace, îl chemă Nobunaga spre hartă, neluându-i în seamă plecăciunea cuviincioasă.

Mitsuhide se apropie cu respect.

— Am auzit că prioritatea absolută sunt planurile unui nou castel, stăpâne, spuse el, afabil.

O fi fost Nobunaga un visător, dar era un visător fără egal în mânuirea puterii executive.

— Cum ţi se pare? Regiunea asta muntoasă din dreptul lacului nu e cea mai potrivită pentru un castel?

Se părea că Nobunaga proiectase deja, în minte, structura şi mărimea castelului. Trasă o linie cu degetul.

— Se va întinde de aici, până aici. Vom construi în jurul castelului un oraş, la poalele muntelui, cu un cartier pentru negustori care va fi mai bine organizat decât în oricare altă provincie a Japoniei, spuse el. Am să investesc în acest castel toate resursele de care dispun. Îmi trebuie aici ceva destul de impunător pentru a-i impresiona pe toţi ceilalţi seniori. Nu va fi extravagant, dar o să fie un castel fără egal în tot Imperiul. Castelul meu va îmbina frumuseţea cu eficienţa şi cu demnitatea.

Mitsuhide recunoştea că acel proiect nu era un produs al vanităţii lui Nobunaga, nici vreo distracţie extravagantă, aşa că-şi exprimă cinstit sentimentele. Răspunsul lui, peste măsură de serios, însă, nu fu de ajuns. Nobunaga se

deprinsese prea mult cu răspunsurile în deplin acord cu el şi cu declaraţiile spirituale care le reproduceau întru totul pe ale lui.

— Ce părere ai? Proastă? întrebă el, nesigur.

— N-aş spune în nici un caz asta.

— Crezi că e momentul potrivit?

— Aş spune că e cel mai potrivit.

Nobunaga încerca să-şi sporească încrederea în sine. Nimeni nu avea o mai mare consideraţie faţă de inteligenţa lui Mitsuhide decât el. Mitsuhide nu numai că avea o inteligenţă modernă, dar se şi confrunta cu probleme politice mult prea dificile ca să se poată rezolva numai prin convingere. Astfel, Nobunaga era şi mai conştient de geniul lui Mitsuhide decât Hideyoshi, care-l lăuda atât de mult.

— Am auzit că eşti foarte la curent cu ştiinţa construirii castelelor. Ţi-ai putea asuma această responsabilitate?

— Nu, nu. Cunoştinţele mele sunt insuficiente pentru a clădi un castel.

— Insuficiente?

— Construcţia unui castel e ca purtarea unei mari bătălii. Omul de la conducere trebuie să fie capabil a folosi cu uşurinţă atât lucrătorii, cât şi materialele. Serios, trebuie să încredinţaţi această îndatorire unuia dintre generalii dumneavoastră mai în vârstă.

— Şi care să fie acela? întrebă Nobunaga.

— Seniorul Niwa ar fi cel mai nimerit, fiindcă se înţelege atât de bine cu ceilalţi.

— Niwa? Da... ar fi potrivit.

Această opinie părea să corespundă şi cu propriile intenţii ale lui Nobunaga, care încuviinţă din cap.

— Că tot veni vorba, Ranmaru a propus să construiesc un donjon. Cum ţi se pare ideea?

Mitsuhide nu răspunse. Îl vedea pe Ranmaru cu coada ochiului.

— Îmi cereţi argumentele pro şi contra construirii unui donjon, stăpâne? întrebă el.

— Întocmai. E mai bine să avem sau să nu avem unul?

— E mai bine să avem, desigur. Fie şi numai din punctul de vedere al demnităţii construcţiei.

— Pesemne că există mai multe stiluri de donjonuri. Am auzit că, în tinereţea ta, ai călătorit mult prin ţară şi ai dobândit o cunoaştere amănunţită a construirii castelelor.

— Cunoştinţele mele despre asemenea lucruri sunt, de fapt, superficiale, răspunse umil Mitsuhide. Pe de altă parte, Ranmaru aici de faţă ar trebui să fie foarte versat în acest subiect. Când am cutreierat ţara, n-am văzut decât două sau trei castele cu donjonuri, şi chiar şi acelea erau construite extrem de rudimentar. Dacă este propunerea lui Ranmaru, cu siguranţă, trebuie să aibă anumite gânduri...

Mitsuhide ezită să vorbească mai departe.

Nobunaga, însă, nici nu se gândea la animozităţile ascunse ale celor doi şi continuă, fără menajamente:

— Ranmaru, nu eşti mai puţin învăţat decât Mitsuhide şi ai făcut unele cercetări în construirea de castele, pare-mi-se. Ce părere ai despre construcţia unui donjon. Ei, Ranmaru?

Observând tăcerea jenată a pajului, îl întrebă:

— De ce nu răspunzi?

— Sunt prea nedumerit, stăpâne.

— De ce?

— Sunt stingherit, se prosternă Ranmaru acoperindu-şi faţa cu ambele mâini, ca şi cum i-ar fi fost profundă ruşine. Seniorul Mitsuhide se poartă urât. De ce-aş avea eu idei originale despre construcţia donjonurilor? La drept vorbind, stăpâne, tot ceea ce aţi auzit de la mine – chiar şi faptul că

ambele castele, din Ouchi şi Satomi, au donjonuri – mi-a spus seniorul Mitsuhide, într-o noapte când eram amândoi de gardă.

— Va să zică, nici n-a fost ideea ta.

— Am crezut că v-aţi fi supărat dacă mărturiseam că toate ideile erau ale altcuiva, aşa că mi-am dat drumul la gură şi am propus să construim un donjon.

— Chiar aşa? râse Nobunaga. Asta-i tot?

— Dar seniorul Mitsuhide n-a luat-o astfel, continuă Ranmaru. Răspunsul lui de adineaori face să pară că aş fi furat ideile altcuiva. Seniorul Mitsuhide însuşi mi-a spus că avea nişte ilustraţii valoroase ale donjonurilor din Ouchi şi Satomi şi chiar un album rar de schiţe. Atunci, de ce e atât de rezervat şi-i transferă meritul unei persoane fără experienţă, ca mine?

Deşi Ranmaru arăta ca un copil, se vedea clar că era bărbat.

— Este adevărat, Mitsuhide? întrebă Nobunaga.

Când Nobunaga îl privi drept în faţă, Mitsuhide nu-şi mai putu păstra calmul. Se bâlbâi:

— D-da…

Nici el nu-şi putea stăpâni resentimentele faţă de Ranmaru. Îşi rezervase intenţionat opiniile şi vorbise despre erudiţia lui Ranmaru fiindcă ştia despre afecţiunea lui Nobunaga pentru acel tânăr şi, în taină, îşi exprima propria lui bunăvoinţă faţă de el. Nu numai că-l lăsase pe Ranmaru să-i expună această idee stăpânului său, dar mai făcuse şi eforturi să nu-l pună într-o situaţie neplăcută.

Mitsuhide îi spusese lui Ranmaru tot ceea ce ştia despre construcţia de castele şi donjonuri în orele libere ale unui schimb de noapte. Era absurd că Ranmaru îi relatase totul lui Nobunaga ca şi cum ar fi fost ideea lui. Dar, dacă o spunea

acum limpede, Ranmaru avea să fie cu atât mai stingherit, iar Nobunaga, dezgustat de-a binelea. Gândindu-se că evitarea unei asemenea situaţii nefericite ar fi fost tot spre propriul lui câştig, făcuse să pară că ideea era a lui Ranmaru. Însă rezultatul fusese exact opusul celui plănuit de el. În acest punct, nu mai putea să-şi stăpânească un fior străbătându-i şira spinării, la gândul perversităţii acelui adult îmbrăcat în haine de copil.

Văzându-i perplexitatea, Nobunaga păru să înţeleagă ce se petrecea în mintea lui Mitsuhide. Dintr-odată, râse sonor:

— Până şi Mitsuhide poate fi exagerat de prudent. În orice caz, ai la îndemână ilustraţiile acelea?

— Am câteva, dar mă întreb dacă vor fi de ajuns.

— Vor fi. Împrumută-mi-le pentru un timp.

— Vi le aduc imediat.

Mitsuhide îşi reproşa că-i spusese lui Nobunaga până şi cea mai mică minciună şi, cu toate că problema era rezolvată, el rămânea acela care suferise. Când subiectul se îndreptă spre castelele din diverse provincii şi alte detalii, însă, Nobunaga rămase bine dispus. După servirea cinei, Mitsuhide se retrase fără nici un resentiment.

A doua zi dimineaţă, după ce Nobunaga plecase spre Nijo, Ranmaru se duse la mama lui.

— Mamă, am auzit de la fratele meu mai mic şi de la ceilalţi servitori că seniorul Mitsuhide i-a spus Domniei Sale că, întrucât dumneata umbli prin temple, ai putea lăsa să-ţi scape secrete militare faţă de călugării-războinici. Aşa că ieri, când era în audienţă la Domnia Sa, l-am înţepat puţin ca să i-o plătesc. În orice caz, de când a răposat tata, familia noastră a beneficiat de mult mai multă mărinimie din partea Domniei Sale decât altele, aşa că mă tem că oamenii sunt invidioşi. Fii atentă şi nu te încrede în nimeni.

* * *

Imediat după sărbătorile de Anul Nou, în cel de-al patrulea an al lui Tensho, construirea castelului de la Azuchi începu, împreună cu proiectul unei cetăţi de o mărime fără precedent. Meşteşugarii se adunau la Azuchi, împreună cu calfele şi cu ucenicii lor. Veneau din capitală şi de la Osaka, din îndepărtatele provincii de apus şi chiar şi din miazăzi şi miazănoapte: fierari, pietrari, zidari, turnători, până şi zugravi şi tapetari – reprezentanţi ai tuturor breslelor din ţară.

Faimosul Kano Eitoku fu ales pentru a picta uşile, paravanele glisante şi plafoanele. Pentru acest proiect, Kano nu s-a bazat numai pe tradiţiile propriei lui şcoli. Mai degrabă, s-a consultat cu maeştrii din toate şcolile, apoi a creat nişte capodopere, trimiţând raze strălucitoare de lumină în lumea artelor, care, de-a lungul nenumăraţilor ani de război civil, fusese în declin.

Câmpiile de duzi au dispărut într-o singură noapte, devenind un plan de străzi temeinic întocmit, câtă vreme, pe culmea muntelui, schelăria donjonului apăru aproape înainte ca oamenii să-şi fi dat seama. Citadela principală, modelată după miticul munte Meru, avea patru turnuri – reprezentându-i pe Regii celor Patru Vânturi – în jurul donjonului central cu cinci niveluri. Sub el se înălţa un enorm edificiu de piatră, din care se răspândeau anexe. Deasupra şi dedesubt se aflau peste o sută de construcţii legate între ele şi era greu de spus câte niveluri avea fiecare clădire.

În Sala Prunului, Sala Celor Opt Scene Celebre, Sala Fazanului, şi Sala Copiilor Chinezi, pictorul şi-a folosit toată arta, lucrând zi şi noapte. Meşterul lăcuitor, care detesta până şi rostirea cuvântului „praf”, a lăcuit balustrăzile stacojii şi

pereţii negri. Un ceramist născut în China a fost numit maestru în fabricarea ţiglelor. Fumul de la cuptorul său de lângă lac se înălţa în văzduh zi şi noapte.

Un preot solitar bombănea în sinea lui, privind castelul. Nu era decât un călugăr itinerant, dar fruntea sa înaltă şi gura largă îi dădeau o înfăţişare neobişnuită.

— N-o fi Ekei? întrebă Hideyoshi, bătându-l uşurel pe umăr, ca să nu-l sperie.

Hideyoshi se desprinsese dintr-un grup de generali care stăteau la mică distanţă.

— Ei, ei, ia uite! Seniorul Hideyoshi!

— Nu m-aş fi aşteptat să vă găsesc aici, spuse Hideyoshi, vesel; îl bătu iarăşi pe umăr, apoi zâmbi afectuos. E mult de când nu ne-am mai întâlnit. Cred că era în casa seniorului Koroku, în Hachisuka.

— Da, aşa este. Nu demult – cred că la sfârşitul anului, în palatul Nijo – l-am auzit pe seniorul Mitsuhide spunând că veniseşi în capitală. Eu am sosit cu un sol de la seniorul Mori Terumoto şi am stat o vreme în Kyoto. Emisarul s-a şi întors acasă, dar, de vreme ce eu sunt doar un preot de ţară, fără treburi urgente, am poposit pe ici pe colo, prin temple din Kyoto şi din jurul lui. M-am gândit că actualul proiect de construcţie al seniorului Nobunaga ar fi un subiect interesant pe drumul de întoarcere, aşa că m-am oprit să arunc o privire. Trebuie să recunosc că sunt impresionat.

— Am auzit că şi Reverenţa Voastră participă la o construcţie, remarcă brusc Hideyoshi.

Ekei păru surprins, dar Hideyoshi râse, adăugând:

— Nu, nu. Nu un castel. Din câte înţeleg, clădiţi o mănăstire, numită Ankokuji.

— A, mănăstirea, se destinse chipul lui Ekei, izbucnind în râs. Ankokuji s-a şi terminat. Sper că-ţi vei găsi timp să mă

vizitezi acolo, deşi mă tem că, în calitate de stăpân al castelului Nagahama, timpul nu ţi-o va permite.

— Oi fi devenit eu stăpânul unui castel, dar am încă o soldă mică, aşa că nici funcţia, nici vorbele mele nu au mare greutate, însă fac rămăşag că arăt mai matur decât ultima oară când m-aţi văzut, în Hachisuka.

— Ba nu, nu te-ai schimbat deloc. Eşti tânăr, senior Hideyoshi, dar, la o adică, toţi oamenii din statul major al seniorului Nobunaga sunt în floarea vieţii. Din primul moment m-a izbit măreţia planului pentru acest castel şi spiritul generalilor săi. Pare să aibă forţa soarelui la răsărit.

— Pentru Ankokuji a plătit seniorul Terumoto din provinciile apusene, nu-i aşa? Propria lui provincie e bogată şi puternică şi chiar şi prin calităţile oamenilor săi, clanul seniorului Nobunaga nu se compară cu al lui.

Ekei părea dornic să nu se implice într-o asemenea conversaţie şi, încă o dată, lăudă construcţia donjonului şi vederea superbă peste toată priveliştea.

În sfârşit, Hideyoshi spuse:

— Nagahama e pe coastă, la miazănoapte de-aici. Ambarcaţiunea mea e acostată în apropiere, aşa că ce-ar fi să staţi la mine o noapte, două? Mi s-a acordat o scurtă permisie şi mă gândeam să mă întorc la Nagahama.

Ekei profită de această invitaţie pentru a se retrage grăbit:

— Nu, poate am să te vizitez eu altă dată. Te rog să-i transmiţi salutările mele seniorului Koroku sau, mai degrabă, senior Hikoemon, adică, acum, când este unul dintre vasalii dumitale.

Şi se îndepărtă, pe neaşteptate.

În timp ce Hideyoshi îl privea cum se îndepărta, doi călugări, care păreau a fi discipolii lui, ieşiră din casa unui localnic, urmându-l în goană.

Însoţit numai de Mosuke, Hideyoshi se duse pe şantier, care avea aspectul unui câmp de luptă. Întrucât nu i se repartizaseră responsabilităţi importante în munca de construcţie, nu trebuia să stea permanent în Azuchi, dar, totuşi, venea adesea de la Nagahama la Azuchi, cu corabia.

— Senior Hideyoshi! Senior Hideyoshi!

Cineva îl striga. Uitându-se, îl văzu pe Ranmaru, care alerga spre el, dezvelindu-şi şirul frumos de dinţi albi, în timp ce zâmbea.

— Ia te uită, domnul Ranmaru. Unde-i Domnia Sa?

— A fost la donjon toată dimineaţa, dar acum se odihneşte, în Templul Sojitsu.

— Ei, atunci să mergem acolo.

— Senior Hideyoshi, călugărul cu care aţi vorbit adineaori – nu era Ekei, vestitul fizionomist?

— Ba da. Auzisem asta şi de la altcineva. Mă întreb dacă un fizionomist poate întrezări adevăratul caracter al cuiva, spuse Hideyoshi, prefăcându-se că nu-l prea interesa subiectul.

Ori de câte ori vorbea cu Hideyoshi, Ranmaru nu era prudent, aşa cum făcea cu Mitsuhide. Nu însemna că Ranmaru l-ar fi crezut pe Hideyoshi un fraier, dar existau momente când omul cel mai vârstnic făcea pe prostul, iar lui Ranmaru îi era uşor să se înţeleagă cu el.

— Un fizionomist îşi poate da într-adevăr seama! spuse Ranmaru. Mama mea o spune tot timpul. Chiar înainte ca tatăl meu să cadă în luptă, unul dintre ei i-a prezis moartea. Iar adevărul este că, ei bine, mă interesează un lucru pe care l-a spus Ekei.

— I-ai cerut să te privească?

— Nu. Nu despre mine e vorba.

Privi în lungul străzii, apoi spuse, confidenţial:

— Ci de seniorul Mitsuhide.

— De seniorul Mitsuhide?

— Ekei a spus că sunt unele semne rele: că arată ca un om în stare să se întoarcă împotriva seniorului său.

— Dacă te uiţi după trăsătura asta, o vei găsi. Dar nu numai la seniorul Mitsuhide.

— Ba nu, serios! Aşa a spus Ekei.

Hideyoshi asculta, rânjind. Mulţi oameni i-ar fi închis gura lui Ranmaru, pentru că era un bârfitor lipsit de scrupule, dar, când vorbea astfel, nu părea mult mai matur decât un copil recent înţărcat. După ce îl ascultă o vreme, Hideyoshi îl întrebă, mai serios:

— Şi de la cine oi fi auzit toate astea?

Ranmaru îi împărtăşi secretul imediat, replicând:

— De la Asayama Nichijo.

Hideyoshi dădu din cap, ca şi cum nu i-ar fi fost deloc greu să-şi imagineze.

— Asayama nu ţi-a spus-o el însuşi, nu-i aşa? Cu siguranţă, trebuie s-o fi auzit de la altcineva. Lasă-mă să văd dacă pot ghici.

— Încercaţi.

— Mama ta?

— De unde-aţi ştiut?

Hideyoshi râse.

— Nu, serios. De unde-aţi ştiut? insistă Ranmaru.

— Myoko ar crede asemenea lucruri fără să stea o clipă pe gânduri. Nu, poate că mai potrivit ar fi să spunem că îi plac foarte mult. Şi e în termeni familiari cu Asayama. Dacă ar fi după mine, însă, aş spune că Ekei se pricepe mai bine să analizeze fizionomia unei provincii, decât pe aceea a unui om.

— Fizionomia unei provincii?

— Dacă judecarea caracterului unui om observându-i trăsăturile se poate numi fizionomie, atunci judecarea

caracterului unei provincii prin aceeaşi metodă poate fi numită la fel. Mi-am dat seama că Ekei stăpâneşte această artă. N-ar trebui să te apropii prea mult de oameni ca el. S-ar putea să nu pară mai mult decât un călugăr, dar de fapt e în solda lui Mori Terumoto, seniorul provinciilor de la apus. Ce crezi, Ranmaru? Nu mă pricep mult mai bine decât Ekei la studiul fizionomiilor? râse el.

Poarta templului Sojitsu apăru la vedere. Cei doi încă mai râdeau, când urcară treptele de piatră.

Construcţia castelului progresa vizibil. Spre sfârşitul Lunii a Doua din acel an, Nobunaga evacuase deja Gifu şi se mutase. Castelul Gifu îi fu lăsat fiului mai mare a lui Nobunaga, Nobutada, în vârstă de nouăsprezece ani.

Totuşi, în timp ce castelul Azuchi – incomparabil ca putere şi anunţând începutul unei epoci complet noi în construcţia castelelor – se înălţa atât de trufaş peste acea răscruce strategică, existau unii care-şi făceau mari griji în legătură cu valoarea lui militară – iar printre ei, călugării-războinici din Honganji, Mori Terumoto din provinciile apusene şi Uesugi Kenshin, din Echigo.

Azuchi se afla pe drumul care ducea din Echigo la Kyoto. Kenshin, desigur, îşi făcea şi el planuri cu capitala. Dacă i se ivea ocazia potrivită, avea să treacă munţii, ieşind la miazănoapte de lacul Biwa, pentru ca, dintr-o mişcare, să-şi înalţe drapelele în Kyoto.

Shogunul izgonit, Yoshiaki, despre care nu se mai primiseră veşti de ceva vreme, îi trimitea lui Kenshin scrisori, încercând să-l incite pentru a trece la acţiune.

Nu a fost terminat decât exteriorul castelului Azuchi. Privind realist lucrurile, finalizarea interiorului va mai necesita încă doi ani şi jumătate. După ce castelul e clădit, se va putea

la fel de bine ca drumul dintre Echigo şi Kyoto nu mai exista.

Acum e momentul pentru atac. Voi porni prin provincii, pentru a încheia o alianţă între toţi duşmanii lui Nobunaga, care îi va include pe seniorul Terumoto din provinciile apusene, clanurile Hojo, Takeda şi al dumitale, din Echigo. Dar, dacă nu iei din capul locului o atitudine fermă ca lider al acestei alianţe, nu-i prevăd nici o şansă de succes.

Kenshin se sili să zâmbească, întrebându-se: „Oare vrăbioiul ăsta are de gând să danseze până la o sută de ani?” Kenshin nu era genul de conducător iute la mânie, care să se prindă pe loc într-un asemenea complot.

De la Anul Nou până în vară, Kenshin îşi aduse oamenii în Kaga şi Noto, începând să ameninţe frontierele clanului Oda. O armată de întărire fu expediată din Omi, cu viteza fulgerului. Comandate de Shibata Katsuie, forţele lui Takigawa, Hideyoshi, Niwa, Sassa şi Maeda fugăriră inamicul şi dădură foc satelor pe care le-ar fi folosit pentru protecţie, până la Kanatsu.

Din tabăra lui Kenshin sosi un mesager, strigând, cu putere, că scrisoarea pe care o aducea trebuia să fie citită numai de Nobunaga.

— E scrisă de mâna lui Kenshin, fără îndoială, observă Nobunaga, în timp ce rupea sigiliul.

Am auzit de mult despre faima dumitale şi regret că încă nu am avut plăcerea să te cunosc. S-ar părea că acum e ocazia ideală. Dacă, în luptă, nu reuşim să ne întâlnim, o vom regreta amândoi, mulţi ani de-acum încolo. Bătălia a fost stabilită pentru mâine dimineaţă, la ceasul iepurelui. Îţi dau întâlnire la râul Kanatsu. Totul se va rezolva când ne întâlnim ca de la bărbat la bărbat.

Era o provocare oficială la luptă.

— Ce s-a întâmplat cu trimisul? întrebă Nobunaga.

— A plecat numaidecât, răspunse un vasal.

Nobunaga nu-şi putu feri o ridicare din umeri. În noaptea aceea, anunţă, pe neaşteptate, că ridică tabăra, iar forţele sale se retraseră. Mai târziu, Kenshin râse cu hohote de acest lucru:

— Nici nu m-aş fi aşteptat la altceva din partea lui Nobunaga! Dacă rămânea pe loc, a doua zi ar fi putut lăsa totul sub copitele cailor mei şi, pe lângă că ne întâlneam, i-aş fi putut face şi favoarea de a-i tăia capul chiar acolo, la râu.

Dar Nobunaga se întoarse imediat la Azuchi, cu un pluton de soldaţi de-ai săi. Când se gândea la demodata scrisoare de provocare a lui Kenshin, nu putea să îşi stăpânească un zâmbet ironic.

— Probabil aşa l-a ademenit şi pe Shingen, la Kawanakajima. Cu siguranţă, e un om neînfricat. Se mândreşte foarte mult cu sabia aceea lungă a lui, făurită de Azuki Nagamitsu; nu cred c-aş dori s-o văd cu ochii mei. Ce trist pentru Kenshin că nu s-a născut pe vremuri, în zilele colorate când se purtau armuri cu platoşe de aur şi fireturi stacojii. Mă întreb ce părere are despre Azuchi, cu amestecul său de stiluri japonez, chinez şi barbar din miazăzi? Toate schimbările de armament şi de strategie din ultimul deceniu ne-au adus într-o lume nouă. Cum ar putea spune cineva că nu s-a schimbat şi arta războiului? Probabil că îmi ia în râs retragerea, ca pe o laşitate, dar nici eu nu pot să nu râd de faptul că gândirea asta învechită e inferioară celei a artizanilor şi a meşteşugarilor mei.

Cei care îl ascultau cu adevărat învăţau multe. Existau, însă, şi unii care erau învăţaţi, dar nu băgau nimic la cap.

După ce reveni la Azuchi, lui Nobunaga i se spuse că, în timpul campaniei din miazănoapte, se întâmplase ceva între comandantul suprem, Shibata Katsuie, şi Hideyoshi. Cauza era neclară, dar între cei doi se pregătea o ceartă pe teme de strategie. Rezultatul fu acela că Hideyoshi îşi adunase trupele şi se întorsese la Nagahama, în timp ce Katsuie se grăbi să facă apel la Nobunaga, spunând:

— Hideyoshi a considerat că nu are rost să se supună ordinelor dumneavoastră şi s-a înapoiat la castelul lui. Un asemenea comportament e de neiertat şi ar trebui pedepsit.

De la Hideyoshi nu sosi nici o veste. Presupunând că acţiunile lui aveau o explicaţie plauzibilă, Nobunaga plănuia să rezolve problema aşteptând până se întorceau toţi generalii din campania de la miazănoapte. Totuşi, zvonurile continuau să sosească, unul după altul.

— Seniorul Katsuie e extraordinar de furios.

— Seniorul Hideyoshi e cam iute la mânie. Nici un mare general nu poate să-şi retragă trupele în timpul unei campanii şi să nu-şi păteze cinstea obrazului.

În sfârşit, Nobunaga puse un aghiotant să cerceteze chestiunea.

— Chiar s-a întors Hideyoshi la Nagahama? întrebă el.

— Da, pare să fie neîndoielnic în Nagahama, răspunse ajutorul. Nobunaga nu putu să nu se înfurie şi trimise un mesager cu o dojană severă: „Te comporţi insolent. Întâi şi-ntâi, arată că-ţi pare rău!”

Când emisarul reveni, Nobunaga îl întrebă:

— Ce expresie a avut când mi-a citit mustrarea?

— A părut să-şi spună: „înţeleg”.

— Atâta tot?

— Şi pe urmă, a spus ceva în sensul că se va odihni o vreme.

— E îndrăzneţ şi devine încrezut.

În expresia lui Nobunaga nu se citea o duşmănie reală faţă de Hideyoshi, cu toate că îl pusese la punct verbal. Totuşi, când Katsuie şi ceilalţi generali din campania de la miazănoapte se întoarseră, în sfârşit, Nobunaga se supără de-a binelea.

În primul rând, chiar dacă lui Hideyoshi i se ordonase să rămână în arest la domiciliu în castelul Nagahama, în loc de a-şi manifesta penitenţa, dădea în fiecare zi petreceri. Nobunaga avea dreptate să fie furios, iar oamenii deduceau că, în cel mai rău caz, lui Hideyoshi avea să i se ordone să-şi facă *seppuku,* iar, în cel mai bun caz, probabil urma să fie convocat la castelul Azuchi, pentru a apărea în faţa unei curţi marţiale. Dar, după un timp, Nobunaga păru să uite totul şi nu mai menţionă niciodată incidentul.

* * *

În castelul Nagahama, Hideyoshi deprinsese obiceiul de a dormi mult dimineaţa. În fiecare zi, când Nene îşi întâlnea soţul, soarele era sus pe cer.

Până şi mama lui părea îngrijorată şi comentă faţă de Nene:

— Băiatul ăsta nu mai e în apele lui, de-o vreme-ncoace, nu-i aşa?

Lui Nene îi era greu să găsească un răspuns. Motivul pentru care dormea până târziu era acela că în fiecare noapte bea. Când bea acasă, după patru-cinci ceşcuţe se înroşea imediat şi-şi termina, grăbit, mâncarea. Apoi, îşi aduna veteranii şi, pe măsură ce toţi se înveseleau, beau până după miezul nopţii, fără a le păsa de oră. Rezultatul era că adormea în camera pajilor. Într-o noapte, când mergea pe culoarul principal cu

doamnele ei de onoare, soţia lui văzu un bărbat venind încet spre ea. Părea a fi Hideyoshi, dar Nene strigă, prefăcându-se că nu-l recunoştea:

— Cine-i acolo?

Surprins, soţul ei se răsuci şi încercă să-şi ascundă zăpăceala, dar nu reuşi decât să dea impresia că executa un soi de dans.

— M-am rătăcit...

Se împletici spre ea şi o apucă de umăr ca să se sprijine.

— Of, sunt beat. Nene, susţine-mă! Nu pot să merg!

Când văzu cum încerca să-şi ascundă chinurile, Nene izbucni în râs. Îi vorbi cu enervare prefăcută:

— Sigur, sigur, am să te duc pe sus. Şi, la o adică, unde mergi? Hideyoshi se agăţă în cârca ei, începând să chicotească.

— În camera ta! Du-mă în camera ta! o imploră, dând din picioare prin aer, ca un copil.

Nene, cu spatele îndoit de greutate, glumea cu doamnele din suită:

— Ascultaţi, toată lumea, unde să-l pun pe călătorul ăsta prăfuit pe care l-am cules din drum?

Doamnele erau atât de amuzate, încât se ţineau de burtă, cu lacrimile şiroindu-le pe obraji. Apoi, ca petrecăreţii în jurul unui car alegoric, îl înconjurară pe omul cules de Nene şi se distrară toată noaptea, în camera ei.

Asemenea momente erau rare. Dimineţile, foarte adesea, Nene avea impresia că rolul ei era acela de a privi chipul posomorât al soţului ei. Oare ce anume ascundea în sine însuşi? Erau căsătoriţi de cincisprezece ani. Nene trecuse de treizeci, iar Hideyoshi avea patruzeci şi unu. Nu-i venea să creadă că expresia acră a lui din fiecare dimineaţă ţinea numai de starea de spirit. Deşi se temea de enervările soţului

ei, lucrul pentru care se ruga din tot sufletul era capacitatea de a-i înţelege, cumva, suferinţele – măcar puţin – şi de a i le alina.

În asemenea momente, Nene o considera pe mama lui Hideyoshi un model de putere. Într-o dimineaţă, soacra ei se sculă devreme şi ieşi în grădina de zarzavaturi din îngrăditura de la miazănoapte, pe când roua încă mai umezea greoi iarba.

— Nene, spuse ea, va mai trece un timp până să se scoale stăpânul. Hai să culegem nişte vinete din grădină, cât avem vreme. Adu un coş!

Bătrâna începu să culeagă vinetele. Nene umplu un coş, apoi aduse încă unul.

— Hei, Nene! Tu şi mama sunteţi acolo?

Era glasul soţului ei – soţul care în ultimele zile se trezea atât de rar devreme.

— Nu ştiam că te-ai sculat, se scuză Nene.

— Nu, m-am trezit dintr-odată. Până şi pajii s-au fâstâcit. Hideyoshi zâmbea larg, ceea ce nu se mai văzuse de o bună bucată de vreme.

— Takenaka Hanbei a raportat că dinspre Azuchi vine o corabie cu pavilion de emisar. M-am sculat imediat, mi-am prezentat omagiul la altarul castelului, apoi am venit aici ca să mă scuz că v-am neglijat în ultimele zile.

— Aha! Le-ai cerut iertare zeilor! chicoti mama lui.

— Întocmai. Iar acum, trebuie să-i cer mamei mele şi chiar şi soţiei mele, cred, spuse el, cu multă seriozitate.

— Numai pentru atâta lucru ai venit până aici?

— Da, şi de-aţi înţelege numai ce simt, n-ar mai trebui să trec prin chinul de a o face.

— Vai, da şiret mai e băiatul ăsta! râse înveselită mama lui.

Deşi Onaka era probabil cam bănuitoare pe veselia

neaşteptată a fiului ei, avea să înţeleagă curând motivul.

— Tocmai au sosit la poarta castelului Domnul Maeda şi domnul Nonomnura, ca mesageri oficiali din Azuchi, anunţă Mosuke. Domnul Hikoemon a venit imediat şi i-a condus în sala de primire a oaspeţilor.

Hideyoshi dădu liber pajului şi începu să culeagă vinete alături de mama lui.

— Se coc foarte frumos, nu-i aşa? Chiar dumneata ai pus bălegarul de-a lungul brazdelor, Mamă?

— N-ar trebui să te grăbeşti la întâlnirea cu mesagerii Domniei Sale? întrebă Onaka.

— Nu, ştiu destul de bine de ce au venit, aşa că n-am de ce să mă fâstâcesc. Cred c-am să culeg câteva vinete. Ar fi plăcut să-i arăt seniorului Nobunaga ce culoare frumoasă au, strălucitoare ca smaraldul, acoperite cu roua dimineţii.

— Le vei da aşa ceva emisarilor în dar pentru seniorul Nobunaga?

— Nu, nu, am să le duc chiar eu, în dimineaţa asta.

— Ce?!

La urma urmei, Hideyoshi stârnise supărarea stăpânului său şi ar fi trebuit să se căiască. În dimineaţa aceea, mama lui începu să aibă îndoieli în legătură cu el şi, curând, se zăpăci aproape complet de îngrijorare.

— Stăpâne? Veniţi?

Hanbei sosise să-l grăbească pe Hideyoshi, care, în sfârşit, părăsi parcela cu vinete.

După ce se terminară pregătirile de călătorie, Hideyoshi le ceru mesagerilor să-l însoţească la Azuchi.

Deodată, se opri.

— O! Am uitat ceva! Darul Domniei Sale.

Trimise un vasal să aducă panerul cu vinete. Vinetele fuseseră acoperite cu frunze, iar roua dimineţii încă mai

stătea prinsă de coaja violetă. Luând coşul, Hideyoshi se îmbarcă pe navă.

Cetatea Azuchi încă nu avea un an vechime, dar o treime completă din ea fusese terminată şi era deja foarte prosperă. Toţi călătorii care se opreau acolo erau frapaţi de însufleţirea acelui oraş nou de-ţi lua ochii, cu nisip argintiu aşternut pe drumul care ducea la poarta castelului, treptele de piatră, făcute din blocuri enorme, pereţii tencuiţi şi mobile din metal finisat.

Şi dacă priveliştea era într-adevăr orbitoare, grandoarea donjonului cu cinci niveluri întrecea orice descriere, privit fie de pe lac, fie de pe străzile oraşului din vale sau chiar din curtea castelului propriu-zis.

— Hideyoshi, ai venit, răsună glasul lui Nobunaga de după uşa glisantă închisă.

Camera, în mijlocul tuturor obiectelor din lac aurii, roşii şi albastre ale castelului Azuchi, era decorată cu o pictură simplă, în cerneală.

Hideyoshi încă se afla la o oarecare distanţă, prosternat în odaia alăturată.

— Cred că ai auzit, Hideyoshi. Ţi-am ridicat pedeapsa. Intră. Hideyoshi păşi înainte, din camera vecină, cu coşul său de vinete. Nobunaga îl privi bănuitor:

— Ce-i asta?

— Păi, sper să vă facă plăcere, stăpâne, înaintă Hideyoshi, punând vinetele în faţa lui. Mama şi soţia mea au cultivat aceste vinete în grădina castelului.

— Vinete?

— S-ar putea să le consideraţi un cadou aiurit şi ciudat, dar, de vreme ce am venit cu o corabie rapidă, m-am gândit că s-ar fi putut să le vedeţi înainte de a dispărea roua. Azi dimineaţă le-am cules.

— Hideyoshi, cred că ceea ce-ai vrut să-mi arăţi nu erau nici vinete, nici rouă. Ce vrei, de fapt, să-mi dai să încerc?

— Vă rog să ghiciţi, stăpâne. Sunt un vasal nevrednic şi meritele mele sunt neglijabile, dar m-aţi avansat de la rangul de simplu fermier până la cel al unui vasal care deţine un domeniu de două sute douăzeci de mii de baniţe. Şi totuşi, bătrâna mea mamă nu uită niciodată să ia săpăliga cu mâinile ei, să ude legumele şi să pună balegă pe lângă tigve şi vinete. În fiecare zi îi aduc mulţumiri pentru ceea ce învăţ de la ea. Fără a fi nevoie măcar să vorbească, îmi spune: „Nimic nu e mai periculos decât un fermier care urcă în lume şi ar trebui să te obişnuieşti cu faptul că invidia celorlalţi şi faptul că îţi caută nod în papură provin din propria lor înfumurare. Nu-ţi uita trecutul din Nakamura şi gândeşte-te întotdeauna la favorurile pe care ţi le-a acordat stăpânul tău”.

Nobunaga dădu din cap, iar Hideyoshi continuă:

— Credeţi că aş putea gândi orice strategie a unei campanii care să nu vă aducă de câştigat, stăpâne, când am o asemenea mamă? Consider lecţiile ei ca pe nişte talismane. Chiar dacă mă cert pe faţă cu comandantul suprem, în sufletul meu nu e nici urmă de duplicitate.

În acel moment, un musafir de lângă Nobunaga se bătu pe coapsă şi spuse:

— Aceste vinete sunt, într-adevăr, un dar foarte nimerit. Le vom gusta mai încolo.

Pentru prima oară, Hideyoshi observă că în încăpere mai era cineva: un samurai care părea să aibă puţin peste treizeci de ani. Gura lui mare indica o voinţă puternică. Avea fruntea lată şi şaua nasului cam lată. Era greu de spus dacă era din popor sau doar clădit robust, însă lumina din ochii săi şi luciul pielii rumen-închise arătau că avea o mare vitalitate interioară.

— Şi pe tine te-au încântat vinetele de casă ale mamei lui Hideyoshi, Kanbei? întrebă Nobunaga, râzând, după care, redeveni serios şi făcu prezentările: Kuroda Kanbei, fiul lui Kuroda Mototaka, vasal principal al lui Odera Masamoto din Harima.

Auzind aceasta, Hideyoshi nu reuşi să-şi ascundă surpriza. Kuroda Kanbei era un nume pe care-l auzea încontinuu. Mai mult, îi văzuse adesea scrisorile.

— Pe toţi zeii! Deci, eşti Kuroda Kanbei.

— Iar dumneata eşti seniorul Hideyoshi despre care am auzit atâtea?

— Numai din scrisori.

— Da, dar nu-mi pot imagina că asta e prima noastră întâlnire.

— Iar acum, iată-mă aici, cerându-i ruşinat iertare seniorului meu. Mă tem că vei râde de mine: ăsta e Hideyoshi, omul pe care stăpânul său îl ceartă tot timpul.

Şi râse, cu un glas care părea să şteargă cele întâmplate. Nobunaga râse şi el, din toată inima. Cu Hideyoshi, putea râde fericit şi de unele lucruri care nu erau prea amuzante.

Vinetele pe care le adusese Hideyoshi fură preparate în grabă şi, foarte curând, cei trei beau şi petreceau. Kanbei avea cu nouă ani mai puţin decât Hideyoshi, dar nu-i era câtuşi de puţin inferior în înţelegerea sa asupra mersului vremurilor sau în intuiţia despre cine avea să acapareze puterea supremă în ţară. Nu era decât fiul vasalului unui clan influent din Harima, dar avea un mic castel în Himeji şi nutrise o mare ambiţie, încă de la o vârstă fragedă. Mai mult, dintre toţi locuitorii provinciilor de la apus, era singurul care apreciase destul de clar tendinţa timpurilor pentru a veni la Nobunaga şi a-i sugera, în secret, cucerirea urgentă a regiunii.

Marea putere de la apus era clanul Mori, a cărui sferă de influenţă se întindea peste douăzeci de provincii. Kanbei locuia în mijlocul lor, dar nu se lăsa copleşit de atâta putere. Înţelegea că istoria naţiunii curgea într-o singură direcţie. Înarmat cu această pătrundere, căutase un anume om: pe Nobunaga. Fie şi numai din acest punct de vedere, se putea spune că nu era un om de rând.

Există o zicătoare care spune că un mare om îl va recunoaşte întotdeauna pe altul. În decursul conversaţiei de la acea primă întâlnire, Hideyoshi şi Kanbei se legară unul de celălalt atât de strâns, ca şi cum s-ar fi cunoscut de o sută de ani.

MAIMUŢA MERGE SPRE APUS

La scurt timp după întâlnirea cu Kuroda Kanbei, Hideyoshi primi o misiune specială de la Nobunaga.

— Adevărul este, începu Nobunaga, că aş dori să pun în joc întreaga armată în expediţia asta, dar situaţia încă nu mi-o permite. Din acest motiv, te-am ales pe tine ca fiind omul căruia să-i acord toată încrederea. Trebuie să iei trei armate, să le conduci în provinciile de vest şi să convingi clanul Mori să mi se supună. E o mare răspundere pe care ştiu că numai tu ţi-o poţi asuma. Primeşti?

Hideyoshi tăcu. Era atât de entuziasmat şi plin de recunoştinţă, încât nu putu răspunde imediat.

— Accept, spuse el, într-un târziu, cu adâncă emoţie.

Se întâmpla abia a doua oară ca Nobunaga să adune trei armate şi să încredinţeze comanda unuia dintre vasalii lui. Prima oară o făcuse când îl însărcinase pe Katsuie cu campania din provinciile de miazănoapte. Dar, fiind atât de importantă şi de dificilă, o invazie a provinciilor de la apus nu se putea compara cu campania din miazănoapte.

Hideyoshi avea senzaţia că i se aşezase pe umeri o povară incredibilă. Observându-i expresia neobişnuit de prudentă, Nobunaga se simţi, dintr-odată, neliniştit, întrebându-se dacă,

la urma urmei, nu era o responsabilitate prea mare pentru el. „Oare Hideyoshi are încredere în sine să-şi asume răspunderea asta?” se întrebă.

— Hideyoshi, te întorci la castelul Nagahama înainte să-ţi mobilizezi trupele? îl întrebă Nobunaga. Sau preferi să pleci din Azuchi?

— Cu permisiunea dumneavoastră, stăpâne, voi porni din Azuchi chiar astăzi.

— Nu-ţi pare rău că părăseşti Nagahama?

— Deloc. Mama, soţia şi fiul meu adoptiv sunt aici. Ce motive de nefericire aş avea?

Fiul adoptiv era al patrulea băiat al lui Nobunaga, Tsugimaru, pe care îl creştea Hideyoshi. Nobunaga râse, apoi întrebă:

— Dacă această campanie se prelungeşte şi provincia unde îţi ai casa va cădea pe mâinile fiului tău adoptiv, unde-ţi vei instala propriul teritoriu?

— După ce subjug apusul, am să-l cer.

— Şi dacă nu ţi-l dau?

— Poate reuşesc să ocup insula Kyushu şi să trăiesc acolo. Râzând din toata inima, Nobunaga uită de temerile sale anterioare.

Însufleţit, Hideyoshi reveni la cartierul său general şi îi spuse imediat lui Hanbei despre ordinele lui Nobunaga. Hanbei trimise de îndată un curier la Hikoemon, care conducea castelul Nagahama, în absenţa lui Hideyoshi. Hikoemon călători toată noaptea, conducând o armată pentru a se alătura stăpânului său. Între timp, o depeşă fu pusă în circulaţie pe la toţi generalii lui Nobunaga, informându-i despre numirea lui Hideyoshi.

Dimineaţa, când sosi şi vizită apartamentele lui Hideyoshi, Hikoemon îl găsi singur, aplicându-şi *moxa* pe gambe.

— O măsură de prevedere bună pentru o campanie, comentă Hikoemon.

— Mai am şase cicatrici pe spate, de pe vremea când am fost tratat cu *moxa* în copilărie, răspunse Hideyoshi, scrâşnind din dinţi din cauza fierbinţelii intense. Nu-mi place *moxa,* fiindcă arde, dar, dacă nu mi-o pun, mama mea o să-şi facă griji. Când trimiţi veşti la Nagahama, te rog să-i scrii că-mi dau cu *moxa* în fiecare zi.

De cum termină tratamentul cu moxa, Hideyoshi porni spre front. Trupele care părăsiră cetatea Azuchi în ziua aceea erau, cu adevărat, impresionante. Nobunaga le privi plecând. „Maimuţa din Nakamura a ajuns departe”, îşi spuse el, cu nenumărate emoţii profunde trecându-i prin piept, în timp ce vedea stindardul cu tigva aurie al lui Hideyoshi dispărând în depărtare.

Provincia Harima era perla de jad din acea luptă între dragonul din apus şi tigrul de la răsărit. Oare avea să se alieze cu forţele recent ridicate ale clanului Oda? Sau avea să se alăture vechii puteri a clanului Mori?

Atât clanurile mari, cât şi cele mici, din provinciile de la apus, care se întindeau între Harima şi Hoki, se confruntau, acum, cu o decizie dificilă.

Unii spuneau:

— Clanul Mori e coloana de sprijin a apusului. Cu siguranţă, nu va ceda.

Alţii, mai puţin siguri, contracarau:

— Da, dar nu putem ignora nici proaspăta ascensiune la putere a clanului Oda.

Oamenii se hotărau comparând forţa adversarilor: teritoriile din ambele părţi, numărul de soldaţi şi de aliaţi. În acest caz, însă, având în vedere imensitatea influenţei clanului Mori şi vastele posesiuni ale clanului Oda, forţele celor două tabere

păreau să fie aproape egale.

Care dintre ele avea să stăpânească în viitor?

Spre acele provincii de la apus, pierdute între lumină şi întuneric, incapabile de a-şi alege calea, se îndreptau trupele lui Hideyoshi, în ziua a douăzeci şi treia din luna a zecea.

Spre apus. Spre apus.

Era o răspundere grea. În timp ce călărea sub stindardul său cu tigva de aur, chipul umbrit de vizieră al lui Hideyoshi era tulburat. Avea patruzeci şi unu de ani. Gura avea întipărită o grimasă mută, pe când calul înainta, neabătut. Praful adus de vânt acoperea întreaga armată.

Din când în când, Hideyoshi îşi reamintea că avansa spre provinciile de la apus. Probabil că nu şi-ar fi luat-o prea mult în cap, dar, la plecarea din Azuchi, ceilalţi generali ai lui Nobunaga îl felicitaseră.

— Domnia Sa s-a hotărât, în sfârşit, să te folosească. Senior Hideyoshi, nu mai ai egal. Va trebui să-l răsplăteşti pe Domnia Sa pentru favorurile sale.

În contrast cu aceştia, Shibata Katsuie era extrem de nemulţumit.

— Cum? Pe el l-a numit comandant suprem al campaniei din apus? râsese Katsuie, dispreţuitor faţă de o asemenea idee.

Era uşor de înţeles de ce gândea Katsuie astfel. Pe vremea când Hideyoshi încă mai era un slujitor, ducând sandalele lui Nobunaga şi locuind în grajduri cu caii, Katsuie era general al clanului Oda. Mai mult, se însurase cu sora mai mică a lui Nobunaga şi stăpânea o provincie de peste trei sute de mii de baniţe. În sfârşit, când Katsuie era comandant suprem al campaniei de la miazănoapte, Hideyoshi îi nesocotise ordinele şi se înapoiase, pe nepregătite, la Nagahama. În calitatea sa de vasal superior, Katsuie făcea acum o mulţime de manevre

politice pentru a pune în umbră invazia provinciilor din apus.

Călare pe cal, în drum spre provinciile apusene, Hideyoshi chicotea necontenit în sinea lui.

Aceste lucruri îi veniră în minte pe neaşteptate, când îşi pierdu interesul faţă de liniştitul drum spre apus. Hideyoshi izbucni în râs; Hanbei, care călărea lângă el, crezu că poate îi scăpase ceva şi întrebă, doar ca să se asigure:

— Aţi spus ceva, stăpâne?

— Nu, nimic, răspunse Hideyoshi.

Armata lui parcursese o distanţă mărişoară în ziua aceea şi se apropia deja de frontiera provinciei Harima.

— Hanbei, când vom intra în Harima, te aşteaptă o bucurie.

— Ia să vedem, oare ce să fie?

— Cred că nu l-ai mai întâlnit pe Kuroda Kanbei.

— Nu, nu-l cunosc, dar de mult timp îi aud numele.

— E un om al vremurilor moderne. Când ai să-l cunoşti, cred că vă veţi împrieteni repede.

— Am auzit mai multe despre el.

— Este fiul unui vasal superior al clanului Odera şi abia a trecut de treizeci de ani.

— Campania asta n-a fost concepută cumva de seniorul Kanbei?

— Ba da. E un om inteligent, cu ochi ageri.

— Îl cunoaşteţi bine, stăpâne?

— Îl cunoscusem din scrisori, dar, pentru prima oară, l-am întâlnit la castelul Azuchi, nu demult. Am vorbit absolut deschis, o jumătate de zi. Da, sunt plin de încredere. Cu Takenaka Hanbei în stânga mea şi Kuroda Kanbei în dreapta, am alcătuit un adevărat stat major de campanie.

Chiar atunci, ceva stârni o dezordine zgomotoasă printre trupele din spatele lor. Cineva din corpul de paji râdea sonor.

Hikoemon se întoarse în loc şi-l puse pe Mosuke, şeful

pajilor, să facă ordine. Mosuke, la rândul său, răcni spre pajii din companie:

— Linişte! O armată înaintează cu demnitate!

Când Hideyoshi întrebă ce se întâmplase, Hikoemon păru jenat:

— De când le-am permis pajilor să călărească, se zbenguiesc în rânduri ca şi cum ar fi la un picnic. Fac multă gălăgie şi glumesc între ei, astfel că nici chiar Mosuke nu mai e în stare să-i potolească. Poate ar fi mai bine ca pajii să meargă pe jos, la urma urmei.

Hideyoshi râse forţat, privind înapoi:

— Sunt bine dispuşi fiindcă-s atât de tineri şi, probabil, ar fi greu să le stăpânim cheful de joacă. Lasă-i în pace. Încă n-a căzut nimeni de pe cal, nu?

— Se pare că cel mai tânăr dintre ei, Sakichi, nu e obişnuit cu călăria, iar cuiva i-a venit ideea că ar fi comic să-l dea pe jos.

— A căzut Sakichi de pe cal? Ei, şi asta prinde bine, ca antrenament.

Armata mergea înainte. Drumul intră în Harima şi, în sfârşit, ajunseră la Kasuya, pe înserat, aşa cum plănuiseră.

Spre deosebire de conducerea posomorâtă a lui Shibata Katsuie, care nu respecta decât regulamentele şi formalismele, sau severitatea şi rigoarea lui Nobunaga, stilul de comandă al lui Hideyoshi se distingea printr-o caracteristică: veselia. Indiferent ce greutăţi sau lupte disperate îi năpăstuiau oamenii, aceştia inspirau totuşi voie bună şi sentimentul armonios că întreaga armată era o singură familie.

Astfel, deşi era uşor ca acel grup de paji, alcătuit din băieţi cu vârste între unsprezece şi şaisprezece ani, să perturbe disciplina militară, Hideyoshi, în calitatea sa de „cap al

familiei”, făcea doar cu ochiul şi spunea:

— Lăsaţi-i să se joace.

Începea să se întunece, când avangarda intră tăcută în Harima, o provincie aliată din mijlocul teritoriului inamic. Neştiind ce atitudine să ia şi supuşi unor mari presiuni din partea vecinilor, locuitorii acelei provincii aprinseră focuri şi urară bun venit trupelor lui Hideyoshi.

Forţele lui Hideyoshi făcuseră primul pas din invazia provinciilor apusene. În timp ce prelunga coloană de trupe intra, pe două rânduri, în castel, un sunet sacadat umplea aerul serii. Primul corp era format din stegari; al doilea, din puşcaşi; al treilea, din arcaşi; al patrulea, din suliţaşi şi lăncieri; al cincilea, din halebardieri şi spadasini. Corpul central era alcătuit din călăreţii şi ofiţerii adunaţi în jurul lui Hideyoshi. Adăugând toboşarii, purtătorii de drapele, poliţia militară, supraveghetorii, caii de rezervă, caii de samar şi cercetaşii, erau cam şapte mii cinci sute de oameni în total şi orice privitor putea să vadă că era, într-adevăr, o forţă formidabilă.

Kuroda Kanbei stătea la poarta castelului Kasuta, întâmpinându-i. Când îl văzu, Hideyoshi descălecă imediat şi se apropie de el, zâmbitor. Kanbei înaintă şi el, cu un strigăt de bun venit şi mâinile întinse. Salutându-se ca doi prieteni care se cunoşteau de ani de zile, intrară în castel, iar Kanbei îi prezentă lui Hideyoshi pe noii săi vasali. Fiecare îşi rosti numele şi depuse un jurământ de credinţă faţă de Hideyoshi.

Printre ei se afla şi un om care părea să aibă un caracter deosebit.

— Sunt Yamanaka Shikanosuke, se prezentă el, unul dintre puţinii supravieţuitori ai clanului Amako. Până acum am luptat alături, dar în regimente diferite, aşa că încă nu ne-am cunoscut. Dar mi-a tresărit inima de bucurie când am auzit că

invadaţi apusul şi i-am cerut seniorului Kanbei să pună o vorbă bună pentru mine.

Deşi Shikanosuke stătea în genunchi, cu capul plecat, Hideyoshi observă după lăţimea umerilor că era mult mai înalt şi mai voinic decât un om obişnuit. În picioare, depăşea un metru optzeci şi părea să aibă cam treizeci de ani. Pielea-i era ca fierul, iar ochii, pătrunzători ca ai unui uliu. Hideyoshi îl privi un moment, ca şi cum nu şi-ar fi putut aminti prea bine cine era.

Kanbei îl ajută:

— Acesta e un om a cărui loialitate este rară în zilele noastre. Înainte vreme, l-a servit pe Amako Yoshishisa, un senior ruinat de clanul Mori. Ani de zile a demonstrat un devotament şi o credinţă nemuritoare, chiar şi în cele mai potrivnice împrejurări. În ultimii zece ani, a luat parte la felurite bătălii şi a rătăcit, din loc în loc, încercând să-şi readucă fostul stăpân pe domeniul lui.

— Chiar şi eu am auzit de loialul Yamanaka Shikanosuke. Dar ce vrei să spui, că am fost în regimente diferite? îl întrebă Hideyoshi.

— În timpul campaniei contra clanului Matsunaga, am luptat alături de forţele seniorului Mitsuhide, la muntele Shigi.

— Ai fost la muntele Shigi?

Kanbei intră iarăşi în vorbă:

— Acei ani de loialitate, în mijlocul atâtor adversităţi, n-au dus la nimic, când clanul Amako a fost învins de Mori. Mai târziu, a cerut, în secret, ajutorul seniorului Nobunaga, prin bunele oficii ale seniorului Katsuie. În lupta de la muntele Shigi, Shikanosuke a luat capul ferocelui Kawai Hidetaka.

— Deci tu l-ai doborât pe Kawai, spuse Hideyoshi, ca şi cum i s-ar fi risipit toate îndoielile, privindu-l, din nou, pe Shikanosuke, de astă dată, cu un zâmbet larg.

* * *

Hideyoshi îşi demonstră, foarte repede, puterea trupelor. Cele două castele de la Sayo şi Kozuki căzură şi, în aceeaşi lună, Hideyoshi învinse clanul învecinat Ukita, un aliat al clanului Mori. Takenaka Hanbei şi Kuroda Kanbei erau nedezlipiţi de el.

Tabăra principală fu mutată la Himeji. În acel timp, Ukita Naoie cerea încontinuu întăriri de la clanul Mori. Totodată, Naoie îi dădu lui Makabe Harutsugu, cel mai viteaz războinic din Bizen, o forţă de opt sute de oameni, cu care acesta reuşi să captureze înapoi castelul Kozuki.

— De fapt, nici nu-i mare lucru de capul acestui Hideyoshi, se lăudă Makabe.

Magaziile de alimente şi pulbere ale castelului Kozuki fură umplute din nou şi sosiră trupe proaspete, ca întăriri.

— Presupun că n-o putem lăsa baltă, sugeră Hanbei.

— Nici eu nu cred, răspunse Hideyoshi, calculat; de când venise la Himeji, studiase întreaga situaţie a provinciilor apusene. Pe cine crezi că ar trebui să trimit? Mă aştept ca lupta asta să fie grea.

— Shikanosuke e singurul răspuns.

— Shikanosuke?

— Tu ce părere ai, Kanbei? întrebă Hideyoshi.

Kanbei îşi dădu imediat acordul.

Shikanosuke primi ordinele lui Hideyoshi, îşi pregăti trupele în timpul nopţii şi porni spre castelul Kozuki. Era sfârşitul anului şi domnea un frig amarnic.

Ofiţerii şi oamenii lui Shikanosuke erau animaţi de acelaşi zel ca şi comandantul lor. Juruiţi să răpună clanul Mori şi să-l readucă la putere pe Katsuhisa, căpetenia clanului Amako,

erau oameni de o loialitate şi cu un curaj nemaiîntâlnite.

Când generalii clanului Ukita aflară de la cercetaşii lor că inamicul era clanul Amako, cu Shikanosuke în frunte, îi cuprinse groaza. Simpla rostire a numelui lui Shikanosuke îi arunca pradă unei terori ca aceea pe care o simte prada în faţa tigrului flămând.

Şi nu încăpea nici o îndoială că se temeau de rapoartele despre înaintarea lui Shikanosuke mult mai mult decât i-ar fi speriat un atac direct din partea lui Hideyoshi.

Din acest punct de vedere, Shikanosuke era omul cel mai potrivit pe care să-l trimită împotriva castelului Kozuki. În fond, cu loialitatea şi curajul său îndârjit, făcuse prăpăd şi semănase spaima ca un zeu furios. Până şi cel mai brav general din clanul Ukita, Makabe Harutsugu, abandonă castelul Kozuki fără luptă, socotind că ar fi pierdut pur şi simplu prea mulţi soldaţi, dacă rămânea să-i ţină piept lui Shikanosuke.

Când oamenii lui Shikanosuke intrară în castel şi-i raportară lui Hideyoshi că-l capturaseră fără vărsare de sânge, Makabe ceruse deja întăriri. Unindu-şi forţele cu o armată condusă de fratele său, pentru a însuma la un loc o mie şase sute de oameni, Makabe porni la contraatac, oprindu-se într-un nor de praf, pe câmpie, la mică distanţă de castel.

Shikanosuke privea din turnul de strajă.

— N-a plouat de două zile. Să le facem o primire fierbinte, râse el.

Îşi împărţi oamenii în două grupe. Noaptea, târziu, ieşiră din castel, un grup de soldaţi aprinzând focuri astfel încât vântul să sufle flăcările spre inamic, iar ierburile uscate se învăpăiară numaidecât. Înconjuraţi de flăcări, soldaţii clanului Ukita rămaseră complet blocaţi.

Al doilea grup al lui Shikanosuke intră în acţiune, pornind

să-i anihileze. Nimeni nu ştia câţi duşmani pieriseră în acel masacru, dar comandantul inamic, Makabe Harustugu, şi fratele său fură ucişi amândoi.

— Cred că asta o să-i descurajeze.

— Nu-i adevărat, vor continua să vină.

Forţele lui Shikanosuke reveniră la Kozuki, cu un cântec de triumf. Sosi însă un emisar de la tabăra principală din Himeji, cu ordin de la Hideyoshi să abandoneze castelul şi să se retragă la Himeji. Cum era de aşteptat, din rânduri se înălţară strigăte de indignare, de la Amako Katsuhisa, şeful clanului, în jos. De ce să abandoneze un castel pentru ocuparea căruia luptaseră atât de amarnic – şi situat într-o zonă avantajoasă din punct de vedere strategic?

— Totuşi, dacă e ordin de la comandantul suprem... spuse Shikanosuke, obligat să-i consoleze pe seniorul Katsuhisa şi pe luptători şi să se întoarcă la Himeji.

Când sosi, se consultă imediat cu Hideyoshi.

— Dacă pot vorbi fără rezerve, nici unuia dintre ofiţerii şi soldaţii mei nu i-a venit să creadă când am auzit ordinul. Le împărtăşesc simţămintele.

— Pentru ca problema să rămână secretă, nu i-am spus mesagerului motivul retragerii, dar ţi-l voi dezvălui acum. Castelul Kozuki a fost o momeală perfectă pentru a atrage încoace clanul Ukita. Dacă-l abandonăm, cei din Ukita îl vor reaproviziona negreşit cu alimente, arme şi praf de puşcă. Probabil vor întări chiar şi garnizoana. Şi atunci, noi vom acţiona! râse Hideyoshi.

Apoi, coborând vocea până la şoaptă, se aplecă înainte pe scăunelul de campanie, arătând cu evantaiul de război înspre Bizen:

— Fără îndoială, Ukita Naoie prevede că voi ataca din nou castelul Kozuki. Numai că, de astă dată, voi conduce personal

o armată numeroasă şi-i vom da planurile peste cap. Nu fi supărat, Shikanosuke.

Anul se sfârşi. Rapoartele cercetaşilor erau exact conform aşteptărilor: clanul Ukita transporta deja mari cantităţi de provizii în castelul Kozuki; comanda castelului îi fusese încredinţată lui Ukita Kagetoshi, iar zidurile castelului erau păzite de trupe alese pe sprânceană.

Hideyoshi înconjură castelul şi le ordonă lui Shikanosuke şi celor zece mii de oameni ai lui să se ascundă în vecinătatea râului Kumami.

Între timp, Ukita Naoie, care plănuise un atac în cleşte asupra trupelor lui Hideyoshi, acţionând concertat cu garnizoana castelului, porni personal în fruntea armatei din Bizen.

Momeala era pregătită. Când Naoie îl atacă pe Hideyoshi, Shikanosuke lovi ca un vârtej, sfârtecându-i armata în bucăţi. Naoie abia reuşi să scape cu viaţă. Rezolvând cu Ukita, Shikanosuke i se alătură lui Hideyoshi, pentru un atac cu toate forţele asupra castelului.

Hideyoshi asalta castelul cu foc. Atât de mulţi oameni muriră arşi de vii în castel, încât generaţiile ulterioare au continuat să numească acel loc „Valea Iadului din Kozuki".

— De data asta, nu-ţi voi mai ordona să abandonezi castelul, îi spuse Hideyoshi lui Amako Katsuhisa. Păzeşte-l bine.

După ce termină curăţenia în Tajima şi Harima, Hideyoshi se întoarse, în triumf, la Azuchi. Nu stătu acolo nici o lună, înainte de a porni din nou spre apus, în luna a doua.

În timpul acestei pauze, provinciile apusene se pregătiseră grabnic pentru război. Ukita Naoie trimise un mesaj urgent clanului Mori:

Situaţia e gravă. Nu e o problemă care să privească numai provincia Harima. În prezent, Amako Katsuhisa şi Yamanaka Shikanosuke ocupă castelul Kozuki, cu sprijinul lui Hideyoshi. Această chestiune va avea repercusiuni serioase, pe care clanul Mori nu-şi poate permite să nu le ia în seamă. Ce altceva poate fi, dacă nu primul pas al răzbunătorului şi înverşunatului clan Amako – cel care a fost distrus de Mori – spre recuperarea pământurilor pierdute? Nu trebuie să treceţi cu vederea această problemă, ci, în schimb, să trimiteţi repede o armată numeroasă şi să-i anihilaţi acum. Noi, clanul Ukita, vom prelua avangarda şi vă vom recompensa pentru numeroasele voastre favoruri din trecut.

Cei mai de încredere generali ai lui Mori Terumoto erau fiii bunicului său, marele Mori Motonari. Li se spunea „cei doi unchi ai clanului Mori”. Amândoi moşteniseră o mare parte din calităţile lui Motonari. Kobayakawa Takakage era un om de o cuprinzătoare înţelepciune; Kikkawa Motoharu era caracterizat prin stăpânire de sine, virtute şi talent.

Cât timp era în viaţă, Motonari îşi învăţase copiii în felul următor: „În general, nimeni nu are mai mari şanse să aducă dezastre în lume decât un om care aspiră să obţină guvernarea naţiunii, dar îi lipseşte capacitatea de a conduce. Când un asemenea om profită de vremuri şi încearcă să cucerească Imperiul, va urma, cu siguranţă, distrugerea. Trebuie să reflectaţi la propriul vostru statut şi să staţi în provinciile apusene. Va fi suficient dacă sunteţi hotărâţi să nu rămâneţi în urma altora.”

Îndemnul lui Motonari fusese aplicat în aceeaşi zi. Din acest motiv, clanului Mori îi lipsea ambiţia clanurilor Oda, Uesugi, Takeda şi Tokugawa. Astfel, cu toate că îl adăposteau pe

fostul shogun, Yoshiaki, comunicau cu călugării-războinici din Honganji şi chiar încheiaseră o alianţă secretă cu Uesugi Kenshin, totul era numai pentru protecţia provinciilor de apus. Pentru avanforţele lui Nobunaga, fortăreţele din provinciile aflate sub controlul clanului Mori erau folosite doar ca o primă linie de apărare a propriului domeniu.

Acum, însă, apusul însuşi suferea atacuri violente. Un colţ al acelei linii de apărare se prăbuşise deja, demonstrând că nici chiar provinciile de apus nu puteau rămâne în afara vâltorii vremurilor.

— Armata principală ar trebui să fie formată din forţele unite ale lui Terumoto şi Takakage, care să atace, împreună, castelul Kozuki. Eu îi voi conduce pe soldaţii din Inaba, Hoki, Izumo şi Iwami, unindu-ne pe drum cu soldaţii din Tamba şi Tajima şi, dintr-o lovitură, înaintând spre capitală, vom acţiona, alături de Honganji, pentru a lovi direct cartierul general al lui Nobunaga de la Azuchi.

Această strategie îndrăzneaţă fu propusă de Kikkawa Motoharu, dar nici Mori Terumoto şi nici Kobayakawa Takakage nu o aprobară, susţinând că era un plan prea ambiţios. În schimb, se hotărâră să atace, mai întâi, castelul Kozuki.

În luna a treia, o armată a clanului Mori de treizeci şi cinci de mii de oameni porni spre miazănoapte. Cu câtva timp înainte, Hideyoshi se dusese la castelul Kakogawa din Harima, dar armata lui nu depăşea şapte mii cinci sute de oameni. Chiar dacă îi punea la socoteală pe aliaţii din Harima, trupele lui nu se puteau compara cu cele ale clanului Mori.

Hideyoshi păstra un calm exterior, declarând că, la nevoie, aveau să vină întăriri. Dar soldaţii şi aliaţii lui erau înfricoşaţi de inferioritatea lor numerică în comparaţie cu cea a clanului Mori. Primul semn de neloialitate se produse rapid: Bessho

Nagaharu, seniorul castelului Miki şi principalul aliat al lui Nobunaga din răsăritul provinciei Harima, trecu de partea inamicului. Bessho răspândi zvonuri false despre Hideyoshi, pentru a-şi justifica trădarea, invitând, în acelaşi timp, clanul Mori la castelul său.

Cam tot atunci, Hideyoshi primi o veste neaşteptată: Uesugi Kenshin din Echigo murise. Toată lumea ştia că Kenshin era un mare băutor şi se credea că suferise un atac de apoplexie. Unii, însă, avansau ideea că ar fi fost asasinat. În aceeaşi noapte, Hideyoshi şezu pe muntele Shosha, cu privirea pierdută spre stele, reflectând la extraordinara viaţă şi personalitate a lui Uesugi Kenshin.

Castelul Miki avea mai multe castele afiliate în Ogo, Hataya, Noguchi, Shikata şi Kanki, şi fiecare urmase exemplul celor din Miki, agitând steagul rebeliunii. Comandanţii lor îşi râdeau de Hideyoshi şi de mica lui armată.

În acest moment, Kanbei îi propuse lui Hideyoshi o nouă strategie:

— S-ar putea să fim nevoiţi să zdrobim castelele astea mici unul câte unul. Dar cred că strategia cea mai simplă ar fi cucerirea castelului Miki prin înlăturarea micilor castele din jur.

Hideyoshi ocupă, mai întâi, castelul Noguchi, îi sili pe cei din Kanki şi Takasago să se predea şi arse satele înconjurătoare, unul câte unul. Aproape că supusese clanul Bessho, când, din castelul Kozuki, asediat, sosi o scrisoare urgentă de la Shikanosuke.

O armată numeroasă a clanului Mori a înconjurat castelul. Suntem într-o situaţie disperată. Vă rugăm să trimiteţi întăriri. Soldaţii lui Kobayakawa numără peste douăzeci de mii; Kikkawa conduce cam şaisprezece mii de oameni. În plus,

armata lui Ukita Naoie li s-a alăturat cu cincisprezece mii de oameni, aşa că toate forţele nu pot avea mai puţin de cincizeci de mii de ostaşi. Pentru a tăia comunicaţiile între Kozuki şi aliaţii săi, armata inamică sapă un şanţ lung peste vale şi ridică palisade şi bariere. Mai au şi cam şapte sute de corăbii de război, care navighează pe apele Harima şi Settsu, şi par pregătiţi să trimită întăriri şi provizii pe uscat.

Acest raport nu putea decât să zădărnicească actualele planuri ale lui Hideyoshi. Era, într-adevăr, o problemă gravă. Şi urgentă. Dar nu venea complet pe neaşteptate, fiindcă mobilizarea clanului Mori fusese din capul locului luată în considerare în pregătirea planurilor.

Ori de câte ori era tulburat, Hideyoshi îşi exprima sentimentele încruntându-se puternic. Întrucât prevăzuse actuala situaţie, ceruse deja întăriri de la Nobunaga, dar încă nu primise nici o veste din capitală. Nu avea idee dacă întăririle fuseseră trimise deja sau dacă nu avea să sosească nimeni.

Castelul Kozuki, apărat acum, cu disperare, de Amako Katsuhisa şi Shikanosuke, se afla în punctul de întâlnire a trei provincii: Bizen, Harima şi Mimasaka. Deşi nu era decât un castel mic, lângă un cătun de munte, ocupa o poziţie strategică foarte importantă.

Dacă cineva dorea să intre în regiunea Sanin, Kozuki era baricada pe care trebuia s-o controleze. Era firesc ca armata clanului Mori să acorde o atenţie deosebită acestui lucru, iar Hideyoshi fu impresionat de agera evaluare a situaţiei de către inamic. Dar nu avea suficiente forţe pentru a-şi împărţi armata în două.

Nobunaga nu avea vederi atât de înguste încât să nu le poată delega sarcini importante oamenilor de sub comanda lui. Regula generală, însă, era aceea că trebuia să ţină totul în

mâna sa. Se călăuzea după principiul că, dacă cineva îi ameninţa autoritatea, acea persoană nu mai era deloc demnă de încredere. Hideyoshi învăţase bine această lecţie. Deşi primise responsabilitatea de comandant suprem al campaniei, nu lua niciodată decizii majore de capul lui.

Astfel, cerea sfaturi prin depeşe lui Nobunaga, deşi ar fi putut părea că solicita instrucţiuni de la Azuchi pentru orice fleac. Expedia vasalii de încredere ca emisari, pentru a prezenta rapoarte detaliate asupra situaţiei, astfel ca Nobunaga să înţeleagă cât mai clar ce se petrecea.

Hotărându-se în maniera sa obişnuită, Nobunaga comandă imediat să se facă pregătiri de plecare. Ceilalţi generali, însă, îl contraziseră în cor. Nobumori, Takigawa, Hachiya, Mitsuhide – toţi erau de aceeaşi părere.

— Harima e o zonă cu piscuri şi cărări dificile, un teren de luptă plin de munţi şi dealuri. N-ar trebui ca, mai întâi, să trimiteţi întăriri, apoi să aşteptaţi să vedeţi ce face inamicul?

Un alt general continuă:

— Iar dacă, fără să ne aşteptăm, campania Domniei Sale în apus se va prelungi, cei din Honganji ne-ar putea tăia legătura cu spatele armatei, ameninţându-ne oamenii atât de pe uscat, cât şi de pe mare.

Nobunaga fu convins de argumentele lor şi-şi amână plecarea. Însă nu trebuie să se piardă din vedere sentimentele generalilor faţă de Hideyoshi, de fiecare dată când se convoca un consiliu de război. Fără a o spune de-a dreptul, păreau să întrebe de ce fusese numit Hideyoshi comandant suprem, insinuând că era o responsabilitate prea mare pentru el. Şi, în timp ce circulau toate aceste insinuări, la baza tuturor se afla o alta: dacă Nobunaga pleca personal, tot lui Hideyoshi avea să-i revină creditul în întregime.

În fruntea unor întăriri de vreo douăzeci de mii de oameni,

Nobumori, Takigawa, Niwa şi Mitsuhide părăsiră capitala, ajungând în Harima la începutul lunii a cincea. Mai târziu, Nobunaga îl trimise şi pe fiul său, Nobutada, să li se alăture.

Între timp, sporindu-şi armata principală cu grupul întăririlor de avangardă conduse de Araki Murashige, Hideyoshi îşi deplasă toate forţele, aflate acum la est de castelul Kozuki, pe muntele Takakura. Revăzând poziţia castelului Kozuki din acest punct mai înalt, ştiu că avea să-i fie extrem de dificil să intre în legătură cu oamenii blocaţi înăuntru.

În jurul muntelui pe care se înălţa castelul, curgeau atât râul Ichi, cât şi afluenţii lui. Mai mult, castelul era barat la nord-vest şi la sud-vest de steiurile inaccesibile ale munţilor Okami şi Taihei. Pur şi simplu nu exista nici o cale liberă pe unde să se apropie.

Nu exista decât un singur drum, care era blocat de clanul Mori. Dincolo de acel punct, fortificaţiile şi stindardele inamicului apăreau peste toţi munţii, văile şi râurile. Un castel cu asemenea mijloace defensive naturale putea fi apărat, dar, prin însăşi natura poziţiei lui, întăririlor le era foarte dificil să ajungă până la el.

— Nu putem face nimic, se lamentă Hideyoshi.

Parcă ar fi recunoscut că, în calitate de general, nu avea nici cea mai vagă idee pentru o strategie.

În sfârşit, la căderea nopţii, le ordonă oamenilor lui să aprindă focuri. Focuri cât mai mari. Curând, începură să se vadă flăcări enorme, de pe muntele Tatakura, până în vecinătatea muntelui Mikazuki, înălţându-se peste piscuri şi văi. În timpul zilei, nenumărate flamuri şi drapele fură agăţate între copaci, prin locurile mai înălţate, ceea ce măcar îi arăta inamicului că armata lui Hideyoshi era prezentă şi, de asemenea, încuraja mica trupă din castel. Situaţia dură astfel

până în luna a cincea, când sosiră întăririle de douăzeci de mii de oameni sub comanda lui Nobumori, Niwa, Takigawa şi Mitsuhide.

Toţi aveau moralul ridicat, dar rezultatele efective nu justificau o asemenea înviorare. Motivul era acela că se adunaseră prea mulţi generali iluştri în acelaşi loc. Stând cu toţii umăr la umăr lângă Hideyoshi, nu mai era nimeni care să accepte o poziţie de subordonare. Niwa şi Nobumori îi erau superiori lui Hideyoshi, în vreme ce Mitsuhide şi Takigawa erau egali cu el în materie de popularitate şi inteligenţă.

Ei înşişi întreţineau o atmosferă de suspiciune cu privire la cine era, de fapt, comandantul suprem. Ordinele nu pot circula nici măcar pe două căi, iar acum erau emise de mai mulţi generali. Inamicul putea adulmeca dificultăţile interne de această natură. Forţele clanului Mori erau destul de lucide pentru a înţelege ineficienţa situaţiei. Într-o noapte, trupele lui Kobayakawa ocoliră prin spate muntele Takakura, atacând, prin surprindere, tabăra clanului Oda.

Oamenii lui Hideyoshi suferiră multe pierderi. În continuare, trupele lui Kikkawa porniră, cu repeziciune, de pe câmpii spre înălţimile dinapoia regiunii Shikanama şi declanşară o ofensivă neprevăzută asupra corpului de intendenţă al clanului Oda, incendiindu-i corăbiile şi făcând tot ce puteau pentru a-i perturba activitatea.

Într-o dimineaţă, privind spre Kozuki, Hideyoshi văzu că turnul de pază al castelului fusese distrus complet peste noapte. Cerând informaţii, i se spuse că armata clanului Mori avea un tun de la Barbarii din Miazăzi şi, probabil, pulverizase turnul, lovindu-l în plin cu o ghiulea enormă. Impresionat de această demonstraţie de forţă, Hideyoshi plecă spre capitală.

* * *

Când ajunse la Kyoto, Hideyoshi se duse drept la palatul Nijo, cu hainele încă prăfuite de pe drum şi faţa acoperită de barba crescută.

— Hideyoshi?

Nobunaga fu nevoit să-l privească de două ori pentru a se asigura că el era. Fără îndoială, arăta cu totul diferit de omul care pornise în fruntea trupelor; în ochi i se citea o expresie pierdută, iar o barbă rară, roşcată, îi înconjura gura ca o perie.

— Hideyoshi, de ce ai venit aici într-o asemenea grabă?

— N-am avut nici un moment de prisos, stăpâne.

— Dacă aşa e, de ce te afli aici?

— Am venit să cer instrucţiuni.

— Ce general sâcâitor mai eşti! Te-am făcut comandant suprem, nu? Dacă-mi tot ceri părerea în toate cele, nu vei avea timp să-ţi pui tacticile în aplicare. De ce eşti atât de rezervat, tocmai cu această ocazie? Nu poţi acţiona din proprie iniţiativă?

— Iritarea dumneavoastră este întru totul rezonabilă, stăpâne, dar trebuie să daţi ordine pe o singură cale.

— Când ţi-am pus în mână bastonul de comandă, ţi-am acordat autoritatea în toate situaţiile. Dacă înţelegi ce vreau, atunci instrucţiunile tale sunt şi ale mele. Ce motiv de nedumerire mai poate fi?

— Cu tot respectul cuvenit, exact ăsta e punctul unde am şi eu unele dificultăţi. Nu vreau să las nici un singur soldat să moară în zadar.

— Ce încerci să-mi spui?

— Dacă actuala situaţie continuă tot aşa, nu putem învinge.

— De ce susţii că e o bătălie pierdută dinainte?

— Cât sunt eu de nevrednic, acum, când mă aflu la comandă, n-am de gând să-mi conduc oamenii într-o fundătură jalnică. Dar înfrângerea e inevitabilă. În ceea ce priveşte spiritul de luptă, echipamentele şi avantajul geografic, în momentul de faţă nu putem ţine piept clanului Mori.

— Primul lucru de reţinut, ripostă Nobunaga, e că, dacă un comandant suprem anticipează înfrângerea, nu mai are nici un motiv de a lupta.

— Dar, dacă ne greşim calculele, crezând că putem învinge, înfrângerea noastră ar putea fi dezastruoasă. Dacă trupele dumneavoastră vor suferi o singură înfrângere în apus, inamicii care aşteaptă aici şi aiurea, precum şi, desigur, cei din Honganji, se vor gândi că seniorul clanului Oda s-a poticnit şi că i-a sunat ceasul prăbuşirii. Vor bate gongurile şi-şi vor urla incantaţiile şi până şi cei din miazănoapte şi răsărit se vor răscula împotriva dumneavoastră.

— Sunt conştient de asta.

— Însă n-ar trebui să ţinem seama de faptul că invazia provinciilor apusene, care este atât de importantă, ar putea fi fatală pentru clanul Oda?

— Am şi acest lucru în vedere, desigur.

— Atunci, de ce n-aţi venit dumneavoastră înşivă în provinciile de apus, după ce v-am cerut-o de atâtea ori? Timpul e de o însemnătate esenţială. Dacă pierdem acest prilej, nu vom mai avea nici o şansă în adevărata luptă. E aproape o prostie s-o spun, dar ştiu că sunteţi primul general care şi-a dat seama de această ocazie şi nu înţeleg de ce n-aţi făcut nimic când v-am trimis chemări după chemări. Deşi am încercat să atrag inamicul în câmp deschis, nu se lasă chiar atât de uşor provocaţi. Acum, clanul Mori a adunat o armată imensă şi a atacat castelul Kozuki, folosind ca bază

castelul Miki. Nu e o ocazie trimisă din cer? Aş fi fericit să apar ca momeală, pentru a-i ademeni şi mai departe. Prin urmare, stăpâne, n-aţi putea veni personal, ca să terminăm jocul dintr-o singură lovitură?

Nobunaga căzu pe gânduri. Nefiind genul de om care să rămână nehotărât în asemenea momente, Hideyoshi înţelese că Nobunaga nu prea avea de gând să-i accepte cererea.

Într-un târziu, Nobunaga spuse:

— Nu, nu este momentul să ne pripim. Mai întâi, trebuie să apreciez exact puterea clanului Mori.

De astă dată, fu rândul lui Hideyoshi să se scufunde în gânduri. Nobunaga continuă, pe un ton parcă mustrător:

— Nu cumva te-ai cam pierdut cu firea în faţa puterii celor din Mori, aşteptându-te să pierzi încă înainte de a fi trecut printr-o luptă adevărată?

— N-aş numi-o loialitate faţă de dumneavoastră, stăpâne, să port o bătălie care ştiu că se va sfârşi prin înfrângere.

— Chiar atât de puternice sunt forţele provinciilor apusene? Au moralul atât de ridicat?

— Da. Apără frontierele pe care le deţin de pe vremea lui Motonari şi fac mari eforturi să-şi întărească interiorul domeniului. Avuţia lor nu se poate compara nici măcar cu a clanului Uesugi din Echigo sau a clanului Takeda din Kai.

— E o naivitate să crezi că o provincie bogată este neapărat şi puternică.

— Puterea depinde de *calitatea* bogăţiei. Dacă cei din Mori ar fi extravaganţi şi încrezuţi, n-ar merita să ne facem griji cu ei, ba chiar am putea profita de însăşi averea lor. Dar cei doi generali, Kikkawa şi Kobayakawa, îi sunt de mare ajutor lui Terumoto şi păstrează tradiţiile fostului lor senior; comandanţii şi soldaţii se poartă virtuos, urmând Calea Samurailor. Cei câţiva soldaţi pe care i-am luat prizonieri sunt

de o duritate impresionantă şi fierb de ostilitate. Când văd toate acestea, nu pot să nu mă lamentez că această invazie va fi prea dife...

— Hideyoshi, Hideyoshi, îl întrerupse Nobunaga, cu o expresie de nemulţumire. Ce-mi poţi spune despre castelul Miki? Într-acolo se îndreaptă Nobutada.

— Mă îndoiesc că va cădea cu uşurinţă, chiar ţinând seama de capacităţile fiului dumneavoastră.

— Ce fel de comandant e Bessho Nagaharu, guvernatorul castelului?

— Este un om de caracter.

— Nu faci decât să lauzi inamicul, să ştii.

— Prima regulă a războinicului e aceea de a-şi cunoaşte inamicul. Cred că nu e bine să le laud atât comandanţii, cât şi soldaţii, dar am vorbit franc fiindcă găsesc de datoria mea să vă prezint o evaluare corectă.

— Cred că ai dreptate.

În sfârşit, Nobunaga părea să recunoască puterea inamicului, deşi o făcea fără tragere de inimă. Totuşi, hotărârea de a învinge continua să coacă undeva, în adâncul lui, şi, după un timp, spuse:

— Cred că aşa e, dar totuşi, e altceva ca trupele noastre să fie dezamăgite, Hideyoshi.

— Categoric!

— Rolul de comandant suprem nu e uşor. Takigawa, Nobumori, Niwa şi Mitsuhide sunt cu toţii generali superiori. Nu s-ar putea spune că nu-ţi urmează instrucţiunile, nu-i aşa?

— Aveţi o intuiţie excelentă, stăpâne, lăsă Hideyoshi capul în piept, cu chipul obosit de lupte înroşindu-i-se.

— Poate că a fost o responsabilitate prea mare pentru inferiorul lor, Hideyoshi.

Cu siguranţă, Nobunaga întrezărea subtilele intrigi ale

vasalilor vârstnici şi felul cum îl împiedicaseră să intre el însuşi în luptă. Chiar dacă marea armată a clanului Mori n-ar fi prezentat motive de îngrijorare, trebuia să fie conştient de pericolul reprezentat de proprii lui aliaţi.

— Iată ce trebuie să faci, Hideyoshi. Abandonează temporar castelul Kozuki. Uneşte-ţi forţele cu ale lui Nobutada, înaintaţi spre castelul Miki şi doborâţi-l pe Bessho Nagaharu. Apoi, un timp, observaţi mişcările inamicului.

Principala cauză a deprimării trupelor era faptul că armata se rupsese în două, pentru ca o jumătate să atace castelul Miki, iar cealaltă să întărească apărarea castelului Kozuki. Acesta era rezultatul divergenţelor de opinie din consfătuirile militare ale clanului Oda de până atunci. Iar motivul separării era limpede. Mica forţă a clanului Amako, fortificată în castelul Kozuki, se baza pe clanul Oda. Abandonarea ei pentru un câştig strategic rapid ar fi neliniştit celelalte clanuri din apus, făcându-le să se întrebe ce fel de om era Nobunaga. Cu siguranţă, clanul Oda ar fi dobândit reputaţia unui aliat nedemn de nădejde.

Omul care plasase trupele lui Amako Katsuhisa şi ale lui Shikanosuke în castelul Kozuki era Hideyoshi, iar acum inima i se umplu de nefericire, de prietenie şi de o compasiune aproape insuportabilă. Ştia că trebuia să asiste la moartea lor. Şi totuşi, de îndată ce primi noile ordine ale lui Nobunaga, răspunse fără şovăire:

— Da, stăpâne.

Şi se retrase.

Reprimându-şi propriile sentimente, Hideyoshi reveni în provinciile apusene, adâncit în gânduri tot drumul. „Să eviţi luptele dificile şi să învingi în situaţiile uşoare – aceasta e legea firească a strategiei militare”, îşi spunea el. „Se pare că luarea unei asemenea măsuri nu prea are legătură cu buna

credinţă, dar, încă de la început, am luptat pentru un obiectiv mult mai important. Prin urmare, va trebui să suport insuportabilul.”

Când reveni la baza sa de pe Muntele Takakura, Hideyoshi îi convocă pe ceilalţi generali şi-i informă despre decizia lui Nobunaga, exact aşa cum i-o spusese seniorul. Apoi, dădu imediat ordin de a ridica tabăra şi a se uni cu armata lui Nobutada. Lăsând la urmă forţele lui Niwa şi Takigawa, în ariergardă, armata principală a lui Hideyoshi şi Araki Murashige începu retragerea.

— Shigenori nu s-a întors? întrebă, de mai multe ori, Hideyoshi, înainte de a părăsi muntele Takakura.

Takenaka Hanbei, care ştia exact ce avea Hideyoshi în minte, privi înapoi spre castelul Kozuki, ca şi cum nu ar fi vrut să plece.

— Încă nu s-a întors? întrebă, din nou, Hideyoshi. Shigenori era unul dintre vasalii lui. Cu două nopţi în urmă, primise de la Hideyoshi instrucţiuni să se ducă singur la castelul Kozuki, ca mesager. Acum, Hideyoshi era neliniştit şi se tot întreba dacă mesagerul său s-o fi putut strecura printre liniile duşmane. Ce-avea să facă Shikanosuke? Mesajul lui Hideyoshi, dus de Shigenori, îi informa pe oamenii din castel despre schimbarea de direcţie a bătăliei.

Puteţi fi înduplecaţi să căutaţi viaţa în mijlocul morţii şi să ieşiţi prin forţă din castel, pentru a vă alătura trupelor noastre? Vă aşteptăm până mâine.

Ziua de mâine sosise şi-i aşteptau cu nerăbdare, dar soldaţii din castel nu apăreau şi nici armata clanului Mori din jurul castelului nu făcea nici cea mai mică mişcare. Considerându-i pierduţi, Hideyoshi şi oamenii săi plecară de

pe muntele Takakura.

Oamenii din castelul Kozuki căzuseră în negura deznădejdii. Apărarea castelului însemna moartea; părăsirea lui, tot moartea. Până şi neîmblânzitul Shikanosuke era năucit. Nu avea idee ce să facă.

— Nimeni nu e de vină, îi spusese el lui Shigenori. Nu-i putem purta pică decât cerului.

După ce discută problema cu Amako Katsuhisa şi cu ceilalţi vasali, Shikanosuke îi dădu lui Shigenori răspunsul:

— În pofida generoasei oferte a seniorului Hideyoshi, e de neconceput ca această trupă mică şi obosită să poată răzbi afară cu forţa, pentru a i se alătura. Trebuie să căutăm cumva un alt plan.

Când îl trimisese înapoi pe mesager, Shikanosuke scrisese, în secret, un mesaj adresat comandantului forţelor atacatoare, Mori Terumoto. Era o propunere de capitulare. De asemenea, scrisese cereri separate de intervenţie către Kikkawa şi Kobayakawa. Desigur, îi ruga să-i cruţe viaţa stăpânului său, Katsuhisa, şi să salveze vieţile celor şapte sute de militari din castel. Dar nici Kikkawa şi nici Kobayakawa n-au vrut să asculte rugăminţile repetate ale lui Shikanosuke. Numai un singur lucru i-ar fi satisfăcut.

— Deschideţi porţile, spuseră ei, şi aduceţi-ne capul lui Katsuhisa.

Era o nebunie să ceri milă atunci când erai nevoit să capitulezi. Înghiţindu-și lacrimile de mâhnire, Shikanosuke se prosternă în faţa lui Katsuhisa.

— Vasalul dumneavoastră nu poate face mai mult de-atât. Mare păcat că nu v-a ocolit ghinionul de a avea un vasal nevrednic ca mine. Este inevitabil, stăpâne, să vă pregătiţi pentru moarte.

— Nu, Shikanosuke, răspunse Katsuhisa, întorcând capul în

altă parte. Dacă situaţia a ajuns în acest impas, nu e fiindcă oamenii mei ar fi fost lipsiţi de calităţi. Dar nici seniorului Nobunaga nu-i putem purta pică. Mai degrabă, este o mare, mare bucurie că am avut devotamentul vasalilor mei şi că am fost conducător al unui clan de samurai. Tu eşti cel care mi-a redat voinţa de a redobândi cinstea obrazului pentru clanul nostru şi mi-ai oferit şansa de a-i hărţui pe duşmanii noştri neîmpăcaţi. Ce regrete să am, acum că suntem învinşi? Cred că am făcut tot ceea ce era omeneşte cu putinţă. Acum, mă pot odihni în pace.

În zorii celei de-a treia zile din luna a şaptea, Katsuhisa comise *seppuku* în chip bărbătesc. Discordia dintre clanurile Mori şi Amako durase cincizeci şi şase de ani încheiaţi.

Dar cea mai mare surpriză abia urmă. Yamanaka Shikanosuke, omul care luptase contra clanului Mori în ciuda celor mai mari greutăţi şi chinuri şi care tocmai îi ceruse seniorului său să-şi facă seppuku, preferă să nu-l urmeze în moarte. În schimb, capitulă şi intră în tabăra lui Kikkawa Motoharu ca orice pedestraş, acceptând umilul statut al prizonierului de război.

Inima omenească e de nepătruns. Shikanosuke fu criticat atât de inamici, cât şi de aliaţi, care spuseră despre el că, indiferent cum se învăluise în mantia loialităţii, când ajunsese în punctul fără întoarcere, nu putuse să nu-şi dea arama pe faţă.

Dar aceiaşi critici aveau să audă ceva şi mai neaşteptat peste câteva zile, o veste care urma să-i lase dezgustaţi şi neîncrezători. Yamanaka Shikanosuke devenise vasal al clanului Mori şi primise un castel din Suo, în schimbul loialităţii sale viitoare.

— Ce câine infam!

— Individul ăsta nu se cade să se socotească în rândul

samurailor! Curând, numele lui Yamanaka Shikanosuke ajunse să nu mai însemne decât dispreţ. Timp de douăzeci de ani fusese considerat – de inamici şi aliaţi deopotrivă – un războinic de un devotament şi de o loialitate nemuritoare, care înfruntase, neînduplecat, numeroase dificultăţi. Acum, însă, oamenilor le era ruşine că se lăsaseră amăgiţi atât de amarnic. Ura lor era egală cu faima anterioară a lui Shikanosuke.

În partea cea mai fierbinte din luna a şaptea, Shikanosuke – care părea să nu dea nici o atenţie gurii lumii – fu condus, împreună cu familia şi cu vasalii lui, în noul său castel din Suo. Îi escortau câteva sute de soldaţi ai clanului Mori, care acţionau, oficial, ca ghizi, dar, în realitate, nu erau decât gărzi. Shikanosuke era ca un tigru capturat, care încă mai putea oricând să devină violent. Înainte de a-l închide în cuşcă şi a-l obişnui să i se dea de mâncare, noii săi aliaţi nu se simţeau cu adevărat liniştiţi în prezenţa lui.

După câteva zile de mers, ajunseră la vadul râului Abe, sub muntele Matsu.

Shikanosuke descălecă şi se aşeză pe un bolovan, cu faţa spre râu. Amano Kii din clanul Mori coborî de pe cal, apropiindu-se.

— Femeile şi copiii nu rezistă la mersul pe jos, spuse el, aşa că-i vom lăsa să treacă primii râul. Odihneşte-te puţin aici.

Shikanosuke se mulţumi doar să dea din cap. În ultima vreme, devenise foarte reticent, nedorind să vorbească în plus. Kii merse spre debarcader şi le strigă ceva oamenilor de pe malul râului. Nu erau decât vreo două bărci. Soţia, fiul şi vasalii lui Shikanosuke se înghesuiră unii după alţii, până când bărcile părură să se umple cu nişte mici munţi, pornind spre ţărmul opus.

Privind barca, Shikanosuke îşi şterse sudoarea de pe faţă

şi-i ceru slujitorului său să înmoaie o cârpă în apa rece a râului. Celălalt însoţitor îşi mânase calul în aval, să se adape.

Gâze cu aripi verzi zumzăiau în jurul lui Shikanosuke. O lună palidă plutea pe cerul după-amiezei târzii. Pe pământ se târau flori de rochiţa-rândunicii.

— Shinza! Hikoemon! Acum e momentul! le şopti fiul cel mare al lui Kii, Motoaki, celor doi oameni care stăteau în umbra unui pâlc de copaci, unde erau priponiţi vreo zece cai.

Shikanosuke nu-i observă. Luntrea care-i ducea familia ajunsese cam pe la jumătatea râului.

Vântul din luncă îi umfla pieptul şi toată priveliştea îi uimea ochii plini de lacrimi. Ce jalnic, se lamenta el. Ca tată şi ca soţ, i se frângea inima la gândul destinului familiei lui rătăcitoare.

Chiar şi cel mai viteaz luptător are sentimente şi se spunea că Shikanosuke era mai sentimental decât majoritatea oamenilor. Curajul şi spiritul său cavaleresc îi ardeau în ochi mai intens decât soarele fierbinte al verii. Fusese abandonat de Nobunaga; rupsese legăturile cu Hideyoshi; predase castelul Kozuki; şi pe urmă, le oferise duşmanilor capul seniorului său.

Iar acum, încă se mai afla acolo, agăţându-se de viaţă, cu îndărătnicie. Ce speranţe mai avea? Ce onoare îi mai rămăsese? Insultele lumii sunau ca ţârâielile cosaşilor care-l înconjurau acum. Dar, în timp ce asculta, cu briza răcoroasă suflându-i peste piept, puţin îi păsa.

O durere
Adunată peste alta
Îmi încearcă limita puterii.

Era o poezie pe care o scrisese cu ani în urmă. Acum, o

rostea în suflet. Îşi amintea ce-i jurase mamei sale, care-l încurajase în tinereţe, fostului său senior şi cerului, şi lunii noi de pe bolta senină, înainte de a intra în luptă: „Daţi-mi orice obstacol!”

Învingându-le unele după altele, reuşise să lase în urmă toate obstacolele, până acum. Shikanosuke considera acest lucru cea mai mare plăcere omenească şi cea mai mare satisfacţie a lui personală.

O sută de obstacole nu sunt, în sine, o pricină de întristare. Trecând prin viaţă cu această convingere, Shikanosuke simţise gustul unei mari bucurii în mijlocul atâtor greutăţi. Îşi menţinuse aceeaşi atitudine chiar şi când mesagerul lui Hideyoshi îi spusese că Nobunaga îşi schimbase strategia. Era adevărat că se descurajase temporar, dar nu purta ranchiună nimănui. Nici nu se amărâse. Niciodată, nici chiar acum, nu se lăsase pradă disperării, spunându-şi: „Acesta e sfârşitul.” În schimb, ardea tot de speranţă. „Sunt încă viu şi voi trăi atâta vreme cât continui să respir!” O mare nădejde avea: să se apropie de duşmanul lui de moarte, Kikkawa Motoharu, şi să moară dându-i lovitura de graţie. După ce-i lua viaţa lui Kikkawa, avea să se întâlnească bucuros cu foştii săi seniori, în lumea de apoi.

Deşi Shikanosuke se predase, Kikkawa nu era atât de naiv încât să-l întâlnească personal, ci îi dăduse, politicos, un castel şi-l trimisese la drum. Acum, Shikanosuke era nefericit, întrebându-se când avea să i se mai ivească ocazia.

Barca în care se aflau rudele şi vasalii săi acostă la malul opus. Un moment, atenţia îi fu atrasă de imaginea familiei lui debarcând, în mijlocul unei mari mulţimi.

Fără un sunet, un tăiş dezgolit răsări în spatele lui Shikanosuke şi-l lovi în umăr. În acelaşi timp, o altă lamă izbi piatra pe care se aşezase, aruncând scântei în toate direcţiile.

Chiar şi un om ca Shikanosuke putea fi luat pe nepregătite. Deşi arma îl tăiase adânc, Shikanosuke sări în picioare şi-l înhaţă pe atentator de moţul din creştetul capului.

— Laşule! strigă el.

Avea o singură rană, dar asasinul avea un complice. Văzându-şi tovarăşul în dificultate, al doilea om se repezi la Shikanosuke, cu sabia ridicată, răcnind:

— Pregăteşte-te să mori! E porunca seniorului nostru!

— Ticăloşilor! scuipă înfuriat Shikanosuke.

Îl îmbrânci pe primul atacant în tovarăşul său, făcându-l pe al doilea să cadă. Profitând de ocazie, o luă la fugă în râu, stârnind jerbe mari de spumă.

— Nu-l lăsaţi să scape! strigă un ofiţer din clanul Mori, venind în goană.

Îşi aruncă suliţa de pe mal, cu toată puterea. Vârful îl nimeri pe Shikanosuke în spate, doborându-l în apă, cu faţa în jos. Coada suliţei rămase dreaptă în apa care se înroşea, ca un harpon înfipt într-o balenă.

Cei doi asasini intrară, cu zgomot, în râu. Îl târâră pe Shikanosuke, rănit, de picioare, îl ţintuiră pe ţărmul râului şi-i retezară capul. Sângele începu să curgă în pârâiaşe peste pietrele de pe mal, în timp ce valurile râului Abe, rostogolindu-se încoace şi-ncolo, păreau aproape în flăcări. În acelaşi timp, din susul malului se auzeau strigăte şi urlete:

— Stăpâne!

— Senior Shikanosuke!

Cei doi slujitori ai lui Shikanosuke o luară la fugă spre el, dar cei din clanul Mori prevăzuseră şi această posibilitate. Imediat ce scoaseră primele strigăte, îi înconjură o cuşcă de oţel şi nu mai putură înainta. Când îşi dădură seama că stăpânul lor murise, începură să se lupte din răsputeri, până când îl urmară pe Shikanosuke spre lumea cealaltă.

Trupul unui om nu poate trăi la nesfârşit. Dar loialitatea şi simţul datoriei neabătute pot supravieţui mult timp în analele războiului. Războinicii de mai târziu aveau să spună că, de fiecare dată când ridicau privirea şi vedeau luna nouă pe cerul albastru-indigo al serii, se gândeau la caracterul neînduplecat al lui Yamanaka Shikanosuke şi îi cuprindeau sentimente de veneraţie. În inimile lor, Shikanosuke avea să trăiască veşnic.

Sabia şi cutia de ceai „Marele Ocean” ale lui Shikanosuke îi fură trimise, împreună cu capul său, lui Kikkawa Motoharu.

— Dacă nu te doboram noi, spuse Kikkawa, privind capul, într-o zi ai fi ţinut tu capul meu în mâini. Aceasta e Calea Samurailor. Realizând ceea ce ai realizat, ar trebui să te resemnezi şi să îţi găseşti pacea în lumea de dincolo.

* * *

Când cei şapte mii cinci sute de oameni ai lui Hideyoshi plecară de la Kozuki, părură să înainteze spre Tajima, dar, dintr-odată, cotiră spre Kakogawa, în Harima, şi-şi uniră forţele cu cei treizeci de mii de oşteni ai lui Nobutada. Era deja sfârşitul verii.

Atacate de această armată mare, castelele de la Kanki şi Shikata căzură cu repeziciune. Singurul castel rămas era la Miki, fortăreaţa clanului Bessho. Bătăliile purtate de Oda în timp ce avansa spre castelul Miki păreau să fi decurs destul de uşor, dar doborârea, una după alta, a fortăreţelor din prima linie de apărare a clanului Mori se făcuse cu sacrificarea unui mare număr de oameni. Forţele clanului Oda numărau treizeci şi opt de mii de luptători, însă era limpede că inamicul urma să opună o rezistenţă serioasă.

Unul dintre motivele pentru care această campanie dura

atât de mult era acela că, pe lângă progresele din domeniul armamentului, avusese loc şi o revoluţionare a tacticii. În general, armele oştirilor din provinciile apusene erau mai avansate decât cele ale inamicilor clanului Oda din Echizen sau Kai.

Se întâmpla, pentru prima oară, ca armata clanului Oda să intre în contact cu tunuri şi cu puşti atât de puternice. Pentru Hideyoshi, era un inamic de la care putea învăţa multe lucruri. Probabil că de achiziţionarea lor se ocupa Kanbei, dar Hideyoshi însuşi fu primul care abandonă vechile tunuri chinezeşti, pentru a se echipa cu un tun fabricat de Barbarii din Miazăzi, pe care-l instală în vârful unui turn de recunoaştere. Când ceilalţi generali ai clanului Oda văzură acest lucru, se repeziră şi ei să achiziţioneze cel mai recent tun.

Auzind despre luptele din provinciile de la apus, un mare număr de negustori de arme veniră din Hirado şi Hakata în Kyushu, ocolind flota clanului Mori cu riscul vieţii, în timp ce căutau porturile de pe coasta provinciei Harima. Hideyoshi îi ajută pe aceşti oameni mediind cu ceilalţi generali, cărora le spuse să cumpere noile arme, indiferent de preţ.

Puterea tunurilor noi fu încercată, prima oară, asupra castelului Kanki. Clanul Oda înălţă o mică movilă în faţa punctului de atac, deasupra ei construind un turn de recunoaştere, din lemn. Apoi, în vârful turnului fu urcat un tun, cu care s-a tras spre castel. Zidul de pământ şi poarta castelului au fost distruse cu uşurinţă. Adevăratele ţinte, însă, erau turnurile şi citadela interioară.

Dar inamicul avea şi el artilerie, precum şi cele mai noi arme uşoare şi tipuri de pulbere. Turnul de recunoaştere fu pulverizat sau ars până-n temelii de mai multe ori, numai pentru a fi reconstruit şi dărâmat din nou.

În timpul acestor lupte crâncene, geniştii lui Hideyoshi umplură şanţul cu pământ şi forţară înaintarea până sub zidul de piatră, în timp ce pionierii săpau tuneluri pentru a slăbi fundaţia zidurilor. Această activitate continuă, neîntreruptă, zi şi noapte, fără a le lăsa soldaţilor din castel nici un moment de răgaz în care să remedieze pagubele. În cele din urmă, o asemenea strategie pricinuia căderea castelelor. Întrucât victoria asupra micilor castele din Shikata şi Kanki necesitase asemenea eforturi, era de aşteptat ca atacul asupra castelului principal de la Miki să fie şi mai dificil.

Exista o zonă mai înaltă, numită muntele Hirai, cam la o jumătate de leghe distanţă de castelul Miki. Hideyoshi îşi instală tabăra acolo şi poziţionă opt mii de oameni în împrejurimi.

Într-o zi, Nobutada vizită muntele Hirai şi ieşiră amândoi să inspecteze poziţiile inamicului. La sud de duşman, se înălţau munţii şi dealurile care prelungeau masivele alpine din apusul provinciei Harima. La miazănoapte, curgea râul Miki. La răsărit, creşteau desişuri de bambus, culturi agricole şi buruieni. În sfârşit, un număr de fortăreţe încercuiau zidurile castelului din trei laturi, pe dealurile învecinate. Acestea, la rândul lor, aveau în centru citadela principală, înconjurată de a doua citadelă şi de o a treia incintă.

— Te face să te întrebi dacă poate fi cucerit rapid, Hideyoshi, murmură Nobutada, privind spre castel.

— Mă îndoiesc sincer că poate fi învins cu uşurinţă. E ca un dinte stricat, cu rădăcini adânci.

— Un dinte stricat?

Involuntar, Nobutada zâmbi la gândul imaginii evocate de Hideyoshi. De patru-cinci zile, avea dureri de dinţi. Din cauza umflăturii, chipul său era cam deformat. Acum, îşi duse mâna la obraz, neputându-se stăpâni să nu râdă de comentariul lui

Hideyoshi. Comparaţia dintre neînvinsul castel Miki şi dintele lui bolnav era pe cât de amuzantă, pe atât de dureroasă.

— Înţeleg. Întocmai ca un dinte stricat. Ca să-l scoţi, ai nevoie de răbdare.

— S-ar putea să nu fie decât un singur dinte, dar vatămă trupul în întregimea lui. Bessho Nagaharu îi face pe oamenii noştri să sufere. Nu e de-ajuns să spunem că e ca un dinte stricat. Dar, dacă ne lăsăm pradă iritării şi încercăm să supunem castelul fără a chibzui, s-ar putea ca nu numai să îmbolnăvim şi gingiile, ci să fie fatal pentru pacient.

— Ei, şi-atunci, ce facem? Care e strategia ta?

— Soarta acestui dinte e evidentă. Să lăsăm doar ca rădăcina să-i slăbească de la sine. Dacă am tăia căile de alimentare şi apoi am clătina dintele, din când în când?

— Tatăl meu, Nobunaga, mi-a spus că, dacă situaţia nu e favorabilă pentru un atac rapid, să mă retrag la Gifu.

— Fiţi cu cugetul împăcat, stăpâne.

A doua zi, Nobutada se retrase de pe câmpul de luptă, în compania altor generali. Hideyoshi îşi dispuse cei opt mii de soldaţi în jurul castelului Miki, plasând câte un comandant de subunitate în fiecare post şi înălţând palisade de lemn. Postă santinele şi blocă toate drumurile care duceau la castel. Fu deosebit de atent la corpul de observaţie care păzea drumul de la miazăzi de castel. Dacă urmai drumul cam patru leghe spre apus, ajungeai pe coastă. Marina clanului Mori trimitea, adesea, convoaie mari de corăbii până în acel loc, de unde armele şi proviziile erau transportate la castel.

— Luna a opta e atât de înviorătoare, spuse Hideyoshi, ridicând privirea spre luna care răsărea. Ichimatsu! Hei, Ichimatsu!

Pajii ieşiră în fugă din tabără, întrecându-se, care mai de

care, să ajungă primul. Ichimatsu nu era printre ei. În timp ce restul pajilor se înghesuiau la aliniere, fiecare încercând să iasă în evidenţă, Hideyoshi le dădu instrucţiuni.

— Pregătiţi o rogojină într-un loc de pe muntele Hirai care are vedere panoramică. Diseară, vom da o petrecere în cinstea lunii. Şi-acum, să nu vă luaţi la bătaie. E o petrecere, nu o încăierare.

— Da, stăpâne!

— Toranosuke.

— Stăpâne?

— Roagă-l pe Hanbei să vină şi el, dacă are chef să admirăm luna.

Doi dintre paji se întoarseră să anunţe că pregătiseră rogojina. Aleseseră un loc de lângă piscul muntelui Hirai, puţin mai sus de tabără.

— Superbă vedere, într-adevăr, comentă Hideyoshi. Apoi, se răsuci din nou spre paji, şi spuse:

— Duceţi-vă să-l chemaţi şi pe Kanbei. Ar fi mare păcat să nu vadă luna asta.

Şi trimise, în grabă, un paj la cortul lui Kanbei.

Platforma de unde putea fi privită luna fusese instalată sub un brad uriaş. Într-o carafă cu gât de barză era sake rece, iar, pe o tavă pătrată din lemn de chiparos, mâncare. Deşi aranjamentul nu era deloc luxos, era îndeajuns pentru o scurtă odihnă în timpul unei campanii militare – mai ales cu luna luminoasă de deasupra. Cei trei bărbaţi stăteau pe rogojină, aşezaţi la rând, cu Hideyoshi în mijloc, încadrat de Hanbei şi Kanbei.

Priveau aceeaşi lună, dar fiecăruia îi trezea cu totul alte gânduri. Hideyoshi îşi amintea de câmpiile din Nakamura; Hanbei revedea luna magică de deasupra muntelui Bodai;

numai Kanbei se gândea la zilele care-i aşteptau.

— Ţi-e frig, Hanbei? îşi întrebă Kanbei prietenul, iar Hideyoshi, poate dintr-o îngrijorare bruscă, se întoarse şi el să-l privească pe Hanbei.

— Nu, n-am nimic, scutură Hanbei din cap.

Chiar în acel moment, însă, era mai palid la faţă decât luna.

„Omul acesta deosebit are o sănătate fragilă”, oftă Hideyoshi, prost dispus. Pentru sănătatea lui Hanbei îşi făcea mult mai multe griji decât Hanbei însuşi.

Odată, Hanbei vomase sânge, în timp ce călărea spre Nagahama şi se îmbolnăvise adeseori pe parcursul campaniei din miazănoapte. Când porniseră şi de data asta, Hideyoshi încercase să-şi împiedice prietenul să vină, protestând că se surmena.

„Cum adică?” replicase, nepăsător, Hanbei şi îl urmase pe câmpul de luptă.

Hideyoshi se simţea mai liniştit având-l pe Hanbei alături. Era o forţă atât vizibilă, cât şi invizibilă – relaţia dintre ei era aceea dintre senior şi vasal, dar, în adâncul inimii, Hideyoshi îl privea pe Hanbei ca pe un maestru. Acum, mai ales, se confrunta cu dificila sarcină a campaniei de la apus, războiul se prelungea şi mulţi dintre generali, camarazi ai săi, îl invidiau. Se apropia de cel mai abrupt urcuş al vieţii lui, iar baza pe care o punea pe Hanbei era cu atât mai importantă.

Dar Hanbei se îmbolnăvise deja de două ori de când intraseră în provinciile apusene. Hideyoshi fusese atât de îngrijorat, încât îi ordonase să consulte un medic, la Kyoto. Hanbei, însă, se întorsese repede.

— Sunt bolnăvicios din naştere, aşa că m-am obişnuit cu neputinţa. În cazul meu, tratamentele medicale ar fi zadarnice. Viaţa unui războinic e pe câmpul de luptă.

Şi, cu aceste cuvinte, începu să lucreze la cartierul general

de stat major, la fel de sârguincios ca înainte, fără a da nici cel mai mic semn de oboseală. Totuşi, constituţia lui fragilă era o tristă realitate şi nu avea cum să învingă boala, oricât de puternic îi era spiritul.

Când armata plecase din Tajima, ploaia torenţială îi udase leoarcă. Poate din cauza exceselor acelei călătorii, Hanbei acuzase o boală şi nu apăruse în faţa lui Hideyoshi timp de două zile după ce-şi instalaseră tabăra pe muntele Hirai. Era normal ca Hanbei să nu se prezinte la Hideyoshi în zilele când era grav bolnav; foarte probabil, nu voia să-i dea stăpânului său motive de îngrijorare. Dar, întrucât Hanbei păruse să-şi fi revenit în ultimele câteva zile, Hideyoshi presupusese că puteau sta împreună la lumina lunii, vorbind cum de mult n-o mai făcuseră. Dar nu era vorba numai de lumina lunii: aşa cum se temuse Hideyoshi, culoarea feţei lui Hanbei avea ceva nu tocmai în regulă.

Când simţi preocuparea lui Hideyoshi şi a lui Kanbei, Hanbei schimbă subiectul.

— Kanbei, conform veştii pe care am primit-o ieri de la un vasal din provincia mea natală, fiul tău, Shojumaru, e bine sănătos şi, în sfârşit, s-a obişnuit cu noua lume din jur.

— Din moment ce Shojumaru e în provincia ta de baştină, Hanbei, nu-mi fac nici o grijă. Aproape că nu mă gândesc.

Vorbiră câtva timp despre fiul lui Kanbei. Hideyoshi, care încă nu avea copii, nu-şi putea stăpâni un uşor sentiment de invidie, ascultând convorbirea aceea între taţi. Shojumaru era moştenitorul lui Kanbei, dar, când Kanegasaki îşi dăduse seama ce le rezerva viitorul, îşi încredinţase fiul lui Nobunaga, drept garanţie de bună credinţă.

Tânărul ostatic fusese dat în grija lui Hanbei, care-l trimisese la castelul său din Fuwa şi îl creştea ca şi cum ar fi fost propriul lui fiu. Astfel, cu Hideyoshi ca verigă de legătură

a relaţiei lor, Kanbei şi Hanbei erau uniţi şi prin prietenie. Şi, deşi erau rivali ca generali, între ei nu încăpea nici urmă de invidie. Zicala că „două săbii într-o teacă niciodată nu se-mpacă” nu se aplica în cartierul general de campanie al lui Hideyoshi.

Privind luna, bând sake şi vorbind despre marii oameni din trecut şi din prezent, despre ascensiunea şi decăderea provinciilor şi a clanurilor, Hanbei reuşea să-şi uite boala.

Kanbei, însă, reveni la subiect.

— Chiar dacă un om conduce o mare armată dimineaţa, nu ştie dacă seara va mai fi viu. Dar dacă nutreşti o mare ambiţie – oricât de mare ai fi ca om – trebuie să trăieşti mult pentru a o duce la îndeplinire. Au existat mulţi eroi glorioşi şi vasali loiali care şi-au lăsat numele întipărite în veşnicie şi ale căror vieţi au fost scurte, dar dacă ar fi trăit mai mult timp? E cel mai firesc lucru să-ţi pară rău pentru scurtimea vieţii. Distrugerile care însoţesc înlăturarea vechiului şi lovirea răului nu sunt singurele opere ale oamenilor mari. O asemenea operă nu s-a împlinit până când marele om nu a reclădit naţiunea.

Hideyoshi dădu din cap aprobator. Apoi, îi spuse lui Hanbei, care tăcea:

— De-asta trebuie să punem mare preţ pe vieţile noastre. Aş dori ca, din aceleaşi motive, să-ţi îngrijeşti şi tu sănătatea, Hanbei.

— Sunt de aceeaşi părere, adăugă Kanbei. În loc să te forţezi peste măsură, ce-ar fi să te retragi într-un templu din Kyoto, să-ţi găseşti un medic bun şi să ai grijă de tine? Ţi-o spun ca prieten şi cred că ar putea fi considerat un act de loialitate faţă de seniorul nostru, ca să fie mai liniştit.

Hanbei asculta, plin de recunoştinţă pentru cei doi prieteni ai săi.

— Voi face aşa cum spuneţi şi-am să mă duc, un timp, la Kyoto. Dar, deocamdată, ne expunem planurile, aşa că aş dori să plec după ce le văd finalizate.

Hideyoshi încuviinţă din cap. Până acum, îşi bazase strategia pe sugestiile lui Hanbei, dar încă nu le văzuse roadele.

— Eşti îngrijorat din pricina lui Akashi Kagechika? întrebă Hideyoshi.

— Exact, confirmă Hanbei. Dacă-mi acordaţi cinci sau şase zile înainte să plec, mă voi duce la muntele Hachiman, pentru a mă întâlni cu Akashi Kagechika. Voi încerca să-l conving să treacă de partea noastră. Am acordul dumneavoastră?

— Desigur, ar fi o mare izbândă. Dar dacă se întâmplă ceva? Ştii că sorţii de a intra în vreun necaz sunt de opt-nouă din zece. Atunci?

— Atunci, voi muri şi-atât, răspunse Hanbei fără să clipească. După cum vorbea, se vedea clar că nu era o lăudăroşenie. După căderea castelului Miki, următorul inamic al lui Hideyoshi avea să fie Akashi Kagechika. Dar, pentru moment, Hideyoshi nu reuşea să învingă castelul Miki. Totuşi, nu era obsedat de asediu. Castelul Miki nu reprezenta decât o parte din campania pentru supunerea întregului apus. Prin urmare, nu-i prea rămânea decât să accepte planul lui Hanbei de a-l atrage pe Akashi.

— Atunci, te duci tu? întrebă Hideyoshi.

— Da.

Hideyoshi încă mai ezita, în pofida însufleţitei hotărâri a lui Hanbei. Presupunând că Hanbei trecea de nenumăratele pericole ale drumului şi se întâlnea cu Akashi, dacă negocierile eşuau, nu putea fi sigur că inamicul avea să-l lase să se întoarcă viu. Iar Hideyoshi nu putea fi sigur nici că Hanbei ar fi acceptat să se întoarcă cu mâna goală. Oare

Hanbei îşi dorea, de fapt, să moară? Fie că sfârşea răpus de boală, fie că era ucis de inamic, nu putea muri decât o dată.

Atunci, Kanbei expuse un alt plan. Avea câteva cunoştinţe printre vasalii lui Ukita Naoie. În timp ce Hanbei aborda clanul Akashi, el se putea adresa vasalilor superiori ai clanului Ukita.

Când auzi această idee, Hideyoshi se simţi, deodată, mai încurajat. Era posibil să atragă la ei întregul clan Ukita. De când începuse invazia provinciilor apusene, Ukita stătuse în expectativă, aşteptând să vadă de partea cărei tabere înclina balanţa. Ukita Naoie ceruse ajutorul clanului Mori, dar, dacă putea fi convins că viitorul îi aparţinea lui Nobunaga... Mai mult decât atât, alianţa dintre Ukita şi Mori se putea dovedi complet nefolositoare, dacă nu primeau nici un sprijin militar. Ar fi putut însemna sfârşitul clanului Ukita. Membrii acestuia înţeleseseră acest lucru după retragerea armatei clanului Mori, odată ce recuceriseră castelul Kozuki.

— Dacă Ukita ajung la o înţelegere cu noi, Akashi Kagechika nu va avea altă variantă decât să caute şi el un acord, observă Hideyoshi. Dar dacă ni se supune Kagechika, Ukita va cere, imediat, pacea. Să purtăm ambele negocieri în acelaşi timp e o idee excelentă.

A doua zi, Hanbei ceru oficial permisiunea să se retragă, pe motiv de boală, şi anunţă că pleca în Kyoto să se refacă. Sub acest pretext, părăsi tabăra de pe muntele Hirai, însoţit doar de doi-trei slujitori. Peste câteva zile, plecă şi Kanbei din tabără.

Hanbei îl vizită, mai întâi, pe fratele mai tânăr al lui Kagechika, Akashi Kanjiro. Nu era prieten cu Kanjiro, dar se întâlniseră de două ori la templul Nanzen din Kyoto, unde practicaseră amândoi meditaţia Zen. Kanjiro era atras de Zen. Hanbei cugeta că, dacă îi vorbea în termenii căii Zen,

aveau să ajungă rapid la o înţelegere. Apoi, putea merge mai departe, pentru a vorbi cu celălalt frate, Kagechika.

Până să-l întâlnească, atât Akashi Kanjiro, cât şi fratele lui mai mare, Kagechika, aşteptaseră, întrebându-se ce politică urma să susţină Hanbei şi cât de elocvent avea să fie. La urma urmei, era nu numai profesorul lui Hideyoshi, ci şi un renumit tactician militar. Dar, când vorbiră cu el, contrar aşteptărilor, constatară că era un om simplu, care nu făcea pe grozavul şi care nu era viclean.

Convingerea şi sinceritatea lui Hanbei erau atât de diferite de stratagemele folosite, de obicei, în timpul negocierilor dintre clanurile de samurai, încât fraţii Akashi se lăsară înduplecaţi. Retezară legăturile cu clanul Ukita. Numai când fu cu misiunea îndeplinită, Hanbei ceru, în sfârşit, o scurtă perioadă de odihnă. De astă dată, lăsă deoparte responsabilităţile militare şi se duse la Kyoto să se întremeze.

La plecare, Hideyoshi vorbi cu el, cerându-i să-l viziteze pe Nobunaga. Trebuia să-l informeze că reuşiseră să-l convingă pe Akashi Kagechika să se alieze cu clanul Oda.

Când află vestea, Nobunaga nu-şi mai încăpu în piele de bucurie.

— Cum? Aţi cucerit muntele Hachiman fără a pierde nici un om? Bravo vouă!

Forţele Oda, care ocupaseră în întregime Harima, intrau acum, pentru prima oară, în Bizen. Era un prim pas de mare însemnătate.

— Mi se pare că ai slăbit. Ai mare grijă să te însănătoşeşti, îl sfătui Nobunaga, înţelegător faţă de starea sănătăţii lui Hanbei şi, în semn de apreciere pentru fapta lui meritorie, îl răsplăti cu douăzeci de monede de argint.

Lui Hideyoshi îi scrise:

În situaţia aceasta, ai dovedit o înţelepciune ieşită din comun. Voi asculta detaliile când ne întâlnim personal, dar, deocamdată, iată un semn al recunoştinţei mele.

Şi îi trimise o sută de galbeni. Când Nobunaga era fericit, era excesiv de generos. Cu sigiliul purpuriu în mână, îl numi pe Hideyoshi guvernator militar al provinciei Harima.

* * *

Lunga campanie de la muntele Hirai, cu asediul prelungit al Castelului Miki, ajunsese într-o situaţie de remiză. Dar, odată cu trecerea clanului Akashi de partea lor, celor din Oda începură să le reuşească, treptat, manevrele. Totuşi, aşa cum era şi de aşteptat din partea unui clan de o asemenea distincţie, Ukita nu se lăsase la fel de uşor influenţat prin negocieri, deşi Kanbei îşi folosise la tratative toată abilitatea. Deţinând provinciile Bizen şi Mimasaka, clanul Ukita era prins între Oda şi Mori. Astfel, n-ar fi fost o exagerare să se spună că viitorul provinciilor de apus depindea, în întregime, de atitudinea sa.

Ukita Naoie urma sfaturile a patru vasali superiori: Osafune Kii, Togawa Higo, Oka Echizen şi Hanabusa Sukebei. Dintre aceştia, Hanabusa îl cunoştea superficial pe Kuroda Kanbei. Iar lui Hanabusa i se adresă Kanbei mai întâi. Vorbi toată noaptea, discutând despre prezentul şi despre viitorul ţării. Descrise aspiraţiile lui Nobunaga şi caracterul lui Hideyoshi, reuşind să-l câştige de partea lui pe Hanabusa.

Apoi, Hanabusa îl convinse şi pe Togawa Higo să li se alăture şi, odată cu atragerea acestor doi oameni de partea lor, Kanbei îl putu întâlni pe Ukita Naoie.

După ce le auzi argumentele, Naoie spuse:

— Trebuie să ţinem seama de faptul că, la răsărit, se ridică o mare forţă naţională. Dacă suntem atacaţi de seniorul Nobunaga şi de seniorul Hideyoshi, întregul clan Ukita va pieri apărând clanul Mori. Ca să salvăm vieţile a mii de soldaţi şi să fim de folos naţiunii, cei trei fii ai mei îşi vor întâmpina moartea cu bucurie ca ostatici pe teritoriu inamic. Dacă reuşesc să protejez acest domeniu şi să salvez mii de vieţi, rugăciunile mele vor fi împlinite.

Aceste cuvinte ale lui Naoie puseră capăt discuţiei dintre vasali, întrunirea luă sfârşit şi Hikoemon primi o scrisoare prin care clanul Ukita se angajară să coopereze, pe care o aduse la muntele Hirai. Astfel, Hideyoshi câştigă o victorie în ariergarda armatei fără a pierde nici un om. Cele două provincii, Bizen şi Mimasaka, se aliară cu clanul Oda fără vărsare de sânge.

Fireşte, Hideyoshi dori să-şi informeze cât mai repede cu putinţă stăpânul despre fericitul eveniment, dar o scrisoare ar fi putut să fie periculoasă, după părerea lui. Era o chestiune mai mult decât secretă: până nu se ivea ocazia potrivită, va trebui să ascundă alianţa de clanul Mori.

Îl trimise pe Kanbei la Kyoto, pentru a-l informa pe Nobunaga.

Kanbei porni imediat spre capitală. Când ajunse, intră în audienţă la Nobunaga.

În timp ce asculta raportul lui Kanbei, Nobunaga părea să devină extraordinar de nemulţumit. Data trecută, când Takenaka Hanbei venise la palatul Nijo şi raportase supunerea clanului Akashi, Nobunaga se bucurase peste măsură şi-l elogiase. De astă dată, însă, reacţia lui era complet diferită.

— La ordinele cui ai făcut asta? Dacă au fost ale lui Hideyoshi, i-arăt eu lui! Să intre într-un acord cu provinciile

Bizen şi Mimasaka e o dovadă clară de obrăznicie. Du-te înapoi şi spune-i-o lui Hideyoshi!

După care, ca şi cum acel reproş brutal n-ar fi fost de ajuns, continuă:

— Conform scrisorii, Hideyoshi vine, peste câteva zile, la Azuchi, cu Ukita Naoie. Să-i spui că n-am să-l primesc pe Naoie chiar dacă vine. De fapt, nici măcar pe Hideyoshi n-am să-l primesc!

Era atât de furios, încât nici chiar Kanbei nu se putu înţelege cu el. Văzând că venise degeaba, Kanbei se întoarse în Harima, plin de dezamăgire.

Deşi îi era ruşine să-i spună lui Hideyoshi exact ce se întâmplase, având în vedere toate greutăţile prin care trecuse acesta, nu prea putu ţine chestiunea secretă. Când privi, pe furiş, chipul lui Hideyoshi, Kanbei văzu un zâmbet forţat apărându-i pe obrajii slăbiţi.

— Da, înţeleg, răspunse Hideyoshi. S-a înfuriat fiindcă am încheiat o alianţă fără folos, cu de la mine putere.

Nu părea să fie la fel de descurajat ca Kanbei.

— Îmi închipui că seniorul Nobunaga voia să distrugem clanul Ukita, pentru a-i putea împărţi pământurile între vasalii săi.

Apoi, încercând să-l consoleze pe abătutul Kanbei, adăugă:

— Devine foarte complicat când lucrurile nu merg conform planului. Proiectele pe care le-ai gândit seara se pot schimba dimineaţa, iar planurile de dimineaţă se modifică până după-amiază.

Kanbei, din partea lui, devenise dintr-odată conştient că viaţa sa stătea în mâinile acelui om. În adâncul inimii, simţea că nu s-ar fi supărat nici dacă ar fi trebuit să moară pentru Hideyoshi.

Hideyoshi citise în sufletul lui Nobunaga. Dacă ştia cu

adevărat cum să-l slujească, cunoştea, în mod evident, şi modul de a gândi al seniorului său. Totuşi, Kanbei înţelegea acum pe deplin că actuala încredere şi prestanţă de care se bucura Hideyoshi fuseseră câştigate prin douăzeci de ani de muncă în serviciul lui Nobunaga.

— Bine, dar asta înseamnă că aţi procedat la alianţa cu Ukita chiar ştiind că avea să fie împotriva voinţei seniorului Nobunaga? întrebă Kanbei.

— Ţinând seama de ambiţiile seniorului Nobunaga, nu încăpea nici o îndoială că avea să se înfurie. Când Takenaka Hanbei a raportat supunerea lui Akashi Kagechika, Domnia Sa s-a bucurat atât de tare încât ne-a răsplătit peste măsură, şi pe Hanbei, şi pe mine. Cu siguranţă, şi-a dat seama că racolarea clanului Akashi va uşura atacul asupra clanului Ukita, iar un atac reuşit i-ar fi permis să împartă provincia şi s-o ofere ca răsplată. Dar acum, când eu i-am făcut pe cei din Ukita să ni se supună, nu prea le mai poate acapara pământurile, nu-i aşa?

— Acum înţeleg şi eu poziţia seniorului Nobunaga. Însă s-a înfuriat atât de rău, încât nu veţi avea uşor ocazia de a vorbi franc cu el. A spus că, dacă Ukita Naoie vine la Azuchi sau chiar dacă veniţi numai dumneavoastră ca să interveniţi pentru el, nu vă va primi în audienţă nici pe unul, nici pe altul.

— Va trebui să mă duc la el, indiferent cât de furios este. Există căi de a evita o ceartă când soţul şi soţia sunt supăraţi unul pe celălalt, dar mânia stăpânului nu e bine s-o ocoleşti. Nimic nu-l va face să se simtă mai bine decât dacă mă duc să-mi prezint scuzele, chiar dacă mănânc o mamă de bătaie sau urlă la mine în timp ce stau prosternat la picioarele lui, ca un caraghios.

Angajamentul scris procurat de la Ukita Naoie se afla în mâinile lui Hideyoshi, dar Hideyoshi nu era decât

comandantul unei armate expediţionare. Dacă tratatul nu primea aprobarea lui Nobunaga, era nul şi neavenit.

Mai mult, cu titlu de formalitate, eticheta cerea ca Ukita Naoie să se prezinte la Azuchi, să-i jure supunere lui Nobunaga şi să aştepte noile ordine. La data pe care o stabiliseră, Hideyoshi îl însoţi pe Naoie la Azuchi. Furia lui Nobunaga, însă, încă nu se răcise.

— Nu mă întâlnesc cu ei.

Atâta tot îl vesti pe Hideyoshi, prin mijlocirea aghiotantului. Hideyoshi era în dilemă. Nu putea decât să aştepte. Se înapoie în camera de oaspeţi, unde îl lăsase pe Naoie, şi-i spuse rezultatul.

— Domnia Sa nu e în toane prea bune azi. Mă aşteptaţi, un timp, la locuinţa dumneavoastră?

— E indispus? întrebă nefericit Naoie.

Solicitând pacea, nu cerşise mila lui Nobunaga. Încă mai putea să conteze pe o armată formidabilă. Ce se întâmpla? De ce acea primire rece? Aceste cuvinte nu fură rostite, dar nu putea să nu şi le spună, în sinea lui, indignat.

Naoie nu mai suportă şi alte umilinţe. Începea să creadă că era cazul să se întoarcă în provincia lui natală şi să revină la poziţia unor provincii duşmane.

— Nu, nu, răspunse Hideyoshi. Dacă acum e o problemă, ne putem întâlni cu el mai târziu. Pentru moment, să mergem în cetate.

Hideyoshi îi aranjase lui Naoie cazarea în templul Sojitsu. Cei doi reveniră, grăbiţi, la templu, unde Naoie se schimbă de îmbrăcămintea oficială şi-i spuse lui Hideyoshi:

— Voi pleca de la Azuchi înainte de căderea nopţii şi-am să stau, peste noapte, în capitală. Apoi, cred că ar fi mai bine să mă întorc în Bizen.

— Şi de ce-aţi face una ca asta? Cel puţin, de ce-aţi vrea să

plecaţi înainte de a ne reîntâlni cu seniorul Nobunaga?

— Nu mai am chef să-l văd.

Pentru prima oară, Naoie îşi manifesta nemulţumirea atât prin atitudine, cât şi prin cuvinte.

— Şi cred că nici seniorul Nobunaga nu doreşte să mă vadă. Mai mult, aceasta e o provincie duşmană, cu care nu am nici o legătură. Probabil că ar fi mai bine pentru amândoi să plec imediat.

— Îmi va compromite onoarea.

— Voi veni să vă mulţumesc cum se cuvine pentru felul în care m-aţi tratat, cu altă ocazie, senior Hideyoshi. Şi n-am să vă uit bunătatea.

— Vă rog, mai rămâneţi numai o noapte. Nu suport să văd că două clanuri pe care le-am reunit pentru tratative de pace devin, dintr-odată, iarăşi inamice. Seniorul Nobunaga a refuzat să ne acorde astăzi audienţă şi are motivele lui. Haideţi să ne reîntâlnim diseară şi am să vi le explic. În momentul de faţă, mă duc şi eu acasă să mă schimb de hainele astea. Aşteptaţi-mă înainte să serviţi cina.

Naoie nu avea ce să facă decât să aştepte până seara. Hideyoshi se schimbă şi reveni la templu. Stătură de vorbă şi râseră, în timp ce luau cina, iar, la sfârşit, Hideyoshi remarcă:

— A, tocmai. V-am promis că vă spun de ce s-a supărat aşa de rău seniorul Nobunaga pe mine.

Şi începu să vorbească, de parcă abia atunci şi-ar fi amintit subiectul. În dorinţa sa de a auzi explicaţiile lui Hideyoshi, Naoie îşi amânase plecarea. Acum, Hideyoshi avea parte de toată atenţia lui.

Cu o candoare fără ocolişuri, Hideyoshi explică de ce propriile lui tratative arbitrare îl ofensaseră pe Nobunaga:

— E urât din partea mea s-o spun, dar atât provincia Mimasaka, cât şi provincia Bizen, ar fi intrat, mai devreme

sau mai târziu, în posesia clanului Oda. Prin urmare, încheierea unui tratat de pace cu dumneavoastră acum nu era cu-adevărat necesară. Dacă, însă, seniorul Nobunaga nu zdrobeşte clanul Ukita, nu va mai putea să-i împartă teritoriile printre generalii săi, ca recompensă pentru faptele lor. În plus, a fost de neiertat că nici măcar n-am cerut permisiunea Domniei Sale. De aceea e atât de furios.

Vorbea râzând, dar, întrucât în spusele lui nu era nici cea mai mică născocire, adevărul se manifesta cu conştiinţa limpede, chiar şi în spatele zâmbetului său.

Naoie era copleşit. Chipul său, înroşit de sake, păli, dintr-odată, cu tot sângele scurgându-i-se din obraji. Nu se îndoia, totuşi, că astfel gândea Nobunaga.

— Deci, e prost dispus, continuă Hideyoshi. Nu-mi acordă audienţă şi nici pe dumneavoastră nu vrea să vă primească. Odată ce s-a hotărât, n-o să mai cedeze. Am intrat într-un impas şi mă simt îngrozitor în faţa dumneavoastră. Angajamentul pe care mi l-aţi încredinţat încă nu este autorizat şi, atâta vreme cât nu va primi pecetea Domniei Sale, nu pot face nimic. Vi-l voi restitui, aşa că puteţi rupe legăturile cu noi, renunţând la tratat şi plecând în grabă spre Bizen, mâine dimineaţă.

Cu aceste cuvinte, Hideyoshi scoase declaraţia lui Naoie şi i-o dădu înapoi. Naoie, însă, privi tăcut lumina care pâlpâia în lămpile înalte şi refuză să atingă, măcar, documentul.

Hideyoshi nu mai spuse nimic.

— Nu, sparse deodată Naoie tăcerea; îşi împreună mâinile, curtenitor. Am încredere în dumneavoastră că veţi încerca, încă o dată, tot ce puteţi. Vă rog, interveniţi la seniorul Nobunaga pentru mine.

De astă dată, avea atitudinea unui om care capitulase, din adâncul sufletului. Până atunci, păruse să cedeze numai

datorită convingătoarelor argumente ale lui Kuroda Kanbei.

— În regulă. Dacă aveţi atât de multă încredere în clanul Oda, spuse Hideyoshi, dând viguros din cap şi consimţi să preia problema.

Naoie locui la templul Sojitsu mai mult de zece zile, aşteptând deznodământul. Hideyoshi trimise, în grabă, un mesager la Gifu, cu speranţa că Nobutada îl putea îmbuna, întrucâtva, pe Nobunaga. Având deja unele treburi în capitală, nu peste mult, Nobutada plecă spre Kyoto.

Însoţit de Naoie, Hideyoshi intră apoi într-o audienţă la Nobutada. În sfârşit, prin intervenţia acestuia din urmă, Nobunaga se înduplecă. În aceeaşi zi, sigiliul purpuriu fu aplicat pe angajament, iar clanul Ukita reteză complet legăturile cu Mori şi se alie cu Oda.

Peste nici şapte zile, însă, fie printr-o coincidenţă, fie din motive de operativitate militară, unul dintre generalii lui Nobunaga, Araki Murashige, îşi trăda seniorul şi trecu în tabăra inamică, ridicând stindardul rebeliunii drept în faţa clanului Oda.

TRĂDAREA LUI MURASHIGE

— E o minciună! Trebuie să fie o minciună!

La început, lui Nobunaga nu-i veni să creadă. Când vestea revoltei lui Murashige ajunse la el, în Azuchi, prima reacţie a lui Nobunaga fu aceea de a nega evidentul. Dar gravitatea

situaţiei fu confirmată rapid când doi dintre vasalii superiori ai lui Murashige, Takayama Ukon din Takasuki şi Nakagawa Sebei din Ibaragi, invocară obligaţiile morale, şi îl urmară pe Murashige sub steagul revoltei.

Expresia de descumpănire se adânci pe fruntea lui Nobunaga. Cel mai ciudat era că nu vădea nici furie, nici obişnuita sa enervare iute, faţă de această neaşteptată întorsătură a evenimentelor. Ar fi fost o greşeală aceea de a-l judeca pe Nobunaga ca fiind născut sub un semn de foc. Dar la fel de greşit ar fi fost ca, observându-i răceala, să fie socotit un semn de apă. Când te gândeai la el ca la un semn de foc, se dovedea semn de apă; când îl judecai ca semn de apă, era de foc. În trupul lui coexistau răceala apei şi dogoarea flăcărilor.

— Chemaţi-l pe Hideyoshi, ordonă brusc Nobunaga.

— Seniorul Hideyoshi a plecat la Harima, azi în zorii zilei, răspunse, agitat, Takigawa.

— A şi plecat?

— Probabil n-a ajuns foarte departe. Cu permisiunea dumneavoastră, voi lua un cal şi pornesc să-l aduc înapoi.

Rareori se întâmpla să-l salveze cineva pe Nobunaga de la propria lui nerăbdare. Când vasalii prezenţi se întoarseră să vadă cine era acest cineva, îl văzură pe Ranmaru, pajul lui Nobunaga.

Nobunaga acceptă şi-l îndemnă să se grăbească.

Sosi amiaza, iar Ranmaru încă nu se întorsese. Între timp, se primeau frecvent rapoarte de la cercetaşii din regiunea Itami şi cea a castelului Takatsuki. Unul dintre acestea îi îngheţă lui Nobunaga sângele în trup, anunţând ceva neaşteptat.

— Chiar azi în zori, o mare flotă a clanului Mori s-a apropiat de coastele din Hyogo. Soldaţii au debarcat şi au intrat în

castelul lui Murashige din Hanakuma.

Drumul de coastă prin Hyogo, care trecea pe sub castelul Hanakuma, era singurul care făcea legătura între Azuchi şi Harima.

— Hideyoshi nu va reuşi să treacă.

În momentul când îşi dădu seama de acest lucru, Nobunaga înţelese şi primejdia tăierii comunicaţiilor dintre armata condusă de Hideyoshi şi Azuchi. Aproape că simţea mâinile duşmanului pe beregată.

— Nici Ranmaru nu s-a întors încă? întrebă el.

— Nu, stăpâne.

Nobunaga căzu, din nou, pe gânduri. Clanurile Hatano şi Bessho, precum şi Araki Murashige îşi dezvăluiseră, dintr-odată, legăturile cu inamicii – Mori şi Honganji – iar Nobunaga se simţea înconjurat. Mai mult, când privea spre est, vedea că şi clanurile Hojo şi Takeda ajunseseră, recent, la o înţelegere.

Ranmaru dădea pinteni calului prin Otsu şi, în cele din urmă, îl ajunse pe Hideyoshi, în apropierea templului Mii. Hideyoshi se odihnea acolo sau, mai degrabă, ajungând atât de departe, aflase despre rebeliunea lui Araki Murashige şi-l trimisese pe Horio Mosuke împreună cu încă doi-trei oameni, să verifice şi să afle amănunte.

Ranmaru se apropie de el şi spuse:

— Domnia Sa mi-a ordonat să vin după dumneavoastră. Doreşte să staţi iarăşi de vorbă. Vă întoarceţi la Azuchi cât mai repede posibil?

Lăsându-şi oamenii la templul Mii, Hideyoshi porni înapoi spre Azuchi, însoţit numai de Ranmaru. Pe drum, se gândi la ceea ce, inevitabil, avea să se întâmple. Nobunaga probabil că era furios din cauza revoltei lui Murashige. Prima oară când Murashige îl slujise pe Nobunaga fusese în timpul atacului de la palatul Nijo, când îl alungaseră pe fostul

shogun. Nobunaga era genul de om care să-l gratifice cu favoruri pe oricine îl mulţumea cât de puţin şi care arătase o recunoaştere deosebită faţă de valoarea lui Murashige. Ţinuse la el mai mult decât la majoritatea oamenilor. Iar Murashige trădase încrederea lui Nobunaga. Hideyoshi îşi putea imagina cu uşurinţă ce simţea stăpânul său.

În timp ce se grăbea îndărăt spre Azuchi, Hideyoshi dădea vina atât pe Murashige, cât şi pe sine însuşi. Omul fusese secundul lui la comandă şi avuseseră relaţii personale strânse. Şi totuşi, nu-l crezuse pe Murashige în stare de o asemenea nesocotinţă.

— Ranmaru, ai auzit ceva? întrebă Hideyoshi.

— Vă referiţi la trădarea seniorului Murashige?

— Oare ce l-a nemulţumit într-atât încât să se revolte contra seniorului Nobunaga?

Mai aveau mult până la Azuchi şi, dacă alergau tot drumul până la destinaţie, caii aveau să fie epuizaţi. În timp ce mergea la trap, Hideyoshi întoarse capul spre Ranmaru, al cărui cal venea la câţiva paşi în urmă, cu aceeaşi viteză.

— Au mai circulat şi înainte zvonuri despre aşa ceva, spuse Ranmaru. Se spune că unul dintre vasalii seniorului Murashige vindea orezul armatei călugărilor-războinici din Honganji. În Osaka e mare lipsă de orez. Drumul pe uscat a fost blocat în cea mai mare parte, iar căile maritime sunt blocate de flota noastră, aşa că nu mai există nici o posibilitate de a se transporta provizii cu navele de război ale clanului Mori. Preţul orezului a crescut enorm şi, dacă un om vinde orez acolo, poate scoate profituri imense. Exact asta a făcut vasalul seniorului Murashige şi, când s-a aflat, seniorul Murashige a luat iniţiativa şi a ridicat steagul rebeliunii, temându-se că Seniorul Nobunaga l-ar fi interogat oricum despre această crimă.

— Pare un zvon subversiv răspândit de inamic. Cu siguranţă, e o minciună josnică.

— Şi eu cred că e o minciună. Din câte-am văzut, oamenii sunt invidioşi pe faptele meritorii ale seniorului Murashige. Cred că acest dezastru a fost provocat numai de calomniile unei anumite persoane.

— O anumită persoană?

— Seniorul Mitsuhide. Odată ce a început să umble vorba despre seniorul Murashige, seniorul Mitsuhide nu l-a mai vorbit decât de rău în faţa Domniei Sale. Eu stau tot timpul lângă Domnia Sa, ascultând, în secret, şi îmi pare nespus de rău pentru această întâmplare.

Deodată, Ranmaru tăcu. Părea să-şi dea seama că vorbise cam prea mult şi o regreta. Ranmaru îşi tăinuia ca o fecioară ce credea despre Mitsuhide. În asemenea momente, Hideyoshi nu mai putea fi atent la conversaţie. Ba chiar se arăta complet nepăsător.

— Văd deja castelul Azuchi. Să ne grăbim!

De cum îl văzu în zare, Hideyoshi dădu pinteni calului, fără să mai ia deloc în seamă grijile însoţitorului său.

Intrarea principală în castel forfotea de ajutoare ale vasalilor care aflaseră despre trădarea lui Murashige şi veneau la castel, precum şi de mesageri şiroind din provinciile învecinate. Hideyoshi şi Ranmaru se îmbulziră prin mulţime, până în citadela interioară, unde aflară că seniorul Nobunaga era în toiul unei consfătuiri. Ranmaru intră, vorbi cu Nobunaga şi se întoarse repede, spunându-i lui Hideyoshi:

— Vă roagă să aşteptaţi în Sala de Bambus.

Şi îl conduse pe Hideyoshi spre un turn cu trei niveluri din citadela interioară.

Sala de Bambus făcea parte din apartamentul de zi al lui Nobunaga. Hideyoshi se aşeză singur, privind spre lac.

Curând, apăru şi Nobunaga, care scoase un strigăt de bucurie când îl văzu şi se aşeză, fără formalisme. Hideyoshi se înclină politicos, rămânând tăcut. Liniştea se mai prelungi o vreme. Nici unul dintre ei nu se grăbea să vorbească.

— Ce părere ai despre treaba asta, Hideyoshi?

Acestea fură primele cuvinte ale lui Nobunaga, indicând că, din diversele opinii confuze care fuseseră prezentate la consfătuire, nu se ajunsese la nici o hotărâre.

— Araki Murashige e un om extrem de cinstit. Este, dacă mi-e îngăduit s-o spun, un naiv cu excelente virtuţi marţiale. Pur şi simplu nu credeam că e chiar atât de naiv, replică Hideyoshi.

— Nu, clătină din cap Nobunaga. Nu cred că a fost deloc o naivitate. Nu e decât un mizerabil. Nu s-a încrezut în planurile mele şi a iniţiat contacte cu clanul Mori, orbit de gândul profitului. E fapta unui om care nu e atât de deosebit. Murashige s-a pierdut în propria lui superficialitate.

— De fapt, nu e decât un naiv, insistă Hideyoshi. A primit favoruri nemăsurate şi nu avea nici un motiv de nemulţumire.

— Un om care are de gând să trădeze o va face, indiferent cât de bine e tratat.

Nobunaga era sincer când spunea acestea. Era pentru prima dată când Hideyoshi îl auzea folosind cuvântul „mizerabil” în legătură cu cineva. Nu spusese asta din răutate sau furie; o făcea fiindcă nu-şi exprimase deschis mânia sau ura din cauză că, la consfătuire, nu se luase nici o decizie. Dacă ar fi fost întrebat, însă, nici chiar Hideyoshi n-ar fi ştiut ce să spună. Să atace castelul Itami? Să încerce să-l înduplece pe Murashige, convingându-l să abandoneze ideea rebeliunii? Problema era cum să aleagă între cele două variante. N-ar fi fost foarte dificil să captureze castelul Itami. Dar invazia din apus tocmai începuse. Dacă făceau un pas

greşit în această situaţie măruntă, trebuia, după toate probabilităţile, să-şi revizuiască planurile.

— Ce-ar fi să plec eu ca emisar şi să discut cu Murashige? propuse Hideyoshi.

— Deci, şi tu crezi că, în cazul de faţă, e mai bine să nu folosim forţa?

— Numai dacă n-avem încotro.

— Mitsuhide şi alţi doi sau trei oameni s-au pronunţat şi ei împotriva forţei. Eşti de aceeaşi părere, dar cred că ar fi mai bine să trimit pe altcineva.

— Nu, port şi eu o parte de răspundere pentru ceea ce s-a întâmplat. Murashige era secundul meu la comandă şi propriul meu subaltern. Dacă a făcut o prostie...

— Nu! scutură din cap Nobunaga cu hotărâre. N-aş abuza de nimeni, trimiţând un mesager cu care e prea familiar. Îi voi trimite pe Matsui, Mitsuhide şi Mami. În loc să-l potolească, nu vor face decât să verifice zvonul.

— Ar fi minunat, fu Hideyoshi de acord; spusese aceasta de dragul lui Mitsuhide şi al lui Nobunaga. O zicătoare cunoscută spune că minciuna unui preot buddhist se numeşte soluţie practică, iar revolta dintr-un clan de samurai, strategie. Nu trebuie să ne lăsăm atraşi în luptă, ca să nu facem jocul clanului Mori.

— Ştiu.

— Aş dori să aştept rezultatele întâlnirii cu solii, dar sunt neliniştit de problemele din Harima. Cred că ar fi bine să plec cât mai curând.

— Serios?

Nobunaga părea cam nehotărât dacă să-l lase să plece.

— Dar ce te faci cu drumul? Probabil nu vei reuşi să treci prin Hyogo.

— Nici o grijă, rămâne oricând şi drumul pe mare.

— În fine, indiferent de rezultat, te voi ţine la curent. Să nu fii zgârcit cu trimiterea veştilor.

În sfârşit, Hideyoshi îşi luă rămas bun. Deşi era epuizat, de la Azuchi traversă lacul Biwa până la Otsu, stătu peste noapte în templul Mii, iar a doua zi, porni spre Kyoto. Trimise doi paji înainte, cu instrucţiuni ca o corabie să-l aştepte la Sakai, în timp ce el şi suita sa o luară spre templul Nanzen. Acolo, anunţă că aveau să poposească, pentru o scurtă odihnă.

În templu se afla un om pe care dorea foarte mult să-l vadă. Omul acela, desigur, era Takenaka Hanbei, care se refăcea într-o vilă din incinta templului.

Călugării erau intimidaţi de sosirea neaşteptată a unui oaspete atât de sus-pus, dar Hideyoshi îl luă pe unul dintre ei deoparte şi ceru să nu se cramponeze de primirea care se făcea, de obicei, unui musafir de rangul lui.

— Vasalii mei au adus cu toţii provizii, aşa că nu vă îngrijiţi de nimic altceva decât de apă fierbinte pentru ceai. Şi, de vreme ce m-am oprit numai pentru a-l vizita pe Takenaka Hanbei, nu e nevoie să mă serviţi nici cu sake, nici cu ceai. După ce stau de vorbă cu Hanbei, v-aş fi recunoscător dacă aţi pregăti o masă uşoară.

În cele din urmă, întrebă:

— Starea pacientului s-a mai ameliorat, de când a sosit?

— Se pare că a progresat foarte puţin, stăpâne, răspunse, cu mâhnire, preotul.

— Îşi ia regulat medicamentele?

— Dimineaţa şi seara.

— Iar medicul vine cu regularitate?

— Da, vine un doctor din capitală, iar medicul personal al seniorului Nobunaga vine mereu.

— S-a sculat?

— Nu, nu s-a mai dat jos din pat de trei zile.

— Unde e?

— Într-o chilie, departe de toată agitaţia.

Când Hideyoshi ieşi în grădină, un ajutor care-l servea pe Hanbei ieşi în fugă spre el.

— Tocmai se schimbă ca să vă primească, stăpâne, spuse băiatul.

— Nu trebuie să se scoale din pat, îi reproşă Hideyoshi, pornind grăbit spre chilie.

Când auzise că venea Hideyoshi, Hanbei pusese să i se facă patul şi-i poruncise unui slujitor să măture în cameră, în timp ce el se schimba. Apoi, încălţând nişte saboţi de lemn, se aplecase peste pârâiaşul care şerpuia printre crizantemele de la poarta de bambus şi-şi spălase gura şi mâinile. Când cineva îl bătu pe umăr, se întoarse.

— O, nu ştiam că sunteţi aici, îngenunche repede Hanbei pe pământ. Poftiţi încoace, stăpâne, spuse el, invitându-l pe Hideyoshi în cameră.

Hideyoshi se aşeză pe rogojină, bucuros. În cameră nu mai era decât un tablou în cerneală al unui maestru Zen, agăţat pe perete.

Îmbrăcămintea lui Hideyoshi fusese pusă în umbră de culorile din Azuchi, dar acolo, în acea chilie, haina şi armura lui arătau strălucitoare şi impozante.

Făcând plecăciuni din mers, Hanbei ocoli şi se urcă pe verandă, unde puse o singură crizantemă albă într-o vază de flori, tăiată dintr-o bucată de bambus. Se aşeză umil lângă Hideyoshi, punând vasul de bambus în alcov.

Hideyoshi înţelese: deşi patul de boală fusese înlăturat, Hanbei se temea ca mirosul de doctorii şi de mucegai din odaie să nu rămână în aer şi, în loc de tămâie, încerca să

împrospăteze aerul cu parfumul acelei flori.

— Nu mă deranjează deloc. Nici să nu te gândeşti, spuse el, cu consideraţie, privindu-şi îngrijorat prietenul. Hanbei, nu ţi-e greu să te scoli aşa din pat?

Hanbei se retrase la mică distanţă şi mai făcu o plecăciune adâncă. Dar, cu toate formalismele, fericirea de a-l revedea pe Hideyoshi i se citea pe faţă.

— Vă rog să nu vă îngrijoraţi, începu el. În ultimele câteva zile a fost frig, aşa că am avut grijă să stau în casă, sub pături. Azi, însă, a început să se încălzească şi tocmai mă gândeam că ar fi cazul să ies din aşternut.

— Destul de curând, la Kyoto va fi iarnă şi se spune că dimineaţa şi seara e foarte frig. Ce-ar fi să te muţi într-un loc mai călduros, pe timpul iernii?

— Nu, nu. Încep să mă simt tot mai bine cu fiecare zi. Până să vină iarna, voi fi sănătos.

— Dacă te însănătoşeşti într-adevăr, e un motiv în plus ca în iarna asta să nu părăseşti camera de suferinţă. De astă dată, ar trebui să te odihneşti până vei fi complet vindecat. Trupul tău nu-ţi aparţine numai ţie, să ştii.

— Aveţi o părere mai bună despre mine decât merit.

Umerii lui Hanbei se înmuiară şi-şi plecă ochii. Mâinile îi alunecară de pe genunchi, atingând podeaua – odată cu lacrimile – în timp ce se înclina, supus. Un moment, tăcu.

„Of, ce mult a slăbit”, remarcă Hideyoshi, cu un oftat. Încheieturile acelor mâini rezemate pe rogojină erau atât de vlăguite, carnea din jurul pometţilor peste măsură de suptă. Oare boala care-l rodea era, într-adevăr, incurabilă? La acest gând, Hideyoshi simţi o durere în piept. Cine era, la urma urmei, cel care-l trăsese în lume pe acel om bolnav, împotriva voinţei lui? Pe câte câmpuri de luptă îl udase ploaia şi-l înfrigurase vântul? Şi cine era acela care, chiar şi în timp de

pace, îl pusese să suporte greutăţile afacerilor interne şi ale relaţiilor diplomatice, fără a se gândi măcar la o zi de odihnă? Hanbei era un om la care ar fi trebuit să privească precum la un maestru, dar el îl tratase ca pe orice vasal.

Hideyoshi se simţea vinovat de gravitatea stării lui Hanbei şi, în cele din urmă, pe când privea într-o parte, începură să-i curgă şi lui lacrimi grele. În faţa sa, crizantema albă din vaza de bambus devenea tot mai albă şi mai înmiresmată, pe măsură ce absorbea apa.

Hanbei se învinuia, în tăcere, pentru lacrimile lui Hideyoshi. Era o neloialitate de neiertat din partea vasalului şi o lipsă de hotărâre a războinicului să-şi descumpănească stăpânul când avea responsabilităţi militare atât de împovărătoare.

— M-am gândit că această lungă campanie v-a obosit, aşa că am cules crizantema asta din grădină, spuse Hanbei.

Hideyoshi tăcu, dar ochii i se îndreptară spre floare. Părea uşurat că subiectul de conversaţie se schimbase.

— Ce parfum minunat. Probabil că pe muntele Hirai înfloresc crizantemele, dar nu le-am remarcat mirosul sau culoarea. Probabil le-am călcat în picioare, cu sandalele noastre însângerate, râse el, încercând să-l înveselească pe suferindul Hanbei.

Compasiunea cu care Hanbei încerca să-şi înţeleagă stăpânul era egalată de eforturile lui Hideyoshi spre a-şi bine dispune vasalul.

— Când stau aici, simt cu adevărat dificultatea de a-mi menţine viaţa, cu trupul şi mintea acţionând în chip clar ca o singură făptură, continuă Hideyoshi. Câmpul de luptă mă solicită total şi mă înăspreşte. Aici, mă simt calm şi fericit. Cumva, mi se pare că acest contrast s-a limpezit şi am devenit, în chip miraculos, hotărât.

— Ei, oamenii preţuiesc timpul liber şi starea de spirit

liniştită, dar nu există nici un câştig real în a trăi doar pentru odihnă; ar fi o viaţă goală de orice sens. Dumneavoastră, stăpâne, nu cunoaşteţi nici un moment de linişte, între o grijă şi următoarea. Presupun, deci, că acest neaşteptat moment de pace e un medicament de-a dreptul minunat. Cât despre mine…

Probabil că Hanbei avea să se învinovăţească şi să se scuze încă o dată, aşa că Hideyoshi îl întrerupse scurt:

— Că tot veni vorba, ai auzit ştirea despre insurecţia lui Araki Murashige?

— Da. Aseară a venit cineva aici cu mai multe detalii. Hanbei vorbea fără să ridice o sprânceană măcar, ca şi cum ar fi fost o chestiune lipsită de importanţă.

— Ei, aş dori să discutăm puţin despre asta, urmă Hideyoshi, înaintând puţin, în genunchi. În întrunirea consiliului seniorului Nobunaga de la Azuchi, s-a luat mai mult sau mai puţin hotărârea de a asculta nemulţumirile lui Murashige şi apoi, să se facă tot posibilul pentru a-l calma şi a ajunge la o înţelegere cu el. Dar mă întreb dacă este, într-adevăr, o idee bună. Şi ce-ar trebui să facem dacă Murashige se revoltă cu adevărat? Aş dori să-ţi aud opinia sinceră. De fapt, ăsta e un alt motiv pentru care am venit aici.

Hideyoshi îi cerea o strategie, în scopul de a face faţă situaţiei, dar Hanbei răspunse scurt:

— Cred că e bine aşa. Este o măsură foarte inteligentă.

— Ei bine, dacă de la Azuchi se va trimite un emisar cu un mesaj liniştitor, castelul Itami va fi împăcat, fără alte incidente?

— Nu, fireşte că nu, clătină din cap Hanbei. Nu va fi. Cred că, acum când castelul Itami a ridicat flamura rebeliunii, în nici un caz nu va renunţa, supunându-se castelului Azuchi.

— Dacă este aşa, atunci nu ne pierdem vremea de pomană

trimiţând mesageri?

— S-ar putea să pară astfel, dar va servi unui anumit scop. S-ar putea spune că, acţionând mai întâi cu omenie şi arătându-i unui vasal ce greşeală a făcut, lumea va cunoaşte virtutea seniorului Nobunaga. În acel timp, seniorul Murashige va fi, cel mai probabil, derutat şi chinuit, şi astfel, săgeata din arcul încordat fără motiv şi fără reală convingere îşi va pierde puterea, cu trecerea zilelor.

— Ce strategie crezi că ar trebui să aplicăm în atacul contra lui şi ce prevezi pentru provinciile de la apus?

— Cred că nici cei din Mori, nici cei din Honganji nu riscă să acţioneze precipitat. Murashige s-a revoltat deja, aşa că, cel mai probabil, îl vor lăsa să intre într-o luptă de rezistenţă sângeroasă. Apoi, dacă văd că oamenii noştri din Harima şi de la cartierul general al Domniei Sale din Azuchi slăbesc, vor sări în haosul creat, atacând din toate direcţiile.

— Întocmai, vor profita de prostia lui Murashige. Nu ştiu ce fel de nemulţumiri o fi având sau cu ce momeală l-au ademenit, dar, în esenţă, se folosesc de el ca de un scut pentru Mori şi Honganji. Odată ce-şi va încheia acest rol de pavăză, nu-i va mai rămâne decât distrugerea de la sine. Din punctul de vedere al valorii sale ca războinic, este mult deasupra altora; dar are o gândire limitată. Dacă există vreo cale de a-l ţine în viaţă, mi-ar plăcea s-o fac.

— Cea mai bună strategie ar fi aceea de a-l împiedica să fie ucis. N-ar strica deloc să păstrăm un om ca el în viaţă având-ul aliat.

— Dar dacă susţii că un trimis din Azuchi n-ar folosi la nimic, cine anume l-ar putea convinge pe Murashige?

— Încercaţi, mai întâi, să-l trimiteţi pe Kanbei. Dacă vorbeşte Kanbei cu el, ar trebui să-l poată lumina sau, cel puţin, să-l trezească din visul cel urât.

— Şi dacă refuză să-l primească pe Kanbei?

— Atunci, clanul Oda îşi poate trimite ultimul sol.

— Ultimul sol?

— Dumneavoastră, stăpâne.

— Eu?

Hideyoshi se pierdu în gânduri un moment.

— Ei, dacă se ajunge până acolo, va fi prea târziu.

— Învăţaţi-l ce înseamnă datoria şi luminaţi-l în privinţa prieteniei. Dacă nu acceptă ceea ce aveţi dumneavoastră de spus, nu mai puteţi face nimic altceva decât să-l loviţi în plin, invocând crima de a se fi revoltat. Dacă se ajunge la aşa ceva, ar fi o neghiobie să atacaţi castelul Itami dintr-o singură lovitură. Seniorul Murashige nu a fost încurajat de puterea castelului Itami, ci, mai curând, de cooperarea celor doi oameni pe care se bazează ca fiind mâna lui dreaptă şi cea stângă.

— Adică Nakagawa Sebei şi Takayama Ukon?

— Dacă-i îndepărtaţi de el pe aceşti doi oameni, va rămâne ca un trup fără braţe. Şi dacă îl câştigaţi de partea dumneavoastră fie pe Ukon, fie pe Sebei, n-ar fi atât de dificil să-i înlăturaţi de lângă Murashige.

La un moment dat, Hanbei păruse să uite de boală şi discuta fel de fel de lucruri, până când paloarea aproape îi dispăruse.

— Cum să-l conving pe Ukon? întrebă nerăbdător Hideyoshi, iar Hanbei nu-l dezamăgi:

— Takayama Ukon e un discipol entuziast al creştinismului. Dacă-i oferiţi condiţii care să-i permită răspândirea credinţei sale, nu încape nici o îndoială că-l va părăsi pe Murashige.

— Da, asta-i clar, spuse cu admiraţie Hideyoshi. Dacă l-am putea determina pe Ukon să-l convingă pe Sebei, am doborî două păsări cu aceeaşi piatră.

Puse capăt întrebărilor. Hanbei părea, şi el, obosit. Hideyoshi se ridică să plece.

— Aşteptaţi doar un moment, îl opri Hanbei.

Se ridică şi ieşi din cameră, probabil spre bucătărie. Hideyoshi îşi aminti că-i era foame. Pesemne că ajutoarele lui terminaseră, între timp, de mâncat prânzul. Dar, înainte de a se gândi măcar să se întoarcă în apartamentele de oaspeţi ale templului, pentru a mânca puţin orez, un băiat ce părea a fi valetul lui Hanbei aduse două tăvi, pe una având şi o carafă de sake.

— Ce s-a întâmplat cu Hanbei? L-a obosit lunga noastră conversaţie?

— Nu, stăpâne. A intrat adineaori în bucătărie şi a pregătit chiar el legumele pentru masa dumneavoastră. În acest moment, găteşte orezul, aşa că va veni de îndată ce termină.

— Cum? Hanbei găteşte pentru mine?

— Da, stăpâne.

Hideyoshi luă o îmbucătură de taro – era cald încă – şi ochii i se umplură iarăşi de lacrimi. Gustul legumei părea să nu i se oprească pe limbă, ci-i inunda tot trupul. Simţea că era un gust aproape prea bun pentru un om ca el. Deşi Hanbei îi era vasal, îl învăţase pe Hideyoshi toate principiile secrete ale străvechii arte chineze a războiului. Lucrurile pe care le învăţase Hideyoshi stând cu el zi de zi nu erau de rând: guvernarea oamenilor în timp de pace şi necesitatea autodisciplinei.

— N-ar trebui să facă asta.

Dintr-odată, Hideyoshi lăsă ceaşca jos şi, părăsindu-l pe pajul care-l servise, se duse la bucătărie, unde Hanbei prepara orezul. Hideyoshi îl luă de mână:

— Hanbei, e prea mult. Nu vrei ca, în schimb, să vii şi să stai de vorbă cu mine?

Îl conduse pe Hanbei înapoi în cameră şi-l puse să bea o ceaşcă de sake, dar Hanbei, din cauza bolii, nu putu decât să-şi umezească buzele. Apoi, mâncară amândoi împreună. Trecuse mult timp de când seniorul şi vasalul nu mai avuseseră plăcerea unei mese, unul în compania celuilalt.

— E timpul să plec. Dar m-am înviorat. Acum, pot merge la luptă. Hanbei, te rog să ai mare grijă de tine.

Când Hideyoshi părăsi templul Nanzen, ziua era pe sfârşite şi cerul de deasupra capitalei devenea stacojiu.

* * *

Domnea liniştea, fără să se audă nici măcar o împuşcătură – atâta linişte, încât te-ai fi putut îndoi că era un câmp de luptă, atâta linişte, încât sunetul unei lăcuste furişându-se prin iarba uscată foşnea în ureche. Era mijlocul toamnei în provinciile de la apus.

Arţarii se înroşiseră pretutindeni pe culmi, în ultimele două-trei zile, iar roşeaţa lor ardea în ochii lui Hideyoshi.

Revenise în tabăra de pe muntele Hirai. Stătea aşezat faţă în faţă cu Kanbei, sub bradul de pe colina de unde priviseră luna cu câtva timp în urmă. Discutând mai multe lucruri, ajunseseră la o concluzie importantă.

— Atunci, te vei duce din partea mea?

— Îmi asum bucuros această misiune. Dacă reuşesc sau nu, depinde de voia cerului.

— Mă bizui pe tine.

— Am să-mi dau toată silinţa, iar restul îl voi lăsa în seama providenţei. Călătoria mea acolo e pur şi simplu ultima şansă. Dacă nu mă întorc viu, ştii ce urmează.

— Doar forţa.

Se ridicară. Ţipătul ascuţit al unei păsări se auzea de peste

vale, dinspre apus. Frunzele roşii din direcţia aceea erau orbitoare. Cei doi coborâră, în tăcere, colina, îndreptându-se către tabără. Spectrul morţii – şi al despărţirii iminente – umplea atmosfera după-amiezii paşnice, plutind, tăcut, în gândurile celor doi buni prieteni.

— Kanbei.

În timp ce cobora cărarea îngustă, în pantă, Hideyoshi privi înapoi. Posibilitatea ca prietenul lui să nu se mai întoarcă îl măcina şi se gândea că, poate, Kanbei ar mai fi avut ceva de spus.

— Mai e şi altceva?

— Nu.

— Nimic pentru castelul Himeji?

— Nu.

— N-ai nici un mesaj pentru tatăl tău?

— Explicaţi-i doar de ce plec în misiunea asta.

— Prea bine.

Văzduhul se înseninase şi, departe în zare, se vedea castelul inamic de la Miki. Drumul care ducea la castel fusese blocat încă din timpul verii, aşa că erau lesne de închipuit foamea şi setea care făceau prăpăd înăuntru. Cu toate acestea, aşa cum ar fi fost de aşteptat din partea celor mai însufleţiţi generali şi soldaţi curajoşi din Harima, garnizoana continuase, în tot timpul asediului, să manifeste un spirit de luptă la fel de tăios ca îngheţul toamnei.

Inamicul asediat se simţise tentat să execute raiduri contra trupelor înconjurătoare din clanul Oda. Hideyoshi, însă, le dăduse oamenilor lui ordine stricte să nu răspundă la provocări, prevenindu-i categoric contra oricărei acţiuni impulsive.

Din nou, se luară măsuri minuţioase pentru a nu lăsa să ajungă la castel veşti despre situaţia din exterior. Dacă

oamenii din castel aflau că Araki Murashige se revoltase împotriva lui Nobunaga, acest lucru le-ar fi ridicat moralul. La urma urmei, rebeliunea lui Murashige nu doar că era un motiv de nelinişte la Azuchi, dar ameninţa întreaga campanie din apus. De fapt, de îndată ce Odera Masamoto, seniorul castelului Gochaku, aflase despre revolta lui Murashige, făcuse o declaraţie clară, despărţindu-se de Nobunaga şi chiar mergând, într-o noapte, în tabăra inamică.

— Provinciile de la apus nu trebuie să fie lăsate pe mâna năvălitorilor, le spuse Odera. Ar trebui să facem din clanul Mori punctul nostru central de raliere, să ne reorganizăm forţele şi să-i nimicim pe aceşti intruşi.

Odera Masamoto era seniorul tatălui lui Kanbei şi, prin urmare, şi al lui Kanbei. Aşadar, acesta din urmă ajunsese într-o dilemă: pe de o parte îi avea pe Nobunaga şi pe Hideyoshi, pe de alta, pe tatăl său şi pe seniorul lui.

Araki Murashige era un om cunoscut pentru curajul lui, dar se şi lăuda cu el. Sensibilitatea şi o înţelegere clară a epocii îl depăşeau cu mult. Se afla la vârsta descrisă de Confucius ca „eliberată de nehotărâre”, adică, pe la vreo patruzeci de ani, vârsta când omul ar trebui să fie matur, dar se părea că Murashige nu se schimbase faţă de cum fusese cu zece ani în urmă. Lipsindu-i cumpătarea şi rafinamentul pe care ar fi trebuit să le aibă în mod normal, cu toate că era seniorul unui castel, nu diferea cu nimic de cel care fusese înainte: un războinic samurai înspăimântător.

Se putea spune că, dându-i postul de secund al lui Hideyoshi, Nobunaga compensase deficienţele acestuia din urmă. Murashige, însă, nu se considera astfel. Întotdeauna era foarte generos cu sfaturile, şi totuşi, nici Hideyoshi, şi nici Nobunaga nu-i foloseau ideile.

Îl găsea pe Hideyoshi plictisitor. Dar, lăsând deoparte

gândurile înfumurate, nu-şi manifesta niciodată antipatia când se întâlneau faţă în faţă.

Din când în când, îşi exprima nemulţumirile şi chiar râdea în faţa propriilor săi vasali. Există pe lumea asta oameni pe care nu-i poţi jigni, oricât de tare te-ai înfuria, iar pentru Murashige, Hideyoshi era unul dintre aceştia. În perioada atacului asupra castelului Kozuki, Murashige se aflase în linia întâi. Şi totuşi, când sosise momentul luptei şi Hideyoshi dăduse ordinul de atac, rămăsese cu braţele încrucişate, refuzând să se clintească.

— De ce nu te-ai dus la luptă? îl certase Hideyoshi după aceea.

— Nu particip la o luptă care nu mă interesează, replicase Murashige, fără să clipească.

Întrucât la acest răspuns Hideyoshi râsese vesel, Murashige zâmbise şi el, forţat. Chestiunea fusese închisă, dar zvonurile care circulau printre generalii din tabără erau extrem de nemăgulitoare.

Mitsuhide condamna aspru conduita lui Murashige. Murashige dispreţuia generali ca Akechi Mitsuhide şi Hosokawa Fujitaka, care aveau aerul unor oameni cultivaţi. Îi plăcea să-i caracterizeze pe oamenii de acest gen ca efeminaţi. Această judecată se baza pe dezgustul său faţă de cenaclurile de poezie şi faţă de ceremoniile ceaiului care se organizau în tabără. Singurul lucru care-l impresiona pe Murashige era faptul că Hideyoshi nu le spusese despre comportamentul său nici lui Nobunaga, nici lui Nobutada.

Murashige îl privea de sus pe Hideyoshi, ca pe un războinic care era mai bun la inimă decât el, şi totuşi, tocmai din acest motiv, îl considera un om greu de manevrat. În orice caz, cei care-i înţelegeau cu adevărat atitudinea când se găsea pe teren erau duşmanii săi, clanul Mori. Văzură că Murashige

avea nişte nemulţumiri şi, dacă puteau vorbi cu el, aveau mari şanse de a-l convinge să schimbe tabăra.

Faptul că mesagerii secreţi de la Mori şi Honganji puteau evita să fie descoperiţi, strecurându-se, în repetate rânduri, în tabără şi chiar şi în Castelul Itami, demonstra că nu erau nişte oaspeţi nebineveniţi. Inamicul fusese încurajat deja de Murashige, iar acţiunile lui constituiseră o invitaţie fără cuvinte.

Când un om fără caracter sau ingeniozitate începe să facă pe deşteptul, se joacă cu focul. Sfetnicii îşi preveniră seniorul, în repetate rânduri, că un asemenea complot n-avea să poată reuşi niciodată, dar Murashige se făcea că n-aude.

— Nu vorbiţi prostii! Mai ales când clanul Mori mi-a trimis un angajament scris!

Având o încredere absolută în angajamentul scris, Murashige îşi demonstră foarte rapid şi clar spiritul de rebeliune faţă de Nobunaga. Cât preţ se putea pune pe o declaraţie scrisă din partea clanului Mori – care fusese duşman până ieri – în vremurile acelea haotice, când oamenii aruncau angajamentele dintre senior şi vasal ca pe nişte perechi de sandale roase? Murashige nici nu gândea în perspectivă, nici nu găsea că o contradicţie atât de mare era, cât de cât, o contradicţie.

— E un prost – un om cinstit pe care nu merită să te înfurii, îi spusese Hideyoshi lui Nobunaga ca să-l calmeze – fiind, probabil, cel mai bun lucru pe care l-ar fi putut spune în acel moment.

Nobunaga, însă, nu putea lua în râs situaţia, şi îl prevenise:

— Da, dar e un om puternic.

Pe lângă acestea, se adăugau întrebările importante despre modul cum avea să-i afecteze revolta pe ceilalţi generali de sub comanda lui şi ce influenţă psihologică putea să aibă. Din

aceste motive, Nobunaga încercase totul, inclusiv să-l trimită pe Akechi Mitsuhide pentru a-l împăca pe Murashige.

În cele din urmă, însă, Murashige răspunse cu şi mai multe suspiciuni, iar, între timp, îşi intensifică pregătirile de război, spunând:

— Am arătat deja că îi sunt ostil, aşa că, dacă ar fi să mă las îmbiat de vorbele dulci ale lui Nobunaga, răspunzând chemărilor la Azuchi, nu mă îndoiesc că aş fi asasinat sau azvârlit în puşcărie.

Nobunaga fu scandalizat. În sfârşit, fu luată decizia de a porni lupta împotriva lui şi, în cea de-a noua zi din luna a unsprezecea, Nobunaga însuşi conduse o armată până la Yamazaki. Armata din Azuchi era împărţită în trei secţiuni. Prima parte, compusă din trupele lui Takigawa Kazumasu, Akechi Mitsuhide şi Niwa Nagahide, înconjură castelul; a doua, alcătuită din forţele comandate de Fuwa, Maeda, Sassa şi Kanamori, asedie Castelul Takatsuki.

Cartierul general al lui Nobunaga se afla la muntele Amano. Şi, în timp ce i se aşternea dinainte splendida desfăşurare a trupelor, seniorul încă mai nutrea o slabă speranţă de a subjuga armata rebelă fără vărsare de sânge. Acea speranţă era legată de Hideyoshi, care se întorsese în Harima şi de la care tocmai sosise un mesaj.

„Mai am o idee”, îi scrisese Hideyoshi. La baza acestor cuvinte stătea prietenia lui Hideyoshi pentru Murashige, precum şi senzaţia lui că virtutea acestuia era prea valoroasă pentru a o irosi, şi îi cerea sincer lui Nobunaga să mai aştepte doar puţin. Mâna dreaptă a lui Hideyoshi, Kuroda Kanbei, părăsise pe neaşteptate, într-o noapte, tabăra de pe muntele Hirai.

A doua zi, Kanbei se îndrepta grăbit spre castelul Gochaku, unde avea întâlnire cu Odera Masamoto.

— Umblă zvonul că susţineţi revolta seniorului Murashige şi că acest castel a întors spatele clanului Oda.

Vorbea simplu şi direct, recurgând la sinceritatea bunei înţelegeri dintre doi oameni.

În timp ce asculta, pe buzele lui Masamoto apăruse un zâmbet subţire. Ca ani, Kanbei avea vârsta propriului său fiu; şi nici chiar ca statut, nu era mai mult decât fiul unui vasal superior. Astfel, răspunsul lui fu, în mod deloc surprinzător, extrem de arogant.

— Kanbei, pari să vorbeşti serios, dar gândeşte-te o clipă. De când acest clan s-a aliat cu Nobunaga, ce-am primit în schimb? Nimic.

— Cred că problema nu se mai pune în termenii profitului şi ai pierderii.

— Bine, dar atunci, cum?

— E o chestiune de loialitate. Sunteţi căpetenia unui clan bine cunoscut şi v-aţi aliat cu Oda în Harima. Dacă, dintr-odată, vă alăturaţi revoltei lui Araki Murashige şi vă trădaţi foştii aliaţi, aţi da o lovitură idealului loialităţii.

— Ce vorbeşti? se miră Masamoto.

Îl trata pe Kanbei ca pe un negociator fără experienţă şi, cu cât se aprindea acesta mai mult, cu atât mai rece se comporta Masamoto faţă de el.

— Bizuirea mea pe Nobunaga n-a fost niciodată o chestiune de loialitate, spuse el. Tu şi tatăl tău păreţi să credeţi că viitorul acestei ţări stă în mâinile lui Nobunaga; şi, când a ocupat capitala, a fost avantajos să mă însoţesc cu el. Cel puţin, în acest mod mi s-a prezentat situaţia şi până şi eu m-am lăsat convins. Dar adevărul este că, de-acum încolo, Nobunaga se confruntă cu multe pericole. Închipuieşte-ţi că priveşti o corabie mare, în larg. De pe mal, pare în siguranţă; te gândeşti că, dacă te-ai îmbarca pe ea, nu te-ai teme să

navighezi pe mări furtunoase. Dar apoi, ajungi cu adevărat la bord şi-ţi legi soarta de aceea a navei. Acum, când te-ai dat în grija ei, în loc de a-ţi găsi liniştea sufletească, te pomeneşti plin de neîncredere. De fiecare dată când eşti lovit de valuri, te simţi incomod şi ai îndoieli cu privire la rezistenţa corăbiei. Aşa e firea omenească.

Fără să-şi dea seama, Kanbei se plesni peste genunchi:

— Dar odată ce-ai ajuns la bord, nu mai poţi debarca la jumătatea călătoriei.

— De ce nu? Dacă observi că nava nu va răzbi prin furia valurilor, s-ar putea să nu ai altă cale de a-ţi salva viaţa decât abandonând corabia şi înotând spre ţărm înainte de a se scufunda. Uneori, trebuie să nu te conduci după sentimentele pe care le ai.

— O asemenea mentalitate e ruşinoasă, stăpâne. Când vremea se înseninează şi corabia care a părut într-un atât de mare pericol ridică pânzele şi ajunge, în sfârşit, în port, exact omul care a tremurat pe timp de furtună, îndoindu-se de nava căreia i se încredinţase, şi-a trădat tovarăşii de călătorie şi a sărit peste bord, în agitaţia mării, va fi luat în râs ca un neghiob.

— În ceea ce priveşte vorbele, nu mă pot pune cu tine, râse Masamoto. Adevărul este că eşti elocvent mai presus de elocvenţă. Mai întâi ai spus că, atunci când Nobunaga îşi îndrepta mâna către vest, avea să-l măture cât ai clipi. Dar forţele trimise cu Hideyoshi numără abia cinci sau şase mii de oameni. Şi chiar dacă seniorul Nobunaga şi alţi generali au venit, frecvent, în ajutorul lui, în capitală domneşte neliniştea şi se creează impresia că s-ar putea ca armata să nu rămână prea mult timp acolo. Apoi, eu nu sunt folosit decât în avangarda lui Hideyoshi şi mi se rechiziţionează soldaţi, cai şi provizii, iar eu nu voi fi mai mult decât o barieră între clanul

Oda şi inamicii săi. Gândeşte-te la perspectivele clanului Oda, judecând pur şi simplu după modul în care Araki Murashige – pe care Nobunaga l-a promovat într-un post de o asemenea responsabilitate – a răsturnat complet situaţia în capitală, când s-a aliat cu clanul Mori! Motivul pentru care am părăsit clanul Oda, împreună cu Murashige, ar trebui să fie cât se poate de limpede acum.

— Ceea ce am ascultat până acum nu e decât un plan blestemat. Cred că veţi ajunge să-l regretaţi curând.

— Eşti încă tânăr. Eşti puternic în luptă, dar nu şi în afacerile lumeşti.

— Stăpâne, vă rog stăruitor să vă răzgândiţi.

— Asta n-are să se întâmple. Le-am spus clar vasalilor mei că i-am dat cuvântul meu lui Murashige şi am hotărât să mă aliez cu clanul Mori.

— Dar dacă v-aţi mai gândi o dată la hotărârea pe care aţi luat-o…

— Înainte de a continua, vorbeşte cu Araki Murashige. Dacă el îşi va reconsidera poziţia, am să mă mai gândesc şi eu.

Un adult şi un copil. Diferenţa dintre cei doi nu era dată de iscusinţa vorbirii. S-ar fi putut spune că până şi un om asemenea lui Kanbei, care era considerat unic în apus pentru calităţile şi pentru ideile sale progresiste, nu s-ar fi putut ţine tare pe poziţie în faţa unui oponent ca Odera Masamoto, indiferent cine avea sau nu dreptate.

Masamoto reluă, pentru a-şi întări spusele:

— În orice caz, ia asta cu tine şi du-te la Itami. Apoi, adu-mi, cât mai repede, răspunsul. Când voi afla ce gânduri are seniorul Murashige, am să-ţi dau un răspuns definitiv.

Îi scrise un bilet lui Araki Murashige, iar Kanbei îl vârî în kimono şi porni, grăbit, spre Itami. Situaţia îl presa, iar

propriile lui acţiuni puteau avea consecinţe însemnate. În timp ce se apropia de castelul Itami, văzu că soldaţii săpau tranşee şi construiau o palisadă.

Fără a părea să-i pese de faptul că fu înconjurat rapid de un cerc de lănci, spuse, ca şi cum n-ar fi avut nici un motiv de teamă:

— Sunt Kuroda Kanbei de la castelul Himeji. Nu sunt aliat nici cu seniorul Nobunaga, nici cu seniorul Murashige. Am venit singur, pentru o discuţie personală de mare urgenţă cu seniorul Murashige.

Şi îşi croi drum printre soldaţi.

Trecu prin mai multe porţi fortificate, intrând, în sfârşit, în castel, unde se întâlni curând cu Murashige. Prima sa impresie, la vederea feţei lui Murashige, fu că omul nu avea o voinţă chiar atât de mare pe cât se aşteptase. Figura lui Murashige nu era deosebit de impozantă. Kanbei percepu lipsa de vigoare şi încredere în sine a adversarului său şi se întrebă de ce preferase să-l înfrunte pe Nobunaga, care era considerat cel mai de seamă om din generaţia lui.

— Ei, e mult de când nu ne-am văzut! spuse Murashige, într-o doară.

Părea aproape un compliment. Kanbei presupuse că, dacă un general feroce ca Murashige îl trata astfel, însemna că încă mai era nesigur pe sine însuşi.

Răspunse prin amabilităţi zâmbindu-i continuu lui Murashige. Din partea lui, Murashige nu-şi putea ascunde cinstea înnăscută şi părea extraordinar de jenat sub privirea lui Kanbei.

Simţi că se înroşea la faţă.

— Cu ce treburi? îl întrebă el.

— Am auzit zvonuri.

— Despre faptul că-mi pregătesc armata?

— Te-ai vârât într-o încurcătură.

— Ce spune lumea?

— Unii spun lucruri bune, alţii, rele.

— Presupun că părerile sunt împărţite. Dar oamenii ar trebui să aştepte până se sfârşesc luptele, pentru a hotărî cine a avut dreptate şi cine nu. Reputaţia unui om nu se decide decât după moarte.

— Te-ai gândit ce se va întâmpla după ce vei muri?

— Fireşte.

— Dacă aşa e, nu mă îndoiesc că ştii că urmările deciziei tale sunt irevocabile.

— De ce?

— Răul renume pe care-l vei căpăta pentru a te fi întors împotriva unui senior din partea căruia ai primit atâtea favoruri nu va pieri generaţii întregi.

Murashige tăcu. Venele care-i palpitau la tâmple arătau că era cuprins de emoţie, dar nu avea elocvenţa necesară pentru a-l contrazice.

— Sake-ul e gata, anunţă un vasal.

Părând uşurat, Murashige se ridică:

— Kanbei, pofteşte înăuntru. Dincolo de toate, nu ne-am mai văzut de mult. Hai să bem ceva împreună, propuse el.

Murashige se arătă un amfitrion generos. În citadela principală fusese pregătit un banchet. Evident, cei doi evitară orice conflict în timp ce beau sake, iar expresia lui Murashige se relaxa vizibil. La un moment dat, însă, Kanbei deschise, din nou, subiectul:

— Cum rămâne, Murashige? De ce nu opreşti situaţia asta până nu ajunge prea departe?

— Până nu ajunge ce prea departe?

— Demonstraţia asta meschină de forţă.

— Hotărârea mea în această gravă chestiune nu are nimic

de-a face cu vreo demonstraţie de forţă.

— S-ar putea să fie adevărat, dar lumea o numeşte trădare. Ce părere ai?

— Haide, mai bea puţin sake.

— N-am să mă amăgesc. Ţi-ai dat multă osteneală pentru mine astăzi, dar sake-ul tău are un gust cam amar.

— Ai fost trimis aici de Hideyoshi.

— Bineînţeles. Până şi seniorul Hideyoshi e extraordinar de îngrijorat din pricina ta. Şi nu numai atât, dar te apără cu străşnicie, indiferent de ceea ce spun ceilalţi oameni despre tine. Te numeşte „un om valoros" şi „un războinic dârz". Spune că nu trebuie să greşim şi te pot asigura că nu-ţi va uita niciodată prietenia.

Murashige deveni puţin mai serios şi vorbi oarecum din inimă:

— De fapt, am primit de la Hideyoshi două sau trei scrisori în care mă admonesta şi sunt mişcat de prietenia lui. Dar Akechi Mitsuhide şi alţi vasali ai clanului Oda au venit unul după altul, ca trimişi ai seniorului Nobunaga şi i-am refuzat pe toţi. Cu siguranţă, acum nu pot să accept cererea lui Hideyoshi.

— Nu cred că e adevărat. Dacă laşi problema în seama seniorului Hideyoshi, va reuşi, cu siguranţă, să găsească o cale de mediere cu seniorul Nobunaga.

— N-aş crede, răspunse posomorât Murashige. Se spune că, atunci când au auzit că mă revoltasem, Mitsuhide şi Nobumori au bătut din palme şi s-au bucurat. Mitsuhide a venit aici să mă împace. M-a consolat cu vorbe frumoase, dar cine ştie ce a spus când s-a întors la Nobunaga. Dacă mi-aş deschide castelul şi m-aş întoarce în genunchi înaintea lui Nobunaga, până la urmă n-ar face decât să le ordone oamenilor lui să mă înşface de ceafă şi să-mi taie capul. Nici

unul dintre vasalii mei nu se gândeşte măcar să se mai întoarcă la Nobunaga. Au ajuns în punctul în care consideră că cel mai bine ar fi să luptăm până la capăt, aşa că nu e numai opinia mea. Când te reîntorci în Harima, te rog, spune-i lui Hideyoshi că nu vreau să aibă o părere proastă despre mine.

Kanbei nu părea capabil să-l convingă pe Murashige cu uşurinţă. După alte câteva ceşti de sake, luă scrisoarea lui Odera Masamoto şi i-o dădu lui Murashige.

Se uită în grabă peste câteva rânduri. Era simplă, dar sancţiona, cu sinceritate, comportamentul lui Murashige. Apropiindu-se de lampă, Murashige o desfăcu, dar, imediat ce termină de citit, se scuză şi ieşi din cameră.

Nu peste mult, năvăli un grup de soldaţi. Îl înconjurară pe Kanbei, formând în jurul lui un zid de armuri şi de lănci.

— Scoală! strigară ei.

Kanbei puse ceaşca jos, privind chipurile agitate din jurul lui:

— Şi dacă mă scol, ce-o să se întâmple?

— Seniorul Murashige a ordonat să te escortăm la temniţa castelului, răspunse unul dintre soldaţi.

— În temniţă? bolborosi Kanbei, venindu-i să izbucnească în râs. În acel moment, gândi că se sfârşise totul şi-şi dădu seama cât de caraghios părea, după ce căzuse în cursa întinsă de Murashige. Se sculă, cu zâmbetul pe buze.

— Atunci, să mergem. Nu pot face nimic altceva decât să mă supun umil, dacă aşa îşi arată seniorul Murashige curtoazia.

Războinicii îl escortară pe Kanbei prin coridorul central. Zăngănitul zgomotos al armurilor lor se combina cu tropăitul de paşi. Coborâră mai multe scări şi culoare întunecoase. Kanbei fu silit să treacă prin locuri atât de întunecate, încât

parcă ar fi fost legat la ochi şi, dintr-un moment în altul, se întreba dacă n-aveau să-l omoare. Era mai mult sau mai puţin pregătit pentru o asemenea eventualitate, dar nu părea deloc atrăgătoare. În orice caz, locurile lipsite de lumină prin care umbla păreau să formeze un labirint complicat prin catacombele castelului. După un timp, o uşă glisantă grea se deschise cu zgomot.

— Înăuntru! i se ordonă şi, după ce făcu zece paşi înainte, se pomeni în mijlocul unei celule.

Uşa se trânti în urma lui. De astă dată, Kanbei râse într-adevăr sonor, în întuneric. Apoi, se întoarse spre perete şi vorbi cu dispreţ la adresa lui însuşi, aproape ca şi cum ar fi recitat o poezie:

— Am căzut singur în capcana lui Murashige. Ei, ei... moravurile s-au schimbat mult, nu-i aşa?

Bănuia că se afla sub un depozit de armament. Din câte-şi dădea seama după senzaţia din tălpi, podeaua era făcută din scânduri groase, noduroase. Kanbei începu să se plimbe calm, umblând de-a lungul celor patru pereţi. Trebuie că celula avea cam treizeci de metri pătraţi.

„Nu, după cum văd eu lucrurile, Murashige e cel vrednic de milă. Ce crede că rezolvă întemniţându-mă?”

Se aşeză cu picioarele încrucişate într-un loc care era, vădit, centrul celulei. Îi era frig la fese, dar, în încăpere, nu exista nimic pe care să se aşeze.

Dintr-odată, îşi dădu seama că nu-şi predase sabia cea scurtă şi reflectă: „Trebuie să fiu recunoscător pentru asta. Dacă am măcar o armă... În orice moment aş putea...”

Îşi spuse în tăcere că, deşi fundul îi amorţise, nu acelaşi lucru avea să i se întâmple şi cu spiritul. Meditaţia Zen, pe care o practicase, atât de conştiincios, în tinereţe, îi putea fi acum de folos. Asemenea lucruri îi veneau în minte cu timpul.

„Mă bucur că am venit”, fu următorul lui gând. „Dacă ar fi venit Hideyoshi personal, acest mic dezastru ar fi fost înlocuit de unul mult mai mare. Sunt recunoscător că a ieşit aşa.”

Curând, în faţă îi străluci o fâşie îngustă de lumină. Kanbei privi calm într-acolo. Se deschisese o ferestruică. De cealaltă parte a gratiilor apăru chipul unui bărbat. Era Araki Murashige.

— E frig acolo, Kanbei? întrebă el.

Kanbei privi în direcţia lui şi, într-un târziu, îi răspunse, cu un calm desăvârşit:

— Nu, mai sunt încălzit de la sake, dar s-ar putea ca pe la miezul nopţii să-nceapă să-mi fie frig. Dacă seniorul Hideyoshi află că vasalul său, Kuroda Kanbei, a murit îngheţat, probabil va veni aici înaintea zorilor şi-ţi va expune capul pe poartă, în ger. Murashige, eşti un om inteligent. Ce speri să obţii, ţinându-mă aici?

Murashige nu ştiu ce să spună. Şi el era conştient că propriile lui acţiuni îl făceau de ruşine. Până la urmă, însă, râse dispreţuitor:

— Nu mai bodogăni, Kanbei. Spui că nu gândesc, dar nu tu eşti cel care a căzut ca prostul în cursa asta?

— Dacă vorbeşti aşa nu te va ajuta. Nu poţi vorbi logic?

Cum Murashige nu spuse nimic, Kanbei continuă:

— Ai impresia că acţionezi ca nu ştiu ce strateg sau demon al tacticii, dar pe mine mă interesează politicile fundamentale, nu trucurile mărunte. Nu m-am gândit niciodată să complotez împotriva unui prieten şi să-mi fac un merit din asta. Nu mă gândeam decât la tine şi la deznădejdea seniorului Hideyoshi. De-asta am venit singur aici. Nu poţi să înţelegi? Cum rămâne cu prietenia seniorului Hideyoshi? Cum rămâne cu loialitatea ta?

Murashige nu ştia ce să răspundă. Tăcu un timp, dar, în

cele din urmă, încropi o replică:

— Vorbeşti despre prietenie şi principii morale, dar astea sunt vorbe care nu au putere decât în timp de pace. Acum e altfel. Ţara se află în război cu sine însăşi, lumea e în plin haos. Dacă nu complotezi, complotează alţii contra ta; dacă nu provoci răni, te vor răni alţii pe tine. Este o lume atât de sumbră, încât poţi fi nevoit să ucizi ca să nu fii ucis cât ai zice peşte. Aliatul de ieri este inamicul de azi, iar dacă un om ţi-e duşman – chiar de e prietenul tău – nu poţi face nimic altceva decât să-l arunci în închisoare. Totul e doar tactică. S-ar putea spune că numai din compasiune nu te-am ucis încă.

— Înţeleg. Acum îţi înţeleg concepţia despre lume, gândurile tale de zi cu zi asupra artei războiului şi măsura moralităţii tale. Suferi de jalnica orbire a timpurilor şi nu-mi mai vine să încerc să te fac să realizezi. N-ai decât, distruge-te singur!

— Cum? Susţii că sunt orb?

— Întocmai. Nu, chiar dacă s-a ajuns până aici, nu pot abandona ultimul strop din prietenia pe care ţi-o port. Mai am să te învăţ un lucru.

— Ce? Are clanul Oda vreo strategie secretă?

— Nu e vorba de avantaje sau dezavantaje. Eşti un om demn de milă. Deşi ţi s-a dus vestea pentru curajul tău, nu te pricepi cum să trăieşti în această ţară haotică. Şi nu numai atât, dar nici nu vrei să salvezi lumea din haosul ăsta. Eşti inuman, te-ai coborât mai jos decât un orăşean sau un ţăran. Cum te mai poţi numi samurai?

— Cum! Spui că nu sunt uman?

— Exact. Eşti o fiară.

— Ce-ai spus?

— Haide! Înfurie-te cât de mult poţi. Totul se îndreaptă împotriva ta. Ascultă, Murashige. Dacă oamenii îşi pierd

simţul moralei şi al loialităţii, din lume nu mai rămâne decât o junglă plină de fiare. Luptăm şi iar luptăm, iar focul infernal al rivalităţilor omeneşti nu se mai stinge odată. Dacă nu te gândeşti decât la bătălii, la intrigi şi putere şi uiţi moralitatea şi sufletul omenesc, nu te vei opri doar la a-i fi duşman seniorului Nobunaga. Vei fi duşmanul întregii omeniri şi ciuma întregului pământ. În ceea ce mă priveşte pe mine, dacă eşti un astfel de om, bucuros ţi-aş suci gâtul.

Spunând ce avea pe suflet şi apoi rămânând tăcut, Kanbei auzi zarvă afară. Dincolo de fereastra închisorii, Murashige era înconjurat de vasali şi ajutoare personale, şi răcneau cu toţii:

— Spintecă-l!

— Nu, nu-l putem ucide.

— E insuportabil.

— Liniştiţi-vă!

Se părea că Murashige era prins între cei ce doreau să-l scoată pe Kanbei din celulă şi să-l măcelărească şi aceia care declarau că omorârea lui ar fi avut consecinţe grave. Iar el părea incapabil să ia o decizie.

În cele din urmă, însă, ajunseră la concluzia că, fie şi dacă aveau să-l ucidă, nu era nici o grabă s-o facă. După aceea, părură să se calmeze, iar paşii lui Murashige şi ai celorlalţi se auziră pierzându-se în depărtare.

Din acest fapt, Kanbei înţelese rapid starea de spirit a întregului castel.

Deşi drapelul revoltei fusese în mod neîndoielnic ridicat, chiar şi acum mai existau unii care doreau înverşunaţi să lupte cu clanul Oda şi alţii care susţineau cooperarea cu foştii lor aliaţi. Sub acelaşi acoperiş, se certau aproape pentru fiecare fleac, iar situaţia era uşor de înţeles.

Murashige, care nimerise la mijloc în această dispută, îi

alungase pe trimişii lui Nobunaga şi-şi intensificase pregătirile militare. Acum, îl închisese pe Kanbei în puşcărie.

„Se pare că i-a sunat ceasul. Of, ce trist”, medita Kanbei. Fără a-şi regreta propria soartă, deplângea neştiinţa lui Murashige. După ce glasurile se îndepărtaseră, vizeta se închisese la loc, dar Kanbei observă, dintr-odată, o foaie de hârtie care căzuse înăuntru.

O luă, dar n-o putu citi în noaptea aceea. În celulă era atât de întuneric, încât abia-şi vedea propriile degete.

A doua zi, însă, când începu să pătrundă lumina slabă a dimineţii, îşi aminti imediat de hârtie şi o citi. Era o scrisoare de la Odera Masamoto din Harima, adresată lui Araki Murashige:

Acelaşi personaj sâcâitor despre care am vorbit a venit aici, insistând să mă răzgândesc. L-am păcălit spunându-i că încerc să aflu mai întâi părerea ta, aşa că probabil va ajunge la castelul tău în acelaşi timp cu scrisoarea asta. E un om plin de isteţime, deci va fi o povară, atâta timp cât e viu. Când va sosi la castelul Itami, sugerez să profiţi de ocazie şi să-l închizi.

Kanbei fu şocat. Când privi data de pe scrisoare, văzu că era, într-adevăr, aceeaşi zi în care el însuşi îşi susţinuse argumentele în faţa lui Masamoto şi plecase de la castelul Gochaku.

— E, atunci înseamnă că a trimis scrisoarea asta imediat după aceea, murmură el de unul singur, cu uimire.

Îl frapa gândul că în lume erau mulţi oameni inteligenţi. Şi totuşi, lumea îl numise pe el – el, care făcuse atâtea eforturi să evite gândirea superficială şi intrigile meschine – tactician.

— E interesant, nu-i aşa? Să trăieşti pe lumea asta.

Privind spre tavan, vorbise fără a-şi da seama. Sunetul glasului său răsună cu ecou, ca şi cum s-ar fi aflat într-o peşteră. Ce interesantă era viaţa în lume!

După cum era de aşteptat, existau minciuni şi existau adevăruri, formă şi vid, furie şi bucurie, credinţă şi confuzie. Asta însemna să fii pe lume. Dar, pentru câteva săptămâni cel puţin, Kanbei avea să se afle foarte departe de lume.

* * *

Forţele atacatoare dispuse în jurul castelelor Itami, Takatsuki şi Ibaragi erau gata să lovească în orice moment. Cu toate acestea, ordinul de atac încă nu sosise de la cartierul general al lui Nobunaga de pe muntele Amano. În diversele tabere, zilele treceau atât de liniştit, încât soldaţii începeau să ajungă la capătul răbdării.

— Tot nici o veste?

Nobunaga pusese deja această întrebare de două ori în acea zi. Ceea ce-i venea greu să aştepte, însă, era tocmai opusul sursei de nerăbdare a soldaţilor. În acel punct, poziţia clanului Oda era extraordinar şi periculos de complexă – nu cu privire la provinciile apusene sau răsăritene, ci chiar în ceea ce priveşte zona din jurul capitalei. Dacă era cât de cât posibil, Nobunaga nu dorea să poarte un război acolo, în acel moment. Şi, pe măsură ce treceau zilele, devenea tot mai îngrijorat de acea politică a evitării acţiunii cu orice preţ în acea regiune.

Ori de câte ori era neliniştit, se gândea la Hideyoshi. Îl dorea încontinuu alături. Nu cu mult timp în urmă, sosise un raport de la acest general pe care se baza atât de mult, spunându-i că argumentele sale fuseseră susţinute în faţa lui Odera Masamoto, de către Kanbei, fostul vasal al acestuia,

care, imediat după aceea, plecase la castelul Itami, unde intenţiona să-l convingă pe Murashige să negocieze. Kanbei era pregătit chiar şi să moară în acea misiune, spusese Hideyoshi, cerându-i lui Nobunaga să aştepte.

— Asta denotă multă încredere în sine, spuse Nobunaga, iar Hideyoshi nu este neglijent.

Însă chiar dacă Nobunaga se convingea în acest fel să fie răbdător, atmosfera din comandamentul său de campanie devenea tot mai încărcată de nemulţumirea, împinsă la limită, a generalilor. De fiecare dată când Hideyoshi făcea fie şi cea mai neînsemnată greşeală, resentimentele acestora ieşeau, ca şi cum de mult timp ar fi mocnit sub cenuşă.

— Nu înţeleg de ce l-a trimis Hideyoshi pe omul acela! Şi, la urma urmei, cine e acest Kanbei? Trecutul îl arată vasal al lui Odera Masamoto. Iar tatăl lui este, de asemenea, un vasal superior al lui Masamoto. Din partea lui, Masamoto conspiră cu Araki Murashige, comunicând cu clanul Mori şi trădându-ne. Acţionează conjugat cu Murashige, în timp ce a ridicat stindardul rebeliunii în provinciile apusene. Cum l-a putut alege Hideyoshi pe Kanbei pentru o misiune atât de importantă?

Hideyoshi era criticat pentru lipsa lui de prevedere, iar unii mergeau chiar până la a-l suspecta de negocieri cu clanul Mori.

Începură să sosească ştiri care aduceau toate aceeaşi informaţie: departe de a fi cedat argumentelor lui Kanbei, Odera Masamoto vorbise şi mai înverşunat împotriva seniorului Nobunaga. Răspândise zvonuri despre slăbiciunea forţelor Oda în regiune. Mai mult, întâlnirile sale cu clanul Mori deveniseră tot mai frecvente.

Nobunaga fu nevoit să admită că era adevărat.

— Fapta lui Kanbei n-a fost decât o înşelătorie. În timp ce

noi aşteptăm veşti bune de la un om atât de nedemn de încredere, inamicul îşi întăreşte legăturile şi-şi perfecţionează apărarea, astfel că, în cele din urmă, forţele noastre nu vor izbândi nimic, indiferent cât de feroce vom ataca.

În acest punct, sosiră, în sfârşit, ştiri de la Hideyoshi. Dar nu erau veşti bune. Kanbei încă nu se întorsese şi nu exista nici o informaţie clară. Mai mult, scrisoarea nu lăsa loc nici unei speranţe. Nobunaga ţistui din limbă. Dintr-odată, aruncă în lături săculeţul în care i se adusese scrisoarea.

— E prea târziu! mugi brusc Nobunaga, cu furie, provocat, în cele din urmă. Secretar! Scrie imediat mesajul şi adresează-i-l lui Hideyoshi. Spune-i că trebuie să vină aici urgent.

Apoi, îl privi pe Sakuma Nobumori şi spuse:

— Am auzit că Takenaka Hanbei s-a închis în templul Nanzen din Kyoto, ca să se trateze. Mai e acolo?

— Cred că da.

Răspunsul lui Nobunaga la replica lui Nobumori fu rapid ca un ecou:

— Atunci, du-te acolo şi spune-i lui Hanbei aşa: fiul lui Kuroda Kanbei, Shojumaru, a fost trimis la castelul lui de Hideyoshi, acum câtva timp, ca ostatic – va fi decapitat imediat, iar capul lui va fi trimis tatălui său, în Itami.

Nobumori se înclină. Toţi cei din jurul lui Nobunaga se chirciră un moment, speriaţi de furia lui neaşteptată. Nu se auzi nici un glas şi, o clipă, Nobumori nu se ridică. Starea de spirit a lui Nobunaga se putea schimba dintr-un moment în altul, iar furia îi exploda fără prea mare greutate. Răbdarea pe care o manifestase până atunci nu făcea parte din adevărata lui natură. Fusese strict o chestiune de raţionament, pentru care trebuise să facă mari eforturi. Prin urmare, când îşi lepădă controlul de sine care-i displăcea atât

de mult şi ridică glasul, lobii urechilor începură să i se înroşească şi pe chip îi apăru, dintr-odată, o expresie feroce.

— Stăpâne, vă rog, aşteptaţi un moment.

— Ce e, Kazumasu? Mă mustri?

— Ar fi o îngâmfare ca un om ca mine să vă mustre, stăpâne, dar de ce aţi dat, atât de brusc, ordinul de a-l ucide pe fiul lui Kanbei? N-ar trebui să chibzuiţi puţin mai mult?

— N-am nevoie să mai chibzuiesc ca să-mi dau seama de trădarea lui Kanbei. S-a prefăcut că vorbea cu Odera Masamoto, apoi m-a înşelat din nou, să cred că negocia cu Araki Murashige. Faptul că de zece zile mă abţin să iau măsuri se datorează, în totalitate, intrigilor blestematului ăluia de Kanbei. Hideyoshi mi-a dat raportul adineaori. Şi Hideyoshi s-a săturat să mai fie batjocura lui Kanbei.

— Dar dacă l-aţi chema pe seniorul Hideyoshi ca să vă raporteze amănunţit situaţia şi aţi vorbi cu el despre pedepsirea fiului lui Kanbei?

— Nu pot lua o decizie proprie vremurilor de pace într-un asemenea moment. Şi nu-i cer lui Hideyoshi să-i asculte părerea. Îi cer să explice cum a clocit tot dezastrul ăsta. Grăbeşte-te şi du mesajul, Nobumori.

— Da, stăpâne. I-l voi transmite lui Hanbei, cum doriţi. Starea de spirit a lui Nobunaga se întuneca, treptat. Se întoarse spre scrib şi întrebă:

— Mi-ai scris chemarea către Hideyoshi, secretar?

— Aţi dori s-o citiţi, stăpâne?

Scrisoarea îi fu arătată lui Nobunaga, apoi predată imediat mesagerului şef, căruia i se ordonă s-o ducă în Harima. Dar, înainte ca mesagerul să plece, un vasal anunţă:

— Tocmai a sosit seniorul Hideyoshi.

— Ce? Hideyoshi?

Expresia lui Nobunaga rămase neschimbată, dar, o clipă,

păru că furia i se mai îmblânzise.

Curând, se făcu auzit glasul lui Hideyoshi, răsunând vesel, ca de obicei. De cum îl auzi, Nobunaga trebui să facă un efort pentru a-şi păstra expresia furioasă. Mânia i se topea în piept ca gheaţa la soare şi n-avea ce face.

Cu un salut dezinvolt spre generalii prezenţi, Hideyoshi intră în cort. Trecu prin dreptul generalilor adunaţi şi îngenunche cuviincios, în faţa lui Nobunaga, după care, îşi privi seniorul.

Nobunaga nu spuse nimic. Încerca din răsputeri să-şi arate furia. Nu existau mulţi comandanţi care să poată face altceva decât să se prosterneze speriaţi când îi întâmpina tăcerea lui Nobunaga.

De fapt, nici chiar în familia lui Nobunaga nu era nimeni care să poată înfrunta această atitudine. Dacă generalii veterani ca Shibata Katsuie şi Nobumori surprindeau privirea furioasă a lui Nobunaga, păleau ca moartea. Oameni căliţi, ca Niwa şi Takigawa, se zăpăceau şi îngăimau scuze. Cu toată înţelepciunea lui, Akechi Mitsuhide nu ştia cum să-i facă faţă, şi întreaga afecţiune a lui Nobunaga nu-i folosea la nimic nici chiar lui Ranmaru. Dar modul lui Hideyoshi de a rezolva situaţiile de acest gen era cu totul diferit. Când Nobunaga se supăra şi-l privea încruntat, Hideyoshi nu avea absolut nici o reacţie. Nu că nu şi-ar fi luat în serios seniorul. Dimpotrivă, era mai impresionat de Nobunaga decât majoritatea oamenilor. În general, ridica o privire cercetătoare, ca şi cum ar fi studiat un cer ameninţător, şi se abţinea să vorbească altfel decât în modul cel mai firesc.

„Iarăşi s-a cam înfuriat puţintel Domnia Sa”, cugeta acum Hideyoshi. Calmul acela părea să facă parte din firea deosebită a lui Hideyoshi şi, cu siguranţă, nimeni nu era în stare să-l imite. Dacă Mitsuhide sau Katsuie copiau

comportamentul lui Hideyoshi, ar fi turnat gaz peste foc, făcându-l pe Nobunaga să explodeze, într-un acces de mânie. Nobunaga nu mai suporta jocul răbdării. În sfârşit, vorbi:

— Hideyoshi, de ce-ai venit aici?

— Am venit să vă primesc dojana, răspunse Hideyoshi, cu adânc respect.

„Întotdeauna are răspunsul cel mai potrivit”, îşi spuse Nobunaga. Îi era tot mai greu să rămână supărat. Trebuia să vorbească rar, ca şi cum ar fi mestecat cuvintele şi acum le scuipa.

— Cum adică, ai venit să fii dojenit? Credeai că toată treaba asta se va termina cu o scuză? Ai comis o mare greşeală care nu mă afectează numai pe mine, ci şi întreaga armată.

— Aţi şi citit scrisoarea pe care v-am trimis-o?

— Am citit-o!

— E clar că trimiterea lui Kanbei ca intermediar s-a soldat cu un eşec. În această conjunctură...

— Asta-i o scuză?

— Nu, dar pentru a-mi ispăşi vina, am galopat prin liniile inamice ca să vă prezint un plan care ar putea transforma acest dezastru într-un noroc. Aş dori să vă cer fie să ordonaţi să plece toţi cei de-aici, fie să ne mutăm în altă parte. După aceea, dacă merit o pedeapsă pentru crima mea, o voi accepta cu respect.

Nobunaga stătu un moment pe gânduri, apoi îi aprobă cererea şi le ordonă tuturor să plece. Ceilalţi generali rămaseră ca trăsniţi de îndrăzneala lui Hideyoshi, dar, uitându-se unii la alţii, nu putură decât să se retragă. Unii îl acuzau de nesimţire chiar şi confruntat cu propria-i crimă. Alţii ţistuiau din limbă şi îl numeau egocentric. Hideyoshi nu părea să le dea nici o atenţie şi aşteptă până când în cort

rămaseră numai el şi Nobunaga. După ce toţi ceilalţi plecară, înfăţişarea lui Nobunaga se mai îmbună întrucâtva.

— Deci, ce fel de propunere ai, care te-a făcut să călăreşti de la Harima tocmai până aici?

— Am o cale de a ataca Itami. În acest moment, nu ne-a mai rămas decât să-l lovim cu hotărâre pe Araki Murashige.

— Asta a fost adevărat de la început. Nu că Itami ar fi atât de important, dar dacă Honganji şi Murashige acţionează concertat cu Mori, am putea avea necazuri serioase.

— Nu chiar atât de mult, cred. Dacă ne mişcăm prea repede, trupele noastre pot suferi enorm; iar dacă aliaţii noştri fac cea mai mică greşeală, taluzul pe care l-aţi construit până acum cu atâta grijă se poate surpa dintr-odată.

— Şi-atunci, ce-ai face?

— Nu am un plan propriu, dar Takenaka Hanbei, care se reface în capitală, a putut întrevedea o soluţie.

În continuare, Hideyoshi îi relată lui Nobunaga planul, exact aşa cum îl auzise de la Hanbei. În esenţă, planul contra castelului Itami urmărea să fie cât mai puţine pierderi cu putinţă în rândul propriilor lor trupe. Folosind tot timpul de care aveau nevoie, aveau să-şi folosească mai întâi toate forţele pentru a-l izola pe Murashige, tăindu-i aripile.

Nobunaga acceptă planul fără nici cea mai mică ezitare. Era, mai mult sau mai puţin, formula la care se gândise el însuşi. Planul fu stabilit, iar Nobunaga uită complet să-l mai pedepsească pe Hideyoshi. Mai avea să-l întrebe un număr de lucruri în legătură cu strategiile lor ulterioare.

— De vreme ce am rezolvat treaba cea mai urgentă, poate ar trebui să pornesc azi spre Harima, spuse Hideyoshi, privind cerul înserării.

Nobunaga, însă, îi spuse că drumurile erau atât de periculoase, încât ar fi fost cazul să se înapoieze în noaptea

aceea cu corabia. Şi, din moment ce pleca pe apă şi avea timp destul, seniorul său n-avea să-i dea drumul fără a bea ceva.

Hideyoshi se îndreptă puţin de spate, întrebând:

— Mă lăsaţi să plec nepedepsit?

Nobunaga îşi forţă un zâmbet.

— Ei, şi ce să-ţi fac? glumi el.

— Când mă iertaţi, dar totuşi nu spuneţi nimic, într-un fel, sake-ul pe care-l primesc de la dumneavoastră nu-mi mai curge prea bine pe gâtlej.

Pentru prima oară, Nobunaga izbucni într-un râs fericit:

— E bună, e foarte bună.

— În acest caz, replică Hideyoshi, ca şi cum ar fi aşteptat momentul potrivit, nici Kanbei nu mai are nici o vină, nu-i aşa? Iar mesagerul cu ordinul de a i se tăia capul fiului său a şi plecat, cred.

— Nu, nu poţi fi tu garantul pentru ceea ce are Kanbei în minte. Cum poţi spune că e nevinovat? Nu-mi voi retrage ordinul de a trimite capul fiului său la castelul Itami. E o problemă de disciplină militară şi nu foloseşte la nimic să intervii.

Şi astfel, Nobunaga închise scurt gura vasalului său.

Hideyoshi reveni în noaptea aceea la Harima, dar, după ce ajunse, trimise, în secret, un mesager spre capitală, cu o scrisoare pentru Hanbei. Ceea ce conţinea scrisoarea se va înţelege mai târziu, dar, în esenţă, era vorba de durerea lui Hideyoshi pentru fiul prietenului şi consilierului său, Kuroda Kanbei.

Mesagerul lui Nobunaga se grăbea şi el spre Kyoto. La întoarcere, se opri puţin la Biserica Înălţării. Când reveni în tabăra principală a lui Nobunaga de pe muntele Amani, era însoţit de iezuitul italian, părintele Gnecchi, un misionar care

se afla de mulţi ani în Japonia. Existau mulţi misionari creştini în Sakai, Azuchi şi Kyoto, dar, printre ei, Părintele Gnecchi era străinul pe care-l prefera Nobunaga. Lui Nobunaga nu-i displăceau creştinii. Şi, cu toate că se luptase cu buddhiştii şi le arsese fortăreţele, nici buddhismul nu-i displăcea, întrucât recunoştea valoarea intrinsecă a religiei.

Nu numai Părintele Gnecchi, ci toţi acei numeroşi misionari catolici care erau invitaţi când şi când, la Azuchi, făceau mari eforturi încercând să-l convertească pe Nobunaga la creştinism. Dar a cuceri inima lui Nobunaga era totuna cu a încerca să scoţi cu găleata din apă imaginea reflectată a lunii.

Unul dintre preoţii catolici îi dăruise lui Nobunaga un sclav negru pe care-l adusese cu el de peste mări, fiindcă Nobunaga îl privise pe acel om cu o deosebită curiozitate. Ori de câte ori pleca din castel, chiar şi când se ducea numai la Kyoto, Nobunaga îl includea în anturajul său şi pe sclavul negru. Misionarii erau puţin cam invidioşi şi, odată, îl întrebară pe Nobunaga:

— Păreţi atât de interesat de sclavul dumneavoastră negru, seniore. Ce vă încântă atât de mult la el?

— Sunt bun cu dumneavoastră toţi, nu-i aşa? replică el repede. Aceste cuvinte indicau cât se poate de clar sentimentele lui Nobunaga faţă de misionari. Felul în care-i plăcea pe părintele Gnecchi şi pe ceilalţi preoţi era, în esenţă, echivalent cu afecţiunea sa pentru sclavul negru. Ceea ce ne aduce la alt subiect: când părintele Gnecchi intrase în prima audienţă la Nobunaga, îi adusese daruri din străinătate. Lista cuprindea zece puşti, opt telescoape şi lupe, cincizeci de piei de tigru, o plasă de ţânţari şi o sută de bucăţi de lemn de aloe. Mai erau şi piese rare: un cronograf, un glob pământesc, textile şi porţelanuri.

Nobunaga înşirase toate aceste obiecte la expoziţie şi le

admira ca un copil. Cel mai mult îi plăceau globul pământesc şi puştile. Cu globul în faţă, asculta, atent, în fiecare seară, când părintele Gnecchi îi vorbea despre patria lui, Italia; despre diferenţele dintre Europa de nord şi de sud; şi despre călătoriile sale prin India, Armam, Luzon şi sudul Chinei. Mai era prezent un om care asculta şi mai atent şi punea multe întrebări – Hideyoshi.

— A, mă bucur foarte mult că aţi venit! îl întâmpină fericit Nobunaga pe părintele Gnecchi în tabăra sa.

— Despre ce poate fi vorba, seniore? Chemarea dumneavoastră a fost atât de urgentă.

— Ei, luaţi loc, îi indică Nobunaga un scaun folosit de preoţii Zen.

— Dar vă mulţumesc.

Părintele Gnecchi se aşeză. Era ca un pion de rezervă pe o tablă de şah, întrebându-se când avea să fie folosit. Iar Nobunaga îl invitase tocmai din acest motiv.

— Părinte, mi-aţi dat odată o petiţie din partea misionarilor din Japonia, în care cereaţi permisiunea de a construi o biserică şi de a răspândi creştinismul.

— Nu ştiu de câţi ani jinduim după ziua când ne veţi accepta rugămintea.

— Cumva, se pare că ziua aceea se apropie.

— Cum? Avem permisiunea dumneavoastră?

— Nu necondiţionat. Samuraii nu au obiceiul de a oferi pur şi simplu privilegii speciale oamenilor care nu au făcut ceva meritoriu.

— Ce vreţi să spuneţi, exact, seniore?

— Înţeleg că Takayama Ukon din Takatsuki a fost convertit la creştinism când avea cam paisprezece ani şi este chiar şi acum un credincios devotat. Îmi imaginez că sunteţi în termeni foarte prieteneşti cu el.

— Cu Takayama Ukon, seniore?

— După cum ştiţi, s-a alăturat rebeliunii lui Araki Murashige şi şi-a trimis doi dintre copii la castelul Itami, ca ostatici.

— Este o situaţie într-adevăr tristă, iar noi, prietenii săi întru religie, suntem foarte îndureraţi din această cauză. Nu ştiu câte rugăciuni i-am înălţat lui Dumnezeu pentru protecţia Lui divină.

— Chiar aşa? Ei bine, părinte Gnecchi, în asemenea momente, rugăciunile pe care le înălţaţi la capela din templul dumneavoastră par să nu aibă nici un fel de efecte. Dacă ţineţi atât de mult la Ukon, vă veţi supune cererii pe care v-o fac acum. Doresc să vă duceţi la castelul Takatsuki şi să-l luminaţi pe Takayama Ukon în legătură cu indiscreţia lui.

— Dacă e un lucru pe care-l pot face, mă duc bucuros oricând. Dar, din câte înţeleg, castelul lui e deja înconjurat de forţele seniorului Nobutada, precum şi de cele ale seniorilor Fuwa, Maeda şi Sassa. S-ar putea să nu mă lase să trec.

— Vă voi pune la dispoziţie o escortă şi o garanţie de liberă trecere. Va fi o faptă de mare merit pentru misionari dacă le puteţi explica această chestiune celor doi Takayama – tatăl şi fiul – ca să-i convingeţi să treacă de partea mea. Apoi, vă voi da permisiunea să aveţi o biserică şi libertatea de a vă face munca de misionari. Aveţi cuvântul meu.

— O, seniore…

— Dar, aşteptaţi, îl întrerupse Nobunaga. Ar trebui să înţelegeţi foarte clar că, dacă, dimpotrivă, Ukon vă respinge propunerea şi continuă să mă sfideze, îi voi privi pe toţi creştinii la fel cum privesc clanul Takayama; şi că, în mod foarte firesc, vă voi demola templul, voi extermina religia dumneavoastră în Japonia şi vă voi executa toţi misionarii şi prozeliţii, până la ultimul. Vreau să înţelegeţi acest lucru înainte de a pleca.

Părintelui Gnecchi i se scurse sângele din obraji şi, un moment, lăsă ochii în jos. Nici unul dintre oamenii care se îmbarcaseră pe o corabie cu pânze şi veniseră spre răsărit din îndepărtata Europă nu putea să aibă o inimă slabă sau laşă, dar părintele Gnecchi, stând în faţa lui Nobunaga şi auzind că i se vorbea în acel mod, simţi că i se chircea trupul şi îi îngheţa sufletul de frică. În realitate, nu exista nimic care să-l facă pe Nobunaga să arate ca diavolul însuşi, şi de fapt atât trăsăturile, cât şi felul lui de a vorbi, erau cât se poate de elegante. Dar, în minţile acelor misionari se întipărise faptul că acel om nu lăsa nepus în aplicare nimic din tot ceea ce spunea. Se văzuseră exemple anterioare ale acestui lucru, atât în distrugerea muntelui Hiei, cât şi în supunerea Nagashimei. De fapt, acest adevăr se distingea în toate politicile pe care le concepuse vreodată Nobunaga.

— Am să mă duc. Voi fi solul pe care îl doriţi să fiu şi mă voi întâlni cu seniorul Ukon, promise părintele Gnecchi.

Cu o escortă de doisprezece călăreţi, porni pe drumul spre Takatsuki. După ce se despărţi de părintele Gnecchi, Nobunaga simţi că totul mersese exact conform dorinţelor lui. Dar părintele Gnecchi, care părea să fi fost dus de nas spre castelul Takatsuki, se felicita şi el, în sinea lui. Acel străin nu era atât de uşor de manipulat pe cât credea Nobunaga. Locuitorii de rând din Kyoto ştiau bine că puţini oameni erau atât de vicleni ca iezuiţii. Încă înainte ca Nobunaga să-l fi chemat, părintele Gnecchi îi trimisese şi primise deja câteva scrisori de la Takayama Ukon. Tatăl lui Ukon îl întrebase adesea pe sfătuitorul său spiritual care putea fi voia cerului în situaţia existentă. Părintele Gnecchi îi scrisese, în repetate rânduri, acelaşi răspuns. Calea dreaptă nu se găsea în acţiunile contrare voinţelor stăpânului. Iar seniorul Nobunaga era stăpânul lui Murashige, ca şi al lui Ukon.

Ukon îşi exprimase în scris cele mai profunde sentimente:

I-am trimis pe doi dintre cei patru copii ai noştri la Araki, ca ostatici, întrucât soţia şi mama mea se pronunţă cu tărie împotriva supunerii în faţa seniorului Nobunaga. Dacă nu ar fi asta, fireşte că nu aş dori ca numele meu să fie asociat cu rebeliunea.

Astfel, pentru părintele Gnecchi, succesul misiunii şi recompensele care urmau erau cunoscute încă dinainte. Avea convingerea că Ukon era deja de acord cu ceea ce-i propunea el însuşi.

Nu peste mult, Takayama Ukon anunţă că nu putea să vadă cum religia lui era distrusă, chiar dacă soţia şi copiii săi îl urau pentru că o apăra. Îţi puteai abandona castelul şi familia, declară el, dar nu şi calea adevărată. Părăsind în secret castelul, într-o noapte, fugi la Biserica Înălţării. Tatăl său, Hida, îşi căută imediat refugiul la Araki Murashige, în Itami, şi explică înverşunat situaţia, spunând:

— Am fost trădaţi de nevrednicul meu fiu.

În tabăra lui Murashige existau mulţi oameni care aveau relaţii de strânsă prietenie cu clanul Takayama, aşa că nu putea insista asupra pedepsirii ostaticilor din familie. Prin urmare, deşi era un om destul de insensibil, Murashige îşi dădea seama vag de complexitatea situaţiei.

— Nu e nimic de făcut. Dacă Ukon a fugit, ostaticii nu mai sunt de nici un folos.

Privindu-i pe cei doi copii mici doar ca pe o complicaţie în plus, îi dădu înapoi tatălui lui Ukon. Când părintele Gnecchi primi această informaţie, se duse cu Ukon la muntele Amato, pentru a-i cere o audienţă lui Nobunaga.

— V-aţi descurcat bine, îl felicită Nobunaga încântat,

spunându-i apoi că avea să-i acorde un domeniu în Harima şi dăruindu-i kimonouri de mătase şi un cal.

— Aş dori să adopt tonsura şi să-mi închin viaţa lui Dumnezeu, se rugă Ukon.

Nobunaga, însă, nici nu vru să audă şi răspunse:

— Aşa ceva e ridicol pentru un om atât de tânăr.

Astfel, în cele din urmă, treaba a mers conform planurilor lui Nobunaga şi anticipărilor părintelui Gnecchi. Totuşi, modul în care se comportase Ukon, ducând la restituirea copiilor săi, nu reuşise decât datorită planurilor abile ale părintelui Gnecchi.

Condiţiile de ieri nu prea pot fi gândite în termenii zilei de azi, căci timpul operează schimbări clipă de clipă. Şi nici nu este iraţional să-ţi schimbi cursul acţiunii. Motivele pentru care unii oameni au greşit în ambiţiile lor şi şi-au pierdut viaţa sunt numeroase precum ciupercile după ploaie.

Spre sfârşitul lunii a unsprezecea, Nakagaba Sebei – un om pe care Araki Murashige se baza ca pe mâna lui dreaptă – părăsi, pe neaşteptate, castelul şi i se supuse lui Nobunaga.

— Este un moment însemnat pentru naţiune; nu trebuie să pedepsim micile greşeli, spuse Nobunaga şi nu numai că nu-l interogă pe Sebei pentru crima lui, ci îi şi dărui treizeci de monede de aur.

Şi le mai dădu aur şi îmbrăcăminte şi celor trei vasali care-l însoţiseră. Sebei se predase ca răspuns la apelul lui Takayama Ukon.

Generalii clanului Oda se întrebau de ce fuseseră trataţi atât de blând acei oameni. Deşi Nobunaga îşi dădea seama că printre vasalii săi existau anumite nemulţumiri, nu avea ce face, dacă voia să-şi realizeze scopurile militare.

Concilierea, diplomaţia şi răbdarea nu se potriveau cu firea lui. Prin urmare, continuă să potopească inamicul cu atacuri

aprige, violente. De exemplu, Nobunaga a atacat castelul Hanakuma din Hyogo şi a ars fără milă templele şi satele înconjurătoare. Nu ierta nici cea mai măruntă acţiune ostilă, fie că era comisă de tineri, fie de bătrâni, de bărbaţi sau de femei. Acum, însă, manevrele lui, pe de o parte, şi intimidările, pe de alta, începeau să-şi arate roadele.

Araki Murashige era izolat în castelul Itami, o fortăreaţă cu ambele aripi tăiate. Mecanismul său de luptă nu-i mai includea pe Takayama Ukon şi Nagakawa Sebei.

— Dacă atacăm acum, se va prăbuşi ca o sperietoare de ciori, spuse Nobunaga.

Credea că, de-acum, castelul Itami putea fi cucerit oricând voia el. Declanşă un atac combinat, la începutul lunii a douăsprezecea. În prima zi, atacul începu înainte de lăsarea serii şi continuă până noaptea. Rezistenţa, însă, era neaşteptat de îndârjită. Comandantul unei unităţi de trupe asediatoare fu lovit şi ucis, pe lângă el adăugându-se alte câteva sute de morţi şi răniţi.

În cea de-a doua zi, numărul victimelor continuă să crească, fără însă a se cuceri nici o palmă de loc din zidurile castelului. La urma urmei, Murashige era vestit pentru curajul său şi avea, în rândurile trupelor, mulţi oameni curajoşi. Mai mult decât atât, când Murashige însuşi fusese gata să coboare steagul revoltei, în urma încercărilor lui Nobunaga de a-l îndupleca, membrii familiei şi ofiţerii fuseseră ce-i care-l opriseră, spunând: „A renunţa acum ar fi totuna cu a-i dărui capetele noastre.”

Vestea despre începutul acestor ostilităţi se răspândi, de asemenea, cu repeziciune prin Harima, zguduind oficialităţile de la Osaka. Undele de şoc se propagau până în Tamba şi Sanin.

Mai întâi, în provinciile apusene, Hideyoshi porni imediat

atacul asupra castelului Miki şi puse trupele auxiliare ale lui Nobumori şi Tsutsui să împingă clanul Mori înapoi până la frontierele provinciei Bizen. Se gândise că, imediat ce clanul Mori auzea strigătele din capitală, armata sa avea să înceapă marşul spre Kyoto. În Tamba, clanul Hatano consideră că acum curentul era prielnic şi începu revolta. Akechi Mitsuhide şi Hosokawa Fujitaka, care guvernaseră acea regiune, se repeziră s-o apere cât ai bate din palme.

Cei din Honganji şi uriaşele forţe ale clanului Mori comunicau prin mesageri trimişi cu corăbiile şi toţi inamicii cu care se confruntau acum Nobunaga, Hideyoshi şi Mitsuhide dansau pe muzica acestor două mari puteri.

— Probabil că aici s-a terminat, spuse Nobunaga, privind castelul Itami.

Ceea ce însemna că, după părerea lui, totul era în ordine. Deşi complet izolat, castelul Itami nu capitulase. În ochii lui Nobunaga, însă, căzuse deja. Părăsind armata de împresurare, se întoarse, pe neaşteptate, la Azuchi.

Era sfârşitul anului. Nobunaga plănuia să-şi petreacă Anul Nou la Azuchi. Fusese un an plin de tulburări şi de campanii neaşteptate, dar, în timp ce privea peste străzile din cetate, simţi aroma unei culturi noi şi bogate plutind prin aer. Prăvălii mari şi mici se aliniau în ordine, rezultat al politicii economice a lui Nobunaga. La hanuri şi cârciumi, clienţii dădeau pe dinafară, în vreme ce, pe malul lacului, catargele corăbiilor ancorate alcătuiau o adevărată pădure.

Atât cartierul rezidenţial al samurailor, străbătut peste tot de alei, cât şi magnificele conace ale marilor generali, fuseseră, în cea mai mare parte, finalizate. Templele se înmulţiseră şi ele, iar părintele Gnecchi începuse să construiască o biserică.

Fenomenul numit „cultură” este la fel de intangibil precum

ceaţa. Ceea ce începuse ca o simplă faptă distructivă lua, dintr-odată, forma unei noi culturi, chiar la picioarele lui Nobunaga. În muzică, teatru, literatură, religie, ceremonia ceaiului, îmbrăcăminte, arta culinară şi arhitectură, vechile stiluri şi atitudini erau abandonate şi se adopta tot ceea ce era nou şi proaspăt. Până şi noile modele de pe kimonourile de mătase ale femeilor rivalizau între ele, în această înfloritoare cultură Azuchi.

„E Anul Nou pe care l-am aşteptat şi este un An Nou pentru naţiune. Nici nu mai e nevoie să spun că a clădi este mai plăcut decât a distruge”, îşi spuse Nobunaga, imaginându-şi că noua cultură dinamică avea să înainteze ca un val tsunami, cuprinzând provinciile de la răsărit, capitala şi până şi apusul şi insula Kyushu, fără a lăsa nici un loc neatins.

În asemenea gânduri era cufundat Nobunaga, când Sakuma Nobumori, cu soarele strălucitor luminându-l din spate, îl salută şi păşi în cameră. Văzându-l pe Nobumori, Nobunaga îşi aminti dintr-o dată.

— A, tocmai. Cum a mers treaba aia în continuare? întrebă el grăbit, dându-i ceaşca pe care o avea în mână pajului, spre a i-o oferi lui Nobumori.

Nobumori ridică reverenţios ceaşca la frunte şi, studiind expresia stăpânului său, repetă:

— Treaba?

— Întocmai. Ţi-am spus despre Shojumaru, nu? Fiul lui Kanbei – cel care e ţinut ostatic în castelul lui Takenaka Hanbei.

— A, vă referiţi la problema ostaticului.

— Te-am trimis cu un ordin pentru Hanbei să taie capul ostaticului şi să-l trimită la Itami. Dar, după aceea, n-am mai primit nici un răspuns, deşi capul ar fi trebuit să fie tăiat şi trimis. Ai auzit ceva?

— Nu, stăpâne, clătină din cap Nobumori părând, în timp ce vorbea, să-şi amintească misiunea din urmă cu un an.

Şi-o îndeplinise, dar Shojumaru fusese dat în îngrijirea lui Takenaka Hanbei în Mino, aşa că era improbabil ca sentinţa să fi fost executată imediat.

„Dacă aceasta e porunca seniorului Nobunaga, va fi dusă la îndeplinire, dar mai am nevoie de ceva timp”, spusese Hanbei, luând la cunoştinţă cererea într-un chip firesc, iar Nobumori, desigur, înţelesese.

„Bine, atunci, eu ţi-am transmis ordinul Domniei Sale”, adăugase Nobumori şi se înapoiase prompt să-i raporteze lui Nobunaga.

Poate din cauza propriilor sale responsabilităţi, Nobunaga păruse să uite chestiunea; dar adevărul era că nici Nobumori nu se mai gândise la soarta lui Shojumaru. Presupusese pur şi simplu că Hanbei avea să-i raporteze direct lui Nobunaga execuţia băiatului.

— N-aţi mai aflat nimic despre asta, de la Hideyoshi sau de la Hanbei, stăpâne?

— Nu mi-au spus o vorbă.

— Mi se pare cam suspect.

— Eşti sigur că ai vorbit cu Hanbei?

— Nici nu mai e nevoie să mă întrebaţi. Dar, în ultima vreme, a fost peste măsură de leneş, bombăni ofuscat Nobumori, adăugând: s-o fi considerat doar o măsură privitoare la copilul unui trădător şi încă să nu fi pus în aplicare importantul ordin al Domniei Voastre, ar fi o crimă de nesupunere peste care nu se poate trece cu vederea. La întoarcerea pe front, mă voi opri în Kyoto să-l chestionez categoric pe Hanbei în legătură cu asta.

— Serios?

Răspunsul lui Nobunaga nu trăda un interes prea mare.

Stricteţea poruncii pe care o dăduse atunci şi modul în care îşi amintea problema acum reflectau două stări de spirit complet diferite. Totuşi, nu-i spusese lui Nobumori s-o lase baltă. Cu siguranţă, aşa ceva ar fi fost absolut compromiţător pentru omul care fusese trimis în misiune.

Cum avea s-o interpreteze Nobumori? Poate se gândea că Nobunaga credea că-şi îndeplinise incompetent misiunea, căci termină repede cu felicitările de Anul Nou, plecă de la castel şi, la întoarcerea spre castelul asediat din Itami, făcu intenţionat un popas la templul Nanzen.

Îi spuse preotului care-l întâmpină:

— Ştiu că seniorul Hanbei stă închis în casă din pricina bolii, dar am venit cu o misiune de la seniorul Nobunaga.

Solicitarea unei întrevederi o făcu într-un mod deosebit de sever şi imperativ. Călugărul plecă, pentru a se întoarce apoi repede să-l invite înăuntru.

Nobumori răspunse încuviinţând din cap şi îl urmă pe preot. Uşile glisante din hârtie ale clădirii cu acoperiş de stuf erau închise, dar, dinăuntru, se auzea o tuse necontenită – probabil agravată de faptul că Hanbei îşi părăsise patul de suferinţă pentru a-şi primi oaspetele. Nobumori mai aşteptă un moment afară. Culoarea cerului sugera zăpadă. Deşi încă miezul zilei, la umbra munţilor din jurul templului era un frig amarnic.

— Intră, îl invită un glas dinăuntru.

Un slujitor deschise uşile glisante, spre o mică odaie de primire. Făptura slabă a stăpânului său şedea pe jos, rezemându-se de perne.

— Bine ai venit, salută Hanbei.

Nobumori intră şi spuse, fără nici un preambul:

— Anul trecut, ţi-am adus ordinul Domniei Sale de a-l executa pe Kuroda Shojumaru, aşteptându-mă ca problema

să fie rezolvată fără întârziere. De atunci, însă, nu s-a primit nici un răspuns pozitiv, astfel că până şi Domnia Sa a început să se îngrijoreze. Ce ai de spus?

— Păi, ştii... începu Hanbei, aplecându-se cu mâinile sprijinite de podea, lăsând să se vadă o spinare slabă ca o scândură. I-am pricinuit cumva Domniei Sale griji din cauza neglijenţei mele? Fac tot ce pot ca să mă grăbesc şi să mă supun voinţei Domniei Sale, pe măsură ce boala îmi trece, treptat.

— Cum?! Ce spui?

Nobumori îşi pierdea calmul. Sau, mai bine zis, judecând după culoarea chipului său, răspunsul lui Hanbei îl înfuria aşa de tare, încât nu mai putea să-şi reprime exasperarea sau să-şi descleşteze dinţii. Cu un oftat adânc, Hanbei observă, calm, agitaţia vizitatorului.

— Bine, dar... doar nu cumva...?

Pe lângă glasul care abia i se desprindea din gât, ochii nervoşi ai lui Nobumori rămâneau aţintiţi asupra privirii calme a gazdei sale. Tuşi necontrolat, apoi întrebă:

— I-ai trimis capul la castelul Itami, pentru Kanbei?

— Este aşa cum spui.

— Este aşa cum spun? Neobişnuit răspuns. Ai nesocotit intenţionat porunca Domniei Sale?

— Nu fi absurd.

— Dacă aşa e, atunci de ce încă nu l-ai ucis pe băiat?

— Mi-a fost încredinţat cu stricteţe. M-am gândit că o pot face oricând, fără prea mare grabă.

— Asta-i o trândăvie nemăsurată. Chiar şi viaţa asta liniştită are o limită, să ştii. Nu-mi amintesc să mai fi fost atât de nepriceput în vreo misiune cum am fost în cazul de faţă.

— N-a existat nici un cusur în felul cum ţi-ai îndeplinit misiunea. E limpede că am amânat anume chestiunea, din

cauza propriilor mele păreri asupra subiectului.

— Anume?

— Deşi ştiam că era un comision grav, am lăsat să mă preocupe cu nesocotinţă boala asta…

— Nu era suficient dacă trimiteai un curier cu un ordin scris?

— Nu, o fi fiind el un ostatic dintr-un alt clan, dar ne-a fost încredinţat de ani de zile. Oamenii din jurul unui copil atât de fermecător simt o simpatie firească faţă de el şi le-ar fi greu să-l omoare. Sunt îngrijorat că, dacă se întâmplă tot ce poate fi mai rău şi vreun vasal îndrăzneţ ar trimite capul altcuiva Domniei Sale, n-aş avea ce scuză să-i prezint seniorului Nobunaga. Prin urmare, cred că e cazul să mă duc eu personal pentru a-l decapita. S-ar putea ca, nu peste mult, starea mea să se îmbunătăţească.

În timp ce vorbea, pe Hanbei îl cuprinse un acces necontrolat de tuse. Duse un şerveţel la gură, dar nu părea în stare să se mai oprească.

Un vasal din apropiere trecu în spatele lui şi începu să-i maseze ceafa. Nobumori nu putea decât să tacă şi să aştepte până se liniştea. Însă doar faptul de a sta aşezat în faţa unui om care încerca să-şi stăpânească violenta criză de tuse, în timp ce îi era masat trupul bolnav, începea să fie în sine dureros.

— De ce nu te odihneşti în camera dumitale? bombăni pentru prima oară Nobumori ceva care semăna a înţelegere, deşi expresia de pe chipul său nu trăda nici o urmă de compasiune. Oricum, în următoarele câteva zile trebuie să se ia măsuri, ca rezultat al acestor ordine de la Domnia Sa. Sunt uimit de neglijenţa dumitale, însă nu am ce altceva să fac, după cele spuse aici. Voi trimite o scrisoare la Azuchi, explicând situaţia exact aşa cum e. Oricât de bolnav eşti,

orice altă întârziere nu va face decât să stârnească furia Domniei Sale. E neplăcut, însă trebuie negreşit să-l informez ce se întâmplă!

Neluând în seamă chipul chinuit al lui Hanbei, pe care continua să-l zguduie tuşea, Nobumori termină ceea ce avea de spus, îşi anunţă plecarea şi ieşi. Când ajunse pe verandă, trecu pe lângă o femeie care aducea o tavă de pe care se înălţa mirosul pătrunzător al unei fierturi medicinale.

Femeia puse repede jos tava pentru a face o plecăciune în faţa musafirului. Nobumori o inspectă îndelung, de la mâinile albe care atingeau podelele de lemn ale verandei, până la ceafă, şi, în cele din urmă, spuse:

— Cred că ne-am mai întâlnit. A, da, aşa este. Când am fost invitat de seniorul Hideyoshi la Nagahama. Ţin minte că pe-atunci îl serveai pe el.

— Da. Mi s-a dat liber pentru a avea grijă de fratele meu.

— Va să zică, eşti sora mai mică a lui Hanbei?

— Da, numele meu este Oyu.

— Tu eşti Oyu, murmură el grosolan. Eşti drăguţă.

Şi coborî pe treapta de piatră, bombănind.

Oyu nu făcu decât să dea din cap în urma lui. Îşi auzea fratele tuşind în continuare şi părea mai preocupată de doctoria care se răcea decât de sentimentele vizitatorului. Însă, tocmai când credea că acesta plecase, Nobumori se întoarse, spunând:

— Au venit recent veşti de la seniorul Hideyoshi, din Harima?

— Nu.

— Fratele tău a neglijat anume ordinele seniorului Nobunaga, dar sunt sigur că nu se poate s-o fi făcut la instrucţiunile lui Hideyoshi, nu-i aşa? Mă tem că s-ar putea ca seniorul nostru să aibă unele îndoieli în privinţa asta. Dacă

Hideyoshi provoacă mânia seniorului Nobunaga, îl aşteaptă mari necazuri. O mai spun încă o dată: cred că ar fi cel mai bine ca fiul lui Kuroda Kanbei să fie executat imediat.

Şi, ridicând privirea spre cer, Nobumori se îndepărtă, grăbit. Peste silueta lui ce se retrăgea şi peste acoperişul imens al templului Nanzen, fulgi de zăpadă cădeau oblic, înălbind totul.

— Doamnă!

Dincolo de uşile glisante, tusea se întrerupsese brusc, iar în locul ei, se auzea acum glasul agitat al vasalului. Cu inima bătându-i puternic în piept, Oyu deschise uşile şi privi înăuntru. Hanbei zăcea pe podea, cu faţa în jos. Şerveţelul pe care şi-l ţinuse peste gură era plin de sânge.

www.polirom.ro
Redactor: Delia Ungureanu
Coperta: Angela Rotaru

Bun de tipar: ianuarie 2007. Apărut: 2007
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 P.O. Box 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232)21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 P.O. Box 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO s.r.l.
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti
Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: office@luminatipo.com

Valoarea timbrului literar este de 2% din preţul de vânzare şi se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România,

Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR-UNIREA

BIBLIOTECA POLIROM
PROZĂ XX

O poveste cutremurătoare şi fascinantă despre Japonia feudală, semnată de autorul bestsellerului *Musashi*.

În tradiţia unor romane celebre precum ***Shōgun*** sau ***Musashi***, acţiunea din ***Taiko*** se concentrează în mai multe nuclee narative. Yoshikawa descrie, cu măiestria şi atenţia pentru detaliu a unui pictor de stampe, furiile devastatoare ale lui Nobunaga, aroganţa fatală a lui Yoshimoto, prăbuşirea familiei Takeda, trădarea lui Mitsuhide cel dispreţuit şi sfârşitul glorios al unor samurai pentru care onoarea este mai presus decât viaţa. Dar ***Taiko*** este, în primul rând, povestea unui om care a schimbat istoria ţării sale prin forţa voinţei şi a spiritului – o poveste cu impactul evocator al unui film de Kurosawa.

„***Taiko*** este un roman prea bun pentru a fi trecut cu vederea. Intriga lui complexă, acţiunea trepidantă şi tensiunea emoţională pe care o comunică cititorilor demonstrează din plin că literatura americană nu deţine monopolul succesului de public."

Detroit Free Press

„O carte pentru toate gusturile – roman istoric, poveste de dragoste, dar şi o relatare emoţionantă a unor acte de curaj, loialitate sau trădare – pe care v-o recomandăm fără rezerve."

San Francisco Chronicle

Ilustraţia copertei © Noriyoshi Orai

ISBN (vol.1): 978-973-46-0850-8
ISBN (vol 1+2) 978-973-46-0849-2

www.polirom.ro
POLIROM